ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΝΕΩΤΕΡΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΟ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ
1940 - 1944

ΑΠΟ ΤΑ ΕΓΓΡΑΦΑ
ΤΟΥ ΒΡΕΤΑΝΙΚΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
FOREIGN OFFICE 371

ΤΟΜΟΣ Β΄
1944

ΣΥΝΤΑΞΗ
ΜΑΡΙΑ ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ - ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΗΣ

ΑΘΗΝΑ 2004

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΟ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ
1940 - 1944

ΑΠΟ ΤΑ ΕΓΓΡΑΦΑ
ΤΟΥ ΒΡΕΤΑΝΙΚΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
FOREIGN OFFICE 371

ΤΟΜΟΣ Β΄
1944

Ακαδημία Αθηνών
Κέντρον Ερεύνης της Ιστορίας του Νεωτέρου Ελληνισμού
Αναγνωστοπούλου 14, 106 73 Αθήνα
Academy of Athens
Research Centre for the Study of Modern Greek History
14, Anagnostopoulou Street, GR - 106 73 Athens, Greece
Académie d'Athènes
Centre de Recherches sur l'Histoire Moderne et Contemporaine de l'Hellénisme
14, rue Anagnostopoulou, GR - 106 73 Athènes, Grèce
Copyright Ακαδημία Αθηνών
ISBN 960-404-009-X. Τόμ. Β΄ 960-404-051-0.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΝΕΩΤΕΡΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΟ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ
1940 - 1944

ΑΠΟ ΤΑ ΕΓΓΡΑΦΑ
ΤΟΥ ΒΡΕΤΑΝΙΚΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
FOREIGN OFFICE 371

ΤΟΜΟΣ Β΄
1944

ΣΥΝΤΑΞΗ
ΜΑΡΙΑ ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ - ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΗΣ

ΑΘΗΝΑ 2004

1944

1/1/1944 2067

Οι δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. εκτέλεσαν 26 αμάχους στο Μυρόφυλλο. Οι εμφύλιες συγκρούσεις συνεχίζονται.

Daily Situation Report αριθ. 163.
Άκρως απόρρ., 31 Ιαν. 1944. F.O.371/43678/R2070.

1/1/1944 2068

Ο Talbot-Rice τονίζει στον A. R. Dew του F.O. ότι οι μονάδες του Ε.Λ.Α.Σ. στη Μακεδονία, ιδιαίτερα στα Πιέρια και στο Βέρμιο, πρέπει να ενισχυθούν, διότι, ενώ διεξάγουν σκληρές μάχες εναντίον των Γερμανών, βρίσκονται σε απελπιστική κατάσταση λόγω έλλειψης εφοδίων. Ο Talbot-Rice διαβιβάζει τέσσερα σχετικά τηλεγραφήματα Βρετανών αξιωματικών - συνδέσμων που βρίσκονται στην περιοχή.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/2243, 1 Ιαν. 1944. F.O.371/43674/R223.

1/1/1944 2069

Αναφέρεται ότι γερμανική δύναμη, που προωθήθηκε από τα Καστέλλια προς το Μαυρολιθάρι, συγκρούσθηκε με το 36 Σύνταγμα του Ε.Λ.Α.Σ. [2/36 Σύνταγμα Ευζώνων], και αναγκάσθηκε να επιστρέψει στα Καστέλλια.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/5779, 10 Ιαν. 1944. F.O.371/43675/R544.

1/1/1944 2070

Αναφέρεται ότι δύναμη 500 Γερμανών, που κατευθυνόταν προς το Γαρδίκι, απωθήθηκε από τον Ε.Λ.Α.Σ. και υποχώρησε στη Λαμία με απώλειες.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/5779, 10 Ιαν. 1944. F.O.371/43675/R544.

1/1/1944 2071

Ο ραδιοφωνικός σταθμός της Μόσχας απευθύνει πρωτοχρονιάτικο μήνυμα προς τους Έλληνες πατριώτες. Τους καλεί να ενωθούν, αντάρτες και πολίτες, να εντείνουν τις προσπάθειές τους και να δώσουν το τελειωτικό χτύπημα στον εχθρό. Υπογραμμίζει ότι η νέα χρονιά θα φέρει τη νίκη στους σκλαβωμένους λαούς της Ευρώπης.

Balfour προς F.O.
Τηλ. 20, immediate, 5 Ιαν. 1944. F.O.371/43714/R273.

2/1/1944 2072

Ο Talbot-Rice διαβιβάζει στον Dew λεπτομερές βιογραφικό σημείωμα του Ζέρβα.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/5730, 2 Ιαν. 1944. F.O.371/43674/R224.

2/1/1944 2073

Ο Woodhouse πιστεύει ότι σύντομα η Ε.Κ.Κ.Α. θα υποκύψει στον Ε.Λ.Α.Σ. και θα πάψει να υφίσταται ως ανεξάρτητη δύναμη. Θεωρεί ότι είναι μάταιο η Σ.Σ.Α. να επιχειρήσει να εμποδίσει την αναπόφευκτη αυτή εξέλιξη, καθώς οι μετριοπαθείς αξιωματικοί, [όπως είναι ορισμένοι της Ε.Κ.Κ.Α.], θα της είναι περισσότερο χρήσιμοι εντός του Ε.Λ.Α.Σ. παρά εκτός.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/5749, 5 Ιαν. 1944. F.O.371/43674/R381.

2/1/1944 2074

Ο Stevens τηλεγραφεί ότι η υποδοχή των Ταγμάτων Ασφαλείας στην Πάτρα υπήρξε καλή και μεγάλος αριθμός αξιωματικών μεταβαίνει στην Αθήνα, για να καταταγεί σε αυτά. Αναφέρεται, επίσης, ότι και πολλά μέλη ομάδων του Ε.Δ.Ε.Σ. κατατάσσονται στα Τάγματα.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/5749, 5 Ιαν. 1944. F.O.371/43674/R381.

3/1/1944 2075

Ο Stevens τηλεγραφεί ότι ο Ε.Λ.Α.Σ. απήγαγε τρεις κατοίκους του χωριού Σαγαίικα, στην περιοχή της Πάτρας. Ως αντίποινα, οι Γερμανοί συνέλαβαν ομή-

ρους όσους συνεργάζονταν με τους αντάρτες στο χωριό, αφού πρώτα ανάγκασαν τους υπόλοιπους κατοίκους να τους καταδώσουν.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 2.
9 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1046.

3/1/1944 2076

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι 2.000 Δωδεκανήσιοι και Σάμιοι στρατολογήθηκαν στις ελληνικές ένοπλες δυνάμεις, από τους 5.500 συνολικά πρόσφυγες που βρίσκονται στο ελληνικό στρατόπεδο στην Παλαιστίνη, κοντά στη Γάζα. Οι 950 στρατολογήθηκαν στο Ναυτικό, που έχει τις μεγαλύτερες ανάγκες, σημαντικός αριθμός στην Αεροπορία, και ελάχιστοι στο Στρατό, καθώς το σώμα αυτό δεν προβλέπεται να διευρυνθεί λόγω των ασήμαντων, μέχρι τώρα, επιδόσεών του.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 2 Saving, 3 Ιαν. 1944. F.O.371/43705/R405.
Leeper προς F.O.
Τηλ. 58 Saving, 23 Δεκ. 1943. F.O.371/43705/R59.

3/1/1944 2077

Ο Leeper συμφωνεί με τη Force 133 [S.O.E. Καΐρου] να μην εγκριθεί το αίτημα του Woodhouse να μεταβεί στην Αθήνα, για να διαπραγματευθεί με την Κ.Ε. του Ε.Α.Μ. τη λήξη των συγκρούσεων μεταξύ Ε.Λ.Α.Σ. και Ε.Δ.Ε.Σ. Το Κάιρο θα έλθει σε απευθείας επαφή με την Κ.Ε. του Ε.Α.Μ.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 3, απόρρ., important, 3 Ιαν. 1944. F.O.371/43674/R163.

3/1/1944 2078

Ο Gusev πληροφορεί τον Eden ότι η κυβέρνησή του υποστηρίζει τη συγκρότηση ενωμένου μετώπου όλων των ανταρτικών ομάδων στην Ελλάδα.

Eden προς Churchill.
Τηλ. Grand 1113, άκρως απόρρ., important, 3 Ιαν. 1944. F.O.371/37210/R13908.

3/1/1944 2079

Ο Eden τηλεγραφεί στον Balfour ότι ο Πρέσβης της Ε.Σ.Σ.Δ. στο Λονδίνο του διαβίβασε το από 3 Ιανουαρίου τηλεγράφημα του Molotov προς τη βρετανική Κυβέρνηση. Σύμφωνα με το τηλεγράφημα, η σοβιετική Κυβέρνηση θεωρεί σκό-

πιμο να υποστηρίξει τη δημιουργία κοινού μετώπου όλων των ανταρτικών οργανώσεων στην Ελλάδα, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι η βρετανική Κυβέρνηση θεωρεί τη συμφιλίωσή τους δυνατή.

Eden προς Balfour.
Τηλ. 6, άκρως απόρρ., 3 Ιαν. 1944. F.O.371/43674/R178.

4/1/1944 2080

Δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. καταστρέφουν γέφυρα στην οδό Γρεβενών - Καστοριάς, καθιστώντας αδύνατη την κυκλοφορία.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

4/1/1944 2081

Ο Ε.Λ.Α.Σ. αναφέρει ότι το πρωί δυνάμεις του Ε.Δ.Ε.Σ. διέσχισαν τον Άραχθο και εξαπέλυσαν επίθεση εναντίον του.

Boxshall προς Dew.
Αριθ. DRT/GR/5767, 7 Ιαν. 1944. F.O.371/43675/R544.

4/1/1944 2082

Ο [Barnes], επικεφαλής Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην Ήπειρο, αναφέρει ότι οι πληροφορίες για την Ε.Κ.Κ.Α. είναι συγκεχυμένες. Υποστηρίζει ότι η οργάνωση ενισχύθηκε από τον Ε.Δ.Ε.Σ. της Αθήνας, χωρίς όμως να διευκρινίζει αν εννοεί το τμήμα του Ε.Δ.Ε.Σ. που συνεργάζεται με τον εχθρό ή τη νέα [Κεντρική Διοικούσα] Επιτροπή Αθηνών που όρισε ο Ζέρβας.

Boxshall προς Dew.
Αριθ. DRT/GR/5767, 7 Ιαν. 1944. F.O.371/43675/R544.

4/1/1944 2083

Ο Ζέρβας αναφέρει ότι 500 Αλβανοί, από κοινού με δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ., αντεπιτέθησαν στην Ήπειρο, αλλά απωθήθηκαν από τον Ε.Δ.Ε.Σ. Επίσης ότι "Μακεδόνες" του Ε.Λ.Α.Σ. μετακινήθηκαν από τα Ζαγόρια προς τις Φιλιάτες.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/5791, 12 Ιαν. 1944. F.O.371/43675/R544.

4/1/1944 2084

Το Γ.Σ.Μ.Α. ερωτά την Κ.Ε. του Ε.Α.Μ. εάν κατ' αρχήν δέχεται να συμφιλιωθεί με τον Ζέρβα και ζητεί να του διαβιβάσει τους όρους που θέτει σχετικά. Πληροφορεί την Κ.Ε. ότι τα ίδια ερωτήματα υποβλήθηκαν και στον Ζέρβα. Τονίζει ότι ο διακανονισμός μεταξύ των οργανώσεων πρέπει να γίνει το γρηγορότερο, αν πρόκειται να εκτελεσθούν τα στρατιωτικά σχέδια που προβλέπουν συγκεκριμένο ρόλο των ανταρτών κατά την απελευθέρωση της Ελλάδας. [Πρόκειται για το Σχέδιο Κιβωτός του Νώε (Σχέδιο Κιβωτός)].

Γ.Σ.Μ.Α. προς Κεντρική Επιτροπή Εθνικού Απελευθερωτικού Μετώπου (Κ.Ε.Ε.Α.Μ.). Τηλ. 4, important, 4 Ιαν. 1944. F.O.371/43674/R181.

5/1/1944 2085

Σύμφωνα με ανεπιβεβαίωτη πληροφορία, μονάδες του Ε.Λ.Α.Σ. εισήλθαν στην Πτολεμαΐδα και συνέλαβαν άνδρες του Πούλου.

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 14 Ιανουαρίου 1944. Άνευ ημερ. F.O.371/43675/R699.

5/1/1944 2086

Ο Ζέρβας αναφέρει ότι οι δυνάμεις του εμπόδισαν την εγκατάσταση Γερμανών στο Ξηροβούνι. Κατά τις εξαήμερες μάχες που διεξήχθησαν, οι Γερμανοί έχασαν 140 άνδρες και οι Ε.Ο.Ε.Α. 19.

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 28 Ιανουαρίου 1944. 28 Ιαν. 1944. F.O.371/43677/R1857.

5/1/1944 2087

Είναι σχεδόν βέβαιο ότι ο Διάμεσης, αρχηγός του Ε.Δ.Ε.Σ. της Αθήνας, ο οποίος τέθηκε επικεφαλής του συνασπισμού των στρατιωτικών οργανώσεων που υπέγραψαν τη Συμφωνία Stott, αποδέχθηκε ανώτερη θέση σε υπουργείο της κυβέρνησης Ράλλη.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 1 μέχρι 5 Ιανουαρίου 1944. 6 Ιαν. 1944. F.O.371/43675/R936.

5/1/1944 2088

Οι πληροφορίες για την Ε.Κ.Κ.Α. είναι ανεπαρκείς, ενώ ο Καρτάλης, απεσταλμένος της οργάνωσης στη Μέση Ανατολή, δεν ενέπνευσε εμπιστοσύνη στους

Βρετανούς. Σύμφωνα με τον Παναγιώτη Σιφναίο, η οργάνωση αντιπροσωπεύεται μόνο από επτά άτομα στην Αθήνα, με επικεφαλής τον Ψαρρό και τον Α. Καψαλόπουλο, και εμφορείται από "νεφελώδεις σοσιαλιστικές απόψεις". Ο Ε.Λ.Α.Σ. διαδίδει ότι η Κεντρική της Επιτροπή επιθυμεί να συνεργασθεί με τους Γερμανούς. Ωστόσο, οι διαδόσεις αυτές εντάσσονται στα πλαίσια της τακτικής του Ε.Λ.Α.Σ. να συκοφαντεί τις αντιστασιακές οργανώσεις, εναντίον των οποίων πρόκειται να επιτεθεί στο άμεσο μέλλον.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 1 μέχρι 5 Ιανουαρίου 1944.
6 Ιαν. 1944. F.O.371/43675/R936.

5/1/1944 2089

Η [Κεντρική Διοικούσα] Επιτροπή Ε.Δ.Ε.Σ. της Αθήνας αναφέρει ότι ο Ζέρβας πιστεύει πως η Ε.Κ.Κ.Α. έχει κοινούς στόχους με το Ε.Α.Μ., αλλά διατηρεί την ανεξαρτησία της, για να προμηθεύεται εφόδια και χρήματα από τη Μέση Ανατολή.

Boxshall προς Dew.
Αριθ. DRT/GR/5767, 7 Ιαν. 1944. F.O.371/43675/R544.

5/1/1944 2090

Το Συμμαχικό Στρατηγείο (Allied Forces Headquarters) τηλεγραφεί στον Ανώτατο Στρατιωτικό Διοικητή Μέσης Ανατολής ότι ο Churchill ενημερώθηκε πως ο Στρατηγός Alexander δέχθηκε να μεταβεί η [Ι] ελληνική Ταξιαρχία στην Ιταλία, για να αναλάβει καθήκοντα φρούρησης και μόνο. Η Ταξιαρχία θα αναχωρήσει μάλλον κατά τις αρχές Μαρτίου. Οι Έλληνες, εξάλλου, έχουν ετοιμάσει συμβολική δύναμη ενός λόχου, που θα μεταφερθεί στην Ιταλία εντός του Ιανουαρίου και θα συμμετάσχει στην είσοδο των Συμμάχων στη Ρώμη. Ως εκ τούτου, ο Churchill μπορεί να απευθύνει πρόσκληση επισήμως προς την ελληνική Κυβέρνηση, για τις ανωτέρω δύο μονάδες.

Συμμαχικό Στρατηγείο (Allied Forces Headquarters) προς Ανώτατο Στρατιωτικό Διοικητή Μέσης Ανατολής.
Τηλ. 24284, immediate, άκρως απόρρ., 5 Ιαν. 1944. F.O.371/43701/R457.

5/1/1944 2091

Ο Α. Αργυρόπουλος, πρώην στέλεχος του Υπουργείου Εξωτερικών, συναντάται με τον Leeper. Ο Αργυρόπουλος μόλις διέφυγε από την Αθήνα, όπου ήταν κρατούμενος των Γερμανών. Αναφέρει ότι η διαφυγή του αρχικά εμποδίσθηκε από

αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ., οι οποίοι έχουν εντολή της Κ.Ε. του Ε.Α.Μ. να σταματούν τους Έλληνες που κατευθύνονται προς την Αίγυπτο, για να συνεργασθούν με τους Βρετανούς.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 7, απόρρ., 5 Ιαν. 1944. F.O.371/43674/R312.

5/1/1944 2092

Ο Αργυρόπουλος αναφέρει στον Leeper ότι οι σύμβουλοι του Επιτρόπου του Ε.Λ.Α.Σ. που συνάντησε στην Εύβοια είναι "Σλάβοι". Οι επαφές, εξάλλου, όπως τονίζει, του Ε.Α.Μ. με τους Βουλγάρους είναι γνωστές και αποδεδειγμένες.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 7, απόρρ., 5 Ιαν. 1944. F.O.371/43674/R312.

5/1/1944 2093

Ο Novikov ζητεί πληροφορίες από τον Leeper για το αντιστασιακό κίνημα στην Ελλάδα, καθώς η κυβέρνησή του δεν γνωρίζει τίποτα σχετικά. Ο Leeper θεωρεί το αίτημα ειλικρινές και κρίνει επωφελή κάθε προσπάθεια να κερδηθεί η εμπιστοσύνη του Πρέσβη της Σοβιετικής Ένωσης.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 8, απόρρ., 5 Ιαν. 1944. F.O.371/43674/R258.

6/1/1944 2094

Το P.W.E. τονίζει στις οδηγίες του προς την Ελληνική Υπηρεσία του B.B.C. ότι πρέπει να αντικρουσθεί επειγόντως η προπαγάνδα των Γερμανών και της κυβέρνησης Ράλλη, πως τα Τάγματα Ασφαλείας έχουν συμμαχική υποστήριξη. Η Υπηρεσία οφείλει να καταδικάζει επανειλημμένα και με σαφήνεια στις εκπομπές της τα προδοτικά αυτά Τάγματα.

P.W.E. Weekly Directive 7-14 Ιαν. 1944.
6 Ιαν. 1944. F.O.371/43706/R153.

6/1/1944 2095

Η Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ τηλεγραφεί ότι ο Ράλλης στέλνει στην Πελοπόννησο 1000 άνδρες εναντίον του Ε.Α.Μ. υπό τον Αντιστράτηγο Β. Δερτιλή, [Γενικό Διοικητή των Ταγμάτων Ασφαλείας]. Φημολογείται ότι ο Δερτιλής, αφού περάσει στη Στερεά και εκκαθαρίσει την περιοχή από τις δυνάμεις του Ε.Α.Μ., θα

προσχωρήσει στον Ζέρβα, για να πολεμήσει εναντίον των Γερμανών, με στόχο να βρεθεί στο πλευρό των Συμμάχων.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/5779, 10 Ιαν. 1944. F.O.371/43675/R544.

6/1/1944 2096

Σύμφωνα με τηλεγράφημα του Barnes, κρατούνται από τον Ε.Λ.Α.Σ. δύο τουλάχιστον Βρετανοί σύνδεσμοι, οι οποίοι υποχρεώθηκαν, υπό την απειλή των όπλων, να ακολουθήσουν τις δυνάμεις του κατά την υποχώρησή τους από τα Άγναντα. Οι δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. διήρπασαν και έναν ασύρματο της Σ.Σ.Α.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/5791, 12 Ιαν. 1944. F.O.371/43675/R544.

6/1/1944 2097

Η ελληνική Κυβέρνηση προειδοποιεί τους άνδρες των Ταγμάτων Ασφαλείας ότι, αν δεν αποχωρήσουν από τις μονάδες αυτές μέχρι τις 31 Ιανουαρίου, θα θεωρηθούν προδότες.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 4 Saving, 19 Ιαν. 1944. F.O.371/43705/R1381.

7/1/1944 2098

Αναφέρεται ότι οι Γερμανοί συνέλαβαν στα Σελλά της Ευρυτανίας 29 μέλη της [Ενιαίας Πανελλαδικής Οργάνωσης Νέων] Ε.Π.Ο.Ν. και εκτέλεσαν τα 27. Τα μέλη της οργάνωσης κατέδωσαν κάτοικοι του χωριού.

Weekly Situation Report μέχρι τις 7 Ιανουαρίου 1944.
Άνευ ημερ. F.O.371/43675/R699.

7/1/1944 2099

Οι κάτοικοι της περιοχής των Καλαβρύτων θέλουν να πολεμήσουν εναντίον του Ε.Λ.Α.Σ. και ζητούν όπλα.

Weekly Situation Report μέχρι τις 7 Ιανουαρίου 1944.
Άνευ ημερ. F.O.371/43675/R699.

7/1/1944 2100

Αναφέρεται ότι στη Χ Μεραρχία του Ε.Λ.Α.Σ., στον Όλυμπο, κατατάχθηκαν 600 άοπλοι νεοσύλλεκτοι. Ο Ε.Λ.Α.Σ., ωστόσο, δεν μπορεί να πραγματοποιήσει τις ενέργειες που έχει σχεδιάσει εναντίον των Γερμανών της περιοχής, λόγω έλλειψης κάθε είδους εφοδίων.

Weekly Situation Report μέχρι τις 7 Ιανουαρίου 1944.
Άνευ ημερ. F.O.371/43675/R699.

7/1/1944 2101

Δίδεται η άδεια σε 54 αντάρτες, από τους 135 συνολικά, της ΙΧ Μεραρχίας του Ε.Λ.Α.Σ. να επιστρέψουν στα σπίτια τους. Αντίθετα, σε άλλη μεραρχία δόθηκε άδεια μόνο σε 13 από τους 90 αντάρτες.

Weekly Situation Report μέχρι τις 7 Ιανουαρίου 1944.
Άνευ ημερ. F.O.371/43675/R699.

7/1/1944 2102

Αναφέρεται ότι στην περιοχή Σκοτεινών των Πιερίων οι κάτοικοι έριξαν στο ποτάμι υλικά της Σ.Σ.Α. και έκλεψαν τρόφιμα, κατά την απουσία του συνδέσμου της Αποστολής. Τα υπόλοιπα εφόδια τα παρέδωσαν στους Γερμανούς, μόλις οι τελευταίοι εμφανίσθηκαν εκεί.

Weekly Situation Report μέχρι τις 7 Ιανουαρίου 1944.
Άνευ ημερ. F.O.371/43675/R699.

7/1/1944 2103

Η κοινή γνώμη στην Κορινθία έχει στραφεί με σφοδρότητα εναντίον των Ταγμάτων Ασφαλείας.

Weekly Situation Report μέχρι τις 7 Ιανουαρίου 1944.
Άνευ ημερ. F.O.371/43675/R699.

7/1/1944 2104

Οι Γερμανοί πραγματοποιούν εκκαθαριστικές επιχειρήσεις στα χωριά της δυτικής Θεσσαλίας αναζητώντας άνδρες κάτω των 40 ετών για τα σώματα καταναγκαστικής εργασίας. Επιστρατεύουν άνδρες μεταξύ 30 και 40 ετών για τα έργα που εκτελούν στη σήραγγα της Κατάρας και, μεταξύ 20 και 30, για έργα στην περιοχή της Κατερίνης.

Weekly Situation Report μέχρι τις 7 Ιανουαρίου 1944.
Άνευ ημερ. F.O.371/43675/R699.

7/1/1944 2105

Συνεχίζονται οι εκκαθαριστικές επιχειρήσεις των Γερμανών εναντίον των ανταρτών σε όλη τη χώρα.

Weekly Situation Report μέχρι τις 7 Ιανουαρίου 1944.
Άνευ ημερ. F.O.371/43675/R699.

7/1/1944 2106

Οι Γερμανοί πραγματοποιούν εκκαθαριστικές επιχειρήσεις [εναντίον των ανταρτών] στην περιοχή του Ξηρόμερου. Στις δυνάμεις τους περιλαμβάνονται και τμήματα των Ταγμάτων Ασφαλείας.

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 21 Ιανουαρίου 1944.
21 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1372.

7/1/1944 2107

Δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. καταστρέφουν τμήμα της σιδηροδρομικής γραμμής Έδεσσας - Βέροιας.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

7/1/1944 2108

Δύναμη του Ε.Λ.Α.Σ. καταστρέφει οδική γέφυρα κοντά στο χωριό Βάτικα στην Πελοπόννησο.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/2282, 13 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2518.

7/1/1944 2109

Στη Ρούμελη οι Γερμανοί επιχειρούν να απωθήσουν τον Ε.Λ.Α.Σ. προς τα φτωχότερα ορεινά χωριά και προσφέρουν στον πληθυσμό "προστασία" από τους αντάρτες.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/5779, 10 Ιαν. 1944. F.O.371/43675/R544.

7/1/1944 2110

Το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. διαμαρτύρεται επισήμως στο Γ.Σ.Μ.Α. για τις επιθέσεις του Ζέρβα, που δυναμιτίζουν κάθε προσπάθεια συμφιλίωσης. Ζητεί να ενημερωθεί σχετικά ο Τσουδερός.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/5779, 10 Ιαν. 1944. F.O.371/43675/R544.

7/1/1944 2111

Ο Barnes τηλεγραφεί ότι πρώτος ο Ζέρβας ξεκίνησε την επίθεση εναντίον του Ε.Λ.Α.Σ. στα Τζουμέρκα, στη δυτική όχθη του Άραχθου. Ο Barnes θεωρεί άκρως θετική την κατοχή των Τζουμέρκων από τον Ε.Δ.Ε.Σ., καθώς οι επιθέσεις του Ε.Λ.Α.Σ. στο μέτωπο αυτό εμπόδιζαν τον Ε.Δ.Ε.Σ. να διαθέτει τις δυνάμεις του εναντίον των Γερμανών. Ο Ε.Λ.Α.Σ., εξάλλου, δεν προχώρησε σε καμία ενέργεια εναντίον των γερμανικών δυνάμεων στην περιοχή.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/5779, 10 Ιαν. 1944. F.O.371/43675/R544.

7/1/1944 2112

Ο Churchill, με τη σύμφωνη γνώμη του Στρατηγού Alexander, καλεί τον Γεώργιο Β΄ να στείλει μία ταξιαρχία στην Ιταλία, για να συμμετάσχει στις συμμαχικές επιχειρήσεις. Προτείνει ένας λόχος να μετακινηθεί κατά τη διάρκεια του Ιανουαρίου και η υπόλοιπη δύναμη το Φεβρουάριο.

J. Martin (Ιδιαίτερος Γραμματέας Churchill) προς Υπουργείο Αεροπορίας Βρετανίας.
Τηλ. Frozen 1151, άκρως απόρρ., 7 Ιαν. 1944. F.O.371/43701/R506.

8/1/1944 2113

Το Αρχηγείο της Χ Μεραρχίας του Ε.Λ.Α.Σ. αναφέρει ότι οι Γερμανοί επιτέθηκαν εναντίον δυνάμεών του στο Καταφύγιο. Κατά τις συγκρούσεις που ακολούθησαν, οι γερμανικές απώλειες ανήλθαν σε 25 άνδρες.

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 28 Ιανουαρίου 1944.
28 Ιαν. 1944. F.O.371/43677/R1857.

8/1/1944 2114

Οι δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. εκτέλεσαν 20 αμάχους στο Μυρόφυλλο, ενώ συνεχίζονται οι εμφύλιες συγκρούσεις.

Daily Situation Report αριθ. 163.
Άκρως απόρρ., 31 Ιαν. 1944. F.O.371/43678/R2070.

8/1/1944 2115

Οι Γερμανοί επιτίθενται στο Μέτσοβο, αλλά απωθούνται από τον Ε.Λ.Α.Σ. με απώλειες 25 ανδρών.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

8/1/1944 2116

Ο Leeper διαβιβάζει στον Eden λεπτομερή έκθεση για τη δράση της Π.Α.Ο., την οποία έλαβε από τον Τσουδερό. Η έκθεση έχει συνταχθεί από τρεις αντιπροσώπους της οργάνωσης που έφθασαν στη Μέση Ανατολή. Ο Leeper θεωρεί ότι θα ήταν μάταιο να επιχειρηθεί η ανασυγκρότηση της οργάνωσης, που έχει σχεδόν πλήρως διαλυθεί από τον Ε.Λ.Α.Σ., και υπενθυμίζει τις κατηγορίες που έχουν διατυπωθεί περί συνεργασίας της με τους Γερμανούς.

Leeper προς Eden.
Αριθ. 2, απόρρ., 8 Ιαν. 1944. F.O.371/43675/R937.

8/1/1944 2117

Ο Παπανδρέου, σε μνημόνιό του προς το Γ.Σ.Μ.Α., εκθέτει την απελπιστική κατάσταση στην οποία έχει περιέλθει ο ελληνικός λαός, εξαιτίας των καταστροφών που προκαλούν οι Αρχές Κατοχής και η τρομοκρατία του Ε.Α.Μ. Υπογραμμίζει ότι οι Σύμμαχοι πρέπει να αποδείξουν έμπρακτα ότι είναι οι πραγματικοί εγγυητές των εθνικών και λαϊκών ελευθεριών στην Ελλάδα, για να ανακοπεί το ρεύμα υποστήριξης των Ταγμάτων Ασφαλείας, που εμφανίζονται μαζί με τους Γερμανούς ως οι μόνοι προστάτες του πληθυσμού έναντι του Ε.Α.Μ. Οι Σύμμαχοι οφείλουν να καταγγείλουν το Ε.Α.Μ. και να ανακαλέσουν την υποστήριξη που του παρέχουν, χωρίς την οποία είναι βέβαιο ότι η οργάνωση αυτή θα διαλυθεί.

Γ. Παπανδρέου (Αρχηγός Δημοκρατικού Κόμματος) προς Γ.Σ.Μ.Α.
8 Ιαν. 1944. F.O.371/43683/R4828.

8/1/1944 2118

Αναφέρεται ότι οι Γερμανοί κατέλαβαν το χωριό Πόρτα, στην περιοχή της Καρδίτσας, αλλά οι αντάρτες το ανακατέλαβαν την ίδια μέρα.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/5791, 12 Ιαν. 1944. F.O.371/43675/R544.

8/1/1944 2119

Ο Λ. Βρεττάκος στη Σπάρτη διαθέτει 1200 άνδρες οπλισμένους από τους Γερμανούς.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/5791, 12 Ιαν. 1944. F.O.371/43675/R544.

8/1/1944 2120

Η Συμβουλευτική Επιτροπή των Συμμάχων για την Ιταλία καλεί την ελληνική Κυβέρνηση να αποστείλει αντιπρόσωπό της, για να συμμετέχει στις εργασίες της. [Τοποθετείται ο Ι. Πολίτης].

Leeper προς F.O.
Τηλ. 3 Saving, 12 Ιαν. 1944. F.O.371/43705/R912.

9/1/1944 2121

Ο Ζέρβας φαίνεται ότι είναι άπληστος και ότι ξοδεύει απερίσκεπτα. Ζητεί συνέχεια περισσότερο χρυσό και πυρομαχικά. Εξάλλου, οι πληροφορίες που μεταδίδει, εναντίον της Ε.Κ.Κ.Α. κυρίως, είναι εξωφρενικές.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 2.
9 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1046.

9/1/1944 2122

Παρά τις πληροφορίες [της Υπηρεσίας ΑΠΟΛΛΩΝ], δεν φαίνεται να υπάρχει ή να υπήρξε, από την αρχή της Κατοχής, επαφή μεταξύ του Δερτιλή και του Ζέρβα.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 2.
9 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1046.

9/1/1944 2123

Ο Stevens τηλεγραφεί ότι ο Ε.Λ.Α.Σ. διήρπασε τρόφιμα που είχε στείλει ο Ερυθρός Σταυρός στα Καλάβρυτα.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 2.
9 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1046.

9/1/1944 2124

Ο Αργυρόπουλος, που θεωρείται σχετικά αξιόπιστη πηγή, εξηγεί ότι οι πολιτικοί αρχηγοί στην Αθήνα έχουν χάσει μεγάλο μέρος του κύρους τους, διότι αποδέχθηκαν μηνιαία επιχορήγηση εκ μέρους της Κυβέρνησης Αθηνών, καθώς και άλλα προνόμια.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 2.
9 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1046.

9/1/1944 2125

Ο Αντισυνταγματάρχης Κ. Χατζαρούλας απομακρύνθηκε από τη διοίκηση της Ι Ταξιαρχίας και τη θέση του ανέλαβε ο Αντισυνταγματάρχης Ανδρέας Νάθαινας.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 2.
9 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1046.

9/1/1944 2126

Επιβεβαιώθηκε ότι ο Διάμεσης διορίσθηκε Γενικός Διευθυντής Ασφαλείας του Υπουργείου Εθνικής Αμύνης του Ράλλη, υπεύθυνος δηλαδή των Ταγμάτων Ασφαλείας. Οι συντηρητικοί κύκλοι των Αθηνών εστιάζουν τώρα τις ελπίδες τους στον Κωνσταντίνο Βεντήρη.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 2.
9 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1046.

9/1/1944 2127

Ο Σαράφης και ο Δεσποτόπουλος υποβάλλουν γραπτή διαμαρτυρία στον Woodhouse για τις επιθέσεις που δέχεται ο Ε.Λ.Α.Σ. από τον Ζέρβα.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 4.
Απόρρ., 17 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1489.

9/1/1944 2128

Οι Γερμανοί έχουν εγκαταλείψει τα ορεινά της Πελοποννήσου και πραγματοποιούν εκκαθαριστικές επιχειρήσεις μόνο σε χωριά που βρίσκονται κοντά σε οδικές αρτηρίες. Εξάλλου, ο δρόμος Καλαβρύτων - Πάτρας δεν είναι ανοικτός, [καθώς ελέγχεται από τους αντάρτες].

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/5791, 12 Ιαν. 1944. F.O.371/43675/R544.

9/1/1944 2129

Τα Τάγματα Ασφαλείας πραγματοποιούν επιτυχείς εκκαθαριστικές επιχειρήσεις στην Πάτρα και έχουν συλλάβει εξέχοντα μέλη του Ε.Α.Μ. Στην οργάνωση επικρατεί πανικός, ενώ όλες οι δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. έχουν εγκαταλείψει την περιοχή.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/5791, 12 Ιαν. 1944. F.O.371/43675/R544.

10/1/1944 2130

Ο Ζέρβας αναφέρει ότι δέχθηκε γερμανική επίθεση στην περιοχή του χωριού Καλέντζι.

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 14 Ιανουαρίου 1944.
Άνευ ημερ. F.O.371/43675/R699.

10/1/1944 2131

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στη βόρεια Πίνδο αναφέρει ότι ο Ζέρβας νίκησε τον Ε.Λ.Α.Σ. κοντά στον ποταμό Καλαμά. Ο Ε.Λ.Α.Σ. υποχώρησε με απώλειες 30 νεκρούς.

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 21 Ιανουαρίου 1944.
21 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1372.

10/1/1944 2132

Δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. καταστρέφουν εκ νέου τη γέφυρα της Νέδας.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

10/1/1944 2133

Ο Ε.Λ.Α.Σ. καταστρέφει σιδηροδρομική γέφυρα κοντά στην Κυπαρισσία, με αποτέλεσμα να διακοπεί η συγκοινωνία προς βορρά.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/2282, 13 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2518.

10/1/1944 2134

Ο Leeper αναφέρει στο F.O. ότι από 1ης Ιανουαρίου πραγματοποιήθηκαν 21

επιτυχείς έξοδοι των αεροσκαφών της Force 133 προς την Ελλάδα και ελπίζεται ότι θα γίνουν συνολικά 33 μέχρι το τέλος του μήνα. Ο αριθμός αυτός κρίνεται από την Επιτροπή Ειδικών Επιχειρήσεων ικανοποιητικός για τον εφοδιασμό της Σ.Σ.Α. και την παροχή μικρής ποσότητας ρουχισμού στους αντάρτες. Υπολογίζεται ότι πλήρης κάλυψη των ανταρτών, που αριθμούν περίπου 15.000 άτομα, θα απαιτούσε 104 εξόδους το μήνα.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 18, άκρως απόρρ., important, 10 Ιαν. 1944. F.O.371/43674/R491.

10/1/1944 2135

Σε εκπομπή της Ελληνικής Υπηρεσίας του B.B.C. κατονομάζονται τέσσερις Γερμανοί αξιωματικοί ως υπεύθυνοι των ωμοτήτων στα Καλάβρυτα και τα άλλα χωριά της περιοχής και παραδίδονται στην κρίση του ελληνικού λαού.

F.O. προς Υπουργό άνευ χαρτοφυλακίου Βρετανίας στο Κάιρο.
Τηλ. 741, 9 Μαρτίου 1944. F.O.371/43706/R608.

11/1/1944 2136

Ο Ε.Λ.Α.Σ. επιτίθεται εναντίον γερμανικής δύναμης 40 ανδρών στο Λεοντάρι. Σκοτώνονται δύο Γερμανοί, τραυματίζονται τρεις και συλλαμβάνονται αιχμάλωτοι άλλοι τρεις. Οι αντάρτες κυριεύουν τέσσερα όπλα και έναν ασύρματο.

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 14 Ιανουαρίου 1944.
Άνευ ημερ. F.O.371/43675/R699.

11/1/1944 2137

Η Κ.Ε. του Ε.Α.Μ. εκφράζει με τηλεγράφημά της προς τον Τσουδερό την ικανοποίησή της για την καταγγελία εκ μέρους του των Ταγμάτων Ασφαλείας. Προτείνει να συγκροτηθεί κυβέρνηση εθνικής ενότητας, ώστε να επιτευχθεί η ενότητα όλων των ελληνικών δυνάμεων, και να στείλει ο Τσουδερός αντιπρόσωπό του στο Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ., για να προχωρήσουν οι σχετικές διαπραγματεύσεις.

Κ.Ε. Ε.Α.Μ. προς Τσουδερό.
11 Ιαν. 1944. F.O.371/43675/955.

11/1/1944 2138

Ο Στρατηγός Ι. Πασσαδάκης, Διοικητής των Ταγμάτων Ασφαλείας στην Κρήτη,

[Γενικός Διοικητής Κρήτης], βρίσκεται στο Ρέθυμνο, όπου συνεχίζει τη στρατολόγηση ανδρών στα Τάγματα. Προηγήθηκε άρνηση αξιωματικών στα Χανιά να καταταγούν στις μονάδες αυτές.

Crete Situation Report για την εβδομάδα μέχρι 15 Ιανουαρίου 1944.
15 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1201.

11/1/1944 2139

Αναφέρεται ότι η XIII Μεραρχία του Ε.Λ.Α.Σ., σε συνεργασία με την E.K.K.A., επιτέθηκε εναντίον γερμανικής φάλαγγας που εκινείτο από τη Γραβιά προς την Άμφισσα, και την ανάγκασε να υποχωρήσει.

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 21 Ιανουαρίου 1944.
21 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1372.
Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

11/1/1944 2140

Πιστεύεται ότι 13 Ρώσοι, ανάμεσα στους οποίους και μία νοσοκόμα, που κατέφυγαν στον Ε.Λ.Α.Σ., ήταν αιχμάλωτοι πολέμου οι οποίοι δραπέτευσαν από το Τάγμα Εθελοντικής Εργασίας των γερμανικών δυνάμεων. Η υποδοχή τους εκ μέρους των ανταρτών δεν υπήρξε καλή, επειδή είχαν εργασθεί για τον εχθρό.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/5791, 12 Ιαν. 1944. F.O.371/43675/R544.

11/1/1944 2141

Ο Woodhouse χαρακτηρίζει τελεσίγραφο το τηλεγράφημα που του απηύθυνε το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ., με το οποίο τον προειδοποιεί ότι, λόγω των συνεχιζόμενων επιθέσεων του Ε.Δ.Ε.Σ., ο Ε.Λ.Α.Σ. θα αναμείνει μόνο μέχρι τις 12 Ιανουαρίου τις θέσεις του Ζέρβα για τη συμφιλίωση των δύο οργανώσεων. Ο Woodhouse σημειώνει, ωστόσο, ότι έχει ζητήσει τις θέσεις του Ζέρβα από τις 8 Ιανουαρίου.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/5791, 12 Ιαν. 1944. F.O.371/43675/R544.

11/1/1944 2142

Η Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ τηλεγραφεί ότι καταστράφηκαν λιμενικές και ναυπη-

γοεπισκευαστικές εγκαταστάσεις στη Σαλαμίνα, από το βομβαρδισμό που πραγματοποίησαν τα συμμαχικά αεροπλάνα [στην ευρύτερη περιοχή του Πειραιά] τα ξημερώματα της 11ης Ιανουαρίου.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/5797, 13 Ιαν. 1944. F.O.371/43674/R379.

11/1/1944 2143

Όμηρος του Ε.Λ.Α.Σ., που δραπέτευσε [και βρίσκεται στην περιοχή του Ε.Δ.Ε.Σ.], αναφέρει στον Barnes ότι ο Ε.Λ.Α.Σ. έσφαξε 11 κατοίκους στο χωριό Μύρκοβο [Μυρόφυλλο] και άλλους 80 στο φαράγγι του Βαλκάνου. Συνολικά ο Ε.Λ.Α.Σ. πήρε 700 ομήρους κατά την υποχώρησή του από τα Τζουμέρκα. Ο Barnes εξακρίβωσε ο ίδιος τα παραπάνω.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/5874, 28 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1640.

11/1/1944 2144

Σύμφωνα με τους Βρετανούς αξιωματικούς - συνδέσμους, τόσο ο Ε.Λ.Α.Σ. όσο και ο Ε.Δ.Ε.Σ. συγκρούσθηκαν μόνο σποραδικά με τους Γερμανούς κατά τις τελευταίες μέρες. Οι αναφορές του Ε.Λ.Α.Σ., σχετικά με τις ενέργειές του εναντίον του εχθρού, αποδείχθηκαν υπερβολικές και αναξιόπιστες, παρά το γεγονός ότι ο ίδιος ανέπτυξε κάποια δράση σε ορισμένες περιοχές, όπως τα Πιέρια και την Πελοπόννησο. Οι αντάρτες και των δύο οργανώσεων, ωστόσο, είναι πρόθυμοι να συγκρουσθούν με τους Γερμανούς.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 25, απόρρ., important, 11 Ιαν. 1944. F.O.371/43675/576.

11/1/1944 2145

Ο Leeper αναφέρει στο F.O. ότι η συμπεριφορά των ανταρτών προς τους αμάχους είναι σχετικά καλή στις περιοχές που δεν υπάρχει έλλειψη τροφίμων, τα γερμανικά αντίποινα δεν υπήρξαν σκληρά και δεν υφίστανται αντίπαλες αντιστασιακές ομάδες. Τα παραπάνω ισχύουν π.χ. στη Μακεδονία και την Ήπειρο. Καθώς όμως μειώνονται οι περιοχές στις οποίες επικρατούν οι παραπάνω συνθήκες, κυριαρχεί όλο και περισσότερο το μίσος του πληθυσμού προς τους αντάρτες. Ο Ζέρβας φαίνεται ότι συμπεριφέρεται, σε γενικές γραμμές, σωστά. Αντίθετα, στην Πελοπόννησο, όπου οι αντάρτες προέρχονται κυρίως από "αλήτες του περιθωρίου", η κατάσταση είναι άσχημη.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 25, απόρρ., important, 11 Ιαν. 1944. F.O.371/43675/576.

11/1/1944 2146

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι η σοβιετική Κυβέρνηση υποστηρίζει τις προσπάθειες του Τσουδερού για τη συμφιλίωση των ανταρτικών ομάδων και τη δημιουργία κοινού μετώπου ανταρτών. Σχετική ανακοίνωση πρόκειται να δοθεί στη δημοσιότητα.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 29, important, 11 Ιαν. 1944. F.O.371/43675/R595.

12/1/1944 2147

Ο Ζέρβας αναφέρει ότι δέχεται συνεχείς επιθέσεις του Ε.Λ.Α.Σ., από τις 4 Ιανουαρίου στις περιοχές Κλειδιού, Βάλτου και Σκουληκαριάς.

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 14 Ιανουαρίου 1944.
Άνευ ημερ. F.O.371/43675/R699.

12/1/1944 2148

Ο Barnes τηλεγραφεί ότι ο Ε.Λ.Α.Σ. επιτέθηκε εναντίον του Ζέρβα στο Τετράκωμο και στο Κλειδί, αλλά απωθήθηκε με ευκολία.

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 21 Ιανουαρίου 1944.
21 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1372.

12/1/1944 2149

Ο Churchill αποστέλλει συγχαρητήριο μήνυμα στον Ζέρβα για την αντιστασιακή δράση των δυνάμεών του.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 4.
Απόρρ., 17 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1489.

12/1/1944 2150

Στην περιοχή του όρους Μποζ Νταγ της Μακεδονίας, Βρετανοί [της Σ.Σ.Α.] διέφυγαν τη σύλληψη από βουλγαρικά στρατεύματα, με τη βοήθεια ανταρτών του Ε.Λ.Α.Σ.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/2282, 13 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2518.

12/1/1944 2151

Δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. καταστρέφουν γέφυρα κοντά στο χωριό Ψάρι. Η σιδηροδρομική συγκοινωνία Καλαμάτας - Τρίπολης διακόπτεται.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/2282, 13 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2518.

12/1/1944 2152

Απομακρύνεται ο Νάθαινας από τη διοίκηση της Ι Ταξιαρχίας και στη θέση του [Επιτελάρχη] διορίζεται ο Αντισυνταγματάρχης Μιχαήλ Βόγλης. Πρόκειται για έναν ακόμη πρώην υπάλληλο του Μποδοσάκη, που αναλαμβάνει ανώτερη θέση στη Μέση Ανατολή, όπως σημειώνει ο Leeper σε τηλεγράφημά του προς το F.O.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 3 Saving, 12 Ιαν. 1944. F.O.371/43705/R912.
Periodical Intelligence Summary αριθ. 4.
Απόρρ., 17 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1489.

12/1/1944 2153

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι όλοι οι αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. από τη Σάμο πείσθηκαν να καταταγούν στις ελληνικές ένοπλες δυνάμεις. Πρόκειται για 260 περίπου άτομα, που παρέμεναν στο ελληνικό στρατόπεδο στη Γάζα.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 3 Saving, 12 Ιαν. 1944. F.O.371/43705/R912.

12/1/1944 2154

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι η παραίτηση του Γ. Ρούσσου έχει γίνει δεκτή, αλλά δεν δημοσιοποιείται, καθώς υπάρχουν διαφωνίες μεταξύ των μελών της ελληνικής Κυβέρνησης για την ακριβή διατύπωση της σχετικής ανακοίνωσης.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 3 Saving, 12 Ιαν. 1944. F.O.371/43705/R912.

13/1/1944 2155

Μέσω των Γιουγκοσλάβων παρτιζάνων, μεταδίδεται ότι οι Γερμανοί, με επικεφαλής τον Στρατηγό J. Stroop, άρχισαν γενική επίθεση εναντίον του Ε.Λ.Α.Σ., συνεπικουρούμενοι από τους "προδότες της Αθήνας". Οι Γερμανοί έχουν συνάψει μυστική συμφωνία με τον Ζέρβα, ώστε και εκείνος να επιτίθεται εναντίον

του Ε.Λ.Α.Σ. ταυτόχρονα με τα γερμανικά στρατεύματα. Ο Ε.Λ.Α.Σ., ωστόσο, δεν έχει καμφθεί.

D. Powell (F.O. - P.I.D.).
13 Ιαν. 1944. F.O.371/43675/R617.

13/1/1944 2156

Ο Ράλλης, σύμφωνα με πληροφορίες, πραγματοποίησε ραδιοφωνική ομιλία μετά το βασιλικό διάταγμα το οποίο στέρησε την ελληνική υπηκοότητα τόσο από τον ίδιο, όσο και από τον Λογοθετόπουλο και τον Τσολάκογλου. Στην ομιλία του τόνισε ότι ο Γεώργιος Β΄ δεν έχει αρμοδιότητα να εκδίδει διατάγματα, μετά από την επιστολή του προς τον Τσουδερό στις 8 Νοεμβρίου 1943. Ο Βασιλιάς, εξάλλου, είχε ήδη παραβιάσει τον όρκο που έδωσε ως συνταγματικός μονάρχης, όταν επέβαλε το καθεστώς της 4ης Αυγούστου.

P.W.E. Weekly Directive [15-20 Ιαν. 1944].
13 Ιαν. 1944. F.O.371/43706/R153.

13/1/1944 2157

Το P.W.E. δίνει οδηγίες στην Ελληνική Υπηρεσία του B.B.C. να μην αναφέρεται στις συνεχιζόμενες αψιμαχίες μεταξύ των ανταρτών, αλλά να δημοσιοποιήσει το γεγονός ότι οι Σοβιετικοί υποστηρίζουν την έκκληση [Τσουδερού] για την ενότητα των ανταρτικών δυνάμεων. Επίσης να αναφέρει τεκμηριωμένα όλες τις επιτυχείς αντιστασιακές ενέργειες, ιδιαίτερα τις δολιοφθορές στις συγκοινωνίες και στα μέσα μεταφορών, όχι όμως και τις μη συντονισμένες ενέργειες. Τέλος, να συστήνει να μη συγκεντρώνονται τρόφιμα, ώστε να διοχετευθούν στο εμπόριο τα αποθέματα της μαύρης αγοράς.

P.W.E. Weekly Directive [15-20 Ιαν. 1944].
13 Ιαν. 1944. F.O.371/43706/R153.

13/1/1944 2158

Το S.O.E. συνέταξε επιχειρησιακό σχέδιο, στο οποίο συνιστά οι αντάρτες στην Ελλάδα να τηρήσουν κυρίως παθητική στάση, κατά τους τρεις πρώτους μήνες του τρέχοντος έτους, καθώς: 1) οι ενέργειές τους προκαλούν σκληρά αντίποινα και έχουν μικρή στρατιωτική αξία· 2) δεν υπάρχουν διαθέσιμα αεροπορικά μέσα για τον ανεφοδιασμό τους ή και την αποστολή τροφίμων στους κατοίκους των περιοχών που ελέγχουν. Μόνον εάν περιορισθεί η έκταση των περιοχών αυτών, θα μπορούν οι κάτοικοί τους να καλύπτονται από τα τρόφιμα της Σου-

ηδο-ελβετικής Επιτροπής [Επιτροπής Διαχειρίσεως Βοηθημάτων στην Ελλάδα του Διεθνούς Ερυθρού Σταυρού (Ε.Δ.Β.Ε.)].

F.O.
Minute (Laskey), 13 Ιαν. 1944. F.O.371/43706/R639.

13 - 14/1/1944 2159

Στις 13 Ιανουαρίου οι Γερμανοί επιτίθενται εναντίον των δυνάμεων του Ζέρβα στα Τζουμέρκα. Την επομένη εκδηλώνεται επίθεση εναντίον του Ε.Δ.Ε.Σ. και από τον Ε.Λ.Α.Σ., η οποία αποκρούεται.

Periodical Summary αριθ. 5.
Άκρως απόρρ., 21 Ιαν. 1944. F.O.371/43677/R1642.

14/1/1944 2160

Συνεχίζονται οι μάχες μεταξύ του Ε.Λ.Α.Σ. και των Ταγμάτων Ασφαλείας στη Λακωνία.

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 14 Ιανουαρίου 1944.
Άνευ ημερ. F.O.371/43675/R699.

14/1/1944 2161

Οι γερμανικές φρουρές του νότιου Παρνασσού αντικαθίστανται από δυνάμεις των Ταγμάτων Ασφαλείας.

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 14 Ιανουαρίου 1944.
Άνευ ημερ. F.O.371/43675/R699.

14/1/1944 2162

Οι Ιταλοί, που βρίσκονται στη νότια Πίνδο, είναι σε αξιολύπητη κατάσταση και χρειάζονται επειγόντως ρουχισμό και ιατρικά εφόδια.

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 14 Ιανουαρίου 1944.
Άνευ ημερ. F.O.371/43675/R699.

14/1/1944 2163

Η προσχώρηση αξιωματικών του Ε.Δ.Ε.Σ. στα Τάγματα Ασφαλείας έχει προκαλέσει αρνητικές εντυπώσεις στην Αθήνα.

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 14 Ιανουαρίου 1944.
Άνευ ημερ. F.O.371/43675/R699.

14/1/1944 2164

Η XIII Μεραρχία του Ε.Λ.Α.Σ. στήνει ενέδρα σε γερμανική φάλαγγα στον Μπράλο. Κατά τη μάχη που ακολουθεί οι Γερμανοί έχουν 75 νεκρούς και τραυματίες, ενώ 3 άνδρες τους συλλαμβάνονται αιχμάλωτοι. Οι αντάρτες κυριεύουν μέρος του οπλισμού της φάλαγγας.

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 21 Ιανουαρίου 1944.
21 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1372.

14/1/1944 2165

Ο Σιφναίος παρέχει πληροφορίες για τη Συμφωνία των Μαχόμενων Εθνικών Οργανώσεων Αττικής και τους επικεφαλής των οργανώσεων που την υπέγραψαν. Αναφέρεται εκτενώς στην Εθνική Δράση και περιληπτικά στη Ρ.Α.Ν., στην Ε.Κ.Ο., στον Ε.Δ.Ε.Σ., στο Ε.Δ.Ε.Μ., στην ΤΡΙΑΙΝΑ και στη Χ. Θεωρεί ότι οι οργανώσεις αυτές έχουν διακόψει κάθε επαφή με τον Διάμεση, από τη στιγμή που ο τελευταίος τέθηκε επικεφαλής των Ταγμάτων Ασφαλείας. Ο Σιφναίος, από τους ιδρυτές της Εθνικής Δράσης, είχε μάλλον πρωτεύοντα ρόλο στην υπογραφή της παραπάνω Συμφωνίας.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 3.
Άκρως απόρρ., 14 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1316.

14/1/1944 2166

Διακόπτεται η σιδηροδρομική συγκοινωνία Πάτρας - Πύργου, μετά την καταστροφή γέφυρας στη Μυρτιά από δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/2282, 13 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2518.

14/1/1944 2167

Ο Ζέρβας, απαντώντας σε σχετικό ερώτημα [των Βρετανών], αναφέρει ότι τη Διοικούσα Επιτροπή του Ε.Δ.Ε.Σ. του Βουνού αποτελούν ο ίδιος, ο Υπαρχηγός του Πυρομάγλου και ο Αντώνιος Πετάσης, οι οποίοι βρίσκονται μαζί του. Την [Κεντρική Διοικούσα] Επιτροπή της Αθήνας απαρτίζουν, εξάλλου, ο Ηρακλής Πετιμεζάς ή Νικήτας, ο Λεωνίδας Ζέρβας και ο Συνταγματάρχης Νικόλας Κουσίντας.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/5805, 15 Ιαν. 1944. F.O.371/43675/R933.

14/1/1944 2168

Η Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ τηλεγραφεί ότι οι γερμανικές Αρχές Κατοχής ήταν ενήμερες για τη συμμαχική αεροπορική επιδρομή στις 11 Ιανουαρίου στον Πειραιά και είχαν λάβει τα μέτρα τους.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/5830, 18 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1202.

14/1/1944 2169

Ο Woodhouse υποστηρίζει ότι οι επιτυχείς επιχειρήσεις του Ζέρβα εναντίον του Ε.Λ.Α.Σ. είχαν γενικότερα θετικά αποτελέσματα, καθώς βελτίωσαν τις προοπτικές συμφιλίωσης εκ μέρους του Γενικού Στρατηγείου του Ε.Λ.Α.Σ.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 32, απόρρ., important, 14 Ιαν. 1944. F.O.371/43675/R753.

15/1/1944 2170

Σύμφωνα με πληροφορίες από τα νησιά του Αιγαίου: 1) εγκαταστάθηκε και λειτουργεί στη Σάμο επαφή [του Καΐρου] με Βρετανό αξιωματικό - σύνδεσμο, μέσω ασυρμάτου, 2) η λειτουργία των ασυρμάτων στη Ρόδο και στη Νάξο συνεχίζεται, 3) το κλιμάκιο του S.O.E. στην Κάρπαθο ανεφοδιάσθηκε και ενημερώθηκε.

Aegean Islands Situation Report για την εβδομάδα μέχρι 15 Ιανουαρίου 1944.
15 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1148.

15/1/1944 2171

Αναφέρεται ότι πραγματοποιούνται συχνές αναχωρήσεις Γερμανών από την Κρήτη και ότι σύντομα όλοι οι Γερμανοί κάτω των τριάντα ετών θα εγκαταλείψουν το νησί.

Crete Situation Report για την εβδομάδα μέχρι 15 Ιανουαρίου 1944.
15 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1201.

15/1/1944 2172

Η Κ.Ε. της Ε.Κ.Κ.Α. υπογραμμίζει σε τηλεγράφημά της προς το Γ.Σ.Μ.Α. ότι βασικός στόχος της οργάνωσης υπήρξε πάντα η διεξαγωγή απελευθερωτικού αγώνα με στρατιωτικές μονάδες, υπό τις διαταγές της Μέσης Ανατολής. Η επιδίωξη των πολιτικών της στόχων, η εγκαθίδρυση δηλαδή σοσιαλιστικής Δη-

μοκρατίας, θα επιχειρηθεί μόνο μετά το τέλος του πολέμου, με την ελεύθερη γνώμη του λαού. Η δήλωση κρίνεται απαραίτητη εν όψει των προθέσεων του Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. εναντίον της οργάνωσης και των ενεργειών του, που αφήνεται να εννοηθεί ότι εκτελούνται βάσει διαταγών της Μέσης Ανατολής και δυσχεραίνουν τον αγώνα της Ε.Κ.Κ.Α. Η Ε.Κ.Κ.Α. θεωρεί αναγκαία την ενίσχυσή της, αν το Γ.Σ.Μ.Α. κρίνει ότι η ύπαρξη και η δράση της είναι χρήσιμες, ώστε να αυξήσει τη δύναμή της στη Ρούμελη σε 3.000 άνδρες τουλάχιστον.

Κ.Ε. Ε.Κ.Κ.Α. προς Γ.Σ.Μ.Α.
15 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1639.
Κ.Ε. Ε.Κ.Κ.Α. προς Γ.Σ.Μ.Α.
Αριθ. DTR/GR/6955, 21 Φεβρ. 1944. F.O.371/43680/R3102.

15/1/1944 2173

Κατά τις πέντε τελευταίες ημέρες οι Γερμανοί εκτέλεσαν 85 ομήρους στην Κορινθία, ως αντίποινα για το φόνο τριών Γερμανών αξιωματικών.

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 5 Φεβρουαρίου 1944.
5 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2261.

15/1/1944 2174

Σε αναλυτική έκθεση για τις οικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα, υπογραμμίζεται ότι οι υπερβολικές απαιτήσεις των Αρχών Κατοχής, που αντιμετωπίσθηκαν από την Κυβέρνηση Αθηνών με την έκδοση τραπεζογραμματίων, οδήγησαν σε υψηλό και ανεξέλεγκτο πληθωρισμό. Οι τιμές αυξάνουν συνεχώς, λόγω και της παύσης του εξωτερικού εμπορίου, και η κατάσταση είναι η χειρότερη σε όλη την κατεχόμενη Ευρώπη. Στην έκθεση περιέχονται αναλυτικά στοιχεία τιμών, κρατικών εσόδων και εξόδων καθώς και ισοτιμιών της δραχμής. [Ο συντάκτης της έκθεσης δεν αναφέρεται].

Leeper προς Eden.
Αριθ. 59, 29 Φεβρ. 1944. F.O.371/43682/R3994.

15/1/1944 2175

Ο Ζέρβας τηλεγραφεί ότι δέχεται να συναντηθεί με αντιπροσώπους του Ε.Λ.Α.Σ. και της Σ.Σ.Α. Ζητεί να ορισθεί τόπος συνάντησης εντός της περιοχής του.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/5830, 18 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1202.

15/1/1944 2176

Η δύναμη του Συντάγματος 5/42 της Ε.Κ.Κ.Α. είναι 1000 άνδρες. Ο συνεχής κίνδυνος σύγκρουσης με τον Ε.Λ.Α.Σ. εμποδίζει την απρόσκοπτη δράση του και μόνο η αύξηση της δύναμής του σε 3.000 εξοπλισμένους άνδρες, θα του επέτρεπε να δράσει ανεξάρτητα και να συμβάλει στη συμφιλίωση μεταξύ Ζέρβα και Ε.Λ.Α.Σ. Η Ε.Κ.Κ.Α. ζητεί να ενισχυθεί για την επίτευξη των σκοπών αυτών.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/5855, 24 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1342.

15/1/1944 2177

Συντάσσεται λεπτομερής κατάλογος των ωμοτήτων που διέπραξαν οι Αρχές Κατοχής στην Ελλάδα εναντίον των αμάχων, σύμφωνα με τις υπάρχουσες, μέχρι τις 15 Ιανουαρίου 1944, πληροφορίες. Παρέχονται λεπτομέρειες για κάθε χωριό, διευκρινίζεται αν τις ωμότητες διέπραξαν Γερμανοί, Ιταλοί ή Βούλγαροι, σημειώνεται ο αριθμός των εκτελεσθέντων και των ομήρων, καθώς και επιπλέον στοιχεία όπου υπάρχουν. Οι περιοχές στις οποίες ανήκουν τα χωριά ορίζονται ως εξής: Αχαΐα, Αιτωλοακαρνανία, Αγρίνιο, Αρκαδία, Αργολίδα και Κορινθία, Άρτα, Αττική και Βοιωτία, Δράμα, Κέρκυρα, Κρήτη, Εύβοια, Έβρος, Φλώρινα, Ιωάννινα, Κοζάνη, Λακωνία, Λάρισα, Λέσβος, Μεσσηνία, Πέλλα, Φθιώτιδα και Φωκίδα, Πρέβεζα, Σέρρες, Θεσσαλονίκη, Τρίκαλα.

Political Intelligence Centre Middle East.
Αριθ. PIC/167/21, 2η έκδοση, απόρρ., 18 Ιαν. 1944. F.O.371/43677/R1863.

16/1/1944 2178

Η Κ.Ε. του Ε.Α.Μ. τηλεγραφεί στο Γ.Σ.Μ.Α., απαντώντας σε σχετικό μήνυμά του, ότι μάχεται από την πρώτη στιγμή σταθερά στο πλευρό των Συμμάχων και, ως εκ τούτου, συμφωνεί απολύτως στην ανάγκη να ενταθεί η δράση των ανταρτών μέσω των συμμαχικών επιχειρήσεων.

Κ.Ε. Ε.Α.Μ. προς Γ.Σ.Μ.Α.
16 Ιαν. 1944. F.O.371/43675/955.

16/1/1944 2179

Ο Ι. Ράλλης εκδίδει προσωπική διαταγή (αριθ. 15111) ως Πρωθυπουργός και Υπουργός Εθνικής Αμύνης προς το Υπουργείο Εθνικής Αμύνης, με την οποία απαιτεί όλοι οι αξιωματικοί να δηλώσουν μέχρι τις 25 Ιανουαρίου, εάν θα καταταγούν ή όχι στα Ευζωνικά Τάγματα.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 10.
Άκρως απόρρ., 10 Φεβρ. 1944. F.O.371/43379/R2852.

16/1/1944 2180

Ο Leeper διαβιβάζει στον Eden έκθεση για την κατάσταση στην Ελλάδα, την οποία του παρέδωσε ο Τσουδερός. Στην έκθεση υποστηρίζεται ότι ο λαός δεν θεωρεί σημαντικό ζήτημα το πολιτειακό, καθώς το κύρος της ελληνικής Κυβέρνησης είναι ισχυρό και η εκστρατεία του Ε.Α.Μ. εναντίον του Γεωργίου Β΄ δεν έχει απήχηση. Ο Leeper σημειώνει ότι όλες οι σχετικές εκθέσεις των βρετανικών πηγών βεβαιώνουν περί του αντιθέτου.

Leeper προς Eden.
Αριθ. 13, άκρως εμπιστ., 16 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1150.

16/1/1944 2181

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην Ι Μεραρχία του Ε.Λ.Α.Σ. τηλεγραφεί ότι πρόσφυγες από το Βουλγαρέλι του αναφέρουν πως ο Ε.Δ.Ε.Σ. διέπραξε ωμότητες εναντίον των μελών του Ε.Α.Μ. στο χωριό τους. Επίσης τον πληροφορούν ότι ο Ε.Δ.Ε.Σ. συνεργάζεται στενά με τον Ράλλη και τους Γερμανούς και ότι οικογένειες ολόκληρες εγκαταλείπουν τις περιοχές που βρίσκονται υπό τον έλεγχό του.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/5841, 20 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1202.

16/1/1944 2182

Ο Waterhouse αποστέλλει στον Laskey σημείωμα που συνέταξε για την ενημέρωση του Novikov, σχετικά με τη δράση και την οργάνωση του Ε.Λ.Α.Σ., του Ε.Δ.Ε.Σ., του Ε.Α.Μ. και άλλων ανταρτικών ομάδων, καθώς και το ιστορικό του Εμφυλίου μεταξύ των οργανώσεων στην Ελλάδα.

Waterhouse προς Laskey.
Αριθ. 35/44/1G, 16 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1487.

16/1/1944 2183

Η δύναμη του Ε.Λ.Α.Σ., σύμφωνα με σημείωμα του Waterhouse που προορίζεται για τον Novikov, υπολογίζεται σε 20.000 αντάρτες. Το Μάρτιο του 1943 αριθμούσε 15.000 μάχιμους και 15.000 επιπλέον εφεδρικούς, ενώ το καλοκαίρι του ίδιου χρόνου 25.000. Οι αντάρτες δεν είναι όλοι οπλισμένοι.

Waterhouse προς Laskey.
Αριθ. 35/44/1G, 16 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1487.

16/1/1944 2184

Σύμφωνα με σημείωμα του Waterhouse που προορίζεται για τον Novikov, η δύναμη του Ε.Δ.Ε.Σ. υπολογίζεται σε 4.000 αντάρτες, ενώ το καλοκαίρι του 1943 ανερχόταν σε 6.000.

Waterhouse προς Laskey.
Αριθ. 35/44/1G, 16 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1487.

16/1/1944 2185

Σύμφωνα με σημείωμα του Waterhouse που προορίζεται για τον Novikov, η ευρύτερη ορεινή περιοχή που ελέγχεται από τους αντάρτες, η "Ελεύθερη Ορεινή Ελλάδα", εκτείνεται από τη λίμνη Οχρίδας μέχρι τον Κορινθιακό Κόλπο, κατά μήκος της οροσειράς της Πίνδου. Ο Ζέρβας ελέγχει κυρίως το δυτικό τμήμα και ο Ε.Λ.Α.Σ. το ανατολικό. Οι δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. ελέγχουν επιπλέον την ορεινή περιοχή κατά μήκος της σιδηροδρομικής γραμμής Αθήνας - Θεσσαλονίκης. Επίσης ανταρτικές ομάδες δρούν στο Πάικο, στο Βέρμιο και στο Καϊμακτσαλάν.

Waterhouse προς Laskey.
Αριθ. 35/44/1G, 16 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1487.

16/1/1944 2186

Οι πρώτοι Βρετανοί αξιωματικοί - σύνδεσμοι, σύμφωνα με σημείωμα του Waterhouse που προορίζεται για τον Novikov, έφθασαν στην Ελλάδα στις αρχές Νοεμβρίου του 1942. Αργότερα, στις δυνάμεις τους προστέθηκαν και Αμερικανοί σύνδεσμοι. Συνολικά η Σ.Σ.Α. διαθέτει 50 αξιωματικούς και περισσότερους από 50 άνδρες. Ο ρόλος της είναι καθαρά στρατιωτικός και συμβουλευτικός. Επίσης διανέμει τρόφιμα, συλλέγει πληροφορίες και μεταφέρει τις διαταγές του Γ.Σ.Μ.Α. στους αντάρτες.

Waterhouse προς Laskey.
Αριθ. 35/44/1G, 16 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1487.

16/1/1944 2187

Η Ε.Κ.Κ.Α. και η Π.Α.Ο., σύμφωνα με σημείωμα του Waterhouse που προορίζεται για τον Novikov, εξακολουθούν να υφίστανται, αλλά δεν έχουν μεγάλη στρατιωτική αξία.

Waterhouse προς Laskey.
Αριθ. 35/44/1G, 16 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1487.

17/1/1944 2188

Ο Barnes τηλεγραφεί ότι δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. διέσχισαν ξανά τον Αχελώο. Αντάρτες του, οι οποίοι αιχμαλωτίσθηκαν από τον Ε.Δ.Ε.Σ., ανέφεραν ότι οι μονάδες τους ενισχύθηκαν με 1200 μαχητές από τη Μακεδονία.

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 21 Ιανουαρίου 1944.
21 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1372.

17/1/1944 2189

Ο Ε.Λ.Α.Σ. επιτέθηκε εναντίον γερμανικής δύναμης 250 ανδρών στο Καταφύγιο και στα Πριόνια. Οι απώλειες των Γερμανών ήταν 12 άνδρες, ενώ του Ε.Λ.Α.Σ. 4.

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 28 Ιανουαρίου 1944.
28 Ιαν. 1944. F.O.371/43677/R1857.

17/1/1944 2190

Αναφέρεται ότι οι Γερμανοί εκτέλεσαν ένα ανώτερο στέλεχος και δύο αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. στο Λιτόχωρο. Οι δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. κατέστρεψαν ένα τρένο για αντεκδίκηση.

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 5 Φεβρουαρίου 1944.
5 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2261.

17/1/1944 2191

Στα Βαλκάνια, προς το παρόν, πραγματοποιούνται 110 περίπου επιτυχείς έξοδοι αεροπλάνων το μήνα μόνο, από τις οποίες 80 στη Γιουγκοσλαβία και 21 στην Ελλάδα. Για την πλήρη υποστήριξη των Ελλήνων ανταρτών, χωρίς να καλύπτονται οι ανάγκες του πληθυσμού των περιοχών που ελέγχουν, θα ήταν αναγκαία 35 επιπλέον αεροσκάφη, περισσότερα δηλαδή από όσα χρησιμοποιούνται για το σύνολο των Βαλκανίων. Για το λόγο αυτό, το Γ.Σ.Μ.Α. ζήτησε από το S.O.E. επιχειρησιακό σχέδιο "προσωρινού περιορισμού των ανταρτικών δυνάμεων".

F.O.
Minute (Howard), 17 Ιαν. 1944. F.O.371/43706/R639.

17/1/1944 2192

Δημοσιεύεται σε εαμική εφημερίδα της δυτικής Θεσσαλίας συνέντευξη του Αμερικανού Ταξίαρχου W. Ehrgott, μέλους της Σ.Σ.Α. Ο Ehrgott, που λανθασμένα αναφέρεται στο δημοσίευμα ως "Διοικητής της Αμερικανικής Αποστολής στην Ελλάδα", φέρεται να είπε ότι υποστηρίζει τον Ε.Λ.Α.Σ., με τον οποίο και συνεργάζεται, και ότι υπεύθυνος για τον Εμφύλιο είναι ο Ε.Δ.Ε.Σ.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 4.
Απόρρ., 17 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1489.

17/1/1944 2193

Αναφέρεται ότι εστάλη μικρή ποσότητα εφοδίων στη Ρούμελη, μετά την τραγική έκκληση για αποστολή βοήθειας από την περιοχή, όπου εκατοντάδες παιδιά, πολλά από αυτά ορφανά, βρίσκονται σε άθλια κατάσταση και άστεγα, μετά τις πρόσφατες γερμανικές επιχειρήσεις.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 4.
Απόρρ., 17 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1489.

17/1/1944 2194

Στην περιοχή της Καρδίτσας οι Γερμανοί έκαψαν άλλα 18 χωριά και καταστρέφουν συστηματικά τα αποθέματα των τροφίμων, για να λιμοκτονήσουν οι αντάρτες και ο πληθυσμός.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 4.
Απόρρ., 17 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1489.

17/1/1944 2195

Οι Γερμανοί, κυρίως στην Κρήτη, διαδίδουν ότι με τη γερμανική υποχώρηση η Ελλάδα θα πέσει στα χέρια του Ε.Α.Μ., εκτός εάν οι ίδιοι οι Έλληνες θελήσουν να επανδρώσουν τα Τάγματα Ασφαλείας. Οι Κρητικοί δεν έχουν εξαπατηθεί από τις διαδόσεις αυτές, αλλά στην Πελοπόννησο η γερμανική τακτική έχει μεγαλύτερη επιτυχία.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 4.
Απόρρ., 17 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1489.

17/1/1944 2196

Οι συμμαχικοί βομβαρδισμοί του Πειραιά, από αμερικανικές και βρετανικές δυ-

νάμεις, στις 11 και 12 Ιανουαρίου, έγιναν αντικείμενο εκτεταμένης εκμετάλλευσης από την αντισυμμαχική προπαγάνδα των Γερμανών, με την υποστήριξη της κυβέρνησης Ράλλη.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 4.
Απόρρ., 17 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1489.
Leeper προς F.O.
Τηλ. 5 Saving, 27 Ιαν. 1944. F.O.371/43705/R1695.

17/1/1944 2197

Επισημαίνεται ότι η Σ.Σ.Α. στην Πελοπόννησο, λόγω του ζήλου της εναντίον του Ε.Λ.Α.Σ., κινδύνευσε να αναπτύξει σχέσεις με τα Τάγματα Ασφαλείας.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/5830, 18 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1202.

17/1/1944 2198

Ο Ζέρβας αναφέρει ότι δυνάμεις του συγκρούσθηκαν νικηφόρα με τους Γερμανούς στο Κορφοβούνι. Οι Γερμανοί έκαψαν το χωριό, αλλά είχαν οκτώ νεκρούς και αρκετούς τραυματίες.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/5841, 20 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1202.

17/1/1944 2199

Ο Woodhouse τηλεγραφεί ότι παρουσίασε τα σχέδια της επιχείρησης Κιβωτός στον Σαράφη και στον Δεσποτόπουλο, οι οποίοι ανταποκρίθηκαν κατ' αρχήν θετικά. Τους υπογράμμισε ότι η επιχείρηση θα πραγματοποιηθεί ανεξάρτητα από τη συμμαχική επίθεση στη δυτική Ευρώπη και η έναρξή της τοποθετείται στα μέσα Μαρτίου.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/5846, 21 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1142.

17/1/1944 2200

Ο Barnes τηλεγραφεί ότι ο Ε.Λ.Α.Σ. διέσχισε τον Αχελώο στο Μυρόφυλλο, όπου και έχουν αρχίσει μάχες με τις δυνάμεις του Ε.Δ.Ε.Σ.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/5848, 21 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1142.

18/1/1944 2201

Από τη Θεσσαλία μεταδίδεται ότι ο Γερμανός Διοικητής στην Καρδίτσα αυτοκτόνησε. Επίσης πως η γερμανική φρουρά των Τρικάλων αποτελείται μόνο από 250 άνδρες, που λέγεται ότι είναι Βούλγαροι, Τσέχοι και Αυστριακοί.

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 28 Ιανουαρίου 1944.
28 Ιαν. 1944. F.O.371/43677/R1857.

18/1/1944 2202

Οι Γερμανοί απαγχόνισαν 17 ομήρους στην Κορινθία, ως αντίποινα για το φόνο ενός Γερμανού αξιωματικού.

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 5 Φεβρουαρίου 1944.
5 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2261.

18/1/1944 2203

Ο Θ. Σοφούλης τονίζει, με επιστολή του προς τον Καραπαναγιώτη, ότι η σύνθεση της παρούσας ελληνικής Κυβέρνησης πρέπει να παραμείνει ως έχει και να μη διευρυνθεί με κανένα τρόπο, καθώς κάτι τέτοιο θα δημιουργούσε προβλήματα. Εξάλλου, ο πολιτικός κόσμος την έχει ομόφωνα αναγνωρίσει, όπως έχει αναγνωρίσει και τον Δαμασκηνό ως αντιπρόσωπό της, με προοπτική να ορισθεί Αντιβασιλιάς. Ο Σοφούλης θεωρεί ότι ο Γεώργιος Β΄, με το διάγγελμά του στις 8 Νοεμβρίου 1943, έχει δεσμευθεί να μην επιστρέψει πριν από την έκφραση της λαϊκής βούλησης. Επίσης ότι η κυβέρνηση εθνικής ενότητας, που θα πρέπει να συγκροτηθεί κατά την Απελευθέρωση και μόνο, οφείλει να βασίζεται στη σύνθεση της τελευταίας Βουλής [του 1936], η οποία και μόνο εκφράζει τη λαϊκή βούληση.

Θ. Σοφούλης προς Καραπαναγιώτη.
Άκρως απόρρ., 18 Ιαν. 1944. F.O.371/43683/R4595.

18/1/1944 2204

Ο Θ. Σοφούλης υπογραμμίζει, με επιστολή του προς τον Καραπαναγιώτη, ότι ο απελευθερωτικός αγώνας του ελληνικού λαού κατέληξε να είναι η καταστροφή του, λόγω της τρομοκρατίας του Ε.Α.Μ. Ο σφαγιασμός Γερμανών αιχμαλώτων από το Ε.Α.Μ. προκαλεί βαριά αντίποινα εναντίον των αμάχων και προσβάλλει την τιμή όλων των Ελλήνων. Σημειώνει ότι η περαιτέρω στάση του Ε.Α.Μ. θα εξαρτηθεί αποκλειστικά από τη στάση που θα τηρήσουν οι Σύμμαχοι απέναντί του.

Θ. Σοφούλης προς Καραπαναγιώτη.
Άκρως απόρρ., 18 Ιαν. 1944. F.O.371/43683/R4595.

18/1/1944 2205

Περισσότερες από 500.000 προκηρύξεις με το κείμενο του διαγγέλματος του Τσουδερού έχουν ριφθεί, μέχρι σήμερα, στην κατεχόμενη Ελλάδα. [Δεν διευκρινίζεται εάν πρόκειται για την έκκληση του Τσουδερού της 31ης Δεκεμβρίου 1943 προς τους αντάρτες ή την προειδοποίησή του προς τους άνδρες των Ταγμάτων Ασφαλείας της 6ης Ιανουαρίου 1944].

Periodical Summary αριθ. 5.
Άκρως απόρρ., 21 Ιαν. 1944. F.O.371/43677/R1642.

18/1/1944 2206

Γερμανική επιχείρηση μεγάλης κλίμακας υποχρεώνει τους αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. να εγκαταλείψουν τις θέσεις τους στην πεδιάδα της Αριδαίας.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

18/1/1944 2207

Ο Leeper αποστέλλει στον Eden αντίγραφο του συμπληρωματικού λεπτομερούς σχεδίου επιχειρήσεων του S.O.E. για το Σχέδιο Κιβωτός. Το σχέδιο έχει εγκριθεί από την Επιτροπή Ειδικών Επιχειρήσεων και η εφαρμογή του έχει ήδη αρχίσει. Στη συνάντηση της Επιτροπής υπογραμμίσθηκε ότι η εκτέλεσή του εξαρτάται από τη δράση των καϊκιών του Ε.Λ.Α.Σ. και ότι, σε περίπτωση που αποδειχθούν αναξιόπιστα, οι επιχειρήσεις θα πρέπει να επανεξετασθούν.

Leeper προς Eden.
Αριθ. 15, άκρως απόρρ., 18 Ιαν. 1944. F.O.371/743676/R1488.

18/1/1944 2208

Ο κατώτατος κλήρος στην κατεχόμενη Ελλάδα αντιμετωπίζει σκληρά οικονομικά προβλήματα, διότι οι μισθοί των ιερέων έχουν μείνει στάσιμοι, ενώ γενικά οι μισθοί των εργαζομένων αυξάνονται. Παρόλα αυτά οι ιερείς οργανώνουν εράνους στις εκκλησίες "για τον αγώνα για την ελευθερία". Εξάλλου, πολλοί έχουν συλληφθεί και κρατούνται στις φυλακές Αβέρωφ, όπου άλλοι ιερείς συμπαραστέκονται με κάθε τρόπο σε όλους τους φυλακισμένους.

Waterhouse προς Laskey.
Αριθ. 5, 24 Ιαν. 1944. F.O.371/43677/R1861.

18/1/1944 2209

Ο Barnes τηλεγραφεί ότι υπέβαλε το σχέδιο της επιχείρησης Κιβωτός στον Ζέρβα, ο οποίος ζητεί μεγαλύτερη συμμετοχή των δυνάμεών του και ακριβή καθορισμό των περιοχών που θα τεθούν υπό τον έλεγχο του Ε.Δ.Ε.Σ. και του Ε.Λ.Α.Σ.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/5846, 21 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1142.

18/1/1944 2210

Ο Barnes τηλεγραφεί ότι ο Ζέρβας κατέχει τα Πράμαντα και τα Δολιανά. Επίσης ότι τα Τάγματα Ασφαλείας δεν πολέμησαν ποτέ σε συνεργασία με τον Ζέρβα ή εναντίον του.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/5848, 21 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1142.

18/1/1944 2211

Αναφέρεται ότι οι Γερμανοί ναρκοθέτησαν τις γέφυρες της διώρυγας της Κορίνθου, κατασκεύασαν αμυντικές οχυρώσεις στην ευρύτερη περιοχή και ναρκοπέδιο στην Ξυλοκέριζα. Δόθηκε εντολή σε όλους τους κατοίκους των χωριών νοτίως της Διώρυγας να εγκαταλείψουν την περιοχή.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6898, 3 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2070.

18/1/1944 2212

Οι άνδρες των Ταγμάτων Ασφαλείας στο Κιάτο δηλώνουν δημοσίως πως δεν τίθενται στο πλευρό των Γερμανών, αλλά παραδέχονται κατ' ιδίαν ότι καθήκον τους είναι να εξολοθρεύσουν τον Ε.Λ.Α.Σ. και τη Σ.Σ.Α.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6898, 3 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2070.

18/1/1944 2213

Συντάσσεται ονομαστικός κατάλογος 486 χωριών που πυρπόλησαν ή κατέστρεψαν ολοσχερώς ή εν μέρει οι Αρχές Κατοχής στην Ελλάδα, σύμφωνα με τις υπάρχουσες, μέχρι τις 18 Ιανουαρίου 1944, πληροφορίες. Καταγράφονται κυρίως οι καταστροφές του 1943, αναλυτικά για κάθε χωριό, και διευκρινίζεται

εάν οι καταστροφές προκλήθηκαν από Γερμανούς, Ιταλούς ή Βουλγάρους. Οι περιοχές στις οποίες ανήκουν τα χωριά αυτά ορίζονται ως εξής: Αχαΐα, Αιτωλοακαρνανία, Αρκαδία, Αργολίδα και Κορινθία, Άρτα, Αττική και Βοιωτία, Κρήτη, Φλώρινα, Ιωάννινα, Κοζάνη, Λακωνία, Λάρισα, Φθιώτιδα και Φωκίδα, Πρέβεζα, Θεσσαλονίκη, Τρίκαλα.

Political Intelligence Centre Middle East.
Αριθ. PIC/167/21, 2η έκδοση, απόρρ., 24 Ιαν. 1944. F.O.371/43677/R1863.

18/1/1944 2214

Ο Γεώργιος Β΄ εκφράζει μεγάλη ικανοποίηση για την πρόσκληση του Churchill να μεταβούν ελληνικά στρατεύματα στην Ιταλία, η οποία είναι βέβαιος ότι θα γίνει δεκτή με ενθουσιασμό από τις ελληνικές δυνάμεις.

Υπουργός άνευ χαρτοφυλακίου Βρετανίας στο Αλγέρι προς F.O.
Τηλ. 103, άκρως απόρρ., 19 Ιαν. 1944. F.O.371/43701/R506.

18/1/1944 2215

Το F.O. θεωρεί σοβαρά τα πολιτικά μειονεκτήματα του σχεδίου του S.O.E., που αφορούν τη μείωση της δύναμης των Ελλήνων ανταρτών κατά 40% περίπου. Μεγαλύτερο, ωστόσο, μειονέκτημα είναι η σύσταση να τηρήσουν οι αντάρτες σχεδόν ανενεργή στάση μέχρι το Μάρτιο. Κατ'αρχήν, διότι είναι απίθανο να πεισθεί η σοβιετική Κυβέρνηση σχετικά, [η οποία προέβη σε έκκληση προς τους αντάρτες να εντείνουν τη δραστηριότητά τους], αλλά και επειδή οι ίδιοι οι αντάρτες θα απογοητευθούν και θα δυσαρεστηθούν, όταν συνειδητοποιήσουν ότι το νέο σχέδιο δράσης, που τους υποσχέθηκε η βρετανική πλευρά, συνεπάγεται ελάχιστο ανεφοδιασμό και μερική αποστράτευσή τους. Εξάλλου, ο πλέον αποτελεσματικός τρόπος, για να αποφευχθεί επανάληψη του εμφυλίου μεταξύ των ανταρτών, είναι να βρίσκονται απασχολημένοι εναντίον του εχθρού.

F.O. προς Leeper.
Τηλ. 34, immediate, άκρως απόρρ., 18 Ιαν. 1944. F.O.371/43706/R639.

19/1/1944 2216

Ο Eden ενισχύει την έκκληση του Τσουδερού για ενότητα, με αναφορά του στη Βουλή των Κοινοτήτων, στην οποία τονίζει ότι οι προοπτικές να επιτευχθεί σύντομα η ενότητα των ανταρτικών δυνάμεων είναι καλές. Σημειώνει ότι ο Ζέρβας έχει ήδη εκφράσει προθυμία να διαπραγματευθεί, ενώ αναμένεται και η απάντηση του Ε.Α.Μ. Υπογραμμίζει ότι η συμφιλίωση των ανταρτών είναι

απαραίτητη για την επιτυχία των ενεργειών εναντίον των Γερμανών, τις οποίες θα υποστηρίξει η βρετανική Κυβέρνηση από οποιονδήποτε και εάν προέρχονται. Η ενότητα πρέπει να διατηρηθεί και μετά την Απελευθέρωση, καθώς, σε διαφορετική περίπτωση, θα υπάρξουν εμπόδια στη διανομή βοήθειας προς τον πληθυσμό.

P.W.E. Weekly Directive 21-28 Ιαν. 1944.
20 Ιαν. 1944. F.O.371/43706/R153.

19/1/1944 2217

Αναφέρεται ότι μεγάλος αριθμός Γερμανών στρατιωτών από τη Σάμο και τη Λέρο αφίχθησαν στην περιοχή Θήβας - Λαμίας. Το ηθικό τους είναι χαμηλό. Πιστεύεται ότι προορίζονται για τις επιχειρήσεις εναντίον των ανταρτών.

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 28 Ιανουαρίου 1944.
28 Ιαν. 1944. F.O.371/43677/R1857.

19/1/1944 2218

Σύμφωνα με πληροφορίες, οι κάτοικοι της νότιας Κορινθίας, παρά το χαμηλό τους ηθικό, εξακολουθούν να διάκεινται εχθρικά προς τα Τάγματα Ασφαλείας. Είναι γεγονός ότι δύναμη 200 ανδρών των Ταγμάτων, που έφθασε στο Κιάτο μέσω Κορίνθου, έγινε ευνοϊκά δεκτή από μερίδα των κατοίκων στην Κόρινθο, ωστόσο, η προοπτική νέου εμφυλίου είναι απεχθής στο σύνολο του πληθυσμού.

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 28 Ιανουαρίου 1944.
28 Ιαν. 1944. F.O.371/43677/R1857.

19/1/1944 2219

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. καταστρέφουν γερμανικό ασύρματο νοτιοδυτικά της Πάτρας. Οι ολιγάριθμοι στρατιώτες που τον φρουρούσαν σκοτώνονται ή συλλαμβάνονται.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

19/1/1944 2220

Ο σταθμός ασυρμάτου του Ε.Λ.Α.Σ. στη Σπάρτη δέχεται γερμανική επίθεση. Η τύχη των ολιγάριθμων ανταρτών που τον φρουρούσαν παραμένει άγνωστη.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/2282, 13 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2518.

19/1/1944 2221

Ο Leeper διαβιβάζει στο F.O. το κείμενο της απάντησης του Τσουδερού προς την Κ.Ε. του Ε.Α.Μ. Ο Τσουδερός συμφωνεί με τη συγκρότηση κυβέρνησης εθνικής ενότητας, αλλά θεωρεί ότι πρωτεύει και επείγει η επίτευξη της συμφιλίωσης των ανταρτικών ομάδων. Προτείνει να πραγματοποιηθεί η συνάντηση των αντιπρόσωπων της Κ.Ε. του Ε.Α.Μ. με τον Ζέρβα και τον Woodhouse, ο οποίος είναι εξουσιοδοτημένος να αντιπροσωπεύει τον Τσουδερό σε στρατιωτικά θέματα.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 39, απόρρ., important, 19 Ιαν. 1944. F.O.371/43675/R956.

19/1/1944 2222

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι η ελληνική Κυβέρνηση εξέδωσε νόμο για τη συγκρότηση επιτροπής, η οποία θα εξετάζει τις περιπτώσεις όσων Ελλήνων φθάνουν στη Μέση Ανατολή και είναι ύποπτοι συνεργασίας με τον εχθρό ή την Κυβέρνηση Αθηνών.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 4 Saving, 19 Ιαν. 1944. F.O.371/43705/R1381.

19/1/1944 2223

Ανακοινώνεται επισήμως η παραίτηση του Γ. Ρούσσου από την Κυβέρνηση.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 5 Saving, 27 Ιαν. 1944. F.O.371/43705/R1695.

20/1/1944 2224

Ενισχύονται οι πληροφορίες για την έλλειψη εργατικού δυναμικού των γερμανικών Αρχών Κατοχής. Στην Κρήτη ο πληθυσμός εξακολουθεί να υποχρεώνεται σε καταναγκαστική εργασία 15 μέρες το μήνα, ενώ το τελευταίο διάστημα εξαιρέθηκαν οι γυναίκες από το μέτρο αυτό.

P.W.E. Weekly Directive 21-28 Ιαν. 1944.
20 Ιαν. 1944. F.O.371/43706/R153.

20/1/1944 2225

Παρατηρείται φοβερή αύξηση των αφροδίσιων νοσημάτων στην Αθήνα, καθώς και μεγάλη συχνότητα κρουσμάτων ελονοσίας στην Ήπειρο και την Πελοπόν-

νησο. Η ελονοσία έχει σοβαρές επιπτώσεις και στα γερμανικά στρατεύματα. Εξάλλου, η φυματίωση διαδίδεται ταχύτατα στην Ήπειρο και σε άλλες περιοχές.

P.W.E. Weekly Directive 21-28 Ιαν. 1944.
20 Ιαν. 1944. F.O.371/43706/R153.

20/1/1944 2226

Το P.W.E. δίνει οδηγίες στην Ελληνική Υπηρεσία του B.B.C.: 1) να αναφέρεται τεκμηριωμένα στις επιτυχείς αντιστασιακές ενέργειες, αλλά να μη δημιουργεί την εντύπωση ότι η Αντίσταση είναι γενικευμένη· 2) να τονίζει το γεγονός ότι οι συμμαχικές αεροπορικές επιθέσεις έχουν στρατιωτικούς στόχους· 3) να υπογραμμίζει την επιστράτευση εργατικού δυναμικού από τους Γερμανούς στην Κρήτη· 4) να μην αναφέρεται στις δυσκολίες επισιτισμού στις περιοχές που ελέγχουν οι αντάρτες, αλλά να καθιστά υπεύθυνους τους Γερμανούς για τα γενικότερα προβλήματα υγείας του πληθυσμού· 5) να αποφύγει οποιαδήποτε αναφορά σε επικείμενη απελευθέρωση της Ελλάδας.

P.W.E. Weekly Directive 21-28 Ιαν. 1944.
20 Ιαν. 1944. F.O.371/43706/R153.

20/1/1944 2227

Ο Δ. Αναγνωστόπουλος, Διοικητής της Στρατιωτικής Αστυνομίας Αθηνών, υπογράφει διαταγή προς όλους τους αξιωματικούς να καταταγούν στα Ευζωνικά Τάγματα, για την αποτελεσματική εκκαθάριση των κομμουνιστών. Όσοι αξιωματικοί επιθυμούν να καταταγούν, αλλά και όσοι δεν το επιθυμούν, οφείλουν να υποβάλουν γραπτή δήλωση μέχρι τις 22 Ιανουαρίου. Οι προς κατάταξη αξιωματικοί θα παρουσιασθούν στις 25 Ιανουαρίου.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 10.
Άκρως απόρρ., 10 Φεβρ. 1944. F.O.371/43379/R2852.

20/1/1944 2228

Ο Leeper διαβιβάζει στον Eden εκτενή έκθεση για τη δράση που ανέπτυξε ο [Εθνικός Οργανισμός Χριστιανικής Αλληλεγγύης] E.O.X.A. κατά τη διάρκεια του 1942. Ο Οργανισμός ιδρύθηκε από τον Αρχιεπίσκοπο Δαμασκηνό και λειτουργεί κυρίως με την εθελοντική προσφορά γυναικών. Επιτελεί μεγάλο έργο στον τομέα διανομής βοήθειας προς το δοκιμαζόμενο πληθυσμό, αλλά εκφράζονται φόβοι ότι έχει, σε κάποιο βαθμό, διαβρωθεί από το E.A.M.

Leeper προς Eden.
Αριθ. 18, 20 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1572.

20/1/1944 2229

Το διάταγμα της Κυβέρνησης με το οποίο αφαιρείται η ελληνική υπηκοότητα από όσους συμμετέχουν στην Κυβέρνηση Αθηνών, καθώς και η απαίτησή της να διαλυθούν τα Τάγματα Ασφαλείας έτυχαν γενικής αποδοχής στην κατεχόμενη Ελλάδα

Waterhouse προς Laskey.
Αριθ. 5, άκρως απόρρ., 14 Φεβρ. 1944. F.O.371/43679/R2943.

21/1/1944 2230

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην περιοχή του Αγρινίου τηλεγραφεί ότι ο πληθυσμός στο Ξηρόμερο υποστηρίζει κατά 90% τα Τάγματα Ασφαλείας.

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 21 Ιανουαρίου 1944.
21 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1372.

21/1/1944 2231

Ο Hammond, [Ανώτατος Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στο Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ.], τηλεγραφεί ότι συνελήφθη από τον Ε.Λ.Α.Σ. στο κατώφλι της κατοικίας του ένοπλος, που είχε σκοπό να τον δολοφονήσει.

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 21 Ιανουαρίου 1944.
21 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1372.

21/1/1944 2232

Ο Ε.Λ.Α.Σ. εκκαθαρίζει τους πολιτικούς του αντιπάλους στην Κορινθία. Οι άμαχοι της περιοχής αποστρέφονται τα Τάγματα Ασφαλείας, αλλά ορισμένοι αξιωματικοί τα υποστηρίζουν.

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 21 Ιανουαρίου 1944.
21 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1372.

21/1/1944 2233

Ο Ε.Λ.Α.Σ. στη νότια Πελοπόννησο αποτελείται από την ΙΙΙ Μεραρχία με έδρα το Μαυρομμάτι. Το 9 Σύνταγμα της Μεραρχίας κινήθηκε δυτικά στη Μεσσηνία.

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 21 Ιανουαρίου 1944.
21 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1372.

21/1/1944 2234

Ο Συνταγματάρχης Berti της 24 Μεραρχίας Pinerolo, ζητεί από τον Woodhouse να ενεργήσει ώστε να κριθεί δίκαια, όταν δικασθεί από τον Ε.Λ.Α.Σ.

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 21 Ιανουαρίου 1944.
21 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1372.

21/1/1944 2235

Απέτυχε πλήρως η εκστρατεία του Ε.Λ.Α.Σ. εναντίον των Ταγμάτων Ασφαλείας στη Λακωνία.

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 21 Ιανουαρίου 1944.
21 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1372.

21/1/1944 2236

Σύμφωνα με ανεπιβεβαίωτες πληροφορίες, 40 Γερμανοί στρατιώτες επεχείρησαν να λιποτακτήσουν στον Τίρναβο, αλλά συνελήφθησαν.

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 21 Ιανουαρίου 1944.
21 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1372.

21/1/1944 2237

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος τηλεγραφεί ότι η δύναμη του Ε.Λ.Α.Σ. στο Πήλιο ανέρχεται σε δύο τάγματα και 150 άνδρες του ιππικού. Αναμένονται επιπλέον 1000 αντάρτες από την Πίνδο.

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 21 Ιανουαρίου 1944.
21 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1372.

21/1/1944 2238

Ο Hammond αναφέρει ότι ο Συνταγματάρχης Κουστεράκης [Ι. Μουστεράκης] της Π.Α.Ο. εξακολουθεί να κρατείται από τον Ε.Λ.Α.Σ. στη Δεσκάτη. Ασκείται πίεση προς το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. να αφεθεί ελεύθερος.

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 21 Ιανουαρίου 1944.
21 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1372.

21/1/1944 2239

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στη βόρεια Πίνδο αναφέρει ότι στην περιο-

χή αυτή βρίσκονται 2.500 Ιταλοί, 100 από τους οποίους απασχολούνται ως εργάτες. Τον Δεκέμβριο του 1943 είχε διανείμει τρόφιμα σε 2.300 Ιταλούς πρώην αιχμαλώτους, που ήταν σε κακή κατάσταση.

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 21 Ιανουαρίου 1944.
21 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1372.

21/1/1944 2240

Αναφέρεται ότι στην περιοχή της Καλαμπάκας ο Ε.Λ.Α.Σ. έχει κατάσχει το 80% των τροφίμων και, για το λόγο αυτό, τα αισθήματα των κατοίκων προς τους αντάρτες είναι εχθρικά.

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 21 Ιανουαρίου 1944.
21 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1372.

21/1/1944 2241

Ο Infante, που πρόσφατα αφοπλίσθηκε από τον Ε.Λ.Α.Σ. με προδοσία, έφθασε στο Bari και ανακρίνεται από εκπρόσωπο του S.O.E.

Periodical Summary αριθ. 5.
Άκρως απόρρ., 21 Ιαν. 1944. F.O.371/43677/R1642.

21/1/1944 2242

Φαίνεται ότι ο Μπακιρτζής ανέλαβε στρατιωτικός αρχηγός της Ε.Κ.Κ.Α. αντί του Ψαρρού. Η Κ.Ε. της οργάνωσης, η οποία ασκεί μόνο χαλαρό έλεγχο στις μονάδες, απέστειλε τηλεγράφημα [στο Γ.Σ.Μ.Α.] με το οποίο απολογείται για την ελάχιστη, μέχρι σήμερα, δραστηριότητά της και προτείνει τη δημιουργία ομάδων στις παρυφές της Αττικής. Το Γ.Σ.Μ.Α. αντιμετωπίζει αρνητικά την πρόταση αυτή, όπως και κάθε απόπειρα δημιουργίας αντάρτικου κοντά στην Αθήνα, ανεξαρτήτως της πολιτικής του τοποθέτησης.

Periodical Summary αριθ. 5.
Άκρως απόρρ., 21 Ιαν. 1944. F.O.371/43677/R1642.

21/1/1944 2243

Ο Ερυθρός Σταυρός διένειμε στους κατοίκους των πόλεων της περιοχής Καλαμπάκας - Τρικάλων 12 οκάδες σιτάρι [15,4 κιλά] ανά οικογένεια και μισή οκά αλάτι. Στους κατοίκους των χωριών αναλογεί μόνο σιτάρι, το οποίο διανέμεται με δυσκολία, καθώς οι Γερμανοί θεωρούν ότι ο Ερυθρός Σταυρός έχει δικαιο-

δοσία αποκλειστικά στις πόλεις. Η μαύρη αγορά φαρμάκων και τροφίμων του Ερυθρού Σταυρού είναι, εξάλλου, εκτεταμένη.

Periodical Summary αριθ. 5.
Άκρως απόρρ., 21 Ιαν. 1944. F.O.371/43677/R1642.

21/1/1944 2244

Δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. απωθούν τους Γερμανούς, βορείως του Μετσόβου. Είκοσι πέντε Γερμανοί σκοτώνονται.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

21/1/1944 2245

Οι C.O.S. προτείνουν να συμμετάσχουν οι ανταρτικές δυνάμεις στις επιχειρήσεις του Σχεδίου Κιβωτός, με την ανάληψη συγκεκριμένου ρόλου σε κάθε περιοχή.

C.O.S. προς Υπηρεσίες Πολεμικού Υπουργικού Συμβουλίου Βρετανίας.
Αριθ. (44) 54 (0), άκρως απόρρ., 21 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1484.

21/1/1944 2246

Η Κ.Ε. του Ε.Α.Μ. ζητεί με τηλεγράφημά της από το Γ.Σ.Μ.Α. να ενημερώσει, εκ μέρους της, τον Σαράφη ότι δεν εγνώριζε, μέχρι σήμερα, την άφιξη αξιωματικών της Σ.Σ.Α. για διαπραγματεύσεις. Αντιπροσωπεία της εντεταλμένη να διαπραγματευθεί για την ενότητα των αντιστασιακών δυνάμεων κατευθύνεται ήδη προς το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/5870, 27 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1639.

21/1/1944 2247

Δημοσιεύεται στο σοβιετικό περιοδικό "Πόλεμος και Εργατική Τάξη" άρθρο υπέρ του Ε.Α.Μ.

Balfour προς F.O.
Τηλ. 175, 21 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1168.

22/1/1944 2248

Σύμφωνα με τηλεγράφημα της Υπηρεσίας ΑΠΟΛΛΩΝ, οι συμμαχικοί βομβαρδισμοί στον Πειραιά δεν είχαν σημαντικό [στρατιωτικό] αποτέλεσμα.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/5867, 27 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1639.

22/1/1944 2249

Το Κ.Κ.Ε. και οι Σοσιαλιστικές Ομάδες διαμηνύουν στον Δαμασκηνό, μέσω του Σβώλου, ότι αποδέχονται την πρόταση του Τσουδερού για τη διεύρυνση της Κυβέρνησης, υπό την προϋπόθεση ότι ο Γεώργιος Β΄ θα αποφασίσει, αμετάκλητα, να επιστρέψει στην Ελλάδα μόνο μετά από δημοψήφισμα. Η κυβέρνηση εθνικής ενότητας, που θα συγκροτηθεί, θα πρέπει να είναι προσωρινή, μέχρι την Απελευθέρωση, και ένα κλιμάκιό της να βρίσκεται στην Ελλάδα. Μόνο με την αποδοχή των ανωτέρω η ενοποίηση των ανταρτικών δυνάμεων θα είναι εφικτή και αποτελεσματική.

Α. Σβώλος προς Δαμασκηνό, Αρχιεπίσκοπο Ελλάδος.
Μνημόνιο, άκρως απόρρ., 22 Ιαν. 1944. F.O.371/43683/R4595.

23/1/1944 2250

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στη νότια Ήπειρο αναφέρει ότι 200 αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. παρέσυραν σε ενέδρα 10 άνδρες των Ε.Ο.Ε.Α. Σκότωσαν 3 και συνέλαβαν 5 αιχμαλώτους. Οι δυνάμεις του Ζέρβα απάντησαν με συλλήψεις.

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 28 Ιανουαρίου 1944.
28 Ιαν. 1944. F.O.371/43677/R1857.

23/1/1944 2251

Απορρίπτεται το αίτημα του Ζέρβα να στείλει στο Κάιρο απεσταλμένο του μαζί με τον Barnes.

Periodical Summary αριθ. 7.
Άκρως απόρρ., 29 Ιαν. 1944. F.O.371/43678/R2133.

23/1/1944 2252

Σύμφωνα με τηλεγράφημα της Υπηρεσίας ΑΠΟΛΛΩΝ, ο Ε.Δ.Ε.Σ. υποστηρίζει ότι η δήλωση του Τσουδερού, με την οποία καταδικάζει τα Τάγματα Ασφαλεί-

ας, είναι αντίθετη με τις βρετανικές επιθυμίες και ζητεί να γίνει επίσημη σχετική ανακοίνωση από το ραδιόφωνο.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/5864, 26 Ιαν. 1944. F.O.6371/43676/R1342.

23/1/1944 2253

Η Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ τηλεγραφεί ότι ο Πυρομάγλου μετέβη στην Αθήνα, για να οργανώσει τμήμα του Ε.Δ.Ε.Σ. προσκείμενο στον Ζέρβα. Οι διαφωνίες, ωστόσο, της οργάνωσης στην Αθήνα με τον Ζέρβα παραμένουν.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/5864, 26 Ιαν. 1944. F.O.6371/43676/R1342.

23/1/1944 2254

Ο Barnes αναφέρει βιαιότητες του Ε.Λ.Α.Σ. στη Βράνιστα εναντίον αμάχων.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/5874, 28 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1640.

23/1/1944 2255

Η Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ αναφέρει ότι μέλη της πραγματοποίησαν στο Πέραμα επιτυχή δολιοφθορά σε δύο σκάφη που εκτελούν το δρομολόγιο Πειραιά - Ναυπηγεία Σαλαμίνας. Το ένα σκάφος υπέστη σοβαρές βλάβες, ενώ το δεύτερο βυθίσθηκε. Ωστόσο, η βόμβα που είχε τοποθετηθεί σε τρίτο σκάφος βρέθηκε πριν εκραγεί.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/5881, 30 Ιαν. 1944. F.O.371/43677/R1719.

24/1/1944 2256

Το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. τηλεγραφεί στη Σ.Σ.Α. και της ζητεί να ενημερώσει τον Woodhouse ότι αντιπρόσωποι του Ε.Α.Μ. βρίσκονται στο Κεράσοβο, για να συζητήσουν με τον Ζέρβα. Έχει δώσει εντολή στις δυνάμεις του να σταματήσουν κάθε κίνηση εναντίον του Ε.Δ.Ε.Σ., όσο θα διαρκούν οι συζητήσεις, υπό τον όρο να διατάξει η Σ.Σ.Α. τον Ζέρβα να πράξει το ίδιο.

Γενικό Στρατηγείο Ε.Λ.Α.Σ. προς Συμμαχική Στρατιωτική Αποστολή (Σ.Σ.Α.).
24 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1323.

24/1/1944 2257

Ο Leeper διαβιβάζει στον Eden την αξιόλογη και αναλυτική έκθεση που συντάχθηκε για τον Τσουδερό, σχετικά με την πολιτική κατάσταση στην Ελλάδα και το σύνολο των αντιστασιακών οργανώσεων. Σύμφωνα με την έκθεση αυτή, εάν οι συμμαχικές δυνάμεις φθάσουν εγκαίρως στη χώρα μετά την αποχώρηση των Γερμανών, δεν θα εκδηλωθούν σοβαρές συγκρούσεις μεταξύ του Ε.Α.Μ. και των άλλων οργανώσεων. [Δεν αναφέρεται ο συντάκτης της έκθεσης].

Leeper προς Eden.
Αριθ. 20, άκρως απόρρ., 24 Ιαν. 1944. F.O.371/43677/R1720.

24/1/1944 2258

Ο Leeper, σε εκτενή έκθεσή του προς τον Eden για την πορεία των ελληνικών ζητημάτων από 5 Ιουλίου μέχρι 13 Δεκεμβρίου 1943, υπογραμμίζει ότι η αργή, αλλά σταθερή, ενίσχυση της θέσης και της αποτελεσματικότητας του Τσουδερού και της κυβέρνησής του, υπήρξε το πλέον αξιοσημείωτο γεγονός του 1943. Η ελληνική Κυβέρνηση θεωρείται πλέον στην Ελλάδα ως η μοναδική μεταπελευθερωτική λύση, καθώς το Ε.Α.Μ. βρίσκεται σε παρακμή.

Leeper προς Eden.
Αριθ. 22, απόρρ., 24 Ιαν. 1944. F.O.371/43677/R1860.

24/1/1944 2259

Ο Waterhouse αποστέλλει στον Laskey έκθεση για τις αντιστασιακές οργανώσεις της εθνικιστικής πλευράς στην Ελλάδα, οι οποίες διακρίνονται σε πολιτικές και πολιτικο-στρατιωτικές. Από τις πρώτες σημαντικότερη είναι η Εθνική Δράση, ενώ επίσης αναφέρονται η Αγωνιζομένη Ελλάς, η Εθνική Αγροτική Δράσις, η Οργάνωσις Ελευθέρων Ελλήνων, το Εθνικό Κομιτάτο, η Ένωσις Εφέδρων Αξιωματικών, η Ένωσις - Πατρίς και άλλες ελάσσονες. Οι οργανώσεις αυτές έχουν συγκροτήσει τον Πανελλήνιο Απελευθερωτικό Συνασπισμό (Π.Α.Σ.), με την υποστήριξη των πολιτικο-στρατιωτικών οργανώσεων Χ, Ιερή Φάλαγξ και Τρίαινα. Στις πολιτικο-στρατιωτικές οργανώσεις συγκαταλέγονται, επίσης, ο Ε.Δ.Ε.Σ. και η Ρ.Α.Ν.

Waterhouse προς Laskey.
Αριθ. 5, 24 Ιαν. 1944. F.O.371/43677/R1861.

24/1/1944 2260

Ο Waterhouse αποστέλλει στον Laskey έκθεση, που θεωρεί ακριβή, σχετικά με

το Κ.Κ.Ε. και την Κ.Ε. του Ε.Α.Μ., στην οποία περιέχονται λεπτομερή στοιχεία για τα ηγετικά στελέχη τους.

Waterhouse προς Laskey.
Αριθ. 5, 24 Ιαν. 1944. F.O.371/43677/R1861.

24/1/1944 2261

Ο Waterhouse αποστέλλει στον Laskey εκτενή έκθεση για τη Στρατιωτική Ιεραρχία. Στην έκθεση υπογραμμίζεται ότι η οργάνωση έχει υλική αλλά, κυρίως, ασύγκριτη ηθική δύναμη. Προτείνεται να αναγνωρισθεί από την ελληνική Κυβέρνηση και τη Βρετανία, ως το κύριο όργανο για την εξασφάλιση της τάξης κατά την Απελευθέρωση και οι εθνικές οργανώσεις να συντονίσουν τη δράση τους υπό την καθοδήγησή της.

Waterhouse προς Laskey.
Αριθ. 5, 24 Ιαν. 1944. F.O.371/43677/R1861.

24/1/1944 2262

Ο Barnes τηλεγραφεί ότι το Ε.Α.Μ. στα Ιωάννινα ζήτησε πρόσφατα ανακωχή από τον Ζέρβα και εκείνος, από την πλευρά του, ζήτησε να πραγματοποιηθεί μεταξύ τους συνάντηση.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/5854, 24 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1639.

24/1/1944 2263

Σύμφωνα με τηλεγράφημα της Υπηρεσίας ΑΠΟΛΛΩΝ, οι γερμανικές Αρχές Κατοχής προειδοποιούν επισήμως την Κυβέρνηση Αθηνών ότι θα βομβαρδισθεί και η Αθήνα από τους Συμμάχους.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/5867, 27 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1639.

24/1/1944 2264

Χωροφύλακες από τη Νεμέα λιποτάκτησαν προς το 9 Σύνταγμα του Ε.Λ.Α.Σ.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6898, 3 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2070.

25/1/1944 2265

Η οργάνωση ΟΜΗΡΟΣ αναφέρει ότι, μετά την καταδίκη των Ταγμάτων Ασφαλείας από τον Τσουδερό, η κυβέρνηση Ράλλη εξέδωσε διαταγή να έχουν καταταγεί, μέχρι σήμερα, όλοι οι αξιωματικοί στα Τάγματα.

Periodical Summary αριθ. 6.
Απόρρ., 26 Ιαν. 1944. F.O.371/43677/R1721.

25/1/1944 2266

Ο πρώην Αρχιεπίσκοπος Χρύσανθος και ο Κύρου επιβεβαιώνουν, με μήνυμά τους προς τον Τσουδερό, ότι οι Θ. Σοφούλης, Γονατάς, Παπανδρέου, Μυλωνάς, Πέτρος Ράλλης και Γ. Χλωρός υπέγραψαν πρόταση προς την κυβέρνησή του.

Leeper προς Eden.
Αριθ. 33, άκρως απόρρ., 4 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2263.

25/1/1944 2267

Ο Woodhouse αναφέρει ότι συναντήθηκε με τον Άρη και τον έπεισε να αναβάλει την επανάληψη των συγκρούσεων με τον Ε.Δ.Ε.Σ. Ο Woodhouse είναι πεπεισμένος ότι μόνο μία αποφασιστική ενέργεια [της Κ.Ε. του Ε.Α.Μ.] από την Αθήνα, θα έδινε τέλος στις συγκρούσεις αυτές.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/5867, 27 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1639.

25/1/1944 2268

Ο Barnes τηλεγραφεί ότι Γερμανός Συνταγματάρχης από την περιοχή Άρτας - Αγρινίου, μέσω του διερμηνέα του, πλησίασε τον Ζέρβα με σκοπό να επιτύχει συμφιλίωση σε τοπικό επίπεδο. Ο Ζέρβας αρνήθηκε, επικαλούμενος το γεγονός ότι βρίσκεται υπό τις διαταγές της Μέσης Ανατολής.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/5867, 27 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1639.

25/1/1944 2269

Η Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ τηλεγραφεί ότι άνδρες της βύθισαν στον Κορινθιακό καΐκι 140 τόννων, που ήταν φορτωμένο κάρβουνο.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/5867, 27 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1639.

25/1/1944 2270

Η Κ.Ε. του Ε.Α.Μ. τηλεγραφεί από την Αθήνα ότι έχει πληροφορίες πως ο Ζέρβας επιτίθεται εναντίον του Ε.Λ.Α.Σ. στην Ήπειρο. Οι επιθέσεις αυτές συμπίπτουν με τη γερμανική επίθεση εναντίον του Ε.Λ.Α.Σ. στα Πιέρια και στον Παρνασσό, όπως συνέβη και στα τέλη Νοεμβρίου του 1943. Η Κ.Ε. ζητεί εκ νέου από το Γ.Σ.Μ.Α. να στείλει αντιπρόσωπό του, για να καταστεί σαφής η κατάσταση.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/5870, 27 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1639.

25/1/1944 2271

Ο Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος Ταγματάρχης M. G. MacAdam αναφέρει ότι, σύμφωνα με τηλεγράφημα του Γενικού Στρατηγείου του Ε.Λ.Α.Σ., ο Ζέρβας ξεκίνησε επίθεση εναντίον των δυνάμεών του στην Ήπειρο, τη στιγμή που είχε διαταχθεί η ανάκλησή τους, όπως τον διαβεβαίωσε το Γενικό Στρατηγείο.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/5874, 28 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1640.

25/1/1944 2272

Ο Ζέρβας εξαπέλυσε επίθεση στο Μυρόφυλλο εναντίον του Ε.Λ.Α.Σ., οι δυνάμεις του οποίου είχαν ενισχυθεί. Το γεγονός προκάλεσε γενίκευση των συγκρούσεων στην περιοχή μεταξύ των δύο οργανώσεων.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/5880, 29 Ιαν. 1944. F.O.371/43677/R1719.

25/1/1944 2273

Ο Ζέρβας διέταξε τις δυνάμεις του να παύσουν πυρ εναντίον του Ε.Λ.Α.Σ.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 24, απόρρ., immediate, 27 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1418.

25/1/1944 2274

Το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. κατηγορεί τον Ζέρβα ότι εξαπέλυσε γενική επίθεση εναντίον των δυνάμεών του.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 56, απόρρ., immediate, 27 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1454.

26/1/1944 2275

Το Γ.Σ.Μ.Α. τηλεγραφεί στην Κ.Ε. του Ε.Α.Μ. ότι έχει επιφορτίσει τον Woodhouse να συγκαλέσει συνάντηση στο Καρπενήσι, για την επίτευξη πλήρους στρατιωτικής συμφωνίας μεταξύ των ανταρτών. Το Στρατηγείο γνωρίζει ότι έχουν φθάσει στο Καρπενήσι αντιπρόσωποι της Κ.Ε. του Ε.Α.Μ.

Γ.Σ.Μ.Α. προς Κ.Ε. Ε.Α.Μ.
26 Ιαν. 1944. F.O.371/43677/R1923.

26/1/1944 2276

Η επισιτιστική κατάσταση στην Αθήνα είναι χειρότερη από ποτέ. Τα ελάχιστα τρόφιμα, που υπάρχουν στα καταστήματα, πωλούνται σε αστρονομικές τιμές. Η Κυβέρνηση Αθηνών διαδίδει ότι οι Γερμανοί πρόκειται να ρίξουν στην αγορά πολλά τρόφιμα, με αποτέλεσμα να περιορισθεί κάπως η συνεχής αύξηση των τιμών, παρά το γεγονός πως οι Γερμανοί δεν κάνουν τίποτα τέτοιο.

Periodical Summary αριθ. 6.
Απόρρ., 26 Ιαν. 1944. F.O.371/43677/R1721.

26/1/1944 2277

Η οργάνωση ΟΜΗΡΟΣ τηλεγραφεί ότι, εάν ορισμένα μέλη της δεν εξουσιοδοτηθούν να καταταγούν στα Τάγματα Ασφαλείας, δεν θα είναι σε θέση να συλλέγει πλέον πληροφορίες.

Periodical Summary αριθ. 6.
Απόρρ., 26 Ιαν. 1944. F.O.371/43677/R1721.

26/1/1944 2278

Ο Leeper ζητεί από τον Τσουδερό να καταβληθεί στο βρετανικό Ναυαρχείο το ποσό των 370 βρετανικών λιρών, που οφείλει η ελληνική Κυβέρνηση για τους τέσσερις Βρετανούς αξιωματικούς του Ναυτικού, οι οποίοι της είχαν παραχωρηθεί ως "δάνειο", από το Μάιο του 1940 και υπηρέτησαν μέχρι το Σεπτέμβριο του 1943.

Leeper προς Τσουδερό.
Αριθ. 25, 26 Ιαν. 1944. F.O.371/43701/R1778.
Βρετανικό Ναυαρχείο προς R. Law (Υφυπουργό Εξωτερικών Βρετανίας).
29 Δεκ. 1943. F.O.371/43701/R114.

26/1/1944 2279

Η Κ.Ε. της Ε.Κ.Κ.Α. συγχαίρει τον Eden και την ελληνική Κυβέρνηση για τις επιτυχείς προσπάθειές τους να επιτευχθεί η συνεργασία των τριών ανταρτικών οργανώσεων και ζητεί να ενταθούν οι ενέργειες για την άμεση δημιουργία κοινού στρατηγείου ανταρτών.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/5874, 28 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1640.

26/1/1944 2280

Ο MacAdam τηλεγραφεί ότι έφθασαν οι αντιπρόσωποι του Ε.Α.Μ. στο Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ., για να συζητήσουν σχετικά με τη συγκρότηση κυβέρνησης εθνικής ενότητας και κοινού στρατού ανταρτών.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/5874, 28 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1640.

26/1/1944 2281

Ο Barnes τηλεγραφεί ότι ο Ε.Λ.Α.Σ. επιτέθηκε σε δυνάμεις του Ζέρβα στους Μελισσουργούς και κοντά στα Θεοδώριανα.

Talbot-Rice προς Howard
Αριθ. DTR/GR/5880, 29 Ιαν. 1944. F.O.371/43677/R1719.

27/1/1944 2282

Το P.W.E. δίνει οδηγίες στην Ελληνική Υπηρεσία του B.B.C.: 1) να αποφεύγει να δυσαρεστεί οποιαδήποτε ανταρτική οργάνωση, δίνοντας υπερβολικό βάρος στις δραστηριότητες άλλης οργάνωσης· 2) να αναφέρει τις επιβεβαιωμένες κινήσεις συμμαχικών πλοίων που μεταφέρουν βοήθεια [προς τους αμάχους]· 3) να συνδέσει τη χρησιμοποίηση των κατοίκων από τους Γερμανούς για τη φύλαξη των γραμμών της συγκοινωνίας, και την ανάλογη χρήση των Ταγμάτων Ασφαλείας, με το γενικότερο πρόβλημα της έλλειψης ανθρώπινου δυναμικού που αντιμετωπίζουν οι Γερμανοί· 4) να τονίζει ότι η Βουλγαρία δεν είναι απλώς σύμμαχος της Γερμανίας, αλλά και εχθρός της συμμάχου Ελλάδας.

P.W.E. Weekly Directive 28 Ιαν. - 4 Φεβρ. 1944.
27 Ιαν. 1944. F.O.371/43706/R153.

27/1/1944 2283

Δολοφονείται στην Αθήνα ο Ν. Καλύβας, Υφυπουργός Εργασίας της κυβέρνησης Ράλλη. Η δολοφονία του θεωρείται ότι οφείλεται στις προσπάθειές του να εξασφαλίσει περισσότερους Έλληνες εργάτες για τους Γερμανούς.

Periodical Summary αριθ. 7.
Άκρως απόρρ., 29 Ιαν. 1944. F.O.371/43678/R2133.

27/1/1944 2284

Σύμφωνα με δημοσιεύματα των εφημερίδων της Αθήνας, περιορίζεται, κατόπιν διαταγής των γερμανικών Αρχών Κατοχής, σε τρεις μέρες την εβδομάδα η διανομή νερού στην Αθήνα, στον Πειραιά και στα περίχωρα.

Periodical Summary αριθ. 13.
3 Μαρτίου 1944. F.O.371/43682/R4061.

27/1/1944 2285

Ο Ε.Λ.Α.Σ. απωθεί γερμανική δύναμη που κατεύθυνόταν προς το Καρπενήσι.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

27/1/1944 2286

Ο Leeper αποστέλλει στον Eden λεπτομερή κατάλογο των χωριών που έχουν καταστρέψει οι Αρχές Κατοχής στην Ελλάδα. Ο Leeper υπογραμμίζει ότι, ενώ στον κατάλογο του Political Intelligence Centre καταγράφονται 486 χωριά, ο αριθμός όσων έχουν, μερικώς ή πλήρως, καταστραφεί ανέρχεται σε 1150.

Leeper προς Eden.
Αριθ. 26, 27 Ιαν. 1944. F.O.371/43677/R1863.

27/1/1944 2287

Ο Ζέρβας διαμαρτύρεται, διότι δέχεται επίθεση από τον Ε.Λ.Α.Σ., παρά το ότι έχει διατάξει τις δυνάμεις του να μη μάχονται εναντίον του. Το γεγονός επιβεβαιώνεται από τον Barnes, που αναφέρει ότι ο Ζέρβας συγκρατεί πλέον με δυσκολία τις μονάδες του, λόγω των επιθέσεων του Ε.Λ.Α.Σ., αλλά και των πληροφοριών για τις αγριότητες του Ε.Λ.Α.Σ. στα Τζουμέρκα.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 24, απόρρ., immediate, 27 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1418.

27/1/1944 2288

Ο Waterhouse αποστέλλει στον Laskey τα κείμενα των συζητήσεων που είχε, όπως φαίνεται, ο Σιφναίος με εξέχουσες πολιτικές προσωπικότητες στην Αθήνα, στις οποίες εξέφρασαν τις προσωπικές τους απόψεις. Πρόκειται για συζητήσεις με τους: Ι. Σοφιανόπουλο, Π. Ράλλη, Ι. Κανελλόπουλο, Καρτάλη, Κ. Βεντήρη, Λαμπράκη και Παπανδρέου.

Waterhouse προς Laskey.
Αριθ. 3, 27 Ιαν. 1944. F.O.371/43678/R2072.

27/1/1944 2289

Ο Ζέρβας κατηγορεί, με τηλεγράφημά του, τη Σ.Σ.Α. ως μόνη υπεύθυνη για την αιματοχυσία που προκαλούν οι επιθέσεις του Ε.Λ.Α.Σ.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/5880, 29 Ιαν. 1944. F.O.371/43677/R1719.

27/1/1944 2290

Καταπλέουν στη Σμύρνη δύο καΐκια, από τα οποία το ένα μεταφέρει την αλληλογραφία της Υπηρεσίας ΑΠΟΛΛΩΝ και δύο μέλη της οργάνωσης που μεταβαίνουν στο Κάιρο, και το δεύτερο άλλα 14 μέλη της οργάνωσης, συμπεριλαμβανομένων 7 που είχαν γίνει γνωστά στους Γερμανούς και κινδύνευαν στην Ελλάδα, καθώς και 2 ασυρματιστών. Οι τελευταίοι θα παραμείνουν στη Σμύρνη, ενώ οι υπόλοιποι θα προωθηθούν μάλλον στο Κάιρο.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/5880, 29 Ιαν. 1944. F.O.371/43677/R1719.

27/1/1944 2291

Σύμφωνα με τηλεγράφημα Βρετανού αξιωματικού - συνδέσμου στη νοτιοανατολική Θεσσαλία, η δύναμη του Ε.Λ.Α.Σ. στην περιοχή αυτή ανέρχεται σε 2.000 αντάρτες.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/5880, 29 Ιαν. 1944. F.O.371/43677/R1719.

27/1/1944 2292

Επετεύχθη επαφή, μέσω ασυρμάτου, με τον νέο πράκτορα [του S.O.E.] στην Ηρακλειά.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/5880, 29 Ιαν. 1944. F.O.371/43677/R1719.

27/1/1944 2293

Ο Barnes τηλεγραφεί ότι εκδηλώνεται σκληρή επίθεση ισχυρών δυνάμεων του Ε.Λ.Α.Σ. εναντίον του Ε.Δ.Ε.Σ., από τη Λουψίστα μέχρι το Αυλάκι και την περιοχή της Γότιστας.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/5880, 29 Ιαν. 1944. F.O.371/43677/R1719.

27/1/1944 2294

Ο Ζέρβας τηλεγραφεί ότι ο Ε.Λ.Α.Σ., έχοντας κερδίσει χρόνο με την ψευδή του πρόταση ειρήνευσης, έχει συγκεντρώσει στην Ήπειρο περισσότερους από 3.000 αντάρτες από τη Μακεδονία, την Αιτωλοακαρνανία και τη Θεσσαλία.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/5880, 29 Ιαν. 1944. F.O.371/43677/R1719.

27/1/1944 2295

Ο Leeper αναφέρει ότι οι Θ. Σοφούλης, Γονατάς, Μυλωνάς, Παπανδρέου και Πέτρος Ράλλης απέστειλαν, από κοινού, στον Τσουδερό υπόμνημα, στο οποίο υπογραμμίζουν ότι είναι πρόθυμοι να συμβάλουν στη δημιουργία κυβέρνησης συνασπισμού και ότι το αντάρτικο πρέπει ενωμένο να τεθεί υπό υπεύθυνη πολιτική ηγεσία. Εξάλλου, θεωρούν ότι με το διάγγελμα του Γεωργίου Β΄ της 8ης Νοεμβρίου 1943 προσφέρεται λύση στο πολιτειακό.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 52, important, 27 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1440.

27/1/1944 2296

Ο Leeper διαβιβάζει στο F.O. το κείμενο του τηλεγραφήματος του Τσουδερού προς τον Δαμασκηνό. Ο Τσουδερός ζητεί από τον Αρχιεπίσκοπο να αναλάβει τις διαπραγματεύσεις για τη δημιουργία κυβέρνησης εθνικής ενότητας, αφού πρώτα επιτευχθεί συμφωνία μεταξύ των ανταρτικών οργανώσεων. Οι διαπραγματεύσεις θα γίνουν βάσει τριών σημείων: 1) ύπαρξη μόνο μίας ελληνικής κυβέρνησης με έδρα το Κάιρο· 2) διεύρυνση της [υπάρχουσας] Κυβέρνησης με τη συμμετοχή περιορισμένου αριθμού εκπροσώπων κομμάτων και οργανώσεων· 3) συντονισμός της Αντίστασης από τον Δαμασκηνό, ως αντιπρόσωπο της Κυβέρνησης.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 53, απόρρ., important, 27 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1441.

27/1/1944 2297

Ο Leeper θεωρεί ότι οι συγκρούσεις μεταξύ Ζέρβα και Ε.Λ.Α.Σ. είναι απλώς συμπλοκές μικρής έκτασης, οι οποίες σημειώνονται εν όψει των διαπραγματεύσεων.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 56, απόρρ., immediate, 27 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1454.

27/1/1944 2298

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι, σύμφωνα με τις πρώτες πληροφορίες, οι κάτοικοι του Πειραιά υπέστησαν σημαντικές απώλειες, λόγω των συμμαχικών βομβαρδισμών στις 11 και 12 Ιανουαρίου. Ο Δαμασκηνός έχει απευθύνει έκκληση να υπάρξει γενική συνεργασία για την παροχή βοήθειας προς τους αστέγους. Επίσημοι και ανεπίσημοι ελληνικοί κύκλοι στη Μέση Ανατολή εξέφρασαν την ανησυχία τους για τις απώλειες αυτές.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 5 Saving, 27 Ιαν. 1944. F.O.371/43705/R1695.

28/1/1944 2299

Επιβεβαιώνεται ότι η IX Μεραρχία του Ε.Λ.Α.Σ., παρά τις συνεχείς εκκλήσεις της για αποστολή πυρομαχικών, κατέχει μεγάλο αριθμό όπλων και πολεμοφοδίων.

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 28 Ιανουαρίου 1944.
28 Ιαν. 1944. F.O.371/43677/R1857.

28/1/1944 2300

Η XIII Μεραρχία του Ε.Λ.Α.Σ. καλεί σε επιστράτευση τις τάξεις των ετών 1928-1940, για να αντιμετωπισθεί η γερμανική επίθεση στη Ρούμελη.

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 28 Ιανουαρίου 1944.
28 Ιαν. 1944. F.O.371/43677/R1857.

28/1/1944 2301

Ο Barnes αναφέρει ότι οι δυνάμεις του Ζέρβα, που τον έχουν εντυπωσιάσει με

τη βελτιωμένη διαγωγή τους, δεν έχουν συγκρουσθεί [με τον Ε.Λ.Α.Σ.] κατά μήκος του Αχελώου, κατά το διάστημα μεταξύ 19 και 25 Ιανουαρίου.

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 28 Ιανουαρίου 1944.
28 Ιαν. 1944. F.O.371/43677/R1857.

28/1/1944 2302

Στην Αχαΐα σημειώθηκαν αρκετά κρούσματα κατάδοσης θέσεων της Σ.Σ.Α. από το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. της Πάτρας στην Gestapo.

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 28 Ιανουαρίου 1944.
28 Ιαν. 1944. F.O.371/43677/R1857.

28/1/1944 2303

Αναφέρεται ότι ο Ε.Λ.Α.Σ. σύλησε τα πτώματα Αμερικανών αεροπόρων που σκοτώθηκαν, κατά τη συντριβή των αεροσκαφών τους στην Αχαΐα.

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 28 Ιανουαρίου 1944.
28 Ιαν. 1944. F.O.371/43677/R1857.

28/1/1944 2304

Το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. τηλεγραφεί στο Γ.Σ.Μ.Α. ότι μόλις πληροφορήθηκε την επίθεση του Ζέρβα εναντίον δυνάμεών του, στις 25 Ιανουαρίου. Οι όροι που θέτει στον Ζέρβα για την παύση των συγκρούσεων είναι οι ακόλουθοι: 1) να καταγγείλει επισήμως τους ηγέτες και τα μέλη του Ε.Δ.Ε.Σ. που συνεργάζονται με τους Γερμανούς και τον Ι. Ράλλη· 2) να παραμείνουν οι δυνάμεις και των δύο οργανώσεων στο σημείο που θα βρίσκονται κατά την παύση των εχθροπραξιών και μέχρι την επίτευξη της ενότητας· 3) να ξεκινήσουν άμεσα συζητήσεις για τη δημιουργία κοινού στρατού ανταρτών.

Γενικό Στρατηγείο Ε.Λ.Α.Σ. προς Γ.Σ.Μ.Α.
28 Ιαν. 1944. F.O.371/43677/R1923.

28/1/1944 2305

Ο Barnes αναφέρει ότι βρίσκονται σε εξέλιξη συγκρούσεις μεγάλης κλίμακας μεταξύ Ζέρβα και Ε.Λ.Α.Σ., στην περιοχή Βουλγαρελίου. Οι δυνάμεις του Ζέρβα υποχρεώθηκαν να υποχωρήσουν, λόγω έλλειψης πυρομαχικών, και αναμένουν ρίψεις εφοδίων.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/5888, 1 Φεβρ. 1944. F.O.371/43677/R1719.

28/1/1944 2306

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι η διαβεβαίωση του Γενικού Στρατηγείου του Ε.Λ.Α.Σ. προς τον MacAdam πως όλες οι μονάδες του διατάχθηκαν να σταματήσουν κάθε κίνηση, αποτελούσε προσχεδιασμένη απάτη, σύμφωνα με τα τηλεγραφήματα Βρετανών αξιωματικών - συνδέσμων και του Ζέρβα. Παρά το γεγονός ότι ο Ζέρβας συμμορφώθηκε και διέταξε τους αντάρτες του να παύσουν πυρ, δέχθηκε επίθεση από τον Ε.Λ.Α.Σ. και δίκαια πιστεύει ότι εξαπατήθηκε.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 60, απόρρ., immediate, 28 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1502.

29/1/1944 2307

Αναφέρεται ότι οι γερμανικές δυνάμεις του Πεζικού στην Κρήτη αποτελούνται κατά 15% από Πολωνούς.

Crete Situation Report για την εβδομάδα μέχρι 29 Ιανουαρίου 1944.
29 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1201.

29/1/1944 2308

Σύμφωνα με πληροφορίες, οι γερμανικές δυνάμεις εκκενώνουν με σταθερό ρυθμό την Κρήτη.

Crete Situation Report για την εβδομάδα μέχρι 29 Ιανουαρίου 1944.
29 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1201.

29/1/1944 2309

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στο Βόλο αναφέρει ότι ο Ε.Λ.Α.Σ. αποπειράθηκε να στείλει μυστικά στη Μέση Ανατολή εκπροσώπους του με καΐκι, το οποίο χρησιμοποιεί ο ίδιος ο σύνδεσμος για τη φυγάδευση ατόμων στη Σμύρνη.

Periodical Summary αριθ. 7.
Άκρως απόρρ., 29 Ιαν. 1944. F.O.371/43678/R2133.

29/1/1944 2310

Σύμφωνα με πληροφορίες, η αξία της βρετανικής χρυσής λίρας κυμαίνεται από 3 έως 5 εκατομμύρια δραχμές στην Πάτρα, 4.500.000 στην Αθήνα, ενώ στην έδρα του Γενικού Στρατηγείου του Ε.Λ.Α.Σ., στη Βίνιανη, ανταλλάσσεται προς 4 εκατομμύρια δραχμές.

Periodical Summary αριθ. 7.
Άκρως απόρρ., 29 Ιαν. 1944. F.O.371/43678/R2133.

29/1/1944 2311

Η γερμανική προπαγάνδα εκμεταλλεύεται τη γενική ανησυχία, που υπάρχει στην Αθήνα, ότι η χώρα παραδόθηκε στη Σοβιετική Ένωση κατά τη Συνδιάσκεψη της Τεχεράνης.

Periodical Summary αριθ. 7.
Άκρως απόρρ., 29 Ιαν. 1944. F.O.371/43678/R2133.

29/1/1944 2312

Ο Ζέρβας υπολογίζει ότι η δύναμη του Ε.Λ.Α.Σ. στη γραμμή του Αχελώου ανέρχεται σε 5.000 αντάρτες.

Daily Situation Report αριθ. 163.
Άκρως απόρρ., 31 Ιαν. 1944. F.O.371/43678/R2070.

29/1/1944 2313

Ο Barnes τηλεγραφεί, σχετικά με τις συγκρούσεις στις 28 Ιανουαρίου [μεταξύ Ε.Λ.Α.Σ. και Ε.Δ.Ε.Σ.], πως εξακρίβωσε ότι ένα τάγμα του Ε.Λ.Α.Σ. έχει συγκροτηθεί από Βουλγάρους. Οι κάτοικοι των χωριών Λουψίστα, Βουλγαρέλι, Χώσεψη, Γραικικό και των άλλων χωριών της περιοχής των Τζουμέρκων ακολούθησαν τον Ζέρβα κατά την υποχώρησή του.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/5888, 1 Φεβρ. 1944. F.O.371/43677/R1719.

29/1/1944 2314

Το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. τηλεγραφεί στη Σ.Σ.Α. ότι είναι έτοιμο να συζητήσει με τους ηγέτες των άλλων οργανώσεων και με την ίδια την Αποστολή, το ζήτημα της ενότητας των ανταρτικών δυνάμεων. Μόλις ισχύσει η ανακωχή, θα ξεκινήσουν αντιπρόσωποί του για το Λιάσκοβο. Υπενθυμίζει ότι στις 27 Ιανουαρίου υπέβαλε τις προτάσεις του για ανακωχή προς το Γ.Σ.Μ.Α. και του ζήτησε να καθορίσει το χρόνο τερματισμού των συγκρούσεων.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/5889, 1 Φεβρ. 1944. F.O.371/43677/R1719.

29/1/1944 2315

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην Ι Μεραρχία του Ε.Λ.Α.Σ. τηλεγραφεί ότι οι δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ., σύμφωνα με πληροφορίες αμάχων, ανακατέλαβαν το Βουλγαρέλι που κατείχε ο Ζέρβας. Από την ίδια την Ι Μεραρχία, ωστόσο, αρνούνται το γεγονός ή δεν είναι σε θέση να κάνουν οποιαδήποτε επίσημη δήλωση σχετικά.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. EGB/GR/6894, 3 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2069.

29/1/1944 2316

Το Υπουργείο Εξωτερικών της ελληνικής Κυβέρνησης, με ρηματική διακοίνωση προς τη βρετανική Πρεσβεία, αναφέρεται στο ζήτημα των Δωδεκανησίων που υπηρετούν στις ιταλικές δυνάμεις και το ιταλικό εμπορικό Ναυτικό, λόγω της υποχρεωτικής κατάταξης που τους επέβαλαν οι ιταλικές Αρχές Κατοχής. Τονίζει ότι, εφόσον οι Σύμμαχοι έχουν ήδη αναγνωρίσει το δικαίωμα των Δωδεκανησίων, που βρίσκονται σε ξένο έδαφος, να φέρουν ελληνικό διαβατήριο, δεν είναι δίκαιο εκείνοι να εξακολουθούν να υπηρετούν υπό τους Ιταλούς και μετά την ιταλική συνθηκολόγηση. Ζητεί την αποστράτευσή τους και τη μεταφορά τους [στη Μέση Ανατολή], ώστε να καταταγούν στις ελληνικές δυνάμεις και ειδικότερα στο Ναυτικό, όπου και θα αξιοποιηθούν πλήρως οι ικανότητές τους.

Υπουργείο Εξωτερικών ελλ. Κυβέρνησης προς Πρεσβεία Βρετανίας στην ελλ. Κυβέρνηση. Ρηματική διακοίνωση 1168, 29 Ιαν. 1944. F.O.371/43701/R1891.

30/1/1944 2317

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στα Πιέρια τηλεγραφεί ότι γερμανικές δυνάμεις επιτέθηκαν αιφνιδιαστικά εναντίον ανταρτικής φρουράς στο Σανατόριο. Η ομάδα του, που βρισκόταν με τους αντάρτες, υποχώρησε, ενώ οι αντάρτες συγκρούσθηκαν με τους Γερμανούς. Κατά τη μάχη σκοτώθηκαν ή τραυματίσθηκαν 100 περίπου Γερμανοί. Ο σύνδεσμος, με τον ασύρματό του, βρίσκεται πλέον στη Βουλγάρα.

Daily Situation Report αριθ. 164.
Άκρως απόρρ., 1 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2070.

30/1/1944 2318

Δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ επιτίθενται εναντίον γερμανικής δύναμης που κινείται

νοτιοδυτικά της Κατερίνης. Οι απώλειες των Γερμανών, νεκροί και τραυματίες, ανέρχονται σε 100 περίπου άνδρες.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

30/1/1944 2319

Το Συμβούλιο C.O.S. αποστέλλει στις Υπηρεσίες του βρετανικού Πολεμικού Υπουργικού Συμβουλίου σχέδιο τηλεγραφήματος σχετικά με το Σχέδιο Κιβωτός. Επισημαίνει ότι, καθώς δεν προβλέπεται υποχώρηση των εχθρικών δυνάμεων από την Ελλάδα πριν το τέλος Μαρτίου, θα υπάρξουν αρνητικές επιπτώσεις στο ηθικό των ανταρτών, οι οποίοι συμμετέχουν στην επιχείρηση αυτή, και ένταση, πιθανώς, των γερμανικών αντιποίνων σε βάρος του άμαχου πληθυσμού.

Λοχαγός C. R. Price (Γραμματέας Συμβουλίου C.O.S.) προς Υπηρεσίες Πολεμικού Υπουργικού Συμβουλίου Βρετανίας.
Αριθ. (44) 102, 30 Ιαν. 1944. F.O.371/43677/R1686.

30/1/1944 2320

Ο Τσουδερός έλαβε μήνυμα του Δαμασκηνού ότι εξετάζει την αποστολή που του εμπιστεύθηκε και θα του απαντήσει σχετικά. Ο Αρχιεπίσκοπος αναφέρει ότι ο πολιτικός κόσμος είναι ευνοϊκά διατεθειμένος και δείχνει κατανόηση κατά τις διαπραγματεύσεις [για τη συγκρότηση διευρυμένης κυβέρνησης].

Leeper προς F.O.
Τηλ. 65, άκρως απόρρ., important, 30 Ιαν. 1944. F.O.371/43676/R1563.

30/1/1944 2321

Πραγματοποιούνται τέσσερις επιτυχείς ρίψεις πυρομαχικών στον Ζέρβα. Ο Leeper, που διαβιβάζει την παραπάνω πληροφορία στο F.O. την 1η Φεβρουαρίου, θεωρεί ότι το γεγονός θα συντελέσει, ώς ένα βαθμό, στην εξισορρόπηση της στρατιωτικής δύναμης του Ε.Δ.Ε.Σ. προς εκείνη του Ε.Λ.Α.Σ., πριν λάβει χώρα η συνάντηση εκπροσώπων των δύο οργανώσεων στο Λιάσκοβο.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 67, απόρρ., immediate, 1 Φεβρ. 1944. F.O.371/43677/R1682.

31/1/1944 2322

Το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. τηλεγραφεί στον Τσουδερό ότι συμφωνεί με

το μήνυμά του, (προφανώς εννοώντας το μήνυμα προς την Κ.Ε. του Ε.Α.Μ.). Τον πληροφορεί ότι έχει υποβάλει στο Γ.Σ.Μ.Α. τις τελικές του προτάσεις για ανακωχή με τον Ζέρβα και ότι είναι έτοιμο να διεξάγει διαπραγματεύσεις για να μεταβούν στο Στρατηγείο οι αντιπρόσωποι του Τσουδερού.

Γενικό Στρατηγείο Ε.Λ.Α.Σ. προς Τσουδερό.
31 Ιαν. 1944. F.O.371/43678/R2069.

31/1/1944 2323

Ο Woodhouse και ο Ταγματάρχης G. K. Wines, Ανώτερος Αμερικανός αξιωματικός - σύνδεσμος, τηλεγραφούν στους αρχηγούς των ανταρτών την εντολή του Wilson να παύσουν οι εχθροπραξίες τα μεσάνυχτα της 3ης προς 4η Φεβρουαρίου και τους καλούν να την εκτελέσουν.

Woodhouse, Ταγμ. G. K. Wines (Υποδιοικητής Σ.Σ.Α.) προς Αρχηγούς Ανταρτών.
31 Ιαν. 1944. F.O.371/43678/R2069.

31/1/1944 2324

Ο Warner αποστέλλει στον Laskey το από 27 Ιανουαρίου απόρρητο υπόμνημα του Τσουδερού προς τον Γεώργιο Β΄. Ο Τσουδερός τονίζει στο υπόμνημά του αυτό ότι ένας συνταγματικός μονάρχης πρέπει να τίθεται υπεράνω των κομμάτων και η παρέμβαση του ιδίου οφείλεται στην απροθυμία του Γεωργίου Β΄ να απαλλαγεί από το στενό του περιβάλλον.

Warner προς Laskey.
Άκρως απόρρ., 31 Ιαν. 1944. F.O.371/43678/R2263.

31/1/1944 2325

Ο Leeper, σε επιστολή του προς τον Sargent, υπογραμμίζει ότι είναι πεπεισμένος πως οι αντάρτες δεν θα είναι ποτέ αποτελεσματικοί εναντίον των Γερμανών, καθώς ελέγχονται κατά το μεγαλύτερό τους μέρος από το Ε.Α.Μ., το οποίο δεν σκοπεύει να εφαρμόσει τη βρετανική πολιτική, αλλά και λόγω της γενικότερης εξάντλησης της χώρας. Πιστεύει ότι, παρά το γεγονός πως οι διαπραγματεύσεις για την ενότητα των ανταρτών πρέπει να συνεχισθούν, η ενότητα δεν μπορεί να επιτευχθεί.

Leeper προς Sargent.
Απόρρ., προσωπικό, 31 Ιαν. 1944. F.O.371/43678/R2122.

31/1/1944 2326

Ο Hammond τηλεγραφεί ότι αντιπρόσωποι του Ε.Α.Μ. και του Ε.Λ.Α.Σ. του τόνισαν πως δεν μπορούν να δώσουν διαταγή να παύσουν οι εχθροπραξίες με τον Ε.Δ.Ε.Σ. τα μεσάνυχτα της 3ης προς 4η Φεβρουαρίου, πριν λάβουν την απάντηση του Ζέρβα ότι δέχεται τους όρους τους για ανακωχή. Εξάλλου, χρειάζονται πέντε μέρες από την απάντηση του Ζέρβα, μέχρι να διαβιβασθεί η σχετική εντολή προς όλες τις μονάδες του Ε.Λ.Α.Σ.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. EGB/GR/6894, 3 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2069.

31/1/1944 2327

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην Ι Μεραρχία του Ε.Λ.Α.Σ. τηλεγραφεί ότι, σύμφωνα με πληροφορίες αμάχων, κατά τη διάρκεια των συνεχιζόμενων μαχών στο Βουλγαρέλι, στασίασαν 1500 άνδρες του Ζέρβα και παρέδωσαν τα όπλα τους στον Ε.Λ.Α.Σ. Μεγάλος αριθμός σκοτώθηκε κατά την ανταρσία.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. EGB/GR/6894, 3 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2069.

31/1/1944 2328

Ο Barnes τηλεγραφεί από το Καλέντζι ότι οι δυνάμεις του Ζέρβα διατηρούν υπό τον έλεγχό τους τις περιοχές βόρεια των Αγνάντων και νότια του Βουλγαρελίου. Οι συγκρούσεις με τον Ε.Λ.Α.Σ. συνεχίζονται στο Κλειδί, στην Καριά και στο Τετράκωμο. Τα χωριά που κατέχει ο Ε.Λ.Α.Σ. εκκενώθηκαν και οι κάτοικοί τους βρίσκονται στην Άρτα και στο Καλέντζι.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. EGB/GR/6894, 3 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2069.

31/1/1944 2329

Ο Barnes τηλεγραφεί ότι ο πληθυσμός [των περιοχών όπου σημειώνονται οι συγκρούσεις μεταξύ Ε.Λ.Α.Σ. και Ε.Δ.Ε.Σ.], βρίσκεται με όλες του τις δυνάμεις στο πλευρό του Ζέρβα. Το χωριό Χώσεψι, που υποστήριζε το Ε.Α.Μ., εκκενώθηκε πλήρως, λόγω της επικείμενης κατάληψής του από τον Ε.Λ.Α.Σ.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. EGB/GR/6894, 3 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2069.

31/1/1944 2330

Ο Barnes επιβεβαιώνει ότι ο Ζέρβας έδωσε εντολή να παύσουν οι εχθροπραξίες με τον Ε.Λ.Α.Σ. τα μεσάνυχτα της 3ης προς 4η Φεβρουαρίου. Η έγκαιρη διαβίβαση της εντολής οφείλεται στις καλές επικοινωνίες των δυνάμεών του.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. EGB/GR/6894, 3 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2069.

31/1/1944 2331

Ο Hammond τηλεγραφεί ότι στις 5 μ.μ. εξεδόθηκε διαταγή του Γενικού Στρατηγείου του Ε.Λ.Α.Σ. προς όλες τις μονάδες του να παύσουν πυρ και κάθε κίνηση εναντίον του Ε.Δ.Ε.Σ. τα μεσάνυχτα της 3ης προς 4η Φεβρουαρίου.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. EGB/GR/6894, 3 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2069.

31/1/1944 2332

Ο Barnes θεωρεί ότι η ισχυροποίηση του Ζέρβα, ο οποίος ελέγχεται πλήρως, είναι ο μόνος τρόπος να λήξει οριστικά ο Εμφύλιος και ζητεί να αυξηθούν κατά πολύ τα εφόδια που αποστέλλονται στον Ε.Δ.Ε.Σ.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6903, 4 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2071.

31/1/1944 2333

Οι δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. εκτέλεσαν τον Ιανουάριο 80 αμάχους στην περιοχή των Τζουμέρκων, ενώ συνεχίζονται οι εμφύλιες συγκρούσεις. Τα ονόματα εκτελεστών και εκτελεσθέντων έχουν ταυτισθεί σε ορισμένες περιπτώσεις. Ο Ζέρβας ζήτησε τη σύγκλιση επιτροπής που θα κάνει έρευνα για τα εγκλήματα αυτά.

Daily Situation Report αριθ. 163.
Άκρως απόρρ., 31 Ιαν. 1944. F.O.371/43678/R2070.

Ιαν. 1944 2334

Σε έκθεση που έλαβε ο Τσουδερός από την Ελλάδα, σχετικά με το τεχνικό δυναμικό της χώρας, αναφέρεται ότι, από το σύνολο των μηχανικών, οι 1500 είναι δημόσιοι υπάλληλοι, οι 500 υπάλληλοι ιδιωτικών κατασκευαστικών εταιριών και οι 1500 ελεύθεροι επαγγελματίες. Από τους τελευταίους, 400 εργάζονται για λογαριασμό των Αρχών Κατοχής και έχουν δημιουργήσει περιουσίες.

Σημειώνεται ότι οι κατακτητές δεν τους εξανάγκασαν να συνεργασθούν μαζί τους, όπως ψευδώς διαδίδουν οι ίδιοι.

Waterhouse προς Laskey.
Αριθ. 5(2), απόρρ., 1 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6253.

Ιαν. 1944 2335

Σε έκθεση που έλαβε ο Τσουδερός από την Ελλάδα, σχετικά με το τεχνικό δυναμικό της χώρας, αναφέρεται ότι οι καθηγητές και το προσωπικό του Πολυτεχνείου, εκτός ελαχίστων εξαιρέσεων, έχουν επιδείξει πατριωτική στάση και βρίσκονται σε μεγάλη ένδεια. Στο Ε.Α.Μ. ανήκει μόνο ο Καθηγητής Α. Ρουσσόπουλος, που είχε συλληφθεί και από τους Γερμανούς. Το 1942 το 90% των φοιτητών του Πολυτεχνείου ανήκε στο Ε.Α.Μ., αλλά το ποσοστό πλέον είναι μόνο 30%. Σημειώνονται καθημερινές προστριβές μεταξύ φοιτητών της Δεξιάς και της Αριστεράς και υπάρχει μεγάλος αριθμός πρακτόρων της Gestapo ανάμεσά τους.

Waterhouse προς Laskey.
Αριθ. 5 (2), απόρρ., 1 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6253.

Ιαν. 1944 2336

Σε έκθεση που έλαβε ο Τσουδερός από την Ελλάδα, σχετικά με το τεχνικό δυναμικό της χώρας, αναφέρεται ότι το ένα πέμπτο των μηχανικών ανήκει στο Ε.Α.Μ., που κατευθύνει και τις ενέργειες του Τεχνικού Επιμελητηρίου.

Waterhouse προς Laskey.
Αριθ. 5 (2), απόρρ., 1 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6253.

Ιαν. 1944 2337

Στα τέλη Ιανουαρίου, σύμφωνα με πληροφορίες του Ζέρβα, πραγματοποιήθηκε σύσκεψη αντιπροσώπων του Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. και του [Slavianomakedonski Narodno Osloboditelen Front] S.N.O.F. στις Καρυδιές της Μακεδονίας. Ο Σαμαρινιώτης [Τζήμας] του Ε.Λ.Α.Σ. και ο Υπολοχαγός Kaltsef του βουλγαρικού Στρατού, συμφώνησαν να τεθούν υπό τη δικαιοδοσία του S.N.O.F. οι περιοχές Κιλκίς, Πορόιων, Αλμωπίας, Αριδαίας, Φλώρινας και Καστοριάς. Ο S.N.O.F. θα επεκταθεί αργότερα προς το νότο και ο βουλγαρικός στρατός θα καταλάβει τη Μακεδονία, όταν υποχωρήσουν οι Γερμανοί. Επίσης συμφώνησαν για τη δημιουργία "Ανεξάρτητης Μακεδονίας", υπό την προστασία της Ρωσίας. Η συμφωνία τέθηκε αμέσως σε ισχύ.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7151, 7 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6319.

Ιαν. – Μάιος 1944 2338

Η Ε.Δ.Β.Ε. μπορεί να υπολογίσει μόνο κατά προσέγγιση τα άτομα στα οποία διενεμήθη βοήθεια εκτός Αθηνών, λόγω των καθυστερημένων και ελλιπών σχετικών πληροφοριών. Κατά το χρονικό διάστημα Ιανουαρίου - Μαΐου διενεμήθη: στην Πελοπόννησο βοήθεια σε 1.275.000 άτομα, στη Στερεά Ελλάδα σε 1.243.000, στη Θεσσαλία σε 884.000, στην Ήπειρο σε 95.500, στις Κυκλάδες σε 204.000, στα νησιά του Αιγαίου σε 3.000, στα νησιά του Ιονίου σε 229.000, στην Κρήτη σε 460.000 και στη Μακεδονία σε 1.474.000 άτομα, από τα οποία τα 1.340.000 διαμένουν στην ευρύτερη περιοχή της Θεσσαλονίκης. Οι παραπάνω αριθμοί δεν αναφέρονται σε πληθυσμιακά μεγέθη, καθώς αφορούν και άτομα που έλαβαν τρόφιμα περισσότερες από μία φορές, κατά το χρονικό αυτό διάστημα.

Υπουργείο Εξωτερικών Σουηδίας προς F.O.
Aide-memoire, 31 Οκτ. 1944. F.O.371/43720/R18836.

1/2/1944 2339

Οι όροι που θέτει το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. στον Ζέρβα για την παύση των εμφύλιων συγκρούσεων είναι: επίσημη καταγγελία του προδοτικού Ε.Δ.Ε.Σ., παραμονή των δυνάμεων του Ζέρβα και του Ε.Λ.Α.Σ. στις θέσεις που θα έχουν την ημέρα παύσης των εχθροπραξιών, έναρξη διαπραγματεύσεων για τη δημιουργία ενός και μοναδικού ανταρτικού στρατού.

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 5 Φεβρουαρίου 1944.
5 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2261.

1/2/1944 2340

Οι γερμανικές Αρχές Κατοχής στην Κρήτη επανέφεραν σε ισχύ την απαγόρευση κυκλοφορίας μεταξύ 11 μ.μ. και 4.30 π.μ.

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 5 Φεβρουαρίου 1944.
5 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2261.

1/2/1944 2341

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην Αχαΐα, που εμφανιζόταν να προτιμά τη συνεργασία με τα Τάγματα Ασφαλείας αντί με το Ε.Α.Μ., υποστηρίζει σε τη-

λεγράφημά του προς τον Stevens ότι δεν έχει επαφή με τα Τάγματα στην Πάτρα. Επίσης τονίζει ότι τα Τάγματα στην πόλη αυτή δεν έχουν εξοπλισθεί από τους Γερμανούς, ούτε συνεργάζονται μαζί τους, αλλά αποτελούν ξεχωριστή μονάδα που συνεργάζεται με τη Χωροφυλακή. [Το όνομα του συνδέσμου δεν αναφέρεται].

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6903, 4 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2071.

1/2/1944 2342

Το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. τηλεγραφεί ότι διέταξε όλες τις μονάδες του να σταματήσουν κάθε επιθετική ενέργεια τα μεσάνυχτα της 4ης Φεβρουαρίου και ζητεί να ενημερωθεί ο Ζέρβας σχετικά.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 67, απόρρ., immediate, 1 Φεβρ. 1944. F.O.371/43677/R1682.

1/2/1944 2343

Το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. τηλεγραφεί ότι οι αντιπρόσωποι του Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. ξεκίνησαν για τη συνάντηση στο Λιάσκοβο της 3ης Φεβρουαρίου με τον Woodhouse. Οι αντιπρόσωποι του Ε.Α.Μ., οι οποίοι αφίχθησαν από την Αθήνα, είναι ο Γ. Σιάντος, [Γενικός Γραμματέας της Κ.Ε. του Κ.Κ.Ε.], και ο "Νικόλας" [Π. Ρούσσος], ενώ τον Ε.Λ.Α.Σ. εκπροσωπεί ο Σαράφης.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 67, απόρρ., immediate, 1 Φεβρ. 1944. F.O.371/43677/R1682.
Periodical Summary αριθ. 8.
3 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2463.

2/2/1944 2344

Ο Σαράφης τηλεγραφεί στον Τσουδερό ότι ο Ε.Λ.Α.Σ. και το Ε.Α.Μ. υπέβαλαν στον Ζέρβα τους όρους τους για ανακωχή, με στόχο τη δημιουργία ενός και μόνου ανταρτικού στρατού και μιας εθνικής κυβέρνησης. Ο Ζέρβας αποδέχθηκε τους όρους και οι εχθροπραξίες θα σταματήσουν τα μεσάνυχτα της 3ης προς 4η Φεβρουαρίου. Αντιπρόσωποι του Ε.Λ.Α.Σ. και του Ε.Α.Μ. έχουν ξεκινήσει να συναντήσουν τους αντιπροσώπους του Ζέρβα για να διεξάγουν διαπραγματεύσεις. Το ίδιο πράττουν και αντιπρόσωποι της Ε.Κ.Κ.Α. Ο Σαράφης ζητεί να μεταβούν στο Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. και οι αντιπρόσωποι του Τσουδερού.

Υποστρ. Σ. Σαράφης (Στρατ. Διοικητής Γεν. Στρατηγείου Ε.Λ.Α.Σ.) προς Τσουδερό.
2 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2260.

2/2/1944 2345

Η Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ τηλεγραφεί το κείμενο της απάντησης του Θ. Σοφούλη, εκ μέρους του πολιτικού κόσμου, στο διάγγελμα του Γεωργίου Β΄ της 8ης Νοεμβρίου 1943. Η Υπηρεσία ζητεί οδηγίες για το χειρισμό παρόμοιων υποθέσεων στο μέλλον.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6903, 4 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2071.

2/2/1944 2346

Ο Ζέρβας τηλεγραφεί ότι ζήτησε από το Ε.Α.Μ. να συνεργασθεί μαζί του εναντίον των Γερμανών που κινούνται στα Τζουμέρκα, ή, διαφορετικά, να αφήσει στις δυνάμεις του ελευθερία κινήσεων εναντίον τους.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6914, 8 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2069.

3/2/1944 2347

Η Κ.Ε. του Ε.Α.Μ., σε επιστολή της προς την Επιτροπή Συντονισμού του Αγώνα (Ε.Σ.Α.) στο Κάιρο, αναφέρεται στον αγώνα του Ε.Α.Μ. και του Ε.Λ.Α.Σ. σε όλη τη χώρα, εναντίον των κατακτητών, στο πλευρό των Συμμάχων. Καταγγέλλει τους συνεργάτες των Γερμανών που, από κοινού με τα Τάγματα Ασφαλείας, εγκληματούν εναντίον του λαού, με αποκλειστικό στόχο το Ε.Α.Μ. Τονίζει ότι δεν πρόκειται μόνο για τον Ράλλη και τον Ταβουλάρη, αλλά και για τις "ψευδο-εθνικές" οργανώσεις, όπως η [Πανελλήνιος Ένωσις Αγωνιζομένων Νέων] Π.Ε.Α.Ν., η Ιερή Ταξιαρχία, ο Ε.Δ.Ε.Σ., η Χ, η Π.Α.Ο. και άλλες, που συγκροτούν τα Τάγματα και εμφανίζονται να έχουν την υποστήριξη των Συμμάχων. Η Κ.Ε. ζητεί από την Ε.Σ.Α. να ενημερώνει όσους βρίσκονται εκτός Ελλάδος, για την κατάσταση στη χώρα και τον απελευθερωτικό, ενωτικό αγώνα του λαού.

Κ.Ε. Ε.Α.Μ. προς Επιτροπή Συντονισμού του Αγώνα (Ε.Σ.Α.).
3 Φεβρ. 1944. F.O.371/43685/R6253.

3/2/1944 2348

Η Κ.Ε. του Ε.Α.Μ. εκφράζει στην Ε.Σ.Α. την ικανοποίησή της για τη συγκρότησή της, καθώς οι στόχοι της Επιτροπής αποτελούν και στόχους του Ε.Α.Μ. Εξάλλου, θα είναι πλέον εφικτός ο συντονισμός του αγώνα του Ε.Α.Μ. με τους Έλληνες, που βρίσκονται εκτός της χώρας.

Κ.Ε. Ε.Α.Μ. προς Ε.Σ.Α.
3 Φεβρ. 1944. F.O.371/43685/R6253.

3/2/1944 2349

Μονάδες του Ε.Λ.Α.Σ. απωθούν γερμανικές δυνάμεις βορειοανατολικά των Ιωαννίνων. Σκοτώνονται 16 Γερμανοί και τραυματίζονται 38. Νοτιοανατολικά των Ιωαννίνων, ωστόσο, άλλες μονάδες του Ε.Λ.Α.Σ. υφίστανται σοβαρότατη ήττα. Οι απώλειες των ανταρτών ανέρχονται σε 150 άτομα.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

3/2/1944 2350

Στην εφημερίδα "Φως" της Μυτιλήνης δημοσιεύεται διακήρυξη της Νομαρχίας Μυτιλήνης ότι επιβάλλεται στους παραγωγούς λαδιού, στους παραγωγούς δημητριακών, σε όσους διαθέτουν αποθέματα τροφίμων, καθώς και στους εισαγωγείς ειδών διατροφής η καταβολή στις αρχές ποσοστού επί της παραγωγής ή επί του όγκου των αποθηκευμένων και εισαγόμενων ειδών σε είδος. Τα είδη διατροφής που θα συγκεντρωθούν θα διανεμηθούν σε όσους τα έχουν άμεση ανάγκη. Το μέτρο λαμβάνεται σύμφωνα με τις εντολές της Κυβέρνησης των Αθηνών, για την ανακούφιση των επισιτιστικών προβλημάτων.

Leeper προς F.O.
Αριθ. 14, 26 Φεβρ. 1944. F.O.371/43681/R3614.

3/2/1944 2351

Ο Barnes τηλεγραφεί ότι μονάδες του Ζέρβα συγκρούονται με γερμανικές δυνάμεις στην περιοχή Γότιστας, ενώ και ο Ε.Λ.Α.Σ., σύμφωνα με απολύτως εξακριβωμένες πληροφορίες, εξαπολύει γενική επίθεση εναντίον του Ζέρβα, παρά τη συμφωνία ανακωχής.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6914, 8 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2069.

3/2/1944 2352

Ο Τσουδερός ενημερώνει τον Leeper ότι ο Γεώργιος Β΄ προτίθεται να επισκεφθεί ιδιωτικά το Λονδίνο στο άμεσο μέλλον. Ο ίδιος ο Τσουδερός θεωρεί ότι θα ήταν χρήσιμο για τον Βασιλιά να αποκαταστήσει τις εκεί επαφές του και τον ενεθάρρυνε να πραγματοποιήσει την επίσκεψη αυτή.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 73, απόρρ., 4 Φεβρ. 1944. F.O.371/43746/R1932.

4/2/1944 2353

Οι Γερμανοί κατόρθωσαν να σχηματίσουν ένα υποτυπώδες Τάγμα Ασφαλείας στο Ηράκλειο, αλλά οι λιποταξίες των ανδρών που το συγκροτούν είναι συχνές.

Crete Situation Report για την εβδομάδα μέχρι 4 Μαρτίου 1944.
26 Φεβρ. 1944. F.O.371/43676/R1201.

4/2/1944 2354

Οι Γερμανοί επιχειρούν να αφανίσουν τις δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. στα Πιέρια. Συνέλαβαν ή υποχρέωσαν σε καταναγκαστικά έργα 500 άνδρες από την Κάτω Μηλιά και τη Σκοτίνα, και άλλους 200 από το Λιτόχωρο. Επίσης πυρπόλησαν τη Σκοτίνα και πολλά άλλα χωριά.

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 5 Φεβρουαρίου 1944.
5 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2261.

4/2/1944 2355

Ο Hammond τηλεγραφεί ότι το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. δέχεται να αντιμετωπίσει από κοινού με τον Ζέρβα την κίνηση των Γερμανών στην οδό Μετσόβου - Ιωαννίνων. Ο Hammond επισημαίνει, ωστόσο, ότι το Γενικό Στρατηγείο αρνήθηκε να ικανοποιήσει το αίτημα, που ο ίδιος υπέβαλε, να εκδώσει τις σχετικές διαταγές προς όλες του τις μονάδες και να τις κοινοποιεί και στον Ζέρβα.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6910, 7 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2260.

4/2/1944 2356

Ο Ζέρβας όρισε τον Πυρομάγλου, τον Συνταγματάρχη Νικολόπουλο και τον Ταγματάρχη Ευαγγελίδη, ως αντιπροσώπους του στις διαπραγματεύσεις με το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6910, 7 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2260.

4/2/1944 2357

Ο Woodhouse, που είχε ήδη την πρώτη του συνάντηση με τους αντιπροσώπους του Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. στο Λιάσκοβο, θεωρεί ότι ο Τσουδερός θα πρέπει να επιμείνει να επιλυθούν τα στρατιωτικά προβλήματα, πριν από τη συγκρότηση κυβέρνησης συνεργασίας.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6910, 7 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2260.
Periodical Intelligence Summary αριθ. 9.
Άκρως απόρρ., 6 Φεβρ. 1944. F.O.371/43679/R2520.

4/2/1944 2358

Ο Barnes τηλεγραφεί ότι η διαχωριστική γραμμή μεταξύ Ζέρβα και Ε.Λ.Α.Σ. εκτείνεται από τα Πράμαντα, τα Άγναντα και τη γέφυρα της Πλάκας, κατά μήκος του Άραχθου, παρά το γεγονός ότι κάποιες μονάδες του Ε.Λ.Α.Σ. διέσχισαν το ποτάμι στην περιοχή Πλατανούσσας.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6914, 8 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2069.

4/2/1944 2359

Ο Barnes τηλεγραφεί ότι γερμανικά στρατεύματα, που εισήλθαν στο Καλέντζι, ρωτούσαν τους κατοίκους αν προσγειώθηκαν στην περιοχή βρετανικά αεροπλάνα και ζητούσαν λεπτομέρειες για Βρετανούς αξιωματικούς - συνδέσμους, ιδιαίτερα για τον ίδιο. Η συμπεριφορά τους προς τους κατοίκους ήταν φιλική.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6914, 8 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2069.

4/2/1944 2360

Τερματίζονται οι εμφύλιες συγκρούσεις μεταξύ των δυνάμεων του Ε.Δ.Ε.Σ. και του Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 9 Saving, άκρως απόρρ., 14 Φεβρ. 1944. F.O.371/43705/R2820.

5/2/1944 2361

Το νέο 6 Σύνταγμα του Ε.Λ.Α.Σ. Πελοποννήσου αναδιοργανώνεται και επιχειρεί να στρατολογήσει αξιωματικούς.

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 5 Φεβρουαρίου 1944.
5 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2261.

5/2/1944 2362

Το 2 Τάγμα του 6 Συντάγματος του Ε.Λ.Α.Σ. θεωρείται υπεύθυνο για την εξαφάνιση πρακτόρων και συνδέσμων της Σ.Σ.Α. στην Κορινθία.

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 5 Φεβρουαρίου 1944.
5 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2261.

5/2/1944 2363

Στην παραλιακή περιοχή Πάτρας - Αμαλιάδας οι Γερμανοί λαμβάνουν αμυντικά μέτρα και εκτελούν ασκήσεις, για την αντιμετώπιση αναμενόμενης συμμαχικής απόβασης.

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 5 Φεβρουαρίου 1944.
5 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2261.

5/2/1944 2364

Η δύναμη των ανταρτών στην περιοχή του Πηλίου ανέρχεται σε 2.000 άτομα. Ο στόχος του τοπικού Ε.Λ.Α.Σ. είναι να αυξηθούν σε 3.000.

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 5 Φεβρουαρίου 1944.
5 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2261.

5/2/1944 2365

Όλα τα καταστήματα στην Τρίπολη κλείνουν με την απαγόρευση της κυκλοφορίας στις 4 μ.μ. Η έλλειψη τροφίμων είναι σοβαρή. Επιπλέον, οι άνδρες των Σωμάτων Ασφαλείας πραγματοποιούν καθημερινές συλλήψεις υπό τις διαταγές της Gestapo.

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 5 Φεβρουαρίου 1944.
5 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2261.

5/2/1944 2366

Ο Ε.Λ.Α.Σ. απέτρεψε τρεις απόπειρες των Ταγμάτων Ασφαλείας της Πάτρας να έλθουν σε επαφή με τη Σ.Σ.Α.

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 5 Φεβρουαρίου 1944.
5 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2261.

5/2/1944 2367

Το 2 Τάγμα του 6 Συντάγματος του Ε.Λ.Α.Σ. συνέλαβε αρκετά μετριοπαθή στοιχεία στα χωριά της περιοχής Αλέας και εκτέλεσε 20 από αυτά. Οι νέοι στρατολογούνται βίαια στο Ε.Α.Μ. και οι κάτοικοι φοβούνται να αντιδράσουν.

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 5 Φεβρουαρίου 1944.
5 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2261.

5/2/1944 2368

Ο Hammond μεταδίδει ότι ανακλήθηκε, μετά από αξίωση του Στρατηγού Δ. Παπαδόπουλου, η διαταγή της κυβέρνησης Ράλλη να καταταγούν όλοι οι αξιωματικοί στα Τάγματα Ασφαλείας. Η ενέργειά του αυτή αποτελεί νίκη του σώματος των αξιωματικών επί της Κυβέρνησης των δοσιλόγων. Ο Παπαδόπουλος, ως ο αρχαιότερος εν ενεργεία Υποστράτηγος, μετά τη σύλληψη του Παπάγου και άλλων ανώτατων αξιωματικών, είναι επικεφαλής της Στρατιωτικής Ιεραρχίας.

Periodical Summary αριθ. 12.
Άκρως απόρρ., 22 Φεβρ. 1944. F.O.371/43681/R3818.

5/2/1944 2369

Ο Ε.Λ.Α.Σ. συμφώνησε να βοηθήσει τους Ρώσους αιχμαλώτους πολέμου, που δραπέτευσαν από τους Γερμανούς, να φθάσουν στη Βίνιανη, καθώς επίκειται η φυγάδευσή τους στην Ιταλία δια θαλάσσης.

Daily Situation Report αριθ. 168.
Άκρως απόρρ., 5 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2070.

5/2/1944 2370

Δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. σκοτώνουν 70 Γερμανούς στη Δεσκάτη.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

5/2/1944 2371

Ο Woodhouse τηλεγραφεί ότι ο Εμφύλιος έχει ουσιαστικά σταματήσει. Το Ε.Α.Μ. θέλει οι διαπραγματεύσεις να διεξαχθούν στο Μυρόφυλλο, ενώ ο Ζέρβας στα Πράμαντα ή στην Πλατανούσσα.

Talbot-Rice προς Howard
Αριθ. DTR/GR/6918, 9 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2434.

6/2/1944 2372

Οι επικεφαλής της Ι Ταξιαρχίας του Ε.Λ.Α.Σ. Πελοποννήσου, σε μήνυμά τους προς τον Wilson, υπογραμμίζουν ότι ο Ε.Λ.Α.Σ. υπήρξε πάντα "πιστός" στους Συμμάχους. Είναι πεπεισμένοι ότι ο Wilson θα χρησιμοποιήσει τις μονάδες τους, αλλά και όλη τη δύναμη του Ε.Λ.Α.Σ., και ελπίζουν ότι θα τους αποστα-λούν τα εφόδια που χρειάζονται. Αναμένουν συγκεκριμένες διαταγές δράσης σε περίπτωση συμμαχικής απόβασης.

Ι Ταξιαρχία Ε.Λ.Α.Σ. προς Wilson.
6 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2434.

6/2/1944 2373

Ο εκδότης της νόμιμης εφημερίδας "Παρατηρητής" της Κρήτης, ο οποίος εκδί-δει και την παράνομη εφημερίδα της Ε.Ο.Κ., καταδόθηκε στους Γερμανούς και ανέβηκε στο βουνό, όπου θα συνεχίσει την παράνομη δραστηριότητά του.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 9.
Άκρως απόρρ., 6 Φεβρ. 1944. F.O.371/43679/R2520.

6/2/1944 2374

Ο Υπουργός της Κυβέρνησης Αθηνών, Διοικητής Κρήτης Ι. Πασσαδάκης ανέ-φερε σε Βρετανό αξιωματικό - σύνδεσμο ότι επιθυμεί να "λιποτακτήσει στην Αίγυπτο". Η ενδιαφέρουσα πρότασή του απορρίφθηκε.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 9.
Άκρως απόρρ., 6 Φεβρ. 1944. F.O.371/43679/R2520.

6/2/1944 2375

Οι δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. εγκαταλείπουν τα Τζουμέρκα, τα οποία προτίθεται να καταλάβει ο Ζέρβας, χωρίς όμως να παραβιάσει τη συμφωνία κατάπαυσης των εχθροπραξιών. Οι σχέσεις μεταξύ των δύο οργανώσεων είναι καλές.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6914, 8 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2069.

6/2/1944 2376

Ο Ζέρβας αναφέρει ότι γερμανική δύναμη 200 ανδρών, υποστηριζόμενη από 2 λόχους, κινείται από τη Γότιστα προς τα Άγναντα. Επίσης ένα γερμανικό Τά-γμα ξεκίνησε από την Άρτα για το Βουλγαρέλι, μέσω Καλεντζίου. Οι Γερμανοί συμπεριφέρονται φιλικά προς τους αμάχους.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6914, 8 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2069.

6/2/1944 2377

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στη βόρεια Πελοπόννησο αναφέρει ότι οι δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. Πελοποννήσου αναδιοργανώθηκαν σε δύο ταξιαρχίες, με έδρα της Ι Ταξιαρχίας στα βόρεια και της ΙΙ στα νότια. Το 1 Σύνταγμα της Ι Ταξιαρχίας βρίσκεται στην Αχαΐα και το 2 στην Κορινθία.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6918, 9 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2434.

6/2/1944 2378

Ο Barnes αναφέρει αυξημένη κινητικότητα των γερμανικών δυνάμεων στην Ήπειρο. Δύναμη 2.000 ανδρών κατευθύνεται προς τους Καταρράκτες και ένα ακόμη τάγμα έφθασε στην Κράψη. Οι μονάδες του Ε.Λ.Α.Σ. υποχώρησαν. Οι Γερμανοί που βρισκόντουσαν στο Καλέντζι επέστρεψαν στα Ιωάννινα. Άλλες δυνάμεις τους κινούνται προς τη Θεσσαλία, από την Άρτα και την Πόρτα.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6918, 9 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2434.

6/2/1944 2379

Οι γερμανικές Αρχές Κατοχής βρίσκονται σε κατάσταση επιφυλακής στην περιοχή της Αθήνας και του Πειραιά. Σε πολλά σημεία έκλεισαν τους δρόμους, εκτελούν αμυντικά έργα και έκαψαν μέρος των αρχείων τους. Επίσης παρατηρείται κινητικότητα στο αεροδρόμιο της Ελευσίνας.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6923, 12 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2434.

7/2/1944 2380

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. απωθούν τους Γερμανούς δυτικά της Καρδίτσας. Σκοτώνονται 11 Γερμανοί και τραυματίζονται 33.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

7/2/1944 2381

Το Συμβούλιο C.O.S., σε επιστολή του προς το F.O., αναφέρει πως τόνισε στον Wilson ότι ο κύριος στόχος του είναι να σταματήσει τον Εμφύλιο στην Ελλάδα, γεγονός που θα επιτρέψει την ομαλή εκτέλεση του Σχεδίου Κιβωτός. Παρά το γεγονός ότι ούτε ο Ζέρβας ούτε το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. έχουν πλέον τη δύναμη που διέθεταν τον Αύγουστο του 1943, το Ε.Α.Μ. είναι πολύ αποτελεσματικότερο. Ο Wilson είχε υποστηρίξει ότι δεν είναι δυνατό να αναμένεται η λήξη του Εμφυλίου, για να αρχίσει η εκτέλεση του Σχεδίου.

Price προς F.O.
Αριθ. 155, 7 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R1940.

7/2/1944 2382

Ο Ε.Λ.Α.Σ. ισχυρίζεται ότι δύναμη 100 ανδρών του Ε.Δ.Ε.Σ. από τη Λευκάδα διέσχισε τη θάλασσα και επετέθη εναντίον του στο Ξηρόμερο. Διαμαρτυρήθηκε στον Ζέρβα και του ζήτησε να διατάξει τις δυνάμεις του να επιστρέψουν στη βάση τους.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6918, 9 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2434.

7/2/1944 2383

Ο Ε.Λ.Α.Σ., που δεν είχε απαντήσει στην πρόταση του Ζέρβα (2 Φεβρ. 1944) να συνεργασθούν για την αντιμετώπιση των γερμανικών επιχειρήσεων, ζητεί τη βοήθειά του.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6918, 9 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2434.

7/2/1944 2384

Οι Γερμανοί πιστεύουν ότι σύντομα θα εκδηλωθεί βρετανική επίθεση στην Κάρπαθο, στην Κάσο και στη Ρόδο, την οποία θα ακολουθήσει επίθεση στην Κρήτη. Θεωρούν ότι θα προηγηθεί βομβαρδισμός μεγάλης έκτασης στον Πειραιά και στην Αττική.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6918, 9 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2434.

7/2/1944 2385

Ο Ζέρβας έλαβε μήνυμα του Ε.Λ.Α.Σ. ότι εάν, για οποιοδήποτε λόγο, οι μονάδες του διασχίσουν τον Άραχθο, οι δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. θα τους επιτεθούν.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6919, 10 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2434.

8/2/1944 2386

Ο Ζέρβας, αναγνωρίζοντας το Γ.Σ.Μ.Α. ως ανώτατη στρατιωτική αρχή, ζητεί να του υποδείξει τους όρους που θα πρέπει να αποδεχθούν οι αντιπρόσωποί του στη συνάντησή τους με τον Ε.Λ.Α.Σ.

Ν. Ζέρβας προς Γ.Σ.Μ.Α.
8 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2434.

8/2/1944 2387

Ο Λοχαγός Γ. Ταβερναράκης, που υπηρέτησε στη Σ.Σ.Α., υποβάλλει στην Force 133 αναλυτική έκθεση για την κατάσταση στην Πελοπόννησο, στην οποία υπογραμμίζει ότι το Ε.Α.Μ. ασκεί τρομοκρατία και διώκει κάθε άτομο που δεν προσχωρεί στις γραμμές του.

Waterhouse προς Laskey.
Αριθ. 5, απόρρ., 26 Φεβρ. 1944. F.O.371/43681/R3639.

8/2/1944 2388

Ο Barnes τηλεγραφεί ότι ο Ζέρβας αρνείται να συναντηθεί με τους αντιπροσώπους του Ε.Λ.Α.Σ. στην περιοχή δικαιοδοσίας του τελευταίου, ενώ και οι αντιπρόσωποι του Ε.Λ.Α.Σ. αρνούνται να μετακινηθούν στην περιοχή του Ζέρβα, λόγω της αμοιβαίας καχυποψίας που υφίσταται μεταξύ των δύο οργανώσεων.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6919, 10 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2434.

8/2/1944 2389

Ο Woodhouse τηλεγραφεί ότι η συνάντηση των αντιπροσώπων του Ε.Λ.Α.Σ., του Ε.Δ.Ε.Σ. και της Ε.Κ.Κ.Α. ορίσθηκε να πραγματοποιηθεί στις 13 Φεβρουαρίου στο Μυρόφυλλο.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6919, 10 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2434.

8/2/1944 2390

Εφημερίδα του Κ.Κ.Ε., σύμφωνα με μεταγενέστερο τηλεγράφημα του Αντισυνταγματάρχη Α. Edmonds, Βρετανού αξιωματικού - συνδέσμου στη Μακεδονία, αναφέρει ότι πραγματοποιήθηκε συνάντηση κομμουνιστών στη Φλώρινα, στα τέλη Νοεμβρίου 1943, και ότι στο συμβούλιο που συνεκροτήθη εξελέγησαν ο Ζαχαριάδης, Γενικός Γραμματέας του Κ.Κ.Ε., ο Τσάνης και ο Terpofski μέλη του Γραφείου Μακεδονίας του Κόμματος, καθώς και ο Gotse Delsif, διαβόητος Βούλγαρος ανθέλληνας.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7199, 18 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R6579.

9/2/1944 2391

Το Υπουργείο Εξωτερικών επιδίδει aide-memoire στη βρετανική Πρεσβεία, στο οποίο υπευνθυμίζει τα ικανοποιητικά αποτελέσματα που είχε η κατάταξη των Δωδεκανησίων στις ελληνικές δυνάμεις. Ζητεί οι βρετανικές αρχές της Κύπρου να δέχονται προς κατάταξη στην τοπική αστυνομία μόνο τους Δωδεκανήσιους πρόσφυγες άνω των 30 ετών και όχι όσους είναι μεταξύ 20 και 30. Εάν ακολουθηθεί η διαδικασία αυτή, και καθώς η κατάταξη είναι εθελοντική, όσοι πρόσφυγες είναι κατάλληλοι και επιθυμούν να υπηρετήσουν το συμμαχικό αγώνα, θα κατατάσσονται στις ελληνικές δυνάμεις και όχι σε υπηρεσίες που τους αποδίδουν μεγαλύτερα οικονομικά οφέλη.

Υπουργείο Εξωτερικών ελλ. Κυβέρνησης προς Πρεσβεία Βρετανίας στην ελλ. Κυβέρνηση.
Aide-memoire 1313, 9 Φεβρ. 1944. F.O.371/43701/R3092.

9/2/1944 2392

Ο Waterhouse αποστέλλει στον Laskey εκτενή έκθεση για τον Ε.Δ.Ε.Σ., την οποία συνέταξε δικηγόρος της Αθήνας, βάσει των επαφών που είχε με αξιωματικούς που επέστρεψαν άπρακτοι από τον Ζέρβα, καθώς ο τελευταίος δεν τους χρησιμοποιούσε σε κανένα τομέα. Η έκθεση, αν και υπερβολική και ανακριβής σε ορισμένα σημεία, επιβεβαιώνει τη γενική εντύπωση ότι στον Ε.Δ.Ε.Σ. επικρατεί απειθαρχία και ευνοιοκρατία.

Waterhouse προς Laskey.
Αριθ. 5, άκρως απόρρ., 9 Φεβρ. 1944. F.O.371/43679/R2850.

9/2/1944 2393

Ο Waterhouse αποστέλλει στον Laskey περίληψη της από 4 Ιανουαρίου 1944

επιστολής της Κ.Ε. της Π.Α.Ο. προς τον Τσουδερό. Στην επιστολή αυτή εκτίθεται το ιστορικό της οργάνωσης [Υπερασπισταί Βορείου Ελλάδος] Υ.Β.Ε., πρόδρομου σχηματισμού της Π.Α.Ο., της ίδιας της Π.Α.Ο., καθώς και των συγκρούσεών της με το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ., οι οποίες κατέληξαν στην αδρανοποίησή της. Η οργάνωση εκλιπαρεί να ενισχυθεί, εν όψει της επικείμενης Απελευθέρωσης, ώστε να είναι σε θέση να επιβάλει την τάξη αντιμετωπίζοντας το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ.

Waterhouse προς Laskey.
Αριθ. 5, άκρως απόρρ., 9 Φεβρ. 1944. F.O.371/43679/R2850.

9/2/1944 2394

Ο Waterhouse πληροφορεί τον Laskey ότι ο Συνταγματάρχης Βεντήρης, σύμφωνα με πληροφορίες του Τσουδερού, φαίνεται πως συζητεί να συνεργασθεί με οργανώσεις της Αθήνας, οι οποίες υποστηρίζονται από την κυβέρνηση Ράλλη.

Waterhouse προς Laskey.
Αριθ. 5, άκρως απόρρ., 9 Φεβρ. 1944. F.O.371/43679/R2850.

9/2/1944 2395

Ο Hammond τηλεγραφεί πως ο Ζέρβας δεν έχει συμμετάσχει ακόμη στη συνάντηση στο Λιάσκοβο, παρά το ότι οι εχθροπραξίες με τον Ε.Λ.Α.Σ. έχουν παύσει από τις 5 Φεβρουαρίου. Τονίζει ότι η αδικαιολόγητη αυτή απουσία του παραβιάζει τους όρους της ανακωχής και δεν οφείλεται στις γερμανικές επιθέσεις.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6920, 11 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2322.

9/2/1944 2396

Ο Ζέρβας διαμαρτύρεται διότι ο Ε.Λ.Α.Σ. δεν επέτρεψε στις δυνάμεις του να διασχίσουν τον Άραχθο, για να επιτεθούν στους Γερμανούς που κινούνται εναντίον του, προβάλλοντας τον ισχυρισμό ότι κάτι τέτοιο θα αποτελούσε παραβίαση της ανακωχής μεταξύ των δύο οργανώσεων.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6920, 11 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2322.

9/2/1944 2397

Δύναμη 150 ανδρών των Ταγμάτων Ασφαλείας αφίχθη στην Αμαλιάδα.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6940, 18 Φεβρ. 1944. F.O.371/43679/R2846.

10/2/1944 2398

Η Κ.Ε. του Ε.Α.Μ., σε επιστολή της προς τον Νεφελούδη, υπογραμμίζει ότι η Ε.Σ.Α. οφείλει να δίνει μεγάλη δημοσιότητα στις προσπάθειες του Ε.Α.Μ., του Ε.Λ.Α.Σ., της Ε.Π.Ο.Ν. και της Εθνικής Αλληλεγγύης (Ε.Α.), οι οποίες, όχι μόνο, είναι ελάχιστα γνωστές εκτός Ελλάδος, αλλά και κατασυκοφαντούνται από τους εχθρούς τους. Επίσης πρέπει να συμβάλει στην αποστολή εφοδίων προς τους αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ.

Κ.Ε. Ε.Α.Μ. προς Β. Νεφελούδη (Μέλος Γραμματείας Ε.Σ.Α.).
10 Φεβρ. 1944. F.O.371/43685/R6253.

10/2/194 2399

Το P.W.E. δίνει οδηγίες στην Ελληνική Υπηρεσία του B.B.C. να μη γίνεται οποιαδήποτε αναφορά στην ανακωχή και στις διαπραγματεύσεις μεταξύ των ανταρτών, ούτε στην ταυτόχρονη γερμανική εκστρατεία εναντίον τους στην Ήπειρο.

P.W.E. Weekly Directive 11-18 Φεβρ. 1944.
10 Φεβρ. 1944. F.O.371/43706/R153.

10/2/1944 2400

Στην περιοχή του Ζέρβα έχουν ριφθεί συνολικά ένα εκατομμύριο προκηρύξεις του P.W.E., με το κείμενο της καταγγελίας, από τον Τσουδερό, της κυβέρνησης Ράλλη και των Ταγμάτων Ασφαλείας, καθώς και της αναφοράς στη σοβιετική συμβολή για τη συμφιλίωση των ανταρτών. Άλλες 750.000 προκηρύξεις, όμως, ρίφθηκαν, κατά λάθος, στη Γιουγκοσλαβία. Δεν πραγματοποιήθηκαν ρίψεις στην Αθήνα, ούτε στις περιοχές του Ε.Λ.Α.Σ.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 10.
Άκρως απόρρ., 10 Φεβρ. 1944. F.O.371/43379/R2852.

10/2/1944 2401

Ο Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην Πελοπόννησο αναφέρει ότι το Ε.Α.Μ. προβαίνει σε στρατολόγηση ανδρών, μεταξύ 18 και 50 ετών, στην περιοχή των Καλαβρύτων.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 10.
Άκρως απόρρ., 10 Φεβρ. 1944. F.O.371/43379/R2852.

10/2/1944 2402

Εκδηλώνεται γερμανική επιχείρηση εναντίον του Ε.Λ.Α.Σ. στην Ελασσόνα.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

10/2/1944 2403

Γερμανική δύναμη 1300 ανδρών κινείται από την Κοζάνη, την Ελασσόνα, τον Τίρναβο, τα Τρίκαλα και την Καλαμπάκα, προς τη Δεσκάτη, με στόχο να εκκαθαρισθούν τα Χάσια από τους αντάρτες και τη Σ.Σ.Α., καθώς και να λεηλατηθούν τα χωριά της περιοχής. Οι Γερμανοί συναντούν ελάχιστη αντίσταση από τους αντάρτες.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6960, 22 Φεβρ. 1944. F.O.371/43680/R3102.

10/2/1944 2404

Ο Βρετανός και ο Αμερικανός Πρεσβευτής επιδίδουν διακοίνωση στην ελληνική Κυβέρνηση, με την οποία προτείνουν να προσκληθεί η σουηδική Κυβέρνηση, από τις κυβερνήσεις τους και την ελληνική Κυβέρνηση, να συμφωνήσει να συνεχισθούν, και μετά την Απελευθέρωση, οι εργασίες της υπάρχουσας σουηδοελβετικής Επιτροπής Βοήθειας στην Ελλάδα [Ε.Δ.Β.Ε.].

Leeper προς F.O.
Τηλ. 9 Saving, άκρως απόρρ., 14 Φεβρ. 1944. F.O.371/43705/R2820.

11/2/1944 2405

Δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. επιτίθενται νικηφόρα εναντίον γερμανικών δυνάμεων σε δύο σημεία κοντά στην οδό του Μετσόβου.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

11/2/1944 2406

Ο Ζέρβας ανακοινώνει ότι ξεκίνησαν από το Μυρόφυλλο οι αντιπρόσωποί του, Νικολόπουλος και Πυρομάγλου, για τη συνάντηση με τους αντιπροσώπους του Ε.Α.Μ.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6920, 11 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2322.

11/2/1944 2407

Ο Woodhouse τηλεγραφεί ότι ο Ε.Λ.Α.Σ. αντιστρέφει συστηματικά το ρόλο που παίζουν οι δυνάμεις του και εκείνες του Ε.Δ.Ε.Σ. εναντίον των Γερμανών στην Ήπειρο, διαψεύδοντας όλες τις σχετικές πληροφορίες του Barnes, που βρίσκεται με τον Ζέρβα. Ο Ε.Λ.Α.Σ. αρνείται, για παράδειγμα, ότι υπήρξε οποιαδήποτε κίνηση γερμανικών δυνάμεων από την Άρτα, ενώ υποστηρίζει ότι η Χώσεψη δεν κατελήφθη ποτέ από τους Γερμανούς. Ο ίδιος ο Woodhouse θεωρεί απολύτως αξιόπιστες τις πληροφορίες του Barnes, αλλά δεν μπορεί να τις χρησιμοποιήσει κατά τις συνεννοήσεις του με τον Σαράφη, ο οποίος αρνείται τα πάντα.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6928, 14 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2845.

11/2/1944 2408

Ο Woodhouse τηλεγραφεί ότι ο Σαράφης διαμαρτύρεται πως ο Ζέρβας παραβιάζει τους όρους της ανακωχής προβαίνοντας σε στρατολογία ανταρτών. Ο Σαράφης ισχυρίζεται ότι δεν υπάρχει καμία δικαιολογία για την παραπάνω ενέργεια του Ζέρβα, καθώς οι μονάδες του εγκατελείπουν τις θέσεις τους δίχως να προβάλουν αντίσταση εναντίον των Γερμανών.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6928, 14 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2845.

11/2/1944 2409

Οι Γερμανοί καταλαμβάνουν τη Δεσκάτη χωρίς να συναντήσουν αντίσταση και εγκαθιστούν φρουρές στα χωριά της περιοχής.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6960, 22 Φεβρ. 1944. F.O.371/43680/R3102.

11/2/1944 2410

Η Ελληνική Υπηρεσία του B.B.C. πρόκειται να μεταδώσει, στις 13 Φεβρουαρίου, στην εκπομπή της προς την Ελλάδα, το ακόλουθο ανακοινωθέν: "ο Ι. Ράλλης, Πρωθυπουργός της γερμανικής κυβέρνησης στην Ελλάδα, από κοινού με τους Γερμανούς, ήταν η αιτία του θανάτου πολλών Ελλήνων κατά το βομβαρδισμό του Πειραιά. Οι Σύμμαχοι τους είχαν προειδοποιήσει να εκκενώσουν την

περιοχή, αλλά εκείνοι κράτησαν τον κόσμο ως ασπίδα. Ο Ράλλης, που χτίζει θέατρο για την ερωμένη του, εμπόδισε τους εργάτες να συνδράμουν τα θύματα στον Πειραιά. Ο ελληνικός λαός τα γνωρίζει όλα και η ώρα της κρίσης πλησιάζει". Το περιεχόμενο του ανακοινωθέντος έφθασε στην ελληνική Κυβέρνηση από την Αθήνα.

Moyne προς F.O.
Τηλ. 329, important, 11 Φεβρ. 1944. F.O.371/43706/R2327.

11/2/1944 2411

Επιτροπή 20 ατόμων, όλων των πολιτικών αποχρώσεων, επισκέπτεται τον Barnes στην Ήπειρο και ζητεί προστασία από το Ε.Α.Μ., παραδίδοντάς του κατάλογο των βιαιοτήτων που έχει διαπράξει η οργάνωση αυτή. Ο Barnes θεωρεί ότι η επιτροπή δεν αποτελεί κατασκεύασμα του Ζέρβα.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 90, important, απόρρ., 11 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2251.

11/2/1944 2412

Ο Leeper ενημερώνει το F.O., μετά από αίτημα του Τσουδερού, σχετικά με τους φόβους του τελευταίου ότι οι Θ. Σοφούλης, Καφαντάρης και Γονατάς έχουν μάλλον αποσύρει την υποστήριξή τους προς την κυβέρνησή του. Ο Τσουδερός εξάγει το συμπέρασμα αυτό από μήνυμα που του έστειλε ο Δαμασκηνός να μην προχωρήσει στις διαπραγματεύσεις με το Ε.Α.Μ., πριν την άφιξη απεσταλμένου του ίδιου του Δαμασκηνού στο Κάιρο. Ο Έλληνας Πρωθυπουργός σκέπτεται μήπως θα έπρεπε να ενθαρρυνθούν οι Π. Ράλλης, Αλεξανδρής και Παπανδρέου να συμμετάσχουν στην κυβέρνησή του. Ο Leeper προτείνει το τελευταίο να γίνει δεκτό, καθώς και να ενισχυθεί γενικότερα η ελληνική Κυβέρνηση.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 96, άκρως απόρρ., important, 11 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2276.

12/2/1944 2413

Το Υπουργικό Συμβούλιο εγκρίνει τον προϋπολογισμό του οικονομικού έτους 1943-1944. Τα έσοδα ανέρχονται σε 3.776.048 στερλίνες και τα έξοδα σε 5.762.747. Το έλλειμα των 1.986.699 στερλινών καλύπτεται, κατά το μεγαλύτερο μέρος του, από τα αποθέματα της Τράπεζας της Ελλάδος. Οι πιστώσεις για τα τρία στρατιωτικά υπουργεία ανέρχονται σε 3.320.430 στερλίνες (57,7% του προϋπολογισμού), ενώ, ενδεικτικά, για το Υπουργείο Οικονομικών και το Υπουργείο Εξωτερικών σε 1.476.926 και 479.852 στερλίνες αντίστοιχα.

Πρεσβεία Βρετανίας στην ελληνική Κυβέρνηση (Κάιρο) προς F.O. (Southern Department). Αριθ. 14(4)44, 1 Ιουλ. 1944. F.O.371/43723/R10526.

12/2/1944 2414

Οι συνολικές πολεμικές δαπάνες καλύπτουν το 86,8% του προϋπολογισμού της ελληνικής Κυβέρνησης του έτους 1943-1944. Περιλαμβάνουν, εκτός από τις καθαρά στρατιωτικές δαπάνες, τα έξοδα που σχετίζονται με άλλες ανάγκες του πολέμου, ύψους 1.080.500 στερλινών, και αφορούν κυρίως την αποστολή τροφίμων στην Ελλάδα (675.000), τις παροχές στις οικογένειες των στρατευμένων (135.000) και τη βοήθεια προς τους πρόσφυγες (159.000). Επιπλέον, περιλαμβάνουν και άλλες δαπάνες, οι οποίες θα καλυφθούν από απόθεμα 600.000 στερλινών. Οι παρατηρήσεις αυτές περιέχονται σε μνημόνιο της αμερικανικής Πρεσβείας, που είναι διαπιστευμένη στην ελληνική Κυβέρνηση, στο οποίο σχολιάζεται εκτενώς ο προϋπολογισμός.

Πρεσβεία Η.Π.Α. στην ελλ. Κυβέρνηση προς Πρεσβεία Βρετανίας στην ελλ. Κυβέρνηση. Αριθ. 99, 20 Απρ. 1944. F.O.371/43723/R10526.

12/2/1944 2415

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην Αχαΐα τηλεγραφεί ότι η Ι Ταξιαρχία του Ε.Λ.Α.Σ. διένειμε προκήρυξη στη βόρεια Πελοπόννησο, με την οποία καλεί όλους τους πρώην αξιωματικούς, από το βαθμό του λοχία, να παρουσιασθούν στην περιοχή της. Στην προκήρυξη υπογραμμίζεται ότι η Ταξιαρχία ενεργεί κατόπιν εντολής του Γ.Σ.Μ.Α., το οποίο ορίζει ότι μόνο όσοι καταταγούν θα μπορούν να φέρουν όπλα, ενώ οποιοιδήποτε άλλοι θα αφοπλίζονται.

Talbot-Rice προς Howard
Αριθ. DTR/GR/6928, 14 Φεβρ. 1944. F.O.371/43679/R2845.

12/2/1944 2416

Ο Barnes τηλεγραφεί ότι με την υποχώρηση των Γερμανών στην Ήπειρο, οι δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. ελέγχουν πλέον χωριά που βρίσκονται πέρα από τη γραμμή στην οποία ο Ε.Λ.Α.Σ. βρισκόταν κατά την ημέρα της ανακωχής με τον Ε.Δ.Ε.Σ. Ο Ζέρβας διαμαρτύρεται και έχει επανέλθει στις προηγούμενες θέσεις του.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6928, 14 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2845.

12/2/1944 2417

Ο Leeper ενημερώνει το F.O. ότι δεν υποβλήθηκε επίσημο αίτημα απομάκρυνσης του Myers, ούτε από τον Γεώργιο Β΄ ούτε από την ελληνική Κυβέρνηση, παρά την αρνητική εντύπωση που σχημάτισε η τελευταία κατά τη συνάντηση μαζί του. Θεωρείται πάντως ότι οι παραπάνω παράγοντες θα έχουν αντιρρήσεις σε ενδεχόμενη επιστροφή του στην Ελλάδα.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 97, important, απόρρ., 12 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2325.

13/2/1944 2418

Η Κ.Ε. του Ε.Α.Μ. τηλεγραφεί στο Γ.Σ.Μ.Α. διαμαρτυρόμενη διότι οι αντιπρόσωποι του Ζέρβα δεν είχαν συναντηθεί με την αντιπροσωπεία της μέχρι τις 8 Φεβρουαρίου, με αποτέλεσμα να καθυστερεί η ένωση των ανταρτικών δυνάμεων. Ζητεί από το Γενικό Στρατηγείο να πιέσει τον Ζέρβα, υποδεικνύοντάς του το χρόνο έναρξης και ολοκλήρωσης των συζητήσεων.

Κ.Ε. Ε.Α.Μ. προς Γ.Σ.Μ.Α.
13 Φεβρ. 1944. F.O.371/43679/R2846.

13/2/1944 2419

Η Κ.Ε. του Ε.Α.Μ. τονίζει, με τηλεγράφημά της, στον Τσουδερό ότι οι Βούλγαροι έχουν εγκατασταθεί στη Φλώρινα και στην Έδεσσα. Εξάλλου, η προδοτική κυβέρνηση των Αθηνών προξενεί μεγάλες καταστροφές με την αποστολή Ταγμάτων Ασφαλείας στην Πελοπόννησο, την Εύβοια και σε άλλες περιοχές, υποστηριζόμενη από τον Ε.Δ.Ε.Σ. και τον Γονατά και σε συνεργασία με τους Γερμανούς.

Κ.Ε. Ε.Α.Μ. προς Τσουδερό.
13 Φεβρ. 1944. F.O.371/43679/R2846.

13/2/1944 2420

Η Κ.Ε. του Ε.Α.Μ. διαμαρτύρεται, με τηλεγράφημά της, στον Τσουδερό για τη μη αποστολή αντιπροσώπων του Ζέρβα στη Σύσκεψη Μυροφύλλου, μέχρι τις 8 Φεβρουαρίου. Τονίζει ότι η κυβέρνησή του ευθύνεται για την καθυστέρηση της συγκρότησης κυβέρνησης εθνικής ενότητας, που έχει προτείνει το Ε.Α.Μ. ήδη από τον Αύγουστο του 1943. Ζητεί να στείλει αντιπρόσωπό του ο Τσουδερός στο Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ., για να επιτευχθεί συνεννόηση, και υπευνθυμίζει ότι ο αντιπρόσωπός του στην Αθήνα αναχώρησε χωρίς να έλθει σε επαφή με το Ε.Α.Μ.

Κ.Ε. Ε.Α.Μ. προς Τσουδερό.
13 Φεβρ. 1944. F.O.371/43679/R2846.

13/2/1944 2421

Ο Λαμπράκης τηλεγραφεί στον Τσουδερό ότι ο Στρατηγός Πτολεμαίος Σαρηγιάννης είναι πρόθυμος να αναλάβει την ανώτατη διοίκηση των "δυνάμεων της Απελευθέρωσης". Το ΕΑΜ, καθώς και οι πολιτικοί αρχηγοί συμφωνούν να τοποθετηθεί ο Στρατηγός στη θέση αυτή.

Periodical Summary αριθ. 12.
Άκρως απόρρ., 22 Φεβρ. 1944. F.O.371/43681/R3818.

13/2/1944 2422

Ο Talbot-Rice αποστέλλει στον Howard κατάλογο, που συνέταξε η υπηρεσία του για τη δράση του Ε.Λ.Α.Σ. μεταξύ Σεπτεμβρίου 1943 και Ιανουαρίου 1944. Διευκρινίζει ότι στον κατάλογο αυτό έχουν αποδοθεί στον Ε.Λ.Α.Σ. [όλες] οι ανταρτικές ενέργειες, που εκδηλώθηκαν στις περιοχές όπου είναι γνωστό ότι δεν υφίστανται άλλες οργανώσεις ανταρτών, ακόμη και για τις περιπτώσεις που δεν διευκρινίζεται το γεγονός στην αρχική έκθεση. Επίσης, η ημερομηνία των γεγονότων συμβαίνει ορισμένες φορές να είναι στην πραγματικότητα η ημερομηνία της έκθεσης των γεγονότων.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/2282, 13 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2518.

13/2/1944 2423

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στη βόρεια Πίνδο τηλεγραφεί ότι ο Τζήμας βρίσκεται στον Τίτο και ότι συμφωνία αγνώστου περιεχομένου έχει συναφθεί [από το Ε.Α.Μ.] με τους Γιουγκοσλάβους και την εκεί Σοβιετική Αποστολή.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6933, 16 Φεβρ. 1944. F.O.371/43680/R3102.

13/2/1944 2424

Ο Moyne τηλεγραφεί στο F.O. ότι, από τις συζητήσεις με αξιωματικό που επέστρεψε από την Κρήτη, δεν προκύπτει πως η στρατολογία κατοίκων του νησιού από τους Γερμανούς, για την εκτέλεση καταναγκαστικών έργων, είναι τόσο καταπιεστική, ώστε να αποτελέσει ισχυρό προπαγανδιστικό όπλο εναντίον τους.

Moyne προς F.O.
Τηλ. 342, 13 Φεβρ. 1944. F.O.371/43706/R2398.

14/2/1944 2425

Οι αντιπρόσωποι της Ε.Κ.Κ.Α. στη Σύσκεψη Μυροφύλλου, Ψαρρός και Καρτάλης, σε μήνυμά τους προς τον Τσουδερό, υπογραμμίζουν ότι μόνο η πολιτική ενότητα αποτελεί μόνιμη λύση των προβλημάτων του αντάρτικου και ζητούν να συναντηθούν με τον εντεταλμένο αντιπρόσωπό του.

Αντιπρόσωποι Ε.Κ.Κ.Α. στη Σύσκεψη Μυροφύλλου - Πλάκας προς Τσουδερό.
14 Φεβρ. 1944. F.O.371/43680/R3102.

14/2/1944 2426

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι η ελληνική Κυβέρνηση δεν έκανε δεκτές τις αντιρρήσεις που προέβαλε το βρετανικό Ναυαρχείο, σχετικά με την πρόθεσή της να δοθούν στα τέσσερα ελληνικά ναρκαλιευτικά τα ονόματα των νησιών της Δωδεκανήσου Κάσου, Κω, Λέρου και Πάτμου. Ο ίδιος θεωρεί ότι η ευθύνη της ονοματοδοσίας των σκαφών αυτών, θα πρέπει να αφεθεί στους Αμερικανούς, οι οποίοι και τα παραχωρούν στην ελληνική πλευρά. Άλλωστε, δεν πιστεύει ότι η αποδοχή των προτεινόμενων ονομάτων συνεπάγεται επίσημη αναγνώριση των ελληνικών διεκδικήσεων για τα Δωδεκάνησα.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 9 Saving, 14 Φεβρ. 1944. F.O.371/43705/R2520.
Leeper προς Eden.
Αριθ. 44, 12 Φεβρ. 1944. F.O.371/43743/R3058.

14/2/1944 2427

Η επισιτιστική κατάσταση στη Σύρο είναι τραγική και η θνησιμότητα από την πείνα μεγάλη. Εκτιμάται ότι μέχρι τέλος Μαρτίου θα έχουν εξαντληθεί όλα τα αποθέματα τροφίμων.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6927, 14 Φεβρ. 1944. F.O.371/43679/R2844.

14/2/1944 2428

Η επισιτιστική κατάσταση στη Νάξο είναι τραγική. Το 20% του πληθυσμού τρέφεται αποκλειστικά με σίκαλη, 60% διαθέτει λίγο λάδι, και 30% λίγο κρέας και πατάτες. Ο πληθυσμός διατρέφεται κυρίως με εσπεριδοειδή. Ο ανεφοδιασμός

του νησιού, που εξασφαλιζόταν κατά 30% από την Αθήνα, έχει ουσιαστικά διακοπεί, καθώς κατά το 1942 και 1943 δεν μεταφέρονται στο νησί τρόφιμα μέσω του Ερυθρού Σταυρού. Το 1944 εστάλη από την Αθήνα γάλα για τα παιδιά κάτω των δύο ετών.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6927, 14 Φεβρ. 1944. F.O.371/43679/R2844.

14/2/1944 2429

Η επισιτιστική κατάσταση στις Κυκλάδες είναι κρίσιμη, καθώς έχει γενικευθεί η πλήρης έλλειψη λαδιού, ρυζιού, μακαρονιών και κρέατος, οι Γερμανοί επιτάσσουν τα ζώα σε μεγαλύτερο βαθμό από όσο οι Ιταλοί στο παρελθόν, ενώ οι κάτοικοι τρέφονται κυρίως με θαλασσινά. Σημειώνεται ότι ακόμη και το ψάρεμα δυσχεραίνεται λόγω των βομβαρδισμών.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6927, 14 Φεβρ. 1944. F.O.371/43679/R2844.

14/2/1944 2430

Ο Σβώλος, σε μήνυμά του προς την ελληνική Κυβέρνηση, υπογραμμίζει ότι συμφωνεί, σε γενικές γραμμές, με τις θέσεις του Κ.Κ.Ε. και του Ε.Α.Μ. σχετικά με τη δημιουργία κυβέρνησης εθνικής ενότητας.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6943, 16 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2697.

14/2/1944 2431

Η Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ τηλεγραφεί, από την Αθήνα, ότι κυκλοφορούν 4.100.000.000 δραχμές. Οι Γερμανοί πούλησαν 300.000 χρυσές λίρες προς 895 εκατομμύρια δραχμές και σκοπεύουν να πωλούν 100.000 χρυσές λίρες το μήνα.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6936, 17 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2846.

14/2/1944 2432

Το F.O., απαντώντας στο από 11 Φεβρουαρίου τηλεγράφημα 96 του Leeper, προτείνει να αναμείνει ο Τσουδερός την άφιξη του απεσταλμένου του Δαμασκηνού, πριν προβεί σε οποιαδήποτε ενέργεια [σχετικά με τη διεύρυνση της κυβέρνησής του]. Η ισχυροποίηση της ελληνικής Κυβέρνησης, με τη συμμετοχή πο-

λιτικών από την Ελλάδα, θα ήταν αποτελεσματικότερη, αν οι πολιτικοί έφθαναν στο Κάιρο μαζί με αντιπροσώπους των αντιστασιακών οργανώσεων.

F.O. προς Leeper.
Τηλ. 60, απόρρ., important, 14 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2276.

15/2/1944 2433

Το Γ.Σ.Μ.Α. ενημερώνει την Κ.Ε. του Ε.Α.Μ. ότι οι αντιπρόσωποι του Ζέρβα βρίσκονται καθ' οδόν και υπογραμίζει ότι οι καλές προθέσεις του Ζέρβα δεν αμφισβητούνται. Επισημαίνει ότι θα ήταν ανάρμοστο το ίδιο το Γ.Σ.Μ.Α., το οποίο ενεργεί ως διαμεσολαβητής, να ασκεί πιέσεις προς οποιαδήποτε πλευρά πριν τη συνάντηση των αντιπροσωπειών.

Γ.Σ.Μ.Α. προς Κ.Ε. Ε.Α.Μ.
15 Φεβρ. 1944. F.O.371/43679/R2846.

15/2/1944 2434

Ο Woodhouse τηλεγραφεί ότι έφθασαν στο Μυρόφυλλο οι αντιπρόσωποι του Ε.Δ.Ε.Σ. Νικολόπουλος και Πυρομάγλου.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6936, 17 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2846.

15/2/1944 2435

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην ανατολική Μακεδονία μεταδίδει, από την περιοχή της Δράμας, ότι του υποβλήθηκε μήνυμα προς τον Γεώργιο Β΄ και την ελληνική Κυβέρνηση, σύμφωνα με το οποίο 3.500 αντάρτες στην κατεχόμενη από τους Βουλγάρους Ελλάδα είναι έτοιμοι να πάρουν τα όπλα για την ελευθερία. Το μήνυμα υπογράφουν επτά διοικητές της περιοχής, με επικεφαλής τον Αντώνιο Φωστερίδη (Τσαούς Αντών) [Γενικό Αρχηγό Γενικού Αρχηγείου Ανατολικής Μακεδονίας]. Ο Φωστερίδης ζητεί ρουχισμό για τους αντάρτες και 200 όπλα. Ο σύνδεσμος υπογραμμίζει τη μεγάλη προθυμία τους και το γεγονός ότι δεν θέτουν κανένα όρο.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6936, 17 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2846.

15/2/1944 2436

Κατά την πρώτη συνάντηση των αντιπροσώπων του Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ., του

Ε.Δ.Ε.Σ. και της Ε.Κ.Κ.Α., στο Μυρόφυλλο, στην οποία προεδρεύει ο Καρτάλης, γίνεται δεκτή πρόταση του Woodhouse να λαμβάνονται ομόφωνα οι αποφάσεις, οι οποίες και θα πρέπει να εξασφαλίζουν τη μεγαλύτερη δυνατή στρατιωτική αποτελεσματικότητα. Δεκτή γίνεται, επίσης, πρόταση του να μην εκδηλωθούν συγκρούσεις μεταξύ των ανταρτών. Ο Woodhouse υπογραμμίζει στις αντιπροσωπείες ότι είναι εξουσιοδοτημένος, ως αντιπρόσωπος του Γ.Σ.Μ.Α. και του Γ.Ε.Σ., να συζητήσει οποιοδήποτε στρατιωτικό ζήτημα αλλά κανένα πολιτικό.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6943, 16 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2697.
Leeper προς F.O.
Τηλ. 11 Saving, απόρρ., 15 Φεβρ. 1944. F.O.371/43705/R3636.

15/2/1944 2437

Στη Σύσκεψη Μυροφύλλου - Πλάκας γίνεται ομόφωνα δεκτή η πρόταση του Καρτάλη να συγκροτηθεί επιτροπή αντιπροσώπων των οργανώσεων που μετέχουν στη σύσκεψη, η οποία θα αναλάβει τις διαπραγματεύσεις με τον Τσουδερό. Μόνο μετά από καθορισμένο χρονικό διάστημα, και εφόσον δεν έχουν λήξει οι διαπραγματεύσεις αυτές, η επιτροπή θα έχει εκτελεστικές αρμοδιότητες στο εσωτερικό της χώρας.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 105, απόρρ., immediate, 17 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2564.
Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6943, 16 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2697.

15/2/1944 2438

Οι αντιπρόσωποι των οργανώσεων στη Σύσκεψη Μυροφύλλου - Πλάκας είναι σύμφωνοι να δημιουργηθεί κοινή ανώτατη διοίκηση των ανταρτικών δυνάμεων, αλλά διαφωνούν ως προς τη σύνθεση της διοίκησης αυτής. Για να αρθούν οι φόβοι του Ε.Δ.Ε.Σ., σχετικά με τον κίνδυνο απορρόφησης των δυνάμεών του από τον Ε.Λ.Α.Σ., ο Woodhouse προτείνει ο γενικός διοικητής των ανταρτών να εγκριθεί ομόφωνα και να περιβληθεί με εξουσία που θα αποτρέψει την όποια πολιτική εκμετάλλευση της σχετικής συμφωνίας.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 105, απόρρ., immediate, 17 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2564.
Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6943, 16 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2697.

15/2/1944 2439

Ο Leeper διαβιβάζει στον Eden το κείμενο του μηνύματος προς τον Τσουδερό, που απέστειλαν οι Θ. Σοφούλης, Γονατάς, Μυλωνάς, Παπανδρέου και Π. Ράλλης στις 19 Ιανουαρίου 1944. Στο μήνυμα αυτό εκφράζεται η ομόφωνη συμφωνία των παραπάνω πολιτικών στην πρόταση του Παπανδρέου να αναγνωρίσουν την Κυβέρνηση του Καΐρου. Ο Leeper επισημαίνει ότι δεν είναι βέβαιο εάν το κείμενο ταυτίζεται με την απόφαση των πολιτικών αυτών, της 10ης Ιανουαρίου. Πρόκειται, μάλλον, για μήνυμα που εστάλη μετά την απόφαση αυτή.

Leeper προς Eden.
Αριθ. 45, απόρρ., 15 Φεβρ. 1944. F.O.371/43680/R3104.

15/2/1944 2440

Ο Αντισυνταγματάρχης R. P. McMullen, Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος, που βρισκόταν στην Πελοπόννησο μεταξύ Αυγούστου 1943 και Ιανουαρίου 1944, αποστέλλει εκτενή αναφορά για την κατάσταση στην περιοχή αυτή. Αναφέρεται στις γερμανικές Αρχές Κατοχής, στην οργάνωση, στη δράση και στους στόχους του Ε.Α.Μ. και του Ε.Λ.Α.Σ., στην αρνητική πλέον στάση του πληθυσμού απέναντί τους, στις απόπειρες δημιουργίας αντιεαμικών ομάδων ανταρτών, στα Τάγματα Ασφαλείας, στην οργάνωση και στη δράση των Βρετανών αξιωματικών - συνδέσμων, καθώς και στην κατάσταση που θα διαμορφωθεί μετά την Απελευθέρωση.

Leeper προς Howard
Τηλ. 126, important, απόρρ., προσωπικό, 27 Φεβρ. 1944. F.O.371/43680/R3208.

15/2/1944 2441

Το F.O. θεωρεί ότι το προπαγανδιστικό υλικό του Ε.Α.Μ., που κυκλοφορεί στο Λονδίνο, πιθανώς προήλθε από διαρροές του B.B.C. ή άλλων αντίστοιχων πηγών. Σύμφωνα με τα υπάρχοντα στοιχεία, δεν επιβεβαιώνονται απολύτως οι υποψίες του Τσουδερού ότι υφίσταται επαφή της οργάνωσης με υποστηρικτές της στο εξωτερικό, προς τους οποίους και αποστέλλεται το παραπάνω υλικό, μέσω ασυρμάτων της ελληνικής Εμπορικής Ναυτιλίας.

Υπουργός άνευ χαρτοφυλακίου Βρετανίας στο Κάιρο προς F.O.
Τηλ. 296, 18 Φεβρ. 1944. F.O.371/43706/R782.

16/2/1944 2442

Το Γ.Σ.Μ.Α. τηλεγραφεί στην Κ.Ε. του Ε.Α.Μ., σχετικά με την προκήρυξη της Ι

Ταξιαρχίας του Ε.Λ.Α.Σ. στην Πελοπόννησο, ότι διαψεύδει τους ισχυρισμούς της προκήρυξης αυτής. Όπως είναι γνωστό, δεν υφίστανται διαταγές να καταταγούν αξιωματικοί στον Ε.Λ.Α.Σ., ούτε να αφοπλισθούν εκείνοι που δεν ανήκουν στις δυνάμεις της οργάνωσης αυτής.

Γ.Σ.Μ.Α. προς Κ.Ε. Ε.Α.Μ.
16 Φεβρ. 1944. F.O.371/43679/R2846.

16/2/1944 2443

Ο Τσουδερός τηλεγραφεί στην Κ.Ε. του Ε.Α.Μ., απαντώντας στο από 13 Φεβρουαρίου τηλεγράφημά της. Διαβεβαιώνει την Κ.Ε. ότι ο αντιπρόσωπός του βρίσκεται ήδη στην Αθήνα και δεν έχει σχέση με απεσταλμένο του που έφυγε από την πόλη. Ο αντιπρόσωπός του είναι εντεταλμένος να επιδιώξει γενική συμφωνία όλων των κομμάτων και των οργανώσεων, όσον αφορά το ζήτημα της κυβέρνησης, μόλις ολοκληρωθούν επιτυχώς οι συζητήσεις μεταξύ του Ε.Λ.Α.Σ. και του Ζέρβα.

Τσουδερός προς Κ.Ε. Ε.Α.Μ.
16 Φεβρ. 1944. F.O.371/43680/R3102.

16/2/1944 2444

Δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. μάχονται με γερμανική δύναμη 60 ανδρών βορειοδυτικά των Ιωαννίνων.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

16/2/1944 2445

Ο Woodhouse τηλεγραφεί ότι οι διαπραγματεύσεις στο Μυρόφυλλο βρίσκονται, ουσιαστικά, σε νεκρό σημείο. Θεωρητικά, ωστόσο, συνεχίζονται.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6943, 16 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2697.

16/2/1944 2446

Κατά τη διάρκεια της Σύσκεψης στο Μυρόφυλλο, ο Πυρομάγλου, σε ιδιωτική του συζήτηση με τον Woodhouse, υπογραμμίζει ότι μόνο με την παράταση της ανακωχής θα γίνει δυσχερέστερη η επανάληψη των εμφύλιων συγκρούσεων. Προτείνει να καλέσει ο Τσουδερός αντιπροσώπους των ανταρτών στο Κάιρο,

για να κερδίσει χρόνο, αλλά και επειδή το κλίμα εκεί είναι ευνοϊκότερο για τη διατύπωση μετριοπαθών απόψεων.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6943, 16 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2697.

16/2/1944 2447

Συνεχίζονται οι εκκαθαριστικές επιχειρήσεις των Ταγμάτων Ασφαλείας εναντίον του Ε.Α.Μ. στην Πελοπόννησο. Τα Τάγματα, που βρίσκονται, προς το παρόν, στον Πύργο και στην Καλαμάτα, αναμένονται στην Τρίπολη και την Κόρινθο. Ο αστικός πληθυσμός προτιμά τα Τάγματα από το Ε.Α.Μ., που ασκεί τρομοκρατία και προβαίνει σε εκτελέσεις.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6952, 20 Φεβρ. 1944. F.O.371/43679/R2847.

16/2/1944 2448

Το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. Πελοποννήσου είναι εγκατεστημένο δυτικά της Δημητσάνας και το κύριο κλιμάκιο του Ε.Α.Μ. βρίσκεται στα Λαγκάδια. Το μεγαλύτερο στρατόπεδο είναι στη Μουριά, κοντά στη Δημητσάνα. Το σύνολο των ανταρτών της οργάνωσης στις ορεινές περιοχές είναι 2.500 και η κάθε μονάδα έχει συνήθως μέγεθος λόχου. Οι αντάρτες διατηρούν τις περιοχές υπό τον έλεγχό τους τρομοκρατώντας τον πληθυσμό.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6952, 20 Φεβρ. 1944. F.O.371/43679/R2847.

16/2/1944 2449

Στην Πελοπόννησο είναι ανοικτές μόνο οι κύριες οδικές αρτηρίες Κορίνθου - Πάτρας, Πάτρας - Πύργου, Πάτρας - Καλαβρύτων, Κορίνθου - Τρίπολης - Καλαμάτας, Τρίπολης - Σπάρτης, και Τρίπολης - Μεγαλόπολης - Κυπαρισσίας - Πύλου - Καλαμάτας. Όλες οι άλλες αρτηρίες έχουν κλείσει λόγω των καταστροφών που προκάλεσε ο Ε.Λ.Α.Σ. Οι μόνες σιδηροδρομικές γραμμές εν χρήσει είναι Κορίνθου - Πύργου και Κορίνθου - Τρίπολης. Τα ορεινά είναι ελεύθερα, αλλά οι Γερμανοί εισβάλλουν κατά βούληση, δίχως να συναντούν αντίσταση από τις δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6952, 20 Φεβρ. 1944. F.O.371/43679/R2847.

16/2/1944 2450

Άφιξη του Γεωργίου Β΄ στη Βρετανία για ιδιωτική επίσκεψη.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 11 Saving, 21 Φεβρ. 1944. F.O.371/43705/R3636.

17/2/1944 2451

Ο Ζέρβας προτείνει στο Γ.Σ.Μ.Α. να ορίσει ανώτατο διοικητή για την Ελλάδα, ο οποίος να είναι, αν είναι δυνατό, Βρετανός αξιωματικός.

Ν. Ζέρβας προς Γ.Σ.Μ.Α.
17 Φεβρ. 1944. F.O.371/43679/R2795.

17/2/1944 2452

Το Γ.Σ.Μ.Α. ζητεί από την Κ.Ε. της Ε.Κ.Κ.Α. να καταστήσει σαφείς τις σχέσεις της οργάνωσης με το Ε.Α.Μ., καθώς και την έκταση της ταύτισης των απόψεών της με εκείνες του Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ.

Γ.Σ.Μ.Α. προς Κ.Ε. Εθνικής και Κοινωνικής Αναγέννησης (Κ.Ε. Ε.Κ.Κ.Α.).
17 Φεβρ. 1944. F.O.371/43680/R3102.

17/2/1944 2453

Το P.W.E. τονίζει στην Ελληνική Υπηρεσία του B.B.C. ότι πρέπει να συνεχίσει να καταδικάζει τα Τάγματα Ασφαλείας στις εκπομπές της, αλλά και να αναγνωρίζει ότι ορισμένοι Έλληνες, που κατετάγησαν στα Τάγματα αυτά, ίσως παρασύρθηκαν από τη γερμανική προπαγάνδα και τις ψευδείς υποσχέσεις της, ενώ υπεύθυνοι είναι εκείνοι που στρατολογούν τους άνδρες.

P.W.E. Weekly Directive 18-25 Φεβρ. 1944.
17 Φεβρ. 1944. F.O.371/43706/R2794.

17/2/1944 2454

Ο Καρτάλης, σε ιδιωτική του συνομιλία με τον Woodhouse, υποστηρίζει ότι ο Π. Ρούσσος και ο Σαράφης ζητούν συνέχεια οδηγίες από τον Σιάντο και αποκλειστικός τους στόχος είναι να κερδίζουν χρόνο. Ο ίδιος συμφωνεί με την πρόταση του Πυρομάγλου ότι θα πρέπει ο Τσουδερός να καλέσει στο Κάιρο όλους τους αντιπροσώπους των ανταρτών.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6947, 19 Φεβρ. 1944. F.O.371/43679/R2795.

17/2/1944 2455

Ο Woodhouse τηλεγραφεί ότι, σε νέα συνάντηση των αντιπροσώπων στη Σύσκεψη Μυροφύλλου, το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. προτείνει ως ανώτατο διοικητή των ανταρτικών δυνάμεων τον Σαράφη, τον Συνταγματάρχη Μάντακα, [μέλος της Κ.Ε. του Ε.Λ.Α.Σ.] ή τους αδερφούς στρατηγούς Μανέτα. Η Ε.Κ.Κ.Α. προτείνει τον Οθωναίο ή τον Δρομάζο. Ο Ε.Δ.Ε.Σ. τον Ζέρβα ή τριμελή ηγεσία από τους Ζέρβα, Σαράφη και Ψαρρό. Απορρίπτονται όλοι, εκτός των προτεινόμενων από την Ε.Κ.Κ.Α., καθώς ανήκουν σε συγκεκριμένες οργανώσεις. Εξάλλου, ο Ε.Δ.Ε.Σ. απορρίπτει και τον Μπακιρτζή, ενώ ο Ε.Λ.Α.Σ. επιφυλάσσεται.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6947, 19 Φεβρ. 1944. F.O.371/43679/R2795.

17/2/1944 2456

Ο Leeper ενημερώνει το F.O. ότι ο Παπανδρέου προειδοποιεί, με τηλεγράφημά του, τον Τσουδερό για τους κινδύνους που ενέχει τυχόν συμμετοχή του Κ.Κ.Ε. σε μελλοντική κυβέρνηση. Ο Παπανδρέου, εξάλλου, θεωρεί ότι γενικότερα δεν υπάρχει λόγος να συμμετάσχουν σε κυβερνητικό σχήμα οι μαχόμενες αντιστασιακές οργανώσεις.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 102, άκρως απόρρ., immediate, 17 Φεβρ. 1944. F.O.371/43679/R2562.

17/2/1944 2457

Ο Woodhouse θεωρεί ότι η ανώτατη διοίκηση των ανταρτικών δυνάμεων, τη δημιουργία της οποίας πρότεινε στη Σύσκεψη Μυροφύλλου - Πλάκας, ή θα εξυπηρετεί τους σκοπούς του Γ.Σ.Μ.Α. ή, διαφορετικά, δεν θα συσταθεί ποτέ.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 105, απόρρ., immediate, 17 Φεβρ. 1944. F.O.371/43678/R2564.

17/2/1944 2458

Το F.O. ζητεί να ενημερωθεί λεπτομερώς από τον Leeper, σχετικά με την αποστολή ή μη εφοδίων προς τον Ε.Λ.Α.Σ., εν όψει σχετικής συζήτησης στη Βουλή των Κοινοτήτων.

F.O. προς Leeper.
Τηλ. 62, απόρρ., immediate, 17 Φεβρ. 1944. F.O.371/43679/R2764.

18/2/1944 2459

Οι αντιπρόσωποι του Ε.Α.Μ. [στη Σύσκεψη Μυροφύλλου - Πλάκας], σε τηλεγράφημά τους προς τον Τσουδερό, υπογραμμίζουν ότι η πορεία των, μέχρι στιγμής, διαπραγματεύσεων σε στρατιωτικό επίπεδο επιβεβαιώνει την πεποίθησή τους ότι είναι αναγκαία η ταυτόχρονη λύση και σε κυβερνητικό επίπεδο, παρά τις περί του αντιθέτου εκτιμήσεις του ίδιου του Τσουδερού. Επίσης, σημειώνουν ότι η μελλοντική κυβέρνηση εθνικής ενότητας θα μπορούσε να έχει την έδρα της στο εξωτερικό.

Αντιπρόσωποι Ε.Α.Μ. στη Σύσκεψη Μυροφύλλου - Πλάκας προς Τσουδερό.
18 Φεβρ. 1944. F.O.371/43680/R3102.

18/2/1944 2460

Κατά την πέμπτη συνάντηση της Σύσκεψη στο Μυρόφυλλο, ο Πυρομάγλου, εκ μέρους του Ζέρβα, προτείνει: 1) να συνεχισθεί το status quo που αφορά τις θέσεις των ανταρτών, αλλά να επιτραπεί στις δυνάμεις του Ε.Δ.Ε.Σ. να εισέλθουν στα Τζουμέρκα· 2) να αφιχθεί στην Ελλάδα κλιμάκιο του Γ.Σ.Μ.Α., το οποίο θα εποπτεύει αλλά δεν θα διοικεί τους αντάρτες· 3) να μεταφερθούν στο Κάιρο οι συζητήσεις για τη συγκρότηση κυβέρνησης· 4) να συναντηθεί ο Ζέρβας με την Κ.Ε. του Ε.Α.Μ. Αναφέρει επίσης ότι ο Ε.Δ.Ε.Σ. θα αποδεχόταν ως ανώτατο διοικητή των ανταρτών οποιονδήποτε όριζε το Γ.Σ.Μ.Α. Το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. απορρίπτει το σύνολο των παραπάνω προτάσεων και κατηγορεί τον Ζέρβα ότι εσκεμμένα προκαλεί χάσιμο χρόνου.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6951, 20 Φεβρ. 1944. F.O.371/43679/R2795.

18/2/1944 2461

Ο Woodhouse θεωρεί ότι οι συζητήσεις στο Μυρόφυλλο βρίσκονται σε νεκρό σημείο και ο Πυρομάγλου, απλώς, προσπαθεί να κερδίσει χρόνο. Ο ίδιος θα αφήσει να διαλυθεί η Σύσκεψη, με τον όρο να διατηρηθεί το status quo μεταξύ των οργανώσεων.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6951, 20 Φεβρ. 1944. F.O.371/43679/R2795.

18/2/1944 2462

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην περιοχή του Αγρινίου τηλεγραφεί ότι ολοκληρώθηκε η ανάκριση για τις συνθήκες θανάτου του Hubbard. Ο θάνατος

του Νεοζηλανδού συνδέσμου αποδίδεται σε ατύχημα, που προκλήθηκε από αμέλεια του Καπετάν Νοτιά του Ε.Λ.Α.Σ.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6955, 21 Φεβρ. 1944. F.O.371/43680/R3102.
Bosxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6979, 1 Μαρτίου 1944. F.O.371/43681/R3417.

18/2/1944 2463

Ο Ζέρβας τηλεγραφεί στον Woodhouse ότι θα δεχόταν τον Δράκο, ως ανώτατο διοικητή [των ανταρτών] της Ελλάδας, εάν δεν είναι δυνατό να ορισθεί διοικητής κάποιος αντιπρόσωπος του Γ.Σ.Μ.Α..

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6955, 21 Φεβρ. 1944. F.O.371/43680/R3102.

18/2/1944 2464

Ο Ζέρβας τηλεγραφεί στον Πυρομάγλου ότι η λύση των στρατιωτικών ζητημάτων είναι απαραίτητη προϋπόθεση για τη διενέργεια συζητήσεων σε πολιτικό επίπεδο.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6955, 21 Φεβρ. 1944. F.O.371/43680/R3102.

18/2/1944 2465

Η Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ τηλεγραφεί κατάλογο 37 γερμανικών σκαφών που βυθίσθηκαν με δολιοφθορά στα ελληνικά ύδατα, κατά το διάστημα Δεκεμβρίου 1943 - Ιανουαρίου 1944.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6962, 23 Φεβρ. 1944. F.O.371/43680/R3103.

19/2/1944 2466

Οι Γερμανοί περικυκλώνουν πολλά χωριά στην περιοχή Σελίνου και συλλαμβάνουν όλους τους άνδρες, δηλώνοντας ότι θα τους απελευθερώσουν, όταν οι αντάρτες εγκαταλείψουν τα βουνά και παραδώσουν τους Βρετανούς.

Crete Situation Report για την εβδομάδα μέχρι 19 Φεβρουαρίου 1944.
19 Φεβρ. 1944. F.O.371/43676/R1201.

19/2/1944 2467

Ο Woodhouse τηλεγραφεί ότι, κατά την έκτη συνάντηση των αντιπροσωπειών στη Σύσκεψη Μυροφύλλου, υπεγράφη από όλους, του ιδίου και του Wines συμπεριλαμβανομένων, καταγγελία των Ταγμάτων Ασφαλείας και έκκλιση προς τα μέλη τους να λιποτακτήσουν.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6955, 21 Φεβρ. 1944. F.O.371/43680/R3102.

19/2/1944 2468

Τηλεγραφείται στον Woodhouse ότι, κατά τις συζητήσεις στο Μυρόφυλλο, πρέπει να εξασφαλίσει τις εγγυήσεις όλων των πλευρών πως η ανακωχή θα διαρκέσει μέχρι την εκτέλεση του Σχεδίου Κιβωτός και την αποχώρηση των Γερμανών, καθώς επίσης και ότι θα υπάρξει πλήρης συνεργασία με το Γ.Σ.Μ.Α.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6955, 21 Φεβρ. 1944. F.O.371/43680/R3102.

19/2/1944 2469

Ο Woodhouse τηλεγραφεί τις προτάσεις τού Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ., που υποβλήθηκαν κατά την έκτη συνάντηση των αντιπροσώπων στη Σύσκεψη Μυροφύλλου. Προτείνεται η ενοποίηση των ανταρτικών δυνάμεων να γίνει σε επίπεδο λόχων και άνω, να ορισθεί ανώτατος διοικητής ο Μάντακας ή ο Ρακιτζής και η θητεία του διοικητή να λήξει με τη συγκρότηση κυβέρνησης. Ο ανώτατος διοικητής θα ελέγχεται από την προπαρασκευαστική κυβερνητική επιτροπή, η οποία θα έχει εκτελεστική εξουσία στην Ελλάδα.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6955, 21 Φεβρ. 1944. F.O.371/43680/R3102.

19/2/1944 2470

Η Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ τηλεγραφεί ότι οι Γερμανοί κατήργησαν το Μακεδονικό Προτεκτοράτο, υποσχόμενοι ότι οι Βούλγαροι θα υποχωρήσουν ανατολικά του Αξιού.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6957, 21 Φεβρ. 1944. F.O.371/43680/R3103.

19/2/1944 2471

Οι Γερμανοί αποχωρούν από τη Δεσκάτη, χωρίς απώλειες, αφού προέβησαν σε εκτελέσεις και αντίποινα εναντίον των κατοίκων της περιοχής. Αμέσως μετά την υποχώρησή τους εισέρχονται στην πόλη οι αντάρτες.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6960, 22 Φεβρ. 1944. F.O.371/43680/R3102.

19/2/1944 2472

Ο Ανώτατος Στρατιωτικός Διοικητής Μέσης Ανατολής τηλεγραφεί στο W.O. ότι εγκρίθηκε η δημιουργία ελληνικής υπηρεσίας πληροφοριών, η οποία έχει ελληνικό προσωπικό, είναι ανεξάρτητη από το ελληνικό Υπουργείο Στρατιωτικών και υπάγεται απευθείας στην ελληνική Κυβέρνηση. Λειτουργεί σε στενή συνεργασία με αντίστοιχες βρετανικές υπηρεσίες, με τις οποίες οργανώνει τις μυστικές δραστηριότητες του ελληνικού προσωπικού εναντίον του εχθρού στην Ελλάδα. Είναι επίσης υπεύθυνη για την ασφάλεια των ελληνικών ενόπλων δυνάμεων και της Κυβέρνησης.

Ανώτατος Στρατιωτικός Διοικητής Μέσης Ανατολής προς W.O.
Τηλ. SD/72081, 19 Φεβρ. 1944. F.O.371/43706/R3363.

20/2/1944 2473

Η Κ.Ε. του Ε.Α.Μ. εκφράζει με τηλεγράφημά της στον Τσουδερό την έκπληξή της για την καταγγελία, εκ μέρους της Κυβέρνησης, ότι η Οργάνωση Προστασίας Λαϊκών Αγωνιστών (Ο.Π.Λ.Α.) διεξάγει Εμφύλιο πόλεμο, άποψη που ταυτίζεται με τα δημοσιευόμενα από την κυβέρνηση Ράλλη. Τονίζει ότι η Οργάνωση αγωνίζεται στο πλευρό του Ε.Α.Μ., εναντίον των Γερμανών και των προδοτών συνεργατών τους. Η Κ.Ε. επισημαίνει ότι είναι χαρακτηριστική η σιωπή της Κυβέρνησης για την αντεθνική δράση του Ε.Δ.Ε.Σ., της Ιερής Ταξιαρχίας και άλλων αντίστοιχων οργανώσεων, που τροφοδοτούν τα Τάγματα Ασφαλείας, δρουν ανενόχλητες από τους Γερμανούς και δολοφονούν πατριώτες στην Αθήνα. Τέλος ζητεί από την Κυβέρνηση να ανασκευάσει.

Κ.Ε. Ε.Α.Μ. προς Τσουδερό.
20 Φεβρ. 1944. F.O.371/43680/R3102.

20/2/1944 2474

Ο Τσουδερός, σε ομιλία του προς τους αντιπροσώπους της ελληνικής κοινότητας της Αιγύπτου, υπογραμμίζει ότι τα έξοδα των ενόπλων δυνάμεων, που δεν

καλύπτονται από τη Βρετανία, αντιμετωπίσθηκαν από την Κυβέρνηση δίχως δανεισμό και ανέρχονται, για το διάστημα 1941-1944, σε 7.188.000 στερλίνες. Ο τρέχον προϋπολογισμός, άλλωστε, προβλέπει έξοδα 5.351.000 στερλινών, το 86% των οποίων αποτελούν πολεμικά έξοδα, αποστολές τροφίμων στην Ελλάδα κ.λπ. Επισημαίνει ότι οι αποστολές τροφίμων ανέρχονται, πλέον, σε 24.000 τόννους το μήνα, ενώ στα μέσα του 1942 ήταν 15.000 τόννοι.

Leeper προς Eden.
Αριθ. 5(1)44, 22 Φεβρ. 1944. F.O.371/43728/R3668.

20/2/1944 2475

Ο Τσουδερός, σε ομιλία του προς τους αντιπροσώπους της ελληνικής κοινότητας της Αιγύπτου, τονίζει την έκταση της ανάπτυξης των ελληνικών ενόπλων δυνάμεων στη Μέση Ανατολή. Αναφέρει, χαρακτηριστικά, ότι οι εκπαιδευμένοι αξιωματικοί του Στρατού φθάνουν πλέον τους 2.500, η Αεροπορία, που το Μάιο του 1941 διέθετε 5 αεροσκάφη, είναι πλήρως εξοπλισμένη και έχει πραγματοποιήσει περισσότερες από 23.500 ώρες επιχειρησιακών πτήσεων, ενώ και ο πολεμικός Στόλος έχει αυξηθεί με 6 αντιτορπιλικά, 4 κορβέτες, 8 ναρκαλιευτικά, 2 υποβρύχια, 4 μεταγωγικά και 6 βοηθητικά σκάφη, χάρις στη συνδρομή της Βρετανίας και των Η.Π.Α. Τα πληρώματα αριθμούν 9.500 ναύτες και αξιωματικούς.

Leeper προς Eden.
Αριθ. 5(1)44, 22 Φεβρ. 1944. F.O.371/43728/R3668.

20/2/1944 2476

Ο Α. Παπαγεωργίου απευθύνει επιστολή προς τον Ράλλη, στην οποία τονίζει ότι ο Ε.Δ.Ε.Σ. εγκρίνει τα μέτρα της κυβέρνησής του εναντίον των "αναρχικών και εγκληματικών στοιχείων". Καταδικάζει, ωστόσο, τη σύλληψη και το βασανισμό πλήθους αθώων πολιτών, στα πλαίσια της εφαρμογής των μέτρων αυτών, που ελήφθησαν για την τήρηση της τάξης, και τονίζει ότι αντιτίθεται στις μεθόδους της Κυβέρνησης. (Το S.O.E., που διεθέτει το έγγραφο αυτό, δεν εγγυάται για τη γνησιότητά του).

Waterhouse προς Laskey.
Αριθ. 5(2)44/G, 6 Ιουν. 1944. F.O.371/43732/R9429.

20/2/1944 2477

Δύο Αμερικανοί αεροπόροι, που έπεσαν στην Κεφαλονιά, συνελήφθησαν από τις γερμανικές Αρχές Κατοχής, οι οποίες τους επιφύλαξαν καλή μεταχείριση.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DHT/GR/6996, 3 Μαρτίου 1944. F.O.371/43681/R3638.

20/2/1944 2478

Ο Ζέρβας τηλεγραφεί ότι δέχεται την ενοποίηση των ανταρτικών δυνάμεων μόνο σε επίπεδο μεραρχιών και ότι το θέμα της προπαρασκευαστικής κυβερνητικής επιτροπής πρέπει να εξετασθεί από την Κ.Ε. των Ε.Ο.Ε.Α.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6959, 22 Φεβρ. 1944. F.O.371/43680/R3102.

20/2/1944 2479

Ο Stevens τηλεγραφεί ότι θα είναι αναπόφευκτη η αιματοχυσία στην Πελοπόννησο, μετά την υποχώρηση των Γερμανών, και θα μπορούσε να περιορισθεί μόνο με την άμεση άφιξη συμμαχικών στρατευμάτων στις κυριότερες πόλεις.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6962, 23 Φεβρ. 1944. F.O.371/43680/R3103.

20/2/1944 2480

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι ο Τσουδερός θα δεχόταν να καλέσει τους αντιπροσώπους των ανταρτών στο Κάιρο, εάν ναυαγήσουν οι διαπραγματεύσεις στο στρατιωτικό επίπεδο. Ζητεί, ωστόσο, τη βοήθεια του Leeper, για να μεταβούν στη Μέση Ανατολή ο Παπανδρέου, ο Π. Ράλλης και ο Αλεξανδρής, οι οποίοι θα ισχυροποιούσαν τη θέση του απέναντι στις απαιτήσεις των ανταρτών.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 114, άκρως απόρρ., important, 20 Φεβρ. 1944. F.O.371/43679/R2796.

20/2/1944 2481

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. στοιχεία για τις αποστολές εφοδίων προς τους αντάρτες, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν από την έναρξη του Εμφυλίου τον Οκτώβριο 1943, απαντώντας στο από 17 Φεβρουαρίου σχετικό τηλεγράφημα 62 του βρετανικού Υπουργείου. Διευκρινίζει ότι οι αποστολές πραγματοποιήθηκαν σε δύο φάσεις: από την έναρξη του Εμφυλίου μέχρι την αποδοχή του Σχεδίου Κιβωτός, στα μέσα Ιανουαρίου 1944, και από τα μέσα Ιανουαρίου μέχρι τον Φεβρουάριο του 1944. Υπευνθυμίζει την απαγόρευση του Churchill να αποστέλλονται πολεμοφόδια στον Ε.Λ.Α.Σ., από το Νοέμβριο 1943. Επίσης, σημειώνει

ότι η παρούσα πολιτική ανεφοδιασμού συνίσταται στην παροχή ρουχισμού, τροφίμων και άλλων εφοδίων και προς τις δύο αντιμαχόμενες πλευρές των ανταρτών, ώστε να αποτραπεί η διάλυσή τους από τους Γερμανούς.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 116, immediate, 20 Φεβρ. 1944. F.O.371/43679/R2766.

20/2/1944 2482

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. αναλυτική κατάσταση των εφοδίων που έχουν σταλεί στον Ε.Λ.Α.Σ.: 1) κατά το διάστημα Οκτωβρίου έως τα μέσα Νοεμβρίου 1943: 16 τόννοι όπλων και πυρομαχικών, 4 τόννοι τροφίμων και ρουχισμού, και 415 χρυσές βρετανικές λίρες· 2) από τα μέσα Νοεμβρίου 1943 έως τα μέσα Ιανουαρίου 1944: 6 τόννοι όπλων και πυρομαχικών, 30 τόννοι τροφίμων και ρουχισμού, και 512 χρυσές βρετανικές λίρες. Επίσης έχει προγραμματισθεί να αποσταλούν από τα μέσα Ιανουαρίου μέχρι τέλος Φεβρουαρίου 1944: 19 τόννοι τροφίμων και ρουχισμού, 8.800 χρυσές βρετανικές λίρες, αλλά όχι και όπλα.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 117, immediate, άκρως απόρρ., 20 Φεβρ. 1944. F.O.371/43679/R2767.

20/2/1944 2483

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. την αναλυτική κατάσταση των εφοδίων που έχουν σταλεί στην Ε.Κ.Κ.Α., κατά το διάστημα Οκτωβρίου 1943 έως τα τέλη Ιανουαρίου 1944. Πρόκειται για 14 τόννους όπλων και πυρομαχικών, 2 τόννους τροφίμων και ρουχισμού, και 3.600 χρυσές βρετανικές λίρες. Έχει προγραμματισθεί να αποσταλούν, το Φεβρουάριο, 4 τόννοι όπλων και πυρομαχικών, 2 τόννοι τροφίμων και ρουχισμού και 1900 χρυσές βρετανικές λίρες. Δεν έχει πραγματοποιηθεί ακόμη καμία ρίψη.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 117, immediate, άκρως απόρρ., 20 Φεβρ. 1944. F.O.371/43679/R2767.

20/2/1944 2484

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. την αναλυτική κατάσταση των εφοδίων που έχουν σταλεί στον Ε.Δ.Ε.Σ., κατά το διάστημα Οκτωβρίου 1943 μέχρι τέλος Ιανουαρίου 1944. Πρόκειται για 74 τόννους πυρομαχικών, 14 τόννους τροφίμων και ρουχισμού, και 18.000 χρυσές βρετανικές λίρες. Κατά τη διάρκεια του Φεβρουαρίου του 1944 η οργάνωση δεν έχει λάβει όπλα, λόγω της κακοκαιρίας που επικράτησε μέχρι την παύση των εμφύλιων συγκρούσεων, αλλά έχει

προγραμματισθεί να αποσταλούν 5 τόννοι τροφίμων και ρουχισμού, καθώς και 7.000 χρυσές βρετανικές λίρες, η ρίψη των οποίων δεν έχει ακόμη πραγματοποιηθεί.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 117, immediate, άκρως απόρρ., 20 Φεβρ. 1944. F.O.371/43679/R2767.

21/2/1944 2485

Ο Αθ. Χρυσοχόου, πρώην Γενικός Επιθεωρητής Νομαρχιών Περιοχής Γενικής Διοικήσεως Μακεδονίας, σε έκθεσή του προς τον Ι. Ράλλη, υπογραμμίζει ότι τα βουλγαρικά στρατεύματα, που εκλήθησαν στις αρχές του 1944, από τις γερμανικές Αρχές Κατοχής, και δρουν στην περιοχή δυτικά του Αξιού, επρόκειτο να εκτελέσουν επιχειρήσεις μόνον εναντίον των κομμουνιστών ανταρτών, για την τήρηση της τάξης, και όχι εναντίον του φιλήσυχου πληθυσμού. Ωστόσο, στράφηκαν εναντίον του ελληνικού στοιχείου και, για το λόγο αυτό, οι Γερμανοί άρχισαν να τα αποσύρουν από τις 10 Φεβρουαρίου.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 21.
Άκρως απόρρ., 6 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7867.

21/2/1944 2486

Ο Χρυσοχόου, σε έκθεσή του προς τη Γενική Διοίκηση Μακεδονίας, υπογραμμίζει ότι το Ε.Α.Μ. και το Κ.Κ.Ε. έχουν ουσιαστικά παραδώσει την ελληνική Μακεδονία στο S.N.O.F., δηλαδή στους Βουλγάρους κομμουνιστές, για να κρατήσουν τους ελληνόφωνους κατοίκους υπό τον έλεγχό τους. Παραθέτει κείμενα προκηρύξεων του Ε.Α.Μ. και του Κ.Κ.Ε., που κυκλοφόρησαν στην Καστοριά και τη Φλώρινα τον Ιανουάριο του 1944.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 21.
Άκρως απόρρ., 6 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7867.

21/2/1944 2487

Κατά την έβδομη συνάντηση των αντιπροσωπειών στη Σύσκεψη Μυροφύλλου, η Ε.Κ.Κ.Α. προτείνει η ενοποίηση των ανταρτικών δυνάμεων να γίνει σε επίπεδο συντάγματος και δέχεται ως ανώτατο διοικητή [ανταρτών] τον Μπακιρτζή, αποκλείοντας τον Μάντακα, ως μέλος του Ε.Λ.Α.Σ.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6965, 24 Φεβρ. 1944. F.O.371/43680/R3103.

21/2/1944 2488

Η Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ τηλεγραφεί ότι οι Γερμανοί απαγόρευσαν τη δημοσίευση οποιασδήποτε είδησης σχετικά με την Τουρκία. Σύμφωνα με γερμανικές πηγές, το γεγονός οφείλεται στη συγκέντρωση μονάδων του βρετανικού Ναυτικού στα νότια της Βρετανίας καθώς και στις επιχειρήσεις που θα λάβουν χώρα στα Βαλκάνια με την είσοδο της Τουρκίας στον πόλεμο.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6965, 24 Φεβρ. 1944. F.O.371/43680/R3103.

21/2/1944 2489

Ο Ε.Λ.Α.Σ. ανακοινώνει ότι απώθησε γερμανικές δυνάμεις κοντά στον Καλεντίνη, προξενώντας τον τραυματισμό οκτώ Γερμανών.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7036, 11 Μαρτίου 1944. F.O.371/43682/R3858.

21/2/1944 2490

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι έφθασε στην Ιταλία λόχος της Ι Ταξιαρχίας.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 11 Saving, 21 Φεβρ. 1944. F.O.371/43705/R3636.

21/2/1944 2491

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι οι Γερμανοί εξακολουθούν να εκδιώκουν τους κατοίκους ορισμένων νησιών της Δωδεκανήσου, τους οποίους αποβιβάζουν σε ακατοίκητα νησιά κοντά στην τουρκική ακτή. Οι πρόσφυγες αυτοί, γυναίκες και παιδιά κυρίως, βρίσκονται σε απελπιστική κατάσταση και ελπίζεται ότι θα καταστεί δυνατή η άμεση μεταφορά τους [σε έδαφος υπό συμμαχικό έλεγχο].

Leeper προς F.O.
Τηλ. 11 Saving, 21 Φεβρ. 1944. F.O.371/43705/R3636.

21/2/1944 2492

Ο Wilson τηλεγραφεί στους C.O.S. ότι η μετακίνηση της ελληνικής Ταξιαρχίας στην Ιταλία μετατίθεται για τον Ιούνιο, λόγω άλλων, επειγουσών επιχειρησιακών αναγκών. Σημειώνει, εξάλλου, ότι η αποχώρηση της μονάδας αυτής από τη Μέση Ανατολή, θα πρέπει να καθυστερήσει όσο το δυνατό περισσότερο, σύμφωνα με τα ισχύοντα σχέδια επιχειρήσεων.

Wilson προς C.O.S.
Τηλ. MEDCOS 42, immediate, 21 Φεβρ. 1944. F.O.371/43701/R3106.

22/2/1944 2493

Ο Σβώλος περνά στην παρανομία, καθώς αναζητούν να τον συλλάβουν οι γερμανικές Αρχές Κατοχής.

Periodical Summary αριθ. 12.
Άκρως απόρρ., 22 Φεβρ. 1944. F.O.371/43681/R3818.

22/2/1944 2494

Οι Γερμανοί επανέφεραν τον Β. Σιμωνίδη στη θέση του Γενικού Διοικητή Θεσσαλονίκης. Ο Σιμωνίδης είχε ορισθεί Υπουργός Μακεδονίας το Δεκέμβριο του 1941, αλλά υποβιβάσθηκε με συμβουλευτικές αρμοδιότητες τον Ιούλιο του 1943, όταν Γερμανός Διοικητής ανέλαβε τη διοίκηση των βουλγαρικών στρατευμάτων στην περιοχή δυτικά του Στρυμόνα.

Periodical Summary αριθ. 12.
Άκρως απόρρ., 22 Φεβρ. 1944. F.O.371/43681/R3818.

22/2/1944 2495

Ο Stevens αναφέρει ότι ο Ε.Λ.Α.Σ. χάνει συνεχώς έδαφος στην Πελοπόννησο, ενώ αυξάνει η υποστήριξη του πληθυσμού της περιοχής προς τα Τάγματα Ασφαλείας. Θεωρεί ότι δεν θα είχε καμία στρατιωτική αξία οποιαδήποτε συμφωνία της Σ.Σ.Α. με τον Ε.Λ.Α.Σ. Πελοποννήσου για τη διενέργεια κοινών επιχειρήσεων [στα πλαίσια του Σχεδίου Κιβωτός].

Periodical Summary αριθ. 12.
Άκρως απόρρ., 22 Φεβρ. 1944. F.O.371/43681/R3818.

22/2/1944 2496

Στην Αθήνα οι Γερμανοί διαδίδουν, σε υψηλά ιστάμενους κύκλους, ότι η Ελλάδα έχει παραδοθεί από τους Βρετανούς στην Αμερική ως προτεκτοράτο.

Πρεσβεία Βρετανίας στο Κάιρο προς F.O. (Southern Department).
Αριθ. 7, απόρρ., 22 Φεβρ. 1944. F.O.371/43680/R3204.

22/2/1944 2497

Κατά την όγδοη συνάντηση των αντιπροσωπειών στη Σύσκεψη Μυροφύλλου, ο

Σαράφης ανακοινώνει ότι συμφώνησε να συναντηθεί με τον Ζέρβα, σε μία εβδομάδα, και ότι η Κ.Ε. του Ε.Α.Μ. ζήτησε να γίνουν κάποιες προσθήκες στην καταγγελία της κυβέρνησης Ράλλη από τον Ζέρβα. Ο Καρτάλης δεν δέχεται το τελευταίο αυτό σημείο, καθώς η καταγγελία του Ζέρβα έχει ήδη γίνει δεκτή [από τις αντιπροσωπείες]. Ο Καρτάλης, εξάλλου, προτείνει την απελευθέρωση όλων των αιχμαλώτων και των ομήρων, πρόταση που γίνεται ομόφωνα δεκτή, παρά τους δισταγμούς του Σαράφη.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6965, 24 Φεβρ. 1944. F.O.371/43680/R3103.

22/2/1944 2498

Ο Ε.Λ.Α.Σ. ανακοινώνει ότι δυνάμεις του ελευθέρωσαν 45 Ρώσους και 27 μέλη του Ε.Α.Μ., που κρατούσαν ομήρους οι Γερμανοί στην περιοχή της Χαλκίδας.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7036, 11 Μαρτίου 1944. F.O.371/43682/R3858.

22/2/1944 2499

Ο Churchill, σε ομιλία του στη Βουλή των Κοινοτήτων, καταδικάζει τη δολοφονία Βρετανού αξιωματικού από τους Έλληνες αντάρτες και υπογραμμίζει τον τραγικό χαρακτήρα του Εμφυλίου πολέμου στην Ελλάδα, ο οποίος οφελεί μόνο τους Γερμανούς. Επίσης, καταδικάζει την προσπάθεια ορισμένων [αντιστασιακών] οργανώσεων να επικρατήσουν εις βάρος άλλων οργανώσεων, λόγω των μεταπελευθερωτικών βλέψεων που έχουν.

F.O. προς Leeper.
Τηλ. 69, immediate, 23 Φεβρ. 1944. F.O.371/43680/R2979.
Εθνική Επιτροπή για την Ανόρθωση της Ελλάδας προς Halifax.
13 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R7043.

22 - 23/2/1944 2500

Γερμανικό μεταγωγικό τρένο καταστρέφεται στα Τέμπη από δύο Βρετανούς αξιωματικούς και δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. Η επιχείρηση αποτελεί το μεγαλύτερο πλήγμα που δέχθηκαν οι Γερμανοί από την αρχή της Κατοχής. Στο τρένο επέβαιναν 1500 αξιωματικοί και στρατιώτες, που κατευθύνονταν προς τη Γερμανία. Ο συνολικός αριθμός των γερμανικών απωλειών ανέρχεται σε 950 άνδρες, ενώ οι νεκροί ξεπερνούν τους 300. Στους νεκρούς περιλαμβάνονται 100 αξιω-

ματικοί, καθώς και Γερμανός στρατηγός με το επιτελείο του. Εξάλλου, τρεις αντάρτες τραυματίσθηκαν.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6971, 28 Φεβρ. 1944. F.O.371/43681/R3417.
Bosxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6990, 3 Μαρτίου 1944. F.O.371/43681/R3417.

23/2/1944 2501

Ο εκπρόσωπος, επί των πολιτικών θεμάτων, του Τσουδερού στην Αθήνα του στέλνει προκηρύξεις, φυλλάδια και φύλλα παράνομου τύπου του Κ.Κ.Ε. και της Π.Ε.Α.Ν.

Warner προς Laskey.
Άκρως απόρρ., 23 Μαρτίου 1944. F.O.371/43684/ R5441.

23/2/1944 2502

Ο εκπρόσωπος, επί των πολιτικών θεμάτων, του Τσουδερού στην Αθήνα τον ενημερώνει, με επιστολή του, ότι ο Αλεξανδρής δημιούργησε νέο κόμμα, το Εθνικό Μεταρρυθμιστικό, μόλις πληροφορήθηκε ότι ο Παπανδρέου προορίζεται για τη θέση του Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης.

Warner προς Laskey.
Άκρως απόρρ., 23 Μαρτίου 1944. F.O.371/43684/ R5441.

23/2/1944 2503

Ο εκπρόσωπος, επί των πολιτικών θεμάτων, του Τσουδερού στην Αθήνα του μεταφέρει αίτημα του Αρχιεπισκόπου Χρύσανθου, εκ μέρους ανώτατων δημοσίων υπαλλήλων και αξιωματικών, να δοθεί οδηγία στο Διεθνή Ερυθρό Σταυρό να παράσχει επιπλέον συσσίτιο στους δημοσίους υπαλλήλους, οι οποίοι βρίσκονται σε απελπιστική θέση. Είναι άδικο οι μαυραγορίτες, οι συνεργάτες των Γερμανών και οι βιομήχανοι να λαμβάνουν τις ίδιες μερίδες συσσιτίου με εκείνους που στερούνται και του παραμικρού πόρου.

Warner προς Laskey.
Άκρως απόρρ., 23 Μαρτίου 1944. F.O.371/43684/ R5441.

24/2/1944 2504

Το P.W.E. δίνει οδηγίες στην Ελληνική Υπηρεσία του B.B.C. να μεταδώσει πολ-

λές φορές την αναφορά του Churchill για την ανάγκη ενότητας στο εσωτερικό της κατεχόμενης Ευρώπης. Επίσης να τονίσει ότι ο Βρετανός Πρωθυπουργός δεσμεύθηκε σαφώς ως προς τη [μελλοντική] ελεύθερη επιλογή κυβέρνησης από τον ελληνικό λαό.

P.W.E. Weekly Directive 25 Φεβρ. - 3 Μαρτίου 1944.
24 Φεβρ. 1944. F.O.371/43706/R2794.

24/2/1944 2505

Απεσταλμένος της ελληνικής Κυβέρνησης έφθασε μυστικά στην περιοχή του Ρεθύμνου.

Crete Situation Report για την εβδομάδα μέχρι 26 Φεβρουαρίου 1944.
26 Φεβρ. 1944. F.O.371/43676/R1201.

24/2/1944 2506

Δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. στήνουν ενέδρα σε γερμανοϊταλική φάλαγγα στην οδό Καλαμπάκας - Γρεβενών. Σκοτώνονται 8 Γερμανοί και 3 Ιταλοί, ενώ καταστρέφονται 4 φορτηγά.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

24/2/1944 2507

Ο Leeper προτείνει στο F.O. να προσκληθεί ο Σβώλος στη Μέση Ανατολή, για να μετάσχει στην Κυβέρνηση, δίχως να υπάρξει προηγουμένως συνεννόηση με τον Τσουδερό. Ο Leeper θεωρεί ότι ο Τσουδερός δεν θα αντιδράσει σε ενδεχόμενη άφιξη του Σβώλου, ενώ η συμμετοχή του τελευταίου στην Κυβέρνηση θα ενίσχυε σημαντικά τη θέση της απέναντι στο Ε.Α.Μ. Ο Βρετανός Πρεσβευτής είναι έτοιμος να αναλάβει την ευθύνη της παραπάνω ενέργειας, και μπορεί να έλθει σε επαφή με τον Σβώλο. Πιστεύει ότι ο Σβώλος είναι πρόθυμος να μεταβεί στη Μέση Ανατολή, εάν έχει και τη βρετανική ενθάρρυνση.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 123, important, 24 Φεβρ. 1944. F.O.371/43680/R2997.

25/2/1944 2508

Σύμφωνα με ανακοίνωση του Ε.Λ.Α.Σ., δυνάμεις του απώθησαν γερμανική δύναμη 100 ανδρών στην περιοχή της Λαμίας, προξενώντας της απώλειες.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7036, 11 Μαρτίου 1944. F.O.371/43682/R3858.

26/2/1944 2509

Η Ε.Ο.Κ. ιδρύθηκε από το S.O.E. και υποστηρίζεται από τον Γεώργιο Β΄ και την Κυβέρνηση.

Crete Situation Report για την εβδομάδα μέχρι 26 Φεβρουαρίου 1944.
26 Φεβρ. 1944. F.O.371/43676/R1201.

26/2/1944 2510

Οι Γερμανοί πραγματοποίησαν συλλήψεις στα Χανιά. Μεταξύ των συλληφθέντων είναι ο Μητσοτάκης, ο Ταγματάρχης Νικολούδης, Στρατιωτικός Αρχηγός της Ε.Ο.Κ., και ο Ταγματάρχης Βολουδάκης.

Crete Situation Report για την εβδομάδα μέχρι 26 Φεβρουαρίου 1944.
26 Φεβρ. 1944. F.O.371/43676/R1201.

26/2/1944 2511

Η Κ.Ε. του Ε.Α.Μ., με τηλεγράφημά της προς τον Τσουδερό, διαμαρτύρεται για την τακτική παράτασης των συζητήσεων εκ μέρους του Ζέρβα [στη Σύσκεψη Μυροφύλλου], τη στιγμή που η αντιπροσωπεία της έχει προβεί σε κάθε παραχώρηση, προκειμένου να υπάρξει επιτυχής κατάληξη. Τονίζει ότι, τυχόν αποτυχία, δεν θα πρέπει να αποτελέσει πρόσχημα για την αναβολή των διαπραγματεύσεων στο πολιτικό επίπεδο και ότι ο Τσουδερός μπορεί να επιβάλει στον Ζέρβα να πάψει την παρελκυστική τακτική του.

Κ.Ε. Ε.Α.Μ. προς Τσουδερό.
26 Φεβρ. 1944. F.O.371/43681/R3417.

26/2/1944 2512

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στον Όλυμπο τηλεγραφεί ότι οι γερμανικές Αρχές Κατοχής πιστεύουν πως ο Γερμανός Υποστράτηγος και το επιτελείο του, που επέβαιναν στο τρένο, το οποίο ανατινάχθηκε στα Τέμπη στις 23 Φεβρουαρίου, και αγνοούνται, είναι αιχμάλωτοι της Σ.Σ.Α. και των ανταρτών. Κατά την επιχείρηση, ωστόσο, δεν συνελήφθησαν αιχμάλωτοι. Ο Πηνειός είναι ακόμη γεμάτος πτώματα Γερμανών, ορισμένα από τα οποία, λόγω του σημείου που βρίσκονται, δεν είναι δυνατό να περισυλλεγούν.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. EGB/GR/6981, 1 Μαρτίου 1944. F.O.371/43681/R3638.

26/2/1944 2513

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι θα πρέπει να επιδιωχθεί η δημιουργία ελληνικής κυβέρνησης που θα αντιπροσωπεύει πλήρως την κοινή γνώμη. Μόνο μία τέτοια σταθερή κυβέρνηση θα ήταν σε θέση να οδηγήσει στην ενοποίηση των στρατιωτικών δυνάμεων της Αντίστασης και να εξασφαλίσει την εκτέλεση του Σχεδίου Κιβωτός. Ο Τσουδερός συμφωνεί με τα παραπάνω.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 125, important, άκρως απόρρ., 26 Φεβρ. 1944. F.O.371/43680/R3152.

26/2/1944 2514

Συνεχίζεται στην Κρήτη η ταραχώδης ανακωχή μεταξύ Ε.Ο.Κ. και Ε.Α.Μ. Στο Ηράκλειο οι δύο οργανώσεις συμφώνησαν να σχηματίσουν κεντρική επιτροπή, με δύο μέλη από την καθεμία, η οποία θα προεδρεύεται από τον αντιπρόσωπο της Κυβέρνησης που έφθασε στην Κρήτη.

Crete Situation Report για την εβδομάδα μέχρι 4 Μαρτίου 1944.
26 Φεβρ. 1944. F.O.371/43676/R1201.

27/2/1944 2515

Κατά το διάστημα μεταξύ 25 και 27 Φεβρουαρίου, αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. απωθούν γερμανικές δυνάμεις και άνδρες των Ταγμάτων Ασφαλείας νοτιοανατολικά της Πάτρας, προξενώντας τους απώλειες.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

27/2/1944 2516

Στην ένατη και στη δέκατη συνάντηση των αντιπροσωπειών στη Σύσκεψη Μυροφύλλου - Πλάκας παρίστανται οι εξής: 1) εκ μέρους του Ε.Δ.Ε.Σ. οι Ζέρβας, Πυρομάγλου, Νικολόπουλος και ένας παρατητηρής· 2) εκ μέρους του Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. οι Σαράφης και Π. Ρούσσος· 3) εκ μέρους της Ε.Κ.Κ.Α. ο Καρτάλης, και 4) εκ μέρους της Σ.Σ.Α. οι Woodhouse και Wines. Κάθε αντιπροσωπεία έχει δύο διερμηνείς και ένα γραμματέα για τα πρακτικά.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6979, 1 Μαρτίου 1944. F.O.371/43681/R3417.

27/2/1944 2517

Το F.O. απαντά στο από 24 Φεβρουαρίου τηλεγράφημα 123 του Leeper ότι συμφωνεί με την σημασία της συμμετοχής του Σβώλου στην ελληνική Κυβέρνηση, αλλά πιστεύει ότι δεν πρέπει να προσκληθεί χωρίς να έχει ενημερωθεί προηγουμένως ο Τσουδερός.

F.O. προς Leeper.
Τηλ. 75, important, 27 Φεβρ. 1944. F.O.371/43680/R2997.

28/2/1944 2518

Ο Ταγματάρχης E. G. Boxshall του S.O.E. επισημαίνει στον Howard ότι η επιτυχία της επιχείρησης εναντίον σιδηροδρομικού συρμού στην περιοχή του Ολύμπου [στα Τέμπη], αποτελεί σαφή ένδειξη του τρόπου με τον οποίο θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν οι δυνάμεις των ανταρτών, εάν ήταν δυνατό να δοθεί λύση στις μεταξύ τους διαφορές.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6971, 28 Φεβρ. 1944. F.O.371/43681/R3417.

28/2/1944 2519

Το F.O. τηλεγραφεί στον Leeper ότι το Γ.Σ.Μ.Α. έχει δώσει την άδεια να δημοσιοποιηθεί η άφιξη της μικρής, συμβολικής ελληνικής δύναμης στην Ιταλία. Το F.O. σημειώνει ότι ίσως ο Leeper θα ήθελε να συντονίσει το χρόνο και τη διατύπωση της σχετικής ανακοίνωσης, καθώς η είδηση θα συμβάλει στην ενίσχυση της θέσης της ελληνικής Κυβέρνησης.

F.O. προς Leeper.
Τηλ. 76, 28 Φεβρ. 1944. F.O.371/43701/R3106.

28/2/1944 2520

Η Κ.Ε. του Ε.Α.Μ. τηλεγραφεί στον Τσουδερό το κείμενο προκήρυξης της Ο.Π.Λ.Α., στην οποία ζητείται από τον Πρωθυπουργό να πει την αλήθεια για την οργάνωση και υπογραμμίζεται ότι η Ο.Π.Λ.Α. θα συνεχίσει τον αγώνα της εναντίον των Γερμανών και των Ελλήνων συνεργατών τους. Τονίζεται ότι οργανώσεις όπως η Εθνική Δράση και ο Ε.Δ.Ε.Σ. δυσφημούν την Ο.Π.Λ.Α.

Κ.Ε. Ε.Α.Μ. προς Τσουδερό.
28 Φεβρ. 1944. F.O.371/43681/R3417.

29/2/1944 2521

Η γερμανική φρουρά της Ιθάκης αποτελείται μόνο από οκτώ Γερμανούς.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DHT/GR/6996, 3 Μαρτίου 1944. F.O.371/43681/R3638.

29/2/1944 2522

Η γερμανική φρουρά της Κεφαλονιάς αποτελείται από 3.000 περίπου άνδρες, οι οποίοι εκτελούν αμυντικά έργα.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DHT/GR/6996, 3 Μαρτίου 1944. F.O.371/43681/R3638.

29/2/1944 2523

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην Αιτωλοακαρνανία τηλεγραφεί ότι στα Ιόνια Νησιά και στο Ξηρόμερο πολλοί κάτοικοι προσχωρούν στα Τάγματα του Ράλλη, για να αποφύγουν την καταδίωξη του Ε.Λ.Α.Σ. Ο πληθυσμός εξακολουθεί να υποστηρίζει κατά 80% τον Ε.Δ.Ε.Σ., αξιωματικοί του οποίου συνεργάζονται με τους Γερμανούς στη στρατολόγηση ανδρών για τα Τάγματα.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DHT/GR/6996, 3 Μαρτίου 1944. F.O.371/43681/R3638.

29/2/1944 2524

Υπογράφεται η Συμφωνία της Πλάκας από τους Σαράφη, Π. Ρούσσο, Πυρομάγλου, Νικολόπουλου, Καρτάλη, Woodhouse και Wines.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6991, 3 Μαρτίου 1944. F.O.371/43682/R3963.
Leeper προς F.O.
Τηλ. 14 Saving, 8 Μαρτίου 1944. F.O.371/43705/R4133.

29/2/1944 2525

Με τη Συμφωνία της Πλάκας αποφασίζεται: 1) να γίνει οριστική παύση των εχθροπραξιών μεταξύ Ε.Λ.Α.Σ. και Ε.Δ.Ε.Σ.· 2) οι δυνάμεις των δύο οργανώσεων να παραμείνουν στις τωρινές τους θέσεις· 3) οι δύο οργανώσεις να αναλάβουν δράση εναντίον των Γερμανών και των συνεργατών τους, ξεχωριστά ή από κοινού· 4) τα Αρχηγεία Ηπείρου των δύο οργανώσεων να προβούν σε από κοινού σχεδιασμό ενεργειών το συντομότερο· 5) οι δυνάμεις, που θα μετακινηθούν για την εκτέλεση των παραπάνω σχεδίων, να επιστρέψουν στις θέσεις

τους, μετά την ολοκλήρωση των ενεργειών τους· 6) Μικτή Επιτροπή του Ε.Λ.Α.Σ., του Ε.Δ.Ε.Σ. και της Ε.Κ.Κ.Α. να ελέγχει την τήρηση των όρων της Συμφωνίας και να επιλύει τυχόν διαφορές. Η Επιτροπή θα μπορεί να λειτουργήσει με δύο μέλη, μέχρι την άφιξη αντιπροσώπου της Ε.Κ.Κ.Α.· 7) να ζητηθεί από τη Σ.Σ.Α. να αναλάβει, μέσω του Γ.Σ.Μ.Α., τον εφοδιασμό όλων των δυνάμεων των οργανώσεων, ανάλογα με το μερίδιό τους στις επιχειρήσεις και τις ανάγκες τους· 8) να ζητηθεί από όλες τις οργανώσεις, και κυρίως από το Γ.Σ.Μ.Α., να παράσχουν αρωγή στα θύματα του Εμφυλίου και των γερμανικών επιχειρήσεων· 9) να απελευθερωθούν, σε 15 μέρες, όλοι οι αιχμάλωτοι και οι όμηροι που κρατούνται για πολιτικούς λόγους από τους αντάρτες. Όσοι κατηγορούνται για εγκληματικές ενέργειες να δικασθούν από στρατοδικείο, στο οποίο θα μετέχει και ένα μέλος της οργάνωσης στην οποία ανήκουν. Η Συμφωνία ισχύει από την υπογραφή της.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6991, 3 Μαρτίου 1944. F.O.371/43682/R3963.
Leeper προς F.O.
Τηλ. 14 Saving, 8 Μαρτίου 1944. F.O.371/43705/R4133.

29/2/1944 2526

Με τη Συμφωνία της Πλάκας αποφασίζονται τα ακόλουθα, που αποτελούν μυστικό όρο και δεν δημοσιοποιούνται για λόγους ασφαλείας: οι οργανώσεις Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ., Ε.Δ.Ε.Σ. και Ε.Κ.Κ.Α. θα συνεχίσουν τη στενή συνεργασία τους στα πλαίσια του Σχεδίου Κιβωτός και θα παράσχουν κάθε διευκόλυνση στο Γ.Σ.Μ.Α., συμπεριλαμβανομένης και της διείσδυσης ειδικών βρετανικών και αμερικανικών μονάδων, οι οποίες θα πάρουν μέρος στην εκτέλεση του Σχεδίου.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6991, 3 Μαρτίου 1944. F.O.371/43682/R3963.

29/2/1944 2527

Οι βρετανικές αρχές της Κύπρου διαβεβαιώνουν το Υπουργείο Αποικιών ότι κανένας Δωδεκανήσιος δεν έχει καταταγεί στην τοπική αστυνομική δύναμη, ούτε υπάρχει οποιαδήποτε σχετική πρόθεση των αρχών, και ότι όλοι οι Δωδεκανήσιοι μεταφέρονται στην ηπειρωτική χώρα [Μέση Ανατολή]. Στο νησί, ωστόσο, βρίσκονται 28 Δωδεκανήσιοι, που στρατολόγησε στην Παλαιστίνη η βρετανική Military Administration Police Force and International Service και οι οποίοι εκπαιδεύονται στη σχολή που συγκρότησε το Civil Affairs Branch του Γ.Σ.Μ.Α. Το ίδιο, εξάλλου, τμήμα του Γ.Σ.Μ.Α. προτίθεται να στρατολογήσει 15

Δωδεκανήσιους πρόσφυγες, από το στρατόπεδο που έχει δημιουργηθεί για την υποδοχή όσων θα καταταγούν στις ελληνικές δυνάμεις. Πιστεύεται ότι το τελευταίο αυτό γεγονός προκάλεσε τη σχετική ελληνική παρέμβαση.

Κύπρος (C. Woolley) προς Υπουργό Αποικιών Βρετανίας.
Τηλ. 103, εμπιστευτικό, 29 Φεβρ. 1944. F.O.371/43701/R3732.

29/2/1944 2528

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι ο Μποδοσάκης έφθασε στο Κάιρο.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 13 Saving, 29 Φεβρ. 1944. F.O.371/43705/R3637.

Φεβρ. 1944 2529

Οι Γερμανοί εκτελούν στην Καλαμάτα 227 άτομα, ως αντίποινα για το φόνο και το διαμελισμό 18 Γερμανών από τους κομμουνιστές του Ε.Α.Μ. στον Άγιο Φλώρο Μεσσηνίας. Οι περισσότεροι εκτελεσθέντες ανήκαν στο Ε.Α.Μ. (Οι παραπάνω πληροφορίες περιέχονται σε έκθεση του Παπαδόγγονα της 27ης Μαΐου 1944).

Waterhouse προς Laskey.
30 Ιουν. 1944. F.O.371/43689/R10713.

Φεβρ. 1944 2530

Οι Γερμανοί εκτελούν 30 άτομα στην Ανδρίτσαινα, ως αντίποινα για το φόνο γερμανικής περιπόλου από τους κομμουνιστές του Ε.Α.Μ. Οι περισσότεροι εκτελεσθέντες ανήκαν στο Ε.Α.Μ. (Οι παραπάνω πληροφορίες περιέχονται σε έκθεση του Παπαδόγγονα της 27ης Μαΐου 1944).

Waterhouse προς Laskey.
30 Ιουν. 1944. F.O.371/43689/R10713.

Φεβρ. 1944 2531

Ο Γονατάς, σε επιστολή του προς την Κυβέρνηση, αναφέρει ότι είναι διάχυτο στην Ελλάδα ένα ρεύμα προς τα αριστερά, το οποίο θα επικρατήσει και μετά την Απελευθέρωση. Εκτιμά ότι η συγκρότηση κυβέρνησης εθνικής ενότητας υπό τον Θ. Σοφούλη, κατά την Απελευθέρωση, θα συναντούσε τη μεγαλύτερη δυνατή συναίνεση.

Στρατηγός Σ. Γονατάς προς Ελληνική Κυβέρνηση.
Άκρως απόρρ., Φεβρ. 1944. F.O.371/43683/R4595.

Φεβρ. 1944 2532

Ο Γονατάς, σε επιστολή του προς την Κυβέρνηση, υπογραμμίζει ότι μόνο τα Τάγματα Ασφαλείας αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά τον κομμουνιστικό κίνδυνο του Ε.Α.Μ. Τα Τάγματα έλαβαν όπλα από τους Γερμανούς, καθώς δεν υπήρχε άλλη επιλογή για τον εξοπλισμό τους, ωστόσο, δεν πρόκειται, σε καμία περίπτωση, να τα στρέψουν εναντίον των Συμμάχων.

Γονατάς προς Ελληνική Κυβέρνηση.
Άκρως απόρρ., Φεβρ. 1944. F.O.371/43683/R4595.

Φεβρ. 1944 2533

Τα Τάγματα Ασφαλείας εκτελούν εκκαθαριστικές επιχειρήσεις στην περιοχή Ωρωπού και συλλαμβάνουν 85 άτομα, που χαρακτηρίζονται κομμουνιστές. Επιχειρήσεις εκτελούνται επίσης στην Εύβοια, κατά τη διάρκεια των οποίων λιποτακτούν αρκετοί άνδρες των Ταγμάτων.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 21.
Άκρως απόρρ., 6 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7867.

Φεβρ. 1944 2534

Η Π.Ε.Α.Ν., νεανική αντιστασιακή οργάνωση του Κανελλόπουλου, προσεχώρησε στον Π.Α.Σ.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 25.
Απόρρ., 30 Ιουν. 1944. F.O.371/43690/R10922.

1/3/1944 2535

Οι περιοχές της Έδεσσας, της Φλώρινας και της Καστοριάς, που ήταν υπό γερμανική Κατοχή, πέρασαν στην κυριαρχία των βουλγαρικών δυνάμεων. Με τον τρόπο αυτό αποδεσμεύθηκαν γερμανικές δυνάμεις, οι οποίες θα σταλούν στο μέτωπο της Ιταλίας.

"The Times".
3 Μαρτίου 1944. F.O.371/43680/R3413.

1/3/1944 2536

Η Κ.Ε. του [Φιλελεύθερου Εθνικού Δημοκρατικού Αγώνος] Φ.Ε.Δ.Α. απευθύνει επιστολή προς την Κ.Ε. του Ε.Α.Μ., στην οποία υπογραμμίζει ότι βασικός της στόχος είναι η εθνική ενότητα, και, ως εκ τούτου, επιθυμεί την ειλικρινή

συνεργασία με το Ε.Α.Μ, παρά τις πολιτικές διαφορές που υφίστανται μεταξύ τους και τα λάθη του κατά το παρελθόν. Ελπίζει ότι υπάρχουν οι εγγυήσεις για τη συνεργασία αυτή και αναμένει συγκεκριμένες προτάσεις για την παύση της αδελφοκτονίας.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 21.
Άκρως απόρρ., 6 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7867.

1/3/1944 2537

Ο Woodhouse θεωρεί ότι τα αποτελέσματα της Σύσκεψης Μυροφύλλου ξεπέρασαν κάθε προσδοκία και βελτίωσαν, σε μεγάλο βαθμό, τις προοπτικές του Σχεδίου Κιβωτός. Ωστόσο, μετά την εκτέλεση του Σχεδίου, ο κίνδυνος για τη Σ.Σ.Α. παραμένει και το ξέσπασμα εμφυλίου είναι αναπόφευκτο.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7003, 6 Μαρτίου 1944. F.O.371/43682/R3963.

2/3/1944 2538

Η εφημερίδα του Ηρακλείου "Κρητικός Κήρυξ" σταμάτησε να κυκλοφορεί λόγω έλλειψης χαρτιού.

Crete Weekly Situation Report 18 Μαρτίου 1944.
18 Μαρτίου 1944. F.O.371/43676/R1201.

2/3/1944 2539

Η Κ.Ε. του Ε.Α.Μ. σε μήνυμά της προς τον Churchill τονίζει ότι μόνο ο Ε.Λ.Α.Σ., δίχως καμία βοήθεια, διεξάγει τον αγώνα εναντίον των κατακτητών. Η Κ.Ε. εκφράζει ξανά τα συλλυπητήριά της για το θάνατο του Νεοζηλανδού αξιωματικού, που σκοτώθηκε κατά την εκτέλεση του καθήκοντος, σύμφωνα με το πόρισμα της βρετανο-ελληνικής επιτροπής, και υπογραμμίζει ότι είναι έτοιμη για την ένωση όλων των ανταρτικών δυνάμεων.

Κ.Ε. Ε.Α.Μ. προς Churchill.
2 Μαρτίου 1944. F.O.371/43681/R3521.

2/3/1944 2540

Το P.W.E. δίνει οδηγίες στην Ελληνική Υπηρεσία του B.B.C. να μη μεταδώσει το πρωτοχρονιάτικο μήνυμα του Θ. Σοφούλη, παρά το γεγονός ότι η καταδίκη της διχόνοιας, εκ μέρους του, αντιπροσωπεύει σοβαρό τμήμα της ελληνικής κοινής γνώμης.

P.W.E. Weekly Directive 3-10 Μαρτίου 1944.
2 Μαρτίου 1944. F.O.371/43706/R2794.

2/3/1944 2541

Ο Leeper διαβιβάζει στον Eden αναλυτική έκθεση ελληνικής πηγής, σχετικά με την καπνοπαραγωγή στην Ελλάδα, μεταξύ Απριλίου 1941 και Δεκεμβρίου 1943. Σύμφωνα με την έκθεση, οι Γερμανοί, σε συνεργασία με τους Βουλγάρους, ασκούν ασφυκτικό έλεγχο στην παραγωγή καπνού και προμηθεύθηκαν σε χαμηλές τιμές το σύνολο σχεδόν του προϊόντος των ετών 1939 και 1940, 82.000 τόννους. Ως εκ τούτου, η παραγωγή των επόμενων ετών ήταν χαμηλότερη: 12.000 τόννοι στα εκτός βουλγαρικού ελέγχου εδάφη το 1941, 4.300 το 1942 και 9.000 περίπου το 1943. Αναμένεται, ωστόσο, αύξηση το 1944, εν αναμονή της Απελευθέρωσης και λόγω των υψηλότερων τιμών. Ο καπνός εξακολουθεί να αποτελεί μείζονα φορολογική πηγή της Κυβέρνησης των Αθηνών και ο ρόλος του στη μεταπελευθερωτική οικονομία θα είναι πρωταρχικός.

Leeper προς Eden.
Αριθ. 61, 2 Μαρτίου 1944. F.O.371/43756/R4223.

2/3/1944 2542

Το Κάιρο τηλεγραφεί στην Κ.Ε. του Ε.Α.Μ. διαμαρτυρόμενο, διότι δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. στην Εύβοια, τη Χαλκιδική και την Πελοπόννησο συνεχίζουν να εμποδίζουν τη δραστηριότητα της Σ.Σ.Α. Ελπίζει ότι πρόκειται για μεμονωμένα κρούσματα απειθαρχίας και ότι η Κ.Ε. θα εξασφαλίσει την πλήρη συνεργασία των δυνάμεων αυτών με τη Σ.Σ.Α.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/6990, 3 Μαρτίου 1944. F.O.371/43681/R3417.

2/3/1944 2543

Ο Ζέρβας αναφέρει ότι στη Μακεδονία επικρατεί αναταραχή, λόγω της δράσης δύο ομάδων 1200 Σέρβων που μάχονται υπό τον Ε.Λ.Α.Σ., στις περιοχές Καϊμακτσαλάν, Βερμίου και Κιλκίς. Η σημαία της "Ανεξάρτητης Μακεδονίας", που εμφανίσθηκε στην περιοχή της Αριδαίας από τον Ιανουάριο του 1944, προκαλεί την αντίδραση του ελληνικού πληθυσμού.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7003, 6 Μαρτίου 1944. F.O.371/43682/R3963.

2/3/1944 2544

Η Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ τηλεγραφεί ότι τα γερμανικά καΐκια μεταφέρουν, παράλληλα με τα εφόδια του Ερυθρού Σταυρού, και πολεμικό υλικό.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7013, 7 Μαρτίου 1944. F.O.371/43682/R3858.

3/3/1944 2545

Στην Πελοπόννησο και τη Στερεά ρίφθηκαν προκηρύξεις του P.W.E., που διαψεύδουν τους ισχυρισμούς του Ε.Λ.Α.Σ. στην Ηλεία ότι καλεί [τους αξιωματικούς] να καταταγούν στις δυνάμεις του μετά από εντολή του Γ.Σ.Μ.Α. Ο Ε.Λ.Α.Σ. Πελοποννήσου ισχυρίζεται ότι αυτές οι προκηρύξεις είναι γερμανικές, ενώ η Κ.Ε. του Ε.Α.Μ. παρατηρεί ότι η ίδια η πρόσκληση προς κατάταξη ήταν γερμανικός ελιγμός.

Periodical Summary αριθ. 13.
3 Μαρτίου 1944. F.O.371/43682/R4061.

3/3/1944 2546

Η ισοτιμία της χρυσής βρετανικής λίρας έφθασε τις 7.200.000 δρχ. στην Αθήνα, στο ανώτερο επίπεδο μέχρι σήμερα. Στις περιοχές που ελέγχουν οι αντάρτες στη νότια Πελοπόννησο βρίσκεται στις 5.000.000 δρχ.

Periodical Summary αριθ. 13.
3 Μαρτίου 1944. F.O.371/43682/R4061.

3/3/1944 2547

Ο Ζέρβας, με μήνυμά του προς το Γ.Σ.Μ.Α. και την ελληνική Κυβέρνηση, υποστηρίζει ότι τα ακόλουθα πολιτικά κόμματα και οργανώσεις εξέφρασαν την εμπιστοσύνη τους προς τις Ε.Ο.Ε.Α. και την απόφασή τους να τις συνδράμουν στο μέλλον: Κόμμα Φιλελευθέρων, Λαϊκό Δημοκρατικό Κόμμα, Σοσιαλιστικό Κόμμα Ελλάδας, Εθνικό Λαϊκό Κόμμα, Αγροτικό Σοσιαλδημοκρατικό Κόμμα, Δεύτερη Διεθνής, οργάνωση AESTARE, Πανελλήνιος Ένωσις Εφέδρων Αξιωματικών και Υπαξιωματικών, Ελληνοβρετανική Οργάνωσις Εθελοντών, Λαϊκή Απελευθερωτική Ένωσις, Εθνική Αγροτική Δράση, Εθνική Δράση, Εθνικά Επαναστατικά Σώματα, Εθνικό Κομιτάτο, Εθνικός Σύνδεσμος Εφέδρων, Ένωσις Πατρίδος, Ιερή Φάλαγξ, Οργάνωσις Ελεύθερης Ελλάδας, Π.Ε.Α.Ν., Σπίθα, Τρίαινα, Χ.

Ν. Ζέρβας προς Γ.Σ.Μ.Α., Ελληνική Κυβέρνηση.
3 Μαρτίου 1944. F.O.371/43683/R4752.

3/3/1944 2548

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι ο περιορισμός της Συμφωνίας της Πλάκας σε στρατιωτικά ζητήματα ήταν επιθυμία του Τσουδερού, καθώς και των Βρετανών. Η Συμφωνία φαίνεται ότι διατηρεί το status quo στη δυτική Ελλάδα, ενώ δεν επετεύχθη διακανονισμός για την Ήπειρο και τη δυτική Ρούμελη. Το ίδιο ισχύει και για το θέμα του ανώτατου διοικητή, αν και συμφωνήθηκε ότι θα γινόταν δεκτός ο Οθωναίος, τον οποίο αποδέχεται και η ελληνική Κυβέρνηση. Επίσης δεν επετεύχθη συμφωνία για τη δημιουργία προπαρασκευαστικής κυβερνητικής επιτροπής. Προτιμότερο, πάντως, θα ήταν το Ε.Α.Μ., μόνο ή από κοινού με την Ε.Κ.Κ.Α., να συγκροτήσει ένα είδος επιτροπής για τη διεξαγωγή διαπραγματεύσεων με τον Τσουδερό.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 136, απόρρ., immediate, 3 Μαρτίου 1944. F.O.371/43681/R3442.

3/3/1944 2549

Ο Leeper μεταφέρει στο F.O. τις απόψεις του Τσουδερού, μετά από αίτημα του τελευταίου, σχετικά με τις διαπραγματεύσεις στο πολιτικό επίπεδο, που πρέπει να ξεκινήσουν μετά την επίτευξη της Συμφωνίας της Πλάκας. Ο Τσουδερός δεν πρόκειται να ανακαλέσει τη δέσμευσή του να συζητήσει με όλες τις πολιτικές δυνάμεις, αλλά και δεν θα υποχωρήσει στους εκβιασμούς του Ε.Α.Μ. Εξάλλου, δεν επιθυμεί να μεταβεί αντιπροσωπεία του Ε.Α.Μ. στο Κάιρο, πριν να φθάσουν εκεί αξιόπιστοι πολιτικοί που θα ενισχύσουν τη θέση του.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 138, imnediate, απόρρ., 3 Μαρτίου 1944. F.O.371/43681/R3514.

4/3/1944 2550

Μέλη της Υπηρεσίας ΑΠΟΛΛΩΝ ανατίναξαν το φορτηγό πλοίο S.S. Luxembourg 4.700 τόννων.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7029, 9 Μαρτίου 1944. F.O.371/43682/R3963.

4/3/1944 2551

Η Ε.Κ.Κ.Α. υποστηρίζει ότι η ομάδα του Νικηφόρου συνέλαβε και αφόπλισε άνδρες και έναν αξιωματικό του 5/42 Συντάγματος στο Σερνικάκι.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7044, 14 Μαρτίου 1944. F.O.371/43683/R4752.

4/3/1944 2552

Τηλεγραφείται στον D.S.L. Dodson, Βρετανό αξιωματικό - σύνδεσμο, να μη συναντήσει τον H. Felmy, [Γερμανό Στρατιωτικό Διοικητή Νότιας Ελλάδας], στην Αθήνα και του επαναλαμβάνεται [η πάγια βρετανική πολιτική] ότι μόνη βάση διαπραγματεύσεων με τους Γερμανούς, είναι η άνευ όρων παράδοση των δυνάμεών τους.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7971, 13 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16506.

4/3/1944 2553

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι ο Τσουδερός έλαβε, μόλις, τηλεγράφημα από τον Χρύσανθο και τον Κύρου, οι οποίοι του προτείνουν να αναβάλει τη συμμετοχή των κομμουνιστών στην κυβέρνηση, μέχρις ότου ολοκληρωθεί η διαδικασία ενίσχυσής της.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 139, important, άκρως απόρρ., 4 Μαρτίου 1944. F.O.371/43681/R3514.

5/3/1944 2554

Ο Δαμασκηνός, απαντώντας στην πρόταση της Κυβέρνησης να αναλάβει εκπρόσωπός της στην Ελλάδα, εκθέτει αναλυτικά τις προτάσεις του, οι οποίες διαμορφώθηκαν μετά από συζητήσεις με πολιτικές προσωπικότητες. Θεωρεί ότι ο διορισμός αντιπροσώπου της Κυβέρνησης δεν είναι αναγκαίος, αλλά ούτε και επαρκής, για την αντιμετώπιση της κατάστασης. Υπογραμμίζει ότι οι πολιτικοί ηγέτες είναι αντίθετοι στη διεύρυνση της Κυβέρνησης και στις σχετικές προτάσεις του Κ.Κ.Ε. Τέλος, υπογραμμίζει ότι πρωτεύει η οργάνωση των ανταρτών σε τακτικό στρατό, το συντομότερο, υπό τις διαταγές διακεκριμένης στρατιωτικής προσωπικότητας, ώστε να αποφευχθούν ενέργειες που βλάπτουν τον πληθυσμό. (Η Κυβέρνηση λαμβάνει την απάντηση αυτή του Δαμασκηνού στις 5 Μαρτίου, ενώ δεν είναι γνωστή η ημερομηνία σύνταξής της).

Δαμασκηνός, Αρχιεπίσκοπος Ελλάδος, προς Ελληνική Κυβέρνηση.
Άκρως απόρρ., 5 Μαρτίου 1944. F.O.371/43683/R4595.

5/3/1944 2555

Εκδηλώνεται γενική απεργία των εργαζομένων στους σιδηροδρόμους Αθήνας - Πειραιά και Πελοποννήσου, ενώ συνεργάτες της Υπηρεσίας ΑΠΟΛΛΩΝ ανετίναξαν τρεις σιδηροδρομικές μηχανές. Αναβάλλεται η αναχώρηση 35 συρμών.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7019, 8 Μαρτίου 1944. F.O.371/43682/R3964.

6/3/1944 2556

Τα Τάγματα Ασφαλείας πραγματοποιούν μαζικές συλλήψεις κατοίκων στην Κοκκινιά. Επί τόπου εκτελούν μεγάλο αριθμό, καθώς και 50 ομήρους από το Χαϊδάρι. Μονάδες του Ε.Λ.Α.Σ. επιτίθενται εναντίον τους.

Συνταγματάρχης Ε. Μπακιρτζής (Πρόεδρος Π.Ε.Ε.Α.) προς Τσουδερό.
25 Μαρτίου 1944. F.O.371/43685/R6178.

6/3/1944 2557

Εκδίδεται στην Αθήνα κοινή διαταγή του Ράλλη και των S.S., σύμφωνα με την οποία όλο το προσωπικό του τακτικού Στρατού πρόκειται να κληθεί να υπηρετήσει στα Τάγματα Ασφαλείας.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 21.
Άκρως απόρρ., 6 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7867.

7/3/1944 2558

Ο Τσουδερός απευθύνει επιστολή προς τον Churchill, στην οποία υπογραμμίζει ότι τα όποια επεισόδια έχουν λάβει χώρα μεταξύ των ανταρτών, δεν μπορούν να αμαυρώσουν το χαρακτήρα της ελληνικής Αντίστασης. Τονίζει ότι, παρά τις περί του αντιθέτου προτροπές της ελληνικής Κυβέρνησης, το Γ.Σ.Μ.Α. δεν ενίσχυσε τις εθνικιστικές οργανώσεις, εκτός του Ε.Δ.Ε.Σ., ενώ αντίθετα παρείχε κάθε βοήθεια προς τον Ε.Λ.Α.Σ. Ο τελευταίος κυριαρχεί πλέον σε όλη σχεδόν τη χώρα, εντείνοντας τις επιθέσεις του εναντίον κάθε άλλης αντιστασιακής οργάνωσης. Ο Τσουδερός πιστεύει ότι, για το συντονισμό των ανταρτών, πρέπει να συγκροτηθεί μικτό ελληνο-βρετανικό επιτελείο, με το οποίο να υποχρεωθεί το Ε.Α.Μ. σε συνεργασία.

Τσουδερός προς Churchill.
Αριθ. 66, εμπιστ., 8 Μαρτίου 1944. F.O.371/43683/R4362.
Τσουδερός προς Churchill.
7 Μαρτίου 1944. F.O.371/43684/R4990.

7/3/1944 2559

Ο Τσουδερός, σε επιστολή του προς τον Churchill, υπογραμμίζει ότι 35.000 Έλληνες στρατιώτες βρίσκονται στη Μέση Ανατολή, υπό τις διαταγές της ελληνικής Κυβέρνησης. Από αυτούς οι 8.500 ανήκουν στο Ναυτικό και οι 4.000 στην Αεροπορία.

Τσουδερός προς Churchill.
Αριθ. 66, εμπιστ., 8 Μαρτίου 1944. F.O.371/43683/R4362.
Τσουδερός προς Churchill.
7 Μαρτίου 1944. F.O.371/43684/R4990.

7/3/1944 2560

Η Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ τηλεγραφεί ότι η Κοκκινιά περικυκλώθηκε από Τάγματα Ασφαλείας και αστυνομικούς. Δυνάμεις του Ε.Α.Μ. αμύνονται με επιτυχία, προς το παρόν. Το γερμανικό πυροβολικό τηρεί στάση αναμονής, παραταγμένο στα γύρω υψώματα, ενώ τέσσερα άτομα απαγχονίσθηκαν με στόχο την τρομοκράτηση των κατοίκων. Ο Θ. Σοφούλης και ο Δαμασκηνός προσπαθούν να επιτύχουν την απονομή αμνηστείας προς τους μαχομένους, εκ μέρους των Αρχών Κατοχής.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7038, 13 Μαρτίου 1944. F.O.371/43683/R4501.

7/3/1944 2561

Οι αντιπρόσωποι του Ε.Α.Μ. στο Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. καταγγέλλουν στο Γ.Σ.Μ.Α. ότι ο Ζέρβας δεν συνεργάζεται για την ενοποίηση των ανταρτικών δυνάμεων. Ζητούν ο τελευταίος να καταγγείλει τα Τάγματα Ασφαλείας, και το ίδιο να πράξει και το Γ.Σ.Μ.Α., με ανακοίνωσή του στην οποία θα εκφράζει την υποστήριξή του προς το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ., τον Ε.Δ.Ε.Σ., την Ε.Κ.Κ.Α. και τη Σ.Σ.Α.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7078, 22 Μαρτίου 1944. F.O.371/43683/R4911.

7/3/1944 2562

Ο Τσουδερός ενημερώνει τον Leeper για το περιεχόμενο του μηνύματος του Δαμασκηνού, που μετέφερε στο Κάιρο ο απεσταλμένος της Κυβέρνησης, ο οποίος έφθασε από την Αθήνα. Ο Δαμασκηνός ήλθε σε επαφή με "ικανούς" πολιτικούς, οι οποίοι θεωρούν ότι δεν είναι απαραίτητη η διεύρυνση της Κυβέρ-

νησης. Προτείνουν να ορισθεί μυστικά, από τον Γεώργιο Β΄ και την Κυβέρνηση, ο Δαμασκηνός ως Αντιβασιλέας το γρηγορότερο, ώστε να είναι σε θέση να κατευθύνει την Αντίσταση κατά την Απελευθέρωση και να συγκροτήσει κυβέρνηση από τις πρώτες μέρες. Το Κ.Κ.Ε. και οι ανεξάρτητοι σοσιαλιστές συμφωνούν με την παραπάνω πρόταση, αλλά ζητούν και την άμεση διεύρυνση της Κυβέρνησης του Καΐρου. Όλες οι πολιτικές δυνάμεις συμφωνούν να αναλάβει ο Οθωναίος ανώτατος διοικητής των αντιστασιακών δυνάμεων, εκείνος όμως δεν είναι έτοιμος να αποδεχθεί τη θέση αυτή, διατηρώντας αμφιβολίες ως προς τις πραγματικές προθέσεις του Ε.Α.Μ.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 146, immediate, άκρως απόρρ., 7 Μαρτίου 1944. F.O.371/43681/R3700.

8/3/1944 2563

Ο Τσουδερός διαβιβάζει στον Γεώργιο Β΄ τα έγγραφα που μετέφερε στο Κάιρο ο Συνταγματάρχης Ε. Φραδέλλος, απεσταλμένος της Κυβέρνησης στον Δαμασκηνό, στα οποία εκφράζονται οι απόψεις του πολιτικού κόσμου για την κατάσταση στην Ελλάδα. Εκ μέρους της Κυβέρνησης, προτείνει εμφατικά στον Γεώργιο Β΄ την αποδοχή υπογραφής μυστικής συνταγματικής πράξης, με την οποία θα ορίζεται Αντιβασιλέας ο Δαμασκηνός, θέση ομόφωνα αποδεκτή από όλα τα κόμματα στην Ελλάδα. Ο Τσουδερός τονίζει ότι μόνο εάν ο Γεώργιος Β΄ δεσμευθεί ότι δεν θα επιστρέψει στην Ελλάδα πριν από τη διενέργεια δημοψηφίσματος για το πολιτειακό, θα είναι ομαλές οι πολιτικές εξελίξεις κατά την Απελευθέρωση, γεγονός που θα αποβεί ευνοϊκό και για τον ίδιο τον Γεώργιο Β΄.

Τσουδερός προς Γεώργιο Β΄.
Άκρως απόρρ., 8 Μαρτίου 1944. F.O.371/43683/R4500.

8/3/1944 2564

Οι βουλγαρικές Αρχές Κατοχής προβαίνουν σε στρατολογία Ελλήνων.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7019, 8 Μαρτίου 1944. F.O.371/43682/R3964.

8/3/1944 2565

Βούλγαροι στρατιώτες περικύκλωσαν την Μπεριανή [Βερζιανή] και συνέλαβαν οκτώ αριστερούς.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7019, 8 Μαρτίου 1944. F.O.371/43682/R3964.

8/3/1944 2566

Ανώτερος Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στη Ρούμελη αναφέρει ότι εκδηλώθηκαν ταραχές, για άγνωστους λόγους, μεταξύ της Ε.Κ.Κ.Α. και του Ε.Λ.Α.Σ. στους Πενταγιούς, και η Ε.Κ.Κ.Α. αφόπλισε μονάδες του Ε.Λ.Α.Σ. Προτείνει, ωστόσο, να μην ακυρωθούν οι ρίψεις εφοδίων προς τις δύο οργανώσεις.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7033, 10 Μαρτίου 1944. F.O.371/43682/R3964.

8/3/1944 2567

Ο Leeper ενημερώνει το F.O. ότι ο Τσουδερός θεωρεί αναγκαία τη διεύρυνση της Κυβέρνησης και προτείνει να προσκληθούν ορισμένοι πολιτικοί στο Κάιρο, όπως και να συμμετάσχουν στη νέα Κυβέρνηση δύο υπουργοί από την Αριστερά. Οι διαπραγματεύσεις με την τελευταία θα γίνουν επί τη βάσει των παραπάνω. Σημειώνει ότι η Αριστερά ζητεί να συμμετέχει στην Κυβέρνηση με τέσσερις υπουργούς.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 148, immediate, άκρως απόρρ., 8 Μαρτίου 1944. F.O.371/43681/R3770.

8/3/1944 2568

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι ο Τσουδερός πιστεύει πως οι πολιτικοί και οι αντιπρόσωποι των αντιστασιακών οργανώσεων, με τους οποίους ήρθε σε επαφή ο Δαμασκηνός, προτείνουν να μην επιστρέψει στην Ελλάδα ο Γεώργιος Β΄ πριν από τη διενέργεια εκλογών. Ο Τσουδερός θα προτείνει στον Γεώργιο να ακολουθήσει αυτή την τακτική, ορίζοντας Αντιβασιλέα τον Δαμασκηνό.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 148, immediate, άκρως απόρρ., 8 Μαρτίου 1944. F.O.371/43681/R3770.

9/3/1944 2569

Ο Ε.Λ.Α.Σ. καταγγέλλει ότι η Ε.Κ.Κ.Α. υπέκλεψε από τις δυνάμεις του 40 όπλα, αφόπλισε τη φρουρά του στους Πενταγιούς, συνέλαβε 37 προσωπικότητες του Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. και τμήμα μονάδας της λιποτάκτησε στα Τάγματα Ασφαλείας, μετά την ανακατάληψη της Άμφισσας από τους Γερμανούς. Ο Ε.Λ.Α.Σ. υπογραμμίζει ότι οι σχέσεις με την οργάνωση αυτή είναι τεταμένες και μπορεί να οδηγήσουν σε σύγκρουση.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7036, 11 Μαρτίου 1944. F.O.371/43682/R3858.

9/3/1944 2570

Ο Hammond εκτιμά ότι, παρά τις καταγγελίες του Ε.Λ.Α.Σ. εναντίον της Ε.Κ.Κ.Α., δεν είναι πιθανό να εκδηλωθεί σύγκρουση μεταξύ τους, καθώς ο Ε.Λ.Α.Σ. φοβάται μήπως θεωρηθεί υπεύθυνος ενός δεύτερου εμφύλιου.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7036, 11 Μαρτίου 1944. F.O.371/43682/R3858.

9/3/1944 2571

Η Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ τηλεγραφεί ότι συνελήφθησαν από τους Γερμανούς ο Λ. Ζέρβας, ο Πετιμεζάς και ο Ι. Ματσούκας (πρώην μέλος του Ε.Δ.Ε.Σ.).

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7038, 13 Μαρτίου 1944. F.O.371/43683/R4501.

9/3/1944 2572

Ο Ε.Λ.Α.Σ. αρνείται να επιτρέψει τη διαφυγή των Ρώσων πρώην αιχμαλώτων από την Πελοπόννησο στη Μέση Ανατολή, δίχως εντολή της σοβιετικής Κυβέρνησης.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7038, 13 Μαρτίου 1944. F.O.371/43683/R4501.

10/3/1944 2573

Δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. στήνουν ενέδρα σε γερμανική μονάδα πυροβολικού, που κινείται βορειοδυτικά της Κορίνθου. Υποστηρίζουν ότι σκότωσαν 100 άνδρες και συνέλαβαν δύο.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

10/3/1944 2574

Γερμανική φρουρά πέφτει σε ενέδρα του Ε.Λ.Α.Σ. στη Θεσσαλία. Σκοτώνονται 10 Γερμανοί.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

10/3/1944 2575

Ο Ε.Λ.Α.Σ. κάνει καταστροφές στην οδό Πύργου - Τρίπολης και στρατολογεί 1000 άτομα από τα χωριά της περιοχής.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

10/3/1944 2576

Ο Sargent ενημερώνει τον Leeper ότι ο Γεώργιος Β΄, σε συζήτηση που είχε με τον Selborne και τον ίδιο, τόνισε ότι ο Καραπαναγιώτης θα πρέπει να εκδιωχθεί από την ελληνική Κυβέρνηση και πρότεινε να μην ορισθεί νέος Υπουργός Στρατιωτικών, εφόσον ήδη ο Τσουδερός κατέχει το Υπουργείο Εθνικής Αμύνης. Οι ελληνικές μονάδες στη Μέση Ανατολή θα μπορούσαν να τεθούν απευθείας υπό βρετανική διοίκηση. Οι Selborne και Sargent συμφωνούν, αλλά δεν θεωρούν τη στιγμή κατάλληλη, κυρίως διότι η ενέργεια αυτή θα αποδυνάμωνε την ελληνική Κυβέρνηση. Προτιμούν να εξετασθεί το ζήτημα, όταν θα έχουν ξεκινήσει οι διαπραγματεύσεις για τη διεύρυνση της Κυβέρνησης με τους πολιτικούς που ελπίζεται ότι θα φθάσουν στη Μέση Ανατολή.

Sargent προς Leeper.
Απόρρ., 10 Μαρτίου 1944. F.O.371/43746/R3361.

10/3/1944 2577

Ο Sargent, σε επιστολή του προς τον Selborne, εκφράζει την ανακούφισή του για την υπογραφή της Συμφωνίας μεταξύ των ανταρτών, η οποία οφείλεται σχεδόν αποκλειστικά στις ικανότητες του Woodhouse. Ερωτά αν έχει φθάσει η κατάλληλη στιγμή, αφού ολοκληρωθούν οι συμφωνίες στο στρατιωτικό επίπεδο, να αρχίσουν και οι πολιτικές διαπραγματεύσεις στην Αθήνα ή στο Κάιρο.

Sargent προς Selborne.
Αριθ. 9/G, 10 Μαρτίου 1944. F.O.371/43680/R2954.

10/3/1944 2578

Η Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ τηλεγραφεί ότι οι Γερμανοί συνέλαβαν τον Ε. Μπάρδη, οικονομικό σύμβουλο του Ζέρβα, και κατέσχεσαν μεγάλη ποσότητα χρυσού [που διέθετε ο Ε.Δ.Ε.Σ. στην Αθήνα]. Πιθανώς συνελήφθησαν πέντε επίσης άτομα, ανάμεσά τους και ο πράκτορας αριθ. 102, που εμφανιζόταν ως "Μάριος Χανιώτης", καθώς και ο Πλοίαρχος Μ. Κανάρης.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7038, 13 Μαρτίου 1944. F.O.371/43683/R4501.

10/3/1944 2579

Ο J. R. Colville αποστέλλει στον Dixon μνημόνιο του Γεωργίου Β΄ προς τον Churchill. Ο Γεώργιος Β΄ υπογραμμίζει ότι οι εθνικές αντιστασιακές οργανώσεις, που δημιουργήθηκαν από αξιωματικούς του Αλβανικού μετώπου, δεν ενισχύθηκαν από το Γ.Σ.Μ.Α., παρά τις επανηλειμμένες τους εκκλήσεις. Το γεγονός αυτό είχε ως αποτέλεσμα τη διάλυση ανταρτικής τους δύναμης 7.000 ανδρών το 1943. Αντίθετα, το Ε.Α.Μ., ενισχυόμενο συνεχώς, μάχεται όχι μόνο τον εχθρό αλλά και κάθε άλλη οργάνωση. Ζητεί την άμεση ενίσχυση των εθνικών οργανώσεων και την άσκηση πίεσης προς το Ε.Α.Μ. να περιορισθεί στον αγώνα εναντίον του κατακτητή.

J. R. Colville (Γραφείο Πρωθυπουργού Βρετανίας) προς P. J. Dixon.
Μνημόνιο, 10 Μαρτίου 1944. F.O.371/43684/R4990.

11/3/1944 2580

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. στήνουν ενέδρα σε γερμανική φάλαγγα κοντά στη Σπάρτη. Κατά τη μάχη που ακολουθεί, οι απώλειες των Γερμανών ανέρχονται σε 17 άνδρες.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

11/3/1944 2581

Ο Ρωμανός πληροφορεί τον Howard ότι αλβανικές συμμορίες, με την υποστήριξη των Γερμανών, πυρπόλησαν οκτώ χωριά στην περιοχή του Αργυρόκαστρου και δολοφόνησαν γνωστό κάτοικο της πόλης, ελληνικής καταγωγής, συνεχίζοντας τις επιχειρήσεις τους εναντίον του ελληνικού στοιχείου της Β. Ηπείρου.

Ι. Ρωμανός (Σύμβουλος Πρεσβείας ελληνικής Κυβέρνησης στο Λονδίνο) προς Howard.
Αριθ. 1713/ST/44, 11 Μαρτίου 1944. F.O.371/43682/R4004.

11/3/1944 2582

Συγκροτείται από τον Ε.Λ.Α.Σ. στη Βίνιανη η "Προσωρινή Κυβερνητική Επιτροπή Εθνικής Απελευθέρωσης" [Πολιτική Επιτροπή Εθνικής Απελευθέρωσης (Π.Ε.Ε.Α.)] με Πρόεδρο και Γραμματέα Εξωτερικών τον Μπακιρτζή, Γραμματέα Στρατιωτικών τον Μάντακα, Γραμματέα Εσωτερικών, Επισιτισμού και Κοινωνικής Πρόνοιας τον Σιάντο, Γραμματέα Δικαιοσύνης, Παιδείας και Οικονομικών τον Τσιριμώκο και Γραμματέα Γεωργίας, Εργασίας και Εθνικής Οικονομίας τον Κ. Γαβριηλίδη.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7041, 14 Μαρτίου 1944. F.O.371/43682/R3985.

11/3/1944 2583

Ο Ζέρβας καταγγέλλει κινήσεις δυνάμεων του Ε.Α.Μ. στην περιοχή του Δεσποτικού, οι οποίες παραβιάζουν τη Συμφωνία της Πλάκας

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7070, 20 Μαρτίου 1944. F.O.371/43683/R4829.

11/3/1944 2584

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι το Συμμαχικό Στρατηγείο δεν επιθυμεί να δημοσιοποιηθεί η άφιξη της συμβολικής ελληνικής δύναμης στην Ιταλία, πριν από την είσοδό της στη Ρώμη ή πριν από την άφιξη της Ι Ταξιαρχίας και τη συμμετοχή της στις επιχειρήσεις. Το Στρατηγείο συμφωνεί η ανακοίνωση να γίνει την κατάλληλη στιγμή, στο Κάιρο, σε συντονισμό με την ελληνική Κυβέρνηση.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 150, 11 Μαρτίου 1944. F.O.371/43701/R3923.

12/3/1944 2585

Η Κ.Ε. της Ε.Κ.Κ.Α. ζητεί από το Γ.Σ.Μ.Α. να της αποσταλούν εφόδια σε μεγαλύτερη κλίμακα από ό,τι στον Ε.Δ.Ε.Σ., ώστε να είναι σε θέση να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις του Σχεδίου Κιβωτός. Σε αντίθετη περίπτωση, θα αναγκασθεί να προβεί σε αυτοδιάλυση των μονάδων της.

Κ.Ε. Ε.Κ.Κ.Α. προς Γ.Σ.Μ.Α.
12 Μαρτίου 1944. F.O.371/43683/R4752.

12/3/1944 2586

Η βουλγαρική Κυβέρνηση επαναλαμβάνει τις ισχυρές επιθέσεις της εναντίον των ανταρτών στην περιοχή της Μακεδονίας που βρίσκεται υπό την κατοχή της, σε μία προσπάθεια ενίσχυσης των θέσεών της. Στα πλαίσια αυτά, εγκαθιστά βουλγαρικές οικογένειες σε ελληνικά χωριά. Παράλληλα βελτιώνεται η συμπεριφορά των Βουλγάρων προς τους Έλληνες.

Periodical Summary αριθ. 14.
Άκρως απόρρ., 12 Μαρτίου 1944. F.O.371/43683/R4596.

12/3/1944 2587

Σύμφωνα με πληροφορίες του [Office of Strategic Services] O.S.S., πιθανολογείται ότι μεταξύ των ανταρτών της περιοχής του Έβρου επικρατούν, προς το παρόν, οι μετριοπαθείς κομμουνιστές ηγέτες. Ενδέχεται, ωστόσο, οι πληροφορίες του O.S.S., που αποδίδει μεγάλη σημασία στους αντάρτες της περιοχής αυτής, να μην είναι απολύτως ακριβείς.

Periodical Summary αριθ. 14.
Άκρως απόρρ., 12 Μαρτίου 1944. F.O.371/43683/R4596.

12/3/1944 2588

Σύμφωνα με τον Φραδέλλο, η επικοινωνία του Δαμασκηνού με το Ε.Α.Μ., που γινόταν μέσω του Γληνού και, μετά το θάνατό του, μέσω του Σβώλου, πραγματοποιείται πλέον μέσω των Λαμπράκη, Ασκούτση και Θ. Τσάτσου, καθώς ο Σβώλος έχει περάσει στην παρανομία.

Periodical Summary αριθ. 14.
Άκρως απόρρ., 12 Μαρτίου 1944. F.O.371/43683/R4596.

12/3/1944 2589

Ο Φραδέλλος αναφέρει ότι ο πληθυσμός της Αθήνας έχει αυξηθεί σημαντικά, καθώς στην πόλη έχουν καταφύγει κάτοικοι από τις περιοχές που κατέστρεψαν οι Γερμανοί.

Periodical Summary αριθ. 14.
Άκρως απόρρ., 12 Μαρτίου 1944. F.O.371/43683/R4596.

12/3/1944 2590

Ο Φραδέλλος υποστηρίζει ότι ο Σαρηγιάννης έχει ορισθεί μυστικά ανώτατος διοικητής των ανταρτικών δυνάμεων, με την πλήρη συμφωνία των πολιτικών κομμάτων και του Ε.Α.Μ. Ο Δαμασκηνός γνωρίζει το γεγονός, αλλά δεν έχει γίνει γνωστό εάν το εγκρίνει.

Periodical Summary αριθ. 14.
Άκρως απόρρ., 12 Μαρτίου 1944. F.O.371/43683/R4596.

12/3/1944 2591

Ο Wines θεωρεί τα αποτελέσματα της Σύσκεψης Μυροφύλλου άκρως ικανοποιητικά, ως προς τους παρόντες στρατιωτικούς στόχους [του Σχεδίου Κιβωτός],

αλλά μάλλον βραχείας διάρκειας, καθώς αμφισβητεί τις καλές προθέσεις του Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ.

Periodical Summary αριθ. 14.
Άκρως απόρρ., 12 Μαρτίου 1944. F.O.371/43683/R4596.

12/3/1944 2592

Η Ε.Κ.Κ.Α. υποστηρίζει ότι, μετά τις ενέργειες της ομάδας Νικηφόρου εναντίον ανδρών του 5/42 Συντάγματος στις 4 Μαρτίου, ομάδα του Συντάγματος υπό το Δεδούση συνέλαβε ως αντίποινα στους Πενταγιούς άνδρες του τοπικού Ε.Λ.Α.Σ. και στελέχη του Ε.Α.Μ.. Οι συλληφθέντες έχουν ήδη αφεθεί ελεύθεροι, μετά από παρέμβαση του Ψαρρού.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7044, 14 Μαρτίου 1944. F.O.371/43683/R4752.

12/3/1944 2593

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην περιοχή Αγρινίου αναφέρει ότι 15 άνδρες των Ταγμάτων Ασφαλείας βρίσκονται στην περιοχή του Ξηρόμερου, υπό τις διαταγές ενός επιλοχία, πρώην μέλους του Ε.Δ.Ε.Σ., και ενός άλλου ατόμου, που υπήρξε συνεργάτης της Σ.Σ.Α. Ο Βρετανός αξιωματικός πιστεύει ότι μπορούν να εξουδετερωθούν, με τη βοήθεια δυνάμεων του Ε.Λ.Α.Σ., και ζητεί την άδεια να ενεργήσει προς την κατεύθυνση αυτή.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7044, 14 Μαρτίου 1944. F.O.371/43683/R4752.

12/3/1944 2594

Αποσπάσματα των Ταγμάτων Ασφαλείας βρίσκονται στα χωριά Αστακός, Μύτικας, Κανδήλα, Λουτράκι και Αμφιλοχία. Πολλοί κάτοικοι της περιοχής σπεύδουν να καταταγούν στα Τάγματα, πεπεισμένοι, από τη γερμανική προπαγάνδα, ότι θα πολεμήσουν εναντίον του Ε.Λ.Α.Σ. και των κομμουνιστών.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7044, 14 Μαρτίου 1944. F.O.371/43683/R4752.

12/3/1944 2595

Δώδεκα Ρώσοι πρώην αιχμάλωτοι κατευθύνονται προς την Ανδρίτσαινα, από όπου έχει οργανωθεί η διαφυγή τους δια θαλάσσης.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7044, 14 Μαρτίου 1944. F.O.371/43683/R4752.

12/3/1944 2596

Ο Ν. Ζέρβας υποστηρίζει ότι η σύλληψη των Πετιμεζά, Ματσούκα και Λ. Ζέρβα οφείλεται σε προδοσία των δοσιλόγων Παπαγεωργίου, Παπαθανασόπουλου, Βουλπιώτη και Ταβουλάρη, αλλά και σε προδοσία του Ε.Α.Μ. που χάνει έδαφος στην Αθήνα.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7047, 15 Μαρτίου 1944. F.O.371/43683/R4752.

12/3/1944 2597

Ο Stevens τηλεγραφεί από την Πελοπόννησο ότι στην περιοχή υπάρχουν 150 περίπου Ρώσοι αιχμάλωτοι, που απέδρασαν από τους Γερμανούς. Ορισμένοι κατέφυγαν στον Ε.Λ.Α.Σ., αλλά στις επαφές τους με τη Σ.Σ.Α., εξέφρασαν ισχυρή διαφωνία με την οργάνωση και ζήτησαν να τους δοθούν τα μέσα να εγκαταλείψουν την περιοχή, ενέργεια με την οποία είναι αντίθετος ο Ε.Λ.Α.Σ.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7051, 16 Μαρτίου 1944. F.O.371/43682/R4060.

12/3/1944 2598

Ο Stevens τηλεγραφεί ότι έστειλε μία ομάδα Ρώσων, πρώην αιχμαλώτων των Γερμανών, να φυγαδευθούν από την Πελοπόννησο στη Μέση Ανατολή, δια θαλάσσης.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7051, 16 Μαρτίου 1944. F.O.371/43682/R4060.

12/3/1944 2599

Η Π.Ε.Ε.Α. ανακοινώνει τη συγκρότησή της στις κυβερνήσεις της Βρετανίας, των Η.Π.Α. και της Ε.Σ.Σ.Δ. Υπογραμμίζει ότι δημιουργήθηκε ως κεντρικό πολιτικό όργανο, για να συντονίσει τον απελευθερωτικό αγώνα του ελληνικού λαού στο πλευρό των Συμμάχων και να οδηγήσει τη χώρα στην ενότητα, η έλλειψη της οποίας τόσα δεινά έχει επιφέρει. Η Επιτροπή αναμένει να συνεχισθεί η ενίσχυση, που πρόσφεραν πάντα οι συμμαχικές κυβερνήσεις στον αγώνα του ελληνικού λαού.

Boxshall προς Howard
Αριθ. DTR/GR/7078, 22 Μαρτίου 1944. F.O.371/43683/R4911.

13/3/1944 2600

Η Π.Ε.Ε.Α. αποφασίζει να διενεργηθούν εκλογές για τη συγκρότηση Εθνικού Συμβουλίου, το οποίο θα ορίσει τα καθήκοντα και την τελική σύνθεσή της.

Δελτίο Πράξεων και Αποφάσεων της Π.Ε.Ε.Α. 17 Μαρτίου 1944.
17 Μαρτίου 1944. F.O.371/43685/R6320.

13/3/1944 2601

Η Π.Ε.Ε.Α. αποφασίζει να καταργηθούν οι πολιτικοί καθοδηγητές στον Ε.Λ.Α.Σ.

Δελτίο Πράξεων και Αποφάσεων της Π.Ε.Ε.Α. 17 Μαρτίου 1944.
17 Μαρτίου 1944. F.O.371/43685/R6320.

13/3/1944 2602

Η Π.Ε.Ε.Α. αποφασίζει την εγκαθίδρυση τοπικών διοικητικών οργάνων στην Ελεύθερη Ελλάδα.

Δελτίο Πράξεων και Αποφάσεων της Π.Ε.Ε.Α. 17 Μαρτίου 1944.
17 Μαρτίου 1944. F.O.371/43685/R6320.

13/3/1944 2603

Η Π.Ε.Ε.Α. παραχωρεί αμνηστεία σε όλους τους εγκληματίες, εξαιρώντας όσους είναι ένοχοι προδοσίας.

Δελτίο Πράξεων και Αποφάσεων της Π.Ε.Ε.Α. 20 Μαρτίου 1944.
20 Μαρτίου 1944. F.O.371/43685/R6320.

13/3/1944 2604

Η Π.Ε.Ε.Α. αποφασίζει ότι οι εκλογές για τη συγκρότηση του Εθνικού Συμβουλίου θα είναι μυστικές, τόσο στην Ελεύθερη Ελλάδα όσο και στις κατεχόμενες περιοχές. Οι βουλευτές της Βουλής του 1936 εκλέγονται αυτοδικαίως. Δικαίωμα ψήφου και εκλογής έχουν και οι γυναίκες, καθώς και όλοι όσοι έχουν συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας τους.

Δελτίο Πράξεων και Αποφάσεων της Π.Ε.Ε.Α. 20 Μαρτίου 1944.
20 Μαρτίου 1944. F.O.371/43685/R6320.

13/3/1944 2605

Η Π.Ε.Ε.Α. επικυρώνει όλες τις διοικητικές πράξεις και διαταγές που εξέδωσε το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. προ της 12ης Μαρτίου 1944.

Δελτίο Πράξεων και Αποφάσεων της Π.Ε.Ε.Α. 20 Μαρτίου 1944.
20 Μαρτίου 1944. F.O.371/43685/R6320.

13/3/1944 2606

Ο Leeper διαβιβάζει στον Eden έκθεση του Δαμασκηνού προς στην ελληνική Κυβέρνηση, καθώς και άλλα έγγραφα πολιτικών προσωπικοτήτων, που μετέφερε στο Κάιρο ο Φραδέλλος. Ο Leeper τονίζει ότι το μόνο σημείο στο οποίο συμφωνεί το σύνολο του πολιτικού κόσμου, είναι πως ο Γεώργιος Β΄ έχει ήδη δεσμευθεί με το διάγγελμά του της 8ης Νοεμβρίου 1943, να μην επιστρέψει στην Ελλάδα πριν από τη διενέργεια δημοψηφίσματος.

Leeper προς Eden.
Αριθ. 69, άκρως απόρρ., 13 Μαρτίου 1944. F.O.371/43683/R4595.

13/3/1944 2607

Ο Leeper θεωρεί ότι ο Δαμασκηνός είναι αντίθετος προς κάθε αντιστασιακή ενέργεια των ανταρτών και επιθυμεί να παύσει κάθε δραστηριότητά τους εναντίον των Γερμανών. Ο Δαμασκηνός είχε επαφές με τους Θ. Σοφούλη, Γονατά, Μυλωνά, Παπανδρέου, Σοφιανόπουλο, Π. Ράλλη, Μάξιμο, Διομήδη, Σβώλο, Οθωναίο, καθώς επίσης και με μέλη του Κ.Κ.Ε., στελέχη του Ε.Ο.Χ.Α. και άλλα άτομα. Οι προτάσεις του απηχούν τις απόψεις των παλαιών πολιτικών και του Οθωναίου, που βρίσκονται σε αντίθεση με το Κ.Κ.Ε. και τον Σβώλο.

Leeper προς Eden.
Αριθ. 69, άκρως απόρρ., 13 Μαρτίου 1944. F.O.371/43683/R4595.

13/3/1944 2608

Ο Leeper διαβιβάζει στον Eden το κείμενο της πρότασης του Γεωργίου Β΄ και της ελληνικής Κυβέρνησης προς τον Δαμασκηνό. Προτείνεται να δεχθεί ο Δαμασκηνός να ορισθεί αντιπρόσωπος της Κυβέρνησης και του Γεωργίου στην Ελλάδα, με στόχο την ενίσχυση του αντιστασιακού αγώνα, καθώς και την προσωρινή ανάληψη της διακυβέρνησης της χώρας, μετά την υποχώρηση του εχθρού. Ο Δαμασκηνός, που θα υποστηρίζεται από μυστική επιτροπή, καλείται να έλθει σε επαφή με ευρύ κύκλο πολιτικών προσωπικοτήτων και να προτείνει ως μέλη της επιτροπής αυτής άτομα με ισχυρό λαϊκό έρεισμα.

Leeper προς Eden.
Αριθ. 69, άκρως απόρρ., 13 Μαρτίου 1944. F.O.371/43683/R4595.

13/3/1944 2609

Αντιπροσωπεία της Ε.Κ.Κ.Α. με επικεφαλής τον Ψαρρό συναντάται με αντιπροσωπεία του Ε.Λ.Α.Σ. στο Λιδορίκι σε εγκάρδιο κλίμα. Ο Ψαρρός δέχεται τα αιτήματα του Ε.Λ.Α.Σ. να εξετάσει τα επεισόδια που δημιουργήθηκαν εναντίον του Ε.Α.Μ. και του Ε.Λ.Α.Σ. από το 5/42 Σύνταγμα και να απομακρύνει εκείνους που ευθύνονται για αυτά. Επίσης θα θέσει σε διαθεσιμότητα τον Δεδούση και δεσμεύεται να επιβάλει την τάξη στις γραμμές του Συντάγματος, καθώς, σε αντίθετη περίπτωση, ο Ε.Λ.Α.Σ. θα χρησιμοποιήσει βία εναντίον του.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7070, 20 Μαρτίου 1944. F.O.371/43683/R4829.

14/3/1944 2610

Το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. τηλεγραφεί στο Γ.Σ.Μ.Α. ότι όλες του οι δυνάμεις τέθηκαν υπό τις διαταγές της Π.Ε.Ε.Α., με απόφαση της Κ.Ε. του Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ.

Γενικό Στρατηγείο Ε.Λ.Α.Σ. προς Γ.Σ.Μ.Α.
14 Μαρτίου 1944. F.O.371/43682/R4060.

14/3/1944 2611

Η Π.Ε.Ε.Α., με τηλεγράφημά της προς τον Τσουδερό, ανακοινώνει τη συγκρότησή της, που έχει στόχο την ενότητα των εθνικών δυνάμεων για το συντονισμό του εθνικοαπελευθερωτικού αγώνα στο πλευρό των Συμμάχων. Επίσης την ανάληψη της διοίκησης των ήδη ελεύθερων περιοχών της Ελλάδας και την εξασφάλιση ελεύθερης πολιτικής ζωής μετά την Απελευθέρωση. Η Π.Ε.Ε.Α. σκοπεύει να συγκροτήσει κυβέρνηση εθνικής ενότητας και ελπίζει ότι ο Τσουδερός θα συμβάλει προς την κατεύθυνση αυτή.

Πολιτική Επιτροπή Εθνικής Απελευθέρωσης (Π.Ε.Ε.Α.) προς Τσουδερό.
14 Μαρτίου 1944. F.O.371/43683/R4752.
Leeper προς F.O.
Τηλ. 161, immediate, απόρρ., 16 Μαρτίου 1944. F.O.371/43682/R4233.

14/3/1944 2612

Οι Αρχές Κατοχής λαμβάνουν τα εξής μέτρα για την αντιμετώπιση των αυξανόμενων αναγκών της Γερμανίας σε εργατικό δυναμικό: 1) αποδεσμεύονται ερ-

γάτες ορισμένων ελληνικών επιχειρήσεων για να σταλούν στη Γερμανία· 2) τιμωρούνται ως σαμποτέρ οι εργάτες που αρνούνται να επιστρέψουν στις θέσεις τους στα εργοστάσια του Πειραιά, των οποίων η παραγωγή προορίζεται για τους Γερμανούς· 3) δίνεται εντολή σε όλους τους Ιταλούς υπηκόους, άνδρες και γυναίκες άνω των 16 ετών, που κατοικούν στην Αθήνα και στον Πειραιά, να παρουσιασθούν στο γερμανικό γραφείο εργασίας.

Wright (Πρεσβεία Βρετανίας στην Ουάσιγκτων) προς F.O. (Southern Department).
Άκρως απόρρ., 19 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R6684.

14/3/1944 2613

Τετρακόσιοι Έλληνες, από την Αθήνα κυρίως, οι οποίοι διέφυγαν στην Τουρκία, με τη συγκατάθεση του Ε.Α.Μ., αναφέρουν ότι η οργάνωση αυτή απαγορεύει γενικά στους νέους άνδρες να διαφεύγουν από την Ελλάδα, υποστηρίζοντας ότι πατριωτικό τους καθήκον είναι να πολεμήσουν τον εχθρό μέσα στη χώρα. Επίσης περιορίζει τη διαφυγή των γυναικών και των παιδιών. Εξαιρούνται οι Εβραίοι και, σε μικρότερο βαθμό, οι άνδρες άνω των 45 ετών.

Wright προς F.O. (Southern Department).
Άκρως απόρρ., 19 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R6684.

14/3/1944 2614

Τετρακόσιοι Έλληνες, από την Αθήνα κυρίως, οι οποίοι διέφυγαν στην Τουρκία, με τη συγκατάθεση του Ε.Α.Μ., αναφέρουν ότι οι περισσότεροι άνδρες των Ταγμάτων Ασφαλείας είναι μέλη του Ε.Δ.Ε.Σ. και τρέφουν αντιγερμανικά αισθήματα, όπως και όλος γενικά ο κόσμος. Οι άνδρες αυτοί υποστηρίζουν ότι με τα γερμανικά όπλα προστατεύουν τον ελληνικό λαό από τον κομμουνισμό. Ο πληθυσμός θεωρεί τα Τάγματα αναγκαίο κακό.

Wright προς F.O. (Southern Department).
Άκρως απόρρ., 19 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R6684.

14/3/1944 2615

Σε διακήρυξή της προς τον ελληνικό λαό, η Π.Ε.Ε.Α. υπογραμμίζει ότι συγκροτήθηκε ανταποκρινόμενη στη λαϊκή βούληση και μετά από πρόσκληση της Κ.Ε. του Ε.Α.Μ., καθώς ήταν επείγουσα η ανάγκη να υπάρξει κεντρική διοίκηση στην Ελεύθερη Ελλάδα. Μετά την εκδίωξη των Γερμανών, θα σχηματίσει κυβέρνηση εθνικής ενότητας, που θα διενεργήσει δημοψήφισμα εξασφαλίζοντας την επικράτηση της λαϊκής κυριαρχίας. Καλεί όλες τις οργανώ-

σεις, τα κόμματα και τον Τσουδερό να συμπράξουν στο μελλοντικό αυτό κυβερνητικό σχήμα.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7051, 16 Μαρτίου 1944. F.O.371/43682/R4060.

14/3/1944 2616

Η Γραμματεία των Εσωτερικών της Π.Ε.Ε.Α., τονίζει, με την εγκύκλιό της αριθ. 1 προς τις Επιτροπές Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ότι η Π.Ε.Ε.Α. θα ακολουθήσει τους κανόνες της "λαοκρατίας". Αντιπρόσωποι της Επιτροπής θα ορισθούν σε κάθε επαρχία, ως σύνδεσμοι των επαρχιακών συμβουλίων και του νομαρχιακού συμβουλίου.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7199, 18 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R6579.

14/3/1944 2617

Η Γραμματεία των Εσωτερικών της Π.Ε.Ε.Α., με την εγκύκλιό της αριθ. 2, δίνει οδηγίες στις Επιτροπές Τοπικής Αυτοδιοίκησης για την καλύτερη οργάνωση της αλληλοβοήθειας, στα πλαίσια της αντιμετώπισης του επισιτιστικού προβλήματος. Η Π.Ε.Ε.Α. ελπίζει ότι θα μπορέσει να οργανώσει παιδικά συσσίτια.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7199, 18 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R6579.

14/3/1944 2618

Η Γραμματεία Εσωτερικών της Π.Ε.Ε.Α. απευθύνει, με την εγκύκλιό της αριθ. 3, πρόσκληση προς τους άνδρες των Σωμάτων Ασφαλείας να στρατευθούν στο πλευρό της Π.Ε.Ε.Α., στον αγώνα εναντίον των Γερμανών και των Βουλγάρων. Όσοι προσέλθουν θα αμνηστευθούν για όποιες πράξεις τους οφείλονται σε διαταγές προδοτών. Όσοι αρνηθούν και συνεχίσουν τη συνεργασία τους με τον εχθρό, θα εκτελούνται με διαταγή της Επιτροπής, του λαού και των Συμμάχων.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7199, 18 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R6579.

14/3/1944 2619

Ο Leeper ενημερώνει το F.O. ότι ο Τσουδερός δεν θα αναγνωρίσει την

Π.Ε.Ε.Α., η οποία θεωρεί ότι δημιουργήθηκε για να του ασκηθεί εκβιασμός, πριν ακόμη αρχίσουν οι διαπραγματεύσεις για τη συγκρότηση διευρυμένης κυβέρνησης. Ο Τσουδερός ζητεί την άμεση υποστήριξη της βρετανικής Κυβέρνησης και πιστεύει ότι, εάν δεν αναγνωρίσει ούτε εκείνη την Π.Ε.Ε.Α., το Ε.Α.Μ. θα χάσει έδαφος στην Ελλάδα.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 153, immediate, 14 Μαρτίου 1944. F.O.371/43682/R3987.

14/3/1944 2620

Ο Leeper μεταφέρει στο F.O. το αίτημα του Τσουδερού να πιέσουν ο Churchill και ο Eden τον Γεώργιο Β΄ να αποδεχθεί την ανάληψη της Αντιβασιλείας από τον Δαμασκηνό και να δεσμευθεί ότι θα επιστρέψει στην Ελλάδα μόνο μετά τη διενέργεια δημοψηφίσματος. Επισημαίνεται ότι ο Γεώργιος Β΄ υπολογίζει μόνο τις συμβουλές του Churchill και του Eden και δεν έχει συνείδηση της κατάστασης, η οποία δεν παρέχει, πλέον, περιθώρια εναλλακτικών λύσεων.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 156, immediate, άκρως απόρρ., 14 Μαρτίου 1944. F.O.371/43682/R3988.
Leeper προς F.O.
Τηλ. 154, immediate, άκρως απόρρ., 14 Μαρτίου 1944. F.O.371/43682/R3988.

15/3/1944 2621

Η Κ.Ε. της Ε.Κ.Κ.Α. τηλεγραφεί στο Γ.Σ.Μ.Α. ότι δεν συμμετέχει στην Π.Ε.Ε.Α., που συγκροτήθηκε μετά από απόφαση του Ε.Α.Μ., και ότι ο Μπακιρτζής δεν την εκπροσωπεί πλέον.

Κ.Ε. Ε.Κ.Κ.Α. προς Γ.Σ.Μ.Α.
15 Μαρτίου 1944. F.O.371/43682/R4060.

15/3/1944 2622

Οι Γερμανοί εκτέλεσαν 100 ομήρους, ως αντίποινα για την ανατίναξη του τρένου στα Τέμπη στις 23 Φεβρουαρίου.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7062, 18 Μαρτίου 1944. F.O.371/43683/R4752.

16/3/1944 2623

Δύναμη 2.000 ανδρών των Ταγμάτων Ασφαλείας περικυκλώνει την περιοχή Νέ-

ας Φιλαδέλφειας - Περισσού και συλλαμβάνει την πλειονότητα των ανδρών που κατοικούν στην περιοχή. Εκτελούνται επί τόπου 26 άμαχοι.

Μπακιρτζής προς Τσουδερό.
25 Μαρτίου 1944. F.O.371/43685/R6178.

16/3/1944 2624

Ο [Ελληνικός Απελευθερωτικός Σύνδεσμος] Ε.Α.Σ., με ανακοινωσή του προς τους διαπιστευμένους στην ελληνική Κυβέρνηση πρέσβεις των Η.Π.Α., της Βρετανίας, της Ε.Σ.Σ.Δ. και της Γαλλικής Επιτροπής Απελευθέρωσης [Blondel], αναφέρεται στην εκπομπή του B.B.C. της 20ης Φεβρουαρίου. Στην εκπομπή αυτή μεταδόθηκε η διάψευση εκ μέρους του Γ.Σ.Μ.Α. του περιεχομένου προκηρύξεων που κυκλοφόρησαν στην Πελοπόννησο, εμφανίζοντας τον Ε.Λ.Α.Σ. να καλεί όλους τους αξιωματικούς να καταταγούν στις γραμμές του και τα μέλη του ως μόνα επιφορτισμένα, από το Γ.Σ.Μ.Α., να φέρουν όπλα. Ο Ε.Α.Σ. υπογραμμίζει ότι η διάψευση αυτή όφειλε να περιλαμβάνει και καταδίκη των Ταγμάτων Ασφαλείας, που οργανωμένα από τον Ι. Ράλλη και υπό την κάλυψη της Εθνικής Δράσης, μάχονται εναντίον των ανταρτών.

Leeper προς Eden.
Αριθ. 73, απόρρ., 19 Μαρτίου 1944. F.O.371/43684/R5066.

16/3/1944 2625

Ο Ε.Α.Σ. καταγγέλλει τις δραστηριότητες του Stott στην Αθήνα, το Νοέμβριο του 1943, σε ανακοινωσή του προς τους διαπιστευμένους στην ελληνική Κυβέρνηση πρέσβεις των Η.Π.Α., της Βρετανίας, της Ε.Σ.Σ.Δ. και της Γαλλικής Επιτροπής Απελευθέρωσης. Υπογραμμίζει ότι ο Stott, εμφανιζόμενος ως απεσταλμένος του Γ.Σ.Μ.Α., είχε μυστικές επαφές με δοσιλόγους και Γερμανούς αξιωματούχους.

Leeper προς Eden.
Αριθ. 73, απόρρ., 19 Μαρτίου 1944. F.O.371/43684/R5066.

16/3/1944 2626

Ο Ζέρβας ανακοινώνει ότι απελευθέρωσε όλους τους αιχμαλώτους ελασίτες, σύμφωνα με τη Συμφωνία της Πλάκας, και ζητεί διαβεβαίωση ότι το ίδιο έπραξε και ο Ε.Λ.Α.Σ. για τους δικούς του άνδρες.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7062, 18 Μαρτίου 1944. F.O.371/43683/R4752.

16/3/1944 2627

Ο Ζέρβας ανακοινώνει ότι το Κόμμα των Φιλελευθέρων, το Λαϊκό Κόμμα και το Δημοκρατικό Κόμμα έστειλαν στο Αρχηγείο του τον Καθηγητή Χ. Σγουρίτσα ως αντιπρόσωπό τους.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7062, 18 Μαρτίου 1944. F.O.371/43683/R4752.

17/3/1944 2628

Ο Τσουδερός διαβεβαιώνει τον Σαράφη ότι σταθερός στόχος της κυβέρνησής του παραμένει η διεύρυνσή της, ώστε να έχει αντιπροσωπευτικό λαϊκό χαρακτήρα. Στο πλαίσιο αυτό, θα συνεχίσει τις διαπραγματεύσεις με τους πολιτικούς παράγοντες και τις οργανώσεις, που έχουν αρχίσει στην Αθήνα. Ζητεί από τον Σαράφη να διαβιβάσει τα παραπάνω στα μέλη της Π.Ε.Ε.Α.

Τσουδερός προς Υποστράτηγο Σ. Σαράφη (Στρατιωτικό Διοικητή Γενικού Στρατηγείου Εθνικού Λαϊκού Απελευθερωτικού Στρατού) (Ε.Λ.Α.Σ.).
17 Μαρτίου 1944. F.O.371/43683/R4829.
Leeper προς F.O.
Τηλ. 163, immediate, άκρως απόρρ., 17 Μαρτίου 1944. F.O.371/43682/R4255.

17/3/1944 2629

Ο Leeper διαβιβάζει στο F.O. το κείμενο τηλεγραφήματος της ελληνικής Κυβέρνησης προς τον Θ. Σοφούλη. Η Κυβέρνηση ζητεί από τον Σοφούλη να μεταφέρει το τηλεγράφημά της αυτό και στους συναδέλφους του πολιτικούς, στον Δαμασκηνό, στο Κ.Κ.Ε. και στο Ε.Α.Μ. Στο τηλεγράφημα περιέχεται η απάντηση του Τσουδερού στο μήνυμα της Π.Ε.Ε.Α. Ζητείται από τον Σοφούλη να αναλάβει, εκ μέρους της Κυβέρνησης, τις διαπραγματεύσεις για τη συγκρότηση ενιαίας κυβέρνησης εθνικής ενότητας, με έδρα το Κάιρο, στο όνομα της οποίας θα διεξάγεται και ο αντιστασιακός αγώνας στην Ελλάδα, υπό τις διαταγές ανώτατου διοικητή κοινής αποδοχής. Οι διαπραγματεύσεις θα μπορούσαν να διεξαχθούν στο Κάιρο, εάν ο Σοφούλης το θεωρεί προσφορότερο.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 163, immediate, άκρως απόρρ., 17 Μαρτίου 1944. F.O.371/43682/R4255.

17/3/1944 2630

Ο Barnes αναφέρει ότι μονάδες του Ε.Λ.Α.Σ. διείσδυσαν στην περιοχή βορείως της Πρέβεζας, παραβιάζοντας την ανακωχή. Ο Ζέρβας έστειλε επί τόπου ενισχύσεις.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7070, 20 Μαρτίου 1944. F.O.371/43683/R4829.

18/3/1944 2631

Ο Υπολοχαγός Ζ. Κατεχάκης ενεργεί ως Γενικός Διοικητής της περιοχής Ηρακλείου, αναμένοντας την άφιξη του Συνταγματάρχη Τσαγκαράκη, που ορίσθηκε Διοικητής της περιοχής από την ελληνική Κυβέρνηση.

Crete Weekly Situation Report 18 Μαρτίου 1944.
18 Μαρτίου 1944. F.O.371/43676/R1201.

18/3/1944 2632

Ο Ματθαιουδάκης, επικεφαλής του Ε.Α.Μ. στην Κρήτη, υποστηρίζει ότι 12 Γερμανοί σκοτώθηκαν και 20 τραυματίσθηκαν, σε σύγκρουση γερμανικών δυνάμεων με το Ε.Α.Μ.

Crete Weekly Situation Report 18 Μαρτίου 1944.
18 Μαρτίου 1944. F.O.371/43676/R1201.

18/3/1944 2633

Ο Μπαντουβάς εκτέλεσε δύο πληροφοριοδότες των Γερμανών. Από την αρχή του 1944 έχει εκτελέσει οκτώ συνολικά πληροφοριοδότες.

Crete Weekly Situation Report 18 Μαρτίου 1944.
18 Μαρτίου 1944. F.O.371/43676/R1201.

18/3/1944 2634

Οι Γερμανοί εξακολουθούν να καταδιώκουν υπολείμματα της ομάδας του Βρετανού αξιωματικού - συνδέσμου Λοχία D. C. Perkins, στην περιοχή Σελίνου.

Crete Weekly Situation Report 18 Μαρτίου 1944.
18 Μαρτίου 1944. F.O.371/43676/R1201.

18/3/1944 2635

Η Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ τηλεγραφεί ότι στις 31 Ιανουαρίου 1944 κυκλοφορούσαν χαρτονομίσματα συνολικής αξίας 3.942.000.000.000 δρχ., στα τέλη Φεβρουαρίου 5.220.000.000.000 δρχ. και στις 10 Μαρτίου 5.700.000.000.000 δρχ. Οι Γερμανοί έχουν πωλήσει από τον Νοέμβριο του 1943 200.050.000 ναπολεόνια και 400.050.000 χρυσές αγγλικές λίρες. Στις 10 Μαρτίου η ισοτιμία της λίρας

ήταν 10.000.000 δρχ. και στις 15 Μαρτίου 14.000.000, ενώ το ναπολεόνι είχε τιμή κατά 22% μικρότερη. Τα ημερήσια έξοδα της κυβέρνησης Ράλλη ανέρχονται σε 70.000.000.000 δρχ.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7104, 27 Μαρτίου 1944. F.O.371/43685/R6178.

19/3/1944 2636

Ο Leeper διαβιβάζει στον Eden ανακοίνωση του Ε.Α.Σ. σχετικά με τη δραστηριότητα του Stott στην Αθήνα. Ο Leeper σημειώνει ότι ο Ε.Α.Σ. είναι μία αριστερή ομάδα Ελλήνων στην Αίγυπτο, που οργανώθηκε από το Ε.Α.Μ. ή από συμπαθούντες της οργάνωσης. Επίσης επισημαίνει ότι ο Γ. Ρούσσος και ο Μπακιρτζής συνδέονται στενά με την ομάδα αυτή.

Leeper προς Eden.
Αριθ. 73, απόρρ., 19 Μαρτίου 1944. F.O.371/43684/R5066.

19/3/1944 2637

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι η ελληνική Κυβέρνηση διαμαρτύρεται για τη μεταχείριση των Ελλήνων, που ήταν κρατούμενοι στην Ιταλία και, μετά την απελευθέρωσή τους, μεταφέρθηκαν στη Μέση Ανατολή, όπου παραμένουν έγκλειστοι σε στρατόπεδο για να ελεγχθούν. Ανάλογες διαμαρτυρίες έχουν διατυπωθεί και για τους πρόσφυγες από την Ελλάδα, που κρατούνται σε αντίστοιχο στρατόπεδο, λόγω του εξαιρετικά μακρού χρόνου κράτησης και της μεταχείρισης που τυγχάνουν. Σημειώνει, ωστόσο, ότι το τελευταίο αυτό στρατόπεδο πρόκειται να καταργηθεί.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 16 Saving, 19 Μαρτίου 1944. F.O.371/43705/R5296.

20/3/194 2638

Ο Smuts υπογραμμίζει, σε aide-memoire προς τον Γεώργιο Β΄, ότι θα τον έβλαπτε η υπογραφή μυστικής συνταγματικής πράξης περί μη επιστροφής του στην Ελλάδα, πριν από τη διενέργεια δημοψηφίσματος, και το διορισμό του Δαμασκηνού ως Αντιβασιλέα. Σημειώνει ότι, ως έσχατη λύση, θα μπορούσε να ορισθεί Αντιβασιλέας ο Διάδοχος. Θεωρεί, τέλος, ότι, κατά την Απελευθέρωση, θα πρέπει να συγκροτηθεί συμμαχική στρατιωτική κυβέρνηση στην Ελλάδα και να ακολουθήσει εγκατάσταση πολιτικής διοίκησης από το Γεώργιο Β΄, όταν οι συνθήκες θα είναι κατάλληλες.

Smuts προς Γεώργιο Β΄.
Aide-memoire, 20 Μαρτίου 1944. F.O.371/43685/R6413.

20/3/1944 2639

Σκοτώνονται 52 άνδρες των Ταγμάτων Ασφαλείας και τραυματίζονται 42, σε μάχη με δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ., νοτιοανατολικά της Αθήνας.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

21/3/1944 2640

Ο Σαράφης τηλεγραφεί στον Τσουδερό ότι έλαβε το από 17 Μαρτίου τηλεγράφημά του. Συμφωνεί να συμμετάσχουν όλα τα κόμματα και οι οργανώσεις στην κυβέρνηση εθνικής ενότητας και εφιστά την προσοχή του Τσουδερού στο θέμα της υπερβολικής παράτασης των σχετικών συζητήσεων, καθώς η επίτευξη εθνικής ενότητας είναι επιτακτική.

Σαράφης προς Τσουδερό.
21 Μαρτίου 1944. F.O.371/43684/R4989.

21/3/1944 2641

Ο Ε.Λ.Α.Σ. καταγγέλλει ότι δυνάμεις του Ε.Δ.Ε.Σ. επιχείρησαν να διεισδύσουν στην περιοχή Ζαλόγγου και Συρράκου, η οποία υπάγεται στη δικαιοδοσία του.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7088, 23 Μαρτίου 1944. F.O.371/43684/R4989.

21/3/1944 2642

Ο Leeper ενημερώνει το F.O. ότι ο Τσουδερός θεωρεί αναγκαίο να προβεί σε ανακοίνωση σχετικά με την Π.Ε.Ε.Α., το αργότερο μέχρι τις 23 Μαρτίου, καθώς κυκλοφορούν έντονες φήμες στο Κάιρο σχετικά με τη συγκρότησή της. Στην ανακοίνωσή του θα υπογραμμίζει ότι η Κυβέρνηση δεν θα πάψει τις προσπάθειες, που έχει ήδη αναλάβει, για τη συγκρότηση κυβερνητικού σχήματος ευρείας εθνικής συνεργασίας. Θα τονίζει, ωστόσο, ότι μονομερής συμφωνία με την Π.Ε.Ε.Α., η οποία εκπροσωπεί μία μόνο οργάνωση, δεν θα προωθούσε την εθνική αυτή συνεργασία.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 175, immediate, απόρρ., 21 Μαρτίου 1944. F.O.371/43683/R4477.

21/3/1944 2643

Ο Moyne τηλεγραφεί στο F.O. το περιεχόμενο του λόγου του Τσουδερού για την 25η Μαρτίου, που πρόκειται να μεταδοθεί στην Ελλάδα στις 24 Μαρτίου. Ο Τσουδερός τονίζει στο λόγο του ότι η ηρωϊκή Αντίσταση και οι θυσίες του ελληνικού λαού, που αγωνίζεται ενωμένος, αποτελούν συνέχεια του 1821. Επίσης καλεί το λαό, όταν έλθει η στιγμή της Απελευθέρωσης, να παραμείνει πιστός στα εθνικά ιδεώδη.

Moyne προς F.O.
Τηλ. 642, 643, 21 Μαρτίου 1944. F.O.371/436757/R4339.

22/3/1944 2644

Το Γ.Σ.Μ.Α. ζητεί από το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. να διατάξει τη μικρή δύναμή του, που βρίσκεται στην περιοχή της Πρέβεζας, να αποσυρθεί σε περιοχή υπό τη δικαιοδοσία του ίδιου του Ε.Λ.Α.Σ., όπου θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί στα πλαίσια του Σχεδίου Κιβωτός. Τονίζει ότι η παρουσία της μονάδας αυτής στην περιοχή της Πρέβεζας, η οποία ανήκει στη δικαιοδοσία του Ζέρβα, βάσει της Συμφωνίας της Πλάκας, θα μπορούσε να προκαλέσει επανάληψη των εμφύλιων συγκρούσεων.

Γ.Σ.Μ.Α. προς Γενικό Στρατηγείο Ε.Λ.Α.Σ.
22 Μαρτίου 1944. F.O.371/43684/R4989.

22/3/1944 2645

Ο Γεώργιος Β΄ απαντά στο aide-memoire του Smuts και υπογραμμίζει ότι είναι αντίθετος να ορισθεί Αντιβασιλέας ο Δαμασκηνός ή οποιοσδήποτε πολιτικός αρχηγός. Εκφράζει την απογοήτευσή του με την επιμονή των Βρετανών να παρεμβαίνουν στα ελληνικά πολιτικά ζητήματα και ενημερώνει τον Smuts για τις εξελίξεις αυτές.

Γεώργιος Β΄ προς Στρατάρχη J. C. Smuts (Πρωθυπουργό Νοτιοαφρικανικής Ένωσης).
22 Μαρτίου 1944. F.O.371/43685/R6414.

22/3/1944 2646

Δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. καταστρέφουν γέφυρα στην οδό Στυλίδας - Βόλου.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

22/3/1944 2647

Η Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ τηλεγραφεί ότι το Ε.Α.Μ. προετοιμάζει αιματηρές διαδηλώσεις για την επέτειο της 25ης Μαρτίου. Οι διαδηλωτές θα προβάλουν και οικονομικά αιτήματα. Είναι βέβαιο ότι η πρόσφατη μεταφορά γερμανικών υπηρεσιών εκτός Αθηνών σημαίνει πως οι Γερμανοί θα βομβαρδίσουν την πόλη σε περίπτωση εξέγερσης.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7104, 27 Μαρτίου 1944. F.O.371/43685/R6178.

22/3/1944 2648

Η Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ τηλεγραφεί ότι οι Γερμανοί αποσύρονται από την Αθήνα και εκκενώνουν σταδιακά τα νησιά. Επίσης ότι εκκαθαρίζουν τις οδικές αρτηρίες και οργανώνουν τους σιδηροδρόμους για τη μεταφορά μεγάλου αριθμού ατόμων.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7157, 10 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6319.

23/3/1944 2649

Το P.W.E. δίνει οδηγίες στην Ελληνική Υπηρεσία του B.B.C. να υπογραμμίσει το γεγονός πως ο Eden επιβεβαίωσε, εκ νέου, ότι η Βρετανία δεν πρόκειται να δωροδοκήσει τη Βουλγαρία με την παραχώρηση γιουγκοσκλαβικού ή ελληνικού εδάφους. Επίσης να τονίσει τα επιτεύγματα της συμμαχικής βοήθειας για τον επισιτισμό των αμάχων.

P.W.E. Weekly Directive 24-31 Μαρτίου 1944.
23 Μαρτίου 1944. F.O.371/43706/R2794.

23/3/1944 2650

Ο Leeper θεωρεί ότι δεν πρέπει να ορισθεί Βρετανός ως ανώτατος διοικητής των ανταρτικών δυνάμεων στην Ελλάδα, προτού ολοκληρωθούν οι διαπραγματεύσεις στο πολιτικό επίπεδο. Προτείνει στο F.O. να τηρήσει στάση αναμονής, καθώς οι προοπτικές πολιτικής συμφωνίας μεταξύ των Ελλήνων έχουν σοβαρά μειωθεί μετά τη συγκρότηση της Π.Ε.Ε.Α.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 175, important, απόρρ., 23 Μαρτίου 1944. F.O.371/43683/R4636.

24/3/1944 2651

Η Π.Ε.Ε.Α. καταγγέλλει στις συμμαχικές κυβερνήσεις της Βρετανίας, των Η.Π.Α. και της Ε.Σ.Σ.Δ. την εγκληματική δράση των Ταγμάτων Ασφαλείας της κυβέρνησης Ράλλη, σε όλη την Ελλάδα, και ζητεί να καταδικασθούν δημοσίως οι άνδρες των Ταγμάτων ως εγκληματίες πολέμου.

Π.Ε.Ε.Α. προς Συμμαχικές Κυβερνήσεις.
24 Μαρτίου 1944. F.O.371/43684/R5278.

24/3/1944 2652

Ο Ε.Λ.Α.Σ., σύμφωνα με τηλεγράφημα του Hammond, ισχυρίζεται ότι ο Ε.Δ.Ε.Σ. κυκλοφορεί στην Ήπειρο δημοσίευμα αθηναϊκής εφημερίδας εναντίον της ηγεσίας του Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. και της Ε.Π.Ο.Ν. Ο Ε.Λ.Α.Σ. ζητεί να υποδειχθεί στον Ζέρβα ότι η ενέργεια αυτή δεν συμβάλλει στις καλές σχέσεις μεταξύ των οργανώσεων.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7104, 27 Μαρτίου 1944. F.O.371/43685/R6178.

24/3/1944 2653

Ο Leeper ενημερώνει το F.O. ότι ο Τσουδερός έλαβε απάντηση από την Π.Ε.Ε.Α., που υπογράφεται από τον Μπακιρτζή, [στο μήνυμα που της απηύθυνε μέσω του Σαράφη στις 14 Μαρτίου]. Η Π.Ε.Ε.Α. συμφωνεί να μετέχουν όλα τα κόμματα και οι οργανώσεις στην κυβέρνηση εθνικής ενότητας και τονίζει ότι η υπερβολική παράταση των συζητήσεων είναι επικίνδυνη, καθώς εθνικές ανάγκες επιτάσσουν την επίτευξη πολιτικής ενότητας.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 177, important, 24 Μαρτίου 1944. F.O.371/43683/R4702.

25/3/1944 2654

Η Π.Ε.Ε.Α. ενημερώνει τον Τσουδερό για τις πρόσφατες εγκληματικές πράξεις των Ταγμάτων Ασφαλείας στην Κοκκινιά και στη Νέα Φιλαδέλφεια και του ζητεί να καταδικάσει τα Τάγματα και να καταγγείλει ως εγκληματίες πολέμου όσους δρουν στις γραμμές τους.

Μπακιρτζής προς Τσουδερό.
25 Μαρτίου 1944. F.O.371/43685/R6178.

25/3/1944 2655

Σύμφωνα με πληροφορίες της Υπηρεσίας ΑΠΟΛΛΩΝ, δεν πραγματοποιείται ο σημαιοστολισμός των σπιτιών που είχε διαταχθεί από τους Γερμανούς, προς μεγάλη τους έκπληξη.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7157, 10 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6319.

25/3/1944 2656

Σύμφωνα με πληροφορίες της Υπηρεσίας ΑΠΟΛΛΩΝ, ο Δαμασκηνός εκδίδει πατριωτικό μήνυμα για την επέτειο της 25ης Μαρτίου. Οι Γερμανοί διατάσσουν τους ιερείς να μην το διαβάσουν στις εκκλησίες, αλλά η πλειοψηφία του κλήρου αρνείται να υπακούσει και το μήνυμα διαβάζεται. Συλλαμβάνεται μεγάλος αριθμός κληρικών, ενώ ο Δαμασκηνός δηλώνει στους Γερμανούς ότι μόνος υπεύθυνος πρέπει να θεωρηθεί ο ίδιος.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7157, 10 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6319.

25/3/1944 2657

Ο Μητροπολίτης Ηλείας Αντώνιος, σε λόγο του προς το λαό της Πελοποννήσου, καταγγέλλει τα εγκλήματα των Γερμανών και τη δράση των Ταγμάτων Ασφαλείας. Αναφέρεται στον αγώνα του Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. και τονίζει ότι η Π.Ε.Ε.Α., που έχει προκηρύξει εκλογές για το Εθνικό Συμβούλιο, συγκροτήθηκε για να διοικήσει την Ελεύθερη Ελλάδα. Το Εθνικό Συμβούλιο θα σχηματίσει κυβέρνηση, στην οποία είναι βέβαιος ότι θα συμμετάσχει και η Κυβέρνηση του Καΐρου.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7199, 18 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R6579.

25/3/1944 2658

Ο Leeper ενημερώνει το F.O. ότι ο Θ. Σοφούλης έλαβε το μήνυμα του Τσουδερού και ότι οι Παπανδρέου, Π. Ράλλης και Αλεξανδρής αποδέχθηκαν ευχαρίστως την πρόσκληση του Τσουδερού να μεταβούν στο Κάιρο, αλλά αναβάλλουν την αναχώρησή τους από την Ελλάδα, αναμένοντας τα αποτελέσματα ευρύτερης συζήτησης με τον Σοφούλη. Το βράδι ο Τσουδερός θα στείλει νέο μήνυμα προς τον Σοφούλη, για να επισπευσθεί η αναχώρηση των τριών πολιτικών.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 180, important, άκρως απόρρ., 25 Μαρτίου 1944. F.O.371/43683/R4747.

25 - 26/3/1944 2659

Τμήματα του Ε.Λ.Α.Σ. ανακόπτουν γερμανικές εκκαθαριστικές επιχειρήσεις βορειοανατολικά του Βόλου.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

26/3/1944 2660

Η Π.Ε.Ε.Α. απευθύνει έκκληση προς τις συμμαχικές κυβερνήσεις της Βρετανίας, των Η.Π.Α. και της Ε.Σ.Σ.Δ,. εκ μέρους του λιμοκτονούντος πληθυσμού των ελεύθερων ορεινών περιοχών της Ελλάδας, να στείλουν άμεση βοήθεια, ώστε να αποφευχθούν θάνατοι από την πείνα και να συνεχισθεί ο αγώνας στο πλευρό των Συμμάχων.

Π.Ε.Ε.Α. προς Συμμαχικές Κυβερνήσεις.
26 Μαρτίου 1944. F.O.371/43684/R5278.

26/3/1944 2661

Αποσπάσματα του Ε.Λ.Α.Σ. ανατινάσσουν τη σιδηροδρομική γραμμή νοτιοανατολικά του Βόλου.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

26/3/1944 2662

Η Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ τηλεγραφεί ότι "τα όργανα των Γερμανών" στην Ελλάδα είναι έτοιμα να δεχθούν οποιαδήποτε εντολή και ζητεί οδηγίες.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7157, 10 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6319.

26/3/1944 2663

Ο Α. Παπαγεωργίου πλησίασε κύκλους της Υπηρεσίας ΑΠΟΛΛΩΝ και ζήτησε την έγκριση του Γ.Σ.Μ.Α. να συμμετάσχει στην κυβέρνηση Ράλλη, ως αντιπρόσωπος του Στρατηγείου, εκτελώντας διαταγές των Συμμάχων. Η Υπηρεσία του απάντησε ότι, αν και το Γ.Σ.Μ.Α. θεωρεί κάθε επαφή με τους Γερμανούς ως

εχθρική ενέργεια, δέχεται οποιαδήποτε συμβολή στον αγώνα του, ανεξαρτήτως προέλευσης, διατηρώντας το δικαίωμα να κρίνει τις προθέσεις κάθε ατόμου. Ο Παπαγεωργίου ενθουσιάσθηκε αλλά, τελικά, θεωρώντας ότι δεν κρίνεται αξιόπιστος, παραιτήθηκε από τον Ε.Δ.Ε.Σ.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7157, 10 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6319.

26/3/1944 2664

Η Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ τηλεγραφεί ότι τα S.S. έχουν αρχίσει μαζικές συλλήψεις Εβραίων.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7157, 10 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6319.

26/3/1944 2665

Η Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ τηλεγραφεί ότι ο Ε.Δ.Ε.Σ. Αθηνών διαλύθηκε λόγω των συμμαχικών επιτυχιών. Λέγεται ότι ο Παπαθανασόπουλος προσεχώρησε στον Ζέρβα, ο Δερτιλής βρίσκεται σε επαφή με τον Ζέρβα και τον Ψαρρό, ενώ ο Α. Παπαγεωργίου και ο Σταματόπουλος παραιτήθηκαν. Ο Γονατάς και ο Παπαγεωργίου κινούνται για την ανασυγκρότηση της οργάνωσης. Ο Ζέρβας προσπαθεί να έλθει σε συμφωνία με τα παλαιά κόμματα. Το Ε.Α.Μ., από την πλευρά του, θεωρεί ότι η όλη κατάσταση αποβαίνει προς όφελός του.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7157, 10 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6319.

26/3/1944 2666

Η Ε.Σ.Α. έχει έδρα το Κάιρο και βρίσκεται σε επαφή με την Κ.Ε. του Ε.Α.Μ. Πρόκειται για ασήμαντη ομάδα που αποτελείται από τους Α. Αγαπητό, Π. Αργυρόπουλο, Κοκονέτση, Αντισυνταγματάρχη Ι. Κώνστα, Ν. Καραγιάννη, Νεφελούδη και Θ. Λευκία.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 16.
Άκρως απόρρ., 26 Μαρτίου 1944. F.O.371/43684/R5591.

26/3/1944 2667

Ο Ταγματάρχης Ι. Μπουσμπουρέλης, "ανώτατος διοικητής" της οργάνωσης Χ έφθασε στο Κάιρο. Αναγκάσθηκε να εγκαταλείψει την Ελλάδα γιατί τον καταζητούσαν οι Γερμανοί.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 16.
Άκρως απόρρ., 26 Μαρτίου 1944. F.O.371/43684/R5591.

26/3/1944 2668

Ο Μπουσμπουρέλης αναφέρει ότι οι εθνικές Αντιστασιακές οργανώσεις της ευρύτερης περιοχής της Αθήνας έχουν συγκροτήσει κεντρικό συμβούλιο, για το συντονισμό των ενεργειών τους. Διοικητής του συμβουλίου αυτού υπήρξε, για λίγους μήνες, ο Σπηλιωτόπουλος.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 16.
Άκρως απόρρ., 26 Μαρτίου 1944. F.O.371/43684/R5591.

26/3/1944 2669

Η οργάνωση Χ, σύμφωνα με τον Μπουσμπουρέλη, υποστηρίζεται οικονομικά από την "Οικονομική Επιτροπή", η οποία καθοδηγείται από τον Χρύσανθο. Τα μικρά ποσά, 60 με 80.000 δρχ. το μήνα, με τα οποία η Επιτροπή τροφοδοτεί την οργάνωση, φαίνεται ότι παραδίδονται μέσω του Χ. Ζαλοκώστα.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 16.
Άκρως απόρρ., 26 Μαρτίου 1944. F.O.371/43684/R5591.

26/3/1944 2670

Ο Μπουσμπουρέλης παρέχει αναλυτικά στοιχεία για την οργάνωση Χ. Η οργάνωση έχει αποχωρήσει, από τον Ιούλιο του 1943, από τη Στρατιωτική Ιεραρχία, μετά τη σύλληψη του Παπάγου. Κινείται στην ευρύτερη περιοχή της Αθήνας και η δύναμή της (450 αξιωματικοί και 2.200 μη στρατιωτικοί) είναι οργανωμένη σε 16 τάγματα, που πραγματοποιούν στρατιωτικές ασκήσεις. Εκδίδει την παράνομη εφημερίδα "Αναγέννησις" και συνεργάζεται στενά με τις άλλες εθνικές οργανώσεις. Δεν έχει ποτέ ενισχυθεί από το Γ.Σ.Μ.Α.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 16.
Άκρως απόρρ., 26 Μαρτίου 1944. F.O.371/43684/R5591.

26/3/1944 2671

Οι Γερμανοί, σύμφωνα με τον Μπουσμπουρέλη, έχουν εντείνει τις διώξεις εναντίον μελών της Χ. Ο Γρίβας κρύβεται.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 16.
Άκρως απόρρ., 26 Μαρτίου 1944. F.O.371/43684/R5591.

26/3/1944 2672

Ο Σμήναρχος Βήλος, επιστρέφοντας από αποστολή στρατολόγησης στην Ελλάδα, μετέφερε στη Σμύρνη δύο εκπροσώπους του Ε.Α.Μ.: τον "Φωτεινό", αντιπρόσωπο του Ε.Λ.Α.Σ. Εύβοιας και τον Δημήτριο "Νίκα", της Κ.Ε. του Ε.Α.Μ. Οι εκπρόσωποι υπέγραψαν στη Χάιφα συμφωνία με τη M.I.9 για την ελεύθερη διακίνηση εφοδίων και προσωπικού της Β.Σ.Α. στην Εύβοια. Η βρετανική πλευρά τους υποσχέθηκε αποστολή εφοδίων.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 16.
Άκρως απόρρ., 26 Μαρτίου 1944. F.O.371/43684/R5591.

26/3/1944 2673

Οι δύο αντιπρόσωποι του Ε.Α.Μ., "Φωτεινός" και Δημήτριος "Νίκας", που αφίχθησαν στη Μέση Ανατολή μέσω Σμύρνης, μετέφεραν φύλλα του παράνομου κομμουνιστικού τύπου και δύο επιστολές προς την Ε.Σ.Α. και τον Β. Νεφελούδη.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 16.
Άκρως απόρρ., 26 Μαρτίου 1944. F.O.371/43684/R5591.

27/3/1944 2674

Δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. καταστρέφουν σιδηροδρομική γέφυρα της γραμμής Μεγάρων - Κορίνθου. Εκτροχιάζεται ένα τρένο και διακόπτεται η συγκοινωνία για 48 ώρες.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

27/3/1944 2675

Το Συμβούλιο C.O.S. συμφωνεί με τον Wilson ότι δεν είναι σκόπιμο να ορισθεί Βρετανός διοικητής των ανταρτών στην Ελλάδα. Το ζήτημα θα επανεξετασθεί, όταν η ελληνική πολιτική κατάσταση καταστεί σαφής.

Συμβούλιο C.O.S.
Αριθ. (44) 10, 27 Μαρτίου 1944. F.O.371/43684/R5173.

27/3/1944 2676

Ο Ε.Λ.Α.Σ. απαντά, μέσω του Hammond, στο από 22 Μαρτίου τηλεγράφημα του Γ.Σ.Μ.Α., σχετικά με την παρουσία δυνάμεών του στην περιοχή της Πρέβε-

ζας. Τονίζει ότι δεν θεωρεί πως η περιοχή αυτή υπάγεται στη δικαιοδοσία του Ζέρβα, δυνάμεις του οποίου δεν βρίσκονταν εκεί πριν από την εμφάνιση των μονάδων του. Αναγνωρίζει ότι δεν έχει ρόλο στην περιοχή στα πλαίσια του Σχεδίου Κιβωτός, αλλά υπογραμμίζει ότι έχει άλλα καθήκοντα. Τέλος, ζητεί από το Γ.Σ.Μ.Α. να προτρέψει τον Ζέρβα να εμποδίσει κάθε εχθρική ενέργεια εναντίον των δυνάμεων του στην περιοχή αυτή.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7121, 31 Μαρτίου 1944. F.O.371/43685/R6178.

27/3/1944 2677

Η XIII Μεραρχία του Ε.Λ.Α.Σ. εκδίδει διαταγή να παραδώσουν οι άμαχοι στον Ε.Λ.Α.Σ. όλα τα όπλα που κατέχουν, καθώς οι Γερμανοί πρόκειται σύντομα να εγκατελείψουν την περιοχή της Λαμίας.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7134, 4 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6178.

28/3/1944 2678

Ο Leeper συμφωνεί με τον Howard ότι, παρόλο που θα ήταν επιθυμητό να έχουν τον Πλαστήρα με το μέρος τους, ώστε να μπορούν να παίξουν το χαρτί αυτό άμεσα, εάν παραστεί ανάγκη, δεν θα είχε προς το παρόν αποτέλεσμα περαιτέρω προσπάθεια να τον πείσουν να αναχωρήσει [από τη Γαλλία]. Έχει, εξάλλου, εγκαταλειφθεί η ιδέα να αναλάβει γενικός αρχηγός των ανταρτών.

Leeper προς Howard.
Άνευ αριθ., άκρως απόρρ., 28 Μαρτίου 1944. F.O.371/43728/R2293.

28/3/1944 2679

Ο Leeper, απαντώντας σε σχετική επιστολή του Howard, υπογραμμίζει ότι δεν χρειάζεται να σταλεί Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην Αθήνα, ως πολιτικός παρατηρητής, καθώς οι πληροφορίες που φθάνουν στο Κάιρο μέσω ελληνικών πηγών, μετά την αποχώρηση του MacAskie από την Αθήνα, είναι πολλές και υπάρχουν τα μέσα για τη διασταύρωσή τους.

Leeper προς Howard.
Απόρρ., 28 Μαρτίου 1944. F.O.371/43684/R5590.

28/3/1944 2680

Ο Leeper διαβιβάζει στον Eden λεπτομερές μνημόνιο Ελλήνων επιστημόνων

σχετικά με την ελληνική γεωργία, καθώς και σχετικό σημείωμα του Henry A. Hill, Ειδικού Συμβούλου του Πρεσβευτή των Η.Π.Α. στην ελληνική Κυβέρνηση. Το μνημόνιο συντάχθηκε στην Αθήνα, με αφορμή τη Συνδιάσκεψη Τροφίμων των Ηνωμένων Εθνών, που έλαβε χώρα στο Hot Springs, και βάσει των στοιχείων που περιέχει η ελληνική Κυβέρνηση θα ζητήσει βοήθεια από τον Μόνιμο Οργανισμό Τροφίμων και Γεωργίας (Permanent Organisation for Food and Agriculture) για τη μεταπολεμική ανόρθωση της γεωργίας και του εμπορίου. Στο μνημόνιο τονίζεται ότι δεν πρέπει να προωθηθεί το πρότυπο της αυτοκατανάλωσης στην Ελλάδα, το οποίο έχει ήδη αποτύχει.

Leeper προς Eden.
Αριθ. 77, 28 Μαρτίου 1944. F.O.371/43756/R5507.

28/3/1944 2681

Ο Hammond τηλεγραφεί ότι ο Ε.Λ.Α.Σ. έδωσε γραπτή διαβεβαίωση ότι θα απελευθερώσει όλους τους κρατούμενους αντάρτες του Ε.Δ.Ε.Σ., όπως προβλέπεται από τη Συμφωνία της Πλάκας. Η διαβεβαιώση ισχύει και για τη "φυλακή" στη Δομνίστα.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7117, 30 Μαρτίου 1944. F.O.371/43684/R4979.

28/3/1944 2682

Το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. υποστηρίζει ότι δεν υπήρχαν δυνάμεις του Ε.Δ.Ε.Σ. στο Βάλτο και στο Ξηρόμερο τον Ιανουάριο και το Φεβρουάριο του 1944, όπως ρητά είχε επισημάνει και κατά τη Σύσκεψη του Μυροφύλλου. Διαμαρτύρεται για τις ενέργειες του Ζέρβα στις περιοχές αυτές και δηλώνει ότι κάθε προσπάθειά του να εισχωρήσει σε αυτές, θα καταγγέλλεται ως παράβαση της Συμφωνίας της Πλάκας και θα αντιμετωπίζεται ως εχθρική ενέργεια.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7121, 31 Μαρτίου 1944. F.O.371/43685/R6178.

28/3/1944 2683

Ο Ε.Λ.Α.Σ. καταγγέλλει ότι ο Ε.Δ.Ε.Σ. συνέλαβε εννέα μέλη του Ε.Α.Μ. και δύο αγγελιοφόρους του Ε.Λ.Α.Σ. στην Ήπειρο. Ο Hammond προτείνει στην οργάνωση να διευθετήσει το ζήτημα απευθείας με τον Ζέρβα, μέσω μικτής επιτροπής, βάσει της Συμφωνίας της Πλάκας. Η επιτροπή αυτή θα καθορίσει ακριβώς και τα όρια δικαιοδοσίας των δύο οργανώσεων.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7121, 31 Μαρτίου 1944. F.O.371/43685/R6178.
Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7125, 3 Απριλίου 1944. F.O.371/43685/R6178.

28/3/1944 2684

Το F.O. συμφωνεί με τη θέση του Leeper σχετικά με το ζήτημα του διορισμού Βρετανού ανώτατου διοικητή των ανταρτικών δυνάμεων στην Ελλάδα, την οποία εξέφρασε στο από 23 Μαρτίου τηλεγράφημά του.

F.O. προς Leeper.
Τηλ. 115, 28 Μαρτίου 1944. F.O.371/43683/R4636.

29/3/1944 2685

Ο Ζέρβας τηλεγραφεί στο Γ.Σ.Μ.Α. και στην ελληνική Κυβέρνηση ότι 25.000 πρόσφυγες από τα Τζουμέρκα αρνούνται να επιστρέψουν σε έδαφος υπό την κατοχή του Ε.Α.Μ. και προτιμούν να λιμοκτονήσουν. Τονίζει ότι είναι απαραίτητο να αποσυρθεί το Ε.Α.Μ. από την περιοχή αυτή, χωρίς, ωστόσο, το γεγονός να συνεπάγεται επανακατάληψή της από δυνάμεις των Ε.Ο.Ε.Α.

Ν. Ζέρβας προς Γ.Σ.Μ.Α., Ελληνική Κυβέρνηση.
29 Μαρτίου 1944. F.O.371/43685/R6178.

29/3/1944 2686

Το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. υποστηρίζει ότι η απαίτηση του Ζέρβα να αποχωρήσει το 24 Σύνταγμα του Ε.Λ.Α.Σ. από την περιοχή της Πρέβεζας παραβιάζει τη Συμφωνία της Πλάκας. Ο Ε.Λ.Α.Σ. θα σεβασθεί απόφαση μικτής επιτροπής επί του θέματος και ζητεί τη διαμεσολάβηση του Γ.Σ.Μ.Α., σε περίπτωση που ο Ζέρβας χρησιμοποιήσει βία.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7125, 3 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6178.

29/3/1944 2687

Πολιτικοί καθοδηγητές του Ε.Λ.Α.Σ. επιβάλλουν πρόστιμο σε εμπόρους που χρέωναν προϊόντα σε υψηλές τιμές, ενώ το Λαϊκό Δικαστήριο τους είχε προηγουμένως κρίνει αθώους.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7134, 4 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6178.

29/3/1944 2688

Ο Ζέρβας τηλεγραφεί ότι συλλέγει αποδεικτικά στοιχεία για τη συνεργασία του Ε.Α.Μ. με τους Γερμανούς, τα οποία σύντομα θα παρουσιάσει.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7141, 6 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6319.

29/3/1944 2689

Η Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ τηλεγραφεί ότι τα περισσότερα μέλη της συνελήφθησαν από τα S.S., μετά από προδοσία οργάνου του Λάμπου [Αρχηγού Ειδικής Ασφαλείας]. Το δίκτυο πληροφοριών της έχει καταστραφεί, τα έγγραφά της κατασχέθηκαν, ενώ και 10 με 15 συνεργάτες της έχουν συλληφθεί. Η παροχή πληροφοριών από την Υπηρεσία θα διακοπεί προσωρινά, καθώς η οργάνωση πρέπει να συγκροτηθεί εξαρχής.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7152, 8 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6319.

29/3/1944 2690

Ο Γεώργιος Β΄ συναντάται με τον Cadogan και αναφέρεται στην πολιτική κατάσταση. Παραπονείται ότι του ασκείται πίεση να συμπεριλάβει κομμουνιστές στην Κυβέρνηση, πράγμα που δεν είναι διατεθειμένος να πράξει προς το παρόν. Τονίζει ότι αποφάσισε να αρνηθεί να υπογράψει τη Συντακτική Πράξη ανάθεσης καθηκόντων Αντιβασιλέα στον Δαμασκηνό, τον οποίο, όμως, προτίθεται να διατηρήσει ως "αντιπρόσωπό του" και, στην πραγματικότητα, ως μέλος της Κυβέρνησης, αν και δεν επιθυμεί να καταστεί γνωστό το γεγονός αυτό.

F.O. προς Leeper.
Τηλ. 121, άκρως απόρρ., 1 Απρ. 1944. F.O.371/43729/R5819.

29/3/1944 2691

Δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. καταστρέφουν στρατιωτικά οχήματα βόρεια του Βόλου και προξενούν μεγάλες απώλειες στο στρατιωτικό γερμανικό τμήμα, το οποίο μετέφεραν.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

30/3/1944 2692

Οι αντιπρόσωποι του Ε.Α.Μ. στη Μέση Ανατολή "Νίκας" και "Φωτεινός" γνωστοποιούν, με τηλεγράφημά τους, στην Κ.Ε. του Ε.Α.Μ. τη σύναψη συμφωνίας [με τη Μ.Ι.9] για την ελεύθερη διακίνηση εφοδίων και προσωπικού της Β.Σ.Α. στην Εύβοια.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7121, 31 Μαρτίου 1944. F.O.371/43685/R6178.

30/3/1944 2693

Ο Ζέρβας τηλεγραφεί ότι οι κάτοικοι της Κρανέας αφόπλισαν μικρή δύναμη των Ε.Ο.Ε.Α., λόγω των φημών που διαδίδει το Ε.Α.Μ. στην περιοχή περί επικείμενης γερμανικής επίθεσης εναντίον των Ε.Ο.Ε.Α., η οποία και θα θέσει σε κίνδυνο τα χωριά. Ο Ζέρβας διέταξε τη σύλληψη και την τιμωρία των υπευθύνων του αφοπλισμού.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7145, 6 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6319.

30/3/1944 2694

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι το Γ.Σ.Μ.Α. ζήτησε τη γνώμη του ως προς τη στάση που θα πρέπει να ακολουθήσει σχετικά με τις ελληνικές εδαφικές διεκδικήσεις για τα Δωδεκάνησα. Γνωρίζει την πολιτική της βρετανικής Κυβέρνησης να διευθετηθούν οι όποιες εδαφικές διεκδικήσεις στη συνδιάσκεψη ειρήνης, ωστόσο, ζητεί οδηγίες για την έκταση της "απάθειας" με την οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθεί το ζήτημα των Δωδεκανήσων, το οποίο είναι βέβαιο ότι θα τύχει βρετανικής υποστήριξης. Επιπλέον, σημειώνει ότι, τυχόν ιδιαίτερα αρνητική στάση, θα έδινε τη δυνατότητα στον εχθρό να προπαγανδίζει με πειστικότητα ότι οι Σύμμαχοι σκοπεύουν να αφήσουν τα νησιά υπό ιταλική Κατοχή μετά τον πόλεμο.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 191, 30 Μαρτίου 1944. F.O.371/43755/R5118.

30/3/1944 2695

Ο Ζέρβας αναφέρει ότι μέλος της Επιτροπής Λευκάδας του Ε.Δ.Ε.Σ. και ο συνοδός του, που κατευθύνονταν από την Πρέβεζα προς τη Φιλιππιάδα, συνελήφθησαν και εκτελέσθηκαν από το Ε.Α.Μ. Τα παραπάνω συνέβησαν αφού είχε υπογραφεί η Συμφωνία της Πλάκας.

Ανώτατος Στρατιωτικός Διοικητής Μέσης Ανατολής προς W.O.
Τηλ. O/86421, immediate, 30 Μαρτίου 1944. F.O.371/43684/R5651.

31/3/1944 2696

Ο Μητροπολίτης Κοζάνης Ιωακείμ εφιστά την προσοχή του Τσουδερού στην προδοτική και εγκληματική δραστηριότητα του Ράλλη, ο οποίος έχει επιστρατεύσει τη Χωραφυλακή, τα Τάγματα Ασφαλείας και κάθε λογής μισθοφόρους εναντίον του έθνους, που αγωνίζεται ενωμένο. Επίσης ζητεί την άμεση αποστολή εφοδίων κάθε είδους στην Ελεύθερη Ελλάδα.

Ιωακείμ, Μητροπολίτης Κοζάνης προς Τσουδερό.
31 Μαρτίου 1944. F.O.371/43685/R6178.

31/3/1944 2697

Ο Αγνίδης, σε pro-memoria προς το F.O., αναφέρει ότι τα άκρως αριστερά στοιχεία στην Αίγυπτο θεωρούν πως η δήλωση του Τσουδερού, σχετικά με τη συνεργασία της ελληνικής Κυβέρνησης με τα πολιτικά κόμματα και την Π.Ε.Ε.Α., αποτελεί άρνηση συνεργασίας με το Ε.Α.Μ. Ως εκ τούτου, υπάρχουν ισχυρές πιθανότητες να επαναληφθούν στις ένοπλες δυνάμεις οι ταραχές του Μαρτίου του 1943. Η Κυβέρνηση επιθυμεί, μετ' επιτάσεως, να παρασχεθεί πλήρης υποστήριξη προς τον Τσουδερό, εκ μέρους των βρετανικών αρχών της Μέσης Ανατολής, ώστε να μπορέσει να ελέγξει τυχόν αναταραχές. Η άμεση αποστολή των ελληνικών δυνάμεων στην Ιταλία θα αποτελούσε σημαντική συμβολή στον τομέα αυτό.

Αγνίδης προς F.O.
Pro-memoria, 31 Μαρτίου 1944. F.O.371/43701/R4367.

31/3/1944 2698

Από την έναρξη της εχθρικής Κατοχής και μέχρι τις 31 Μαρτίου 1944, κατά τη διάρκεια δηλαδή των οικονομικών ετών 1941-1942, 1942-1943 και 1943-1944, η Κυβέρνηση αντιμετώπισε τα έξοδά της στο εξωτερικό με τη βοήθεια της Βρετανίας. Τα έξοδα καλύφθηκαν με τη Βρετανο-ελληνική Στρατιωτική Συμφωνία, από τα έσοδα της Εμπορικής Ναυτιλίας, καθώς και από τις πιστώσεις που παρέμειναν στο εξωτερικό και, λόγω της Κατοχής, δεν χρησιμοποιήθηκαν για την εισαγωγή αγαθών στη χώρα.

Leeper προς Eden.
Αριθ. 137, 12 Ιουλ. 1944. F.O.371/43723/R11265.

31/3/1944 2699

Οι δαπάνες των τριών στρατιωτικών υπουργείων, οι οποίες δεν καλύπτονται από τη Βρετανο-ελληνική Στρατιωτική Συμφωνία, παρουσιάζονται αυξημένες και πιεστικές, λόγω της εξάντλησης των εσόδων της Κυβέρνησης, της αύξησης του αριθμού των ανδρών των ενόπλων δυνάμεων και των προσφύγων και των εξόδων αναδιοργάνωσης της Εμπορικής Ναυτιλίας για την κάλυψη των άμεσων μεταπολεμικών αναγκών. Το μεγαλύτερο μέρος των εμπορικών πλοίων έχει καταστραφεί και οι διαθέσιμες τραπεζικές πιστώσεις έχουν ήδη χρησιμοποιηθεί.

Leeper προς Eden.
Αριθ. 137, 12 Ιουλ. 1944. F.O.371/43723/R11265.

31/3/1944 2700

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. πως ο Παπανδρέου διαμήνυσε στον Τσουδερό ότι αποδέχεται την πρότασή του για άμεση συγκρότηση κυβέρνησης εθνικής ενότητας.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 194, important, άκρως απόρρ., 31 Μαρτίου 1944. F.O.371/43684/R5139.

31/3/1944 2701

Επιτροπή εννέα αξιωματικών του Στρατού και της Αεροπορίας επιδίδει υπόμνημα στον Τσουδερό, και αργότερα στο Βενιζέλο, με το οποίο καλεί την Κυβέρνηση να συμβάλει στην ενότητα των εθνικών δυνάμεων και στο σχηματισμό κυβέρνησης με βάση την Π.Ε.Ε.Α. Διατυπώνεται η απειλή ότι θα υπάρξει αντίδραση, εάν η Κυβέρνηση δεν πράξει αναλόγως.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 202, immediate, 3 Απρ. 1944. F.O.371/43701/R5318.
Leeper προς F.O.
Τηλ. 18 Saving, 5 Απρ. 1944. F.O.371/43705/R5835.

31/3/1944 2702

Η Κυβέρνηση αποφασίζει την άμεση σύλληψη των ταραχοποιών του Στρατού και της Αεροπορίας, που της επέδωσαν υπόμνημα υπέρ της Π.Ε.Ε.Α. Η σύλληψή τους πραγματοποιείται, αλλά ακολούθως οι συλληφθέντες αφήνονται ελεύθεροι, λόγω λιποταξίας των φυλάκων τους.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 202, immediate, 3 Απρ. 1944. F.O.371/43701/R5318.

1/4/1944 2703

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. εκτροχιάζουν τρένο που μεταφέρει τμήματα του στρατού Κατοχής, νοτίως της Λάρισας. Οι απώλειες του εχθρού ανέρχονται σε 900 νεκρούς και τραυματίες.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

1/4/1944 2704

Δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. συγκρούονται με τμήματα των Ταγμάτων Ασφαλείας στη βορειοδυτική Εύβοια. Οι απώλειες των Ταγμάτων Ασφαλείας ανέρχονται σε 40 άνδρες.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

1/4/1944 2705

Ο Leeper διαβιβάζει στον Eden έκθεση για το αντάρτικο κίνημα, την οποία συνέταξε ο Ταγματάρχης P. Bathgate, Βρετανός αξιωματικός - συνδέσμος, που βρισκόταν στην περιοχή Λάκκα Σούλι μεταξύ Ιουνίου 1943 και Φεβρουαρίου 1944. Ο Leeper συμφωνεί με την άποψη του Bathgate ότι οι αντάρτες δεν μπορούν να επιτύχουν οτιδήποτε, υπό την παρούσα οργάνωσή τους, και το όλο κίνημα οφείλει να αναδιοργανωθεί. Επίσης επισημαίνει ότι το ζήτημα αντιμετωπίζεται από την ελληνική Κυβέρνηση, κατόπιν πιέσεων του Παπανδρέου και άλλων.

Leeper προς Eden.
Αριθ. 81, 1 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6180.

1/4/1944 2706

Ο Leeper αποστέλλει στον Eden επιστολή του Παπανδρέου προς τον Τσουδερό, με την οποία ο Παπανδρέου προτείνει να διατάξει η Κυβέρνηση επιστράτευση του τακτικού Στρατού στην Ελλάδα, για να διευθετήσει με τον καλύτερο τρόπο το χάος που έχει προκαλέσει η δράση του Ε.Α.Μ. Ο Τσουδερός δεν έχει ανακοινώσει τη λήψη της επιστολής στα υπόλοιπα μέλη της Κυβέρνησης, αλλά προτίθεται να ενσωματώσει την πρόταση του Παπανδρέου σε μνημόνιό του, χωρίς να αποκαλύπτει την πηγή από την οποία προέρχεται.

Leeper προς Eden.
Αριθ. 82, άκρως απόρρ., 1 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6318.

1/4/1944 2707

Σύμφωνα με έκθεση πράκτορα του S.O.E., ο οποίος είχε μεταβεί στη Γαλλία, για να οργανώσει τη διαφυγή του Πλαστήρα στα τέλη Μαρτίου, ο Πλαστήρας δέχθηκε να φυγαδευθεί, αλλά ζήτησε να αναβληθεί η αναχώρησή του, για να αποφευχθούν αντίποινα εναντίον της οικογένειας Εμπειρίκου που τον φιλοξενεί στο Παρίσι. Τόνισε ότι έχει αποφασίσει να μην παίξει ενεργό πολιτικό ρόλο, πριν από την απελευθέρωση της Ελλάδας, και θεωρεί ότι ο Γεώργιος Β΄ πρέπει να επιστρέψει στη χώρα, προτού πραγματοποιηθεί σχετικό δημοψήφισμα.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7126, 3 Απρ. 1944. F.O.371/43729/R6174.

1/4/1944 2708

Σύμφωνα με έκθεση πράκτορα του S.O.E., ο Πλαστήρας θεωρεί ότι ο Ζέρβας δεν είναι κατάλληλος ως ηγέτης μαχόμενης οργάνωσης. Επίσης πιστεύει ότι το προβαλλόμενο επιχείρημα πως το Ε.Α.Μ. αποτελεί κομμουνιστικό κίνδυνο, είναι προϊόν γερμανικής προπαγάνδας ή κατάλοιπο του μεταξικού καθεστώτος. Ο Πλαστήρας είναι πεπεισμένος ότι, μετά την Απελευθέρωση, ακόμη και τα πλέον αριστερά κόμματα ή οργανώσεις θα συνεργασθούν για την επίτευξη των μεγάλων κοινωνικοοικονομικών αλλαγών που είναι απαραίτητες. Σημειώνει ότι ο παρών εξτρεμισμός του Ε.Α.Μ. οφείλεται στην έλλειψη εμπιστοσύνης του πληθυσμού προς τους υπάρχοντες πολιτικούς ηγέτες, προς τους οποίους, άλλωστε, ούτε ο ίδιος τρέφει εκτίμηση.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7126, 3 Απρ. 1944. F.O.371/43729/R6174.

1/4/1944 2709

Ο Hammond αναφέρει ότι προτιμά να μην αναγνωρίσει, προς το παρόν, την Π.Ε.Ε.Α. και να μην έλθει σε καμία επαφή μαζί της, εκτός αν η Επιτροπή αναμειχθεί σε στρατιωτικά ζητήματα που αφορούν τη Σ.Σ.Α. και τον Ε.Λ.Α.Σ.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7134, 4 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6178.

1/4/1944 2710

Ο Hammond τηλεγραφεί ότι στις εκλογές που έχει προκηρύξει η Π.Ε.Ε.Α. για τις 23 Απριλίου, κάθε αντιπρόσωπος θα εκλέγεται από ομάδα 500 ψηφοφόρων.

Οι αντιπρόσωποι κάθε νομού θα εκλέγουν κατόπιν έναν ή περισσότερους αντιπροσώπους του νομού τους. Τα παραπάνω ισχύουν για την Ελεύθερη Ελλάδα.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7134, 4 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6178.

1/4/1944 2711

Ο Woodhouse τηλεγραφεί ότι το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. προσπαθεί να εκβιάσει τη Σ.Σ.Α. να αναγνωρίσει πολιτικά την Π.Ε.Ε.Α., εμπλέκοντας τους συνδέσμους της Αποστολής σε συζητήσεις με τις πολιτικές αρχές που εγκατέστησε η Π.Ε.Ε.Α. Ο Woodhouse συμβούλευσε τους συνδέσμους να επιμένουν να έχουν επαφή μόνο με αξιωματούχους του Ε.Λ.Α.Σ. και να τονίζουν ότι η αποστολή τους έχει αποκλειστικά στρατιωτικό χαρακτήρα.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7141, 6 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6319.

1/4/1944 2712

Σύμφωνα με τον Ψαρρό, το 234 Τάγμα του Ε.Λ.Α.Σ. επετέθη στις ομάδες του Δεδούση και του Καπετζώνη του 5/42 Συντάγματος, στο Ευπάλιο και στο Κάλλιο.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7145, 6 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6319.
Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7151, 7 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6319.

1/4/1944 2713

Η Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ τηλεγραφεί ότι οι Γερμανοί οχυρώνουν οδικές αρτηρίες στην Αττική.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7157, 10 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6319.

1/4/1944 2714

Η Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ τηλεγραφεί ότι τα S.S. γνωρίζουν ότι κατασκευάζεται μυστικά αεροδρόμιο στη Μεγαλόπολη, υπό την καθοδήγηση του Γερακίτη και του Κακούρη, συνδέσμων της Σ.Σ.Α.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7184, 15 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6320.

1/4/1944 2715

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος τηλεγραφεί ότι το 34 Τάγμα του Ε.Λ.Α.Σ., ερμηνεύοντας τη διαταγή του Γενικού Στρατηγείου του Ε.Λ.Α.Σ., που εκδίδεται μετά τη σύλληψη του Δεδούση από δυνάμεις του, να μην αναληφθεί δράση εναντίον της Ε.Κ.Κ.Α. παρά μόνο σε περίπτωση που η τελευταία προκαλέσει τις δυνάμεις του, επιτίθεται τα μεσάνυχτα εναντίον του Τάγματος του Δεδούση, στο Ευπάλιο. Κατά τη μάχη τραυματίζονται και άμαχοι.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7193, 17 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6320.

1/4/1944 2716

Το F.O. πληροφορεί τον Leeeper σχετικά με τις αποφάσεις του Γεωργίου Β΄, όπως ο ίδιος τις ανέπτυξε στον Cadogan στις 29 Μαρτίου. Το F.O. τονίζει ότι ο Γεώργιος Β΄ δεν δείχνει καμία διάθεση συνεργασίας και η στάση του δεν είναι καθόλου ικανοποιητική. Υπογραμμίζει ότι το ίδιο δεν μπορεί να αναλάβει οποιαδήποτε περαιτέρω πρωτοβουλία στο θέμα της ανάθεσης της Αντιβασιλείας στον Δαμασκηνό, αν ο Leeper δεν του αναφέρει τους ακριβείς όρους της απάντησης του Γεωργίου Β΄ προς τον Τσουδερό, καθώς και την αντίδραση του τελευταίου.

F.O. προς Leeper.
Τηλ. 121, άκρως απόρρ., 1 Απρ. 1944. F.O.371/43729/R5816.

2/4/1944 2717

Ο Μάντακας τηλεγραφεί στο Γ.Σ.Μ.Α. ότι ο "Εθνικός Στρατός" αριθμεί 30.000 άνδρες και έχει τη δυνατότητα να αυξήσει τις δυνάμεις του, εάν λάβει τα απαραίτητα εφόδια. Ζητεί να γίνει σχεδιασμός από το Γ.Σ.Μ.Α., ώστε να χρησιμοποιηθεί το σύνολο των ανωτέρω δυνάμεων, κατά την εκτέλεση του Σχεδίου Κιβωτός, και όχι μόνο 10.000 άνδρες, όπως έχει προβλεφθεί.

Συνταγματάρχης Ε. Μάντακας (Γραμματέας Στρατιωτικών Π.Ε.Ε.Α) προς Γ.Σ.Μ.Α.
2 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6319.

2/4/1944 2718

Υπογράφεται συμφωνία μεταξύ Ε.Ο.Κ. και Ε.Α.Μ. στην Κρήτη.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 21.
Άκρως απόρρ., 6 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7867.

2/4/1944 2719

Ο Hammond τηλεγραφεί ότι ο Μητροπολίτης Κοζάνης έχει πέσει σε δυσμένεια στο Ε.Α.Μ. Ο Μητροπολίτης είχε καταφερθεί στις 24 Μαρτίου εναντίον του Ε.Δ.Ε.Σ. και της Ε.Κ.Κ.Α., στα πλαίσια της προπαγάνδας του Ε.Α.Μ., και απειλούσε ότι θα πυρποληθούν τα χωριά που δεν θα συνεργασθούν με την Π.Ε.Ε.Α. Επίσης ισχυριζόταν ότι δεν υφίσταται δικαίωμα ιδιοκτησίας στην Ελεύθερη Ελλάδα.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7134, 4 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6178.

2/4/1944 2720

Ο Hammond τηλεγραφεί ότι οι αγορές της Άμφισσας και της Ιτέας, οι οποίες είχαν επάρκεια αγαθών όταν οι Γερμανοί και τα Τάγματα Ασφαλείας βρίσκονταν στην περιοχή, είναι τώρα άδειες, καθώς ο Ε.Λ.Α.Σ. επέβαλε φορολογία σε είδος.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7134, 4 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6178.

2 - 3 /4/1944 2721

Τμήματα του Ε.Λ.Α.Σ. ανατινάσσουν στα νότια της Κατερίνης δύο τρένα που κατευθύνονταν προς τη βόρεια Ελλάδα. Καταστρέφονται οι δύο μηχανές, καθώς και πολλά βαγόνια.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

3/4/1944 2722

Απόσπασμα του Ε.Λ.Α.Σ. καταλαμβάνει δύο γερμανικά στρατιωτικά οχήματα κοντά στο Βελβεντό Κοζάνης. Τέσσερις Γερμανοί σκοτώνονται.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

3/4/1944 2723

Ο Δαμασκηνός ζητεί από τον Wilson να εκμεταλλευθεί την προθυμία του κατακτητή για το διακανονισμό άμεσης και ομαλής μετάβασης της Αθήνας και του Πειραιά στα χέρια των Συμμάχων.

Δαμασκηνός προς Wilson.
Αριθ. EGB/GR/7971, 13 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16506.

3/4/1944 2724

Ο Leeper ενημερώνει τον Eden ότι έλαβε από τον Τσουδερό το ποσό των 370 βρετανικών λιρών, που όφειλε η ελληνική Κυβέρνηση στο βρετανικό Ναυαρχείο.

Leeper προς Eden.
Αριθ. 85, 3 Απρ. 1944. F.O.371/43702/R6337.

3/4/1944 2725

Σύμφωνα με τηλεγράφημα του Leeper προς το F.O., ο Βενιζέλος και ο Εξηντάρης διεμήνυσαν στον Θ. Σοφούλη, με προτροπή του Τσουδερού, ότι θα θεωρηθεί ο μόνος υπεύθυνος, εάν αποτύχουν οι διαπραγματεύσεις για τη διεύρυνση της Κυβέρνησης.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 197, most immediate, άκρως απόρρ., 3 Απρ. 1944. F.O.371/43684/R5315.

3/4/1944 2726

Ο Leeper ενημερώνει το F.O. ότι ο Τσουδερός διεμήνυσε στον Παπανδρέου πως συμφωνεί με την ανάγκη να συνεχισθούν στο Κάιρο οι συζητήσεις σχετικά με τη συγκρότηση κυβέρνησης εθνικής ενότητας, και τον καλεί να επισπεύσει την αναχώρησή του από την Ελλάδα. Του ζητεί, επίσης, να προσπαθήσει να φέρει μαζί του και τον Σβώλο.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 197, most immediate, άκρως απόρρ., 3 Απρ. 1944. F.O.371/43684/R5315.

3/4/1944 2727

Ο Τσουδερός τονίζει στον Leeper ότι η καθυστέρηση του Γεωργίου Β΄ να ανακοινώσει την απόφασή του σχετικά με το θέμα της Αντιβασιλείας του Δαμασκηνού, καταστρέφει την ενότητα, όχι μόνο μεταξύ των μελών της Κυβέρνησης στο Κάιρο, αλλά και μεταξύ των πολιτικών αρχηγών στην Αθήνα.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 198, immediate, άκρως απόρρ., 3 Απρ. 1944. F.O.371/43728/R5316.

3/4/1944 2728

Ο Leeper αναφέρεται στο από 1 Απριλίου τηλεγράφημα 121 του F.O. και τονί-

ζει ότι ο Γεώργιος Β΄ "παίζει με τη φωτιά", καθώς δεν αντιλαμβάνεται την ταχεία εξέλιξη των γεγονότων και θέτει σε κίνδυνο τα συμφέροντα, όχι μόνο της Μοναρχίας, αλλά και της ίδιας του της χώρας.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 198, immediate, άκρως απόρρ., 3 Απρ. 1944. F.O.371/43728/R5316.

3/4/1944 2729

Οι Βενιζέλος, Καραπαναγιώτης και Βούλγαρης ζητούν από τον Τσουδερό να παραιτηθεί υπέρ του Βενιζέλου, ώστε να αποκατασταθεί η ηρεμία στις ένοπλες δυνάμεις.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 20 Saving, 14 Απρ. 1944. F.O.371/43705/R6344.

3/4/1944 2730

Ο Τσουδερός τηλεγραφεί στον Γεώργιο Β΄ την παραίτησή του.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 20 Saving, 14 Απρ. 1944. F.O.371/43705/R6344.

3/4/1944 2731

Ο Leeper τονίζει στο F.O. ότι με την παραίτηση του Τσουδερού ο Γεώργιος Β΄ έχασε το μόνο πολιτικό που θα ήταν δυνατό να εξασφαλίσει την επάνοδό του στην Ελλάδα. Υπογραμμίζει, ωστόσο, ότι, εάν ο Γεώργιος Β΄ αποδεχθεί τον Βενιζέλο ως πρωθυπουργό, είναι πιθανό να σταματήσουν, προς το παρόν, οι ταραχές στο Στρατό.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 200, most immediate, απόρρ., 3 Απρ. 1944. F.O.371/43728/R5317.

3/4/1944 2732

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι δεν έχουν εκδηλωθεί ταραχές στη Ι Ταξιαρχία, ούτε σε ορισμένες άλλες μονάδες, οι οποίες γνωρίζουν ότι θα αναχωρήσουν για την Ιταλία.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 202, immediate, 3 Απρ. 1944. F.O.371/43701/R5318.

3/4/1944 2733

Οι 273 άνδρες του ΙΙ Συντάγματος Πεδινού Πυροβολικού, που εκδηλώθηκαν υπέρ της Π.Ε.Ε.Α., απομακρύνονται από τη μονάδα τους και απομονώνονται σε ιδιαίτερο στρατόπεδο, χωρίς να προβάλουν οποιαδήποτε αντίσταση.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 202, immediate, 3 Απρ. 1944. F.O.371/43701/R5318.
Leeper προς F.O.
Τηλ. 20 Saving, 14 Απρ. 1944. F.O.371/43705/R6344.

3/4/1944 2734

Ο Διάδοχος Παύλος τηλεγραφεί από το Κάιρο στον Γεώργιο Β΄ και τον προτρέπει να επιστρέψει εκεί χωρίς καθυστέρηση.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 208, immediate, 4 Απρ. 1944. F.O.371/43728/R5404.

3/4/1944 2735

Συλλαμβάνεται ο Στρατηγός Καλλέργης, πρώην Γενικός Διευθυντής του Στρατού και ένας από τους βασικούς υποκινητές των ταραχών στο στράτευμα.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 211, immediate, απόρρ., 4 Απρ. 1944. F.O.371/43701/R5405.

4/4/1944 2736

Σε έκθεσή του προς την Κυβέρνηση, ο Σμήναρχος Κελαϊδής, [Αντιπρόσωπος της ελληνικής Κυβέρνησης και του Γ.Σ.Μ.Α. στην Κρήτη], αναφέρει ότι ο Συνταγματάρχης Κοντεκάκης αντικατέστησε τον Μάντακα [στην ηγεσία του Ε.Α.Μ.], καθώς ο τελευταίος αναχώρησε από την Κρήτη για να συμμετάσχει στην Π.Ε.Ε.Α.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 21.
Άκρως απόρρ., 6 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7867.

4/4/1944 2737

Ο Σμήναρχος Κελαϊδής, σε έκθεσή του προς την Κυβέρνηση, αναφέρει ότι απέτυχε η οργάνωση Ταγμάτων Ασφαλείας στην Κρήτη. Μόνο μικρές και ασήμαντες ομάδες υφίστανται στο Ηράκλειο και στο νομό Χανίων

Periodical Intelligence Summary αριθ. 21.
Άκρως απόρρ., 6 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7867.

4/4/1944 2738

Δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. στήνουν ενέδρα σε γερμανική φάλαγγα στρατιωτικών οχημάτων στην οδό Καστοριάς - Γρεβενών. Κατά τη μάχη που διεξάγεται 28 Γερμανοί σκοτώνονται ή συλλαμβάνονται αιχμάλωτοι.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

4/4/1944 2739

Δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. ανατινάσσουν γέφυρα ανατολικά του Αιγίου.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

4/4/1944 2740

Τμήματα του Ε.Λ.Α.Σ. καταστρέφουν γραμμές τηλεπικοινωνιών ανατολικά του Βόλου.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

4/4/1944 2741

Η συμμαχική αεροπορία βομβαρδίζει το Μάλεμε, προκαλώντας το θάνατο ή τον τραυματισμό 250 ατόμων.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

4/4/1944 2742

Ο Talbot-Rice ενημερώνει τον Howard ότι ο Ανώτατος Στρατιωτικός Διοικητής Μεσογείου έλαβε τηλεγράφημα του Α.Κ.Ε.Λ. (Ανορθωτικού Κόμματος Εργαζομένου Λαού) από την Κύπρο, με το οποίο του ζητείται να μεταφέρει στον Ε.Λ.Α.Σ., στον Ε.Δ.Ε.Σ. και στην Ε.Κ.Κ.Α. τον αδερφικό χαιρετισμό του Κόμματος, επ' ευκαιρία της εθνικής εορτής της 25ης Μαρτίου, καθώς και τις ευχές του για τη γρήγορη ήττα των Γερμανών και την πλήρη απελευθέρωση της Ελλάδας. Ο Leeper θεώρησε ότι θα αποτελούσε κακό προηγούμενο η διαβίβαση του μηνύματος στην Ελλάδα και, ως εκ τούτου, το τηλεγράφημα δεν μεταδόθηκε.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. EGB/GR/7130, 4 Απρ. 1944. F.O.371/43757/R5508.

4/4/1944 2743

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στη βόρεια Πίνδο τηλεγραφεί ότι, σύμφωνα με αναφορά της ΙΧ Μεραρχίας του Ε.Λ.Α.Σ., δύναμη 60 ανταρτών του Ε.Δ.Ε.Σ. επιτίθεται σε εφεδρείες του Ε.Λ.Α.Σ. στην περιοχή της Πέτρας, νοτίως του Μετσόβου. Στο αίτημα του Ε.Λ.Α.Σ. να καταδικάσει ο σύνδεσμος τις ενέργειες του Ε.Δ.Ε.Σ., εκείνος απάντησε ότι το θέμα πρέπει να λυθεί από μικτή επιτροπή των τριών οργανώσεων.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7161, 11 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6320.

4/4/1944 2744

Ο Hammond τηλεγραφεί ότι, σύμφωνα με το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ., σημειώθηκαν επεισόδια μεταξύ του Ε.Λ.Α.Σ. και του Ε.Δ.Ε.Σ. σε δύο περιοχές νοτίως της Καλαμπάκας. Το ζήτημα έχει τεθεί στη Μικτή Επιτροπή.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7161, 11 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6320.

4/4/1944 2745

Η Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ ανατινάσσει με νάρκη πλοίο 2.000 τόννων, που ήταν φορτωμένο πολεμοφόδια και τρόφιμα.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7184, 15 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6320.

4/4/1944 2746

Ο ελληνικός πληθυσμός βρίσκεται σε απελπιστική κατάσταση. Τα ελάχιστα τρόφιμα που υπάρχουν στη χώρα προέρχονται από τον Καναδά και διανέμονται μέσω του Ερυθρού Σταυρού. Η πείνα δεν περιορίζεται πλέον στις πόλεις. Στην Ήπειρο, στη Θεσσαλία και στην Πελοπόννησο οι κάτοικοι στερούνται τα πάντα, λόγω των γερμανικών επιτάξεων. Στα νησιά οι άνθρωποι είναι σχεδόν πεθαμένοι. Επίσης υπάρχει μεγάλη έλλειψη κατοικιών, λόγω των αντιποίνων των Γερμανών.

Despatche No 20 from H.M. Consul - General Smyrna.
Μνημόνιο, 4 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6462.

4/4/1944 2747

Το κόστος ζωής στην Ελλάδα έχει εκτιναχθεί στα ύψη. Χαρακτηριστική είναι η

σύγκριση των τιμών με τις τιμές του Δεκεμβρίου του 1943: 1 οκά ψωμί [1.282 γραμμάρια] 35.000 δρχ. σήμερα από 14.500 το Δεκέμβριο, 1 οκά πατάτες 30.000 από 16.000, 1 οκά μακαρόνια 72.000 από 29.500, 1 οκά ελαιόλαδο 220.000 από 80.000, 1 οκά βούτυρο 400.000 από 170.000, 1 οκά τυρί 400.000 από 136.000, 1 οκά ρύζι 140.000 από 54.000, 1 οκά ζάχαρη 170.000 από 64.000 δρχ. Η χρυσή βρετανική λίρα τιμάται 3.000.000 δρχ.

Despatche Nº 20 from H.M. Consul - General Smyrna.
Μνημόνιο, 4 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6462.

4/4/1944 2748

Ο Ναύαρχος Κ. Αλεξανδρής αναφέρει ότι δεν έχουν εκδηλωθεί αναταραχές στο Ναυτικό. Επικρατεί, όμως, ένταση λόγω της έλλειψης συνεργασίας μεταξύ της Κυβέρνησης στο Κάιρο και των ανταρτών στην Ελλάδα.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 20 Saving, 14 Απρ. 1944. F.O.371/43705/R6344.

4/4/1944 2749

Ο Γεώργιος Β΄ ζητεί από τον Βενιζέλο να μεταβεί στο Λονδίνο, για να τον ενημερώσει σχετικά με την κατάσταση [στις ένοπλες δυνάμεις].

Leeper προς F.O.
Τηλ. 20 Saving, 14 Απριλίου 1944. F.O.371/43705/R6344.

4/4/1944 2750

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι ελήφθη μήνυμα του Θ. Σοφούλη, στο οποίο εκφράζει την ικανοποίησή του με την υπάρχουσα ελληνική Κυβέρνηση και αναφέρει ότι δεν προτίθεται να μεταβεί στο Κάιρο, ούτε να στείλει εκεί αντιπρόσωπό του, όπως θα πράξουν ο Παπανδρέου και το Λαϊκό Κόμμα.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 203, important, 4 Απρ. 1944. F.O.371/43684/R5401.

4/4/1944 2751

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι η Force 133 και ο Υποστράτηγος R. Hughes, [Επικεφαλής του A.M.L.], αποδέχθηκαν την πρότασή του να τοποθετηθεί ο Wallace στην Ελλάδα [ως πολιτικός σύμβουλος του Woodhouse]. Ο Wallace θα εμφανίζεται, επισήμως, ως μέλος της αποστολής της Σ.Σ.Α. που διαχειρίζεται τη διανομή τροφίμων και άλλων εφοδίων στον πληθυσμό.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 204, 4 Απρ. 1944. F.O.371/43684/R5471.

4/4/1944 2752

Ο Βενιζέλος και ο Καραπαναγιώτης δηλώνουν στον Leeper ότι οι ταραχές, που εκδηλώνονται σε ορισμένες μονάδες του Στρατού και στο Κάιρο, οφείλονται αποκλειστικά στους κομμουνιστές. Τονίζουν ότι οι ίδιοι ήταν απολύτως διατεθειμένοι να χρησιμοποιήσουν βία για την αποκατάσταση της τάξης, επειδή όμως βρίσκονται σε ξένη χώρα, ζήτησαν από τις βρετανικές στρατιωτικές αρχές να το πράξουν. Ο Leeper απαιτεί να παραμείνουν ήρεμοι, ενώ οι βρετανικές αρχές θα δρούν όπως αυτές νομίζουν, και τους διαβεβαιώνει ότι θα γίνει ό,τι είναι δυνατό, για να μην εξαπλωθούν οι ταραχές στην Ταξιαρχία που πρόκειται να αναχωρήσει για την Ιταλία,

Leeper προς F.O.
Τηλ. 207, important, απόρρ., 4 Απρ. 1944. F.O.371/43701/R5403.

4/4/1944 2753

Ο Διάδοχος Παύλος δηλώνει στον Leeper ότι συμφωνεί απολύτως με τα μέτρα που λαμβάνουν οι βρετανικές αρχές [για την αντιμετώπιση των ταραχών στις ελληνικές ένοπλες δυνάμεις]. Ο Leeper συμφωνεί με το περιεχόμενο του από 3 Απριλίου τηλεγραφήματος του Διαδόχου προς τον Γεώργιο Β΄, αλλά σημειώνει ότι η κατάσταση απαιτεί, επιπλέον, να καταστεί γνωστό ότι ο τελευταίος, από την πλευρά του, τοποθετεί τον Βενιζέλο ως προσωρινό πρωθυπουργό.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 208, immediate, 4 Απρ. 1944. F.O.371/43728/R5404.

4/4/1944 2754

Ο Διάδοχος Παύλος τηλεγραφεί στον Γεώργιο Β΄ ότι η επιστροφή του [στο Κάιρο] είναι εξαιρετικά επείγουσα. Του προτείνει δε να τοποθετήσει προσωρινό πρωθυπουργό, μέχρις ότου φθάσει εκεί.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 209, immediate, απόρρ., 4 Απρ. 1944. F.O.371/43728/R5404.

4/4/1944 2755

Ο Μπουρδάρας τοποθετείται επικεφαλής του ελληνικού Φρουραρχείου στο Κάιρο και αναλαμβάνει τη σύλληψη των πρωταιτίων της στάσης. Αντίστοιχα μέτρα λαμβάνονται και στην Αλεξάνδρεια.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 211, immediate, απόρρ., 4 Απρ. 1944. F.O.371/43701/R5405.

4/4/1944 2756

Βρετανικά στρατεύματα και άνδρες της αιγυπτιακής αστυνομίας εκκενώνουν το ελληνικό Φρουραρχείο στο Κάιρο, το οποίο είχαν καταλάβει 300 στασιαστές με επικεφαλής τον Αντισυνταγματάρχη Κώνστα. Οι στασιαστές μεταφέρονται σε στρατόπεδο απομόνωσης, χωρίς περαιτέρω επεισόδια.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 211, immediate, απόρρ., 4 Απρ. 1944. F.O.371/43701/R5405.
Leeper προς F.O.
Τηλ. 20 Saving, 14 Απρ. 1944. F.O.371/43705/R6344.

4/4/1944 2757

Ο Αιγύπτιος Υπουργός Εσωτερικών ζητεί, σε περίπτωση που τα ελληνικά στρατιωτικά τμήματα επιχειρήσουν εκ νέου τη διασάλευση της δημόσιας τάξης, να αναλάβουν οι βρετανικές στρατιωτικές αρχές τη μετακίνησή τους, από τα περίχωρα του Καΐρου, σε τοποθεσία όπου θα βρίσκονται υπό τον πλήρη έλεγχο των βρετανικών δυνάμεων.

Leeper προς F.O.
Τηλ.. 211, immediate, απόρρ., 4 Απρ. 1944. F.O.371/43701/R5405.

4/4/1944 2758

Ο Τσουδερός πληροφορεί τον Leeper ότι πέντε πλοία του ελληνικού Στόλου στην Αλεξάνδρεια έχουν εκδηλωθεί "υπέρ της δημοκρατίας" και απαιτούν την παραίτηση όλων των μελών της Κυβέρνησης. Ζητούν από τον Τσουδερό να παραδώσει την αρχή στον Γ. Ρούσσο, ώστε εκείνος να σχηματίσει δημοκρατική επιτροπή, για να διαπραγματευθεί με τον Μπακιρτζή στην Ελλάδα το σχηματισμό κυβέρνησης συνεργασίας. Ο Τσουδερός αρνείται να συναντηθεί με τον Ρούσσο.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 212, most immediate, απόρρ., 4 Απρ. 1944. F.O.371/43728/R5406.

4/4/1944 2759

Ο Γεώργιος Β΄ ζητεί από τον Τσουδερό να παραμείνει στη θέση του, μέχρις ότου φθάσει στο Λονδίνο ο Βενιζέλος, για να τον ενημερώσει σχετικά με την

κατάσταση [στις ένοπλες δυνάμεις]. Ούτε ο Βενιζέλος, ούτε κάποιο άλλο μέλος της Κυβέρνησης συμφώνησε με το αίτημα αυτό.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 215, immediate, απόρρ., 5 Απρ. 1944. F.O.371/43728/R5501.

4/4/1944 2760

Ο Σύμβουλος της Πρεσβείας της Ε.Σ.Σ.Δ. στο Κάιρο, σε συζήτηση με μέλος του προσωπικού της βρετανικής Πρεσβείας, εκφράζεται υπέρ του Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ., που θεωρεί ότι είναι η μόνη οργάνωση η οποία μάχεται εναντίον των Γερμανών στην Ελλάδα. Ο Σύμβουλος υποστηρίζει ότι υπεύθυνος για τον Εμφύλιο είναι ο Ζέρβας, ο οποίος και εμπόδισε την επίτευξη συμφωνίας για κοινό αρχηγείο ανταρτών, ενώ θα όφειλε να δεχθεί τους όρους του Ε.Λ.Α.Σ., καθώς αποτελεί κατά πολύ μεγαλύτερη δύναμη από τον ίδιο.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 218, important, άκρως απόρρ., 6 Απρ. 1944. F.O.371/43684/R5546.

5/4/1944 2761

Το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. καταγγέλλει στο Γ.Σ.Μ.Α. τις απόπειρες διείσδυσης δυνάμεων του Ε.Δ.Ε.Σ. σε περιοχές που βρίσκονται υπό τον έλεγχό του. Τονίζει ότι η Μικτή Επιτροπή δεν μπόρεσε να επιλύσει τα προβλήματα που έχουν δημιουργηθεί, λόγω των εμποδίων που δημιούργησε ο Ζέρβας, και ζητεί να δημιουργηθεί επιτροπή στην οποία θα συμμετέχει ενεργά το Γ.Σ.Μ.Α.

Γενικό Στρατηγείο Ε.Λ.Α.Σ. προς Γ.Σ.Μ.Α.
5 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6320.

5/4/1944 2762

Ο Γεώργιος Β΄ αποστέλλει στον Churchill, όπως συμφώνησαν κατά τη συνάντησή τους στη διάρκεια της ημέρας, την επιστολή που είχε λάβει από τον Smuts, την απάντησή του προ τον Smuts, καθώς και τηλεγράφημα του Π. Μαυρομιχάλη, που έλαβε από το Κάιρο. Στο τελευταίο υπογραμμίζεται ότι ο Γεώργιος Β΄ δεν πρέπει να υποχωρήσει στους εκβιασμούς "επαναστατικών στοιχείων", άποψη που κατά τον ίδιο τον Γεώργιο Β΄, επικρατεί στους κύκλους βασιλικών αλλά και αντιβασιλικών προσωπικοτήτων, οι οποίες διέφυγαν στη Μέση Ανατολή.

Γεώργιος Β΄ προς Churchill.
5 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6414.

5/4/1944 2763

Αποσπάσματα του Ε.Λ.Α.Σ. ανατινάσσουν σιδηροδρομική γέφυρα ανατολικά της Κορίνθου. Εκτροχιάζεται ένας συρμός και η συγκοινωνία διακόπτεται για 48 ώρες.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

5/4/1944 2764

Σημειώνεται σύγκρουση γερμανικών τμημάτων με δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. στον Κίσσαβο της Θεσσαλίας. Σκοτώνονται 35 Γερμανοί.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

5/4/1944 2765

Τμήματα του Ε.Λ.Α.Σ. συγκρούονται με γερμανικό απόσπασμα ανατολικά της Πάτρας. Οι απώλειες των Γερμανών είναι ένας νεκρός, 4 τραυματίες και 11 αιχμάλωτοι.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

5/4/1944 2766

Ο T. L. Rowan αποστέλλει στον Dixon σχέδιο επιστολής του Churchill προς τον Τσουδερό, την οποία θα διαβιβάσει ο Leeper. Ο Churchill ζητεί τη γνώμη του Eden σχετικά. Στην επιστολή ο Churchill εκφράζει την έκπληξή του για την υποβολή παραίτησης του Τσουδερού, την οποία δεν αποδέχθηκε ο Γεώργιος Β΄, και ζητεί από τον Τσουδερό να αναμείνει την άφιξη του Γεωργίου Β΄, συμμάχου της Βρετανίας, στην Αλεξάνδρεια. Διαβεβαιώνει τον Τσουδερό ότι, εάν παραμείνει στη θέση του, θα έχει την υποστήριξη της βρετανικής Κυβέρνησης, και τον πληροφορεί ότι ζήτησε από τον Wilson να επισπεύσει την αποστολή της Ι Ταξιαρχίας στην Ιταλία.

T. L. Rowan προς P. J. Dixon.
Απόρρ., immediate, 5 Απρ. 1944. F.O.371/43684/R5656.

5/4/1944 2767

Ο Eden θεωρεί ότι από το σχέδιο επιστολής του Churchill προς τον Τσουδερό

πρέπει να απαλειφθεί η αναφορά περί Γεωργίου Β΄ συμμάχου της Βρετανίας, καθώς δίνει την εντύπωση ότι η βρετανική Κυβέρνηση θα υποστηρίξει τον Γεώργιο Β΄ έναντι απαιτήσεων της ελληνικής Κυβέρνησης, καθώς και ότι η υποστήριξη προς τον Τσουδερό εξαρτάται από την αποδοχή εκ μέρους του των όρων του Γεωργίου Β΄.

P. J. Dixon προς T. L. Rowan.
Απόρρ., immediate, 5 Απρ. 1944. F.O.371/43684/R5656.

5/4/1944 2768

Μεταδίδεται ότι οι Γερμανοί συνέλαβαν 23 άτομα στη Χίο. Οι συλληφθέντες επρόκειτο να συνδράμουν στη διαφυγή διαφόρων ατόμων στην Τουρκία, ανάμεσα στα οποία περιλαμβάνονται επιφανή στελέχη του Ε.Α.Μ. της Χίου, καθώς και άλλα 18 πρόσωπα.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

5/4/1944 2769

Ο Woodhouse τηλεγραφεί ότι πρέπει να διευθετηθεί το συντομότερο το ζήτημα των συνεχών επεισοδίων μεταξύ Ε.Δ.Ε.Σ. και Ε.Λ.Α.Σ., τα οποία οφείλονται στις διεισδύσεις που επιχειρούν οι δύο αυτές οργανώσεις στις περιοχές του Σχεδίου Κιβωτός. Προτείνει να συγκαλέσει ο Barnes συνάντηση αντιπροσώπων της κάθε πλευράς. Επίσης προτείνει ο Ζέρβας να ελέγχει τις περιοχές του Ζαλόγγου, της Γότιστας και της Πρέβεζας, και να μη διατηρεί ασήμαντες δυνάμεις στο Βάλτο και στο Ξηρόμερο, εφόσον εκεί δεν προβλέπονται επιχειρήσεις στα πλαίσια του Σχεδίου.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7161, 11 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6320.

5/4/1944 2770

Ο Γεώργιος Β΄ δηλώνει στον Churchill, κατά τη διάρκεια συνάντησής τους, ότι δεν αποδέχεται την παραίτηση του Τσουδερού και ότι προτίθεται να μεταβεί στην Αίγυπτο.

F.O. προς Leeper.
Τηλ. 124, immediate, άκρως απόρρ., 6 Απρ. 1944. F.O.371/43728/R5654.

5/4/1944 2771

Ο Eden, απαντώντας σε σχετική ερώτηση στη Βουλή των Κοινοτήτων, αναφέρει ότι η αναλογία των δυνάμεων του Ε.Λ.Α.Σ. προς εκείνες του Ε.Δ.Ε.Σ. είναι περίπου τρία προς ένα. Επίσης ότι εξακολουθεί η αποστολή εφοδίων προς τον Ε.Λ.Α.Σ.

F.O. προς Leeper.
Τηλ. 129, 6 Απρ. 1944. F.O.371/43684/R5531.

5/4/1944 2772

Τα μέλη της Κυβέρνησης υποβάλλουν τις παραιτήσεις τους, αλλά συμφωνούν να παραμείνουν στις θέσεις τους, μέχρις ότου γίνουν αποδεκτές από τον Γεώργιο Β΄.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 213, most immediate, 5 Απρ. 1944. F.O.371/43728/P5427.

5/4/1944 2773

Ο Τσουδερός εξηγεί στον Leeper ότι η πραγματική αιτία της αναταραχής στο Στρατό και στο Ναυτικό, είναι η αποφασιστικότητα που δείχνουν τα δύο σώματα στο να μην επιστρέψει ο Γεώργιος Β΄ στην Ελλάδα, πριν από τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος. Το Ε.Α.Μ. εκμεταλλεύθηκε επιτήδεια τη στάση τους, για τους δικούς του σκοπούς, αλλά δεν θα ήταν δυνατό να επιτύχουν οτιδήποτε, εάν το θέμα του Γεωργίου Β΄ είχε ήδη λυθεί. Ως εκ τούτου, η παρούσα κρίση είναι ουσιαστικά "δημοκρατική" και όχι "κομμουνιστική".

Leeper προς F.O.
Τηλ. 215, immediate, απόρρ., 5 Απρ. 1944. F.O.371/43728/R5501.

5/4/1944 2774

Ο Τσουδερός πληροφορεί τον Leeper ότι, μετά από μακρές διαπραγματεύσεις με μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου και ανώτατους αξιωματικούς, συμφωνήθηκε να πιεσθεί εκ νέου ο Γεώργιος Β΄ να τοποθετήσει τον Βενιζέλο ως πρωθυπουργό.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 215, immediate, απόρρ., 5 Απρ. 1944. F.O.371/43728/R5501.

6/4/1944 2775

Ο Σιάντος τηλεγραφεί στην Κυβέρνηση εκ μέρους του Πολιτικού Γραφείου της Κ.Ε. του Κ.Κ.Ε., εις απάντηση σχετικού τηλεγραφήματός της και της ραδιοφωνικής εξαγγελίας του Βενιζέλου. Αναφέρει ότι το Κόμμα συμφωνεί να στείλει αντιπρόσωπο στη Μέση Ανατολή, ο οποίος θα συμμετάσχει στις διαπραγματεύσεις για τη συγκρότηση κυβέρνησης εθνικής ενότητας. Επίσης ζητεί να πληροφορηθεί τον τρόπο διαφυγής του αντιπροσώπου του Κ.Κ.Ε. από την Ελλάδα.

Πολιτικό Γραφείο Κ.Ε. Κ.Κ.Ε. προς Ελληνική Κυβέρνηση.
6 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6319.

6/4/1944 2776

Ο Πορφυρογένης, της Κ.Ε. του Ε.Α.Μ., τηλεγραφεί στην Κυβέρνηση, εις απάντηση σχετικού τηλεγραφήματός της και των ραδιοφωνικών εξαγγελιών του Τσουδερού και του Βενιζέλου, ότι το Ε.Α.Μ. αποδέχεται την πρόταση της Κυβέρνησης να στείλει αντιπρόσωπό του στο Κάιρο, ο οποίος θα συμμετάσχει στις διαπραγματεύσεις για τη συγκρότηση κυβέρνησης εθνικής ενότητας. Ζητεί να πληροφορηθεί τη στάση των άλλων κομμάτων, καθώς και τον τρόπο διαφυγής του αντιπροσώπου του Ε.Α.Μ. από την Ελλάδα.

Κ.Ε. Ε.Α.Μ. προς Ελληνική Κυβέρνηση.
6 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6319.

6/4/1944 2777

Η Π.Ε.Ε.Α. τηλεγραφεί στον Τσουδερό ότι είναι έτοιμη να συμμετάσχει, ως εκπρόσωπος του μαχόμενου λαού, σε οποιαδήποτε έντιμη συζήτηση για τη συγκρότηση κυβέρνησης εθνικής ενότητας. Η ίδια, εξάλλου, έχει έμπρακτα αποδείξει πως επιθυμεί τη δημιουργία αυτού του σχήματος. Αναμένει από την Κυβέρνηση να ορίσει τόπο και χρόνο συνάντησης, η οποία θα ήταν ευκολότερο να πραγματοποιηθεί στην Ελεύθερη Ελλάδα.

Π.Ε.Ε.Α. προς Τσουδερό.
6 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6320.

6/4/1944 2778

Ο Τσουδερός τηλεγραφεί στον Μπακιρτζή, εις απάντηση σχετικού τηλεγραφήματός του, ότι η Κυβέρνηση έχει [ήδη] καταδικάσει την αδελφοκτόνο δράση των Ταγμάτων Ασφαλείας δημόσια, από το ραδιόφωνο, αλλά και με 5.000.000 προκηρύξεις που ρίφθηκαν στην Ελλάδα. Διαβεβαιώνει τον Μπακιρτζή ότι

τόσο η Κυβέρνηση όσο και οι Σύμμαχοι θα συνεχίσουν να καταγγέλλουν τα Τάγματα.

Τσουδερός προς Συνταγματάρχη Ε. Μπακιρτζή (Πρόεδρο Π.Ε.Ε.Α.).
6 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6320.

6/4/1944 2779

Τρία σουηδικά πλοία πρόκειται να αποπλεύσουν κατά τη διάρκεια της ημέρας από τη Σουηδία, για να φορτώσουν σιτηρά, τα οποία θα μεταφέρουν στην Ελλάδα. Το P.W.E. δίνει οδηγίες στην Ελληνική Υπηρεσία του B.B.C. να προβάλει, όσο το δυνατό περισσότερο, την αποστολή αυξημένων ποσοτήτων τροφίμων εκ μέρους των Συμμάχων, ως απάντηση στα ψεύδη των Γερμανών ότι η Βρετανία ευθύνεται για τη λιμοκτονία του ελληνικού λαού.

P.W.E. Weekly Directive 7-14 Απρ. 1944.
6 Απρ. 1944. F.O.371/43706/R5782.

6/4/1944 2780

Δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. επιτίθενται κοντά στη Βέροια εναντίον τμημάτων των Ταγμάτων Ασφαλείας, τα οποία διοικεί ο Συνταγματάρχης Πούλος. Οι απώλειες κατά τη σύγκρουση ανέρχονται σε 100 νεκρούς.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

6/4/1944 2781

Καθώς είναι προς το ελληνικό και το συμμαχικό συμφέρον η τήρηση της Συμφωνίας της Πλάκας και τα επεισόδια μεταξύ του Ε.Λ.Α.Σ., του Ε.Δ.Ε.Σ. και της Ε.Κ.Κ.Α. δημιουργούν επικίνδυνη κατάσταση, ο Hamnmond προτείνει να συγκροτηθεί άμεσα η Μικτή Επιτροπή αντιπροσώπων των τριών οργανώσεων στην Ήπειρο και στη νότια Ρούμελη. Η Επιτροπή, στην οποία θα παρίστανται ως παρατηρητές και αξιωματικοί - σύνδεσμοι της Σ.Σ.Α., θα εξετάσει τις διαμαρτυρίες για παραβίαση της Συμφωνίας και θα προβεί σε προτάσεις σχετικά με τον καθορισμό των ορίων δράσης κάθε οργάνωσης στις παραπάνω περιοχές.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7161, 11 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6320.

6/4/1944 2782

Το Κάιρο συμφωνεί με την πρόταση του Woodhouse να συγκληθεί η Μικτή

Επιτροπή [Ε.Λ.Α.Σ. - Ε.Δ.Ε.Σ. - Ε.Κ.Κ.Α.], αλλά θεωρεί ότι αντιπρόσωποι της Σ.Σ.Α. στην Επιτροπή πρέπει να είναι ο ίδιος ο Woodhouse και ο Wines.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7161, 11 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6320.

6/4/1944 2783

Ο Barnes τηλεγραφεί ότι επέστρεψε από συνάντηση της Μικτής Επιτροπής ΕΛ.Α.Σ. - Ε.Δ.Ε.Σ. Η εξέταση του καθορισμού των ορίων δικαιοδοσίας της κάθε οργάνωσης αναβλήθηκε, επειδή ο αντιπρόσωπος του Ε.Λ.Α.Σ. δεν ήταν εξουσιοδοτημένος να συζητήσει μείζονες πλευρές του θέματος. Ο Ε.Λ.Α.Σ. επιθυμούσε να δημιουργηθούν τοπικές μικτές επιτροπές, αλλά ο Barnes αρνήθηκε. Οι αντιπρόσωποι και των δύο οργανώσεων συμφώνησαν να μην εκδηλωθεί καμία κίνηση των δυνάμεών τους, μέχρι να ρυθμισθεί οριστικά το ζήτημα.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7161, 11 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6320.

6/4/1944 2784

Δύο λόχοι της Ε.Κ.Κ.Α. και ο ίδιος ο Ψαρρός βρίσκονται στο Κλήμα, ενώ δύο λόχοι της οργάνωσης στην περιοχή Ευπαλίου. Στο Ευπάλιο, εξάλλου, βρίσκεται το 234 Τάγμα του Ε.Λ.Α.Σ. και στο Παλαιοξάρι το 534. Τα επεισόδια μεταξύ των μονάδων των δύο οργανώσεων είναι συνεχή.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7193, 17 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6320.

6/4/1944 2785

Μετά την επίθεση που δέχθηκαν μονάδες της Ε.Κ.Κ.Α. από τον Ε.Λ.Α.Σ., στο Ευπάλιο, η οργάνωση αφοπλίζει όσους αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. συναντά σε 12 χωριά της περιοχής.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7193, 17 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6320.

6/4/1944 2786

Συνελήφθη ο Λαγγουράνης, δεύτερος υπαρχηγός του 5/42 Συντάγματος, από δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7193, 17 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6320.

6/4/1944 2787

Οι Γερμανοί αποχωρούν από την Ελλάδα με κάθε δυνατό τρόπο και ελάχιστοι, πλέον, παραμένουν στη χώρα.

Despatche Nº 21 from H.M. Consul - General Smyrna.
Μνημόνιο, 6 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6462.

6/4/1944 2788

Ο Churchill τηλεγραφεί στον Τσουδερό ότι "εξεπλάγη ιδιαιτέρως", όταν πληροφορήθηκε την παραίτησή του, "με την οποία φαίνεται ότι η Ελλάδα εγκαταλείπεται σε μια επικίνδυνη στιγμή για την εθνική της ζωή". Τον καλεί να παραμείνει στη θέση του, μέχρις ότου φθάσει ο Γεώργιος Β΄ στο Κάιρο. Τέλος τον ενημερώνει ότι ζήτησε από τον Wilson να στείλει το συντομότερο την ελληνική Ταξιαρχία στην Ιταλία.

F.O. προς Leeper.
Τηλ. 124, immediate, άκρως απόρρ., 6 Απρ. 1944. F.O.371/43728/R5654.

6/4/1944 2789

Ο Churchill εγκρίνει απολύτως τα μέτρα που λαμβάνουν οι βρετανικές αρχές, για να αντιμετωπίσουν την κατάσταση [στις ελληνικές ένοπλες δυνάμεις], στο Κάιρο και στην Αλεξάνδρεια.

F.O. προς Leeper.
Τηλ. 127, 6 Απρ. 1944. F.O.371/43729/R5816.

6/4/1944 2790

Ο Γεώργιος Β΄ αποδέχεται τη συμβουλή των Βαρβαρέσσου, Μαντζαβίνου και Αγνίδη και αποφασίζει να κάνει δεκτή την παραίτηση του Τσουδερού και να τοποθετήσει πρωθυπουργό τον Βενιζέλο. Εκδίδεται σχετικό ανακοινωθέν.

F.O. προς Leeper.
Τηλ. 128, immediate, απόρρ., 6 Απρ. 1944. F.O.371/43728/R5653.

6/4/1944 2791

Ο Αλεξανδρής συναντάται με τον Leeper και τον ενημερώνει, παρουσία του

Ναυάρχου Sir H. B. Rawlings, Διοικητή των βρετανικών Ναυτικών Δυνάμεων Ανατολικής Μεσογείου, για την κατάσταση που επικρατεί στον ελληνικό Στόλο στην Αλεξάνδρεια. Τονίζει ότι το 99% των πληρωμάτων έχει επηρεασθεί από τον Ε.Α.Σ. και άλλες κομμουνιστικές ανατρεπτικές οργανώσεις. Επίσης θεωρεί ότι ο Γ. Ρούσσος ευθύνεται σε μεγάλο βαθμό για την αναταραχή. Συμφωνείται να εκδοθεί ανακοίνωση για τις συλλήψεις που πραγματοποιούνται.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 216, immediate, απόρρ., 6 Απρ. 1944. F.O.371/43728/R5545.

6/4/1944 2792

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι η κυβέρνηση Τσουδερού αποσύρει την παραίτησή της.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 217, 6 Απρ. 1944. F.O.371/43729/R5816.

6/4/1944 2793

Κατά τη σύσκεψη των Ανώτατων Στρατιωτικών Διοικητών Μέσης Ανατολής, του Leeper και του Casey, αποφασίζεται ότι είναι απαραίτητο, για το συμφέρον των δυνάμεων που βρίσκονται υπό τις διαταγές των Βρετανών Διοικητών, να διευθετηθεί το ταχύτερο δυνατό η κρίση στις ελληνικές ένοπλες δυνάμεις. Υπογραμμίζεται, εξάλλου, ότι είναι ανάγκη να πεισθεί ο Γεώργιος Β΄ να αποδεχθεί, χωρίς καθυστέρηση, τον Βενιζέλο ως πρωθυπουργό.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 219, απόρρ., 6 Απρ. 1944. F.O.371/43729/R5816.

6/4/1944 2794

Ο Hammond τηλεγραφεί ότι οι εκλογές που είχε προκηρύξει η Π.Ε.Ε.Α. για τις 9 Απριλίου, αναβλήθηκαν για τις 23 του μηνός. Πρόκειται να εκλεγούν αντιπρόσωποι από όλες τις περιοχές της Ελεύθερης Ελλάδας και φαίνεται ότι η Επιτροπή προσέφερε από μία θέση σε όλους τους βουλευτές της Βουλής του 1935 [1936].

Leeper προς F.O.
Τηλ. 221, important, απόρρ., 6 Απρ. 1944. F.O.371/43684/R5547.

6/4/1944 2795

Η αναταραχή στο Στρατό επεκτείνεται και στην Ι Ταξιαρχία, όπου επιτροπές

στρατιωτών αναλαμβάνουν τον έλεγχο. Η Ταξιαρχία δεν είναι κατάλληλη πλέον να μεταβεί στην Ιταλία, σύμφωνα και με απόφαση του (Ανώτατου Στρατιωτικού Διοικητή Μέσης Ανατολής) Στρατηγού Sir B. Paget.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 222, immediate, απόρρ., 6 Απρ. 1944. F.O.371/43701/R5548.
Ανώτατος Στρατιωτικός Διοικητής Μέσης Ανατολής προς Συμμαχικό Στρατηγείο (Allied Forces Headquarters).
Τηλ. SD/89320, άκρως απόρρ., 6 Απρ. 1944. F.O.371/43701/R5976.

6/4/1944 2796

Η κατάσταση στο Ναυτικό επιδεινώνεται. Το πλήρωμα του αντιτορπιλικού "Πίνδος" πέταξε στη θάλασσα τον επικεφαλής αξιωματικό, καθώς και έναν ακόμη αξιωματικό.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 222, immediate, απόρρ., 6 Απρ. 1944. F.O.371/43701/R5548.

6/4/1944 2797

Το Υπουργικό Συμβούλιο εξετάζει την κατάσταση που έχει διαμορφωθεί στις ελληνικές στρατιωτικές δυνάμεις και ζητεί από τον Γ. Ρούσσο να δεχθεί να αναλάβει καθήκοντα πρωθυπουργού. Η πρόταση αυτή τηλεγραφείται στον Γεώργιο Β΄ στο Λονδίνο και κοινοποιείται, συγχρόνως, στον Τύπο.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 223, immediate, απόρρ., 6 Απρ. 1944. F.O.371/43728/R5564.

6/4/1944 2798

Ο Leeper τονίζει στο F.O. ότι τα γεγονότα που εκτυλίσσονται μεταξύ των Ελλήνων [στη Μέση Ανατολή], μόνο ως επανάσταση μπορούν να χαρακτηρισθούν.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 223, immediate, απόρρ., 6 Απρ. 1944. F.O.371/43728/R5564.

6/4/1944 2799

Ο Διάδοχος Παύλος συναντάται με τον Leeper και εκφράζει την εντονότατη ανησυχία του, εν όψει της επικείμενης άφιξης του Γεωργίου Β΄ στο Κάιρο. Τονίζει ότι ο Γεώργιος Β΄ δεν πρέπει να φθάσει, προς το παρόν, εκεί, καθώς δεν θα μπορέσει να επιτύχει τίποτε.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 227, most immediate, άκρως απόρρ., 7 Απρ. 1944. F.O.371/43728/R5684.

6/4/1944 2800

Σύμφωνα με ανακοίνωση του πρακτορείου Reuters, ο Γεώργιος Β΄ τηλεγραφεί στον Βενιζέλο ότι του αναθέτει την προεδρία του Υπουργικού Συμβουλίου.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 228, most immediate, 7 Απρ. 1944. F.O.371/43728/R5635.

7/4/1944 2801

Τμήματα του Ε.Λ.Α.Σ. αποκρούουν μικτή γερμανο-ιταλική δύναμη δυτικά της Γευγελής. Οι απώλειες των δυνάμεων Κατοχής ανέρχονται σε 26 νεκρούς. Επίσης καταστρέφεται ολοσχερώς ένα στρατιωτικό όχημα και άλλα δύο μερικώς.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

7/4/1944 2802

Ο Hammond τηλεγραφεί ότι το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. αποδέχθηκε την πρότασή του για τη συγκρότηση της Μικτής Επιτροπής και όρισε τον Αντισυνταγματάρχη Ζούλα ως αντιπρόσωπό του.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7161, 11 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6320.

7/4/1944 2803

Ο Hammond τηλεγραφεί ότι ο Tito έστειλε μήνυμα καλής θέλησης στην Π.Ε.Ε.Α.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7161, 11 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6320.

7/4/1944 2804

Ο Hammond τηλεγραφεί ότι στα τέλη Μαρτίου ο Σαμαρινιώτης κατευθύνθηκε από τα Πιέρια προς το βορρά, μετά από επίσκεψή του στο Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7161, 11 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6320.

7/4/1944 2805

Ο Churchill τηλεγραφεί στον Leeper ότι ο Γεώργιος Β΄ αντιμετωπίζει το ενδεχόμενο σχηματισμού κυβέρνησης από "αξιωματούχους", μέχρις ότου καταστεί δυνατή η άφιξη στη Μέση Ανατολή πολιτικών από την Ελλάδα. Είναι, ωστόσο, αποφασισμένος να μην παραδώσει την πρωθυπουργία στον Γ. Ρούσσο, επειδή θεωρεί ότι η ενέργεια αυτή θα ισοδυναμούσε με συνθηκολόγηση με το Ε.Α.Μ. και την Πολιτική του Επιτροπή στην Ελλάδα.

F.O. προς Leeper.
Τηλ. 131, most immediate, 7 Απρ. 1944. F.O.371/43728/R5684.

7/4/1944 2806

Ο Churchill τηλεγραφεί στον Leeper ότι ο Γεώργιος Β΄, με τον οποίο συζήτησε την κατάσταση [στις ελληνικές ένοπλες δυνάμεις], είναι αποφασισμένος να επιστρέψει στο Κάιρο, όπως άλλωστε είναι και δικαίωμά του. Καλεί τον Leeper να συναντηθεί αμέσως με τον Τσουδερό και την ελληνική Κυβέρνηση και, παρουσία των Paget και Rawlings, να τους ζητήσει εξ ονόματος του ίδιου να παραμείνουν στις θέσεις τους, θέτοντας τέρμα τις συζητήσεις και τις "δολοπλοκίες".

F.O. προς Leeper.
Τηλ. 131, most immediate, 7 Απρ. 1944. F.O.371/43728/R5684.

7/4/1944 2807

Ο Churchill ζητεί από τον Leeper να πληροφορήσει τον Τσουδερό, σχετικά με το μήνυμα του τελευταίου, ότι περιμένει από εκείνον να παραμείνει στη θέση του, μέχρι να βρεθεί νόμιμη λύση στην κρίση. Τονίζει ότι ο Γεώργιος Β΄ και ο ίδιος συμφωνούν πως δεν είναι δυνατό να συμβεί αυτό, πριν φθάσει ο Γεώργιος Β΄ στο Κάιρο και ενημερωθεί για την κατάσταση.

F.O. προς Leeper.
Τηλ. 131, most immediate, 7 Απρ. 1944. F.O.371/43728/R5684.

7/4/1944 2808

Ο Churchill τονίζει στον Leeper ότι πρέπει να προειδοποιηθούν όλοι οι Έλληνες πολιτικοί και "ταραχοποιοί" στην Αίγυπτο πως οι βρετανικές αρχές δεν θα διστάσουν να λάβουν τα απαραίτητα μέτρα, για να εμποδίσουν αναταραχές και διαδηλώσεις, οι οποίες θα απειλούσαν το νόμο και την τάξη, καθώς και το κύρος της ελληνικής Κυβέρνησης και του Γεωργίου Β΄.

F.O. προς Leeper.
Τηλ. 131, most immediate, 7 Απρ. 1944. F.O.371/43728/R5684.

7/4/1944 2809

Ο Churchill τηλεγραφεί στον Leeper τις εξής οδηγίες για την αντιμετώπιση της [ελληνικής] κρίσης: α) να διατηρηθούν η τάξη και η πειθαρχία στις ένοπλες δυνάμεις· β) να εξασφαλισθεί η προσωπική ασφάλεια του Γεωργίου Β΄· γ) να καταβληθεί κάθε προσπάθεια να παραμείνει ο Τσουδερός στη θέση του, μέχρις ότου φθάσει [στο Κάιρο] ο Γεώργιος Β΄· δ) να πεισθεί ο Βενιζέλος να παραμείνει στο πλευρό του Τσουδερού· ε) να εορτασθεί η Κυριακή του Πάσχα με κατάνυξη και αξιοπρέπεια.

F.O. προς Leeper.
Τηλ. 134, most immediate, προσωπικό, private, απόρρ., 8 Απρ. 1944. F.O.371/43728/R5635.

7/4/1944 2810

Ο Τσουδερός τηλεγραφεί στον Churchill, απαντώντας στο από 6 Απριλίου τηλεγράφημά του 124, ότι θα παραμείνει στη θέση του "σύμφωνα με τους νόμους της Ελλάδας και με την επιθυμία του ίδιου", μέχρι να βρεθεί νόμιμη λύση στην πολιτική κρίση.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 226, immediate, άκρως απόρρ., 7 Απρ. 1944. F.O.371/43728/R5691.

7/4/1944 2811

Ο Leeper τονίζει εμφαντικά στο F.O. ότι ο Γεώργιος Β΄ δεν πρέπει να μεταβεί στην Αίγυπτο, διότι η επιστροφή του θα προκαλέσει νέες ταραχές. Ο Τσουδερός και όλα τα μέλη της ελληνικής Κυβέρνησης συμφωνούν με τα παραπάνω.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 227, most immediate, άκρως απόρρ., 7 Απρ. 1944. F.O.371/43728/R5684.

7/4/1944 2812

Ο Βενιζέλος συναντά τον Τσουδερό και τον ενημερώνει ότι αποδέχεται την πρόταση του Γεωργίου Β΄ να αναλάβει την πρωθυπουργία. Τονίζει, ωστόσο, ότι στη νέα κυβέρνηση δεν θα δεχθεί να συμμετάσχουν μέλη της προηγουμένης και ζητεί να σχηματίσει μικρότερο υπουργικό συμβούλιο, με πέντε μέλη, που θα ορκισθούν την επομένη ενώπιον του Διαδόχου. Ο Τσουδερός τηλεγραφεί τις ανωτέρω προτάσεις στο Γεώργιο Β΄.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 228, most immediate, 7 Απρ. 1944. F.O.371/43728/R5635.

7/4/1944 2813

Ο Leeper αναφέρεται στην πρόθεση του Βενιζέλου να σχηματίσει κυβέρνηση και τονίζει στο F.O. την ανάγκη να αποφασίσει ταχύτατα ο Γεώργιος Β΄ επί του θέματος, ώστε η πολιτική κρίση να λυθεί αυθημερόν.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 229, most immediate, 7 Απρ. 1944. F.O.371/43728/R5635.

7/4/1944 2814

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι ο Paget αποφάσισε, λόγω της απειθαρχίας που επικρατεί στον ελληνικό Στρατό, να αναλάβει προσωπικά τον άμεσο έλεγχό του, και ενημέρωσε τον Καραπαναγιώτη σχετικά. Ο Leeper συμφωνεί με την απόφαση αυτή και αναλαμβάνει ο ίδιος να αντιμετωπίσει τις όποιες διαμαρτυρίες της ελληνικής Κυβέρνησης.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 232, immediate, 7 Απρ. 1944. F.O.371/43701/R5638.

7/4/1944 2815

Ο Διοικητής των Βρετανικών Ναυτικών Δυνάμεων Ανατολικής Μεσογείου αναλαμβάνει τη διοίκηση του ελληνικού Πολεμικού Ναυτικού, υποσκελίζοντας τον Έλληνα Υπουργό Ναυτικών.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 20 Saving, 14 Απρ. 1944. F.O.371/43705/R6344.

7/4/1944 2816

Το Υπουργικό Συμβούλιο αναθεωρεί την πρότασή του να αναλάβει ο Γ. Ρούσσος την πρωθυπουργία και προτείνει εκ νέου στον Γεώργιο Β΄ να την αναθέσει στον Βενιζέλο, με αντιπρόεδρο τον Ρούσσο και Υπουργό Εξωτερικών τον Ι. Πολίτη.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 20 Saving, 14 Απριλίου 1944. F.O.371/43705/R6344.

8/4/1944 2817

Ο Πορφυρογένης τηλεγραφεί στην Κυβέρνηση ότι η λύση της κυβερνητικής κρί-

σης θα ήταν μονομερής, χωρίς τη συμμετοχή της Π.Ε.Ε.Α. και του Ε.Α.Μ., και θέτει την Κυβέρνηση προ των ευθυνών της.

Μ. Πορφυρογένης (Μέλος Κ.Ε. Ε.Α.Μ.) προς Ελληνική Κυβέρνηση.
8 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6320.

8/4/1944 2818

Η Κ.Ε. του Ε.Α.Μ. τηλεγραφεί στο Γ.Σ.Μ.Α., εις απάντηση σχετικού τηλεγραφήματός του, ότι θα ληφθούν μέτρα και θα αναζητηθούν οι υπεύθυνοι, ώστε να σταματήσουν οι ενέργειες του Ε.Λ.Α.Σ. Πελοποννήσου, που δημιουργούν εμπόδια στη δράση της Σ.Σ.Α.

Κ.Ε. Ε.Α.Μ. προς Γ.Σ.Μ.Α.
8 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6320.

8/4/1944 2819

Απόσπασμα του Ε.Λ.Α.Σ. εκτροχιάζει σιδηροδρομική μηχανή μεταξύ Αιγίου και Κορίνθου.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

8/4/1944 2820

Φονεύονται 40 Γερμανοί κατά τη διάρκεια συγκρούσεων με δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. στην περιοχή του Κιλκίς. Επίσης καταστρέφονται τέσσερα γερμανικά φορτηγά και μία μοτοσυκλέτα.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

8/4/1944 2821

Δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. συγκρούονται με τμήματα των Ταγμάτων Ασφαλείας στη βορειοδυτική Εύβοια. Οι απώλειες των Ταγμάτων Ασφαλείας είναι 13 άνδρες.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

8/4/1944 2822

Ο Woodhouse και ο Wines καλούν το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ., τον Ζέρβα και την Ε.Κ.Κ.Α. να στείλουν αντιπροσώπους τους στην Κούτσαινα

στις 17 Απριλίου, για να συζητήσουν τα στρατιωτικά ζητήματα που έχουν δημιουργηθεί, λόγω των πρόσφατων επεισοδίων μεταξύ των οργανώσεων, καθώς και για να ολοκληρωθούν οι συνεννοήσεις σχετικά με την εκτέλεση του Σχεδίου Κιβωτός.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7161, 11 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6320.

8/4/1944 2823

Ο Stevens τηλεγραφεί ότι, σύμφωνα με αναφορά του Ε.Α.Μ., οι Γερμανοί ήλθαν σε συμφωνία με το 8 Σύνταγμα του Ε.Λ.Α.Σ. στη Λακωνία, να τηρηθεί δεκαήμερη ανακωχή, από τις 28 Μαρτίου, για να συζητηθεί η γερμανική αποχώρηση από την Πελοπόννησο. Το Ε.Α.Μ. Πελοποννήσου κατήγγειλε την ανακωχή και διέκοψε κάθε επαφή με το Σύνταγμα αυτό. Υπάρχουν πληροφορίες για τη σύναψη ανακωχής και στην περιοχή Αιγίου, μεταξύ 19 και 25 Μαρτίου. Ίσως το όλο ζήτημα αποτελεί τέχνασμα των Γερμανών, με στόχο να ανανεώσουν τις δυνάμεις τους ανενόχλητοι.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7161, 11 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6320.

8/4/1944 2824

Ο Hammond τηλεγραφεί ότι ο Αντισυνταγματάρχης Δ. Κούκουρας, Διοικητής της VIII Μεραρχίας, ορίσθηκε αντιπρόσωπος του Ε.Λ.Α.Σ. στη Μικτή Επιτροπή, με βοηθό τον Λοχαγό Σ. Βαμβέτσο.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7184, 15 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6320.

8/4/1944 2825

Το Κ.Κ.Ε. τηλεγραφεί ότι αποδέχεται την πρόσκληση του Τσουδερού να αποστείλει αντιπροσώπους στο Κάιρο για διαπραγματεύσεις με σκοπό το σχηματισμό Κυβέρνησης Εθνικής Ενότητας.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 20 Saving, 14 Απρ. 1944. F.O.371/43705/R6344.

8/4/1944 2826

Το Υπουργικό Συμβούλιο πληροφορείται ότι ο Γεώργιος Β΄ αποφάσισε να

επιστρέψει στο Κάιρο. Τα μέλη του συμφωνούν να παραμείνουν στις θέσεις τους, μέχρι την επιστροφή του, και να υποστηρίξουν τους Ανώτατους Στρατιωτικούς Διοικητές Μέσης Ανατολής σε όποια μέτρα θεωρήσουν απαραίτητα για τη στρατιωτική ασφάλεια.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 20 Saving, 14 Απρ. 1944. F.O.371/43705/R6344.

8/4/1944 2827

Σύμφωνα με στοιχεία των αγγλικών υπηρεσιών, οι "στασιαστές" ελέγχουν όλα τα ελληνικά πολεμικά σκάφη και τις εγκαταστάσεις στη Μέση Ανατολή.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 21 Saving, 19 Απρ. 1944. F.O.371/43705/R6616.

8/4/1944 2828

Ο Leeper ζητεί από τις αρμόδιες βρετανικές αρχές να προχωρήσουν σε περαιτέρω συλλήψεις ορισμένων "ταραχοποιών", [των οποίων τα ονόματα δεν αναφέρει].

Leeper προς F.O.
Τηλ. 234, most immediate, άκρως απόρρ., 8 Απρ. 1944. F.O.371/43728/R5667.

8/4/1944 2829

Ο Leeper πληροφορεί τον Churchill, σχετικά με το από 7 Απριλίου 131 τηλεγράφημά του, ότι, μετά από παρέμβασή του, ο Τσουδερός και ο Βενιζέλος ανέλαβαν την υποχρέωση να παραμείνουν στις θέσεις τους, μέχρις ότου φθάσει ο Γεώργιος Β΄ [στην Αίγυπτο], και να υποστηρίξουν κάθε μέτρο των βρετανικών στρατιωτικών αρχών για την εξασφάλιση της τάξης.

Leeper προς Churchill.
Τηλ. 234, most immediate, άκρως απόρρ., 8 Απρ. 1944. F.O.371/43728/R5667.

8/4/1944 2830

Ανακοινώνεται σε ελληνική ραδιοφωνική εκπομπή στο Κάιρο ότι το Κ.Κ.Ε. και το Ε.Α.Μ. αποδέχθηκαν την πρόσκληση του Τσουδερού, να στείλουν αντιπροσώπους τους για τις διαπραγματεύσεις σχετικά με τη συγκρότηση κυβέρνησης εθνικής ενότητας. Επίσης ότι ο Τσουδερός και οι υπουργοί του παραμένουν στις θέσεις τους.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 238, important, απόρρ., 9 Απρ. 1944. F.O.371/43684/R5744.

8/4/1944 2831

Σε εκπομπή του επίσημου σοβιετικού ραδιοσταθμού της Τιφλίδας αναφέρεται ότι, σύμφωνα με τηλεγράφημα του πρακτορείου Tass, η κυβέρνηση Τσουδερού, που παραιτήθηκε, υποστηριζόταν από φασιστικά στοιχεία και εξόρισε όσους δεν συμφωνούσαν με την πολιτική της, συμπεριλαμβανομένων και αξιωματικών με μεγάλη επιρροή. Οι σοβαρές ταραχές που εκδηλώθηκαν στις γραμμές του ελληνικού Στρατού οφείλονται στα παραπάνω γεγονότα.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 239, important, 10 Απρ. 1944. F.O.371/43684/R5745.

9/4/1944 2832

Ο Πορφυρογένης τηλεγραφεί στην Κυβέρνηση να πάψει τις διώξεις εναντίον αξιωματικών, οι οποίοι εκφράζουν την ομόφωνη επιθυμία του λαού για εθνική ενότητα. Υπογραμμίζει ότι οι ενέργειες αυτές αποδεικνύουν πως η Κυβέρνηση επιμένει στη διχαστική της πολιτική.

Πορφυρογένης προς Ελληνική Κυβέρνηση.
9 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6320.

9/4/1944 2833

Η Π.Ε.Ε.Α. τηλεγραφεί στην Κυβέρνηση ότι με την επιμονή της να συμμετάσχουν όλες οι πολιτικές δυνάμεις στην κυβέρνηση εθνικής ενότητας, οφελούνται όσοι υπήρξαν εχθρικοί προς τον εθνικό αγώνα και τώρα δημιουργούν προσκόμματα. Τονίζει ότι απαιτείται άμεση έναρξη των διαπραγματεύσεων για τη συγκρότηση της κυβέρνησης, και κατά προτίμηση δίχως τη συμμετοχή των παραπάνω στοιχείων στην Ελεύθερη Ελλάδα.

Π.Ε.Ε.Α. προς Ελληνική Κυβέρνηση.
9 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R6956.

9/4/1944 2834

Τμήμα του Ε.Λ.Α.Σ. εκτροχιάζει σιδηροδρομικό συρμό νοτιοδυτικά της Πάτρας.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

9/4/1944 2835

Δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. συγκρούονται με μικτή δύναμη Γερμανών και Ταγμάτων Ασφαλείας κοντά στο χωριό Παλατίτσια, ανατολικά της Βέροιας. Οι απώλειες των Γερμανών ανέρχονται σε 27 άνδρες και των Ταγμάτων Ασφαλείας σε 11. Οι αντάρτες κυριεύουν ποσότητα πολεμικού υλικού.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

9/4/1944 2836

Η Κυβέρνηση διαμηνύει στον Ζέρβα, στον Θ. Σοφούλη, στις οργανώσεις και στα κόμματα που συνεργάζονται μαζί τους, καθώς και στον Ψαρρό, ότι πρέπει το συντομότερο δυνατό να απαντήσουν σχετικά με την αποστολή αντιπροσώπων τους στην Αίγυπτο, οι οποίοι θα συμμετάσχουν στις διαπραγματεύσεις για τη συγκρότηση κυβέρνησης εθνικής ενότητας. Τους ενημερώνει ότι το Ε.Α.Μ. και το Κ.Κ.Ε. έχουν ήδη απαντήσει θετικά.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7161, 11 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6320.

9/4/1944 2837

Ο Woodhouse τηλεγραφεί ότι οι αποφάσεις της Π.Ε.Ε.Α. παρέχουν τη δυνατότητα στον Ε.Δ.Ε.Σ. και στην Ε.Κ.Κ.Α. να συμμετάσχουν στις εκλογές που προκηρύχθηκαν. Ζητεί να δοθούν οδηγίες στις οργανώσεις αυτές σχετικά με τη συμμετοχή τους ή μη.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7161, 11 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6320.

9/4/1944 2838

Ο Γεώργιος Β΄ εκφράζει τις θερμότατες ευχαριστίες του προς τον Τσουδερό και τα μέλη της κυβέρνησής του, διότι έλαβαν υπόψη τη σοβαρότητα της κατάστασης και δέχθηκαν να παραμείνουν στις θέσεις τους, μέχρις ότου ο ίδιος φθάσει στο Κάιρο. Τονίζει ότι θα λάβει τα απαραίτητα μέτρα, για να διευθετηθεί το γρηγορότερο η υπάρχουσα κρίση.

F.O. προς Leeper.
Τηλ. 136, most immediate, απόρρ., 9 Απρ. 1944. F.O.371/43728/R5692.

9/4/1944 2839

Ο Γεώργιος Β΄ αναχωρεί από το Λονδίνο για το Κάιρο.

F.O. προς Leeper.
Τηλ. 137, immediate, άκρως απόρρ., 9 Απρ. 1944. F.O.371/43728/R5667.

9/4/1944 2840

Ο Churchill τονίζει στον Leeper ότι η βρετανική Κυβέρνηση αναγνωρίζει την κυβέρνηση υπό τον Γεώργιο Β΄ ως τη μόνη νόμιμη ελληνική κυβέρνηση, η οποία δεν είναι δυνατό να εγκαταλειφθεί, για να ικανοποιηθεί η εφήμερη φιλοδοξία ορισμένων "εμιγκρέ" άνευ σημασίας. Εξάλλου, ούτε η συνταγματική έκφραση της Ελλάδας μπορεί να στηριχθεί σε συγκεκριμένες ομάδες ανταρτών, οι οποίοι συχνά δεν διαφέρουν από ληστές και μεταμφιέζονται σε σωτήρες της χώρας τους, ενώ ξουν εις βάρος των χωρικών. Υπογραμμίζει ότι η μορφή του πολιτεύματος θα αποφασισθεί μετά την Απελευθέρωση από το λαό, τον οποίο θα συνεχίσει να υπηρετεί, μέχρι τότε, ο Γεώργιος Β΄.

F.O. προς Leeper.
Τηλ. 138, immediate, απόρρ., προσωπικό, 9 Απρ. 1944. F.O.371/43728/R5667.

10/4/1944 2841

Δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. ανατινάσσουν σιδηροδρομική γέφυρα και εκτροχιάζουν ένα συρμό στα βόρεια του Δομοκού.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

10/4/1944 2842

Τμήμα του Ε.Λ.Α.Σ. καταστρέφει οδική γέφυρα ανατολικά του Άργους.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

10/4/1944 2843

Ο Νεφελούδης απευθύνει ανοικτή επιστολή προς τον Τσουδερό και την Κυβέρνηση, στην οποία τονίζει ότι οι ένοπλες δυνάμεις στη Μέση Ανατολή, αλληλέγγυες προς τη θέληση του ελληνικού λαού, ζήτησαν να αναγνωρισθεί η Π.Ε.Ε.Α. για να επιτευχθεί η εθνική ενότητα. Η Κυβέρνηση, όμως, ανέχθηκε την επέμβαση των ξένων αντιδραστικών κύκλων, με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί η πολιτική κρίση.

Β. Νεφελούδης (Μέλος γραμματείας Ε.Σ.Α.) προς Ελληνική Κυβέρνηση.
Αριθ. 5(2)44/G, 26 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R7311.

10/4/1944 2844

Φαίνεται ότι η ελληνική Κυβέρνηση είχε απευθύνει τηλεγράφημα προς το Ε.Α.Μ. ή το Κ.Κ.Ε. ή και τα δύο, καλώντας αντιπροσώπους τους στο Κάιρο για τις συζητήσεις σχετικά με τη συγκρότηση κυβέρνησης εθνικής ενότητας.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7157, 10 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6319.

10/4/1944 2845

Η Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ τηλεγραφεί ότι θα αναστείλει τις μεταδόσεις προς το Κάιρο, μέχρι τις 18 Απριλίου, καθώς αφίχθησαν γερμανικές δυνάμεις στο χωριό [Γραμματικό], όπου βρίσκεται ο ασύρματός της.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7184, 15 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6320.

10/4/1944 2846

Σύμφωνα με τηλεγράφημα της Υπηρεσίας ΑΠΟΛΛΩΝ, ο Σβώλος αναχώρησε από την Αθήνα και κατευθύνεται προς την Ελεύθερη Ελλάδα για να αναλάβει την προεδρία της Π.Ε.Ε.Α. Η σύνθεση της Επιτροπής θα μεταβληθεί με τη συμμετοχή έξι προσωπικοτήτων που δεν ανήκουν στο Ε.Α.Μ. Ορισμένοι από αυτούς, όπως οι Ασκούτσης, Αγγελόπουλος, Λούλης και Σ. Χατζήμπεης, συνοδεύουν τον Σβώλο, ενώ στις 11 του μηνός πρόκειται να αναχωρήσουν ο Σαρηγιάννης και άλλες προσωπικότητες για την Ελεύθερη Ελλάδα.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7190, 16 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6320.
Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7203, 19 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R6579.

10/4/1944 2847

Δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. καταστρέφουν φορτηγό τρένο που μετέφερε καύσιμα και στρατιωτικό εξοπλισμό, μεταξύ Σταμνάς και Αγγελοκάστρου. Στο τρένο, το οποίο εκινείτο στη γραμμή Μεσολογγίου - Αγρινίου, επέβαιναν, επίσης, 4 Γερμανοί, 25 Έλληνες άμαχοι και 5 σιδηροδρομικά στελέχη. Σκοτώνονται 22 άμαχοι, ενώ τραυματίζονται 2 Γερμανοί και 4 σιδηροδρομικοί.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7212, 20 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R6692.

10/4/1944 2848

Ο Λαγγουράνης, σύμφωνα με μεταγενέστερο τηλεγράφημα του Hammond, απευθύνει επιστολή προς τους άνδρες της Ε.Κ.Κ.Α. ζητώντας τους να ενταχθούν στον εθνικό στρατό της Π.Ε.Ε.Α., όπου και ο ίδιος προσεχώρησε, λόγω των εμποδίων που θέτει η Ε.Κ.Κ.Α. στην επίτευξη της εθνικής ενότητας.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7317, 11 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7521.

10/4/1944 2849

Ο Leeper τονίζει στον Novikov, απαντώντας σε σχετικό ερώτημα του τελευταίου, ότι οι βρετανικές αρχές συλλαμβάνουν μόνο τους Έλληνες που προκαλούν ταραχές στον ελληνικό Στρατό, στα πλαίσια των καθηκόντων που έχουν αναλάβει για τον κοινό αγώνα εναντίον της Γερμανίας. Σημειώνει ότι ο Novikov έχει απόλυτο δικαίωμα να συναντάται με οποιονδήποτε Έλληνα επιθυμεί, αλλά ο Leeper ελπίζει ότι θα εμπιστεύεται τους Βρετανούς, ως βασικούς συμμάχους της χώρας του, περισσότερο από κάποιους ταραχοποιούς που δεν αντιπροσωπεύουν κανένα.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 244, important, άκρως απόρρ., 11 Απρ. 1944. F.O.371/43701/R5848.

11/4/1944 2850

Στην περιοχή του χωριού Τρύφος της Αιτωλοακαρνανίας δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. εξαναγκάζουν γερμανική δύναμη 150 ανδρών και τμήμα των Ταγμάτων Ασφαλείας να υποχωρήσουν, με απώλεια 11 ανδρών.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

11/4/1944 2851

Τμήματα του Ε.Λ.Α.Σ. συγκρούονται με γερμανική δύναμη 250 ανδρών, βόρεια της Καλαμπάκας. Οι Γερμανοί υποχρεώνονται να υποχωρήσουν υφιστάμενοι απώλειες.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

11/4/1944 2852

Ο Stevens τηλεγραφεί ότι το Ε.Α.Μ. Πελοποννήσου διενεργεί εκλογές για τους αντιπροσώπους του Εθνικού Συμβουλίου. Στις ελεύθερες περιοχές η επιλογή γίνεται μεταξύ ατόμων που προτείνει το Ε.Α.Μ., ενώ στις κατεχόμενες οι αντιπρόσωποι θα ορισθούν από το Ε.Α.Μ.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7184, 15 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6320.

11/4/1944 2853

Η Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ τηλεγραφεί ότι το δίκτυο πληροφοριών της διατρέχει μεγάλο κίνδυνο από τους Γερμανούς, καθώς ο Πάρις Γεριφερεταίος είναι πληροφοριοδότης τους. Ο "Αλέξανδρος" [Α. Ιωαννίδης] συνελήφθη. Τα υπόλοιπα κλιμάκια της Υπηρεσίας δεν κινδυνεύουν.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7184, 15 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6320.

11/4/1944 2854

Η Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ ζητεί οδηγίες σχετικά με το αίτημα του Σαρηγιάννη να φυγαδευθεί η οικογένειά του στη Μέση Ανατολή. Ο Σαρηγιάννης πρόκειται να συμμετάσχει στην Π.Ε.Ε.Α. ως αρχιστράτηγος των στρατιωτικών δυνάμεων.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7190, 16 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6320.

11/4/1944 2855

Η Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ τηλεγραφεί ότι, σύμφωνα με ανεπιβεβαίωτες πληροφορίες, κατά τη διάρκεια των δύο τελευταίων ημερών Γερμανοί στρατιώτες μετέφεραν καύσιμα σε σουηδικό σκάφος του Διεθνούς Ερυθρού Σταυρού, τα οποία προορίζονταν για [τις δυνάμεις τους] στην Κρήτη.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7193, 17 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6320.

11/4/1944 2856

Ο Barnes τηλεγραφεί ότι ο Ζέρβας δεν επιχειρεί να διεισδύσει στις περιοχές του Ε.Λ.Α.Σ. Είναι πιθανό τα επεισόδια, στις περιοχές αυτές, να προκαλούνται λόγω συγκρούσεων μεταξύ κομμουνιστικών και αντικομμουνιστικών ομάδων του ίδιου του Ε.Λ.Α.Σ., όπως συνέβη πρόσφατα.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7193, 17 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6320.

11/4/1944 2857

Ο Ζέρβας διαμαρτύρεται εντόνως για την επίθεση του Ε.Λ.Α.Σ. εναντίον μονάδων της Ε.Κ.Κ.Α. στο Ευπάλιο, πράγμα που αποτελεί κατάφορη παραβίαση της Συμφωνίας της Πλάκας. Ζητεί να εφαρμοσθούν από τη Μέση Ανατολή τα μέτρα που προβλέπονται από τη Συμφωνία.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7193, 17 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6320.

11/4/1944 2858

Ο Edmonds τηλεγραφεί ότι ο S.N.O.F. αποτελεί σλαβική ονομασία του Ε.Α.Μ. Σημειώνει, εξάλλου, ότι η πολιτική του Ε.Α.Μ. προς τη σλαβική μειονότητα έχει μεγάλη απήχηση στο Βίτσι.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7199, 18 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R6579.

11/4/1944 2859

Μονάδες του Ε.Λ.Α.Σ., με την καθοδήγηση της Σ.Σ.Α., εκτροχιάζουν γερμανικό στρατιωτικό συρμό με 18 βαγόνια, κοντά στη Βέροια. Τραυματίζονται περισσότεροι από δέκα Γερμανοί.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7199, 18 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R6579.

11/4/1944 2860

Στην περιοχή μεταξύ Σταμνάς και Αγγελοκάστρου, την επομένη της ανατίναξης φορτηγού τρένου από τον Ε.Λ.Α.Σ., διεξάγεται μάχη του Ε.Λ.Α.Σ. με άνδρες γερμανικών δυνάμεων και των Ταγμάτων Ασφαλείας. Σκοτώνονται δύο αντάρτες και αιχμαλωτίζονται επτά, οι οποίοι εκτελούνται. Οι Αρχές Κατοχής καίουν σπίτια του Ε.Λ.Α.Σ. στη Σταμνά.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7212, 20 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R6692.

11/4/1944 2861

Άφιξη του Γεωργίου Β΄ στο Κάιρο.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 242, immediate, 11 Απρ. 1944. F.O.371/43729/R5907.

11/4/1944 2862

Ο Παπανδρέου αφίχθη στη Σμύρνη, υπό πλήρη μυστικότητα, και πρόκειται να αναχωρήσει από τα Άδανα αεροπορικώς στις 15 Απριλίου.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 246, immediate, 11 Απρ. 1944. F.O.371/43684/R5788.

11/4/1944 2863

Ο Γεώργιος Β΄ δέχεται τον Τσουδερό και αργότερα άλλα μέλη της Κυβέρνησης. Συμφωνεί με την πρόταση του Τσουδερού να συναντηθεί με τον Νεφελούδη, πρώην βουλευτή του Κ.Κ.Ε., ώστε να μην αποκλείσει κανένα κόμμα από τις συναντήσεις που θα πραγματοποιήσει.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 248, immediate, 12 Απρ. 1944. F.O.371/43729/R5916.

11/4/1944 2864

Ο Paget πραγματοποιεί συνάντηση με αντιπροσώπους της Ι Ταξιαρχίας, μετά από αίτησή τους, παρουσία και του Μπουρδάρα, κατά την οποία δεν αφήνει καμία αμφιβολία για τις προθέσεις του προς τους στασιαστές. Σε τηλεγράφημά του προς τον Churchill αναφέρει ότι η Ταξιαρχία ελέγχεται, κυρίως, από εξτρεμιστές στρατιώτες, ενώ οι περισσότεροι ανώτεροι αξιωματικοί έχουν τεθεί υπό περιορισμό. Τονίζει, εξάλλου, ότι θα υπήρχε κίνδυνος να πυροβολήσουν εναντίον του Μπουρδάρα, εάν ο τελευταίος αποπειραθεί να εισέλθει στο στρατόπεδο.

Στρατηγός Sir B. Paget (Ανώτ. Στρατ. Διοικητής Μέσης Ανατολής) προς Churchill.
Τηλ. CIC/335, most immediate, προσωπικό, 11 Απρ. 1944. F.O.371/43702/R7039.

11/4/1944 2865

Ο Paget ζητεί από τον Churchill να διορισθεί ο Μπουρδάρας διοικητής της Ι Ταξιαρχίας στη θέση του Συνταγματάρχη Παππά, ο οποίος αρνήθηκε να υπακούσει σε διαταγή του ίδιου του Paget, να επιστρέψει στην Ταξιαρχία, και έχει, πλέον, συλληφθεί.

Paget προς Churchill.
Τηλ. CIC/335, most immediate, προσωπικό, 11 Απρ. 1944. F.O.371/43702/R7039.

11 - 12/4/1944 2866

Αποσπάσματα του Ε.Λ.Α.Σ. πραγματοποιούν ανατινάξεις σε τρία διαφορετικά σημεία της οδικής αρτηρίας Βόλου - Λαμίας.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

12/4/1944 2867

Ο Ζέρβας τηλεγραφεί στην Κυβέρνηση ότι θα στείλει, με την πρώτη ευκαιρία, αντιπρόσωπό του στη Μέση Ανατολή. Ο αντιπρόσωπος θα συμμετάσχει στην Κυβέρνηση, μόνο εάν η Μέση Ανατολή και η ίδια η Κυβέρνηση κρίνουν ότι θα είναι προς όφελος του αγώνα, καθώς ο Ε.Δ.Ε.Σ. παραμένει εθνικοαπελευθερωτική και όχι πολιτική οργάνωση.

Ν. Ζέρβας προς Ελληνική Κυβέρνηση.
12 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6320.

12/4/1944 2868

Το Γ.Σ.Μ.Α. τονίζει στο Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. ότι δύο είναι τα στοιχεία που καθορίζουν τη συμμαχική στρατηγική στην Ελλάδα, προς τους αντάρτες: 1) η μεγάλη έλλειψη αεροσκαφών για την πραγματοποίηση ρίψεων εφοδίων και 2) το γεγονός ότι μικρές ανταρτικές ομάδες, καλά εξοπλισμένες και εκπαιδευμένες, έχουν μεγαλύτερη στρατιωτική αξία από σχεδόν άοπλες μεγαλύτερες δυνάμεις. Για τους λόγους αυτούς, ζητεί να συγκεντρωθούν στις περιοχές που προβλέπει το Σχέδιο Κιβωτός οι μονάδες της Πίνδου, οι πλέον αξιόμαχες του Ε.Λ.Α.Σ.

Γ.Σ.Μ.Α. προς Γενικό Στρατηγείο Ε.Λ.Α.Σ.
12 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R6579.

12/4/1944 2869

Ο Ζέρβας τηλεγραφεί ότι η Π.Ε.Ε.Α. του απηύθυνε πρόσκληση να συμμετάσχει και ο Ε.Δ.Ε.Σ. στους κόλπους της. Ο Ζέρβας απάντησε πως θα εξετάσει το ενδεχόμενο αυτό, μόνο όταν η Επιτροπή παύσει να εκμεταλλεύεται τον εθνικό αγώνα για πολιτικούς σκοπούς και αφού συγκροτηθεί μετά από ελεύθερες εκλογές.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7199, 18 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R6579.

12/4/1944 2870

Η Κυβέρνηση τηλεγραφεί στο Κ.Κ.Ε. και στην Κ.Ε. του Ε.Α.Μ. ότι έλαβε τη θετική απάντησή τους σχετικά με τις συζητήσεις για τη συγκρότηση κυβέρνησης εθνικής ενότητας και ότι, μόλις ληφθούν απαντήσεις από όλες τις πλευρές [τις οποίες έχει καλέσει να στείλουν αντιπροσώπους], θα ειδοποιήσει για το χρόνο και τον τόπο της συνάντησης, η οποία δεν θα πρέπει να καθυστερήσει.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7203, 19 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R6579.

12/4/1944 2871

Ο Τσουδερός ευχαριστεί τον Σαράφη και τον Μητροπολίτη Ιωακείμ για τις ευχές τους για την 25η Μαρτίου και τους διαβεβαιώνει ότι εργάζεται για τη συγκρότηση κυβέρνησης εθνικής ενότητας.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7203, 19 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R6579.

12/4/1944 2872

Ο Churchill τονίζει στον Leeper, απαντώντας σε σχετικό ερώτημά του, ότι θα πρέπει οπωσδήποτε να παρουσιάσουν στον Γεώργιο Β΄ το πλήρες κείμενο του μηνύματος που του έστειλε (ο Churchill) στις 9 Απριλίου (τηλ. 138), και να προτρέψουν τον Βασιλιά να κινηθεί στο πνεύμα του. Ο Γεώργιος Β΄ θα μπορούσε να εκφράσει με δικά του λόγια το ζήτημα της επιλογής της μορφής του πολιτεύματος μετά την Απελευθέρωση.

F.O. προς Leeper.
Τηλ. 143, most immediate, απόρρ., 12 Απρ. 1944. F.O.371/43729/R5970.

12/4/1944 2873

Ο Churchill τονίζει στους Ανώτατους Στρατιωτικούς Διοικητές Μέσης Ανατολής και σε κάθε άλλο αρμόδιο ότι δεν τίθεται θέμα διαπραγμάτευσης πολιτικών ζητημάτων με τους στασιαστές των ελληνικών δυνάμεων. Οι στασιαστές οφείλουν να επιστρέψουν στα καθήκοντά τους, άνευ όρων, και να δεχθούν τον, επίσης άνευ όρων, αφοπλισμό τους. Θα ήταν κρίμα να δοθεί οποιαδήποτε υπόσχεση ότι δεν θα τιμωρηθούν οι πρωταίτιοι. Το ζήτημα της απονομής χάριτος, στις αυστηρές ποινές που θα επιβάλει το στρατοδικείο υπό τον Βρετανό Ανώτατο Στρατιωτικό Διοικητή Μέσης Ανατολής, θα αποτελέσει αρμοδιότητα του Γεωργίου Β΄.

F.O. προς Leeper.
Τηλ. 144, immediate, προσωπικό, άκρως απόρρ., 12 Απρ. F.O.371/43701/R5849.

12/4/1944 2874

Ο Γεώργιος Β΄ δηλώνει, σε ανακοινωθέν του, ότι επέστρεψε στο Κάιρο επειδή η πολιτική κρίση απαιτεί άμεση λύση. Υπογραμμίζει ότι, μετά την Απελευθέρωση, ολόκληρο το ελληνικό έθνος θα κληθεί να αποφασίσει με ελεύθερες εκλογές για το μελλοντικό πολίτευμα της χώρας. Τέλος, τονίζει ότι είναι απαραίτητο, όσο διαρκεί η εχθρική κατοχή της Ελλάδας, να υπάρχει στο εξωτερικό μία κυβέρνηση που να αντιπροσωπεύει, στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, όλες τις πατριωτικές τάσεις. Η κυβέρνηση αυτή θα αποτελείται, κυρίως, από Έλληνες που ακόμη βρίσκονται στην κατεχόμενη χώρα.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 247, immediate, 12 Απρ. 1944. F.O.371/43729/R5908.

12/4/1944 2875

Κατά τη συνάντηση των Ανώτατων Στρατιωτικών Διοικητών Μέσης Ανατολής, στην οποία μετέχουν επίσης ο Lampson, ο Moyne και ο Leeper, διαπιστώνεται ότι δεν υφίσταται ελληνική προσωπικότητα, αλλά, ουσιαστικά, ούτε και συγκροτημένη ελληνική Κυβέρνηση, που θα μπορούσε να συνδράμει στην αντιμετώπιση των ταραχών στις ελληνικές δυνάμεις. Αμέσως μόλις ο Γεώργιος Β΄ αναθέσει το σχηματισμό κυβέρνησης σε νέο πρωθυπουργό, ο τελευταίος θα πρέπει να συναντηθεί με επιτροπή της Ι Ταξιαρχίας και του Στόλου και να τους εξηγήσει ότι η νέα κυβέρνηση θα ζητήσει τη συνεργασία αντιπροσώπων από όλο το φάσμα των πατριωτικών δυνάμεων.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 249, immediate, απόρρ., 12 Απρ. 1944. F.O.371/43701/R5849.

12/4/1944 2876

Κατά τη συνάντηση των Ανώτατων Στρατιωτικών Διοικητών Μέσης Ανατολής, στην οποία μετέχουν επίσης ο Lampson, ο Moyne και ο Leeper, αποφασίζεται ότι, εάν η [Ι] Ταξιαρχία και ο Στόλος δεν πειθαρχήσουν στις διαταγές των Ανώτατων Στρατιωτικών Διοικητών, θα τους απευθυνθεί τελεσίγραφο και, εάν αυτό δεν γίνει αποδεκτό, θα χρησιμοποιηθεί βία. Λόγω των σοβαρών επιπτώσεων που θα είχε η χρήση βίας, θα καταβληθεί κάθε προσπάθεια, ώστε να αποσπασθούν οι άνδρες των ελληνικών δυνάμεων από την επιρροή της μικρής εξτρεμιστικής ομάδας (30% του συνόλου), που δημιουργεί τα επεισόδια.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 249, immediate, απόρρ., 12 Απρ. 1944. F.O.371/43701/R5849.

12/4/1944 2877

Ο Γεώργιος Β΄ ευχαριστεί τον Churchill για τη συνδρομή που του παρείχε κατά την παραμονή του στο Λονδίνο και την άφιξή του στο Κάιρο. Τον ενημερώνει ότι συναντάται, ήδη, με τα μέλη της Κυβέρνησης, καθώς και με ηγετικά στελέχη διαφόρων πολιτικών αποχρώσεων, ώστε να διευθετηθεί το συντομότερο η πολιτική κατάσταση. Θεωρεί ότι η επόμενη κυβέρνηση θα πρέπει να είναι προσωρινή, καθώς λείπει, προς το παρόν, κάποια εξέχουσα ηγετική προσωπικότητα. Τονίζει ότι κύρια ανησυχία του αποτελεί η στάση στο Στόλο και στην Ι Ταξιαρχία, και ευχαριστεί τον Churchill για τη βοήθειά του στην αντιμετώπισή της.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 251, most immediate, άκρως απόρρ., προσωπικό, 12 Απρ. 1944. F.O.371/43729/R5971.

12 - 13/4/1944 2878

Δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. επιτίθενται κατά γερμανικών φυλακίων, στην περιοχή Πόρτα Θεσσαλίας, σκοτώνουν έξι Γερμανούς και καταστρέφουν στρατιωτικό υλικό.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

12 - 19/4/1944 2879

Οι Γερμανοί πραγματοποιούν εκκαθαριστικές επιχειρήσεις εναντίον του Ε.Λ.Α.Σ. στη βόρεια Πελοπόννησο.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

13/4/1944 2880

Η Εθνική Επιτροπή για την Ανόρθωση της Ελλάδας (National Committee for the Restoration of Greece), που έχει δημιουργηθεί από Έλληνες στις Η.Π.Α. και στον Καναδά, ζητεί από τον Halifax να διαβιβάσει στον Churchill τη βαθύτατη απογοήτευσή της για τις δηλώσεις του στις 22 Φεβρουαρίου 1944. Η Επιτροπή δεν γνωρίζει τις συνθήκες θανάτου του Βρετανού αξιωματικού, αλλά ο Churchill θα έπρεπε να αναφερθεί στα εκατοντάδες χωριά που έχουν καταστραφεί και στους εκατοντάδες Έλληνες που έχουν εκτελεσθεί γιατί παρείχαν καταφύγιο

στους Βρετανούς αξιωματικούς. Τονίζει, τέλος, ότι οι Έλληνες, παρά τις μεταξύ τους συγκρούσεις, δεν έχουν πάψει να αγωνίζονται αποτελεσματικά.

Εθνική Επιτροπή για την Ανόρθωση της Ελλάδας προς Halifax.
13 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R7043.

13/4/1944 2881

Η Εθνική Επιτροπή για την Ανόρθωση της Ελλάδας αντιπροσωπεύει τις εξής οργανώσεις: Greek - American Progressive Association (250 παραρτήματα στις Η.Π.Α.), Pancretan Union of America (26 παραρτήματα), Federation of Laconian Societies of United States and Canada, Dodecanesian National Council (24 Δωδεκανησιακές Εταιρείες), United Chian Societies of America, Pan - Rhodian Society "Apollo" (25 παραρτήματα), Pan - Icarian Brotherhood "Icaros", Phalanx of Hellenic Veterans of America και Federation of Hellenic Societies of Greater New York.

Εθνική Επιτροπή για την Ανόρθωση της Ελλάδας προς Halifax.
13 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R7043.

13/4/1944 2882

Το P.W.E. ζητεί από την Ελληνική Υπηρεσία του B.B.C. να τονίζει στις εκπομπές της ότι οι Έλληνες συμμετέχουν στον αγώνα συγκρατώντας γερμανικές δυνάμεις στη χώρα τους, οι οποίες χρειάζονται σε άλλα μέτωπα, καθώς και με το να αντιστέκονται στη στρατολόγηση για καταναγκαστική εργασία.

P.W.E. Weekly Directive 14-21 Απρ. 1944.
13 Απρ. 1944. F.O.371/43706/R5782.

13/4/1944 2883

Το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. επισημαίνει στον Eden ότι η δήλωσή του στη Βουλή των Κοινοτήτων, πως οι δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. είναι τρεις φορές μεγαλύτερες από του Ε.Δ.Ε.Σ., δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Τονίζει ότι είναι γνωστό και αναμφισβήτητο ότι οι δυνάμεις του Ε.Δ.Ε.Σ. μόλις φθάνουν το ένα δέκατο εκείνων του Ε.Λ.Α.Σ., παρά το μεροληπτικό ανεφοδιασμό του Ε.Δ.Ε.Σ. Το Γενικό Στρατηγείο θεωρεί ότι οι μονομερείς πληροφορίες του Eden προέρχονται από εκθέσεις της Σ.Σ.Α., και ειδικότερα του Woodhouse, γεγονός που ζητεί να ερευνηθεί.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7210, 19 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R6579.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7212, 20 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R6692.

13/4/1944 2884

Ο Edmonds τηλεγραφεί ότι η ανάλυση των αρχικών S.N.O.F. είναι "Sloboten Nadoren Ondo Fasistry" και επιβεβαιώνει ότι πρόκειται για τη σλαβική ονομασία τόσο του Ε.Α.Μ., όσο και του Ε.Λ.Α.Σ.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7212, 20 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R6692.

13/4/1944 2885

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στη Ρούμελη τηλεγραφεί ότι δύναμη 1000 ανδρών του Ε.Λ.Α.Σ. κινείται κυκλωτικά εναντίον του 5/42 Συντάγματος στο Κλήμα. Καθώς η σύγκρουση μεταξύ των δύο και η διάλυση του Συντάγματος είναι αναπόφευκτες, προτείνει να γίνει αποδεκτό το νέο status quo που θα δημιουργηθεί στην περιοχή.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7221, 21 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R6692.

13/4/1944 2886

Αεροπλάνα της R.A.F. ρίχνουν προκηρύξεις στις μονάδες της Ι Ταξιαρχίας, με τις οποίες καλούν τους άνδρες τους να παραδοθούν.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 21 Saving, 19 Απρ. 1944. F.O.371/43705/R6616.

13/4/1944 2887

Οκτώ άνδρες της Ι Ταξιαρχίας, ο ένας αξιωματικός, παραδίδονται στις βρετανικές δυνάμεις, που διοικεί ο Paget. Αναφέρουν ότι η ρίψη προκηρύξεων φρονημάτισε, σε κάποιο βαθμό, τους εξτρεμιστές και ενεθάρρυνε όσους παρέμεναν πιστοί στην ελληνική Κυβέρνηση.

Paget προς Churchill.
Τηλ. CIC/341, most immediate, προσωπικό, 14 Απρ. 1944. F.O.371/43702/R7039.

14/4/1944 2888

Μεταδίδεται ότι ο Ματθαιουδάκης και τρεις σύντροφοί του σκοτώθηκαν στην Κρήτη, κατά τη διάρκεια γερμανικής, αιφνιδιαστικής επίθεσης.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 18.
14 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6488.

14/4/1944 2889

Το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. τηλεγραφεί στο Γ.Σ.Μ.Α. ότι οι μικρές δυνάμεις που βρίσκονται στο Βάλτο είναι άνδρες του Ράλλη και όχι του Ζέρβα. Οι περί του αντιθέτου ισχυρισμοί του Ζέρβα είναι απαράδεκτοι και οι ενέργειές του στην περιοχή παραβιάζουν τη Συμφωνία της Πλάκας, τακτική που πρέπει να παύσει. Ο Ε.Λ.Α.Σ. είναι, πάντως, πρόθυμος να προσέλθει σε νέα συνδιάσκεψη για τη συζήτηση της εφαρμογής της Συμφωνίας.

Γενικό Στρατηγείο Ε.Λ.Α.Σ. προς Γ.Σ.Μ.Α.
14 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R6692.

14/4/1944 2890

Τμήματα του Ε.Λ.Α.Σ. καταστρέφουν τρένο μεταξύ Μεσολογγίου και Αγρινίου, το οποίο ήταν φορτωμένο με πετρέλαιο και στρατιωτικό υλικό. Τραυματίζονται δύο Γερμανοί.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

14/4/1944 2891

Οι Γερμανοί διενεργούν εκκαθαριστικές επιχειρήσεις στην περιοχή του όρους Σινιάτσικο στη Μακεδονία.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

14/4/1944 2892

Η Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ τηλεγραφεί ότι ο Δερτιλής χρησιμοποιεί κάθε μέσο, για να παρασύρει όλα τα αντιδραστικά στοιχεία των παλαιών κομμάτων σε συνεργασία με την κυβέρνηση των δοσιλόγων.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7199, 18 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R6579.

14/4/1944 2893

Ο Γιακουμής [Ταγματάρχης Γ. Γιακουμάκης] και ο Παπαγιαννόπουλος, αντι-

πρόσωποι της Ε.Κ.Κ.Α. στη Μικτή Επιτροπή, πρόκειται να φθάσουν στις 21 του μηνός στην Κούτσαινα για τη σύσκεψη. Ο Καρτάλης δεν θα μπορέσει να παρευρεθεί, καθώς βρίσκεται στην Αθήνα.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7203, 19 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R6579.

14/4/1944 2894

Ο Edmonds τηλεγραφεί ότι ένας Σέρβος ποιητής με τη σύζυγό του, που αφίχθησαν πριν ένα μήνα στον Πεντάλοφο, ως φιλοξενούμενοι της IX Μεραρχίας του Ε.Λ.Α.Σ., παραμένουν στην περιοχή.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7212, 20 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R6692.

14/4/1944 2895

Ο Churchill τονίζει στον Leeper, εις απάντηση του 249 τηλεγραφήματός του, και σε κάθε άλλο αρμόδιο, ότι θα πρέπει να αναμείνουν να εξαντληθούν οι προμήθειες της [Ι] Ταξιαρχίας και του Στόλου, προτού προσφύγουν στη βία. Δεν θα πρέπει να φανούν ιδιαίτερα πρόθυμοι να διαπραγματευθούν με τους στασιαστές, αλλά να επιμείνουν στον αυστηρό αποκλεισμό τους. Υπογραμμίζει, εξάλλου, ότι ο εξαναγκασμός των ελληνικών δυνάμεων να πειθαρχήσουν έχει πολύ μεγαλύτερη σημασία από τη συγκρότηση οποιασδήποτε ελληνικής κυβέρνησης.

F.O. προς Leeper.
Τηλ. 145, immediate, προσωπικό, απόρρ., 14 Απρ. 1944. F.O.371/43701/R5849.

14/4/1944 2896

Ο Churchill τονίζει στον Leeper ότι, σε περίπτωση που οι στασιαστές επιστρέψουν στα καθήκοντά τους μόνον όταν συγκροτηθεί ελληνική κυβέρνηση της αρεσκείας τους, θα προσαχθούν σε δίκη για απειθαρχία προς τον Βρετανό Ανώτατο Στρατιωτικό Διοικητή, υπό τις διαταγές του οποίου έχουν υπαχθεί, και για απόπειρα να επιβάλουν τους όρους τους στην ελληνική Κυβέρνηση.

F.O. προς Leeper.
Τηλ. 146, immediate, απόρρ., προσωπικό, 14 Απρ. 1944. F.O.371/43701/R5849.

14/4/1944 2897

Συγκροτείται νέα Κυβέρνηση με Πρωθυπουργό τον Βενιζέλο, ο οποίος αναλαμ-

βάνει επίσης Υπουργός Αμύνης, Εξωτερικών, Δικαιοσύνης και Οικονομικών. Ο Ναύαρχος Δεμέστιχας ορίζεται Υπουργός Εσωτερικών και Παιδείας, καθώς και Υφυπουργός Εμπορικής Ναυτιλίας, ο Τζανακάκης Υπουργός Κοινωνικής Προνοίας και Εργασίας, ο Μαντζαβίνος Υφυπουργός Οικονομικών. Ο Κακλαμάνος καλείται να αναλάβει Υπουργός άνευ Χαρτοφυλακίου.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 21 Saving, 19 Απρ. 1944. F.O.371/43705/R6616.

15/4/1944 2898

Ο Πορφυρογένης τηλεγραφεί στην Κυβέρνηση ότι η Κ.Ε. του Ε.Α.Μ. ειδοποιήθηκε να στείλει έναν αντιπρόσωπο στο Κάιρο, αλλά αποφάσισε να στείλει τριμελή αντιπροσωπεία, καθώς αποτελεί συνασπισμό πολιτικών κομμάτων και οργανώσεων. Επίσης θεωρεί ουσιώδες να προσκληθεί αντιπρόσωπος της Π.Ε.Ε.Α., η οποία έχει αναγνωρισθεί από το σύνολο της μαχόμενης χώρας.

Πορφυρογένης προς Ελληνική Κυβέρνηση.
15 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R6579.

15/4/1944 2899

Τμήματα του Ε.Λ.Α.Σ. συγκρούονται με δυνάμεις Γερμανών και Ταγμάτων Ασφαλείας νότια του Αγρινίου. Δεν αναφέρονται απώλειες.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

15/4/1944 2900

Δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. εκτροχιάζουν μεταγωγικό τρένο στη σιδηροδρομική γραμμή Βέροιας - Θεσσαλονίκης. Οι απώλειες των Γερμανών ξεπερνούν τους 100 άνδρες.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

15/4/1944 2901

Ο Βενιζέλος τηλεγραφεί στο Ε.Α.Μ., στο Κ.Κ.Ε., στον Ζέρβα και στον Ψαρρό ότι επείγει για εθνικούς λόγους η παρουσία των αντιπροσώπων τους στο Κάιρο και ότι θα επιθυμούσε να πραγματοποιηθεί συνάντησή τους το συντομότερο δυνατό, για να συγκροτήσουν κυβέρνηση εθνικής ενότητας.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7207, 19 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R6579.

15/4/1944 2902

Ο Hammond τηλεγραφεί ότι ο Ε.Λ.Α.Σ. ζητεί να δηλώσουν και οι τρεις ανταρτικές οργανώσεις ότι αναλαμβάνουν την υποχρέωση να αποφύγουν κάθε επεισόδιο που θα επιδεινώσει την κατάσταση, καθώς και κάθε κίνηση ή συγκέντρωση δυνάμεων στη Δωρίδα, στη Φθιώτιδα και στο Βάλτο, όπου σημειώθηκαν επεισόδια. Εξαιρούνται κινήσεις για την εξασφάλιση του ανεφοδιασμού ή την αντιμετώπιση εχθρικών επιθέσεων.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7212, 20 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R6692.

15/4/1944 2903

Ο Ζέρβας διαμαρτύρεται για την απρόκλητη επίθεση που δέχονται μονάδες του στο Μακρυνόρος από τον Ε.Λ.Α.Σ., επίθεση η οποία αποτελεί παραβίαση της Συμφωνίας της Πλάκας και μπορεί να εξελιχθεί σε νέο εμφύλιο.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7212, 20 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R6692.

15/4/1944 2904

Ο Hammond τηλεγραφεί ότι το κύρος του Ε.Λ.Α.Σ. επλήγη, από την επιτυχή αντίσταση της Ε.Κ.Κ.Α. προς τις πιέσεις του, και πρέπει να αναμένεται επιχείρηση διάλυσής της εκ μέρους του. Άκουσε ο ίδιος τηλεφωνική διαταγή του Γενικού Στρατηγείου του Ε.Λ.Α.Σ. να κινηθούν τμήματά του από το Αγρίνιο προς την περιοχή της Ε.Κ.Κ.Α. Προτείνει να προειδοποιηθεί αυστηρά ο Ε.Λ.Α.Σ. ότι, τυχόν επίθεση, θα παραβιάζει τη Συμφωνία της Πλάκας.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7221, 21 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R6692.

15/4/1944 2905

Η Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ τηλεγραφεί ότι συνελήφθησαν από τους Γερμανούς οι Θ. Σοφούλης, Αλεξανδρής και Γονατάς, ενώ ο Καφαντάρης και ο Δαμασκηνός έχουν τεθεί σε κατ' οίκον περιορισμό.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7338, 17 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8161.

15/4/1944 2906

Ο Leeper διαβιβάζει στον Howard λεπτομερή έκθεση του Αντιπλοιάρχου White σχετικά με τον ελληνικό πολεμικό Στόλο. Ο Στόλος αριθμεί πλέον 9.000 άνδρες, που υπηρετούν σε 56 σκάφη. Η γενικότερη συμβολή του στην πολεμική προσπάθεια είναι σημαντική και εκτιμάται ότι θα παίξει θεμελιώδη ρόλο στην παροχή βοήθειας προς τον πληθυσμό της Ελλάδας κατά την Απελευθέρωση.

Leeper προς Howard.
Αριθ. 1(2)44, 15 Απρ. 1944. F.O.371/43743/R4564.

15/4/1944 2907

Άφιξη του Παπανδρέου στο Κάιρο.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 21 Saving, 19 Απρ. 1944. F.O.371/43705/R6616.

15/4/1944 2908

Ο Βενιζέλος εξηγεί, σε ανακοινωθέν του, ότι θεώρησε καθήκον του να σχηματίσει κυβέρνηση, για να αντιμετωπισθεί η παρούσα δύσκολη μεταβατική περίοδος. Τονίζει ότι η κυβέρνησή του είναι καθαρώς μεταβατική και μοναδικό της αντικείμενο είναι να προετοιμάσει το έδαφος για το σχηματισμό ευρείας κυβέρνησης εθνικής ενότητας.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 21 Saving, 19 Απρ. 1944. F.O.371/43705/R6616.

15/4/1944 2909

Ο Βενιζέλος ενημερώνει τον Leeper ότι, κατά την πρώτη του συνάντηση με τον Novikov, ζήτησε από τον Σοβιετικό Πρέσβη να υποστηρίξει η κυβέρνησή του τη νέα ελληνική Κυβέρνηση. Ο Novikov ανέφερε ότι ο "Κόκκινος Στρατός" παρέχει κάθε βοήθεια για την άμεση απελευθέρωση της Ελλάδας και η σοβιετική Κυβέρνηση ενδιαφέρεται ιδιαίτερα για τα ελληνικά πράγματα. Σημείωσε, ωστόσο, πως τα γεγονότα, ιδιαίτερα οι συλλήψεις [ανδρών των ενόπλων δυνάμεων στη Μέση Ανατολή], τις οποίες θεωρεί πολιτικού χαρακτήρα, ίσως την αναγκάσουν να μεταβάλει στάση.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 253, important, 16 Απρ. 1944. F.O.371/43729/R6100.

16/4/1944 2910

Ο Βενιζέλος ζητεί από τον Ζέρβα να μην προβεί σε καμία ενέργεια σχετικά με την πρόσκληση να συμμετάσχει στην Π.Ε.Ε.Α. Επισημαίνει ότι όλα τα σχετικά ζητήματα θα συζητηθούν σε συνδιάσκεψη στη Μέση Ανατολή, όπου θα συμμετέχει και ο αντιπρόσωπός του.

Σ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός ελληνικής Κυβέρνησης) προς Ν. Ζέρβα.
16 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R6579.

16/4/1944 2911

Το Γ.Σ.Μ.Α. τονίζει στο Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. ότι η επίθεση μονάδων του εναντίον του Ζέρβα στο Μακρυνόρος, εφόσον ο Ε.Λ.Α.Σ. έχει συμφωνήσει να λάβει μέρος σε συνδιάσκεψη για την επίλυση ζητημάτων αυτής της φύσεως, αποτελεί τρομοκρατική και φασιστική πρακτική, με στόχο τη δημιουργία τετελεσμένων. Το Γ.Σ.Μ.Α. ζητεί να εκδοθεί διαταγή να αποφεύγεται κάθε σύγκρουση με τον Ε.Δ.Ε.Σ.

Γ.Σ.Μ.Α. προς Γενικό Στρατηγείο Ε.Λ.Α.Σ.
16 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R6692.

16/4/1944 2912

Το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. αντιτίθεται στην εκκένωση ευρέων περιοχών της Ελεύθερης Ελλάδας, που ζήτησε το Γ.Σ.Μ.Α. Τονίζει ότι η εκκένωση θα έβλαπτε στρατιωτικά και εθνικά τον αγώνα, καθώς οι περιοχές αυτές θα καταλαμβάνονταν από τα Τάγματα Ασφαλείας. Ζητεί από το Γ.Σ.Μ.Α. να εκπληρώσει την υπόσχεσή του για παροχή εφοδίων στις δυνάμεις του, ώστε να είναι σε θέση να εκτελέσει το Σχέδιο Κιβωτός.

Γενικό Στρατηγείο Ε.Λ.Α.Σ. προς Γ.Σ.Μ.Α.
16 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R6692.

16/4/1944 2913

Το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. εκθέτει, σε τηλεγράφημά του προς το Γ.Σ.Μ.Α., τις ενέργειες της Ε.Κ.Κ.Α. εναντίον στελεχών και μελών του. Τονίζει ότι, εάν ο Ψαρρός τιμωρήσει τους υπευθύνους, δεν θα εκδηλωθεί κίνηση εναντίον του.

Γενικό Στρατηγείο Ε.Λ.Α.Σ. προς Γ.Σ.Μ.Α.
16 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R6692.

16/4/1944 2914

Η Π.Ε.Ε.Α. τηλεγραφεί στον Eden ότι δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα η δήλωσή του πως οι δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. είναι τρεις φορές μεγαλύτερες από του Ζέρβα. Είναι γνωστό ότι οι δυνάμεις του Ζέρβα, μόλις πλησιάζουν το ένα δέκατο των δυνάμεων του Ε.Λ.Α.Σ. Παρά το γεγονός αυτό ο Ε.Λ.Α.Σ. δεν εξοπλίζεται ανάλογα. Εάν οι πληροφορίες του Eden προέρχονται από τη Σ.Σ.Α., η Π.Ε.Ε.Α. διαμαρτύρεται για την τακτική της Αποστολής.

Π.Ε.Ε.Α. προς Eden.
16 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R6984.

16/4/1944 2915

Εκπρόσωποι των ανδρών της Ι Ταξιαρχίας ζητούν από τις βρετανικές στρατιωτικές αρχές να τους επιτραπεί να στείλουν αντιπροσωπεία τους στον Βενιζέλο. Το αίτημά τους απορρίπτεται και τους τονίζεται ότι πρέπει πρώτα να υπακούσουν στη διαταγή να καταθέσουν τα όπλα.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 23 Saving, απόρρ., 26 Απρ. 1944. F.O.371/43705/R7119.

16/4/1944 2916

Ο Leeper θεωρεί ότι, λόγω της ανταρσίας στις ελληνικές ένοπλες δυνάμεις, αλλά και στα πλαίσια της γενικότερης βρετανικής πολιτικής, το B.B.C. οφείλει να μη μεταδίδει ειδήσεις που δημιουργούν ευνοϊκή εικόνα για το Ε.Α.Μ. Προτείνει στο F.O. να μη μεταδίδεται οτιδήποτε σχετικό με τη δραστηριότητα των ανταρτών, μέχρις ότου ολοκληρωθούν οι διαβουλεύσεις των αντιπροσωπειών των κομμάτων και των αντιστασιακών οργανώσεων με την ελληνική Κυβέρνηση.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 257, important, 16 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6099.
Leeper προς F.O.
Τηλ. 254, important, 11 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R5856.

16/4/1944 2917

Ο Churchill ενημερώνει τον Roosevelt για τη βρετανική στάση στα ελληνικά προβλήματα. Τονίζει ότι η ελληνική κυβερνητική κρίση, αποτέλεσμα των ταραχών στις ελληνικές ένοπλες δυνάμεις, εκδηλώθηκε δυστυχώς τη στιγμή που ο Τσουδερός είχε προσκαλέσει αριθμό μετριοπαθών πολιτικών, καθώς και αντι-

προσώπους του Ε.Α.Μ. να μεταβούν από την Αθήνα στο Κάιρο, για να συμμετάσχουν στην Κυβέρνηση. Τέλος, υπογραμμίζει ότι η Βρετανία υποστηρίζει ως μόνη νόμιμη την παρούσα ελληνική Κυβέρνηση.

Churchill προς F. D. Roosevelt (Πρόεδρο Η.Π.Α.).
Τηλ. 648, προσωπικό, άκρως απόρρ., 16 Απρ. 1944. F.O.371/43730/R6316.

16 - 17/4/1944 2918

Αποσπάσματα του Ε.Λ.Α.Σ. πραγματοποιούν σειρά ανατινάξεων και αχρηστεύουν πλήρως την οδό Άμφισσας - Ναυπάκτου.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

16 - 17/4/1944 2919

Δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. και ομάδα δολιοφθορών της Σ.Σ.Α. εκτροχιάζουν τρένο νότια της Κατερίνης, το οποίο και ανατινάσσεται. Οι απώλειες των Γερμανών είναι 100 νεκροί και πολλοί τραυματίες. Σημειώνεται ότι η ομάδα της Σ.Σ.Α. αποτελείται από τον Λοχαγό Winlaw, τον Υπολοχαγό Αγγελάτο, τον Δεκανέα Φωτόπουλο και τον διερμηνέα Γρηγόρη.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.
Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7226, 24 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R6692.

17/4/1944 2920

Σκοτώνονται 42 άνδρες των Ταγμάτων Ασφαλείας και της "Αστυνομίας" σε συγκρούσεις με τμήματα του Ε.Λ.Α.Σ. στη βόρεια Πελοπόννησο.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

17/4/1944 2921

Εκδηλώνονται γερμανικές εκκαθαριστικές επιχειρήσεις [εναντίον του Ε.Λ.Α.Σ.] στα Πιέρια.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

17/4/1944 2922

Δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. αποκρούουν γερμανικές δυνάμεις που υποστηρίζονται από Τάγματα Ασφαλείας και τους προξενούν απώλειες, ανατολικά της Γραβιάς.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

17/4/1944 2923

Δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. υπό τον Άρη επιτέθηκαν εναντίον του 5/42 Συντάγματος στο Κλήμα και το αφόπλισαν. Ο Ψαρρός και ο Καπετζώνης σκοτώθηκαν.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7225, 23 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R6692.

17/4/1944 2924

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στη δυτική Μακεδονία τηλεγραφεί ότι υποστηρίζεται πως η ανάλυση των αρχικών "S.N.O.V." είναι "Slovenska Naroden Osvoboditelwi Vojska". Εάν τα αρχικά της οργάνωσης είναι "S.N.O.F." τότε το "F" σημαίνει "Front".

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7226, 24 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R6692.

17/4/1944 2925

Στην Αγία Βαρβάρα ο Βρετανός στρατιώτης Scarlett, μέλος της Σ.Σ.Α. στην Πελοπόννησο, δέχθηκε επίθεση και ξυλοκοπήθηκε από αντιπροσώπους του Ε.Α.Μ. Του έκλεψαν μικρή ποσότητα πυρομαχικών και τρεις βρετανικές λίρες. Ο Scarlett κατάφερε να τα πάρει πίσω. Ζητείται να ληφθούν μέτρα εναντίον του Ε.Α.Μ.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7241, 26 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R6956.

17/4/1944 2926

Ο Καπετζώνης έφθασε στην Πάτρα, με 100 περίπου άνδρες και αξιωματικούς, μετά τη μάχη μεταξύ του Ε.Λ.Α.Σ. και του Ψαρρού. Κατετάγη στα Τάγματα Ασφαλείας, μαζί με την ομάδα του.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7250, 27 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R6956.

17/4/1944 2927

Η Ανεξάρτητη Μακεδονική Ταξιαρχία του Tito αφίχθη στο Βίτσι, έδρα της IX Μεραρχίας του Ε.Λ.Α.Σ., καθ' οδόν προς τη λίμνη Οχρίδας.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7261, 1 Μαΐου 1944. F.O.371/46386/R7186.

17/4/1944 2928

Το F.O. ζητεί από τον Leeper να διαβεβαιώσει τον Βενιζέλο ότι ο Churchill τόνισε στον Molotov, με τηλεγράφημά του στις 16 Απριλίου, ότι οι στάσεις στον ελληνικό Στρατό και στο Ναυτικό αποτελούν απαράδεκτο γεγονός και του ζήτησε την υποστήριξή του για την αντιμετώπισή τους. Ο Churchill ελπίζει να λάβει θετική απάντηση από τη σοβιετική πλευρά.

F.O. προς Leeper.
Τηλ. 154, important, άκρως απόρρ., προσωπικό, 17 Απρ. F.O.371/43729/R6100.
F.O. προς Πρεσβεία Βρετανίας στη Μόσχα.
Τηλ. 1149, immediate, άκρως απόρρ., 16 Απρ. 1944. F.O.371/43729/R6133.

17/4/1944 2929

Ο Παπανδρέου αναφέρει στον Leeper, κατά την πρώτη μεταξύ τους συνάντηση, ότι, αν και το Ε.Α.Μ. αγωνιζόταν αρχικά εναντίον των Αρχών Κατοχής και υπηρετούσε τα εθνικά συμφέροντα, έχει πλέον προδώσει το ελληνικό έθνος, καθώς επιχειρεί να μονοπωλήσει την εξουσία εμποδίζοντας τη δημιουργία Εθνικού Στρατού στην Ελλάδα.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 259, immediate, απόρρ., 17 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6101.

17/4/1944 2930

Ο Παπανδρέου τονίζει, κατά την πρώτη συνάντησή του με τον Leeper, ότι πρέπει το γρηγορότερο να συγκροτηθεί "εθνική" κυβέρνηση στο Κάιρο, στην οποία θα συμμετέχει και το Ε.Α.Μ. Ζητεί από τη βρετανική Κυβέρνηση: 1) να υποστηρίξει τη νέα ελληνική κυβέρνηση, και μόνον αυτή, 2) να παύσει κάθε αποστολή εφοδίων προς το Ε.Α.Μ., αν η οργάνωση αρνηθεί να συμμετάσχει στη νέα κυβέρνηση, και 3) να συμβάλει, με τη συνεργασία του Γ.Σ.Μ.Α., στη δημιουργία Εθνικού Στρατού στην Ελλάδα, ο οποίος θα συγκροτείται από τις ανταρτικές δυνάμεις.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 259, immediate, απόρρ., 17 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6101.

17/4/1944 2931

Ο Παπανδρέου, κατά την πρώτη συνάντησή του με τον Leeper, απαντώντας σε σχετικό ερώτημα του τελευταίου, αναφέρει ότι η στάση στις ελληνικές ένοπλες δυνάμεις πρέπει να κατασταλεί και ότι μόνο τότε θα είναι δυνατή η συγκρότηση νέας ελληνικής κυβέρνησης. Υπόσχεται στον Leeper να γράψει σχετικά προς την Ι Ταξιαρχία και το Στόλο και συμφωνεί ότι η επιστολή του θα πρέπει πρώτα να εγκριθεί από τον Ανώτατο Διοικητή Μέσης Ανατολής.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 259, immediate, απόρρ., 17 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6101.

17/4/1944 2932

Ο Γεώργιος Β΄, ικανοποιημένος από τη συνάντησή του με τον Παπανδρέου, αναφέρει στον Leeper ότι ο Παπανδρέου είναι ο καταλληλότερος πρωθυπουργός υπό τις παρούσες συνθήκες. Ο Leeper συνάγει το συμπέρασμα ότι ο Βασιλιάς έχει ήδη συζητήσει το θέμα με τον Παπανδρέου.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 259, immediate, απόρρ., 17 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6101.

18/4/1944 2933

Το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. τηλεγραφεί στο Γ.Σ.Μ.Α. ότι, για να υπηρετήσουν Έλληνες υπήκοοι στην Σ.Σ.Α. οφείλουν να έχουν την άδεια της ελληνικής Κυβέρνησης, βάσει της ελληνικής νομοθεσίας. Στην περίπτωση της Ελεύθερης Ελλάδας η άδεια πρέπει να δοθεί από την Π.Ε.Ε.Α., μέσω του Γενικού Στρατηγείου του Ε.Λ.Α.Σ.

Γενικό Στρατηγείο Ε.Λ.Α.Σ. προς Γ.Σ.Μ.Α.
18 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R6956.

18/4/1944 2934

Ο Leeper διαβιβάζει στον Howard μήνυμα των Θ. Σοφούλη, Καφαντάρη και Γονατά προς τον Churchill. Οι Έλληνες πολιτικοί αναφέρονται στην ομιλία του Churchill στη Βουλή των Κοινότητων, στις 22 Φεβρουαρίου, και κατακρίνουν τη στάση της Βρετανίας προς τις ανταρτικές οργανώσεις.

Leeper προς Howard.
Αριθ. 4(1)44/G, απόρρ., 18 Απρ. 1944. F.O.371/43730/R6855.

18/4/1944 2935

Η Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ τηλεγραφεί ότι οι Γερμανοί έχουν ναρκοθετήσει όλες τις γέφυρες της σιδηροδρομικής γραμμής Αθήνας - Θεσσαλονίκης. Επίσης έχουν δοθεί οδηγίες σε όλους τους αξιωματικούς του γερμανικού Ναυτικού για την από ξηράς αποχώρησή τους, σε περίπτωση εκκένωσης της χώρας από τις γερμανικές δυνάμεις.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7235, 25 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R6956.

18/4/1944 2936

Ο Churchill τονίζει στον Leeper ότι θα ήταν, οπωσδήποτε, προτιμότερο, αν και όχι επιτακτικό, οι ίδιοι οι Έλληνες να καταπνίξουν τη στάση των ενόπλων δυνάμεών τους. Ωστόσο, θεωρεί ότι δεν θα δημιουργηθούν προβλήματα, εάν Βρετανοί ναύτες αντιμετωπίσουν [τελικά] τους στασιαστές. Άλλωστε, μετά τον πόλεμο, η θέση της Ελλάδας θα εξαρτηθεί από την "καλή θέληση" της Βρετανίας και όχι η θέση της Βρετανίας από την "καλή θέληση" της Ελλάδας.

F.O. προς Leeper.
Τηλ. 158, immediate, προσωπικό, απόρρ., 18 Απρ. 1944. F.O.371/43729/R6155.

18/4/1944 2937

Ο Paget τηλεγραφεί στον Churchill ότι δεν υπάρχουν σημαντικές εξελίξεις στην Ι Ταξιαρχία. Οι άνδρες της Ταξιαρχίας, που παραμένουν πιστοί στην ελληνική Κυβέρνηση και συνεχίζουν να παραδίδονται σε μικρούς αριθμούς στις δυνάμεις του, αναφέρουν ότι υπάρχει έλλειψη τροφίμων, αλλά οι εξτρεμιστές είναι έτοιμοι να αντισταθούν. Ο ίδιος ελπίζει ότι θα αποφευχθεί η αιματοχυσία. Αναφέρει, τέλος, ότι η [ΙΙ] Ταξιαρχία στη Συρία και ο Ιερός Λόχος απέστειλαν μηνύματα πίστης και αφοσίωσης στο καθήκον.

Paget προς Churchill.
Τηλ. CIC/345, most immediate, προσωπικό, 18 Απρ. 1944. F.O.371/43702/R7039.

18 - 20/4/1944 2938

Σύμφωνα με τηλεγράφημα του Σαράφη στο Γ.Σ.Μ.Α., δύναμη 200 ανδρών του Ζέρβα συγκεντρώθηκε δυτικά του Άραχθου στις 18 Απριλίου και την επομένη

διέσχισε το ποτάμι και επετέθη εναντίον περιπόλου του Ε.Λ.Α.Σ. Η περίπολος άρχισε να υποχωρεί, αλλά έπεσε σε ενέδρα του Ε.Δ.Ε.Σ. και είχε ένα νεκρό και πέντε τραυματίες. Ο Σαράφης τονίζει ότι πρόκειται για μία ακόμη απόδειξη των διεισδύσεων που επιχειρεί ο Ζέρβας στην περιοχή του Βάλτου, γεγονός που αποτελεί παραβίαση της Συμφωνίας της Πλάκας.

Σαράφης προς Γ.Σ.Μ.Α.
20 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R6956.

19/4/1944 2939

Οι χαώδεις εξελίξεις στο τρίγωνο Κοζάνης - Καστοριάς - Γρεβενών, με επίκεντρο τη Σιάτιστα, αποτελούν δείγμα της γερμανικής μεθόδου να ενθαρρύνονται οι ενδοελληνικές διαιρέσεις. Η περιοχή αυτή υπήρξε πάντα "δύσκολη" εθνολογικά, λόγω της συνύπαρξης Ελλήνων γηγενών, τουρκόφωνων προσφύγων από τη Μικρά Ασία, βουλγαρόφωνων και Βλάχων, και των μεταξύ τους προστριβών. Οι Γερμανοί και οι Ιταλοί επιχείρησαν αρχικά να προσεταιριστούν τους Βλάχους, κατόπιν οι βουλγαρόφωνοι υποστήριξαν τον Ε.Λ.Α.Σ. και τώρα οι Γερμανοί πήραν με το μέρος τους τους τουρκόφωνους Έλληνες. Οποιαδήποτε ενέργεια του Ε.Λ.Α.Σ. επιφέρει, εξάλλου, εξαιρετικά βίαια αντίποινα, εκ μέρους των Αρχών Κατοχής.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 19.
19 Απρ. 1944. F.O.371/43730/R7123.
Leeper προς F.O.
Αριθ. 93, απόρρ., 22 Απρ. 1944. F.O.371/43764/R7185.

19/4/1944 2940

Υπάρχουν ενδείξεις ότι οι πολιτικοί ηγέτες στην Αθήνα, παρά το γεγονός ότι αποφάσισαν να στείλουν αντιπροσώπους τους στη Μέση Ανατολή, έχουν απελπισθεί, καθώς δεν ενισχύονται έναντι του Ε.Α.Μ., και ετοιμάζονται να συνεργασθούν ανοικτά με την κυβέρνηση Ράλλη.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 19.
19 Απρ. 1944. F.O.371/43730/R7123.

19/4/1944 2941

Πιστεύεται ότι ο Βενιζέλος διεμήνυσε, μέσω του O.S.S., στον Γονατά να μη μεταβεί στο Κάιρο.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 19.
19 Απρ. 1944. F.O.371/43730/R7123.

19/4/1944 2942

Αποσπάσματα του Ε.Λ.Α.Σ. επιτίθενται σε δύο σιδηροδρομικούς συρμούς στην Πελοπόννησο. Δεν αναφέρονται απώλειες.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

19/4/1944 2943

Ο H. N. Sporborg, (Αναπληρωτής Διοικητής του S.O.E.), αποστέλλει στον Sargent έκθεση του S.O.E. για τις δραστηριότητες της E.O.K., εις απάντηση σχετικού ερωτήματος που ο τελευταίος είχε υποβάλει κατά την 28η συνεδρίαση της Επιτροπής F.O. - S.O.E., στις 12 Απριλίου. Ο Sargent είχε, επίσης, ζητήσει να πληροφορηθεί πώς εκδηλώνεται τόσο μεγάλη αντιστασιακή δραστηριότητα στην Κρήτη, ενώ το S.O.E. θεωρούσε πως το αντιστασιακό φρόνημα των κατοίκων είχε συντριβεί λόγω των βίαιων γερμανικών αντιποίνων.

Sporborg προς Sargent.
Αριθ. HNS/1104, απόρρ., 19 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6254.

19/4/1944 2944

Η υπονομευτική προπαγάνδα της Σ.Σ.Α. στην Κρήτη προς το γερμανικό προσωπικό του νησιού, είχε ως αποτέλεσμα το ηθικό των Γερμανών να είναι πολύ χαμηλό και ορισμένοι άνδρες της Luftwaffe να λιποτακτήσουν. Η Σ.Σ.Α. τους φυγάδευσε στη Μέση Ανατολή.

Sporborg προς Sargent.
Αριθ. HNS/1104, απόρρ., 19 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6254.

19/4/1944 2945

Το F.O. τηλεγραφεί στον Leeper ότι αντιμετωπίζει το ζήτημα των εκπομπών του B.B.C., βάσει των προτάσεών του (τηλ. 257). Τονίζει ότι θα ήταν θετικό, αν ο ίδιος μπορούσε να εξασφαλίσει ότι τα τηλεγραφήματα του Τύπου και οι κάθε είδους ειδήσεις και ανακοινώσεις από το Κάιρο, συμφωνούσαν με την επίσημη βρετανική πολιτική και τα προτεινόμενα μέτρα.

F.O. προς Leeper.
Τηλ. 162, important, 19 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6099.

19/4/1944 2946

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι δεν έχουν σημειωθεί ταραχές στην ελληνική

Αεροπορία. Είναι αποδεδειγμένο ότι υφίσταται αριστερή οργάνωση σε όλες τις αεροπορικές μονάδες, αλλά μόνο το 10% του προσωπικού εδάφους θα μπορούσε να δημιουργήσει προβλήματα. Τα πληρώματα είναι πιστά στην ελληνική Κυβέρνηση και ανησυχούν μήπως οι μονάδες τους καταστούν μη επιχειρησιακές.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 21 Saving, 19 Απρ. 1944. F.O.371/43705/R6616.

19/4/1944 2947

Εκπρόσωποι των ανδρών της Ι Ταξιαρχίας επαναλαμβάνουν το αίτημά τους της 16ης Απριλίου, να τους επιτραπεί να στείλουν αντιπροσωπεία στον Βενιζέλο. Το αίτημά τους απορρίπτεται εκ νέου.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 23 Saving, απόρρ., 26 Απρ. 1944. F.O.371/43705/R7119.

19/4/1944 2948

Ο Γεώργιος Β΄ επιθυμεί να ορίσει πρωθυπουργό τον Παπανδρέου το συντομότερο, καθώς ο Βενιζέλος απεδείχθη ανεπαρκής. Ζητεί επιμόνως από τον Churchill να μην εμφανισθεί ο Παπανδρέου ως άνθρωπος δικός του μόνον, αλλά και των Βρετανών. Ερωτά, λοιπόν, εάν θα μπορούσε να αναφέρει στον Βενιζέλο ότι, λόγω της κρίσιμης κατάστασης και των μεγάλων ευθυνών του Βρετανού Ανώτατου Διοικητή Μέσης Ανατολής, ο ίδιος ο Churchill του ζήτησε να ορίσει πρωθυπουργό άτομο που θα μοιρασθεί τις ευθύνες, το οποίο αφίχθη από την Ελλάδα και, ως εκ τούτου, δεν έχει παίξει ρόλο στα γεγονότα.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 261, immediate, άκρως απόρρ., 19 Απρ. 1944. F.O.371/43730/R6285.

19/4/1944 2949

Ανασυγκροτείται η Π.Ε.Ε.Α., υπό την προεδρία του Σβώλου, ως εξής: Σβώλος Πρόεδρος και Γραμματέας των Εξωτερικών, της Λαϊκής διαφώτισης και Παιδείας, Μπακιρτζής Αντιπρόεδρος και Γραμματέας Επισιτισμού, Τσιριμώκος Γραμματέας της Δικαιοσύνης, Σιάντος Γραμματέας Εσωτερικών, Ασκούτσης Γραμματέας της Συγκοινωνίας, Μάντακας Γραμματέας των Στρατιωτικών, Αγγελόπουλος Γραμματέας των Οικονομικών, Κόκκαλης Γραμματέας της Κοινωνικής Πρόνοιας, Γαβριηλίδης Γραμματέας της Γεωργίας, και Χατζήμπεης Γραμματέας της Εθνικής Οικονομίας.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 269, important, 22 Απρ. 1944. F.O.371/43730/R6529.
Leeper προς F.O.
Τηλ. 313, important, 10 Μαΐου 1944. F.O.371/43730/R6529.

19/4/1944 2950

Η Π.Ε.Ε.Α. τηλεγραφεί στο Γ.Σ.Μ.Α. ότι, ανασυγκροτημένη πλέον σε ευρύτερη βάση, στοχεύει στη συνέχιση του εθνικού αγώνα και στην είσοδο της χώρας σε ομαλή πολιτική ζωή. Τονίζει ότι θα είναι σε θέση να συμβάλει επιτυχώς στην επίτευξη της εθνικής ενότητας, καθώς αντιπροσωπεύει το ευρύτερο και δυναμικότερο τμήμα του λαού.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7241, 26 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R6956.

20/4/1944 2951

Η Π.Ε.Ε.Α. τηλεγραφεί στην Κυβέρνηση τη νέα σύνθεσή της, η οποία είναι προσωρινή, μέχρι να ολοκληρωθούν οι διαπραγματεύσεις για τη συγκρότηση κυβέρνησης εθνικής ενότητας.

Π.Ε.Ε.Α. προς Ελληνική Κυβέρνηση.
20 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R6692.

20/4/1944 2952

Η Π.Ε.Ε.Α. ανακοινώνει στον Roosevelt, στον Churchill και στον Stalin την ανασυγκρότησή της και ζητεί ηθική και υλική ενίσχυση για τη διεξαγωγή του κοινού αγώνα.

Π.Ε.Ε.Α. προς Roosevelt, Churchill, J. Stalin.
20 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R6956.

20/4/1944 2953

Το P.W.E. δίνει οδηγίες στην Ελληνική Υπηρεσία του B.B.C. να αποκαλύπτει και να καταδικάζει τον εκβιασμό που ασκούν οι Γερμανοί στον πληθυσμό, με την παροχή επιπλέον τροφίμων σε όσους εργάζονται για λογαριασμό τους. Επίσης να τονίζει τη στρατιωτική σημασία της βύθισης πλοίων, για την καταστροφή των θαλάσσιων επικοινωνιών των Γερμανών με τις φρουρές τους στα νησιά.

P.W.E. Weekly Directive 21-28 Απρ. 1944.
20 Απρ. 1944. F.O.371/43706/R5782.

20/4/1944 2954

Τμήματα του Ε.Λ.Α.Σ. εκτροχιάζουν τρένο βόρεια της Λαμίας. Καταστρέφονται η μηχανή και πέντε βαγόνια, ενώ η συγκοινωνία διακόπτεται για 24 ώρες.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

20/4/1944 2955

Ο Γερμανός Υποστράτηγος H. Kreipe, (Διοικητής Χερσαίων Δυνάμεων Κρήτης), συλλαμβάνεται στην Κρήτη από δύο Βρετανούς αξιωματικούς και ελληνικό στρατιωτικό τμήμα. [Επικεφαλής της επιχείρησης είναι ο Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος P. Leigh Fermor].

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

20/4/1944 2956

Η Λ.Α.Ε. ιδρύθηκε από τον Ε.Δ.Ε.Σ., το Αγροτικό Σοσιαλιστικό Κόμμα και το Σοσιαλιστικό Κόμμα. Οι δύο τελευταίοι σχηματισμοί είχαν ήδη αποχωρήσει από το Ε.Α.Μ., κατά τη στιγμή της ίδρυσης της οργάνωσης. Η Λ.Α.Ε. εκφράζει σοσιαλδημοκρατικές απόψεις και μεγάλη της επιτυχία αποτελεί το γεγονός ότι απέτρεψε πολλά μέλη του Ε.Δ.Ε.Σ. να ακολουθήσουν τους ηγέτες του προδοτικού Ε.Δ.Ε.Σ. της Αθήνας. (Τα παραπάνω περιέχονται σε μεταγενέστερη έκθεση του Δ. Μπενετάτου, ηγετικού στελέχους της Λ.Α.Ε. και Γενικού Γραμματέα του Αγροτικού Σοσιαλιστικού Κόμματος).

Waterhouse προς Laskey.
Απόρρ., προσωπικό, 11 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R11329.

20/4/1944 2957

Ο Π.Α.Σ. δημιουργήθηκε από την Εθνική Δράση, με την προσχώρηση της Π.Ε.Α.Ν., και περιλαμβάνει αρκετές οργανώσεις, ορισμένες από τις οποίες είναι ασήμαντες. Βάση του, από την αρχή, αποτέλεσαν κυρίως ο Ε.Δ.Ε.Σ., η P.A.N. και η X, αλλά η συμβολή του στον αγώνα υπήρξε αρνητική, καθώς τόσο οι δύο τελευταίες οργανώσεις, όσο και ο Ε.Δ.Ε.Σ. της Αθήνας, συνεργάζονται με τους κατακτητές, γεγονός που έχει οδηγήσει σε αδιέξοδο τις υπόλοιπες οργανώσεις

που τον συγκροτούν. (Τα παραπάνω περιέχονται σε μεταγενέστερη έκθεση του Μπενετάτου).

Waterhouse προς Laskey.
Απόρρ., προσωπικό, 11 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R11329.

20/4/1944 2958

Η μυστική εφημερίδα του Αγροτικού Σοσιαλιστικού Κόμματος "Αγροτική Φωνή" κυκλοφορεί κατά τακτά διαστήματα, σε 10.000 φύλλα. (Η πληροφορία περιέχεται σε μεταγενέστερη έκθεση του Μπενετάτου).

Waterhouse προς Laskey.
Απόρρ., προσωπικό, 11 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R11329.

20/4/1944 2959

Ο Hammond τηλεγραφεί ότι έφθασε στο Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. ένας Ρώσος σμηναγός από την Πελοπόννησο, για να ζητήσει μέσω ασυρμάτου οδηγίες από τη Σοβιετική Αποστολή στη Γιουγκοσλαβία, σχετικά με τη ρωσική μονάδα που έχει υπό τις διαταγές του. Ο Σμηναγός βοήθησε τον Hammond να πειθαρχήσει τους Ρώσους πρώην αιχμαλώτους που βρίσκονται στην έδρα του.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7226, 24 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R6692.

20/4/1944 2960

Η Κ.Ε. της Ε.Κ.Κ.Α. διαμαρτύρεται για την επίθεση που δέχθηκε μονάδα ανταρτών της από τον Ε.Λ.Α.Σ. και για τη σύλληψη των αντιπροσώπων της, που είχαν προσκληθεί σε σύσκεψη στην Κούτσαινα από τον Woodhouse. Τονίζει ότι τα γεγονότα αυτά αποδεικνύουν, για άλλη μια φορά, την πρόθεση του Ε.Λ.Α.Σ. να εξοντώσει κάθε άλλη ένοπλη μονάδα.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7261, 1 Μαΐου 1944. F.O.371/46386/R7186.

20/4/1944 2961

Ο ραδιοφωνικός σταθμός της Ελεύθερης Γιουγκοσλαβίας ανακοινώνει τη συγκρότηση της Π.Ε.Ε.Α. και την αποδοχή, εκ μέρους του Tito, της πρότασης του Προέδρου της Μπακιρτζή να υπάρξει συνεργασία μεταξύ της Ελλάδας και της Γιουγκοσλαβίας εναντίον του φασισμού. Θα πραγματοποιηθεί ανταλλαγή αντιπροσώπων των δύο πλευρών.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7264, 2 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7518.

20/4/1944 2962

Ο Ε.Λ.Α.Σ. επιτίθεται στο Τσαλ Νταγ εναντίον του Τσαούς Αντών, όπως ο τελευταίος αναφέρει. Σκοτώνεται ένας αντάρτης του και τραυματίζονται τέσσερις. Οι απώλειες του Ε.Λ.Α.Σ. είναι 6 νεκροί και 30 τραυματίες. Ο Τσαούς Αντών κυριεύει 33 όπλα.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7277, 4 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7518.

20/4/1944 2963

Ο Churchill απαντά θετικά στην πρόταση του Γεωργίου Β΄, της 19ης Απριλίου, να εμφανισθεί ο Παπανδρέου ως έχων και τη βρετανική υποστήριξη.

F.O. προς Leeper.
Τηλ. 165, immediate, άκρως απόρρ., 20 Απρ. 1944. F.O.371/43730/R6285.

20/4/1944 2964

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι ο Ε.Λ.Α.Σ. επιτίθεται σε μικρή δύναμη του Ζέρβα στο Μακρυνόρος και ότι, παράλληλα, έχει εξαπολύσει μεγάλης κλίμακας επίθεση εναντίον της Ε.Κ.Κ.Α., στη διάρκεια της οποίας σκοτώθηκε ο Ψαρρός. Ο Leeper συμφώνησε με τον Ανώτατο Διοικητή Μέσης Ανατολής να μη δοθούν στη δημοσιότητα οι παραπάνω πληροφορίες, προς το παρόν, λόγω της κατάστασης [που επικρατεί στις ελληνικές δυνάμεις] στη Μέση Ανατολή.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 263, immediate, 20 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6354.

20/4/1944 2965

Ο Νεφελούδης ζήτησε, με επιστολή του, από τον Βενιζέλο να υπάρξει συμφωνία με τη σοβιετική Κυβέρνηση για τη μεταφορά των ελληνικών ενόπλων δυνάμεων στο μέτωπο των Βαλκανίων. Η λύση αυτή θα γινόταν δεκτή με ενθουσιασμό από τις ελληνικές δυνάμεις και θα απέτρεπε την ατίμωση του βίαιου αφοπλισμού τους. Ο Βενιζέλος ζητεί από τον Leeper να διαβιβάσει την πληροφορία αυτή στο F.O.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 264, important, 20 Απρ. 1944. F.O.371/43702/R6356.

20/4/1944 2966

Ο Leeper ενημερώνει το F.O. ότι οι κεντρικές επιτροπές του Κ.Κ.Ε. και του Ε.Α.Μ. τηλεγράφησαν στην ελληνική Κυβέρνηση ότι δεν μπορούν να στείλουν αντιπροσώπους τους στη Μέση Ανατολή, εαν δεν προσκληθεί και η Π.Ε.Ε.Α., Πρόεδρος της οποίας είναι πλέον ο Σβώλος. Ο Leeper θα μεταφέρει το γεγονός στον Βενιζέλο, παρά το ότι δεν τρέφει εμπιστοσύνη προς το πρόσωπό του.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 265, immediate, άκρως απόρρ., 20 Απρ. 1944. F.O.371/43685/R6355.

20 - 24/4/1944 2967

Διεξάγονται μάχες μεταξύ Γερμανών και δυνάμεων του Ε.Λ.Α.Σ. νοτιοανατολικά της Βέροιας, με πολλές γερμανικές απώλειες.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

21/4/1944 2968

Η Κυβέρνηση τηλεγραφεί στην Κ.Ε. του Ε.Α.Μ., στο Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ., στον Ψαρρό και στον Ζέρβα ότι η καθυστέρησή τους να απαντήσουν στην πρότασή της, να λάβουν μέρος στις διαπραγματεύσεις για τη δημιουργία κυβέρνησης εθνικής ενότητας στην Αίγυπτο, την αναγκάζει να τους καλέσει να στείλουν τους αντιπροσώπους τους στη Μέση Ανατολή, χωρίς άλλη χρονοτριβή. Ο ακριβής τόπος της συνάντησης θα τους ανακοινωθεί, μόλις φθάσουν εκεί.

Ελληνική Κυβέρνηση προς Κ.Ε. Ε.Α.Μ., Γενικό Στρατηγείο Ε.Λ.Α.Σ., Συντ. Δ. Ψαρρό (Στρατ. Αρχηγό Ε.Κ.Κ.Α. και Διοικ. 5/42 Συντάγματος Ε.Κ.Κ.Α.), Ν. Ζέρβα.
21 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R6956.

21/4/1944 2969

Ο Αλεξανδρής αντικαθίσταται στην αρχηγία του Στόλου από τον Αντιναύαρχο Βούλγαρη, διότι δεν εξετέλεσε τις οδηγίες του Βενιζέλου να καταληφθούν δύο από τα πλοία, στα οποία έχει εκδηλωθεί στάση.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 23 Saving, απόρρ., 26 Απρ. 1944. F.O.371/43705/R7119.
Leeper προς F.O.
Τηλ. 260, immediate, απόρρ., 17 Απρ. 1944. F.O.371/43729/R6155.

21/4/1944 2970

Ο Βούλγαρης εκδίδει ημερήσια διαταγή στην οποία δηλώνει ότι από τις 4 Απριλίου ένα τμήμα του Στόλου, όχι μόνο έχει παύσει να αντιστέκεται στον εχθρό, αλλά του παρείχε, και συνεχίζει να του παρέχει θετική βοήθεια. Είναι, όμως, αποφασισμένος να αποτρέψει, πάση θυσία, το γεγονός αυτό, το οποίο απειλεί να μετατραπεί σε εθνική καταστροφή, και καλεί όλους τους άνδρες να επιστρέψουν στα καθήκοντά τους χωρίς καθυστέρηση.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 23 Saving, απόρρ., 26 Απρ. 1944. F.O.371/43705/R7119.

21/4/1944 2971

Ο Παπανδρέου τονίζει στον Leeper, ο οποίος του μεταφέρει τις θέσεις του Γεωργίου Β΄, ότι είναι έτοιμος να αναλάβει την πρωθυπουργία ανά πάσα στιγμή. Θα καλέσει τον Βενιζέλο να συμμετάσχει στην κυβέρνησή του και θα αναλάβει τη σύγκλιση εθνικής συνδιάσκεψης, όπου θα αντιμετωπίσει και τους αντιπροσώπους του Ε.Α.Μ. Δηλώνει ότι ο ίδιος, όπως και πολλοί Έλληνες με τους οποίους έχει συναντηθεί, είναι ιδιαίτερα ευγνώμονες για την υπομονή που επιδεικνύουν οι Βρετανοί Ανώτατοι Στρατιωτικοί Διοικητές Μέσης Ανατολής, κατά την αντιμετώπιση της κρίσης στις ελληνικές ένοπλες δυνάμεις.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 266, immediate, άκρως απόρρ., 22 Απρ. 1944. F.O.371/43730/R6473.

22/4/1944 2972

Ο Woodhouse εκθέτει σειρά εναλλακτικών λύσεων για την αντιμετώπιση της κατάστασης που έχει δημιουργήσει η δράση του Ε.Λ.Α.Σ. και ιδιαίτερα του Άρη. Ο ίδιος και ο Wines θεωρούν ότι η διείσδυση συμμαχικής δύναμης, μεγέθους ταξιαρχίας, με στόχο να εξοντώσει τον Άρη ή να αναλάβει τη διοίκηση του Γενικού Στρατηγείου του Ε.Λ.Α.Σ., θα ήταν η πλέον ικανοποιητική λύση. Οποιαδήποτε κίνηση θα πρέπει να προηγηθεί της εκτέλεσης του Σχεδίου Κιβωτός, καθώς ο μυστικός όρος της Συμφωνίας της Πλάκας παρέχει στους Συμμάχους ελευθερία διεισδύσεων στις περιοχές ελέγχου των ανταρτών, μόνο για το χρονικό διάστημα αυτό.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7261, 1 Μαΐου 1944. F.O.371/46386/R7186.

22/4/1944 2973

Ο Τσαούς Αντών επιτίθεται εναντίον των Βουλγάρων στη Λέκα [Λεκάνη] και κυριεύει 18 όπλα.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7277, 4 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7518.

22/4/1944 2974

Το F.O. πληροφορεί τον Sir A. Clark Kerr, Πρεσβευτή της Βρετανίας στη Μόσχα, ότι ο Novikov βλέπει με εξαιρετική συμπάθεια τους διαφωνούντες των ελληνικών ενόπλων δυνάμεων και κατακρίνει αυστηρά τα μέτρα καταστολής της στάσης. Επισημαίνεται ότι η θέση αυτή του Novikov, θα ενθαρρύνει την αντίσταση προς την ελληνική Κυβέρνηση και τις βρετανικές στρατιωτικές αρχές. Εξάλλου, η συγκρότηση πλήρως αντιπροσωπευτικού κυβερνητικού σχήματος, μόλις φθάσουν οι αντιπρόσωποι των κομμάτων και των οργανώσεων από την Ελλάδα, στην οποία η ελληνική Κυβέρνηση και ο Γεώργιος Β΄ έχουν δηλώσει ότι θα προχωρήσουν, προϋποθέτει την αποκατάσταση της τάξης στις ένοπλες δυνάμεις. Ζητείται να ενημερωθεί ο Molotov σχετικά και να δώσει οδηγίες στον Novikov να συνεργασθεί με τις βρετανικές αρχές και την ελληνική Κυβέρνηση.

F.O. προς Sir A. Clark Kerr (Πρεσβευτή Βρετανίας στη Μόσχα).
Τηλ. 1218, immediate, άκρως απόρρ., 22 Απρ. 1944. F.O.371/43702/R6356.

22 - 23/4/1944 2975

Τμήματα του Ναυτικού, πιστά στην Κυβέρνηση, πραγματοποιούν, κατά τη διάρκεια της νύκτας, επιχείρηση εναντίον των τριών πολεμικών πλοίων, που έχουν στασιάσει στο λιμάνι της Αλεξάνδρειας, και τα θέτουν υπό τον έλεγχό τους. Οι απώλειες ανέρχονται σε επτά νεκρούς και 37 τραυματίες.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 23 Saving, απόρρ., 26 Απρ. 1944. F.O.371/43705/R7119.

22 - 23/4/1944 2976

Δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. πραγματοποιούν επιδρομή κατά του σιδηροδρομικού σταθμού της Έδεσσας και του στρατιωτικού φυλακίου που βρίσκεται εκεί. Πέντε Γερμανοί σκοτώνονται.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

22 - 28/4/1944 2977

Κατά τις σκληρές συγκρούσεις γερμανικών δυνάμεων με αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. στο Βέρμιο, οι Γερμανοί υφίστανται απώλειες, αλλά τελικά η αντίσταση των ανταρτών καταρρέει, εξαιτίας της γερμανικής ανωτερότητας.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

23/4/1944 2978

Σύμφωνα με ανακοινωθέν του Πρακτορείου Ελεύθερης Ελλάδας, διεξάγεται στις περιοχές της Ελεύθερης Ελλάδας η εκλογή των εκλεκτόρων για το Εθνικό Συμβούλιο, με τη συμμετοχή μεγάλου αριθμού γυναικών. Οι εκλέκτορες θα ψηφίσουν στις 30 Απριλίου για τα μέλη του Συμβουλίου. Παράλληλα εκλέγονται εκλέκτορες στις κατεχόμενες περιοχές, απευθείας από τις οργανώσεις και τα συνδικάτα. Στο Συμβούλιο συμμετέχουν αυτοδικαίως 36 μέλη της Βουλής του 1936.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7285, 4 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7518.

23/4/1944 2979

Ο Αρχιστράτηγος Μέσης Ανατολής απευθύνει στους άνδρες της Ι Ταξιαρχίας τελεσίγραφο να καταθέσουν τα όπλα και να εγκαταλείψουν το στρατόπεδό τους, μέχρι τις 6 μ.μ., της ίδιας μέρας, διαφορετικά θα αναληφθεί δράση για την επιβολή των διαταγών του. Το τελεσίγραφο εκπνέει χωρίς να έχει ληφθεί απάντηση.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 23 Saving, απόρρ., 26 Απρ. 1944. F.O.371/43705/R7119.

23/4/1944 2980

Μεταφέρονται σε στρατόπεδο συγκεντρώσης 85 άτομα, που ανήκουν στο προσωπικό εδάφους μοίρας της Αεροπορίας, τα οποία αρνήθηκαν να υπακούσουν σε διαταγή που έλαβαν. Θα αντικατασταθούν άμεσα και το σχέδιο μεταφοράς της μοίρας στο θέατρο των επιχειρήσεων παραμένει σε ισχύ.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 23 Saving, απόρρ., 26 Απρ. 1944. F.O.371/43705/R7119.

23/4/1944 2981

Παραδίδονται και τα υπόλοιπα πλοία του ελληνικού Στόλου, που είχαν στασιάσει στην Αλεξάνδρεια.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 24 Saving, 3 Μαΐου 1944. F.O.371/43705/R7378.

23/4/1944 2982

Ο Βενιζέλος διαβεβαιώνει τον Leeper ότι θα υποβάλει αμέσως την παραίτησή του, εφόσον ο Γεώργιος Β΄ επιθυμεί να αναλάβει πρωθυπουργός ο Παπανδρέου και ο ίδιος ο Leeper θεωρεί ότι επικεφαλής της Κυβέρνησης, κατά την πολιτική συνδιάσκεψη που πρόκειται να συγκληθεί, θα πρέπει να είναι άτομο που μόλις έφθασε από την Ελλάδα.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 268, immediate, άκρως απόρρ., 24 Απρ. 1944. F.O.371/43730/R6615.

23/4/1944 2983

Αργά το απόγευμα ο Βενιζέλος επιδίδει στον Γεώργιο Β΄ την παραίτησή του από την πρωθυπουργία.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 23 Saving, απόρρ., 26 Απρ. 1944. F.O.371/43705/R7119.

24/4/1944 2984

Τμήματα του Ε.Λ.Α.Σ. καταστρέφουν δύο τρένα στη βόρεια Στερεά Ελλάδα.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

24/4/1944 2985

Απόσπασμα του Ε.Λ.Α.Σ. σταματά τρένο δυτικά της Κορίνθου και καταστρέφει τη μηχανή του.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

24/4/1944 2986

Δώδεκα Γερμανοί σκοτώνονται και πέντε αιχμαλωτίζονται, κατά τη διάρκεια συγκρούσεων με τον Ε.Λ.Α.Σ. νοτιοδυτικά του Βόλου.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

24/4/1944 2987

Σημειώνονται σκληρές συγκρούσεις μεταξύ Γερμανών και Ε.Λ.Α.Σ. στην περιοχή του Πηλίου.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

24/4/1944 2988

Δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. επιτίθενται στο ορυχείο χρωμίου του Δομοκού.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

24/4/1944 2989

Τμήματα του Ε.Λ.Α.Σ. προκαλούν καταστροφές στην οδό Λαμίας - Στυλίδας.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

24/4/1944 2990

Συλλαμβάνονται και μεταφέρονται στο στρατόπεδο Χαϊδαρίου 800 Εβραίοι, οι οποίοι πρόκειται να μεταφερθούν στην Πολωνία.

Knatchbull-Hugessen προς F.O.
Αριθ. 181, 12 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8107.

24/4/1944 2991

Οι Γερμανοί επιτάσσουν στα Καλάβρυτα όλα τα τρόφιμα που είχαν σταλεί από τον Ερυθρό Σταυρό.

Boxshall προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7250, 27 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R6956.

24/4/1944 2992

Σύμφωνα με ανεπιβεβαίωτες πληροφορίες της Υπηρεσίας ΑΠΟΛΛΩΝ, βυθίσθηκε στην Κρήτη συμμαχικό υποβρύχιο. Οι 28 άνδρες του πληρώματος διασώθηκαν.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7261, 1 Μαΐου 1944. F.O.371/46386/R7186.

24/4/1944 2993

Διακόπτεται η παροχή εφοδίων στην Ι Ταξιαρχία του Ε.Λ.Α.Σ. Πελοποννήσου, λόγω της επίθεσης που είχε δεχθεί Βρετανός στρατιώτης από άνδρες της. Δίνεται διορία 21 ημερών στην Ταξιαρχία να περάσει από στρατοδικείο τους υπευθύνους της επίθεσης, παρουσία του Βρετανού αξιωματικού - συνδέσμου Λοχαγού Martin. Σε αντίθετη περίπτωση, θα διακοπεί εντελώς η παροχή εφοδίων και ο σύνδεσμος θα αποσυρθεί.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7261, 1 Μαΐου 1944. F.O.371/46386/R7186.

24/4/1944 2994

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στο Πάικο τηλεγραφεί ότι στην Καλαμπάκα βρίσκεται γερμανική μονάδα 200 μη Γερμανών στρατιωτών, κυρίως Ρώσων, οι οποίοι είναι πρόθυμοι να πολεμήσουν στο πλευρό των Συμμάχων, αλλά εμπιστεύονται μόνο τον ίδιο και όχι τον Ε.Λ.Α.Σ. Ο σύνδεσμος θα προσπαθήσει να τους κρατήσει στη χώρα, ως συγκροτημένο σώμα, εάν του δοθούν τα εφόδια· σε διαφορετική περίπτωση, θα τους φυγαδεύσει.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7261, 1 Μαΐου 1944. F.O.371/46386/R7186.

24/4/1944 2995

Η Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ τηλεγραφεί ότι Γερμανοί πράκτορες εκπαιδεύονται στην Αθήνα από άτομο ονόματι Μάνος Κωνσταντινίδης. Οι πράκτορες προωθούνται στη Μέση Ανατολή ή σε διάφορα μέρη της Ελλάδας, για να δράσουν την κατάλληλη στιγμή υπέρ των Γερμανών. Δίδονται τα χαρακτηριστικά του Κωνσταντινίδη και η διεύθυνση της κατοικίας όπου πραγματοποιείται η εκπαίδευση.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7261, 1 Μαΐου 1944. F.O.371/46386/R7186.

24/4/1944 2996

Ο Βούλγαρος φιλογερμανός αξιωματικός Kaltchef συνεργάσθηκε με τους Γερμανούς σε επιτυχή προπαγανδιστική επιχείρηση προς τους "κομιτατζήδες" των

χωριών νότια και νοτιοδυτικά του Βίτσι. Ο Kaltchef υποστηρίζει ότι οι Βρετανοί ευθύνονται για την καταπίεση της σλαβόφωνης ελληνικής μειονότητας και ότι οι αντάρτες του Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. είναι με το μέρος των Βρετανών.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7261, 1 Μαΐου 1944. F.O.371/46386/R7186.

24/4/1944 2997

Η Ι Ταξιαρχία παραδίδεται στις βρετανικές δυνάμεις που την έχουν περικυκλώσει. Δεν σημειώνονται απώλειες μεταξύ των ανδρών της, ενώ ένας Βρετανός αξιωματικός σκοτώνεται. Μετά τον αφοπλισμός της, η Ταξιαρχία μεταφέρεται σε στρατόπεδο αιχμαλώτων, όπου πρόκειται να συλληφθούν, άμεσα, οι 30 πρωταίτιοι.

Paget προς Churchill.
Τηλ. CIC/350, most immediate, προσωπικό, 24 Απρ. 1944. F.O.371/43702/P7039.
Leeper προς F.O.
Τηλ. 24 Saving, 3 Μαΐου 1944. F.O.371/43705/R7278.

25/4/1944 2998

Οι Γερμανοί εκτελούν 110 κατοίκους της Αγίας Κυριακής [Κυριάκι], στον Ελικώνα, ως αντίποινα για το φόνο δύο Γερμανών αξιωματικών, και ανακοινώνουν ότι παρόμοιες ποινές θα επιβάλλονται στο μέλλον για κάθε αντίστοιχη ενέργεια.

Report on conditions in Athens up to 30 May 1944.
28 Ιουν. 1944. F.O.371/43690/R11347.

25/4/1944 2999

Αντιστασιακή ομάδα καταστρέφει δύο ατμομηχανές στο Ρέντη.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

25/4/1944 3000

Ο Ε.Λ.Α.Σ. αναφέρει ότι 20 Γερμανοί στην Έδεσσα επεχείρησαν να λιποτακτήσουν και να καταφύγουν στις μονάδες του, αλλά συνελήφθησαν. Δύο άλλοι Γερμανοί στη Θεσσαλονίκη προσεχώρησαν στους αντάρτες της πόλης, ενώ μεγάλος αριθμός τους, σε διάφορα σημεία της χώρας, ζητεί πληροφορίες για να λιποτακτήσει στο βουνό.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7261, 1 Μαΐου 1944. F.O.371/46386/R7186.

25/4/1944 3001

Το Κάιρο ζητεί πληροφορίες από το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. σχετικά με τους αντιπροσώπους της Ε.Κ.Κ.Α. στη Μικτή Επιτροπή, Γιακουμάκη και Παπαγιαννόπουλο, οι οποίοι έπρεπε να είχαν φθάσει από τις 21 Απριλίου στην Κούτσαινα. Το Γενικό Στρατηγείο οφείλει να διατάξει να αφεθούν ελεύθεροι, σε περίπτωση που έχουν συλληφθεί παρά τις διαταγές του.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7261, 1 Μαΐου 1944. F.O.371/46386/R7186.

25/4/1944 3002

Το Κάιρο απαντά στον Βρετανό αξιωματικό - σύνδεσμο στο Πάικο ότι δεν ενθαρρύνει μαζικές λιποταξίες ανδρών των γερμανικών δυνάμεων, εφόσον δεν έχει εκδηλωθεί η υποχώρησή τους από την Ελλάδα. Εξάλλου, ο Ε.Λ.Α.Σ. δεν θα δεχόταν να παραμείνουν στη χώρα τυχόν λιποτάκτες ως συγκροτημένο σώμα. Δίνει οδηγίες στον σύνδεσμο να διατηρήσει την επαφή με τους Ρώσους στην Καλαμπάκα και να τους τονίσει ότι, κατά την παρούσα στιγμή, έχει μεγαλύτερη αξία η εκδήλωση ένοπλης ανταρσίας στους κόλπους των γερμανικών δυνάμεων.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7261, 1 Μαΐου 1944. F.O.371/46386/R7186.

25/4/1944 3003

Σύμφωνα με τον Βρετανό αξιωματικό - σύνδεσμο Αντισυνταγματάρχη J. W. Torrance, το 24 Σύνταγμα του Ε.Λ.Α.Σ. επιτίθεται εναντίον του Ε.Δ.Ε.Σ. στο Κουκούλι. Δεν υπάρχουν περισσότερες πληροφορίες. Το Κάιρο σχολιάζει ότι το Σύνταγμα κρατεί θύλακα στην περιοχή του Ζέρβα.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7264, 2 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7518.

25/4/1944 3004

Το Κάιρο τηλεγραφεί στην Κ.Ε. της Ε.Κ.Κ.Α. και στο Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. και τους ζητεί να παραπέμψουν τα ζητήματα που έχουν δημιουργηθεί μεταξύ τους στη Σύσκεψη της Κούτσαινας.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7264, 2 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7518.

25/4/1944 3005

Ο Churchill ενημερώνει τον Molotov για την εξέλιξη της κατάστασης στις ελληνικές ένοπλες δυνάμεις, όπου παραδόθηκαν οι στασιαστές του Ναυτικού και η [Ι] Ταξιαρχία. Τονίζει ότι ελπίζει πως το θέμα θα ρυθμισθεί πλέον χωρίς περαιτέρω προσφυγή στη βία.

F.O. προς Clark Kerr.
Τηλ. 1251, προσωπικό, απόρρ., 25 Απρ. 1944. F.O.371/43702/R6778.

25/4/1944 3006

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι ο Μποδοσάκης είναι το "κακό πνεύμα" που δρα στο παρασκήνιο της ελληνικής κυβερνητικής κρίσης. Είναι εκείνος που έριξε τον Τσουδερό και τώρα συνωμοτεί εναντίον του Παπανδρέου, με αποτέλεσμα ο τελευταίος να μην έχει ακόμη εξασφαλίσει τη συμμετοχή ούτε ενός πολιτικού στην κυβέρνησή του. Ο Παπανδρέου θεωρεί ότι κυβέρνηση χωρίς ευρύτερη συμμετοχή θα οφελούσε μόνο το Ε.Α.Μ.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 274, immediate, άκρως απόρρ., 25 Απρ. 1944. F.O.371/43730/R6660.
Leeper προς F.O.
Τηλ. 277, immediate, απόρρ., 26 Απρ. 1944. F.O.371/43730/R6720.

25/4/1944 3007

Ο Γεώργιος Β΄ αποδέχεται την παραίτηση του Βενιζέλου και των υπουργών Δεμέστιχα και Τζανακάκη.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 277, immediate, απόρρ., 26 Απρ. 1944. F.O.371/43730/R6720.
Leeper προς F.O.
Τηλ. 24 Saving, 3 Μαΐου 1944. F.O.371/43705/R7378.

26/4/1944 3008

Η Π.Ε.Ε.Α. ενημερώνει την Κυβέρνηση ότι οι Γερμανοί και οι Βούλγαροι κομιτατζήδες έκαψαν και λεηλάτησαν τη Βλάστη και την Κλεισούρα. Τα θύματα ξεπερνούν τα 480 άτομα. Στην Κλεισούρα, μάλιστα, έσφαξαν 20 κορίτσια και βρέφη στην αγκαλιά των μητέρων τους.

Π.Ε.Ε.Α. προς Ελληνική Κυβέρνηση.
26 Απρ. 1944. F.O.371/46386/R7186.

26/4/1944 3009

Αποσπάσματα του Ε.Λ.Α.Σ. επιτίθενται σε τρένο ανατολικά του Αιγίου. Τα αποτελέσματα της επίθεσης δεν αναφέρονται.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

26/4/1944 3010

Τμήματα του Ε.Λ.Α.Σ. καταστρέφουν το ορυχείο χρωμίου της Ροδιανής νότια της Καστοριάς.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

26/4/1944 3011

Ο Waterhouse πληροφορεί τον Laskey ότι ο Νεφελούδης κρύβεται στο Κάιρο. Σύμφωνα με κακόβουλες φήμες, τον κρύβει ο Novikov.

Waterhouse προς Laskey.
Αριθ. 5(2)44/G, 26 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R7311.

26/4/1944 3012

Ο Μητροπολίτης Καρυστίας και Σκύρου Παντελεήμων απηύθυνε έκκληση προς τους στασιαστές που βρίσκονται στα πλοία στην Αλεξάνδρεια [να παύσουν τις ταραχές]. Η έκκλησή του δεν είχε αποτέλεσμα.

Waterhouse προς Laskey.
Αριθ. 5(2)44/G, 26 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R7311.

26/4/1944 3013

Ο Barnes τηλεγραφεί ότι μονάδες του Ε.Λ.Α.Σ. από τη Μακεδονία, τη Θεσσαλία, τη Ρούμελη και την Αττική συγκεντρώνονται στον Άραχθο, σύμφωνα με ισχυρισμούς του Ζέρβα. Ο τελευταίος αναμένει σύντομα την εκδήλωση επίθεσης εναντίον του και ζητεί οδηγίες για τον τρόπο αντιμετώπισής της.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7261, 1 Μαΐου 1944. F.O.371/46386/R7186.

26/4/1944 3014

Οι αντάρτες της IX Μεραρχίας του Ε.Λ.Α.Σ. στο Βίτσι αποτελούν το καλύτερο, ίσως, σώμα του Ε.Λ.Α.Σ. Έχουν καλή εκπαίδευση, είναι πειθαρχημένοι και πολεμούν τους κομιτατζήδες σαν πραγματικοί στρατιώτες.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7261, 1 Μαΐου 1944. F.O.371/46386/R7186.

26/4/1944 3015

Το F.O. τονίζει στον Leeper, εις απάντηση του τηλεγραφήματός του 191, ότι η βρετανική Κυβέρνηση πρέπει να εξακολουθήσει να αποφεύγει κάθε δέσμευση προς τους Έλληνες, καθώς, σε αντίθετη περίπτωση, θα δημιουργούσε προηγούμενο και οι άλλοι ελάσσονες Σύμμαχοι θα πίεζαν επίσης για την ικανοποίηση των εδαφικών τους διεκδικήσεων. Οι Έλληνες, εξάλλου, δεν έχουν επιτύχει, εδώ και καιρό, οτιδήποτε, ώστε να αξίζουν ιδιαίτερης μεταχείρισης. Το Γ.Σ.Μ.Α. θα εξακολουθήσει να σχεδιάζει τη εγκατάσταση βρετανικής στρατιωτικής διοίκησης στα Δωδεκάνησα, μετά την κατάληψή τους, με την παρουσία μόνο ενός "συμβούλου" εκ μέρους της ελληνικής Κυβέρνησης. Η βρετανική πολιτική στην περιοχή δεν μεταβάλλεται, αν και η διατήρηση καλού κλίματος με τους Τούρκους, αρχική αιτία του σχεδιασμού της, δεν αποτελεί πλέον μείζον ζήτημα.

F.O. προς Leeper.
Τηλ. 178, 26 Απρ. 1944. F.O.371/43755/R5118.

26/4/1944 3016

Ο Παπανδρέου ορκίζεται Πρόεδρος του Υπουργικού Συμβουλίου και Υπουργός Εξωτερικών. Τη διοίκηση των υπόλοιπων υπουργείων της Κυβέρνησης θα έχουν οι τμηματάρχες τους, οι οποίοι και θα συμμετέχουν στις συνεδριάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 276, immediate, 26 Απρ. 1944. F.O.371/43730/R6708.

27/4/1944 3017

Ο Σγουρίτσας και ο Λ. Ζέρβας στέλνουν τις καλύτερες ευχές τους στον Παπανδρέου.

Χ. Σγουρίτσας, Λ. Ζέρβας προς Γ. Παπανδρέου (Πρωθυπουργό ελληνικής Κυβέρνησης).
27 Απρ. 1944. F.O.371/43687/R7518.

27/4/1944 3018

Το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. διαβιβάζει στην Κυβέρνηση ανακοινωθέν του Πρακτορείου Ελεύθερης Ελλάδας, σύμφωνα με το οποίο η Π.Ε.Ε.Α. όρισε τον αντιπρόσωπό της στη Γιουγκοσλαβική Επιτροπή και αναμένει την άφιξη του αντιπροσώπου του Tito.

Γενικό Στρατηγείο Ε.Λ.Α.Σ. προς Ελληνική Κυβέρνηση.
27 Απρ. 1944. F.O.371/43687/R7518.

27/4/1944 3019

Το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. διαβιβάζει στην Κυβέρνηση ανακοινωθέν του Πρακτορείου Ελεύθερης Ελλάδας, σχετικά με την πρόσκληση της Κυβέρνησης προς τον Γονατά να συμμετάσχει στις διαπραγματεύσεις στη Μέση Ανατολή. Στο ανακοινωθέν τονίζεται ότι, εάν το γεγονός αληθεύει, αποδεικνύεται ότι οι προθέσεις της Κυβέρνησης σχετικά με την επίτευξη εθνικής ενότητας είναι ανειλικρινείς.

Γενικό Στρατηγείο Ε.Λ.Α.Σ. προς Ελληνική Κυβέρνηση.
27 Απρ. 1944. F.O.371/43687/R7518.

27/4/1944 3020

Το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. διαβιβάζει στην Κυβέρνηση ανακοινωθέν του Πρακτορείου Ελεύθερης Ελλάδας, όπου τονίζεται ότι οι Γερμανοί και τα Τάγματα Ασφαλείας τρομοκρατούν τον πληθυσμό. Στα Τρίκαλα το έργο έχουν αναλάβει τα Τάγματα. Στον Παρνασσό οι Γερμανοί και τα Τάγματα έκαψαν την Καλοσκοπή και βίασαν τις γυναίκες. Στο Βόλο οι Γερμανοί συλλαμβάνουν κατοίκους, 32 από τους οποίους κρατούνται, και επιτάσσουν έπιπλα για τους αστέγους της Γερμανίας.

Γενικό Στρατηγείο Ε.Λ.Α.Σ. προς Ελληνική Κυβέρνηση.
27 Απρ. 1944. F.O.371/43687/R7518.

27/4/1944 3021

Το P.W.E. δίνει οδηγίες στην Ελληνική Υπηρεσία του B.B.C.: 1) να μη σχολιάζει περαιτέρω τις αναταραχές στις ελληνικές ένοπλες δυνάμεις· 2) να μην αναφερθεί στο θάνατο του Ψαρρού· 3) να μην αφήσει να εννοηθεί ότι με την άφιξη των αντιπροσώπων από την Ελλάδα θα πάψουν όλες οι δυσχέρειες· 4) να μην αναφέρεται στις δραστηριότητες του Ε.Α.Μ., του Ε.Λ.Α.Σ. και γενικότερα σε οποιαδήποτε ανταρτική δραστηριότητα· 5) να τονίσει ότι στις πρόσφατες

γερμανικές επιχειρήσεις συνέδραμαν τα Τάγματα Ασφαλείας· 6) επ' ευκαιρία της Πρωτομαγιάς, να υπενθυμίσει στους Έλληνες εργάτες προηγούμενες επιτυχείς απεργίες και διαδηλώσεις τους.

P.W.E. Weekly Directive 28 Απρ. - 5 Μαΐου 1944.
27 Απρ. 1944. F.O.371/43706/R5782.

27/4/1944 3022

Αναφέρονται τρεις συμπλοκές μεταξύ γερμανικών τμημάτων και του Ε.Λ.Α.Σ., στην περιοχή της Καρδίτσας. Οι απώλειες των δύο πλευρών δεν είναι γνωστές.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

27/4/1944 3023

Δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. συγκρούονται με κομιτατζήδες στη Βόρεια Ήπειρο. Οι απώλειες των τελευταίων ανέρχονται σε 40 άνδρες.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

27/4/1944 3024

Απέτυχε η προσπάθεια του Ε.Α.Μ. να οργανώσει γενική απεργία των δημοσίων υπαλλήλων στην Αθήνα.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 21.
Άκρως απόρρ., 6 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7867.
Report on conditions in Athens up to 30 May 1944.
28 Ιουν. 1944. F.O.371/43690/R11347.

27/4/1944 3025

Οι Γερμανοί εκτελούν 300 άτομα κοντά στη Σπάρτη, ως αντίποινα για το φόνο του Γερμανού Υποδιοικητή Πελοποννήσου από αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

27/4/1944 3026

Μεταδίδεται ότι, στα πλαίσια των γερμανικών αντιποίνων, συνελήφθησαν 2.000 άμαχοι στη Λαμία.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

27/4/1944 3027

Δύο Εβραίοι από τη Θεσσαλονίκη, που κατέφυγαν στη Σμύρνη, εκθέτουν τις διώξεις που υφίστανται από το 1942 οι Εβραίοι στην πόλη τους και στην Αθήνα. Υπογραμμίζουν τη γενναία στάση του Δαμασκηνού, που την άνοιξη του 1943 διαμαρτυρήθηκε έντονα προς τις γερμανικές Αρχές Κατοχής για τις διώξεις στη Θεσσαλονίκη και συνέστησε ειδική επιτροπή. Επίσης, τονίζουν το γεγονός ότι στην Αθήνα η πλειοψηφία των Εβραίων κρύβεται σε σπίτια Ελλήνων.

Knatchbull-Hugessen προς F.O.
Αριθ. 181, 12 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8107.

27/4/1944 3028

Ο Ζέρβας τηλεγραφεί ότι εξοπλίσθηκε η εφεδρεία του Ε.Λ.Α.Σ. στα Τζουμέρκα.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7264, 2 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7518.

27/4/1944 3029

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην περιοχή του Βόλου τηλεγραφεί ότι, κατά τις πρόσφατες εκλογές που οργάνωσε ο Ε.Λ.Α.Σ. στην περιοχή, η οργάνωση απέτυχε να κερδίσει την πλειοψηφία σε ένα χωριό, ενώ σε άλλα κέρδισε με μικρή διαφορά.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7264, 2 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7518.

27/4/1944 3030

Μέλη της Υπηρεσίας ΑΠΟΛΛΩΝ τοποθετούν νάρκη σε γερμανικό φορτηγό πλοίο 300 τόννων στη Δραπετσώνα. Η νάρκη γίνεται αντιληπτή από τους Γερμανούς και, κατά την προσπάθεια αποκόλλησής της, εκρύγνηται, σκοτώνοντας τρεις Γερμανούς αξιωματικούς.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7307, 9 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7520.

27/4/1944 3031

Ο Leeper διαβιβάζει στον Eden έκθεση του Ταγματάρχη Jordan, ο οποίος επέστρεψε από την Ελλάδα. Ο Ταγματάρχης υπογραμμίζει στην έκθεσή του ότι ο Ε.Λ.Α.Σ. είναι απολύτως αναξιόπιστος και τονίζει ότι, εάν η Ελλάδα πρόκειται να έχει κάποια σημασία για τη Βρετανία μετά τον πόλεμο, θα πρέπει να αποσταλεί σημαντική στρατιωτική δύναμη, για να πολεμήσει τους Γερμανούς και να τους αναγκάσει να εγκαταλείψουν τη χώρα.

Leeper προς Eden.
Αριθ. 95, απόρρ., 27 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R7187.

27/4/1944 3032

Ο Παπανδρέου ανακοινώνει, με διάγγελμά του προς τον ελληνικό λαό, τις κατευθυντήριες γραμμές του προγράμματός του: 1) αναμόρφωση των ενόπλων δυνάμεων της Μέσης Ανατολής· 2) ενοποίηση όλων των ανταρτικών σωμάτων υπό τη νέα Κυβέρνηση· 3) παύση της τρομοκρατίας, που κυριαρχεί στην ύπαιθρο· 4) αποστολή τροφίμων και ιατρικών εφοδίων στην Ελλάδα· 5) εξασφάλιση της τάξης κατά την Απελευθέρωση, σε συνεργασία με τις συμμαχικές δυνάμεις· 6) αυστηρή τιμωρία των προδοτών· 7) εξασφάλιση βοήθειας και πόρων για την ανοικοδόμηση της χώρας μετά την Απελευθέρωση· 8) πλήρης ικανοποίηση των ελληνικών εδαφικών διεκδικήσεων. Η ενοποίηση των ανταρτικών σωμάτων, καθώς και η παύση της τρομοκρατίας θα επιτευχθούν και με τη συμβολή υπουργών της Κυβέρνησης Εθνικής Ενότητας, οι οποίοι θα βρίσκονται στην Ελλάδα.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 24 Saving, 3 Μαΐου 1944. F.O.371/43705/R7378.

27/4/1944 3033

Σε διάγγελμά του προς στον ελληνικό λαό, ο Παπανδρέου διακηρύσσει ότι αποστολή του είναι να ολοκληρωθεί η σύνθεση της Κυβέρνησης Εθνικής Ενότητας, με τη συμμετοχή εκπροσώπων από όλα τα πολιτικά κόμματα και τις εθνικοαπελευθερωτικές οργανώσεις.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 280, most immediate, 27 Απρ. 1944. F.O.371/43730/R6743.

27/4/1944 3034

Ο Παπανδρέου απευθύνει διάγγελμα προς τις ελληνικές ένοπλες δυνάμεις

της Μέσης Ανατολής. Τονίζει ότι η επίτευξη εθνικής ενότητας αποτελεί τον πρώτο στόχο της Κυβέρνησης, η οποία και θα θέσει υπό τις διαταγές της τις ένοπλες δυνάμεις, που ανήκουν αποκλειστικά στο έθνος. Δυστυχώς τμήματα του Στρατού και του Ναυτικού παρασύρθηκαν σε πράξεις που βλάπτουν τον κοινό συμμαχικό αγώνα. Η πατρίδα οφείλει να τιμήσει τον Βούλγαρη και τους γενναίους άνδρες του που κατέστειλαν, με πατριωτισμό και αυτοθυσία, την ανταρσία και με πόνο ψυχής να θάψει τα θύματα του Εμφυλίου. Οι υπεύθυνοι της ανταρσίας θα τιμωρηθούν αυστηρά και οι ένοπλες δυνάμεις θα αναδιοργανωθούν άμεσα.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 282, most immediate, 27 Απρ. 1944. F.O.371/43702/R6723.
Leeper προς F.O.
Τηλ. 283, most immediate, 27 Απρ. 1944. F.O.371/43702/R6887.

28/4/1944 3035

Ο Ζέρβας συγχαίρει τον Παπανδρέου για την ανάληψη των καθηκόντων του και τίθεται στη διάθεση της ελληνικής Κυβέρνησης και του Γ.Σ.Μ.Α., σύμφωνα και με τα αισθήματα του λαού και των μονάδων της Ελεύθερης Ορεινής Ελλάδας.

Ν. Ζέρβας προς Παπανδρέου.
28 Απρ. 1944. F.O.371/43687/R7518.

28/4/1944 3036

Αποσπάσματα του Ε.Λ.Α.Σ. συλλαμβάνουν ένα Γερμανό αξιωματικό και δύο στρατιώτες νοτιοδυτικά της Πάτρας.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

28/4/1944 3037

Εξήντα άτομα εκτελούνται στα Καλάβρυτα, στα πλαίσια των γερμανικών αντιποίνων.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

28/4/1944 3038

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην Ι Μεραρχία του Ε.Λ.Α.Σ. τηλεγραφεί ότι τα εφόδια και τα χρήματα, που εστάλησαν στη Μεραρχία αυτή, δεν χρησι-

μοποιούνται για τους σκοπούς για τους οποίους προορίζονταν. Για το λόγο αυτό, ζητεί να σταματήσει κάθε περαιτέρω αποστολή. Επισημαίνει ότι οι βρετανικές λίρες που είχαν δοθεί τον περασμένο χρόνο, μία λίρα για κάθε αντάρτη, κρατούνται, σύμφωνα με διαταγές του Γενικού Στρατηγείου του Ε.Λ.Α.Σ., για να χρησιμοποιηθούν μετά την Απελευθέρωση. Η Ι Μεραρχία διαθέτει συνολικά 3.000 λίρες. Τα όπλα που έλαβε μεταφέρθηκαν στα Τρίκαλα, στη Λάρισα και στην Αθήνα, όπου εξοπλίζονται μονάδες του Ε.Λ.Α.Σ.

Leeper προς Sargent.
Αριθ. 5(1)44/G, 28 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R7224.

28/4/1944 3039

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην Ι Μεραρχία του Ε.Λ.Α.Σ. τηλεγραφεί ότι ο Ε.Λ.Α.Σ. εξαπατά την Σ.Σ.Α. και καρπώνεται τη βοήθεια που προορίζεται για τους αμάχους. Ζητεί να σταματήσει κάθε αποστολή.

Leeper προς Sargent.
Αριθ. 5(1)44/G, 28 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R7224.

28/4/1944 3040

Ο Hammond τηλεγραφεί ότι ο Τζήμας, μαζί με άλλα ηγετικά στελέχη του Κ.Κ.Ε. και του Ε.Α.Μ., βρισκόταν στο Κεράσοβο, όταν αποφασίσθηκε η συγκρότηση της Π.Ε.Ε.Α. Αμέσως μετά εντοπίσθηκε στον Όλυμπο, κατευθυνόμενος προς βορρά, πιθανόν ως αντιπρόσωπος της Π.Ε.Ε.Α. στον Tito.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7264, 2 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7518.

28/4/1944 3041

Ο Hammond τηλεγραφεί ότι υφίσταται επικοινωνία δια ασυρμάτου μεταξύ του Γενικού Στρατηγείου του Ε.Λ.Α.Σ. και του Tito, πιθανώς όχι απευθείας αλλά μέσω της ΙΧ ή Χ Μεραρχίας του Ε.Λ.Α.Σ.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7264, 2 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7518.

28/4/1944 3042

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος, που βρίσκεται βορείως της Καβάλας, αναφέρεται στην πρόσφατη δράση του Τσαούς Αντών εναντίον των Βουλγάρων και

στις προετοιμασίες του για επίθεση εναντίον της φρουράς στον Κεχρόκαμπο. Τονίζει ότι, καθώς ο Τσαούς Αντών έχει πλήρως "συμμορφωθεί" προς τις επιθυμίες του ίδιου, θα πρέπει να του παρασχεθούν τα εφόδια που έχει ζητήσει.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7277, 4 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7518.

28/4/1944 3043

Σύμφωνα με ανακοινωθέν του Πρακτορείου Ελεύθερης Ελλάδας, δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. έστησαν ενέδρα σε γερμανικό τμήμα κοντά σε χωριό της Κλεισούρας. Τρεις Γερμανοί σκοτώθηκαν και καταστράφηκε το όχημα του τμήματος.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7285, 4 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7518.

28/4/1944 3044

Το Πρακτορείο Ελεύθερης Ελλάδας ανακοινώνει ότι ομάδα ανταρτών του Ε.Λ.Α.Σ. σκότωσε πέντε άνδρες των Ταγμάτων Ασφαλείας, οι οποίοι λεηλατούσαν δύο χωριά στην περιοχή της Καρδίτσας.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7285, 4 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7518.

28/4/1944 3045

Ο Churchill διαβεβαιώνει τον Παπανδρέου ότι η βρετανική Κυβέρνηση υποστηρίζει πλήρως την προσπάθειά του "να κατευθύνει όλες τις ελληνικές δυνάμεις εναντίον του κοινού εχθρού". Υπογραμμίζει ότι ο ελληνικός λαός θα μπορέσει, μετά την Απελευθέρωση, ελεύθερος να επιλέξει τη μορφή του δημοκρατικού πολιτεύματός του. Τονίζει, επίσης, ότι δεν θα επιτραπεί η επανάληψη σποραδικών ταραχών στις ελληνικές δυνάμεις στην Αίγυπτο, οι οποίες έχουν τεθεί υπό τον Ανώτατο Συμμαχικό Διοικητή Μεσογείου.

F.O. προς Leeper.
Τηλ. 184, most immediate, προσωπικό, απόρρ., 28 Απρ. 1944. F.O.371/43730/R6850.

28/4/1944 3046

Ο Leeper τονίζει στο F.O. ότι η συνδιάσκεψη των Ελλήνων αντιπροσώπων που πρόκειται να συγκληθεί [στη Μέση Ανατολή], δεν θα θεωρηθεί σε καμία περίπτωση ότι έχει δικαιοδοσίες συνταγματικής βουλής, καθώς οι αντιπρόσωποι

αυτοί δεν είναι εκλεγμένοι. Θα πρέπει να καταστεί σαφές ότι το μόνο αποτέλεσμα που θα μπορεί να έχει η συνδιάσκεψη αυτή, θα είναι να συστήσει ο Έλληνας Πρωθυπουργός στον Γεώργιο Β΄ να διευρύνει την Κυβέρνηση.

Leeper προς F.O..
Τηλ. 285, immediate, 28 Απρ. 1944. F.O.371/43730/R6820.

28/4/1944 3047

Ο Βενιζέλος, μετά από υπόδειξη του Leeper, δηλώνει δημοσίως ότι υποστηρίζει την κυβέρνηση Παπανδρέου.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 287, immediate, 29 Απρ. 1944. F.O.371/43730/R6890.

28/4/1944 3048

Ο Leeper επισκέπτεται τους αντιπροσώπους του Ζέρβα, Συνταγματάρχη Σ. Μεταξά, Λοχαγό Α. Μεταξά και Πυρομάγλου, που έχουν φθάσει στο Κάιρο. Η παρουσία τους δεν έχει γίνει γνωστή, ούτε μπορούν να έρχονται σε επαφή με κόσμο. Έχουν οδηγίες να μην εμπλακούν σε πολιτικά ζητήματα, να διαβεβαιώσουν τον Γεώργιο Β΄ ότι του είναι πιστοί και, κυρίως, να υπακούσουν στις όποιες οδηγίες της βρετανικής Κυβέρνησης. Οι γενικότερες τοποθετήσεις τους είναι αντίστοιχες με εκείνες του Παπανδρέου, το πρόγραμμα του οποίου τους ανέπτυξε ο Leeper.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 290, important, άκρως απόρρ., 29 Απρ. 1944. F.O.371/43730/R6894.

29/4/1944 3049

Ο Churchill τηλεφωνεί στον A. V. Alexander, Βρετανό Υπουργό Ναυτικών (First Sea Lord of the Admiralty), ότι το αντιτορπιλικό "Αιγαίο", που είχε παραχωρηθεί στον ελληνικό Στόλο, και βρίσκεται σε βρετανικό λιμάνι, πρέπει οπωσδήποτε να επανδρωθεί με βρετανικό πλήρωμα. Τονίζει ότι κανένα σκάφος δεν θα παραχωρείται πλέον στον ελληνικό Στόλο. Υπογραμμίζει, επίσης, ότι δεν θα πρέπει να επιτραπεί στα ελληνικά πληρώματα, που βρίσκονται σε διάφορα βρετανικά ή υπό βρετανικό έλεγχο λιμάνια, να διασπείρουν τις στασιαστικές τους ιδέες. Τα πληρώματα αυτά θα μπορούσαν να συλληφθούν, να μεταφερθούν στο Κάιρο και να χρησιμοποιηθούν αργότερα.

Churchill προς A. V. Alexander (Υπουργό Ναυτικών Βρετανίας).
Minute from Prime Minister, άκρως απόρρ., 29 Απρ. 1944. F.O.371/43743/R7023.

Alexander A. V. προς Churchill.
Άκρως απόρρ., 28 Απρ. 1944. F.O.371/43743/R7022.

29/4/1944 3050

Μεταδίδεται ότι τα γερμανική στρατεύματα, στα πλαίσια επιχειρήσεών τους στη Ρούμελη, εκτέλεσαν 600 αμάχους στη Λιβαδειά ως αντίποινα.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

29/4/1944 3051

Οι Γερμανοί δημιούργησαν τον Εθνικό Αγροτικό Σύνδεσμο Αντικομμουνιστικής Δράσεως (Ε.Α.Σ.Α.Δ.) στο Βόλο, με στόχο τη δολοφονία των οπαδών του Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. και την τρομοκράτηση του πληθυσμού. Η οργάνωση αποτελείται από Έλληνες, που δεν φέρουν ειδική στολή, και έχει, μέχρι στιγμής, δολοφονήσει 50 άτομα περίπου.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7264, 2 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7518.

29/4/1944 3052

Τηλεγραφείται από το Γενικό Αρχηγείο του Ε.Δ.Ε.Σ. ότι εκδηλώνεται επίθεση 600 ανταρτών του Ε.Λ.Α.Σ. στις περιοχές Λοριάδος, Κομποτίου και Μαλεσίου. Η έκβαση της επίθεσης δεν είναι γνωστή.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7277, 4 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7518.

29/4/1944 3053

Δύναμη 200 ανδρών της Ε.Κ.Κ.Α. φθάνει στα Τζουμέρκα. Ο Άρης και άλλοι ηγέτες του Ε.Λ.Α.Σ., σύμφωνα με το Ζέρβα, ισχυρίζονται ότι θα κινηθούν εναντίον του Ε.Δ.Ε.Σ.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7300, 8 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7518.

29/4/1944 3054

Ομάδα του Ε.Λ.Α.Σ. επιτίθεται εναντίον ανδρών του Ε.Δ.Ε.Σ. στο Βάλτο και στη Φλωριάδα και επιχειρεί να τους αφοπλίσει. Επίσης συλλαμβάνει αριθμό

κατοίκων και εκτελεί 16 από αυτούς, ανάμεσά τους και 3 γυναίκες, ενώ φυλακίζει τους υπόλοιπους στο Κλειδί.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7300, 8 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7518.

29/4/1944 3055

Ο Woodhouse τηλεγραφεί ότι συγκαλείται η πρώτη συνάντηση στα πλαίσια της Σύσκεψης της Κούτσαινας, με ελάχιστες προοπτικές επιτυχίας. Ο ίδιος υπογραμμίζει στους αντιπροσώπους του Ε.Λ.Α.Σ. ότι το Γ.Σ.Μ.Α. θεωρεί κρίσιμη την κατάσταση, λόγω των επιθέσεων εναντίον του Ψαρρού και των απειλών εναντίον του Ε.Δ.Ε.Σ., καθώς και ότι η εμπιστοσύνη του Γ.Σ.Μ.Α. προς τον Ε.Λ.Α.Σ. έχει πλέον κλονισθεί. Οι αντιπρόσωποι του Ε.Λ.Α.Σ. παραδέχονται την κρισιμότητα της κατάστασης, παρά τις όποιες αντιρρήσεις τους.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7304, 9 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7520.

29/4/1944 3056

Στη Σύσκεψη της Κούτσανας τον Ε.Λ.Α.Σ. αντιπροσωπεύουν ο Δεσποτόπουλος, ο Ανθυπολοχαγός Πολίτης και ο Βαμβέτσος, ενώ τη Σ.Σ.Α. ο Woodhouse, ο Wines και ο Hammond.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7304, 9 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7520.

29/4/1944 3057

Ο Έλληνας Πρεσβευτής στην Ουάσιγκτων εκφράζει στον Βρετανό ομόλογό του την ανησυχία της ελληνικής Κυβέρνησης για το ενδεχόμενο δημιουργίας σλαβικού συνασπισμού κατά μήκος των ελληνικών βορείων συνόρων, ως αποτέλεσμα της σοβιετικής προέλασης. Η βρετανική Κυβέρνηση είχε διαβεβαιώσει τον Βενιζέλο ότι εγγυάται την ανεξαρτησία της Ελλάδας και ο Έλληνας Πρεσβευτής ελπίζει ότι, εάν οι Γερμανοί αποχωρήσουν από τη χώρα λόγω της σοβιετικής προέλασης, θα κινηθούν βρετανικά και αμερικανικά στρατεύματα ταυτοχρόνως με τους Σοβιετικούς, ή, κατά προτίμηση, προτού εκδηλωθεί κίνηση των τελευταίων.

Halifax προς F.O.
Τηλ. 2236, απόρρ. 29 Απρ. 1944. F.O.371/43686/R7029.

29 - 30/4/1944 3058

Δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. καταστρέφουν μικρή σιδηροδρομική γέφυρα κοντά στη Λαμία και εκτροχιάζουν ένα συρμό. Αναφέρεται ότι οι Γερμανοί έχουν 150 νεκρούς.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

30/4/1944 3059

Ο Ζέρβας ενημερώνει την Κυβέρνηση ότι ο Σβώλος του ζήτησε να συμμετάσχει στην Π.Ε.Ε.Α. Ο Ζέρβας απάντησε ότι συμφωνεί, εάν γίνεται σεβαστή η ατομική ελευθερία των Ελλήνων, αναγνωρίζεται το δικαίωμά τους να αγωνίζονται για την πατρίδα τους, παύει η Π.Ε.Ε.Α. να χρησιμοποιεί βία, καθώς και εάν συνεργασθούν υπό κοινή ηγεσία, βάσει των υποχρεώσεων που έχουν αναλάβει προς το Γ.Σ.Μ.Α. και την Κυβέρνηση του Καΐρου.

Ν. Ζέρβας προς Ελληνική Κυβέρνηση.
30 Απρ. 1944. F.O.371/43687/R7520.

30/4/1944 3060

Ο Δεσποτόπουλος τηλεγραφεί στο Γ.Σ.Μ.Α. ότι η συζήτηση για τον καθορισμό των ορίων των περιοχών ευθύνης του Ε.Λ.Α.Σ. και του Ε.Δ.Ε.Σ. είναι δύσκολη, λόγω των υπερβολικών απαιτήσεων του Ε.Δ.Ε.Σ. Θεωρεί ότι οι συνθήκες δεν ευνοούν την από κοινού δράση των δυνάμεων των δύο οργανώσεων στη δυτική Ελλάδα. Τονίζει ότι, εάν το Γ.Σ.Μ.Α. ανακοίνωνε τις λεπτομέρειες του Σχεδίου Κιβωτός για την περιοχή και ανέθετε συγκεκριμένο ρόλο στην κάθε οργάνωση, κάθε συζήτηση θα ήταν περιττή.

Κ. Δεσποτόπουλος (Νομικός Σύμβουλος Γενικού Στρατηγείου Ε.Λ.Α.Σ.) προς Γ.Σ.Μ.Α.
30 Απρ. 1944. F.O.371/43687/R7520.

30/4/1944 3061

Οι Γερμανοί διεξάγουν εκκαθαριστικές επιχειρήσεις ανατολικά του Πύργου και στην περιοχή του Πάικου.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

30/4/1944 3062

Τα Τάγματα Ασφαλείας δρουν μόνον εναντίον του Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. και δεν

έχουν ποτέ εκδηλωθεί εναντίον της Σ.Σ.Α. ή του Ζέρβα. Ο Barnes θεωρεί ότι, σε περίπτωση συμμαχικής απόβασης, θα ταχθούν ανεπιφύλακτα στο πλευρό των Συμμάχων. Για το λόγο αυτό, και, παρά το γεγονός ότι εκτελούν γερμανικές εντολές, θεωρεί ότι δεν πρέπει να καταγγέλλονται με τρόπο που να αποκλείεται κάθε μελλοντική συμφιλίωση.

Report on Observations in Greece from July 1943 to April 1944, by ... Barnes.
Απόρρ., 3 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9897.

30/4/1944 3063

Ο Woodhouse τηλεγραφεί ότι, κατά τις συνομιλίες που διεξάγονται στην Κούτσαινα, ο Δεσποτόπουλος αναφέρει την Π.Ε.Ε.Α. ως "Κυβέρνηση", θεωρώντας την εξόριστη ελληνική Κυβέρνηση νεκρό γράμμα. Εξάλλου, χαρακτηρίζει τα μέλη της Π.Ε.Ε.Α. "υπουργούς" και όχι "γραμματείς", όπως έκανε προηγουμένως.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7295, 8 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7520.

30/4/1944 3064

Ο Ζέρβας στιγματίζει τις εκλογές του Ε.Α.Μ. της 23ης Απριλίου, υπογραμμίζοντας ότι αλλοίωσαν τις επιθυμίες και τις πολιτικές πεποιθήσεις του λαού, με σκοπό να παραπλανήσουν τους Συμμάχους και να εμφανίσουν το Ε.Α.Μ. ως οργάνωση που αντιπροσωπεύει τη λαϊκή βούληση.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7307, 9 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7520.

30/4/1944 3065

Δίδεται στη δημοσιότητα μήνυμα του Roosevelt προς τον Churchill, της 18ης Απριλίου, με το οποίο υποστηρίζει τις ενέργειες των βρετανικών αρχών για την αντιμετώπιση της ανταρσίας στις ελληνικές ένοπλες δυνάμεις. Ο Roosevelt εκφράζει την ελπίδα ότι οι Έλληνες θα παραμερίσουν τις "μικρότητες" και θα ανακτήσουν την αίσθηση της πραγματικής διάστασης των πραγμάτων.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 24 Saving, 3 Μαΐου 1944. F.O.371/43705/R7378.
Roosevelt προς Churchill.
Τηλ. 523, προσωπικό, άκρως απόρρ., 18 Απρ. 1944. F.O.371/43730/R6317.

30/4/1944 3066

Το [Ι] ελληνικό Σύνταγμα Τεθωρακισμένων Αυτοκινήτων αρνείται να υπακούσει σε διαταγή της 9ης βρετανικής Στρατιάς να μετακινηθεί στη Βηρυτό και λαμβάνει αμυντικές θέσεις.

E. R. Warner (Επιτετραμμένος Βρετανίας στην ελληνική Κυβέρνηση) προς F.O.
Τηλ. 26 Saving, 11 Μαΐου 1944. F.O.371/43705/R7774.

30/4/1944 3067

Οι άνδρες της Ι Ταξιαρχίας μεταφέρονται από την Αλεξάνδρεια σε δύο ομάδες: οι 2.500 που είναι πιστοί στην Κυβέρνηση στο Tmimi και οι 2.300 στασιαστές στην Bardia, χωρίς επεισόδια.

Paget προς W.O.
Τηλ. O/97053, important, άκρως απόρρ., 30 Απρ. 1944. F.O.371/43702/R7316.

Απρ. 1944 3068

Η δράση των Ταγμάτων Ασφαλείας στην περιοχή του Αγρινίου είναι έντονη. Η δύναμή τους έχει αυξηθεί σε 2.000 άνδρες από 200, όλοι στρατολογημένοι επί τόπου. Το γεγονός οφείλεται στο ότι ο Ε.Λ.Α.Σ. στρατολογούσε αντάρτες ταυτόχρονα με τα Τάγματα και οι κάτοικοι, αναγκασμένοι να επιλέξουν μεταξύ των δύο, προσεχώρησαν κυρίως στα Τάγματα.

Report on Observations in Greece from July 1943 to April 1944, by ... Barnes.
Απόρρ., 3 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9897.

Απρ. 1944 3069

Ο Ζέρβας δεν είχε αναλάβει επιχειρήσεις εναντίον των Γερμανών, καθώς ακολουθούσε την πολιτική του Καΐρου και ήταν βέβαιος ότι, εάν πραγματοποιούσε επιθέσεις, θα δεχόταν ταυτοχρόνως και επίθεση εκ μέρους του Ε.Λ.Α.Σ. Εξάλλου, δεν διέθετε επαρκή εξοπλισμό. Ο Barnes θεωρεί ότι επιβάλλεται, κατά την παρούσα φάση, να δράσει εναντίον των Γερμανών, καθώς έχει πλέον αρκετά πολεμοφόδια.

Report on Observations in Greece from July 1943 to April 1944, by ... Barnes.
Απόρρ., 3 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9897.

Απρ. 1944 3070

Η Εθνική Δράση απορρόφησε την οργάνωση Ένωσις - Πατρίς. Επίσης συμπε-

ριέλαβε στην Κεντρική της Επιτροπή τον Αντωνόπουλο, καθώς και τον Αντισυνταγματάρχη Βασίλειο Παναγόπουλο. Η Χ του Γρίβα, ωστόσο, αρνήθηκε να συγχωνευθεί με την Εθνική Δράση. (Τα παραπάνω περιέχονται σε έκθεση πηγών της Εθνικής Δράσης προς τον Σιφναίο).

Periodical Intelligence Summary αριθ. 25.
Απόρρ., 30 Ιουνίου 1944. F.O.371/43690/R10922.

Απρ. 1944 3071

Η Εθνική Δράση κυκλοφορεί τη μυστική εφημερίδα "Η Μάχη" κάθε 10 ή 15 μέρες, σε 7.000 φύλλα, καθώς και δελτίο ειδήσεων του Λονδίνου καθημερινά. Τα φύλλα των δύο εντύπων διανέμονται και εκτός Αθηνών, στην ευρύτερη περιοχή της Αττικής και στη Χαλκίδα.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 25.
Απόρρ., 30 Ιουν. 1944. F.O.371/43690/R10922.

Απρ. - Μάιος 1944 3072

Οι δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. στην ανατολική Μακεδονία δέχονται επιθέσεις από μεικτά αποσπάσματα Γερμανών και της Π.Α.Ο.

F.O.
Μνημόνιο, 23 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9724.

Απρ. - Μάιος 1944 3073

Κατά τη διάρκεια του Απριλίου η Ε.Δ.Β.Ε. διένειμε, στην περιοχή Αθήνας και Πειραιά, 15.547 τόννους τρόφιμα σε 104.417 άτομα, ενώ κατά τη διάρκεια του Μαΐου 8.760 τόννους σε 101.797 άτομα. Τα τρόφιμα έλαβαν το προσωπικό της Επιτροπής, εργάτες βιομηχανιών που εξυπηρετούν την Επιτροπή, ανάπηροι και άλλα θύματα πολέμου, καθώς και άτομα σε δημόσια και φοιτητικά συσσίτια ή σε ιδρύματα. Κατά τη διάρκεια του Απριλίου διενεμήθησαν τρόφιμα σε 44.470 επιπλέον άτομα, κυρίως φυλακισμένους, νοσηλευομένους, φυματικούς και μαθητές.

Υπουργείο Εξωτερικών Σουηδίας προς F.O.
Aide-memoire, 31 Οκτ. 1944. F.O.371/43720/R18836.

Απρ. - Ιούν. 1944 3074

Κατά τη διάρκεια του Απριλίου στους αντάρτες της ανατολικής Μακεδονίας

ρίφθηκαν 7 τόννοι εφοδίων και κατά τη διάρκεια του Μαΐου 17,5 τόννοι. Τα στοιχεία για τις ρίψεις του Ιουνίου δεν είναι διαθέσιμα.

F.O.
Μνημόνιο, 23 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9724.

Απρ. - Σεπτ. 1944 3075

Κατά τη διάρκεια του Απριλίου η Ε.Δ.Β.Ε. διένειμε συνολικά στην Ελλάδα 148.544 ζεύγη υποδημάτων και 38.611 τεμάχια ρουχισμού, ενώ κατά τη διάρκεια Μαΐου - Σεπτεμβρίου 21.852 και 181.312 αντιστοίχως.

Υπουργείο Εξωτερικών Σουηδίας προς F.O.
Aide-memoire, 20 Νοεμ. 1944. F.O.371/43722/R21324.

1/5/1944 3076

Μεταδίδεται ότι στον Πλακιά της νότιας Κρήτης γερμανική περίπολος έπεσε σε ενέδρα Κρητικών και ενός Βρετανού αξιωματικού. Δύο Γερμανοί σκοτώθηκαν.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

1/5/1944 3077

Μεταδίδεται ότι η Σ.Σ.Α. κυρίευσε στη Χίο καΐκι που μετέφερε ελαιόλαδο.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

1/5/1944 3078

Ο Leeper διαβιβάζει στον Eden επιστολή Ελλήνων πλοιοκτητών, που συντάχθηκε στις 4 Ιανουαρίου 1944 και στην οποία αναλύεται το πρόγραμμά τους για την ανάπτυξη της μεταπολεμικής Εμπορικής Ναυτιλίας. Η επιστολή αυτή είχε διαβιβασθεί στις 30 Ιανουαρίου από τον Ευγένιο Ευγενίδη στον υπάλληλό του Αμβρόσιο Τζίφο, πρώην Υφυπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας, στο Cape Town. Οι πλοιοκτήτες, τα ονόματα των οποίων δεν αναφέρονται, σχεδιάζουν τον εκσυγχρονισμό του εμπορικού στόλου με νέα πλοία, ώστε να καταστεί ανταγωνιστικότερος. Σημειώνουν ότι από τα 530 πλοία, που διέθεταν προπολεμικά, υπάρχουν πλέον μόνο 100. Το κόστος του νέου στόλου υπολογίζεται σε 570.000.000 δολλάρια, το ένα πέμπτο των οποίων αναμένεται να προέλθει από

τις αποζημιώσεις της Βρετανίας για τα βυθισμένα πλοία τους. Σημαντική, επίσης, αναμένεται ότι θα είναι η βοήθεια των Η.Π.Α.

Leeper προς Eden.
Αριθ. 98, απόρρ., 1 Μαΐου 1944. F.O.371/43756/R7695.

1/5/1944 3079

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι απέτυχε η μεταφορά ομάδας αντιπροσώπων κομμάτων και αντιστασιακών οργανώσεων στη Μέση Ανατολή. Επρόκειτο για τους Π. Ράλλη, Δραγούμη, Μυλωνά, Σοφιανόπουλο, [Κ.] Τσάτσο και έναν αντιπρόσωπο του Κόμματος των Φιλελευθέρων. Επίσης ανεπιτυχείς υπήρξαν οι προσπάθειες μεταφοράς από αέρος των αντιπροσώπων του Ε.Α.Μ. Σαράφη και Στρατή, της Π.Ε.Ε.Α. Σβώλου, Αγγελόπουλου και Ασκούτση, καθώς και του Κ.Κ.Ε. Π. Ρούσσου και Πορφυρογένη.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 295, important, άκρως απόρρ., 1 Μαΐου 1944. F.O.371/43686/R6994.

1/5/1944 3080

Ο Woodhouse τηλεγραφεί τη δήλωση - πρόταση που θα υποβάλει κατά την τελευταία συνάντηση στην Κούτσαινα. Ο Woodhouse θα υπογραμμίζει ότι: 1) η αποτυχία να επιτευχθεί συμφωνία οφείλεται στο γεγονός ότι ο Ε.Δ.Ε.Σ. και ο Ε.Λ.Α.Σ. δεν δρουν σύμφωνα με τις επιχειρησιακές ανάγκες και αποδίδουν πολιτική σημασία σε στρατιωτικά προβλήματα· 2) το Γ.Σ.Μ.Α. απαιτεί τη δημιουργία σταθερής κατάστασης στις περιοχές των ανταρτών και δεν προτίθεται να αναθέσει στις δύο οργανώσεις επιχειρήσεις εκτός των περιοχών που ελέγχουν· 3) όλοι οι στόχοι του Σχεδίου Κιβωτός στην Ήπειρο, βρίσκονται στην περιοχή αποκλειστικής ευθύνης του Ε.Δ.Ε.Σ.· 4) εάν οι προτάσεις του ιδίου, για τον καθορισμό των ορίων των περιοχών ευθύνης των δύο οργανώσεων, βάσει φυσικών συνόρων και του Σχεδίου Κιβωτός, δεν γίνουν αποδεκτές από τον Ε.Λ.Α.Σ., το Γ.Σ.Μ.Α. θα θεωρήσει την οργάνωση υπεύθυνη του νέου εμφυλίου· 5) το Γ.Σ.Μ.Α, ωστόσο, δεν θα ανεχθεί προκλήσεις ούτε εκ μέρους του Ε.Δ.Ε.Σ., με κινήσεις εκτός της περιοχής ευθύνης του.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7295, 8 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7520.

1/5/1944 3081

Κατά τη Σύσκεψη στην Κούτσαινα, ο Νικολόπουλος προτείνει να συζητηθεί

κάθε στρατιωτικό ζήτημα, αλλά να αποκλεισθούν τα πολιτικά θέματα. Ο Woodhouse και όλοι οι υπόλοιποι συμμετέχοντες συμφωνούν.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7307, 9 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7520.

1/5/1944 3082

Σύμφωνα με δημοσίευμα εφημερίδας του Ε.Α.Μ. στη Ρούμελη, οι διαμαρτυρίες των ελληνικών στρατευμάτων στο Κάιρο κατάφεραν θανάσιμο χτύπημα στη φασιστική αντιπολίτευση και υπήρξαν το αποτέλεσμα την εχθρικής στάσης του Τσουδερού προς το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. Ο Παπανδρέου, που διορίσθηκε, κατόπιν, από τον Γεώργιο Β΄, συνομιλεί με τους φασίστες Γονατά και Δερτιλή, είναι διώκτης του Ε.Λ.Α.Σ. και εκμηδενίζει τις προοπτικές εθνικής ενότητας.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7344, 18 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8161.

1/5/1944 3083

Σύμφωνα με δημοσιεύματα εφημερίδας του Ε.Α.Μ. στη Ρούμελη, ο Τζήμας είναι ο αντιπρόσωπος της Π.Ε.Ε.Α. στον Tito, ενώ ο Γιουγκοσλάβος αντιπρόσωπος στην Π.Ε.Ε.Α. αναμένεται. Διαψεύδονται, ωστόσο, οι ισχυρισμοί της ελληνικής Κυβέρνησης ότι υπάρχει συμφωνία για την από κοινού δράση του Κ.Κ.Ε., του [Κομμουνιστικού Κόμματος Γιουγκοσλαβίας] Κ.Κ.Γ. και του Κ.Κ.Β., και η βουλγαρική εισβολή στη Μακεδονία αποδίδεται στον Ι. Ράλλη, τον Γονατά, τον Παπανδρέου και στους άλλους εχθρούς του έθνους.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7344, 18 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8161.

1/5/1944 3084

Ο Παπανδρέου απαντά στο από 28 Απριλίου τηλεγράφημα του Churchill. Ευχαριστεί για την υποστήριξη της βρετανικής Κυβέρνησης και καταδικάζει τα γεγονότα στις ελληνικές ένοπλες δυνάμεις, καθώς και τον Εμφύλιο στην Ελλάδα. Τέλος, τονίζει ότι το ζήτημα που πρωτεύει για τον ελληνικό λαό είναι ο εθνικός αγώνας. Το πολιτειακό έχει παύσει να υφίσταται, καθώς όλοι έχουν συμφωνήσει ότι θα επιλυθεί με ελεύθερη και γνήσια ψήφο.

Warner προς F.O.
Τηλ. 26 Saving, 11 Μαΐου 1944. F.O.371/43705/R7774.

1/5 - 30/6/1944 3085

Σύμφωνα με δημοσίευμα της εφημερίδας "Ελεύθερον Βήμα", κατά το διάστημα Μαΐου - Ιουνίου, η εταιρεία Έλλα-Τουρκ εισήγαγε στην Αθήνα, σιδηροδρομικώς, περισσότερους από 3.800 τόννους τροφίμων, καθώς και 7.399 τόννους από τη Βενετία [δια θαλάσσης]. Οι εισαγωγές πραγματοποιήθηκαν με την έγκριση των Αρχών Κατοχής και της Κυβέρνησης των Αθηνών. Κατά το ίδιο διάστημα έγιναν επτά διανομές τροφίμων στην Αθήνα, ενώ στη Θεσσαλονίκη η Ε.Δ.Β.Ε. μοίρασε μόνο μία κονσέρβα ψάρι και μία οκά μπιζέλια κατ' άτομο.

Υπουργείο Εξωτερικών Σουηδίας προς F.O.
Μνημόνιο, 23 Νοεμ. 1944. F.O.371/43722/R21326.

2/5/1944 3086

Μεταδίδεται ότι οι Γερμανοί πραγματοποίησαν δύο συλλήψεις στη Χίο, ως αντίποινα για την εξαφάνιση καϊκιών και την παροχή βοήθειας προς άτομα που διέφυγαν στην Τουρκία.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

2/5/1944 3087

Ο Παπανδρέου, σε ομιλία τους προς τους αξιωματικούς του Πολεμικού Ναυτικού στην Αλεξάνδρεια, απευθύνει έκκληση να παραμερισθούν οι πολιτικές διαφορές και μοναδικός πολεμικός στόχος να καταστεί η απελευθέρωση της Ελλάδας. Τονίζει ότι δύο φορές αρνήθηκε την προεδρία του Ε.Α.Μ., διότι δεν επιθυμούσε μία άλλη μορφή δικτατορίας. Καταγγέλλει την πολιτική λεηλασίας και τυραννίας που ακολουθεί το Ε.Α.Μ., η οποία είναι χειρότερη από εκείνη των Γερμανών και ωθεί τους Έλληνες να κατατάσσονται στα Τάγματα Ασφαλείας. Υπογραμμίζει ότι η στάση στις ένοπλες δυνάμεις αποτέλεσε αδικαιολόγητη απόπειρα να επιτευχθεί η εθνική ενότητα με τη βία και δηλώνει ότι οι όποιες διαπραγματεύσεις με το Ε.Α.Μ., που θα κληθεί να συνεργασθεί με την Κυβέρνηση ως κόμμα και όχι ως επαναστατική φράξια, θα διεξαχθούν δημόσια. Η ομιλία του γίνεται δεκτή με ενθουσιασμό.

Warner προς F.O.
Τηλ. 26 Saving, 11 Μαΐου 1944. F.O.371/43705/R7774.

3/5/1944 3088

Το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. τηλεγραφεί στο Γ.Σ.Μ.Α. ότι ο Ψαρρός είχε

επανειλημμένα επιθετεί εναντίον τμημάτων του και επέδειξε μεγαλύτερο θράσος, λόγω της ανεκτικότητας του Ε.Λ.Α.Σ. και της συμμετοχής του στη Μικτή Επιτροπή. Ο Ψαρρός έφθασε στο σημείο να συνεργασθεί με τους Γερμανούς και επιτέθηκε εναντίον του Ε.Λ.Α.Σ. από κοινού με τα Τάγματα Ασφαλείας. Οι μονάδες του Ε.Λ.Α.Σ. αναγκάσθηκαν να εκκαθαρίσουν την περιοχή του Ψαρρού, όταν οι δυνάμεις του, μετά την επίθεση των Γερμανών στην Καλοσκοπή, κινήθηκαν και εναντίον του. Ο Ψαρρός σκοτώθηκε κατά τη μάχη. Ζητείται η αποστολή συμμαχικής επιτροπής για να εξετάσει την κατάσταση.

Γενικό Στρατηγείο Ε.Λ.Α.Σ. προς Γ.Σ.Μ.Α.
3 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7518.

3/5/1944 3089

Η Π.Ε.Ε.Α., το Ε.Α.Μ. και το Κ.Κ.Ε. καταδικάζουν το διάγγελμα του Παπανδρέου, της 27ης Απριλίου, με το οποίο θέτει εμπόδια στον εθνικό αγώνα και στην επίτευξη εθνικής ενότητας. Ο Παπανδρέου αγνοεί τον εθνικό στρατό, υποστηρίζει ότι υπάρχει καθεστώς τρομοκρατίας στην Ελεύθερη Ελλάδα και προσβάλλει το μαχόμενο ελληνικό λαό, τη στιγμή, μάλιστα, που αντιπρόσωποί του βρίσκονται καθ' οδόν προς το Κάιρο.

Γενικό Στρατηγείο Ε.Λ.Α.Σ. προς Γ.Σ.Μ.Α.
3 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7520.

3/5/1944 3090

Οι Γερμανοί έκαψαν το Κυριάκι, στα πλαίσια επιχειρήσεών τους στη Ρούμελη, ως αντίποινα.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

3/5/1944 3091

Ο Woodhouse θεωρεί αρνητικό το ενδεχόμενο να αποχωρήσει η Σ.Σ.Α. από την Ελλάδα, σε περίπτωση που ο Churchill προβεί σε καταγγελία του Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. Υποστηρίζει ότι η διαδικασία της αποχώρησης δεν θα μπορεί να κρατηθεί μυστική από τον Ε.Λ.Α.Σ., καθώς θα πρέπει να είναι σταδιακή, και θα σημάνει το τέλος κάθε αποτελεσματικής αντίστασης εναντίον των Γερμανών.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7296, 6 Μαΐου 1944. F.O.371/43686/R7387.

3/5/1944 3092

Ο Ζέρβας τηλεγραφεί ότι ο Βελουχιώτης, επικεφαλής 2.000 ανδρών από τη Μακεδονία, τη Θεσσαλία και την Αττική, επιτέθηκε αιφνιδιαστικά εναντίον δύναμης 400 ανδρών της Ε.Κ.Κ.Α. στο Κλήμα, στο Μαραθιά και στον Καραΐσκο, σύμφωνα με αυτόπτη μάρτυρα. Ο Ψαρρός, 6 αξιωματικοί και 180 οπλίτες αφοπλίσθηκαν και σφαγιάσθηκαν. Τα πτώματά τους παραμένουν άταφα.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7300, 8 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7518.

3/5/1944 3093

Επιτροπή κατοίκων της Ναυπάκτου επισκέφθηκε τον Άρη και του ζήτησε να μην κινηθεί εναντίον της πόλης τους, όπως είχε κάνει στις 9 Απριλίου, για να αποφευχθούν καταστροφές.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7300, 8 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7518.

3/5/1944 3094

Ο Ζέρβας ζητεί την έγκριση να αναλάβει την προστασία του χωριού Φιλιάτες, όπου οι κάτοικοι υποφέρουν από τις ωμότητες των "Τουρκαλβανών". Σημειώνει ότι το Ε.Α.Μ. δεν υφίσταται στην περιοχή.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7300, 8 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7518.

3/5/1944 3095

Σύμφωνα με ανακοινωθέν του Πρακτορείου Ελεύθερης Ελλάδας, οι Γερμανοί άρχισαν εκκαθαριστική επιχείρηση στην περιοχή των Χασίων. Επίσης κινήθηκαν από την Πρέβεζα προς τη Φιλιππιάδα, όπου συγκρούσθηκαν με δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. Επιτέθηκαν στο Μακρυνόρος, αλλά ο Ε.Λ.Α.Σ. τους απώθησε στην Άρτα. Σκοτώθηκαν συνολικά 62 Γερμανοί, καθώς και ένας αξιωματικός του Ε.Λ.Α.Σ.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7421, 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9331.

3/5/1944 3096

Ο Boxshall ενημερώνει τον Laskey ότι η αποστολή του S.O.E. στην Κρήτη απο-

τελείται από έξι Βρετανούς αξιωματικούς και τέσσερις υπαξιωματικούς. Επίσης ότι έχει σε λειτουργία τέσσερις ασυρμάτους.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7275, 3 Μαΐου 1944. F.O.371/43765/R7313.

3/5/1944 3097

Ο Σοβιετικός αντιπρόσωπος στη Συμβουλευτική Επιτροπή των Συμμάχων για την Ιταλία ζήτησε πληροφορίες από τον Ι. Πολίτη, σχετικά με την παρουσία Βρετανών αξιωματικών στις μαχόμενες οργανώσεις στην Ελλάδα, ιδιαιτέρως δε για τον Stevens. Ο Πολίτης απάντησε ότι οι Βρετανοί αξιωματικοί είναι απλώς σύνδεσμοι του Γ.Σ.Μ.Α., υπό τις διαταγές του οποίου βρίσκονται οι οργανώσεις αυτές. Ο Πολίτης έχει την εντύπωση ότι η σοβιετική Κυβέρνηση ετοιμάζεται να στείλει στρατιωτική αποστολή στο Ε.Α.Μ. και αναζητεί προηγούμενο που θα δικαιολογούσε την ενέργειά της αυτή.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 299, important, απόρρ., 3 Μαΐου 1944. F.O.371/43686/R7101.

3 - 4/5/1944 3098

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. εκτροχιάζουν δύο σιδηροδρομικούς συρμούς στην περιοχή της Λιβαδειάς, κατά τη διάρκεια της νύκτας.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

3 - 4/5/1944 3099

Άνδρες της Σ.Σ.Α. και του Ε.Λ.Α.Σ. εκτροχιάζουν γερμανικό, μεταγωγικό τρένο κοντά στην Τεκελή, κατά τη διάρκεια της νύκτας. Σκοτώνονται 100-150 Γερμανοί και καταστρέφεται η μηχανή του.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

4/5/1944 3100

Μεταδίδεται ότι αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. σκότωσαν τον Γερμανό Υποδιοικητή της Πελοποννήσου, κοντά στο Γύθειο.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

4/5/1944 3101

Ο Wallace αποστέλλει στον Laskey τυπικό δείγμα ελληνικής προκήρυξης με αντιβρετανικό περιεχόμενο, από εκείνες που κυκλοφορούσαν στο Κάιρο κατά τη διάρκεια των αναταραχών στις ελληνικές ένοπλες δυνάμεις. Οι προκηρύξεις αυτές κυκλοφορούσαν ευρέως και στα αγγλικά και στα αραβικά. Στην προκήρυξη καταδικάζεται η επίθεση βρετανικών δυνάμεων εναντίον των ελληνικών πολεμικών πλοίων στην Αλεξάνδρεια και τονίζεται ότι οι ελληνικές δυνάμεις στη Μέση Ανατολή τέθηκαν στο πλευρό της Π.Ε.Ε.Α., αμέσως μόλις εκείνη συγκροτήθηκε με στόχο την επίτευξη εθνικής ενότητας.

Ταγματάρχης D. J. Wallace (Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος, πολιτικός σύμβουλος Woodhouse) προς Laskey.
Αριθ. 8, 4 Μαΐου 1944. F.O.371/43704/R7644.

4/5/1944 3102

Ο Αγνίδης τονίζει στον Eden ότι η κυβέρνηση Παπανδρέου θα επιτύχει μόνο εάν έχει, εκτός από την υποστήριξη της βρετανικής Κυβέρνησης, και εκείνη της σοβιετικής, γεγονός για το οποίο υπάρχουν αμφιβολίες. Αφορμή της παρέμβασής του είναι οι επιθέσεις εναντίον του Παπανδρέου στη Βρετανία από τους Έλληνες κομμουνιστές και το βρετανικό Τύπο της άκρας Αριστεράς. Θεωρεί ότι οι πρώτοι πιθανώς βρίσκονται σε επαφή με τη σοβιετική πρεσβεία στο Λονδίνο. Ο Eden απαντά ότι η βρετανική και αμερικανική Κυβέρνηση υποστηρίζουν σαφώς τον Παπανδρέου και ελπίζει να συζητήσει, σύντομα, το όλο θέμα με τον Gusev. Επαναλαμβάνει, εξάλλου, ότι δεν υπήρξε καμία συμφωνία μεταξύ της Βρετανίας και των Σοβιετικών στη Συνδιάσκεψη της Τεχεράνης ή αλλού, σχετικά με την κατανομή των Βαλκανίων σε ζώνες επιρροής.

Eden προς Leeper.
Αριθ. 99, 4 Μαΐου 1944. F.O.371/43714/R7170.

4/5/1944 3103

Ο Ζέρβας ζητεί να επιβεβαιωθεί η πληροφορία του ότι το Ε.Α.Μ. έστειλε ειδικό απεσταλμένο στον Tito, επιδιώκοντας να λάβει ενισχύσεις για να διαλύσει τις Ε.Ο.Ε.Α.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7300, 8 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7518.

4/5/1944 3104

Το [Ι] Σύνταγμα Τεθωρακισμένων Αυτοκινήτων καταθέτει τα όπλα, μετά από προειδοποίηση της 9ης Στρατιάς ότι θα αναλάβει δράση εναντίον του.

Warner προς F.O.
Τηλ. 26 Saving, 11 Μαΐου 1944. F.O.371/43705/R7774.

5/5/1944 3105

Ο Ζέρβας εκφράζει στο Γεώργιο Β΄ την ευγνωμοσύνη των ανδρών του και τη δική του για το ευχετήριο τηλεγράφημά του. (Το τηλεγράφημα του Γεωργίου Β΄ δεν ελήφθη από το Λονδίνο [τη βρετανική πλευρά]).

Ν. Ζέρβας προς Γεώργιο Β΄.
5 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7521.
Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7312, 10 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7521.

5/5/1944 3106

Σύμφωνα με ανεπιβεβαίωτες πληροφορίες, που προέρχονται μάλλον από διαταγή της Χωροφυλακής Θεσσαλονίκης, σε σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στις Καρυές της Βέροιας, συμμετείχαν τα μέλη του Κ.Κ.Β. Kaltsef και Vasilef, ένα μέλος του Κ.Κ.Γ. και ένας αντιπρόσωπος του Κ.Κ.Ε. Κατά τη σύσκεψη αποφασίσθηκε: 1) τα κόμματα αυτά να δράσουν από κοινού εναντίον του κατακτητή και του αστικού κράτους· 2) σε περίπτωση ήττας της Γερμανίας, η Βουλγαρία και οι ελληνικές περιοχές, στις οποίες βρίσκονται βουλγαρικά στρατεύματα, να προσχωρήσουν στο σοβιετικό στρατόπεδο· 3) να αντιταχθούν στα συμμαχικά στρατεύματα, που τυχόν θα αποβιβασθούν στα Βαλκάνια.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 21.
Άκρως απόρρ., 6 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7867.

5/5/1944 3107

Μεταδίδεται ότι 250 άτομα συνελήφθησαν στην Κρήτη από τους Γερμανούς, πιθανότατα ως αντίποινα για την απαγωγή του Kreipe.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

5/5/1944 3108

Γερμανική δύναμη πέφτει σε ενέδρα δυνάμεων του Ε.Λ.Α.Σ. κοντά στην Καστανερή. Οι απώλειες των Γερμανών ανέρχονται σε 30 άτομα.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

5/5/1944 3109

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στο Μαυρέλι αναφέρει ότι έφθασαν στην Ελάτη πέντε Έλληνες της Gestapo, τους οποίους ανέκρινε ο Κικίτσας [Σ. Πρωτόπαπας], δεύτερος τη τάξει της Χ Μεραρχίας, χωρίς να έχει ειδοποιηθεί σχετικά η Σ.Σ.Α. Ζητεί να πληροφορηθεί αν έχουν παρατηρηθεί ανάλογα συμβάντα και σε άλλες περιοχές.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7300, 8 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7518.

5/5/1944 3110

Δημοσιεύεται στον Τύπο διακήρυξη του Συνταγματάρχη Ν. Κουρκουλάκου, Στρατιωτικού Διοικητή της Πάτρας, σύμφωνα με την οποία τα Τάγματα Ασφαλείας, σε συνεργασία με τους Γερμανούς, διασκόρπισαν τις ανταρτικές δυνάμεις κατά τη διάρκεια των επιχειρήσεων, που εκτελέσθηκαν μεταξύ 12 και 30 Απριλίου. Επίσης κυρίευσαν τα εφόδια των ανταρτών, καθώς και τη σημαία και το αρχείο του 12 Συντάγματος του Ε.Λ.Α.Σ., δίχως να υποστούν απώλειες.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7312, 10 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7521.

5/5/1944 3111

Η Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ τηλεγραφεί ότι άνδρες της βύθισαν γερμανικό σκάφος 40 τόννων, μεταξύ Πειραιά και Ναυστάθμου Σαλαμίνας. Δυστυχώς, κατά την επιχείρηση, τραυματίσθηκαν και ορισμένοι Έλληνες που εκτελούσαν εργασίες στο σκάφος. Όσοι Έλληνες εργάζονται για τους Γερμανούς έχουν τρομοκρατηθεί.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7317, 11 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7521.
Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

5/5/1944 3112

Δεκάδες υποστηρικτές του Ε.Δ.Ε.Σ. σφαγιαζονται στο χωριό "Σοφλεμέζι" [Σοφάδες;] κοντά στα Φάρσαλα, από το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ., σύμφωνα με αναφορά του Ζέρβα. Οι κάτοικοι του χωριού υποχρεώνονται να παρακολουθήσουν τη φρικτή αυτή πράξη.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7398, 1 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R8904.

5/5/1944 3113

Η Ελληνική Υπηρεσία του B.B.C. μεταδίδει ότι οι Γερμανοί κήρυξαν στρατιωτικό νόμο στην Κρήτη, μετά τη συμμαχική αεροπορική επιδρομή της 26ης Απριλίου. (Η πληροφορία είναι ανεπιβεβαίωτη).

Moyne προς F.O.
Τηλ. 1167, important, 7 Μαΐου 1944. F.O.371/43765/R7233.
F.O. προς Moyne.
Τηλ. 1780, 20 Μαΐου 1944. F.O.371/43765/R7663.

5/5/1944 3114

Ο Παπανδρέου έλαβε μήνυμα από τον Χρύσανθο ότι τα "νομιμόφρονα στοιχεία" επικροτούν τις δηλώσεις του.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 303, important, εμπιστευτικό, απόρρ., 5 Μαΐου 1944. F.O.371/43730/R7221.

5/5/1944 3115

Αποφασίζεται να δοθούν οδηγίες στον Hammond να φυγαδεύσει τους Ρώσους αιχμαλώτους, που δραπέτευσαν από τους Γερμανούς και βρίσκονται στην περιοχή του, καθώς δεν είναι δυνατό να συντηρείται τόσο μεγάλος αριθμός ατόμων πίσω από τις εχθρικές γραμμές, και μάλιστα σε μία χώρα που λιμοκτονεί. Ο Hammond θα τους αναφέρει ότι το ίδιο θα ισχύσει για όλους τους Ρώσους που βρίσκονται σε ανάλογη θέση στην Ελλάδα.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 348, 29 Μαΐου 1944. F.O.371/43766/R8442.

6/5/1944 3116

Διακόσιοι αξιωματικοί έχουν κληθεί ονομαστικά, μέχρι σήμερα στην Αθήνα, να αναλάβουν υπηρεσία στα Τάγματα Ασφαλείας.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 21.
Άκρως απόρρ., 6 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7867.

6/5/1944 3117

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην περιοχή της Πάτρας αναφέρει ότι το όργιο της αλληλοσφαγής μεταξύ Ε.Α.Μ. και Ταγμάτων Ασφαλείας, έχει πάρει διαστάσεις γενοκτονίας.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 21.
Άκρως απόρρ., 6 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7867.

6/5/1944 3118

Τα Τάγματα Ασφαλείας κάνουν την εμφάνισή τους στον Έβρο, στα πλαίσια ενίσχυσης του γερμανικού ελέγχου στην περιοχή. Στο Διδυμότειχο δρουν 230 άνδρες τους, εξοπλισμένοι από τους Γερμανούς.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 21.
Άκρως απόρρ., 6 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7867.

6/5/1944 3119

Υπάρχει αναμφισβήτητα επαφή, μέσω ασυρμάτου, πιθανόν της IX Μεραρχίας, μεταξύ του Tito και του Γενικού Στρατηγείου του Ε.Λ.Α.Σ.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 21.
Άκρως απόρρ., 6 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7867.

6/5/1944 3120

Διέφυγαν επιτυχώς από την Αθήνα και βρίσκονται σε ουδέτερο έδαφος ο Παπανδρέου, η σύζυγός του και ο γιός του, καθώς και οι Φ. Δραγούμης, Λόντος, Καρτάλης, Κ. Βεντήρης και Σπ. Θεοτόκης. Οι τρεις τελευταίοι μεταφέρονται στον τόπο του Συνεδρίου [του Λιβάνου]. Προηγούμενη απόπειρα διαφυγής των Π. Ράλλη, Μυλωνά, Σοφιανόπουλου και Κ. Τσάτσου απέτυχε και θα επανεληφθεί. Η διαφυγή του Οθωναίου ακυρώθηκε, μετά από αίτημα του Γενικού Διοικητή του Γ.Σ.Μ.Α.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 21.
Άκρως απόρρ., 6 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7867.

6/5/1944 3121

Ολοκληρώθηκε η μεγάλης έκτασης γερμανική επιχείρηση στο Βέρμιο, που είχε ξεκινήσει στις 22 Απριλίου. Ο Ε.Λ.Α.Σ. διαλύθηκε κατά τη δεύτερη μέρα της επιχείρησης, εγκαταλείποντας πολλά όπλα. Οι Γερμανοί έκαψαν, στο πέρασμά τους, τα περισσότερα χωριά.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 21.
Άκρως απόρρ., 6 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7867.
Periodical Intelligence Summary αριθ. 22.
31 Μαΐου 1944. F.O.371/43688/R9075.

6/5/1944 3122

Οι εθνικιστές Καπεταναίοι της περιοχής του Τσαλ Νταγ επιτέθηκαν εναντίον τακτικών βουλγαρικών στρατευμάτων. Επίσης συνεπλάκησαν με αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. σε αμυντικές επιχειρήσεις.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 21.
Άκρως απόρρ., 6 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7867.

6/5/1944 3123

Μεταδίδεται ότι το βρετανικό Ναυτικό βομβάρδισε από ξηράς τη Ρόδο. Καταστράφηκαν δύο γερμανικά αεροπλάνα.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

6/5/1944 3124

Μεταδίδεται ότι βομβαρδίσθηκε η Ρόδος από τις συμμαχικές αεροπορικές δυνάμεις. Ένας Έλληνας σκοτώθηκε, ενώ δύο τραυματίσθηκαν.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

6/5/1944 3125

Στη Σύσκεψη της Κούτσαινας διαβάζεται η δήλωση - πρόταση του Woodhouse, που δίδεται και γραπτώς σε όλους τους αντιπροσώπους. Ο Woodhouse τηλεγραφεί ότι αποτυγχάνει η απόπειρα να καθορισθούν τα όρια των περιοχών ευθύνης του Ε.Λ.Α.Σ. και του Ε.Δ.Ε.Σ., παρά τις περί του αντιθέτου, αρχικές θέσεις του Δεσποτόπουλου, που αποδείχθησαν απλώς ελιγμοί. Η Σ.Σ.Α. αποχω-

ρεί, ενώ οι υπόλοιποι συνεχίζουν τις συζητήσεις. Το μόνο που συμφωνήθηκε κατά τη Σύσκεψη ήταν η ανταλλαγή συνδέσμων μεταξύ των αρχηγείων των δύο οργανώσεων.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7307, 9 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7520.

6/5/1944 3126

Ο Hammond αναφέρει ότι είναι γνωστό στην περιοχή της Καρδίτσας πως ο Ε.Α.Σ.Α.Δ. είναι αντίθετος προς το Ε.Α.Μ., αλλά δεν είναι βέβαιο ότι ελέγχεται από τους Γερμανούς. Ο Θάνος, τοπικός ηγέτης της οργάνωσης, υπήρξε πρώην αξιωματικός του Ε.Δ.Ε.Σ. Ο Hammond τονίζει ότι η οργάνωση θα πρέπει να καταγγελθεί, εάν αποδειχθεί ότι δρα σε συνεργασία με τα Τάγματα Ασφαλείας.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7312, 10 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7521.

6/5/1944 3127

Ο Barnes τηλεγραφεί ότι συνεχίζεται η συγκέντρωση δυνάμεων του Ε.Λ.Α.Σ. στην περιοχή του Βάλτου, σύμφωνα με πληροφορίες του Ζέρβα.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7312, 10 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7521.

6/5/1944 3128

Εκκαθαρίζεται χωρίς επεισόδια η βάση του Πολεμικού Ναυτικού στο Kabrit. Οι άνδρες που παραμένουν πιστοί στην Κυβέρνηση είναι 480, οι "επαναστάτες" 260, ενώ υπάρχουν αμφιβολίες για 167 άνδρες, των οποίων συνεχίζεται η ανάκριση.

Warner προς F.O.
Τηλ. 26 Saving, 11 Μαΐου 1944. F.O.371/43705/R7774.

6/5/1944 3129

Ο Leeper πληροφορεί το F.O. ότι η ελληνική Κυβέρνηση έλαβε δύο τηλεγραφήματα από τον Ζέρβα. Στο πρώτο συγχαίρει τον Παπανδρέου για την ανάληψη των καθηκόντων του και θέτει όλες τις δυνάμεις των Εθνικών Ομάδων του στη διάθεσή του, για την πραγματοποίηση του κυβερνητικού του προγράμματος, το οποίο και ανταποκρίνεται στα αισθήματα του ελληνικού λαού. Στο δεύτερο

αναφέρει ότι έλαβε πρόσκληση από τον Σβώλο να συμμετάσχει στην Π.Ε.Ε.Α. Του απάντησε ότι η συμμετοχή του εξαρτάται από την αποδοχή τριών αρχών: α) το σεβασμό της ατομικής ελευθερίας των Ελλήνων, β) το δικαίωμα κάθε Έλληνα να πολεμά για την πατρίδα του και γ) τη χρήση των όπλων, που παραχώρησαν οι Σύμμαχοι, αποκλειστικά εναντίον του εχθρού και όχι για τα πολιτικά σχέδια οποιουδήποτε κόμματος.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 307, απόρρ., 6 Μαΐου 1944. F.O.371/43686/R7272.

7/5/1944 3130

Μεταδίδεται ότι τα Τάγματα Ασφαλείας συνέλαβαν 110 άτομα στην περιοχή Πάτρας - Πύργου, ως αντίποινα για το φόνο δύο Γερμανών αξιωματικών στις 25 Απριλίου.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

7/5/1944 3131

Μεταδίδεται ότι κατά τη διάρκεια γερμανικής επιχείρησης στον Ψηλορείτη, οι αντάρτες σκότωσαν τρεις Γερμανούς.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

7/5/1944 3132

Μεταδίδεται ότι οι Γερμανοί εκτέλεσαν 10 άτομα στην Αθήνα, ως αντίποινα για τις καταστροφές σε δύο ατμομηχανές, που πραγματοποιήθηκαν στο Ρέντη στις 25 Απριλίου.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

7/5/1944 3133

Μεταδίδεται ότι οι Γερμανοί εκτέλεσαν 50 άτομα στην Αθήνα, ως αντίποινα για το φόνο πέντε Γερμανών στις 12 Απριλίου.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

7/5/1944 3134

Μεταδίδεται ότι τα Τάγματα Ασφαλείας εκτέλεσαν 30 άτομα στην περιοχή Πάτρας - Πύργου, ως αντίποινα για το φόνο έξι ανδρών των δυνάμεών τους.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

7/5/1944 3135

Μεταδίδεται ότι οι Γερμανοί συνέλαβαν 18 άτομα στην περιοχή Τεκελής, ως αντίποινα για την επιχείρηση του Ε.Λ.Α.Σ. και της Σ.Σ.Α. εναντίον σιδηροδρομικού συρμού στις 4 Μαΐου.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

7/5/1944 3136

Ο Woodhouse τηλεγραφεί, σχετικά με τη διάλυση του 5/42 Συντάγματος και το θάνατο του Ψαρρού, ότι ο Ψαρρός δεν ήταν σε θέση να επιβληθεί σε όλους τους αξιωματικούς του, όπως π.χ. στον Δεδούση και τον Καπετζώνη, ενώ ορισμένοι αξιωματικοί μισούσαν το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. περισσότερο και από τους Γερμανούς. Η αδυναμία του αυτή έδωσε τη δυνατότητα στο Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. να στοιχειοθετήσει τις κατηγορίες εναντίον της Ε.Κ.Κ.Α. Είναι πιθανόν ότι η επιχείρηση να πιεσθεί η Ε.Κ.Κ.Α. να προσχωρήσει στον Ε.Λ.Α.Σ. οδηγήθηκε εκτός ελέγχου, λόγω των ενεργειών του Άρη. Ο τελευταίος κινήθηκε χωρίς τις διαταγές του Γενικού Στρατηγείου του Ε.Λ.Α.Σ.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7312, 10 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7521.

7/5/1944 3137

Ο Woodhouse θεωρεί ότι, εάν το Γ.Σ.Μ.Α. καταδικάσει τη δολοφονία του Ψαρρού και τη διάλυση του 5/42 Συντάγματος από τον Ε.Λ.Α.Σ., δεν θα μπορεί να αγνοήσει τις αδυναμίες του ίδιου του Ψαρρού, ούτε τις ενέργειες ορισμένων αξιωματικών του. Η διάλυση της Ε.Κ.Κ.Α., ωστόσο, δεν είναι δυνατό να δικαιολογηθεί ή να θεωρηθεί τετελεσμένο γεγονός. Το έγκλημα αυτό θα πρέπει να τιμωρηθεί αργότερα, με την υποστήριξη επαρκούς συμμαχικής στρατιωτικής δύναμης και να προσμετρηθεί, μεταπολεμικά, στα εγκλήματα του Άρη.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7312, 10 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7521.

7/5/1944 3138

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος νοτιοδυτικά της Καρδίτσας αναφέρει ότι ο Ε.Α.Σ.Α.Δ., που ιδρύθηκε στις 26 Μαρτίου 1944, δρά αποκλειστικά στη Θεσσαλία, υπό τις διαταγές της Gestapo. Οι άνδρες του συλλαμβάνουν και φυλακίζουν μέλη του Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. και του Ε.Δ.Ε.Σ. στα χωριά της περιοχής. Τα ηγετικά στελέχη της οργάνωσης είναι ο Νικολής και ο Τάκης Μακεδών (Μαύρος). Επίσης έχουν σχέση με τον Πανγκούτσο, πρώην βουλευτή του Αγροτικού Κόμματος. Ο σύνδεσμος τονίζει ότι είναι απαραίτητο να ριφθούν προκηρύξεις που θα καταγγέλλουν τη δράση της οργάνωσης αυτής.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7317, 11 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7521.
Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. STR/GR/7360, 24 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8675.

7/5/1944 3139

Οι κάτοικοι του Πεντάλοφου και του Βυθού καταδικάζουν, με ψήφισμά τους, που αποστέλλουν στην Π.Ε.Ε.Α. και στην Σ.Σ.Α., το διάγγελμα του Παπανδρέου, το οποίο, όπως τονίζουν, αγνοεί το εθνικοαπελευθερωτικό κίνημα και βλάπτει το συμμαχικό αγώνα. Διακηρύσσουν την πίστη τους στην Π.Ε.Ε.Α. και το Ε.Α.Μ. και τονίζουν ότι θα συνεχίσουν τον αγώνα και θα διατηρήσουν την εθνική ενότητα.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7317, 11 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7521.

7/5/1944 3140

Η Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ εκτέλεσε επιτυχή δολιοφθορά σε δύο σιδηροδρομικές μηχανές των Ελληνικών Σιδηροδρόμων στον Ρέντη. Αντίστοιχη απόπειρα σε μηχανή γερμανικού συρμού απέτυχε.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7338, 17 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8161.

7/5/1944 3141

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι άνδρες της Ε.Κ.Κ.Α, οι οποίοι κατέφυγαν στην Πελοπόννησο, έδειξαν στον Stevens αλληλογραφία της οργάνωσης με τον Ε.Λ.Α.Σ., από την οποία αποδεικνύεται ότι ο τελευταίος συμπεριφέρθηκε όπως ο Hitler στην Τσεχοσλοβακία. Μετά τη συμπλοκή των δυνάμεων των δύο οργα-

νώσεων, ο Άρης διέταξε την εκτέλεση 200 αιχμαλώτων, του Ψαρρού συμπεριλαμβανομένου. Ο Ε.Λ.Α.Σ. ισχυρίζεται ότι ο Ψαρρός σκοτώθηκε κατά τη διάρκεια της σύγκρουσης, αλλά και αναφορά αυτόπτη μάρτυρα, που διαβιβάσθηκε από τον Ζέρβα, επιβεβαιώνει τους ισχυρισμούς των ανδρών της Ε.Κ.Κ.Α.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 311, απόρρ. 7 Μαΐου 1944. F.O.371/43686/R7273.

8/5/1944 3142

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. επιτίθενται σε γερμανική δύναμη στο Βατοχώρι. Συλλαμβάνονται αιχμάλωτοι 120 Αρμένιοι, που υπηρετούσαν στη δύναμη αυτή, κυριεύονται αρκετά όπλα και έξι μουλάρια.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

8/5/1944 3143

Αντάρτες των Καπεταναίων της ανατολικής Μακεδονίας συγκρούονται με τους Βουλγάρους στους Ποταμούς. Δέκα Βούλγαροι σκοτώνονται και είκοσι τραυματίζονται.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

8/5/1944 3144

Μεταδίδεται ότι άνδρες της Σ.Σ.Α. και του Ε.Λ.Α.Σ. έθεσαν εκτός λειτουργίας το ορυχείο της Λάρυμνας. Προξενήθηκαν καταστροφές στο δρόμο που οδηγεί στις εγκαταστάσεις και καταστράφηκαν τα τρένα που κατευθύνονταν προς το ορυχείο.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

8/5/1944 3145

Η Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ τηλεγραφεί ότι, σύμφωνα με αξιόπιστες πληροφορίες της Εθνικής Δράσης, ο Βάος ηγείται οργάνωσης, η οποία, όπως ο ίδιος ισχυρίζεται, βρίσκεται σε επαφή με βρετανική υπηρεσία και παρέχει στρατιωτικές πληροφορίες. Ο Βάος διανέμει ταυτότητες με την ένδειξη "Αγγλο-Έλληνες εθελοντές". Κανείς Βρετανός δεν είναι μέλος της οργάνωσης αυτής. Είναι προφανές

ότι μόνος στόχος του είναι να κερδίσει χρήματα. Αναφέρει ως εγγυητές γνωστά πρόσωπα, όπως τον Ζαλοκώστα, δίχως να έχει την εξουσιοδότησή τους. Ωστόσο, δεν φαίνεται να είναι προδότης.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7317, 11 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7521.

8/5/1944 3146

Σύμφωνα με επιστολή του Γενικού Στρατηγείου του Ε.Λ.Α.Σ., που έλαβε ο Hammond, δεν προκύπτει ότι τα στελέχη του Ε.Λ.Α.Σ. είναι υπεύθυνα για εγκληματική ενέργεια, όσον αφορά το θάνατο του Hubbard. Εξάλλου, η Π.Ε.Ε.Α. έχει αμνηστεύσει όλες τις ενέργειες που έλαβαν χώρα μέχρι τις 13 Μαρτίου 1944.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7317, 11 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7521.

8/5/1944 3147

Οι βουλγαρικές δυνάμεις επεχείρησαν να διασχίσουν τη γέφυρα των Παππάδων, αλλά απωθήθηκαν από τις δυνάμεις του Τσαούς Αντών. Κατά τη μάχη τραυματίσθηκαν 150 Βούλγαροι. Ο Λοχαγός McElroy πέτυχε να ανατινάξει μέρος της γέφυρας. Κυριεύθηκαν τέσσερα φορτηγά και αιχμαλωτίσθηκαν οι Βούλγαροι στρατιώτες που επέβαιναν σε αυτά.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7385, 30 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8896.
Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

8/5/1944 3148

Ο Leeper πληροφορεί το F.O. ότι ο Novikov δεν έχει επισκεφθεί ακόμη τον Παπανδρέου. Εξάλλου, σε συζήτηση που είχε με ανώτερο στέλεχος του ελληνικού Υπουργείου Εξωτερικών, υιοθέτησε άκρως εχθρική στάση έναντι του Παπανδρέου, ισχυριζόμενος ότι δεν αντιπροσωπεύει κανένα και ότι οι διακηρύξεις του δεν σημαίνουν οτιδήποτε. Η μόνη θετική εξέλιξη είναι ότι οι ελληνικές εκπομπές του ραδιοσταθμού της Τιφλίδας δεν υποστηρίζουν το Ε.Α.Μ. έναντι της ελληνικής Κυβέρνησης. Ο Leeper υποθέτει ότι το F.O. ενημερώνει σχετικά τον Clark Kerr, όπως έχει ο ίδιος ζητήσει. Επίσης, υπογραμμίζει ότι το F.O. δεν επιθυμεί να τηλεγραφεί απευθείας στη Μόσχα τα κείμενα διακηρύξεων ελληνικών πολιτικών προσωπικοτήτων.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 309, απόρρ., important, 8 Μαΐου 1944. F.O.371/43686/R7332.

8/5/1944 3149

Ο Ανώτατος Στρατιωτικός Διοικητής Μέσης Ανατολής τηλεγραφεί στο W.O. ότι, κατά το σχεδιασμό της αναδιοργάνωσης των ελληνικών ενόπλων δυνάμεων Μέσης Ανατολής, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι το προσωπικό τους αποτελείται από τρεις κατηγορίες ανδρών: 1) 4.500 περίπου Έλληνες από την ηπειρωτική Ελλάδα, 2) 8.000 περίπου από τα νησιά, και 3) 4.000 περίπου από την Αίγυπτο και το Σουδάν. Οι στασιαστές των ταραχών ανήκουν, κυρίως, στη δεύτερη κατηγορία.

Ανώτατος Στρατιωτικός Διοικητής Μέσης Ανατολής προς W.O.
Τηλ. SD/99742, important, απόρρ., 8 Μαΐου 1944. F.O.371/43702/R7486.

8/5/1944 3150

Ο Ανώτατος Στρατιωτικός Διοικητής Μέσης Ανατολής προτείνει στο W.O. να δημιουργηθεί ελληνική, ορεινή ταξιαρχία, με 3 τάγματα, από τους 4.500 περίπου Έλληνες που προέρχονται από την ηπειρωτική Ελλάδα και είναι οι μόνοι που μπορούν να συγκροτήσουν αξιόμαχη μονάδα. Η ταξιαρχία αυτή, μετά την εκπαίδευσή της, θα είναι πολύτιμη για την ανακατάληψη των Βαλκανίων. Όσοι δεν περιληφθούν στην ταξιαρχία, θα είναι κυρίως αξιωματικοί, που θα χρησιμοποιηθούν για τη δημιουργία ενός δευτέρου ιερού λόχου.

Ανώτατος Στρατιωτικός Διοικητής Μέσης Ανατολής προς W.O.
Τηλ. SD/99742, important, απόρρ., 8 Μαΐου 1944. F.O.371/43702/R7486.

8/5/1944 3151

Ο Ανώτατος Στρατιωτικός Διοικητής Μέσης Ανατολής τηλεγραφεί στο W.O. ότι οι άνδρες των ελληνικών δυνάμεων, που προέρχονται από τα νησιά, αποτέλεσαν την πλειοψηφία των στασιαστών. Ως εκ τούτου, θα μπορούσαν, μετά από προσεκτική επιλογή, να χρησιμοποιηθούν μόνο σε επιχειρήσεις στα νησιά, ως μέλη του δεύτερου ιερού λόχου ή ως πληρώματα καϊκιών. Οι υπόλοιποι θα αποτελέσουν άοπλες μονάδες εργασίας, ενώ θα αποστρατευθούν όσοι δεν τυγχάνουν καμίας εμπιστοσύνης και δεν είναι αποδεκτοί από την αιγυπτιακή Κυβέρνηση.

Ανώτατος Στρατιωτικός Διοικητής Μέσης Ανατολής προς W.O.
Τηλ. SD/99742, important, απόρρ., 8 Μαΐου 1944. F.O.371/43702/R7486.

8/5/1944 3152

Ο Ανώτατος Στρατιωτικός Διοικητής Μέσης Ανατολής τηλεγραφεί στο W.O. ότι οι περισσότεροι Έλληνες της Αιγύπτου και του Σουδάν δεν έλαβαν μέρος σε οποιαδήποτε στάση και αποτελούν το 90% των εξειδικευμένων ανδρών των ελληνικών μονάδων. Δεν θα πρέπει, ωστόσο, να συμπεριληφθούν σε δύναμη που θα μεταβεί στην Ελλάδα. Θα μπορούσαν, εθελοντικά, να γίνουν δεκτοί στις βρετανικές ένοπλες δυνάμεις, σε συμμαχικές μονάδες που δρουν στην Αφρική, ή σε μονάδες που προορίζονται για τη μεταφορά τροφίμων και άλλων εφοδίων στα Βαλκάνια. Οι ανεπιθύμητοι θα αποστρατευθούν.

Ανώτατος Στρατιωτικός Διοικητής Μέσης Ανατολής προς W.O.
Τηλ. SD/99742, important, απόρρ., 8 Μαΐου 1944. F.O.371/43702/R7486.

9/5/1944 3153

Ο Sporborg αναφέρει ότι δεν υπάρχουν ακόμη νεότερα στοιχεία σχετικά με την επικείμενη φυγάδευση του Kreipe από την Κρήτη. Η συνεργασία με το P.W.E. υπήρξε άκρως χρήσιμη, καθώς φαίνεται ότι οι Γερμανοί ακύρωσαν τις έρευνές τους και δεν προέβησαν σε αντίποινα.

Απόσπασμα Πρακτικών 29ης Συνεδρίασης της Επιτροπής F.O. - S.O.E.
Άκρως απόρρ., 9 Μαΐου 1944. F.O.371/43685/R6254.

9/5/1944 3154

Μεταδίδεται ότι οι Γερμανοί συνέλαβαν 200 άτομα και έκαψαν 4 χωριά στην περιοχή Σαϊτούρες στην Κρήτη, ως αντίποινα για την απόκρυψη όπλων και την παροχή ασύλου σε αντάρτες.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

9/5/1944 3155

Αντιστασιακή ομάδα καταστρέφει μερικώς σωστικό σκάφος στον Πειραιά.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

9/5/1944 3156

Το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. τηλεγραφεί στον Σβώλο ότι η Σύσκεψη στην Κούτσαινα οδηγήθηκε σε αδιέξοδο, λόγω της επιμονής του Woodhouse να

παραχωρηθεί στον Ε.Δ.Ε.Σ. μεγάλο τμήμα της περιοχής που ελέγχει ο Ε.Λ.Α.Σ., με πρόσχημα την καλύτερη εκτέλεση του Σχεδίου Κιβωτός. Ζητεί να συγκροτηθεί διασυμμαχική επιτροπή, απαραίτητη για την τήρηση των συμφωνηθέντων στην Πλάκα, που θα εξετάσει τις διαφορές μεταξύ των οργανώσεων και οι αποφάσεις της οποίας θα είναι αποδεκτές από όλες τις πλευρές.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. STR/GR/7356, 22 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8675.

9/5/1944 3157

Συλλαμβάνεται για λόγους στρατιωτικής ασφαλείας ο Καραπαναγιώτης, μετά από διαταγή του Ανώτατου Στρατιωτικού Διοικητή Μέσης Ανατολής. Υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις ότι είναι ένοχος εξ αμελείας, διότι συνέβαλε στην έκρηξη των στάσεων στις ελληνικές δυνάμεις και στις συνακόλουθες σοβαρές επιπτώσεις που είχαν οι στάσεις αυτές στη συμμαχική πολεμική προσπάθεια στη Μεσόγειο.

Warner προς F.O.
Τηλ. 28 Saving, απόρρ., 17 Μαΐου 1944. F.O.371/43705/R8052.

9/5/1944 3158

Σταματά η διανομή συσσιτίου στους στασιαστές που προέρχονται από το στρατόπεδο του Kabrit, οι οποίοι αρνήθηκαν να υποβληθούν σε ιατρικό έλεγχο, ενώ ορισμένοι είναι βαριά άρρωστοι από μεταδοτικές ασθένειες. Η εκκαθάριση των υπολοίπων συλληφθέντων εξελίσσεται ομαλά σε όλα τα στρατόπεδα.

Warner προς F.O.
Τηλ. 28 Saving, απόρρ., 17 Μαΐου 1944. F.O.371/43705/R8052.

10/5/1944 3159

Ο Μάντακας υπογραμμίζει, σε τηλεγράφημά του προς το Γ.Σ.Μ.Α., ότι υπεύθυνος για την αποτυχία της Σύσκεψης στην Κούτσαινα δεν είναι ο Ζέρβας, αλλά προσωπικά ο Woodhouse, ο οποίος πρότεινε να υπαχθεί στη δικαιοδοσία του Ζέρβα μεγάλο τμήμα περιοχής που κατέχεται από τον Ε.Λ.Α.Σ., κατά παράβαση της Συμφωνίας της Πλάκας, και παρέμεινε ανυποχώρητος.

Μάντακας προς Γ.Σ.Μ.Α.
10 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8161.

10/5/1944 3160

Κατά το διάστημα 5 Απριλίου - 10 Μαΐου οι Γερμανοί εκτέλεσαν 724 ομήρους στην Αθήνα, ως αντίποινα για πράξεις δολιοφθοράς ή δολοφονίες Γερμανών. Χαρακτήρισαν τους εκτελεσθέντες κομμουνιστές, αλλά στην πραγματικότητα οι περισσότεροι δεν ανήκαν σε οποιοδήποτε κόμμα ή οργάνωση, ούτε είχαν λάβει μέρος σε αντιστασιακές δραστηριότητες.

Report on conditions in Athens up to 30 May 1944.
28 Ιουν. 1944. F.O.371/43690/R11347.

10/5/1944 3161

Μεταδίδεται ότι οι Γερμανοί έκαψαν το χωριό Τρία Έλατα, συνέλαβαν τις γυναίκες και τα παιδιά και τα μετέφεραν στην Αριδαία, ως αντίποινα, κατά τη διάρκεια επιχείρησής τους στο Πάικο.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

10/5/1944 3162

Οι δυνάμεις του Τσαούς Αντών αποσύρθηκαν από τη γέφυρα των Παππάδων.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/ 7385, 30 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8896.

10/5/1944 3163

Ο Sporborg αποστέλλει στον Cadogan τη λεπτομερή έκθεση του Βρετανού αξιωματικού - συνδέσμου που οργάνωσε τον εκτροχιασμό του γερμανικού τρένου στις 23 Φεβρουαρίου, σε συνεργασία με δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. Ο Sporborg επισημαίνει ότι οι αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. έπαιξαν πολύ σημαντικό ρόλο στην επιχείρηση αυτή.

Sporborg προς Cadogan.
Αριθ. HNS/1193, απόρρ., 10 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7866.

10/5/1944 3164

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. και άνδρες της Σ.Σ.Α. επιτίθενται αιφνιδιαστικά εναντίον στρατοπεδευμένης γερμανικής φάλαγγας 250, περίπου, ανδρών, που εκτελούσε επιχειρήσεις τρομοκράτησης του πληθυσμού των χωριών του Ολύμπου.

Διεξάγεται σκληρή μάχη, κατά την οποία σκοτώνονται όλοι οι Γερμανοί, ενώ οι αντάρτες έχουν 7 νεκρούς και 8 τραυματίες.

Moyne προς F.O.
Τηλ. 1572, important, 31 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8632.
Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

10/5/1944 3165

Ο Eden αναφέρει στη Βουλή των Κοινοτήτων ότι το Συνέδριο [του Λιβάνου] θα είναι αποφασιστικό για το μέλλον της Ελλάδας και ότι η βρετανική Κυβέρνηση ελπίζει πως θα είναι επιτυχείς οι προσπάθειες του Παπανδρέου για την επίτευξη ισχυρής και διαρκούς εθνικής ενότητας.

Warner προς F.O.
Τηλ. 28 Saving, απόρρ., 17 Μαΐου 1944. F.O.371/43705/R8052.

11/5/1944 3166

Ο Μάντακας, με τηλεγράφημά του προς το Γ.Σ.Μ.Α., εκφράζει τη χαρά του για την αποδοχή της πρότασης να συσταθεί επιτροπή, που θα ερευνήσει το ζήτημα που έχει δημιουργηθεί μεταξύ του Ε.Λ.Α.Σ. και της Ε.Κ.Κ.Α. Ζητεί η επιτροπή αυτή να ρυθμίσει επίσης τις διαφορές μεταξύ του Ε.Λ.Α.Σ. και του Ε.Δ.Ε.Σ. Ελπίζει ότι η επιτροπή θα περιλαμβάνει και αντιπροσώπους της Βρετανίας, των Η.Π.Α. και της Ρωσίας, οι οποίοι δεν θα είναι οι ήδη υφιστάμενοι στην Ελλάδα, όπως ο Woodhouse, που εμπλέκεται προσωπικά στις συγκρούσεις μεταξύ των οργανώσεων.

Μάντακας προς Γ.Σ.Μ.Α.
11 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8161.

11/5/1944 3167

Η Π.Ε.Ε.Α. τηλεγραφεί στον Σβώλο ότι η τρομοκρατία των Γερμανών στην Αθήνα έχει πάρει μεγάλες διαστάσεις. Διατάχθηκαν εκτελέσεις στο Σταθμό Πελοποννήσου, ενώ εκτελέσθηκαν όλοι όσοι είχαν συλληφθεί την 1η Μαΐου, κατά μήκος της κύριας οδικής αρτηρίας Μολάων - Σπάρτης. Εκτελούνται τουλάχιστον 100 όμηροι την ημέρα και φημολογείται ότι εκτελέσθηκαν και οι κρατούμενοι του Χαϊδαρίου, που ξεπερνούν τα 1000 άτομα, ανάμεσά τους και οι πρώην κρατούμενοι της Ακροναυπλίας.

Συνταγματάρχης Ε. Μπακιρτζής (Αντιπρόεδρος Π.Ε.Ε.Α.) προς Α. Σβώλο (Πρόεδρο Π.Ε.Ε.Α.).
11 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8675.

11/5/1944 3168

Η Π.Ε.Ε.Α. τηλεγραφεί στον Σβώλο ότι τα Τάγματα Ασφαλείας εκτελούν καθημερινά δεκάδες αμάχους σε όλη τη χώρα, ιδιαίτερα στη Θεσσαλία, την Εύβοια, τη Στερεά και τη Μακεδονία. Γερμανικά τμήματα και άνδρες των Ταγμάτων λεηλατούν και πυρπολούν τα χωριά, βιάζουν τις γυναίκες, ακόμη και τα παιδιά. Χαρακτηριστικά αναφέρει ότι στην Κλεισούρα εκτελέσθηκαν 480 κάτοικοι και στην Σπάρτη τέσσερις γυναίκες. Η Π.Ε.Ε.Α. τονίζει ότι η ελληνική Κυβέρνηση οφείλει να καταδικάσει τα εγκλήματα των Γερμανών και των Ταγμάτων.

Μπακιρτζής προς Σβώλο.
11 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8675.

11/5/1944 3169

Το P.W.E. δίνει οδηγίες στην Ελληνική Υπηρεσία του B.B.C.: 1) να προειδοποιεί αυστηρά εκείνους που προτίθενται να καταταγούν στους «νέους Εθελοντές» στη Θεσσαλία [Ε.Α.Σ.Α.Δ.], ότι το σώμα αυτό είναι όργανο των Γερμανών· 2) να προβάλλει τις εκτελέσεις ομήρων από τους Γερμανούς, στην επαρχία και στο στρατόπεδο έξω από την Αθήνα, ως απώλειες της ηρωικής και εντεινόμενης Αντίστασης, δίχως να αναφέρεται στις ανταρτικές δραστηριότητες· 3) να εκθειάσει την ανθρωπιστική συμπεριφορά των Ελλήνων προς τους Εβραίους.

P.W.E. Weekly Directive 12-19 Μαΐου 1944.
11 Μαΐου 1944. F.O.371/43706/R5782.

11/5/1944 3170

Οι υπαξιωματικοί και οι ναύτες του ναρκαλιευτικού "Λήμνος" απευθύνουν υπόμνημα προς τον επικεφαλής αξιωματικό τους και τον "αντιπρόσωπο της βρετανικής Κυβέρνησης στην Ιταλία". Καταγγέλουν ότι η παρούσα ελληνική Κυβέρνηση, που καταδιώκει τους συναδέρφους τους, δεν εκπροσωπεί τα συμφέροντα του λαού. Δηλώνουν ότι δεν θα συνδράμουν στη μεταφορά του σκάφους από το Brindisi σε άλλο λιμάνι, μέχρις ότου σχηματισθεί "εθνική κυβέρνηση συνεργασίας", υπό τις διαταγές της οποίας θα συνεχίσουν να μάχονται στο πλευρό των Συμμάχων για την ελευθερία και τη δικαιοσύνη.

Γραφείο Αντιπροσώπου στο Bari του Υπουργού άνευ χαρτοφυλακίου Βρετανίας στο Συμμαχικό Στρατηγείο προς Sir C. Noel (Ύπατο Αρμοστή Βρετανίας στη Νάπολη).
Αριθ. 1, 13 Μαΐου 1944. F.O.371/43743/R8437.

11/5/1944 3171

Ο Warner τηλεγραφεί στο F.O. ότι ο Παπανδρέου απηύθυνε ομιλία προς 60 αξιωματικούς της Αεροπορίας και μεγάλο αριθμό αξιωματικών του Στρατού, με την οποία τους κάλεσε να παραμερίσουν τις όποιες πολιτικές διαφορές και μοναδικός τους πολεμικός στόχος να καταστεί η απελευθέρωση της Ελλάδας. Η ομιλία του αυτή ήταν αντίστοιχη με εκείνη προς τους αξιωματικούς του Ναυτικού στις 2 Μαΐου.

Warner προς F.O.
Τηλ. 26 Saving, 11 Μαΐου 1944. F.O.371/43705/R7774.

11/5/1944 3172

Ο Warner τηλεγραφεί στο F.O. ότι το 8 Τάγμα [Φρουρών] απηύθυνε μνημόνιο προς τον Παπανδρέου, στο οποίο τονίζει ότι αναγνωρίζει την Π.Ε.Ε.Α. και θα δεχθεί μόνο την κυβέρνηση που εκείνη θα έχει εγκρίνει.

Warner προς F.O.
Τηλ. 26 Saving, 11 Μαΐου 1944. F.O.371/43705/R7774.

11/5/1944 3173

Ο Warner τηλεγραφεί στο F.O. ότι οι ελληνικές αρχές εκκαθαρίζουν την Αεροπορία. Έχουν ήδη σταλεί στην Bardia 65 διαφωνούντες και αναμένεται η μεταφορά 75 επιπλέον. Η εκκαθάριση έχει, δυστυχώς, επεκταθεί και στα πληρώματα των αεροσκαφών.

Warner προς F.O.
Τηλ. 26 Saving, 11 Μαΐου 1944. F.O.371/43705/R7774.

11/5/1944 3174

Συλλαμβάνεται για λόγους στρατιωτικής ασφαλείας ο Μποδοσάκης, βιομήχανος όπλων. Τη σύλληψη αυτή είχε ζητήσει ο Leeper και ενέκρινε ο Ανώτατος Στρατιωτικός Διοικητής Μέσης Ανατολής. Υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις ότι ο Μποδοσάκης συνέβαλε, με διασπαστικές πολιτικές μηχανορραφίες, στην έκρηξη των στάσεων στις ελληνικές δυνάμεις και στις συνακόλουθες σοβαρές επιπτώσεις, που είχαν οι στάσεις αυτές στη συμμαχική πολεμική προσπάθεια στη Μεσόγειο. Ο Παπανδρέου είχε ενημερωθεί για την ενέργεια αυτή, όπως και για τη σύλληψη του Καραπαναγιώτη που προηγήθηκε, αλλά το γεγονός δεν πρέπει να γίνει γνωστό.

Warner προς F.O.
Τηλ. 28 Saving, απόρρ., 17 Μαΐου 1944. F.O.371/43705/R8052.
Warner προς F.O.
Τηλ. 316, important, απόρρ., 14 Μαΐου 1944. F.O.371/43731/R7654.

12/5/1944 3175

Αναφέρεται ότι κατά το πρώτο δεκαήμερο του Μαΐου οι Γερμανοί και τα Τάγματα Ασφαλείας εκτέλεσαν συνολικά 500 αθώους αμάχους, ως αντίποινα για τη δράση του Ε.Α.Μ.

Report from Athens.
12 Μαΐου 1944. F.O.371/4369/R10608.

12/5/1944 3176

Μεταδίδεται ότι οι Γερμανοί συνέλαβαν 1500 άτομα στο νομό Ηρακλείου για λόγους ασφαλείας και για να κάμψουν το φρόνημα του πληθυσμού. Κρατήθηκαν 10 άτομα και τα υπόλοιπα αφέθησαν ελεύθερα την ίδια μέρα.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

12/5/1944 3177

Ο Leeper, που βρίσκεται σε συνεχή επαφή με όλους τους αντιπροσώπους στο Συνέδριο του Λιβάνου, τηλεγραφεί στο F.O. ότι πρώτη φορά στη σύγχρονη, ελληνική πολιτική ιστορία άτομα από όλα τα κόμματα έχουν την ευκαιρία να γνωρισθούν μεταξύ τους. Θα είναι, πλέον, δύσκολο, λόγω της ατμόσφαιρας που έχει διαμορφωθεί, οποιαδήποτε ομάδα να αναλάβει την ευθύνη να καταστρέψει τις διαγραφόμενες προοπτικές πραγματικής ενότητας. Οι αντιπρόσωποι του Ε.Α.Μ., άλλωστε, έχουν οδηγίες να μην εμφανισθούν ως υπαίτιοι τέτοιας εξέλιξης, αλλά να υπογράψουν τους όρους που θα προτείνουν οι άλλες πλευρές.

Spears προς F.O.
Τηλ. 274, immediate, 12 Μαΐου 1944. F.O.371/43730/R7543.
Spears προς F.O.
Τηλ. 276, immediate, απόρρ., 13 Μαΐου 1944. F.O.371/43731/R7607.

12/5/1944 3178

Εν αναμονή του Συνεδρίου του Λιβάνου, οι Δραγούμης, Λόντος, Θεοτόκης, Βεντήρης, Σταθάτος και Καρτάλης τονίζουν στον Leeper ότι το Συνέδριο δεν

θα ικανοποιήσει την κοινή γνώμη στην Ελλάδα, εάν δεν καταδικάσει ευθέως τα εγκλήματα του Ε.Α.Μ. και δεν απαιτήσει τη διάλυση του Ε.Λ.Α.Σ., ώστε να συγκροτηθεί Εθνικός Στρατός. Ο Leeper υπογραμμίζει ότι η βρετανική πλευρά δεν θα αναμιχθεί στη διαμόρφωση των αποφάσεων του Συνεδρίου.

Spears προς F.O.
Τηλ. 276, immediate, απόρρ., 13 Μαΐου 1944. F.O.371/43731/R7607.

12/5/1944 3179

Ο Wilson υποστηρίζει εμφαντικά την πολιτική αναδιοργάνωσης των ελληνικών δυνάμεων Μέσης Ανατολής, την οποία πρότεινε ο Ανώτατος Στρατιωτικός Διοικητής Μέσης Ανατολής στο τηλεγράφημά του SD/99742, και προβλέπει ότι η ελληνική ορεινή ταξιαρχία θα είναι εξαιρετικά χρήσιμη στην Ιταλία ή στα Βαλκάνια.

Wilson προς W.O.
Τηλ. F/45056, απόρρ., 12 Μαΐου 1944. F.O.371/43702/R7486.

13/5/1944 3180

Ο Howard εκφράζει την ανησυχία του F.O. για το γεγονός ότι ο Leeper έχει αποφασίσει να μη διαβιβάζει τα μηνύματα του Ε.Α.Μ. και του Ε.Λ.Α.Σ. προς τις κυβερνήσεις της Βρετανίας, των Η.Π.Α. και της Ε.Σ.Σ.Δ., ή και προς πολιτικούς ή άλλους αξιωματούχους των τριών αυτών χωρών, λόγω του καθαρά προπαγανδιστικού τους περιεχομένου. Θεωρεί ότι τα μηνύματα πρέπει να παραδοθούν στη σοβιετική Κυβέρνηση, καθώς, αργά ή γρήγορα, εκείνη θα πληροφορηθεί το γεγονός της κατακράτησής τους.

Howard προς Leeper.
13 Μαΐου 1944. F.O.371/43686/R7188.

13/5/1944 3181

Μεταδίδεται ότι, κατά τη διάρκεια γερμανικής επιχείρησης δήθεν εναντίον ανταρτών στη δυτική Σάμο, συνελήφθησαν επτά Ιταλοί λιποτάκτες. Επισημαίνεται ότι δεν υφίσταται ανταρτική δύναμη στη συγκεκριμένη περιοχή.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

13/5/1944 3182

Σύμφωνα με τηλεγράφημα της Υπηρεσίας ΑΠΟΛΛΩΝ, οι τρομοκρατικές

εκτελέσεις αθώων ομήρων από τις Αρχές Κατοχής έχουν πλέον λάβει απελπιστικές διαστάσεις. Σημειώνεται ότι εκτελέσθηκαν και 11 γυναίκες. Η κοινή γνώμη θεωρεί ότι οι Σύμμαχοι δεν έχουν εξαντλήσει τα περιθώρια των πιέσεων προς τις γερμανικές Αρχές Κατοχής, ώστε να υπάρξει κάποιος έλεγχος στις αγριότητες αυτές.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7338, 17 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8161.

13/5/1944 3183

Τηλεγραφείται στον Βρετανό αξιωματικό - σύνδεσμο στην Ηλεία ότι αποφασίσθηκε να φυγαδευθούν με την πρώτη ευκαιρία οι Ρώσοι από την Πελοπόννησο, καθώς δεν υπήρχαν τα χρονικά περιθώρια για την αναμονή απόφασης της Μόσχας για την τύχη τους.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7344, 18 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8161.

13/5/1944 3184

Μέλη της Υπηρεσίας ΑΠΟΛΛΩΝ ανατινάσσουν ελληνικό σκάφος, που εξασφάλιζε την επικοινωνία των Γερμανών μεταξύ Πειραιά, Αίγινας και Πόρου. Η ανατίναξη εκδηλώνεται εν πλω, το σκάφος βυθίζεται και 17 Γερμανοί στρατιώτες και αξιωματικοί πνίγονται.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. STR/GR/7356, 22 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8675.

13/5/1944 3185

Ο Παπανδρέου τονίζει στον Leeper ότι θα ζητήσει πλήρη αναδιοργάνωση του Ε.Λ.Α.Σ. υπό την Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας, ώστε να μετεξελιχθεί σε Εθνικό Στρατό, αλλά δεν επιθυμεί να δημιουργήσει διάσπαση απαιτώντας τη διάλυσή του. Επίσης θα ζητήσει τη συγκρότηση Εθνικού Στρατού στις περιοχές που θα είναι χρήσιμος. Βάσει των παραπάνω, θα δεχθεί να συμμετάσχει το Ε.Α.Μ. στην Κυβέρνηση, ούτως ώστε να αναλάβει και μέρος της ευθύνης για την τιμωρία των στασιαστών της [Ι] Ταξιαρχίας και του Ναυτικού.

Spears προς F.O.
Τηλ. 278, απόρρ., 13 Μαΐου 1944. F.O.371/43731/R7608.

13/5/1944 3186

Ο Π. Ρούσσος και ο Πορφυρογένης επισκέπτονται τον Leeper, εν αναμονή του Συνεδρίου του Λιβάνου. Τονίζουν στον Βρετανό Πρεσβευτή ότι το Ε.Α.Μ. υπήρξε πάντοτε, σταθερά φιλοβρετανικό. Είναι η μόνη οργάνωση που μάχεται τους Γερμανούς και έχει σκοτώσει 12.000 κατακτητές, ενώ είναι ψεύδη τα όσα του καταμαρτυρούν οι εχθροί του περί ωμοτήτων. Ο Leeper επισημαίνει τις αντίθετες πληροφορίες που έχει και αναφέρεται στους δύο εμφυλίους του Ε.Λ.Α.Σ. εναντίον του Ζέρβα και της Ε.Κ.Κ.Α. Τονίζει, ωστόσο, ότι το Συνέδριο θα αποτελέσει νέα αρχή.

Spears προς F.O.
Τηλ. 279, απόρρ., 14 Μαΐου 1944. F.O.371/43731/R7644.

13/5/1944 3187

Το πλήρωμα του αντιτορπιλικού "Πίνδος" συλλαμβάνεται χωρίς να προβάλει αντίσταση.

Warner προς F.O.
Τηλ. 28 Saving, απόρρ., 17 Μαΐου 1944. F.O.371/43705/R8052.

14/5/1944 3188

Το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. τηλεγραφεί στην Κυβέρνηση ότι το Εθνικό Συμβούλιο πρόκειται να αρχίσει τις εργασίες του στην Ελεύθερη Ελλάδα εντός της ημέρας. Παρόντες θα είναι 105 εθνοσύμβουλοι, μεταξύ των οποίων και 3 γυναίκες, ενώ 18 θα απουσιάζουν δικαιολογημένα.

Γενικό Στρατηγείο Ε.Λ.Α.Σ. προς Ελληνική Κυβέρνηση.
14 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8675.

14/5/1944 3189

Κατά την πρώτη συνεδρίαση του Εθνικού Συμβουλίου εκλέγεται Πρόεδρος ο Στρατηγός Γρηγοριάδης, ο οποίος απευθύνει συναγωνιστικό χαιρετισμό προς τους Συμμάχους, τη Γιουγκοσλαβία και το μαχόμενο ελληνικό λαό. Εγκρίνεται ψήφισμα υπέρ της εθνικής ενότητας και της συγκρότησης πανεθνικής κυβέρνησης. Ο Μητροπολίτης Κοζάνης, Αντιπρόεδρος του Συμβουλίου, τονίζει το ρόλο της Εκκλησίας στον απελευθερωτικό αγώνα.

Γενικό Στρατηγείο Ε.Λ.Α.Σ. προς Ελληνική Κυβέρνηση.
14 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8675.

14/5/1944 3190

Αντιστασιακή ομάδα προξενεί καταστροφές σε δύο ατμομηχανές στο Ρέντη.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

14/5/1944 3191

Μεταδίδεται ότι οι Γερμανοί έκαψαν το Μεσόβουνο και τους Πύργους, ως αντίποινα, στα πλαίσια επιχείρησής τους στο Βέρμιο.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

14/5/1944 3192

Μεταδίδεται ότι, κατά τη διάρκεια γερμανικής επιχείρησης στην περιοχή του Αποκορώνου, τρία χωριά πυρπολήθηκαν και ένα βομβαρδίσθηκε, ως αντίποινα.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

14/5/1944 3193

Μεταδίδεται ότι οι Γερμανοί εκτέλεσαν εννέα άτομα και προέβησαν σε μεγάλο αριθμό συλλήψεων στο νομό Ηρακλείου, καθώς φοβούνται ότι επίκειται συμμαχική απόβαση και γενικευμένη τοπική εξέγερση στο νομό, αλλά και, πιθανότατα, ως αντίποινα για την απαγωγή του Kreipe.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

14/5/1944 3194

Η Ε.Ο.Κ. τηλεγραφεί στην Κυβέρνηση ότι ελπίζει πως το νέο σχήμα της θα αποτελείται από όλα τα κόμματα και τις οργανώσεις, που θα έχουν παραμερίσει όλες τις διαφορές του παρελθόντος, για το καλό της πατρίδας.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7338, 17 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8161.

14/5/1944 3195

Μέλη της Υπηρεσίας ΑΠΟΛΛΩΝ ανατινάσσουν στο λιμάνι του Πειραιά ελληνικό σκάφος 80 τόννων, που μετέφερε πολεμοφόδια. Το σκάφος βυθίζεται.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. STR/GR/7356, 22 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8675.

14/5/1944 3196

Οι αντιπρόσωποι της Π.Ε.Ε.Α., του Ε.Α.Μ. και του Κ.Κ.Ε. στο Συνέδριο του Λιβάνου, Σβώλος, Ρούσσος και Πορφυρογένης, απευθύνουν μήνυμα προς τον Roosevelt και τον Churchill, με το οποίο καταδικάζουν τις στάσεις στις ελληνικές ένοπλες δυνάμεις και τονίζουν ότι οι "οργανώσεις" τους επιθυμούν να επιτευχθεί εθνική ενότητα, καθώς επίσης και να συνεργασθούν με τη Βρετανία και τις Η.Π.Α.

Spears προς F.O.
Τηλ. 283, important, απόρρ., 14 Μαΐου 1944. F.O.371/43731/R7649.
Spears προς F.O.
Τηλ. 285, important, απόρρ., 14 Μαΐου 1944. F.O.371/43731/R7649.

15/5/1944 3197

Το Γ.Σ.Μ.Α. τηλεγραφεί στο Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. ότι η συμμαχική επιτροπή δεν θα μπορεί να ερευνήσει τις διαφορές μεταξύ του Ε.Λ.Α.Σ. και της Ε.Κ.Κ.Α., εάν οι αντιπρόσωποι της Ε.Κ.Κ.Α. δεν παρουσιάσουν ελεύθερα τις θέσεις τους. Θα πρέπει ο Ε.Λ.Α.Σ. να εγγυηθεί ότι ο Γιακουμάκης και ο Παπαγιαννόπουλος, που δεν κατόρθωσαν να φθάσουν στην Κούτσαινα, θα μπορούν να βρίσκονται στην έδρα του Hammond, όταν φθάσουν εκεί ο Woodhouse και ο Wines.

Γ.Σ.Μ.Α. προς Γενικό Στρατηγείο Ε.Λ.Α.Σ.
15 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8161.

15/5/1944 3198

Ο Πρόεδρος του Εθνικού Συμβουλίου τηλεγραφεί στον Σβώλο ότι οι 110 εθνοσύμβουλοι, εκφράζοντας την αγωνιστική θέληση του ελληνικού λαού, ζητούν από τους αντιπροσώπους των κομμάτων και των οργανώσεων στη σύσκεψη του Καΐρου να εδραιώσουν την εθνική ενότητα, με τη συγκρότηση πανεθνικής κυβέρνησης συνεργασίας.

Στρατηγός Ν. Γρηγοριάδης (Πρόεδρος Εθνικού Συμβουλίου Π.Ε.Ε.Α.) προς Σβώλο.
15 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8675.

15/5/1944 3199

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. συγκρούονται με γερμανική μηχανοκίνητη δύναμη στην οδό Κατερίνης - Αγίου Δημητρίου. Εξήντα Γερμανοί σκοτώνονται, τρεις τραυματίζονται, ενώ προκαλούνται και καταστροφές σε έξι φορτηγά.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

15/5/1944 3200

Μεταδίδεται ότι αντιστασιακή οργάνωση στην Κρήτη εκτέλεσε πέντε Έλληνες προδότες.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

15/5/1944 3201

Ο Γ. Παππάς, μέλος της Εθνικής Δράσης, τηλεγραφεί, μέσω της Υπηρεσίας ΑΠΟΛΛΩΝ, ότι ο Κ. Βεντήρης δεν αντιπροσωπεύει την Εθνική Δράση, ούτε άλλες σημαντικές οργανώσεις, παρά μόνο τη Ρ.Α.Ν. και πιθανό και τη Χ.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7344, 18 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8161.

15/5/1944 3202

Ο Hammond τηλεγραφεί ότι οι περιοχές Δομοκού και Φθιώτιδας εξέλεξαν ως εθνοσυμβούλους τον Άρη και τον Η. Μανιάτη. Οι περιοχές της δυτικής Ρούμελης και της Κεφαλονιάς "επέστρεψαν" τα ονόματα των υποψηφίων που όρισε το Ε.Α.Μ. με ψήφους 25% [υπέρ]. Μόνο σε ένα ή δύο χωριά, των περιοχών αυτών, η "αντιπολίτευση" επιχείρησε να δημιουργήσει προβλήματα.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. STR/GR/7356, 22 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8675.

15/5/1944 3203

Ο Hammond τηλεγραφεί ότι η Σ.Σ.Α. παρέδωσε στην Ε.Α., στο Καρπενήσι, χρηματικό ποσό για το συσσίτιο των παιδιών, που αναλογεί σε δύο χρυσές λίρες την ημέρα. [Δεν σημειώνεται το ύψος του ποσού αυτού].

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. STR/GR/7356, 22 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8675.

15/5/1944 3204

Η Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ τηλεγραφεί ότι στις 10 Απριλίου απέπλευσε από τον Πειραιά ελληνικό σκάφος, με Έλληνα πλοίαρχο, από το οποίο αργότερα αποβιβάσθηκαν πέντε κατάσκοποι των γερμανικών Αρχών Κατοχής, δύο στα ανοιχτά της Κύπρου και τρεις στα ανοιχτά της Βηρυτού. Δίδεται η περιγραφή των ατόμων αυτών και σημειώνεται ότι διαθέτουν ασυρμάτους και μιλούν τέλεια ελληνικά.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. STR/GR/7356, 22 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8675.

15/5/1944 3205

Κατά το διάστημα μεταξύ 10 και 15 Μαΐου, οι Βούλγαροι έκαψαν σχεδόν όλα τα χωριά και τις μεμονωμένες κατοικίες στην περιοχή που βρίσκεται στα βόρεια του Νέστου και μέχρι τη Δυτική Ροδόπη, όπως και τα περισσότερα χωριά στους λόφους μεταξύ Νέστου, Μποζ Νταγ, Δράμας και της σιδηροδρομικής γραμμής της περιοχής. Σημειώθηκαν συγκρούσεις με τους αντάρτες στο Οροπέδιο και στο Βουνοχώρι.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7385, 30 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8896.

16/5/1944 3206

Άνδρες της Σ.Σ.Α. και αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. εκτροχιάζουν σιδηροδρομικό συρμό στη Δαύλεια. Οι απώλειες των Γερμανών ανέρχονται σε 150 άνδρες.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

16/5/1944 3207

Σύμφωνα με τα στοιχεία που διαβιβάζει ο Warner στον Howard, η επισιτιστική κατάσταση στις περιοχές που βρίσκονται υπό τον έλεγχο των ανταρτών είναι τραγική, αλλά και στο σύνολο της χώρας κυριαρχούν η πείνα και η απελπισία.

Warner προς Howard.
Αριθ. 2(8)44, απόρρ., 16 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8298.

16/5/1944 3208

Ο Καρανάσος, [Αρχηγός Αρχηγείου Κοτζά Ορμάν Ανατολικής Μακεδονίας], τηλεγραφεί στον Γεώργιο Β΄ και στον Wilson ότι όλοι οι αντάρτες στη Θράκη και τη Μακεδονία αναμένουν διαταγές τους, για να επιτεθούν εναντίον των Βουλγάρων και των Γερμανών. Τονίζει ότι έχουν μεγάλη ανάγκη όπλων και ζητεί να σταλούν Έλληνες αξιωματικοί, για να τεθούν οι αντάρτες υπό τις διαταγές τους.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. STR/GR/7360, 24 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8675.

17/5/1944 3209

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. επιτίθενται στην Κακιά Σκάλα εναντίον γερμανικού φορτηγού, που μετέφερε στρατιώτες. Σκοτώνεται άγνωστος αριθμός Γερμανών και προξενούνται καταστροφές στο όχημα.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

17/5/1944 3210

Μεταδίδεται ότι οι Βούλγαροι σκότωσαν τις γυναίκες και τα παιδιά στα χωριά Ιωνικό και Σταυροχώρι, ως αντίποινα, στα πλαίσια επιχείρησής τους στην ανατολική Μακεδονία. Επίσης έκαψαν κτίσματα των χωριών αυτών.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

17/5/1944 3211

Τα S.S. συνέλαβαν τον Δερτιλή, τον Α. Ρουσσόπουλο, τον Α. Παπαγεωργίου και άλλα στελέχη του Υπουργείου Αμύνης. Φημολογείται ότι ο Δερτιλής μεταφέρθηκε στη Γερμανία. Οι Γερμανοί ισχυρίζονται ότι διαθέτουν αποδείξεις ότι είχε επαφή με το Γ.Σ.Μ.Α., ενώ υποψιάζονται ότι και ο Ταβουλάρης έχει επαφή με τους πολιτικούς που διέφυγαν στη Μέση Ανατολή. Επίσης θεωρούν ότι, με τη σύγκληση του Συνεδρίου του Λιβάνου, η κυβέρνηση Ράλλη έχασε την όποια υποστήριξη είχε στις ενέργειές της εναντίον του Ε.Α.Μ. και έχουν απαγορεύσει στους άνδρες των Ταγμάτων Ασφαλείας να κυκλοφορούν οπλισμένοι.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7392, 31 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8540.

17/5/1944 3212

Ο Talbot-Rice διαβιβάζει στον Howard έκθεση σχετικά με την εκκένωση της Σ.Σ.Α., η οποία θα πραγματοποιηθεί μετά την πλήρη καταγγελία του Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. Στην έκθεση τονίζεται ότι η Σ.Σ.Α. θα πρέπει να έχει ενημερωθεί τουλάχιστον οκτώ μέρες πριν γίνει η καταγγελία και, ακολούθως, θα πρέπει να εκκενώσει τις περιοχές υπό τον έλεγχο του Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ., επιχείρηση εξαιρετικά επικίνδυνη, η οποία θα απαιτήσει, το λιγότερο, 52 μέρες για να ολοκληρωθεί.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. EGB/GR/1646/3, 17 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8162.

17/5/1944 3213

Ο συνολικός αριθμός των μελών της Σ.Σ.Α. που βρίσκονται στις περιοχές των Καπεταναίων της ανατολικής Μακεδονίας είναι δέκα άτομα. Πρόκειται για έξι Βρετανούς και δύο Έλληνες, που έφθασαν στην περιοχή με το κλιμάκιο της Σ.Σ.Α., καθώς και δύο Έλληνες που στρατολογήθηκαν επί τόπου.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. EGB/GR/1646/3, 17 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8162.

17/5/1944 3214

Ο συνολικός αριθμός των μελών της Σ.Σ.Α. που βρίσκονται στις περιοχές του Ε.Λ.Α.Σ. είναι 383 άτομα: 192 Βρετανοί, 44 Αμερικανοί, 26 Έλληνες, που έφθασαν στη χώρα με τη Σ.Σ.Α., καθώς και 121 Έλληνες που στρατολογήθηκαν επί τόπου. Ο μεγαλύτερος αριθμός βρίσκεται στην ηπειρωτική χώρα, ενώ 45 άτομα βρίσκονται στην Πελοπόννησο, όπου πρόκειται να τοποθετηθούν και 32 από τους Αμερικανούς.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. EGB/GR/1646/3, 17 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8162.

17/5/1944 3215

Ο συνολικός αριθμός των μελών της Σ.Σ.Α. που βρίσκονται στις περιοχές του Ζέρβα είναι 78 άτομα: 15 Βρετανοί, 23 Αμερικανοί και 40 Έλληνες, οι οποίοι στρατολογήθηκαν στο σύνολό τους επί τόπου.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. EGB/GR/1646/3, 17 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8162.

17/5/1944 3216

Η δύναμη του Ζέρβα αριθμεί, τους τελευταίους τρεις μήνες, 4.500 - 5.000 καλά εξοπλισμένους άνδρες.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. EGB/GR/1646/3, 17 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8162.

17/5/1944 3217

Ο Warner τηλεγραφεί στο F.O. ότι 1500 στασιαστές του Ναυτικού, που κρατούνται σε στρατόπεδο, στην περιοχή της διώρυγας του Σουέζ, αρνήθηκαν να προσέλθουν για ανάκριση. Οι βρετανικές ναυτικές αρχές συμφώνησαν με τον Έλληνα Αρχηγό [του Στόλου] να χρησιμοποιηθεί βία, εάν υπάρξει ανάγκη.

Warner προς F.O.
Τηλ. 28 Saving, απόρρ., 17 Μαΐου 1944. F.O.371/43705/R8052.

17/5/1944 3218

Στο Συνέδριο του Λιβάνου συμμετέχουν:1) οι Ρέντης, Βενιζέλος, Εξηντάρης και Βασιλειάδης του Κόμματος των Φιλελευθέρων, 2) ο Λόντος του Λαϊκού Κόμματος, 3) ο Θεοτόκης του Εθνικού Λαϊκού Κόμματος, 4) ο Σακαλής του Προοδευτικού Κόμματος, 5) ο Δραγούμης ως ανεξάρτητος, 6) ο Μυλωνάς του Αγροτικού Κόμματος, 7) ο Σοφιανόπουλος του "αριστερού" Αγροτικού Κόμματος, 8) ο Κανελλόπουλος του Εθνικού Ενωτικού Κόμματος, 9) ο Π. Ρούσσος του Κ.Κ.Ε., 10) οι Σβώλος, Αγγελόπουλος και Ασκούτσης της Π.Ε.Ε.Α., 11) οι Πορφυρογένης, Στρατής και Σαράφης του Ε.Α.Μ., 12) οι Πυρομάγλου, Σ. Μεταξάς και Α. Μεταξάς του Ε.Δ.Ε.Σ., 13) ο Καρτάλης της Ε.Κ.Κ.Α. και 14) ο Κ. Βεντήρης [και ο Σταθάτος] ομάδας εθνικιστικών οργανώσεων της Αθήνας.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 29 Saving, απόρρ., 24 Μαΐου 1944. F.O.371/43705/R8547.
F.O. (Research Department) προς F.O.
14 Ιουν. 1944. F.O.371/43732/R9776.

17/5/1944 3219

Ο Παπανδρέου κηρύσσει την έναρξη των εργασιών του Συνεδρίου του Λιβάνου. Στην ομιλία του αναφέρεται στα οκτώ σημεία του προγράμματος της κυβέρνησής του για την εθνική ενότητα και επιτίθεται εναντίον του Ε.Α.Μ., που αποπειράται να μονοπωλήσει την Αντίσταση και να εξοντώσει τους αντιπάλους του, με στόχο την κυριαρχία του μετά την Απελευθέρωση. Τονίζει ότι, για να

επιτευχθεί η εθνική ενότητα, είναι απαραίτητο το Ε.Α.Μ. να εγκαταλείψει τη χρήση βίας και να δεχθεί την αφομοίωση του Ε.Λ.Α.Σ. στον Εθνικό Στρατό.

Moyne προς F.O.
Τηλ. 1256, 1257, 1258, immediate, 17 Μαΐου 1944. F.O.371/43731/R7823.
Leeper προς F.O.
Τηλ. 29 Saving, απόρρ., 24 Μαΐου 1944. F.O.371/43705/R8547.

17/5/1944 3220

Ο Παπανδρέου, κατά την εναρκτήρια ομιλία του στο Συνέδριο του Λιβάνου, διαβάζει στους συνέδρους επιστολή του Ανώτατου Στρατιωτικού Διοικητή Μέσης Ανατολής, σύμφωνα με την οποία ο τελευταίος είναι σύμφωνος με τη δημιουργία Εθνικού Στρατού, που θα αντικαταστήσει τις υπάρχουσες ανταρτικές ομάδες. Η διαδικασία αυτή δεν θα πρέπει να ελαττώσει την υπάρχουσα κλίμακα των αντιστασιακών δραστηριοτήτων εναντίον των Γερμανών και θα πρέπει να έχει την προηγούμενη έγκριση του Γ.Σ.Μ.Α. Ο Εθνικός Στρατός θα τεθεί υπό τις διαταγές της ελληνικής Κυβέρνησης και υπό τις επιχειρησιακές διαταγές του Ανώτατου Στρατιωτικού Διοικητή Μέσης Ανατολής.

Spears προς F.O.
Τηλ. 304, immediate, απόρρ., 18 Μαΐου 1944. F.O.371/43731/R7882.

17 - 20/5/1944 3221

Κατά την πρώτη μέρα του Συνεδρίου του Λιβάνου, μετά την ομιλία του Παπανδρέου, ο Βενιζέλος εκθέτει το ιστορικό των στάσεων στις ένοπλες δυνάμεις και καταδικάζει τους υπευθύνους ως εχθρούς της πατρίδας. Την ίδια και τις επόμενες μέρες, οι υπόλοιποι συμμετέχοντες καταδικάζουν, επίσης, στο σύνολό τους, τις στάσεις και υποστηρίζουν τη δημιουργία Εθνικού Στρατού.

Spears προς F.O.
Τηλ. 302, immediate, 17 Μαΐου 1944. F.O.371/43731/R7881.
Leeper προς F.O.
Τηλ. 29 Saving, απόρρ., 24 Μαΐου 1944. F.O.371/43705/R8547.

17 - 20/5/1944 3222

Κατά τη διάρκεια των εργασιών του Συνεδρίου του Λιβάνου, οι αντιπρόσωποι του Λαϊκού Κόμματος, του Εθνικού Λαϊκού Κόμματος, των Φιλελευθέρων, του Ε.Δ.Ε.Σ. και της Ε.Κ.Κ.Α. υποστηρίζουν την καταγγελία, εκ μέρους του Παπανδρέου, των πολιτικών στόχων του Ε.Α.Μ. Οι αντιπρόσωποι της Π.Ε.Ε.Α.,

του Ε.Α.Μ. και των κομμουνιστών εξηγούν ότι στόχος των οργανώσεών τους είναι η επίτευξη εθνικής ενότητας και αρνούνται την ύπαρξη μεταπελευθερωτικών επιδιώξεων. Ο Π. Ρούσσος τονίζει τον κυρίαρχο ρόλο του Ε.Α.Μ. στην Αντίσταση, αλλά δεν απαντά στις κατηγορίες που του προσάπτονται. Η οργάνωση εμφανίζεται απομονωμένη στο Συνέδριο.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 29 Saving, απόρρ., 24 Μαΐου 1944. F.O.371/43705/R8547.
Spears προς F.O.
Τηλ. 303, immediate, απόρρ., 18 Μαΐου 1944. F.O.371/43731/R7895.

18/5/1944 3223

Ο Ρωμανός αποστέλλει επιστολή στον Howard, σχετικά με το αίτημα της ελληνικής Κυβέρνησης να καταβάλει το βρετανικό Υπουργείο Αεροπορίας το αντίτιμο της αγοράς πολεμικού υλικού που η ίδια πραγματοποίησε, στα μέσα του 1943, και το οποίο κατακρατήθηκε από τις βρετανικές αρχές ή χάθηκε στη θάλασσα. Η Κυβέρνηση επιμένει να αφαιρεθούν τα χρήματα αυτά από το κεφάλαιο της οφειλής της προς τη Βρετανία, καθώς η ανωτέρω αγορά πραγματοποιήθηκε από το ποσό των 2.000.000 στερλινών, με τις οποίες έχει πιστωθεί το ελληνικό Υπουργείο Οικονομικών.

Ρωμανός προς Howard.
Αριθ. 3234, 18 Μαΐου 1944. F.O.371/43723/R7993.

18/5/1944 3224

Το Πανηπειρωτικό Ε.Α.Μ. τονίζει σε διακήρυξή του ότι ο Παπανδρέου επιχειρεί να εγκαθιδρύσει δικτατορία χειρότερη και από εκείνη του Ι. Μεταξά. Υπογραμμίζει ότι το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. δεν αποδέχεται τις αποφάσεις του Έλληνα Πρωθυπουργού, δεν αναγνωρίζει τις θέσεις των αντιπροσώπων του Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ., του Κ.Κ.Ε. και της Π.Ε.Ε.Α. στο Συνέδριο του Λιβάνου, ούτε τις θέσεις που επικράτησαν στο Συνέδριο, αλλά στηρίζεται στον Tito. Το περιεχόμενο της διακήρυξης τηλεγραφείται στο Κάιρο από τον Ζέρβα.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7450, 15 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9725.

18/5/1944 3225

Η Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ δέχεται πλήθος πιεστικών αιτημάτων από διάφορα άτομα, τα οποία υποστηρίζουν, με περισσότερη ή λιγότερη ειλικρίνεια, ότι διώ-

κονται από τους Γερμανούς, και ζητούν από την Υπηρεσία να συνδράμει στη διαφυγή τους στη Μέση Ανατολή. Το αίτημα αυτό έχουν υποβάλει, μεταξύ άλλων, ο Α. Σεφεριάδης, ο δημοσιογράφος Π. Μεταξάς, που επιμένει ότι είχε λάβει σχετική υπόσχεση από τον Παπανδρέου, οι αντιπρόσωποι του Κανελλόπουλου, πρώην υπουργοί, ο Γεωργάτος και ο Σπυρίδωνος. Η Υπηρεσία ζητεί σχετικές οδηγίες.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. STR/GR/7356, 22 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8675.

18/5/1944 3226

Η Σοσιαλιστική Ένωση ζητεί από τον Παπανδρέου να συνδράμει στην αποχώρηση των αντιπροσώπων της. Το αίτημα υπογράφουν ο Κ. Τσάτσος, ο Ζολώτας και ο Π. Γαρουφαλιάς.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. STR/GR/7356, 22 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8675.

18/5/1944 3227

Το F.O. αποστέλλει στον Clark Kerr έκθεση με τις πληροφορίες που είχε ζητήσει για να ενημερώσει τον Molotov, σχετικά με το αντάρτικο κίνημα στην Ελλάδα. Στην έκθεση υπογραμμίζεται ότι το Ε.Α.Μ., η μεγαλύτερη οργάνωση, έχει διχάσει τους Έλληνες και ασκεί τρομοκρατία στον πληθυσμό. Συνεχίζεται, ωστόσο, ο ανεφοδιασμός της, με την ελπίδα ότι θα χρησιμοποιεί τα εφόδια εναντίον του εχθρού. Ο Ε.Δ.Ε.Σ. δρα, πάντα, σύμφωνα με τις διαταγές της ελληνικής Κυβέρνησης και του Γ.Σ.Μ.Α. Οι άλλες οργανώσεις, όπως η Π.Α.Ο. και η Ε.Κ.Κ.Α., έχουν διαλυθεί από τον Ε.Λ.Α.Σ. Το όλο κίνημα δεν έχει τα αναμενόμενα αποτελέσματα, παρά την αγωνιστικότητα των απλών ανταρτών, και, για το λόγο αυτό, η σχεδιαζόμενη διεύρυνση της ελληνικής Κυβέρνησης θα έχει μεγάλη σημασία για τη συνέχιση του αγώνα.

F.O. προς Clark Kerr.
Τηλ. 1492, απόρρ., 18 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R7544.

18/5/1944 3228

Κατά τη δεύτερη μέρα του Συνεδρίου του Λιβάνου, οι Καρτάλης, Πυρομάγλου, Πορφυρογένης και Σαράφης αναφέρονται, με ομιλίες τους, κυρίως στη δράση και την πολιτική του Ε.Α.Μ. Οι δύο πρώτοι είναι καταδικαστικοί, ενώ οι δύο τελευταίοι αποτυγχάνουν να δικαιολογήσουν πλήρως τα πράγματα.

Spears προς F.O.
Τηλ. 305, immediate, απόρρ., 19 Μαΐου 1944. F.O.371/43731/R7969.

19/5/1944 3229

Η Κ.Ε. της Ε.Κ.Κ.Α. πληροφορεί το Γ.Σ.Μ.Α. ότι έχει συγκροτήσει ορεινούς σχηματισμούς, υπό τις διαταγές ανώτερων αξιωματικών, στην Πάρνηθα, στον Κιθαιρώνα, στον Ελικώνα, στον Παρνασσό και στην Γκιώνα, οι οποίοι είναι έτοιμοι να καλύψουν την περιοχή της Αθήνας βάσει συγκεκριμένου σχεδίου. Τα μέλη της Κ.Ε. είναι πρόθυμα να μεταβούν στο Κάιρο, για να εκθέσουν στο Γ.Σ.Μ.Α. και στην ελληνική Κυβέρνηση το σχέδιο αυτό.

Κ.Ε. Ε.Κ.Κ.Α. προς Γ.Σ.Μ.Α.
19 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8675.

19/5/1944 3230

Οι γερμανικές Αρχές Κατοχής απαγορεύουν την επικοινωνία της Πελοποννήσου με την υπόλοιπη Ελλάδα.

Report on conditions in Athens up to 30 May 1944.
28 Ιουν. 1944. F.O.371/43690/R11347.

19/5/1944 3231

Η ελληνική Κυβέρνηση ζητεί από το βρετανικό Υπουργείο Αεροπορίας 3.738 στερλίνες για το διακανονισμό της αγοράς ανταλλακτικών πολεμικού υλικού, που χάθηκαν στη θάλασσα κατά τη μεταφορά τους, και τα οποία ήταν ασφαλισμένα από το Υπουργείο αυτό. Στη σχετική του επιστολή προς τον Howard, ο Ρωμανός εσωκλείει τις αποδείξεις αγοράς και διευκρινίζει ότι το ποσό της αγοράς καταβλήθηκε από τον πιστωτικό λογαριασμό που άνοιξε η Τράπεζα της Ελλάδος σε βρετανική τράπεζα.

Ρωμανός προς Howard.
Αριθ. 3235, 19 Μαΐου 1944. F.O.371/43723/R7994.

19/5/1944 3232

Η Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ τηλεγραφεί ότι είναι σχεδόν αδύνατη η εκτέλεση οποιασδήποτε δολιοφθοράς στα ορυχεία χρωμίου του Δομοκού. Τα ορυχεία φυλάσσονται αυστηρά από πολυάριθμη γερμανική φρουρά, καθώς έχουν μεγάλη σημασία για τους Γερμανούς, οι οποίοι και πραγματοποιούν εντατικές εξορύξεις. Αποκλείεται ανταρτική ενέργεια καταστροφής τους, λόγω της τοποθεσίας

τους, αλλά τυχόν βομβαρδισμός τους θα ήταν εξαιρετικά αποτελεσματικός. Η Υπηρεσία, πάντως, θα συνεχίσει τις προσπάθειες να προκαλέσει δολιοφθορά στα ορυχεία αυτά.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. STR/GR/7360, 24 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8675.

19/5/1944 3233

Το Εθνικό Συμβούλιο τηλεγραφεί στον Σβώλο ψήφισμά του, με το οποίο διαμαρτύρεται για την καταγγελία του Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. εκ μέρους του Παπανδρέου, στο Συνέδριο του Λιβάνου. Το Εθνικό Συμβούλιο τονίζει στους αντιπροσώπους της Π.Ε.Ε.Α. στο Συνέδριο ότι οφείλουν να διαμαρτυρηθούν στους Συμμάχους και οι ίδιοι.

Εθνικό Συμβούλιο Π.Ε.Ε.Α. προς Σβώλο.
19 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8675.
Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7374, 26 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8676.

19/5/1944 3234

Ολοκληρώνεται ο πρώτος γύρος των ομιλιών στο Συνέδριο του Λιβάνου, κατά τη διάρκεια του οποίου ο Σαράφης τονίζει ότι όλες οι ενέργειες του Ε.Α.Μ. είχαν την έγκριση του Γ.Σ.Μ.Α. Ο δεύτερος γύρος των ομιλιών αφορά τα σημεία του προγράμματος του Παπανδρέου και αρχίζει με την αποδοχή τους εκ μέρους του Σβώλου. Το ζήτημα της επιστροφής ή μη του Γεωργίου Β΄, που εγείρει ο Σβώλος, θεωρείται εκτός των θεμάτων που αφορούν το Συνέδριο και δεν συζητείται.

Spears προς F.O.
Τηλ. 308, immediate, 19 Μαΐου 1944. F.O.371/43731/R7970.

20/5/1944 3235

Η τοπική εφημερίδα του Ε.Α.Μ. "Ελεύθερη Φωκίδα" δημοσιεύει ονομαστικό κατάλογο 130 μελών του Εθνικού Συμβουλίου της Π.Ε.Ε.Α. Πρόκειται για 36 αντιπροσώπους της Αττικοβοιωτίας, 11 της Ηπείρου, 25 της Θεσσαλίας, 34 της Μακεδονίας, 21 της Στερεάς, ενώ δεν δίνονται τα ονόματα των αντιπροσώπων της Πελοποννήσου. Οι περισσότεροι, από τους αναφερόμενους, είναι άγνωστοι και μάλλον πρόκειται για τοπικούς "υπευθύνους" του Ε.Α.Μ., δασκάλους και δικηγόρους κυρίως.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 26.
15 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R11503.

20/5/1944 3236

Μεταδίδεται ότι οι συμμαχικές αεροπορικές δυνάμεις βομβάρδισαν την περιοχή του αεροδρομίου του Μάλεμε. Σκοτώθηκαν πέντε Έλληνες και δέκα τραυματίσθηκαν. Επίσης προκλήθηκαν ζημιές σε τρία γειτονικά χωριά.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

20/5/1944 3237

Μεταδίδεται ότι, κατά τη διάρκεια γερμανικής επιχείρησης στη δυτική Σάμο, γερμανικά αεροπλάνα πολυβόλησαν κατά λάθος γερμανικά στρατεύματα. Σκοτώθηκαν 10 Γερμανοί και 5 Έλληνες, και τραυματίσθηκε μεγάλος αριθμός ατόμων.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

20/5/1944 3238

Ο Clark Kerr αποστέλλει στον Molotov υπόμνημα του F.O. σχετικά με το ελληνικό αντιστασιακό κίνημα, το οποίο αναφέρεται κυρίως στο Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. και στον Ε.Δ.Ε.Σ. Στη συνοδευτική επιστολή του ο Clark Kerr τονίζει ότι η δυσαρέσκεια της βρετανικής Κυβέρνησης με το Ε.Α.Μ. οφείλεται στο γεγονός ότι γνωρίζει δεδομένα της δράσης του, τα οποία διαφέρουν από την εικόνα που η ίδια η οργάνωση προβάλλει. Επίσης πληροφορεί τον Molotov ότι εξελίσσεται επιτυχώς η προσπάθεια ενίσχυσης και διεύρυνσης της ελληνικής Κυβέρνησης.

Sir A. Clark Kerr (Πρεσβευτής Βρετανίας στη Μόσχα) προς V. Molotov (Υπουργό Εξωτερικών Ε.Σ.Σ.Δ.).
Αριθ. 12/71, 20 Μαΐου 1944. F.O.371/43688/R9236.

20/5/1944 3239

Το Κάιρο τηλεγραφεί στην Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ ότι δεν επιθυμεί να υπάρξει ανάμειξή της στην οργάνωση διαφυγών στη Μέση Ανατολή. Οι ενδιαφερόμενοι, όπως και τα άτομα που αναφέρονταν στο σχετικό από 18 Μαΐου τηλεγράφημα της Υπηρεσίας, θα πρέπει να απευθύνονται στην Οργάνωση ΦΟΞ, που είναι ειδικευμένη στον τομέα αυτό.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. STR/GR/7356, 22 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8675.

20/5/1944 3240

Ο Stevens επισημαίνει ότι οι άνδρες των Ταγμάτων Ασφαλείας στην Πελοπόννησο είναι περισσότεροι από τους αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. και συνεχώς αυξάνονται. Ο Ε.Λ.Α.Σ. αποτελεί μία τυραννική μειοψηφία και ο εμφύλιος θα είναι αναπόφευκτος κατά την Απελευθέρωση. Μόνο με την προσωρινή υπαγωγή των ανταρτών υπό τις διαταγές Βρετανών αξιωματικών, θα μπορούσε να δημιουργηθεί αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των Ταγμάτων και του Ε.Λ.Α.Σ. και θα ήταν δυνατή η συγκρότηση Εθνικού Στρατού, η οποία συζητείται στη Σύσκεψη του Λιβάνου.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. STR/GR/7360, 24 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8675.

20/5/1944 3241

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην περιοχή Γρεβενών αναφέρει ότι αντιπρόσωποι του Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. έχουν δώσει οδηγίες στους κατοίκους της περιοχής να του στείλουν επιτροπές, που θα καταγγέλλουν τον Παπανδρέου ως προδότη, επειδή παρέμενε στην Αθήνα και δεν ανέβηκε στο βουνό με τους αντάρτες.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. STR/GR/7360, 24 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8675.

20/5/1944 3242

Ο Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος Ταγματάρχης P. J. Wingate και αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. εκτελούν επιχείρηση στα βόρεια της Λαμίας [στη γέφυρα Ασωπού], κατά την οποία εκτροχιάζεται σιδηροδρομικός συρμός που μεταφέρει Γερμανούς στρατιώτες. Σκοτώνονται 20 Γερμανοί και τραυματίζονται τρεις αντάρτες. Υπολογίζεται ότι η σιδηροδρομική γραμμή θα βρίσκεται εκτός λειτουργίας επί τρεις μέρες.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. EGB/GR/7364, 25 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8675.

20/5/1944 3243

Ο Roosevelt απαντά στο μήνυμα των Σβώλου, Π. Ρούσσου και Πορφυρογένη

ότι ελπίζει πως το Συνέδριο των Ελλήνων ηγετών στη Μέση Ανατολή θα αποτελέσει ιστορικό σταθμό ενότητας.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 324, immediate, 20 Μαΐου 1944. F.O.371/43731/R7972.

20/5/1944 3244

Τερματίζονται οι εργασίες του Συνεδρίου του Λιβάνου. Το πρόγραμμα του Παπανδρέου γίνεται ομόφωνα αποδεκτό από τους εκπροσώπους των πολιτικών κομμάτων και των οργανώσεων.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 29 Saving, απόρρ., 24 Μαΐου 1944. F.O.371/43705/R8547.
Moyne προς F.O.
Τηλ. 1300, 1301, 1302, immediate, 20 Μαΐου 1944. F.O.371/43731/R7979.

21/5/1944 3245

Το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. τηλεγραφεί στην ελληνική Κυβέρνηση ανακοινωθέν του Πρακτορείου Ελεύθερης Ελλάδας, σύμφωνα με το οποίο, κατά τη συνεδρίαση του Εθνικού Συμβουλίου, στις 20 Μαΐου, ο Σιάντος ανακοίνωσε ότι στα μέλη του Συμβουλίου περιλαμβάνονται: 5 καθηγητές Πανεπιστημίου, 2 μητροπολίτες, 1 αρχιμανδρίτης, 1 κληρικός, 8 στρατηγοί, 20 δημόσιοι υπάλληλοι, 5 βιομήχανοι, 15 αγρότες, 10 δημοσιογράφοι, 4 καπεταναίοι του Ε.Λ.Α.Σ., 9 καθηγητές της μέσης εκπαίδευσης, 10 επιστήμονες και 5 υπάλληλοι.

Γενικό Στρατηγείο Ε.Λ.Α.Σ. προς Ελληνική Κυβέρνηση.
21 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8676.

21/5/1944 3246

Το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. τηλεγραφεί στην ελληνική Κυβέρνηση ανακοινωθέν του Πρακτορείου Ελεύθερης Ελλάδας, σύμφωνα με το οποίο, κατά τη συνεδρίαση του Εθνικού Συμβουλίου, στις 20 Μαΐου, ο Σιάντος ανακοίνωσε ότι, μέχρις στιγμής, συμμετέχουν στο Συμβούλιο 180 αντιπρόσωποι από όλη τη χώρα: 41 από την Αττικοβοιωτία και την Εύβοια, 14 από την Ήπειρο, 21 από τη Θεσσαλία και 44 από την Πελοπόννησο. Επίσης λαμβάνουν μέρος 22 βουλευτές [της Βουλής του 1936] και 193 μέλη του Κόμματος Φιλελευθέρων, του Αγροτικού Κόμματος [Ελλάδος (Α.Κ.Ε.)] και του Λαϊκού Κόμματος. Στις εκλογές για τη συγκρότηση του Συμβουλίου ψήφισαν περισ-

σότεροι από 1.500.000 εκλογείς, βάσει καταλόγων, και έχουν τηρηθεί τα σχετικά πρακτικά.

Γενικό Στρατηγείο Ε.Λ.Α.Σ. προς Ελληνική Κυβέρνηση.
21 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8676.

21/5/1944 3247

Μεταδίδεται ότι τα Τάγματα Ασφαλείας εκτέλεσαν δέκα άτομα στο Καζακλάρ, βορείως του Τιρνάβου, ως αντίποινα.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

21/5/1944 3248

Μεταδίδεται ότι Ιταλός λιποτάκτης σκότωσε με μαχαίρι έναν Γερμανό στη Σάμο.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

21/5/1944 3249

Μεταδίδεται ότι οι Γερμανοί εκτέλεσαν 24 άτομα στην περιοχή Δοξαρά, ως αντίποινα για επιχείρηση εναντίον σιδηροδρομικού συρμού στην περιοχή στις 3 Μαΐου.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

21/5/1944 3250

Μεταδίδεται ότι άνδρες της Σ.Σ.Α. και αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. κατέστρεψαν σιδηροδρομικό συρμό στο Δερβένι.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

21/5/1944 3251

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην περιοχή Γρεβενών λαμβάνει επιστολές από πέντε χωριά, στις οποίες καταδικάζεται ο Παπανδρέου ως προδότης. Οι τρεις από τις επιστολές αυτές υπογράφονται από 21 άτομα περίπου η καθεμία, ενώ οι υπόλοιπες από τρία έως πέντε άτομα.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. EGB/GR/7364, 25 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8675.

21/5/1944 3252

Ο Παπανδρέου τονίζει, σε μήνυμά του προς στον Churchill, ότι όλοι οι συμμετέχοντες στο Συνέδριο του Λιβάνου αποφάσισαν να λησμονήσουν τις διαφορές τους και να εργασθούν από κοινού για την απελευθέρωση της πατρίδας τους. Ο εμφύλιος αποτελεί παρελθόν και το μέλλον ανήκει στην εθνική ενότητα. Το ηρωϊκό και μαρτυρικό ελληνικό έθνος αντιστέκεται, με όλες του τις δυνάμεις, στους βάρβαρους εισβολείς.

Spears προς F.O.
Τηλ. 314, immediate, 21 Μαΐου 1944. F.O.371/43731/R8028.

22/5/1944 3253

Μεταδίδεται ότι, κατά τη διάρκεια γερμανικής επιχείρησης εναντίον ανταρτών στα Ανώγεια, συνελήφθησαν 150 όμηροι και ερευνήθηκαν εννέα χωριά της περιοχής.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

22/5/1944 3254

Σύμφωνα με πληροφορίες της Υπηρεσίας ΑΠΟΛΛΩΝ, οι Γερμανοί ολοκλήρωσαν τη ναρκοθέτηση του φράγματος της λίμνης Μαραθώνα.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. EGB/GR/7364, 25 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8675.

22/5/1944 3255

Ο ένοχος του επεισοδίου της επίθεσης εναντίον του Scarlett δικάσθηκε από στρατοδικείο σε φυλάκιση τριών μηνών και το ζήτημα θεωρείται λήξαν.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7385, 30 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8896.

22/5/1944 3256

Ο Παπανδρέου υποβάλλει την παραίτησή του στον Γεώργιο Β΄, ο οποίος την αποδέχεται και του αναθέτει το σχηματισμό Κυβέρνησης Εθνικής Ενότητας.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 30 Saving, 30 Μαΐου 1944. F.O.371/43705/R8865.

23/5/1944 3257

Ο Παπανδρέου τηλεγραφεί στον Γρηγοριάδη ότι οι αντιθέσεις τους ανήκουν στο παρελθόν. Τονίζει ότι επετεύχθη η εθνική ενότητα και ότι θα αγωνισθούν από κοινού, αδερφικά, εναντίον των εισβολέων για την εθνική απελευθέρωση.

Γ. Παπανδρέου (Πρωθυπουργός ελληνικής Κυβέρνησης) προς Στρατηγό Ν. Γρηγοριάδη (Πρόεδρο Εθνικού Συμβουλίου Π.Ε.Ε.Α.).
23 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8676.

23/5/1944 3258

Το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. ζητεί από τον Σβώλο να πληροφορήσει τον Ανώτατο Στρατιωτικό Διοικητή Μέσης Ανατολής ότι οι δυνάμεις του βρίσκονται σε δύσκολη θέση, λόγω έλλειψης πυρομαχικών, και υπάρχει άμεση ανάγκη ανεφοδιασμού τους.

Γενικό Στρατηγείο Ε.Λ.Α.Σ. προς Σβώλο.
23 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8676.

23/5/1944 3259

Το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. τηλεγραφεί στο Γ.Σ.Μ.Α. ότι επίκεινται γερμανικές εκκαθαριστικές επιχειρήσεις και κάνει έκκληση για την αποστολή επαρκούς ποσότητας πυρομαχικών, το γρηγορότερο δυνατό, καθώς κινδυνεύει να καταρρεύσει η εκτέλεση του Σχεδίου Κιβωτός εκ μέρους του.

Γενικό Στρατηγείο Ε.Λ.Α.Σ. προς Γ.Σ.Μ.Α.
23 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8676.

23/5/1944 3260

Μεταδίδεται ότι στα Χανιά συνελήφθησαν όλοι οι Εβραίοι και οι κατοικίες τους λεηλατήθηκαν.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

23/5/1944 3261

Δυνάμεις του βρετανικού Ναυτικού πραγματοποιούν επίθεση στην Πάρο και στη Νάξο. Σκοτώνονται τρεις Γερμανοί και τέσσερις τραυματίζονται.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

23/5/1944 3262

Το Κάιρο ενημερώνει τον Woodhouse, τον Hammond και τον Torrance σχετικά με τα αποτελέσματα του Συνεδρίου του Λιβάνου. Διευκρινίζεται ότι οι μόνες συμφωνίες που επιτεύχθηκαν περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα των οκτώ σημείων που έχει δημοσιοποιηθεί. Εξάλλου, ο Παπανδρέου παραιτήθηκε και ο Γεώργιος Β΄ του έχει δώσει εντολή σχηματισμού κυβέρνησης, στην οποία θα συμμετέχουν οι αντιπρόσωποι των κομμάτων και των οργανώσεων που ήδη βρίσκονται στη Μέση Ανατολή, καθώς και οι αντιπρόσωποι της Π.Ε.Ε.Α., του Ε.Α.Μ. και του Κ.Κ.Ε., οι οποίοι αναμένεται να ορισθούν. Η νέα κυβέρνηση θα εφαρμόσει το πρόγραμμα των οκτώ σημείων.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7374, 26 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8676.

23/5/1944 3263

Το Κάιρο ενημερώνει τον Woodhouse, τον Hammond και τον Torrance σχετικά με την πολιτική που θα ακολουθήσει, εν όψει της πιθανής συγχώνευσης των ανταρτών από τη νέα ελληνική Κυβέρνηση. Τονίζει ότι: 1) δεν θα πρέπει να επηρεασθούν οι αντιστασιακές ενέργειες· 2) η αναδιοργανωμένη ανταρτική δύναμη θα βρίσκεται υπό τις διαταγές του Ανώτατου Στρατιωτικού Διοικητή Μέσης Ανατολής· 3) δεν θα αυξηθεί η ποσότητα των εφοδίων που παρέχεται στους αντάρτες· 4) θα υπαχθεί στον Ε.Λ.Α.Σ. η περιοχή της Ηπείρου που βρίσκεται υπό τον έλεγχο του Ζέρβα.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7374, 26 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8676.

23/5/1944 3264

Ο Μπακιρτζής, ο Χατζής, και ο Σιάντος εκ μέρους της Π.Ε.Ε.Α., της Κ.Ε. του Ε.Α.Μ. και της Κ.Ε. του Κ.Κ.Ε. αντίστοιχα, τηλεγραφούν στον Σβώλο, στον Πορφυρογένη και στον Π. Ρούσσο ότι έχουν λάβει μόνο ένα τηλεγράφημά τους, σύμφωνα με το οποίο επετεύχθη συμφωνία [στο Συνέδριο του Λιβάνου], με δικές τους παραχωρήσεις, στις οποίες, ωστόσο, παρέλειψαν να αναφερθούν. Τονίζουν ότι δεν τους έχουν εξουσιοδοτήσει να προχωρήσουν σε διεύρυνση των συμφωνηθέντων και αναμένουν διευκρινήσεις.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7374, 26 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8676.

24/5/1944 3265

Το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. τηλεγραφεί στο Γ.Σ.Μ.Α. ότι είναι σύμφωνο να μη διατηρεί δυνάμεις στον παραλιακό τομέα Φαναρίου - Σπλάντζας, βορείως του Αχέροντα, σε βάθος πέντε μιλίων, υπό τον όρο ότι θα εξασφαλίζονται η ασφάλεια και η ελευθερία των οπαδών του στην περιοχή αυτή. Ωστόσο, η πλήρης απόσυρση του 24 Συντάγματός του είναι αντίθετη με τη Συμφωνία της Πλάκας.

Γενικό Στρατηγείο Ε.Λ.Α.Σ. προς Γ.Σ.Μ.Α.
24 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8540.

24/5/1944 3266

Οι Βούλγαροι πραγματοποιούν επιχείρηση στην ανατολική Μακεδονία, κατά τη διάρκεια της οποίας πυρπολούν τα χωριά Πλατανιά και Φτελιά, ως αντίποινα.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

24/5/1944 3267

Μεταδίδεται ότι αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. συγκρούσθηκαν με γερμανική δύναμη στο Στουπί. Κατά τη μάχη σκοτώθηκαν 10 Γερμανοί στρατιώτες και συνελήφθησαν αιχμάλωτοι 35 άνδρες της Gestapo.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

24/5/1944 3268

Η "Ένωσις Ελευθέρων Ελλήνων" [Εθνική Ένωσις Ελλάδος (Ε.Ε.Ε.)], δημιουργήθηκε πριν από το Μάρτιο του 1944 και, σύμφωνα με ελληνικές πηγές, είναι πολιτική οργάνωση που υποστηρίζεται από τους Γερμανούς. Ιδρύθηκε από τον Γκουλά, ο οποίος υποστηρίζεται από την ομάδα Ι. Ράλλη, Ταβουλάρη και Δερτιλή. Τα αρχικά της εμφανίσθηκαν σε τοίχους της Αθήνας. Υπάρχουν πληροφορίες ότι δρα στη Θεσσαλία, αλλά το δυναμικό της είναι άγνωστο.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. STR/GR/7360, 24 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8675.

24/5/1944 3269

Δεν είναι γνωστό εάν υπάρχουν διαφορές μεταξύ του Ε.Α.Σ.Α.Δ. και της Ε.Ε.Ε., που δρουν σε στενή συνεργασία, με στόχο να διαλύσουν το Κ.Κ.Ε. και να φονεύσουν τα μέλη του. Τα μέλη των οργανώσεων αυτών εκτελούν νυκτερινές επιχειρήσεις, με πολιτικά ρούχα, στις πόλεις της Θεσσαλίας. Ο Ταγματάρχης J. P. Power, Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στη Θεσσαλία, θεωρεί ότι, όταν οι προθέσεις τους και η δύναμή τους γίνουν γνωστές, θα κερδίσουν σημαντική υποστήριξη από τους κατοίκους των πεδινών περιοχών της περιοχής.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. STR/GR/7360, 24 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8675.

24/5/1944 3270

Ο Power αναφέρει ότι το Ε.Α.Μ. έχει εξαπολύσει κύμα τρομοκρατίας στη Θεσσαλία, για να αντιμετωπίσει τον Ε.Α.Σ.Α.Δ. και την Ε.Ε.Ε. Όσοι δεν ανήκουν στις γραμμές του, χαρακτηρίζονται εχθροί των Συμμάχων, συλλαμβάνονται και εκτελούνται με συνοπτικές διαδικασίες.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. STR/GR/7360, 24 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8675.

24/5/1944 3271

Σύμφωνα με τηλεγραφήματα του Hammond και του Ζέρβα, αφίχθησαν στο Αρχηγείο του Ζέρβα δύο αξιωματικοί του Mihajlovic ως σύνδεσμοι. Ο Hammond συμβούλευσε τον Ζέρβα να μη δημοσιοποιηθεί το γεγονός, πριν λάβει σχετικές οδηγίες. Ο Ζέρβας τόνισε στους συνδέσμους αυτούς ότι βρίσκεται υπό τις διαταγές του Γ.Σ.Μ.Α., στο οποίο και θα αναφέρει το ζήτημα. Οι σύνδεσμοι ισχυρίζονται ότι ο Mihailovic έχει εθνικιστικό στρατό 40.000 ανδρών, που μάχεται τους Γερμανούς και δρα αμυντικά έναντι του Tito, από κοινού με τους Βρετανούς συνδέσμους.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7374, 26 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8676.
Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/ 7385, 30 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8896.

24/5/1944 3272

Ο Αντισυνταγματάρχης R. P. McMullen, (Ανώτερος Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην Πελοπόννησο), αναφέρει ότι ο Άρης εμφανίζεται ως στρατιω-

τικός και πολιτικός διοικητής του Ε.Λ.Α.Σ. Πελοποννήσου, καθώς και ως αντιπρόσωπος της Π.Ε.Ε.Α. στην περιοχή. Διακηρύσσει ότι στο Συνέδριο του Λιβάνου συμφωνήθηκαν όσα ζητούσε ο Ε.Λ.Α.Σ. από διετίας. Σχετικά δε με το ζήτημα των ομήρων, υποστηρίζει ότι πρώτοι οι Γερμανοί εφάρμοσαν την τακτική αυτή και θεωρεί τους άνδρες των Ταγμάτων Ασφαλείας και τις οικογένειές τους εχθρούς, όπως τους Γερμανούς. Ο McMullen σημειώνει ότι ο πληθυσμός δεν θα ανεχόταν να δικασθεί ο Άρης ως εγκληματίας πολέμου από συμμαχικό δικαστήριο.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/7374, 26 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8676.

24/5/1944 3273

Ο Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος που βρίσκεται βορείως της Καβάλας τηλεγραφεί ότι οι βουλγαρικές δυνάμεις της περιοχής έχουν το αρχηγείο τους στο Νεστοχώρι και τρεις φάλαγγες στο Νευροκόπι, στο Βώλακα και στην περιοχή της Δυτικής Ροδόπης. Οι δυνάμεις αυτές πραγματοποιούν συνεχείς περιπολίες. Σημειώνει ότι οι μισοί από τους περιπολούντες είναι Πομάκοι, πολλοί δίχως στολή ή ανεκπαίδευτοι. Ο ίδιος αναγκάσθηκε να μεταφέρει την έδρα του ασυρμάτου του καθώς και το προσωπικό της Σ.Σ.Α.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7385, 30 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8896.

24/5/1944 3274

Ο Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος που βρίσκεται βορείως της Καβάλας συμβούλευσε τους αντάρτες της ανατολικής Μακεδονίας να μην επιχειρήσουν επιθέσεις εναντίον των ισχυρών βουλγαρικών δυνάμεων, καθώς δεν είναι σε θέση να διασχίσουν τα ποτάμια ή να σαμποτάρουν τις επικοινωνίες.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7385, 30 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8896.

24/5/1944 3275

Ο Torrance αναφέρει ότι οι δυνάμεις του Ζέρβα υποχρέωσαν τους Γερμανούς να αποσυρθούν από το Νικολίτσι, [ενώ η μάχη στην ευρύτερη περιοχή συνεχίζεται], και το χωριό Άνω Κοτσανόπουλο βομβαρδίζεται. Ο Ε.Λ.Α.Σ. συνεργάσθηκε με 20 άνδρες του Ζέρβα στην Κρανέα, όταν ξεκίνησε η μάχη, αλλά έχει πλέον αποσυρθεί. Το χωριό αυτό πυρπολήθηκε [από τους Γερμανούς].

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7385, 30 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8896.

24/5/1944 3276

Η Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ τηλεγραφεί ότι είναι αδύνατο να έλθει σε επαφή με τον [Ταμία της] Ι. Σκουλά και τον Γ. Καζακόπουλο, [Αρχηγό ομάδας της], οι οποίοι συνελήφθησαν. Τονίζει, ωστόσο, ότι οι συλληφθέντες δεν έχουν αποκαλύψει οποιαδήποτε πληροφορία στους Γερμανούς.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7385, 30 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8896.

24/5/1944 3277

Η Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ τηλεγραφεί ότι εκτελεί το σχέδιο Προμηθεύς, αλλά δεν είναι δυνατό να επιχειρηθεί μαζική δραπέτευση από τις φυλακές [Αβέρωφ]. Θα μπορούσε να οργανωθεί η δραπέτευση ενός ή δύο συλληφθέντων, ο συνολικός αριθμός των οποίων είναι 50 άτομα.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7385, 30 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8896.

24/5/1944 3278

Ο Leeper τονίζει, σε επιστολή του προς τον Eden, ότι η γεφύρωση του χάσματος μεταξύ των πολιτικών αρχηγών της Αθήνας και της ελληνικής Κυβέρνησης, υπήρξε η σημαντικότερη εξέλιξη, που σημειώθηκε στα ελληνικά πράγματα κατά τους πρώτους μήνες του 1944.

Leeper προς Eden.
Αριθ. 104, απόρρ., 24 Μαΐου 1944. F.O.371/43688/R8897.

24/5/1944 3279

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι θα διανεμηθεί στους 2.000 στασιαστές του Ναυτικού το μήνυμα των αντιπροσώπων της Π.Ε.Ε.Α., του Ε.Α.Μ. και του Κ.Κ.Ε. προς τον Churchill. Οι στασιαστές, που βρίσκονται σε στρατόπεδο στην Αίγυπτο, δεν έχουν επηρεασθεί από τη δημοσιότητα που έχει δοθεί στο Συνέδριο του Λιβάνου. Οι 230 επικεφαλής τους πρόκειται να οδηγηθούν στο στρατοδικείο, ενώ 1500, που δεν είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν στις ένοπλες δυνάμεις, θα εγκλεισθούν σε στρατόπεδο. Ελπίζεται οι υπόλοιποι να ενταχθούν στις ελληνικές μονάδες.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 29 Saving, απόρρ., 24 Μαΐου 1944. F.O.371/43705/R8547.

24/5/1944 3280

Ο Παπανδρέου ορκίζεται Πρόεδρος της Κυβέρνησης και Υπουργός Εξωτερικών. Ο Βενιζέλος ορίζεται Αντιπρόεδρος, ο Δραγούμης Υφυπουργός Εξωτερικών, ο Λαμπριανίδης Υφυπουργός Προεδρίας και ο Σακαλής Υπουργός άνευ χαρτοφυλακίου.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 30 Saving, 30 Μαΐου 1944. F.O.371/43705/R8865.

24/5/1944 3281

Ο Churchill, σε ομιλία του στη Βουλή των Κοινοτήτων, εκφράζει την ελπίδα ότι το Συνέδριο του Λιβάνου θα αποτελέσει μια νέα αρχή για την Ελλάδα, στον αγώνα της εναντίον του εισβολέα.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 30 Saving, 30 Μαΐου 1944. F.O.371/43705/R8865.

25/5/1944 3282

Οι αντιπρόσωποι της Π.Ε.Ε.Α. στη Μέση Ανατολή, Σβώλος, Πορφυρογένης και Π. Ρούσσος, τηλεγραφούν στην Π.Ε.Ε.Α. ότι στο Συνέδριο του Λιβάνου αναγνωρίσθηκε ο ρόλος της στη διοίκηση της Ελεύθερης Ελλάδας, απορρίφθηκε ο αφοπλισμός του Ε.Λ.Α.Σ., ενώ συμφωνήθηκε να ενωθούν όλες οι ανταρτικές δυνάμεις, όταν θα είναι δυνατό. Επίσης ότι η νέα κυβέρνηση οφείλει να διευθετήσει το πολιτειακό, προϋπόθεση για την επίτευξη της ενότητας. Τονίζουν ότι έχουν τεθεί οι βάσεις της εθνικής ενότητας, δίχως να παραβιασθούν οι αρχές και οι οδηγίες που τους είχαν δοθεί και αναμένουν την κοινοποίηση των ονομάτων των μελών της Π.Ε.Ε.Α. που θα συμμετάσχουν στη νέα κυβέρνηση.

Α. Σβώλος (Πρόεδρος Π.Ε.Ε.Α.), Πορφυρογένης, Π. Ρούσσος (Μέλος Πολ. Γραφείου Κ.Ε. Κ.Κ.Ε.) προς Π.Ε.Ε.Α.
25 Μαΐου 1944. F.O.371/43688/R9074.

25/5/1944 3283

Ο Hollis διαβιβάζει στον Howard έκθεση στην οποία τονίζεται ότι τα μειονεκτήματα της αποστολής επαρκών βρετανικών δυνάμεων στην Ελλάδα, κατά την αποχώρηση των Γερμανών, είναι μεγαλύτερα από τα ενδεχόμενα πολιτικά και

στρατιωτικά οφέλη. Εξάλλου, οι δυνάμεις αυτές θα είναι απαραίτητες στις επιχειρήσεις στην Ιταλία και στη Γαλλία.

Hollis προς Howard.
Άκρως απόρρ., 25 Μαΐου 1944. F.O.371/83687/R8326.

25/5/1944 3284

Μεταδίδεται ότι συνελήφθησαν από τους Γερμανούς τέσσερις κάτοικοι του χωριού Απύρανθος της Νάξου, ως αντίποινα για την επίθεση δυνάμεων του βρετανικού Ναυτικού στο νησί.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

25/5/1944 3285

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. και άνδρες της Σ.Σ.Α. συνέλαβαν τον Γερμανό Αντισυνταγματάρχη, Διοικητή της φρουράς του Δομοκού, και σκότωσαν τρεις Γερμανούς αξιωματικούς στην οδό Λαμίας - Δομοκού. Οι Γερμανοί βομβάρδισαν τα χωριά της περιοχής, [ως αντίποινα].

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7385, 30 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8896.
Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

25/5/1944 3286

Η Ε.Ο.Κ. έστειλε τελεσίγραφο στο Ε.Α.Μ. ότι οφείλει να αναγνωρίσει την ελληνική Κυβέρνηση, την οποία έχουν αναγνωρίσει οι Σύμμαχοι, ανεξάρτητα από τη συμμετοχή ή μη εκπροσώπων του στους κόλπους της.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. EGB/GR/7364, 25 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8675.

25/5/1944 3287

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην περιοχή του Αγρινίου, με την πλήρη συνεργασία του Ε.Λ.Α.Σ., στήνει ενέδρα σε γερμανική φάλαγγα. Κατά τη μάχη που ακολουθεί, οκτώ Γερμανοί σκοτώνονται, τέσσερις συλλαμβάνονται αιχμάλωτοι και καταστρέφονται τέσσερα φορτηγά.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7385, 30 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8896.

25/5/1944 3288

Ο Ζέρβας τηλεγραφεί ότι δέχθηκε το πρωί γερμανική επίθεση από την κατεύθυνση της Πρέβεζας. Οι μονάδες του Ε.Α.Μ. δεν πρόβαλαν σχεδόν καθόλου αντίσταση και επέτρεψαν στους Γερμανούς να τον αιφνιδιάσουν. Ακολούθησε ολοήμερη μάχη στο Νικολίτσι, στην Κρανέα και στο Άνω Κοτσανόπουλο. Οι Γερμανοί απωθήθηκαν με απώλειες (επτά νεκροί και επτά αιχμάλωτοι), ενώ ο ίδιος είχε ελάχιστους τραυματίες και κυρίευσε ποσότητα πολεμικού υλικού. Οι μάχες συνεχίζονται.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7385, 30 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8896.

25/5/1944 3289

Ο Π.Α.Σ. τηλεγραφεί στην Κυβέρνηση, μέσω της Υπηρεσίας ΑΠΟΛΛΩΝ, ότι ορίζει αντιπρόσωπό του τον Σιφναίο, που ήδη βρίσκεται στο Κάιρο. Το τηλεγράφημα υπογράφεται από τις οργανώσεις: Εθνική Δράση, Ένωσις - Πατρίς, Ιερή Φάλαγξ, Π.Ε.Α.Ν., Τρίαινα, Ένωσις Εφέδρων, Οργάνωσις Ελευθέρων Ελλήνων και (Εθνικός Σύνδεσμος Ανωτάτων Σχολών) Ε.Σ.Α.Σ. Η Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ σημειώνει ότι αντιπρόσωποι από τις Οργανώσεις Θεσσαλονίκης - Μακεδονίας, την Αγωνιζομένη Ελλάδα και τα "Εθνικά Επαναστατικά Σώματα" δεν μπόρεσαν να υπογράψουν.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7392, 31 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8540.

25/5/1944 3290

Ο Σβώλος δηλώνει σε συνέντευξή του, που δημοσιεύεται στον ελληνικό Τύπο της Αιγύπτου, ότι η Π.Ε.Ε.Α. δεν θα έχει λόγο ύπαρξης, μόλις επιτευχθεί η εθνική ενότητα, η οποία αποτελεί και το μοναδικό της στόχο.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 30 Saving, 30 Μαΐου 1944. F.O.371/43705/R8865.

25/5/1944 3291

Το W.O. τηλεγραφεί στον Ανώτατο Στρατιωτικό Διοικητή Μέσης Ανατολής ότι

συμφωνεί με την πρότασή του να δημιουργηθεί ελληνική, ορεινή ταξιαρχία, με την προϋπόθεση ότι και η νέα ελληνική Κυβέρνηση είναι σύμφωνη.

W.O. προς Ανώτατο Στρατιωτικό Διοικητή Μέσης Ανατολής.
Τηλ. SD2a/97266, immediate, άκρως απόρρ., 25 Μαΐου F.O.371/43702/R8638.

26/5/1944 3292

Το Γ.Σ.Μ.Α. τονίζει στο Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ., αναφορικά με το από 10 Μαΐου τηλεγράφημα του Μάντακα, ότι στη Σύσκεψη της Κούτσαινας ο Woodhouse ενήργησε βάσει των οδηγιών του και μόνο. Η αποτυχία δημιουργίας κοινού μετώπου [ανταρτών] δεν μπορεί να αποδοθεί ούτε στο Woodhouse, ούτε στο Γ.Σ.Μ.Α., αλλά οφείλεται στην αδιάλλακτη στάση εκείνων που προωθούν τους δικούς τους σκοπούς και όχι τους συμμαχικούς στόχους. Προειδοποιεί το Γενικό Στρατηγείο ότι θα λογοδοτήσει για τη μη συνεργάσιμη στάση του. Τέλος, ζητεί να πληροφορηθεί αν ενέκρινε το τηλεγράφημα του Μάντακα.

Γ.Σ.Μ.Α. προς Γενικό Στρατηγείο Ε.Λ.Α.Σ.
26 Μαΐου 1944. F.O.371/43688/R9074.

26/5/1944 3293

Μεταδίδεται ότι σε ενέδρα δυνάμεων του Ε.Λ.Α.Σ. εναντίον γερμανικής φάλαγγας στο Αγρίνιο, σκοτώθηκαν οκτώ Γερμανοί, συνελήφθησαν τέσσερις και καταστράφηκαν τέσσερα φορτηγά.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

26/5/1944 3294

Ο Ζέρβας αναφέρει ότι οι Γερμανοί αποσύρθηκαν από τα ορεινά [της ευρύτερης περιοχής της Πρέβεζας]. Οι αιχμάλωτοι [στρατιώτες, που συνέλαβαν οι δυνάμεις του], αναφέρουν ότι το ηθικό των μονάδων τους είναι χαμηλό. Οι Βρετανοί πολέμησαν με τις δυνάμεις του, προκαλώντας ενθουσιασμό στους αντάρτες. Οι συνολικές απώλειες των Γερμανών ήταν 14 νεκροί, 27 τραυματίες και 9 αιχμάλωτοι.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7385, 30 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8896.
Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

26/5/1944 3295

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην περιοχή του Αγρινίου τηλεγραφεί ότι προτίθεται να οργανώσει, το γρηγορότερο, τη διαφυγή τεσσάρων Γερμανών που εκτελούσαν κατασκοπεία, επί πληρωμή, για λογαριασμό του.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7385, 30 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8896.

26/5/1944 3296

Μέλη της Υπηρεσίας ΑΠΟΛΛΩΝ βυθίζουν σκάφος των Αρχών Κατοχής στον Πειραιά.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7398, 1 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R8904.

26/5/1944 3297

Ο Woodhouse υπογραμμίζει ότι στην έκθεσή του, που αναφέρεται στην κατάσταση στην ορεινή Ελλάδα, μεταξύ 19 Ιανουαρίου και 16 Μαΐου 1944, δεν εκφράζει οποιαδήποτε άποψη σχετικά με το πολιτικό μέλλον της χώρας, αλλά εξετάζει αποκλειστικά την παρούσα στρατιωτική κατάσταση και τις επιχειρήσεις του Σχεδίου Κιβωτός, βάσει των γεγονότων. Οι ίδιοι οι Έλληνες καταλήγουν σε πολύ διαφορετικά συμπεράσματα, σχετικά με την κατάσταση και το μέλλον της χώρας, καθώς έχουν ως αφετηρία αντικρουόμενες θεωρήσεις των πραγμάτων, γεγονός που αρνούνται να αναγνωρίσουν. Στο τελευταίο αυτό οφείλεται και η διαμάχη ανάμεσά τους, η οποία, ωστόσο, αφορά τίμιους και ειλικρινείς ανθρώπους.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. EGB/GR/1817, 4 Ιουλ. 1944. F.O.371/43689/R10469.

26/5/1944 3298

Ο Boxshall ενημερώνει τον Laskey ότι οι Ρώσοι, που πρέπει να φυγαδευθούν από την Ελλάδα, είναι όλοι πρώην αιχμάλωτοι πολέμου. Πρόκειται για 80 άτομα που υποχρεώθηκαν να εκτελέσουν καταναγκαστική εργασία για τους Γερμανούς, και 2.000 που είχαν εγκλεισθεί σε στρατόπεδα λιμοκτονίας και τους δόθηκε η δυνατότητα να ενταχθούν στις γερμανικές ένοπλες δυνάμεις. Η πρώτη ομάδα βρίσκεται στην ηπειρωτική χώρα, σε ειδικά στρατόπεδα της Σ.Σ.Α., σε καλή κατάσταση. Η δεύτερη ομάδα βρίσκεται στην Πελοπόννησο και χρησιμο-

ποιείται ως ανταρτική δύναμη από τον Ε.Λ.Α.Σ. Και οι δύο ομάδες διοικούνται από δικούς τους αξιωματικούς και επιθυμούν να φυγαδευθούν το συντομότερο.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7369, 26 Μαΐου 1944. F.O.371/43766/R8677.

26/5/1944 3299

Μετά από επίδειξη δύναμης εκ μέρους ανδρών του βρετανικού Ναυτικού, επιτυγχάνεται ο διαχωρισμός των 377 επικεφαλής στασιαστών, από τους υπόλοιπους έγκλειστους άνδρες, στην περιοχή της διώρυγας του Σουέζ.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 30 Saving, 30 Μαΐου 1944. F.O.371/43705/R8865.

26/5/1944 3300

Ο Βενιζέλος και οι περί αυτόν ζητούν από τον Παπανδρέου και τον Leeper να αφεθεί ελεύθερος ο Μποδοσάκης και να επιτραπεί στον Λαμπράκη να μεταβεί στο Κάιρο. Ο Leeper ενημερώνει σχετικά το F.O. και σημειώνει ότι ο Καφαντάρης ζητεί να μεταβεί στη Μέση Ανατολή, καθώς κινδυνεύει να συλληφθεί από τους Γερμανούς. Ο Παπανδρέου, αν και γνωρίζει την κακή επιρροή που ασκούν τα τρία ανωτέρω άτομα, θα διακινδυνεύσει την παρουσία τους στο Κάιρο, ενώ ο ίδιος ο Leeper δεν μπορεί να την αποτρέψει.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 339, important, απόρρ., 26 Μαΐου 1944. F.O.371/43731/R8332.

26/5/1944 3301

Ο Leeper ερωτά το F.O. αν έχει αντίρρηση να ενημερώσει τον Παπανδρέου, ή καλύτερα τη νέα ελληνική Κυβέρνηση, για τα συμφωνηθέντα με τη σοβιετική Κυβέρνηση, αφού πρώτα υπάρξει η σύμφωνη γνώμη της αμερικανικής Κυβέρνησης. Ο Leeper θεωρεί ότι με τον τρόπο αυτό το Ε.Α.Μ. θα αναγκασθεί να ευθυγραμμισθεί με τα υπόλοιπα μέλη της ελληνικής Κυβέρνησης, αλλά και με τη στάση της βρετανικής Κυβέρνησης.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 341, 26 Μαΐου 1944. F.O.371/83687/R8321.

26/5/1944 3302

Ο McMullen τηλεγραφεί από την Πελοπόννησο ότι ο πληθυσμός ενθουσιάσθηκε

από τις αντιεαμικές ομιλίες στο Συνέδριο του Λιβάνου, ενώ το ηθικό του ήταν προηγουμένως χαμηλό, λόγω των διαδόσεων των Γερμανών ότι η Βρετανία πούλησε τη χώρα στη Ρωσία και δεν αναμένεται αποβίβαση δυνάμεών της στην Ελλάδα.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 351, important, 29 Μαΐου 1944. F.O.371/43732/R8471.

27/5/1944 3303

Σύμφωνα με πληροφορίες του Παπαδόγγονα, οι κομμουνιστές έχουν εκτελέσει, συνολικά, τουλάχιστον 2.000 άτομα στο νομό Μεσσηνίας, ενώ οι Γερμανοί περισσότερα από 500. Επίσης οι τελευταίοι έχουν εκτελέσει αντίστοιχο αριθμό ατόμων στο νομό Λακωνίας. Στην υπόλοιπη Πελοπόννησο τα θύματα είναι λιγότερα, εκτός των Καλαβρύτων, όπου οι Γερμανοί εκτέλεσαν 650 άνδρες, ως αντίποινα για το φόνο και το διαμελισμό στρατιωτών τους.

Waterhouse προς Laskey.
30 Ιουν. 1944. F.O.371/43689/R10713.

27/5/1944 3304

Μεταδίδεται ότι οι Γερμανοί συνέλαβαν 24 άτομα στο Αρκάδι, ως αντίποινα για την απαγωγή του Kreipe.

Game Book.
Απόρρ., Ιούν. 1944. F.O.371/43690/R10931.

27/5/1944 3305

Σε μάχη δυνάμεων του Ε.Λ.Α.Σ. με άνδρες γερμανικής μηχανοκίνητης φάλαγγας στο νότιο Πήλιο, σκοτώνονται 650 Γερμανοί και καταστρέφονται τρία φορτηγά.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

27/5/1944 3306

Ο Μπακιρτζής, ο Χατζής και ο Σιάντος, εκ μέρους της Π.Ε.Ε.Α., του Ε.Α.Μ. και του Κ.Κ.Ε. αντίστοιχα, τηλεγραφούν στον Σβώλο, στον Πορφυρογένη και στον Π. Ρούσσο σχετικά με τις προτάσεις που οι τελευταίοι θα υποβάλουν στον Παπανδρέου. Τονίζουν ότι θα πρέπει να επιμείνουν στα εξής σημεία: 1) επίλυση του συνταγματικού ζητήματος· 2) εγκατάσταση κλιμακίου της Κυβέρνησης

Εθνικής Ενότητας στην Ελεύθερη Ελλάδα· 3) μόνιμο και όχι προσωρινό χαρακτήρα της Κυβέρνησης. Επίσης να συμφωνήσουν στην αναλογική συμμετοχή [των οργανώσεων στη νέα Κυβέρνηση] και να τονίσουν ότι πρέπει να καταδικασθούν τα Τάγματα Ασφαλείας. Τα ονόματα των μελλοντικών υπουργών θα τους σταλούν, όταν υπάρξει οριστική συμφωνία για τον αριθμό τους.

Μπακιρτζής, Γ. Σιάντος (Γενικός Γραμματέας Κ.Ε. Κ.Κ.Ε.), Θ. Χατζής (Γραμματέας Κ.Ε. Ε.Α.Μ.) προς Σβώλο, Πορφυρογένη (Μέλος Κ.Ε. Ε.Α.Μ.), Π. Ρούσσο (Μέλος Πολιτικού Γραφείου Κ.Ε. Κ.Κ.Ε.)
27 Μαΐου 1944. F.O.371/43732/R8429.

27/5/1944 3307

Ο Woodhouse τηλεγραφεί ότι στη Βίνιανη βρίσκονται 30 περίπου διοικητικά στελέχη της Π.Ε.Ε.Α. Σύμφωνα με πληροφορίες μέλους του Εθνικού Συμβουλίου, που προέρχεται από την Ένωση Λαϊκής Δημοκρατίας (Ε.Λ.Δ.), η πλειοψηφία των στελεχών των υπουργείων της Π.Ε.Ε.Α. ανήκει στο Κ.Κ.Ε. Τα υπόλοιπα στελέχη, που είναι οπαδοί του Σβώλου και του Τσιριμώκου, έχουν απογοητευθεί από τη στάση του Κ.Κ.Ε., αλλά δεν τολμούν να εκφρασθούν δημόσια.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7392, 31 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8540.

27/5/1944 3308

Ο Woodhouse αναφέρει ότι το κόμμα του Τσιριμώκου, η Ε.Λ.Δ., έχει 10.000 περίπου οπαδούς στην Αθήνα. Το κόμμα αυτό, όταν θα διαθέτει ασφαλές μέσο, προτίθεται να ανακοινώσει δημόσια ότι ο Τσιριμώκος έπαψε πλέον να το αντιπροσωπεύει και έχει γίνει όργανο των κομμουνιστών. Οι οπαδοί του Σβώλου διστάζουν να ακολουθήσουν τη στάση αυτή, θεωρώντας ότι ο Σβώλος θα μπορέσει να ελέγξει τους κομμουνιστές.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7392, 31 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8540.

27/5/1944 3309

Ο Woodhouse τηλεγραφεί ότι ο εναρκτήριος λόγος του Παπανδρέου στο Συνέδριο του Λιβάνου έτυχε ευνοϊκής υποδοχής στις περιοχές που ελέγχει ο Ζέρβας.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7392, 31 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8540.

27/5/1944 3310

Ο Woodhouse τηλεγραφεί ότι το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. του διαμήνυσε ότι δεν πρόκειται να δεχθεί κανένα Βρετανό αξιωματικό - σύνδεσμο ως αμερόληπτο κριτή των συμβάντων με την Ε.Κ.Κ.Α., αλλά θα παρουσιάσει τα στοιχεία της υπόθεσης σε διασυμμαχική επιτροπή. Καθώς η οργάνωση δεν έκανε οποιαδήποτε αναφορά στους αντιπροσώπους της Ε.Κ.Κ.Α., Παπαγιαννόπουλο και Γιακουμάκη, ο Woodhouse θεωρεί ότι είναι πλέον νεκροί.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7398, 1 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R8904.

27/5/1944 3311

Ο Σαράφης βρίσκεται καθ' οδόν προς την Ελλάδα, για να ενημερώσει αναλυτικά την Π.Ε.Ε.Α. σχετικά με τις εξελίξεις και τα αποτελέσματα του Συνεδρίου του Λιβάνου.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7398, 1 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R8904.

27/5/1944 3312

Ο Leeper ενημερώνει το F.O. ότι ο Παπανδρέου του υπογράμμισε τις δυσκολίες που συναντά στη συγκρότηση της διευρυμένης Κυβέρνησης, στην οποία ο ίδιος θα κρατήσει το Υπουργείο Στρατιωτικών. Ωστόσο, τον διαβεβαίωσε ότι οι αντιπρόσωποι της Αριστεράς δεν δημιουργούν προβλήματα και ο Σαράφης επέστρεψε στην Ελλάδα, για να ενημερώσει την οργάνωσή του. Ο Leeper τόνισε στον Έλληνα Πρωθυπουργό τη σημασία των κοινωνικών μεταρρυθμίσεων μετά την Απελευθέρωση.

Leeper προς F.O.
Τηλ.. 343, important, απόρρ., 27 Μαΐου 1944. F.O.371/43687/R8342.

27/5/1944 3313

Η κυβέρνηση Παπανδρέου συμπληρώνεται με την ανάληψη του Υπουργείου Αεροπορίας από τον Πέτρο Ράλλη, και του Υπουργείου Ναυτικών από τον Μυλωνά. Ο ίδιος ο Πρωθυπουργός αναλαμβάνει και Υπουργός Στρατιωτικών. Νέοι υπουργοί δεν θα αναλάβουν πριν από τις 31 Μαΐου, οπότε ο Παπανδρέου σκοπεύει να ανακοινώσει την πλήρη σύνθεση της Κυβέρνησης, καθώς αναμένεται ότι θα έχει, μέχρι τότε, λάβει θετική απάντηση του Ε.Α.Μ. και των "αδελφών" οργανώσεων.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 344, immediate, 27 Μαΐου 1944. F.O.371/43731/R8347.

28/5/1944 3314

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος που βρίσκεται κοντά στην Αθήνα τηλεγραφεί ότι οι Γερμανοί επικεφαλής είναι ανήσυχοι, μετά τη μετάδοση ανακοινωθέντος από το Λονδίνο ότι η καταστροφή του φράγματος του Μαραθώνα θα θεωρηθεί μείζον έγκλημα πολέμου και οι υπεύθυνοι θα τιμωρηθούν αναλόγως.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7398, 1 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R8904.

28/5/1944 3315

Σύμφωνα με τηλεγράφημα της Υπηρεσίας ΑΠΟΛΛΩΝ, συνελήφθη από τους Γερμανούς ο Β. Δεληγιαννης, πρώην υπουργός.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7398, 1 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R8904.

28/5/1944 3316

Αρχίζει η μεταφορά στο Λίβανο των 2.000 περίπου εγκλείστων στο στρατόπεδο του Tmimi, που είναι πιστοί στην Κυβέρνηση και πρόκειται να οργανωθούν για να συγκροτήσουν [την III] Ορεινή Ταξιαρχία.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 30 Saving, 30 Μαΐου 1944. F.O.371/43705/R8865.

29/5/1944 3317

Ο Παπανδρέου ζητεί από τον Ζέρβα να αρνηθεί τη συνεργασία με τον Mihajlovic, βάσει και των οδηγιών του Γ.Σ.Μ.Α., καθώς το γεγονός θα ενέπλεκε τις ελληνικές εθνικές δυνάμεις, μέρος των οποίων είναι πλέον ο Ε.Δ.Ε.Σ., στις εμφύλιες διαμάχες στη Γιουγκοσλαβία.

Παπανδρέου προς Ν. Ζέρβα.
29 Μαΐου 1944. F.O.371/43688/R9074.

29/5/1944 3318

Μεταδίδεται ότι οι Γερμανοί συνέλαβαν περισσότερα από 500 άτομα στην περιοχή του Ρεθύμνου, στα πλαίσια των μέτρων που λαμβάνουν για την ασφάλεια της Κρήτης.

Game Book.
Απόρρ., Ιούν. 1944. F.O.371/43690/R10931.

29/5/1944 3319

Μεταδίδεται ότι βρετανικές μονάδες καταδρομών επιτέθηκαν εναντίον των γερμανικών δυνάμεων στη Σάμο. Σκοτώθηκαν δύο Γερμανοί.

Game Book.
Απόρρ., Ιούν. 1944. F.O.371/43690/R10931.

29/5/1944 3320

Ο Torrance έχει σχηματίσει την εντύπωση ότι οι δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. αποσύρονται από το Ματσούκι, όπου είχαν προβεί σε στρατολόγηση ανδρών και κατάσχεση ζώων στις 25 Μαΐου, ισχυριζόμενες ότι ενεργούν κατόπιν βρετανικών οδηγιών και ζητώντας να αποσυρθεί ο Ζέρβας από την περιοχή. Οι δυνάμεις του Ζέρβα είχαν εισέλθει στο χωριό δύο μέρες μετά τον Ε.Λ.Α.Σ., δίχως να προχωρήσουν σε επιθετική ενέργεια.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7398, 1 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R8904.

29/5/1944 3321

Ο Leeper εκθέτει στον Eden τις απόψεις του για τις μειονότητες στην Ελλάδα και τις ελληνικές μειονότητες εκτός Ελλάδας. Επίσης του διαβιβάζει σχετικό αναλυτικό μνημόνιο του A. R. Burn. Τονίζει ότι δεν υφίσταται μείζον μειονοτικό πρόβλημα εντός της χώρας, χάρις στις ανταλλαγές πληθυσμών, που πραγματοποιήθηκαν μετά το 1918 μεταξύ Ελλάδας, Τουρκίας και Βουλγαρίας.

Leeper προς Eden.
Αριθ. 107, 29 Μαΐου 1944. F.O.371/43775/R12193.

29/5/1944 3322

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι, μόλις πληροφορήθηκε, πως 25 επιπλέον Ρώσοι, που φυγάδευσε ο Stevens από την Πελοπόννησο, έφθασαν στο Bari.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 348, 29 Μαΐου 1944. F.O.371/43766/R8442.

29/5/1944 3323

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι ο Novikov αναβάλλει τη λήψη οποιασδήποτε

απόφασης, σχετικά με το ζήτημα των Ρώσων αιχμαλώτων που δραπέτευσαν από τους Γερμανούς στην Ελλάδα, προφασιζόμενος ότι αναμένει διαταγές από τη Μόσχα. Ο Leeper, που είχε αναφέρει στο ζήτημα από τις 23 Φεβρουαρίου και το είχε επανειλημμένα υπενθυμίσει στον Σοβιετικό Πρεσβευτή, τον ενημέρωσε πλέον ότι είναι αδύνατο να συντηρηθούν τα άτομα αυτά και οι Βρετανοί αξιωματικοί - σύνδεσμοι θα συνεχίσουν να τα φυγαδεύουν εκτός Ελλάδας.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 348, 29 Μαΐου 1944. F.O.371/43766/R8442.

29/5/1944 3324

Ο Σβώλος, ο Πορφυρογένης και ο Π. Ρούσσος ζητούν από τον Παπανδρέου, για να συμμετάσχουν οι φορείς τους οποίους αντιπροσωπεύουν στην Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας και να λυθεί το συνταγματικό: 1) να εγκατασταθεί στην Ελεύθερη Ελλάδα τμήμα της Κυβέρνησης, 2) η Κυβέρνηση να έχει μόνιμο και όχι προσωρινό χαρακτήρα, και 3) ο Παπανδρέου να καταδικάσει τα Τάγματα Ασφαλείας. Συμφωνούν στην αναλογική συμμετοχή, που ο Παπανδρέου προτείνει, αλλά θα παραδώσουν τα ονόματα εκείνων που θα συμμετάσχουν στην κυβέρνηση, μετά την τελική συμφωνία.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 354, immediate, 29 Μαΐου 1944. F.O.371/43732/R8429.

30/5/1944 3325

Κρατούμενοι του στρατοπέδου Χαϊδαρίου εκτελούν έργα στο λιμάνι του Πειραιά υπό τις διαταγές των Γερμανών. Είναι βέβαιο ότι οι ίδιοι θα αντιμετωπίσουν ηρωικά το εκτελεστικό απόσπασμα, πληρώνοντας με τη ζωή τους κάποια άχρηστη πράξη δολιοφθοράς.

Report on conditions in Athens up to 30 May 1944.
28 Ιουν. 1944. F.O.371/43690/R11347.

30/5/1944 3326

Σύμφωνα με πληροφορία που έφτασε στην Αθήνα, οι Γερμανοί κρέμασαν από έναν νεαρό χωρικό σε κάθε τηλεγραφικό στύλο, μεταξύ Ξυλοκάστρου και Αιγίου, ως αντίποινα για την καταστροφή κάποιων τηλεγραφικών καλωδίων από τους αντάρτες.

Report on conditions in Athens up to 30 May 1944.
28 Ιουν. 1944. F.O.371/43690/R11347.

30/5/1944 3327

Το μεγαλύτερο τμήμα της κοινής γνώμης στην Αθήνα, μετά από τρία χρόνια πίστης και αφοσίωσης στον Δαμασκηνό, έχει απογοητευθεί από τον πολιτικό ρόλο που παίζει πλέον και ο κατ' οίκον περιορισμός του από τους Γερμανούς δεν δημιούργησε καμία συγκίνηση.

Report on conditions in Athens up to 30 May 1944.
28 Ιουν. 1944. F.O.371/43690/R11347.

30/5/1944 3328

Οι φοιτητές της Αθήνας, που ίδρυσαν τον Εθνικό Σύνδεσμο Ανωτάτων Σχολών, επέλεξαν τον όρο "σύνδεσμος", επειδή ο όρος "οργάνωση" εμπνέει πλέον τόση δυσπιστία, ώστε είχαν την ελπίδα πως με μία διαφορετική λέξη, θα μπορούσαν να κερδίσουν τη συμπάθεια περισσότερων ατόμων στις προσπάθειές τους για την εθνική ενότητα.

Report on conditions in Athens up to 30 May 1944.
28 Ιουν. 1944. F.O.371/43690/R11347.

30/5/1944 3329

Παρά το γεγονός ότι το εθνικό φρόνημα στην Αθήνα παραμένει υψηλό και το αντιστασιακό πνεύμα ακλόνητο, παρατηρείται αυξανόμενο μίσος ή αδιαφορία της κοινής γνώμης προς τις διάφορες στρατιωτικές ή πολιτικές οργανώσεις, η επιρροή των οποίων, για το λόγο αυτό, μειώνεται. Καθώς το Ε.Α.Μ. εκπόρνευσε τον αγώνα και τον μετέτρεψε σε ταξική πάλη, υποχρέωσε τις εθνικιστικές οργανώσεις να εστιάσουν τις ενέργειές τους εναντίον του, με αποτέλεσμα ο κόσμος να μην εμπιστεύεται πλέον οποιονδήποτε.

Report on conditions in Athens up to 30 May 1944.
28 Ιουν. 1944. F.O.371/43690/R11347.

30/5/1944 3330

Η συγκρότηση της Π.Ε.Ε.Α. δεν εξέπληξε κανένα στην Ελλάδα, καθώς όλοι γνωρίζουν ότι το Κ.Κ.Ε. είναι στην πραγματικότητα επικεφαλής του Ε.Α.Μ., και ότι η Π.Ε.Ε.Α. αποτελεί απλώς το νέο προκάλυμμα του κόμματος αυτού. Η αποτυχία της απεργίας των δημοσίων υπαλλήλων, που είχε οργανώσει η Π.Ε.Ε.Α. στην Αθήνα, καθώς και ο επονείδιστος τρόπος διεξαγωγής των εκλογών που προκήρυξε, αποδεικνύουν με τον εναργέστερο τρόπο το χαρακτήρα, τις επιδιώξεις, αλλά και τη μικρή επιρροή της.

Report on conditions in Athens up to 30 May 1944.
28 Ιουν. 1944. F.O.371/43690/R11347.

30/5/1944 3331

Ο Ζέρβας θεωρείται το αναγκαίο, αντίπαλο δέος του Ε.Λ.Α.Σ., δίχως, ωστόσο, η οργάνωσή του να εμπνέει εμπιστοσύνη στην πλειοψηφία του λαού. Δεν κρίνεται κατάλληλος ως ηγέτης, ενώ οι Ε.Ο.Ε.Α. έχουν χαρακτήρα ιδιωτικού στρατού, ακριβώς όπως οι ομάδες του Ε.Λ.Α.Σ. χαρακτήρα ταξικού στρατού. Μεγάλος αριθμός ατόμων επιστρέφει στην Αθήνα απογοητευμένος από την κατάσταση στην Ελεύθερη Ορεινή Ελλάδα.

Report on conditions in Athens up to 30 May 1944.
28 Ιουν. 1944. F.O.371/43690/R11347.

30/5/1944 3332

Η Π.Ε.Α.Ν. και η Ιερή Ταξιαρχία έχουν αποκηρύξει τον Κανελλόπουλο, που υπήρξε ηγέτης τους, και ακολουθούν κοινή γραμμή. Η Ιερή Ταξιαρχία, πάντως, έχει αποκτήσει κακή φήμη, καθώς ορισμένα μέλη της φέρουν όπλα με την άδεια των Γερμανών και συνεργάζονται με τα Τάγματα Ασφαλείας εναντίον των κομμουνιστών.

Report on conditions in Athens up to 30 May 1944.
28 Ιουν. 1944. F.O.371/43690/R11347.

30/5/1944 3333

Η Εθνική Δράση είναι σημαντικότερη οργάνωση από τον Π.Α.Σ. και, πιθανότατα, η μόνη δεξιά οργάνωση που θα παίξει κάποιο ρόλο μετά τον πόλεμο. Έχει κερδίσει τη συμπάθεια μεγάλης μερίδας του κόσμου, καθώς υποστηρίζει σταθερά τη νόμιμη ελληνική Κυβέρνηση. Τα μέλη της, ο αριθμός των οποίων δεν είναι μεγάλος, έχουν επιλεγεί προσεκτικά, ενώ είναι και πολλοί εκείνοι που την υποστηρίζουν.

Report on conditions in Athens up to 30 May 1944.
28 Ιουν. 1944. F.O.371/43690/R11347.

30/5/1944 3334

Η Αθήνα αποτελεί το καλύτερο σημείο για τη συλλογή πληροφοριών σχετικά με τα συναισθήματα και τις προσδοκίες του κατεχόμενου λαού. Η μετάβαση στην επαρχία είναι εξαιρετικά δύσκολη και επικίνδυνη, λόγω των μέτρων των γερ-

μανικών Αρχών Κατοχής, ενώ στις "απελευθερωμένες" περιοχές, που ελέγχει το Ε.Α.Μ., οι κάτοικοι ζούν υπό το κράτος του τρόμου, η έκταση του οποίου δεν έχει προηγούμενο, και δεν έχουν άλλες επιλογές εκτός από τη δουλική υποταγή στο Ε.Α.Μ. ή τη διαφυγή στην Αθήνα.

Report on conditions in Athens up to 30 May 1944.
28 Ιουν. 1944. F.O.371/43690/R11347.

30/5/1944 3335

Η μετάβαση και η μετακίνηση στην ελληνική επαρχία είναι ιδιαίτερα δυσχερής, δίχως ειδική άδεια των γερμανικών Αρχών Κατοχής, οι οποίες και έχουν απαγορεύσει εξολοκλήρου τη μετάβαση σε συγκεκριμένες περιοχές. Επίσης δυσχέρειες δημιουργούνται λόγω προβλημάτων στα μέσα συγκοινωνίας. Στις περιοχές που ελέγχει το Ε.Α.Μ. απαγορεύεται οποιαδήποτε κίνηση δίχως άδεια του Ε.Λ.Α.Σ. Εάν, για παράδειγμα, μεταβεί κάποιος στην Εύβοια χωρίς ειδική άδεια του Ε.Λ.Α.Σ., κινδυνεύει να συλληφθεί, να βασανισθεί ή, ακόμη, και να εκτελεσθεί. Οι κάτοικοι της επαρχίας είναι απομονωμένοι και δεν έχουν πληροφορίες ούτε για τα γεγονότα που σημειώνονται σε γειτονικές τους περιοχές.

Report on conditions in Athens up to 30 May 1944.
28 Ιουν. 1944. F.O.371/43690/R11347.

30/5/1944 3336

Οι άστεγοι στην Ελλάδα αριθμούν 524.000 άτομα, λόγω των καταστροφών που προξένησαν οι Γερμανοί σε πλήθος χωριών. Στον αριθμό αυτό δεν περιλαμβάνονται οι άστεγοι στην Κρήτη, ούτε όσοι κατοικούν στις περιοχές που κατέχουν οι Βούλγαροι.

Report on conditions in Athens up to 30 May 1944.
28 Ιουν. 1944. F.O.371/43690/R11347.

30/5/1944 3337

Το Κάιρο τηλεγραφεί στον Torrance ότι, κατά την παράδοση του τηλεγραφήματος του Παπανδρέου στον Ζέρβα, θα πρέπει να του τονίσει ότι το Γ.Σ.Μ.Α. αναμένει την άμεση επιστροφή του απεσταλμένου του Milhajlovic στη Γιουγκοσλαβία.

Boxshall προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7403, 3 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9074.

30/5/1944 3338

Τηλεγραφείται στον Βρετανό αξιωματικό - σύνδεσμο στην Ηλεία ότι είναι πρόωρο να συζητηθεί οποιαδήποτε συμμετοχή των Ταγμάτων Ασφαλείας στον Εθνικό Στρατό, που πρόκειται να δημιουργηθεί στην Ελλάδα.

Boxshall προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7407, 3 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9074.

30/5/1944 3339

Σύμφωνα με δημοσίευμα του "Ριζοσπάστη", οι όροι που θέτει η Π.Ε.Ε.Α. για να στηρίξει την Κυβέρνηση της Μέσης Ανατολής είναι οι εξής: 1) να δηλώσει ακριβώς ο Γεώργιος Β΄ τη θέση του· 2) να δημιουργηθεί άμεσα κυβέρνηση στην Ελεύθερη Ελλάδα με αναλογική συμμετοχή της Π.Ε.Ε.Α., του Ε.Α.Μ. και του Κ.Κ.Ε.· 3) να εξασφαλισθεί η λαϊκή κυριαρχία και να ενισχυθεί ο Ε.Λ.Α.Σ.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7508, 29 Ιουν. 1944. F.O.371/43689/R10432.

30/5/1944 3340

Σύμφωνα με δημοσίευμα του "Ριζοσπάστη", κατά τη συνεδρίαση του Εθνικού Συμβουλίου, διαπιστώθηκε ότι: 1) η παρουσία της Π.Ε.Ε.Α. στο Συνέδριο του Λιβάνου υπήρξε ισχυρή, ενώ των εκπατρισθέντων πολιτικών αδύναμη· 2) η Π.Ε.Ε.Α. επικύρωσε τη συμφωνία με τον Γεώργιο Β΄ να μην επιστρέψει [στην Ελλάδα πριν από τη διενέργεια δημοψηφίσματος]· 3) ο Παπανδρέου είναι εχθρός της εθνικής ενότητας και συμπλέει με τον Ζέρβα, τον Άξονα κ.λπ.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7508, 29 Ιουν. 1944. F.O.371/43689/R10432.

30/5/1944 3341

Το F.O., απαντώντας σε σχετικό ερώτημα του Leeper, (τηλ. 341, 26 Μαΐου), τονίζει ότι, εάν η σοβιετική Κυβέρνηση επιτρέψει στη βρετανική πλευρά να αναλάβει την ενημέρωση σχετικά με τα μεταξύ τους συμφωνηθέντα, θα είναι προφανές στο Ε.Α.Μ. ότι δεν έχει πλέον τη σοβιετική υποστήριξη. Εάν, όμως, ανακοινωθεί στον Παπανδρέου το σύνολο των συμφωνηθέντων, θα υπάρξουν παρερμηνείες και θα θεωρηθεί ότι πρόκειται για συμφωνία κατανομής των Βαλκανίων σε σφαίρες επιρροής, γεγονός που θα έχει αρνητικές συνέπειες για τη Βρετανία, στη Μέση Ανατολή και στη νοτιοδυτική Ευρώπη.

F.O. προς Leeper.
Τηλ. 246, 30 Μαΐου 1944. F.O.371/83687/R8321.

30/5/1944 3342

Ο Leeper συναντά, με δική του πρωτοβουλία, τον Λαμπράκη και τον ερωτά για τις δραστηριότητές του στην Αθήνα, αφήνοντας να εννοηθεί ότι δεν του ενέπνευσαν εμπιστοσύνη. Ο Πρεσβευτής τονίζει ότι η βρετανική πλευρά αναμένει να συνεργασθούν πλήρως όλοι οι Έλληνες, που βρίσκονται στη Μέση Ανατολή, με τον Παπανδρέου και την κυβέρνησή του. Διευκρινίζει ότι θεωρεί τον ίδιον τον Λαμπράκη παράγοντα αστάθειας και η παρουσία του στο Κάιρο δεν είναι ευπρόσδεκτη. Παρά τις προθέσεις του Leeper, το κλίμα της συνάντησης είναι εγκάρδιο.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 357, important, απόρρ., 30 Μαΐου 1944. F.O.371/43767/R8490.

31/5/1944 3343

Οι αντιπρόσωποι της Π.Ε.Ε.Α., Σβώλος, Πορφυρογένης και Π. Ρούσσος, τηλεγραφούν στην Π.Ε.Ε.Α., απαντώντας στο σχετικό από 27 Μαΐου τηλεγράφημά της. Τονίζουν ότι στο Συνέδριο του Λιβάνου υπογράφηκε Συμβόλαιο βασικών αρχών. Τυχόν διαφωνία της Π.Ε.Ε.Α. με το Συμβόλαιο αυτό, θα πρέπει να τους υποδειχθεί ακριβώς, λαμβάνοντας υπόψη τη δύσκολη θέση τους. Διαφορετικά, θα φέρουν οι ίδιοι την ευθύνη, καθώς έχουν γνώση της κατάστασης. Στο μεταξύ έχει συμφωνηθεί, εν αναμονή θετικής απάντησης της Π.Ε.Ε.Α., να αναλάβει η πλευρά τους πέντε υπουργεία, από τα δεκαπέντε συνολικά της Κυβέρνησης. Θα πρόκειται, μάλλον, για τα εξής υπουργεία: Οικονομικών, Εθνικής Οικονομίας, Συγκοινωνιών, Εργασίας και Γεωργίας. Ο Σακαλής, κοινής αποδοχής, θα αναλάβει το Υπουργείο Εσωτερικών και οι ίδιοι θα επιμείνουν να υπάρξει Υφυπουργείο Εσωτερικών στην Ελλάδα, το οποίο θα αναλάβει πρόσωπο που θα υποδείξει η Π.Ε.Ε.Α.

Σβώλος, Πορφυρογένης, Π. Ρούσσος προς Π.Ε.Ε.Α.
31 Μαΐου 1944. F.O.371/43688/R9074.

31/5/1944 3344

Ο Μάντακας τηλεγραφεί στο Γ.Σ.Μ.Α. ότι ο Παπαγιαννόπουλος και ο Γιακουμάκης είναι ασφαλείς και βρίσκονται στη XI Μεραρχία του Ε.Λ.Α.Σ.

Μάντακας προς Γ.Σ.Μ.Α.
31 Μαΐου 1944. F.O.371/43688/R9074.

31/5/1944 3345

Κατά τις εκλογές που προκήρυξε η Π.Ε.Ε.Α., κυκλοφόρησε κατάλογος 20 υποψηφίων του Ε.Α.Μ. στην Αθήνα και 7 υποψηφίων στον Πειραιά. Καθώς τα ονόματά τους έγιναν ευρέως γνωστά, όλοι θα πρέπει να έχουν εκλεγεί και να βρίσκονται στο βουνό. Ο κατάλογος περιελάμβανε και τους εξής: Μ. Σβώλου, Σβώλο, Μπακιρτζή, Αγγελόπουλο, Κόκκαλη, Μάντακα, Ζέβγο, Καρβούνη και Χατζή.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 22.
31 Μαΐου 1944. F.O.371/43688/R9075.

31/5/1944 3346

Αναφέρεται ότι έγινε για πρώτη φορά ανεφοδιασμός των μη εαμικών ανταρτικών ομάδων, που δρουν κυρίως στην ανατολική Μακεδονία. Παρά την άμεση διαμαρτυρία του Γενικού Στρατηγείου του Ε.Λ.Α.Σ., φαίνεται ότι οι δυνάμεις του στην περιοχή αυτή προσπαθούν να συνυπάρξουν με τις παραπάνω αντίπαλες ομάδες.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 22.
31 Μαΐου 1944. F.O.371/43688/R9075.

31/5/1944 3347

Έφθασε στο Κάιρο ο Λαμπράκης, ο οποίος απέτυχε να εμποδίσει την αναχώρηση από την Ελλάδα αριθμού πολιτικών του αντιπάλων, ιδιαίτερα δε του Παπανδρέου.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 22.
31 Μαΐου 1944. F.O.371/43688/R9075.

31/5/1944 3348

Έφθασε στο Κάιρο ο Σγουρίτσας, ως εντεταλμένος αντιπρόσωπος του Ζέρβα στη νέα Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 22.
31 Μαΐου 1944. F.O.371/43688/R9075.

31/5/1944 3349

Η τιμή του ψωμιού στην Αθήνα είναι πλέον 35.000 δρχ. η οκά, ενώ το πρώτο δεκαήμερο του Μαΐου ήταν 25.000 δρχ.

Υπουργείο Εξωτερικών Σουηδίας προς F.O.
Aide-memoire, 31 Οκτ. 1944. F.O.371/43720/R18836.

31/5/1944 3350

Το σύνολο των συμμαχικών δυνάμεων στην Ελλάδα ανέρχεται σε [40.361 άτομα]: 361 άνδρες της Σ.Σ.Α. και βρετανικών στρατευμάτων, 35.000 αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ., 4.500 αντάρτες του Ζέρβα και 500 αντάρτες των Καπεταναίων [της ανατολικής Μακεδονίας].

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

31/5/1944 3351

Όλοι οι αντιπρόσωποι των κομμάτων και των αντιστασιακών οργανώσεων που συμμετείχαν στο Συνέδριο του Λιβάνου ζήτησαν γραπτώς από τον Παπανδρέου να μεταφέρει στον Leeper τις θερμότατες ευχαριστίες τους για τις μεγάλες υπηρεσίες που προσέφερε στην ελληνική υπόθεση, καθώς και για την πολύτιμη συμβολή του στην επίτευξη της εθνικής ενότητας. Στη σχετική επιστολή του προς τον Leeper, ο Παπανδρέου προσθέτει και τις δικές του εγκάρδιες ευχαριστίες.

Παπανδρέου προς Leeper.
Αριθ. 15134, 31 Μαΐου 1944. F.O.371/43704/R8940.

31/5/1944 3352

Η Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ τηλεγραφεί ότι το Ε.Α.Μ. στην Αθήνα καθυστερεί την παράδοση διαβατηρίων σε άτομα που κινδυνεύουν να συλληφθούν, προβάλλοντας ως δικαιολογία τυπικά θέματα. Ζητεί να δοθούν οδηγίες να διευκολυνθεί η Υπηρεσία στην οργάνωση των διαφυγών και να ορισθεί Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στο Ε.Α.Μ., ώστε να αντικατασταθεί το μέλος της οργάνωσης που δημιουργεί το όλο ζήτημα.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7410, 5 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9074.

31/5/1944 3353

Σύμφωνα με ανακοινωθέν του Πρακτορείου Ελεύθερης Ελλάδας, δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. επιτέθηκαν σε γερμανικές φάλαγγες στη Θεσσαλία, στη δυτική Μακεδονία και στην Ήπειρο και τους προξένησαν βαρειές απώλειες. Συνελήφθησαν αιχμάλωτοι και κυριεύθηκαν πολεμοφόδια.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7416, 7 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9331.

31/5/1944 3354

Ο Leeper τηλεγραφεί στον Moyne ότι ο Ι. Πολίτης ενημέρωσε την ελληνική Κυβέρνηση πως διευθετείται το ζήτημα της συμμετοχής του ελληνικού λόχου και της ναυτικής μονάδας, που βρίσκονται στη Νάπολη, στην παρέλαση που θα πραγματοποιηθεί μετά την πτώση της Ρώμης. Ο Leeper διαβιβάζει και υποστηρίζει το αίτημα του Παπανδρέου να μεταβεί επί τόπου Έλληνας κινηματογραφιστής, για να καλύψει το γεγονός.

Leeper προς Υπουργό άνευ χαρτοφυλακίου Βρετανίας στο Αλγέρι.
Τηλ. 129, 31 Μαΐου 1944. F.O.371/43702/R8580.

31/5/1944 3355

Ο Churchill ενημερώνει τον Roosevelt ότι η σοβιετική και η βρετανική Κυβέρνηση συμφώνησαν, κατ' αρχήν, να αναλάβει η μεν πρώτη την πρωτοβουλία των κινήσεων στη Ρουμανία και η δεύτερη στην Ελλάδα, βάσει των στρατιωτικών δεδομένων, και του ζητεί να εγκρίνει τα συμφωνηθέντα. Σημειώνει ότι το τελευταίο έχει τεθεί ως όρος από τη σοβιετική Κυβέρνηση και τονίζει ότι η συμφωνία αφορά αποκλειστικά τις επιχειρήσεις κατά τη διάρκεια του πολέμου.

F.O. προς Ουάσιγκτων.
Τηλ. 4829, immediate, άκρως απόρρ., προσωπικό, 31 Μαΐου F.O.371/43687/R8543.

31/5/1944 3356

Ο Ανώτατος Στρατιωτικός Διοικητής Μέσης Ανατολής τηλεγραφεί στο W.O. ότι η ελληνική Κυβέρνηση συμφωνεί να δημιουργηθεί ορεινή ταξιαρχία, που θα αποτελεί μέρος των ελληνικών δυνάμεων.

Ανώτατος Στρατιωτικός Διοικητής Μέσης Ανατολής προς W.O.
Τηλ. SD/06867, εμπιστευτικό, 31 Μαΐου 1944. F.O.371/43702/R8638.

Μάιος 1944 3357

Μεταδίδεται ότι οι Γερμανοί εκτέλεσαν έξι άτομα στην Πάρο και τη Σαντορίνη, ως αντίποινα για τη συνεργασία των κατοίκων με τις βρετανικές μονάδες καταδρομών.

Game Book.
Απόρρ., Ιούν. 1944. F.O.371/43690/R10931.

Μάιος 1944 3358

Κατά τη διάρκεια του Μαΐου μεταδόθηκε ότι οι συμμαχικές αεροπορικές δυνάμεις, που επιχείρησαν στην Κρήτη και στα νησιά του Αιγαίου, προκάλεσαν απώλειες 275 ανδρών στους Γερμανούς. Επίσης 6 Έλληνες σκοτώθηκαν και 12 τραυματίσθηκαν. Καταστράφηκαν γερμανικές εγκαταστάσεις στη Ρόδο, αμυντικές εγκαταστάσεις στο Μάλεμε, αποθήκη πετρελαίου στην Πάρο, καθώς και ένα καΐκι στη Νάξο.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

Μάιος 1944 3359

Κατά τη διάρκεια του Μαΐου μεταδόθηκε ότι οι δυνάμεις των ανταρτών στην Κρήτη και στα νησιά του Αιγαίου σκότωσαν 22 Γερμανούς, συνέλαβαν 5 αιχμαλώτους, ενώ είχαν 10 νεκρούς. Κυρίευσαν τρία καΐκια με το φορτίο τους και κατέστρεψαν ένα στρατιωτικό αυτοκίνητο.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

Μάιος 1944 3360

Κατά τη διάρκεια του Μαΐου μεταδόθηκε ότι οι Αρχές Κατοχής εκτέλεσαν περίπου 1205 άτομα, συνέλαβαν 2.078 και πυρπόλησαν 12 χωριά, ως αντίποινα για αντιστασιακές ενέργειες που εκδηλώθηκαν. Συγκεκριμένα, οι Γερμανοί εκτέλεσαν 1055 άτομα, συνέλαβαν 2.018 και πυρπόλησαν 7 χωριά, οι Βούλγαροι εκτέλεσαν άγνωστο αριθμό ατόμων, συνέλαβαν 60 και πυρπόλησαν 5 χωριά, και τα Τάγματα Ασφαλείας εκτέλεσαν 150 άτομα.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

Μάιος 1944 3361

Κατά τη διάρκεια του Μαΐου, μεταδόθηκε ότι οι απώλειες των Γερμανών στην Ελλάδα, (νεκροί - τραυματίες - αιχμάλωτοι), ανέρχονται σε 1480 άνδρες περίπου, των Βουλγάρων σε 90, και των Ταγμάτων Ασφαλείας και άλλων δοσιλογικών ομάδων σε 620 άνδρες. Καταστράφηκαν σκάφη 900 τόννων συνολικά, καθώς και 2 σκάφη άγνωστης χωρητικότητας, 8 ατμομηχανές, 21 βαγόνια σιδηροδρομικών συρμών, ένα τεθωρακισμένο άρμα, και σκοτώθηκαν 44 υποζύγια.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

Μάιος 1944 3362

Κατά τη διάρκεια των επιχειρήσεων του βρετανικού Ναυτικού στην Κρήτη και στα νησιά του Αιγαίου, μεταδόθηκε το Μάιο ότι σκοτώθηκαν πέντε Γερμανοί και τραυματίσθηκαν τέσσερις. Επίσης καταστράφηκαν δύο αεροπλάνα.

Game Book.
Απόρρ., Μάιος 1944. F.O.371/43688/R9772.

Μάιος 1944 3363

Ο Ζέρβας τηλεγραφεί [στα τέλη Μαΐου] στην Κυβέρνηση ότι πρότεινε στον Ε.Λ.Α.Σ. να προσφεύγουν πλέον, τόσο ο ίδιος όσο και ο Ε.Λ.Α.Σ., στο Υπουργείο Εθνικής Αμύνης και στο Γ.Σ.Μ.Α., για οποιοδήποτε ζήτημα ανακύπτει μεταξύ τους, εφόσον όλες οι ανταρτικές δυνάμεις έχουν τεθεί υπό τις διαταγές της Κυβέρνησης Εθνικής Ενότητας, βάσει του Συμβολαίου του Λιβάνου.

Ν. Ζέρβας προς Ελληνική Κυβέρνηση.
Άνευ ημερ. F.O.371/43688/R9074.

1/6/1944 3364

Το P.W.E. δίνει οδηγίες στην Ελληνική Υπηρεσία του B.B.C. να καταδείξει τα ψεύδη της προπαγανδιστικής εκστρατείας των Γερμανών, ότι δήθεν οι Έλληνες κομμουνιστές έχουν υποσχεθεί την ελληνική Μακεδονία στους Βουλγάρους. Επίσης να τονίσει ότι το ηθικό των βουλγαρικών δυνάμεων στα ελληνικά εδάφη είναι χαμηλό, γεγονός που αποδεικνύει ότι ορισμένοι Βούλγαροι έχουν συνειδητοποιήσει τις επιπτώσεις, που θα έχει τυχόν συνέχιση της βάρβαρης συμπεριφοράς τους.

P.W.E. Weekly Directive 2-9 Ιουν. 1944.
1 Ιουν. 1944. F.O.371/43706/R8041.

1/6/1944 3365

Ο Υποστράτηγος Βεντήρης διορίζεται Αρχηγός Γ.Ε.Σ., ο Συνταγματάρχης Λιώσης Αρχηγός Επιτελείου των δυνάμεων Μέσης Ανατολής, ο Συνταγματάρχης Σταθόπουλος Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Στρατιωτικών και ο Συνταγματάρχης Τσακαλώτος Διοικητής της [ΙΙΙ] Ορεινής Ταξιαρχίας. Ο

Ανώτατος Στρατιωτικός Διοικητής Μέσης Ανατολής έχει ήδη εγκρίνει τους διορισμούς αυτούς.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 31 Saving, 6 Ιουν. 1944. F.O.371/43705/R9277.

2/6/1944 3366

Σκάφος 200 τόννων βυθίζεται στον Πειραιά μετά από δολιοφθορά.

Game Book.
Απόρρ., Ιούν. 1944. F.O.371/43690/R10931.

2/6/1944 3367

Μεταδίδεται ότι πατριώτες στη Ζάκυνθο εκτέλεσαν δοσίλογο.

Game Book.
Απόρρ., Ιούν. 1944. F.O.371/43690/R10931.

2/6/1944 3368

Ο Fraser ενημερώνει τον Laskey ότι ο Βαρβαρέσσος του έχει, ήδη, αναφέρει την πρόθεση της ελληνικής Κυβέρνησης να ζητήσει μακροχρόνιο δάνειο 25.000.000 δολλαρίων από την Κυβέρνηση των Η.Π.Α. και σημειώνει ότι η βρετανική πλευρά θα μπορούσε να υποστηρίξει το αίτημα αυτό. Η βρετανική Κυβέρνηση δεν έχει προκαταβάλει στην ελληνική άλλα ποσά, πέραν όσων καταβλήθηκαν μέχρι το 1941. Από τότε η ελληνική Κυβέρνηση έχει δαπανήσει σημαντικό ποσό, από το απόθεμα των 35.000.000 στερλινών της Τράπεζας της Ελλάδος, αλλά υπάρχουν διαθέσιμες περίπου 19.000.000 στερλίνες ακόμα. Ως γνωστόν, η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι το κεφάλαιο αυτό ανήκει στην Τράπεζα της Ελλάδος και όχι στην ίδια.

Fraser προς Laskey.
Αριθ. F.17274/4, 2 Ιουν. 1944. F.O.371/43723/R9002.

2/6/1944 3369

Το F.O. τηλεγραφεί στον Leeper ότι ζήτησε από τις κυβερνήσεις των Η.Π.Α. και της Σοβιετικής Ένωσης να δώσουν εντολή στους αντιπροσώπους τους στο Κάιρο να συνεργασθούν στενά με τον ίδιο, στην αντιμετώπιση της ελληνικής πολιτικής κατάστασης. Το F.O. ελπίζει ότι ο Leeper θα βρίσκεται στο μεταξύ, σε στενή επαφή με τον McVeagh και τον Novikov, χωρίς να περιμένει την απο-

στολή των οδηγιών αυτών. Ωστόσο, το F.O. ανησυχεί για την έλλειψη επαφής, που φαίνεται ότι υπάρχει μεταξύ του Leeper και του Novikov. Φοβάται ότι, αν ο Leeper δεν μπορέσει να συνάψει καλές προσωπικές σχέσεις μαζί του, θα είναι δύσκολο να διατηρηθεί ένα ενωμένο μέτωπο, ανεξάρτητα από οποιεσδήποτε οδηγίες λάβει ο τελευταίος από την κυβέρνησή του.

F.O. προς Leeper.
Τηλ. 253, 2 Ιουν. 1944. F.O.371/43732/R8428.

2 - 3/6/1944 3370

Η συμμαχική αεροπορία πραγματοποιεί, επί δύο συνεχόμενες μέρες, αεροπορικές επιδρομές στο Ηράκλειο. Ο αριθμός των νεκρών είναι μεγάλος, ενώ βυθίζονται και δύο γερμανικά σκάφη.

Game Book.
Απόρρ., Ιούν. 1944. F.O.371/43690/R10931.

3/6/1944 3371

Ο Barnes έχει διαπιστώσει, πέραν πάσης αμφιβολίας, ότι δεν υπάρχει επαφή μεταξύ του Ζέρβα και των Γερμανών, οι οποίοι προσπαθούν να τον πάρουν με το μέρος τους. Το γεγονός ότι ο Ζέρβας δεν προέβη σε προκλητικές ενέργειες εναντίον των Γερμανών, οφείλεται σε συμβουλή του ίδιου του Barnes.

Report on Observations in Greece from July 1943 to April 1944, by ... Barnes.
Απόρρ., 3 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9897.

3/6/1944 3372

Το Πρακτορείο Ελεύθερης Ελλάδας ανακοινώνει ότι μονάδες του Ε.Λ.Α.Σ. επιτέθηκαν εναντίον γερμανικής, μηχανοκίνητης φάλαγγας, βορειοανατολικά του Καλαμά. Ο εχθρός είχε ένα νεκρό και τρεις τραυματίες, ενώ οι αντάρτες κυρίευσαν ένα όχημα, αυτόματα όπλα, χειροβομβίδες και τηλεπικοινωνιακό υλικό.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7421, 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9331.

3/6/1944 3373

Το Πρακτορείο Ελεύθερης Ελλάδας μεταδίδει ότι μονάδες του Ε.Λ.Α.Σ. κατέστρεψαν τα δύο από τα επτά οχήματα γερμανικής φάλαγγας, που διέσχιζε γέφυρα κοντά στα Τρίκαλα. Σκοτώθηκαν 12 Γερμανοί.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7421, 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9331.

3/6/1944 3374

Σύμφωνα με το Πρακτορείο Ελεύθερης Ελλάδας, δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. επιτέθηκαν εναντίον 100 Γερμανών, που εκινούντο από τα Τρίκαλα προς τον Τίρναβο, και τους υποχρέωσαν να υποχωρήσουν. Οι γερμανικές απώλειες ήταν πέντε νεκροί και έξι τραυματίες. Επίσης δύο αντάρτες σκοτώθηκαν κατά την επιχείρηση.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7421, 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9331.

3/6/1944 3375

Το Πρακτορείο Ελεύθερης Ελλάδας ανακοινώνει ότι ο εχθρός επιτέθηκε στην Αγόριανη, την Καΐτσα και την Κάτω Γρανίτσα. Άρχισε να πυρπολεί την Κάτω Γρανίτσα αλλά απωθήθηκε από τον Ε.Λ.Α.Σ., οι απώλειες του οποίου ανήλθαν σε 39 νεκρούς και 30 τραυματίες. Οι Γερμανοί υποχώρησαν στο Δομοκό και στα Φάρσαλα.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7421, 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9331.

3/6/1944 3376

Σύμφωνα με το Πρακτορείο Ελεύθερης Ελλάδας, εχθρική περίπολος διαλύθηκε από δύναμη του Ε.Λ.Α.Σ. κοντά στα Τρίκαλα. Ο επικεφαλής Καπετάνιος του Ε.Λ.Α.Σ. σκοτώθηκε κατά την επιχείρηση.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7421, 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9331.

3/6/1944 3377

Ο Leeper πληροφορεί το F.O. ότι έλαβε τηλεγράφημα του Hammond, στο οποίο αναφέρεται ότι οι προκηρύξεις του P.W.E., με τα κείμενα ομιλιών του Churchill και του Παπανδρέου, έγιναν δεκτές με ικανοποίηση στην περιοχή Καρπενησίου, όπου ο κόσμος επευφημεί τους αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ., με την ελπίδα ότι θα υπάρξει ενότητα. Το γεγονός είναι ιδιαίτερα σημαντικό, καθώς το Εθνικό Συμβούλιο της Π.Ε.Ε.Α. συνεδριάζει στο Καρπενήσι.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 372, απόρρ., 3 Ιουν. 1944. F.O.371/43732/R8772.

3/6/1944 3378

Ο Leeper ευχαριστεί το F.O. για το γεγονός ότι ζήτησε από τις κυβερνήσεις των Η.Π.Α. και της Ε.Σ.Σ.Δ. να υποστηρίξουν την κυβέρνηση Παπανδρέου. Εξάλλου, στα πλαίσια της προσπάθειας αυτής, και ο Σβώλος του ανέφερε ότι επισκέφθηκε τη σοβιετική πρεσβεία, όπου έγινε δεκτός από τον Σύμβουλο Solod, στον οποίο τόνισε την πλήρη υποστήριξη της αντιπροσωπείας της Π.Ε.Ε.Α. προς τον Παπανδρέου και το Συμβόλαιο του Λιβάνου. Το ίδιο έπραξε και σε συνάντηση με τον McVeagh.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 374, important, απόρρ., 3 Ιουν. 1944. F.O.371/43732/R8752.

3/6/1944 3379

Ο Σβώλος αναφέρει στον Leeper ότι εξακολουθεί να ελπίζει πως ο Σαράφης θα επιτύχει να εξασφαλίσει τη συμμετοχή του Ε.Α.Μ. στην Κυβέρνηση. Εάν, όμως, αποτύχει, ο ίδιος έχει ζητήσει από τον Παπανδρέου να προχωρήσει στη συγκρότηση της Κυβέρνησης, χωρίς να αποκλείσει μελλοντική συμμετοχή της Αριστεράς. Ο Παπανδρέου, εξάλλου, ζήτησε από τον Σβώλο να στείλει το Ε.Α.Μ. γραπτά στον ίδιο (τον Σβώλο) τους λόγους της τυχόν μη συμμετοχής του στην Κυβέρνηση και ταυτόχρονα να τον εξουσιοδοτεί να προχωρήσει στα συμφωνηθέντα του Λιβάνου. Ο Σβώλος αποδέχθηκε το αίτημα.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 375, important, απόρρ., 3 Ιουν. 1944. F.O.371/43732/R8751.

4/6/1944 3380

Το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. προτείνει στην Κυβέρνηση να ορισθεί ο Σαρηγιάννης ανώτατος διοικητής των ανταρτών, καθώς συγκεντρώνει ευρύτερη αποδοχή και περισσότερα προσόντα από τον Οθωναίο.

Γενικό Στρατηγείο Ε.Λ.Α.Σ. προς Ελληνική Κυβέρνηση.
4 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9537.

4/6/1944 3381

Η Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ διαμαρτύρεται για την έλλειψη κατανόησης εκ μέρους των αντιπροσώπων του Ε.Α.Μ. στην Αθήνα, καθώς συνεχίζεται για έβδομη μέ-

ρα η καθυστέρηση της παράδοσης των διαβατηρίων, που προορίζονται για όσους θα διαφύγουν στη Μέση Ανατολή και στη Μικρά Ασία. Η ΦΟΞ τηλεγραφεί από κοινού στο ίδιο πνεύμα.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7421, 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9331.

4/6/1944 3382

Ο Leeper παραδίδει στον Παπανδρέου μήνυμα που έστειλαν οι Μπακιρτζής, Χατζής και Σιάντος στον Σβώλο. Στο μήνυμα τονίζεται ότι ο Σαράφης δεν πρόσθεσε τίποτα νέο σε όσα γνώριζαν ήδη και ισχύουν όσα του διεμήνυσαν στις 27 Μαΐου.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 379, immediate, απόρρ., 4 Ιουν. 1944. F.O.371/43732/R8789.

5/6/1944 3383

Μεταδίδεται ότι η συμμαχική αεροπορία βομβάρδισε το Καστέλλι της Κρήτης. Δέκα Γερμανοί σκοτώθηκαν και 18 τραυματίσθηκαν.

Game Book.
Απόρρ., Ιούν. 1944. F.O.371/43690/R10931.

5/6/1944 3384

Μεταδίδεται ότι οι Γερμανοί συνέλαβαν 10 άτομα στην Απύρανθο, ως αντίποινα για τις επιχειρήσεις των βρετανικών μονάδων καταδρομών στο νησί.

Game Book.
Απόρρ., Ιούν. 1944. F.O.371/43690/R10931.

5/6/1944 3385

Ο Ζέρβας τηλεγραφεί ότι οι Γιουγκοσλάβοι σύνδεσμοι αποχώρησαν από το Αρχηγείο του. Η εκεί παρουσία τους κρατήθηκε μυστική.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7421, 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9331.

5/6/1944 3386

Ο Παπανδρέου αναλύει στον Γεώργιο Β΄ την κρίση που έχει δημιουργηθεί, λό-

γω της άρνησης της Αριστεράς να συμμετάσχει στην Κυβέρνηση, χωρίς προηγούμενη συμφωνία σχετικά με τους όρους επιστροφής του Βασιλιά στην Ελλάδα. Το ίδιο ζητούν, επίσης, πολλοί άλλοι πολιτικοί, που προτίθενται να εισέλθουν στην Κυβέρνηση. Προτείνει να επιστρέψει ο Γεώργιος Β΄ υπό καθαρά στρατιωτική ιδιότητα, ως συμμαχικός ανώτερος διοικητής. Επιθυμεί, ωστόσο, να γνωρίζει τη στάση της βρετανικής Κυβέρνησης, προτού επιμείνει και ζητήσει σχετική επιστολή από τον Γεώργιο Β΄.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 386, most immediate, άκρως απόρρ., 6 Ιουν. 1944. F.O.371/43746/R8896.

5/6/1944 3387

Ο Παπανδρέου πληροφορεί με επιστολή του τους Σβώλο, Πορφυρογένη και Π. Ρούσσο ότι έχει καθυστερήσει υπερβολικά η συγκρότηση της Κυβέρνησης, λόγω του αιτήματός τους να τους δοθεί το χρονικό περιθώριο, για να ρυθμίσουν με τις οργανώσεις τους τον ορισμό των αντιπροσώπων τους που θα μετάσχουν σε αυτή. Ως εκ τούτου, είναι αναγκασμένος να ζητήσει τον άμεσο ορισμό των παραπάνω αντιπροσώπων.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 395, important, 9 Ιουν. 1944. F.O.371/43732/R9136.

5 - 6/6/1944 3388

Άνδρες του Ε.Λ.Α.Σ. και της Σ.Σ.Α. ανατινάσσουν οδική και σιδηροδρομική σήραγγα στην Κακιά Σκάλα, προκαλώντας καταστροφές σε έκταση 35 μέτρων.

Game Book.
Απόρρ., Ιούν. 1944. F.O.371/43690/R10931.

6/6/1944 3389

Οι αντιπρόσωποι του Ε.Δ.Ε.Σ. στη Μέση Ανατολή, Πυρομάγλου και Σ. Μεταξάς, τηλεγραφούν στον Ζέρβα ότι, λόγω της μη συμμετοχής του Ε.Α.Μ. στην Κυβέρνηση, ο Παπανδρέου και άλλοι συμμετασχόντες στο Συνέδριο του Λιβάνου, θεωρούν επιτακτική τη συμμετοχή του Ε.Δ.Ε.Σ. και προτείνουν τον Σγουρίτσα ως αντιπρόσωπό του. Οι Πυρομάγλου και Μεταξάς συμφωνούν, αλλά ζητούν οδηγίες, καθώς η παραπάνω πρόταση είναι αντίθετη με τις οδηγίες που είχαν.

Κ. Πυρομάγλου (Υπαρχ. Ε.Ο.Ε.Α. Ε.Δ.Ε.Σ.), Σ. Μεταξάς (Αντιπρόσ. Ε.Δ.Ε.Σ. στη Μ. Ανατολή) προς Ν. Ζέρβα.
6 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9537.

6/6/1944 3390

Το Γ.Σ.Μ.Α. ενημερώνει το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. ότι, λόγω της ανάγκης εκπαιδευμένου προσωπικού σε άλλα μέτωπα, το προσωπικό της Σ.Σ.Α. στην Πελοπόννησο θα μειωθεί και θα πραγματοποιεί, αποκλειστικά, συλλογή πληροφοριών και διασπορά προπαγάνδας με στόχο την υπόσκαψη του ηθικού των Γερμανών. Εξάλλου, στην περιοχή θα παραμείνει μόνο ένα μικρό απόσπασμα των συμμαχικών στρατευμάτων.

Γ.Σ.Μ.Α. προς Γενικό Στρατηγείο Ε.Λ.Α.Σ.
6 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9537.

6/6/1944 3391

Ο Waterhouse διαβιβάζει στον Laskey μεταφράσεις άρθρων από μυστικές εφημερίδες που κυκλοφορούν στην Ελλάδα και χαιρετίζουν τη συγκρότηση της νέας Κυβέρνησης Εθνικής Ενότητας, καθώς και τις ενέργειες του Παπανδρέου για τη διεύρυνσή της. Τα άρθρα προέρχονται από τις εφημερίδες "Η Μάχη", "Αγωνιζομένη Ελλάς", "Νέα Ζωή", "Ριζοσπάστης" και "Κήρυξ". (Η τελευταία ανήκει στη P.A.N.).

Waterhouse προς Laskey.
Αριθ. 5(2)44/G, 6 Ιουν. 1944. F.O.371/43732/R9429.

6/6/1944 3392

Ο Waterhouse ενημερώνει τον Laskey ότι ο Πελτέκης, πράκτορας του S.O.E., πρόκειται σύντομα να μεταβεί από το Κάιρο στο Λονδίνο. Το S.O.E. τρέφει μεγάλη εκτίμηση προς το πρόσωπό του. Ο Waterhouse σημειώνει ότι υπήρξε εξαιρετικά χρήσιμος στην εκτέλεση δολιοφθορών, αλλά δημιούργησε πολλά πολιτικά προβλήματα.

Waterhouse προς Laskey.
Αριθ. 5(2)44/G, 6 Ιουν. 1944. F.O.371/43732/R9429.

6/6/1944 3393

Ο Torrance τηλεγραφεί ότι ο Ζέρβας τον πληροφόρησε πως οι Γερμανοί του πρότειναν, εμμέσως, να ανταλλάξει 4 Γερμανούς και 4 στρατιώτες άλλων εθνικοτήτων, που συνελήφθησαν στο Νικολίτσι, με 12 αξιωματικούς και 58 αντάρτες του, που συνελήφθησαν τον περασμένο Οκτώβριο στο Βουλγαρέλι, καθώς και 70 αμάχους, στους οποίους περιλαμβάνονται στελέχη του Ε.Δ.Ε.Σ. Ο Torrance συμβούλευσε τον Ζέρβα να μη δώσει συνέχεια στο θέμα και ζητεί σχετικές οδηγίες.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7435, 12 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9537.

6/6/1944 3394

Ο Woodhouse τηλεγραφεί ότι τέσσερα μετριοπαθή μέλη της Π.Ε.Ε.Α., με επικεφαλής τον Μπακιρτζή, ζήτησαν πρόσφατα από το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. να πιέσει τον Σιάντο να δεχθεί να συμμετάσχει η Π.Ε.Ε.Α. στην Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας, απειλώντας ότι θα παραιτηθούν.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7435, 12 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9537.

6/6/1944 3395

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι ο Παπανδρέου και οι βρετανικές στρατιωτικές αρχές θεωρούν σημαντικό να εκκαθαρισθεί το Κάιρο από όλους τους ανεπιθύμητους Έλληνες αξιωματικούς και όσους δεν εκτελούν συγκεκριμένα καθήκοντα. Στα πλαίσια αυτά, ήδη, αποστρατεύθηκαν πέντε στρατηγοί και 17 συνταγματάρχες, οι οποίοι θα σταλούν, μάλλον, στην Asmara.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 31 Saving, 6 Ιουν. 1944. F.O.371/43705/R9277.

6/6/1944 3396

Οι αντιπρόσωποι της Π.Ε.Ε.Α., του Ε.Α.Μ. και του Κ.Κ.Ε., Σβώλος, Πορφυρογένης και Π. Ρούσσος, απαντούν στον Παπανδρέου, ο οποίος στις 5 Ιουνίου ζήτησε να ορισθούν άμεσα οι αντιπρόσωποι των οργανώσεών τους στην Κυβέρνηση. Εκφράζουν και τη δική τους δυσαρέσκεια για την καθυστέρηση που παρατηρείται και αναφέρουν ότι οι οργανώσεις τους δεν έχουν ακόμη καταλήξει σε συγκεκριμένα ονόματα, ενώ οι ίδιοι μπορούν μόνο να αναμείνουν και να ελπίζουν ότι το ζήτημα θα έχει ευτυχή έκβαση.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 33 Saving, 13 Ιουν. 1944. F.O.371/43705/R9673.

7/6/1944 3397

Ο Ζέρβας τηλεγραφεί στον Πυρομάγλου ότι συμφωνεί να συμμετάσχει ο Σγουρίτσας στην Κυβέρνηση, μόνο, όμως, αν είναι επιτακτική, εθνική ανάγκη.

Ν. Ζέρβας προς Κ. Πυρομάγλου (Υπαρχηγό Ε.Ο.Ε.Α. Ε.Δ.Ε.Σ.).
7 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9537.

7/6/1944 3398

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. επιτίθενται εναντίον σιδηροδρομικού συρμού στη Ράχη. Οι συνολικές απώλειες των Γερμανών ανέρχονται σε 45 άνδρες. Ζημιές προκαλούνται και στην ατμομηχανή του συρμού.

Game Book.
Απόρρ., Ιούν. 1944. F.O.371/43690/R10931.

7/6/1944 3399

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. εκτροχιάζουν σιδηροδρομικό συρμό νοτίως του Βελεστίνου. Σκοτώνονται δύο Γερμανοί, τραυματίζονται τρεις και ένας συλλαμβάνεται αιχμάλωτος. Καταστρέφονται δύο ατμομηχανές, καθώς και η σιδηροδρομική γραμμή σε μεγάλη έκταση.

Game Book.
Απόρρ., Ιούν. 1944. F.O.371/43690/R10931.

7/6/1944 3400

Σε ενέδρα ανταρτών του Ε.Λ.Α.Σ. και της Σ.Σ.Α. εναντίον γερμανικής φάλαγγας, στην οδό Λαμίας - Δομοκού, σκοτώνονται 25 Γερμανοί και καταστρέφονται πέντε φορτηγά.

Game Book.
Απόρρ., Ιούν. 1944. F.O.371/43690/R10931.
Moyne προς F.O.
Τηλ. 2213, important, 23 Σεπτ. 1944. F.O.371/43682/R4289.

7/6/1944 3401

Το Γ.Σ.Μ.Α. αποστέλλει στον Hammond τηλεγράφημα προς το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ., το οποίο θα πρέπει να παραδώσει την κατάλληλη στιγμή. Το τηλεγράφημα αναφέρεται στις ενδείξεις για επικείμενη γερμανική επίθεση, μεγάλης κλίμακας, στην Ήπειρο, λόγω της οποίας ο Ζέρβας θα αναγκασθεί να υποχωρήσει μετακινώντας, προσωρινά, δυνάμεις του στην περιοχή ελέγχου του Ε.Λ.Α.Σ. Ζητεί η κίνηση αυτή του Ζέρβα να μη θεωρηθεί ότι παραβιάζει τη Συμφωνία της Πλάκας.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7435, 12 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9537.

7/6/1944 3402

Μέλη της Υπηρεσίας ΑΠΟΛΛΩΝ καταστρέφουν ολοσχερώς τις μηχανές σκάφους 40 τόννων στον Πειραιά.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7441, 13 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9537.

7/6/1944 3403

Ο Δαμασκηνός, που βρίσκεται σε κατ' οίκον περιορισμό και πιέζεται από το φιλικό του περιβάλλον να διαφύγει στη Μέση Ανατολή, εξουσιοδοτεί, αποκλειστικά, την Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ να μεταφέρει την απόφασή του να παραμείνει στη χώρα. Τονίζει ότι μόνο ύψιστη εθνική ανάγκη θα μπορούσε να τον οδηγήσει σε επανεξέταση της απόφασής του αυτής.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7441, 13 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9537.

7/6/1944 3404

Τηλεγραφείται στον Torrance ότι ο Ζέρβας δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να προσέλθει σε διαπραγματεύσεις με τους Γερμανούς, για την ανταλλαγή αιχμαλώτων, καθώς το γεγονός αυτό θα αποτελούσε αντικείμενο εκμετάλλευσης εκ μέρους της προπαγάνδας του Ε.Λ.Α.Σ. Η τακτική, όσον αφορά τους αιχμαλώτους, είναι να φυγαδεύονται με την πρώτη ευκαιρία όσοι Γερμανοί συλλαμβάνονται εν στολή και να παραμένουν στην Ελλάδα οι συνεργάτες τους, όπως π.χ. άνδρες των Ταγμάτων Ασφαλείας.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7480, 21 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9898.

7/6/1944 3405

Ο Leeper ενημερώνει το F.O. ότι ο Woodhouse διεμήνυσε πως τέσσερα μετριοπαθή μέλη της Π.Ε.Ε.Α., με επικεφαλής τον Μπακιρτζή, απείλησαν ότι θα παραιτηθούν, εάν το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. δεν πιέσει τον Σιάντο να αποδεχθεί τη συμμετοχή της Π.Ε.Ε.Α. στην Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας. Καθώς ο Woodhouse δεν αναφέρει την πηγή της πληροφορίας αυτής, ούτε το βαθμό αξιοπιστίας της, αλλά ούτε και τα ονόματα των άλλων τριών μελών, εικάζεται ότι μπορεί να είναι υποβολιμαία.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 391, important, 7 Ιουν. 1944. F.O.371/43732/R8990.

8/6/1944 3406

Το Γ.Σ.Μ.Α. τηλεγραφεί στο Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. ότι αντάρτες του σταμάτησαν, στις 31 Μαΐου στο Βαλτεσινίκο, αμερικανικό απόσπασμα, που διεισέδυσε πρόσφατα στην Πελοπόννησο στα πλαίσια του Σχεδίου Κιβωτός, και εκινείτο εναντίον προσχεδιασμένου στόχου. Αρνήθηκαν να του επιτρέψουν να προχωρήσει, με την πρόφαση ότι οι άνδρες του δεν ήταν εφοδιασμένοι με άδεια κίνησης του Ε.Λ.Α.Σ., σύμφωνα με διαταγή της ΙΙΙ Μεραρχίας. Το Γ.Σ.Μ.Α. επισημαίνει ότι η κίνηση του αποσπάσματος ήταν γνωστή στο Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. και ζητεί να μην επαναληφθούν παρόμοια επεισόδια. Το τηλεγράφημα αποστέλλεται και στην Κ.Ε. του Ε.Α.Μ.

Γ.Σ.Μ.Α. προς Γενικό Στρατηγείο Ε.Λ.Α.Σ.
8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9537.

8/6/1944 3407

Το P.W.E. δίνει οδηγίες στην Ελληνική Υπηρεσία του B.B.C. να προβάλλει τις ειδήσεις της Αντίστασης, αλλά να μην ενθαρρύνει γενική εξέγερση, τονίζοντας ότι δεν έφθασε, ακόμη, η μέρα για γενικευμένη δράση. Επίσης να διαψεύδει τις πληροφορίες περί συμμαχικής απόβασης στην Ελλάδα και να δίνει προτεραιότητα στις πολεμικές ειδήσεις από τη δυτική Ευρώπη, τονίζοντας τη συμμετοχή των ελληνικών ναυτικών δυνάμεων στις επιχειρήσεις.

P.W.E. Weekly Directive 9-16 Ιουν. 1944.
8 Ιουν. 1944. F.O.371/43706/R8041.

8/6/1944 3408

Επειδή έχει αμφισβητηθεί η συμβολή του Ε.Λ.Α.Σ. στην πολεμική προσπάθεια και πιστεύεται ότι όλες οι επιχειρήσεις στην Ελλάδα πραγματοποιήθηκαν από τους Βρετανούς αξιωματικούς - συνδέσμους, ο Talbot-Rice αποστέλλει στον Dew κατάλογο των επιχειρήσεων που πραγματοποίησε ο Ε.Λ.Α.Σ., στηριζόμενος αποκλειστικά στις δυνάμεις του, κατά το διάστημα Οκτωβρίου 1943 - Απριλίου 1944. Ο Talbot-Rice επισημαίνει το μέγεθος του έργου του Ε.Λ.Α.Σ., κυρίως στη Θεσσαλία και στην περιοχή του Ολύμπου. [Πρόκειται για το έγγραφο που φέρει τον τίτλο Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944].

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/2707, 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

8/6/1944 3409

Έχει γίνει πλέον γνωστό ότι, κατά το χρονικό διάστημα Οκτωβρίου 1943 - Απριλίου 1944, ο Ε.Λ.Α.Σ. κατέστρεψε, ολοσχερώς ή μερικώς, περισσότερους από 50 σιδηροδρομικούς συρμούς και προκάλεσε στους Γερμανούς απώλειες άνω των 4.500 ανδρών. Εκτιμάται, ωστόσο, ότι, όταν όλα τα σχετικά στοιχεία θα είναι διαθέσιμα, θα αποδειχθεί πως οι γερμανικές απώλειες ήταν κατά 50% ή και 100% μεγαλύτερες.

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944.
Άκρως απόρρ., 8 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9330.

8/6/1944 3410

Ο Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην Ηλεία τηλεγραφεί ότι απεσταλμένος του επέστρεψε από το Δυρράχιο με γερμανικά έγγραφα, που του παρέδωσε Έλληνας δικηγόρος της πόλης. Τα έγγραφα αυτά παρέχουν προστασία από τα γερμανικά στρατεύματα στον κομιστή, που θα έχει προορισμό την Καλαμάτα, και του επιτρέπουν να συναντήσει συγκεκριμένο Γερμανό αξιωματικό. Ο σύνδεσμος διευκρινίζει ότι ο δικηγόρος είχε έλθει με δική του πρωτοβουλία σε επαφή με τους Γερμανούς

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7435, 12 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9537.

8/6/1944 3411

Ο Σαράφης πληροφορεί το Γ.Σ.Μ.Α. ότι ο Ε.Λ.Α.Σ. Πελοποννήσου έχει υπαχθεί στο Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. και δεν θα δέχεται πλέον διαταγές από την Κ.Ε. του Ε.Α.Μ.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7444, 14 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9537.

8/6/1944 3412

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στη δυτική Μακεδονία τηλεγραφεί ότι, σε περίπτωση διαμάχης μεταξύ υποστηρικτών της "Ανεξάρτητης Μακεδονίας" και των Ελλήνων, οι κάτοικοι των Πρεσπών θα ταχθούν με τους πρώτους. Το Ε.Α.Μ. επιθυμεί ειλικρινά να διατηρηθούν τα προπολεμικά σύνορα, οι κάτοικοι των Πρεσπών, όμως, τρέφουν βαθειά δυσπιστία προς τους Έλληνες, λόγω της πολιτικής του Ι. Μεταξά, ο οποίος είχε απαγορεύσει τη χρήση της σλαβικής γλώσσας. Ωστόσο, υποστηρίζουν τον Ε.Λ.Α.Σ. λόγω των ισχυρών φιλο-συμμαχικών αισθημάτων τους.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7444, 14 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9537.

8/6/1944 3413

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στη δυτική Μακεδονία τηλεγραφεί ότι, ενώ αυξάνεται στην περιοχή η δημοτικότητα του κινήματος για την Ανεξάρτητη Μακεδονία, ο Ε.Λ.Α.Σ. προσπαθεί να αποσπάσει τους κατοίκους από την επιρροή της Βουλγαρίας και του Άξονα. Ωστόσο, το σχέδιο του Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. για ίσα δικαιώματα όλων των εθνικοτήτων στην ελληνική Μακεδονία, το οποίο προωθεί μέσω του S.N.O.F., δεν φαίνεται να γίνεται ευρύτερα αποδεκτό, όπως αποδεικνύει και το γεγονός της απομάκρυνσης των Μακεδόνων ανταρτών [από τις γραμμές του Ε.Λ.Α.Σ.] στο Βίτσι, λόγω του ότι υποστήριζαν τη δημιουργία της Ανεξάρτητης Μακεδονίας.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7444, 14 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9537.

8/6/1944 3414

Ολοκληρώνεται η σύνθεση της ελληνικής Κυβέρνησης, στην οποία συμμετέχουν αντιπρόσωποι όλων των κομμάτων, εκτός από τους βασιλόφρονες του Τσαλδάρη. Επίσης συμμετέχουν αντιπρόσωποι του Ε.Δ.Ε.Σ. και της Ε.Κ.Κ.Α.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 33 Saving, 13 Ιουν. 1944. F.O.371/43705/R9673.

8/6/1944 3415

Η ελληνική Κυβέρνηση έχει, πλέον, ως εξής: Παπανδρέου Πρωθυπουργός, Υπουργός Εξωτερικών και Στρατιωτικών (προέρχεται από το Δημοκρατικό Κόμμα), Βενιζέλος Αντιπρόεδρος (από τους Φιλελεύθερους), Π. Ράλλης Υπουργός Αεροπορίας (από το Εθνικό Λαϊκό Κόμμα), Μυλωνάς Υπουργός Ναυτικών (από το Αγροτικό Κόμμα), Βασιλειάδης Υπουργός Εμπορικής Ναυτιλίας (από τους Φιλελεύθερους), Κανελλόπουλος Υπουργός Οικονομικών και Ανασυγκρότησης (από το Ενωτικό Κόμμα), Θεοτόκης Υπουργός Επισιτισμού (από το Εθνικό Λαϊκό Κόμμα), Λόντος Υπουργός Προνοίας (από το Λαϊκό Κόμμα), Σγουρίτσας Υπουργός Παιδείας (αντιπρόσωπος του Ζέρβα), Καρτάλης Υπουργός Τύπου και Πληροφοριών (αντιπρόσωπος της Ε.Κ.Κ.Α.), Θ. Τσάτσος Υπουργός Δικαιοσύνης (από τους Φιλελεύθερους), Σακαλής Υπουργός άνευ χαρτοφυλακίου (από το Προοδευτικό Κόμμα), Ρέντης Υπουργός άνευ χαρτοφυλακίου (από τους Φιλελεύθερους), Λαμπριανίδης Υφυπουργός Πολιτικού

Γραφείου Πρωθυπουργού (από το Δημοκρατικό Κόμμα), και Δραγούμης Υφυπουργός Εξωτερικών (ανεξάρτητος).

Leeper προς F.O.
Τηλ. 33 Saving, 13 Ιουν. 1944. F.O.371/43705/R9673.

8/6/1944 3416

Μετά την ορκωμοσία των νέων μελών της Κυβέρνησης, ο Παπανδρέου δηλώνει ότι η Κυβέρνηση θα αφιερώσει τις δυνάμεις της στην εκπλήρωση του εθνικού Συμβολαίου του Λιβάνου. Τονίζει ότι τον λυπεί η μη συμμετοχή στο κυβερνητικό σχήμα των αντιπροσώπων της Αριστεράς, οι οποίοι υπέγραψαν το Συμβόλαιο, και ελπίζει ότι τελικά θα συμμετάσχουν.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 33 Saving, 13 Ιουν. 1944. F.O.371/43705/R9673.

8/6/1944 3417

Οι Σβώλος, Πορφυρογένης και Π. Ρούσσος απαντούν στο μήνυμα των Μπακιρτζή, Χατζή και Σιάντου ότι επέμειναν εκ νέου, σύμφωνα με τις οδηγίες που έλαβαν, πως το συνταγματικό ζήτημα πρέπει να λυθεί προτού οι οργανώσεις που αντιπροσωπεύουν εισέλθουν στην Κυβέρνηση. Όλες οι άλλες, ωστόσο, πλευρές επέμειναν ότι το ζήτημα θα λυθεί βάσει του Συμβολαίου του Λιβάνου, από την Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας, και ο Παπανδρέου δήλωσε ότι ήταν υποχρεωμένος να συμπληρώσει την Κυβέρνηση, δεσμευόμενος ότι τα υπουργεία που έχει υποσχεθεί στις οργανώσεις τους, καθώς και εκείνο των Εσωτερικών, θα παραμείνουν κενά, εν αναμονή θετικής απάντησής τους. Τόσο ο Παπανδρέου, όσο και οι αντιπρόσωποι όλων των κομμάτων θα συζητήσουν το συνταγματικό κατά την πρώτη συνεδρίαση της Κυβέρνησης, για να επιτύχουν τη λήψη ομόφωνης απόφασης, σύμφωνα με το αίτημα των ανωτέρω οργανώσεων, οι οποίες και θα κληθούν, κατόπιν, να συμμετάσχουν στο κυβερνητικό σχήμα.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 401, important, 11 Ιουν. 1944. F.O.371/43732/R9218.

9/6/1944 3418

Ο Μάντακας ζητεί από τους αντιπροσώπους της Π.Ε.Ε.Α. στη Μέση Ανατολή να προμηθευθούν από το Υπουργείο Εθνικής Αμύνης, και να του στείλουν, τις διατάξεις σχετικά με τις προαγωγές των μονίμων και των εφέδρων αξιωματικών του Στρατού στην Αίγυπτο, από τον Απρίλιο του 1941. Επίσης στρατιωτι-

κούς κανονισμούς όλων των κατηγοριών, από το 1930 κάθε σχετικό νόμο, καθώς και τοπογραφικούς χάρτες.

Μάνταχας προς Αντιπροσώπους Π.Ε.Ε.Α. στη Μέση Ανατολή.
9 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9537.

9/6/1944 3419

Υπογράφεται συμφωνία μεταξύ του Ε.Α.Μ. και του Ε.Δ.Ε.Σ. στη Ζάκυνθο. Αντιπρόσωποι των δύο οργανώσεων αποφασίζουν, βάσει του Συμβολαίου του Λιβάνου, να ενωθούν οι ανταρτικές δυνάμεις υπό ενιαία ηγεσία, ώστε να ενεργούν από κοινού. (Η σημασία της συμφωνίας δεν είναι, δυστυχώς, μεγάλη καθώς η κοινή ανταρτική δύναμη θα αποτελείται από 25 μόνο άνδρες).

Boxshall προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7461, 17 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9537.
Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7482, 22 Ιουν. 1944. F.O.371/43689/R10022.

9/6/1944 3420

Ανεξάρτητη ομάδα δολιοφθορών, που δρα στην περιοχή της Αθήνας, προκαλεί σημαντικές καταστροφές σε φορτηγό πλοίο στον Πειραιά.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7492, 23 Ιουν. 1944. F.O.371/43689/R10022.

9/6/1944 3421

Ο H. Macmillan, Βρετανός Υπουργός άνευ χαρτοφυλακίου στο Αλγέρι, τηλεγραφεί στον Leeper ότι ο Wilson θεωρεί πως η πρόταση του Παπανδρέου να δημιουργηθεί ελληνικός Εθνικός Στρατός, με τη στρατολογία αξιωματικών και ανδρών άλλων βαθμίδων, θα είχε ως συνέπεια τον αφοπλισμό των ανταρτών. Εναλλακτικά θα μπορούσαν οι ίδιοι οι αντάρτες να σχηματίσουν το Στρατό αυτό, μέσω και της διείσδυσης στις γραμμές τους μεγαλύτερου αριθμού σταθερών στοιχείων.

H. Macmillan (Υπουργός άνευ χαρτοφυλακίου Βρετανίας στο Αλγέρι) προς Leeper.
Τηλ. 16, 9 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9220.

10/6/1944 3422

Η Διεύθυνση τύπου και διαφώτισης της Π.Ε.Ε.Α. προβάλλει κείμενο του Ζέβ-

γου στο "Ριζοσπάστη", στο οποίο τονίζεται ότι με τις αποφάσεις του Λιβάνου καταδικάζεται ο εθνικός αγώνας, απαιτείται η διάλυση του Ε.Λ.Α.Σ. και υποστηρίζεται η πολιτική των δυνάμεων Κατοχής. Ο λαός ενωμένος υπό την Π.Ε.Ε.Α. θα συνεχίσει τον αγώνα του στο πλευρό των Συμμάχων, καθώς ο Παπανδρέου αρνείται να επιλύσει το ζήτημα που έχει δημιουργήσει η στάση του Γεώργίου Β΄ στις ένοπλες δυνάμεις στην Αίγυπτο, αλλά και στο εσωτερικό της χώρας.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7441, 13 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9537.

10/6/1944 3423

Ο Woodhouse τηλεγραφεί ότι ο κύριος όγκος των ανταρτών του Ε.Λ.Α.Σ. είναι ενθουσιασμένος με τα αποτελέσματα του Συνεδρίου του Λιβάνου, αλλά έχει απελπισθεί από τη στάση της Π.Ε.Ε.Α., που εμποδίζει την εφαρμογή των συμφωνηθέντων στην Ελεύθερη Ελλάδα.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7441, 13 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9537.

10/6/1944 3424

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος, που βρίσκεται δυτικά του Ολύμπου, τηλεγραφεί ότι ο Παλαιολόγος, Διοικητής της Χ Μεραρχίας του Ε.Λ.Α.Σ., απαίτησε να μη διανέμεται προκήρυξη της Σ.Σ.Α. με τα οκτώ σημεία του προγράμματος του Παπανδρέου, ισχυριζόμενος ότι είναι απαραίτητη σχετική άδεια εκ μέρους του. Επίσης προέβαλε το επιχείρημα ότι υφίστανται πέντε επιπλέον σημεία του προγράμματος, για τα οποία δεν έχει συμφωνήσει ο Ε.Λ.Α.Σ.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7444, 14 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9537.

10/6/1944 3425

Οι κάτοικοι της περιοχής της Πρέβεζας ανησυχούν για τις πολιτικές εξελίξεις στο Κάιρο, καθώς δεν ενημερώνονται πλήρως από το Ε.Α.Μ., το οποίο αποκρύπτει τις ενέργειες των αντιπροσώπων του στη Μέση Ανατολή, αλλά και λόγω των γερμανικών διαδόσεων ότι οι Σύμμαχοι υποδουλώνουν την Ευρώπη, αρχής γενομένης από τη Γαλλία.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7450, 15 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9725.

10/6/1944 3426

Το F.O. τονίζει στον Leeper ότι είναι απίθανο να υπάρξει συμμαχική επιχείρηση για την εκδίωξη των Γερμανών από την Ελλάδα. Ως εκ τούτου, ο Γεώργιος Β΄ δεν θα μπορούσε να επιστρέψει στη χώρα ως συμμαχικός ανώτερος διοικητής, όπως πρότεινε ο Παπανδρέου, γεγονός που οι Έλληνες, εξάλλου, θα θεωρούσαν ως συμμαχική απόπειρα να τους επιβληθεί ο Βασιλιάς. Ο Γεώργιος Β΄ θα πρέπει είτε να δεσμευθεί ότι δεν θα επιστρέψει πριν από τη διενέργεια δημοψηφίσματος, είτε ότι θα επιστρέψει αλλά θα αναχωρήσει αμέσως, μέχρι να γίνει δημοψήφισμα. Η βρετανική Κυβέρνηση δεν πρόκειται να τον πιέσει να επιλέξει την ακριβή τακτική του.

F.O. προς Leeper.
Τηλ. 267, immediate, άκρως απόρρ., 10 Ιουν. 1944. F.O.371/43746/R8896.

11/6/1944 3427

Μεταδίδεται ότι πολεμικό βρετανικό σκάφος συνέλαβε τρεις πράκτορες της Gestapo, που ταξίδευαν με ελληνικό καΐκι στα ελληνικά χωρικά ύδατα. Δεν διευκρινίζεται η υπηκοότητα των συλληφθέντων.

Game Book.
Απόρρ., Ιούν. 1944. F.O.371/43690/R10931.

12/6/1944 3428

Μεταδίδεται ότι, κατά τη διάρκεια γερμανικής επίθεσης στη Δεσφίνα εναντίον δύναμης του Ε.Λ.Α.Σ., οι αντάρτες κατέστρεψαν 23 φορτηγά.

Game Book.
Απόρρ., Ιούν. 1944. F.O.371/43690/R10931.

12/6/1944 3429

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος, που βρίσκεται δυτικά του Ολύμπου, τηλεγραφεί ότι το Ε.Α.Μ. εντείνει την προπαγανδιστική του δραστηριότητα στη Θεσσαλία, αναφορικά με τη μη συμμετοχή του στην Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας. Στα πλαίσια αυτά εντάσσεται και ομιλία του Παρτσαλίδη, που πραγματοποιήθηκε στη Δεσκάτη.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7454, 15 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9725.

12/6/1944 3430

Το Γενικό Στρατηγείου του Ε.Λ.Α.Σ. τηλεγραφεί στο Γ.Σ.Μ.Α. εις απάντηση του από 8 Ιουνίου σχετικού τηλεγραφήματός του. Διευκρινίζει ότι η ΙΙΙ Μεραρχία ενήργησε στα πλαίσια της γενικής διαταγής του, σύμφωνα με την οποία όλα τα μέλη της Σ.Σ.Α. οφείλουν να είναι εφοδιασμένα με άδεια κίνησης, η οποία αποσκοπεί στη διασφάλιση και των δύο μερών, καθώς και στη συνδρομή της Σ.Σ.Α. Εξάλλου, το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. εξέδωσε, παράλληλα, και δεύτερη διαταγή, βάσει της οποίας χορηγείται ομαδική άδεια σε μονάδες που βρίσκονται εν κινήσει.

Γενικό Στρατηγείο Ε.Λ.Α.Σ. προς Γ.Σ.Μ.Α.
12 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9537.

12/6/1944 3431

Το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. ζητεί να πληροφορηθεί από το Γ.Σ.Μ.Α. το μέρος του Σχεδίου Κιβωτός που αφορά την Πελοπόννησο και επισημαίνει ότι, στο μεταξύ, οι όποιες επιχειρήσεις θα πρέπει να εκτελούνται με προηγούμενη συννενόηση με τα τοπικά αρχηγεία, για να αποφεύγεται η σύγχυση και να προετοιμάζονται οι μονάδες του Ε.Λ.Α.Σ. για να αντιμετωπίσουν τυχόν γερμανικά αντίποινα.

Γενικό Στρατηγείο Ε.Λ.Α.Σ. προς Γ.Σ.Μ.Α.
12 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9537.

12/6/1944 3432

Ο Γεώργιος Β΄ τονίζει στον Leeper ότι δεν υφίσταται, πλέον, καμία παρεξήγηση μεταξύ του ιδίου και του Παπανδρέου, όσον αφορά το ζήτημα της επιστροφής του στην Ελλάδα. Ο Παπανδρέου δεν του ζήτησε να προβεί σε νέα δήλωση σχετικά, αλλά έθεσε το ζήτημα υπό την ευθύνη της Κυβέρνησης. Ως εκ τούτου, ο Βασιλιάς βρίσκεται στην αρμόζουσα θέση να δέχεται τις συμβουλές της Κυβέρνησης, χωρίς να υφίσταται κριτική από οποιαδήποτε πλευρά.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 407, immediate, άκρως απόρρ., 12 Ιουν. 1944. F.O.371/43746/R9276.
Leeper προς F.O.
Τηλ. 414, important, άκρως απόρρ., 14 Ιουν. 1944. F.O.371/43746/R9408.

13/6/1944 3433

Ο Sargent αναφέρεται στη βοήθεια που παρέχουν οι Γερμανοί στην Π.Α.Ο. και

υποστηρίζει ότι ο δοσιλογικός χαρακτήρας της οργάνωσης αυτής, οφείλεται, σχεδόν αποκλειστικά, στις διώξεις που υπέστη από τον Ε.Λ.Α.Σ.

Πρακτικά 20ης Συνεδρίασης Επιτροπής F.O. - S.O.E.
Άκρως απόρρ., 13 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9742.

13/6/1944 3434

Μεταδίδεται ότι δύναμη του Ε.Λ.Α.Σ. κυρίευσε 11 καΐκια στον Κορινθιακό Κόλπο.

Game Book.
Απόρρ., Ιούν. 1944. F.O.371/43690/R10931.

14/6/1944 3435

Μεταδίδεται ότι αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. επιτέθηκαν εναντίον χώρου προσγειώσης στην Κατερίνη. Οι απώλειες των Γερμανών ανέρχονται σε έξι άνδρες, ενώ καταστράφηκαν μεγάλες αποθήκες καυσίμων και πυρομαχικών.

Game Book.
Απόρρ., Ιούν. 1944. F.O.371/43690/R10931.

14/6/1944 3436

Οι Σβώλος, Πορφυρογέννης και Π. Ρούσσος τηλεγραφούν στην Π.Ε.Ε.Α. ότι δημοσιεύθηκε απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, με την υπογραφή όλων των υπουργών, σύμφωνα με την οποία η εκπεφρασμένη άποψη του πολιτικού κόσμου είναι ότι ο Γεώργιος Β΄ οφείλει να αναμείνει τη λαϊκή ετυμηγορία προτού επιστρέψει στην Ελλάδα, άποψη που συμμερίζεται και η Κυβέρνηση. Ο Βασιλιάς έχει δεχθεί την κυβερνητική άποψη, εφόσον έχει ορίσει την Κυβέρνηση αναγνωρίζοντας τις αποφάσεις του Λιβάνου.

Σβώλος, Πορφυρογέννης, Π. Ρούσσος προς Π.Ε.Ε.Α.
14 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9725.

14/6/1944 3437

Οι Σβώλος, Πορφυρογένης και Π. Ρούσσος τηλεγραφούν στην Π.Ε.Ε.Α. ότι είναι προτιμότερο να μεταβεί στην Ελλάδα ο Πορφυρογένης, αντί να μεταβεί στο Κάιρο ο Χατζής. Ο Πορφυρογένης πρόκειται να αναχωρήσει.

Σβώλος, Πορφυρογένης, Π. Ρούσσος προς Π.Ε.Ε.Α.
14 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9725.

14/6/1944 3438

Ο Σαράφης διαμηνύει στον Σβώλο ότι Βρετανοί αξιωματικοί - σύνδεσμοι αναρτούν πίνακες με τις διακηρύξεις του Παπανδρέου στην περιοχή της Χ Μεραρχίας του Ε.Λ.Α.Σ., προκαλώντας της αγανάκτηση του λαού. Οι διακηρύξεις αυτές περιέχονται σε φυλλάδια που ρίφθηκαν στην περιοχή. Ζητεί να αναφέρει ο Σβώλος το γεγονός στο Γ.Σ.Μ.Α.

Μάντακας προς Γ.Σ.Μ.Α.
14 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9725.

15/6/1944 3439

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος δυτικά του Ολύμπου τηλεγραφεί ότι σταμάτησε τη διανομή προκηρύξεων με τις θέσεις του Παπανδρέου, για να αποφύγει προστριβές με τη διοίκηση της Χ Μεραρχίας. Σε σχετικό ερώτημα του Παλαιολόγου προς το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ., ο Σαράφης απάντησε ότι η Σ.Σ.Α. δεν έχει δικαίωμα να διανέμει προκηρύξεις πολιτικού περιεχομένου, οι οποίες μπορούν να διακινούνται μόνο με την άδεια της Π.Ε.Ε.Α., της μόνης νόμιμης κυβέρνησης της Ελεύθερης Ελλάδας.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7469, 19 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9725.

16/6/1944 3440

Πλοίο 700 τόννων καταστρέφεται ολοσχερώς στο λιμάνι του Πειραιά. Πιστεύεται ότι πρόκειται για δολιοφθορά.

Game Book.
Απόρρ., Ιούν. 1944. F.O.371/43690/R10931.

16/6/1944 3441

Η Π.Ε.Ε.Α. τηλεγραφεί στους αντιπροσώπους της στο Κάιρο ότι αναμένει την άφιξη του Πορφυρογένη στην Ελλάδα. Ζητεί να τονίσουν στον Παπανδρέου πως δεν είναι φρόνιμο να προβαίνει σε δηλώσεις, που δεν συντείνουν στη δημιουργία φιλικού κλίματος, ενώ βρίσκονται σε εξέλιξη οι συζητήσεις για ζητήματα που δεν έχουν διευθετηθεί οριστικά.

Π.Ε.Ε.Α. προς Αντιπροσώπους Π.Ε.Ε.Α. στη Μέση Ανατολή.
16 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9725.

16/6/1944 3442

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι ο Παπανδρέου δεν θα πιέσει περαιτέρω την Αριστερά να συμμετάσχει στην Κυβέρνηση, προς το παρόν, καθώς ο Πορφυρογένης βρίσκεται ήδη καθ' οδόν προς την Ελλάδα. Θα τηρήσει στάση αναμονής, μέχρις ότου ο Πορφυρογένης έλθει σε επαφή με το Ε.Α.Μ. Στο μεταξύ, αναμένεται, εντός της ημέρας, να φθάσει στο Κάιρο ο Woodhouse, ο οποίος, όπως πιστεύει ο Leeper, θα έχει πληροφορίες σχετικά με τις σχέσεις μεταξύ Π.Ε.Ε.Α. και Κ.Κ.Ε., οι οποίες θα συνδράμουν τον Παπανδρέου στο σχεδιασμό της τακτικής που θα ακολουθήσει.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 419, απόρρ., 16 Ιουν. 1944. F.O.371/463732/R9547.

17/6/1944 3443

Ανεξάρτητη αντιστασιακή ομάδα προκαλεί καταστροφές σε σιδηροδρομικό συρμό στην Αθήνα. Δύο Γερμανοί τραυματίζονται.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7407, 26 Ιουν. 1944. F.O.371/43689/R10152.

17/6/1944 3444

Ανώτατος Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στη δυτική Μακεδονία τηλεγραφεί ότι οργανώθηκε εκδήλωση στα Γρεβενά, ως διαμαρτυρία εναντίον των πειθαρχικών μέτρων που επιβλήθηκαν στις ένοπλες δυνάμεις στην Αίγυπτο. Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης εγκρίθηκε ψήφισμα εναντίον της διάλυσης του Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. και των θέσεων του Παπανδρέου, που αφορούν τη στάση στις ένοπλες δυνάμεις.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7473, 20 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9725.

17/6/1944 3445

Ο Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος Λοχαγός Wright αναφέρει στον Torrance ότι οι δυνάμεις του Ζέρβα πραγματοποίησαν επιτυχή αντεπίθεση εναντίον του 24 Συντάγματος του Ε.Λ.Α.Σ. Η μάχη έγινε στο Κουκούλι κυρίως. Ο ίδιος ο Wright συνέστησε στο Ζέρβα να διαλύσει πλήρως το Σύνταγμα.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7482, 22 Ιουν. 1944. F.O.371/43689/R10022.

18/6/1944 3446

Ομάδα δολιοφθορών εκτελεί επιχείρηση στην περιοχή των αποθηκών καυσίμων της Shell στον Πειραιά, κατά την οποία καταστρέφονται μεγάλες ποσότητες καυσίμων.

Game Book.
Απόρρ., Ιούλ. 1944. F.O.371/43691/R13659.

18/6/1944 3447

Εκδηλώνεται έκρηξη σε σιδηροδρομικό συρμό στην Αθήνα και προξενούνται καταστροφές στη μηχανή του. Πιστεύεται ότι πρόκειται για δολιοφθορά.

Game Book.
Απόρρ., Ιούν. 1944. F.O.371/43690/R10931.

18/6/1944 3448

Ο Ζέρβας αναφέρει ότι Γερμανός αξιωματικός είπε σε πράκτορά του πως οι Γερμανοί είναι ικανοποιημένοι από τη μη συμμετοχή κομμουνιστών στη νέα ελληνική Κυβέρνηση. Θεωρούν ακατανόητη την επίθεση του Ζέρβα εναντίον τους και την αποδίδουν σε πιθανή μυστική συμφωνία μεταξύ Ε.Δ.Ε.Σ. και Ε.Α.Μ. Πιστεύουν ότι ενδέχεται να υπάρξει προσέγγιση Βρετανίας και Γερμανίας και πως η πρώτη θα κηρύξει τον πόλεμο, μαζί με τη Γερμανία, εναντίον της Ρωσίας.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7482, 22 Ιουν. 1944. F.O.371/43689/R10022.

19/6/1944 3449

Σύμφωνα με τον Ταγματάρχη G. Gordon-Creed, Βρετανό αξιωματικό - σύνδεσμο στην περιοχή των ομάδων της Ε.Κ.Κ.Α., η περιοχή αυτή βρισκόταν ουσιαστικά υπό τον έλεγχο του Ε.Α.Μ., που απλώς επέτρεπε και τη δράση της Ε.Κ.Κ.Α. για να "εξευμενίσει" τους Βρετανούς, ενώ κατακρατούσε το μεγαλύτερο μέρος των εφοδίων που προορίζονταν για την Ε.Κ.Κ.Α. Εξάλλου, ούτε ο συμπαθής Ψαρρός, ούτε ο εξίσου συμπαθής Λαγγουράνης ήταν σε θέση να ελέγχουν τους άνδρες τους. Μόνον ο Καπετζώνης είχε ικανότητες για το αντάρτικο, φανατικός αντικομμουνιστής όπως και ο αφοσιωμένος του Δεδούσης. Απόδειξη του σχίσματος στην Ε.Κ.Κ.Α. είναι η προσχώρηση του Λαγγουράνη στον Ε.Λ.Α.Σ. και του Καπετζώνη στα Τάγματα Ασφαλείας.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 24.
19 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R10023.

19/6/1944 3450

Ο Gordon-Creed, στην αναφορά του για την Ε.Κ.Κ.Α., διαψεύδει τους ισχυρισμούς του S.O.E. ότι η οργάνωση κυριαρχούσε σε συγκεκριμένη περιοχή της Ρούμελης, υπό τον πλήρη έλεγχο του Ψαρρού, και ελάμβανε όλα τα εφόδια που ερρίπτοντο στην περιοχή. Η φύση της οργάνωσης στην Αθήνα παραμένει ανεξακρίβωτη.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 24.
19 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R10023.

19/6/1944 3451

Ο Gordon-Creed αναφέρει ότι μόνον ο πληθυσμός της Αθήνας υποφέρει πραγματικά λόγω του πολέμου. Στη Ρούμελη, για παράδειγμα, παρά τη μεγάλη φτώχεια, υπάρχει επάρκεια τροφίμων και η καταστροφή των χωριών από τους Γερμανούς δεν έχει τις διαστάσεις που παρουσιάζουν ορισμένες εκθέσεις. Εξάλλου, σημειώνει ότι οι άμαχοι, των οποίων τα χωριά κάηκαν, υποστηρίζουν τους αντάρτες σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό από εκείνους των οποίων τα χωριά δεν υπέστησαν καταστροφές και έχουν πολλά να χάσουν.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 24.
19 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R10023.

19/6/1944 3452

Μετά την άρνηση της κυβέρνησης Παπανδρέου να επιτρέψει στον Χατζή να μεταβεί στο Κάιρο, ο Πορφυρογένης επιστρέφει στην Ελλάδα, για να παρουσιάσει την κατάσταση που διαμορφώθηκε μετά το Συνέδριο του Λιβάνου.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 24.
19 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R10023.

19/6/1944 3453

Η δραστηριότητα των παλαιών πολιτικών στην Αθήνα είναι ελάχιστη. Ο Κ. Τσαλδάρης του βασιλικού Λαϊκού Κόμματος και ο Σ. Τσακόπουλος, δημοκρατικός του Λαϊκού Κόμματος, μόλις έφθασαν στη Σμύρνη και κατευθύνονται προς το Κάιρο. Ο Δ. Χέλμης, δημοκρατικός του Λαϊκού Κόμματος και ο Α. Παπαθανασίου, θεοτοκικός, επιθυμούν επίσης να μεταβούν εκεί. Εξάλλου, οι Θ.

Σοφούλης, Γονατάς και Αλεξανδρής κρατούνται σε απομόνωση στο Χαϊδάρι.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 24.
19 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R10023.

19/6/1944 3454

Συνελήφθησαν πρόσφατα από τους Γερμανούς οι υποστράτηγοι Α. Μεταξάς και Ρουσσόπουλος που είχαν επαφές με την Εθνική Δράση. Υπάρχει φόβος, εάν δημοσιοποιείται σε μεγάλη έκταση από το ραδιόφωνο το σχέδιο δημιουργίας Εθνικού Στρατού, να αρχίσουν οι Γερμανοί [ευρύτατες] συλλήψεις αξιωματικών. Ο Σπηλιωτόπουλος έχει ήδη ενημερώσει σχετικά τον Βεντήρη.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 24.
19 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R10023.

19/6/1944 3455

Ο Talbot-Rice αποστέλλει στον Dew έκθεση των επιχειρήσεων που πραγματοποιήθηκαν στην Ελλάδα κατά τη διάρκεια του Μαΐου 1944. Σημειώνει ότι ο Ε.Λ.Α.Σ. συνεχίζει να εκτελεί το μεγαλύτερο μέρος των ενεργειών εναντίον του εχθρού, έχοντας επιφέρει στους Γερμανούς απώλειες 1430 ανδρών, ενώ οι συνολικές γερμανικές απώλειες που έχουν αναφερθεί αριθμούν 1480 άνδρες.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7471, 19 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9772.

19/6/1944 3456

Ανεξάρτητη ομάδα δολιοφθορών, που δρα κυρίως στην περιοχή της Αθήνας, τηλεγραφεί ότι δεν επέτυχε να ανατινάξει το εργοστάσιο "Αίολος". Ο ιδιοκτήτης του, Τάκης Σιφναίος, που συνεργάσθηκε με την ομάδα, προτείνει να βομβαρδισθεί το εργοστάσιο, καθώς το υγρό οξυγόνο που παράγει έχει μεγάλη αξία για τους Γερμανούς, οι οποίοι απορροφούν το σύνολο της παραγωγής για τα υποβρύχιά τους.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7492, 23 Ιουν. 1944. F.O.371/43689/R10022.

19/6/1944 3457

Αρχίζει η δίκη 19 μόνιμων αξιωματικών, 5 εφέδρων και ενός στρατιώτη, από τους 76 συνολικά άνδρες που κατηγορούνται για τα στασιαστικά γεγονότα του Απριλίου 1944 στην Ι Ταξιαρχία.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 36 Saving, 28 Ιουν. 1944. F.O.371/43705/R10582.

19/6/1944 3458

Ο Παπανδρέου ανακοινώνει στον Leeper ότι ζήτησε από τον Έλληνα Πρεσβευτή στη Μόσχα να επιστήσει την προσοχή της σοβιετικής Κυβέρνησης στο γεγονός ότι ο Novikov είναι ο μόνος πρεσβευτής, που δεν είχε επαφή μαζί του, από τότε που ανέλαβε Υπουργός Εξωτερικών. Ο Leeper τηλεγραφεί τα παραπάνω στο F.O. και σημειώνει ότι ο Novikov αποφεύγει να έλθει σε επαφή και με τον ίδιο, καθώς ίσως έχει δεχθεί παρατηρήσεις από την κυβέρνησή του, λόγω του υπερβάλλοντος ζήλου που επέδειξε κατά τη στάση των ελληνικών δυνάμεων.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 425, important, 19 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9652.

20/6/1944 3459

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. ανατινάσσουν αποθήκη καυσίμων στην Πύλο.

Game Book.
Απόρρ., Ιούλ. 1944. F.O.371/43691/R13659.

20/6/1944 3460

Ο Ζέρβας καταγγέλλει ότι δέχεται εαμική επίθεση στις περιοχές Λεπτοκαρυάς, Θεσπρωτικού και Λευκάδας. Ταυτόχρονα δυνάμεις 600 ανδρών του Ε.Α.Μ. κατευθύνονται προς την περιοχή Γραμμένου, ενώ 2.000 έχουν συγκεντρωθεί στη Θεσσαλία και υποστηρίζουν ότι θα κατευθυνθούν εναντίον του. Αναμένει, ψύχραιμος, άμεση επίθεση.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7492, 23 Ιουν. 1944. F.O.371/43689/R10022.

20/6/1944 3461

Ο Woodhouse θεωρεί την κατάσταση στην Ελλάδα ως την πλέον ικανοποιητική και σταθερή, πολιτικά και στρατιωτικά. Ο Παπανδρέου έχει κερδίσει την υποστήριξη της πλειοψηφίας, ενώ το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. χάνει έδαφος. Ο Παπανδρέου, ωστόσο, πρέπει να αφήσει ανοιχτό το ενδεχόμενο συμμετοχής του Ε.Α.Μ. στην Κυβέρνηση, καθώς πολλά μέλη της οργάνωσης αυτής τον υποστηρίζουν, έστω και σιωπηρά. Επίσης να κρατήσει ανοιχτές τις διόδους επικοινωνίας με τους άνδρες των Ταγμάτων Ασφαλείας και άλλων εξτρεμι-

στικών αντικομμουνιστικών ομάδων, ορισμένοι από τους οποίους είναι ειλικρινείς πατριώτες.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 427, important, απόρρ., 20 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9871.

20/6/1944 3462

Ο Woodhouse τονίζει στον Παπανδρέου ότι, εάν εξακολουθήσει να αποφεύγει οποιαδήποτε σύγκρουση με το Ε.Α.Μ., η πολιτική του για την εθνική ενότητα θα προκαλέσει κρίση στο εσωτερικό της οργάνωσης αυτής. Ο Παπανδρέου τον διαβεβαιώνει ότι θα συνεχίσει στο ίδιο πνεύμα. Ο Leeper επισημαίνει στο F.O. ότι ο Έλληνας Πρωθυπουργός έχει επιτύχει να αφαιρέσει από το Ε.Α.Μ. την πρωτοβουλία των κινήσεων και να καταστεί ο ίδιος εκφραστής της εθνικής ενότητας.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 430, important, απόρρ., 20 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9812.

20/6/1944 3463

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι δεν μπορεί να υπάρξει πρόοδος στο θέμα της συγκρότησης Εθνικού Στρατού, όσο το Ε.Α.Μ. δεν συμμετέχει στην ελληνική Κυβέρνηση. Ωστόσο, οι σχετικές συζητήσεις μπορούν να συνεχίζονται, καθώς η ίδια η ιδέα ενός Εθνικού Στρατού έχει πολιτική αξία. Παράλληλα το Γ.Σ.Μ.Α. θα πρέπει να διατηρήσει τις υπάρχουσες σχέσεις του με τον Ε.Λ.Α.Σ. Ο Leeper θεωρεί ότι, εάν ο Παπανδρέου και ο Βεντήρης ενημερώνονται πλήρως για τις εξελίξεις, δεν θα δημιουργηθούν υποψίες στην ελληνική Κυβέρνηση, ως προς το ρόλο της Βρετανίας στο ζήτημα.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 430, important, απόρρ., 20 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9812.

[20/6/1944] 3464

Ο Φ. Μανουηλίδης, που βρίσκεται στην Αθήνα, συντάσσει έκθεση, μετά από παράκληση του Παπανδρέου, στην οποία επισημαίνει ότι η συμμαχική απόβαση στη Νορμανδία και οι επιχειρήσεις στην Ιταλία έχουν δημιουργήσει μεγάλες ελπίδες στους Έλληνες. Ο πληθυσμός θεωρεί ότι επίκειται επιχείρηση στη Δαλματία, που θα έχει ως αποτέλεσμα την ολοσχερή ήττα των Γερμανών και την αποφυγή συγκρούσεων στην Ελλάδα. Ελπίζεται ότι οι Γερμανοί θα υπογράψουν συνθηκολόγηση πριν από την αποχώρησή τους από τη χώρα, γεγονός που θα

επιτρέψει την ομαλή μεταβίβαση της διοίκησης στην ελληνική Κυβέρνηση. Ο Μανουηλίδης επισημαίνει ότι η Απελευθέρωση δεν πρέπει να αναβληθεί και να πραγματοποιηθεί, τελικά, μετά το φθινόπωρο, καθώς ο λαός δεν θα μπορέσει να αντέξει για ένα ακόμη χειμώνα την επισιτιστική τραγωδία και την τρομοκρατία. (Η έκθεση συντάσσεται λίγες μέρες πριν από τις 22 Ιουνίου).

Leeper προς Eden.
Αριθ. 135, απόρρ., 11 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R11304.

21/6/1944 3465

Ο Sargent ενημερώνει τον Αγνίδη ότι θα επανεξετασθεί η απόδοση του αντιτορπιλικού "Αιγαίο" στις ελληνικές δυνάμεις, όπως ανέφερε και στη Βουλή των Κοινοτήτων ο Αρχιναύαρχος Alexander στις 14 Ιουνίου, καθώς ελπίζεται ότι η τάξη έχει πλέον αποκατασταθεί στον ελληνικό Στόλο. Ο ίδιος ελπίζει ότι θα αποδοθεί το πλοίο ή θα παραχωρηθεί κάποιο άλλο στη θέση του.

Sargent προς Αγνίδη.
21 Ιουν. 1944. F.O.371/43743/R9503.

21/6/1944 3466

Ο Boxshall αποστέλλει στον Laskey έκθεση του Barnes, στην οποία καταγράφονται οι παρατηρήσεις του που αφορούν την περίοδο που βρισκόταν στο Αρχηγείο του Ζέρβα, δηλαδή μεταξύ Ιουλίου 1943 και Απριλίου 1944. Ο Boxshall θεωρεί ότι είναι φυσικό να συμφωνεί ο Barnes με τις απόψεις του Ζέρβα, γεγονός που παραδέχεται και ο ίδιος ο Barnes. Εξάλλου, και ο Woodhouse είχε τηλεγραφήσει ότι η έκθεση πρέπει να διαβασθεί λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός αυτό.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7477, 21 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9897.

21/6/1944 3467

Ο Παπανδρέου διαβάζει στο Υπουργικό Συμβούλιο ανακοίνωσή του σχετικά με το συνταγματικό ζήτημα, στην οποία τονίζει ότι ο Γεώργιος Β΄ θα πρέπει να αναμένει τα αποτελέσματα της λαϊκής ψήφου, προτού επιστρέψει στην Ελλάδα, θέση με την οποία ο ίδιος ο Βασιλιάς έχει συμφωνήσει, όπως συνάγεται από την επιστολή του της 8ης Νοεμβρίου 1943 και την έγκρισή του να σχηματισθεί κυβέρνηση εθνικής ενότητας βάσει του Συμβολαίου του Λιβάνου. Η ανακοίνωση υπογράφεται από όλα τα μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου και, κατόπιν, δίδεται στη δημοσιότητα.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 355, 21 Ιουν. 1944. F.O.371/43705/R10059.

21/6/1944 3468

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι ο Θεοτόκης ανέφερε δημοσίως πως η επιβίωση του 90% του ελληνικού πληθυσμού εξαρτάται από τα εφόδια του Ερυθρού Σταυρού, τα οποία, ωστόσο, δεν επαρκούν. Ο Leeper σημειώνει ότι το ποσοστό αυτό δεν είναι απολύτως ακριβές.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 355, 21 Ιουν. 1944. F.O.371/43705/R10059.

22/6/1944 3469

Το P.W.E. δίνει οδηγίες στην Ελληνική Υπηρεσία του B.B.C. να διακόψει, προς το παρόν, τις άμεσες επιθέσεις της εναντίον των Ταγμάτων Ασφαλείας.

P.W.E. Weekly Directive 23-30 Ιουν. 1944.
22 Ιουν. 1944. F.O.371/43706/R8041.

22/6/1944 3470

Στο ελληνικό Ναυτοδικείο Αλεξάνδρειας αρχίζει η δίκη 16 μελών του πληρώματος του αντιτορπιλικού "Ιέραξ", που κατηγορούνται για τη στάση του Απριλίου 1944.

Leeper προς Eden.
Αριθ. 131, 6 Ιουλ. 1944. F.O.371/43703/R11012.
Leeper προς F.O.
Τηλ. 36 Saving, 28 Ιουν. 1944. F.O.371/43705/R10582.

22/6/1944 3471

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O., εις απάντηση σχετικού ερωτήματός του, ότι δεν παρέχονται όπλα ή πυρομαχικά σε τακτική βάση στον Ε.Λ.Α.Σ., αλλά ανάλογα με τα αποτελέσματα των επιτυχών επιχειρήσεων της οργάνωσης εναντίον των Γερμανών. Συνολικά έχουν δοθεί 5,5 τόννοι όπλων και 35,7 τόννοι πυρομαχικών, κατά το διάστημα Φεβρουαρίου - Μαΐου 1944. Εξάλλου, 20.000 λίρες το μήνα δαπανώνται από τη Σ.Σ.Α. στις περιοχές του Ε.Λ.Α.Σ. για την ανακούφιση του πληθυσμού και 5.000 για τους Ιταλούς, ενώ ο Ε.Λ.Α.Σ. δαπανά 4.000 λίρες για τη διαβίωση των ανταρτών.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 434, immediate, 22 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9902.

23/6/1944 3472

Το βρετανικό Ναυαρχείο τονίζει σε έκθεσή του ότι δεν έχουν διαφοροποιηθεί οι πεποιθήσεις των 8.000 ανδρών του Στρατού και του Ναυτικού, που βρίσκονται έγκλειστοι στην Bardia. Αντιθέτως, και λόγω του εγκλεισμού τους, αναπτύσσεται μεταξύ τους ισχυρή ομάδα σκληρών οπαδών του Ε.Α.Μ., που βρίσκεται σε επαφή και με άτομα στην Αλεξάνδρεια.

Daldock (Βρετανικό Ναυαρχείο) προς A. R. Dean (F.O.).
9 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R10932.

23/6/1944 3473

Το βρετανικό Ναυαρχείο σημειώνει σε έκθεσή του ότι οι άνεργοι Έλληνες ναυτικοί του εμπορικού Ναυτικού, που βρίσκονται στην Αλεξάνδρεια, αποτελούν ικανή ομάδα προπαγάνδας του Ε.Α.Μ. και είναι εκείνοι που κυρίως συμμετέχουν στις μυστικές συναντήσεις υποστηρικτών της οργάνωσης, οι οποίες εξακολουθούν να πραγματοποιούνται στην πόλη. Πιστεύεται, εξάλλου, ότι μικρή ομάδα του Ε.Α.Μ. υφίσταται και μεταξύ των πληρωμάτων των ελληνικών εμπορικών πλοίων και αναμένει την κατάλληλη στιγμή για να εκδηλωθεί.

Daldock προς Dean.
9 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R10932.

23/6/1944 3474

Μεταδίδεται ότι ομάδα δολιοφθορών του Ε.Λ.Α.Σ. κατέστρεψε, στην περιοχή της Αττικής, τέσσερις σιδηροδρομικούς συρμούς, δέκα βαγόνια και τμήμα σιδηροδρομικής γραμμής. Οι απώλειες των Γερμανών ανέρχονται σε 105 άνδρες.

Game Book.
Απόρρ., Ιούν. 1944. F.O.371/43690/R10931.

23/6/1944 3475

Μεταδίδεται ότι ο Ε.Λ.Α.Σ. έχει προξενήσει σημαντικές καταστροφές σε τρεις γέφυρες μεταξύ Λειβαδειάς και Αράχοβας.

Game Book.
Απόρρ., Ιούν. 1944. F.O.371/43690/R10931.

23/6/1944 3476

Μεταδίδεται ότι αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. κατέστρεψαν γέφυρα της οδού Ελασσόνας - Κατερίνης.

Game Book.
Απόρρ., Ιούν. 1944. F.O.371/43690/R10931.

23/6/1944 3477

Η δύναμη της Β.Σ.Α. στην περιοχή του Πάικου, που έχει ενισχυθεί από τον Ιανουάριο 1944, αποτελείται από οκτώ Βρετανούς και δύο Έλληνες.

F.O.
Μνημόνιο, 23 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9724.

23/6/1944 3478

Η δύναμη των Καπεταναίων της ανατολικής Μακεδονίας έχει ως εξής: ο Τσαούς Αντών στο Τσαλ Νταγ διαθέτει 250 ένοπλους και 205 περίπου άοπλους άνδρες, ο Αβραμίδης στα βόρεια της Σταυρούπολης 250 ένοπλους και αρκετούς περισσότερους που επιθυμούν να ενταχθούν στην ομάδα του, ο Παπαδάκης στο Μποζ Νταγ της Δράμας 100 άνδρες, ο Τσακιρίδης στα βόρεια του Νικηφόρου 50 και ο Καρανάσος στα νότια του Νέστου 100 περίπου άνδρες.

F.O.
Μνημόνιο, 23 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9724.

24/6/1944 3479

Σύμφωνα με έκθεση της Joint Intelligence Committee στο Κάιρο, οι Γερμανοί θα εκκένωναν την Κέρκυρα, μόνο στα πλαίσια γενικής υποχώρησης των δυνάμεών τους από τη νοτιοανατολική Ευρώπη. Στην περίπτωση αυτή θα πρόβαλαν μηδαμινή αντίσταση σε ενδεχόμενη κατοχή του νησιού από τους Συμμάχους. Ωστόσο, οι Γερμανοί συνεχίζουν την εκτέλεση αμυντικών έργων στο νησί και υπάρχουν πληροφορίες για εκκένωση του νησιού από τους αμάχους, γεγονός που θα διευκόλυνε την άμυνα και τον ανεφοδιασμό του, όπως έχει συμβεί στα Δωδεκάνησα.

Πολεμικό Υπουρ. Συμβούλιο Βρετανίας, Joint Intelligence sub-Committee.
Αριθ. J.I.C.(44) 294, απόρρ., 5 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R11017.

24/6/1944 3480

Μεταδίδεται ότι ανταρτικές ομάδες εκτέλεσαν τρεις δοσίλογους στην Κρήτη.

Game Book.
Απόρρ., Ιούν. 1944. F.O.371/43690/R10931.

24/6/1944 3481

Ο Πορφυρογένης έφθασε στη Βίνιανη.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 447, απόρρ., 27 Ιουν. 1944. F.O.371/43689/R10152.

25/6/1944 3482

Η Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ τηλεγραφεί ότι, λόγω των πρόσφατων δολιοφθορών που πραγματοποίησε, οι Γερμανοί διέταξαν να γίνεται λεπτομερής έλεγχος των πλοίων στον Πειραιά, κάθε μία ώρα την ημέρα και κάθε δύο ώρες τη νύχτα.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7508, 29 Ιουν. 1944. F.O.371/43689/R10432.

25/6/1944 3483

Η Κ.Ε. του Ε.Α.Μ. τηλεγραφεί στον Σβώλο ότι 3.500 Γερμανοί και άνδρες των Ταγμάτων Ασφαλείας διενεργούν εκκαθαριστικές επιχειρήσεις στην Εύβοια εναντίον του Ε.Λ.Α.Σ., ο οποίος βρίσκεται σε απελπιστική θέση και δεν έχει πλέον τη δυνατότητα να συνδράμει όσους διαφεύγουν από τη χώρα, μέσω της περιοχής αυτής.

Κ.Ε. Ε.Α.Μ. προς Σβώλο.
25 Ιουν. 1944. F.O.371/43690/R10923.

25/6/1944 3484

Ο Κ. Τσαλδάρης, Αρχηγός του Λαϊκού Κόμματος, επισκέπτεται τον Leeper και τον ερωτά κατά πόσο θα πρέπει να αποδεχθεί πρόταση του Παπανδρέου να συμμετάσχει στην Κυβέρνηση. Ο Leeper του αναλύει την πολιτική της βρετανικής Κυβέρνησης, η οποία θα επιθυμούσε μία όσο το δυνατό περισσότερο αντιπροσωπευτική ελληνική Κυβέρνηση.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 445, important, απόρρ., 26 Ιουν. 1944. F.O.371/43733/R10058.

26/6/1944 3485

Ο Dew ενημερώνει τον Leeper σχετικά με τη συνάντηση που είχε με τον Αντιπλοίαρχο Poole, υπεύθυνο του δικτύου των καϊκιών που χρησιμοποιεί το S.O.E. στο ανατολικό Αιγαίο. Ο Poole θεωρεί ότι το F.O. υποστηρίζει τα αντιδραστικά στοιχεία στην Ελλάδα, αγνοώντας τα προοδευτικά στοιχεία που αντιπροσωπεύει το Ε.Α.Μ., χωρίς, ωστόσο, να βλάπτεται σημαντικά η θέση της Βρετανίας. Τονίζει ότι θα πρέπει να αποβιβασθούν στη χώρα, το γρηγορότερο, αξιόμαχα βρετανικά στρατεύματα και ότι η αντιμετώπιση τυχόν πραξικοπήματος του Ε.Α.Μ. θα είναι δυσχερής, λόγω της εκτίμησης που η οργάνωση χαίρει μεταξύ των Βρετανών στρατιωτών. Ελπίζει, ωστόσο, ότι, κατά την Απελευθέρωση, το Ε.Α.Μ. θα δείξει τον καλύτερο εαυτό του.

Dew προς Leeper.
Απόρρ., 26 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9177.

26/6/1944 3486

Η Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ τηλεγραφεί ότι οι Αρχές Κατοχής συνέλαβαν τον Αντισυνταγματάρχη Reiss, Γερμανό Διοικητή της φρουράς της Αθήνας, και τον μετέφεραν στο Βελιγράδι, όπου θα δικασθεί για ηττοπάθεια.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7508, 29 Ιουν. 1944. F.O.371/43689/R10432.

26/6/1944 3487

Ο Hammond τηλεγραφεί ότι το Εθνικό Συμβούλιο συνεδριάζει κάθε τέσσερις μήνες, για 10 μέρες. Στο διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ κάθε συνεδρίας, 22 μέλη του λαμβάνουν μέρος στην Π.Ε.Ε.Α. για την εφαρμογή των αποφάσεών του, οι οποίες λαμβάνονται κατά πλειοψηφία.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7508, 29 Ιουν. 1944. F.O.371/43689/R10432.

26/6/1944 3488

Άνδρες της Υπηρεσίας ΑΠΟΛΛΩΝ καταστρέφουν ολοσχερώς καΐκι 300 τόννων στο Πέραμα.

Boxshall προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7528, 4 Ιουλ. 1944. F.O.371/43689/R10433.

26/6/1944 3489

Ανεξάρτητη αντιστασιακή ομάδα προκαλεί ανατίναξη θωρακισμένης ατμομηχανής κοντά στο Μπογιάτι. Καταστρέφεται η σιδηροδρομική γραμμή σε μήκος 10 μέτρων και διακόπτεται η κυκλοφορία για 10 ώρες.

Boxshall προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7528, 4 Ιουλ. 1944. F.O.371/43689/R10433.

27/6/1944 3490

Ολοκληρώθηκε η πρώτη συνάντηση των μελών του Εθνικού Συμβουλίου, κατά την οποία εγκρίθηκαν ομόφωνα οι ανακοινώσεις της Π.Ε.Ε.Α. για το Συνέδριο του Λιβάνου.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7416, 7 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9331.

27/6/1944 3491

Οι Γερμανοί επιτίθενται εναντίον δυνάμεων του Ζέρβα στο Ζάλογγο και απωθούνται. Απώλειες σημειώνονται και στις δύο πλευρές. Επτά Γερμανοί σκοτώνονται και 20 τραυματίζονται, [ενώ οι απώλειες του Ζέρβα δεν είναι γνωστές].

Boxshall προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7518, 1 Ιουλ. 1944. F.O.371/43689/R10433.
Game Book.
Απόρρ., Ιούλ. 1944. F.O.371/43691/R13659.

27/6/1944 3492

Δυνάμεις του Ζέρβα επιτίθενται εναντίον της γερμανικής φρουράς της Παραμυθιάς και καταλαμβάνουν την πόλη.

Boxshall προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7518, 1 Ιουλ. 1944. F.O.371/43689/R10433.

27/6/1944 3493

Αξιωματικοί των Ταγμάτων Ασφαλείας στην Πάτρα αναφέρουν ότι έχουν συμφωνήσει [με τις Αρχές Κατοχής] να μην εμποδίσουν τη γερμανική υποχώρηση και ότι θα κρατήσουν τον Ε.Λ.Α.Σ. μακριά από την πόλη, τόσο κατά την υποχώρηση όσο και κατόπιν. Τυχόν είσοδός του θα σήμαινε το σφαγιασμό όλων των αξιωματούχων και κάθε φιλοβρετανικού στοιχείου. Δεν έχουν δε-

σμευθεί, ωστόσο, να εμποδίσουν την άφιξη των Συμμάχων, η οποία αναμένεται με αγωνία από τους κατοίκους, λόγω της τρομοκρατίας που ασκεί το Ε.Α.Μ. στην περιοχή.

Boxshall προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7521, 2 Ιουλ. 1944. F.O.371/43689/R10433.

27/6/1944 3494

Δύναμη 200 ανδρών του Ψαρρού βρίσκεται στην περιοχή της Αιγιαλείας.

Boxshall προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7421, 2 Ιουλ. 1944. F.O.371/43689/R10433.

27/6/1944 3495

Η Κ.Ε. του Α.Κ.Ε. ζητεί την άμεση πραγμάτωση της εθνικής ενότητας με την εφαρμογή των συμφωνιών του Λιβάνου. Σε περίπτωση που οι δυνάμεις, οι οποίες αποτελούν το Ε.Α.Μ., δεν δράσουν από κοινού, το Α.Κ.Ε. θα ενεργήσει μόνο. Οι αντιπρόσωποί του στην Κ.Ε. του Ε.Α.Μ. καλούνται να δράσουν αναλόγως. Σημειώνεται ότι ο Γενικός Γραμματέας του Κόμματος, Κ. Γαβριηλίδης, είναι μέλος της Π.Ε.Ε.Α.

Boxshall προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7528, 4 Ιουλ. 1944. F.O.371/43689/R10433.
Periodical Intelligence Summary αριθ. 26.
15 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R11503.

27/6/1944 3496

Το F.O. τηλεγραφεί στον Leeper ότι, σύμφωνα με αγγλικά δημοσιεύματα, το Ε.Α.Μ. απάντησε στον Παπανδρέου ότι δεν δέχεται την πρότασή του να συμμετάσχει στην Κυβέρνηση, λόγω των επιθέσεων του Ζέρβα εναντίον των δυνάμεών του. Οι διαπραγματεύσεις έχουν παύσει και ο Παπανδρέου πρόκειται να προβεί σε σχετικές ανακοινώσεις στις 28 Ιουνίου. Το F.O. ζητεί να ενημερωθεί για την κατάσταση και ελπίζει ότι ο Παπανδρέου δεν θα προκαλέσει διακοπή των επαφών με το Ε.Α.Μ., παρά μόνο αν οι ενέργειες του τελευταίου την καταστήσουν αναπόφευκτη.

F.O. προς Leeper.
Τηλ. 296, immediate, 27 Ιουν. 1944. F.O.371/43688/R9812.

27/6/1944 3497

Ο Leeper ενημερώνει το F.O. ότι, μετά την επιστροφή του Πορφυρογένη στη Βίνιανη, εστάλησαν τρία τηλεγραφήματα από τον Μπακιρτζή στην ελληνική Κυβέρνηση και στον Σβώλο, καθώς και από τον Πορφυρογένη στον Σβώλο και στον Π. Ρούσσο, στα οποία υποστηρίζεται ότι ο Ζέρβας επιτίθεται εναντίον των δυνάμεων του Ε.Λ.Α.Σ. και η νέα Κυβέρνηση, στις διαταγές τις οποίας βρίσκεται, είναι υπεύθυνη του Εμφυλίου αυτού. Οι διαπραγματεύσεις για τη σύνθεση της Κυβέρνησης μπορούν να συνεχισθούν, μόνο αφού παύσουν οι επιθέσεις. Ο Leeper θεωρεί ότι τα παραπάνω αποτελούν προφάσεις, καθώς το 24 Σύνταγμα του Ε.Λ.Α.Σ., το οποίο υποτίθεται ότι δέχεται επίθεση, ενώ στην πραγματικότητα επιτίθεται το ίδιο, έχει ήδη διαταχθεί από το Γ.Σ.Μ.Α. να αποχωρήσει από τη δυτική Ήπειρο.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 447, απόρρ., 27 Ιουν. 1944. F.O.371/43689/R10152.

27/6/1944 3498

Ο Παπανδρέου, σε ομιλία του που μεταδίδεται στην Ελλάδα, κατακρίνει το Ε.Α.Μ. για τη συνεχιζόμενη άρνησή του να λάβει μέρος στην Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας, παρά το γεγονός ότι οι αντιπρόσωποί του, οι οποίοι εργάσθηκαν ειλικρινά για την εθνική ενότητα, υπέγραψαν το Συμβόλαιο του Λιβάνου και μολονότι είχε συμφωνηθεί ότι στελέχη της οργάνωσης θα αναλάβουν πέντε υπουργεία. Τονίζει ότι, ακόμη και εάν το Ε.Α.Μ. αποφασίσει τελικά να μη συμμετάσχει, οι αντιπρόσωποί του θα έχουν την ηθική υποχρέωση να το πράξουν, υποστηριζόμενοι από την πλειοψηφία των οπαδών του Ε.Α.Μ., οι οποίοι και θα υποχρεώσουν όσους παραμένουν ανυποχώρητοι να συμβιβασθούν.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 456, 457, 458, immediate, 28 Ιουν. 1944. F.O.371/43705/R10781.

27/6/1944 3499

Ολοκληρώνεται η δίκη των στασιαστών του αντιτορπιλικού "Ιέραξ". Καταδικάζονται τρία μέλη του πληρώματος σε θάνατο για στάση και ανθρωποκτονία, τέσσερα σε ισόβια και τρία σε ποινή φυλάκισης πέντε ετών, ενώ έξι ναύτες αθωώνονται. Εξάλλου, όλοι οι κατηγορούμενοι αθωώνονται από την κατηγορία της εσχάτης προδοσίας. Ο Leeper διαβιβάζει στον Eden λεπτομερή σχετική έκθεση, την οποία συνέταξε παρατηρητής του Rawlings που παρακολούθησε τη δίκη.

Leeper προς Eden.
Αριθ. 131, 6 Ιουλ. 1944. F.O.371/43703/R11012.
Leeper προς F.O.
Τηλ. 37 Saving, 5 Ιουλ. 1944. F.O.371/43705/R10781.

27 - 28/6/1944 3500

Ο Σβώλος και ο Αγγελόπουλος έχουν διαδοχικές συναντήσεις με τον Παπανδρέου και τον Leeper. Σκοπός των συναντήσεων αυτών είναι να πεισθεί ο Παπανδρέου να μην απευθύνει στην κατεχόμενη Ελλάδα διαγγέλματα, σχετικά με τη στάση του Ε.Α.Μ. στο θέμα της συμμετοχής του στην Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας, τα οποία θα προκαλούσαν όξυνση των σχέσεων με την οργάνωση αυτή.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 454, immediate, 28 Ιουν. 1944. F.O.371/43733/R10177.

27 - 28/6/1944 3501

Η βρετανική αεροπορία βομβαρδίζει στη Θεσσαλία και στη Μακεδονία σιδηροδρομικούς συρμούς που μεταφέρουν κυρίως Γερμανούς. Σκοτώνονται 40 άτομα, Γερμανοί, Ιταλοί και Έλληνες, και καταστρέφονται δύο ατμομηχανές.

Game Book.
Απόρρ., Ιούλ. 1944. F.O.371/43691/R13659.

28/6/1944 3502

Η Π.Ε.Ε.Α. ανακοινώνει ότι ο πρώην βενιζελικός βουλευτής Λούλης διορίσθηκε Γενικός Διοικητής Ηπείρου.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 25.
Απόρρ., 30 Ιουν. 1944. F.O.371/43690/R10922.

28/6/1944 3503

Η Π.Ε.Ε.Α. ανακοινώνει τη συγκρότηση τριμελών διοικητικών επιτροπών σε διάφορες περιοχές της χώρας. Πρόεδρος της Επιτροπής κεντρικής και δυτικής Μακεδονίας ορίζεται ο Λεωνίδας Καραμαούνας, της Επιτροπής Θεσσαλίας ο Στρατηγός Ψιάρης και της Επιτροπής Κρήτης ο Ευάγγελος Κτιστάκης. Οι δύο πρώτοι είναι πρώην βενιζελικοί βουλευτές, ενώ ο τελευταίος διαβόητος κομμουνιστής πράκτορας.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 25.
Απόρρ., 30 Ιουν. 1944. F.O.371/43690/R10922.

28/6/1944 3504

Ο Eden δηλώνει στη Βουλή των Κοινοτήτων ότι η βρετανική Κυβέρνηση συνεχίζει να υποστηρίζει τον Ε.Λ.Α.Σ.

Warner προς Eden.
Αριθ. 163, απόρρ., 14 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R13102.

28/6/1944 3505

Δυνάμεις του Ζέρβα επιτίθενται εναντίον γερμανικών μονάδων στην Πάργα και στην Ηγουμενίτσα.

Boxshall προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7518, 1 Ιουλ. 1944. F.O.371/43689/R10433.

28/6/1944 3506

Ο Hammond τηλεγραφεί ότι η VIII Μεραρχία και ο Σαράφης αρνούνται ότι δυνάμεις τους επιτέθηκαν πρώτες εναντίον του Ζέρβα και υποστηρίζουν ότι το 24 Σύνταγμα μπορεί να παραμείνει στην περιοχή που βρίσκεται, βάσει της Συμφωνίας της Πλάκας, παρά τις αντίθετες διαταγές του Γ.Σ.Μ.Α. Ο Hammond συμβουλεύει να αποσυρθεί το 24 Σύνταγμα ανατολικά του Άραχθου. (Το ζήτημα είναι ότι ο Ε.Λ.Α.Σ. δεν γνωρίζει αν ο Ζέρβας ενεργεί εναντίον του Συντάγματος βάσει διαταγών του Γ.Σ.Μ.Α.).

Boxshall προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7518, 1 Ιουλ. 1944. F.O.371/43689/R10433.

28/6/1944 3507

Ο Σαράφης και ο Δεσποτόπουλος τηλεγραφούν στο Γ.Σ.Μ.Α. εκ μέρους του Γενικού Στρατηγείου του Ε.Λ.Α.Σ. Τονίζουν ότι η εκκένωση της περιοχής που έχει υπό τον έλεγχό του το 24 Σύνταγμα και η παραχώρησή της στο Ζέρβα αντιτίθενται στη Συμφωνία της Πλάκας. Λυπούνται γιατί δεν είναι σε θέση να συμφωνήσουν με το αίτημα του Γ.Σ.Μ.Α. Σε δεύτερο τηλεγράφημά τους, την ίδια μέρα, αρνούνται ότι έγινε οποιαδήποτε επίθεση εναντίον του Ζέρβα και υποστηρίζουν ότι η εισβολή του στο Κουκούλι και στο Γραμμένο παραβιάζει τη Συμφωνία της Πλάκας.

Γενικό Στρατηγείο Ε.Λ.Α.Σ. προς Γ.Σ.Μ.Α.
28 Ιουν. 1944. F.O.371/43689/R10433.

28/6/1944 3508

Ο Παπανδρέου ενημερώνει τον Leeper σχετικά με το διάγγελμά του που θα μεταδοθεί από το ραδιόφωνο στην Ελλάδα και στο οποίο θα εξηγεί την κατάσταση που έχει δημιουργήσει η άρνηση του Ε.Α.Μ. να λάβει μέρος στην Κυβέρνηση. Ζητεί επειγόντως από τη βρετανική Κυβέρνηση να διατυπώσει ευνοϊκά σχόλια για το διάγγελμα αυτό, καθώς προσδίδει ύψιστη σημασία στο θέμα.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 453, immediate, 28 Ιουν. 1944. F.O.371/43733/R10181.

28 - 29/6/1944 3509

Αρχίζει, στις 28 Ιουνίου, η δίκη ενός αξιωματικού, 3 υπαξιωματικών και 17 ναυτών του πληρώματος της κορβέτας "Σαχτούρης", που κατηγορούνται ότι συμμετείχαν στα στασιαστικά γεγονότα του Απριλίου. Η δίκη διακόπτεται την επομένη, λόγω έλλειψης μαρτύρων από το Ναυτικό.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 37 Saving, 5 Ιουλ. 1944. F.O.371/43705/R10781.

29/6/1944 3510

Ο Churchill ενημερώνει τον Eden ότι ο Γεώργιος Β΄ ζήτησε να τον συναντήσει, αλλά δεν στάθηκε ακόμη δυνατό να ορισθεί η ημέρα. Ο Churchill τονίζει ότι η επιστροφή της ελληνικής Κυβέρνησης στην Ελλάδα, με την υποστήριξη των βρετανικών δυνάμεων, δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να τεθεί σε κίνδυνο. Τυχόν επιστροφή του Γεωργίου Β΄ στη χώρα, προτού εγκατασταθεί η κυβέρνηση Παπανδρέου και θεωρήσει ότι είναι σε θέση να αντιμετωπίσει το ζήτημα αυτό, είναι αδύνατο ακόμη και ως ενδεχόμενο. Ο Γεώργιος Β΄ πρέπει να κρατηθεί μακριά. Εξάλλου, ο Churchill πιστεύει ότι η συγκρότηση Συμβουλίου Αντιβασιλείας θα αποτελούσε προσβολή προς τον Γεώργιο Β΄.

Churchill προς Eden.
Personal Minute, M 981/4, άκρως απόρρ., 29 Ιουν. 1944. F.O.371/43777/R15679.

29/6/1944 3511

Ο Torrance τηλεγραφεί ότι έχει παύσει κάθε οργανωμένη αντίσταση εκ μέρους

του 24 Συντάγματος του Ε.Λ.Α.Σ. Δυστυχώς τα στελέχη του Συντάγματος διέφυγαν κατά τη διάρκεια γερμανικής επίθεσης.

Boxshall προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7524, 3 Ιουλ. 1944. F.O.371/43689/R10433.

29/6/1944 3512

Ο Πορφυρογένης και ο Σαράφης τηλεγραφούν στον Παπανδρέου, σχετικά με την ομιλία του της 28ης Ιουνίου. Υπογραμμίζουν ότι παραβιάζει τα συμφωνηθέντα στο Λίβανο, καθώς επιδιώκει τη διάλυση του Ε.Λ.Α.Σ., ενισχύει τον Ζέρβα στις επιθέσεις του εναντίον των δυνάμεων του Ε.Λ.Α.Σ., αποφεύγει να καταγγείλει τα Τάγματα Ασφαλείας και οδηγεί στο στρατοδικείο τους κατηγορουμένους για στάση στη Μέση Ανατολή. Εξάλλου, έχει ήδη ολοκληρώσει τη συγκρότηση της κυβέρνησής του, με άτομα δίχως λαϊκό έρεισμα. Τονίζουν ότι οποιαδήποτε παραβίαση των συμφωνηθέντων δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή εκ μέρους τους.

Πορφυρογένης, Σαράφης προς Παπανδρέου.
29 Ιουν. 1944. F.O.371/43689/R10433.

29/6/1944 3513

Βρετανικά στρατεύματα χωρίζουν σε ομάδες τους στασιαστές στο στρατόπεδο στη Bardia. Ο Βεντήρης απευθύνει έκκληση στους εγκλείστους, στην οποία ανταποκρίνονται 400 άνδρες, που πρόκειται να αποτελέσουν τον πυρήνα ενός τάγματος Φρουράς. Οι στασιαστές του Στρατού, [που παρεμένουν αμετάπειστοι], είναι περισσότεροι από 4.000, συμπεριλαμβανομένων και των 150 ανδρών της Αεροπορίας. Δύο χιλιάδες από αυτούς πρόκειται να σταλούν σε στρατόπεδο στην Ερυθραία, ενώ οι υπόλοιποι στο Tmimi. Οι στασιαστές του Ναυτικού, περίπου 2.000 άνδρες, θα παραμείνουν στο Gianzur, κοντά στην Bardia. Όλοι οι στασιαστές θα τύχουν μεταχείρισης κρατουμένων και όχι αιχμαλώτων πολέμου.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 37 Saving, 5 Ιουλ. 1944. F.O.371/43705/R10781.
Ανώτατος Στρατιωτικός Διοικητής Μέσης Ανατολής προς W.O.
Τηλ. O/22258, important, απόρρ., 19 Ιουλ. 1944. F.O.371/43703/R11442.

29/6/1944 3514

Ο Παπανδρέου πιέζει τον Leeper να ληφθούν από τις βρετανικές αρχές μέτρα εναντίον του Μποδοσάκη και του Λαμπράκη, καθώς πιστεύει ότι δεν θα πρέπει

να είναι ελεύθεροι να δολοπλοκούν στο Κάιρο. Επίσης θα επιθυμούσε να είναι σε θέση να πληροφορήσει τον Βενιζέλο ότι υπεύθυνοι για την κράτηση ή την απομάκρυνση των δύο αυτών ατόμων είναι οι Βρετανοί.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 460, important, απόρρ., 29 Ιουν. 1944. F.O.371/43733/R10231.

29/6/1944 3515

Ο Leeper πληροφορεί το F.O. ότι ο Paget είναι σύμφωνος να συντάξει επιστολή, που θα δοθεί στον Παπανδέρου και στην οποία θα αναφέρει ότι ο Μποδοσάκης συνελήφθη μετά από διαταγή του και δεν θα του επιτραπεί να παραμείνει στη Μέση Ανατολή, σε περίπτωση που αφεθεί ελεύθερος όταν περατωθούν οι ανακρίσεις. Όσον αφορά τον Λαμπράκη, ο Leeper αναφέρει ότι του έγινε υπόδειξη να αναχωρήσει για Λίβανο και να μην επιστρέψει στο Κάιρο. Ο Leeper τονίζει ότι ο Λαμπράκης θα συλληφθεί, αν δεν αναχωρήσει οικειοθελώς.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 460, important, απόρρ., 29 Ιουν. 1944. F.O.371/43733/R10231.

29/6/1944 3516

Ο Leeper αναφέρεται στην ατυχή σύμπτωση της συζήτησης στη Βουλή των Κοινοτήτων (28 Ιουνίου) του ζητήματος του ανεφοδιασμού του Ε.Λ.Α.Σ., με την έκδοση του ανακοινωθέντος του Παπανδρέου για τη σύνθεση της κυβέρνησής του. Επισημαίνει ότι το Ε.Α.Μ. είναι πλέον σε θέση να υποστηρίζει ότι η βρετανική βοήθεια δικαιολογεί τη μη συμμετοχή του στην ελληνική Κυβέρνηση, ενώ η τελευταία αισθάνεται ότι η θέση της αποδυναμώνεται. Για να παύσουν τυχόν υποψίες από την πλευρά της Κυβέρνησης, ενημερώθηκε το Γ.Ε.Σ. ότι, από την ολοκλήρωση των εργασιών του Συνεδρίου του Λιβάνου, ο Ζέρβας έλαβε 132 τόννους εφοδίων, ο Ε.Λ.Α.Σ. 31 τόννους, αποκλειστικά για συγκεκριμένες υπηρεσίες που παρείχε, και οι Καπεταναίοι 6,5 τόννους.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 461, important, 29 Ιουν. 1944. F.O.371/43689/R10237.

30/6/1944 3517

Ο Waterhouse διαβιβάζει στον Laskey περίληψη έκθεσης που συνέταξε στις 27 Μαΐου ο Παπαδόγγονας, στέλεχος των Ταγμάτων Ασφαλείας στην Πελοπόννησο, με ιδιαίτερη δράση στην Καλαμάτα. Η έκθεση αποτελεί, ουσιαστικά, απολογία της φιλογερμανικής συμπεριφοράς που αποδίδεται στον Παπαδόγγονα,

την οποία παρουσιάζει ως αποτέλεσμα των κομμουνιστικών ενεργειών. Ο Waterhouse επισημαίνει ότι η φήμη που διασπείρει το Ε.Α.Μ., περί υπογραφής, εκ μέρους του Παπαδόγγονα συμφωνίας με τους Ιταλούς στην Καλαμάτα, το καλοκαίρι του 1943, για την από κοινού δράση εναντίον του Ε.Α.Μ., θεωρείται ψευδής. Οι περισσότερες, εξάλλου, από τις αναφορές της έκθεσης, οι οποίες μπορούν να ελεγχθούν από τις βρετανικές πηγές, δεν απέχουν από την αλήθεια.

Waterhouse προς Laskey.
30 Ιουν. 1944. F.O.371/43689/R10713.

30/6/1944 3518

Οι ενέργειες εξτρεμιστών του Ε.Α.Μ., που έχουν αφιχθεί στην Κεφαλονιά από το Αγρίνιο, έχουν προκαλέσει ισχυρές αντιδράσεις του άμαχου πληθυσμού εναντίον της οργάνωσης.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 25.
Απόρρ., 30 Ιουν. 1944. F.O.371/43690/R10922.

30/6/1944 3519

Ο ραδιοσταθμός της Π.Ε.Ε.Α. πραγματοποιεί πλέον νέες εκπομπές, δύο φορές την ημέρα, στα ελληνικά και στα γαλλικά. Η μία προορίζεται μόνο για την Ελλάδα και η δεύτερη εκπέμπει στην Ιταλία και στη δυτική Τουρκία. Στην τελευταία, η οποία πιθανώς να αναμεταδίδεται ευρέως από την Τιφλίδα, μεταδίδονται βίαιες καταγγελίες εναντίον του Παπανδρέου και των στρατοδικείων που δικάζουν τους στασιαστές στην Αίγυπτο.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 25.
Απόρρ., 30 Ιουν. 1944. F.O.371/43690/R10922.

30/6/1944 3520

Η δύναμη του Ε.Λ.Α.Σ. στη Ζάκυνθο ανέρχεται σε 5.500 αντάρτες και του Ε.Δ.Ε.Σ. σε 5.000.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 25.
Απόρρ., 30 Ιουν. 1944. F.O.371/43690/R10922.

30/6/1944 3521

Φαίνεται ότι, κατά την περίοδο της πρώτης συγκρότησης της Π.Ε.Ε.Α., ο Πελτέκης, που κατά τα κοινώς λεγόμενα είναι ένα είδος "υποτακτικού" του Σβώ-

λου, κατέβαλε μεγάλες προσπάθειες να προσχωρήσει η Εθνική Δράση στην Π.Ε.Ε.Α. Σημειώνεται ότι ο Πελτέκης, που έχει πλέον υποχρεωθεί να εγκαταλείψει την Ελλάδα, υπήρξε ένας από τους πλέον έμπιστους πράκτορες του S.O.E.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 25.
Απόρρ., 30 Ιουν. 1944. F.O.371/43690/R10922.

30/6/1944 3522

Η δύναμη της Χ και της P.A.N. έχει μειωθεί, καθώς η κυβέρνηση Ράλλη έχει καλέσει προς κατάταξη στα Τάγματα Ασφαλείας μεγάλο αριθμό νέων αξιωματικών.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 25.
Απόρρ., 30 Ιουν. 1944. F.O.371/43690/R10922.

30/6/1944 3523

Μεταδίδεται ότι αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. πραγματοποίησαν επιχείρηση εναντίον σιδηροδρομικού συρμού στο Αιτωλικό. Σκοτώθηκαν 40 Γερμανοί και συνελήφθησαν οκτώ αιχμάλωτοι. Καταστράφηκαν δύο μικρές γέφυρες, η ατμομηχανή και οκτώ βαγόνια.

Game Book.
Απόρρ., Ιούλ. 1944. F.O.371/43691/R13659.

30/6/1944 3524

Οι δυνάμεις του Ζέρβα ελέγχουν πλέον την Πάργα. Κατά τη μάχη που προηγήθηκε σκοτώθηκαν τουλάχιστον 7 Γερμανοί και 20 τραυματίσθηκαν.

Boxshall προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7524, 3 Ιουλ. 1944. F.O.371/43689/R10433.

30/6/1944 3525

Κατά την κατάληψη της Πάργας από δυνάμεις του Ζέρβα επικράτησε αναρχία. Οι εύποροι οικογένειες κατέφυγαν στους Παξούς και οι κατοικίες τους λεηλατήθηκαν. Λεηλατήθηκαν επίσης, ως αντίποινα, τα σπίτια των "Εβραίων Τουρκαλβανών". Την τάξη αποκατέστησε, τελικά, το 3/40 Σύνταγμα του Ε.Δ.Ε.Σ. (Οι παραπάνω πληροφορίες περιέχονται σε έκθεση του Wallace της 31ης Ιουνίου).

D. J. Wallace προς Leeper.
Άκρως απόρρ., 31 Ιουλ. 1944. F.O.371/43692/R14686.

30/6/1944 3526

Δυνάμεις του Ε.Δ.Ε.Σ. απωθούν ισχυρή γερμανική επίθεση εναντίον της Παραμυθιάς, σύμφωνα με τον Αμερικανό Ταγματάρχη I. Brocq, που βρίσκεται με αμερικανική περίπολο της Σ.Σ.Α. στις μονάδες του Ε.Δ.Ε.Σ. Η πόλη παραμένει υπό τον έλεγχο του Ζέρβα.

Boxshall προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7524, 3 Ιουλ. 1944. F.O.371/43689/R10433.

30/6/1944 3527

Ο Torrance τηλεγραφεί ότι "Τούρκοι" επιτέθηκαν εναντίον των δυνάμεων του Ε.Δ.Ε.Σ. στην Παραμυθιά, υποστηρίζοντας τις γερμανικές μονάδες. Υπέστησαν βαρειές απώλειες.

Boxshall προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7524, 3 Ιουλ. 1944. F.O.371/43689/R10433.

30/6/1944 3528

Ο Brocq διατάσσει τη X και τη VIII Μεραρχία του Ε.Δ.Ε.Σ., καθώς και τους Αμερικανούς της Σ.Σ.Α., που δρουν στην περιοχή της Παραμυθιάς, να αντεπιτεθούν εναντίον των Γερμανών, για να ανακοπεί η υποχώρησή τους ή να αποφευχθεί τυχόν ενίσχυσή τους μέσω της οδού προς Ηγουμενίτσα. Κατά την επιχείρηση που πραγματοποιείται, οι απώλειες των Γερμανών ανέρχονται σε 70 άνδρες νεκρούς ή τραυματίες, ενώ συλλαμβάνονται οκτώ αιχμάλωτοι. Επτά αντάρτες σκοτώνονται και ένας τραυματίζεται. Επίσης κυριεύονται δύο γερμανικά φορτηγά και πολεμοφόδια.

Boxshall προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7524, 3 Ιουλ. 1944. F.O.371/43689/R10433.

30/6/1944 3529

Δημοσιεύεται στο Κάιρο δήλωση του Σβώλου, εκ μέρους της αντιπροσωπείας της Π.Ε.Ε.Α., ότι το διάγγελμα του Παπανδρέου της 28ης Ιουνίου ελάχιστα θα συμβάλει στην επίτευξη της εθνικής ενότητας, για την οποία εξακολουθούν να εργάζονται οι απεσταλμένοι της Π.Ε.Ε.Α.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 37 Saving, 5 Ιουλ. 1944. F.O.371/43705/R10781.

30/6/1944 3530

Ο Παπανδρέου εκφράζει στον Leeper την ανησυχία του για την απάντηση που έδωσε το F.O. στην κοινοβουλευτική ερώτηση της 28ης Ιουνίου. Ο Leeper τονίζει στο F.O. πως η ερμηνεία που δίδεται στο Κάιρο στην απάντηση αυτή είναι ότι η υποστήριξη της βρετανικής Κυβέρνησης προς την ελληνική εξαρτάται από την ικανότητά της να συμπεριλάβει το Ε.Α.Μ. στους κόλπους της. Ο Παπανδρέου πιστεύει ότι το γεγονός αποδυναμώνει τη θέση του.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 465, immediate, απόρρ., 30 Ιουν. 1944. F.O.371/43733/R10292.

30/6/1944 3531

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι ο Torrance επικρότησε την αντεπίθεση του Ζέρβα εναντίον του 24 Συντάγματος του Ε.Λ.Α.Σ., που πρώτο επιτέθηκε στις 19 του μηνός σε χωριά που βρίσκονται στη γραμμή ανεφοδιασμού του Ε.Δ.Ε.Σ. Οι δυνάμεις του Ζέρβα απώθησαν τον Ε.Λ.Α.Σ., καθώς και γερμανική επίθεση που εκδηλώθηκε στις 27 Ιουνίου. Ο Leeper δεν θεωρεί ότι τα επεισόδια αυτά μπορούν να οδηγήσουν σε νέο εμφύλιο, καθώς ο Ζέρβας είναι πολύ ισχυρός πλέον. Ως εκ τούτου, ο Παπανδρέου οφείλει να τον υποστηρίξει και να μην υποκύπτει σε εκβιασμούς του Ε.Λ.Α.Σ.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 474, important, 30 Ιουν. 1944. F.O.371/43689/R10419.

Ιούν. 1944 3532

Κατά τη διάρκεια του Ιουνίου μεταδόθηκε ότι οι απώλειες των Γερμανών στην Ελλάδα, (νεκροί - τραυματίες - αιχμάλωτοι), ανέρχονται σε 270 άνδρες περίπου και των Βουλγάρων σε 300. Επίσης καταστράφηκαν σκάφη 510 τόννων συνολικά, 11 ατμομηχανές, 12 βαγόνια σιδηροδρομικών συρμών και μία σήραγγα.

Game Book.
Απόρρ., Ιούν. 1944. F.O.371/43690/R10931.

Ιούν. 1944 3533

Κατά τη διάρκεια του Ιουνίου οι Γερμανοί εκτέλεσαν δύο επιχειρήσεις αντιποίνων στη Σάμο, λόγω της επίθεσης βρετανικών μονάδων καταδρομών εναντίον δυνάμεών τους. Έκαψαν δάση, κατάσχεσαν ζώα και ανέκριναν τους κατοίκους.

Game Book.
Απόρρ., Ιούν. 1944. F.O.371/43690/R10931.

Ιούν. 1944 3534

Το σύνολο των συμμαχικών δυνάμεων στην Κρήτη και στα νησιά του Αιγαίου αποτελείται από 30 αξιωματικούς από τη Βρετανία και άλλες συμμαχικές χώρες.

Game Book.
Απόρρ., Ιούν. 1944. F.O.371/43690/R10931.

Ιούν. 1944 3535

Το σύνολο των συμμαχικών δυνάμεων στην Ελλάδα αποτελείται από: 361 άνδρες της Σ.Σ.Α. και βρετανικών στρατευμάτων, 35.000 αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ., 9.000 - 10.000 αντάρτες του Ζέρβα και 600 αντάρτες των Καπεταναίων [της ανατολικής Μακεδονίας].

Game Book.
Απόρρ., Ιούν. 1944. F.O.371/43690/R10931.

Ιούν. 1944 3536

Κατά τη διάρκεια του Ιουνίου μεταδόθηκε ότι οι Αρχές Κατοχής, Γερμανοί και Βούλγαροι, εκτέλεσαν περίπου 876 άτομα και πυρπόλησαν 12 χωριά, ως αντίποινα για αντιστασιακές ενέργειες που εκδηλώθηκαν. Συγκεκριμένα, οι Γερμανοί εκτέλεσαν το σύνολο των ατόμων και πυρπόλησαν έξι χωριά, ενώ έξι χωριά πυρπολήθηκαν από τους Βουλγάρους.

Game Book.
Απόρρ., Ιούν. 1944. F.O.371/43690/R10931.

Ιούν. 1944 3537

Κατά τη διάρκεια του Ιουνίου η συμμαχική αεροπορία πραγματοποίησε έξι επιχειρήσεις εναντίον της Ρόδου. Σκοτώθηκαν 27 Γερμανοί και 4 Ιταλοί, τραυματίσθηκαν 10 Γερμανοί, ενώ 26 Έλληνες σκοτώθηκαν και 50 τραυματίσθηκαν. Επίσης καταστράφηκαν κτίρια και άλλες εγκαταστάσεις των Αρχών Κατοχής.

Game Book.
Απόρρ., Ιούν. 1944. F.O.371/43690/R10931.

Ιούν. 1944 3538

Τον Ιούνιο μεταδόθηκε ότι, κατά τη διάρκεια επιχειρήσεων των συμμαχικών αεροπορικών δυνάμεων στην Κρήτη και στα νησιά του Αιγαίου, οι απώλειες των Γερμανών ήταν 35 νεκροί και 28 τραυματίες, των Ελλήνων 37 νεκροί και 50 τραυματίες και των Ιταλών 10 νεκροί. Καταστράφηκαν κτίρια και γερμανικές εγκαταστάσεις στη Ρόδο, δύο αποθήκες πυρομαχικών και ένα αεροσκάφος.

Game Book.
Απόρρ., Ιούν. 1944. F.O.371/43690/R10931.

Ιούν. 1944 3539

Κατά τη διάρκεια του Ιουνίου βρετανικές μονάδες καταδρομών πραγματοποίησαν τρεις επιθέσεις εναντίον των Γερμανών στη Χίο. Σκοτώθηκαν τρεις Γερμανοί και ένας Έλληνας χωροφύλακας, και καταστράφηκαν τρία καΐκια, καθώς και το γερμανικό κέντρο ασυρμάτου.

Game Book.
Απόρρ., Ιούν. 1944. F.O.371/43690/R10931.

1/7/1944 3540

Το P.W.E. δίνει οδηγίες στην Ελληνική Υπηρεσία του B.B.C. να περιορίζεται στα ανακοινωθέντα του Καρτάλη, σχετικά με τις δίκες των στασιαστών, τις οποίες οφείλει να καλύπτει τακτικά, αλλά με συντομία.

P.W.E. Weekly Directive 30 Ιουν. - 6 Ιουλ. 1944.
1 Ιουλ. 1944. F.O.371/43706/R8041.

1/7/1944 3541

Μεταδίδεται ότι η Χωροφυλακή της Χίου συνέλαβε 10 ομήρους, ως αντίποινα για τις συμμαχικές επιχειρήσεις στο νησί τον Ιούνιο.

Game Book.
Απόρρ., Ιούλ. 1944. F.O.371/43691/R12843.

1/7/1944 3542

Μετά από οκτάωρη μάχη με τους Γερμανούς, η V Ταξιαρχία του Ε.Λ.Α.Σ. καταλαμβάνει τη νύχτα την Άμφισσα. Ο Ε.Λ.Α.Σ. ανακοινώνει ότι σκοτώθηκαν 700 Γερμανοί.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7544, 8 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R10923.

2/7/1944 3543

Ο Μπακιρτζής, ο Σιάντος και ο Χατζής τηλεγραφούν στον Σβώλο, στον Στρατή και στον Π. Ρούσσο τους όρους συμμετοχής της Π.Ε.Ε.Α., του Κ.Κ.Ε. και του Ε.Α.Μ. στην Κυβέρνηση. Οι όροι αυτοί έχουν ως εξής: 1) να ανακληθεί η δήλωση περί τρομοκρατίας του Ε.Α.Μ.· 2) να διευκρινισθούν τα συμφωνηθέντα στο Συνέδριο του Λιβάνου, όπου, σύμφωνα με τον Πορφυρογένη και τον Σαράφη, αποφασίσθηκε να παραμείνει ο Ε.Λ.Α.Σ. ως έχει, μέχρι την Απελευθέρωση, και να τεθεί υπό τις διαταγές της Κυβέρνησης Εθνικής Ενότητας· 3) να γίνει αποδεκτός ο Οθωναίος ως ανώτατος διοικητής των ανταρτών· 4) να μην εκτελεσθούν οι θανατικές ποινές των κινηματιών της Μέσης Ανατολής και να απονεμηθεί αμνηστία σε όλους τους καταδικασθέντες, μετά την ολοκλήρωση της συγκρότησης της Κυβέρνησης· 5) η Π.Ε.Ε.Α., το Κ.Κ.Ε. και το Ε.Α.Μ. να συμμετέχουν με πέντε υπουργούς και έναν υφυπουργό στην Κυβέρνηση, η οποία θα έχει συνολικά 15 υπουργούς και υφυπουργούς· 6) να μεταβεί άμεσα κυβερνητικό κλιμάκιο στην Ελεύθερη Ελλάδα, μετά την έλευση του οποίου θα διαλυθεί η Π.Ε.Ε.Α. και το Εθνικό Συμβούλιο. Τα παραπάνω να αποτελέσουν συμπληρωματικό πρωτόκολλο του Συμβολαίου του Λιβάνου. Εάν γίνουν αποδεκτοί οι όροι αυτοί, θα σταλούν [στο Κάιρο] οι μέλλοντες υπουργοί, ενώ σε αντίθετη περίπτωση ο Σβώλος, ο Στρατής και ο Ρούσσος οφείλουν να σταματήσουν τις διαπραγματεύσεις και να επιστρέψουν στην Ελλάδα.

Μπακιρτζής, Χατζής, Σιάντος προς Σβώλο, Δ. Στρατή (Αντιπρόσωπο Ε.Α.Μ. στη Μέση Ανατολή), Π. Ρούσσο.
2 Ιουλ. 1944. F.O.371/43689/R10504.

2/7/1944 3544

Ο Torrance τηλεγραφεί ότι αξιωματικοί της Σ.Σ.Α. επιβεβαιώνουν τις επιτυχίες του Ε.Δ.Ε.Σ. εναντίον των Γερμανών στην Πάργα και στο Ζάλογγο. Ανεπιβεβαίωτη, ωστόσο, παραμένει η αναφορά του Ζέρβα ότι επιτέθηκε στην Άρτα, επέφερε βαρειές απώλειες στους Γερμανούς και ελέγχει πλέον το γερμανικό στρατόπεδο της πόλης.

Boxshall προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7528, 4 Ιουλ. 1944. F.O.371/43689/R10433.

2/7/1944 3545

Σύμφωνα με πληροφορίες του Υπουργείου Εσωτερικών της Κυβέρνησης Αθηνών, ο Άρης, που βρίσκεται στην Πελοπόννησο, ανακήρυξε την περιοχή σοβιετική δημοκρατία. Πηγή δεξιάς απόκλισης της Αθήνας, η οποία τηλεγραφεί την

παραπάνω πληροφορία, σημειώνει ότι γεγονός είναι πως ο Ε.Λ.Α.Σ. ασκεί άγρια τρομοκρατία στην περιοχή.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7544, 8 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R10923.

2/7/1944 3546

Το F.O., βάσει κυρίως των πληροφοριών του Torrance, θεωρεί ότι είναι ακατάλληλη η στιγμή να διαλύσει ο Ζέρβας πλήρως το 24 Σύνταγμα του Ε.Λ.Α.Σ., καθώς η ενέργεια αυτή θα παρείχε εύσχημη δικαιολογία στο Ε.Α.Μ. να αρνηθεί τη συνέχιση των διαπραγματεύσεων με τον Παπανδρέου και θα μπορούσε να προκαλέσει επανάληψη του εμφυλίου.

F.O. προς Leeper.
Τηλ. 304, immediate, 2 Ιουλ. 1944. F.O.371/43689/R10432.

2/7/1944 3547

Ο Leeper ενημερώνει το F.O. ότι, σύμφωνα με αναφορά γνωστού του ατόμου από την Αθήνα, το Συνέδριο του Λιβάνου έγινε δεκτό με ενθουσιασμό στην πόλη και ο Παπανδρέου χαίρει μεγάλης εκτίμησης. Υφίστανται, ωστόσο, ορισμένοι ενδοιασμοί, σχετικά με τη σύνθεση και το μεγάλο αριθμό των μελών της Κυβέρνησης, όπως και ανησυχίες για τη στάση του Παπανδρέου προς το Ε.Α.Μ., καθώς και για την πιθανότητα να μην επιβληθεί αυστηρή τιμωρία στους στασιαστές των ενόπλων δυνάμεων.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 471, important, απόρρ., 2 Ιουλ. 1944. F.O.371/43689/R10420.

2 - 3/7/1944 3548

Δύναμη του Ε.Λ.Α.Σ. πραγματοποιεί επιχείρηση εναντίον των Γερμανών στην Άμφισσα, στην Ιτέα, στην Αράχοβα και στη Ναύπακτο. Σκοτώνονται 15 Γερμανοί και προξενούνται καταστροφές σε δύο οδικές γέφυρες.

Game Book.
Απόρρ., Ιούλ. 1944. F.O.371/43691/R13659.

3/7/1944 3549

Μεταδίδεται ότι ομάδα δολιοφθορών επιτέθηκε, κατά τη διάρκεια του Ιουνίου ή του Ιουλίου, εναντίον σιδηροδρομικών συρμών στη Μαλακάσα, με αποτέλεσμα να καταστραφούν τρεις ατμομηχανές.

Game Book.
Απόρρ., Ιούλ. 1944. F.O.371/43691/R13659.

3/7/1944 3550

Ο Dew ενημερώνει τον Leeper ότι συζητήθηκαν οι σχέσεις μεταξύ E.O.K. και E.A.M. στην Κρήτη, κατά την συνάντηση της [Επιτροπής] F.O. - S.O.E., στις 13 Ιουνίου. Συμφωνήθηκε ότι η E.O.K. είναι χρήσιμο σώμα, που αξίζει τη βρετανική υποστήριξη, αλλά το S.O.E. τόνισε ότι ο ανεφοδιασμός οποιασδήποτε οργάνωσης είναι ιδιαίτερα δυσχερής, λόγω της ισχυρής γερμανικής παρουσίας στο νησί και του κινδύνου αντιποίνων. Σημείωσε, επίσης, ότι δεν θεωρεί σημαντικό το χάσμα μεταξύ E.O.K. και E.A.M. Άλλωστε, το E.A.M. δεν είναι ιδιαίτερα ισχυρό στο νησί, ενώ οι κάτοικοι, αντίθετα με ό,τι συμβαίνει στην υπόλοιπη χώρα, αγωνίζονται κυρίως για την απελευθέρωσή τους και όχι για την κατάληψη της εξουσίας.

Dew προς Leeper.
Αριθ. 1201/G, άκρως απόρρ., προσωπικό, 3 Ιουλ. 1944. F.O.371/43765/R9723.

3/7/1944 3551

Εκδίδονται δύο βασιλικά διατάγματα με τα οποία καθορίζεται ο οργανισμός των νέων υπουργείων Ανασυγκρότησης και Επισιτισμού.

Warner προς Eden.
Αριθ. 164, 14 Αυγ. 1944. F.O.371/437334/R12978.

3/7/1944 3552

Το F.O. ενημερώνει τον Churchill σχετικά με το θέμα Μποδοσάκη και πληροφορεί τον Leeper ότι εγκρίνει τα μέτρα που εκείνος λαμβάνει εναντίον του Μποδοσάκη και του Λαμπράκη.

F.O. προς Leeper.
Τηλ. 306, απόρρ., 3 Ιουλ. 1944. F.O.371/43733/R10281.

4/7/1944 3553

Ο Αγνίδης ενημερώνει τον Cadogan για τις δυσχέρειες που αντιμετωπίζει ο Παπανδρέου με το E.A.M., το οποίο εμποδίζει τη συγκρότηση κυβέρνησης συνεργασίας, παρά τη σχετική ομόφωνη απόφαση που έχει περιληφθεί στο Συμβόλαιο του Λιβάνου.

Αγνίδης προς Eden.
11 Ιουλ. 1944. F.O.371/43733/R11031.

4/7/1944 3554

Ο Αγνίδης επιδίδει στον Cadogan μνημόνιο της ελληνικής Κυβέρνησης, στο οποίο τονίζεται ότι η Ελληνική Υπηρεσία του B.B.C. δεν συμβάλλει στις προσπάθειες της Κυβέρνησης για την εθνική ενότητα. Αναφέρεται, συγκεκριμένα, ο τρόπος μετάδοσης των ειδήσεων για τις δίκες των στασιαστών και τις συγκρούσεις μεταξύ Ζέρβα και Ε.Λ.Α.Σ., περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν εισακούσθηκαν τα αιτήματα της Κυβέρνησης.

Dew προς J. B. Clark (B.B.C.).
Αριθ. 73, 4 Ιουλ. 1944. F.O.371/43707/R10438.

4/7/1944 3555

Μεταδίδεται ότι οι συμμαχικές αεροπορικές δυνάμεις επιτέθηκαν εναντίον νηοπομπής στη Ρόδο και βύθισαν ένα σκάφος.

Game Book.
Απόρρ., Ιούλ. 1944. F.O.371/43691/R12843.

4/7/1944 3556

Εκατό άτομα συλλαμβάνονται κατά τη διάρκεια επιδρομής των Ταγμάτων Ασφαλείας στην Αθήνα. Οι νέοι, που βρίσκονται μεταξύ των συλληφθέντων, θα σταλούν στη Γερμανία, ενώ οι μεγαλύτεροι κρατούνται σε στρατόπεδο συγκέντρωσης, μέχρι την επομένη μαζική εκτέλεση ομήρων. Ο Ε.Λ.Α.Σ. έδωσε μάχη και προκάλεσε απώλειες 120 ανδρών των Ταγμάτων, ως αντίποινα.

S.O.E. προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7599, 21 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R11387.

4/7/1944 3557

Ο Talbot-Rice διαβιβάζει στον Dew την έκθεση για την Ελλάδα, που συνέταξε ο Woodhouse, μόλις έφθασε στο Κάιρο. Η έκθεση καλύπτει την περίοδο Ιανουαρίου - Μαΐου 1944. Ο Woodhouse πρόκειται να φθάσει στο Λονδίνο και θα έχει συζητήσεις με τους Βρετανούς διπλωμάτες, σύμφωνα και με τηλεγράφημα του Leeper προς το F.O.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. EGB/GR/1817, 4 Ιουλ. 1944. F.O.371/43689/R10469.
Leeper προς F.O.
Τηλ. 467, 29 Ιουν. 1944. F.O.371/43689/R10366.

4/7/1944 3558

Ο Παπανδρέου ενημερώνει τον Leeper για την απάντηση που έδωσε στους αβάσιμους ισχυρισμούς του Πορφυρογένη και του Σαράφη, τους οποίους προέβαλαν στο από 29 Ιουνίου τηλεγράφημά τους. Ο Παπανδρέου τονίζει ότι: 1) δεν υποστήριξε ποτέ τη διάλυση του Ε.Λ.Α.Σ., παρά μόνο τη δημιουργία Εθνικού Στρατού σύμφωνα με το Συμβόλαιο του Λιβάνου· 2) η ενίσχυση του Ζέρβα αποφασίζεται αποκλειστικά από το Γ.Σ.Μ.Α. και δεν αληθεύει ότι ο Ε.Δ.Ε.Σ. επιτίθεται πρώτος [εναντίον του Ε.Λ.Α.Σ.]· 3) δεν προέβη σε νέα καταγγελία των Ταγμάτων Ασφαλείας, καθώς θεωρεί ότι θα οφελούσε αποκλειστικά το Ε.Α.Μ. και δεν θα ήταν σύμφωνη με τα αισθήματα της κοινής γνώμης. Νέα καταγγελία θα ήταν δυνατή μόνον εάν το Ε.Α.Μ. συμμετείχε στην Κυβέρνηση· 4) η καταδίκη των στασιαστών αποτελεί απόφαση του Συνεδρίου του Λιβάνου, την οποία το Ε.Α.Μ. αποκήρυξε· 5) δεν έχει ανακαλέσει την υπόσχεσή του να προσφέρει στην άκρα Αριστερά πέντε κυβερνητικές θέσεις. Τα παραπάνω θα αποτελέσουν κυβερνητική απάντηση. Ο Παπανδρέου δεν επιθυμεί να λάβει περαιτέρω αποφάσεις, προτού ενημερωθεί για τη βρετανική θέση.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 476, important, απόρρ., 4 Ιουλ. 1944. F.O.371/43689/R10466.

4/7/1944 3559

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι η δίκη των στασιαστών των ελληνικών ενόπλων δυνάμεων διεξήχθη με δίκαιο τρόπο και οι ποινές αποδόθηκαν προσεκτικά, σύμφωνα με αναφορά αυτόπτη μάρτυρα.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 477, important, 4 Ιουλ. 1944. F.O.371/43689/R10467.

4/7/1944 3560

Ο Ανώτατος Διοικητής Μέσης Ανατολής και ο Διοικητής της Μεσογείου θα πρέπει να επικυρώσουν τις θανατικές ποινές που επιβλήθηκαν στους στασιαστές των ελληνικών ενόπλων δυνάμεων. Ο Leeper διαβεβαιώνει το F.O. ότι ο Παπανδρέου δεν επιθυμεί την εκτέλεση των θανατικών ποινών και έχει δώσει οδηγίες να επιβάλλονται οι ποινές με το μεγαλύτερο δυνατό αίσθημα ευθύνης. Θα επικυρώσει τις θανατικές ποινές μόνο στις περιπτώσεις που αποτελούν ομόφωνη απόφαση του στρατοδικείου. Ο Παπανδρέου, ωστόσο, ανησυχεί για το κλίμα που διαμορφώνεται στη Βρετανία, το οποίο ενισχύει μία θορυβώδης μειοψηφία Ελλήνων, και είναι αντίθετο με τα αισθήματα των περισσοτέρων συμπατριωτών τους στην Ελλάδα και τη Μέση Ανατολή.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 477, important, 4 Ιουλ. 1944. F.O.371/43689/R10472.

4/7/1944 3561

Ο Παπανδρέου έλαβε από τον Αγνίδη το κείμενο της επιστολής του Λόρδου Perth, επικεφαλής της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων της Βουλής των Λόρδων, με την οποία εκφράζεται η ανησυχία μελών της Βουλής των Λόρδων για την καταδίκη σε θάνατο τριών ηγετών της στάσης στις ελληνικές ένοπλες δυνάμεις. Η καταδίκη προκαλεί κακή εντύπωση στη Βρετανία και θα καταστήσει ακόμη δυσχερέστερη τη συμφιλίωση των Ελλήνων.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 478, important, απόρρ., 4 Ιουλ. 1944. F.O.371/43689/R10467.

4/7/1944 3562

Ο Leeper τονίζει στο F.O. ότι η κυβέρνηση Παπανδρέου αντιμετωπίζει σοβαρά πολιτικά προβλήματα, για την επίλυση των οποίων είναι αναγκαίο να έχει την πλήρη υποστήριξη της βρετανικής Κυβέρνησης. Επισημαίνει ότι η κρίση θα κορυφωθεί, σε περίπτωση που εκτελεσθούν οι θανατικές ποινές που έχουν επιβληθεί στους στασιαστές, γεγονός το οποίο θα είναι αναπόφευκτο, εάν η ελληνική Κυβέρνηση αναγκασθεί τελικά να διακόψει τις διαπραγματεύσεις με το Ε.Α.Μ. για την είσοδό του στους κόλπους της, όπως προσανατολίζεται ο Παπανδρέου, λόγω της στάσης του ίδιου του Ε.Α.Μ.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 479, immediate, απόρρ., 4 Ιουλ. 1944. F.O.371/43733/R10468.

5/7/1944 3563

Μεταδίδεται ότι στη δυτική Ελλάδα πραγματοποιήθηκε συμμαχική αεροπορική επιδρομή, κατά την οποία βυθίσθηκε στον Αστακό ένα καΐκι που μετέφερε γερμανικό πολεμικό υλικό.

Game Book.
Απόρρ., Ιούλ. 1944. F.O.371/43691/R13659.

5/7/1944 3564

Άτομο της εμπιστοσύνης του Παπανδρέου στην Αθήνα αναφέρει, σε μία από τις εκθέσεις που του στέλνει τακτικά, ότι έχουν σημειωθεί μεμονωμένες λιποταξίες ενόπλων Γερμανών στον Ε.Λ.Α.Σ. Εάν οι λιποταξίες γενικευθούν, υπάρχει πι-

θανότητα να επαναληφθεί το φαινόμενο μαζικής προσχώρησης ανδρών των Αρχών Κατοχής στους αντάρτες, όπως συνέβη με τους Ιταλούς κατά την κατάρρευση της Ιταλίας.

Warner προς Eden.
Αριθ. 163, απόρρ., 14 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R13102.

5/7/1944 3565

Άτομο της εμπιστοσύνης του Παπανδρέου στην Αθήνα αναφέρει, σε μία από τις εκθέσεις που του στέλνει τακτικά, ότι η δύναμη των ενόπλων του Ε.Λ.Α.Σ. έχει αυξηθεί σημαντικά από το καλοκαίρι του 1943. Σύμφωνα με σχετικά ακριβείς πληροφορίες, οι ένοπλοι στη Στερεά και στη Θεσσαλία είναι 8 - 10.000, στην Πελοπόννησο 5.000, στην Αθήνα 4 - 5.000 και στην Πάρνηθα 1200 άτομα.

Warner προς Eden.
Αριθ. 163, απόρρ., 14 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R13102.

5/7/1944 3566

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος νοτιοδυτικά της Λιβαδειάς τηλεγραφεί ότι 400 Γερμανοί και 300 άνδρες των Ταγμάτων Ασφαλείας σκοτώθηκαν σε μάχη με δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. στη Ναύπακτο. Η πόλη βρίσκεται στα χέρια των ανταρτών πλέον, οι οποίοι, όπως ο ίδιος πιστεύει, πρόκειται να καταλάβουν και την Αράχοβα.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7544, 8 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R10923.

5/7/1944 3567

Ο Torrance τηλεγραφεί ότι δύναμη 200 Γερμανών επιτέθηκε εναντίον μονάδων του Ζέρβα στο Ζάλογγο, αλλά υποχρεώθηκε να υποχωρήσει, με ένα νεκρό και δύο τραυματίες. Ο πληθυσμός της περιοχής είναι εξαιρετικά ευτυχής που απαλλάχθηκε από το ζυγό του Ε.Λ.Α.Σ.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7544, 8 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R10923.

5/7/1944 3568

Το Υπουργικό Συμβούλιο, που συνέρχεται υπό την προεδρία του Παπανδρέου, εξετάζει και απορρίπτει ομόφωνα τους τελικούς όρους που έθεσαν το Ε.Α.Μ. [η Π.Ε.Ε.Α. και το Κ.Κ.Ε.] για να συμμετάσχουν στην Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 38 Saving, 12 Ιουλ. 1944. F.O.371/43705/R11250.

5/7/1944 3569

Αρχίζει η δίκη επτά αξιωματικών και τριών ναυτών του πολεμικού πλωτού συνεργείου "Ήφαιστος" για τα στασιαστικά γεγονότα του Απριλίου 1944. Επιπλέον, δικάζονται και τρεις άλλοι αξιωματικοί του Ναυτικού, που κατηγορούνται ότι συμμετείχαν στα γεγονότα αυτά.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 38 Saving, 12 Ιουλ. 1944. F.O.371/43705/R11250.

5/7/1944 3570

Ο Leeper επισημαίνει στο F.O. ότι οι όροι της Π.Ε.Ε.Α., του Κ.Κ.Ε. και του Ε.Α.Μ. για τη συμμετοχή τους στην ελληνική Κυβέρνηση, που έχουν καθαρά προπαγανδιστικό χαρακτήρα, δεν μπορούν να γίνουν αποδεκτοί από την Κυβέρνηση, καθώς αποτελούν απόπειρα επιβολής νέας εθνικής συμφωνίας, πέραν των συμφωνηθέντων στο Λίβανο, και δεν συμβάλλουν στην εθνική ενότητα. Η αποδοχή τους θα ενθάρρυνε την τρομοκρατία του Ε.Α.Μ. και θα του επέτρεπε να ελέγχει το σύνολο της χώρας. Ο ίδιος θα συμβουλεύσει τον Παπανδρέου να δημοσιοποιήσει τους ανωτέρω όρους, καθώς και τη δική του απάντηση.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 483, immediate, απόρρ., 5 Ιουλ. 1944. F.O.371/43689/R10505.

5/7/1944 3571

Ο Παπανδρέου αναφέρει στον Leeper ότι οι όροι που έθεσε το Ε.Α.Μ. για να συμμετάσχει στην Κυβέρνηση είναι απαράδεκτοι. Η βρετανική Κυβέρνηση οφείλει να πάρει θέση στο γεγονός ότι το Ε.Α.Μ. είναι αποκλειστικά υπεύθυνο για τη μη ολοκλήρωση της εθνικής ενότητας και να υποστηρίξει τις ενέργειες του ίδιου (του Παπανδρέου). Αποδέχεται την πρόταση του Leeper να αναστείλει την εκτέλεση των θανατικών ποινών των στασιαστών, ώστε να εξασφαλίσει τη βρετανική υποστήριξη στην επιχειρούμενη απομόνωση του Ε.Α.Μ.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 485, immediate, 5 Ιουλ. 1944. F.O.371/43689/R10506.

5/7/1944 3572

Ο Σβώλος ενημερώνεται ότι το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε να απορρίψει τους όρους που έθεσε το Ε.Α.Μ. για να συμμετάσχει στην Κυβέρνηση και οι σχετικές διαπραγματεύσεις σταματούν.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 486, immediate, 6 Ιουλ. 1944. F.O.371/43689/R10507.

6/7/1944 3573

Ο Wilson συμφωνεί με το Γ.Σ.Μ.Α. και το Mediterranean Joint Planning Staff ότι τα διαθέσιμα ελληνικά στρατεύματα δεν θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν στη φρούρηση της Κέρκυρας, όταν το νησί εκκενωθεί από τον εχθρό, καθώς η παρουσία τους εκεί, όπως και σε άλλα σημεία του ελληνικού εδάφους, θα προκαλέσει προβλήματα πολιτικού χαρακτήρα. Κατόπιν τούτου, τίθεται το ζήτημα της χρησιμοποίησης των ελληνικών δυνάμεων, που βρίσκονται στη βόρεια Αφρική, ως φρουρές. Ο Wilson ζητεί τις απόψεις του Γ.Σ.Μ.Α. σχετικά με τη δυνατότητα να χρησιμοποιηθούν οι δυνάμεις αυτές στην ηπειρωτική Ελλάδα και στα νησιά.

Extract from Minutes of 16th Meeting of Political Committee.
6 Ιουλ. 1944. F.O.371/43703/R11680.

6/7/1944 3574

Το P.W.E. δίνει οδηγίες στην Ελληνική Υπηρεσία του B.B.C. να εξακολουθήσει να υποστηρίζει την ελληνική Κυβέρνηση και τις προσπάθειες για την επίτευξη εθνικής ενότητας. Επίσης, να τονίσει ότι πλησιάζει η μέρα που οι Γερμανοί και οι Βούλγαροι θα πληρώσουν για τις ωμότητές τους.

P.W.E. Weekly Directive 7 - 14 Ιουλ. 1944.
6 Ιουλ. 1944. F.O.371/43707/R10717.

6/7/1944 3575

Ομάδα δολιοφθορών προξενεί καταστροφές σε σιδηροδρομικό σταθμό κοντά στην Αθήνα. Καταστρέφεται μία μηχανή και πέντε βαγόνια που μετέφεραν τρόφιμα, ενώ η σιδηροδρομική γραμμή υφίσταται εκτεταμένες ζημιές.

Game Book.
Απόρρ., Ιούλ. 1944. F.O.371/43691/R13659.

6/7/1944 3576

Δύναμη του Ε.Λ.Α.Σ. στήνει ενέδρα σε γερμανική φάλαγγα στο Τέροβο. Κατά τη μάχη σκοτώνονται 70 Γερμανοί, 37 συλλαμβάνονται αιχμάλωτοι, ενώ καταστρέφονται 21 φορτηγά και 3 αυτοκίνητα.

Game Book.
Απόρρ., Ιούλ. 1944. F.O.371/43691/R13659.

6/7/1944 3577

Πραγματοποιείται συμμαχική αεροπορική επιχείρηση στην περιοχή της Κεφαλονιάς, με αποτέλεσμα να βυθισθούν δύο καΐκια.

Game Book.
Απόρρ., Ιούλ. 1944. F.O.371/43691/R13659.

6/7/1944 3578

Μεταδίδεται ότι δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. πραγματοποίησαν επιχείρηση εναντίον της Ναυπάκτου, κατά την οποία σκοτώθηκαν άνδρες των Ταγμάτων Ασφαλείας.

Game Book.
Απόρρ., Ιούλ. 1944. F.O.371/43691/R13659.

6/7/1944 3579

Μεταδίδεται ότι βρετανικό υποβρύχιο βύθισε στις βόρειες Σποράδες δύο γερμανικά καΐκια, που έφεραν πολεμικό εξοπλισμό.

Game Book.
Απόρρ., Ιούλ. 1944. F.O.371/43691/R13659.

6/7/1944 3580

Τις πρώτες πρωινές ώρες της 6ης Ιουλίου, μονάδες του Ζέρβα επιτίθενται αιφνιδιαστικά και καταλαμβάνουν γερμανικές θέσεις στον Λούρο, στον Άγιο Αθανάσιο, στον Αρχάγγελο, στη Σινώπη και τη Σαμψούντα, μετά από σκληρή μάχη. Επίσης, από το πρωί της ίδιας μέρας, μάχονται δυτικά της Καμαρίνας, εναντίον ανώτερων γερμανικών δυνάμεων. Ο Ζέρβας ζητεί από το Γ.Σ.Μ.Α. να βομβαρδισθούν οι εχθρικές θέσεις.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7544, 8 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R10923.

6/7/1944 3581

Ο Ζέρβας τηλεγραφεί ότι δυνάμεις του επιτέθηκαν εναντίον γερμανικής φάλαγγας, που εκινείτο από τα Ιωάννινα [προς άγνωστη κατεύθυνση]. Καταστράφηκαν πολλά φορτηγά και συνελήφθησαν αιχμάλωτοι. Η μάχη συνεχίζεται.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7551, 10 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R10923.

6/7/1944 3582

Ο Ζέρβας τηλεγραφεί ότι δυνάμεις του επιτέθηκαν εναντίον γερμανικής φάλαγγας στην οδό της Ηγουμενίτσας. Σκοτώθηκαν 40 Γερμανοί, συνελήφθησαν επτά αιχμάλωτοι και καταστράφηκαν πολλά οχήματα.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7551, 10 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R10923.

6/7/1944 3583

Ο Ζέρβας τηλεγραφεί ότι οι Γερμανοί επιτίθενται με Τουρκαλβανούς εναντίον των θέσεών του στον τομέα Παραμυθιάς, αλλά απωθούνται, με μεγάλες απώλειες και από τις δύο πλευρές. Τυχόν εμφάνιση της R.A.F. θα επέφερε εκτεταμένες απώλειες στον εχθρό και θα συνέδραμε σημαντικά τις επιχειρήσεις. Καθώς οι Γερμανοί θα συνεχίσουν τις επιχειρήσεις τους τις επόμενες μέρες, ο Ζέρβας ζητεί επειγόντως να του αποσταλούν πολεμοφόδια.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7551, 10 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R10923.

6/7/1944 3584

Ο Ζέρβας τηλεγραφεί ότι οι γερμανικές απώλειες στο Τέροβο ήταν 70 νεκροί, 30 αιχμάλωτοι και άγνωστος αριθμός τραυματιών. Καταστράφηκαν 30 φορτηγά και ο εχθρός υποχώρησε, καταδιωκόμενος από τις δυνάμεις του Ζέρβα.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7551, 10 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R10923.

6/7/1944 3585

Η ελληνική Κυβέρνηση ανακοινώνει ότι δεν έχει εκτελεσθεί καμία από τις θανατικές ποινές που επιβλήθηκαν στους τρεις στασιαστές του Ναυτικού.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 486, immediate, 6 Ιουλ. 1944. F.O.371/43689/R10507.

6/7/1944 3586

Η Κυβέρνηση ανακοινώνει επισήμως ότι οι νέοι όροι που έθεσε το Ε.Α.Μ. δεν είναι σύμφωνοι με το Συμβόλαιο του Λιβάνου και το γεγονός αυτό, δυστυχώς, σημαίνει ότι το Ε.Α.Μ. αρνείται να συμμετάσχει στο κυβερνητικό σχήμα. Η Κυ-

βέρνηση, ωστόσο, με την υποστήριξη της μεγάλης πλειοψηφίας του ελληνικού λαού, θα εφαρμόσει το εθνικό Συμβόλαιο, το οποίο έχουν υπογράψει και οι αντιπρόσωποι του ίδιου του Ε.Α.Μ.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 486, immediate, 6 Ιουλ. 1944. F.O.371/43689/R10507.

7/7/1944 3587

Ο Μπαρτζιλάι απευθύνει έκκληση προς τη Σ.Σ.Α. να συναντηθεί προσωπικά με στέλεχός της, για να εκθέσει την κατάσταση των Εβραίων στην Ελλάδα. Τονίζει ότι από τους 100.000 Εβραίους που ζούσαν προπολεμικά στη χώρα, μόλις 10.000 διέφυγαν τη σύλληψη. Περίπου 2.000 έχουν καταφύγει στην Ελεύθερη Ελλάδα και, για το λόγο αυτό, ο ίδιος βρίσκεται στην έδρα της Π.Ε.Ε.Α., προσπαθώντας να τους ανακουφίσει με κάθε τρόπο. Η κατάσταση των επιζώντων στις κατεχόμενες περιοχές, ωστόσο, είναι κρίσιμη, καθώς στερούνται οποιουδήποτε πόρου ζωής.

Η. Μπαρτζιλάι (Αρχιραββίνος Αθηνών) προς Σ.Σ.Α.
7 Ιουλ. 1944. F.O.371/43691/R13507.

7/7/1944 3588

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. εκτροχιάζουν δύο σιδηροδρομικές μηχανές στην περιοχή του Δομοκού και προκαλούν καταστροφές στη σιδηροδρομική γραμμή.

Game Book.
Απόρρ., Ιούλ. 1944. F.O.371/43691/R13659.

7/7/1944 3589

Μεταδίδεται ότι, κατά τις συγκρούσεις με δυνάμεις του Ζέρβα, που σημειώθηκαν στην Ήπειρο, στις 6 και 7 Ιουλίου, οι συνολικές γερμανικές απώλειες, ήταν 250 νεκροί, 200 τραυματίες και 63 αιχμάλωτοι.

Game Book.
Απόρρ., Ιούλ. 1944. F.O.371/43691/R13659.

7/7/1944 3590

Μεταδίδεται ότι αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. πραγματοποίησαν επιχείρηση εναντίον της Ηγουμενίτσας, κατά την οποία ανατίναξαν γερμανική αποθήκη πυρομαχικών.

Game Book.
Απόρρ., Ιούλ. 1944. F.O.371/43691/R13659.

7/7/1944 3591

Το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. τηλεγραφεί στο Γ.Σ.Μ.Α. ότι, σύμφωνα με τηλεγράφημα του ίδιου του Ζέρβα, η επίθεση δυνάμεών του εναντίον του 24 Συντάγματος του Ε.Λ.Α.Σ., καθώς και η κατοχή της περιοχής ελέγχου του Συντάγματος, διατάχθηκε από αξιωματικό της Σ.Σ.Α. Το Γενικό Στρατηγείο ζητεί εξηγήσεις, αλλά αποδέχεται τη συγκρότηση επιτροπής, για να εξετασθούν οι συγκρούσεις μεταξύ Ε.Λ.Α.Σ. και Ε.Δ.Ε.Σ. και να αποκατασταθεί το status quo, σύμφωνα με τη Συμφωνία της Πλάκας. Θέτει, ωστόσο, ως όρους η επιτροπή να συνεδριάσει στον τόπο των συγκρούσεων και οι μονάδες του Ζέρβα να έχουν ήδη αποσυρθεί από τις περιοχές που κατέλαβαν μετά τις 17 Ιουνίου. Εάν ο Ζέρβας αποδεχθεί τα παραπάνω, ο Ε.Λ.Α.Σ. είναι έτοιμος να στείλει τους αντιπροσώπους του στην επιτροπή. Πρόκειται για τον Λοχαγό Στυλιανό Βαμβέτσο και τον Κώστα Ράπτη.

Γενικό Στρατηγείο Ε.Λ.Α.Σ. προς Γ.Σ.Μ.Α.
7 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R10923.

7/7/1944 3592

Σύμφωνα με ανακοινωθέν του Πρακτορείου Ελεύθερης Ελλάδας, είναι αβάσιμος ο ισχυρισμός του Παπανδρέου ότι οι τελικοί όροι του Ε.Α.Μ. για τη συμμετοχή του στην Κυβέρνηση παραβιάζουν το Συμβόλαιο του Λιβάνου. Με τους όρους αυτούς, αντιθέτως, ολοκληρώνεται το Συμβόλαιο και επιτυγχάνεται διαρκής εθνική ενότητα. Η κυβέρνηση του Παπανδρέου ευθύνεται αποκλειστικά για τη μη επίτευξη εθνικής ενότητας, τη στιγμή που το έθνος μάχεται ενωμένο στο πλευρό των Συμμάχων.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7581, 17 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R11300.

7/7/1944 3593

Σε μνημόνιό του προς τον Churchill, ο Eden τονίζει ότι ο Παπανδρέου δεν θα μπορέσει να παραμείνει στη θέση του, εάν δεν υποστηριχθεί πολύ από τη βρετανική Κυβέρνηση, και ότι μόνη εναλλακτική λύση θα ήταν η πλήρης υποχώρηση στις αξιώσεις του Ε.Α.Μ., γεγονός απαράδεκτο. Ο Παπανδρέου πρόκειται να ζητήσει να διακοπεί η παροχή εφοδίων στον Ε.Λ.Α.Σ. και να αποσυρθούν οι συμμαχικές αποστολές από τις περιοχές που ελέγχει. Ο Eden επιση-

μαίνει ότι θα είναι δύσκολο να αρνηθεί η βρετανική Κυβέρνηση τα παραπάνω, παρά τις επιπτώσεις που θα έχουν, λόγω της αντίδρασης των στρατιωτικών, αλλά και των σοσιαλιστών μελών της, που θα πρέπει να πεισθούν για την αναγκαιότητά τους.

Eden προς Churchill.
Μνημόνιο, P.M./44/502, 7 Ιουλ. 1944. F.O.371/43689/R10506.

7/7/1944 3594

Αρχίζει η δίκη δύο αξιωματικών, δύο υπαξιωματικών και 12 ναυτών του αντιτορπιλικού "Κρήτη", που κατηγορούνται για τα στασιαστικά γεγονότα του Απριλίου 1944.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 38 Saving, 12 Ιουλ. 1944. F.O.371/43705/R11250.

7/7/1944 3595

Ο Leeper διαβιβάζει στο F.O. μήνυμα του Γεωργίου Β΄ προς τον Churchill. Ο Γεώργιος Β΄ τονίζει ότι έφθασε η στιγμή να καταγγελθεί η πολιτική του Ε.Α.Μ. Η οργάνωση αυτή, με τους τελευταίους όρους που έθεσε για τη συμμετοχή της στην Κυβέρνηση, παραβίασε τα συμφωνηθέντα στο Λίβανο και κατέστησε αδύνατη τη δημιουργία Κυβέρνησης Εθνικής Ενότητας, παρά τις προσπάθειες της ίδιας της Κυβέρνησης. Ζητεί από τον Churchill να καταδικάσει δημοσίως τη στάση του Ε.Α.Μ. και να επιβεβαιώσει, με τον τρόπο αυτό, την υποστήριξή του προς τον Παπανδρέου και την ελληνική Κυβέρνηση.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 493, most immediate, απόρρ., 7 Ιουλ. 1944. F.O.371/43689/R10612.

7/7/1944 3596

Ανακοινώνεται, με ραδιοφωνικό διάγγελμα του Παπανδρέου, η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου της 5ης Ιουλίου 1944, με την οποία απορρίπτονται οι τελικοί όροι που έθεσε το Ε.Α.Μ., για να λάβει μέρος στην Κυβέρνηση.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 496, 497, 498, immediate, 8 Ιουλ. 1944. F.O.371/43733/R10673.
Leeper προς F.O.
Τηλ. 38 Saving, 12 Ιουλ. 1944. F.O.371/43705/R11250.

7 - 8/7/1944 3597

Η βρετανική αεροπορία βομβαρδίζει επί δύο μέρες γερμανικές σιδηροδρομικές φάλαγγες στη Θεσσαλία και στη Μακεδονία. Δεκατρία άτομα, Γερμανοί και Έλληνες, σκοτώνονται ή τραυματίζονται, ενώ καταστρέφεται και σιδηροδρομική εγκατάσταση στην Κατερίνη.

Game Book.
Απόρρ., Ιούλ. 1944. F.O.371/43691/R13659.

8/7/1944 3598

Ο Leeper προτείνει στη βρετανική Κυβέρνηση, εάν προχωρήσει σε δημόσια υποστήριξη του Παπανδρέου, να υπογραμμίσει την αντίθεση μεταξύ της εποικοδομητικής στάσης του Tito, κατά τη συγκρότηση νέας κυβέρνησης της Γιουγκοσλαβίας, και της αρνητικής στάσης του Ε.Α.Μ. Η σύγκριση θα ήταν χρήσιμη, καθώς το Ε.Α.Μ. προσπαθεί σε κάθε περίπτωση να ακολουθεί τακτική αντίστοιχη με εκείνη του Tito.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 500, important, απόρρ., 8 Ιουλ. 1944. F.O.371/43733/R10667.

8/7/1944 3599

Ο Ρωσέττης, που μόλις ορίσθηκε από τον Γεώργιο Β΄ προσωπικός του γραμματέας αντί του Π. Μεταξά, επισκέπτεται τον Novikov και ζητεί να πληροφορηθεί τους λόγους για τους οποίους δεν έχει ακόμη συναντηθεί με τον Παπανδρέου. Ο Novikov αποδίδει το γεγονός στο ότι του γνωστοποιήθηκε με καθυστέρηση η ανάληψη των καθηκόντων του Παπανδρέου και συμφωνεί να καθορισθεί μεταξύ τους συνάντηση το συντομότερο.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 506, important, απόρρ., 9 Ιουλ. 1944. F.O.371/43689/R10739.

8 - 10/7/1944 3600

Μονάδες της VIII Μεραρχίας του Ε.Δ.Ε.Σ. επιτίθενται, τη νύχτα της 8ης Ιουλίου, εναντίον των Γερμανών στο Βλαχώρι. Η μάχη διαρκεί 24 ώρες. Στις 10 Ιουλίου ο Ε.Δ.Ε.Σ. κρατά ακόμη τα υψώματα γύρω από τον οικισμό.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7568, 13 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R10923.

9/7/1944 3601

Μεταδίδεται ότι συμμαχικές αεροπορικές δυνάμεις βύθισαν καΐκι 50 τόννων έξω από τη Σίφνο. Κατά την επιχείρηση σκοτώθηκαν δύο Έλληνες.

Game Book.
Απόρρ., Ιούλ. 1944. F.O.371/43691/R12843.

9/7/1944 3602

Μεταδίδεται ότι συμμαχικές αεροπορικές δυνάμεις βομβάρδισαν το λιμάνι της Χίου. Κατά την επιχείρηση σκοτώθηκε ο Γερμανός Διοικητής της νήσου.

Game Book.
Απόρρ., Ιούλ. 1944. F.O.371/43691/R12843.

9/7/1944 3603

Ο Διοικητής των γερμανικών στρατευμάτων στη Μενίνα πρότεινε στις 6 Ιουλίου να συναντηθεί με τους αντάρτες του Ζέρβα στην Παραμυθιά, χωρίς να αναφέρει το λόγο για τον οποίο ζητεί τη συνάντηση αυτή. Ο Ζέρβας θεώρησε ότι πρόκειται για το ζήτημα ορισμένων Γερμανών που λιποτάκτησαν [στις δυνάμεις του], αλλά ο Torrance απαγόρευσε οποιαδήποτε επαφή, εκτός από την ανταλλαγή προφορικών μηνυμάτων μέσω των χωρικών. Τελικά διαπιστώθηκε ότι οι Γερμανοί επιθυμούσαν να παράσχουν τη διαβεβαίωση ότι δεν θα επέμβουν, σε περίπτωση επίθεσης του Ε.Δ.Ε.Σ. εναντίον των "Τούρκων", και δεν δόθηκε συνέχεια στο θέμα.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7551, 10 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R10923.
Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7564, 13 Ιουλίου 1944. F.O.371/43690/R10923.

9/7/1944 3604

Ο Σβώλος, ο Στρατής και ο Π. Ρούσσος, εκ μέρους των αντιπροσωπειών της Π.Ε.Ε.Α., του Ε.Α.Μ. και του Κ.Κ.Ε. στο Συνέδριο του Λιβάνου, απευθύνουν επιστολή προς τον Παπανδρέου. Υπογραμμίζουν ότι η μόνη δυνατότητα που έχουν, εάν οι όροι συμμετοχής τους στην Κυβέρνηση δεν γίνουν αποδεκτοί, είναι να επιστρέψουν στην Ελεύθερη Ελλάδα. Εκεί θα συνεχίσουν, βάσει του Συμβολαίου του Λιβάνου, να εργάζονται για την πραγματική ενότητα, να μάχονται εναντίον των Γερμανών και των Βουλγάρων και να συνδράμουν τις συμμαχικές επιχειρήσεις για την απελευθέρωση της χώρας.

Leeper προς Sargent.
Αριθ. 5(1)44/G, 15 Ιουλ. 1944. F.O.371/43733/R11708.

9/7/1944 3605

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι η επιείκεια προς τους στασιαστές του Ναυτικού έχει θορυβήσει τους αξιωματικούς του σώματος, σύμφωνα με έκθεση του Rawlings. Οι αξιωματικοί πιστεύουν ότι, μόνο εάν εκτελεσθούν οι θανατικές ποινές, δεν θα εκδηλωθεί νέα στάση. Η ατμόσφαιρα είναι εκρηκτική και φημολογείται ότι ετοιμάζεται κίνημα. Εάν ο Βούλγαρης παραιτηθεί, λόγω ακριβώς αυτής της επιείκειας, θα έχει την υποστήριξη της πλειοψηφίας των αξιωματικών του Ναυτικού.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 503, immediate, άκρως απόρρ., 9 Ιουλ. 1944. F.O.371/43702/R10728.

9/7/1944 3606

Ο Novikov τονίζει στον Λαμπριανίδη, που τον επισκέπτεται εκ μέρους του Παπανδρέου, ότι το Συμβόλαιο του Λιβάνου αποτελεί αξιόλογο επίτευγμα, καθώς οι αντιπρόσωποι της Αριστεράς ενήργησαν σύμφωνα με τις απαιτήσεις των περιστάσεων και το Συμβόλαιο κάλυπτε τόσο τις ανάγκες του αντιφασιστικού αγώνα της Ελλάδας, όσο και τους συμμαχικούς στόχους. Θεωρεί, όμως, ότι τα ανωτέρω δεν ισχύουν, πλέον, λόγω της δήλωσης του Παπανδρέου [σχετικά με τους όρους συμμετοχής του Ε.Α.Μ. στην Κυβέρνηση]. Ο Λαμπριανίδης, από την πλευρά του, διαβεβαιώνει τον Σοβιετικό Πρεσβευτή ότι ο Παπανδρέου έχει αφήσει κάθε ενδεχόμενο ανοικτό, για τη συμμετοχή στην Κυβέρνηση όλων όσοι αποδέχονται πλήρως το Συμβόλαιο.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 505, important, 9 Ιουλ. 1944. F.O.371/43689/R10686.

10/7/1944 3607

Μεταδίδεται ότι συμμαχικές αεροπορικές δυνάμεις πραγματοποίησαν επιχείρηση εναντίον των Γερμανών, νοτίως της Σύρου. Βυθίσθηκε ένα σκάφος 1000 τόννων και καταστράφηκε ένα υδροπλάνο.

Game Book.
Απόρρ., Ιούλ. 1944. F.O.371/43691/R12843.

10/7/1944 3608

Δύναμη ανταρτών του Ε.Λ.Α.Σ. ανατινάσσει σιδηροδρομική σήραγγα και κατα-

στρέφει τηλεφωνικά καλώδια στην οδό Μεσολογγίου - Ναυπάκτου.

Game Book.
Απόρρ., Ιούλ. 1944. F.O.371/43691/R13659.

10/7/1944 3609

Ο Μπαρτζιλάι απηύθυνε έκκληση προς τον Churchill, τον Roosevelt, τις εβραϊκές κοινότητες του Καΐρου και των Ιεροσολύμων, καθώς και τις εβραϊκές φιλανθρωπικές οργανώσεις σε όλο τον κόσμο, να στείλουν φάρμακα, ρούχα και τρόφιμα στους Εβραίους που κρύβονται, πρόσφυγες, στην Ελλάδα. Τόνισε ότι μόλις 10.000 Εβραίοι κατάφεραν να γλυτώσουν από τους Γερμανούς, ενώ 90.000 συνελήφθησαν και μεταφέρθηκαν σε άλλες χώρες.

S.O.E. προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7612, 24 Ιουλ 1944. F.O.371/43690/R11387.

10/7/1944 3610

Ο Hammond, σε σχόλιό του σχετικά με την έκκληση του Μπαρτζιλάι, σημειώνει ότι ο αριθμός των διασωθέντων Εβραίων είναι μεγαλύτερος, σύμφωνα με στοιχεία του ίδιου του Αρχιραββίνου. Χαρακτηριστικά αναφέρει ότι από τους 55.000 Εβραίους της Θεσσαλονίκης, είναι πρόσφυγες οι 9.000, από τους 7.000 της Αθήνας οι 6.300, ενώ από τους 5.000 των Ιωαννίνων δεν σώθηκε κανείς. Στις περιοχές του Ε.Λ.Α.Σ. βρίσκονται 500, ενώ από τους 20.000 που πρέπει να έχουν σωθεί, τουλάχιστον οι μισοί είναι διασκορπισμένοι στα βουνά σε όλη τη χώρα.

S.O.E. προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7612, 24 Ιουλ 1944. F.O.371/43690/R11387.

10/7/1944 3611

Ο Torrance τηλεγραφεί ότι το 5% περίπου των ανδρών του Ζέρβα δεν είναι μάχιμο. Οι υπόλοιποι, ωστόσο, έχουν εκπαιδευθεί και έχουν αποδείξει την αξία τους στο πεδίο της μάχης.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7564, 13 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R10923.

10/7/1944 3612

Δυνάμεις του Ζέρβα και της Σ.Σ.Α. κατέλαβαν το Μαργαρίτι. Οι συγκρούσεις

στους τομείς Ζαλόγγου - Λούρου - Εμίν Αγά - Βλαχωρίου - Πετροβίτσας συνεχίζονται.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7568, 13 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R10923.

10/7/1944 3613

Ο Torrance τηλεγραφεί ότι μονάδες του Ζέρβα κράτησαν τη Φιλιππιάδα 36 ώρες. Σκοτώθηκαν 80 Γερμανοί και κυριεύθηκε μεγάλος όγκος εξοπλισμού. Οι δυνάμεις του Ζέρβα εκτελούν τώρα επιχειρήσεις για την εκκαθάριση της ακτογραμμής βορείως της Πάργας.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7568, 13 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R10923.

10/7/1944 3614

Ο Torrance τηλεγραφεί ότι, κατά τις επιχειρήσεις εναντίον των Γερμανών, σκοτώθηκαν πέντε αξιωματικοί της Σ.Σ.Α.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7568, 13 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R10923.

10/7/1944 3615

Ο Hammond τηλεγραφεί ότι ο Αρχιραββίνος των Αθηνών τον επισκέφθηκε στην έδρα της Π.Ε.Ε.Α. και ζήτησε ειδική βοήθεια για τους Εβραίους. Διαμένει με τα μέλη της Π.Ε.Ε.Α., αλλά ισχυρίζεται ότι δεν λαμβάνει θέση στα πολιτικά πράγματα, γεγονός που ο Hammond αμφισβητεί.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7568, 13 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R10923.

10/7/1944 3616

Ο Leeper ενημερώνει το F.O. ότι επαναπροωθεί τον Wallace στην Ελλάδα, υπό την προστασία του S.O.E. Ο Wallace θα ξεκινήσει από το Κάιρο στις 12 Ιουλίου και θα βρίσκεται στην περιοχή του Ζέρβα, το αργότερο μέχρι τις 17 Ιουλίου. Θα συναντηθεί με τον Woodhouse και θα ενταχθεί στην ομάδα του, όταν ο εκείνος επιστρέψει από το Λονδίνο. Ο Wallace θα αναφέρεται στον Leeper και θα λαμβάνει οδηγίες μόνο από τον ίδιο.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 508, απόρρ., 10 Ιουλ. 1944. F.O.371/43689/R10780.
Leeper προς Sargent.
Αριθ. 22(3), 10 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R11274.

10/7/1944 3617

Ο Leeper ενημερώνει το F.O. ότι, σύμφωνα με ραδιοφωνικό ανακοινωθέν του Ε.Λ.Α.Σ., ο Αρχιραββίνος των Αθηνών, που έχει φθάσει στην έδρα της Π.Ε.Ε.Α., προέβη σε έκκληση προς τους Εβραίους που βρίσκονται σε μη κατεχόμενες χώρες. Στην έκκληση τονίζεται ότι όσοι Εβραίοι διέφυγαν από την Ελλάδα ή απέφυγαν τη σύλληψη, το οφείλουν στο Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. Ο Leeper φοβάται ότι, εάν η πληροφορία κυκλοφορήσει ευρέως στις Η.Π.Α. και γίνει πιστευτή, θα έχει αρνητικές επιπτώσεις στη διαμόρφωση της στάσης του State Department προς την πολιτική που ακολουθεί η βρετανική Κυβέρνηση στα ελληνικά πράγματα.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 509, απόρρ., guard, 10 Ιουλ. 1944. F.O.371/43689/R10779.

11/7/1944 3618

Ο Αγνίδης απευθύνει επιστολή προς τον Eden, με εντολή του Παπανδρέου, με την οποία ζητείται από τη βρετανική Κυβέρνηση να δηλώσει δημοσίως ότι υποστηρίζει ανεπιφύλακτα την Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας και καταδικάζει την άρνηση του Ε.Α.Μ. να συμμετάσχει σε αυτήν. Επίσης σημειώνεται ότι θα πρέπει να διακοπεί κάθε περαιτέρω βοήθεια προς το Ε.Α.Μ., λόγω της κατάστασης που έχει δημιουργηθεί.

Αγνίδης προς Eden.
11 Ιουλ. 1944. F.O.371/43733/R11031.

11/7/1944 3619

Ο Αγνίδης επιδίδει στο F.O. μνημόνιο της ελληνικής Κυβέρνησης, στο οποίο υπογραμμίζεται η δυσχερής οικονομική της θέση. Η Κυβέρνηση δεν μπορεί να ζητήσει προκαταβολή από την Τράπεζα της Ελλάδος, καθώς θα δημιουργείτο πρόβλημα στο συναλλαγματικό απόθεμα της Τράπεζας, που είναι απαραίτητο για τη μεταπολεμική ανασυγκρότηση της χώρας. Ως εκ τούτου, ζητεί από τη βρετανική Κυβέρνηση να της παράσχει διευκολύνσεις, [υπό τη μορφή δανείου], για την καταβολή των μισθών στις ένοπλες δυνάμεις. Το δάνειο θα μπορούσε να εξοφληθεί μετά την Απελευθέρωση. Η Κυβέρνηση ελπίζει ότι θα περιορίσει

τα έξοδά της κατά 500.000 στερλίνες τουλάχιστον, αλλά τονίζει ότι, τυχόν αδυναμία της να αντιμετωπίσει τις στρατιωτικές δαπάνες, κατά την παρούσα κρίσιμη φάση, θα ήταν μοιραία για το έργο της.

Αγνίδης προς Sargent.
Μνημόνιο, 11 Ιουλ. 1944. F.O.371/43723/R10893.

11/7/1944 3620

Ο Churchill τονίζει στον Eden ότι η βρετανική πλευρά μπορεί να υποστηρίξει την εκτέλεση των θανατικών ποινών, που έχουν επιβληθεί στους στασιαστές του ελληνικού Ναυτικού, ή και να πιέσει προς αυτή την κατεύθυνση. Ένας Βρετανός αξιωματικός έχασε τη ζωή του κατά την καταστολή της στάσης και, εξάλλου, η βρετανική πλευρά έχει παραχωρήσει μεγάλη ποσότητα πολεμικού υλικού στους Έλληνες, την οποία θα αποσύρει, εάν εκείνοι δεν είναι σε θέση να επιβάλουν πειθαρχία στις μονάδες τους.

Churchill προς Eden.
Prime Minister's Personal Minute M 842/4, 11 Ιουλ. 1944. F.O.371/43702/R10728.

11/7/1944 3621

Ο Waterhouse αποστέλλει στον Laskey κείμενο που απηύθυνε ο Μπενετάτος προς το Γ.Σ.Μ.Α., τον Βενιζέλο και τους αντιπροσώπους των αντιστασιακών οργανώσεων, μέσω του O.S.S. Ο Waterhouse σημειώνει ότι πρόκειται για ασήμαντο άτομο και το κείμενο δεν κοινοποιήθηκε στο Γ.Σ.Μ.Α., καθώς ο Leeper το θεώρησε ανεπίκαιρο.

Waterhouse προς Laskey.
Απόρρ., προσωπικό, 11 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R11329.

11/7/1944 3622

Ο Waterhouse, σε επιστολή του προς τον Laskey, τονίζει ότι οι Καπεταναίοι [της ανατολικής Μακεδονίας] είναι αναμφισβήτητα πιστοί στην ελληνική Κυβέρνηση και στον Γεώργιο Β΄, ενώ διάκεινται εχθρικά προς τον Ε.Λ.Α.Σ. Διευκρινίζει ότι δεν έχουν σχέση με την Π.Α.Ο. πλέον, παρά την ένταξη πρώην ομάδων της οργάνωσης αυτής στις δυνάμεις τους, καθώς θεωρούν ότι η Π.Α.Ο. έχει εκτεθεί [ως συνεργάτης των Γερμανών]. Μετά από προτροπή του επί τόπου Βρετανού αξιωματικού - συνδέσμου, έχουν δεσμευθεί να συνεργασθούν με τους Βουλγάρους κομμουνιστές εναντίον των Γερμανών και ήδη λαμβάνουν ορισμένα εφόδια.

Waterhouse προς Laskey.
Απόρρ., προσωπικό, 11 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R11329.

11/7/1944 3623

Ο Σβώλος, ο Στρατής και ο Π. Ρούσσος, εκ μέρους των αντιπροσωπειών της Π.Ε.Ε.Α., του Ε.Α.Μ. και του Κ.Κ.Ε. στο Συνέδριο του Λιβάνου, απευθύνουν επιστολή προς τον Leeper. Τονίζουν ότι η ελληνική Κυβέρνηση είναι η μόνη υπεύθυνη για την αποτυχία των διαπραγματεύσεων σχετικά με τη συμμετοχή της "μαχόμενης Ελλάδας" στους κόλπους της. Οι ίδιοι, ωστόσο, ελπίζουν ότι θα επιτευχθεί τελικά συμφωνία, η οποία και έχει ζωτική σημασία για τους Έλληνες.

Leeper προς Sargent.
Αριθ. 5(1)44/G, 15 Ιουλ. 1944. F.O.371/43733/R11708.

11/7/1944 3624

Ολοκληρώνεται η δίκη των στασιαστών του αντιτορπιλικού "Κρήτη". Οι κατηγορούμενοι κρίνονται ένοχοι για στάση, ενώ απαλλάσσονται από την κατηγορία της εσχάτης προδοσίας. Καταδικάζονται σε θάνατο ένας υπαξιωματικός και 2 ναύτες, σε ισόβια δεσμά 3 ναύτες, καθώς και σε φυλάκιση 20 ετών ένας υπαξιωματικός και 5 ναύτες. Δύο αξιωματικοί και 2 ναύτες αθωώνονται.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 39 Saving, 18 Ιουλ. 1944. F.O.371/43705/R11610.

11/7/1944 3625

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην Πελοπόννησο τηλεγραφεί ότι το διάγγελμα του Παπανδρέου, καθώς και οι συμμαχικές επιχειρήσεις στο Αιγαίο, έχουν δημιουργήσει την εντύπωση ότι μάλλον θα πραγματοποιηθεί, τελικά, συμμαχική απόβαση στην Ελλάδα.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7581, 17 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R11300.

12/7/1944 3626

Μεταδίδεται ότι συμμαχικές δυνάμεις πραγματοποίησαν αεροπορική επιδρομή στο Μεσολόγγι. Τραυματίσθηκαν τέσσερις Γερμανοί και βυθίσθηκε ένα καΐκι.

Game Book.
Απόρρ., Ιούλ. 1944. F.O.371/43691/R13659.

12/7/1944 3627

Βρετανικές δυνάμεις πραγματοποιούν αεροπορική επιδρομή στην Καλαμάτα. Εργοστάσιο κατεργασίας δέρματος υφίσταται καταστροφές και τίθεται εκτός λειτουργίας.

Game Book.
Απόρρ., Ιούλ. 1944. F.O.371/43691/R13659.

12/7/1944 3628

Ο Παπανδρέου αποστέλλει επιστολή προς τους Μανουηλίδη, Σπηλιωτόπουλο και Λουκή Ακρίτα, σχετικά με την κυβερνητική πολιτική. Τονίζει ότι οι προσπάθειες της Κυβέρνησης εστιάζονται στην επίτευξη εθνικής ενότητας σε όλους τους τομείς και το πρόγραμμά της είναι η εφαρμογή του Συμβολαίου του Λιβάνου. Στόχος της Κυβέρνησης είναι να κερδίσει το τμήμα του Ε.Α.Μ. που υποστηρίζει την εθνική ενότητα, ενισχύοντας τις εθνικές οργανώσεις και ενημερώνοντας τον κόσμο με την κυκλοφορία δελτίων ειδήσεων και μυστικών φυλλαδίων. Διαβεβαιώνει τους τρεις αποδέκτες της επιστολής του ότι οι ένοπλες δυνάμεις στη Μέση Ανατολή αναμορφώνονται και οι Έλληνες της Αιγύπτου, όπως και οι Σύμμαχοι, υποστηρίζουν την Κυβέρνηση. Ζητεί από τους παραπάνω να του υποβάλλουν εκθέσεις κάθε δεκαπέντε, τουλάχιστον, μέρες.

Leeper προς Eden.
Αριθ. 143, άκρως απόρρ., 14 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R11388.

12/7/1944 3629

Συγκαλείται στο Γενικό Επιτελείο R.A.F. Μέσης Ανατολής σύσκεψη του Βρετανού Πτέραρχου Sir Keith Park και του Έλληνα Υπουργού Αεροπορίας, κατά την οποία συζητούνται διάφορα θέματα σχετικά με την ελληνική Αεροπορία. Ο Park αναλαμβάνει να παραπέμψει το ζήτημα της δημιουργίας ελληνικής αεροπορικής μοίρας μεταγωγικών στο βρετανικό Υπουργείο Αεροπορίας. Η μοίρα αυτή θα προστεθεί στις πέντε επιχειρησιακές μοίρες που διαθέτει, ήδη, η ελληνική Αεροπορία.

Αγνίδης προς Sargent.
Αριθ. 5247, 11 Αυγ. 1944. F.O.371/43703/R12549.

12/7/1944 3630

Οι φιλελεύθεροι εταίροι της Π.Ε.Ε.Α. Σαρηγιάννης και Χατζήμπεης τηλεγραφούν στον Βενιζέλο ότι δεν υφίσταται οποιοδήποτε σχίσμα μεταξύ διαλλακτι-

κών και αδιάλλακτων στο βουνό. Τονίζουν ότι η απόρριψη των όρων του Ε.Α.Μ. για τη συμμετοχή του στην Κυβέρνηση, οφείλεται σε παρεξήγηση των στόχων του εκ μέρους του Παπανδρέου και ότι η διακοπή των διαπραγματεύσεων δημιουργεί κινδύνους εμφυλίου. Απευθύνουν έκκληση προς τον Βενιζέλο να παρέμβει, ώστε να παύσει η δυσπιστία μεταξύ των δύο πλευρών.

Στρατηγός Π. Σαρηγιάννης (Μέλος Κ.Ε. Ε.Λ.Α.Σ.), Σ. Χατζήμπεης (Γραμματέας Εθνικής Οικονομίας Π.Ε.Ε.Α.) προς Σ. Βενιζέλο (Αντιπρόεδρο ελληνικής Κυβέρνησης).
12 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R11300.

13/7/1944 3631

Το P.W.E. δίνει οδηγίες στην Ελληνική Υπηρεσία του B.B.C. να επικεντρωθεί στις δυσχέρειες που αντιμετωπίζουν οι Γερμανοί, στην επικείμενη κατάρρευσή τους και στο ρόλο που μπορούν να παίξουν οι Έλληνες, ώστε να επισπευσθεί η κατάρρευση αυτή. Η Υπηρεσία θα πρέπει να χρησιμοποιεί κάθε μέσο για να κάμψει το γερμανικό ηθικό στην Ελλάδα, αποφεύγοντας, ωστόσο, να μεταδίδει φήμες περί γερμανικής υποχώρησης.

P.W.E. Weekly Directive 14-21 Ιουλ. 1944.
13 Ιουλ. 1944. F.O.371/43707/R10717.

13/7/1944 3632

Ο Leeper διαβιβάζει στον Eden έκθεση για τις συνθήκες που επικρατούσαν στην Αθήνα, κατά το διάστημα μεταξύ Σεπτεμβρίου 1943 - Μαΐου 1944. Σημειώνει ότι η έκθεση αυτή έχει ιδιαίτερη αξία, καθώς συντάχθηκε από πρώην στέλεχος του ελληνικού Υπουργείου Εξωτερικών, που έχει πλήρη εποπτεία της κατάστασης. Ο συντάκτης βρισκόταν στη Μέση Ανατολή, μέχρι το 1943, οπότε επέστρεψε στην Ελλάδα, και ο ίδιος ο Leeper τον γνωρίζει προσωπικά. Εφιστάται η προσοχή του Eden στις επιπτώσεις και της παραμικρής δήλωσης μελών της βρετανικής Κυβέρνησης στην κοινή γνώμη της Αθήνας, που εξετάζει τα πάντα κριτικά και εξονυχιστικά.

Leeper προς Eden.
Αριθ. 140, 13 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R11347.

13/7/1944 3633

Σύμφωνα με ομάδα Ελλήνων που διέφυγαν στη Σμύρνη, ανάμεσα στους οποίους περιλαμβάνονται δύο πρώην υπουργοί και ένας ναύαρχος, το Ε.Α.Μ. προκαλεί σκοπίμως τις γερμανικές τρομοκρατικές δολοφονίες και καταστροφές, με

στόχο να εξολοθρεύσει τους "κατέχοντες" της αγροτικής τάξης, οι οποίοι αποτελούν τον ισχυρότερο αντίπαλο του κομμουνισμού. Είναι χαρακτηριστικό το γεγονός ότι, όταν οι κάτοικοι του Διστόμου αρνήθηκαν να καταβάλουν υποχρεωτική εισφορά στο Ε.Α.Μ., οι δυνάμεις του οργάνωσαν επίθεση εναντίον γερμανικού φορτηγού, με αποτέλεσμα οι Γερμανοί να καταστρέψουν την πόλη και να εκτελέσουν όλους τους κατοίκους, ως αντίποινα, ενώ, την ίδια στιγμή, ένοπλοι του Ε.Α.Μ. παρακολουθούσαν τα τεκταινόμενα από τους γύρω λόφους.

Knatchbull-Hugessen προς F.O.
Αριθ. 263, 17 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R11706.

13/7/1944 3634

Ο Μπαρτζιλάι τηλεγραφεί, από το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ., στην Κυβέρνηση και τον Σβώλο και τονίζει ότι οι 10 - 20.000 Εβραίοι, που έχουν σωθεί από τους 100.000 που κατοικούσαν στην Ελλάδα, οφείλουν τη ζωή τους στο Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. και στην αλληλεγγύη του ελληνικού λαού. Απευθύνει έκκληση προς την Κυβέρνηση να επανεξετάσει τη στάση της προς το Ε.Α.Μ., που έχει δημιουργήσει το "θαύμα" της Ελεύθερης Ελλάδας, και να εργασθεί για την επίτευξη εθνικής ενότητας.

Μπαρτζιλάι προς Ελληνική Κυβέρνηση, Σβώλο.
13 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R11387.

13/7/1944 3635

Ο Hammond ελπίζει ότι, τυχόν καταγγελία του Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ., θα γίνει με τρόπο ώστε να είναι δυνατό να παραμείνουν στελέχη της Σ.Σ.Α. στις περιοχές του Ε.Λ.Α.Σ., για να δρουν εναντίον του εχθρού και να μην κατηγορηθούν ότι εγκαταλείπουν την Ελλάδα στους Γερμανούς. Δεν θεωρεί πιθανή την εκδήλωση επίθεσης του Ε.Λ.Α.Σ. εναντίον της Σ.Σ.Α., η αποχώρηση της οποίας, ωστόσο, θα εξαγριώσει την Π.Ε.Ε.Α., και υποστηρίζει ότι είναι απίθανος νέος εμφύλιος, καθώς ο Ε.Λ.Α.Σ. φοβάται τη δύναμη του Ζέρβα και τις αντιδράσεις του πληθυσμού.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7581, 17 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R11300.

13/7/1944 3636

Η έξοδος των Εβραίων από την Ελλάδα άρχισε τον Οκτώβριο του 1943. Κανένα άτομο δεν διέφυγε επισήμως μέσω των βρετανικών υπηρεσιών. Πρόκει-

ται κυρίως για πλουσίους, που καταβάλλουν μεγάλα ποσά, για να εξασφαλίσουν τη διαφυγή τους, και φαίνεται ότι ορισμένα άτομα αποκόμισαν υψηλά κέρδη από τις επιχειρήσεις αυτές. Πιστεύεται ότι το 20% του ποσού για κάθε διαφυγή καταβάλλεται στον Ε.Λ.Α.Σ. Εξάλλου, καθώς οι περισσότεροι αναχωρούν μέσω Εύβοιας, προωθούνται από την οργάνωση αυτή. Το O.S.S. έχει λάβει οδηγίες να διευκολύνει τη διαφυγή των Εβραίων ή να τους στέλνει χρήματα, για να εξακολουθήσουν να κρύβονται. Είναι αναγκαίο, πλέον, να συντονισθούν οι σχετικές βρετανικές και αμερικανικές ενέργειες.

Lampson προς F.O.
Τηλ. 1623, important, άκρως απόρρ., 13 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R10975.

13/7/1944 3637

Ολοκληρώνεται η δίκη της πρώτης ομάδας των στασιαστών του Στρατού, οι οποίοι ανήκαν στην Ι Ταξιαρχία. Οι κατηγορούμενοι κρίνονται όλοι ένοχοι για στάση, αλλά απαλλάσσονται από την κατηγορία της εσχάτης προδοσίας. Επιβάλλεται η θανατική ποινή σε 7 αξιωματικούς, 4 εφέδρους και ένα στρατιώτη, ενώ σε ισόβια καταδικάζονται 9 αξιωματικοί και ένας έφεδρος.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 39 Saving, 18 Ιουλ. 1944. F.O.371/43705/R11610.

13/7/1944 3638

Ο Leeper ενημερώνει το F.O. ότι ο Π. Μεταξάς παραιτήθηκε από τη θέση του προσωπικού γραμματέα του Γεωργίου Β΄, λόγω του τρόπου με τον οποίο χειρίσθηκε το συνταγματικό θέμα ο Παπανδρέου. Υποστήριζε ότι ο Παπανδρέου έπρεπε να διαβιβάσει μέσω του ιδίου τις προτάσεις του και όχι να ρυθμίσει το ζήτημα απευθείας με τον Γεώργιο Β΄.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 513, 13 Ιουλ. 1944. F.O.371/43746/R10974.

13/7/1944 3639

Ο Leeper πληροφορεί το F.O. ότι ο Παπανδρέου ανησυχεί σοβαρά για την καθυστέρηση της βρετανικής Κυβέρνησης να εκδηλώσει την ισχυρή υποστήριξή της προς την κυβέρνησή του. Ο Leeper τονίζει ότι, αν δεν υποστηριχθεί άμεσα ο Παπανδρέου, θα αποδυναμωθεί σοβαρά η θέση του και είναι δυνατό ακόμα και να διαλυθεί η κυβέρνησή του.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 514, immediate, 13 Ιουλ. 1944. F.O.371/43733/R10971.

14/7/1944 3640

Συνεχίζονται, σύμφωνα με τη Force 133, οι επιχειρήσεις των δυνάμεων του Ζέρβα, οι οποίες άρχισαν στις 30 Ιουνίου και έχουν προκαλέσει στους Γερμανούς απώλειες 500 - 600 ανδρών. Κανενός είδους δολιοφθορά, ωστόσο, δεν έχει πραγματοποιηθεί. Επίσης στην ανατολική Μακεδονία, οι ομάδες των Καπεταναίων υπολογίζεται ότι προκάλεσαν στους Βουλγάρους απώλειες 300 ανδρών.

Selborne προς Churchill.
Minute, P.M., 14 Ιουλ. 1944. F.O.371/43704/R11494.

14/7/1944 3641

Η Force 133 ανακοίνωσε ότι οι συνολικές απώλειες (νεκροί, τραυματίες, αιχμάλωτοι) των Γερμανών και των Βουλγάρων, κατά το διάστημα Απριλίου - Ιουλίου, ανήλθαν σε 4.076 άνδρες: 3.726 σε συγκρούσεις με τον Ε.Λ.Α.Σ., 50 σε συγκρούσεις με τον Ζέρβα και 300 σε συγκρούσεις με τους Καπεταναίους. Επίσης καταστράφηκαν 31 σιδηροδρομικοί συρμοί.

Selborne προς Churchill.
Minute, P.M., 14 Ιουλ. 1944. F.O.371/43704/R11494.

14/7/1944 3642

Η Σ.Σ.Α. αποτελείται από αξιωματικούς - συνδέσμους και αξιωματικούς των μονάδων καταδρομών που έχουν διεισδύσει στην Ελλάδα. Οι σύνδεσμοι (171 άτομα) είναι: 63 Βρετανοί αξιωματικοί, 59 Βρετανοί υπαξιωματικοί, 11 Αμερικανοί αξιωματικοί και 59 αξιωματικοί και υπαξιωματικοί άλλων συμμαχικών χωρών. Στο Ε.Α.Μ. βρίσκονται 130 μέλη της Σ.Σ.Α., στον Ζέρβα και στους Καπεταναίους 25 και στα αστικά κέντρα 16. Επίσης λειτουργούν 30 ασύρματοι της Αποστολής. Οι αξιωματικοί των μονάδων καταδρομών, [Raiding Support Regiment] R.S.R. και [Operational Group] O.G., αριθμούν 138 και 69 άτομα αντιστοίχως.

Selborne προς Churchill.
Minute, P.M., 14 Ιουλ. 1944. F.O.371/43704/R11494.

14/7/1944 3643

Δύναμη του Ε.Λ.Α.Σ. επιτίθεται εναντίον γερμανικής μηχανοκίνητης φάλαγγας

στο Κρίκελλο. Κατά τη μάχη οι Γερμανοί υφίστανται απώλειες 30 ανδρών περίπου, ενώ καταστρέφονται και τρία φορτηγά τους.

Game Book.
Απόρρ., Ιούλ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

14/7/1944 3644

Κατά την επιχείρηση που πραγματοποιεί ο Ε.Λ.Α.Σ. στην Αμφιλοχία, οι απώλειες των Γερμανών ανέρχονται σε 200, των Ταγμάτων Ασφαλείας σε 20 και της Χωροφυλακής σε 20 άνδρες.

Game Book.
Απόρρ., Ιούλ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

14/7/1944 3645

Βρετανικές δυνάμεις βομβαρδίζουν το λιμάνι του Αργοστολίου. Καταστρέφεται αποθήκη όπλων.

Game Book.
Απόρρ., Ιούλ. 1944. F.O.371/43691/R13659.

14/7/1944 3646

Μεταδίδεται ότι άνδρες των Ταγμάτων Ασφαλείας, σε συνεργασία με γερμανικές δυνάμεις, πραγματοποίησαν επιχειρήσεις στον Ταΰγετο και στον Πάρνωνα, ως αντίποινα. Εκτελέσθηκαν 250 άτομα, γυναίκες, παιδιά και ηλικιωμένοι, πυρπολήθηκαν χωριά και λεηλατήθηκε φορτίο τροφίμων 1000 μουλαριών.

Game Book.
Απόρρ., Ιούλ. 1944. F.O.371/43691/R13659.

14/7/1944 3647

Μεταδίδεται ότι δύναμη ανταρτών του Ε.Λ.Α.Σ. εκτροχίασε σιδηροδρομικό συρμό στις Αχαρνές. Καταστράφηκαν η μηχανή και το βαγόνι των αποσκευών, η σιδηροδρομική γραμμή σε έκταση πέντε μέτρων, καθώς και μικρή οδική γέφυρα.

Game Book.
Απόρρ., Ιούλ. 1944. F.O.371/43691/R13659.

14/7/1944 3648

Οι C.O.S. θεωρούν ότι θα ήταν, πιθανώς, σφάλμα να εκτελεσθούν όσοι από τους στασιαστές των ελληνικών ενόπλων δυνάμεων ενήργησαν λόγω ειλικρινών, έστω και λανθασμένων, πολιτικών πεποιθήσεων. Θα ήταν, ωστόσο, δύσκολο να δικαιολογηθεί η μη εκτέλεση των υπευθύνων για τις διαβόητες περιπτώσεις, ιδιαίτερα εκείνες όπου σκοτώθηκαν Βρετανοί αξιωματικοί.

Συμβούλιο C.O.S. προς Υπηρεσίες Πολεμικού Υπουργικού Συμβουλίου Βρετανίας.
Αριθ. (44) 235, 14 Ιουλ. 1944. F.O.371/43704/R11272.

14/7/1944 3649

Οι C.O.S. θεωρούν ότι μάλλον έχει φθάσει η στιγμή να διακοπούν οι σχέσεις με το Ε.Α.Μ. και τον Ε.Λ.Α.Σ.

Συμβούλιο C.O.S. προς Υπηρεσίες Πολεμικού Υπουργικού Συμβουλίου Βρετανίας.
Αριθ. (44) 235, 14 Ιουλ. 1944. F.O.371/43704/R11272.

14/7/1944 3650

Ο Leeper ενημερώνει τον Eden ότι ο Παπανδρέου συγκρότησε μυστική επιτροπή στην Αθήνα, η οποία αντιπροσωπεύει επίσημα την ελληνική Κυβέρνηση στην Ελλάδα. Η επιτροπή αποτελείται από τους Μανουηλίδη, Σπηλιωτόπουλο και Ακρίτα. Σε επιστολή του προς τα μέλη της επιτροπής, ο Παπανδρέου αναφέρει ότι θα πρέπει να κινούνται με τρόπο που να παραμένει μυστική η ύπαρξή τους, θα έχουν κάθε οικονομική υποστήριξη, θα εφαρμόζουν το πρόγραμμά τους, το οποίο θα έχει εγκρίνει η Κυβέρνηση, θα πρέπει να ενώσουν τις εθνικές οργανώσεις και να ορίσουν αντιπροσώπους της Κυβέρνησης σε όλα τα επαρχιακά κέντρα. Στόχος είναι η Κυβέρνηση να μπορεί να κυβερνά τη χώρα μέσω της επιτροπής αυτής.

Leeper προς Eden.
Αριθ. 143, άκρως απόρρ., 14 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R11388.

14/7/1944 3651

Ο Παπανδρέου αποστέλλει την επιστολή που απηύθυνε προς τους αντιπροσώπους της Κυβέρνησης, Μανουηλίδη, Σπηλιωτόπουλο και Ακρίτα, σε πέντε άτομα της απολύτου εμπιστοσύνης του, τα οποία είναι σε θέση να διαδίδουν τις απόψεις της Κυβέρνησης. Πρόκειται για τον Κύρου, ιδιοκτήτη της "Εστίας", τον Ερρίκο [Λάζαρο] Πηνιάτογλου, που εκδίδει σε συνεργασία με τον Κύρου τη μυστική εφημερίδα "Ελληνικό Αίμα", τον Δημήτριο Νίτσο, βασικό εκδότη της

εφημερίδας "Ακρόπολις", τον Θεόδωρο Πετρακόπουλο, ιδιοκτήτη του ξενοδοχείου "Μεγάλη Βρετανία" και τον Γεώργιο Γραφάκο, δικηγόρο, που ίσως έχει συμμετοχή στην έκδοση μυστικών φυλλαδίων.

Leeper προς Eden.
Αριθ. 143, άκρως απόρρ., 14 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R11388.

14/7/1944 3652

Ο Παπανδρέου τονίζει στον Leeper ότι θα ήταν αναγκαία η δημόσια δήλωση υποστήριξης της βρετανικής Κυβέρνησης προς την ελληνική Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας, για να εδραιωθεί το υψηλό ηθικό των Ελλήνων στη Μέση Ανατολή, αλλά και για να ασκηθεί πίεση προς το Ε.Α.Μ. στην Ελλάδα. Ιδιαίτερα, μάλιστα, κατά την παρούσα συγκυρία, που οι διαπραγματεύσεις με το Ε.Α.Μ. έφθασαν στο τέλος τους.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 517 και 518, immediate, απόρρ., 14 Ιουλ. 1944. F.O.371/43733/R11059.

14/7/1944 3653

Αναφέρεται στον Παπανδρέου, από πρόσωπο της εμπιστοσύνης του στην Αθήνα, το οποίο του στέλνει τακτικά εκθέσεις, ότι, μετά τη μετάδοση της ομιλίας του στις 5 Ιουλίου, ο Ράλλης αφήνει να εννοηθεί στο φιλικό του περιβάλλον ότι βρίσκεται σε στενή επαφή με την Κυβέρνηση και ότι πολλά από τα μέλη της τον επισκέφθηκαν προτού διαφύγουν στη Μέση Ανατολή. Η άκρα Αριστερά, εξάλλου, υποστηρίζει ευρύτατα ότι υφίσταται συνεργασία της Κυβέρνησης με τον Ράλλη. Η Κυβέρνηση οφείλει να διαψεύσει κατηγορηματικά τα παραπάνω και να καταδικάσει τα Τάγματα Ασφαλείας. Εάν το τελευταίο δεν είναι δυνατό, θα πρέπει να βρεθεί τρόπος να εκκαθαρισθούν τα Τάγματα από τους προδότες και όλους όσοι συνεργάσθηκαν με τους Γερμανούς με οποιονδήποτε τρόπο.

Warner προς Eden.
Αριθ. 163, απόρρ., 14 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R13102.

14/7/1944 3654

Αναφέρεται στον Παπανδρέου, από πρόσωπο της εμπιστοσύνης του στην Αθήνα, το οποίο του στέλνει τακτικά εκθέσεις, ότι η ομιλία του στις 5 Ιουλίου, αντίθετα με εκείνη στις 28 Ιουνίου, δημιούργησε πολύ θετικές εντυπώσεις στην κοινή γνώμη στην Ελλάδα, η οποία πλέον υποστηρίζει πλήρως την Κυβέρνηση.

Warner προς Eden.
Αριθ. 163, απόρρ., 14 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R13102.

14/7/1944 3655

Ο Αμερικανός Υπουργός Εξωτερικών υπογραμμίζει σε ανακοίνωσή του ότι η εν ψυχρώ εκτέλεση των κατοίκων του Διστόμου αποτελεί ένα ακόμη δείγμα της τρομοκρατίας, που έχουν εξαπολύσει οι Γερμανοί στην Ευρώπη. Οι Γερμανοί προβαίνουν σε όλο και αγριότερες πράξεις, καθώς βρίσκονται πλέον σε απελπιστική θέση.

Halifax προς F.O.
Αριθ. 763, 19 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R11972.

14/7/1944 3656

Συγκροτήθηκε στην Κεφαλονιά η Πατριωτική Οργάνωσις Κεφαλληνίας, με τη συνδρομή των Γερμανών και επικεφαλής τον Αντισυνταγματάρχη Νικολόπουλο, νέο Έλληνα Διοικητή του νησιού. Η δημιουργία της υπήρξε αποτέλεσμα εξέγερσης εναντίον του Ε.Α.Μ. και τα στελέχη της υπόσχονται ότι θα υπακούσουν στο Γ.Σ.Μ.Α. και στην ελληνική Κυβέρνηση εν καιρώ.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7586, 18 Ιουλ 1944. F.O.371/43690/R11387.

14/7/1944 3657

Ο Hammond τηλεγραφεί ότι, σύμφωνα με τον Σαράφη, οι Γερμανοί έχουν συγκεντρώσει 20 - 30.000 άνδρες στην περιοχή της Ηπείρου και της δυτικής Μακεδονίας, μέχρι τα Γρεβενά, και προετοιμάζουν επίθεση εναντίον του Ε.Λ.Α.Σ.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7596, 19 Ιουλ 1944. F.O.371/43690/R11387.

14/7/1944 3658

Τηλεγραφείται στον Torrance ότι είναι επιτακτική ανάγκη να εξασφαλισθεί η αποφυγή οποιασδήποτε κίνησης εκ μέρους του Ζέρβα, που θα μπορούσε να αποτελέσει αντικείμενο εκμετάλλευσης εκ μέρους των Γερμανών, ως απόδειξη συνεργασίας του με τις Αρχές Κατοχής. Σύμφωνα με αξιόπιστη πηγή στην Αθήνα, ανώτατος Γερμανός αξιωματικός ανέφερε σε σύσκεψη Ελλήνων αξιωματικών ότι ο Ζέρβας και τα S.S. έχουν συνάψει συμφωνία, που επιτρέπει ελευθερία κινήσεων των αντιπροσώπων του στα Ιωάννινα.

S.O.E. προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7612, 24 Ιουλ 1944. F.O.371/43690/R11387.

14 - 15/7/1944 3659

Συμμαχικές αεροπορικές δυνάμεις βομβαρδίζουν επί δύο μέρες τη Ρόδο.

Game Book.
Απόρρ., Ιούλ. 1944. F.O.371/43691/R12843.

15/7/1944 3660

Στο Εθνικό Συμβούλιο της Π.Ε.Ε.Α. συμμετέχουν οι οκτώ από τους δεκαπέντε βουλευτές του Κ.Κ.Ε. [Παλλαϊκού Μετώπου] της Βουλής του 1936. Πρόκειται για τους: Πορφυρογένη, Ιωαννίδη, Σιάντο, Σινάκο, Τζήμα, Θέο, Μενύχτα και Παρτσαλίδη. Από τους υπόλοιπους δεκαπέντε βουλευτές του 1936, ο Γληνός και ο Βερβέρης έχουν πεθάνει, ο Νεφελούδης βρίσκεται στη Μέση Ανατολή, ενώ οι Σκλάβαινας, Μανωλέας και Τυρίμος συνεργάζονται με τους Γερμανούς. Το Εθνικό Συμβούλιο αριθμεί συνολικά 204 μέλη.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 26.
15 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R11503.

15/7/1944 3661

Το Προεδρείο του Εθνικού Συμβουλίου της Π.Ε.Ε.Α. έχει ως εξής: Πρόεδρος ο Γρηγοριάδης, αντιπρόεδροι ο Μητροπολίτης Κοζάνης Ιωακείμ και ο Ιωάννης Μιχαήλ, γραμματείς οι Κ. Καραγιώργης ή Γυφτοδήμος, Δ. Βλαντάς, Γ. Θανασάκος και Σόλων Αλεξανδρής και βοηθοί οι Μαρία Σβώλου, Λ. Καραμάνος, Σ. Παπαπολίτης και Δ. Μαργιώλης.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 26.
15 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R11503.

15/7/1944 3662

Αντιπροσωπεία της Ε.Κ.Κ.Α., με επικεφαλής τον Κωστόπουλο, [μέλος της Κ.Ε. της Ε.Κ.Κ.Α.], έχει αφιχθεί στην Τουρκία. Στη χώρα αυτή βρίσκονται, επίσης, ο Χέλμης και ο Σμπαρούνης. Ο τελευταίος, διάσημος χειρούργος της Αθήνας, υπήρξε αφοσιωμένος οπαδός του Παπανδρέου, αλλά πιθανώς υποστηρίζει το Ε.Α.Μ.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 26.
15 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R11503.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 27.
30 Ιουλ. 1944. F.O.371/43691/R12575.

15/7/1944 3663

Ο Churchill πιστεύει ότι είναι μεγάλος ο αριθμός των 12 στασιαστών των ελληνικών δυνάμεων, που έχουν καταδικασθεί σε θάνατο, και οι ποινές τους θα πρέπει να μετατραπούν σε ισόβια. Εκπλήσσεται, ωστόσο, με τον Eden που θεωρεί "πολιτικές" τις εκτελέσεις στασιαστών, οι οποίοι προκάλεσαν το θάνατο ενός Βρετανού αξιωματικού και αρκετών Ελλήνων του Ναυτικού. Υπογραμμίζει ότι οι εκτελέσεις δεν αποτελούν πολιτική πράξη, αλλά τιμωρία της στάσης, που αποτελεί από τα πλέον σοβαρά εγκλήματα σε καιρό πολέμου.

Churchill προς Eden.
Prime Minister's Personal Minute M 863/4, 15 Ιουλ. 1944. F.O.371/43714/R11331.

15/7/1944 3664

Ο Churchill συμφωνεί με τον Woodhouse ότι η Σ.Σ.Α. θα πρέπει, προς το παρόν, να παραμείνει στην Ελλάδα, αλλά ελπίζει να περιορισθεί σταδιακά ο αριθμός των μελών της, καθώς φοβάται ότι μπορεί, ανά πάσα στιγμή, να συλληφθούν ως όμηροι από το Ε.Α.Μ.

Churchill προς Eden.
Prime Minister's Personal Minute M 863/4, 15 Ιουλ. 1944. F.O.371/43714/R11331.

15/7/1944 3665

Μεταδίδεται ότι βρετανικές δυνάμεις βομβάρδισαν γερμανική φάλαγγα στην οδό Ιωαννίνων - Μετσόβου. Καταστράφηκαν πολλά φορτηγά.

Game Book.
Απόρρ., Ιούλ. 1944. F.O.371/43691/R13659.

15/7/1944 3666

Ο Hammond τηλεγραφεί το περιεχόμενο προπαγανδιστικών ανακοινωθέντων του Γενικού Στρατηγείου του Ε.Λ.Α.Σ. προς όλες τις μονάδες του. Στα ανακοινωθέντα υπογραμμίζεται ότι τα Τάγματα Ασφαλείας, η Αστυνομία, ο Ε.Δ.Ε.Σ., η Ε.Ε.Ε., η Π.Α.Ο. και ο Ε.Α.Σ.Α.Δ. είναι τμήματα μίας και μόνης οργάνωσης, με επικεφαλής τον Γεώργιο Β΄ και την κυβέρνηση Παπανδρέου. Σκοπός της οργάνωσης αυτής είναι η συντριβή του Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ., ακόμη και με τη συνεργασία των Γερμανών.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7586, 18 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R11387.

15/7/1944 3667

Ανεξάρτητη αντιστασιακή ομάδα της Αθήνας προκάλεσε πυρκαγιά σε αποθήκες καυσίμων στον Πειραιά.

S.O.E. προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7612, 24 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R11387.

15/7/1944 3668

Ο Καρτάλης αναχωρεί για επίσκεψη στη Βρετανία, με σκοπό να αναπτύξει την πολιτική της ελληνικής Κυβέρνησης στο βρετανικό Τύπο. Κατά την απουσία του τον αντικαθιστά ο Δραγούμης.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 39 Saving, 18 Ιουλ. 1944. F.O.371/43705/R11610.

15/7/1944 3669

Αρχίζει στο ελληνικό Έκτακτο Στρατοδικείο η δίκη 48 ανδρών της Ι Ταξιαρχίας που κατηγορούνται για τη στάση του Απριλίου. Πρόκειται για τη δεύτερη ομάδα των στασιαστών του Στρατού που δικάζεται, στην οποία περιλαμβάνονται 30 αξιωματικοί και 16 έφεδροι.

Ανώτατος Στρατιωτικός Διοικητής Μέσης Ανατολής προς W.O.
Τηλ. CS/2331, immediate, άκρως απόρρ., 16 Ιουλ. 1944. F.O.371/43703/R11502.
Leeper προς F.O.
Τηλ. 40 Saving, 26 Ιουλ. 1944. F.O.371/43705/R11927.

16/7/1944 3670

Δύναμη του Ε.Λ.Α.Σ. πραγματοποιεί επιχείρηση εναντίον σιδηροδρομικού συρμού κοντά στα Βάγια. Εκτροχιάζονται η μηχανή και 18 βαγόνια.

Game Book.
Απόρρ., Ιούλ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

16/7/1944 3671

Μεταδίδεται ότι οι Γερμανοί πραγματοποίησαν επιχειρήσεις στην περιοχή της βόρειας Πίνδου, ως αντίποινα. Λεηλάτησαν όλα τα χωριά και τις πόλεις και πυρπόλησαν τα Γρεβενά, τη Σαμαρίνα και άλλους 23 οικισμούς.

Game Book.
Απόρρ., Ιούλ. 1944. F.O.371/43691/R13659.

16/7/1944 3672

Ο Edmonds τηλεγραφεί από την Πίνδο ότι έληξε η επιχείρηση μεγάλης κλίμακας των Γερμανών εναντίον του Ε.Λ.Α.Σ. στην περιοχή και η δύναμή τους, 8.000 άνδρες, επέστρεψε στην Κόνιτσα. Οι μονάδες του Ε.Λ.Α.Σ., 2.040 αντάρτες συνολικά, καθώς και η Σ.Σ.Α., υποχώρησαν, ενώ οι Γερμανοί προκάλεσαν μεγάλες καταστροφές στα χωριά. Οι κάτοικοι είναι αγανακτισμένοι από την αδυναμία του Ε.Λ.Α.Σ. να αντιμετωπίσει τους Γερμανούς. Ο Edmonds επισημαίνει ότι στην πραγματικότητα δεν υφίσταται Ελεύθερη Ελλάδα.

S.O.E. προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7612, 24 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R11387.

16/7/1944 3673

Σύμφωνα με πληροφορίες Βρετανού αξιωματικού - συνδέσμου στο Ηράκλειο, όλοι ανεξαιρέτως οι Έλληνες αξιωματικοί στα Χανιά τίθενται υπό τις διαταγές της ελληνικής Κυβέρνησης και είναι πολύ πιθανό το Ε.Α.Μ. να διακόψει τις σχέσεις του με το Κ.Κ.Ε. στην Κρήτη και να αποδεχθεί την Κυβέρνηση και το Συμβόλαιο του Λιβάνου.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7646, 3 Αυγ. 1944. F.O.371/43690/R1257.

16/7/1944 3674

Αναχωρούν από το Κάιρο και επιστρέφουν στην Ελλάδα οι υπόλοιποι πέντε αντιπρόσωποι της Αριστεράς. [Ο Σαράφης και ο Πορφυρογένης είχαν επιστρέψει νωρίτερα].

Leeper προς F.O.
Τηλ. 39 Saving, 18 Ιουλ. 1944. F.O.371/43705/R11610.

16/7/1944 3675

Το ελληνικό Έκτακτο Στρατοδικείο έχει καταδικάσει επτά μόνιμους αξιωματικούς και πέντε εφέδρους της Ι Ταξιαρχίας, που κατηγορούνται για τη στάση του Απριλίου.

Ανώτατος Στρατιωτικός Διοικητής Μέσης Ανατολής προς W.O.
Τηλ. CS/2331, immediate, άκρως απόρρ., 16 Ιουλ. 1944. F.O.371/43703/R11502.

16/7/1944 3676

Ο Ανώτατος Στρατιωτικός Διοικητής Μέσης Ανατολής τηλεγραφεί στο W.O. ότι οι ποινές που έχει επιβάλει το ελληνικό Έκτακτο Στρατοδικείο στους στασιαστές της Ι Ταξιαρχίας, καθώς και εκείνες που πρόκειται να επιβληθούν, δεν πρόκειται σε καμία περίπτωση να εκτελεσθούν δίχως τη σύμφωνη γνώμη του. Ο Διοικητής θα κρίνει κάθε περίπτωση ξεχωριστά. Διαβεβαιώνει ότι θα επιδείξει τη μεγαλύτερη δυνατή επιείκεια, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη να διατηρηθεί η πειθαρχία στον ελληνικό Στρατό, και ότι θα συμφωνήσει μόνο με τις θανατικές ποινές, για τις οποίες υπήρξε ομοφωνία των μελών του Στρατοδικείου. Σημειώνει, εξάλλου, ότι πιέσεις από τη Βρετανία, να μην εκτελεσθούν οι θανατικές ποινές, καθιστούν άμεσα υπεύθυνη τη βρετανική πλευρά, για οποιαδήποτε, τυχόν, μελλοντική στάση εκδηλωθεί.

Ανώτατος Στρατιωτικός Διοικητής Μέσης Ανατολής προς W.O.
Τηλ. CS/2331, immediate, άκρως απόρρ., 16 Ιουλ. 1944. F.O.371/43703/R11502.

17/7/1944 3677

Μεταδίδεται ότι ομάδα δολιοφθορών προκάλεσε τον εκτροχιασμό σιδηροδρομικού συρμού στην Πέτρα. Οι απώλειες των Γερμανών δεν έχουν εξακριβωθεί, ενώ καταστράφηκαν η μηχανή, τέσσερα βαγόνια και τμήμα της σιδηροδρομικής γραμμής.

Game Book.
Απόρρ., Ιούλ. 1944. F.O.371/43691/R13659.

17/7/1944 3678

Ο Σβώλος και ο Αγγελόπουλος πρόκειται να επιστρέψουν στην Ελλάδα. Ασκούν έντονη προπαγάνδα εναντίον του Παπανδρέου, ο οποίος τους επέτρεψε να εκφράζουν ελεύθερα τις απόψεις τους. Ο Leeper θεωρεί ότι οι ενέργειές τους οφείλονται στην προσπάθειά τους να εξασφαλίσουν καλή υποδοχή κατά την επιστροφή τους. Ο ίδιος ο Παπανδρέου παρατήρησε στον Σβώλο ότι εμφανίζονται πλέον ως αντιπρόσωποι αντίπαλης κυβέρνησης και όχι ως αντιπρόσωποι αντιπολίτευσης.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 520, important, απόρρ., 17 Ιουλ. 1944. F.O.371/43733/R11090.

17/7/1944 3679

Ο Καρτάλης, συνοδευόμενος από τον Αγνίδη, συναντάται με αρμοδίους του

F.O. για να εξετάσουν τη διατύπωση σχεδίου ανακοίνωσης του Eden, σχετικά με τη βρετανική πολιτική έναντι του Ε.Α.Μ. Ο Καρτάλης τονίζει ότι με την ανακοίνωση αυτή θα πρέπει να τερματίζονται σαφώς οι σχέσεις με το Ε.Α.Μ., καθώς και οι αποστολές εφοδίων προς την οργάνωση. Πιθανώς, η στάση αυτή να διασπάσει την οργάνωση και μετριοπαθή στελέχη της, όπως ο Σβώλος, να σχηματίσουν κόμμα που θα μπορούσε να λάβει μέρος στην Κυβέρνηση.

P. J. Dixon.
Υπόμνημα, 17 Ιουλ. 1944. F.O.371/43733/R11443.

18/7/1944 3680

Ο Cadogan απαντά στον Αγνίδη, σχετικά με το από 4 Ιουλίου μνημόνιο της ελληνικής Κυβέρνησης, ότι το B.B.C. μεταδίδει με αντικειμενικότητα και επάρκεια τις ειδήσεις για τις δίκες των στασιαστών, χρησιμοποιώντας, σε μεγάλο βαθμό, τα ανακοινωθέντα του Καρτάλη από το Κάιρο. Τα τελευταία, ωστόσο, λόγω της μεγάλης τους έκτασης, δεν μπορούν να μεταδίδονται αυτούσια. Σχετικά με τις συγκρούσεις Ζέρβα - Ε.Λ.Α.Σ., θεωρεί ότι αποτέλεσαν απλώς τοπικό επεισόδιο και το B.B.C. δεν θέλησε να δώσει βαρύτητα στο γεγονός, που θα μπορούσε να αποτελέσει αντικείμενο εκμετάλλευσης από την πλευρά των Γερμανών.

Cadogan προς Αγνίδη.
18 Ιουλ. 1944. F.O.371/43707/R10813.

18/7/1944 3681

Η Π.Ε.Ε.Α. καταγγέλλει τη δράση των Ταγμάτων Ασφαλείας, που σφάζουν και λεηλατούν υπό τις διαταγές των Γερμανών, ενώ με τηλεβόα διαδίδουν ότι εκτελούν διαταγές της ελληνικής Κυβέρνησης. Τονίζει στον Παπανδρέου ότι η δήλωσή του πως δεν έχει αναλάβει την υποχρέωση να καταγγείλει τα Τάγματα, αποτελεί επιβεβαίωση των ισχυρισμών των προδοτών και ζητεί να διευκρινίσει τη θέση του, διαφορετικά θα είναι υπεύθυνος για τα εγκλήματα που διαπράττονται.

Π.Ε.Ε.Α. προς Παπανδρέου.
18 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R11911.

18/7/1944 3682

Μεταδίδεται ότι δύναμη ανταρτών του Ε.Λ.Α.Σ. επιτέθηκε εναντίον 500 Γερμανών στο Βλαχάβα και στην Κερασιά. Κατά τη μάχη σκοτώθηκαν 36 Γερμανοί και πολλοί τραυματίσθηκαν.

Game Book.
Απόρρ., Ιούλ. 1944. F.O.371/43691/R13659.

18/7/1944 3683

Ανεξάρτητη αντιστασιακή οργάνωση ανατίναξε σιδηροδρομικό συρμό 17 χιλιόμετρα έξω από την Αθήνα. Η ατμομηχανή και 12 βαγόνια εκτροχιάσθηκαν. Οι Γερμανοί αναφέρουν ότι η έκταση της καταστροφής υπήρξε άνευ προηγουμένου.

S.O.E. προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7612, 24 Ιουλ 1944. F.O.371/43690/R11387.

18/7/1944 3684

Ο Stevens θεωρεί ότι, για να μην καταληφθεί η εξουσία από το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. κατά την απελευθέρωση της Ελλάδας, η βρετανική δύναμη των 80.000 ανδρών που προτείνει το W.O. να μεταβεί στη χώρα, θα πρέπει κατανεμηθεί ως εξής: 1) 40.000 άνδρες στην Αθήνα και στον Πειραιά, όπου μάλλον ο έλεγχος θα περάσει πρώτα στα Τάγματα Ασφαλείας· 2) 10.000 στη Θεσσαλονίκη και 5.000 στην Καβάλα, καθώς στις πόλεις αυτές κυριαρχεί το Ε.Α.Μ.· 3) 5.000 στο Βόλο, όπου επίσης κυριαρχεί το Ε.Α.Μ.· 4) 5.000 στην Πάτρα και 5.000 στην Καλαμάτα, πόλεις που πιθανώς θα καταληφθούν στην αρχή από τα Τάγματα· 5) 5.000 στην Κόρινθο, όπου μάλλον θα κυριαρχήσει το Ε.Α.Μ. Τέλος, εκτιμά ότι η Πρέβεζα μπορεί να καταληφθεί [μόνο] από δυνάμεις του Ζέρβα. Τονίζει ότι η βρετανική δύναμη θα πρέπει να περιλαμβάνει και μηχανοκίνητες φάλαγγες με θωρακισμένα αυτοκίνητα ή ελαφρά τεθωρακισμένα.

Talbot-Rice προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7691, 19 Ιουλ. 1944. F.O.371/43704/R11301.
Talbot-Rice προς Laskey.
Αριθ. DTR/GR/2845, 30 Ιουλ. 1944. F.O.371/43704/R11301.

18/7/1944 3685

Ο Stevens αναφέρει ότι τα εχθρικά στρατεύματα στην Ελλάδα αποτελούνται από εννέα γερμανικές και τρεις βουλγαρικές μεραρχίες, από τις οποίες μηχανοκίνητες είναι οι έξι γερμανικές και το σύνολο των βουλγαρικών.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/2828, 18 Ιουλ. 1944. F.O.371/43704/R11301.

18/7/1944 3686

Ο Talbot-Rice αποστέλλει στον Dew σχέδιο του Stevens, σχετικά με την πρόλη-

ψη της κατάληψης της εξουσίας εκ μέρους του Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. κατά την απελευθέρωση της Ελλάδας. Το σχέδιο δεν συμπίπτει ακριβώς με τις αντίστοιχες προτάσεις του Woodhouse, λόγω των διαφορετικών συνθηκών που επικρατούν στην Πελοπόννησο, όπου βρισκόταν ο Stevens, καθώς στην περιοχή αυτή το Ε.Α.Μ. δεν προσφέρει καμία συνδρομή στην πολεμική προσπάθεια, αντίθετα με ό,τι συμβαίνει στην ηπειρωτική χώρα. Η άποψη, ωστόσο, ότι θα ήταν μοιραία η αποχώρηση των Συμμάχων αξιωματικών - συνδέσμων ή η επίσημη καταγγελία του Ε.Λ.Α.Σ., είναι ταυτόσημη με του Woodhouse και του S.O.E. Επίσης, τόσο ο Stevens όσο και ο Woodhouse, συμφωνούν ότι είναι σημαντικό τα [βρετανικά] στρατεύματα να φθάσουν στην Ελλάδα την κατάλληλη στιγμή, καθώς και ότι κάθε απόπειρα άμεσης επιστροφής του Γεωργίου Β΄ θα έχει καταστροφικά αποτελέσματα.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/2828, 18 Ιουλ. 1944. F.O.371/43704/R11301.

18/7/1944 3687

Το F.O. τηλεγραφεί στον Leeper ότι ο Churchill είναι έτοιμος να παράσχει ισχυρή υποστήριξη προς τον Παπανδρέου, όσον αφορά την εκτέλεση των ποινών που επιβλήθηκαν στους στασιαστές, προβαίνοντας σε σχετική δήλωση στη Βουλή των Κοινοτήτων. Ωστόσο, η εκτέλεση 18 ατόμων θα είχε μεγάλες επιπτώσεις στη Βρετανία και θα ακύρωνε οποιαδήποτε προσπάθεια υποστήριξης της ελληνικής Κυβέρνησης. Η βρετανική πλευρά θα αναμείνει να αποφασίσει πρώτα ο ίδιος ο Παπανδρέου. Ερωτάται ο Leeper, εάν θα ήταν δυνατό να περιορισθεί ο Παπανδρέου στην εκτέλεση 2-3 πρωταιτίων και να μετατρέψει τις υπόλοιπες θανατικές ποινές σε ισόβια.

F.O. προς Leeper.
Τηλ. 334, immediate, 18 Ιουλ. 1944. F.O.371/43703/R11129.

18/7/1944 3688

Το F.O. διαβιβάζει στον Leeper την απάντηση του Churchill στο από 7 Ιουλίου μήνυμα του Γεωργίου Β΄. Ο Churchill τονίζει ότι η κυβέρνησή του θα επαναβεβαιώσει την υποστήριξή της προς τον Παπανδρέου και την ελληνική Κυβέρνηση, με την πρώτη ευκαιρία, υπογραμμίζοντας ότι εκπροσωπούν τη μεγάλη πλειοψηφία του ελληνικού λαού. Επίσης θα διευκρινίσει ότι το Ε.Α.Μ. οφείλει να τιμήσει την υπογραφή των αντιπροσώπων του στο Συνέδριο του Λιβάνου και να συμμετάσχει στην Κυβέρνηση. Σε αντίθετη περίπτωση, ο Churchill είναι πρόθυμος να εξετάσει το ενδεχόμενο διακοπής κάθε επαφής με το Ε.Α.Μ., την παύ-

ση αποστολής εφοδίων στον Ε.Λ.Α.Σ. και την απόσυρση των συμμαχικών αποστολών, σε συνεννόηση όμως με τις Η.Π.Α., και μετά από προσεκτική εκτίμηση της κατάστασης.

F.O. προς Leeper.
Τηλ. 336, immediate, άκρως απόρρ., 18 Ιουλ. 1944. F.O.371/43689/R10612.

18/7/1944 3689

Ξαναρχίζει η δίκη των στασιαστών της κορβέτας "Σαχτούρης" που είχε διακοπεί στις 29 Ιουνίου.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 40 Saving, 26 Ιουλ. 1944. F.O.371/43705/R11927.

19/7/1944 3690

Ο Eden τονίζει στον Churchill ότι είναι βέβαιο πως οι εξτρεμιστές ηγέτες του Ε.Α.Μ. θα επιχειρήσουν να καταλάβουν την εξουσία, μόλις υποχωρήσουν οι Γερμανοί, εγκαθιστώντας κομμουνιστική δικτατορία στην Ελλάδα. Εάν, μέχρι τότε η Βρετανία υποστηρίζει το Ε.Α.Μ. και οι Βρετανοί αξιωματικοί - σύνδεσμοι εξακολουθούν να συνεργάζονται μαζί του, το Ε.Α.Μ. θα παρουσιάσει το γεγονός ως ένδειξη ότι υποστηρίζεται από τη βρετανική πλευρά και η κατάληψη της εξουσίας εκ μέρους του. Η εξέλιξη αυτή θα μπορούσε να αποτραπεί μόνο με την αποστολή βρετανικών δυνάμεων στη χώρα.

Eden προς Churchill.
Minute, P.M./44/538, 19 Ιουλ. 1944. F.O.371/43714/R11331.

19/7/1944 3691

Μεταδίδεται ότι βρετανικές δυνάμεις πραγματοποίησαν αεροπορική επιδρομή στα ορυχεία Δομοκού. Τραυματίσθηκαν πέντε Γερμανοί, οι εργασίες σταμάτησαν για πέντε ώρες και καταστράφηκαν αρκετοί τόννοι καυσίμων.

Game Book.
Απόρρ., Ιούλ. 1944. F.O.371/43691/R13659.

19/7/1944 3692

Μεταδίδεται ότι δύναμη ανταρτών του Ε.Λ.Α.Σ. επιτέθηκε εναντίον των Γερμανών στο λιμάνι της Στυλίδας. Έξι Γερμανοί σκοτώθηκαν, ενώ συνελήφθησαν αιχμάλωτοι δύο Γερμανοί και 62 Ιταλοί. Καταστράφηκαν λιμενικές και σιδηροδρομικές εγκαταστάσεις.

Game Book.
Απόρρ., Ιούλ. 1944. F.O.371/43691/R13659.

19/7/1944 3693

Ο Π. Ράλλης, Υπουργός Αεροπορίας, παραιτείται για λόγους υγείας, αλλά παραμένει στην Κυβέρνηση ως Υπουργός άνευ χαρτοφυλακίου. Το Υπουργείο Αεροπορίας αναλαμβάνει προσωρινά ο Παπανδρέου.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 40 Saving, 26 Ιουλ. 1944. F.O.371/43705/R11927.

19/7/1944 3694

Ο Wallace έφθασε με ασφάλεια στην Ελλάδα.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 524, απόρρ., 19 Ιουλ. 1944. F.O.371/43689/R10780.

19/7/1944 3695

Ο Παπανδρέου θέτει υπόψη του Leeper δύο εναλλακτικές λύσεις, σχετικά με την εκτέλεση των θανατικών ποινών των στασιαστών: 1) να δηλώσει ο ίδιος δημόσια ότι η βρετανική και η ελληνική Κυβέρνηση επιθυμούν, για λόγους εθνικής ενότητας, να μην εκτελεσθεί καμία θανατική ποινή και να μετατραπούν όλες σε ισόβια· 2) εάν η βρετανική Κυβέρνηση δεν αποδέχεται την πρώτη λύση, που ο ίδιος προτιμά, να συγκροτήσει εκείνος άμεσα επιτροπή για την επανεξέταση των δικών, η οποία μάλλον θα περιορίσει τον αριθμό των θανατικών ποινών. Σε αυτή την τελευταία περίπτωση, το καθήκον της Κυβέρνησης θα είναι να εκτελεσθούν οι ποινές και ο ίδιος θα εξηγήσει δημόσια τους εθνικούς λόγους που το επιβάλλουν.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 525, immediate, απόρρ., 19 Ιουλ. 1944. F.O.371/43703/R11295.

19/7/1944 3696

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι ενημέρωσε τον Paget σχετικά με τις δύο προτάσεις του Παπανδρέου, για το ζήτημα των θανατικών ποινών των στασιαστών. Ο Paget δεν είχε αντίρρηση για καμία από τις προτάσεις αυτές.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 525, immediate, απόρρ., 19 Ιουλ. 1944. F.O.371/43703/R11295.

20/7/1944 3697

Το P.W.E. ζητεί από την Ελληνική Υπηρεσία του B.B.C. να ενθαρρύνει τη διασπορά φημών, εκ μέρους των Ελλήνων, ότι επίκειται η γερμανική κατάρρευση, ώστε να καμφθεί το γερμανικό ηθικό, αποφεύγοντας, ωστόσο, να καλλιεργεί ελπίδες για άμεση υποχώρηση των Γερμανών. Επίσης, να προβάλλει τις επιτυχίες των ανταρτών εναντίον του εχθρού, αλλά όχι και τις συγκρούσεις μεταξύ των ανταρτικών ομάδων.

P.W.E. Weekly Directive 21-28 Ιουλ. 1944.
20 Ιουλ. 1944. F.O.371/43707/R10717.

20/7/1944 3698

Μεταδίδεται ότι δύναμη ανταρτών του Ε.Λ.Α.Σ. επιτέθηκε εναντίον του γερμανικού αρχηγείου στα Λεχώνια. Το αρχηγείο ανατινάχθηκε και πολλοί Γερμανοί σκοτώθηκαν.

Game Book.
Απόρρ., Ιούλ. 1944. F.O.371/43691/R13659.

20/7/1944 3699

Το O.S.S. τηλεγραφεί από τη Νέα Υόρκη στο S.O.E. ότι, σε περίπτωση που η βρετανική Κυβέρνηση αποφασίσει να παύσει να παρέχει υποστήριξη στο Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. και να αποσύρει τις αποστολές του S.O.E. από την Ελλάδα, το O.S.S. δεν δεσμεύεται να πράξει το ίδιο. Θα επιμείνει, εξάλλου, να διατηρήσει ανεξάρτητο δίκτυο και να έχει δικαίωμα να χρησιμοποιεί ελεύθερα, για τις δικές του ανάγκες, προσωπικό του O.G., το οποίο δρα, προς το παρόν, με το S.O.E.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/7608, 22 Ιουλ. 1944. F.O.371/43704/R11658.

20/7/1944 3700

Ο Ζέρβας αποδέχεται τη σύγκλιση μικτής επιτροπής που θα εξετάσει τις συγκρούσεις μεταξύ Ε.Δ.Ε.Σ. και Ε.Λ.Α.Σ. Η έδρα της επιτροπής θα πρέπει να βρίσκεται στα Πλαίσια, καθώς κανένας αξιωματικός του δεν δέχεται να μεταβεί στις περιοχές του Ε.Α.Μ.

S.O.E. προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7612, 24 Ιουλ 1944. F.O.371/43690/R11387.

20/7/1944 3701

Σύμφωνα με ανακοινωθέν του Ε.Λ.Α.Σ., δυνάμεις του Ε.Δ.Ε.Σ. διέσχισαν τον Καλαμά και επιτέθηκαν εναντίον τμήματός του, κοντά στη Ραβενή. Η μάχη συνεχίσθηκε και την επομένη, καθώς οι δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. έλαβαν διαταγή να αντεπιτεθούν.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7634, 31 Ιουλ. 1944. F.O.371/43691/R12720.

20/7/1944 3702

Σύμφωνα με ανακοινωθέν του Ε.Λ.Α.Σ., τμήμα του Ε.Δ.Ε.Σ. εισήλθε στην περιοχή ανατολικά του ποταμού Καλαρίτικος και κατέλαβε το Ματσούκι, καθώς και σημεία βορείως των Πραμάντων. Οι δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. απώθησαν τους εισβολείς την επομένη.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7634, 31 Ιουλ. 1944. F.O.371/43691/R12720.

20 - 25/7/1944 3703

Σύμφωνα με καταγγελία του Ζέρβα της 25ης Ιουλίου, οι δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. επιτέθηκαν στις 20 Ιουλίου εναντίον δυνάμεών του στη Ραβενή, στη Λεπτοκαρυά και στον Καλαμά, σε συνεργασία με Αλβανούς. Η επίθεση συνεχίσθηκε την επομένη και οι δυνάμεις του υποχώρησαν. Στις 22 Ιουλίου οι δυνάμεις του Ε.Δ.Ε.Σ. αντεπιτέθηκαν και ανακατέλαβαν τις αρχικές τους θέσεις. Ο Ε.Λ.Α.Σ. είχε 15 νεκρούς και 25 τραυματίες, ενώ ο Ε.Δ.Ε.Σ. ένα νεκρό και 5 τραυματίες. Στις 24 Ιουλίου ο Ε.Λ.Α.Σ. επιτέθηκε πάλι, προς τη Βρυσούλα, αλλά απωθήθηκε.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7634, 31 Ιουλ. 1944. F.O.371/43691/R12720.

21/7/1944 3704

Δημοσιεύεται στο Κάιρο δήλωση του Βενιζέλου, στην οποία τονίζει ότι κατέβαλε μεγάλες προσπάθειες για την αποτροπή των στάσεων στις ένοπλες δυνάμεις, προς τις οποίες υπήρξε πάντα κατηγορηματικά αντίθετος.

Πρεσβεία Βρετανίας στην ελληνική Κυβέρνηση προς F.O. (Southern Department).
Αριθ. 5(1)44/G, 11 Αυγ. 1944. F.O.371/43734/R13002.

21/7/1944 3705

Ανεξάρτητη αντιστασιακή οργάνωση της Αθήνας τηλεγραφεί στην Κυβέρνηση ότι οι οικογένειες των Ελλήνων αξιωματικών, που βρίσκονται έγκλειστοι σε στρατόπεδα συγκέντρωσης στη Γερμανία, ζητούν από την Κυβέρνηση να απαιτήσει, μέσω του Διεθνούς Ερυθρού Σταυρού, οι αξιωματικοί αυτοί να έχουν τη μεταχείριση που προβλέπουν οι διεθνείς συνθήκες. Υπάρχουν πληροφορίες ότι οι έγκλειστοι χρειάζονται επειγόντως προστασία.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7634, 31 Ιουλ. 1944. F.O.371/43691/R12720.

21/7/1944 3706

Δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. ανατινάσσουν σιδηροδρομικό συρμό κοντά στην Καρδίτσα. Οι γερμανικές απώλειες δεν έχουν γίνει γνωστές.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7634, 31 Ιουλ. 1944. F.O.371/43691/R12720.
Game Book.
Απόρρ., Ιούλ. 1944. F.O.371/43691/R13659.

21/7/1944 3707

Οι μισθοί στη Θεσσαλονίκη, που είχαν αυξηθεί κατά 100% στις αρχές Ιουλίου, αυξήθηκαν εκ νέου κατά το ίδιο ποσοστό, χωρίς, ωστόσο, να ανακουφισθεί ο πληθυσμός, λόγω της αντίστοιχης αύξησης των τιμών. Έτσι, π.χ. οι κάτοικοι των ανατολικών συνοικιών της πόλης καταβάλλουν για το εισιτήριο του λεωφορείου, μετ' επιστροφής, 1.000.000 δρχ. την ημέρα, ενώ στα τέλη του Ιουνίου το ποσό ανερχόταν σε 200.000 δρχ. Είναι ενδεικτικό, εξάλλου, ότι τέθηκε σε κυκλοφορία χαρτονόμισμα του ενός εκατομμυρίου δραχμών.

Υπουργείο Εξωτερικών Σουηδίας προς F.O.
Μνημόνιο, 23 Νοεμ. 1944. F.O.371/43722/R21326.

21/7/1944 3708

Το F.O. τηλεγραφεί στον Leeper ότι είναι βέβαιο πως το State Department θα πληροφορηθεί τις δραστηριότητες του Αρχιραββίνου των Αθηνών από το O.S.S. Για το λόγο αυτό, θα πρέπει η βρετανική πλευρά να ενημερώσει πλήρως το αμερικανικό Υπουργείο, παρουσιάζοντας το ζήτημα ως άνευ σημασίας, με στόχο να πεισθούν οι Η.Π.Α. να περιορίσουν την προβολή γεγονότων που οφελούν το Ε.Α.Μ. Στο μεταξύ, δεν θα πρέπει να εμποδίζεται η διαφυγή Εβραίων από

την Ελλάδα, ούτε η δραστηριότητα του Αρχιραββίνου. Θα ήταν, βεβαίως, θετικό αν ο Hammond διαπίστωνε ότι το σχετικό ανακοινωθέν του Ε.Λ.Α.Σ. είναι αναληθές ή υπερβολικό.

F.O. προς Leeper.
Τηλ. 315, απόρρ., 21 Ιουλ. 1944. F.O.371/43689/R10779.

21/7/1944 3709

Το F.O. είναι σύμφωνο να δηλώσει ο Παπανδρέου, και εκ μέρους της βρετανικής Κυβέρνησης, πως οι θανατικές ποινές των στασιαστών θα μετατραπούν σε ισόβια. Τηλεγραφεί στον Leeper ότι μπορεί να εξουσιοδοτήσει τον Παπανδρέου σχετικά. Το F.O. υποθέτει ότι ο Παπανδρέου δεν θα αναμείνει την ολοκλήρωση όλων των δικών, αλλά θα κάνει τη δήλωση κατά τις επόμενες 2-3 μέρες.

F.O. προς Leeper.
Τηλ. 341, most immediate, 21 Ιουλ. 1944. F.O.371/43703/R11295.

21/7/1944 3710

Το F.O. αναφέρεται στο από 14 Ιουλίου τηλεγράφημα του Leeper και τον πληροφορεί ότι δεν είναι δυνατό να δοθεί στη δημοσιότητα δήλωση υποστήριξης του Παπανδρέου, εάν δεν διευθετηθεί προηγουμένως το θέμα των θανατικών εκτελέσεων.

F.O. προς Leeper.
Τηλ. 343, 21 Ιουλ. 1944. F.O.371/43733/R10971.

21/7/1944 3711

Τερματίζεται η δίκη των στασιαστών της κορβέτας "Σαχτούρης". Οι κατηγορούμενοι απαλλάσσονται από τις κατηγορίες φόνου και προδοσίας. Τέσσερα άτομα καταδικάζονται σε θάνατο, τρία σε ισόβια και εννέα σε φυλάκιση 20 χρόνων, ενώ πέντε αθωώνονται, μεταξύ των οποίων ένας αξιωματικός.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 40 Saving, 26 Ιουλ. 1944. F.O.371/43705/R11927.

21/7/1944 3712

Ο Παπανδρέου αναλύει στον Leeper τις πρόσφατες εξελίξεις της αντιπαράθεσής του με το Ε.Α.Μ. Τονίζει ότι τα θέματα που προβάλλει το Ε.Α.Μ. είναι τρία: το συνταγματικό, οι εκτελέσεις των στασιαστών και τα Τάγματα Ασφα-

λείας. Ο Leeper τον προτρέπει, όταν επιλύσει τα θέματα αυτά, να ανακοινώσει πρόγραμμα κοινωνικών μεταρρυθμίσεων για την περίοδο μετά την Απελευθέρωση, υπό μορφή συνέντευξης στους "Times" του Λονδίνου, καθώς δεν πρέπει να αντιμάχεται το κοινωνικό πρόγραμμα του Ε.Α.Μ., αλλά τις μεθόδους του.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 532, important, απόρρ., 21 Ιουλ. 1944. F.O.371/43733/R11405.

22/7/1944 3713

Ο Laskey θεωρεί μη ικανοποιητική την απόφαση των C.O.S. να προτείνουν την αποστολή στην Ελλάδα βρετανικής δύναμης 80.000 ανδρών, οι οποίοι θα αποκαταστήσουν την τάξη και θα συνδράμουν την ελληνική Κυβέρνηση στο έργο της. Οι ίδιοι, άλλωστε, σημείωσαν, και είχαν αναμφίβολα δίκιο, ότι δεν υπάρχει σχεδόν καμία ελπίδα να είναι διαθέσιμη δύναμη αυτού του μεγέθους, αφήνοντας να εννοηθεί ότι θα ήταν φρόνιμο να μη σταλούν καθόλου στρατεύματα.

F.O.
Minute (Laskey), 22 Ιουλ. 1944. F.O.371/43715/R12005.

22/7/1944 3714

Ο Eden, με επιστολή του προς τον Αγνίδη, υπογραμμίζει ότι η ελληνική Κυβέρνηση θα πρέπει να εξακολουθήσει να αντιμετωπίζει τις δαπάνες της μέσω προκαταβολών από την Τράπεζα της Ελλάδος, που διαθέτει ακόμη περίπου 18.000.000 στερλίνες, ποσό σημαντικό και για μετά τον πόλεμο. Η βρετανική Κυβέρνηση λυπάται, αλλά δεν μπορεί να παράσχει περαιτέρω οικονομική ενίσχυση στην ελληνική, καθώς το κεφάλαιο που διαθέτει η Τράπεζα της Ελλάδος ισοσκελίζει τα ποσά που έχουν, μέχρι τώρα, δοθεί. Τονίζει ότι η Βρετανία έχει καταναλώσει όλο της το συνάλλαγμα για τις ανάγκες του πολέμου, χωρίς να υπολογίσει τη μεταπολεμική της θέση και θεωρεί ότι και η Ελλάδα θα πρέπει να πράξει το ίδιο.

Eden προς Αγνίδη.
Άνευ αριθ., 22 Ιουλ. 1944. F.O.371/43723/R11120.

22/7/1944 3715

Ανταρτική ομάδα δολιοφθορών εκτροχιάζει στην Αττική σιδηροδρομικό συρμό που διέσχιζε σήραγγα. Σκοτώνεται ένας Γερμανός, τραυματίζονται δύο και καταστρέφονται δύο βαγόνια.

Game Book.
Απόρρ., Ιούλ. 1944. F.O.371/43691/R13659.

22/7/1944 3716

Ο Talbot-Rice προτείνει, με επιστολή του προς το F.O., να αποκατασταθεί η επαφή με τον Πλαστήρα στην κατεχόμενη Γαλλία. Τονίζει ότι ο Πλαστήρας αποτελεί κατάλληλη εναλλακτική λύση, σε περίπτωση που ο Παπανδρέου αποτύχει ως πρωθυπουργός.

Talbot-Rice προς Dew.
Αριθ. DTR/GR/2856, 22 Ιουλ. 1944. F.O.371/43733/R11589.

22/7/1944 3717

Αρχίζει η δίκη 16 μελών του πληρώματος του αντιτορπιλικού "Αποστόλης", που κατηγορούνται για τα στασιαστικά γεγονότα του Απριλίου.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 41 Saving, 2 Αυγ. 1944. F.O.371/43705/R12337.

23/7/1944 3718

Μεταδίδεται ότι, σύμφωνα με νεότερες πληροφορίες, οι Γερμανοί εκτέλεσαν στο Δίστομο 1000 αμάχους και όχι 600, όπως είχε αρχικά γίνει γνωστό.

Game Book.
Απόρρ., Ιούλ. 1944. F.O.371/43691/R13659.

23/7/1944 3719

Ο Ζέρβας τηλεγραφεί στο Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. ότι ο Ε.Δ.Ε.Σ. είναι αποφασισμένος να τιμωρήσει τον Ε.Λ.Α.Σ. για τις σφαγές, τις λεηλασίες και τις απαγωγές πατριωτών στην Αμφιλοχία και να προστατεύσει τη ζωή και την τιμή όλων των Ελλήνων. Τονίζει ότι τα εγκλήματα στην Αμφιλοχία ξεπέρασαν ακόμη και εκείνα των Γερμανών στα Καλάβρυτα και στο Δίστομο. Το τηλεγράφημα κοινοποιείται και στην ελληνική Κυβέρνηση.

Γενικό Αρχηγείο Ε.Ο.Ε.Α. Ε.Δ.Ε.Σ. προς Γενικό Στρατηγείο Ε.Λ.Α.Σ.
23 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R11911.

23/7/1944 3720

Ο Ζέρβας τηλεγραφεί ότι ο αριθμός των σφαγιασθέντων πατριωτών από τον

Ε.Λ.Α.Σ. στην Αμφιλοχία υπολογίζεται σε 100 άτομα, ενώ ο αριθμός των συλληφθέντων είναι άγνωστος. Οι δρόμοι είναι γεμάτοι ακρωτηριασμένα πτώματα γυναικών και παιδιών, ενώ τα πάντα λεηλατήθηκαν. Οι δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ., που εισέβαλαν στην πόλη, δεν επιτέθηκαν στη μικρή γερμανοϊταλική φρουρά της και υποχώρησαν αμαχητί, την ίδια μέρα, μόλις εμφανίσθηκε γερμανική φάλαγγα από το Αγρίνιο.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7634, 31 Ιουλ. 1944. F.O.371/43691/R12720.

23/7/1944 3721

Ο Woodhouse προτείνει η στρατιωτική δύναμη που θα αποβιβασθεί στην Ελλάδα, όταν αποχωρήσουν οι Γερμανοί, να είναι συμμαχική και όχι αποκλειστικά βρετανική, ούτως ώστε το Ε.Α.Μ. να μην ισχυρισθεί ότι η Βρετανία επιχειρεί να ποδηγετήσει την Ελλάδα.

Selborne προς Eden.
Αριθ. F 2030, άκρως απόρρ., 11 Αυγ. 1944. F.O.371/43715/R12781.

23/7/1944 3722

Οι στασιαστές του "Ήφαιστος" καταδικάζονται στις εξής ποινές: 1) σε θάνατο δύο άνδρες, με την υπόδειξη να τους δοθεί χάρη· 2) σε ισόβια δύο, στους οποίους περιλαμβάνεται ένας αξιωματικός· 3) σε 20 χρόνια φυλάκιση δύο, στους οποίους επίσης περιλαμβάνεται ένας αξιωματικός· 4) σε 5 χρόνια φυλάκιση ένας· 5) σε φυλάκιση 15 μηνών τρεις. Εξάλλου, τρεις άνδρες αθωώνονται, μεταξύ των οποίων ένας αξιωματικός.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 41 Saving, 2 Αυγ. 1944. F.O.371/43705/R12337.

23 - 24/7/1944 3723

Πέντε αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. πραγματοποιούν επιτυχή επιχείρηση δολιοφθοράς, εξαιρετικά οργανωμένη, στη μεγαλύτερη αποθήκη καυσίμων και πυρομαχικών των Γερμανών στην Ελλάδα, στην περιοχή του Τιρνάβου. Σημειώνονται εκρήξεις και πυρκαγιές την ίδια μέρα και την επομένη. Οι απώλειες μεταξύ των 230 Γερμανών, που βρίσκονται στην αποθήκη, είναι άγνωστες.

S.O.E. προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7625, 27 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R11911.

24/7/1944 3724

Μεταδίδεται ότι αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. επιτέθηκαν σε τμήμα των S.S. κοντά στα Καμμένα Βούρλα. Κατά τη μάχη που ακολούθησε, σκοτώθηκαν ή τραυματίσθηκαν 18 Γερμανοί.

Game Book.
Απόρρ., Ιούλ. 1944. F.O.371/43691/R13659.

24/7/1944 3725

Ο Τσουδερός, με επιστολή του προς τον Παπανδρέου, επικρίνει την Κυβέρνηση για την απροθυμία που επέδειξε κατά την προσπάθεια συμφωνίας με το Ε.Α.Μ.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 41 Saving, 2 Αυγ. 1944. F.O.371/43705/R12337.

24/7/1944 3726

Ο Παπανδρέου τονίζει στον Leeper ότι είναι αδύνατο να προβεί σε οποιαδήποτε δήλωση, σχετικά με τις θανατικές ποινές, προτού ολοκληρωθούν οι δίκες των στασιαστών στα έκτακτα στρατοδικεία, καθώς θα προκαλούσε κυβερνητική κρίση και, πιθανώς, νέα στάση στο Ναυτικό. Η βρετανική Κυβέρνηση, αντιθέτως, θα μπορούσε να δηλώσει ότι οι θανατικές καταδίκες πρέπει να μετατραπούν σε ισόβια, γνωρίζοντας ότι ο ίδιος έχει, ήδη, δεσμευθεί προς την κατεύθυνση αυτή.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 542, most immediate, απόρρ., 24 Ιουλ. 1944. F.O.371/43703/R11554.

24/7/1944 3727

Η Ε.Ο.Κ. συγχαίρει τον Παπανδρέου για το ιστορικό επίτευγμα του Λιβάνου και θέτει τις δυνάμεις της στη διάθεσή του. Επίσης τονίζει ότι η Αμερικανική Αποστολή που βρισκόταν στην Κρήτη, παρέμεινε απομονωμένη και δεν είχε επαφή με τα εθνικιστικά στοιχεία παρά μόνο με το Ε.Α.Μ.

S.O.E. προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7612, 24 Ιουλ 1944. F.O.371/43690/R11387.

25/7/1944 3728

Ο Wilson θεωρεί, όπως και οι στρατιωτικές αρχές της Μέσης Ανατολής, ότι η συμφωνία που προτείνεται μεταξύ της ελληνικής Κυβέρνησης και των Συμμά-

χων, σχετικά με το status των συμμαχικών στρατιωτικών δυνάμεων στην Ελλάδα μετά την Απελευθέρωση, είναι πιθανό να δεσμεύσει το Συμμαχικό Στρατηγείο αποκλειστικά με την παρούσα ελληνική Κυβέρνηση. Κατανοεί ότι η συμφωνία αφορά κυρίως την αποστολή βοήθειας προς τους αμάχους αλλά, εάν, τελικά, σταλεί βρετανική Μεραρχία, θα πρέπει να υπάγεται στον ίδιο και να μην υπάρξει συμφωνία που θα τον δεσμεύει με την παρούσα Κυβέρνηση.

Extracts from Minutes of 19th Meeting of Political Committee.
25 Ιουλ. 1944. F.O.371/43715/R12054.

25/7/1944 3729

Ο Ζέρβας τηλεγραφεί στον Παπανδρέου ότι είναι δυνατή η στρατολόγηση ναυτών για το Ναυτικό, βάσει των όσων έχουν ήδη συζητηθεί με τον Πυρομάγλου στο Κάιρο. Θα πρέπει σύντομα να αφιχθεί αξιωματικός του Ναυτικού, για να επιλέξει τα συγκεκριμένα άτομα.

Ν. Ζέρβας προς Παπανδρέου.
25 Ιουλ. 1944. F.O.371/43691/R12720.

25/7/1944 3730

Ο Hammond τηλεγραφεί ότι κυκλοφορεί ευρέως η φήμη πως η Gestapo εκτέλεσε στην Αθήνα ηττοπαθείς Γερμανούς αξιωματικούς.

S.O.E. προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7625, 27 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R11911.

25/7/1944 3731

Ο Παπανδρέου απαντά στην από 24 Ιουλίου επιστολή του Τσουδερού και τονίζει ότι η Κυβέρνηση κατέβαλε κάθε δυνατή προσπάθεια για την επίτευξη εθνικής ενότητας.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 41 Saving, 2 Αυγ. 1944. F.O.371/43705/R12337.

25/7/1944 3732

Ο Paget τηλεγραφεί στο W.O. ότι, εφόσον οι θανατικές ποινές των Ελλήνων στασιαστών θα μετατραπούν σε ισόβια για πολιτικούς λόγους, ο ίδιος δεν μπορεί να επικυρώσει οποιαδήποτε ποινή, καθώς η απόφασή του οφείλει να βασίζεται σε στρατιωτικές εκτιμήσεις και στα πρακτικά του Στρατοδικείου. Για τους λόγους αυτούς, θα αφήσει την ελληνική Κυβέρνηση να αποφασίσει.

Paget προς W.O.
Τηλ. CIC/410, απόρρ., 25 Ιουλ. 1944. F.O.371/43703/R11912.

26/7/1944 3733

Ο Leeper τονίζει στο F.O. ότι η βρετανική Κυβέρνηση πρέπει να δηλώσει άμεσα και δημοσίως την υποστήριξή της προς τον Παπανδρέου, καθώς, σε διαφορετική περίπτωση, ο τελευταίος δεν θα μπορέσει να διατηρήσει τη θέση του. Σημειώνει ότι ο Τσουδερός δολοπλοκεί, προσπαθώντας να κερδίσει τα στελέχη του Κόμματος των Φιλελευθέρων και να αναλάβει εκ νέου την πρωθυπουργία.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 543, immediate, απόρρ., 26 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R11609.

26/7/1944 3734

Ο Ζέρβας διεμήνυσε στον Leeper ότι συμφωνεί με την πρόταση, την οποία του διαβίβασε μέσω του Πυρομάγλου, να αποφύγει οποιαδήποτε πρόκληση εναντίον του Ε.Λ.Α.Σ. και τον συγχαίρει για τη συμβολή του στην επίλυση της ελληνικής κρίσης.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 544, 26 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R11669.

26/7/1944 3735

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος αναφέρει, από το χώρο προσγείωσης της Force 133 στη Νεράιδα, νοτιοδυτικά της Καρδίτσας, ότι προσγειώθηκε τις πρώτες πρωινές ώρες ρωσικό αεροσκάφος με τα μέλη της Σοβιετικής Στρατιωτικής Αποστολής.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 547, immediate, 27 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R11710.
Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7646, 3 Αυγ. 1944. F.O.371/43690/R1257.

27/7/1944 3736

Σύμφωνα με το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ., δυνάμεις του επιτίθενται εναντίον της γερμανικής φρουράς της Νάουσας. Σκοτώνονται 22 Γερμανοί και 18 τραυματίζονται.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

27/7/1944 3737

Μεταδίδεται ότι, κατά την εκτέλεση αντιποίνων στη βόρεια Πίνδο, οι Γερμανοί σκότωσαν 90 άτομα και συνέλαβαν 300. Όλοι οι συλληφθέντες είναι κάτω των 55 ετών και στάλθηκαν για την εκτέλεση καταναγκαστικών έργων. Επίσης πυρπόλησαν 3.000 κατοικίες, λεηλάτησαν το 35% των τροφίμων και του ρουχισμού, κατέστρεψαν το 7% της παραγωγής, διήρπασαν 15 - 20.000 αιγοπρόβατα, καθώς και 1200 υποζύγια. (Τα παραπάνω αποτελούν επιπλέον στοιχεία των όσων μεταδόθηκαν στις 16 Ιουλίου).

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

27/7/1944 3738

Μεταδίδεται ότι βρετανικές αεροπορικές δυνάμεις επιτέθηκαν εναντίον γερμανικού σκάφους στον Πειραιά. Το σκάφος υπέστη καταστροφές και αργότερα βυθίσθηκε, λόγω δολιοφθοράς εκ μέρους του πληρώματός του.

Game Book.
Απόρρ., Ιούλ. 1944. F.O.371/43691/R13659.

27/7/1944 3739

Ο Ε.Λ.Α.Σ., σύμφωνα με τον Ζέρβα, επαναλαμβάνει την επίθεσή του εναντίον των μονάδων του Ε.Δ.Ε.Σ. στη Βρυσούλα. Επίσης επιτίθεται στην περιοχή του Γραμμένου.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7634, 31 Ιουλ. 1944. F.O.371/43691/R12720.

27/7/1944 3740

Ο Eden επιβεβαιώνει, με ανακοίνωσή του στη Βουλή των Κοινοτήτων, την υποστήριξη της βρετανικής Κυβέρνησης προς την κυβέρνηση Παπανδρέου, και συγχαίρει τον Έλληνα Πρωθυπουργό για τις προσπάθειες που καταβάλλει να επιτύχει εθνική ενότητα.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 41 Saving, 2 Αυγ. 1944. F.O.371/43705/R12337.

27/7/1944 3741

Τερματίζεται η δίκη των μελών του πληρώματος του αντιτορπιλικού "Αποστό-

λης". Επτά ναύτες καταδικάζονται σε ισόβια, επτά σε φυλάκιση 20 χρόνων, ενώ οι δύο κατηγορούμενοι αξιωματικοί αθωώνονται.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 41 Saving, 2 Αυγ. 1944. F.O.371/43705/R12337.

27/7/1944 3742

Ο Παπανδρέου τονίζει στον Leeper την ανάγκη να υπάρξει σχέδιο για την αντιμετώπιση των καταστάσεων που θα δημιουργηθούν κατά την Απελευθέρωση, με βασικό στόχο να αποφευχθεί ο εμφύλιος. Επισημαίνει ότι ο κίνδυνος αυτός δεν θα εκλείψει εντελώς με τυχόν είσοδο του Ε.Α.Μ. στην Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας, αλλά, εάν το Ε.Α.Μ. δεν συμμετάσχει, ο εμφύλιος θα είναι αναπόφευκτος και μόνο η έγκαιρη αποστολή βρετανικών στρατευμάτων θα μπορούσε να τον αποτρέψει.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 549, important, απόρρ., 27 Ιουλ. 1944. F.O.371/43715/R11740.

28/7/1944 3743

Ο Dew, αναφερόμενος στην από 22 Ιουλίου επιστολή του Talbot-Rice, εγκρίνει την αποκατάσταση επαφής με τον Πλαστήρα, μέσω πρακτόρων του S.O.E., με την προοπτική να χρησιμοποιηθεί ως εναλλακτική λύση, εάν αποτύχει ο Παπανδρέου.

Dew προς Συνταγματάρχη D. Talbot-Rice (S.O.E.).
Άκρως απόρρ., 28 Ιουλ. 1944. F.O.371/43733/R11589.

28/7/1944 3744

Το F.O. πληροφορεί τον Leeper ότι συμφώνησε με την πρόταση του S.O.E., της 22ης Ιουλίου, να αποκατασταθεί η επαφή με τον Πλαστήρα, υπό τον όρο ότι δεν θα γίνει καμία προσπάθεια φυγάδευσής του, χωρίς προηγούμενη συνεννόηση με την ελληνική Κυβέρνηση.

Dew προς Leeper.
Άκρως απόρρ., 28 Ιουλ. 1944. F.O.371/43733/R11589.

28/7/1944 3745

Η R.A.F. εκτελεί επιδρομή στη Φλώρινα, κατά την οποία σκοτώνονται 250 Γερμανοί.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

29/7/1944 3746

Σύμφωνα με το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ., δύναμή του πραγματοποιεί δολιοφθορές στη σιδηροδρομική γραμμή Σοφάδων - Καρδίτσας, προκαλώντας καταστροφές σε μήκος 200 μέτρων. Επίσης, στην ίδια περιοχή, αφαιρεί 12.000 μέτρα τηλεφωνικών καλωδίων.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

29/7/1944 3747

Ο προϋπολογισμός της ελληνικής Κυβέρνησης για το οικονομικό έτος 1944-1945 προβλέπει έξοδα ύψους 7.890.827 στερλινών και έσοδα 2.595.682 στερλινών. Η μείωση των εξόδων, που είχαν υπολογισθεί αρχικά σε 9.000.000 στερλίνες, επιτυγχάνεται κυρίως με τη μείωση του προϋπολογισμού του Υπουργείου Οικονομικών, που ελαττώνει τα αποθεματικά του, καθώς και με την κατάργηση μέρους των δαπανών για ανεφοδιασμό και άλλα έξοδα του Υπουργείου Στρατιωτικών. Τα έσοδα, που είχαν υπολογισθεί σε 2.000.000 στερλίνες, αυξάνονται, λόγω της εισροής οφειλών του προηγούμενου έτους.

Warner προς Eden.
Αριθ. 162, 25 Αυγ. 1944. F.O.371/43723/R13823.
Leeper προς Eden.
Αριθ. 137, 12 Ιουλ. 1944. F.O.371/43723/R11265.

29/7/1944 3748

Αναγγέλλεται με ανακοίνωση, [διαταγή], του Γενικού Στρατηγείου του Ε.Λ.Α.Σ. προς όλες τις μονάδες του, που αναρτάται και στην πλατεία του Πεντάλοφου, η άφιξη της Σοβιετικής Στρατιωτικής Αποστολής και συστήνεται να αποφεύγονται διακρίσεις μεταξύ των Συμμάχων, καθώς τόσο οι Βρετανοί όσο και οι Αμερικανοί είναι σύμμαχοι εξίσου με τους Σοβιετικούς. Οι αντάρτες και οι αξιωματικοί οφείλουν να αποδίδουν χαιρετισμό σε όλους τους συνδέσμους - αξιωματικούς.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7641, 2 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R12720.

29/7/1944 3749

Ανεξάρτητη αντιστασιακή ομάδα προκαλεί, κατά τις 12 μ.μ. της 29ης Ιουλίου, ισχυρή έκρηξη στο σιδηροδρομικό σταθμό του Ρέντη, ανατινάσσοντας τέσσερα βαγόνια με πυρομαχικά. Από την έκρηξη συνταράσσονται περιοχές στην Αθήνα και στον Πειραιά. Σκοτώνονται 30 Γερμανοί και Ιταλοί, ενώ μεγάλος αριθμός τραυματίζεται. Καταστρέφονται έξι ή οκτώ σιδηροδρομικές μηχανές, 184 βαγόνια και τμήμα των εγκαταστάσεων του σταθμού.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7646, 3 Αυγ. 1944. F.O.371/43690/R1257.
Game Book.
Απόρρ., Αυγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

29/7/1944 3750

Μικρή μονάδα του Ε.Λ.Α.Σ. διασχίζει τον Άραχθο και επιτίθεται αιφνιδιαστικά εναντίον της φρουράς του Ε.Δ.Ε.Σ. στην Πλάκα. Ταυτόχρονα, οι δυνάμεις του Ε.Δ.Ε.Σ. δέχονται καταιγιστικά πυρά, στα δυτικά της Πλάκας. (Τα παραπάνω τηλεγραφεί στις 30 Ιουλίου ο Ζέρβας στην Κυβέρνηση).

Ν. Ζέρβας προς Ελληνική Κυβέρνηση.
30 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R1257.

29/7/1944 3751

Η Π.Ε.Ε.Α. τηλεγραφεί στην Κυβέρνηση και στους αντιπροσώπους των κομμάτων που εξακολουθούν να βρίσκονται στο Κάιρο ότι, κατά τις ευρείες συζητήσεις που είχε ο Σβώλος, μετά την επιστροφή του στην Ελλάδα, επιβεβαιώθηκε η καθολική επιθυμία του μαχόμενου λαού για την πλήρη εφαρμογή του Συμβολαίου του Λιβάνου. Η Π.Ε.Ε.Α. τονίζει ότι η δυσχέρεια στη συγκρότηση Κυβέρνησης Εθνικής Ενότητας οφείλεται αποκλειστικά στη στάση του Παπανδρέου, ο οποίος δεν ενεργεί ως ενωτικός ηγέτης.

Π.Ε.Ε.Α. προς Ελληνική Κυβέρνηση, Αντιπροσώπους κομμάτων στη Μέση Ανατολή.
29 Ιουλ. 1944. F.O.371/43691/R12720.

29/7/1944 3752

Η Π.Ε.Ε.Α. και το Κ.Κ.Ε. τηλεγραφούν στην Κυβέρνηση ότι είναι έτοιμοι να εφαρμόσουν το Συμβόλαιο του Λιβάνου, συμμετέχοντας σε Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας, της οποίας πρωθυπουργός δεν θα είναι ο Παπανδρέου. Οι Σβώλος, Ζέβγος, Ασκούτσης, Πορφυρογένης και Τσιριμώκος ορίσθηκαν εκ μέρους της

Π.Ε.Ε.Α., του Ε.Α.Μ. και του Κ.Κ.Ε. να διαπραγματευθούν τα ανωτέρω και να συμμετάσχουν στην Κυβέρνηση.

Π.Ε.Ε.Α., Κ.Κ.Ε. προς Ελληνική Κυβέρνηση.
29 Ιουλ. 1944. F.O.371/43691/R13508.
Warner προς F.O.
Τηλ. 573, immediate, 4 Αυγ. 1944. F.O.371/43733/R12163.

29/7/1944 3753

Η άφιξη της Σοβιετικής Στρατιωτικής Αποστολής στην Ελλάδα επιβεβαιώνεται από πηγή του O.S.S., καθώς και από ανακοινωθέν του Ε.Λ.Α.Σ. Η Αποστολή αποτελείται από 10 άτομα, Ρώσους και Γιουγκοσλάβους, με επικεφαλής Ρώσο Συνταγματάρχη. Ο Ε.Λ.Α.Σ. υποστηρίζει ότι αποτελεί τμήμα της Σοβιετικής Αποστολής στη Γιουγκοσλαβία και θα παραμείνει μόνιμα στο Γενικό Στρατηγείο του. Σύμφωνα με τον Leeper, ο Παπανδρέου ανησυχεί πλέον πως το Ε.Α.Μ. θα ενισχυθεί, τη στιγμή, μάλιστα, που ήλπιζε ότι θα είχε αποτέλεσμα η δήλωση υποστήριξης της βρετανικής Κυβέρνησης προς το πρόσωπό του και την ελληνική Κυβέρνηση.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 550, important, απόρρ., 29 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R11832.

29/7/1944 3754

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι ο Wallace του διεμήνυσε πως ο Σβώλος και ο Αγγελόπουλος, με τους οποίους συναντήθηκε στο Bari προτού επιστρέψουν στην Ελλάδα, ήταν αισιόδοξοι ότι θα μπορέσουν να πείσουν την πλευρά τους να αποδεχθεί κάποιους από τους όρους του Συμβολαίου του Λιβάνου. Παρά την εξαρχής δυσπιστία του Παπανδρέου προς το Ε.Α.Μ., οι μεταξύ τους σχέσεις υπήρξαν φιλικές. Τόνισαν στον Wallace ότι οι εκτελέσεις των στασιαστών οφείλουν να σταματήσουν, η υπερβολική δημοσιότητα των διαπραγματεύσεων Κυβέρνησης - Ε.Α.Μ. βλάπτει, ενώ η στάση των εξτρεμιστών της οργάνωσης είναι ακατανόητη.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 551, important, απόρρ., 29 Ιουλ. 1944. F.O.371/43690/R11833.

30/7/1944 3755

Η Κ.Ε. της Ε.Κ.Κ.Α. αποτελείται από τους: Καρτάλη, Καψαλόπουλο, Κατάβολο, Συνταγματάρχη Δ. Καραχρήστο, Συνταγματάρχη Δ. Γεωργαντά και Κωστό-

πουλο. Επίσης συμμετέχουν οι Μανωλέσος, Δ. Χατζόπουλος και Ι. Χατζόπουλος. Από όλους τους παραπάνω γνωστός είναι μόνο ο Καρτάλης.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 27.
30 Ιουλ. 1944. F.O.371/43691/R12575.

30/7/1944 3756

Ο Κωστόπουλος, που βρίσκεται στο Κάιρο, αναπτύσσει την πρόταση της Ε.Κ.Κ.Α. να αναλάβει τη συγκρότηση του Εθνικού Στρατού και το συντονισμό της στρατιωτικής Αντίστασης στην Αθήνα, καθώς και τη διαχείριση των σχετικών χρηματικών κεφαλαίων. Το Γ.Ε.Σ. δεν αντιμετωπίζει ευνοϊκά την πρόταση αυτή, καθώς έχει ήδη συμφωνήσει με το Γ.Σ.Μ.Α. να συντονίζονται όλες οι αντιστασιακές δραστηριότητες στην Αθήνα μέσω του Σπηλιωτόπουλου και στη Θεσσαλονίκη μέσω του Συνταγματάρχη Γ. Παπαγεωργίου. Το Γ.Ε.Σ. έχει, εξάλλου, ζητήσει πληροφορίες από τον Σπηλιωτόπουλο, σχετικά με τη δύναμη της Ε.Κ.Κ.Α. στην Αθήνα.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 27.
30 Ιουλ. 1944. F.O.371/43691/R12575.

30/7/1944 3757

Έφθασαν στη Σμύρνη ο Κ. Τσάτσος, ο Κ. Γούσιος, γραμματέας του Παπανδρέου στην Αθήνα, ο Μάρκος Νομικός, εξέχων εφοπλιστής, για τον οποίο υπάρχουν υπόνοιες ότι εκτελεί αποστολή της κυβέρνησης Ράλλη, ο Στρατηγός Γεώργιος Σπυρίδωνος, πρώην μεταξικός και ένθερμος βασιλικός, που διατηρεί στενές επαφές με την κυβέρνηση Ράλλη, καθώς και ο Λέων Μακκάς, δημοσιογράφος, πρώην βουλευτής και μέλος του κόμματος του Παπανδρέου.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 27.
30 Ιουλ. 1944. F.O.371/43691/R12575.

30/7/1944 3758

Συμμαχικό απόσπασμα εκτελεί επιχείρηση εναντίον σιδηροδρομικού συρμού σε σημείο που βρίσκεται βόρεια από το Λιανοκλάδι. Εκτροχιάζεται ο μισός συρμός.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

30/7/1944 3759

Ο Βρετανός Υπουργός Εξωτερικών αναφέρει, κατά τη διάρκεια συνεδρίασης του βρετανικού Πολεμικού Υπουργικού Συμβουλίου, ότι στις 23 Ιουλίου δόθηκε άδεια στο σοβιετικό αεροπορικό απόσπασμα, που σταθμεύει στο Bari, να πραγματοποιήσει εκπαιδευτική πτήση πάνω από την Ελλάδα. Οι Σοβιετικοί, ωστόσο, εκμεταλλεύθηκαν το γεγονός για τη ρίψη Σοβιετικής Αποστολής στο Ε.Α.Μ., δίχως να έχουν ενημερώσει προηγουμένως τη βρετανική πλευρά. Ο Churchill προτείνει να υπάρξει σχετική διαμαρτυρία της βρετανικής Κυβέρνησης.

Extract from War Cabinet Conclusions.
Αριθ. 99 (44), 30 Ιουλ. 1944. F.O.371/43772/R11847.
Bari (Broad) προς F.O.
Τηλ. 379, immediate, 29 Ιουλ. 1944. F.O.371/43772/R11847.

30/7/1944 3760

Ο Edmonds τηλεγραφεί το κείμενο [διαταγής] του Γενικού Στρατηγείου του Ε.Λ.Α.Σ., που αναφέρεται στην άφιξη της Σοβιετικής Στρατιωτικής Αποστολής, και ζητεί να πληροφορηθεί αν η Αποστολή αυτή έχει πραγματικά αφιχθεί και αν αποτελεί τμήμα της Σ.Σ.Α. ή όργανο του Ε.Λ.Α.Σ. Θεωρεί, εξάλλου, το περιεχόμενο του κειμένου υβριστικό προς τη Σ.Σ.Α. και ζητεί οδηγίες.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7641, 2 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R12720.

30/7/1944 3761

Από την έδρα του Hammond τηλεγραφείται ότι τον επισκέφθηκαν δύο Ρώσοι αντισυνταγματάρχες της Σοβιετικής Στρατιωτικής Αποστολής, συνοδευόμενοι από τον Δεσποτόπουλο και τον Σβώλο. Οι στρατιωτικοί αυτοί έφθασαν στην Ελλάδα από τη Γιουγκοσλαβία, μέσω Μαυροβουνίου και Bari, και επικοινωνούν με τον Tito και τη Μόσχα, μέσω ασυρμάτου. Η συνάντηση με τον Hammond υπήρξε φιλική, οι Ρώσοι ειλικρινείς και πρόθυμοι να συνεργασθούν με τη Σ.Σ.Α., συνεργασία που προτείνει και ο ίδιος ο Hammond.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7646, 3 Αυγ. 1944. F.O.371/43690/R1257.

31/7/1944 3762

Ο Wallace εκθέτει αναλυτικά την οργάνωση του Αρχηγείου του Ζέρβα. Σημειώ-

νει τους επικεφαλής των διαφόρων γραφείων και διευθύνσεων, καθώς και πληροφορίες για ορισμένους από αυτούς. Επίσης παραθέτει στοιχεία για ανώτερους αξιωματικούς των Ε.Ο.Ε.Α. και προσωπικότητες που συνεργάζονται με τον Ε.Δ.Ε.Σ.

D. J. Wallace προς Leeper.
Άκρως απόρρ., 31 Ιουλ. 1944. F.O.371/43692/R14686.

31/7/1944 3763

Οι στρατιωτικές μονάδες του Ε.Δ.Ε.Σ. συγκροτούνται από τις εξής μεραρχίες: ΙΙΙ Μεραρχία με έδρα στα Πλαίσια και Διοικητή τον Αντισυνταγματάρχη Παπαθανασίου, VIII με έδρα στην Έλεζνα και Διοικητή τον Συνταγματάρχη Κωνσταντινίδη, IX με έδρα στη Βρυσούλα και Διοικητή τον Κουσίντα και Χ με έδρα στην Παραμυθιά και Διοικητή τον Αντισυνταγματάρχη Καμάρα. Σύμφωνα με τον Wallace, σχεδόν όλοι οι διοικητές των παραπάνω μονάδων υπήρξαν αξιωματικοί του τακτικού στρατού. Επιπλέον των παραπάνω μεραρχιών, υφίστανται ημιαυτόνομα συντάγματα και τάγματα, όπως των Αγόρου, Ζορμπαλά, Παπαδόπουλου και Ζώτου, των ικανοτέρων αξιωματικών του Ζέρβα. Οι χαρακτηρισμοί των μονάδων δεν είναι ενδεικτικοί της δύναμής τους. Η Χ Μεραρχία, για παράδειγμα, αποτελείται από 1000 περίπου άνδρες, ενώ το 3/40 Σύνταγμα από 800.

D. J. Wallace προς Leeper.
Άκρως απόρρ., 31 Ιουλ. 1944. F.O.371/43692/R14686.

31/7/1944 3764

Ο Wallace σημειώνει ότι στην περιοχή που ελέγχει ο Ζέρβας βρίσκονται πολλοί Αμερικανοί αξιωματικοί - σύνδεσμοι, ορισμένοι καθ' οδόν προς το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. Οι περισσότεροι είναι Ελληνοαμερικανοί, ανεκπαίδευτοι και παραπονούνται συνεχώς ότι οι Έλληνες τους κλέβουν.

D. J. Wallace προς Leeper.
Άκρως απόρρ., 31 Ιουλ. 1944. F.O.371/43692/R14686.

31/7/1944 3765

Ο Wallace αναφέρει ότι διακόπηκαν οι διαπραγματεύσεις μεταξύ της Χ Μεραρχίας του Ζέρβα και των Τουρκαλβανών ελεύθερων σκοπευτών, για την παράδοση του οπλισμού που τους είχε δοθεί από τους Γερμανούς. Ο Ζέρβας, ωστόσο, δεν έχει ακόμη πραγματοποιήσει, ούτε αποφασίσει, επιχείρηση μεγάλης κλίμακας εναντίον τους.

D. J. Wallace προς Leeper.
Άκρως απόρρ., 31 Ιουλ. 1944. F.O.371/43692/R14686.

31/7/1944 3766

Ο Wallace επισημαίνει ότι η περιοχή που ελέγχει ο Ζέρβας είναι πλέον μικρότερης έκτασης από εκείνη που ήλεγχε το καλοκαίρι του 1943, καθώς έχει χάσει τα Τζουμέρκα. Την περιοχή αυτή, εξάλλου, διασχίζει η οδός Ιωαννίνων - Άρτας, που χρησιμοποιούν οι Γερμανοί [με μεγάλη συχνότητα].

D. J. Wallace προς Leeper.
Άκρως απόρρ., 31 Ιουλ. 1944. F.O.371/43692/R14686.

31/7/1944 3767

Ο Wallace υποστηρίζει ότι, σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις, το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. θα προσπαθήσει να μονοπωλήσει την εξουσία [μετά την Απελευθέρωση]. Έχει καταγγείλει ως προδότες τον Παπανδρέου και τον Ζέρβα, οι δυνάμεις του ασκούν συνεχή πίεση στον Ε.Δ.Ε.Σ. και έχει αρχίσει σφαγές των πολιτικών του αντιπάλων. Σύμφωνα με τον Hammond, εξάλλου, δεν πρόκειται να ενοχλήσει σχεδόν καθόλου τους Γερμανούς κατά την υποχώρησή τους. Η αιματοχυσία και η επιβολή κομμουνιστικής δικτατορίας θα είναι αναπόφευκτες, εάν δεν αφιχθούν συμμαχικές δυνάμεις ή, έστω, δεν ενισχυθεί ο Ζέρβας, ώστε να μπορεί να προστατεύσει τον πληθυσμό στις περιοχές που ελέγχει ο Ε.Λ.Α.Σ.

D. J. Wallace προς Leeper.
Άκρως απόρρ., 31 Ιουλ. 1944. F.O.371/43692/R14686.

31/7/1944 3768

Ο Wallace υπογραμμίζει ότι ο Ζέρβας είναι βρετανικό δημιούργημα, καθώς η οργάνωσή του υφίσταται, παρά τις επιθέσεις του Ε.Λ.Α.Σ., χάρις στην παύση αποστολής εφοδίων προς τον τελευταίο, η οποία αποφασίσθηκε τον Οκτώβριο του 1943, λόγω του Εμφυλίου. Παραμένει πιστό όργανο της Βρετανίας και ελέγχει πλέον τμήμα της ακτής της Θεσπρωτίας, το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί, ανά πάσα στιγμή, για την απόβαση συμμαχικών στρατευμάτων. Μπορεί να αποτελέσει σημαντικό παράγοντα της γενικότερης βρετανικής πολιτικής στην Ελλάδα, ιδιαίτερα εάν η ελληνική ενότητα δεν επιτευχθεί, οπότε και η αναμενόμενη συνεργασία του Ε.Λ.Α.Σ. στην Επιχείρηση Κιβωτός θα είναι μειωμένης έκτασης.

D. J. Wallace προς Leeper.
Άκρως απόρρ., 31 Ιουλ. 1944. F.O.371/43692/R14686.

31/7/1944 3769

Ο Wallace αναφέρει ότι ο Ζέρβας, που ελέγχει πλέον ένα τμήμα της ακτής στη Θεσπρωτία, ανεφοδιάζεται από θαλάσσης, σε βαθμό που ξεπερνά οποιαδήποτε προηγούμενη ανάλογη επιχείρηση στην Ελλάδα. Οι ποσότητες των κάθε είδους εφοδίων που λαμβάνει, εξαρτώνται, φυσικά, απόλυτα από τη συμμαχική και τη βρετανική πολιτική.

D. J. Wallace προς Leeper.
Άκρως απόρρ., 31 Ιουλ. 1944. F.O.371/43692/R14686.

31/7/1944 3770

Σύμφωνα με το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ., δύναμή του επαναλαμβάνει τις επιχειρήσεις δολιοφθοράς στη σιδηροδρομική γραμμή Σοφάδων - Καρδίτσας, προκαλώντας καταστροφές σε μήκος 400 μέτρων.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

31/7/1944 3771

Ο Αγνίδης διαβιβάζει στον Eden επίσημο αίτημα του Παπανδρέου προς τον Churchill να μεταφερθούν, το συντομότερο δυνατό, οι δύο μοίρες καταδιωκτικών της ελληνικής Αεροπορίας στο ιταλικό μέτωπο. Πρόκειται για τις μοίρες που είχαν επιτυχή δράση.

Αγνίδης προς Eden.
Αριθ. 4962, 31 Ιουλ. 1944. F.O.371/43703/R11984.

31/7/1944 3772

Η βρετανική Πρεσβεία στην ελληνική Κυβέρνηση ενημερώνει το F.O. ότι, μεταξύ Ιανουαρίου και Ιουλίου, ρίφθηκαν 29.828.500 φυλλάδια του P.W.E. στην Ελλάδα, δηλαδή 72,25 τόννοι το μήνα κατά μέσο όρο. Στην περιοχή της Αθήνας πραγματοποιήθηκαν οκτώ ρίψεις, μεταξύ 18 Μαρτίου και 26 Ιουλίου, με 2,7 τόννους. Τα φυλλάδια περιέχουν κατά το ένα μόνο μέρος πολιτική προπαγάνδα, ένα με δύο τρίτα, ενώ κατά τα άλλα αφορούν αποκλειστικά ειδήσεις από τα διάφορα μέτωπα του πολέμου.

Πρεσβεία Βρετανίας στην ελληνική Κυβέρνηση προς F.O. (Southern Department).
Αριθ. 7, απόρρ., 31 Ιουλ. 1944. F.O.371/43707/R12403.

31/7/1944 3773

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος, που βρίσκεται νοτίως του Πύργου, τηλεγραφεί ότι ο Ε.Λ.Α.Σ. εμποδίζει τη διαφυγή των Ρώσων, όπως οι ίδιοι του ανέφεραν.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7646, 3 Αυγ. 1944. F.O.371/43690/R1257.

31/7/1944 3774

Ο Hammond τηλεγραφεί ότι τα δύο μέλη της Σοβιετικής Στρατιωτικής Αποστολής που τον επισκέφθηκαν, του ανέφεραν ότι ένας Σοβιετικός αξιωματικός - σύνδεσμος έπεσε στη Μακεδονία, από το αεροσκάφος που μετέφερε τους ίδιους.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7652, 5 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R12720.

31/7/1944 3775

Αρχίζει η δίκη ενός αξιωματικού και 26 ναυτών του αντιτορπιλικού "Πίνδος", που κατηγορούνται για τα στασιαστικά γεγονότα του Απριλίου.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 42 Saving, 10 Αυγ. 1944. F.O.371/43705/R12704.

Ιούλ. 1944 3776

Οι Ιταλοί παραχωρούν, στις αρχές Ιουλίου, την κατοχή και τη διοίκηση των περιοχών Φιλιάτων - Ηγουμενίτσας στις αλβανικές αρχές.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7745, 24 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R13508.

Ιούλ. 1944 3777

Η ραγδαία άνοδος του πληθωρισμού δημιουργεί νέα οικονομική αναταραχή στη Θεσσαλονίκη. Η τιμή του λαδιού, από 17.000.000 δρχ. στις 30 Ιουνίου, φθάνει τις 68.000.000, ενώ η λίρα στερλίνα που αντιστοιχούσε σε 165.400.000 δρχ. ανταλλάσσεται προς 571.200.000 δρχ. Η Ε.Δ.Β.Ε. παρέχει στοιχεία για τη διακύμανση της αξίας της λίρας από 1ης Ιουλίου (186.000.000 δρχ.), καθώς και αναλυτικά στοιχεία για τις τιμές των τροφίμων και άλλων ειδών πρώτης ανάγκης, κατά τη διάρκεια του μήνα. Ενδεικτικά: 1 οκά ψωμί επωλείτο 2.500.000

δρχ. στις αρχές του μήνα και 3.500.000 στο τέλος, 1 οκά αλεύρι 2 - 2.800.000, 1 οκά λάδι 44 - 68.000.000, 1 οκά σαπούνι 40 - 66.000.000 δρχ.

Υπουργείο Εξωτερικών Σουηδίας προς F.O.
Μνημόνιο, 23 Νοεμ. 1944. F.O.371/43722/R21326.

Ιούλ. 1944 3778

Κατά τη διάρκεια του Ιουλίου η Ε.Δ.Β.Ε. διένεμε γάλα σε παιδιά ως εξής: 1) στη Θεσσαλονίκη και στην ευρύτερη περιφέρεια, μέσω 27 κέντρων διανομής, σε 14.503 υγιή παιδιά, μέχρι 20 ετών, και σε 2.980 ασθενή παιδιά, μέχρι 12 ετών· 2) στα χωριά της δυτικής Μακεδονίας σε 7.459 υγιή παιδιά. Η μερίδα των υγιών παιδιών είναι 250 γραμ., ενώ των ασθενών 400 ή 500 γραμ. Επίσης διένεμε γάλα σε 172 εγκυμονούσες και σε νοσηλευομένους στα νοσοκομεία της Θεσσαλονίκης.

Υπουργείο Εξωτερικών Σουηδίας προς F.O.
Μνημόνιο, 23 Νοεμ. 1944. F.O.371/43722/R21326.

Ιούλ. 1944 3779

Κατά τη διάρκεια του Ιουλίου, η Ε.Δ.Β.Ε. διένεμε στη Θεσσαλονίκη και στην ευρύτερη περιφέρεια: 58.530 οκάδες σιτάρι, 1.536.318 αλεύρι, 23.316 σιμιγδάλι, 354.848 όσπρια, 26.920 ρύζι, 15.879 πατάτες σκόνη, 2.811 σταφίδα, 10.299 ελαιόλαδο, 25.249 ζάχαρη. Επίσης διένεμε 23.121 πακέτα σούπα σκόνη, 353.479 κονσέρβες ψάρι, 5.122 ζεύγη παπούτσια και 9.381 οκάδες σαπούνι.

Υπουργείο Εξωτερικών Σουηδίας προς F.O.
Μνημόνιο, 23 Νοεμ. 1944. F.O.371/43722/R21326.

Ιούλ. 1944 3780

Καθ' όλη τη διάρκεια του Ιουλίου η Ε.Δ.Β.Ε. διένεμε καθημερινά στη Θεσσαλονίκη: 1) μερίδες ψωμιού 70 δράμια (224 γραμ.) σε 321.543 άτομα: 264.454 κατόχους δελτίων από τη Θεσσαλονίκη, 55.012 κατόχους δελτίων πρόσφυγες από τις βουλγαροκρατούμενες επαρχίες και 2.077 δικαιούχους εργάτες βιομηχανιών δημητριακών· 2) 70 δράμια σε 25.430 άτομα που δεν έχουν δελτίο, κατοίκους κυρίως της ευρύτερης περιοχής, αστυνομικούς και νοσηλευόμενους· 3) επιπλέον 40 δράμια ψωμιού σε 15.305 άτομα (εργάτες κοινής ωφελείας, αναπήρους, πολύτεκνες οικογένειες, αστυνομικούς, νοσηλευόμενους κ.λπ.)· 4) μερίδα 180 δράμια σε 530 μεταφορείς των φορτίων των τροφίμων· 5) μερίδα 340 δράμια σε 17.431 αρτοποιούς και εργάτες αρτοποιείων.

Υπουργείο Εξωτερικών Σουηδίας προς F.O.
Μνημόνιο, 23 Νοεμ. 1944. F.O.371/43722/R21326.

Ιούλ. 1944 3781

Τα έξοδα της Ε.Δ.Β.Ε. για τις διανομές τροφίμων και άλλων ειδών πρώτης ανάγκης στη Θεσσαλονίκη και στην ευρύτερη περιφέρεια, κατά τη διάρκεια του Ιουλίου, ανέρχονται σε 18.371.087.500 δρχ. Το σύνολο των εξόδων της, εξάλλου, είναι 220.216.161.825 δρχ. και των διαφόρων εσόδων 293.453.163.570, έχει δηλαδή πλέονασμα 186.674.493.400 δρχ.

Υπουργείο Εξωτερικών Σουηδίας προς F.O.
Μνημόνιο, 23 Νοεμ. 1944. F.O.371/43722/R21326.

Ιούλ. 1944 3782

Η Ε.Δ.Β.Ε. στη Θεσσαλονίκη παρέλαβε, κατά τη διάρκεια του Ιουλίου, από την Αθήνα 634.283 οκάδες σιτάρι, 255.535 μπιζέλια, 7.090 μουρουνόλαδο, καθώς και 59 κιβώτια με ιατροφαρμακευτικό υλικό.

Υπουργείο Εξωτερικών Σουηδίας προς F.O.
Μνημόνιο, 23 Νοεμ. 1944. F.O.371/43722/R21326.

Ιούλ. 1944 3783

Η Ε.Δ.Β.Ε. διένειμε, κατά τη διάρκεια του Ιουλίου, 18.730 αυγά σε νοσοκομεία και άλλα κοινωφελή ιδρύματα της Θεσσαλονίκης, καθώς και στην Ε.Ο.Χ.Α.

Υπουργείο Εξωτερικών Σουηδίας προς F.O.
Μνημόνιο, 23 Νοεμ. 1944. F.O.371/43722/R21326.

Ιούλ. 1944 3784

Η Ε.Δ.Β.Ε. μπόρεσε να συνδράμει, κατά τη διάρκεια του Ιούλιου, μόνο 235.262 άτομα από τους 600.000 κατοίκους της δυτικής Μακεδονίας, που έχουν ανάγκη βοήθειας σε τρόφιμα, με τη διανομή κυρίως 32.955 οκάδων οσπρίων και 20.000 περίπου οκάδων μακαρονιών.

Υπουργείο Εξωτερικών Σουηδίας προς F.O.
Μνημόνιο, 23 Νοεμ. 1944. F.O.371/43722/R21326.

Ιούλ. 1944 3785

Κατά τη διάρκεια του Ιουλίου η Ε.Δ.Β.Ε. μερίμνησε για την αποστολή 13.000 περίπου τόννων τροφίμων στην επαρχία, εκτός της Κρήτης και των νησιών.

Υπουργείο Εξωτερικών Σουηδίας προς F.O.
Aide-memoire, 8 Νοεμ. 1944. F.O.371/43721/R19573.

Ιούλ. 1944 3786

Στις αρχές και στο τέλος Ιουλίου οι Αρχές Κατοχής στη Νάξο πραγματοποίησαν δύο επιχειρήσεις, κατά τις οποίες συνέλαβαν 26 συνολικά κατοίκους, τους οποίους ανέκριναν, σχετικά με τις συμμαχικές επιχειρήσεις στην περιοχή. Οι συλληφθέντες αφέθησαν ελεύθεροι.

Game Book.
Απόρρ., Ιούλ. 1944. F.O.371/43691/R12843.

Ιούλ. 1944 3787

Το σύνολο των συμμαχικών στρατευμάτων στην Κρήτη και στα νησιά του Αιγαίου αριθμεί 60 άτομα. Πρόκειται για Βρετανούς και άνδρες από άλλες συμμαχικές χώρες.

Game Book.
Απόρρ., Ιούλ. 1944. F.O.371/43691/R12843.

Ιούλ. 1944 3788

Η δύναμη των συμμαχικών στρατευμάτων στην Ελλάδα είναι συνολικά 45.880 άτομα: 280 άνδρες της Σ.Σ.Α. και του βρετανικού στρατεύματος, 35.000 αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ., 10.000 του Ζέρβα και 600 των Καπεταναίων. Για τον Ε.Λ.Α.Σ. και τους Καπεταναίους τα στοιχεία προέρχονται από πληφορορίες προηγουμένων μηνών, καθώς δεν υπάρχουν νεότερα.

Game Book.
Απόρρ., Ιούλ. 1944. F.O.371/43691/R13659.

Ιούλ. 1944 3789

Κατά τη διάρκεια του Ιουλίου, μεταδόθηκε ότι σκοτώθηκαν από τους αντάρτες, στην Κρήτη και στα νησιά του Αιγαίου, 13 Γερμανοί και τέσσερις Κρητικοί δοσίλογοι. Επίσης τραυματίσθηκαν δύο Γερμανοί και τέσσερις χωροφύλακες.

Καταστράφηκαν συνολικά 70.000 αποθηκευμένα γαλόνια καυσίμων και δύο φορτηγά οχήματα.

Game Book.
Απόρρ., Ιούλ. 1944. F.O.371/43691/R12843.

Ιούλ. 1944 3790

Κατά τη διάρκεια του Ιουλίου μεταδόθηκε ότι οι συμμαχικές αεροπορικές δυνάμεις, σε επιχειρήσεις στην Κρήτη και στα νησιά του Αιγαίου, σκότωσαν ένα Γερμανό και δύο Έλληνες. Επίσης κατέστρεψαν δύο εμπορικά πλοία και ένα καΐκι.

Game Book.
Απόρρ., Ιούλ. 1944. F.O.371/43691/R12843.

Ιούλ. 1944 3791

Κατά τη διάρκεια του Ιουλίου μεταδόθηκε ότι, στα πλαίσια επιχειρήσεων αντιποίνων, οι Γερμανοί εκτέλεσαν 404 αμάχους, έκαψαν 28 χωριά και κατέστρεψαν τη σοδειά σε τρία χωριά. (Στον αριθμό των εκτελεσθέντων έχουν συμπεριληφθεί 400 άτομα που εκτελέσθηκαν στο Δίστομο τον Ιούνιο και δεν είχαν καταγραφεί τότε). Κατά το ίδιο χρονικό διάστημα τα Τάγματα Ασφαλείας εκτέλεσαν 250 αμάχους και λεηλάτησαν φορτίο τροφίμων 1000 μουλαριών.

Game Book.
Απόρρ., Ιούλ. 1944. F.O.371/43691/R13659.

Ιούλ. 1944 3792

Τον Ιούλιο μεταδόθηκε ότι, κατά τη διάρκεια επιχειρήσεων των ανταρτών και της Σ.Σ.Α., οι απώλειες των Γερμανών, (νεκροί, τραυματίες, αιχμάλωτοι), ήταν 950 άτομα, των Τουρκαλβανών 20 και των Ιταλών 62. Καταστράφηκαν 18 σιδηροδρομικές μηχανές, 42 βαγόνια, 2 στρατιωτικές γέφυρες, 8 καΐκια, 7 τόννοι καυσίμων και 4 στρατιωτικές αποθήκες.

Game Book.
Απόρρ., Ιούλ. 1944. F.O.371/43691/R13659.

Ιούλ. 1944 3793

Άτομα της εμπιστοσύνης του Παπανδρέου στην Αθήνα, μεταξύ των οποίων και οι Μανουηλίδης, Πετρακόπουλος και Πηνιάτογλου, τα οποία του στέλνουν τα-

κτικά εκθέσεις, πληροφορούν τον Έλληνα Πρωθυπουργό ότι ο Ε.Λ.Α.Σ. περικυκλώνει την Αθήνα σε όλο και μεγαλύτερο βαθμό. Επιπλέον των 1200 ανταρτών στην Πάρνηθα, έχει συγκεντρώσει τμήματα και στα περίχωρα της πόλης, όπως στην Εκάλη, και έχει καταλάβει τη Ραφήνα και το Χαρβάτι, με στόχο να αποκλείσει τα παράλια. Ο Warner σημειώνει ότι στην πόλη, αλλά και στην Κυβέρνηση, κυριαρχεί ο φόβος πως δεν θα αποφευχθεί η αιματοχυσία κατά την Απελευθέρωση.

Warner προς Eden.
Αριθ. 163, απόρρ., 14 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R13102.

Ιούλ. 1944 3794

Σύμφωνα με το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ., αντάρτες των δυνάμεών του ανατίναξαν γέφυρα στο Μενίδι, κοντά στην Αθήνα, περί τα τέλη του Ιουλίου.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

1/8/1944 3795

Σύμφωνα με το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ., οι Γερμανοί συνέλαβαν στην Αθήνα, ως αντίποινα, 200 άτομα και πυρπόλησαν 10 κτίρια.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

1/8/1944 3796

Ο Barnes τηλεγραφεί ότι επικρατεί αναστάτωση στις περιοχές του Ε.Δ.Ε.Σ., λόγω του διθυραμβικού τρόπου με τον οποίο παρουσίασε η ελληνική εκπομπή του B.B.C. τις επιχειρήσεις του Ε.Λ.Α.Σ. στη Ναύπακτο και την Άμφισσα. Είναι γνωστό στις περιοχές αυτές ότι, κατά τις παραπάνω επιχειρήσεις, σφαγιάσθηκαν πολλοί Έλληνες, ανάμεσά τους γυναίκες και παιδιά, από τον Ε.Λ.Α.Σ., που απέφευγε, όσο ήταν δυνατό, να συγκρουσθεί με τους Γερμανούς.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7646, 3 Αυγ. 1944. F.O.371/43690/R1257.

1/8/1944 3797

Ο Ζέρβας τηλεγραφεί στην Κυβέρνηση ότι ισχυρή δύναμη του Ε.Λ.Α.Σ. επιτέθηκε εναντίον των Καλαβρύτων, υποχρεώνοντας τα τμήματά του να υποχωρή-

σουν στα γύρω υψώματα. Η μάχη συνεχίζεται. Ο Ζέρβας διαμαρτύρεται για την καθαρώς επιθετική αυτή ενέργεια.

Ν. Ζέρβας προς Ελληνική Κυβέρνηση.
1 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R12720.

1/8/1944 3798

Το W.O. τηλεγραφεί στον Paget, απαντώντας στο από 25 Ιουλίου τηλεγράφημά του, ότι συμφωνεί να μεταβληθεί η βρετανική πολιτική, σχετικά με τις ποινές των Ελλήνων στασιαστών, και οι αποφάσεις να ληφθούν αποκλειστικά από την ελληνική Κυβέρνηση.

W.O. προς Στρατηγό Sir B. Paget (Ανώτατο Στρατιωτικό Διοικητή Μέσης Ανατολής).
Τηλ. 64524, άκρως απόρρ., 1 Αυγ. 1944. F.O.371/43703/R11912.

2/8/1944 3799

Ο Hammond πιστεύει ότι ο Ε.Δ.Ε.Σ. έχει συγχωνευθεί με την Π.Α.Ο. στην κεντρική Μακεδονία, για να αντιμετωπίσει τον Ε.Λ.Α.Σ. Ωστόσο, θεώρησε φρονιμότερο να περιορίσει τη δραστηριότητά του στη Θεσσαλονίκη.

Extract from Force 133 (S.O.E. Καΐρου) daily sitrep αριθ. 347.
Άκρως απόρρ., 2 Αυγ. 1944. F.O..371/43691/R12844.

2/8/1944 3800

Ο Hammond αναφέρει ότι ο Ζέρβας επιθυμεί να βελτιώσει τη θέση του καταλαμβάνοντας τις Φιλιάτες, το Γραμμένο και τη Φλωριάδα, για να εξασφαλίσει τη δυνατότητα μελλοντικών επιχειρήσεών του εναντίον των Ιωαννίνων και της Άρτας και να μπορεί να υποχωρήσει νότια, εάν δεχθεί γερμανική επίθεση. Ο Hammond τον αποτρέπει, για να μη θεωρηθεί ότι παραβιάζει τη Συμφωνία της Πλάκας, και τον συμβουλεύει να χειρίζεται σε τοπικό επίπεδο τυχόν επιθέσεις του Ε.Λ.Α.Σ., ώστε να μην ενθαρρύνει νέο εμφύλιο. Σημειώνει, ωστόσο, ότι μόνο η άφιξη συμμαχικών δυνάμεων κατά την Απελευθέρωση θα αποτρέψει την εκδήλωση εμφυλίου.

Extract from Force 133 daily sitrep αριθ. 347.
Άκρως απόρρ., 2 Αυγ. 1944. F.O..371/43691/R12844.

2/8/1944 3801

Ο Hammond πιστεύει ότι είναι απολύτως ακριβής η πληροφορία, που του

μετέφερε ο Νικολόπουλος, πως το Ε.Α.Μ. σκοπεύει να δολοφονήσει 60.000 Έλληνες στην Αθήνα, κατά τις πρώτες ώρες της Απελευθέρωσης, και ότι έχει ήδη συγκροτήσει εκτελεστικά αποσπάσματα.

Extract from Force 133 daily sitrep αριθ. 347.
Άκρως απόρρ., 2 Αυγ. 1944. F.O..371/43691/R12844.

2/8/1944 3802

Σύμφωνα με το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ., δύναμή του επιτίθεται εναντίον σιδηροδρομικού συρμού κοντά στην Άρνισσα. Σκοτώνονται 60 Γερμανοί και 45 τραυματίζονται. Ο συρμός πυροπολείται και καταστρέφεται ολοσχερώς, ενώ κυριεύεται μικρή ποσότητα ελαφρού οπλισμού.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

2/8/1944 3803

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. και συμμαχικό απόσπασμα επιτίθενται εναντίον σιδηροδρομικού συρμού κοντά στην Άρνισσα. Σκοτώνονται 60 Γερμανοί, 40 τραυματίζονται και ένας συλλαμβάνεται αιχμάλωτος. Κυριεύονται γερμανικά όπλα και πιθανώς καταστρέφεται ο συρμός.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

2/8/1944 3804

Μεταδίδεται από το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. ότι αντάρτες του ναρκοθέτησαν την οδό Αγρινίου - Αμφιλοχίας, με αποτέλεσμα να ανατιναχθούν 2 [γερμανικά] φορτηγά.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

2/8/1944 3805

Μεταδίδεται ότι οι Γερμανοί πραγματοποίησαν επιχείρηση αντιποίνων στη νότια Πελοπόννησο, κατά την οποία πυρπόλησαν δύο χωριά.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

2/8/1944 3806

Δύναμη του Ε.Λ.Α.Σ. πραγματοποιεί επίθεση, τις πρώτες πρωινές ώρες της 2ας Αυγούστου, εναντίον των Γερμανών στην οδική αρτηρία και στη σιδηροδρομική γραμμή Βόλου - Λάρισας. Σκοτώνονται πολλοί Γερμανοί και καταστρέφονται δύο τεθωρακισμένα, καθώς και η γραμμή σε πολλά σημεία.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

2/8/1944 3807

Ολοκληρώνεται η δίκη της δεύτερης ομάδας των στασιαστών του Στρατού. Δύο έφεδροι αξιωματικοί καταδικάζονται σε θάνατο, με την υπόδειξη να τους δοθεί χάρη, τρεις αξιωματικοί και δύο έφεδροι σε ισόβια, και 31 άνδρες (23 αξιωματικοί και 8 έφεδροι) σε φυλάκιση από 18 μήνες μέχρι 20 χρόνια. Εξάλλου, αθωώνονται 10 κατηγορούμενοι, οι τέσσερις από τους οποίους είναι αξιωματικοί.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 42 Saving, 10 Αυγ. 1944. F.O.371/43705/R12704.

2/8/1944 3808

Ο Churchill και ο Eden τονίζουν, σε ομιλίες τους στη Βουλή των Κοινοτήτων, ότι η βρετανική Κυβέρνηση υποστηρίζει πλήρως την κυβέρνηση Παπανδρέου και εξακολουθεί να ελπίζει ότι το Ε.Α.Μ. θα συμμετάσχει στους κόλπους της.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 42 Saving, 10 Αυγ. 1944. F.O.371/43705/R12704.
F.O. προς Leeper.
Τηλ. 367, immediate, 4 Αυγ. 1944. F.O.371/43733/R12077.

3/8/1944 3809

Το P.W.E. δίνει οδηγίες στην Ελληνική Υπηρεσία του B.B.C. να μην αναφέρεται, πλέον, στις ανεπίσημες εκθέσεις σχετικά με την άφιξη της Σοβιετικής Στρατιωτικής Αποστολής στην Ελλάδα.

P.W.E. Weekly Directive 4-11 Αυγ. 1944.
3 Αυγ. 1944. F.O.371/43707/R10717.

3/8/1944 3810

Σύμφωνα με το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ., δυνάμεις του επιτίθενται εναντίον γερμανι-

κής μηχανοκίνητης φάλαγγας μεταξύ Φλώρινας - Κόνιτσας. Κατά τη μάχη καταστρέφονται τρία φορτηγά.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

3/8/1944 3811

Μεταδίδεται από το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. ότι δύναμη ανταρτών του επιτέθηκε εναντίον σιδηροδρομικού συρμού κοντά στο Πολύκαστρο. Καταστράφηκαν τέσσερα βαγόνια.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

3/8/1944 3812

Μεταδίδεται ότι οι Βούλγαροι έκαψαν 38 κατοικίες στο Σκρά, ως αντίποινα για την επίθεση που δέχθηκε παραμεθόριο φυλάκιό τους από τους Σέρβους.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

3/8/1944 3813

Μεταδίδεται από το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. ότι αντάρτες του επιτέθηκαν εναντίον γερμανικού φορτηγού κοντά στα Ιωάννινα. Σκοτώθηκαν πέντε Γερμανοί και δύο συνελήφθησαν αιχμάλωτοι.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

3/8/1944 3814

Αρχίζει η δίκη 5 αξιωματικών και 39 μελών του πληρώματος του "Αβέρωφ", που κατηγορούνται για τα στασιαστικά γεγονότα του Απριλίου.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 42 Saving, 10 Αυγ. 1944. F.O.371/43705/R12704.

3/8/1944 3815

Ο Παπανδρέου λαμβάνει τηλεγράφημα του Αγνίδη, με το οποίο τον ενημερώνει ότι το F.O. θεωρεί πως η ελληνική Κυβέρνηση θα πρέπει να εξετάσει τον τρό-

πο με τον οποίο θα αποτραπεί η κατάληψη της εξουσίας από το Ε.Α.Μ. κατά την επικείμενη γερμανική υποχώρηση, καθώς θα μεσολαβήσει κάποιο χρονικό διάστημα, μέχρι να σταλούν συμμαχικά στρατεύματα στην Ελλάδα. Οι οργανώσεις στην Αθήνα και ο Αρχιεπίσκοπος θα μπορούσαν να ενεργήσουν προς την κατεύθυνση αυτή. Το F.O. πιστεύει ότι εάν, ωστόσο, το Ε.Α.Μ. πετύχει να καταλάβει την εξουσία, η βρετανική κοινή γνώμη μάλλον δεν θα υποστηρίξει τυχόν ενέργειες των βρετανικών δυνάμεων προς εκδίωξή του.

Warner προς F.O.
Τηλ. 561, immediate, άκρως απόρρ., 3 Αυγ. 1944. F.O.371/43715/R12086.

3/8/1944 3816

Ο Παπανδρέου τονίζει στον Warner ότι το ζήτημα, για το οποίο πρέπει να ληφθούν αποφάσεις, δεν είναι οι ενέργειες που θα αναληφθούν εναντίον του Ε.Α.Μ., κατά την Απελευθέρωση, αλλά η αποφυγή εμφυλίου. Το τελευταίο θα ήταν δυνατό μόνο με τη ρίψη συμμαχικών δυνάμεων αλεξιπτωτιστών και την προηγούμενη ρίψη σχετικών προκηρύξεων προς όλες τις αντιστασιακές οργανώσεις. Ικετεύει τη βρετανική πλευρά να αποφασισθεί άμεσα η αποστολή συμμαχικών στρατευμάτων στην Ελλάδα και υπογραμμίζει ότι θα αναγκασθεί να παραιτηθεί, εάν η βρετανική Κυβέρνηση δεν τον διαβεβαιώσει ότι δεν θα μεσολαβήσει κανένα διάστημα μεταξύ της γερμανικής υποχώρησης και της άφιξης των συμμαχικών στρατευμάτων.

Warner προς F.O.
Τηλ. 561, immediate, άκρως απόρρ., 3 Αυγ. 1944. F.O.371/43715/R12086.

4/8/1944 3817

Ο Αγνίδης επισημαίνει στον Eden, εκ μέρους της ελληνικής Κυβέρνησης, ότι στο Κάιρο κυκλοφορεί η πληροφορία πως είναι πιθανό να χρησιμοποιηθούν τουρκικές δυνάμεις στις επιχειρήσεις στα Δωδεκάνησα. Τονίζει ότι το ζήτημα των Δωδεκανήσων είναι το πλέον ευαίσθητο από τις ελληνικές διεκδικήσεις και οποιαδήποτε ενέργεια, εκτός από την επιστροφή τους στην Ελλάδα, θα δημιουργήσει μεγάλη πικρία έναντι της Βρετανίας και θα αναζωπυρώσει τα εχθρικά αισθήματα των Ελλήνων προς την Τουρκία, ιδιαίτερα εάν χρησιμοποιηθούν τουρκικές δυνάμεις στα νησιά αυτά.

Αγνίδης προς Eden.
Αριθ. 5076/ST/44, 4 Αυγ. 1944. F.O.371/43755/R12268.

4/8/1944 3818

Ο Sargent διαβεβαιώνει τον Αγνίδη ότι οι φήμες περί ενδεχόμενης χρησιμοποίησης των τουρκικών δυνάμεων στα Δωδεκάνησα είναι ψευδείς. Είναι, εξάλλου, αδύνατο να συμβεί κάτι τέτοιο, εφόσον η Τουρκία δεν βρίσκεται σε εμπόλεμη κατάσταση με τη Γερμανία. Τέλος, τονίζει ότι δεν έχει συμβεί οτιδήποτε που να μεταβάλει τη βρετανική πολιτική για τα Δωδεκάνησα, την οποία η ελληνική Κυβέρνηση γνωρίζει πλήρως.

F.O.
Minute (Sargent), 4 Αυγ. 1944. F.O.371/43755/R12268.

4/8/1944 3819

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. και συμμαχικό απόσπασμα εκτελούν επιχείρηση εναντίον σιδηροδρομικού συρμού κοντά στην Κατερίνη. Προκαλούνται σημαντικές καταστροφές στη μηχανή του συρμού, εκτροχιάζονται 30 βαγόνια και πυρπολούνται όσα από τα βαγόνια είναι ξύλινα.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

4/8/1944 3820

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. και συμμαχικό απόσπασμα επιτίθενται εναντίον γερμανικής δύναμης στα Καρούτια. Σκοτώνονται 197 Γερμανοί, 30 τραυματίζονται και 105 συλλαμβάνονται αιχμάλωτοι.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

4/8/1944 3821

Μεταδίδεται από το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. ότι δύναμή του επιτέθηκε εναντίον δύο γερμανικών φορτηγών, στην οδό Αγρινίου - Αγγελοκάστρου. Σκοτώθηκαν 19 Γερμανοί και καταστράφηκαν τα φορτηγά.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

4/8/1944 3822

Το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. τηλεγραφεί στο Γ.Σ.Μ.Α. ότι δεν μπορεί πλέον να λάβει μέρος στη Μικτή Επιτροπή, που θα εξετάσει τις συγκρούσεις

μεταξύ Ε.Λ.Α.Σ. και Ε.Δ.Ε.Σ., καθώς οι δυνάμεις του τελευταίου δεν εκπλήρωσαν τον όρο που είχε θέσει και δεν έχουν αποσυρθεί από τις θέσεις που κατείχαν στις 16 Ιουνίου. Τονίζει δε ότι οι επιθέσεις του Ζέρβα εναντίον του 24 Συντάγματος εντάσσονται στο σχέδιο αναζωπύρωσης του Εμφυλίου, υπεύθυνος για τον οποίο είναι μόνο ο Ζέρβας, που συστηματικά παραβιάζει τη Συμφωνία της Πλάκας.

Γενικό Στρατηγείο Ε.Λ.Α.Σ. προς Γ.Σ.Μ.Α.
4 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R12786.

4/8/1944 3823

Η IX Μεραρχία του Ε.Λ.Α.Σ. εξέδωσε διαταγή να δοθούν όπλα στους Ιταλούς, χωρίς να ενημερώσει προηγουμένως τη Σ.Σ.Α. Θα εξοπλισθούν τέσσερα τάγματα, 100 ανδρών το καθένα, αρχικά, που θα τεθούν υπό ελληνο-ιταλική ηγεσία. Ήδη, εξάλλου, η Μεραρχία έχει εξοπλίσει 80 Αρμενίους, που είχαν λιποτακτήσει τον Ιούνιο.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7753, 26 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R13508.

4/8/1944 3824

Το Υπουργικό Συμβούλιο απορρίπτει ομόφωνα τον όρο του Ε.Α.Μ. να παραιτηθεί ο Παπανδρέου, τον οποίο έθεσε η οργάνωση, για να συμμετάσχει στην Κυβέρνηση. Τα μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου διαβεβαιώνουν τον Παπανδρέου για την εμπιστοσύνη που τρέφουν προς το πρόσωπό του.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 42 Saving, 10 Αυγ. 1944. F.O.371/43705/R12704.
Warner προς F.O.
Τηλ. 571, immediate, 4 Αυγ. 1944. F.O.371/43733/R12153.

4/8/1944 3825

Η Κυβέρνηση συγχαίρει, με τηλεγράφημά της, το Ε.Α.Μ. για την απόφασή του να συμμετάσχει στο σχήμα της και του ζητεί να ορίσει και να στείλει στο Κάιρο τους υπουργούς Οικονομικών, Συγκοινωνίας, Γεωργίας, Εθνικής Οικονομίας και Εργασίας, όπως συμφωνήθηκε στο Συνέδριο του Λιβάνου. Ο Παπανδρέου διαβεβαιώνει προσωπικά το Ε.Α.Μ. ότι το ζήτημα της πρωθυπουργίας δεν θα αποτελέσει εμπόδιο στην εθνική ενότητα. Τονίζεται, επίσης, όσον αφορά τα Τάγματα Ασφαλείας, ότι μόνο η συμμετοχή του Ε.Α.Μ. στην Κυβέρνηση και

η δημιουργία Εθνικού Στρατού θα θέσουν τέλος στον Εμφύλιο. Τέλος, η Κυβέρνηση ζητεί την τιμωρία των υπευθύνων για τα γεγονότα στην Αμφιλοχία. (Το τηλεγράφημα αυτό δίνεται στη δημοσιότητα, ενώ, αντίθετα, δεν δημοσιοποιείται το τηλεγράφημα του Ε.Α.Μ., με το οποίο η οργάνωση ζητούσε την παραίτηση Παπανδρέου).

Leeper προς F.O.
Τηλ. 42 Saving, 10 Αυγ. 1944. F.O.371/43705/R12704.

4/8/1944 3826

Ο Παπανδρέου ζητεί από τον Warner να ενημερώσει εμπιστευτικά το F.O. ότι έχει ήδη συζητήσει με τον Γεώργιο Β΄ το θέμα του αντικαταστάτη του. Πρότεινε στον Βασιλιά να αναλάβει πρωθυπουργός ο Δραγούμης και ο ίδιος να είναι Αντιπρόεδρος και Υπουργός Εξωτερικών. Με τη ρύθμιση αυτή, θα διατηρεί ουσιαστικά τον έλεγχο της Κυβέρνησης. Η συζήτησή του με τον Γεώργιο Β΄ δεν είναι γνωστή σε κανένα μέλος της Κυβέρνησης. Ο Παπανδρέου υπογραμμίζει στον Warner ότι πρότεινε να παραιτηθεί, για να καταγγείλει τη στάση του Ε.Α.Μ., της Π.Ε.Ε.Α. και του Κ.Κ.Ε. και να ισχυροποιήσει τη δική του θέση.

Warner προς F.O.
Τηλ. 572, most immediate, άκρως εμπιστ., 4 Αυγ. 1944. F.O.371/43733/R12154.

5/8/1944 3827

Μεταδίδεται από το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. ότι γερμανική περίπολος εκτέλεσε 25 χωρικούς στα περίχωρα των Αθηνών, ως αντίποινα.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

5/8/1944 3828

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. και συμμαχικό απόσπασμα επιτίθενται εναντίον σιδηροδρομικού συρμού στην περιοχή της Άρνισσας. Σκοτώνονται 10 Γερμανοί και 30 Ιταλοί, καταστρέφονται δύο μηχανές, καθώς και πέντε φορτηγά που μετέφερε ο συρμός.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

5/8/1944 3829

Μεταδίδεται ότι αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. επιτέθηκαν εναντίον σιδηροδρομικού

συρμού κοντά στο Λιανοκλάδι και προκάλεσαν απώλειες στους Γερμανούς.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

5/8/1944 3830

Μεταδίδεται από το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. ότι οι Γερμανοί εκτέλεσαν στη Λιβαδειά 72 άτομα, (άνδρες, γυναίκες και παιδιά), ως αντίποινα.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

5/8/1944 3831

Μεταδίδεται από το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. ότι οι Γερμανοί πυρπόλησαν στην Κόρινθο βαγόνι τρένου που μετέφερε ομήρους, ως αντίποινα.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

5/8/1944 3832

Το A.M.L. και η [United Nations Relief and Rehabilitation Administration] U.N.R.R.A., οργανισμοί στους οποίους συμμετέχει επαρκώς η βρετανική Κυβέρνηση, θα έχουν την ευθύνη για την παροχή άμεσης βοήθειας προς τον ελληνικό πληθυσμό κατά την Απελευθέρωση.

Warner προς J. B. Ward (F.O. - Reconstruction Department).
Αριθ. 3, απόρρ., 5 Αυγ. 1944. F.O.371/43715/R13004.

5/8/1944 3833

Ο Αμερικανός αξιωματικός - σύνδεσμος Αντισυνταγματάρχης P. West τηλεγραφεί ότι υπάρχει πλέον πλήρης επαφή με τη Σοβιετική Στρατιωτική Αποστολή. Η Αποστολή αυτή αποτελείται από εννέα άτομα: τον Αντισυνταγματάρχη Popov, Αρχηγό της Αποστολής, τρεις ακόμη αντισυνταγματάρχες και πέντε άλλους αξιωματικούς. Τα μέλη της Αποστολής υποστηρίζουν ότι λαμβάνουν διαταγές από τη Γιουγκοσλαβία, ο αριθμός τους δεν θα αυξηθεί, θα παραμείνουν αρκετούς μήνες στην Ελλάδα, δεν εξυπηρετούν πολιτικούς στόχους και δεν γνωρίζουν οτιδήποτε για τις κινήσεις του Ζέρβα, με τον οποίο ελπίζουν να έλθουν σε επαφή. Ο West θεωρεί ότι η σύνθεση της Αποστολής, από χαμηλόβαθμους στρατιωτικούς, αποτελεί ένδειξη ότι βρίσκεται στην Ελλάδα, για να ενημερώσει τους ανωτέρους της και όχι για να εκτελέσει συγκεκριμένες ενέργειες.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7660, 8 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R12720.

5/8/1944 3834

Ο Παπανδρέου τηλεγραφεί στην Π.Ε.Ε.Α. με εξουσιοδότηση του Υπουργικού Συμβουλίου, εις απάντηση του από 29 Ιουνίου τηλεγραφήματός της. Χαιρετίζει την απόφαση συμμετοχής της στην Κυβέρνηση και της ζητεί να στείλει τους αντιπροσώπους που θα αναλάβουν τα πέντε υπουργεία, όπως έχει συμφωνηθεί. Πρόκειται για τα υπουργεία: Οικονομικών, Επικοινωνίας, Γεωργίας, Εθνικής Οικονομίας και Εργασίας. Ο Παπανδρέου, τέλος, δεσμεύεται να μην αποτελέσει εμπόδιο στην επίτευξη εθνικής ενότητας.

Παπανδρέου προς Π.Ε.Ε.Α.
5 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R13508.
Warner προς F.O.
Τηλ. 577, immediate, 6 Αυγ. 1944. F.O.371/43733/R12218

5/8/1944 3835

Ο Παπανδρέου τονίζει, σε τηλεγράφημά του προς την Π.Ε.Ε.Α., ότι έχει καταγγείλει τα Τάγματα Ασφαλείας στο Συνέδριο του Λιβάνου. Ωστόσο, μόνο με τη συμμετοχή του Ε.Α.Μ. στην Κυβέρνηση και την αντικατάσταση του Ε.Λ.Α.Σ. από Εθνικό Στρατό, θα ήταν δυνατή η εθνική ενότητα και η διάλυση των Ταγμάτων, καθώς θα εξέλιπε πλέον ο κίνδυνος εμφυλίου και κανείς δεν θα σήκωνε όπλα εναντίον τακτικού στρατού. Ο Παπανδρέου, εξάλλου, ζητεί από τον Ε.Λ.Α.Σ. να τιμωρήσει παραδειγματικά τους υπευθύνους της αδελφοκτόνου τραγωδίας της Αμφιλοχίας και να τηρεί το Συμβόλαιο του Λιβάνου.

Παπανδρέου προς Π.Ε.Ε.Α.
5 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R13508.

6/8/1944 3836

Μεταδίδεται από το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. ότι δύναμη ανταρτών του επιτέθηκε εναντίον γερμανικής δύναμης της Αμφιλοχίας. Σκοτώθηκαν 40 Γερμανοί και 30 συνελήφθησαν αιχμάλωτοι. Κυριεύθηκαν ελαφρά όπλα και καταστράφηκαν δύο οχήματα προσωπικού.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

6/8/1944 3837

Μεταδίδεται από το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. ότι τα Τάγματα Ασφαλείας πυρπόλησαν 150 κατοικίες, ως αντίποινα, στην Κανδήλα της δυτικής Ελλάδας.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

6/8/1944 3838

Ο Σαράφης και δύο μέλη της Σοβιετικής Στρατιωτικής Αποστολής έφθασαν στον Πεντάλοφο και συνέφαγαν με δύο Βρετανούς αξιωματικούς - συνδέσμους σε φιλικό κλίμα. Οι Σοβιετικοί, που επιθυμούν να έλθουν σε επαφή με τους αντάρτες και να γνωρίσουν το χώρο, ζήτησαν να πληροφορηθούν αν υπάρχουν Βούλγαροι στην περιοχή.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7683, 13 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R12786.

6/8/1944 3839

Αντιστασιακή οργάνωση δεξιού προσανατολισμού τηλεγραφεί από την Αθήνα ότι ο Seitz, [Γραμματέας της γερμανικής Πρεσβείας στην Αθήνα], ζήτησε να μεταφερθεί στο Γ.Σ.Μ.Α. μήνυμά του, στο οποίο τονίζεται ότι οι Βρετανοί θα μπορούσαν να συζητήσουν με τον H. Neubacher, [Ειδικό Πληρεξούσιο του γερμανικού Υπουργείου Εξωτερικών για τη Νοτιοανατολική Ευρώπη], σχέδιο για την ομαλή αποχώρηση των Γερμανών από την Ελλάδα, καθώς εκείνος θα είχε τη δυνατότητα να διατηρήσει την τάξη, μέχρι την άφιξη των βρετανικών στρατευμάτων.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7716, 18 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R13434.

6/8/1944 3840

Ο Δραγούμης χαιρετίζει, με γραπτή ανακοίνωση, την απόφαση της Τουρκίας να διακόψει τις διπλωματικές της σχέσεις με τη Γερμανία, εξέλιξη υψίστης σημασίας για την Ελλάδα, η οποία θεωρεί ότι είναι πιθανό να οδηγήσει στο τέλος του πολέμου για την ανατολική Μεσόγειο. Επίσης αναφέρει ότι η Αλβανία θα πρέπει να πάψει να αποτελεί ορμητήριο επιθέσεων εναντίον της Ελλάδας και τα σύνορα των δύο χωρών θα πρέπει να εξασφαλισθούν. Εξάλλου, τα σύνορα με τη Βουλγαρία θα πρέπει να ενισχυθούν, να αποφευχθεί νέος πόλεμος με τη χώρα αυτή και να εξασφαλισθεί η Θεσσαλονίκη από οποιαδήποτε επίθεση.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 42 Saving, 10 Αυγ. 1944. F.O.371/43705/R12704.
"The Times"
6 Αυγ. 1944. F.O.371/43727/R12449.

6/8/1944 3841

Ο Δραγούμης χαιρετίζει, με γραπτή ανακοίνωση, την καταδίκη της Βουλγαρίας εκ μέρους του Churchill στις 2 Αυγούστου. Τονίζει ότι οι Σύμμαχοι έχουν ηθική δέσμευση να προστατεύσουν τη Θράκη και την ελληνική Μακεδονία, που τρεις φορές τα τελευταία 33 χρόνια υπέστη καταστροφές από τους Βουλγάρους. Κατά την προφορική ανάπτυξη του θέματος, ο Δραγούμης αναφέρεται και στο ελληνικό αίτημα να επανεξετασθούν τα σύνορα της Ελλάδας, όχι μόνο με τη Βουλγαρία αλλά και με την Αλβανία.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 42 Saving, 10 Αυγ. 1944. F.O.371/43705/R12704.

7/8/1944 3842

Μεταδίδεται από το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. ότι δυνάμεις του επιτέθηκαν εναντίον χωριού δυτικά της Άμφισσας. Σκοτώθηκαν 250 Γερμανοί και άνδρες των Ταγμάτων Ασφαλείας και 50 συνελήφθησαν. (Δεν διευκρινίζεται άν οι συλληφθέντες είναι Γερμανοί ή άνδρες των Ταγμάτων).

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

7/8/1944 3843

Ελληνική ομάδα δολιοφθορών εκτελεί επιχείρηση εναντίον σιδηροδρομικού συρμού κοντά στην Αθήνα. Καταστρέφονται η μηχανή και δύο βαγόνια του συρμού.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

7/8/1944 3844

Μεταδίδεται ότι η κομμουνιστική ανταρτική ομάδα του Ποδιά έστησε ενέδρα στα Ανώγεια σε γερμανική δύναμη, η οποία είχε προηγουμένως συλλάβει ομήρους. Κατά τη μάχη σκοτώθηκαν επτά Γερμανοί και ένας συνελήφθη αιχμάλωτος.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

7/8/1944 3845

Εκδηλώνεται ισχυρότατη γερμανική επίθεση, από τη Λαμία και το Αγρίνιο, εναντίον δυνάμεων του Ε.Λ.Α.Σ. στο Καρπενήσι και από την Άμφισσα εναντίον της V Ταξιαρχίας του. Το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. τηλεγραφεί στο Γ.Σ.Μ.Α. ότι υπάρχουν ενδείξεις πως ο εχθρός πρόκειται να επιτεθεί και από την Ήπειρο, το Μέτσοβο και την Καρδίτσα.

Γενικό Στρατηγείο Ε.Λ.Α.Σ. προς Γ.Σ.Μ.Α.
7 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R13434.

7/8/1944 3846

Ο Παπανδρέου λυπάται που δημιούργησε την εντύπωση στη βρετανική πλευρά ότι απειλεί να παραιτηθεί, εάν η βρετανική Κυβέρνηση δεν ανταποκριθεί στο αίτημά του για άμεση αποστολή συμμαχικών στρατευμάτων κατά την απελευθέρωση της Ελλάδας. Πρόθεσή του ήταν απλώς να αφήσει να εννοηθεί ότι, εάν δεν σταθεί δυνατό να σταλούν τα στρατεύματα αυτά και ξεσπάσει εμφύλιος, όπως είναι αναπόφευκτο, η κυβέρνησή του δεν θα έχει λόγο ύπαρξης.

Warner προς F.O.
Τηλ. 580, important, απόρρ., 7 Αυγ. 1944. F.O.371/43715/R12295.

7 - 13/8/1944 3847

Κατά τη διάρκεια γερμανικής επιχείρησης, που διεξάγεται μεταξύ 7 και 13 Αυγούστου, στην περιοχή του Καρπενησίου, σημειώνονται μάχες των Γερμανών με τον Ε.Λ.Α.Σ., στις οποίες συμμετέχει και η R.A.F. Οι απώλειες των Γερμανών ανέρχονται σε 150 - 200 άνδρες. Εξάλλου, σύμφωνα με πληροφορίες του Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ., οι Γερμανοί καίουν, ως αντίποινα, 20 χωριά, συμπεριλαμβανομένου και του Καρπενησίου, και ανατινάσσουν δύο εκκλησίες.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

8/8/1944 3848

Βρετανοί αξιωματικοί εκτελούν επιχείρηση δολιοφθοράς στην οδό Σερρών - Νευροκοπίου, κατά την οποία καταστρέφεται τσιμεντένια γέφυρα μήκους 15 μέτρων.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

8/8/1944 3849

Μεταδίδεται από το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. ότι τα Τάγματα Ασφαλείας στην κεντρική και στη νότια Εύβοια πυρπόλησαν, ως αντίποινα, 30.000.000 πεύκα, λεηλάτησαν τη Λίμνη και έκαψαν την Τσούκα.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

8/8/1944 3850

Σύμφωνα με το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ., οι Γερμανοί στην Αθήνα εκτέλεσαν 27 άτομα και συνέλαβαν 1000, ως αντίποινα.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

8/8/1944 3851

Ο Αγνίδης, με εντολή της κυβέρνησής του, τονίζει στον Eden ότι τα θεμελιώδη ζητήματα, που θα προκύψουν μετά τη γερμανική υποχώρηση από την Ελλάδα, θα είναι η αποφυγή εμφυλίου, η εγκαθίδρυση του νόμου και της τάξης και η εξασφάλιση της προσωπικής ασφάλειας και της πολιτικής ελευθερίας των πολιτών. Μόνο η παρουσία επαρκών συμμαχικών δυνάμεων εγγυάται τα παραπάνω, καθώς ο Ε.Δ.Ε.Σ., το Ε.Α.Μ., ο Ε.Λ.Α.Σ., αλλά και τα Τάγματα Ασφαλείας θα διεκδικήσουν, για λογαριασμό του ο καθένας, να κυριαρχήσουν.

Αγνίδης προς Eden.
Αριθ. 5154/ST/44, 8 Αυγ. 1944. F.O.371/43733/R12388.

8/8/1944 3852

Έλληνας δοσίλογος, που βρίσκεται σε επαφή με τον Neubacher, ανέφερε σε σύνδεσμο της Force 133 ότι οι Γερμανοί είναι πρόθυμοι να στείλουν απεσταλμένο στο Κάιρο, για να συζητήσει την εκκένωση της Ελλάδας από τις γερμανικές δυνάμεις, 80.000 άνδρες των οποίων θα παραμείνουν στη χώρα και θα παραδοθούν στους Συμμάχους. Οι Γερμανοί επείγονται να αρχίσουν διαπραγματεύσεις, καθώς έχουν πληροφορίες ότι επίκεινται συμμαχικές επιχειρήσεις. Ο σύνδεσμος της Force 133 θα απαντήσει ότι μόνο η άνευ όρων παράδοση των γερμανικών στρατευμάτων στην Ελλάδα αποτελεί βάση οποιασδήποτε συζήτησης.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7670, 10 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R12650.

8/8/1944 3853

Ο Lanz διεμήνυσε στον Barnes, από τα Ιωάννινα, ότι είχε λάβει εντολή να συναντηθεί μαζί του από τους στρατηγούς που οργάνωσαν την αποτυχημένη απόπειρα της Wehrmacht εναντίον του Hitler, μόλις πριν από την εκδήλωση της απόπειρας αυτής. Δεν μπορεί πλέον να συναντηθεί "επισήμως" με τον Barnes, αλλά επιθυμεί "ανεπίσημη" συνάντηση. Το μήνυμα του Lanz εκτιμάται ότι ίσως αποτελεί απόπειρα των Γερμανών να πληροφορηθούν τα μελλοντικά βρετανικά σχέδια ή να δυσφημίσουν τον Ε.Δ.Ε.Σ., ωστόσο ο Γερμανός Στρατηγός θα ενθαρρυνθεί να αναλάβει δράση, ανεξάρτητα από τα τεκταινόμενα στη Γερμανία.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7670, 10 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R12650.

8/8/1944 3854

Ο Hammond τηλεγραφεί ότι η Π.Ε.Ε.Α., σύμφωνα με επιστολή του Δεσποτόπουλου, δέχεται να συμμετάσχει στην Κυβέρνηση. Είναι έτοιμοι να αναχωρήσουν από την Ελλάδα οι πέντε υπουργοί, η Σβώλου, καθώς και δύο συνεργάτες τους, και αναμένουν την αποστολή αεροσκάφους για τη μεταφορά τους, το γρηγορότερο δυνατόν.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7678, 12 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R12786.

8/8/1944 3855

Ο Κανελλόπουλος και ο Θ. Τσάτσος εκφράζουν στον Warner τις απόψεις τους, σχετικά με τον όρο του Ε.Α.Μ. να παραιτηθεί ο Παπανδρέου, για να εισέλθει η οργάνωση στην Κυβέρνηση. Ο Τσάτσος, ως το μόνο μέλος της Κυβέρνησης που ανήκε στο Ε.Α.Μ., από το οποίο αποχώρησε στα τέλη του 1942, εκθέτει τους λόγους για τους οποίους είναι πεπεισμένος ότι η οργάνωση έχει αποφασίσει να συμμετάσχει στην Κυβέρνηση.

Warner προς F.O.
Τηλ. 590, important, 9 Αυγ. 1944. F.O.371/43733/R12310.

8 - 9/8/1944 3856

Βρετανοί αξιωματικοί εκτελούν νυκτερινή επιχείρηση δολιοφθοράς στην οδό

Δράμας - Νευροκοπίου και προξενούν καταστροφές σε μήκος εννέα μέτρων.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

9/8/1944 3857

Αντάρτες του Ζέρβα, βορείως των Παξών, αναχαιτίζουν και κυριεύουν δύο γερμανικά καΐκια, που μετέφεραν 6.000 τόννους ελαιόλαδο.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

9/8/1944 3858

Η Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ τηλεγραφεί ότι το κλίμα στην Αθήνα έχει επιδεινωθεί και οι πολιτικές δολοφονίες πολλαπλασιάζονται. Το Ε.Α.Μ. δολοφονεί συστηματικά αξιωματικούς, ενώ τα Τάγματα Ασφαλείας κομμουνιστές. Οι Γερμανοί και τα Τάγματα πραγματοποιούν συνεχείς εκκαθαριστικές επιχειρήσεις και 4.000 όμηροι στάλθηκαν στη Γερμανία ως εργάτες. Ο πληθυσμός βρίσκεται σε απόγνωση.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7688, 14 Αυγ. 1944. F.O..371/43691/R12844.

9/8/1944 3859

Τηλεγραφείται στον Barnes ότι οι Βρετανοί αξιωματικοί - σύνδεσμοι δεν έχουν πληροφορίες για τις σφαγές Ελλήνων από τον Ε.Λ.Α.Σ. στην Άμφισσα, στην Αμφιλοχία και τη Ναύπακτο, στις οποίες αναφέρονται σε τηλεγραφήματα ο ίδιος ο Barnes και ο Ζέρβας. Αντιθέτως, οι σύνδεσμοι αναφέρουν ότι οι δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. έδωσαν επιτυχείς μάχες εναντίον του εχθρού, σκοτώνοντας και επτά άνδρες των Ταγμάτων Ασφαλείας στη Ναύπακτο. Διευκρινίζεται ότι η ελληνική Κυβέρνηση και το P.W.E. προσπαθούν να δημοσιοποιούν τις δραστηριότητες τόσο του Ε.Λ.Α.Σ., όσο και του Ζέρβα, ο οποίος, ωστόσο, λόγω της μικρότερης δύναμής του, σημειώνει και μικρότερες επιτυχίες.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7695, 15 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R12755.

9/8/1944 3860

Η Π.Ε.Ε.Α. τηλεγραφεί στην Κυβέρνηση σχετικά με τα γεγονότα της Αμφιλο-

χίας. Τονίζει ότι οι δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. κατέλαβαν την πόλη για οκτώ ώρες, μετά από σκληρή μάχη, εκμηδενίζοντας τη φρουρά των Γερμανών και των Ταγμάτων Ασφαλείας. Σκοτώθηκαν περίπου 20 Γερμανοί και άνδρες των Ταγμάτων, ενώ 30 Γερμανοί συνελήφθησαν αιχμάλωτοι. Η Π.Ε.Ε.Α. τονίζει ότι ψευδώς ισχυρίζεται ο Ζέρβας πως οι νεκροί ήταν υποστηρικτές του Ε.Δ.Ε.Σ. και ψευδώς περιγράφει την όλη επιχείρηση ως επίθεση εναντίον εδεσιτών. Η προκλητική του στάση ενισχύει τις επιθέσεις του εχθρού εναντίον του Ε.Λ.Α.Σ.

Π.Ε.Ε.Α. προς Ελληνική Κυβέρνηση.
9 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R13726.

9/8/1944 3861

Η Π.Ε.Ε.Α. καταγγέλλει στην Κυβέρνηση ότι ο Ζέρβας εκτελεί αθώους στα χωριά που βρίσκονται υπό τον έλεγχό του και προβαίνει σε βίαιες κατασχέσεις περιουσιακών στοιχείων των κατοίκων. Η Π.Ε.Ε.Α. τηλεγράφησε στον Ζέρβα, διαμαρτυρόμενη για τις αναίτιες επιθέσεις δυνάμεών του εναντίον του Ε.Λ.Α.Σ., που παραβιάζουν τη Συμφωνία της Πλάκας, τη στιγμή που ο Ε.Λ.Α.Σ. δέχεται και αποκρούει γερμανικές επιθέσεις. Ο Ε.Λ.Α.Σ. διέταξε τις μονάδες του να κρατήσουν αμυντική και υποχωρητική στάση, ελπίζοντας πως και ο Ζέρβας θα δώσει αντίστοιχη διαταγή στις δικές του μονάδες, διαφορετικά τον καθιστά υπεύθυνο προς τους Συμμμάχους και το έθνος.

Π.Ε.Ε.Α. προς Ελληνική Κυβέρνηση
9 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R13726.

9/8/1944 3862

Το βρετανικό Πολεμικό Υπουργικό Συμβούλιο εγκρίνει την αποστολή βρετανικής δύναμης 10.000 περίπου ανδρών στην Ελλάδα, αμέσως μόλις υποχωρήσουν οι Γερμανοί από τη χώρα. Στόχοι της δύναμης θα είναι να εμποδίσει την εκδήλωση εμφυλίου, να αποκαταστήσει την τάξη, ώστε να είναι δυνατή η διανομή βοήθειας προς τους αμάχους, να συμβάλει στη διατήρηση των φιλικών σχέσεων των δύο χωρών, καθώς και στην εγκατάσταση ελληνικής κυβέρνησης φιλικής προς τη Βρετανία. (Αντίστοιχου μεγέθους δύναμη είχε αρχικά προτείνει να μεταφερθεί στην Ελλάδα κατά την Απελευθέρωση ο Stevens, στα μέσα Ιουλίου).

F.O.
Μνημόνιο, 14 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R12577.
F.O.
Minute (G. L. Clutton), 18 Αυγ. 1944. F.O.371/43715/R12962.

Talbot-Rice προς Laskey.
Αριθ. DTR/GR/2845, 30 Ιουλ. 1944. F.O.371/43704/R11301.

10/8/1944 3863

Μεταδίδεται από το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. ότι δυνάμεις του επιτέθηκαν εναντίον γερμανικής φάλαγγας που εκινείτο μεταξύ Άμφισσας - Καρουτών. Κατά τη μάχη σκοτώθηκαν 300 Γερμανοί.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

10/8/1944 3864

Σύμφωνα με το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ., οι Γερμανοί στην Αθήνα εκτέλεσαν 40 άτομα, ως αντίποινα.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

10/8/1944 3865

Μεταδίδεται από το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. ότι, κατά τις συγκρούσεις μεταξύ Γερμανών και δυνάμεών του κοντά στην Καρδίτσα, σκοτώθηκαν οκτώ Γερμανοί και 17 τραυματίσθηκαν.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

10/8/1944 3866

Μεταδίδεται ότι αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. πραγματοποίησαν επιτυχή δολιοφθορά στη σιδηροδρομική γραμμή Λάρισας - Λαμίας. Η γραμμή διακόπηκε σε δύο σημεία.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

10/8/1944 3867

Σύμφωνα με το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ., δυνάμεις του επιτίθενται εναντίον της γερμανικής δύναμης στη Βέροια. Κυριεύονται 150 τουφέκια και προξενούνται μεγάλες απώλειες στους Γερμανούς.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

10/8/1944 3868

Μεταδίδεται από το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. ότι αντάρτες του επιτέθηκαν εναντίον γερμανικής φάλαγγας 35 οχημάτων, που κατευθυνόταν προς το Καρπενήσι. Οι Γερμανοί υπέστησαν σημαντικές απώλειες κατά τη μάχη.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

10/8/1944 3869

Μεταδίδεται ότι καταστράφηκε αποθήκη καυσίμων στη Σίβα, μετά από συμμαχική αεροπορική επιδρομή.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

10/8/1944 3870

Σύμφωνα με πληροφορίες της ελληνικής Κυβέρνησης, που προέρχονται από αξιόπιστη πηγή, οι Γερμανοί αποφάσισαν στις 6 Αυγούστου να εκκενώσουν τη νότια Ελλάδα μέχρι τον Όλυμπο. Η ακριβής ημερομηνία της εκκένωσης θα εξαρτηθεί από τη στάση της Τουρκίας. Ο φορέας των πληροφοριών αυτών ζήτησε από την Κυβέρνηση να σταλούν όπλα στην Αθήνα, για να διανεμηθούν στις "νομιμόφρονες" οργανώσεις.

Αγνίδης προς Sargent.
Αριθ. 5242, 10 Αυγ. 1944. F.O.371/43715/R12532.

10/8/1944 3871

Ο Barnes τηλεγραφεί ότι, σύμφωνα με εννέα αυτόπτες μάρτυρες, που ο ίδιος εξέτασε, κατά τις επιχειρήσεις του Ε.Λ.Α.Σ. στην Αμφιλοχία αρχικά πυρπολήθηκαν οι κατοικίες των μελών του Ε.Δ.Ε.Σ., ενώ 15 μέλη της οργάνωσης, άνδρες και γυναίκες, δολοφονήθηκαν και 10 συνελήφθησαν. Οι απώλειες του Ε.Λ.Α.Σ. ήταν 40 - 50 αντάρτες, ενώ από την εκατονταμελή γερμανική φρουρά της πόλης σκοτώθηκαν ή τραυματίσθηκαν 30 - 40 άτομα.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7673, 10 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R12784.

10/8/1944 3872

Τα μέλη της Κυβέρνησης Βενιζέλος, Μυλωνάς, Σακαλής και Ρέντης απευθύνουν ύστατη έκκληση προς την Π.Ε.Ε.Α., εκ μέρους του Κόμματος των Φιλελευθέρων, του Προοδευτικού Κόμματος και του Αγροτικού Σοσιαλιστικού Κόμματος, να στείλει τους αντιπροσώπους της να αναλάβουν θέσεις στην ήδη συγκροτημένη Κυβέρνηση, διαφορετικά θα φέρει τρομακτική ευθύνη. Τονίζουν ότι, σύμφωνα και με τη βρετανική Κυβέρνηση, δεν πρέπει να αντικατασταθεί ο Έλληνας Πρωθυπουργός κατά τις παραμονές της Απελευθέρωσης και, μάλιστα, όταν η εθνική ενότητα είναι περισσότερο από ποτέ επιτακτική.

Σ. Βενιζέλος (Αντιπρόεδρος ελληνικής Κυβέρνησης) Α. Μυλωνάς (Υπουργός Ναυτικών ελληνικής Κυβέρνησης), Γ. Σακαλής (Υπουργός άνευ χαρτοφυλακίου ελληνικής Κυβέρνησης), Κ. Ρέντης (Υπουργός άνευ χαρτοφυλακίου ελληνικής Κυβέρνησης) προς Π.Ε.Ε.Α. 10 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R12844.

10/8/1944 3873

Το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. τηλεγραφεί στο Γ.Σ.Μ.Α. ότι οι δυνάμεις του αντιμετωπίζουν γερμανική επίθεση υπερτέρων δυνάμεων, που έχει εκδηλωθεί στη Ρούμελη από τις 7 Αυγούστου, δίχως να διαθέτουν πλέον πυρομαχικά. Καθώς στόχος της επίθεσης είναι η ματαίωση του Σχεδίου Κιβωτός, το Γενικό Στρατηγείο ζητεί να του αποσταλούν πολεμοφόδια το γρηγορότερο δυνατόν, για να πολεμήσει τον κοινό εχθρό και να προστατεύσει τον πληθυσμό από τις γερμανικές ωμότητες.

Γενικό Στρατηγείο Ε.Λ.Α.Σ. προς Γ.Σ.Μ.Α.
10 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R13434.

10/8/1944 3874

Αρχίζει η δίκη 12 αξιωματικών και 12 άλλων βαθμοφόρων του Συντάγματος Τεθωρακισμένων Αυτοκινήτων.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 45 Saving, 15 Αυγ. 1944. F.O.371/43705/R13053.

10/8/1944 3875

Τερματίζεται η δίκη των μελών του πληρώματος του αντιτορπιλικού "Πίνδος". Καταδικάζονται σε θάνατο 12 κατηγορούμενοι, συμπεριλαμβανομένου και ενός αξιωματικού, σε ισόβια 8 και σε φυλάκιση από 3 μέχρι 20 έτη 5 κατηγορούμενοι. Ένας κατηγορούμενος αθωώνεται και ένας θα δικασθεί εκ νέου σε ιδιαίτερη δίκη.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 45 Saving, 15 Αυγ. 1944. F.O.371/43705/R13053.

11/8/1944 3876

Ο Αγνίδης διαβιβάζει στον Sargent αίτημα του Παπανδρέου να εγκριθεί η δημιουργία ελληνικής αεροπορικής μοίρας μεταγωγικών, η οποία είναι απαραίτητη για τις ελληνικές ανάγκες. Ο Παπανδρέου προτείνει να διατεθούν άμεσα έξι αεροσκάφη και τέσσερα επιπλέον, μόλις ολοκληρωθεί η εκπαίδευση των πληρωμάτων. Σημειώνει επίσης ότι το τεχνικό προσωπικό είναι, ήδη, διαθέσιμο.

Αγνίδης προς Sargent.
Αριθ. 5247, 11 Αυγ. 1944. F.O.371/43703/R12549.

11/8/1944 3877

Ο Ζέρβας καταγγέλλει στη βρετανική και στην ελληνική Κυβέρνηση την απαίτηση του Ε.Α.Μ. να παραιτηθεί ο Παπανδρέου. Τονίζει ότι τυχόν παραίτηση του Έλληνα Πρωθυπουργού θα ήταν καταστροφική για τις εθνικές δυνάμεις και τον ελληνικό λαό.

Ν. Ζέρβας προς Κυβέρνηση Βρετανίας, Ελληνική Κυβέρνηση.
11 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R12844.

11/8/1944 3878

Ο Boxshall αποστέλλει στον Laskey τις λεπτομέρειες του σχεδίου υπονόμευσης του 299 γερμανικού Συντάγματος που σταθμεύει στη βορειοδυτική Πελοπόννησο, [Επιχείρηση Kitchenmaid]. Σύμφωνα με το σχέδιο αυτό, οι στρατιώτες του συντάγματος, που θα λιποτακτήσουν, θα φυγαδευθούν από την Ελλάδα, ως αιχμάλωτοι πολέμου. Η επιχείρηση επρόκειτο να πραγματοποιηθεί τη νύχτα της 15ης προς 16η Αυγούστου, αλλά έχει αναβληθεί για τις 21 προς 22 του ίδιου μήνα.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7675, 11 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R12785.

11/8/1944 3879

Οι Γερμανοί εκτέλεσαν ομήρους σε διάφορα σημεία της σιδηροδρομικής γραμμής Δομοκού, ως αντίποινα για δολιοφθορές που πραγματοποίησε ο Ε.Λ.Α.Σ. με τη συνεργασία ανδρών της Σ.Σ.Α.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7716, 18 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R13434.

11/8/1944 3880

Δίδεται στη δημοσιότητα επιστολή του Τσαλδάρη προς όλες τις "πολιτικές οργανώσεις" στην Ελλάδα, στην οποία τονίζεται η απόλυτη ανάγκη εθνικής ενότητας.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 45 Saving, 15 Αυγ. 1944. F.O.371/43705/R13053.

12/8/1944 3881

Μεταδίδεται ότι συμμαχικό υποβρύχιο βύθισε γερμανικό αντιτορπιλικό στο Καρλόβασι. Σκοτώθηκαν πολλοί Γερμανοί, ενώ καταστράφηκε το αντιτορπιλικό και μέρος του μώλου του λιμανιού.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

12/8/1944 3882

Μεταδίδεται ότι δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. επιτέθηκαν εναντίον των Γερμανών που υποχωρούσαν από την Αράχοβα. Σαράντα Γερμανοί σκοτώθηκαν και 60 τραυματίσθηκαν.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

12/8/1944 3883

Αντάρτες του Ζέρβα επιτίθενται εναντίον δύο μεγάλων γερμανικών καϊκιών στο Μούρτο, τα οποία μετέφεραν καύσιμα. Τα καΐκια και το φορτίο τους καταστρέφονται.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

12/8/1944 3884

Ο Διοικητής της Force 133 Ταξίαρχος K. V. Barker-Benfield ζητεί από τον Hammond να πληροφορήσει τους επικεφαλής του Ε.Λ.Α.Σ. ότι επιθυμεί να επισκεφθεί το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ., για να μεταφέρει τις προσωπικές

του απόψεις σχετικά με τη στρατιωτική κατάσταση και να συζητήσει θέματα συνεργασίας με τον Ε.Λ.Α.Σ., καθώς και τυχόν προβλήματα. Πρόκειται να αφιχθεί στην Ελλάδα κατά τις 18 Αυγούστου και θα παραμείνει για μία εβδομάδα.

Ταξίαρχος K.V. Barker-Benfield (Διοικητής Force 133) προς Αντισυνταγματάρχη N.G.L. Hammond (Αναπληρωτή Διοικητή Σ.Σ.Α.).
12 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R12844.

12/8/1944 3885

Ο αντιπρόσωπος της Κυβέρνησης στην Κρήτη τηλεγραφεί ότι στις 17 Αυγούστου θα πραγματοποιηθεί συνδιάσκεψη όλων των οργανώσεων του νησιού, στην οποία, από κοινού με τον αντιπρόσωπο του Γ.Σ.Μ.Α., θα προτείνει να ενωθούν όλες οι οργανώσεις υπό τις διαταγές στρατιωτικού επικεφαλής της εμπιστοσύνης της Κυβέρνησης και των Συμμάχων. Η δύναμη που θα δημιουργηθεί θα αποτελεί τμήμα του Εθνικού Στρατού. Ζητεί τη σχετική έγκριση.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7716, 18 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R13434.

13/8/1944 3886

Μεταδίδεται από το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. ότι δύναμή του επιτέθηκε εναντίον γερμανικής φάλαγγας κοντά στο Δίλοφο, στη δυτική Ρούμελη, και της προξένησε μεγάλες απώλειες.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

13/8/1944 3887

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. και Βρετανοί αξιωματικοί πραγματοποιούν δολιοφθορά στη σιδηροδρομική γραμμή Βόλου - Λάρισας. Η γραμμή διακόπτεται σε 19 σημεία.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

13/8/1944 3888

Πράκτορας της Force 133 τηλεγραφεί από την Αθήνα ότι οι Γερμανοί δεν συζητούν καν το ενδεχόμενο άνευ όρων παράδοσής τους, αλλά είναι πρόθυμοι να συζητήσουν την εκκένωση της Ελλάδας, βάσει όσων συμφωνήθηκαν στην Ιταλία με τους Συμμάχους για την παράδοση της Siena.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7695, 15 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R12755.

13/8/1944 3889

Κατά τη διάρκεια της νύκτας της 13ης Αυγούστου 1944, δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ., με τη συνεργασία ανδρών της Σ.Σ.Α., στήνουν ενέδρα με νάρκες σε γερμανικά φορτηγά, στην περιοχή Δομοκού. Η επιχείρηση είναι επιτυχής, αλλά τα αποτελέσματά της δεν έχουν γίνει ακόμη γνωστά.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7716, 18 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R13434.

13/8/1944 3890

Κατά τη διάρκεια της νύκτας της 13ης Αυγούστου 1944, δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ., σε συνεργασία με άνδρες της Σ.Σ.Α., ανατινάσσουν τη σιδηροδρομική γραμμή κοντά στην Καΐτσα, σε έκταση 300 μέτρων.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7716, 18 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R13434.

14/8/1944 3891

Μεταδίδεται ότι συμμαχικές δυνάμεις πραγματοποίησαν αεροπορική επιδρομή στα Τρίκαλα και κατέστρεψαν εχθρική αποθήκη καυσίμων.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

14/8/1944 3892

Μεταδίδεται ότι αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. επιτέθηκαν εναντίον γερμανικής φάλαγγας κοντά στο Αγρίνιο. Σκοτώθηκαν 25 Γερμανοί.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

14/8/1944 3893

Μεταδίδεται ότι οι γερμανικές Αρχές Κατοχής πυρπόλησαν τα Ανώγεια, ως αντίποινα για τη δραστηριότητα των ανταρτών. Το χωριό, 4.000 κατοίκων, καταστράφηκε ολοσχερώς.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

14/8/1944 3894

Μεταδίδεται από το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. ότι, κατά τις επιθέσεις δυνάμεών του εναντίον εχθρικών θέσεων στη νότια Πελοπόννησο, σκοτώθηκαν 75 Γερμανοί και επτά άνδρες των Ταγμάτων Ασφαλείας.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

14/8/1944 3895

Ο Warner πληροφορεί τον Eden ότι, σύμφωνα με καλά πληροφορημένες πηγές της Εθνικής Δράσης, οι Γερμανοί φοβούνται το Ε.Α.Μ., όσο και η ελληνική κοινή γνώμη, και διαδίδουν ότι έχουν ήδη συμφωνήσει, εάν παραδοθούν στους Βρετανούς, να παραδώσουν και αριθμό όπλων στην κυβέρνηση Ράλλη, για να τηρήσει την τάξη. Η κίνησή τους αυτή ίσως αποτελεί προσπάθεια να πληροφορηθούν, εάν θα αποβιβασθούν βρετανικά στρατεύματα ή όχι στην Ελλάδα, αλλά είναι εξίσου πιθανό οι πληροφορίες να αληθεύουν.

Warner προς Eden.
Αριθ. 163, απόρρ., 14 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R13102.

14/8/1944 3896

Ο Warner διαβιβάζει στον Eden τα διατάγματα που καθορίζουν τους οργανισμούς των ελληνικών υπουργείων Ανασυγκρότησης και Επισιτισμού και σημειώνει ότι η συγκρότησή τους υπήρξε μία από τις πρώτες ενέργειες της κυβέρνησης Παπανδρέου. Σκοπός των υπουργείων είναι ο σχεδιασμός της ανασυγκρότησης της Ελλάδας και της παροχής βοήθειας στον πληθυσμό, σε στενή συνεργασία με το A.M.L. και την U.N.R.R.A.

Warner προς Eden.
Αριθ. 164, 14 Αυγ. 1944. F.O.371/437334/R12978.

14/8/1944 3897

Σύμφωνα με τον Αθανασιάδη-Νόβα, έχει διαφοροποιηθεί πλήρως η σύνθεση των Ταγμάτων Ασφαλείας στην Πελοπόννησο, στην Αιτωλοακαρνανία, στη Φθιώτιδα και στη Φωκίδα. Στις περιοχές αυτές ο εθνικά σκεπτόμενος πληθυσμός προσέρχεται εθελοντικά να εξοπλισθεί εναντίον του Ε.Α.Μ., που καταστρέφει

περιουσίες και εκτελεί εκατοντάδες αμάχους. Ο Αθανασιάδης-Νόβας αναφέρει, ότι είναι χαρακτηριστικά τα όσα συνέβησαν στη Ναύπακτο, όπου το Ε.Α.Μ. δεν επιτέθηκε εναντίον των Γερμανών, αλλά λεηλάτησε και έκαψε κατοικίες και καταστήματα πολιτών, μεταξύ των οποίων και τη δική του κατοικία.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7716, 18 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R13434.

14/8/1944 3898

Το F.O. ζητεί να δοθούν οδηγίες στον Barnes να οργανώσει συνάντηση μεταξύ του Lanz και ειδικού απεσταλμένου της Μέσης Ανατολής. Επίσης ζητεί να εξετασθεί από τον Ανώτατο Στρατιωτικό Διοικητή Μέσης Ανατολής το σχέδιο να τεθεί ο Lanz στη διάθεση των Συμμάχων και να αναλάβει την επαφή με άλλους Γερμανούς διοικητές, ώστε να συντονισθεί η παράδοση της Ελλάδας στους Συμμάχους και οι Γερμανοί να τηρήσουν την τάξη, μέχρις ότου αναλάβουν οι Σύμμαχοι. Μόλις αυτό συμβεί, και μόνο τότε, οι Γερμανοί θα μεταφερθούν σε στρατόπεδα αιχμαλώτων και θα παραδώσουν τα όπλα τους, ούτως ώστε να μην περιέλθουν στην κατοχή του Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. Το F.O. προτείνει τα παραπάνω να αποτελέσουν και τη βάση των συζητήσεων με τον Neubacher.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7721, 19 Αυγ. 1944. F.O..371/43691/R12991.

14/8/1944 3899

Μεταδίδεται ότι ο Πετρακογιώργης, [Αρχηγός των Ανταρτών της Ε.Ο.Κ.], έστησε ενέδρα σε γερμανική δύναμη 400 στρατιωτών στην Ίδη. Οι αντάρτες έδωσαν νικηφόρα οκτάωρη μάχη, κατά την οποία οι Γερμανοί είχαν απώλειες 50 ανδρών περίπου, ενώ σκοτώθηκε και ένας αντάρτης.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7729, 22 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R13508.
Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

14/8/1944 3900

Ομάδα της Υπηρεσίας ΑΠΟΛΛΩΝ προκαλεί έκρηξη σε τέσσερις σιδηροδρομικές μηχανές, στο τμήμα της γραμμής Αθήνας - Μπογιατίου. Οι μηχανές καταστρέφονται ολοσχερώς.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7762, 28 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R13726.

14/8/1944 3901

Το F.O. προτείνει να τεθεί υπό τις διαταγές του Paget η βρετανική δύναμη, που θα σταλεί στην Ελλάδα μόλις αποχωρήσουν οι Γερμανοί, για να αποφευχθεί τυχόν αρνητική εμπλοκή των Αμερικανών στις επιχειρήσεις της.

F.O.
Μνημόνιο, 14 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R12577.

14/8/1944 3902

Το Υπουργείο Ναυτικών της ελληνικής Κυβέρνησης εκδίδει ανακοίνωση, στην οποία τονίζεται ότι η Βρετανο-ελληνο-αιγυπτιακή Συμφωνία εξασφαλίζει στους Αιγυπτιώτες Έλληνες, που κατατάσσονται στο Ναυτικό, για να εκπληρώσουν τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις, την επιστροφή στην προηγούμενη θέση εργασίας τους. Η ανακοίνωση εκδίδεται, για να καμφθεί η απροθυμία των Αιγυπτιωτών να παρουσιασθούν, η οποία οφείλεται στο φόβο ότι θα χάσουν την εργασία τους.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 46 Saving, 23 Αυγ. 1944. F.O.371/43705/R13519.

15/8/1944 3903

Συμμαχικές αεροπορικές δυνάμεις πραγματοποιούν επιδρομή στη Λαμία. Καταστρέφονται 15 στρατιωτικά οχήματα.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

15/8/1944 3904

Ο Wallace τηλεγραφεί στον Leeper ότι συνέταξε την έκθεσή του της 31ης Ιουλίου, υπό το φόβο ότι θα τον διέταζε να μεταβεί στο Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. Καθώς ο φόβος του αποδείχθηκε αβάσιμος τελικά, του στέλνει δεύτερη έκθεση, η οποία αναφέρεται στην περίοδο 1-15 Αυγούστου 1944, διάστημα κατά το οποίο περιόδευσε στην περιοχή της ΙΙΙ Μεραρχίας του Ε.Δ.Ε.Σ., καλύπτοντας όλη την έκταση που ελέγχει ο Ζέρβας ανατολικά της οδού Ιωαννίνων - Άρτας. Στέλνει επίσης χάρτη της περιοχής, καθώς και σχεδιάγραμμα της θέσης των δυνάμεων της Μεραρχίας αυτής.

D. J. Wallace προς Leeper.
15 Αυγ. 1944. F.O.371/43692/R14686.

15/8/1944 3905

Ο Wallace αναφέρει ότι ο Ζέρβας έχει πλέον καταλάβει ευρεία περιοχή, την οποία προηγουμένως κατείχαν άτακτες ομάδες Τουρκαλβανών, εξοπλισμένες από τους Γερμανούς. Η επιχείρηση κατάληψης της περιοχής αυτής εκτελέσθηκε από δυνάμεις της Χ Μεραρχίας και των συνταγμάτων του Αγόρου και του Γαλάνη, παρόντων του Torrance και άλλων Βρετανών αξιωματικών. Οι Βρετανοί αξιωματικοί ανέφεραν ότι επρόκειτο για επαίσχυντη ενέργεια, καθώς, μόλις οι Τουρκαλβανοί ληστές υποχώρησαν, οι ντόπιοι αντάρτες του 20 Συντάγματος της Χ Μεραρχίας επιδόθηκαν σε όργιο αντεκδίκησης. Λεηλάτησαν και κατέστρεψαν τα πάντα, ενώ πυρπόλησαν και το Μαργαρίτι. Τελικά η τάξη αποκαταστάθηκε στην περιοχή από τις μονάδες του Αγόρου και του Γαλάνη.

D. J. Wallace προς Leeper.
15 Αυγ. 1944. F.O.371/43692/R14686.

15/8/1944 3906

Ο Wallace δεν έχει παύσει να θεωρεί τον ελληνικό λαό "απελπιστικό", "άχρηστο" και δίχως προοπτικές, παρά την ευγένεια και τη φιλοξενία που συνάντησε κατά την παραμονή του στις περιοχές που ελέγχει ο Ζέρβας. Πιστεύει ότι οι βρετανικές προσπάθειες στην Ελλάδα υπήρξαν εξαιρετικά δυσανάλογες, ως προς τα αποτελέσματα εναντίον των Γερμανών, αλλά και ως προς το λαό, που όχι μόνο δεν μπορεί να σωθεί από τον ίδιο του τον εαυτό, αλλά ούτε και το αξίζει. Δυστυχώς, όμως, όπως επισημαίνει, η Ελλάδα παραμένει ζωτικής σημασίας για τα βρετανικά στρατηγικά συμφέροντα, λόγω της γεωγραφικής της θέσης.

D. J. Wallace προς Leeper.
15 Αυγ. 1944. F.O.371/43692/R14686.

15/8/1944 3907

Ο Hammond τηλεγραφεί ότι ο Dimitrov, επικεφαλής ομάδας Ρώσων πρώην αιχμαλώτων, έφθασε στις 13 Αυγούστου στο σταθμό της Σ.Σ.Α., δυτικά του Ολύμπου, όπου υπέγραψε δήλωση πως θέλει να υπηρετήσει υπό τη Σ.Σ.Α. Ισχυρίζεται ότι η Σοβιετική Στρατιωτική Αποστολή δεν μετέβη στην Ελλάδα για να πολεμήσει τους Γερμανούς, αλλά για να εξυπηρετήσει ίδιους σκοπούς. Ο Dimitrov παρουσιάσθηκε την ίδια μέρα στον Popov, μετά από προτροπή του Hammond, και την επομένη διεμήνυσε πως ο Popov του ζήτησε να μεταφερθεί άμεσα στον Ε.Λ.Α.Σ. Ο Hammond του συνέστησε να υπακούσει.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7716, 18 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R13434.

15/8/1944 3908

Ο Warner διαβιβάζει στον Eden λεπτομερή έκθεση του Hill σχετικά με την κατάσταση στις σημαντικότερες ελληνικές τράπεζες, από την έναρξη της Κατοχής. Η έκθεση βασίζεται κυρίως σε τρεις εκθέσεις από την Ελλάδα, που αφορούν την Εθνική Τράπεζα, την Κτηματική και την Αγροτική. Τονίζεται ότι ο πληθωρισμός έχει εξανεμίσει τα αποθέματα των τραπεζών, οι οποίες και δεν μπορούν πλέον να έχουν κέρδη. Οι περισσότερες έχουν χρεωκοπήσει, αλλά συνεχίζουν να καταβάλλουν τους μισθούς στο προσωπικό τους. Διεθνής οργανισμός θα πρέπει να αναλάβει την ανόρθωση των τραπεζών, μετά την Απελευθέρωση, αλλά θα πρέπει να προβλεφθεί και άμεση ενίσχυσή τους.

Warner προς Eden.
Αριθ. 167, 15 Αυγ. 1944. F.O.371/43779/R13217.

15/8/1944 3909

Ο Warner τηλεγραφεί στο F.O. ότι ο Παπανδρέου του εξέφρασε τη δυσαρέσκειά του για το γεγονός ότι το S.O.E. έστειλε 5.000 λίρες σε οργάνωση δολιοφθορών στην Αθήνα, η οποία έχει στενή σχέση με το Ε.Α.Μ. [Πρόκειται για την Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ]. Ο Παπανδρέου, που πληροφορήθηκε την ενέργεια αυτή μέσω προσωπικής του επαφής από τη Σμύρνη, τονίζει ότι τα χρήματα εστάλησαν τη στιγμή που η ίδια η Κυβέρνηση μετά βίας συγκεντρώνει 1000 λίρες για την Αντίσταση. Ο Warner επιβεβαίωσε ότι εστάλησαν, πράγματι, σε διάστημα τεσσάρων μηνών, 6.000 λίρες στη συγκεκριμένη οργάνωση, ο αρχηγός της οποίας βρίσκεται τώρα στο Κάιρο. Τονίζει ότι το ποσό αυτό προέρχεται από το μυστικό λογαριασμό του S.O.E. και δόθηκε για την εκτέλεση συγκεκριμένων ενεργειών, δίχως να έχουν ενημερωθεί ούτε η βρετανική πρεσβεία στο Κάιρο ούτε ο Παπανδρέου.

Warner προς F.O.
Τηλ. 604, important, άκρως απόρρ., 15 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R12747.
Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/3009, 20 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15345.

15/8/1944 3910

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι ο Εξηντάρης αντικατέστησε τον Ι. Πολίτη στη θέση του αντιπροσώπου της Ελλάδας στη Συμβουλευτική Επιτροπή των Συμμάχων για την Ιταλία.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 45 Saving, 15 Αυγ. 1944. F.O.371/43705/R13053.

16/8/1944 3911

Ο Αντισυνταγματάρχης Sheppard, [που βρίσκεται στην Αθήνα], πιστεύει ότι το Ε.Α.Μ. θα μπορούσε να κερδίσει τον έλεγχο ολόκληρης της πόλης σε 24 ώρες, εάν τα βρετανικά στρατεύματα δεν παρέμβουν αμέσως μετά τη γερμανική αποχώρηση. Θεωρεί, ωστόσο, ότι ο όγκος των δυνάμεων του Ε.Λ.Α.Σ. στα περίχωρα έχει υπερεκτιμηθεί. Εκτιμά ότι μόνο η Αστυνομία, που έχει αποφύγει να συνεργασθεί με τα Τάγματα Ασφαλείας και τους Γερμανούς, θα μπορούσε να αντιμετωπίσει το Ε.Α.Μ. και να τηρήσει την τάξη, εάν εξοπλιζόταν κατάλληλα. Τυχόν άφιξη βρετανικών δυνάμεων θα γινόταν δεκτή με ενθουσιασμό, ο οποίος όμως θα ήταν βραχύβιος, εάν δεν συνοδευόταν από πλοία με τρόφιμα.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 26.
Άκρως απόρρ., 16 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R13725.

16/8/1944 3912

Το Ε.Α.Μ. ελέγχει σχεδόν απολύτως τις γειτονιές της Αθήνας, στις οποίες κατοικούν μικρασιάτες πρόσφυγες, καθώς και η εργατική τάξη. Οι σκληροί νέοι της Ε.Π.Ο.Ν. περιπολούν οπλισμένοι τη νύκτα στους δρόμους και συχνά ακούγονται ανταλλαγές πυροβολισμών.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 26.
Άκρως απόρρ., 16 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R13725.

16/8/1944 3913

Ο Ράλλης διαμηνύει στον Παπανδρέου, μέσω του Νομικού, ότι θα είναι σε θέση να εμποδίσει επί τρεις μέρες το Ε.Α.Μ., κατά τη γερμανική αποχώρηση, και να θέσει υπό τον έλεγχό του την Αθήνα, πιθανόν και την Τρίπολη και την Πάτρα, αλλά τα βρετανικά στρατεύματα θα πρέπει να αφιχθούν το συντομότερο. Είναι προφανές ότι ο Ράλλης επιθυμεί να θεωρηθεί "συνένοχος" του Παπανδρέου και της βρετανικής Κυβέρνησης, αλλά είναι επίσης πιθανόν, οι προτάσεις του να υποκρύπτουν προσπάθειες των Γερμανών να ανιχνεύσουν τις βρετανικές προθέσεις.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 26.
Άκρως απόρρ., 16 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R13725.

16/8/1944 3914

Το O.S.S. επιδίδεται σε όλο και περισσότερο κακόβουλες και επιζήμιες δραστηριότητες. Στο Κάιρο, απλώς, καταφέρεται εναντίον του Παπανδρέου και διασπείρει παιδαριώδη και ανακριβή πολιτικά κουτσομπολιά υπό τη μορφή εκθέσεων. Στο Πήλιο, ωστόσο, εξοπλίζει τον Ε.Λ.Α.Σ., κατά παράβαση της συμμαχικής πολιτικής. Η ελληνική Κυβέρνηση ανακάλυψε ότι το ίδιο συμβαίνει και στην Εύβοια και διαμαρτυρήθηκε χωρίς αποτέλεσμα. Το O.S.S. διαθέτει, εξάλλου, πλέον, αντιπροσώπους στην Π.Ε.Ε.Α., οι οποίοι φαίνεται ότι μεταδίδουν τα μηνύματά της στα στελέχη του στο Κάιρο, και εκείνα τα παραδίδουν απευθείας στον Βενιζέλο.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 26.
Άκρως απόρρ., 16 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R13725.
Leeper προς F.O.
Τηλ. 645, immediate, 2 Σεπτ. 1944. F.O.371/43691/R13843.

16/8/1944 3915

Οι διευθυντές εταιρειών, που απασχολούν μεγάλο αριθμό εργατών στην Αθήνα, βρίσκονται σε δυσχερή θέση, καθώς, όταν εκδηλώνονται απεργίες, οι Γερμανοί τους ζητούν να παραδώσουν τα ονόματα των επικεφαλής του Ε.Α.Μ., τα οποία και γνωρίζουν. Η ζωή τους κινδυνεύει από τους Γερμανούς, αλλά και από το ίδιο το Ε.Α.Μ. που τους εκβιάζει. Είναι χαρακτηριστικό ότι πολλοί διευθυντές αναζητούν πλέον τρόπο διαφυγής στη Μέση Ανατολή.

Periodical Intelligence Summary αριθ. 26.
Άκρως απόρρ., 16 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R13725.

16/8/1944 3916

Μεταδίδεται ότι οι Γερμανοί συνέλαβαν 50 ομήρους στην περιοχή Λαμίας - Λάρισας, ως αντίποινα για επιχείρηση εναντίον σιδηροδρομικού συρμού στην περιοχή.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

16/8/1944 3917

Μεταδίδεται από το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. ότι δυνάμεις του επιτέθηκαν εναντίον γερμανικής φάλαγγας που εκινείτο προς τη Λαμία. Κατά τη μάχη σκοτώθηκε μεγάλος αριθμός Γερμανών.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

16/8/1944 3918

Σύμφωνα με το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ., οι δυνάμεις του επιτίθενται εναντίον γερμανικής μηχανοκίνητης φάλαγγας κοντά στη Σιάτιστα. Κατά τη μάχη σκοτώνονται 13 Γερμανοί και 12 συλλαμβάνονται αιχμάλωτοι. Κυριεύονται δύο φορτηγά και ένα καταστρέφεται.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

16/8/1944 3919

Σύμφωνα με το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ., οι Γερμανοί συνέλαβαν στην Αθήνα 4.000 άτομα και εκτέλεσαν 200, ως αντίποινα.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

16/8/1944 3920

Ο Hammond αναφέρει ότι οι Σοβιετικοί έχουν στείλει αξιωματικό - σύνδεσμο στη XIII Μεραρχία του Ε.Λ.Α.Σ., όπου δεν υπάρχει σύνδεσμος της Σ.Σ.Α., με στόχο να ενθαρρύνουν Ρώσους πρώην αιχμαλώτους, [που υπηρετούν στους Γερμανούς], να λιποτακτήσουν και να τους εξοπλίσουν ή να τους μεταφέρουν στον Ε.Λ.Α.Σ.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7716, 18 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R13434.

16/8/1944 3921

Ο Hammond αναφέρει ότι ο Popov δεν έχει επισκεφθεί τον Ζέρβα και διατηρεί το αρχηγείο του στην έδρα της Π.Ε.Ε.Α. Ο Hammond πιστεύει ότι η Σοβιετική Αποστολή έχει καθαρά πολιτικό χαρακτήρα και είναι ενδεικτικό ότι πλέον τα μέλη της αναφέρονται ως "Στρατιωτικοί Αντιπρόσωποι της Ε.Σ.Σ.Δ. διαπιστευμένοι στον Ε.Λ.Α.Σ.". Ο Popov δεν αποκαλύπτει τα σχέδιά του, όταν ερωτάται σχετικά.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7716, 18 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R13434.

16/8/1944 3922

Ο Πρόεδρος της Π.Ε.Ε.Α. Σβώλος και τα μέλη της Παρτσαλίδης, εκ μέρους του Ε.Α.Μ., και Σιάντος, εκ μέρους του Κ.Κ.Ε., τηλεγραφούν στους Βενιζέλο, Μυλωνά, Σακαλή και Ρέντη ότι δεν πρόκειται να επιμείνουν στο αίτημά τους για την αλλαγή πρωθυπουργού. Θεωρούν ότι δεν ενδείκνυνται σχετικές κυβερνητικές ανακοινώσεις και ζητούν να οργανωθεί άμεσα η άφιξη των υπουργών της Π.Ε.Ε.Α. στο Κάιρο.

Σβώλος, Δ. Παρτσαλίδης (Γενικός Γραμματέας Κ.Ε. Ε.Α.Μ.), Σιάντος προς Βενιζέλο, Α. Μυλωνά (Υπουργό Ναυτικών ελληνικής Κυβέρνησης), Γ. Σακαλή (Υπουργό άνευ χαρτοφυλακίου ελληνικής Κυβέρνησης), Κ. Ρέντη (Υπουργό άνευ χαρτοφυλακίου ελληνικής Κυβέρνησης).
16 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R13508

17/8/1944 3923

Το P.W.E. δίνει οδηγίες στην Ελληνική Υπηρεσία του B.B.C. να αναφέρεται ακροθιγώς στη συνεργασία μεταξύ Ελλήνων και Γιουγκοσλάβων, στη συνοριακή περιοχή. Επίσης, να μην αναφέρεται στο Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. ονομαστικά, αλλά να χρησιμοποιεί τον όρο "αντάρτες".

P.W.E. Weekly Directive 18-25 Αυγ. 1944.
17 Αυγ. 1944. F.O.371/43707/R10717.

17/8/1944 3924

Μεταδίδεται από το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. ότι, κατά τις μάχες που έδωσαν οι δυνάμεις στην περιοχή του Καρπενησίου εναντίον των Γερμανών, που εκτελούσαν εκκαθαριστική επιχείρηση [μεταξύ 7 και 13 Αυγούστου], σκοτώθηκαν 1300 Γερμανοί και καταστράφηκαν δύο τεθωρακισμένα και πολλά φορτηγά αυτοκίνητα.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

17/8/1944 3925

Βρετανοί αξιωματικοί ναρκοθετούν την οδό Άμφισσας - Άρτας και προκαλούν την καταστροφή τεσσάρων εχθρικών φορτηγών.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

17/8/1944 3926

Αντάρτες του Ζέρβα επιτίθενται εναντίον γερμανικής δύναμης στη Μενίνα. Σκοτώνονται 79 Γερμανοί, τραυματίζονται 23 και συλλαμβάνονται 99 αιχμάλωτοι. Κυριεύονται 2 φορτηγά, 2 αυτοκίνητα, 200 υποζύγια, 2 όπλα και ποσότητα πυρομαχικών. Επίσης καταστρέφεται ένα γερμανικό τεθωρακισμένο.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

17/8/1944 3927

Μεταδίδεται από το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. ότι το [Ελληνικό Λαϊκό Απελευθερωτικό Ναυτικό] Ε.Λ.Α.Ν. πραγματοποίησε τον Αύγουστο του 1944 επιχειρήσεις στο Τρίκερι, στη Σκιάθο και στη Σκόπελο, κατά τις οποίες κυριεύθηκαν δύο γερμανικά μηχανοκίνητα πλοιάρια, το ένα 40 τόννων, καθώς και ένα αβαθές θωρηκτό σκάφος.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

17/8/1944 3928

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. σκοτώνουν πέντε Γερμανούς σε ενέδρα κοντά στον Αμπελώνα.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

17/8/1944 3929

Ο Hammond τηλεγραφεί ότι, σύμφωνα με επιστολές του Ε.Λ.Α.Σ. προς τη Σοβιετική Αποστολή, που εστάλησαν εκ παραδρομής στη Σ.Σ.Α., ο Ε.Λ.Α.Σ. έχει δημιουργήσει αντιφασιστικό σύνδεσμο λιποτακτών Γερμανών στρατιωτών, που ονομάζεται "Ελεύθερη Γερμανία". Ο σύνδεσμος αυτός παροτρύνει, με εγκύκλιό του, τα γερμανικά στρατεύματα να εξεγερθούν και να ελευθερώσουν τη Γερμανία. Αναμένει, εξάλλου, οδηγίες από τον αντίστοιχο σύνδεσμο στη Μόσχα και ζητεί από τη Σοβιετική Αποστολή να διευκολύνει τις μεταξύ τους επαφές.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7729, 22 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R13508.

17/8/1944 3930

Ο Παπανδρέου ανακοινώνει δημόσια την άφιξη της Ορεινής Ταξιαρχίας στην Ιταλία.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 46 Saving, 23 Αυγ. 1944. F.O.371/43705/R13519.

18/8/1944 3931

[Υπάρχει διάσταση απόψεων μεταξύ των βρετανικών παραγόντων, σχετικά με το συντονισμό των ενεργειών κατά την Απελευθέρωση.] Ο Moyne και το F.O. διαφωνούν με τον Wilson, καθώς θεωρούν ότι η οργάνωση αποστολής βοήθειας προς τους αμάχους στην Ελλάδα, όπως και το αρχηγείο των δυνάμεων που θα σταλούν στη χώρα, πρέπει να έχουν έδρα το Κάιρο. Οι C.O.S., το W.O. και το F.O. προτείνουν: 1) η αποστολή της βοήθειας να παραμείνει υπό τον Paget και ο Wilson να έχει την υψηλή εποπτεία· 2) ο Paget να είναι επιχειρησιακά υπεύθυνος προς τον Wilson για τις δυνάμεις στην Ελλάδα, να εκπονήσει τα σχέδια επιχειρήσεων και να αντιμετωπίσει το ζήτημα της χρήσης ελληνικών δυνάμεων στη χώρα, καθώς μόνο εκείνος μπορεί να εξασφαλίσει τη συνεργασία της ελληνικής Κυβέρνησης και του Leeper. Ο Churchill, ωστόσο, επιμένει ότι όλα τα στρατιωτικά ζητήματα πρέπει να υπαχθούν στον Wilson, χωρίς να διευκρινίζει, αν αυτό αφορά το διάστημα πριν ή μετά την άφιξη των δυνάμεων στην Ελλάδα.

F.O.
Minute (Clutton), 18 Αυγ. 1944. F.O.371/43715/R12962.

18/8/1944 3932

Η Force 133 τηλεγραφεί από το Κάιρο ότι πρέπει να σταματήσει κάθε επαφή με τον Neubacher, καθώς η προσέγγιση που επιχειρεί θεωρείται ύποπτη. Επίσης ο Barnes δεν πρέπει να συναντηθεί με τον Lanz, αλλά απλώς να διατηρήσει επαφή. Δεν θα αναληφθεί οποιαδήποτε ενέργεια προτού ληφθούν οδηγίες.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7721, 19 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R12991.

18/8/1944 3933

Ο Barker-Benfield έφθασε στην Ελλάδα και ήδη βρίσκεται στο αρχηγείο της Σ.Σ.Α. Σκοπεύει να επισπεύσει τις προετοιμασίες εφαρμογής του Σχεδίου Κιβωτός.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7745, 24 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R13508.

18/8/1944 3934

Τερματίζεται η δίκη των μελών του πληρώματος του "Αβέρωφ". Καταδικάζονται: σε θάνατο 5 κατηγορούμενοι (ο ένας αξιωματικός), σε ισόβια 12 (ο ένας αξιωματικός) και σε φυλάκιση 20 ετών 18 κατηγορούμενοι (ο ένας αξιωματικός). Αθωώνονται εννέα κατηγορούμενοι, συμπεριλαμβανομένων και δύο αξιωματικών.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 46 Saving, 23 Αυγ. 1944. F.O.371/43705/R13519.

19/8/1944 3935

Συμμαχικό απόσπασμα πραγματοποιεί επιχείρηση εναντίον μεταγωγικού σιδηροδρομικού συρμού βορείως της Λυγαριάς, κατά τις πρώτες πρωινές ώρες της 19ης Αυγούστου. Σκοτώνονται 50 Γερμανοί και προξενούνται σημαντικές καταστροφές στο συρμό και στο φορτίο του.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

19/8/1944 3936

Μεταδίδεται ότι οι Γερμανοί πυρπόλησαν πέντε χωριά της επαρχίας Κισσάμου, τραυμάτισαν πολλούς κατοίκους και συνέλαβαν εκατοντάδες ομήρους, ως αντίποινα για το φόνο οκτώ Γερμανών.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

19/8/1944 3937

Μεταδίδεται από το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. ότι δυνάμεις του επιτέθηκαν εναντίον των Γερμανών στη Φλώρινα. Κατά τη μάχη σκοτώθηκαν 75 Γερμανοί.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

19/8/1944 3938

Μεταδίδεται από το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. ότι συμμαχικά αεροπλάνα πραγματο-

ποίησαν επιδρομή σε σιδηροδρομικές εγκαταστάσεις νοτίως της Λάρισας. Καταστράφηκαν δύο μηχανές συρμών.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

19/8/1944 3939

Μεταδίδεται ότι αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. και συμμαχικό απόσπασμα επιτέθηκαν εναντίον των Γερμανών στα Γιαννιτσά. Κατά τη μάχη σκοτώθηκαν 95 Γερμανοί, καταστράφηκε ένα φορτηγό και ανατινάχθηκε αποθήκη καυσίμων.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

19/8/1944 3940

Συμμαχικό απόσπασμα πραγματοποιεί επιχείρηση εναντίον σιδηροδρομικού συρμού στη Λυγαριά, κατά τις πρώτες πρωινές ώρες της 19ης Αυγούστου. Η μηχανή και 10 βαγόνια του συρμού καταστρέφονται.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

19/8/1944 3941

Μεταδίδεται από το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. ότι δύναμή του επιτέθηκε εναντίον γερμανικής μηχανοκίνητης φάλαγγας κοντά στην Άρτα. Σκοτώθηκαν 35 Γερμανοί, 20 τραυματίσθηκαν και δύο συνελήφθησαν αιχμάλωτοι. Επίσης καταστράφηκαν έξι φορτηγά.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

19/8/1944 3942

Κατά τις πρώτες πρωινές ώρες της 19ης Αυγούστου, ομάδα δολιοφθορών εκτελεί επιτυχή επιχείρηση σε τρένο, που μετέφερε καύσιμα, κοντά στην Αθήνα. Καταστρέφονται 51 βαγόνια.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

19/8/1944 3943

Ο Παπανδρέου τηλεγραφεί στους Σβώλο, Σιάντο και Παρτσαλίδη ότι θα τεθούν αμέσως στη διάθεσή τους τα μέσα για να μεταβούν στο Κάιρο και τους διαβεβαιώνει ότι η Κυβέρνηση δεν πρόκειται, [προς το παρόν], να ανακοινώσει τη συμμετοχή τους στο σχήμα της.

Παπανδρέου προς Σβώλο, Γ. Σιάντο (Γεν. Γραμ. Κ.Ε. Κ.Κ.Ε.), Δ. Παρτσαλίδη (Γεν. Γραμ. Κ.Ε. Ε.Α.Μ.).
19 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R13508.

19/8/1944 3944

Ο Barker-Benfield τηλεγραφεί ότι συναντήθηκε στις 18 Αυγούστου 1944 με τον Σβώλο, ο οποίος θεωρεί ότι θα εξελιχθεί θετικά το ζήτημα της συμμετοχής της Π.Ε.Ε.Α. στην Κυβέρνηση. Στις 19 Αυγούστου θα συναντηθεί με αντιπρόσωπο του Ε.Λ.Α.Σ., καθώς και με τον Popov.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7745, 24 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R13508.

19/8/1944 3945

Ο Barker-Benfield τηλεγραφεί ότι, μετά από συζήτηση που είχε με τους Σαράφη, Δεσποτόπουλο και Παπασταματιάδη, έχει σχηματίσει την πεποίθηση ότι είναι δυνατή η συμφιλίωση [του Ε.Λ.Α.Σ.] με τον Ζέρβα, αρκεί να τηρηθούν τα προσχήματα και να σωθεί το γόητρο του Ε.Λ.Α.Σ. Πρότεινε, και οι συνομιλητές του αποδέχθηκαν, να συγκροτηθεί επιτροπή που θα ορίσει τις περιοχές των δύο οργανώσεων, η οποία θα αποτελείται από αξιωματικούς των οργανώσεων και της Σ.Σ.Α. Ο Barker-Benfield βλέπει την επιτροπή αυτή ως το πρώτο βήμα για την ενοποίηση των ανταρτικών δυνάμεων.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7745, 24 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R13508.

19/8/1944 3946

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος, που βρίσκεται στην περιοχή Ρεθύμνου, τηλεγραφεί ότι ο ο Γερμανός Διοικητής της Κρήτης, Στρατηγός F. Muller, είχε την πρωτοβουλία να συναντηθεί με τον Ν. Σκουλά, [Πρόεδρο της Ε.Ο.Κ.], από τον οποίο ζήτησε να σχηματίσει αντικομμουνιστικές ομάδες. Η Ε.Ο.Κ. αρνήθηκε. Ο Muller επανέλαβε το αίτημά του και, μετά τη δεύτερη άρνηση της οργάνωσης, ανέφερε στον Σκουλά ότι θα επιβληθούν αντίποινα για τις δολοφονίες Γερμανών και γερμανόφιλων.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7745, 24 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R13508.

19/8/1944 3947

Διακόπτεται η δίκη των ανδρών του Συντάγματος Τεθωρακισμένων Αυτοκινήτων, μετά από ένσταση των συνηγόρων κατά της σύνθεσης του Στρατοδικείου. Η δίκη θα επαναληφθεί στις 23 Αυγούστου 1944.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 46 Saving, 23 Αυγ. 1944. F.O.371/43705/R13519.

19/8/1944 3948

Τερματίζεται η δίκη του προσωπικού της ελληνικής Ναυτικής Υπηρεσίας Πληροφοριών στην Αλεξάνδρεια, που κατηγορείται για τα στασιαστικά γεγονότα του Απριλίου. Καταδικάζονται σε θάνατο τρεις κατηγορούμενοι, σε ισόβια επίσης τρεις και σε φυλάκιση από 15 μήνες έως 20 έτη 11, ενώ ένας αθωώνεται.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 46 Saving, 23 Αυγ. 1944. F.O.371/43705/R13519.

20/8/1944 3949

Μεταδίδεται από το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. ότι δυνάμεις του επιτέθηκαν εναντίον των Αρχών Κατοχής σε χωριό κοντά στη Βέροια, καθώς και σε χωριά κοντά στην Έδεσσα. Κατά τις επιχειρήσεις σκοτώθηκαν 61 Γερμανοί και 42 άνδρες των Ταγμάτων Ασφαλείας, ενώ συνελήφθησαν και 30 Βούλγαροι αιχμάλωτοι.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

20/8/1944 3950

Μεταδίδεται ότι δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. επιτέθηκαν εναντίον γερμανικής μηχανοκίνητης φάλαγγας στην οδό Ιωαννίνων - Μετσόβου. Κατά τη μάχη σκοτώθηκαν 20 Γερμανοί και καταστράφηκαν 12 φορτηγά, από τα οποία τα έξι ολοσχερώς.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

20/8/1944 3951

Μεταδίδεται ότι τα πληρώματα ενός ναρκαλιευτικού και ενός καϊκιού [των Αρχών Κατοχής] λιποτάκτησαν στις δυνάμεις του Ζέρβα. Τα δύο πλωτά μέσα περιήλθαν στον Ε.Δ.Ε.Σ.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

20/8/1944 3952

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. και συμμαχικό απόσπασμα σκοτώνουν 12 Γερμανούς σε ενέδρα, στην οδό Ελασσόνας - Κοζάνης.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

20/8/1944 3953

Ο Λαμπριανίδης διαβεβαιώνει τον Ζέρβα ότι δεν τίθεται θέμα παραίτησης του Παπανδρέου από την πρωθυπουργία και του ζητεί να καθησυχάσει τον πληθυσμό και τους μαχητές του. Επίσης τον ενημερώνει για την έκκληση που απηύθυναν οι Βενιζέλος, Ρέντης, Μυλωνάς και Σακαλής προς την Π.Ε.Ε.Α. να συμμετάσχει στην Κυβέρνηση.

Λ. Λαμπριανίδης (Υφυπουργός Πολιτικού Γραφείου Πρωθυπουργού ελληνικής Κυβέρνησης) προς Ν. Ζέρβα.
20 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R13508.

20/8/1944 3954

Δύο χιλιάδες Γερμανοί στρατιώτες μεταφέρονται από τα Ιόνια στο Κατάκωλο.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7851, 12 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R14792.

20/8/1944 3955

Δυνάμεις της R.A.F. επιτίθενται εναντίον δύο γερμανικών καταδιωκτικών στην περιοχή του Κατάκωλου και τους προξενούν βλάβες.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7851, 12 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R14792.

20/8/1944 3956

Η Σ.Σ.Α. ματαιώνει την εκτέλεση της Επιχείρησης Kitchenmaid λόγω ενίσχυσης των γερμανικών δυνάμεων στην Πελοπόννησο, στην περιοχή του 299 γερμανικού Συντάγματος. Την ίδια μέρα, ωστόσο, εκδηλώνεται στάση σε μονάδες δύναμης 700 ανδρών του Συντάγματος, όπως είχε, προ της ματαίωσης, συμφωνηθεί. Οι Γερμανοί συλλαμβάνουν 185 στασιαστές και τους οδηγούν στην Πάτρα. Οι υπόλοιποι στασιαστές καταφεύγουν στα βουνά.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7851, 12 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R14792.

21/8/1944 3957

Μεταδίδεται από το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. ότι δυνάμεις του συγκρούσθηκαν με Γερμανούς στη Χρόνια της Εύβοιας. Σκοτώθηκαν 100 Γερμανοί και πολλοί τραυματίσθηκαν.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

21/8/1944 3958

Μεταδίδεται από το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. ότι δύναμή του συγκρούσθηκε με γερμανική περίπολο στο Κακοπλεύρι. Σκοτώθηκαν 20 Γερμανοί.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

21/8/1944 3959

Μεταδίδεται ότι αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. ναρκοθέτησαν οδό κοντά στην Αμφιλοχία. Αχρηστεύθηκε ένα γερμανικό τεθωρακισμένο και ανατινάχθηκε ένα όχημα μεταφοράς προσωπικού.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

21/8/1944 3960

Συμμαχικό απόσπασμα και δύναμη του Ε.Λ.Α.Σ. επιτίθενται εναντίον μεταγωγικού σιδηροδρομικού συρμού στη Θεσσαλία. Κατά τη μάχη σκοτώνονται οι περισσότεροι από τους 150 Γερμανούς που επέβαιναν στο συρμό και καταστρέ-

φονται η μηχανή του, 48 βαγόνια, καθώς και τα πυρομαχικά και τα καύσιμα που μετέφερε ο συρμός.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

21/8/1944 3961

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. σκοτώνουν δύο Γερμανούς, συλλαμβάνουν τέσσερις και κυριεύουν πυρομαχικά, σε ενέδρα στην οδό Τιρνάβου - Ελασσόνας.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

21/8/1944 3962

Ο Hammond, απαντώντας στο από 20 Αυγούστου σχετικό ερώτημα του Δραγούμη, του τηλεγραφεί ότι οι Ιταλοί παραχώρησαν στις αλβανικές αρχές την κατοχή και τη διοίκηση ορισμένων περιοχών της Θεσπρωτίας το 1943.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7745, 24 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R13508.

21/8/1944 3963

Ο Knatchbull-Hugessen τηλεγραφεί στο F.O. ότι ο Πρωθυπουργός της Τουρκίας Saracoglu του ανέφερε πως, σύμφωνα με ανεπιβεβαίωτες πληροφορίες, τα γερμανικά στρατεύματα στη Χίο και στη Μυτιλήνη εξετάζουν το ενδεχόμενο να παραδοθούν στους Τούρκους. Στην περίπτωση αυτή, οι Τούρκοι, αφού αφοπλίσουν και θέσουν υπό περιορισμό τους Γερμανούς, θα παραδόσουν στους Συμμάχους τα νησιά ή θα τα καταλάβουν για λογαριασμό των Συμμάχων, μέχρι να τελειώσει ο πόλεμος. Ο Βρετανός Στρατιωτικός Ακόλουθος στην Άγκυρα, ωστόσο, έχει ενδείξεις ότι οι Γερμανοί θα κρατήσουν μέχρι τέλους τη Χίο και τη Μυτιλήνη.

Knatchbull-Hugessen προς F.O.
Τηλ. 1375, 21 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R13051.

21/8/1944 3964

Ο Moyne τηλεγραφεί στο F.O. ότι, σύμφωνα με έκθεση του S.O.E., οι Έλληνες αντάρτες [του Ε.Λ.Α.Σ.] ζήτησαν από τον Tito να τους ενισχύσει με ένα τάγμα, για να επιτεθούν εναντίον της Έδεσσας. Οι Γιουγκοσλάβοι ανταποκρίθηκαν,

αλλά αργότερα οι αντάρτες έστειλαν πίσω το γιουγκοσλαβικό τάγμα και δεν φαίνεται να πραγματοποιήθηκε η επίθεση αυτή. Τα παραπάνω διαψεύδει πρόσφατο ανακοινωθέν του Tito, σύμφωνα με το οποίο η Έδεσσα καταλήφθηκε από Γιουγκοσλάβους και Έλληνες.

Moyne προς F.O.
Τηλ. 1936, 21 Αυγ. 1944. F.O.371/43708/R13096.

21/8/1944 3965

Ο Molotov υποστηρίζει, σε συζήτηση που έχει με τον Clark Kerr, ότι η σοβιετική Κυβέρνηση δεν έστειλε [στρατιωτική] αποστολή στην Ελλάδα, αλλά μόνο ορισμένους αξιωματικούς της Αποστολής της στη Γιουγκοσλαβία, για να συλλέξουν πληροφορίες σχετικά με τους Έλληνες αντάρτες. Οι αξιωματικοί αυτοί έχουν οδηγίες να μην εμπλακούν σε πολιτικά ζητήματα. Επισημαίνει ότι οι βρετανικές δυνάμεις δεν έχουν αναλάβει επιχειρήσεις στην Ελλάδα, όπου οι μάχες διεξάγονται από τους αντάρτες, ούτε υπήρχε συμφωνία να συμβουλευθεί η σοβιετική Κυβέρνηση τη βρετανική σχετικά με τυχόν κινήσεις της στην Ελλάδα.

Clark Kerr προς F.O.
Τηλ. 2206, immediate, 21 Αυγ. 1944. F.O.371/43772/R12990.

21/8/1944 3966

Ο Churchill συναντάται με τον Παπανδρέου στη Ρώμη και συζητούν κυρίως το ζήτημα της αποστολής βρετανικών δυνάμεων στην Ελλάδα. Ο Παπανδρέου εξηγεί ότι η βοήθεια των δυνάμεων αυτών θα είναι αναγκαία για τις εκλογές, που θα πρέπει να διενεργηθούν το συντομότερο μετά την άφιξη της Κυβέρνησης στην Ελλάδα, καθώς επίσης και για τη συγκρότηση Εθνικού Στρατού και Αστυνομίας. Ο Churchill σημειώνει ότι το ζήτημα της αποστολής δυνάμεων εξετάζεται και δεν μπορεί να δεσμευθεί ακόμη. Επίσης τονίζει ότι οι σχετικές συζητήσεις πρέπει να γίνουν με απόλυτη μυστικότητα.

P. J. Dixon προς Eden.
Τηλ. CHAIN 153, 22 Αυγ. 1944. F.O.371/43778/R13204.

21/8/1944 3967

Ο Churchill αναφέρει στον Παπανδρέου, κατά τη συνάντησή τους στη Ρώμη, ότι δεν θεωρεί αναγκαία νέα δήλωση του Γεωργίου Β΄ [σχετικά με το πολιτειακό], και τονίζει ότι, αν και το βρετανικό έθνος τρέφει φιλικά αισθήματα προς τον Βασιλιά, οι Έλληνες θα πρέπει μόνοι τους να επιλέξουν μεταξύ Μοναρχίας και Δημοκρατίας.

P. J. Dixon προς Eden.
Τηλ. CHAIN 153, 22 Αυγ. 1944. F.O.371/43778/R13204.

21/8/1944 3968

Ο Churchill προτείνει στον Παπανδρέου, κατά τη συνάντησή τους στη Ρώμη, να μεταφερθεί η ελληνική Κυβέρνηση στην Ιταλία, κοντά στον Αρχιστράτηγο [Wilson]. Η κίνηση αυτή θα αποτελούσε προειδοποίηση προς τον Ε.Λ.Α.Σ. και θα ενεθάρρυνε τον ελληνικό πληθυσμό, που είναι πιστός στην Κυβέρνηση. Ο Παπανδρέου αποδέχεται ευχαρίστως την πρόταση του Churchill.

P. J. Dixon προς Eden.
Τηλ. CHAIN 153, 22 Αυγ. 1944. F.O.371/43778/R13204.

21/8/1944 3969

Ο Παπανδρέου αναφέρει στον Churchill, κατά τη συνάντησή τους στη Ρώμη, ότι αναμένει πως οι υπουργοί του Ε.Α.Μ. θα ζητήσουν να δοθεί αμνηστία στους στασιαστές των ενόπλων δυνάμεων. Ο Churchill τονίζει ότι η βρετανική Κυβέρνηση δεν μπορεί να προτείνει στον Ανώτατο Στρατιωτικό Διοικητή Μέσης Ανατολής να αφήσει ελεύθερους τους στασιαστές που κρατούνται στην Ερυθραία. Εξάλλου, υπογραμμίζει ότι, προτού σταλούν εκ νέου όπλα στον Ε.Λ.Α.Σ., θα αναμείνει σχετικές πληροφορίες από τον Woodhouse, καθώς και τη στάση που θα τηρήσουν γενικότερα οι υπουργοί του Ε.Α.Μ.

P. J. Dixon προς Eden.
Τηλ. CHAIN 153, 22 Αυγ. 1944. F.O.371/43778/R13204.

21/8/1944 3970

Ο Παπανδρέου, κατά τη συνάντησή του με τον Churchill στη Ρώμη, εγείρει το ζήτημα του επαναπροσδιορισμού των συνόρων της Ελλάδας με τη Βουλγαρία. Αποδέχεται τη θέση του Churchill ότι οι εδαφικές διεκδικήσεις της Ελλάδας προς τη Βουλγαρία, όπως και εκείνες που αφορούν τα Δωδεκάνησα, θα διευθετηθούν μετά τον πόλεμο. Εκφράζει, ωστόσο, την ελπίδα ότι η εκκένωση των ελληνικών εδαφών από τους Βουλγάρους θα επιτευχθεί συντομότερα. Ο Churchill του αναφέρει ότι θα δοθεί σχετική διαταγή στους Βουλγάρους, μόλις η βρετανική πλευρά θα είναι σε θέση να ελέγξει την εκτέλεσή της.

P. J. Dixon προς Eden.
Τηλ. CHAIN 153, 22 Αυγ. 1944. F.O.371/43778/R13204.

21/8/1944 3971

Ολοκληρώνεται η συνάντηση Churchill - Παπανδρέου στη Ρώμη με τη συμφωνία να δημοσιευθεί κοινό ανακοινωθέν στον Τύπο, στις 24 Αυγούστου. Στο ανακοινωθέν θα αναφέρεται ότι ο Churchill και ο Παπανδρέου συναντήθηκαν στην Ιταλία στις 21 Αυγούστου, εξέτασαν όλα τα θέματα που αφορούν την Ελλάδα και συμφώνησαν πλήρως μεταξύ τους. Ειδικότερα ο Churchill εξέφρασε την ικανοποίηση της βρετανικής Κυβέρνησης για την πρόοδο που έχει σημειωθεί στην επίτευξη εθνικής ενότητας και εξέτασε με τον Παπανδρέου τον τρόπο με τον οποίο θα καταστεί αποτελεσματικότερη η στρατιωτική συμβολή της Ελλάδας στον αγώνα εναντίον του εχθρού.

Πρακτικά Συνάντησης Churchill - Παπανδρέου.
Άκρως απόρρ., 21 Αυγ. 1944. F.O.371/43778/R13761.

22/8/1944 3972

Ο Churchill συναντάται στη Νάπολη με τον Παπανδρέου και του προτείνει να μεταφερθεί άμεσα η ελληνική Κυβέρνηση, καθώς και ο Leeper, στο Salerno. Επίσης του ανακοινώνει ότι αποφασίσθηκε να διενεργηθούν οι συμμαχικές επιχειρήσεις στην Ελλάδα από το Συμμαχικό Στρατηγείο.

P. J. Dixon.
26 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R13849.

22/8/1944 3973

Μεταδίδεται ότι οι γερμανικές Αρχές Κατοχής εκτέλεσαν 90 άτομα σε πέντε χωριά του νομού Ηρακλείου, ως αντίποινα για τη δραστηριότητα των ανταρτών.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

22/8/1944 3974

Μεταδίδεται ότι δύναμη του Ε.Λ.Α.Σ. έστησε ενέδρα σε γερμανοϊταλική φάλαγγα στην περιοχή της Βέροιας. Κατά τη μάχη σκοτώθηκαν ή τραυματίσθηκαν 40 Γερμανοί και Ιταλοί.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

22/8/1944 3975

Μεταδίδεται από το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. ότι δυνάμεις του συγκρούσθηκαν με Γερμανούς στα Πριόνια, κοντά στο Μέτσοβο. Σκοτώθηκαν 40 Γερμανοί, τραυματίσθηκαν 63 και 20 συνελήφθησαν αιχμάλωτοι. Επίσης κυριεύθηκαν 14 τουφέκια.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

22/8/1944 3976

Μεταδίδεται ότι δύναμη του Ε.Λ.Α.Σ. και συμμαχικό απόσπασμα επιτέθηκαν εναντίον γερμανικής φάλαγγας κοντά στη Βροσίνα. Κατά τη μάχη σκοτώθηκαν δύο Γερμανοί και σημαντικός αριθμός τους τραυματίσθηκε.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

22/8/1944 3977

Μεταδίδεται από το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. ότι οι Γερμανοί βομβάρδισαν το Πέτα, ως αντίποινα, με αποτέλεσμα να καταστραφούν 100 κατοικίες.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

22/8/1944 3978

Οι Γερμανοί εκτελούν 15 άτομα στην περιοχή των Τεμπών, ως αντίποινα για επιχείρηση που πραγματοποιήθηκε εναντίον τους. [Δεν αναφέρεται η συγκεκριμένη επιχείρηση].

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

22/8/1944 3979

Δεν έχει πραγματοποιηθεί καμία ρίψη προκηρύξεων στην περιοχή της Αθήνας από τις 26 Ιουλίου 1944.

Warner προς F.O.
Τηλ. 612, 22 Αυγ. 1944. F.O.371/43708/R13092.

22/8/1944 3980

Η Κυβέρνηση δεν έχει αποφασίσει εάν θα επιχειρήσει να εισαγάγει νέα χαρτο-

νομίσματα δραχμής, τυπωμένα στη Βρετανία, αμέσως μετά την Απελευθέρωση ή σε επόμενο στάδιο, παρά τον επείγοντα χαρακτήρα του ζητήματος. Ο Κανελλόπουλος υποστηρίζει την πρώτη λύση, καθώς το παρόν νόμισμα είναι απελπιστικά πληθωριστικό. Θα πρέπει να καθορισθεί η ισοτιμία μεταξύ της νέας και της παλαιάς δραχμής, καθώς και η ισοτιμία του συναλλάγματος. Η Κυβέρνηση θα παράσχει δραχμές στο A.M.L. για τη στρατιωτική φάση της βοήθειας προς τους αμάχους, που ελπίζει ότι θα της εξοφληθούν άμεσα σε συνάλλαγμα, και επιθυμεί να αποφευχθεί η χρήση ειδικών χαρτονομισμάτων, των [British Military Administration notes] B.M.A., από τις βρετανικές δυνάμεις που θα αποβιβασθούν στη χώρα.

Warner προς F.O.
Τηλ. 619, important, 25 Αυγ. 1944. F.O.371/43723/R13322.

23/8/1944 3981

Οι αποφάσεις του Churchill να τεθεί υπό τον Wilson όχι μόνο ο σχεδιασμός, αλλά και η εκτέλεση της επιχείρησης για την αποστολή της βρετανικής δύναμης στην Ελλάδα, όπως επίσης και να μεταφερθεί η ελληνική Κυβέρνηση στην Ιταλία, είναι εντελώς αντίθετες με τις σχετικές προτάσεις του F.O. Βάσει των αποφάσεων αυτών, θα πρέπει πλέον όλες οι δραστηριότητες που αφορούν την Ελλάδα να μεταφερθούν στην Ιταλία, όπως το S.O.E., το σύνολο των υπηρεσιών πληροφοριών που έχουν συγκροτηθεί στο Λίβανο και στο Κάιρο, η U.N.R.R.A. και το A.M.L. Εξάλλου, λόγω της μεταφοράς της Κυβέρνησης, τα μέλη της θα πληροφορηθούν γρηγορότερα τις ρυθμίσεις σχετικά με την αποστολή της δύναμης στην Ελλάδα και το σχέδιο θα διαρρεύσει προτού εκτελεσθεί.

F.O.
Minute, 23 Αυγ. 1944. F.O.371/43715/R13089.

23/8/1944 3982

Αξιωματικοί των συμμαχικών δυνάμεων ναρκοθετούν οδούς της περιοχής Τιρνάβου. Προκαλούνται ανατινάξεις από τις οποίες σκοτώνονται ή τραυματίζονται 65 συνολικά Γερμανοί, καταστρέφονται δύο φορτηγά και ένα όχημα μεταφοράς προσωπικού.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

23/8/1944 3983

Μεταδίδεται ότι δύναμη του Ε.Λ.Α.Σ. και συμμαχικό απόσπασμα πραγματοποίησαν επιχείρηση εναντίον σιδηροδρομικού συρμού στη γραμμή Λαμίας - Λάρισας. Καταστράφηκαν μία μηχανή και πέντε βαγόνια.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

23/8/1944 3984

Μεταδίδεται ότι Βρετανοί αξιωματικοί εκτέλεσαν επιχειρήσεις εναντίον σιδηροδρομικών συρμών στην Καΐτσα και στο Δομοκό, κατά τις οποίες καταστράφηκαν δύο μηχανές συρμών.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

23/8/1944 3985

Μεταδίδεται από το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. ότι δύναμή του επιτέθηκε εναντίον γερμανικής μηχανοκίνητης φάλαγγας στη Φαρκαδώνα της Θεσσαλίας. Σκοτώθηκε ένας Γερμανός και καταστράφηκαν τρία φορτηγά.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

23/8/1944 3986

Μεταδίδεται από το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. ότι δύναμή του επιτέθηκε εναντίον γερμανικής μηχανοκίνητης φάλαγγας κοντά στη Σκύδρα. Κατά τη μάχη σκοτώθηκαν 10 Γερμανοί και καταστράφηκαν δύο φορτηγά.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

23/8/1944 3987

Μεταδίδεται ότι οι Γερμανοί κατέστρεψαν έξι χωριά των νομών Ρεθύμνου και Χανίων και εκτέλεσαν 24 κατοίκους, ως αντίποινα, πιθανώς διότι υπήρχαν πληροφορίες ότι στα χωριά αυτά είχαν κρύψει τον Kreipe.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

23/8/1944 3988

Ο Boxshall επιβεβαιώνει το γεγονός ότι αναβλήθηκε η Επιχείρηση [Kitchenmaid] στην Πελοπόννησο, καθώς φαίνεται πως οι Γερμανοί διέθεταν κάποιες σχετικές ενδείξεις και έλαβαν τα μέτρα τους.

Boxshall προς G. L. Clutton (F.O.).
Αριθ. EGB/GR/1967, 23 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R13509.
Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7851, 12 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R14792.

24/8/1944 3989

Η συμμαχική αεροπορία πραγματοποιεί επιδρομή εναντίον σιδηροδρομικών σταθμών κοντά στο Λιανοκλάδι. Σκοτώνονται πέντε Γερμανοί και καταστρέφονται τρεις μηχανές συρμών.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

24/8/1944 3990

Ο Σβώλος συγχαίρει τον Eisenhower, εκ μέρους των μαχομένων δυνάμεων της Ελεύθερης Ελλάδας, για την κατάληψη του Παρισιού και το θριαμβευτικό αγώνα των ένδοξων στρατευμάτων του.

Σβώλος προς Στρατηγό D. D. Eisenhower (Ανώτατο Διοικητή Συμμαχικών Δυνάμεων).
24 Αυγ. 1944. F.O.371/43692/R14042.

24/8/1944 3991

Ο Σαράφης τηλεγραφεί τα συγχαρητήρια του Ε.Λ.Α.Σ. στον Eisenhower για την απελευθέρωση του Παρισιού. Αναμένει διαταγές της τελικής επίθεσης για την απελευθέρωση της υπόλοιπης Ελλάδας. Τον διαβεβαιώνει ότι η Αθήνα δεν υποκύπτει, μάχεται τον κατακτητή και τους συνεργάτες του και αναμένει εναγωνίως την πλήρη απελευθέρωσή της.

Σαράφης προς Eisenhower.
24 Αυγ. 1944. F.O.371/43692/R14042.

24/8/1944 3992

Σύμφωνα με πληροφορίες του Hammond, ο Ε.Λ.Α.Σ. χρησιμοποιεί τους πρώην Ρώσους αιχμαλώτους ως αντάρτες.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7753, 26 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R13508.

24/8/1944 3993

Ο Barnes τηλεγραφεί ότι, σύμφωνα με πληροφορίες από την Άρτα, η συμμετοχή του E.A.M. στην ελληνική Κυβέρνηση προβληματίζει τους Γερμανούς, οι οποίοι, με χαμηλό πλέον ηθικό, επιθυμούν να εγκαταλείψουν την Ελλάδα το συντομότερο.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7805, 4 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15286.

24/8/1944 3994

Ο Barnes τηλεγραφεί ότι τα S.S. συνέλαβαν 76 άτομα στην Άρτα και απαγχόνισαν τα επτά, ως αντίποινα για την πρόκληση καταστροφών σε οδική αρτηρία νοτίως της πόλης.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7805, 4 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15286.

24/8/1944 3995

Το F.O. συμφωνεί με την πρόταση του Dixon και του Leeper να τοποθετηθεί ο Woodhouse, ως σύνδεσμος του Leeper με τον Στρατιωτικό Διοικητή των Συμμαχικών Δυνάμεων στην Ελλάδα, μέχρις ότου ο Leeper και η ελληνική Κυβέρνηση εισέλθουν στη χώρα. Ο Paget έχει ήδη ενημερωθεί σχετικά από τον Leeper και είναι επίσης σύμφωνος.

F.O. προς P. J. Dixon.
Τηλ. CLASP 197, immediate, 24 Αυγ. 1944. F.O.371/43715/R13148.
P. J. Dixon προς F.O.
Τηλ. CHAIN 155, immediate, 22 Αυγ. 1944. F.O.371/43715/R13148.

24/8/1944 3996

Ο Eden τηλεγραφεί στον Churchill ότι οι εξελίξεις στη Βουλγαρία και στη Ρουμανία είναι τόσο ραγδαίες, ώστε είναι πολύ πιθανό οι Γερμανοί να εκκενώσουν την Ελλάδα τον Σεπτέμβριο. Εάν αυτό συμβεί, ο Eden ελπίζει ότι θα υπάρχει άμεσα διαθέσιμη δύναμη, για να μεταφερθεί στη χώρα, μολονότι γνωρίζει πως οι σχετικές προετοιμασίες δεν έχουν ολοκληρωθεί. Τονίζει ότι ένας μικρός αριθμός ανδρών που θα φθάσει τις πρώτες ώρες, μετά τη γερμανική υποχώρη-

ση, θα έχει πολύ μεγαλύτερο αποτέλεσμα από πολυπληθέστερη δύναμη που θα έφθανε αργότερα.

Eden προς Churchill.
Τηλ. άνευ αριθ., 24 Αυγ. 1944. F.O.371/43715/R13141.

25/8/1944 3997

Μεταδίδεται ότι οι Γερμανοί κατέστρεψαν δύο χωριά της περιοχής Μυλοποτάμου και εκτέλεσαν μεγάλο αριθμό κατοίκων, ως αντίποινα.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

25/8/1944 3998

Συμμαχικές αεροπορικές δυνάμεις πραγματοποιούν επιχείρηση στην περιοχή της οδού Άρτας - Κομποτίου. Σκοτώνονται επτά Γερμανοί.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

25/8/1944 3999

Η Κυβέρνηση επιθυμεί να στείλει τον Κώστα Αχιλλόπουλο ως επίσημο πολεμικό φωτογράφο στην περιοχή του Ζέρβα, για να κινηματογραφήσει τη δραστηριότητα των ανταρτών. Ερωτάται ο Barnes εάν έχει οποιαδήποτε αντίρρηση και παρακαλείται να ενημερώσει σχετικά τον Ζέρβα.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7805, 4 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15286.

25/8/1944 4000

Μονάδες του Ζέρβα επιτίθενται εναντίον γερμανικής μηχανοκίνητης φάλαγγας στην οδό Ιωαννίνων - Ηγουμενίτσας. Καταστρέφονται οκτώ φορτηγά.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7805, 4 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15286.

25 - 26/8/1944 4001

Αντάρτες του Ζέρβα και συμμαχικό απόσπασμα πραγματοποιούν νυκτερινή επίθεση εναντίον γερμανικής μηχανοκίνητης φάλαγγας, ανατολικά της Βρυσούλας.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

26/8/1944 4002

Συμμαχικό απόσπασμα και αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. επιτίθενται εναντίον γερμανικού μεταγωγικού τρένου στο Κούρνοβο. Οι απώλειες των Γερμανών είναι μεγάλες, ενώ καταστρέφεται μία ατμομηχανή και πολλά βαγόνια υφίστανται ζημιές.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

26/8/1944 4003

Ο Παπανδρέου επιστρέφει στο Κάιρο, μετά τη μυστική συνάντηση που είχε με τον Churchill στην Ιταλία.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 47 Saving, 31 Αυγ. 1944. F.O.371/43705/R14160.

27/8/1944 4004

Μεταδίδεται από το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. ότι αντάρτες των δυνάμεών του έστησαν ενέδρα σε γερμανικό τμήμα κοντά στη Θεσσαλονίκη. Κατά τη μάχη σκοτώθηκε μεγάλος αριθμός Γερμανών και καταστράφηκε ένα φορτηγό αυτοκίνητο.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

27/8/1944 4005

Μεταδίδεται από το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. ότι δύναμή του συγκρούσθηκε, κοντά στα Ιωάννινα, με Γερμανούς και δύναμη των Ταγμάτων Ασφαλείας. Σκοτώθηκαν 15 Γερμανοί και 125 άνδρες των Ταγμάτων.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

27/8/1944 4006

Μεταδίδεται ότι η R.A.F. πραγματοποίησε επιδρομή στη Ζάκυνθο, κατά την οποία σκοτώθηκαν 6 Γερμανοί και τραυματίσθηκαν 35.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

27/8/1944 4007

Ο Ζέρβας τηλεγραφεί ότι οι Γερμανοί έκαψαν τμήμα των χωριών Βροσίνα και Βλαχώρι, ως αντίποινα για την επίθεση δυνάμεών του εναντίον γερμανικής μηχανοκίνητης φάλαγγας στις 25 Αυγούστου. Στο Βλαχώρι σκοτώθηκαν πολλοί κάτοικοι, οκτώ μάλιστα κάηκαν ζωντανοί.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7805, 4 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15286.

27/8/1944 4008

Ο Σβώλος ζητεί από την Κυβέρνηση να δηλώσει ότι οι υπεύθυνοι των εγκλημάτων των Ταγμάτων Ασφαλείας θα τιμωρηθούν ως εγκληματίες πολέμου. Τονίζει ότι η τρομοκρατία που ασκούν τα Τάγματα έχει πλέον ξεπεράσει κάθε προηγούμενο. Ιδιαίτερα μάλιστα στην Αθήνα και στον Πειραιά, όπου δόθηκε διαταγή να επιστρατευθούν 20.000 άνδρες στα Τάγματα, ενώ 3.000 έως 6.000 άτομα έχουν συλληφθεί και έχουν σταλεί στη Γερμανία και 114 σκοτώθηκαν από τους Γερμανούς και τα Τάγματα σε επιχειρήσεις.

Σβώλος προς Ελληνική Κυβέρνηση.
27 Αυγ. 1944. F.O.371/43692/R14790.

27 - 28/8/1944 4009

Συμμαχικό απόσπασμα και αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. πραγματοποιούν νυκτερινή επιχείρηση εναντίον ορυχείου χρωμίου στο Μαυροδένδρι. Σύμφωνα με τις βρετανικές πηγές, σκοτώνονται 67 Γερμανοί και συλλαμβάνονται 14. Επίσης καταστρέφονται αποθήκες και εξοπλισμός του ορυχείου και κυριεύονται όπλα και ένας ασύρματος. Σύμφωνα, ωστόσο, με πηγές του Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ., οι γερμανικές απώλειες ανέρχονται σε 68 νεκρούς και τραυματίες και 28 αιχμαλώτους.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

28/8/1944 4010

Ο Wilson διαβεβαιώνει τον Churchill ότι οι προετοιμασίες για την κάθοδο [των συμμαχικών δυνάμεων] στην Ελλάδα θα έχουν ολοκληρωθεί μέχρι τις 11 Σεπτεμβρίου. Η επιχείρηση φέρει πλέον το όνομα MANNA.

Churchill προς Eden, Ismay για το Συμβούλιο C.O.S.
Prime Minister's Personal Minute M 942/4, 29 Αυγ. 1944. F.O.371/43716/R13636.

28/8/1944 4011

Σύμφωνα με το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ., οι γερμανικές δυνάμεις πραγματοποίησαν εκκαθαριστική επιχείρηση στην περιοχή Καρουτών, μεταξύ 24 και 28 Αυγούστου. Κατά τις μάχες που σημειώθηκαν με τους αντάρτες, σκοτώθηκαν 300 Γερμανοί.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

28/8/1944 4012

Ο Boxshall ενημερώνει τον Laskey ότι οι Γερμανοί, που βρίσκονται στη Ζάκυνθο, προτίθενται, εάν υποχρεωθούν να εγκαταλείψουν το νησί, να πάρουν μαζί τους όλους τους Βρετανούς υπηκόους, που ζουν εκεί, ως αιχμαλώτους πολέμου, τους οποίους θα μπορούσαν να ανταλλάξουν στο μέλλον.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7764, 28 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R13846.

29/8/1944 4013

Σύμφωνα με το σχέδιο της Επιχείρησης MANNA, σε πρώτη φάση, θα ριφθεί στην περιοχή της Αθήνας μία ταξιαρχία Βρετανών και Ελλήνων αλεξιπτωτιστών, οι οποίοι θα καταλάβουν το αεροδρόμιο και κατόπιν την πόλη. Σε δεύτερη φάση, μόλις το αεροδρόμιο είναι ασφαλές, θα προσγειωθούν αμέσως οι Έλληνες υπουργοί και θα ακολουθήσουν τους αλεξιπτωτιστές στην Αθήνα. Ταυτόχρονα το βρετανικό Ναυτικό θα εκτελεί επιχειρήσεις έξω από τον Πειραιά, ώστε να αποβιβασθεί το γρηγορότερο μία μηχανοκίνητη ταξιαρχία τεθωρακισμένων. Τέλος, σε τρίτη φάση, θα ξεκινήσουν οι κινήσεις της U.N.R.R.A.

Churchill προς Eden, Ismay για το Συμβούλιο C.O.S.
Prime Minister's Personal Minute M 942/4, 29 Αυγ. 1944. F.O.371/43716/R13636.

29/8/1944 4014

Η ελληνική Κυβέρνηση δεν γνωρίζει τίποτα σχετικά με την Επιχείρηση MANNA. Ο Churchill τονίζει στον Eden και το Συμβούλιο C.O.S. ότι, όταν θα επίκειται η έναρξη της επιχείρησης, θα ενημερωθούν σχετικά μόνο τα μέλη της Κυβέρνησης που βρίσκονται στην Ιταλία.

Churchill προς Eden, Ismay για το Συμβούλιο C.O.S.
Prime Minister's Personal Minute M 942/4, 29 Αυγ. 1944. F.O.371/43716/R13636.

29/8/1944 4015

Σύμφωνα με το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ., αντάρτες του επιτίθενται εναντίον γερμανικής φάλαγγας κοντά στη Βασιλική. Οι απώλειες των Γερμανών είναι 30 άνδρες.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

29/8/1944 4016

Αντάρτες του Ζέρβα επιτίθενται εναντίον γερμανικής φρουράς κοντά στην Καστροσυκιά. Σκοτώνονται δύο Γερμανοί.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

29 - 29/8/1944 4017

Κατά τη διάρκεια της νύκτας, αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. καταστρέφουν σιδηροδρομικό συρμό κοντά στην Αμφίκλεια.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

30/8/1944 4018

Ο Barker-Benfield διαπιστώνει, κατά την παραμονή του στην Ελλάδα, και μετά από επίσκεψη στο Αρχηγείο του Ζέρβα, ότι, αν και ο Ε.Λ.Α.Σ. είχε την πρωτοβουλία για όλες τις επιθέσεις εναντίον του Ε.Δ.Ε.Σ., ευθύνη για την κατάσταση φέρει και ο Ζέρβας, καθώς εκμεταλλεύθηκε υπέρ το δέον ορισμένα επεισόδια. Επισημαίνει ότι μεταξύ των δυνάμεων του Ζέρβα, υφίστανται μονάδες που διάκεινται εχθρικότερα προς τον Ε.Λ.Α.Σ. παρά προς τους Γερμανούς και δημιουργούν εμπόδια στις αντιστασιακές δραστηριότητες. Συζήτησε το θέμα ανοικτά με τον Ζέρβα και είναι ικανοποιημένος από τη διαβεβαίωσή του ότι θα ακολουθήσει, πλέον, καθαρά αντιγερμανική πολιτική. Η κατάσταση βελτιώθηκε πριν ακόμη αναχωρήσει από την περιοχή.

F.O.
Minute (Laskey), 20 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15286.

30/8/1944 4019

Μεταδίδεται από το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. ότι δύναμή του πραγματοποίησε επιχείρηση εναντίον σιδηροδρομικού συρμού κοντά στον Πλαταμώνα. Ανατινάχθηκε ολόκληρος ο συρμός, που έφερε 48 βαγόνια.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

30/8/1944 4020

Μεταδίδεται από το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. ότι αντάρτες των δυνάμεών του ναρκοθέτησαν οδό κοντά στον Τίρναβο, με αποτέλεσμα να σκοτωθούν 26 Γερμανοί, να τραυματισθούν τρεις και να ανατιναχθεί ένα φορτηγό αυτοκίνητο.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

30/8/1944 4021

Μεταδίδεται από το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. ότι δύναμή του ναρκοθέτησε οδό κοντά στην Καλαμπάκα, με αποτέλεσμα να σκοτωθούν 18 Γερμανοί, να τραυματισθούν τέσσερις και να ανατιναχθεί ένα φορτηγό αυτοκίνητο.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

30/8/1944 4022

Σύμφωνα με πηγές του Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ., αντάρτες του στήνουν ενέδρα εναντίον γερμανικής δύναμης στην περιοχή της Γραβιάς. Κατά τη μάχη σκοτώνονται οκτώ Γερμανοί.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

[30/8/1944] 4023

Η συμμαχική αεροπορία πραγματοποιεί επιδρομή, πιθανώς στις 30 Αυγούστου, στο σιδηροδρομικό σταθμό Λεπτοκαρυάς. Σκοτώνονται οκτώ Γερμανοί, τραυματίζονται 15 και καταστρέφεται μία σιδηροδρομική μηχανή και δύο φορτηγά βαγόνια.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

30/8/1944 4024

Τρεις Γερμανοί στρατηγοί, οι διοικητές της Κρήτης, της Αλβανίας και της Θεσσαλονίκης, συναντώνται στα Ιωάννινα. Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με βρετανικές πηγές, το γερμανικό ηθικό είναι χαμηλό, λόγω των επιχειρήσεων της βρετανικής αεροπορίας και των ανταρτών.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7800, 4 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R14558.

30/8/1944 4025

Το F.O. τηλεγραφεί στον Knatchbull-Hugessen ότι, κατ' αρχήν, είναι αντίθετο στο ενδεχόμενο να καταληφθούν η Χίος και η Μυτιλήνη από τους Τούρκους. Θα ήταν προτιμότερο τα νησιά να καταληφθούν είτε από τους Βρετανούς είτε από τους Έλληνες, αμέσως μετά την παράδοση των γερμανικών δυνάμεων στους Τούρκους. Η στρατιωτική πλευρά του θέματος εξετάζεται και θα του σταλούν οδηγίες το συντομότερο. Στο μεταξύ δεν θα πρέπει να ενθαρρύνει τυχόν σκέψη του Τούρκου Πρωθυπουργού ότι οι Βρετανοί συναινούν στην κατάληψη των νησιών από την Τουρκία.

F.O. προς Knatchbull-Hugessen.
Τηλ. 1132, important, άκρως απόρρ., 30 Αυγ. 1944. F.O.371/43691/R13051.

30/8/1944 4026

Οι Εμμ. Σοφούλης, Δ. Χέλμης και Τσακόπουλος ορκίζονται υπουργοί άνευ χαρτοφυλακίου, αντικαθιστώντας τους Βενιζέλο, Μυλωνά και Ρέντη, που είχαν υποβάλει τις παραιτήσεις τους. Ο Παπανδρέου αναλαμβάνει το Υπουργείο Ναυτικών αντί του Μυλωνά.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 48 Saving, 3 Σεπτ. 1944. F.O.371/43705/R14393.
Leeper προς F.O.
Τηλ. 638, important, 31 Αυγ. 1944. F.O.371/43734/R13680.

30/8/1944 4027

Μετά την ορκωμοσία των νέων υπουργών της Κυβέρνησης, ο Γεώργιος Β΄ αναχωρεί για επίσκεψη στο Λονδίνο.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 48 Saving, 3 Σεπτ. 1944. F.O.371/43705/R14393.

30/8/1944 4028

Ο Παπανδρέου τονίζει στον Leeper ότι το μόνο του σχέδιο είναι να αφιχθεί η Κυβέρνηση στην Αθήνα. Ο Leeper ενημερώνει το F.O. ότι, στο πλαίσιο αυτό, ο Έλληνας Πρωθυπουργός έχει ορίσει ένα στρατιωτικό και έναν πολιτικό διοικητή στην Αθήνα. Ο Στρατιωτικός Διοικητής, [Σπηλιωτόπουλος], θα είναι υπεύθυνος για την Αστυνομία και τη Χωροφυλακή, στις οποίες αποστέλλονται όπλα από το Γ.Ε.Σ. σε συνεργασία με το Συμμαχικό Στρατηγείο, μέσω του ίδιου του Στρατιωτικού Διοικητή.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 628, άκρως απόρρ., 30 Αυγ. 1944. F.O.371/43716/R13651.

30/8/1944 4029

Φθάνουν στο Bari οι πέντε αντιπρόσωποι της Π.Ε.Ε.Α. που θα αναλάβουν υπουργεία στην Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας. Μαζί τους φθάνουν και η σύζυγος του Σβώλου, ο Καρβούνης, καθώς και ένας ακόμη συνεργάτης τους. Οι μέλλοντες υπουργοί πρόκειται να ορκισθούν ενώπιον του Διαδόχου.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 635, immediate, 30 Αυγ. 1944. F.O.371/43734/R13620.

30/8/1944 4030

Ο Leeper τηλεγραφεί ότι η Force 133 ζητεί επειγόντως να μεταφερθεί από το Bari στο Κάιρο η ομάδα των υπουργών της Π.Ε.Ε.Α.

Leeper προς Bari.
Τηλ. 26, 30 Αυγ. 1944. F.O.371/43734/R13652.

30 - 31/8/1944 4031

Οι Γερμανοί πυρπολούν, κατά τη διάρκεια της νύκτας, το Λιδορίκι, ως αντίποινα.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

31/8/1944 4032

Το P.W.E. δίνει οδηγίες στην Ελληνική Υπηρεσία του B.B.C. να μην αναφέρεται στην υποχώρηση των γερμανικών δυνάμεων, να συμβουλεύσει έμμεσα τους Έλληνες να προετοιμασθούν, για να αντιμετωπίσουν ενδεχόμενη νέα κατάσταση πραγμάτων, προειδοποιώντας τους ότι πρέπει να σχεδιάσουν τη φύλαξη δη-

μόσιων και ιδιωτικών ιδιοκτησιών, σε περίπτωση που σημειωθεί γερμανική υποχώρηση.

P.W.E. Weekly Directive 1-8 Σεπτ. 1944.
31 Αυγ. 1944. F.O.371/43708/R13212.

31/8/1944 4033

Το P.W.E. δίνει οδηγίες στην Ελληνική Υπηρεσία του B.B.C. να τηρήσει αυστηρή γραμμή προς τη Βουλγαρία, έχοντας υπόψη της τα όσα υφίστανται οι Έλληνες από τους Βουλγάρους· να αναφέρεται στα ελληνικά αιτήματα σχετικά με τη Βουλγαρία, αλλά να αντιμετωπίζει τον επανακαθορισμό των συνόρων, ως ζήτημα που θα αντιμετωπισθεί από τη συνδιάσκεψη για την ειρήνη, [μετά το τέλος του πολέμου].

P.W.E. Weekly Directive 1-8 Σεπτ. 1944.
31 Αυγ. 1944. F.O.371/43708/R13212.

31/8/1944 4034

Οι C.O.S. συμφωνούν με το F.O. ότι θα είχε μεγάλη πολιτική σημασία η άμεση άφιξη της ελληνικής Κυβέρνησης στην Πελοπόννησο, με την υποστήριξη βρετανικών δυνάμεων, σε περίπτωση που οι Γερμανοί εκκενώσουν μόνο αυτή την περιοχή της Ελλάδας. Θεωρούν, εξάλλου, ότι δεν είναι πραγματοποιήσιμη η πρόταση του Sargent να μεταφερθεί η Κυβέρνηση στην Κρήτη, εάν τελικά μόνο η Κρήτη εκκενωθεί, λόγω έλλειψης μεταφορικών μέσων. Η ίδια η Κυβέρνηση, ωστόσο, θα επιθυμούσε να μεταφερθεί στην Κρήτη, εάν αποδειχθεί ότι οι Γερμανοί θα παραμείνουν για μεγάλο διάστημα στην υπόλοιπη χώρα.

F.O.
Minute (Laskey), 31 Αυγ. 1944. F.O.371/43716/R13637.

31/8/1944 4035

Μεταδίδεται από το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. ότι δυνάμεις του πραγματοποίησαν επιθέσεις εναντίον σιδηροδρομικών συρμών κοντά στη Στίρφακα και στο Λιανοκλάδι. Ανατινάχθηκαν δύο συρμοί και προκλήθηκαν ζημιές σε σιδηροδρομική σήραγγα.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

31/8/1944 4036

Μεταδίδεται ότι οι Γερμανοί εκτέλεσαν 57 άτομα στην Καλλιθέα, ως αντίποινα για τις ένοπλες επιθέσεις εναντίον αξιωματικών τους στην Αθήνα.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

31/8/1944 4037

Εκδηλώνεται γερμανική επίθεση εναντίον θέσεων του Ζέρβα στη Μενίνα. Κατά τη διάρκεια της μάχης σκοτώνονται 20 Γερμανοί.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

31/8/1944 4038

Μεταδίδεται ότι δύναμη του Ε.Λ.Α.Σ. πραγματοποίησε επιχείρηση εναντίον σιδηροδρομικού συρμού στην περιοχή μεταξύ Βόλου - Λάρισας. Σκοτώθηκαν 30 Γερμανοί και καταστράφηκαν μία μηχανή και πολλά επιβατικά βαγόνια.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

31/8/1944 4039

Ο μεσολαβητής του Lanz ενημερώνει τον Barnes ότι θα συναντηθεί άμεσα με τον Ανώτατο Διοικητή των γερμανικών δυνάμεων στην Ελλάδα, για να συζητήσει τους όρους της ανακωχής. Ζητεί να σταματήσουν οι συζητήσεις περί γερμανικής ανακωχής με τον Ε.Δ.Ε.Σ.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7785, 1 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R14558.

31/8/1944 4040

Ζητείται από τον Barnes να μη συναντηθεί, σε καμία περίπτωση, ο ίδιος με τον Lanz, ούτε να προβεί σε υποσχέσεις περί ανακωχής. Επίσης, να αναφέρει αν διεξάγονται ή όχι διαπραγματεύσεις μεταξύ του Ε.Δ.Ε.Σ. και των Γερμανών.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7785, 1 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R14558.

31/8/1944 4041

Η Ε.Κ.Κ.Α. τηλεγραφεί στον Παπανδρέου και στον Καρτάλη, διαμαρτυρόμενη για το διορισμό του Σπηλιωτόπουλου ως Στρατιωτικού Διοικητή Αθηνών, τον οποίο θεωρεί ακατάλληλο για τη συνένωση των αντιστασιακών οργανώσεων. Ζητεί να σταλεί στην Ελλάδα εξουσιοδοτημένο μέλος της Κυβέρνησης, για να αναλάβει το έργο αυτό.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7868, 16 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15253.

31/8/1944 4042

Ο Knatchbull-Hugessen τηλεγραφεί στο F.O. ότι υπάρχουν πληροφορίες πως οι Γερμανοί ετοιμάζονται να εκκενώσουν τη Χίο. Έχουν διατάξει όλα τα καΐκια να βρίσκονται σε ετοιμότητα στις 4 Σεπτεμβρίου, ενώ η Gestapo και οι Γερμανοί εργαζόμενοι στις οικονομικές υπηρεσίες αναμένεται να εγκαταλείψουν το νησί στις 31 Αυγούστου ή την 1η Σεπτεμβρίου.

Knatchbull-Hugessen προς F.O.
Τηλ. 1445, immediate, 31 Αυγούστου 1944. F.O.371/43691/R13679.

31/8/1944 4043

Άφιξη στο Κάιρο των αντιπροσώπων του Ε.Α.Μ. Σβώλου, Ασκούτση, Τσιριμώκου, Πορφυρογένη και Ζέβγου, που θα συμμετάσχουν στην Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας. Ο Leeper σημειώνει ότι μόνον οι δύο τελευταίοι είναι μέλη του Κ.Κ.Ε.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 638, important, 31 Αυγ. 1944. F.O.371/43734/R13680.
Leeper προς F.O.
Τηλ. 48 Saving, 3 Σεπτ. 1944. F.O.371/43705/R14393.

31/8/1944 4044

Ο Ανώτατος Στρατιωτικός Διοικητής Μέσης Ανατολής τηλεγραφεί στο Συμμαχικό Στρατηγείο, σε συνέχεια του από 27 Αυγούστου τηλεγραφήματός του SD/35461, τη σύνθεση των στρατιωτικών δυνάμεων, υπηρεσιών και υλικού που θα μεταφερθούν στην Ελλάδα, όπως διαμορφώθηκε τελικά από τους Scobie και Hughes. Πρόκειται για βρετανικές μονάδες, τμήματα του A.M.L., τμήμα του Γ.Ε.Σ., καθώς και τη βρετανική Πρεσβεία. Περιλαμβάνονται 210 Βρετανοί αξιωματικοί και 908 οπλίτες, καθώς και 224 οχήματα.

Ανώτατος Στρατιωτικός Διοικητής Μέσης Ανατολής προς Συμμαχικό Στρατηγείο.
Τηλ. SD/36362, immediate, άκρως απόρρ., 31 Αυγ. 1944. F.O.371/43734/R14522.

Αύγ. 1944 4045

Κατά το πρώτο δεκαπενθήμερο του Αυγούστου, ο Ράλλης αυξάνει τον αριθμό των ανδρών των Ταγμάτων Ασφαλείας, καλώντας προς κατάταξη, με ατομικές προσκλήσεις, 2.000 περίπου νέους, γόνους κυρίως επιχειρηματιών, εμπόρων και άλλων αξιοσέβαστων οικογενειών. Το γεγονός, όπως αναφέρεται σε έκθεση προς τον Παπανδρέου, έχει οξύνει την κατάσταση στην Αθήνα.

Leeper προς Eden.
Αριθ. 177, 4 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R147898.

Αύγ. 1944 4046

Κατά τη διάρκεια του Αυγούστου η Ε.Δ.Β.Ε. διένειμε 312 ζεύγη υποδημάτων στην Εύβοια και 250 στη βόρεια Πελοπόννησο και στο Κιάτο. Επίσης διένειμε 910 τεμάχια ρουχισμού στην Εύβοια, 390 στη βόρεια Πελοπόννησο και στο Κιάτο, 1494 στην Καλαμάτα και 3.111 στην Κέρκυρα.

Υπουργείο Εξωτερικών Σουηδίας προς F.O.
Aide-memoire, 20 Νοεμ. 1944. F.O.371/43722/R21324.

Αύγ. 1944 4047

Η τιμή του ψωμιού στην Αθήνα, κατά τη διάρκεια του Αυγούστου, διαμορφώνεται ως εξής: 1-20 Αυγούστου 300.000 δρχ. η οκά, 21-27 του μηνός 500.000 δρχ. και 28-31 του μηνός 1.000.000 δρχ.

Υπουργείο Εξωτερικών Σουηδίας προς F.O.
Aide-memoire, 20 Νοεμ. 1944. F.O.371/43722/R21324.

Αύγ. 1944 4048

Κατά τη διάρκεια του Αυγούστου η Ε.Δ.Β.Ε. διένειμε στην περιοχή της Αθήνας και του Πειραιά: 1) καθημερινή μερίδα ψωμιού 80 δράμια (256 γραμμάρια) σε 1.237.000 περίπου κατόχους δελτίων ψωμιού, 17.000 κατόχους προσωρινών δελτίων ψωμιού και 39.000 άτομα που δικαιούνται συλλογικών συσσιτίων, (αστυνομικούς, νοσηλευόμενους, φυλακισμένους κ.λπ.)· 2) 40 δράμια επιπλέον σε 50.000 εργάτες κοινής ωφελείας και 7.750 κατόχους κόκκινης κάρτας, (φυματικούς και αναπήρους), 100 δράμια επιπλέον σε 4.255 παιδιά των κατασκηνώσεων και 30 δράμια σε 300 πολιτικούς κρατουμένους· 3) στους 1.250.000

περίπου κατόχους δελτίων τροφίμων από 1 οκά ρεβύθια, 1 κονσέρβα ψάρι, 1 πακέτο σούπα σκόνη, 200 δράμια σιτάρι και 100 δράμια ζάχαρη· 4) σε 273.000 περίπου παιδιά 200 δράμια μακαρόνια, 1 κονσέρβα ψάρι και 1 πακέτο σούπα.

Υπουργείο Εξωτερικών Σουηδίας προς F.O.
Aide-memoire, 20 Νοεμ. 1944. F.O.371/43722/R21324.

Αύγ. 1944 4049

Ο όγκος των τροφίμων που διανέμει η Ε.Δ.Β.Ε. στην επαρχία, κατά τη διάρκεια του Αυγούστου, ξεπερνά κάθε προηγούμενο και ανέρχεται σε 14.000.000 οκάδες συνολικά. Πρόκειται, κατά προσέγγιση, για: 7.500.000 οκάδες σιτάρι, 2.500.000 αλεύρι, 2.600.000 ρεβύθια, 420.000 κονσέρβες ψάρι και 47.000 ελαιόλαδο, το τελευταίο αποκλειστικά στην περιοχή της Θεσσαλονίκης. Επιπλέον διανέμεται στην Καλαμάτα φορτίο 1.350.000 οκάδων σταριού και 520.000 οκάδων ρεβυθιών. Υπολογίζεται, μη συμπεριλαμβανομένης της Μακεδονίας και της πόλης της Θεσσαλονίκης, ότι περίπου 1.250.000 άτομα έλαβαν από τέσσερις οκάδες αλεύρι, από τα οποία τα 683.000 περίπου, που ήταν άπορα, έλαβαν και συσσίτιο.

Υπουργείο Εξωτερικών Σουηδίας προς F.O.
Aide-memoire, 20 Νοεμ. 1944. F.O.371/43722/R21324.

Αύγ. 1944 4050

Κανένα φορτίο τροφίμων δεν έφθασε στην Κρήτη κατά τη διάρκεια του Αυγούστου. Ένα πλοίο με φορτίο σταριού από τον Καναδά, το οποίο προσέγγισε τον Άγιο Νικόλαο, υποχρεώθηκε από τις Αρχές Κατοχής να κατευθυνθεί στον Πειραιά για στρατιωτικούς λόγους. Στα νησιά του Αιγαίου μεταφέρθηκαν 65.000 οκάδες τρόφιμα, που αποτελούν μόνο το 12% του προγράμματος βοήθειας της Ε.Δ.Β.Ε. Αντίθετα, στις Κυκλάδες διανεμήθηκαν τρόφιμα που κάλυψαν το 60% του προγράμματος.

Υπουργείο Εξωτερικών Σουηδίας προς F.O.
Aide-memoire, 20 Νοεμ. 1944. F.O.371/43722/R21324.

Αύγ. 1944 4051

Κατά τη διάρκεια του Αυγούστου ο αριθμός των γεννήσεων στην Αθήνα και στον Πειραιά ανήλθε σε 2.091 και των θανάτων σε 1533.

Υπουργείο Εξωτερικών Σουηδίας προς F.O.
Aide-memoire, 20 Νοεμ. 1944. F.O.371/43722/R21324.

Αύγ. 1944 4052

Κατά τη διάρκεια του Αυγούστου η Ε.Δ.Β.Ε. μετέφερε με φορτηγά 49.257 τόννους τροφίμων και ειδών ρουχισμού στην Αθήνα και στον Πειραιά, καθώς και 620 τόννους στην επαρχία. Στην Αθήνα και στον Πειραιά το 32% των αγαθών μεταφέρθηκε με οχήματα της Επιτροπής, η οποία παρέλαβε 14.800 γαλόνια καυσίμων από τον Καναδά και 11.336 γαλόνια από τις γερμανικές Αρχές Κατοχής.

Υπουργείο Εξωτερικών Σουηδίας προς F.O.
Aide-memoire, 20 Νοεμ. 1944. F.O.371/43722/R21324.

Αύγ. 1944 4053

Το σύνολο των συμμαχικών δυνάμεων στην Κρήτη και στα νησιά του Αιγαίου ανέρχεται σε 365 άτομα περίπου: 65 μέλη της Σ.Σ.Α. και περίπου 300 αντάρτες.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

Αύγ. 1944 4054

Η δύναμη των συμμαχικών στρατευμάτων στην Ελλάδα είναι συνολικά 47.493 άτομα: 493 άνδρες της Σ.Σ.Α. και του βρετανικού στρατεύματος, 35.000 αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ., 10.000 του Ζέρβα και 2.000 των Καπεταναίων.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

Αύγ. 1944 4055

Κατά τη διάρκεια του Αυγούστου, στα πλαίσια επιχειρήσεων αντιποίνων, εκτελέσθηκαν 142 Έλληνες, συνελήφθησαν 450, καταστράφηκαν 3.038 κατοικίες και 27 ολόκληρα χωριά. Επίσης κατασχέθηκαν 15.000 αιγοπρόβατα και 1200 υποζύγια. Οι Γερμανοί προέβησαν στο σύνολο των αντιποίνων, εκτός 38 κατοικιών που καταστράφηκαν από τους Βουλγάρους. Εξάλλου, δεν έχει γίνει γνωστός ο σημαντικός αριθμός όσων μεταφέρθηκαν από την Αθήνα για την εκτέλεση καταναγκαστικής εργασίας.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

Αύγ. 1944 4056

Κατά τις επιχειρήσεις των ανταρτών και της Σ.Σ.Α., όπως μεταδόθηκε τον Αύγουστο, οι απώλειες των Γερμανών, (νεκροί - τραυματίες - αιχμάλωτοι), ήταν 1896 άτομα, των Ιταλών συνεργατών τους 104 νεκροί και τραυματίες και των Ταγμάτων Ασφαλείας 40 νεκροί. Κυριεύθηκε αριθμός πολεμοφοδίων, 200 υποζύγια και 3 καΐκια. Καταστράφηκαν 33 σιδηροδρομικές μηχανές, 349 βαγόνια, 6 τεθωρακισμένα, 2 σήραγγες, 2 αποθήκες καυσίμων και 2 καΐκια.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

Αύγ. 1944 4057

Σύμφωνα με αναφορές που έγιναν κατά τη διάρκεια του Αυγούστου από το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ., στις επιχειρήσεις αντιποίνων των Αρχών Κατοχής εκτελέσθηκαν 441 άτομα, συνελήφθησαν 6.000 και καταστράφηκαν 20 χωριά, 271 κατοικίες και 2 εκκλησίες. Τα Τάγματα Ασφαλείας κατέστρεψαν 150 κατοικίες, ενώ οι υπόλοιπες πράξεις εκτελέσθηκαν από τους Γερμανούς.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

Αύγ. 1944 4058

Σύμφωνα με αναφορές του Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ., που έγιναν κατά τη διάρκεια του Αυγούστου, οι απώλειες του εχθρού, (νεκροί - τραυματίες - αιχμάλωτοι), από τις επιχειρήσεις δυνάμεών του, ανήλθαν σε 3.384 άτομα. Πρόκειται για 2.930 Γερμανούς, 424 άνδρες των Ταγμάτων Ασφαλείας και 30 Βουλγάρους. Επίσης κυριεύθηκαν 165 όπλα, 2 φορτηγά και 3 μικρά σκάφη, ενώ καταστράφηκαν 8 σιδηροδρομικές μηχανές, 58 βαγόνια, 1200 μέτρα σιδηροδρομικής γραμμής, 4 τεθωρακισμένα, μία γέφυρα και μία σήραγγα.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

Αύγ. 1944 4059

Κατά τη διάρκεια επιχειρήσεων ανταρτών στην Κρήτη και στα νησιά του Αιγαίου, σύμφωνα με τις αναφορές του Αυγούστου, σκοτώθηκαν 7 Γερμανοί και συνελήφθησαν 5 αιχμάλωτοι. Επίσης άλλοι 50 Γερμανοί σκοτώθηκαν ή τραυματίσθηκαν, [αλλά δεν σημειώνονται οι συνθήκες των απωλειών αυτών].

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

Αύγ. 1944 4060

Κατά τη διάρκεια του Αυγούστου οι Γερμανοί, σύμφωνα με επίσημη έκθεσή τους, εκτέλεσαν στην Κρήτη 489 άτομα και συνέλαβαν 599, ως αντίποινα.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

Αύγ. - Σεπτ. 1944 4061

Καμία γενική κρατική διανομή τροφίμων δεν πραγματοποιήθηκε κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ Αυγούστου και Σεπτεμβρίου στην Αθήνα και στην επαρχία, εκτός από τη διανομή του φορτίου ζάχαρης και μπιζελιών, που μετέφερε το πλοίο "Hallaren".

Υπουργείο Εξωτερικών Σουηδίας προς F.O.
Aide-memoire, 20 Νοεμ. 1944. F.O.371/43722/R21324.
Υπουργείο Εξωτερικών Σουηδίας προς F.O.
Μνημόνιο, 23 Νοεμ. 1944. F.O.371/43722/R21325.

1/9/1944 4062

Ο Laskey εκφράζει την ικανοποίησή του προς τον Boxshall για τα επιτυχή αποτελέσματα της επιχείρησης διανομής τροφίμων και άλλων εφοδίων προς τον ελληνικό πληθυσμό, η οποία οργανώθηκε στις περιοχές που ελέγχει ο Ε.Λ.Α.Σ. Σημειώνει ότι οι σχετικές πληροφορίες, που προέρχονται από έκθεση του Hammond, θα είναι χρήσιμες στην U.N.R.R.A.

D. S. Laskey (F.O.) προς Ταγματάρχη E. G. Boxshall (S.O.E.).
1 Σεπτ. 1944. F.O.371/43691/R13847.

1/9/1944 4063

Μεταδίδεται ότι οι Γερμανοί πυρπόλησαν πέντε χωριά στο νομό Κοζάνης, ως αντίποινα για την επίθεση εναντίον του ορυχείου χρωμίου στο Μαυροδένδρι.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

1/9/1944 4064

Σύμφωνα με το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ., αντάρτες του επιτίθενται εναντίον γερμανι-

κής φάλαγγας στο Αμύνταιο και προκαλούν απώλειες 14 ανδρών στους Γερμανούς.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

1/9/1944 4065

Μεταδίδεται ότι αντάρτες εκτέλεσαν δοσίλογους και προδότες στη Χίο.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

1/9/1944 4066

Μεταδίδεται ότι περίπολος του Ζέρβα συγκρούσθηκε με γερμανική περίπολο στο Εμίν Αγά. Σκοτώθηκαν οκτώ Γερμανοί και τέσσερις συνελήφθησαν.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

1/9/1944 4067

Αντάρτες του Ζέρβα επιτίθενται εναντίον γερμανικής φάλαγγας στην οδό Άρτας - Ιωαννίνων. Σκοτώνονται 130 Γερμανοί και συλλαμβάνονται αιχμάλωτοι 29.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

1/9/1944 4068

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. στήνουν ενέδρα εναντίον των Γερμανών, κοντά στην Καστοριά. Κατά τη μάχη που ακολουθεί σκοτώνονται επτά Γερμανοί.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

1/9/1944 4069

Η ελληνική Κυβέρνηση ζητεί, μέσω του Ρωμανού, διευκρινήσεις σχετικά με το περιεχόμενο του μηνύματος του Churchill προς τον ιταλικό λαό στις 28 Αυγούστου. Επισημαίνει ότι στο σχετικό κείμενο, που έχει υπόψη της, δεν γίνεται αναφορά στην ιταλική επίθεση εναντίον της Ελλάδας, ενώ αναφέρονται οι επιθέσεις του Άξονα εναντίον της Γαλλίας και της Βρετανίας.

Ρωμανός προς Howard.
Αριθ. 5791/ST/4/44, 1 Σεπτ. 1944. F.O.371/43748/R14002.

1/9/1944 4070

Ο Barnes τονίζει σε τηλεγράφημά του ότι μόνο εκείνος διεξάγει διαπραγματεύσεις με τον Lanz. Οι Γερμανοί, ωστόσο, θεωρούν ότι ο ίδιος, ως αντιπρόσωπος του Γ.Σ.Μ.Α., μπορεί να διατάξει τον Ε.Δ.Ε.Σ. να τηρήσει οποιαδήποτε ανακωχή. Διαβεβαιώνει ότι ακολουθεί ακριβώς τις οδηγίες που λαμβάνει και ότι δεν τρέφει ιδιαίτερη επιθυμία να συναντήσει τον Lanz ή να συνεχίσει τις διαπραγματεύσεις αυτές. Ο Ε.Δ.Ε.Σ. δεν γνωρίζει τίποτα σχετικά, ούτε έχει αναλάβει διαπραγματεύσεις με τους Γερμανούς, και συνεχίζει εντατικά τις επιχειρήσεις εναντίον τους.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7842, 11 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R14558.

[2/9/1944] 4071

Αντάρτες του Ζέρβα επιτίθενται, πιθανώς στις 2 Σεπτεμβρίου, εναντίον γερμανικής φάλαγγας κοντά στο Κεράσοβο. Σκοτώνονται 200 Γερμανοί και 20 συλλαμβάνονται αιχμάλωτοι.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

2/9/1944 4072

Μεταδίδεται ότι οι Γερμανοί πυρπόλησαν 100 κατοικίες στα χωριά Μαλανδρίνο και Σκαλούλα, ως αντίποινα.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

2/9/1944 4073

Το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. μεταδίδει ότι οι Γερμανοί και τα Τάγματα Ασφαλείας εκτέλεσαν, ως αντίποινα, 17 κατοίκους του Αγίου Δημητρίου [Λακωνίας] και πυρπόλησαν το χωριό. Επίσης έκαψαν πολλές κατοικίες στα χωριά Αγόριανη, Βασαράς, Καστανιά και Λογγάστρα.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

2/9/1944 4074

Η Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ ανατινάσσει στην Αθήνα τέσσερις σιδηροδρομικές μηχανές, τοποθετώντας εκρηκτικά στο κάρβουνό τους. Η έκρηξη είναι μεγάλη. Οι Γερμανοί ελέγχουν πλέον όλα τα φορτία κάρβουνου, καθώς υποψιάζονται τη μέθοδο της συγκεκριμένης δολιοφθοράς.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7848, 12 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R14791.

2/9/1944 4075

Η Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ τηλεγραφεί ότι ο Felmy της διαβίβασε τους όρους παράδοσης των δυνάμεων της Wehrmacht. Η Wehrmacht θα τηρήσει την τάξη στην Αθήνα και δεν θα προκαλέσει καταστροφές σε δημόσια περιουσία, παρά μόνο εάν ο Ζέρβας και οι Σύμμαχοι επιτεθούν εναντίον των δυνάμεών της, κατά την υποχώρησή τους. Οι προτάσεις αυτές, που διαβιβάσθηκαν και μέσω του Μαζαράκη, εκτιμάται ότι αποτελούν προσπάθεια των Γερμανών να κερδίσουν χρόνο. Η Υπηρεσία απάντησε ότι, μόνο με την άνευ όρων παράδοση, υπάρχει περιθώριο συζήτησης τυχόν λεπτομερειών.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7868, 16 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15253.

2/9/1944 4076

Σύμφωνα με τις υπάρχουσες πληροφορίες, φαίνεται ότι ο Schimana είναι πρόθυμος να συζητήσει την υποχώρηση των δυνάμεων της Wehrmacht, ενώ ο Felmy είναι, σχεδόν, έτοιμος να συζητήσει την παράδοση τους, εάν θα μπορεί να σώσει τα προσχήματα. Ο Schimana, εξάλλου, θεωρεί ότι ο Felmy βρίσκεται σε διαπραγματεύσεις με τον Σπηλιωτόπουλο και ίσως επιχειρήσει να δημιουργήσει καχυποψία ή σύγκρουση με τους Συμμάχους.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7868, 16 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15253.

2/9/1944 4077

Αντάρτες επιτίθενται εναντίον γερμανικής φάλαγγας 29 οχημάτων και 180 ανδρών στην οδό Άρτας - Ιωαννίνων. Η φάλαγγα διαλύεται πλήρως, μετά από μάχη 14 ωρών.

Moyne προς F.O.
Τηλ. 2213, important, 23 Σεπτ. 1944. F.O.371/43682/R4289.

2/9/1944 4078

Αντάρτες εκτροχιάζουν σιδηροδρομικό συρμό στη γραμμή Αθήνας - Λαμίας. Ο αριθμός των τραυματιών είναι μεγάλος, καταστρέφεται μία μηχανή και έξι επιβατικά βαγόνια, ενώ η γραμμή παραμένει κλειστή για τις επόμενες 36 ώρες.

Moyne προς F.O.
Τηλ. 2213, important, 23 Σεπτ. 1944. F.O.371/43682/R4289.
Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

2/9/1944 4079

Ορκίζονται ενώπιον του Διαδόχου Παύλου, που εκτελεί χρέη Αντιβασιλέα, οι αντιπρόσωποι του Ε.Α.Μ.: Σβώλος ως Υπουργός Οικονομικών, Ασκούτσης ως Υπουργός Μεταφορών, Τσιριμώκος ως Υπουργός Εθνικής Οικονομίας, Ζέβγος ως Υπουργός Γεωργίας, Πορφυρογένης ως Υπουργός Εργασίας και Αγγελόπουλος ως Υφυπουργός Οικονομικών.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 48 Saving, 3 Σεπτ. 1944. F.O.371/43705/R14393.

2 - 3/9/1944 4080

Συμμαχικό απόσπασμα καταστρέφει τη σιδηροδρομική γραμμή Λαμίας - Λάρισας, σε μήκος ενός χιλιομέτρου, κατά τη διάρκεια της νύκτας της 2ας προς 3ης Σεπτεμβρίου.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

2 - 3/9/1944 4081

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. και συμμαχικό απόσπασμα πραγματοποιούν επιχείρηση εναντίον σιδηροδρομικού συρμού στη Θεσσαλία στις 2 προς 3 Σεπτεμβρίου. Καταστρέφεται μία μηχανή και τρία επιβατικά βαγόνια.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

3/9/1944 4082

Το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. αναφέρει ότι αντάρτες του συγκρούσθηκαν με δυνάμεις Γερμανών και Ταγμάτων Ασφαλείας στην Αθήνα. Σκοτώθηκαν τρεις Γερμανοί και 41 άνδρες των Ταγμάτων.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

3/9/1944 4083

Μεταδίδεται ότι αντάρτες του Ζέρβα έστησαν ενέδρα εναντίον των Γερμανών στην οδό Άρτας - Ιωάννινων. Κατά τη μάχη που ακολούθησε, σκοτώθηκαν 19 Γερμανοί και συνελήφθησαν αιχμάλωτοι 18.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

3/9/1944 4084

Το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. μεταδίδει ότι αντάρτες του επιτέθηκαν εναντίον των Γερμανών νοτίως της Άρτας. Σκοτώθηκαν πέντε Γερμανοί.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

3/9/1944 4085

Η Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ εκτελεί δολιοφθορά σε 840 κιβώτια εκρηκτικών στο αεροδρόμιο Χασανίου, τα οποία προορίζονταν για την καταστροφή δημοσίων έργων στην περιοχή Αττικής.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7848, 12 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R14791.

3/9/1944 4086

Ο Gavrilovic, Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Εξωτερικών της κυβέρνησης της Γιουγκοσλαβίας, που έφθασε στο Κάιρο στις 30 Αυγούστου, συναντάται με τον Παπανδρέου. Αναφέρει ότι ο Παπανδρέου του τόνισε πως η μεταπολεμική πολιτική της Ελλάδας στα Βαλκάνια θα βασίζεται στη συμφωνία της με την Τουρκία, ενώ η Γιουγκοσλαβία θα πρέπει να αποφασίσει, εάν θα ταχθεί με το μέρος της Βουλγαρίας ή της Ελλάδας.

Moyne προς F.O.
Τηλ. 2073, 4 Σεπτ. 1944. F.O.371/43762/R14079.

3/9/1944 4087

Ο Παπανδρέου αναφέρει στον Gavrilovic, σύμφωνα με τα λεγόμενα του τελευ-

ταίου, ότι η Ελλάδα θα προβάλει εδαφικές διεκδικήσεις έναντι της Γιουγκοσλαβίας, μετά τον πόλεμο, οι οποίες απορρέουν από την τριμερή συμφωνία του 1941 και αφορούν τη διευθέτηση των συνόρων. Στις αντιρρήσεις του Gavrilovic, απαντά ότι το θέμα θα μπορούσε να λυθεί από μικτή ελληνογιουγκοσλαβική επιτροπή, με τη συμμετοχή αντιπροσώπων των Συμμάχων, και τα σύνορα να αναθεωρηθούν σε άλλα σημεία υπέρ της Ελλάδας και σε άλλα υπέρ της Γιουγκοσλαβίας. Ο Gavrilovic πιστεύει ότι ο Παπανδρέου υπονοεί το Μαυροβούνιο.

Moyne προς F.O.
Τηλ. 2073, 4 Σεπτ. 1944. F.O.371/43762/R14079.

3/9/1944 4088

Αντάρτες καταλαμβάνουν την Καστοριά και υποστηρίζουν ότι κατέστρεψαν στην Κλεισούρα 30 φορτηγά γερμανικής φάλαγγας, που εγκατέλειψε την περιοχή.

Moyne προς F.O.
Τηλ. 2213, important, 23 Σεπτ. 1944. F.O.371/43682/R4289.

3/9/1944 4089

Η ελληνική Κυβέρνηση αποδέχεται τους όρους του αγγλο-αμερικανικού σχεδίου για τη βουλγαρική ανακωχή. Το σχέδιο αυτό είχε κοινοποιηθεί στην Κυβέρνηση την 1η Σεπτεμβρίου.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 48 Saving, 3 Σεπτ. 1944. F.O.371/43705/R14393.

3/9/1944 4090

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι, σύμφωνα με μυστικές εκθέσεις που έλαβε ο Παπανδρέου από την Αθήνα, διάφορα μέλη της Κυβέρνησης Αθηνών βρίσκονται σε διαπραγματεύσεις με τους Γερμανούς, εν όψει της αναμενόμενης γερμανικής κατάρρευσης. Σχεδιάζουν να επιβάλουν προσωρινή στρατιωτική δικτατορία, με τα όπλα που θα τους έχουν παρασχεθεί από τους Γερμανούς. Κυκλοφορεί το όνομα του Στρατηγού Θ. Πάγκαλου, ως επικεφαλής της δικτατορίας, καθώς και βενιζελικών στρατηγών, που υποστηρίζουν την κίνηση αυτή. Ωστόσο, εκτός ελαχίστων εξαιρέσεων, όλοι οι παλαιοί αξιωματικοί του τακτικού Στρατού έχουν αρνηθεί οποιαδήποτε ανάμιξη.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 646, άκρως απόρρ., 3 Σεπτ. 1944. F.O.371/43691/R13921.

3/9/1944 4091

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι, σύμφωνα με μυστικές εκθέσεις που έλαβε ο Παπανδρέου από την Αθήνα, η κατάσταση στην πόλη έχει επιδεινωθεί, όχι τόσο λόγω των ωμοτήτων του Ε.Α.Μ., αλλά λόγω της ανεξέλεγκτης, πλέον, δράσης των Ταγμάτων Ασφαλείας, που συνεργάζονται ανοικτά με τα S.S.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 646, άκρως απόρρ., 3 Σεπτ. 1944. F.O.371/43691/R13921.

3/9/1944 4092

Ο Σβώλος αναφέρει στον Leeper ότι η Π.Ε.Ε.Α. πείσθηκε να συμμετάσχει σε κυβερνητικό σχήμα υπό τον Παπανδρέου, μόνο μετά το μήνυμα που έλαβε από τον Βενιζέλο. Επίσης του τονίζει ότι ο ίδιος δεν συμφωνεί με τυχόν παραίτηση του Βενιζέλου και του Ρέντη, τη στιγμή που απαιτείται όλοι να είναι ενωμένοι, και θα μιλήσει στον Βενιζέλο σχετικά. Ζητεί από τον Leeper να ασκήσει όλη του την επιρροή, ώστε να καταδικάσει ο Παπανδρέου οριστικά την κυβέρνηση Ράλλη και τα Τάγματα Ασφαλείας και να μην πραγματοποιηθεί μεταφορά επιπλέον στασιαστών στην ανατολική Αφρική, καθώς μόνο τότε θα ηρεμήσουν τα πνεύματα στην Ελλάδα.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 652, important, 3 Σεπτ. 1944. F.O.371/43691/R13957.

3/9/1944 4093

Ο Wilson τηλεγραφεί στους C.O.S. ότι έχουν ολοκληρωθεί οι προετοιμασίες για την αποστολή δυνάμεων στην περιοχή της Αθήνας και η επιχείρηση κατάληψης της πόλης μπορεί να ξεκινήσει οποιαδήποτε ημερομηνία μετά τις 13 Σεπτεμβρίου.

Wilson προς C.O.S.
Τηλ. MEDCOS 184, άκρως απόρρ., most immediate, 3 Σεπτ. 1944. F.O.371/43691/R13995.

3/9/1944 4094

Ο Wilson τηλεγραφεί στους C.O.S. ότι, τυχόν αποστολή βρετανικών μονάδων και της ελληνικής Κυβέρνησης στην Πελοπόννησο, θα έβλαπτε τις μετέπειτα επιχειρήσεις στην Αθήνα. Εξάλλου, μέχρι να ολοκληρωθεί επιτυχώς η εκστρα-

τεία στην Ιταλία, δεν θα διαθέτει δυνάμεις, παρά μόνο για την κατάληψη της Αθήνας, μετά την υποχώρηση ή την παράδοση των Γερμανών.

Wilson προς C.O.S.
Τηλ. MEDCOS 184, άκρως απόρρ., most immediate, 3 Σεπτ. 1944. F.O.371/43691/R13995.

3 - 4/9/1944 4095

Αντάρτες του Ζέρβα επιτίθενται, κατά τη διάρκεια της νύκτας της 3ης προς 4η Σεπτεμβρίου εναντίον των Γερμανών, στις οδούς Ιωαννίνων - Ηγουμενίτσας και Ιωαννίνων - Μετσόβου. [Τα αποτελέσματα των επιθέσεων δεν είναι γνωστά].

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

4/9/1944 4096

Αντάρτες του Ζέρβα επιτίθενται εναντίον γερμανικής φάλαγγας στο Κεράσοβο. Σκοτώνονται πέντε Γερμανοί και επτά τραυματίζονται.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

4/9/1944 4097

Το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. μεταδίδει ότι οι Γερμανοί και τα Τάγματα Ασφαλείας, κατά τη διάρκεια των επιχειρήσεών τους στα Γρεβενά, εκτέλεσαν 131 άτομα και συνέλαβαν 275, ως αντίποινα. Επίσης πυρπόλησαν 2.032 σπίτια, 2.684 αποθήκες, 20 σχολεία, 14 εκκλησίες και σκότωσαν 15.000 ζώα, κτηνοτροφικών κοπαδιών και οικόσιτα.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

4/9/1944 4098

Το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. μεταδίδει ότι οι Γερμανοί και τα Τάγματα Ασφαλείας, κατά τη διάρκεια επιχείρησής τους στη Σιάτιστα, εκτέλεσαν 40 άτομα και συνέλαβαν 79, ως αντίποινα. Επίσης πυρπόλησαν 1885 κατοικίες, 2.190 αποθήκες, 29 σχολεία, 10 εκκλησίες και σκότωσαν 10.000 ζώα, κτηνοτροφικών κοπαδιών και οικόσιτα.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

4/9/1944 4099

Μεταδίδεται ότι συμμαχική αεροπορική δύναμη πραγματοποίησε επιχείρηση εναντίον γερμανικών σκαφών κοντά στην Κεφαλονιά. Βυθίσθηκαν ένα αποβατικό πλοιάριο και ένα καΐκι.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

4/9/1944 4100

Το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. μεταδίδει ότι αντάρτες του επιτέθηκαν εναντίον γερμανικής φρουράς στο Λιανοκλάδι. Σκοτώθηκαν ή τραυματίσθηκαν 120 Γερμανοί.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

4/9/1944 4101

Μεταδίδεται ότι βρετανικό υποβρύχιο πραγματοποίησε επιχείρηση στο λιμάνι της Πάτρας, κατά την οποία βυθίσθηκαν τρία γερμανικά σκάφη.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

4/9/1944 4102

Ο West τηλεγραφεί ότι, κατά την επίσκεψή του σε τομέα της Επιχείρησης Κιβωτός, διαπίστωσε πως οι μονάδες του Ε.Λ.Α.Σ. μάχονται σθεναρά εναντίον των Γερμανών. Επισημαίνει ότι δεν είναι η πρώτη φορά που εξακριβώνεται ότι ο Ε.Λ.Α.Σ. μάχεται αποτελεσματικά, όταν δεν υφίσταται πολιτικές επιθέσεις.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7805, 4 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15286.

4/9/1944 4103

Ο Leeper αποστέλλει στον Eden τις δύο εκθέσεις που συνέταξε ο Wallace, στις 31 Ιουλίου και στις 15 Αυγούστου, κατά την παραμονή του στην Ελλάδα, σχετικά με την οργάνωση του Ζέρβα και τις συνθήκες στις περιοχές που βρίσκονται υπό τον έλεγχό του. Σημειώνει ότι η τελευταία έκθεση γράφηκε λίγες μέρες πριν σκοτωθεί ο Wallace στη Μενίνα, στις μάχες που σημειώθηκαν κατά την επιχείρηση μονάδων του Ζέρβα εναντίον των Γερμανών. Ο Leeper τονίζει ότι πρόκειται για τις πλέον ενημερωτικές αναφορές που έχει λάβει.

Leeper προς Eden.
Αριθ. 176, 4 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R14686.

4/9/1944 4104

Ο Leeper αναφέρει στον Eden ότι οι Γερμανοί συνέλαβαν μεγάλο αριθμό ατόμων στην Αθήνα, κατά το πρώτο δεκαπενθήμερο του Αυγούστου. Φημολογείται ότι οι συλληφθέντες αριθμούν 15.000 ή ακόμη και 500.000 άτομα. Ο Leeper θεωρεί πλέον αξιόπιστες τις πληροφορίες του Κύρου, που σε έκθεσή του προς τον Παπανδρέου, αναφέρεται στη σύλληψη 2.000 ατόμων, τα οποία οδηγήθηκαν στο Χαϊδάρι στις 10 Αυγούστου.

Leeper προς Eden.
Αριθ. 177, 4 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R147898.

4/9/1944 4105

Ο Leeper επισημαίνει στον Eden πως ο Νικόλαος Βεντήρης, σε έκθεσή του προς τον Παπανδρέου από την Αθήνα, υποστηρίζει ότι η κατηγορηματική δήλωση του Churchill και του Eden πως η Ελλάδα βρίσκεται στη βρετανική σφαίρα επιρροής, έγινε δεκτή με γενικό ενθουσιασμό. Μόνον οι εξτρεμιστές του Ε.Α.Μ. συνεχίζουν το τρομοκρατικό τους έργο, για να εκφοβίσουν τους ίδιους τους οπαδούς τους, που θορυβούνται από τη βρετανική στάση.

Leeper προς Eden.
Αριθ. 177, 4 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R147898.

4/9/1944 4106

Ο Leeper τονίζει στον Eden ότι το ζήτημα του χρονικού διαστήματος μεταξύ της γερμανικής κατάρρευσης και της άφιξης των συμμαχικών στρατευμάτων, απασχολεί τους συντάκτες των εκθέσεων από την Αθήνα προς τον Παπανδρέου. Ο Ν. Βεντήρης αφήνει να εννοηθεί ότι ο αδελφός του Κωνσταντίνος εγκρίνει την ιδέα επιβολής στρατιωτικής δικτατορίας, γεγονός που δεν θα υποχρέωνε τον Παπανδρέου να έχει οποιαδήποτε επαφή με τη δοσιλογική διοίκηση. Ο Leeper χαρακτηρίζει το παραπάνω σχήμα απλοϊκό, καθώς θεωρείται ότι ο ίδιος ο Κ. Βεντήρης έχει δικτατορικές βλέψεις.

Leeper προς Eden.
Αριθ. 177, 4 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R147898.

4/9/1944 4107

Ο Barnes έλαβε μήνυμα από τον Lanz ότι οι Γερμανοί δέχονται να διαπραγμα-

τευθούν την υποχώρηση των δυνάμεών τους από την Ελλάδα και προτείνουν συνάντηση με τον Barnes στις 3 Σεπτεμβρίου. Οι δυνάμεις τους στο Μεσολόγγι πρόκειται, στο άμεσο μέλλον, να υποχωρήσουν στην Άρτα και ζητούν ανακωχή κατά μήκος της οδού Ηγουμενίτσας - Ιωαννίνων. Ο Barnes αρνήθηκε οποιαδήποτε συνάντηση και απάντησε ότι θα διαβιβάσει τα παραπάνω στους ανωτέρους του.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7800, 4 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R14558.

4/9/1944 4108

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στη Ρούμελη τηλεγραφεί ότι, με διαταγή του Λοχαγού "Φώτη" του ΙΙ Γραφείου της V Ταξιαρχίας του Ε.Λ.Α.Σ., [Ανθυπολοχαγού Φάνη], το 34 Σύνταγμα του Ε.Λ.Α.Σ. επιχειρεί να συλλάβει ή και να σκοτώσει τους Έλληνες που είναι μέλη της αποστολής του. Ήδη έχουν συλληφθεί δύο άτομα, με την κατηγορία ότι είναι πράκτορες της Gestapo.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7848, 12 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R14791.

4/9/1944 4109

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στη Ρούμελη τηλεγραφεί ότι ο Ε.Λ.Α.Σ. ασκεί τρομοκρατία σε όλη την Αττική και τη Βοιωτία. Στην περιοχή όπου βρίσκεται, έχουν εκτελεσθεί περισσότερα από 500 άτομα και η δυσωδία των αποκεφαλισμένων πτωμάτων είναι αφόρητη. Ο Ε.Λ.Α.Σ. επέλεξε τη συγκεκριμένη περιοχή, γιατί εκεί υπάρχει μεγάλος αριθμός "αντιδραστικών" στοιχείων.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7848, 12 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R14791.

4/9/1944 4110

Το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. τηλεγραφεί στον Σβώλο ότι τα Τάγματα Ασφαλείας και η Ειδική Ασφάλεια εντείνουν τη σφαγή του λαού της Αθήνας, στο όνομα της ελληνικής Κυβέρνησης. Εξάλλου, κατά την κρίσιμη αυτή περίοδο, ο Ζέρβας συνεχίζει να προκαλεί τον Ε.Λ.Α.Σ. και επιτίθεται εναντίον μονάδων του στον Άραχθο. Το Γενικό Στρατηγείο τονίζει ότι η Κυβέρνηση έχει υποχρέωση να καταστήσει σαφή τη στάση της προς τα Τάγματα και να πιέσει τον Ζέρβα να συμβάλει στη δημιουργία ενός και μόνου στρατού [ανταρτών], ή να συνεργασθεί με τον Ε.Λ.Α.Σ. εναντίον των Γερμανών.

Γενικό Στρατηγείο Ε.Λ.Α.Σ. προς Α. Σβώλο (Υπουργό Οικονομικών ελληνικής Κυβέρνησης). 4 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15471.

4/9/1944 4111

Οι γερμανικές δυνάμεις στην Ελλάδα αριθμούν 164.000 στρατιώτες συνολικά: 17.000 στην Πελοπόννησο, 116.000 στην ηπειρωτική χώρα και 31.000 στην Κρήτη.

Ismay προς Churchill.
Μνημόνιο, 4 Σεπτ. 1944. F.O.371/43691/R13995.

4/9/1944 4112

Ισχυρές γερμανικές δυνάμεις κατέχουν τα υψώματα της οδού Άρτας - Ιωαννίνων, για να καλύψουν φάλαγγα 300 οχημάτων, που έχει παγιδευθεί εκεί. Τη στιγμή που εκδηλώνεται επίθεση των ανταρτών εναντίον της φάλαγγας, εμφανίζονται τρία βρετανικά βομβαρδιστικά και με τη βοήθειά τους διαλύεται η γερμανική δύναμη στο σύνολό της, μετά από μάχη 50 λεπτών.

Moyne προς F.O.
Τηλ. 2213, important, 23 Σεπτ. 1944. F.O.371/43682/R4289.

4/9/1944 4113

Μία οκά ψωμί τιμάται 60.000.000 δρχ., στην ελεύθερη αγορά της Αθήνας.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 658, immediate, απόρρ., 4 Σεπτ. 1944. F.O.371/43723/R13936.

5/9/1944 4114

Το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. μεταδίδει ότι αντάρτες του επιτέθηκαν εναντίον δυνάμεων των Ταγμάτων Ασφαλείας στη Σκούπα, κοντά στην Κόρινθο. Κατά τη μάχη σκοτώθηκαν 30 ταγματασφαλίτες.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

5/9/1944 4115

Μεταδίδεται ότι οι Γερμανοί συνέλαβαν 30 άτομα στο Ρέθυμνο, ως αντίποινα.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

5/9/1944 4116

Το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. μεταδίδει ότι οι Γερμανοί εκτέλεσαν 11 άτομα στον Καλαμαρά και συνέλαβαν 400, ως αντίποινα.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

5/9/1944 4117

Ο Ζέρβας διαμαρτύρεται στον Παπανδρέου ότι, παρά τη συμμετοχή του Ε.Α.Μ. στην Κυβέρνηση, η Π.Ε.Ε.Α. εξακολουθεί να υφίσταται και να αποδίδει δικαιοσύνη. Εκδίδει νόμους, προαναγγέλλει εκλογές για τις 29 Οκτωβρίου, και καρπώνεται κρατικά έσοδα, αποδίδοντας το 25% στην υπό τις διαταγές της διοίκηση.

Ν. Ζέρβας προς Παπανδρέου.
5 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15471.

5/9/1944 4118

Ο Moyne τηλεγραφεί στο F.O. ότι συνεχίζονται οι εντατικές επιχειρήσεις των Βουλγάρων στην ελληνική Θράκη, οι οποίες ξεκίνησαν στις 27 Αυγούστου, ως ύστατη προσπάθεια εξόντωσης των Ελλήνων.

Moyne προς F.O.
Τηλ. 2091, important, 5 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R14020.

5/9/1944 4119

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι πρόκειται να αναχωρήσει στις 6 Σεπτεμβρίου, αεροπορικώς, για τη Νάπολη. Η ελληνική Κυβέρνηση του ζήτησε να αναχωρήσει στις 7 του μηνός, παρά το γεγονός ότι είχε συμφωνηθεί η από κοινού μετακίνησή τους και είχαν ολοκληρωθεί οι προετοιμασίες εκ μέρους του. Το ζήτημα δημιούργησαν οι υπουργοί του Ε.Α.Μ., με τη δικαιολογία ότι οι Αμερικανοί επιτετραμμένοι θα παραμείνουν στο Κάιρο.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 659, immediate, 5 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R14022.

5/9/1944 4120

Ο Churchill τονίζει, σε τηλεγράφημά του προς τον Wilson, ότι δεν πρέπει, σε καμία περίπτωση, να δημιουργηθεί αντιπερισπασμός στην Επιχείρηση MANNA,

με την ανάληψη ενεργειών στην Πελοπόννησο, και ότι η ελληνική Κυβέρνηση θα πρέπει να μεταφερθεί αποκλειστικά στην Αθήνα. Ελπίζει ότι οι βρετανικές δυνάμεις, ενισχυμένες από μονάδες που θα αφιχθούν από την Αίγυπτο, θα είναι σε θέση, με τη βοήθεια των κατοίκων, να εκδιώξουν τους Γερμανούς από την Αθήνα. Ζητεί να ενημερωθεί σχετικά.

Churchill προς Wilson.
Τηλ. OZ 5014, επείγον, προσωπικό, άκρως απόρρ., 5 Σεπτ. 1944. F.O.371/43691/R13995.

5/9/1944 4121

Ο Churchill ερωτά τον Wilson εάν έχει αποφασισθεί η αποστολή της ελληνικής [III Ορεινής] Ταξιαρχίας στην Αθήνα, μετά την άφιξη της ελληνικής Κυβέρνησης και των βρετανικών στρατευμάτων. Οι βρετανικές δυνάμεις θα αριθμούν, βεβαίως, περισσότερους άνδρες από την Ταξιαρχία, ωστόσο, η άφιξή της θα ήταν χρήσιμη, εάν έχει καταστεί υπολογίσιμη δύναμη, μετά τις εκκαθαρίσεις.

Churchill προς Wilson.
Τηλ. OZ 5014, επείγον, προσωπικό, άκρως απόρρ., 5 Σεπτ. 1944. F.O.371/43691/R13995.

5 - 6/9/1944 4122

Κατά τη διάρκεια της νύκτας της 5ης προς 6η Σεπτεμβρίου, αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. καταστρέφουν τρία χιλιόμετρα της σιδηροδρομικής γραμμής Νάουσας - Βέροιας.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

6/9/1944 4123

Μεταδίδεται ότι αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. έστησαν ενέδρα εναντίον των Γερμανών στην οδό Ιωαννίνων - Αργυροκάστρου. Κατά τη μάχη σκοτώθηκαν 25 Γερμανοί.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

6/9/1944 4124

Μεταδίδεται ότι ομάδα δολιοφθορών πραγματοποίησε επιχείρηση εναντίον σιδηροδρομικού συρμού μεταξύ Κηφισοχωρίου και Δαδιού. Καταστράφηκε μία μηχανή και αρκετά επιβατικά βαγόνια.

Game Book
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

6/9/1944 4125

Ο Boxshall διαβιβάζει στον Laskey απόρρητη έκθεση για την κατάσταση στο Βίτσι, που συνέταξε ο Λοχαγός P. H. Evans, Βρετανός αξιωματικός - συνδέσμος στη δυτική Μακεδονία. Σημειώνει ότι οι ενδιαφέρουσες πληροφορίες της έκθεσης αυτής, σχετικά με την ιδιόμορφη σύνθεση του πληθυσμού της περιοχής, και ιδιαίτερα τους σλαβόφωνους, που αποτελούν το 50% του πληθυσμού, θα είναι ίσως χρήσιμες στο μελλοντικό σχεδιασμό των συνόρων.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7817, 6 Σεπτ. 1944. F.O.371/43764/R14557.

6/9/1944 4126

Το State Department έδωσε οδηγίες στην πρεσβεία των Η.Π.Α. στην ελληνική Κυβέρνηση να παραμείνει στο Κάιρο προσωρινά, μέχρις ότου μεταφερθεί η έδρα της ελληνικής Κυβέρνησης από την Αίγυπτο.

Lord E. Halifax (Πρεσβευτής Βρετανίας στην Ουάσιγκτων) προς F.O.
Τηλ. 4824, important, άκρως απόρρ., 6 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R14017.

6/9/1944 4127

Ο Howard ενημερώνει τον Ρωμανό ότι ο Churchill προειδοποίησε τον ιταλικό λαό πως δεν είναι αθώος των εγκλημάτων του φασιστικού καθεστώτος. Πράγματι, όπως επισήμανε η ελληνική Κυβέρνηση, δεν αναφέρθηκε στην ιταλική επίθεση εναντίον της Ελλάδας, καθώς αναφερόταν αποκλειστικά στις βρετανικές θέσεις, επιφυλασσόμενος για τη θέση των Συμμάχων της Βρετανίας. Επισυνάπτεται το πλήρες κείμενο του μηνύματος του Churchill προς τον ιταλικό λαό.

Howard προς Ρωμανό.
Αριθ. 8, 6 Σεπτ. 1944. F.O.371/43748/R14002.

6/9/1944 4128

Ο Γεώργιος Β΄, κατά τη συνάντησή του με τον Eden, εκφράζει τη μεγάλη του επιθυμία να επιστρέψει στην Ελλάδα στο άμεσο μέλλον. Ο Eden ενίσταται και τονίζει ότι είναι σημαντικό να δοθεί πρώτα χρόνος στην Κυβέρνηση να εγκατασταθεί στην Αθήνα, βάσει και των όσων πιστεύει ότι έχουν ήδη συμφωνηθεί. Ο Γεώργιος Β΄ αναφέρει, ασαφώς, ότι προτίθεται να μεταβεί στη δυτική Ελλά-

δα "με τα στρατεύματά του" και ότι θα μπορούσε να μεταβεί στην περιοχή του Ζέρβα. Ο Eden προσπαθεί να τον πείσει ότι θα πρέπει να αναμείνει πρόσκληση της Κυβέρνησης, αλλά, τελικά, του δημιουργείται η εντύπωση πως ο Βασιλιάς εμμένει στις θέσεις του.

F.O. προς Leeper.
Τηλ. 9, immediate, απόρρ., 14 Σεπτ. 1944. F.O.371/43746/R14473.

6/9/1944 4129

Ο Γεώργιος Β΄ τονίζει στον Eden ότι τον ανησυχεί ιδιαιτέρως η κήρυξη πολέμου εκ μέρους της Ρωσίας στη Βουλγαρία, καθώς φοβάται πως το γεγονός μπορεί να συνεπάγεται σοβιετική εισβολή στην Ελλάδα, κατά τις επιχειρήσεις καταδίωξης των γερμανικών δυνάμεων. Ο Eden του αναφέρει ότι θεωρεί, βάσει των πληροφοριών που διαθέτει, απίθανο ένα τέτοιο ενδεχόμενο.

F.O. προς Leeper.
Τηλ. 9, immediate, απόρρ., 14 Σεπτ. 1944. F.O.371/43746/R14473.

6/9/1944 4130

Η Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας, με ραδιοφωνικό της διάγγελμα προς τον ελληνικό λαό, ανακοινώνει τη συγκρότησή της, ως "κυβέρνηση πλήρους εθνικής ενότητας", πολιτικό πρόγραμμα της οποίας αποτελεί το Συμβόλαιο του Λιβάνου. Στο όνομα του ελληνικού έθνους, εκφράζει την ευγνωμοσύνη της προς τους ηρωϊκούς και μαρτυρικά αγωνιζόμενους πατριώτες και τους απευθύνει απελευθερωτικό χαιρετισμό.

Leeper προς Eden.
Αριθ. 180, 11 Σεπτ. 1944. F.O.371/43734/R15578.

6/9/1944 4131

Η Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας, με ραδιοφωνικό της διάγγελμα προς τον ελληνικό λαό, υπογραμμίζει ότι ο ίδιος ο λαός θα αποφασίσει ελεύθερα, μετά την απελευθέρωση της χώρας, τη σύνθεση της κυβέρνησης που επιθυμεί. Η τάξη, η προσωπική ασφάλεια των πολιτών, καθώς και η πολιτική τους ελευθερία θα εξασφαλισθούν από την Κυβέρνηση, η οποία αντιπροσωπεύει το σύνολο του λαού, όλα τα κόμματα και όλες τις μαχόμενες οργανώσεις, που οφείλουν να πειθαρχούν στις διαταγές της.

Leeper προς Eden.
Αριθ. 180, 11 Σεπτ. 1944. F.O.371/43734/R15578.

6/9/1944 4132

Η Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας, με ραδιοφωνικό της διάγγελμα προς τον ελληνικό λαό, διατάσσει τους άνδρες των Ταγμάτων Ασφαλείας να εγκαταλείψουν αμέσως τις θέσεις τους, καθώς, μετά τη συγκρότησή της, δεν υφίσταται λόγος παραμονής τους σε αυτές. Προειδοποιεί ότι όσοι παραμείνουν στην υπηρεσία του εχθρού θα τιμωρηθούν αμείλικτα.

Leeper προς Eden.
Αριθ. 180, 11 Σεπτ. 1944. F.O.371/43734/R15578.

6/9/1944 4133

Αντάρτες της περιοχής του νοτίου Ολύμπου, με τη βοήθεια Βρετανών αξιωματικών, ανατινάσσουν στα Τέμπη μεταγωγικό γερμανικό συρμό, που μετέφερε αξιωματικούς και στρατιώτες. Ο συρμός, που έφερε δύο μηχανές και δέκα βαγόνια πρώτης θέσης, κατακρημνίζεται ολόκληρος στον Πηνειό. Η σιδηροδρομική γραμμή νοτίως του Δομοκού καταστρέφεται σε μήκος 500 μέτρων.

Moyne προς F.O.
Τηλ. 2213, important, 23 Σεπτ. 1944. F.O.371/43682/R4289.

6/9/1944 4134

Αντάρτες του Ζέρβα βομβαρδίζουν γερμανική φρουρά στον Παραπόταμο της Ηπείρου. Οι απώλειες των Γερμανών ανέρχονται σε 80 - 100 άνδρες.

Moyne προς F.O.
Τηλ. 2213, important, 23 Σεπτ. 1944. F.O.371/43682/R4289.
Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

7/9/1944 4135

Το P.W.E. δίνει οδηγίες στην Ελληνική Υπηρεσία του B.B.C. να μη διστάζει, πλέον, να καταγγέλλει τα Τάγματα Ασφαλείας, καθώς η ελληνική Κυβέρνηση έχει καταστήσει σαφή την πολιτική της έναντι των Ταγμάτων, πολιτική την οποία θα υποστηρίζει πλήρως το B.B.C. Επίσης ζητεί από την Υπηρεσία να αναφέρεται σε συγκεκριμένες κινήσεις υποχώρησης των Γερμανών, δίχως να ενθαρρύνει ασυντόνιστες επιθέσεις εναντίον των στρατευμάτων τους. Τέλος, να τονίσει ότι αναμένεται οι Έλληνες να επιβεβαιώσουν τη φήμη τους, κατά τη γερμανική υποχώρηση, και να τηρήσουν την τάξη, μέχρι την εδραίωση της Κυβέρνησης στη χώρα. Η εκδίκηση θα πρέπει να αναμείνει την απονομή της δικαιοσύνης.

P.W.E. Weekly Directive 8-15 Σεπτ. 1944.
7 Σεπτ. 1944. F.O.371/43708/R13212.

7/9/1944 4136

Δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. σκοτώνουν τέσσερις Γερμανούς, κατά τη διάρκεια επίθεσης στους σιδηροδρομικούς σταθμούς Φλώρινας και Βεύης.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

7/9/1944 4137

Αντάρτες του Ζέρβα επιτίθενται εναντίον γερμανικής μηχανοκίνητης φάλαγγας στην οδό Μετσόβου - Ιωαννίνων. Σκοτώνονται 30 Γερμανοί, συλλαμβάνονται αιχμάλωτοι 3, καταστρέφονται 18 οχήματα και σκοτώνονται 35 υποζύγια.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

7/9/1944 4138

Με εντολή της ελληνικής Κυβέρνησης, ο Αγνίδης εφιστά την προσοχή του Eden στην πιθανότητα, μετά τη σοβιετική κήρυξη πολέμου κατά της Βουλγαρίας, να υποχωρήσουν οι εκεί γερμανικές δυνάμεις στην Ελλάδα, υπό τη στενή καταδίωξη του σοβιετικού Στρατού. Η ελληνική Κυβέρνηση ανησυχεί σοβαρά, εξαιτίας του ενδεχομένου αυτού, επειδή δεν διαβλέπει άμεση στρατιωτική αντίδραση για λογαριασμό της, εκ μέρους των Συμμάχων. Ως εκ τούτου, ζητεί να πληροφορηθεί τι προτίθεται να πράξει σχετικά η βρετανική Κυβέρνηση.

Αγνίδης προς Eden.
Αριθ. 5934, 7 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R14520.

7/9/1944 4139

Το Συμμαχικό Στρατηγείο εξουσιοδοτεί τον Barnes να συναντηθεί προσωπικά με τον Lanz, υπό τους εξής όρους: να μη συζητηθούν οι όροι της γερμανικής παράδοσης, να ενημερώσει τον Lanz ότι γίνεται αποδεκτή μόνο η παράδοση άνευ όρων των δυνάμεων που έχει υπό τις διαταγές του, και ότι, εάν είναι πρόθυμος να προχωρήσει τις συζητήσεις, θα πρέπει να στείλει στο ίδιο το Συμμαχικό Στρατηγείο κάποιον ανώτατο Γερμανό αξιωματικό. Η R.A.F. συμφώνησε να μεταφέρει από την Παραμυθιά την ομάδα που θα αναχωρήσει για το Συμμαχικό Στρατηγείο, όταν εκείνη θα είναι έτοιμη.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7831, 9 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R14558.

7/9/1944 4140

Σύμφωνα με τηλεγράφημα του Ζέρβα, οι δυνάμεις του εκτελούν τις εξής επιχειρήσεις στην οδό Ιωαννίνων - Φιλιππιάδας: αποκρούουν γερμανική επίθεση στο Εμίν Αγά και προξενούν απώλειες στον εχθρό, αποκρούουν επίθεση στο Τέροβο και υποχρεώνουν τους Γερμανούς να υποχωρήσουν, εγκαταλείποντας επτά νεκρούς και δύο αιχμαλώτους, και, τέλος, επιτίθενται εναντίον μηχανοκίνητης φάλαγγας στη Φιλιππιάδα, καθώς και εναντίον γερμανικής δύναμης στην Κλεισούρα. Οι μάχες στις δύο τελευταίες περιοχές συνεχίζονται.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7898, 23 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15471.

7/9/1944 4141

Ο Wilson τηλεγραφεί στον Churchill, εις απάντηση σχετικού ερωτήματός του, ότι η [III Ορεινή] ελληνική Ταξιαρχία βρίσκεται στην Ιταλία, όπου ελπίζεται ότι θα λάβει το βάπτισμα του πυρός, κατά τις επιχειρήσεις, υπό τον Στρατηγό Alexander. Εάν αποδειχθεί ικανή, θεωρεί ότι θα ήταν ορθό να σταλεί στην Ελλάδα. Ωστόσο, θα υπάρξει οπωσδήποτε αντιπροσώπευση των ελληνικών ενόπλων δυνάμεων, κατά τα πρώτα στάδια της Απελευθέρωσης, από την ελληνική αεροπορική μοίρα που θα αφιχθεί μαζί με τα βρετανικά στρατεύματα.

Wilson προς Churchill.
Τηλ. 070233B, επείγον, άκρως απόρρ., 7 Σεπτ. 1944. F.O.371/43691/R13995.

7/9/1944 4142

Ο Wilson τηλεγραφεί στον Churchill, εις απάντηση σχετικού ερωτήματός του, ότι δεν προτίθεται να εξαπολύσει την Επιχείρηση MANNA, προτού να έχει αξιόπιστες πληροφορίες ότι οι Γερμανοί υποχώρησαν από την Αθήνα ή ότι θα προβάλουν αντίσταση μικρής κλίμακας έναντι των βρετανικών δυνάμεων.

Wilson προς Churchill.
Τηλ. 070233B, επείγον, άκρως απόρρ., 7 Σεπτ. 1944. F.O.371/43691/R13995.

7/9/1944 4143

Η έδρα της ελληνικής Κυβέρνησης μεταφέρεται στη Νάπολη, όπου μεταβαίνουν όλοι οι υπουργοί, εκτός από τον Λαμπριανίδη, που παραμένει στο Κάιρο

προσωρινά, για να επιβλέπει τον κύριο όγκο των διοικητικών υπηρεσιών που δεν μπορούν να μετακινηθούν.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 52 Saving, 10 Σεπτ. 1944. F.O.371/43705/R16792.

7 - 8/9/1944 4144

Συμμαχικό απόσπασμα και αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. καταστρέφουν τρεις σιδηροδρομικές γέφυρες μεταξύ Κεφαλοχωρίου - Μελίας, κατά τη διάρκεια νυκτερινής επιχείρησης. Η γραμμή διακόπτεται σε 18 σημεία.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

8/9/1944 4145

Δυνάμεις του Ζέρβα συγκρούονται με Γερμανούς σε διάφορα σημεία. Σκοτώνονται συνολικά 103 Γερμανοί, συλλαμβάνονται 40, καταστρέφονται 4 οχήματα και σκοτώνονται 20 υποζύγια.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

8/9/1944 4146

Μεταδίδεται ότι οι γερμανικές δυνάμεις εκκένωσαν την Άνδρο, όπου ένας Γερμανός παραδόθηκε στην τοπική δύναμη του Ε.Α.Μ.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

8/9/1944 4147

Μεταδίδεται ότι ομάδα ανταρτών από τα Ανώγεια συγκρούσθηκε με γερμανικά στρατεύματα στον Ψηλορείτη. Οι απώλειες των Γερμανών υπολογίζονται σε 15 άτομα.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

8/9/1944 4148

Το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. μεταδίδει ότι αντάρτες του επιτέθηκαν εναντίον της γερ-

μανικής φρουράς στη Σιάτιστα. Σκοτώθηκαν 40 Γερμανοί και καταστράφηκαν εννέα οχήματα.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

8/9/1944 4149

Μεταδίδεται ότι η R.A.F. πραγματοποίησε επίθεση εναντίον γερμανικού πλοίου 1200 τόννων έξω από την Κέα. Οι απώλειες των Γερμανών ήταν μεγάλες.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

8/9/1944 4150

Μεταδίδεται ότι αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. ανατίναξαν σιδηροδρομικό συρμό βορειοδυτικά της λίμνης Βεγορίτιδας.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

8/9/1944 4151

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. σκοτώνουν 80 Γερμανούς, σε ενέδρα στην οδό Έδεσσας - Άρνισσας.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

8/9/1944 4152

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. σκοτώνουν 80 Γερμανούς και καταστρέφουν πέντε στρατιωτικά οχήματα, σε ενέδρα στην οδό Φλώρινας - Λάρισας.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

8/9/1944 4153

Μεταδίδεται ότι αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. κατέστρεψαν δύο σιδηροδρομικές μηχανές στο Βόλο.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

8/9/1944 4154

Ο Ζέρβας τηλεγραφεί στον Παπανδρέου διαμαρτυρόμενος για το διορισμό του Σπηλιωτόπουλου, ως επικεφαλής των αντιστασιακών οργανώσεων στην Αθήνα, ο οποίος έγινε χωρίς να ζητηθεί η γνώμη των υπολοίπων "δυναμικών" οργανώσεων, και ειδικά του Ε.Δ.Ε.Σ. Τονίζει ότι ο Ε.Δ.Ε.Σ. μάχεται στην Αθήνα από τον Ιούνιο του 1941 και δικαιούται να ζητήσει να τεθούν επικεφαλής της εθνικής Αντίστασης τα στρατιωτικά του μέλη, ιδιαίτερα όταν στρατιωτικός του αρχηγός είναι ο Διάμεσης. Ζητεί από τον Παπανδρέου να δώσει εντολή στον Διάμεση να αναλάβει την ευθύνη του στρατιωτικού τομέα της Αθήνας.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7848, 12 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R14791.

8/9/1944 4155

Αντάρτες πραγματοποιούν επιτυχή ανατίναξη στην οδό Ελασσόνας - Κοζάνης.

Moyne προς F.O.
Τηλ. 2213, important, 23 Σεπτ. 1944. F.O.371/43682/R4289.

8/9/1944 4156

Αντάρτες επιτίθενται εναντίον γερμανικής μηχανοκίνητης φάλαγγας, στην κύρια οδική αρτηρία έξω από τη Λάρισα. Σκοτώνονται 80 Γερμανοί και καταστρέφονται πέντε οχήματα.

Moyne προς F.O.
Τηλ. 2213, important, 23 Σεπτ. 1944. F.O.371/43682/R4289.

8/9/1944 4157

Ο Halifax θεωρεί ότι το O.S.S. δεν έχει σχέση με την εκστρατεία εναντίον της πολιτικής που ακολουθεί η Βρετανία στα ελληνικά θέματα, η οποία έχει εξαπολυθεί εδώ και ένα χρόνο στις Η.Π.Α. Σημειώνει, ωστόσο, ότι το O.S.S. στην Ελλάδα μπορεί να χρησιμοποιήσει μόνον Ελληνοαμερικανούς, που είναι όλοι, ή τουλάχιστον η συντριπτική τους πλειοψηφία, αντίθετοι με την πολιτική της βρετανικής Κυβέρνησης για την Ελλάδα. Το O.S.S. δεν υποστηρίζει το Ε.Α.Μ., αλλά θεωρεί ότι η Βρετανία παίζει το παιχνίδι του, καθώς αρνείται να αντιμετωπίσει το ελληνικό πολιτειακό ζήτημα.

Halifax προς F.O.
Τηλ. 4862, απόρρ., 8 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R14265.

8 - 9/9/1944 4158

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. και συμμαχικό απόσπασμα καταστρέφουν, κατά τη διάρκεια της νύκτας της 8ης προς 9η Σεπτεμβρίου, δύο οδικές γέφυρες στη Βουβάλα και στο Λυκούδι.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

8 - 9/9/1944 4159

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. και συμμαχικό απόσπασμα καταστρέφουν 500 μέτρα σιδηροδρομικής γραμμής βορείως του Δομοκού, κατά τη διάρκεια της νύκτας της 8ης προς 9η Σεπτεμβρίου.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

8 - 9/9/1944 4160

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. συλλαμβάνουν ένα Γερμανό, έναν Ιταλό και έναν άνδρα των Ταγμάτων Ασφαλείας, σε ενέδρα κοντά στο Πισοδέρι, κατά τη διάρκεια της νύκτας της 8ης προς 9η Σεπτεμβρίου.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

8 - 9/9/1944 4161

Κατά τις επιχειρήσεις που πραγματοποιούν αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. στην περιοχή Άρνισσας - Σκύδρας - Έδεσσας, επί δύο μέρες, καταστρέφονται δύο σιδηροδρομικές και δύο οδικές γέφυρες, καθώς και η σιδηροδρομική γραμμή σε μήκος 1,5 χιλιομέτρου.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

8 - 11/9/1944 4162

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. και συμμαχικό απόσπασμα πραγματοποιούν επιχειρήσεις στη σιδηροδρομική γραμμή Φλώρινας - Θεσσαλονίκης, μεταξύ 8 και 11 Σεπτεμβρίου. Καταστρέφονται μία γέφυρα και 250 μέτρα σιδηροδρομικής γραμμής.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

9/9/1944 4163

Μεταδίδεται ότι ομάδα δολιοφθορών κατέστρεψε δύο σιδηροδρομικές γέφυρες και μία οδική, μεταξύ Νάουσας και Βέροιας.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

9/9/1944 4164

Μεταδίδεται ότι αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. συγκρούσθηκαν με γερμανικές δυνάμεις κοντά στη Λάρισα. Τριάντα Γερμανοί σκοτώθηκαν.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

9/9/1944 4165

Σύμφωνα με το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ., αντάρτες του συγκρούονται με τα Τάγματα Ασφαλείας στην Αθήνα. Οι απώλειες των Ταγμάτων ανέρχονται σε 43 άνδρες.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

9/9/1944 4166

Το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. ελέγχει την Καλαμάτα, μετά από μονοήμερη μάχη, με μικρές απώλειες. Αναφέρεται ότι ο πληθυσμός είναι ευτυχής με την εξέλιξη αυτή.

Boxshall προς Laskey.
Τηλ. EGB/GR/7873, 16 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R14436.

9/9/1944 4167

Ο Ζέρβας καταγγέλλει ότι μονάδες του δέχθηκαν επίθεση από το Ε.Α.Μ., ενώ υποχωρούσαν από τη Φιλιππιάδα λόγω γερμανικής επίθεσης. Δύο αντάρτες του Ε.Α.Μ. σκοτώθηκαν και τρεις τραυματίσθηκαν.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7898, 23 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15471.

9/9/1944 4168

Οι Γερμανοί προκάλεσαν καταστροφές στο αεροδρόμιο της Τανάγρας, καθιστώντας αδύνατη τη λειτουργία του.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7917, 28 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15593.

9/9/1944 4169

Κατά τις επιχειρήσεις των ανταρτών εναντίον των γερμανικών δυνάμεων στην Ήπειρο, σκοτώθηκαν 720 Γερμανοί, τραυματίσθηκαν 720, συνελήφθησαν αιχμάλωτοι 185 και καταστράφηκαν 142 στρατιωτικά οχήματα. Οι αντάρτες κυρίευσαν 12 φορτηγά, δύο όπλα και μεγάλο όγκο πολεμικού υλικού.

Moyne προς F.O.
Τηλ. 2213, important, 23 Σεπτ. 1944. F.O.371/43682/R4289.

9/9/1944 4170

Ο Αγγελόπουλος προτείνει να υπολογισθεί η ισοτιμία της δραχμής βάσει του όγκου του χρήματος που κυκλοφορούσε στην Ελλάδα και των αποθεμάτων που διέθετε η Τράπεζα της Ελλάδος στο εξωτερικό, κατά τη στιγμή της κατάληψης της χώρας και στα τέλη του Ιουνίου 1944. Εάν ληφθούν υπόψη τα παραπάνω, η παρούσα αντιστοιχία της στερλίνας υπολογίζεται σε 550 δραχμές, τιμή που αναμένεται να αυξηθεί κατά δέκα ή δεκαπέντε φορές τη στιγμή της Απελευθέρωσης, οπότε και η Κυβέρνηση θα ασκήσει αυστηρό έλεγχο στους μισθούς και στις τιμές, ώστε να ελέγξει τα κρατικά έσοδα και τον πληθωρισμό, εφαρμόζοντας, αρχικά, πολιτική υψηλών τιμών.

Warner προς F.O.
Τηλ. 51 Saving, 9 Σεπτ. 1944. F.O.371/43723/R14597.

9 - 10/9/1944 4171

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. και συμμαχικό απόσπασμα πραγματοποιούν νυκτερινές επιχειρήσεις επί του σιδηροδρομικού δικτύου, στην περιοχή Πολυκάστρου. Σκοτώνονται 47 Γερμανοί, συλλαμβάνονται 33, κυριεύονται 13 όπλα και μεγάλη ποσότητα πυρομαχικών, ενώ καταστρέφονται τρεις γέφυρες και η σιδηροδρομική γραμμή σε μήκος 1,5 χιλιομέτρου.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

9 - 10/9/1944 4172

Ο Woodhouse πρόκειται να αφιχθεί μυστικά στην Ελλάδα, τη νύχτα της 9ης ώρας 10η Σεπτεμβρίου ως αξιωματικός - σύνδεσμος της Force 140, για να ενημερωθεί σχετικά με τα τελευταία γεγονότα. Εάν έχει χρόνο, θα επισκεφθεί τα αρχηγεία του Ε.Δ.Ε.Σ. και του Ε.Λ.Α.Σ., καθώς και περιοχές στις οποίες βρίσκονται Βρετανοί αξιωματικοί - σύνδεσμοι.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7831, 9 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R14558.

9 - 12/9/1944 4173

Δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. πραγματοποιούν επιχειρήσεις μεταξύ 9 και 12 Σεπτεμβρίου, στην οδό Μετσόβου - Ιωαννίνων. Καταστρέφουν τρία γερμανικά οχήματα και δύο γέφυρες.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

10/9/1944 4174

Δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. στήνουν ενέδρα σε γερμανική φάλαγγα, κοντά στο χωριό Κέλλη. Επτά Γερμανοί σκοτώνονται, 12 τραυματίζονται και καταστρέφονται τρία στρατιωτικά οχήματα.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

10/9/1944 4175

Συμμαχικό απόσπασμα και αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. τοποθετούν νάρκες, σε οδό κοντά στη Βεύη, με αποτέλεσμα να καταστραφούν δύο στρατιωτικά οχήματα των Γερμανών.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

10/9/1944 4176

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. σκοτώνουν ένα Γερμανό και συλλαμβάνουν τέσσερις, σε ενέδρα στο Πισοδέρι.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

10/9/1944 4177

Μεταδίδεται ότι οι Γερμανοί κατέστρεψαν, ως αντίποινα, τη Δαμάστα.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

10/9/1944 4178

Το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. μεταδίδει ότι αντάρτες του επιτέθηκαν εναντίον γερμανικής δύναμης κοντά στα Τοπόλια. Σκοτώθηκαν 130 Γερμανοί.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

10/9/1944 4179

Μεταδίδεται ότι αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. πραγματοποίησαν επιχείρηση εναντίον σιδηροδρομικού συρμού, στην περιοχή μεταξύ Έδεσσας και Φλώρινας. Καταστράφηκε μία μηχανή και έξι βαγόνια.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

10/9/1944 4180

Μεταδίδεται ότι αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. κατέστρεψαν σιδηροδρομική γέφυρα κοντά στο Λιτόχωρο, καθώς και τη σιδηροδρομική γραμμή σε μήκος 800 μέτρων, κοντά στην Πετρομαγούλα. Επίσης επιτέθηκαν εναντίον σιδηροδρομικού συρμού, μεταξύ Πάτρας - Αιγίου, καταστρέφοντας μία μηχανή και 13 βαγόνια.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

10/9/1944 4181

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. και συμμαχικό απόσπασμα επιτίθενται εναντίον σιδηροδρομικού συρμού στη βορειοανατολική Θεσσαλία. Καταστρέφονται μία μηχανή, 4 βαγόνια και 250 μέτρα σιδηροδρομικής γραμμής.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

10/9/1944 4182

Η Force 133 τηλεγραφεί ότι η Κεφαλονιά είναι πλέον ελεύθερη και έχουν

εγκαταλείψει το νησί όλοι οι Γερμανοί, εκτός από ορισμένους που βρίσκονται σε απομονωμένα σημεία. Ο Ιταλός Λοχαγός S. Apollonio, που εργάσθηκε τον Ιούλιο και τον Αύγουστο για την Αποστολή της Force 133, ελέγχει την κατάσταση. Η απόπειρα των Γερμανών να καταστρέψουν τις λιμενικές εγκαταστάσεις του Αργοστολίου απετράπη από την Αποστολή, με τη συνεργασία των Ιταλών. Ζητείται να πάψουν οι επιθέσεις της R.A.F.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7840, 11 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R14790.

10/9/1944 4183

Ο Barnes αναφέρει ότι ο Lanz είναι έτοιμος να στείλει αξιωματικό του στο Συμμαχικό Στρατηγείο, εάν το τελευταίο αποδεχθεί να συζητηθεί η υπό όρους παράδοση των γερμανικών δυνάμεων.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7842, 11 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R14558.

10/9/1944 4184

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην Πάτρα τηλεγραφεί ότι ο Σουηδός Ε. Roler προσφέρθηκε, ανεπίσημα, να ενθαρρύνει τον επικεφαλής των S.S. στην Αθήνα να συζητήσει την παράδοση των δυνάμεών του. Οι Γερμανοί δεν θέλουν να παραδοθούν στον Ε.Λ.Α.Σ., ο οποίος, ωστόσο, έχει διαβεβαιώσει τον Roler ότι, εάν παραδώσουν τα όπλα τους, θα θεωρηθούν αιχμάλωτοι πολέμου.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7916, 27 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15472.

10/9/1944 4185

Ο [Εθνικός Ελληνικός Στρατός] Ε.Ε.Σ. πυροβολεί και σκοτώνει [δύο] Βρετανούς της Σ.Σ.Α. στο Βατερό και στο Μαυροδένδρι.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7978, 15 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16803.
Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/8018, 25 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17346.

10/9/1944 4186

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος, που βρίσκεται σε περιοχή κοντά στον Πύρ-

γο, τηλεγραφεί ότι αξιωματικός του 9 Συντάγματος του Ε.Λ.Α.Σ. του ζήτησε να μεσολαβήσει μεταξύ των δυνάμεων του Ε.Λ.Α.Σ. και των Ταγμάτων Ασφαλείας, που έχουν παγιδευθεί στο Κοπανάκι. Μικτή αντιπροσωπεία των δύο πλευρών κατευθύνεται, μάλλον, προς το αρχηγείο του συνδέσμου. Ο σύνδεσμος επισημαίνει ότι η γενική κατάσταση είναι απελπιστική και λέγεται ότι τα χειρότερα θα συμβούν στην Καλαμάτα.

Boxshall προς Laskey.
Τηλ. EGB/GR/7873, 16 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R14436.

10/9/1944 4187

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος, που βρίσκεται σε περιοχή κοντά στον Πύργο, τηλεγραφεί ότι βρίσκεται σε εξέλιξη στην πόλη αυτή, από τις 8 Σεπτεμβρίου, επιχείρηση γενικευμένων σφραγών από τον Ε.Λ.Α.Σ. Ο αριθμός των νεκρών δεν μπορεί να υπολογισθεί, καθώς οι αντάρτες σκοτώνουν όλους τους αιχμαλώτους, συμπεριλαμβανομένων και αμάχων. Ζητεί να αναληφθούν ενέργειες ή να του δοθεί εξουσιοδότηση να δράσει ο ίδιος άμεσα.

Boxshall προς Laskey.
Τηλ. EGB/GR/7873, 16 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R14436.

10/9/1944 4188

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι παραιτήθηκε ο Θεοτόκης. Επισήμως αναφέρεται ότι διαφώνησε με τους όρους ανακωχής με τη Βουλγαρία, αλλά το πιθανότερο είναι πως, γνωρίζοντας ότι ήταν από τα πιο αδύναμα και λιγότερο αντιπροσωπευτικά μέλη της Κυβέρνησης, είχε συνειδητοποιήσει ότι, αργά ή γρήγορα, θα εξαναγκαζόταν σε παραίτηση, για να αντικατασταθεί από κάποιο ισχυρότερο πρόσωπο.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 52 Saving, 10 Σεπτ. 1944. F.O.371/43705/R16792.

10/9/1944 4189

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι η ελληνική Κυβέρνηση ζήτησε να δοθεί πλήρης ελευθερία κινήσεων στη Μέση Ανατολή στον Λαμπράκη, ο οποίος βρίσκεται, όπως και ο Μποδοσάκης, σε κατ' οίκον περιορισμό στο Λίβανο.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 52 Saving, 10 Σεπτ. 1944. F.O.371/43705/R16792.

10/9/1944 4190

Οι Γερμανοί εκκενώνουν τη Χίο στις 7 το πρωί της 10ης Σεπτεμβρίου, αφού προηγουμένως προέβησαν σε εκτεταμένες καταστροφές και πήραν όμηρο τον Λιμενάρχη.

Στρατιωτικός Ακόλουθος Πρεσβείας Βρετανίας στην Άγκυρα προς Ανώτατο Στρατιωτικό Διοικητή Μ. Ανατολής.
Τηλ. MA/3723, immediate, απόρρ., 10 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R14260.

10 - 15/9/1944 4191

Κατά το διάστημα μεταξύ 10 και 15 Σεπτεμβρίου, οι Γερμανοί εκτελούν στα Γιαννιτσά 100 άτομα και συλλαμβάνουν άλλα 100, ως αντίποινα.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

11/9/1944 4192

Μεταδίδεται ότι στην περιοχή της Έδεσσας συμμαχικό απόσπασμα επιτέθηκε εναντίον σιδηροδρομικού συρμού, που μετέφερε γερμανικά στρατεύματα. Σκοτώθηκαν ή τραυματίσθηκαν 120 Γερμανοί και 80 συνελήφθησαν αιχμάλωτοι.

Game Book.
Απόρρ., Αύγ. 1944. F.O.371/43693/R16027.

11/9/1944 4193

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. και συμμαχικό απόσπασμα καταστρέφουν δύο γέφυρες στην οδό Νάουσας - Σκύδρας.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

11/9/1944 4194

Το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. μεταδίδει ότι αντάρτες του επιτέθηκαν εναντίον της γερμανικής φρουράς στο Βαρικό και κυρίευσαν 104 όπλα.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

11/9/1944 4195

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. επιτίθενται εναντίον γερμανικής δύναμης στη γέφυρα του Αχελώου, κοντά στο Αγρίνιο. Σκοτώνονται 60 Γερμανοί.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

11/9/1944 4196

Μεταδίδεται ότι η συμμαχική αεροπορία πραγματοποίησε επιθέσεις στο Πολύκαστρο, στην Ειδομένη και στη Γευγελή, κατά τις οποίες σκοτώθηκε ένας Γερμανός και καταστράφηκαν έξι σιδηροδρομικοί συρμοί, καθώς και μία αποθήκη καυσίμων.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

11/9/1944 4197

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. και συμμαχικό απόσπασμα καταστρέφουν έξι γέφυρες στη βόρεια Μακεδονία. Σκοτώνονται 12 Γερμανοί και πέντε συλλαμβάνονται.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

11/9/1944 4198

Μεταδίδεται ότι αντάρτες του Ε.Α.Μ. επιτέθηκαν εναντίον γερμανικού καϊκιού στην Άνδρο. Σκότωσαν τέσσερις Γερμανούς και συνέλαβαν άλλους τέσσερις. (Ο αριθμός των νεκρών Γερμανών δεν έχει επιβεβαιωθεί).

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

11/9/1944 4199

Ομάδα δολιοφθορών ναρκοθετεί την οδό Κοζάνης - Βέροιας, με αποτέλεσμα να καταστραφούν τρία γερμανικά οχήματα.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

11/9/1944 4200

Το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. διαμαρτύρεται στο Γ.Σ.Μ.Α. για την

παρέμβαση μελών της Σ.Σ.Α. στον Πύργο υπέρ των Ταγμάτων Ασφαλείας και διακηρύττει ότι θα συνεχίσει να μάχεται εναντίον των Ταγμάτων, όσο οι άνδρες τους δεν παραδίδονται, εκτελώντας τις διαταγές του Wilson και της ελληνικής Κυβέρνησης.

Γενικό Στρατηγείο Ε.Λ.Α.Σ. προς Γ.Σ.Μ.Α.
11 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15765.

11/9/1944 4201

Το Συμμαχικό Στρατηγείο ζητεί από τον Barnes να διευκρινίσει στον Lanz ότι άνευ όρων παράδοση των δυνάμεών του σημαίνει πως ο αντιπρόσωπός του θα ενημερωθεί για τους όρους της παράδοσης και θα του ζητηθεί να τους αποδεχθεί ή να τους απορρίψει συνολικά. Τα παραπάνω είναι αδιαπραγμάτευτα.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7897, 23 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R14558.

11/9/1944 4202

Ο Σπηλιωτόπουλος, σύμφωνα με τον Sheppard, συναντάται με αντιπροσώπους του Ε.Α.Μ. και τους ενημερώνει σχετικά με το διορισμό του ως Στρατιωτικού Διοικητή Αττικής.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7955, 9 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16218.

11/9/1944 4203

Σύμφωνα με τις τελευταίες πληροφορίες, οι κινήσεις των Γερμανών στα νησιά του Αιγαίου έχουν ως εξής: η φρουρά της Λήμνου μειώθηκε κατά το ένα τέταρτο, στη Λέρο και στην Κω έχει αρχίσει η μεταφορά εξοπλισμού και εφοδίων, στη Νίσυρο εκκενώθηκε η φρουρά και μάλλον μεταφέρθηκε στη Ρόδο. Στην ίδια τη Ρόδο, εξάλλου, μειώνεται η φρουρά και αξιόμαχα στρατεύματα μεταφέρονται αεροπορικά εκτός της νήσου.

Helm (Πρεσβεία Βρετανίας στην Άγκυρα) προς F.O.
Τηλ. 1554, important, 11 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R14337.

11/9/1944 4204

Ο Ταγματάρχης Α. Andrews, Ανώτερος Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην Πελοπόννησο, αναφέρει, σε έκθεσή του, ότι μάλλον ήταν υπερβολικές οι

πρώτες εκτιμήσεις του ύψους των απωλειών από τις επιχειρήσεις του Ε.Λ.Α.Σ. στον Πύργο. Οι απώλειες αυτές, ωστόσο, υπήρξαν μεγάλες και η μη συμμαχική παρέμβαση προκαλεί αγανάκτηση στον πληθυσμό. Αντίστοιχες σφαγές στην Πάτρα θα μπορούσαν να αποτραπούν, μόνο με αποφασιστικές ενέργειες της Σ.Σ.Α. και των βρετανικών στρατευμάτων.

Warner προς Leeper.
Τηλ. 32, important, απόρρ., 14 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R14624.

11/9/1944 4205

Ο Andrews προτείνει, σε έκθεσή του, να αντιμετωπίζονται τα Τάγματα Ασφαλείας ως εχθρικά στρατεύματα και να τους επιτρέπεται να παραδίδονται σε Βρετανούς αξιωματικούς - συνδέσμους.

Warner προς Leeper.
Τηλ. 32, important, απόρρ., 14 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R14624.

11/9/1944 4206

Ο Leeper τονίζει στο F.O. ότι ο Διάδοχος θα διέπραττε σφάλμα, εάν μετέβαινε, όπως επιθυμεί, στην Ιταλία, κατά την παρούσα σύντομη περίοδο παραμονής της ελληνικής Κυβέρνησης στη χώρα αυτή. Ο Παπανδρέου θεωρεί ότι η κίνησή του θα έδινε την εντύπωση ότι προτίθεται να ακολουθήσει την Κυβέρνηση στην Ελλάδα, γεγονός που δεν πρόκειται η τελευταία να επιτρέψει. Εξάλλου, και ο Wilson επιθυμεί να αποφύγει τις περιπλοκές. Ο ίδιος ο Leeper, ωστόσο, θα προχωρήσει στις ρυθμίσεις για ενδεχόμενη άφιξη του Διαδόχου, καθώς αποτελεί επιθυμία του Γεωργίου Β΄.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 8, immediate, 11 Σεπτ. 1944. F.O.371/43746/R14437.

11/9/1944 4207

Ο Παπανδρέου παραδίδει στον Leeper κείμενο αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου, σύμφωνα με τις οποίες: 1) θα αφεθούν ελεύθεροι οι Έλληνες της Αιγύπτου, που κρατούνται σε διάφορα στρατόπεδα προληπτικά, χωρίς να έχουν καταδικασθεί. Επίσης η Κυβέρνηση θα προβεί σε ενέργειες, ώστε να αφεθούν ελεύθεροι και όσοι κρατούνται αντίστοιχα από τις βρετανικές αρχές· 2) οι Έλληνες από την Ελλάδα που κρατούνται υπό τους ίδιους όρους, θα θεωρηθούν πρόσφυγες και θα μεταφερθούν σε αντίστοιχα στρατόπεδα· 3) δεν θα εκτελεσθούν οι θανατικές ποινές που έχουν επιβληθεί στους στασιαστές· 4) θα αμνηστευθούν όσοι καταδικάσθηκαν σε ελαφρές ποινές.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 9, important, απόρρ., 11 Σεπτ. 1944. F.O.371/43734/R14497.

11/9/1944 4208

Προωθούνται οι προετοιμασίες των Γερμανών για την εκκένωση της Σάμου και της Ικαρίας.

Στρατιωτικός Ακόλουθος Πρεσβείας Βρετανίας στην Άγκυρα προς Ανώτατο Στρατιωτικό Διοικητή Μ. Ανατολής.
Τηλ. MA/3739, immediate, απόρρ., 11 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R14260.

11/9/1944 4209

Οι Γερμανοί εκκένωσαν τη Μυτιλήνη στις 9 το πρωί της 11ης Σεπτεμβρίου. Δεν προέβησαν σε κανενός είδους καταστροφές και παρέδωσαν τη διοίκηση στον "Αρχιεπίσκοπο". Το Ε.Α.Μ. κατέλαβε την εξουσία.

Στρατιωτικός Ακόλουθος Πρεσβείας Βρετανίας στην Άγκυρα προς Ανώτατο Στρατιωτικό Διοικητή Μ. Ανατολής.
Τηλ. MA/3739, immediate, απόρρ., 11 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R14260.

11 - 12/9/1944 4210

Απόσπασμα εκτέλεσης δολιοφθορών καταστρέφει, κατά τη διάρκεια της νύκτας της 11ης προς 12η Σεπτεμβρίου, σιδηροδρομική γέφυρα 22 μέτρων, κοντά στο χωριό Μαυροκοδράτο.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

11 - 12/9/1944 4211

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. και συμμαχικό απόσπασμα καταστρέφουν, κατά τη διάρκεια της νύκτας της 11ης προς 12η Σεπτεμβρίου, δύο οδικές γέφυρες και ένα χιλιόμετρο σιδηροδρομικής γραμμής στην περιοχή της Έδεσσας.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

11 - 12/9/1944 4212

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. και συμμαχικά αποσπάσματα πραγματοποιούν νυκτερινή επίθεση εναντίον γερμανικών μηχανοκίνητων φαλαγγών, στις οδούς Κοζάνης - Ελασσόνας και Ελασσόνας - Λάρισας. Καταστρέφονται εννέα οχήματα.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

11 - 12/9/1944 4213

Τηλεγραφείται, στις 11 Σεπτεμβρίου, στον Βρετανό αξιωματικό - σύνδεσμο, που βρίσκεται κοντά στον Πύργο, ότι μπορεί να επιχειρήσει να διαμεσολαβήσει στον Ε.Λ.Α.Σ., για να αποφευχθεί περαιτέρω αιματοχυσία, αλλά δεν θα πρέπει να έλθει σε επαφή με τα Τάγματα Ασφαλείας, ούτε να αναλάβει οποιαδήποτε δέσμευση απέναντί τους. Θα μπορούσε μόνο να συμβουλεύσει τα Τάγματα να μην επιτίθενται εναντίον του Ε.Λ.Α.Σ. Τονίζεται ότι όσοι διαπράττουν δολοφονίες υπόκεινται πλέον στη δικαιοδοσία της ανώτατης συμμαχικής διοίκησης και της ελληνικής Κυβέρνησης. Στις 12 του μηνός τηλεγραφούνται στον Ανώτερο Βρετανό αξιωματικό - σύνδεσμο στην Πελοπόννησο αντίστοιχες οδηγίες, για όλα τα μέλη της Σ.Σ.Α., τα οποία οφείλουν να αποτρέπουν, κατά το δυνατό, τις αιματοχυσίες, για την αποφυγή εμφυλίου, αλλά μόνο μέσω της επιρροής τους στον Ε.Λ.Α.Σ.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7919, 28 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15765.

12/9/1944 4214

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. επιτίθενται εναντίον γερμανικής μηχανοκίνητης φάλαγγας, κοντά στο Μακρυνόρος, και καταστρέφουν 14 οχήματα.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

12/9/1944 4215

Μεταδίδεται ότι αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. επιτέθηκαν εναντίον σιδηροδρομικού συρμού κοντά στον Ψαθόπυργο. Σκοτώθηκαν δύο Γερμανοί και καταστράφηκε μία μηχανή και πολλά βαγόνια.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

12/9/1944 4216

Μεταδίδεται ότι στον Ψαθόπυργο οι Γερμανοί ανατίναξαν βαγόνι γεμάτο ομήρους, τους οποίους είχαν προηγουμένως συλλάβει, ως αντίποινα για τις καταστροφές στο σιδηροδρομικό δίκτυο, που προξένησε αντιστασιακή οργάνωση. Σκοτώθηκαν 19 όμηροι.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

12/9/1944 4217

Συμμαχικές αεροπορικές δυνάμεις και αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. πραγματοποιούν επιχείρηση, από αέρος και ξηράς, εναντίον γερμανικών στρατώνων στην Έδεσσα. Καταστρέφονται τρεις αποθήκες καυσίμων και δύο αποθήκες όπλων.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

12/9/1944 4218

Έλληνας αξιωματικός - σύνδεσμος στην Κεφαλονιά τηλεγραφεί ότι οι λίγοι Γερμανοί που έμειναν στο νησί, είναι πλέον αιχμάλωτοι. Ερωτά εάν πρέπει να εγκλεισθούν σε στρατόπεδο ή να τύχουν καλύτερης μεταχείρισης.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7898, 23 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15471.

12/9/1944 4219

Η Ζάκυνθος είναι ελεύθερη, σύμφωνα με τηλεγράφημα Έλληνα αξιωματικού - συνδέσμου, που βρίσκεται στο νησί. Οι Γερμανοί κατέστρεψαν μόνο μία αποθήκη καυσίμων, ενώ όλα τα πολεμοφόδια φυλάσσονται πλέον από τους Ιταλούς.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7898, 23 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15471.
Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7923, 29 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15766.

12/9/1944 4220

Η Κ.Ε. της Ε.Κ.Κ.Α. τηλεγραφεί στην Κυβέρνηση και στο Γ.Σ.Μ.Α. ότι διαθέτει 800 ενόπλους, διαθέσιμους για την εκτέλεση επιχειρήσεων, κατά προτίμηση στην Αττική, ή για την προστασία ζωτικών σημείων της Αθήνας.

Κ.Ε. Ε.Κ.Κ.Α. προς Ελληνική Κυβέρνηση, Γ.Σ.Μ.Α.
12 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15470.

12/9/1944 4221

Ο Warner τηλεγραφεί στον Leeper ότι, μετά τις σφαγές που διέπραξε ο

Ε.Λ.Α.Σ. στον Πύργο, δεν φαίνεται πλέον να είναι φανταστική η φήμη ότι οι αντάρτες του έσφαξαν 60.000 άτομα στην Αθήνα. Η γενίκευση της αιματοχυσίας μπορεί να αποφευχθεί μόνο με βρετανικές ενέργειες, οι οποίες πρέπει, κατ' αρχήν, να πραγματοποιηθούν άμεσα στην Πελοπόννησο και στα νησιά του Ιονίου. Σε διαφορετική περίπτωση, η κατάσταση θα τεθεί εκτός ελέγχου και θα αποβεί μοιραία για τη μακροχρόνια βρετανική θέση στην Ελλάδα, καθώς είναι απίθανο να πιστέψουν οι Έλληνες ότι η Βρετανία δεν μπορεί να κάνει οτιδήποτε και είναι χαρακτηριστικό ότι ήδη κατηγορούν τη Σ.Σ.Α. για αδράνεια.

Warner προς Leeper (Καζέρτα).
Τηλ. 21, immediate, άκρως απόρρ., 12 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R14436.

12 - 13/9/1944 4222

Συμμαχικό απόσπασμα καταστρέφει σιδηροδρομική μηχανή, κατά τη διάρκεια νυκτερινής επιχείρησης κοντά στο Λιτόχωρο.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

12 - 13/9/1944 4223

Οι Γερμανοί εκτελούν τη νύκτα 100 άτομα στην Έδεσσα και καταστρέφουν την πόλη κατά το ένα τρίτο. Σύμφωνα με το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ., που μεταδίδει τα παραπάνω, οι ενέργειες αυτές αποτελούν αντίποινα για την επίθεση που πραγματοποίησαν αντάρτες του εναντίον της πόλης.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

13/9/1944 4224

Συμμαχικό απόσπασμα ναρκοθετεί οδό κοντά στον Τριπόταμο, με αποτέλεσμα να καταστραφούν τρία γερμανικά οχήματα.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

13/9/1944 4225

Το F.O. ανησυχεί για τις επιπτώσεις που θα έχει στα Βαλκάνια η σοβιετική προέλαση στη Βουλγαρία και θεωρεί ότι είναι περισσότερο αναγκαίο από ποτέ να μην υπάρξει καθυστέρηση στην είσοδο των βρετανικών στρατευμάτων στην

Ελλάδα. Γνωρίζει καλά, ωστόσο, ότι η Επιχείρηση MANNA δεν μπορεί να αναληφθεί, όσο παραμένουν στην Αθήνα ισχυρές γερμανικές δυνάμεις. Για το λόγο αυτό, και επειδή είναι πιθανό να αποκοπούν οι γερμανικές γραμμές μεταφορών στη Γιουγκοσλαβία και οι Γερμανοί να αποκλεισθούν στην Ελλάδα, ζητεί από τον Wilson να εξετάσει τη δυνατότητα εγκατάστασης της ελληνικής Κυβέρνησης στην Πελοπόννησο, μόλις η περιοχή εκκενωθεί από τους Γερμανούς, καθώς και να σχεδιάσει σε διαφορετική βάση την Επιχείρηση MANNA.

C.O.S. προς Wilson.
Τηλ. CORDITE 175, 19 Σεπτ. 1944. F.O.371/43716/R14462.

13/9/1944 4226

Ο Έλληνας αξιωματικός - σύνδεσμος, που βρίσκεται στην Κεφαλονιά, τηλεγραφεί ότι, εάν δεν σταλούν συμμαχικά στρατεύματα το γρηγορότερο στο νησί, θα σκοτωθούν πολλά άτομα, καθώς το Ε.Α.Μ. θέλει να αναλάβει τον έλεγχο, αλλά ο Έλληνας Διοικητής και η αστυνομία θα προβάλουν αντίσταση.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7898, 23 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15471.

13/9/1944 4227

Η έδρα του A.M.L. μεταφέρεται στο Salerno, για να είναι δυνατή η στενή του συνεργασία με το Συμμαχικό Στρατηγείο και την ελληνική Κυβέρνηση.

Αρχηγείο A.M.L. Progress Report αριθ. 1, 15 Οκτ. - 10 Νοεμ. 1944.
Νοεμ. 1944. F.O.371/43722/R21870.

13/9/1944 4228

Κατά τη συνάντηση του Παπανδρέου με τον Wilson, παρόντος και του Leeper, συζητείται το ζήτημα του ελέγχου των ανταρτών στα νησιά και στο τμήμα της Πελοποννήσου, που έχουν εκκενωθεί από τους Γερμανούς. Ο Wilson διευκρινίζει ότι έχει αναθέσει στον Στρατηγό Scobie, [Στρατιωτικό Διοικητή των Συμμαχικών Δυνάμεων στην Ελλάδα και Διοικητή της Force 140], να κατευθύνει τις ανταρτικές επιχειρήσεις εν ονόματί του. Συμφωνείται να τηλεγραφήσουν ο Wilson και ο Παπανδρέου, εντός της 13ης Σεπτεμβρίου, στον Σαράφη και στον Ζέρβα ότι θα πρέπει πλέον να υπακούουν στις διαταγές του Scobie, γεγονός για το οποίο είναι σύμφωνοι και οι υπουργοί του Ε.Α.Μ. στην Κυβέρνηση. Εξετάζονται από τον Παπανδρέου και τον Scobie μέτρα, για να αποφευχθεί εμφύλιος, μεταξύ του Ε.Λ.Α.Σ. και των Ταγμάτων Ασφαλείας, και να εδραιωθεί η εξουσία του Scobie με τη βοήθεια της Κυβέρνησης.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 12, important, απόρρ., 13 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R14544.

13/9/1944 4229

Ο Παπανδρέου τηλεγραφεί στον Σαράφη και στον Ζέρβα ότι, μετά τη συγκρότηση της Κυβέρνησης Εθνικής Ενότητας, όλες οι ελληνικές μαχόμενες δυνάμεις έχουν τεθεί υπό τις διαταγές της. Ο ίδιος και ο Σβώλος ενημέρωσαν τον Wilson ότι ο Ε.Λ.Α.Σ., οι Ε.Ο.Ε.Α., οι εθνικές στρατιωτικές οργανώσεις, καθώς και όλοι οι Έλληνες, έχουν τεθεί υπό τις διαταγές του Συμμαχικού Στρατηγείου για την απελευθέρωση της χώρας. Ως εκ τούτου, ο Σαράφης και ο Ζέρβας τίθενται υπό τις διαταγές του Scobie.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 12, important, απόρρ., 13 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R14544.

[13/9/1944] 4230

Ο Wilson τηλεγραφεί στον Σαράφη και στον Ζέρβα ότι απαιτείται επειγόντως η παρουσία τους στο Bari, ώστε ο Βρετανός Στρατιωτικός Διοικητής των Συμμαχικών Δυνάμεων [στην Ελλάδα] να τους δώσει, προσωπικά, οδηγίες για τις επιχειρήσεις που θα εκτελέσουν οι δυνάμεις τους, κατά την τελική φάση της Απελευθέρωσης. Η μεταφορά τους στην Ιταλία, καθώς και η άμεση επιστροφή τους έχουν ρυθμισθεί.

Wilson προς Σαράφη, Ν. Ζέρβα.
Αριθ. EGB/GR/7857, 14 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R15173.

14/9/1944 4231

Το Υπουργείο Εξωτερικών επισημαίνει, σε aide-memoire, ότι, καθώς τα Β.Μ.Α. θα κυκλοφορήσουν σε όλα τα Βαλκάνια, η Τράπεζα της Ελλάδος θα τα ανταλλάσσει με στερλίνες, ανεξάρτητα από το εάν κυκλοφόρησαν στην Ελλάδα ή σε άλλες χώρες. Τα παραπάνω αποτελούν και τη βάση αποδοχής εκ μέρους της Κυβέρνησης της κυκλοφορίας των χαρτονομισμάτων αυτών. Δεν είναι δυνατόν, άλλωστε, να υπάρξει ιδιαίτερη ένδειξη στα χαρτονομίσματα που θα κυκλοφορήσουν στην Ελλάδα, ούτε να καθορισθεί το ύψος των Β.Μ.Α. που θα χρησιμοποιηθούν στη χώρα.

Υπουργείο Εξωτερικών ελληνικής Κυβέρνησης.
Aide-memoire, αριθ. 150, 14 Σεπτ. 1944. F.O.371/437223/R15596.

14/9/1944 4232

Δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. φονεύουν σε ενέδρα 16 Γερμανούς και τραυματίζουν 18, κοντά στο χωριό Κλειδί της Φλώρινας. Επίσης καταστρέφουν δύο στρατιωτικά οχήματα.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

14/9/1944 4233

Μεταδίδεται ότι ομάδα εκτέλεσης δολιοφθορών κατέστρεψε γερμανικό καΐκι 50 τόννων στη Σέριφο.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

14/9/1944 4234

Μεταδίδεται ότι αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. έστησαν ενέδρα σε γερμανική δύναμη, στην οδό Πτολεμαΐδας - Κοζάνης. Σκοτώθηκαν τρεις Γερμανοί και δύο τραυματίσθηκαν.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

14/9/1944 4235

Τηλεγραφείται στον Βρετανό αξιωματικό - σύνδεσμο, που βρίσκεται στην περιοχή του Ρεθύμνου, ότι το Γ.Σ.Μ.Α. θα ορίσει τις συνθήκες της άνευ όρων γερμανικής παράδοσης στην Κρήτη. Οι Γερμανοί μπορούν να αποδεχθούν ή να απορρίψουν τους όρους του Γ.Σ.Μ.Α., αλλά δεν θα γίνει καμία διαπραγμάτευση.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7897, 23 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R14558.

14/9/1944 4236

Έλληνας αξιωματικός - σύνδεσμος στη Ζάκυνθο τηλεγραφεί ότι ο Ε.Λ.Α.Σ. του ζήτησε να δώσει τρόφιμα, από τα γερμανικά αποθέματα, στους αντάρτες των δυνάμεών του. Επίσης αναφέρει ότι και ο πληθυσμός του νησιού χρειάζεται τρόφιμα επειγόντως. Ζητεί σχετικές οδηγίες.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7898, 23 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15471.

14/9/1944 4237

Επιτροπή αποτροπής των καταστροφών, που σχεδιάζουν οι Γερμανοί στην Αθήνα, συγκροτήθηκε πρόσφατα στην πόλη και αποτελείται από τον Σπηλιωτόπουλο, τον [Διευθυντή της Αστυνομίας Αθηνών] Α. Έβερτ, και ανώτερο στέλεχος της Υπηρεσίας ΑΠΟΛΛΩΝ. Η Επιτροπή, που επικοινωνεί με το Κάιρο μέσω της Υπηρεσίας ΑΠΟΛΛΩΝ, τηλεγραφεί τα σημεία - κλειδιά που πρέπει να προστατευθούν. Πρόκειται για το φράγμα του Μαραθώνα, σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικού, σιδηροδρομικούς σταθμούς, λιμενικές εγκαταστάσεις στον Πειραιά, κτίρια στο κέντρο της πόλης, την τηλεφωνική υπηρεσία καθώς και το ραδιοφωνικό σταθμό. Επισημαίνεται ότι οι Γερμανοί έχουν τοποθετήσει εκρηκτικά στο λιμάνι του Πειραιά και υπάρχει σχέδιο να υποχωρήσουν οι δυνάμεις τους στη Θεσσαλονίκη.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7904, 25 Σεπτ. 1944, EGB/GR/7909, 26 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15470.
Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/3028, 25 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15345.

14/9/1944 4238

Οι Γερμανοί στην Αθήνα διασπείρουν τη φήμη ότι έχουν συνάψει μυστική συμφωνία με τους Βρετανούς, η οποία τους επιτρέπει να εκκενώσουν τα Ιόνια νησιά και την Κρήτη, καθώς και να αποχωρήσουν από τη χώρα ανενόχλητοι. Ο συμμαχικός βομβαρδισμός των αεροδρομίων της Αθήνας, στις 13 Σεπτεμβρίου, έγινε απλώς για να συγκαλυφθεί η συμφωνία αυτή. Καμία συμμαχική επίθεση, εξάλλου, δεν εκδηλώθηκε στη σιδηροδρομική γραμμή προς βορρά.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7917, 28 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15593.

14/9/1944 4239

Σύμφωνα με τον Βρετανό αξιωματικό - σύνδεσμο Ταγματάρχη R. R. Prentice, μέλη της Σ.Σ.Α., που βρίσκονται με δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ., δέχονται επίθεση από ένοπλους αγρότες στο Μαυροδένδρι και στο Βατερό του Βερμίου, κατά την επιστροφή τους από επιτυχή επιχείρηση εναντίον των Γερμανών. Τρεις σκοτώνονται, ένας συλλαμβάνεται αιχμάλωτος και δύο τραυματίζονται. Πρόκειται ίσως για την ομάδα ενόπλων, από την Κοζάνη, την Κατερίνη και το Κιλκίς,

που την ίδια μέρα είχε διαμηνύσει ότι επιθυμεί να συνεργασθεί με τη Σ.Σ.Α. εναντίον των Γερμανών και θεωρήθηκε, τότε, ότι ανήκε στα Τάγματα Ασφαλείας. Ο Prentice αναφέρει, εξάλλου, ότι ο Ε.Λ.Α.Σ. είναι έτοιμος να βοηθήσει τη σχεδιαζόμενη επίθεση εναντίον της Κοζάνης, με 1000 άνδρες του.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7918, 28 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15593.

14/9/1944 4240

Από τον ασύρματο Drunkard, [του Στρατιωτικού Επιτελείου του ΜΥΔΑ] στην Αθήνα, τηλεγραφείται στη Force 133 ότι ανώτεροι Γερμανοί αξιωματικοί ζητούν επιμόνως να διαπραγματευθούν με Βρετανό αξιωματικό και αναμένουν να λάβουν σχετική απάντηση στις 15 Σεπτεμβρίου.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7922, 30 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R16026.

14/9/1944 4241

Η Force 133 τηλεγραφεί στον Drunkard ότι θα εξετάσει το ζήτημα διεξαγωγής διαπραγματεύσεων με τους Γερμανούς, μόνον εάν ανώτερος Γερμανός αξιωματικός προτείνει παράδοση άνευ όρων. Η αίτησή του θα διαβιβασθεί στον Αρχιστράτηγο των Συμμάχων, που θα θέσει τους σχετικούς, αδιαπραγμάτευτους, όρους. Ο Γερμανός αξιωματικός θα πρέπει να κατευθυνθεί στη Λιβαδειά και απεσταλμένος του να έλθει σε επαφή με τον Βρετανό αξιωματικό - σύνδεσμο της περιοχής, το νωρίτερο από τις 16 του μηνός. Κανείς Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος δεν θα κατευθυνθεί προς την Αθήνα.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7922, 30 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R16026.

14/9/1944 4242

Η Force 133 τηλεγραφεί στον Ταγματάρχη Dodson, της Β.Σ.Α. Lillian στη Λιβαδειά, ότι ο ίδιος θα είναι ο Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος με τον οποίο θα έλθει σε επαφή ο "Γερμανός Διοικητής". Τονίζει ότι μόνος όρος προς τους Γερμανούς είναι η άνευ όρων παράδοση των δυνάμεών τους και ότι οφείλουν να αποδεχθούν ή να απορρίψουν συνολικά τους όρους του Αρχιστρατήγου των Συμμάχων. Ο Dodson θα πρέπει να ρυθμίσει και περαιτέρω συνάντηση έξω από την Αθήνα.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7922, 30 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R16026.

14/9/1944 4243

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος, που βρίσκεται στην κεντρική Κρήτη, τηλεγραφεί ότι θα είναι δύσκολο να τηρηθεί η τάξη στο Ηράκλειο, κατά τη γερμανική υποχώρηση, λόγω του Ε.Α.Μ. Η οργάνωση αυτή δημιουργεί ήδη επεισόδια στην ύπαιθρο, χρησιμοποιώντας τον Ε.Λ.Α.Σ., με στόχο να δημιουργηθεί καχυποψία του πληθυσμού προς την Ε.Ο.Κ. Ζητεί να σταλούν στρατεύματα το γρηγορότερο στο νησί, καθώς και ένας ανώτερος Έλληνας αξιωματικός στα Χανιά, όπου ούτε το Ε.Α.Μ. ούτε η Ε.Ο.Κ. εμπιστεύονται οποιονδήποτε αξιωματικό.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7923, 29 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15766.

14/9/1944 4244

Οι Γερμανοί έχουν ήδη εκκενώσει την Ιεράπετρα.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7923, 29 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15766.

14/9/1944 4245

Οι Γερμανοί εκκενώνουν την Πρέβεζα. Σύμφωνα με το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ., δυνάμεις του εισέρχονται στην πόλη 15 λεπτά, μετά τη γερμανική αποχώρηση, και κατευθύνονται στο βόρειο τμήμα της.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7941, 5 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R15951.

14/9/1944 4246

Ο Scobie τηλεγραφεί στον Σπηλιωτόπουλο, ο οποίος έχει τεθεί υπό τις διαταγές του, ότι θα είναι υπεύθυνος για την τήρηση της τάξης και την ανάληψη του ελέγχου στην Αθήνα και στον Πειραιά, μέχρι την άφιξη των βρετανικών στρατευμάτων. Οφείλει να αναφέρει οποιαδήποτε απόπειρα προσέγγισής του από παραδιδόμενους Γερμανούς και να μην ενεργεί χωρίς οδηγίες. Όταν αποσυρθούν ή παραδοθούν οι Γερμανοί, θα πρέπει, σε συνεργασία με τον Διευθυντή της Αστυνομίας [Έβερτ], να ζητήσει από τα Τάγματα Ασφαλείας να λιποτακτήσουν ή να του παραδοθούν. Εάν παραδοθούν μαζικά, να τα αφοπλίσει και να τα θέσει υπό περιορισμό, μέχρις ότου αποφασίσει σχετικά η ελληνική Κυβέρνηση. Ο Ε.Λ.Α.Σ. έχει διαταχθεί να μείνει εκτός Αττικής, για να αποφευχθεί οποιαδήποτε σύγχυση.

Αντιστράτηγος R. M. Scobie (Στρατιωτικός Διοικητής Συμμαχικών Δυνάμεων στην Ελλάδα και Διοικ. Force 140) προς Υποστράτηγο Π. Σπηλιωτόπουλο (Στρατιωτικό Διοικητή Αττικής).
14 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15765.

14/9/1944 4247

Ο Scobie τηλεγραφεί στον Σαράφη σχετικά με τη στάση που πρέπει να τηρήσει ο Ε.Λ.Α.Σ. προς τα Τάγματα Ασφαλείας. Ζητεί να διευκολυνθεί η άφιξη των Βρετανών αξιωματικών - συνδέσμων στις απελευθερωμένες περιοχές, οι οποίοι θα επιχειρήσουν να περιορίσουν τα Τάγματα στους στρατώνες τους, μέχρις ότου αφοπλισθούν από τα βρετανικά στρατεύματα ή τους κατά τόπους αντάρτες, εφόσον οι τελευταίοι εγγυηθούν ότι δεν θα κακοποιηθούν οι κρατούμενοι. Στις κατεχόμενες περιοχές, εξάλλου, θα δοθεί μυστικά η ευκαιρία στα Τάγματα να λιποτακτήσουν στον Ε.Λ.Α.Σ., με τον οπλισμό τους, και να λάβουν μέρος σε επιχειρήσεις εναντίον των Γερμανών.

Scobie προς Σαράφη.
14 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15765.

14/9/1944 4248

Ο Scobie τηλεγραφεί στον Σαράφη ότι ορίσθηκε ο Στρατιωτικός Διοικητής Αθηνών και Πειραιά, ο οποίος βρίσκεται υπό τις διαταγές του. Ο Scobie έχει εκδώσει διαταγές σχετικά με τις ευθύνες του Στρατιωτικού Διοικητή, καθώς και με τη στάση που θα τηρήσει προς τα Τάγματα Ασφαλείας. Ζητεί να μην αναληφθεί οποιαδήποτε ενέργεια από τμήματα του Ε.Λ.Α.Σ. στην Αττική, για να αποφευχθεί σύγχυση. Εάν οι Γερμανοί, που βρίσκονται στην περιοχή υπό τον έλεγχο του Ε.Λ.Α.Σ., ζητήσουν να παραδοθούν, το ζήτημα θα πρέπει να παραπεμφθεί στον ίδιο τον Scobie.

Scobie προς Σαράφη.
14 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15765.

14/9/1944 4249

Ο Leeper θεωρεί ότι η ελληνική Κυβέρνηση δεν πρέπει να μετακινηθεί, παρά μόνο για να μεταβεί στην Αθήνα. Θα πρέπει, ωστόσο, να ορίσει αντιπροσώπους της στις περιοχές που θα εκκενώνουν οι Γερμανοί, ένα στρατιωτικό και έναν πολιτικό αντιπρόσωπο ανά περιοχή, οι οποίοι θα συνοδεύονται από Βρετανό αξιωματικό, απεσταλμένο του Scobie. Επείγει ο διορισμός αντιπροσώπων στην Πελοπόννησο και σε αρκετά Ιόνια νησιά, καθώς οι Γερμανοί έχουν ήδη εκκε-

νώσει τις περιοχές αυτές. Ο διορισμός των αντιπροσώπων μπορεί να προηγηθεί της άφιξης των βρετανικών στρατευμάτων. Ο Wilson και ο Macmillan, από κοινού με τον Leeper, έθεσαν το θέμα στον Παπανδρέου, ο οποίος είναι σύμφωνος και ήδη ορίζει αντιπροσώπους, με τη σύμφωνη γνώμη και των υπουργών του Ε.Α.Μ.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 15, immediate, άκρως απόρρ., 14 Σεπτ. 1944. F.O.371/43716/R14545.
Leeper προς F.O.
Τηλ. 22, immediate, απόρρ., 16 Σεπτ. 1944. F.O.371/43716/R14718.

14/9/1944 4250

Η κατάσταση στην περιοχή Λασιθίου επιδεινώνεται με γοργούς ρυθμούς και, σύμφωνα με Βρετανό αξιωματικό - σύνδεσμο που βρίσκεται εκεί, υπάρχει κίνδυνος εμφυλίου. Όλοι οι αγγλόφιλοι αντιστασιακοί ηγέτες, καθώς και τα στελέχη της Ε.Ο.Κ. έχουν ανεβεί στα βουνά, ενώ οι χωροφύλακες έχουν αποσυρθεί στις οικίες τους ή στα βουνά επίσης. Ο σύνδεσμος ζητεί να ριφθούν προκηρύξεις, που θα ενημερώνουν για τη μεταπολεμική πολιτική της ελληνικής Κυβέρνησης, και αναφέρει ότι οι κομμουνιστές είναι πολύ καλά οπλισμένοι πλέον, γεγονός που έχει αποδυναμώσει και φοβίσει το Ε.Α.Μ.

Warner προς Leeper.
Τηλ. 32, important, απόρρ., 14 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R14624.

14/9/1944 4251

Το F.O. συμφωνεί με τον Leeper ότι θα ήταν σαφώς προτιμότερο να παραμείνει ο Διάδοχος στο Κάιρο και ελπίζει ότι ο Leeper θα βρει μια δικαιολογία, για να τον εμποδίσει να μεταβεί στην Ιταλία. Θα μπορούσε και ο Παπανδρέου, εξάλλου, να συμβουλεύσει σχετικά τον Γεώργιο Β΄. Ο ίδιος ο Γεώργιος Β΄, ωστόσο, δεν έχει συμφιλιωθεί με την ιδέα να παραμείνει εκτός Ελλάδος, όταν θα έχει επιστρέψει στη χώρα η Κυβέρνηση. Θα πρέπει να του ασκηθεί πίεση και να ληφθούν μέτρα σε περίπτωση που αφιχθεί στην Ιταλία.

F.O. προς Leeper.
Τηλ. 8, immediate, απόρρ., 14 Σεπτ. 1944. F.O.371/43746/R14437.

14 - 15/9/1944 4252

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. και συμμαχικά αποσπάσματα πραγματοποιούν νυκτερινές επιχειρήσεις στη σιδηροδρομική γραμμή κοντά στην Άρνισσα, κατά τη διάρκεια των οποίων καταστρέφουν τη γραμμή σε 10 σημεία.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

14 - 15/9/1944 4253

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. και συμμαχικό απόσπασμα προκαλούν σημαντικές καταστροφές στην οδό Καλαμπάκας - Μετσόβου, κατά τη διάρκεια της νύκτας της 14ης προς 15η Σεπτεμβρίου.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

14 - 15/9/1944 4254

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. και συμμαχικά αποσπάσματα καταστρέφουν [σιδηροδρομική] γέφυρα κοντά στην Έδεσσα, κατά τη διάρκεια νυκτερινής επιχείρησης. Σύμφωνα με το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ., καταστρέφονται επίσης και 200 μέτρα της σιδηροδρομικής γραμμής.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

14 - 16/9/1944 4255

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. και συμμαχικά αποσπάσματα καταστρέφουν πέντε γέφυρες, στην οδό Κοζάνης - Βέροιας, κατά τη διάρκεια επιχειρήσεων που πραγματοποιούνται τη νύκτα της 14ης προς 15η Σεπτεμβρίου και τη νύκτα της 15ης προς 16η του μηνός.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

15/9/1944 4256

Οι τιμές των τροφίμων, των ειδών ρουχισμού και άλλων ειδών πρώτης ανάγκης κινούνται σε υψηλά επίπεδα στην ελεύθερη αγορά της Θεσσαλονίκης και έχουν υπερδιπλασιασθεί, από τις 15 Αυγούστου μέχρι σήμερα. Είναι ενδεικτικό ότι 1 οκά στάρι πωλείται 40.000.000 δρχ. από 11.000.000 που επωλείτο στα μέσα Αυγούστου, 1 οκά λάδι 590.000.000 δρχ. από 190.000.000, 1 ζευγάρι ανδρικά παπούτσια 6.300.000.000 δρχ. από 1.000.000.000, τα 100 τσιγάρα 150.000.000 δρχ. από 45.000.000, ενώ το κρέας, που δεν διετίθετο προηγουμένως, πωλείται 400.000.000 δρχ. η οκά.

Mallet προς Υπουργό Οικονομικού Πολέμου Βρετανίας.
Αριθ. 264, 29 Σεπτ. 1944. F.O.371/43720/R18371.

15/9/1944 4257

Τηλεγραφείται στην Επιτροπή αποτροπής καταστροφών στην Αθήνα να εμποδίσει πρωτίστως την καταστροφή εγκαταστάσεων τηλεφώνου και ασυρμάτου. Επίσης, να υπάρξει προστασία των αεροδρομίων στην Καλαμάτα, στο Τατόι, στην Ελευσίνα και στην ευρύτερη περιοχή της Αθήνας.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7904, 25 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15470.

15/9/1944 4258

Έλληνας αξιωματικός - σύνδεσμος στην Κεφαλονιά τηλεγραφεί ότι αντάρτες του Ε.Α.Μ. και ένας Ιταλός αξιωματικός αποβιβάσθηκαν στο νησί στις 14 Σεπτεμβρίου. Ο επικεφαλής τους δήλωσε ότι αναλαμβάνει την αρχή, εκτελώντας διαταγές της VII Ταξιαρχίας της VIII Μεραρχίας [XIII Μεραρχίας] του Ε.Λ.Α.Σ., που ενεργεί βάσει διαταγών της ελληνικής Κυβέρνησης. Ζήτησε να του παραδοθούν όλα τα όπλα, υποσχόμενος ότι θα βλάψει μόνον όποιον θα προβάλει αντίσταση, και τόνισε ότι έχει την υποστήριξη των Ιταλών της Σάμης. Ωστόσο, ο Έλληνας επικεφαλής της Αστυνομίας δεν θα επιτρέψει την ανάληψη της εξουσίας από το Ε.Α.Μ., προτού λάβει σχετικές εντολές της Κυβέρνησης.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7909, 26 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15470.

15/9/1944 4259

Το Γ.Ε.Σ. θα προτιμούσε τα Τάγματα Ασφαλείας να τύχουν της ίδιας μεταχείρισης, τόσο στις κατεχόμενες, όσο και στις απελευθερωμένες περιοχές, και να παραμείνουν οπλισμένα στους στρατώνες τους. Εξάλλου, αμφιβάλλει εάν ο Άρης θα πειθαρχήσει στις σχετικές διαταγές και ζητεί να σταλούν δύο βρετανικοί λόχοι στην Πελοπόννησο, για να τηρήσουν την τάξη στην Πάτρα.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7919, 28 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15765.

15/9/1944 4260

Έλληνας αξιωματικός - σύνδεσμος από την Κεφαλονιά τηλεγραφεί ότι ο Apollonio και άλλοι Ιταλοί συνέβαλαν στους στόχους των Συμμάχων και δια-

τήρησαν τα όπλα τους σε καλή κατάσταση, παρά τις αντίθετες γερμανικές διαταγές που είχαν λάβει.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7928, 30 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R16026.

15/9/1944 4261

Δυνάμεις του Ζέρβα αποβιβάζονται στην Πρέβεζα. Ο επικεφαλής τους, όπως αναφέρει το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ., συμφωνεί με τον Ε.Λ.Α.Σ. να παραμείνει έξω από την πόλη, όπου οι δύο πλευρές συναντώνται σε κλίμα συνεργασίας. Το απόγευμα της ίδιας μέρας, οι δυνάμεις του Ζέρβα κηρύττουν στρατιωτικό νόμο.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7941, 5 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R15951.

15/9/1944 4262

Η κατάσταση στον Πύργο είναι κακή, αν και όχι στο βαθμό που περιγραφόταν σε προηγούμενα τηλεγραφήματα. Μετά τις επιχειρήσεις του Ε.Λ.Α.Σ., επέζησαν ελάχιστοι άνδρες των Ταγμάτων Ασφαλείας, ενώ σκοτώθηκαν και 55 άμαχοι. Κάηκαν πολλά σπίτια και συνελήφθη άγνωστος αριθμός ατόμων. Η Αμαλιάδα και άλλες πόλεις βρίσκονται σε κατάσταση πανικού, λόγω των γεγονότων αυτών. Δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ., υπό τις διαταγές του Άρη, είναι, εξάλλου, έτοιμες να καταλάβουν την Τρίπολη.

Boxshall προς Laskey.
Τηλ. EGB/GR/7873, 16 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R14436.

15/9/1944 4263

Η Force 133 εξουσιοδοτεί τον Andrews να χειρισθεί την κατάσταση που έχει διαμορφωθεί μεταξύ του Ε.Λ.Α.Σ. και των Ταγμάτων Ασφαλείας στην Πελοπόννησο, βάσει των αποφάσεων του Συμμαχικού Στρατηγείου. Η αποστολή του Andrews, που πραγματοποιείται με τη σύμφωνη γνώμη της ελληνικής Κυβέρνησης, θα έχει στόχο να διαλυθούν τα Τάγματα δίχως να προκληθεί αναταραχή. Αναμένονται οι προτάσεις του για τις σχετικές ενέργειες που θα πρέπει να αναλάβει η Σ.Σ.Α.

Boxshall προς Laskey.
Τηλ. EGB/GR/7873, 16 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R14436.

15/9/1944 4264

Ο Παπανδρέου πληροφορεί τον Leeper ότι τα μέλη της Κυβέρνησης έχουν ήδη συμφωνήσει να συγκροτηθεί τριμελές συμβούλιο Αντιβασιλείας, με πρόεδρο τον Δαμασκηνό, μόλις επιστρέψουν στην Αθήνα. Όταν υπάρξει συμφωνία για τα άλλα δύο μέλη του συμβουλίου, το ζήτημα θα παραπεμφθεί στον Γεώργιο Β΄.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 19, 15 Σεπτ. 1944. F.O.371/43734/R14736.

15/9/1944 4265

Ο Σβώλος ανακοινώνει στον Παπανδρέου, εκ μέρους όλων των υπουργών του Ε.Α.Μ., ότι θα επιθυμούσαν, μετά την επιστροφή τους στην Αθήνα και τις όποιες αλλαγές επέλθουν στη σύνθεση της Κυβέρνησης, να συνεχίσει να υφίσταται κυβέρνηση συνεργασίας υπό την προεδρία του ίδιου του Παπανδρέου, μέχρι τη διενέργεια των εκλογών.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 20, important, 15 Σεπτ. 1944. F.O.371/43734/R14722.

15/9/1944 4266

Οι C.O.S. θεωρούν πως η στρατιωτική σημασία της Χίου και της Μυτιλήνης δεν δικαιολογεί την κατάληψή τους, όσο οι Γερμανοί κατέχουν τα Δωδεκάνησα. Θα προτείνουν, ωστόσο, στον Wilson, όταν εξαλειφθεί ο κίνδυνος από τα Δωδεκάνησα, να σταλεί φρουρά στα παραπάνω νησιά. Σημειώνουν ότι θα ήταν προτιμότερο η φρουρά αυτή να αποτελείται από ελληνικές δυνάμεις και όχι από βρετανικές.

F.O. προς Πρεσβεία Βρετανίας στην Άγκυρα.
Τηλ. 1213, immediate, 15 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R14260.

15/9/1944 4267

Το F.O. τηλεγραφεί στη βρετανική πρεσβεία στην Άγκυρα ότι πρέπει να εξασφαλίσει πως η τουρκική Κυβέρνηση δεν θα καταλάβει τη Χίο και τη Μυτιλήνη, μόλις αποχωρήσουν οι Γερμανοί. Τα νησιά θα μείνουν υπό τον έλεγχο των ελληνικών αρχών. Θα ήταν εξαιρετικά χρήσιμο, ωστόσο, να διευκολύνει η τουρκική Κυβέρνηση την αποστολή εφοδίων προς τα νησιά αυτά.

F.O. προς Πρεσβεία Βρετανίας στην Άγκυρα.
Τηλ. 1213, immediate, 15 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R14260.

15/9/1944 4268

Το F.O. τηλεγραφεί στον Leeper ότι συμφωνεί πως οι αποφάσεις της ελληνικής Κυβέρνησης, σχετικά με τους κρατουμένους και τη μετατροπή των ποινών που επιβλήθηκαν στους στασιαστές, είναι φρόνιμες και ελπίζει ότι οι βρετανικές στρατιωτικές αρχές θα συνδράμουν στην υλοποίησή τους.

F.O. προς Leeper.
Τηλ. 446, 15 Σεπτ. 1944. F.O.371/43734/R14497.

16/9/1944 4269

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. σκοτώνουν 88 Γερμανούς σε ενέδρα στην οδό Αμύνταιου - Έδεσσας.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

16/9/1944 4270

Η R.A.F. βομβαρδίζει γερμανική μηχανοκίνητη φάλαγγα μεταξύ Επισκοπής και Περάματος, στην Κρήτη. Καταστρέφονται τέσσερα οχήματα μεταφοράς καυσίμων.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

16/9/1944 4271

Η R.A.F. βομβαρδίζει γερμανική μηχανοκίνητη φάλαγγα μεταξύ Περάματος και Ρεθύμνου. Σκοτώνονται έξι Γερμανοί και καταστρέφονται 30 φορτηγά.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

16/9/1944 4272

Η R.A.F. βομβαρδίζει γερμανική μηχανοκίνητη φάλαγγα μεταξύ Μαλίων και Βραχασίου, στην Κρήτη. Προξενούνται καταστροφές στο χωριό Επισκοπή και πολλά στρατιωτικά οχήματα διαλύονται.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

16/9/1944 4273

Η R.A.F. πραγματοποιεί επιδρομή στο Ρέθυμνο. Καταστρέφεται η αποθήκη καυσίμων του αεροδρομίου της πόλης, καθώς και στρατιωτικά οχήματα στην ευρύτερη περιοχή.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

16/9/1944 4274

Η συμμαχική αεροπορία πραγματοποιεί επιθέσεις στην περιοχή της Κοζάνης. Καταστρέφονται 14 γερμανικά οχήματα.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

16/9/1944 4275

Δυνάμεις του Ζέρβα συγκρούονται με Γερμανούς στην Καστροσυκιά και κυριεύουν αποθήκη πυρομαχικών, καθώς και δύο βαρέα όπλα.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

16/9/1944 4276

Αντάρτες του Ζέρβα συγκρούνται με γερμανικές δυνάμεις κοντά στην Παραμυθιά. Σκοτώνονται 38 Γερμανοί.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

16/9/1944 4277

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. σκοτώνουν δέκα Γερμανούς και συλλαμβάνουν οκτώ, σε ενέδρα στην οδό Λαμίας - Στυλίδας.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

16/9/1944 4278

Η Επιτροπή αποτροπής καταστροφών στην Αθήνα τηλεγραφεί ότι συνεδρίασε στις 13 Σεπτεμβρίου. Ο "Τάκης" [Σπηλιωτόπουλος], ως Στρατιωτικός Διοικητής, έχει ήδη οργανώσει ομάδες αξιωματικών μηχανικών, που θα εμποδίσουν

τις καταστροφές στους οργανισμούς κοινής ωφελείας και στις δημόσιες εγκαταστάσεις. Η Επιτροπή έκρινε ότι ένοπλη επέμβαση των ομάδων αυτών, την τελευταία στιγμή [της γερμανικής υποχώρησης], θα φέρει τα καλύτερα αποτελέσματα και ζητεί χρήματα για τον πλήρη εξοπλισμό τους.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7913, 27 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15470.

16/9/1944 4279

Η Επιτροπή αποτροπής καταστροφών στην Αθήνα τηλεγραφεί ότι και το Ε.Α.Μ. σχεδιάζει να αποτρέψει την καταστροφή δημοσίων έργων από τους Γερμανούς, μέσω των μελών του που εργάζονται στις δημόσιες υπηρεσίες. Η Επιτροπή θα έλθει σε επαφή με την οργάνωση, για να υπάρξει συνεργασία μεταξύ τους. Ζητεί από το Συμμαχικό Στρατηγείο και την Κυβέρνηση να διαμηνύσουν επειγόντως στην Κ.Ε. του Ε.Α.Μ. να θέσει τις ομάδες αποτροπής καταστροφών, που έχει συγκροτήσει, υπό τις διαταγές του Στρατιωτικού Διοικητή [Αττικής]. Η Επιτροπή τονίζει ότι οποιαδήποτε πρόωρη ενέργεια θα προκαλέσει σύγχυση.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7913, 27 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15470.

16/9/1944 4280

Ο Ανώτερος Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην Πελοπόννησο αναφέρει ότι στην Καλαμάτα και στον Πύργο επικρατεί ηρεμία. Ο Ε.Λ.Α.Σ. απελευθερώνει ορισμένους από τους συλληφθέντες και δεν κακοποιεί τους αιχμάλωτους άνδρες των Ταγμάτων Ασφαλείας. Σύμφωνα με ανεπίσημες πηγές του Ε.Λ.Α.Σ., οι απώλειές του στον Πύργο ήταν 50 νεκροί και 80 τραυματίες.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7919, 28 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15765.

16/9/1944 4281

Η Αποστολή των Ελλήνων αξιωματικών - συνδέσμων στη Ζάκυνθο εκφράζει την αγανάκτησή της για το βομβαρδισμό της πόλης από συμμαχικές δυνάμεις στις 15 Σεπτεμβρίου. Διαμαρτύρεται για τη μη αποστολή τροφίμων στο νησί, που έχει απελευθερωθεί από τις 13 Σεπτεμβρίου και υπογραμμίζει ότι, λόγω του βομβαρδισμού, ο πληθυσμός είναι απογοητευμένος από το έργο της Αποστολής.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7923, 29 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15766.

16/9/1944 4282

Ο Υπολοχαγός Πιτσιλάδης, [αξιωματικός - σύνδεσμος της Σ.Σ.Α.], αναφέρει από την Κεφαλονιά ότι, μετά τη συνάντηση, που πραγματοποιήθηκε μεταξύ των ηγετών του Ε.Λ.Α.Σ. και της τοπικής Αστυνομίας, απομακρύνθηκε ο κίνδυνος αιματοχυσίας. Ωστόσο, ο Ε.Λ.Α.Σ. εξακολουθεί να ελέγχει το νησί και επιμένει να πάρει τα όπλα των Ιταλών.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7923, 29 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15766.

16/9/1944 4283

Ο Apollonio τηλεγραφεί στο ιταλικό Γενικό Επιτελείο ότι η ιταλική φρουρά της Κεφαλονιάς, που έχει υπό τις διαταγές του, απελευθερωμένη από το γερμανικό ζυγό, αποτελείται από μία πυροβολαρχία, ένα τάγμα, μικρή δύναμη καταδρομών και δύο κινητές νοσοκομειακές μονάδες. Θέτει τις δυνάμεις του στη διάθεση του Γ.Σ.Μ.Α. και σημειώνει ότι έχουν κρατήσει τον οπλισμό τους, καθώς έχει αναγνωρισθεί ότι θα υπηρετήσουν τους συμμαχικούς στόχους. Αναμένει διαταγές.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7928, 30 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R16026.

16/9/1944 4284

Τερματίζεται η ισχύς του στρατιωτικού νόμου στην Πρέβεζα, τον οποίο είχαν επιβάλει δυνάμεις του Ζέρβα, μετά από διαδηλώσεις.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7941, 5 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R15951.

16/9/1944 4285

Ο Churchill και ο Eden διαβεβαιώνουν τον Παπανδρέου ότι εξακολουθούν να τους απασχολούν τα προβλήματα που αντιμετωπίζει, της Βουλγαρίας συμπεριλαμβανομένης, και εξακολουθεί να έχει την πλήρη υποστήριξή τους.

F.O. προς Leeper.
Τηλ. 12, 16 Σεπτ. 1944. F.O.371/43716/R14872.

16/9/1944 4286

Δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι οι Τούρκοι προτίθενται να καταλάβουν τη Χίο και τη Μυτιλήνη, που εκκενώθηκαν από τους Γερμανούς. Ωστόσο, είναι έτοιμοι να

βοηθήσουν στον ανεφοδιασμό τους. Τα νησιά βρίσκονται υπό τον έλεγχο των ελληνικών αρχών, συγκεκριμένα του Ε.Α.Μ., και οι συνεννοήσεις για την κατάληψή τους από ελληνικές δυνάμεις, με τη βοήθεια βρετανικών, έχουν προχωρήσει. Βρετανοί αξιωματούχοι από τη Σμύρνη τα έχουν ήδη επισκεφθεί.

Helm προς F.O.
Τηλ. 1602, immediate, 16 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R14707.

16 - 17/9/1944 4287

Συμμαχικό απόσπασμα και αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. καταστρέφουν τη σιδηροδρομική γραμμή, κοντά στο Μακρυχώρι, σε μήκος δύο χιλιομέτρων.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

17/9/1944 4288

Αντάρτες του Ζέρβα συγκρούονται με γερμανικές δυνάμεις στην οδό Άρτας - Ιωαννίνων. Σκοτώνονται 200 Γερμανοί.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

17/9/1944 4289

Μεταδίδεται ότι δυνάμεις του Ζέρβα κατέλαβαν τη Λευκάδα και κυριεύσαν ποσότητα ελαφρού οπλισμού.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

17/9/1944 4290

Η συμμαχική αεροπορία πραγματοποιεί επιθέσεις κοντά στα Ιωάννινα. Καταστρέφονται 24 γερμανικά οχήματα.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

17/9/1944 4291

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. και συμμαχικά αποσπάσματα προκαλούν εκτεταμένες ζημιές σε δύο σημεία της σιδηροδρομικής γραμμής Λάρισας - Τεμπών.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

17/9/1944 4292

Μεταδίδεται ότι η συμμαχική αεροπορία βομβάρδισε το λιμάνι της Πάτρας. Βυθίσθηκαν τρία καΐκια.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

17/9/1944 4293

Οι Γερμανοί έχουν ναρκοθετήσει και οχυρώσει τα αεροδρόμια της περιοχής Αθηνών και τα φυλάσσουν με ισχυρές δυνάμεις.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7917, 28 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15593.

17/9/1944 4294

Τηλεγραφείται στον Prentice ότι θα πρέπει, μετά την επίθεση εναντίον της Σ.Σ.Α. και τις βρετανικές απώλειες, να αντιμετωπίζει τους κατοίκους των χωριών της περιοχής [Βερμίου], ως μέλη των Ταγμάτων Ασφαλείας, που βρίσκονται σε απελευθερωμένη περιοχή. Όσοι έλαβαν μέρος στην επίθεση ή όσοι έπραξαν ανάλογα στο παρελθόν, οφείλουν να παραμείνουν στα χωριά τους και να αφοπλισθούν από τον Ε.Λ.Α.Σ., σε συνεργασία με τη Σ.Σ.Α.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7918, 28 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15593.

17/9/1944 4295

Οι Βρετανοί αξιωματικοί - σύνδεσμοι στην Πελοπόννησο καλούνται να πληροφορήσουν τους διοικητές του Ε.Λ.Α.Σ. της περιοχής ότι όλες οι δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. έχουν τεθεί υπό τον Αρχιστράτηγο των Συμμάχων, ο οποίος και δίδει λεπτομερείς διαταγές στον Σαράφη. Σύμφωνα με τις διαταγές αυτές, στις απελευθερωμένες περιοχές οι τοπικοί διοικητές του Ε.Λ.Α.Σ. είναι υπεύθυνοι για την τήρηση του νόμου και της τάξης, σε συνεργασία με τις πολιτικές αρχές. Επίσης δεν θα γίνονται συλλήψεις δοσιλόγων ή άλλων υπόπτων, προτού η ελληνική Κυβέρνηση συγκροτήσει πολιτικά δικαστήρια.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7919, 28 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15765.

17/9/1944 4296

Έλληνας αξιωματικός - σύνδεσμος στην Κεφαλονιά τηλεγραφεί ότι η κατάσταση στο νησί είναι έκρυθμη, καθώς το Ε.Α.Μ. αναλαμβάνει τον έλεγχο και υπάρχει φόβος συγκρούσεων μεταξύ των Ελλήνων, αλλά και μεταξύ των ανταρτών και των Ιταλών, που έχουν παραδοθεί στο Γ.Σ.Μ.Α., μέσω των συνδέσμων. Ζητεί να διασαφηνισθεί η θέση των Ιταλών, τους οποίους προσπαθεί να αφοπλίσει το Ε.Α.Μ., καθώς επίσης και να σταλούν Βρετανοί αξιωματικοί για να τους παραλάβουν.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7923, 29 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15766.

17/9/1944 4297

Αντάρτες του Ε.Α.Μ. παρελαύνουν θριαμβευτικά στο Αργοστόλι. Ο πληθυσμός παραληρεί. Επισημαίνεται ότι το Ε.Α.Μ. ακολουθεί ρωσικές μεθόδους τελετών, γυμνασίων κ.λπ.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7928, 30 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R16026.

17/9/1944 4298

Ο Άρης φθάνει στην Καλαμάτα από τον Μελιγαλά, επικεφαλής της ΙΙΙ Μεραρχίας του Ε.Λ.Α.Σ., με 1000 αντάρτες και το Επιτελείο του. Μεταφέρει στην πόλη αριθμό αιχμαλώτων ανδρών των Ταγμάτων Ασφαλείας. Όχλος αμάχων απαγχονίζει στους δρόμους 12 από τους αιχμαλώτους και μαχαιρώνει 14.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7928, 30 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R16026.

17/9/1944 4299

Έλληνας αξιωματικός - σύνδεσμος στη Νάξο τηλεγραφεί ότι συγκροτήθηκε στο νησί "ενιαία επιτροπή εθνικής δράσης" από το Ε.Α.Μ., τη "Σοσιαλιστική Δημοκρατική Ένωση", αντιπρόσωπο του Λαϊκού Κόμματος και αντιπρόσωπο των Φιλελευθέρων. Ο κύριος στόχος της επιτροπής είναι η υποστήριξη του προγράμματος της κυβέρνησης Παπανδρέου.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7928, 30 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R16026.

17/9/1944 4300

[Η Αποστολή Ελλήνων αξιωματικών - συνδέσμων στη Ζάκυνθο] τηλεγραφεί ότι οι Γερμανοί, κατά την αποχώρησή τους από το νησί, δεν επιχείρησαν να ανατινάξουν το λιμάνι. Η Αποστολή, με τη βοήθεια των Ιταλών, απέτρεψε την καταστροφή της γενικής αποθήκης εφοδίων και άλλων αποθηκών πυρομαχικών στην πόλη και σταμάτησε τους Γερμανούς, όταν άρχισαν να πυρπολούν τους σταύλους.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7931, 1 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16026.

17/9/1944 4301

Σαράντα άνδρες των Ταγμάτων Ασφαλείας προσχωρούν, σύμφωνα με το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ., στις δυνάμεις του Ζέρβα, που βρίσκονται στην Πρέβεζα.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7941, 5 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R15951.

17/9/1944 4302

Οι Γερμανοί εκκενώνουν την Κρήτη, σύμφωνα με ανακοινωθέν του Tass.

Clark Kerr προς F.O.
Τηλ. 2464, en clair, 19 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R14953.

18/9/1944 4303

Συμμαχικό απόσπασμα και αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. επιτίθενται εναντίον γερμανικού φυλακίου στο Βατοχώρι και σκοτώνουν ένα Γερμανό.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

[18/9/1944] 4304

Συμμαχικά αποσπάσματα καταστρέφουν τρεις σιδηροδρομικές γέφυρες και διακόπτουν τη σιδηροδρομική γραμμή σε πέντε σημεία, στον άξονα Λάρισας - Βόλου. (Η επιχείρηση εκτελέσθηκε μάλλον στις 18 Σεπτεμβρίου).

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

18/9/1944 4305

Το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. μεταδίδει ότι αντάρτες του πραγματοποίησαν επίθεση εναντίον της γερμανικής φρουράς στα Τρίκαλα, κατά τη διάρκεια της οποίας σκοτώθηκαν 80 Γερμανοί και καταστράφηκαν 40 στρατιωτικά οχήματα.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

18/9/1944 4306

Μεταδίδεται ότι οι Γερμανοί συνέλαβαν 100 άτομα στη Σκύδρα, ως αντίποινα για τις καταστροφές που προξένησαν στο σιδηροδρομικό δίκτυο [αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. και συμμαχικό απόσπασμα στις 11 Σεπτεμβρίου].

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

18/9/1944 4307

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. και συμμαχικό απόσπασμα ναρκοθετούν οδό κοντά στα Γιαννιτσά. Σκοτώνονται έξι Γερμανοί και καταστρέφεται ένα στρατιωτικό όχημα.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

[18/9/1944] 4308

Συμμαχικό απόσπασμα ανατινάσσει τμήμα της οδού Άρτας - Ιωαννίνων. (Η επιχείρηση εκτελέσθηκε μάλλον στις 18 Σεπτεμβρίου).

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

18/9/1944 4309

Το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. μεταδίδει ότι οι Γερμανοί εκτέλεσαν, ως αντίποινα, έξι άτομα στη Βέροια.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

18/9/1944 4310

Το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. τηλεγραφεί στην Κυβέρνηση ότι πληροφο-

ρήθηκε από τον Scobie το διορισμό Στρατιωτικού Διοικητή Αθηνών και Πειραιά. Τονίζει ότι στην περιοχή, από το 1942, αγωνίζονται εναντίον των κατακτητών, με αφάνταστες θυσίες, το Α΄ Σώμα Στρατού του Ε.Λ.Α.Σ. και οι μαχόμενες οργανώσεις του, που βρίσκονται στο πλευρό της Κυβέρνησης.

Γενικό Στρατηγείο Ε.Λ.Α.Σ. προς Ελληνική Κυβέρνηση.
18 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15766.

18/9/1944 4311

Ο Μάντακας τηλεγραφεί στην Κυβέρνηση και στον Σβώλο ότι για τη διοίκηση της Ελεύθερης Ελλάδας, η οποία ασκείται προσωρινά από τα εναπομείναντα μέλη της Π.Ε.Ε.Α., απαιτείται η παρουσία κλιμακίου της Κυβέρνησης. Εξάλλου, όπως σημειώνει, εάν αποφασισθεί η διάλυση της Π.Ε.Ε.Α., θα δημιουργηθεί ζήτημα σχετικά με το ποιός θα ασκεί τη διοίκηση, μέχρις ότου αφιχθεί στη χώρα η Κυβέρνηση.

Μάντακας προς Ελληνική Κυβέρνηση, Σβώλο.
18 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R16026.

18/9/1944 4312

Σύμφωνα με πληροφορίες του Barnes, μόλις ο Lanz ενημερώθηκε από την επιστολή του, ότι το Συμμαχικό Στρατηγείο αποδέχεται μόνο την άνευ όρων παράδοσή του, εξοργίσθηκε και απείλησε ότι θα διατάξει την εξόντωση του Ζέρβα. Ο Barnes τονίζει ότι, εάν συμβεί αυτό, ο Ε.Λ.Α.Σ. θα καταλάβει όλες τις πόλεις της Ηπείρου και τελικά θα εισέλθουν στην Ελλάδα τα ρωσικά και όχι τα βρετανικά στρατεύματα. Ωστόσο, δεν έχει ακόμη λάβει επίσημη απάντηση από τον Lanz, προφανώς διότι εκείνος συμβουλεύεται πρώτα ανωτέρους του, και προτείνει να του δοθεί προθεσμία 48 ωρών.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7884, 19 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R14558.

18/9/1944 4313

Ο Woodhouse τηλεγραφεί ότι οι δύο Ελβετοί αντιπρόσωποι του Ερυθρού Σταυρού, De Deynier από την Αθήνα και Lampert από τα Ιωάννινα, ζήτησαν εγγυήσεις, για να εργασθούν στις περιοχές υπό τον έλεγχο του Ζέρβα και του Ε.Λ.Α.Σ. Ο Ζέρβας συμφώνησε και ο Ε.Λ.Α.Σ. αναμένεται να πράξει το ίδιο.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7918, 28 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15593.

18/9/1944 4314

Το Ε.Α.Μ., που ελέγχει την Άνδρο, υποδέχεται με ενθουσιασμό μέλος της Σ.Σ.Α., το οποίο έχει ως αποστολή την παρακολούθηση της κίνησης των Γερμανών. Του παραδίδει το τηλεφωνικό δίκτυο και υπόσχεται να του παράσχει κάθε βοήθεια.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7923, 29 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15766.

18/9/1944 4315

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος, που βρίσκεται στο Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ., τηλεγραφεί ότι ο Σαράφης του είχε αναφέρει πως δύο συντάγματα ιππικού του Ε.Λ.Α.Σ. με 600 υποζύγια, τα οποία βρίσκονται στη Θεσσαλία, προετοιμάζονταν να πραγματοποιήσουν θριαμβευτική είσοδο στην Αθήνα.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7928, 30 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R16026.

18/9/1944 4316

Ο Ζέρβας τηλεγραφεί στην Κυβέρνηση και στη Σ.Σ.Α. ότι ζήτησε από τον πληθυσμό της Λευκάδας να αποστρατευθεί και να τεθεί στη διάθεση των Συμμάχων και της Κυβέρνησης για τον κοινό αγώνα. Διέταξε, εξάλλου, να επιστρατευθούν όσοι γεννήθηκαν μεταξύ 1910 και 1924. Ζητεί να σταλούν αμέσως στο νησί ρουχισμός και όπλα για 3.000 άτομα.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7928, 30 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R16026.

18/9/1944 4317

Ο Apollonio ζητεί να θεωρηθούν οι δυνάμεις του εθελοντές βοηθοί των βρετανικών δυνάμεων, εάν είναι αδύνατο να θεωρηθούν συμμαχική δύναμη. Είναι σημαντικό να του δοθεί άμεση απάντηση, καθώς οι αντάρτες [του Ε.Λ.Α.Σ.] θέλουν να αφοπλίσουν τους Ιταλούς στην Κεφαλονιά, γεγονός που, όπως υπογραμμίζει, δεν πρέπει να συμβεί σε καμία περίπτωση.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7928, 30 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R16026.

18/9/1944 4318

Ο (Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος) Λοχαγός Gibson, που διαβίβασε την

πληροφορία για τα επεισόδια με τους άνδρες των Ταγμάτων Ασφαλείας στην Καλαμάτα στις 17 Σεπτεμβρίου, αναφέρει ότι οι ίδιοι αυτοί άνδρες ευθύνονται για τη μαζική σφαγή αμάχων Ελλήνων ομήρων στο Μελιγαλά και στην Καλαμάτα, κατά τη διάρκεια των συγκρούσεων που σημειώθηκαν με τον Ε.Λ.Α.Σ.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7928, 30 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R16026.

18/9/1944 4319

Ο Woodhouse τηλεγραφεί από τη Φουρνά ότι στο χωριό αυτό βρίσκονται τα μέλη της Σοβιετικής Αποστολής, με τα οποία έχει εγκάρδιες σχέσεις. Οι Σοβιετικοί υποστηρίζουν ότι, σχετικά με τις δραστηριότητες του Κόκκινου Στρατού στη Βουλγαρία, γνωρίζουν μόνο ό,τι μεταδίδει ο ραδιοφωνικός σταθμός της Μόσχας. Ο Woodhouse δεν γνωρίζει εάν έχουν επαφή με τον Tito.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7931, 1 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16026.

18/9/1944 4320

Ο επικεφαλής των δυνάμεων του Ζέρβα στην Πρέβεζα δεν συμμετέχει στον εορτασμό για την απελευθέρωση της πόλης, τον οποίο οργάνωσε η επιτροπή που προέκυψε από το πρωτόκολλο συνεργασίας Ε.Δ.Ε.Σ. - Ε.Λ.Α.Σ. Οικογένειες υποστηρικτών του Ε.Δ.Ε.Σ. εγκαταλείπουν την πόλη, ενώ, σύμφωνα με το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ., ο ίδιος ο Ε.Δ.Ε.Σ. κυκλοφορεί πλαστή προκήρυξη της Ε.Π.Ο.Ν. εναντίον του Ζέρβα. Η Ε.Π.Ο.Ν. πληροφορεί το λαό για το γεγονός.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7941, 5 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R15951.

18/9/1944 4321

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι ο Warner τον πληροφόρησε πως ο Διάδοχος, που βρίσκεται στο Κάιρο, καταφέρεται έντονα εναντίον του Παπανδρέου. Στις συζητήσεις του με διάφορα άτομα, υποστηρίζει ότι ο Παπανδρέου είναι ψεύτης και ο Γεώργιος Β΄ δεν δεσμεύεται από οποιαδήποτε απόφαση της Κυβέρνησης, περί μη επιστροφής του στην Ελλάδα προτού διενεργηθεί δημοψήφισμα. Διαδίδει, επίσης, ότι ο ίδιος θα μεταβεί οπωσδήποτε στην Ελλάδα, εκτός εάν συλληφθεί. Ο Leeper θεωρεί ότι ο Γεώργιος Β΄ θα πρέπει να θέσει τέλος σε τέτοιου είδους διαδόσεις.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 25, important, απόρρ., προσωπικό, 18 Σεπτ. 1944. F.O.371/43777/R14861.

18/9/1944 4322

Το State Department ελπίζει ότι το ζήτημα των Εβραίων στην Ελλάδα θα λυθεί σύντομα, με την απελευθέρωση της χώρας.

Halifax προς F.O.
Τηλ. 50785, 18 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R14876.

18/9/1944 4323

Ο Halifax αναφέρει στο F.O. ότι το State Department τον πληροφόρησε πως δεν γνωρίζει οτιδήποτε σχετικά με τα ραδιοφωνικά ανακοινωθέντα του Ε.Α.Μ., τα οποία θεωρεί ότι ακούγονται από ελάχιστα άτομα. Οποιαδήποτε προβλήματα έχει, εξάλλου, δημιουργήσει η δραστηριότητα της οργάνωσης αυτής, θα παύσουν, πλέον, μετά τη συμμετοχή της στην ελληνική Κυβέρνηση.

Halifax προς F.O.
Τηλ. 50785, 18 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R14876.

19/9/1944 4324

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. σκοτώνουν 25 Γερμανούς και καταστρέφουν δύο στρατιωτικά οχήματα σε ενέδρα στην οδό Ελασσόνας - Τιρνάβου.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

19/9/1944 4325

Το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. μεταδίδει ότι αντάρτες του επιτέθηκαν εναντίον γερμανικής μηχανοκίνητης φάλαγγας, μεταξύ Τρικάλων και Λάρισας, και κατέστρεψαν 13 οχήματα.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

19/9/1944 4326

Μεταδίδεται ότι αντάρτες του Ε.Α.Μ. κυρίευσαν τρεις μοτοσυκλέτες και μία δεξαμενή καυσίμων στην Άνδρο, μετά την επίθεση της R.A.F. εναντίον πλοίου στο νησί.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

19/9/1944 4327

Αντάρτες του Ζέρβα πραγματοποιούν επιθέσεις εναντίον γερμανικής δύναμης στην οδό Άρτας - Ιωαννίνων, κατά τις οποίες σκοτώνονται 25 Γερμανοί.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

19/9/1944 4328

Ο Ρωμανός ζητεί από τον Laskey να διαβιβάσει στον Στρατηγό Alexander τηλεγράφημα του Γεωργίου Β΄. Ο Γεώργιος Β΄, άκρως ικανοποιημένος από το γεγονός ότι τα στρατεύματά του μάχονται, εκ νέου, υπό τις διαταγές του Alexander, ζητεί από τον Στρατηγό να τους μεταφέρει ότι είναι υπερήφανος για τις μάχες που δίνουν και ελπίζει σύντομα να βρίσκεται κοντά τους.

Ρωμανός προς Laskey.
Αριθ. 6230, επείγον, 19 Σεπτ. 1944. F.O.371/43703/R15255.

19/9/1944 4329

Ο Boxshall διαβιβάζει στον Laskey την έκθεση που συνέταξε ο Hammond, για το διάστημα μεταξύ 4 Ιουνίου - 20 Αυγούστου 1944, κατά το οποίο αναπλήρωσε τον Woodhouse στη διοίκηση της Σ.Σ.Α. Στην έκθεση τονίζεται η επιτυχής συνεργασία του Ε.Λ.Α.Σ. και του Ε.Δ.Ε.Σ. με τη Σ.Σ.Α., στα πλαίσια της Επιχείρησης Κιβωτός.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7881, 19 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15424.

19/9/1944 4330

Ο Υπολοχαγός Κοντόπουλος, (σύνδεσμος της Σ.Σ.Α.), που βρίσκεται στη Ζάκυνθο, αναφέρει ότι οι μονάδες του Ε.Λ.Α.Σ. στο νησί έλαβαν διαταγή να ενισχύσουν τον Ε.Λ.Α.Σ. Πελοποννήσου. Έχουν ήδη αρχίσει σχετικές προετοιμασίες και πρόκειται να πάρουν μαζί τους όλο το γερμανικό πολεμικό υλικό. Ο ίδιος δεν μπορεί να τους εμποδίσει.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7923, 29 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15766.

19/9/1944 4331

Τηλεγραφείται από την Αθήνα ότι, μετά τη διαταγή του Παπανδρέου να διαλυθούν τα Τάγματα Ασφαλείας, τα Τάγματα επιχείρησαν να εξασφαλίσουν εκεχειρία με μονάδες του Ε.Α.Μ. της πόλης, οι οποίες απαίτησαν να τους παραδόσουν τον οπλισμό τους. Τα Τάγματα αρνήθηκαν, φοβούμενα αντίποινα, και οι οδομαχίες μεταξύ των δύο πλευρών επαναλαμβάνονται, καθώς έχουν φθάσει και ενισχύσεις του Ε.Α.Μ. Η κυκλοφορία απαγορεύεται σε ορισμένες περιοχές της πόλης, από διάφορες οργανώσεις, μετά τις 6 μ.μ., αλλά είναι και γενικότερα επικίνδυνη μετά τις 10 μ.μ.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7928, 30 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R16026.

19/9/1944 4332

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην VII Ταξιαρχία του Ε.Λ.Α.Σ. τηλεγραφεί ότι η Ταξιαρχία μεταφέρθηκε στην Άρτα, [περιοχή που θεωρείται ότι υπάγεται στη δικαιοδοσία του Ζέρβα], όπου αναφέρεται ότι εξακολουθεί να υπάρχει γερμανική δύναμη 600 ανδρών.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7936, 4 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16026.

19/9/1944 4333

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην VII Ταξιαρχία του Ε.Λ.Α.Σ. τηλεγραφεί ότι το 24 Σύνταγμα του Ε.Λ.Α.Σ., καθώς και δυνάμεις του Ε.Δ.Ε.Σ. βρίσκονται στην Πρέβεζα. Η τοπική Χωροφυλακή που συνεργάσθηκε μαζί τους για την κατάληψη της πόλης, έχει τεθεί υπό περιορισμό. Οι σχέσεις μεταξύ των δύο οργανώσεων είναι καλές και επικρατεί ηρεμία.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7936, 4 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16026.

19/9/1944 4334

Ο Ζέρβας τηλεγραφεί ότι ο Συνταγματάρχης "Momrattom" της Σ.Σ.Α. τον διέταξε να μην καταλάβει το Μέτσοβο και να το αφήσει στον Ε.Λ.Α.Σ. Διαμαρτύρεται για την άδικη αυτή διαταγή, στην οποία, ωστόσο, πειθάρχησε. Τονίζει ότι ο Ε.Λ.Α.Σ. δεν επιτίθεται εναντίον των Γερμανών στον οδικό άξονα Ιωαννίνων - Μετσόβου - Κατάρας και τους επιτρέπει να υποχωρούν ανενόχλητοι, ενώ, αντιθέτως, επιτίθεται εναντίον των δικών του δυνάμεων, που μάχονται τους

Γερμανούς σε όλα τα σημεία. (Το S.O.E. σημειώνει ότι δεν γνωρίζει κανένα αξιωματικό - σύνδεσμο με το όνομα Momrattom).

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7936, 4 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16026.

19/9/1944 4335

Ο Ε.Δ.Ε.Σ. επιτίθεται εναντίον του Ε.Λ.Α.Σ. στην Πρέβεζα, σύμφωνα με το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. Διεξάγονται μάχες και υπάρχουν απώλειες μεταξύ των αμάχων.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7941, 5 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R15951.

19/9/1944 4336

Ο Μάντακας τηλεγραφεί στον Πυρομάγλου ότι ο Ε.Λ.Α.Σ. θα θεωρήσει πως οι αναίτιες επιθέσεις εναντίον του από τις Ε.Ο.Ε.Α., στην Πρέβεζα, συνιστούν κήρυξη εμφυλίου, σε περίπτωση που το Αρχηγείο τους δεν διατάξει να σταματήσουν αμέσως.

Μάντακας προς Πυρομάγλου.
Αριθ. EGB/GR/7955, 9 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16218.

19/9/1944 4337

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι ορίσθηκαν οι εξής αντιπρόσωποι της ελληνικής Κυβέρνησης, [ως περιφερειακοί διοικητές των απελευθερωμένων περιοχών]: ο Κανελλόπουλος στην Πελοπόννησο, ο Μακκάς στα Ιόνια νησιά και ο Μπουρδάρας στα νησιά του ανατολικού Αιγαίου. Σημειώνει ότι και οι τρεις υπήρξαν βουλευτές και πληροφορεί το F.O. ότι οι δύο πρώτοι έχουν ήδη αναχωρήσει από την Καζέρτα για την Ελλάδα, ενώ ο Μπουρδάρας πρόκειται να ξεκινήσει από τη Μέση Ανατολή.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 28, 19 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R15032.

19 - 20/9/1944 4338

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. και συμμαχικό απόσπασμα καταστρέφουν, κατά τη διάρκεια της νύκτας της 19ης προς 20ή Σεπτεμβρίου, μία οδική και μία σιδηροδρομική γέφυρα, μεταξύ Νάουσας και Σκύδρας.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

19 - 20/9/1944 4339

Η R.A.F. βομβαρδίζει, τη νύκτα της 19ης προς 20η Σεπτεμβρίου, σιδηροδρομικό συρμό στο σταθμό Ειδομένης, ο οποίος μεταφέρει 190, περίπου, Ρώσους αιχμαλώτους των Γερμανών από τη Θεσσαλονίκη. Οι περισσότεροι αιχμάλωτοι δραπετεύουν κατά τη διάρκεια του βομβαρδισμού.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7961, 10 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

19 - 23/9/1944 4340

Στις 19 Σεπτεμβρίου ο Μανουηλίδης αναφέρει στον Παπανδρέου ότι ο Felmy προσπάθησε επιμόνως να έλθει σε συνεννόηση με τον Σπηλιωτόπουλο, [για την παράδοση των γερμανικών δυνάμεων], αλλά εκείνος αρνήθηκε οποιαδήποτε επαφή με τους Γερμανούς, χωρίς προηγούμενη εξουσιοδότηση. Στις 23 του μηνός, σύμφωνα με πληροφορίες που ο Sheppard θεωρεί αξιόπιστες, ο Felmy απευθύνεται εκ νέου στον Σπηλιωτόπουλο, πιθανώς εν αγνοία του Schimana.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 59, important, άκρως απόρρ., 2 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R15719.
Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7955, 9 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16218.

20/9/1944 4341

Δύναμη ανταρτών του Ε.Α.Μ. Μυτιλήνης κυριεύει μηχανοκίνητο σκάφος κοντά στον Άγιο Ευστράτιο και συλλαμβάνει τους επτά Γερμανούς που επέβαιναν σε αυτό.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

20/9/1944 4342

Η συμμαχική αεροπορία πραγματοποιεί επιθέσεις στην περιοχή Αμύνταιου. Οι απώλειες των Γερμανών και των Ιταλών ανέρχονται σε 300 άνδρες, ενώ καταστρέφονται και 130 στρατιωτικά οχήματα.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

20/9/1944 4343

Μεταδίδεται ότι η R.A.F. πραγματοποίησε επίθεση εναντίον λιμενικών εγκαταστάσεων στη Σάμο, κατά την οποία βυθίσθηκε ένα σκάφος.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

20/9/1944 4344

Ο Talbot-Rice επισημαίνει, με επιστολή του, στον Howard ότι έχει σταματήσει η αποστολή χρημάτων προς όλες τις αντιστασιακές οργανώσεις της Αθήνας, λόγω των ανακρίσεων που διενεργούνται, σχετικά με την αποστολή 5.000 βρετανικών λιρών στην Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ, θέμα για το οποίο είχε διαμαρτυρηθεί ο Παπανδρέου. Το γεγονός παρακωλύει τη διενέργεια δολιοφθορών εναντίον των Γερμανών σε όλη τη χώρα, σε μία κρίσιμη περίοδο. Είναι χαρακτηριστικό π.χ. ότι οι Γερμανοί εγκαταλείπουν την Κρήτη ανενόχλητοι. Τονίζει ότι, όταν περατωθούν οι ανακρίσεις, έστω και εάν αποδειχθεί ότι η Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ δεν έδινε χρήματα στο Ε.Α.Μ., ούτε το S.O.E. τη χρηματοδοτούσε χωρίς την έγκριση του Leeper, γεγονότα αναμφισβήτητα, θα είναι πλέον αργά, για να αναληφθεί οποιαδήποτε δράση εναντίον των Γερμανών.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/3009, 20 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15345.

20/9/1944 4345

Ο Πορφυρογένης τηλεγραφεί στην Κ.Ε. του Ε.Α.Μ. σχετικά με τις έντονες φήμες περί συμφωνίας του Ε.Α.Μ. με τη βουλγαρική Κυβέρνηση. Τονίζει ότι η Κ.Ε. οφείλει να αποκηρύξει τη συμφωνία αυτή, παρά το γεγονός ότι είναι βέβαιος πως δεν ήταν ενήμερη για τη σύναψή της, και να επιδιώξει την άμεση αποχώρηση των Βουλγάρων εισβολέων από τη Μακεδονία και τη Θράκη, που αποτελεί πάγια θέση του Ε.Α.Μ.

Μ. Πορφυρογένης (Υπουργός Εργασίας ελληνικής Κυβέρνησης) προς Κ.Ε. Ε.Α.Μ.
20 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R16026.

20/9/1944 4346

Ο Παπανδρέου εκφράζει στον Leeper τη μεγάλη του ανησυχία για τις ενέρ-

γειες του Ε.Α.Μ. στην Ελλάδα. Τονίζει ότι η κατάσταση στη χώρα είναι πλέον εκτός ελέγχου, ιδιαίτερα στη Θράκη, όπου η βουλγαρική Κυβέρνηση έχει παραχωρήσει την περιοχή, που κατείχε προηγουμένως, στους αντάρτες του Ε.Α.Μ. και σε Βουλγάρους παρτιζάνους. Τα παραπάνω ανέφερε και στο Υπουργικό Συμβούλιο, αλλά οι υπουργοί του Ε.Α.Μ. δεν έχουν καμία δύναμη, έστω κι αν ένας από αυτούς παραδέχθηκε ότι επιθυμούν να σταματήσουν τις ενέργειες αυτές.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 29, immediate, απόρρ., 20 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R14971.

20/9/1944 4347

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι ο Παπανδρέου, με τη σύμφωνη γνώμη των υπουργών του Ε.Α.Μ., έχει δώσει οδηγίες στην επιτροπή Μανουλίδη - Ακρίτα - Σπηλιωτόπουλου να συγκροτήσει ενωμένο εθνικό μέτωπο στην Αθήνα, αντίστοιχο με την Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας. Το μέτωπο θα τεθεί υπό την προεδρία του Σπηλιωτόπουλου και ο Έβερτ θα είναι ο σύνδεσμός του με το Ε.Α.Μ.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 30, important, άκρως απόρρ., 20 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R14972.

20/9/1944 4348

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι ο διορισμός του Σπηλιωτόπουλου, ως Στρατιωτικού Διοικητή της Αθήνας, είναι ήδη γνωστός στην Καζέρτα και στην Αθήνα. Έχει γίνει δεκτός από τα μέλη της ελληνικής Κυβέρνησης, παρά τις διαμαρτυρίες του Ζέρβα, της Ε.Κ.Κ.Α. και διαφόρων άλλων στοιχείων από την Αθήνα. Τα ονόματα των υπολοίπων μελών της μυστικής επιτροπής του Παπανδρέου δεν φαίνεται να τα γνωρίζει οποιοσδήποτε.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 30, important, άκρως απόρρ., 20 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R14972.

20/9/1944 4349

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι παραιτήθηκε ο Φιλελεύθερος Υπουργός Βασιλειάδης, ακολουθώντας το παράδειγμα των Εμμ. Σοφούλη, Βενιζέλου, Ρέντη και Μυλωνά. Ο ηγέτης του Κόμματος των Φιλελευθέρων Θ. Σοφούλης, ωστόσο, εξουσιοδότησε τον Θ. Τσάτσο να παραμείνει στην Κυβέρνηση, καθώς εγκρίνει την πολιτική της.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 54 Saving, 20 Σεπτ. 1944. F.O.371/43705/R15381.

21/9/1944 4350

Αντάρτες του Ζέρβα επιτίθενται εναντίον γερμανικού τμήματος κοντά στη Ζίτσα. Σκοτώνονται εννέα Γερμανοί και συλλαμβάνεται ένας αιχμάλωτος.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

21/9/1944 4351

Συμμαχικό απόσπασμα και αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. τοποθετούν νάρκες σε οδό κοντά στη Φλώρινα, με αποτέλεσμα να καταστραφεί ένα γερμανικό στρατιωτικό όχημα.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

21/9/1944 4352

Πενήντα Γερμανοί στρατιώτες σκοτώνονται ή τραυματίζονται σε ενέδρα συμμαχικού αποσπάσματος, νοτίως του Δομοκού.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

21/9/1944 4353

Γερμανικές δυνάμεις και αντάρτες του Ζέρβα συγκρούονται στη Σκλίβανη. Σκοτώνονται 33 Γερμανοί.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

21/9/1944 4354

Εκατό Γερμανοί στρατιώτες σκοτώνονται ή τραυματίζονται σε ενέδρα ανταρτών του Ε.Λ.Α.Σ., κοντά στο Αμύνταιο. Επίσης καταστρέφονται και τρία στρατιωτικά οχήματα.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

21/9/1944 4355

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. επιτίθενται εναντίον γερμανικής μηχανοκίνητης φάλαγγας στην οδό Τρικάλων - Λάρισας και καταστρέφουν 10 οχήματα.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

21/9/1944 4356

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. συλλαμβάνουν οκτώ Γερμανούς σε ενέδρα κοντά στο Αμύνταιο.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

21/9/1944 4357

Μεταδίδεται ότι η R.A.F. βύθισε γερμανικό πλοίο 1200 τόννων βορειοδυτικά της Πάρου. Οι Γερμανοί υπέστησαν μεγάλες απώλειες.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

21/9/1944 4358

Το P.W.E. δίνει οδηγίες στην Ελληνική Υπηρεσία του B.B.C. να αναφέρεται εκτενώς στις περιοχές της Ελλάδας που έχουν απελευθερωθεί, καθώς και στις σχετικές ενέργειες της ελληνικής Κυβέρνησης. Επίσης, να προβάλλει τις εκδηλώσεις μαζικής Αντίστασης στις αστικές περιοχές. Σημειώνει ότι δεν έχει φθάσει η στιγμή να δοθεί το σύνθημα γενικής εξέγερσης, αλλά δεν υπάρχει πλέον και η ανάγκη να υποβαθμίζονται οι αντιστασιακές ενέργειες μεγάλης κλίμακας.

P.W.E. Weekly Directive 22-29 Σεπτ. 1944.
21 Σεπτ. 1944. F.O.371/43708/R13212.

21/9/1944 4359

Ο Βαρβαρέσσος πληροφορεί τον Fraser ότι η ελληνική Κυβέρνηση έχει συμφωνήσει με τις συμμαχικές στρατιωτικές αρχές να μην υπάρξει καθορισμός ισοτιμιών στα ήδη απελευθερωμένα νησιά. Τα B.M.A., που θα κυκλοφορήσουν στις περιοχές αυτές, θα διαμορφώσουν ελεύθερα την αξία τους.

Fraser προς C. E. Key (W.O.).
Άνευ αριθ., 21 Σεπτ. 1944. F.O.371/43723/R15476.

21/9/1944 4360

Ο Γεώργιος Β΄ εκφράζει την αγωνία του για την πλήρη εγκατάλειψη των Βαλ-

κανίων και της Ελλάδας από τη Βρετανία. Το Ε.Α.Μ. ελέγχει όλα τα τμήματα της χώρας που εκκενώνονται από τους Γερμανούς, η βουλγαρική Κυβέρνηση σπεύδει στη Θράκη και στη Μακεδονία να συνάψει συμφωνία με το Ε.Α.Μ., ο Κόκκινος Στρατός βαδίζει προς τη Θεσσαλονίκη, ενώ ορισμένοι Έλληνες υπουργοί επιχαίρουν. Ο ελληνικός λαός μάταια ζητεί την αποστολή ελληνικών και βρετανικών δυνάμεων και ο ίδιος νιώθει ότι προδίδει τη χώρα του. Μόνον ο ίδιος ο Churchill μπορεί να αλλάξει την κατάσταση.

Γεώργιος Β΄ προς [Churchill].
Απόρρ., 21 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15413.

21/9/1944 4361

Ο Παπανδρέου χαιρετίζει, με τηλεγράφημά του, τους μαχητές του Γενικού Στρατηγείου του Ε.Λ.Α.Σ. και τονίζει ότι όλοι οι Έλληνες, ενωμένοι, θα αγωνισθούν για την απελευθέρωση της πατρίδας.

Παπανδρέου προς Γενικό Στρατηγείο Ε.Λ.Α.Σ.
21 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15470.

21/9/1944 4362

Ο Παπανδρέου τηλεγραφεί στο Γενικό Αρχηγείο του Ζέρβα ότι ορίσθηκε αντιπρόσωπος της Κυβέρνησης στα Ιόνια νησιά, ο οποίος θα αντιμετωπίσει το ζήτημα των προσφύγων της Λευκάδας. Ελπίζει ότι, εφόσον πλέον ο Ε.Λ.Α.Σ. έχει τεθεί υπό το Συμμαχικό Στρατηγείο, θα παύσουν οι συγκρούσεις του με τον Ε.Δ.Ε.Σ. και θα αποκατασταθεί ενωμένο το μέτωπο για την Απελευθέρωση.

Παπανδρέου προς Γενικό Αρχηγείο Ε.Ο.Ε.Α. Ε.Δ.Ε.Σ.
21 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15470.

21/9/1944 4363

Αποφασίζεται ότι οι Ιταλοί στην Κεφαλονιά είναι αιχμάλωτοι πολέμου, καθώς, έστω και εικονικά, συμμετείχαν στη γερμανική φρουρά του νησιού, και παρά το γεγονός ότι στην πραγματικότητα συνεργάζονταν με τους Συμμάχους. Ως εκ τούτου, θα διατηρήσουν τον οπλισμό τους και κάθε άλλο εξοπλισμό, μέχρι να παραδοθούν σε αντιπρόσωπο που θα ορίσουν οι Σύμμαχοι. Στον ίδιο αντιπρόσωπο, εξάλλου, θα παραδοθούν άθικτα τα εφόδια και ο εξοπλισμός που εγκατέλειψαν οι Γερμανοί. [Η Force 133] ζητεί να αφιχθεί το συντομότερο ο συμμαχικός αντιπρόσωπος στο νησί, καθώς τίποτα δεν μπορεί να εμποδίσει τον Ε.Λ.Α.Σ. να ιδιοποιηθεί τον εχθρικό εξοπλισμό.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7928, 30 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R16026.

21/9/1944 4364

Η αστυνομική δύναμη στη Χίο δεν συμμετέχει στη διοίκηση του νησιού, καθώς διαλύθηκε, αφοπλίσθηκε και τέθηκε υπό παρακολούθηση.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7928, 30 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R16026.

21/9/1944 4365

Ο Έλληνας αξιωματικός - σύνδεσμος στην Κεφαλονιά έχει, προς το παρόν, κατευνάσει τον Ε.Λ.Α.Σ. και τις άλλες οργανώσεις στο νησί, αλλά η κατάσταση παραμένει εξαιρετικά δύσκολη, όσον αφορά τους Ιταλούς. Οι αντάρτες επιμένουν στην απαίτησή τους να λάβουν τρόφιμα, όπλα και εξοπλισμό.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7928, 30 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R16026.

21/9/1944 4366

Έλληνας αξιωματικός - σύνδεσμος στην Κεφαλονιά τηλεγραφεί ότι όλα τα μέλη της αποστολής της Σ.Σ.Α. επιθυμούν να αποχωρήσουν από το νησί, μόλις αφιχθούν εκεί ο Ταγματάρχης Hutchinson και ο Αντιπρόσωπος της Κυβέρνησης. Δεν έχουν πλέον τίποτα να κάνουν και ο Ε.Λ.Α.Σ. τους θεωρεί κατασκόπους. Σημειώνει, επίσης, ότι ο Ε.Λ.Α.Σ. έχει κυριεύσει τα όπλα των Ιταλών και ετοιμάζει επίθεση εναντίον της Λευκάδας. Η Force 133, ωστόσο, του απαντά ότι η παραμονή της Αποστολής είναι ζωτικής σημασίας.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7936, 4 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16026.

21/9/1944 4367

Ο Βρετανός Ταγματάρχης Micklethwaite και ο Αμερικανός Ταγματάρχης Kitcat συγκροτούν την αποστολή της Force 133 στη Δράμα και βρίσκονται σε επαφή με τους Καπεταναίους, οργανώνοντας την Αντίσταση στην περιοχή, εδώ και αρκετό καιρό. Ο Σμηναγός Riddle είναι ο σύνδεσμος της αποστολής του S.O.E. στη Βουλγαρία, η οποία βρίσκεται στο Plovdiv και διείσδυσε στη χώρα αυτή, μέσω της Θράκης. Ο Riddle, λόγω της πίεσης των γερμανικών και των βουλγαρικών στρατευμάτων, συγχώνευσε το αρχηγείο του με εκείνο του Micklethwaite.

Memorandum from AD/H to S.O.E.
Μνημόνιο, 21 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R15031.

21/9/1944 4368

Ο Micklethwaite τονίζει, σε τηλεγράφημά του, ότι δεν έχει καμία εξουσιοδότηση να συνάψει συγκεκριμένες συμφωνίες με τη νέα βουλγαρική Κυβέρνηση, γεγονός γνωστό και στην ίδια την Κυβέρνηση αυτή. Οι όποιες επαφές του δεν έχουν σκοπό να προκαταλάβουν τις διαπραγματεύσεις ανακωχής. Το S.O.E. διαπιστώνει, από τα παραπάνω, ότι το ζήτημα της αποστολής του Micklethwaite, είναι καθαρά ελληνικό και δεν έχει σχέση με τις εσωτερικές εξελίξεις στη Βουλγαρία.

Memorandum from AD/H to S.O.E.
Μνημόνιο, 21 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R15031.

21/9/1944 4369

Σε μνημόνιο του S.O.E. τονίζεται ότι, μετά τη σοβιετική εισβολή στη Βουλγαρία και τη συγκρότηση νέας βουλγαρικής Κυβέρνησης, η Β.Σ.Α. στη Δράμα βρέθηκε σε δύσκολη θέση, καθώς οι Βούλγαροι παρτιζάνοι έστρεψαν τα όπλα τους εναντίον των Γερμανών και έκαναν φιλικά ανοίγματα προς τους αντάρτες του Ε.Α.Μ., τα οποία θορύβησαν τους Καπεταναίους. Επιπλέον, είχε να αντιμετωπίσει τους Βουλγάρους συνεργάτες των Γερμανών και τους ίδιους τους Γερμανούς. Η νέα βουλγαρική Κυβέρνηση κάλεσε τον Micklethwaite στη Σόφια, όπου συμφωνήθηκε να παύσει οποιαδήποτε ενέργεια, μέχρι να λάβει νέες οδηγίες.

Memorandum from AD/H to S.O.E.
Μνημόνιο, 21 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R15031.

21/9/1944 4370

Η προέλαση των σοβιετικών στρατευμάτων στη Βουλγαρία καθιστά αναγκαίο να τονισθεί στη σοβιετική Κυβέρνηση η σημασία που αποδίδει η Βρετανία στην Ελλάδα. Το F.O., ως εκ τούτου, ζητεί από τον Clark Kerr να ενημερώσει τον Molotov ότι ελπίζεται πως η άφιξη των βρετανικών στρατευμάτων στην Ελλάδα θα αποτρέψει τυχόν εμφύλιο και θα βοηθήσει την ελληνική Κυβέρνηση στο έργο της και στη διανομή βοήθειας [προς τους αμάχους]. Επίσης, να του τονίσει ότι, υπ' αυτές τις συνθήκες, η βρετανική Κυβέρνηση ελπίζει πως η σοβιετική πλευρά δεν θα κρίνει αναγκαίο να στείλει στρατεύματά της στην Ελλάδα, παρά μόνο σε συμφωνία μαζί της.

F.O. προς Clark Kerr.
Τηλ. 3124, most immediate, 21 Σεπτ. 1944. F.O.371/43716/R15153.

21/9/1944 4371

Ο Macmillan τηλεγραφεί στο F.O. ότι ούτε ο Wilson, ούτε ο Leeper, ούτε ο ίδιος γνώριζαν εκ των προτέρων οτιδήποτε σχετικά με τις ενέργειες των Micklethwaite και Riddle, οι οποίοι, παρά το γεγονός ότι είναι Βρετανοί αξιωματικοί - σύνδεσμοι, βρίσκονται υπό τον έλεγχο του Moyne και του Paget, όσον αφορά τις ειδικές επιχειρήσεις. Ο ίδιος ζήτησε από τον Wilson να στείλει στη Θράκη, το γρηγορότερο, Βρετανό αξιωματικό, μαζί με αντιπρόσωπο της ελληνικής Κυβέρνησης και να πάρει τα προσήκοντα μέτρα για τους δύο αυτούς Βρετανούς αξιωματικούς.

Η. Macmillan (Υπουργός άνευ χαρτοφυλακίου Βρετανίας στην κεντρ. Μεσόγειο προς F.O.
Τηλ. 371, immediate, 21 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R15031.

21/9/1944 4372

Η Κυβέρνηση τηλεγραφεί στον Wilson ότι Έλληνες αντάρτες συνεργάζονται με Βουλγάρους παρτιζάνους στην περιοχή του Έβρου, καθώς και στην κεντρική Μακεδονία. Επίσης Αλβανοί αντάρτες βρίσκονται στην ελληνική περιοχή της Ηπείρου και συνεργάζονται με ομάδες του Ε.Λ.Α.Σ. και του Ε.Α.Μ. Τονίζει ότι η ίδια και ο ελληνικός λαός θεωρούν απαράδεκτη την οποιαδήποτε συνεργασία με τον εχθρό, για την απελευθέρωση της χώρας. Ζητείται από τον Wilson να διατάξει τους επικεφαλής των ανταρτών να εκκαθαρίσουν το ελληνικό έδαφος από κάθε αντάρτη εχθρικής υπηκοότητας.

Ελληνική Κυβέρνηση προς Wilson.
Τηλ. 5104, immediate, άκρως απόρρ., 21 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R15142.

21/9/1944 4373

Ο Λαμπριανίδης ορίζεται Περιφερειακός Διοικητής Μακεδονίας και Θράκης από τον Παπανδρέου, μετά και από σχετικό αίτημα του Leeper. Έχει τη δυνατότητα να ξεκινήσει αμέσως από το Κάιρο για τη Δράμα, όπου θα βρίσκεται η έδρα του.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 25, important, 22 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R1214.

21 - 22/9/1944 4374

Ομάδα εκτέλεσης δολιοφθορών ανατινάσσει σε 10 σημεία τη σιδηροδρομική

γραμμή κοντά στη Μεγάλη Γέφυρα Πιερίας, κατά τη διάρκεια της νύκτας της 21ης προς 22η Σεπτεμβρίου.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

22/9/1944 4375

Μεταδίδεται ότι αντάρτες του Ζέρβα επιτέθηκαν εναντίον των Γερμανών στην οδό Άρτας - Ιωαννίνων. Σκοτώθηκαν 60 Γερμανοί.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

22/9/1944 4376

Αντάρτες του Ζέρβα καταλαμβάνουν την Ηγουμενίτσα. Κατά τη μάχη, που προηγήθηκε, σκοτώθηκαν 57 Γερμανοί, 114 συνελήφθησαν και κυριεύθηκαν 19 όπλα.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

22/9/1944 4377

Μεταδίδεται ότι οι Γερμανοί εκτέλεσαν 54 άτομα στην Κρήτη, ως αντίποινα.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

22/9/1944 4378

Ο Laskey σχολιάζει τις δύο εκθέσεις που συνέταξε ο Wallace, στις 31 Ιουλίου και στις 15 Αυγούστου, και σημειώνει ότι είναι γεγονός πως ορισμένες μονάδες του Ε.Δ.Ε.Σ. είναι από τις πλέον αξιόμαχες δυνάμεις στην Ελλάδα. Επισημαίνει, ωστόσο, ότι η αρχική αισιοδοξία του Wallace, σχετικά με τις δυνατότητες των 10.000 περίπου μάχιμων ανταρτών του Ζέρβα, μετριάζεται στη δεύτερη έκθεσή του.

F.O.
Minute (Laskey), 22 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R14686.

22/9/1944 4379

Ο Laskey επισημαίνει ότι είναι άξια προσοχής η μεγάλη υποστήριξη την οποία έχει ο Γεώργιος Β΄ από τον πληθυσμό των περιοχών που ελέγχει ο Ε.Δ.Ε.Σ., η

έκταση της οποίας διαπιστώνεται πρώτη φορά. Σύμφωνα με την έκθεση του Wallace, της 31ης Ιουλίου, το 60% θα ψήφιζε υπέρ του Βασιλιά, σε ενδεχόμενο δημοψήφισμα.

F.O.
Minute (Laskey), 22 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R14686.

22/9/1944 4380

Ο Micklethwaite τηλεγραφεί από τη Σόφια ότι δεν έκανε καμία πρόταση [στη βουλγαρική πλευρά], σχετικά με τη μελλοντική διάταξη των βουλγαρικών στρατευμάτων, παρά μόνο επιχείρησε να συμβάλει στην αποφυγή συγκρούσεων μεταξύ ανταρτών και Βουλγάρων. Επίσης τόνισε στους Ρώσους ότι πρέπει να αποσυρθούν [από τη Θράκη] οι μη ένστολοι Βούλγαροι παρτιζάνοι. Ο ίδιος αναχωρεί, αυτή τη στιγμή, για τη Δράμα.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7905, 26 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15592.

22/9/1944 4381

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην VII Ταξιαρχία του Ε.Λ.Α.Σ. τηλεγραφεί ότι το 24 Σύνταγμα του Ε.Λ.Α.Σ. μετακινήθηκε στο Αγρίνιο, για να ενισχύσει τις δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. που βρίσκονται εκεί. Ο επικεφαλής των Ταγμάτων Ασφαλείας Αγρινίου [Ταγματάρχης Τολιόπουλος], αξιωματικός του τακτικού στρατού, ήταν, ωστόσο, παλαιός φίλος του Διοικητή της VII Ταξιαρχίας. Έτσι, και μετά από φιλικό διακανονισμό, οι αξιωματικοί των Ταγμάτων κράτησαν τα όπλα τους, ενώ τα υπόλοιπα όπλα, καθώς και τα πυρομαχικά τα πήρε ο Ε.Λ.Α.Σ. Επίσης ο Ε.Λ.Α.Σ. διένειμε στον πληθυσμό τα τρόφιμα που είχαν αφήσει οι Γερμανοί για τα Τάγματα.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7936, 4 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16026.

22/9/1944 4382

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στη Λιβαδειά τηλεγραφεί ότι ισχυρές δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ., υπό τον Ορέστη, [Α. Μούντριχα, Καπετάνιο της ΙΙ Μεραρχίας του Ε.Λ.Α.Σ.], έχουν συγκεντρωθεί στα Μέγαρα και σκοπεύουν να εισέλθουν στην Αθήνα με την πρώτη ευκαιρία.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7936, 4 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16026.

22/9/1944 4383

Άφιξη του Sheppard στην Αθήνα.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7955, 9 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16218.

22/9/1944 4384

Οι γερμανικές δυνάμεις στην περιοχή της Αθήνας ανέρχονται σε 12.000 άνδρες, σύμφωνα με πληροφορίες του Sheppard. Επίσης μεγάλος αριθμός Γερμανών στρατιωτών διακινείται, καθημερινά, προς διάφορες κατευθύνσεις μέσω της ευρύτερης περιοχής, κυρίως προς το στρατόπεδο της Θήβας. Οι γερμανικές δυνάμεις, στα νότια της Θήβας και στα νησιά, ανέρχονται σε 25.000 άνδρες.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7955, 9 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16218.

22/9/1944 4385

Ο Gibson τηλεγραφεί από την Καλαμάτα ότι θα μεταβεί στην Τρίπολη με τον Φατσέα και κατόπιν στο Γύθειο, για το διακανονισμό της παράδοσης των Ταγμάτων Ασφαλείας. Στις περιοχές αυτές έχει ξεσπάσει Εμφύλιος μεταξύ των Ταγμάτων και του Ε.Λ.Α.Σ., καθώς και οι δύο πλευρές συμπεριφέρονται με την ίδια αγριότητα. Ο Εμφύλιος θα έπαυε σε 24 ώρες, αν εμφανιζόταν πλοίο με είδη περίθαλψης, αντιπρόσωπος της Κυβέρνησης, καθώς και ένας βρετανικός λόχος. Προτείνει να ριφθούν προκηρύξεις στην Τρίπολη, στο Γύθειο, στην Αρεόπολη και στις περιοχές που ελέγχει το Ε.Α.Μ. με διαταγές για την παύση του Εμφυλίου, ώστε να διευκολυνθούν οι διαπραγματεύσεις με τα Τάγματα.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7958, 10 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

22/9/1944 4386

Στη Χίο και στη Μυτιλήνη έχει αποκατασταθεί πλήρως η τάξη και η διοίκηση βρίσκεται στα χέρια του Ε.Α.Μ., που έχει έντονο κομμουνιστικό χρώμα. Διενεργήθηκαν πολλές συλλήψεις ατόμων που κατηγορούνται ως δοσίλογοι ή μαυραγορίτες, οι περισσότερες δικαιολογημένες και κάποιες κατευθυνόμενες εναντίον των ανώτερων τάξεων. Το τελευταίο συνέβη κυρίως στη Χίο, όπου υπήρξαν και κάποιες εκτελέσεις. Η επισιτιστική κατάσταση στη Μυτιλήνη δεν είναι τόσο κακή, αλλά στη Χίο υπάρχουν σημαντικές ελλείψεις. Η επιτροπή Μυτιλήνης τηλεγράφησε ότι τίθεται υπό την ελληνική Κυβέρνηση.

Helm προς F.O.
Τηλ. 1645, 22 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R15170.

22/9/1944 4387

Ο Παπανδρέου αναφέρει στον Leeper ότι οι Σβώλος, Ασκούτσης, Τσιριμώκος και Αγγελόπουλος έχουν ευθυγραμμισθεί με τη δική του στάση και στρέφουν και τους κομμουνιστές υπουργούς προς αυτή την κατεύθυνση. Η συνεργασία των τελευταίων, ωστόσο, θα διαρκέσει όσο εκείνοι θεωρούν ότι εξυπηρετούνται οι στόχοι τους. Τονίζει ότι αυτό που έχει σημασία, είναι η διαφοροποίηση μετριοπαθών και κομμουνιστών στους κόλπους του Ε.Α.Μ. Εκτιμά ότι η διαφοροποίηση αυτή θα διευρυνθεί, εάν δεν υποστηριχθεί δημοσίως. Η δική του πολιτική παραμένει εθνική, υπεράνω κομμάτων, με στόχο την εθνική ενότητα.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 33, important, 22 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R15155.

22/9/1944 4388

Ο Leeper διαβιβάζει στον Παπανδρέου μήνυμα υποστήριξης εκ μέρους του Churchill. Επισημαίνει στον Έλληνα Πρωθυπουργό ότι η κατάσταση κατά την Απελευθέρωση δεν θα είναι τόσο ξοφερή, καθώς η κοινή γνώμη θα υποστηρίξει την κυβέρνησή του και τους Συμμάχους. Ο Παπανδρέου δεν το αμφισβητεί, αλλά θεωρεί ότι απαιτείται και ταχύτατη κίνηση των βρετανικών στρατευμάτων.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 33, important, 22 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R15155.

23/9/1944 4389

Δυνάμεις του Ζέρβα επιτίθενται εναντίον γερμανικής οπισθοφυλακής στην οδό Άρτας - Ιωαννίνων. Σκοτώνονται οκτώ Γερμανοί και 18 συλλαμβάνονται.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

23/9/1944 4390

Μεταδίδεται ότι η συμμαχική αεροπορία βομβάρδισε το σιδηροδρομικό σταθμό της Ειδομένης. Καταστράφηκαν 14 βαγόνια αποσκευών και 11 σιδηροδρομικές γραμμές ελιγμών.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

23/9/1944 4391

Η συμμαχική αεροπορία βομβαρδίζει το σιδηροδρομικό σταθμό στην Καρυά. Καταστρέφεται μία μηχανή και πολλά βαγόνια αποσκευών.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

23/9/1944 4392

Μεταδίδεται ότι η R.A.F. βομβάρδισε γερμανική μηχανοκίνητη φάλαγγα μεταξύ Μαλίων και Χερσονήσου. Σκοτώθηκαν ή τραυματίσθηκαν πολλοί Γερμανοί και καταστράφηκαν 25 μεταγωγικά οχήματα.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

23/9/1944 4393

Το Συμμαχικό Στρατηγείο διέταξε να αποσυρθούν αμέσως από τη Θράκη οι Micklethwaite, Kitcat και Riddle και να παρουσιασθούν στο Κάιρο.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/3025, 24 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15472.

23/9/1944 4394

Ο Talbot-Rice ενημερώνει τον Howard σχετικά με το σημείωμα που συνέταξε ο Barker-Benfield για τον Macmillan, το οποίο αφορά τη Θράκη. Στο σημείωμα τονίζεται ότι πρέπει να αποφευχθεί εμφύλιος μεταξύ του E.A.M. και των Καπεταναίων, καθώς και η διάλυση των τελευταίων, που είναι πιστοί στην ελληνική Κυβέρνηση και παίζουν σημαντικό ρόλο στην Επιχείρηση Κιβωτός. Ο κίνδυνος εμφυλίου και διάλυσης των Καπεταναίων είναι μεγάλος, μετά την απόφαση της βουλγαρικής Κυβέρνησης να παραδώσει τα εδάφη της Θράκης, που προηγουμένως κατείχε, στο E.A.M. Ο Talbot-Rice υπογραμμίζει πως ο Micklethwaite έχει, πράγματι, δημιουργήσει σοβαρά προβλήματα, αλλά τη μεγαλύτερη ευθύνη φέρουν οι Σύμμαχοι, που δεν του έδωσαν εγκαίρως οδηγίες, παρά τις εκκλήσεις της Force 133.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/3025, 24 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15472.

[23/9/1944] 4395

Ο Σβώλος τηλεγραφεί στον Μάντακα ότι είναι σημαντικό να επιτύχει συνεργα-

σία με τον Έβερτ για την τήρηση της τάξης και τη λήψη των αναγκαίων μέτρων, κατά την απελευθέρωση της Αθήνας, η οποία επίκειται. (Ο Boxshall που διαβιβάζει το τηλεγράφημα στον Laskey, στις 4 Οκτωβρίου, σημειώνει ότι εστάλη πριν τις 24 Σεπτεμβρίου).

Α. Σβώλος (Υπουργός Οικονομικών ελλ. Κυβέρνησης) προς Υποστρ. Ε. Μάντακα (Γραμ. Στρατιωτ. Π.Ε.Ε.Α).
[23 Σεπτ. 1944]. F.O.371/43693/R15470.
Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7934, 4 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R15470.

23/9/1944 4396

Η οργάνωση δολιοφθορών Headsman ειδοποιεί ότι έχει καταρτίσει σχέδιο, για να αποτρέψει την καταστροφή του φράγματος του Μαραθώνα, καθώς και του σταθμού παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος στο Κερατσίνι, το οποίο θα εκτελέσει δίχως καμία συνεργασία. (Το σχέδιο κρίνεται πραγματοποιήσιμο και προτείνεται να προχωρήσει η οργάνωση, ανεξάρτητα από τις ενέργειες της Επιτροπής αποτροπής καταστροφών στην Αθήνα).

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7909, 26 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15470.

23/9/1944 4397

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος, που βρίσκεται νοτίως των Χανίων, τηλεγραφεί ότι οι γερμανικές φρουρές αναμένεται να εκκενώσουν την περιοχή του Ρεθύμνου. Οι Γερμανοί καταστρέφουν τα πυροβολεία στην περιοχή αυτή και ρίχνουν τα πυρομαχικά τους στη θάλασσα. Ο Αστυνομικός Διευθυντής Ρεθύμνου έχει διατάξει τους άνδρες του να συγκεντρωθούν στην πόλη για την τήρηση της τάξης. Ο ίδιος ο σύνδεσμος διαθέτει συνεργάτη στην Αστυνομική Διεύθυνση της πόλης και βρίσκεται σε επαφή με τον Κελαϊδή και τον Ταγματάρχη Χ. Τζιφάκη, [Γενικό Αρχηγό της Εθνικής Οργάνωσης Ρεθύμνου].

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7936, 4 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16026.

23/9/1944 4398

Το Ε.Α.Μ. στην Κεφαλονιά συνέλαβε μέλη της Π.Ο.Κ. και πρόκειται σύντομα να συγκροτήσει λαϊκά δικαστήρια για να τους δικάσει.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7936, 4 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16026.

23/9/1944 4399

Το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ., απαντώντας σε σχετικό τηλεγράφημα του Αρχηγείου της Σ.Σ.Α., υποστηρίζει ότι οι δυνάμεις του Ζέρβα και του Ε.Λ.Α.Σ. υπέγραψαν πρωτόκολλο συνεργασίας στην Πρέβεζα, προτού εκκενωθεί από τους Γερμανούς η ευρύτερη περιοχή. Το πρωτόκολλο αφορά το διάστημα που θα μεσολαβήσει μέχρι την άφιξη της ελληνικής Κυβέρνησης και βάσει αυτού συγκροτήθηκε δεκαπενταμελής επιτροπή [για το συντονισμό της συνεργασίας των δύο οργανώσεων]. Το Γενικό Στρατηγείο τονίζει ότι ο Εμφύλιος, που ακολούθησε στις 19 Σεπτεμβρίου, οφείλεται αποκλειστικά στο Ζέρβα, ο οποίος δεν τήρησε τα συμφωνηθέντα. Ζητεί να ενημερωθεί το Συμμαχικό Στρατηγείο σχετικά.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7941, 5 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R15951.

23/9/1944 4400

Ο Σπηλιωτόπουλος δημοσιεύει στην "εφημερίδα του" την ανακοίνωση της Κυβέρνησης για το διορισμό του ως Στρατιωτικού Διοικητή, καθώς και τις διαταγές του Scobie να παραμείνει ο Ε.Λ.Α.Σ. εκτός Αττικής. Ο Σπηλιωτόπουλος, σύμφωνα με τον Sheppard, δικαιολογεί την ενέργειά του αυτή ισχυριζόμενος ότι επιβλήθηκε, λόγω της αβεβαιότητας που κυριαρχεί στην Αθήνα για την κατάσταση, η οποία θα διαμορφωθεί μετά τη γερμανική αποχώρηση.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7955, 9 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16218.

23/9/1944 4401

Η σοβιετική Κυβέρνηση επαναβεβαιώνει την κατ' αρχήν συμφωνία, στην οποία είχε καταλήξει με τον Clark Kerr το Μάιο 1944, σχετικά με την κατανομή της δικής της και της βρετανικής επιρροής στα μέτωπα των στρατιωτικών επιχειρήσεων, και δηλώνει ότι δεν έχει αντίρρηση να αποσταλεί βρετανική δύναμη στην Ελλάδα, ούτε προτίθεται να στείλει σοβιετικές δυνάμεις στη χώρα αυτή.

Clark Kerr προς F.O.
Τηλ. 2550, immediate, 23 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R15193.

23/9/1944 4402

Ο Σβώλος ενημερώνει τον Leeper ότι οι υπουργοί του Ε.Α.Μ. έχουν καλή συνεργασία με την υπόλοιπη Κυβέρνηση, η οποία, όπως όλα τα μέλη της πιστεύουν, θα πρέπει να συνεχίσει να υφίσταται μέχρι τη διεξαγωγή εκλογών. Επισημαίνει, ωστόσο, ότι η Κυβέρνηση θα κριθεί στην Ελλάδα από τον όγκο της βοήθειας, που θα διανεμηθεί κατά την Απελευθέρωση. Ο ίδιος θεωρεί ανεπαρκή τη βοήθεια που προτίθεται να μεταφέρει η A.M.L. και προτείνει να επισκεφθεί ο Παπανδρέου το Λονδίνο για να συζητήσει το θέμα.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 37, 23 Σεπτ. 1944. F.O.371/43716/R15216.

23/9/1944 4403

Ο Σβώλος τονίζει στον Leeper ότι η Βουλγαρία υπέφερε ελάχιστα στον πόλεμο και διαθέτει πολλά υποζύγια, (άλογα και μουλάρια), τα οποία έχουν ανάγκη οι Έλληνες, επειγόντως, για να εκτελούν μεταφορές. Θα ήταν ορθό η Βουλγαρία να διαθέσει άμεσα τα ζώα αυτά στην Ελλάδα, πριν από τις όποιες διεκδικήσεις προβάλει η χώρα του αργότερα.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 37, 23 Σεπτ. 1944. F.O.371/43716/R15216.

23/9/1944 4404

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι η επιχείρηση βρετανικών δυνάμεων καταδρομών στα Κύθηρα πραγματοποιήθηκε, όπως είχε σχεδιασθεί. Οι κάτοικοι υποδέχθηκαν φιλικά τους Βρετανούς και ο Κανελλόπουλος πρόκειται, σύντομα, να αφιχθεί στο νησί.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 60, immediate, 23 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R15183.

23/9/1944 4405

Στη βορειοδυτική Πελοπόννησο ρίπτεται βρετανική ναυτική μοίρα ειδικών επιχειρήσεων, η οποία έχει ως αποστολή να καταστήσει επιχειρησιακό το αεροδρόμιο στον Άραξο, με τη βοήθεια των επί τόπου [ανταρτών].

Wilson προς C.O.S.
Τηλ. FX.35652, immediate, 7 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16399.

23 - 24/9/1944 4406

Ομάδα εκτέλεσης δολιοφθορών καταστρέφει, κατά τη διάρκεια της νύκτας της 23ης προς 24η Σεπτεμβρίου, τη σιδηροδρομική γραμμή της περιοχής Αγρινίου, σε 18 σημεία.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

24/9/1944 4407

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. επιτίθενται σε σιδηροδρομικό συρμό κοντά στην Ειδομένη και προξενούν καταστροφές σε έξι βαγόνια.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

24/9/1944 4408

Σύμφωνα με το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ., δύναμη ανταρτών του επιτίθεται εναντίον γερμανικής μηχανοκίνητης φάλαγγας, μεταξύ Βόλου και Λάρισας. Σκοτώνονται 45 Γερμανοί και 22 συλλαμβάνονται, ενώ καταστρέφονται και τρία στρατιωτικά οχήματα.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

24/9/1944 4409

Μεταδίδεται ότι η συμμαχική αεροπορία βομβάρδισε το σιδηροδρομικό σταθμό και τους γερμανικούς στρατώνες στη Λάρισα. Καταστράφηκαν δύο σιδηροδρομικές μηχανές.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

24/9/1944 4410

Το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. μεταδίδει ότι αντάρτες του επιτέθηκαν εναντίον γερμανικής μηχανοκίνητης φάλαγγας, στην οδό Ελασσόνας - Λάρισας, και κατέστρεψαν τέσσερα οχήματα, ενώ κυρίευσαν άλλα τέσσερα.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

24/9/1944 4411

Μεταδίδεται ότι η R.A.F. βύθισε γερμανικό μεταγωγικό σκάφος κοντά στη Σάμο. Οι Γερμανοί υπέστησαν πολλές απώλειες.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

24/9/1944 4412

Μεταδίδεται ότι δυνάμεις του Ζέρβα κατέλαβαν τη Νέα Σελεύκεια και κυρίευσαν μεγάλη ποσότητα εκρηκτικών.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

24/9/1944 4413

Η Υπηρεσία YVONNE τηλεγραφεί ότι εκτελέσθηκαν οι 59 από τους 71 συνεργάτες της, που είχαν συλληφθεί από τους Γερμανούς, από τις αρχές Απριλίου μέχρι και τις 24 Σεπτεμβρίου. Οποιαδήποτε απόπειρα να οργανωθεί η απόδραση των συλληφθέντων ήταν αδύνατη, καθώς η Υπηρεσία δεν διέθετε τα απαραίτητα χρήματα.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/3028, 25 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15345.

24/9/1944 4414

Η Π.Ε.Ε.Α., το Κ.Κ.Ε. και η Κ.Ε. του Ε.Α.Μ. τηλεγραφούν στον Παπανδρέου ότι, ενώ το Γ.Σ.Μ.Α. ανέθεσε στον Ε.Λ.Α.Σ., και σε συνεργασία με τον Έβερτ, την τήρηση της τάξης στην Αθήνα, στις 22 Σεπτεμβρίου κυκλοφόρησε στην πόλη ανακοίνωση της Ειδικής Ασφάλειας ότι ο Σπηλιωτόπουλος διορίσθηκε από τον Scobie Στρατιωτικός Διοικητής Αττικής και ότι οι μονάδες του Ε.Λ.Α.Σ. διατάχθηκαν να αποσυρθούν εκτός Αττικής. Διαμαρτύρονται για το διασπαστικό ρόλο του Σπηλιωτόπουλου και την εχθρική του στάση προς τις δυνάμεις τους, καθώς και για το γεγονός ότι δεν έχουν ακόμη πληροφορηθεί το όνομα του Στρατιωτικού Διοικητή Αθηνών.

Π.Ε.Ε.Α., Κ.Κ.Ε., Κ.Ε. Ε.Α.Μ. προς Παπανδρέου.
24 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15470.

24/9/1944 4415

Η Π.Ε.Ε.Α., το Κ.Κ.Ε. και η Κ.Ε. του Ε.Α.Μ. διαμαρτύρονται, με τηλεγράφημά

τους, στην Κυβέρνηση για την απρόκλητη επίθεση που δέχθηκαν στην Πρέβεζα οι δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. από τον Ε.Δ.Ε.Σ., στις 19 Σεπτεμβρίου. Αρνούνται να πιστέψουν το μήνυμα του Πυρομάγλου που έλαβαν, στο οποίο αναφέρεται ότι ο Ε.Δ.Ε.Σ. ενήργησε σύμφωνα με διαταγές του Γ.Σ.Μ.Α., και τονίζουν ότι το γεγονός πως υφίσταται ιδιαίτερος στρατός του Ζέρβα, δίχως καθορισμένα επιχειρησιακά όρια, δημιουργεί συγκρούσεις και παρανοήσεις, που οδηγούν σε λυπηρά επεισόδια.

Π.Ε.Ε.Α., Κ.Κ.Ε., Κ.Ε. Ε.Α.Μ. προς Ελληνική Κυβέρνηση.
24 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R16026.

24/9/1944 4416

Το Ε.Α.Μ. και οι Καπεταναίοι φαίνονται πρόθυμοι να συνάψουν ανακωχή, στην περιοχή της Δράμας. Ωστόσο, ο Τσαούς Αντών έχει συλλάβει δύο ηγέτες του Ε.Λ.Α.Σ. Μακεδονίας και αρνείται να τους αφήσει ελεύθερους, χωρίς διαταγή της ελληνικής Κυβέρνησης. Πρόκειται για τον Στρατηγό Κωνσταντάρα, [Διοικητή της VI Μεραρχίας του Ε.Λ.Α.Σ.], και τον "Φοίνικα", [Σουγιουτζόγλου ή Άρη, Καπετάνιο της VI Μεραρχίας]. Οι Καπεταναίοι ελέγχουν τα χωριά, αλλά επιθυμούν να έχουν και τον έλεγχο των πόλεων που κατέχει ο Ε.Λ.Α.Σ. Το Ε.Α.Μ., από την πλευρά του, απαιτεί τη συγχώνευση κάθε στοιχείου της περιοχής στις δυνάμεις του και δεν αναγνωρίζει τους Καπεταναίους. Οι Βρετανοί αξιωματικοί - σύνδεσμοι προτείνουν να παραμείνουν κρατούμενοι οι ηγέτες του Ε.Λ.Α.Σ., για την καλύτερη διεξαγωγή διαπραγματεύσεων, η διοίκηση της περιοχής να ασκείται εξ ημισείας από τις δύο πλευρές και να σταλεί επειγόντως αντιπρόσωπος της Κυβέρνησης.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7905, 26 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15592.

24/9/1944 4417

Ο Riddle τηλεγραφεί ότι ο Kiticat και ένας αντιπρόσωπος του Ε.Α.Μ. επισκέφθηκαν τον Τσαούς Αντών. Μετά από συζήτηση που είχαν και με τον Κωσταντάρα, ο τελευταίος δέχθηκε να παραμείνει κρατούμενος, μέχρι την επίτευξη διακανονισμού μεταξύ του Ε.Α.Μ. και των "Εθνικιστών". Ο Riddle επισημαίνει, ωστόσο, ότι μετά την άφιξη του Συνταγματάρχη Radeff, [Διοικητή των Βουλγάρων παρτιζάνων στην ανατολική Μακεδονία], από τη Σόφια, στις 22 του μηνός, είναι ελάχιστες οι ελπίδες να υπάρξει κάποιος διακανονισμός.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7936, 4 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16026.

24/9/1944 4418

Ο Ε.Λ.Α.Σ. συνέλαβε 150 αντάρτες των Καπεταναίων στη Δράμα.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7936, 4 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16026.

24/9/1944 4419

Ο Micklethwaite τηλεγραφεί ότι η Αποστολή στους Καπεταναίους κινδυνεύει, καθώς δεν έχει αναγνωρισθεί επίσημα από τους Συμμάχους και την ελληνική Κυβέρνηση, και ζητεί την άμεση εκκένωση όλου του βρετανικού και του αμερικανικού προσωπικού της, εάν δεν υπάρξει επίσημη αναγνώριση. Αναφέρει ότι, κατά τη διάρκεια της ημέρας, οι Βούλγαροι παρτιζάνοι συνέλαβαν έναν Αμερικανό στρατιώτη και αρνούνται να παράσχουν οποιαδήποτε δικαιολογία για την ενέργειά τους αυτή, μέχρι να παρουσιάσει η Αποστολή επίσημα διαπιστευτήρια. Επίσης αφόπλισαν αντάρτες [των Καπεταναίων], με τη δικαιολογία ότι πέρασαν, μέσω Στρυμόνα, στην περιοχή τους. Ο Ε.Λ.Α.Σ., εξάλλου, συνέλαβε και αφόπλισε τον Υπολοχαγό Shenow, της Αποστολής, αλλά αργότερα τον άφησε ελεύθερο.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7941, 5 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R15951.

24/9/1944 4420

Η Force 133 τηλεγραφεί στο Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. και ζητεί να δοθούν οδηγίες στο Ε.Α.Μ. να συνεργασθεί με τους Καπεταναίους στη Θράκη, υπό τις διαταγές της Σ.Σ.Α., για την αποφυγή εμφυλίου.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7941, 5 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R15951.

24/9/1944 4421

Η Force 133 έχει ειδοποιήσει το προσωπικό της Αποστολής της στην ανατολική Μακεδονία να είναι έτοιμο να εκκενώσει την περιοχή, τη νύκτα της 25ης προς την 26η Σεπτεμβρίου.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7941, 5 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R15951.

24/9/1944 4422

Ο Σπηλιωτόπουλος, σύμφωνα με πληροφορίες του Sheppard, συναντάται με

αντιπροσώπους του Ε.Α.Μ. Οι αντιπρόσωποι αρνούνται να λάβουν θέση σχετικά με το διορισμό του, ως Στρατιωτικού Διοικητή, προτού να έχουν άμεση ενημέρωση και οδηγίες. Όσον αφορά δε τις διαταγές του Scobie, περί μη παρουσίας του Ε.Λ.Α.Σ. στην Αττική, αναφέρουν ότι ήδη βρίσκεται στην Αθήνα μεραρχία του Ε.Λ.Α.Σ.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7955, 9 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16218.

24/9/1944 4423

Ο Barnes τηλεγραφεί ότι ο Πυρομάγλου απάντησε, σε σχετικό τηλεγράφημα του Μάνταικα, ότι ο Ε.Λ.Α.Σ. προκάλεσε τις συγκρούσεις στην Πρέβεζα. Ο Barnes σημειώνει ότι η Πρέβεζα ανήκει στη δικαιοδοσία του Ζέρβα και οι δυνάμεις του, σε αντίθεση με τον Ε.Λ.Α.Σ., έχουν δώσει μάχες στην περιοχή αυτή εναντίον των Γερμανών. Επίσης, ότι οι συγκρούσεις ξεκίνησαν, όταν ο Ε.Λ.Α.Σ. επιχείρησε να συλλάβει τον Ταγματάρχη Γαλάνη. Πιστεύει ότι η πόλη βρίσκεται, πλέον, υπό τον απόλυτο έλεγχο των Ε.Ο.Ε.Α.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7955, 9 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16218.

24/9/1944 4424

Ο Gibson και ο Φατσέας βρίσκονται στην Τρίπολη, όπου τα Τάγματα Ασφαλείας αρνούνται να αφοπλισθούν από τον Ε.Λ.Α.Σ., γιατί φοβούνται ότι θα κακοποιηθούν. Τα Τάγματα διαβεβαιώνουν γραπτώς τον Gibson και τον Φατσέα ότι θα παραμείνουν στην πόλη. Φαίνεται ότι είναι, ωστόσο, αδύνατο να κρατηθεί ο Ε.Λ.Α.Σ. εκτός Τρίπολης.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7958, 10 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

24/9/1944 4425

Ο Παπανδρέου ζητεί, από τον Leeper, να ενημερωθεί ο Wilson ότι τα μέλη της Κυβέρνησης συμφώνησαν να αρχίσει η συγκρότηση Εθνικού Στρατού στην Πελοπόννησο και στα Ιόνια νησιά, που έχουν εκκενωθεί από τους Γερμανούς, με την κλήση ορισμένων τάξεων [προς κατάταξη] και τον, κατά το δυνατό, εξοπλισμό τους. Το Ε.Α.Μ. δεν μπορεί να προβάλει αντιρρήσεις, εφόσον συνεχίζεται ο αγώνας για την απελευθέρωση της χώρας. Ο Παπανδρέου επισημαίνει ότι, εάν η στρατολόγηση αναβληθεί, μέχρι την απελευθέρωση της Αθήνας, θα

είναι πλέον δύσκολο να αφοπλισθεί ο Ε.Λ.Α.Σ. Επίσης αναφέρει ότι και οι κομμουνιστές υπουργοί της κυβέρνησής του συμφώνησαν με την πρότασή του.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 30, immediate, απόρρ., 24 Σεπτ. 1944. F.O.371/43716/R15218.

24/9/1944 4426

Ο Παπανδρέου ζητεί, από τον Leeper, να ενημερωθεί ο Wilson ότι τα μέλη της Κυβέρνησης συμφώνησαν να μεταβούν αμέσως στην Αθήνα, ο Ζέβγος και ο Θ. Τσάτσος, για να συντονίσουν τη δράση όλων των οργανώσεων, προτού αποχωρήσουν οι Γερμανοί. Θα συνεργασθούν με τον Σπηλιωτόπουλο και θα βρίσκονται υπό τις διαταγές του Scobie, όπως ισχύει και για τον Σαράφη και τον Ζέρβα. Ο Leeper θεωρεί άκρως επιθυμητή την παρουσία των δύο υπουργών αυτών στην Αθήνα.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 30, immediate, απόρρ., 24 Σεπτ. 1944. F.O.371/43716/R15218.

24/9/1944 4427

Ο Leeper, που βρίσκεται στη Νάπολη, διαβιβάζει μήνυμα του Παπανδρέου προς τον Churchill και τον Eden, με το οποίο τους ευχαριστεί θερμά για την υποστήριξή τους, ιδιαίτερα όσον αφορά τα προβλήματα της Ελλάδας με τη Βουλγαρία. Επίσης υπογραμμίζει ότι ο έλεγχος που ασκεί το Ε.Α.Μ., στο όνομα δήθεν της ελληνικής Κυβέρνησης, στις περιοχές της Ελλάδας που εκκενώνουν οι Γερμανοί, δημιουργεί ανησυχίες στην Κυβέρνηση και επείγει η αποστολή βρετανικών στρατευμάτων στη χώρα.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 33, important, 24 Οκτ. [Σεπτ.] 1944. F.O.371/43692/R15155.

24/9/1944 4428

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι ο Παπανδρέου πληροφορήθηκε πως ο Γεώργιος Β΄ έχει ενοχληθεί, λόγω του γεγονότος ότι ο Διάδοχος δεν βρίσκεται στην Ιταλία. Ο Διάδοχος, που αρχικά επέμενε να μεταβεί άμεσα στη χώρα αυτή, διεμήνυσε ότι αναβάλλει την επίσκεψή του και, μετά λίγες μέρες, ειδοποίησε ότι πρόκειται να αφιχθεί και να παραμείνει μία μέρα. Ο Wilson, ο Macmillan και ο Leeper αποφάσισαν ότι η επίσκεψη του Διαδόχου στην Ιταλία είναι άκαιρη και θα του απαντήσουν ότι θα πρέπει να ακυρωθεί. Θεωρούν ότι η παρουσία του Διαδόχου θα περιπλέξει την κατάσταση και θα δημιουργήσει εμπόδια στον Παπανδρέου.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 42, important, 24 Σεπτ. 1944. F.O.371/43747/R15250.

24/9/1944 4429

Κατά τη διάρκεια της τελευταίας εβδομάδας του Σεπτεμβρίου, οι Γερμανοί αποχώρησαν από τη Δράμα, τις Σέρρες και το Δεδέαγατς [Αλεξανδρούπολη], και οι πόλεις αυτές ελέγχονται από το Ε.Α.Μ. Οι Γερμανοί συγκεντρώνονται [σταδιακά] στη Θεσσαλονίκη, όπου σημειώθηκαν βομβαρδισμοί από τη R.A.F. Η κατάσταση στην ευρύτερη περιοχή είναι συγκεχυμένη, αλλά φαίνεται ότι βρίσκεται σε εξέλιξη υποχώρηση των βουλγαρικών δυνάμεων. Εξάλλου, ο ισχυρισμός ότι ρωσικά στρατεύματα εισήλθαν σε ελληνικό έδαφος, που αποτελεί προϊόν της γερμανικής προπαγάνδας, είναι αβάσιμος, αλλά προκάλεσε μεγάλη ανησυχία μεταξύ των Ελλήνων στη Μέση Ανατολή.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 55 Saving, 25 Σεπτ. 1944. F.O.371/43705/R15820.

25/9/1944 4430

Σύμφωνα με τις οδηγίες του Wilson προς τον Scobie, ο τελευταίος είναι από τις 25 Σεπτεμβρίου υπεύθυνος για την ηπειρωτική Ελλάδα, τα Ιόνια νησιά και τα νησιά του Αιγαίου στα βορειοδυτικά της Άνδρου και της Κέας, συμπεριλαμβανομένων των Κυθήρων και της Κρήτης. Η Άνδρος δεν υπάγεται στη δικαιοδοσία του. Ως διοικητής των χερσαίων δυνάμεων στην Ελλάδα, έχει υπό τις διαταγές του, εκτός από τις ελληνικές δυνάμεις που θα ορίσει η ελληνική Κυβέρνηση, την Force 140, τμήμα του R.S.R., καθώς και το S.O.E. και το O.S.S. που δρουν στη χώρα. Επίσης, ως υπεύθυνος για τη διανομή βοήθειας, έχει υπό τις διαταγές του το A.M.L.

Wilson προς Αντιστρ. R. M. Scobie (Στρατιωτ. Διοικητή Συμ. Δυνάμεων στην Ελλάδα και Διοικητή Force 140).
Αριθ. C.O.S. (44) 871, 3 Οκτ. 1944. F.O.371/43717/R16024.

25/9/1944 4431

Η συμμαχική αεροπορία βομβαρδίζει σιδηροδρομικό συρμό στο σταθμό της Καΐτσας, με αποτέλεσμα να σκοτωθούν τρεις Γερμανοί και να καταστραφεί μία μηχανή.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

25/9/1944 4432

Η Επιτροπή αποτροπής καταστροφών από τους Γερμανούς στην Αθήνα ζητεί την αποστολή 3.000 λιρών για την εκτέλεση των σχεδίων της.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/3028, 25 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15345.

25/9/1944 4433

Η Υπηρεσία YVONNE τηλεγραφεί ότι δεν έχει λάβει χρήματα, μετά την αναχώρηση του "ΑΠΟΛΛΩΝΑ" [Πελτέκη] από την Ελλάδα. Τονίζει ότι, λόγω της έλλειψης χρημάτων, δεν μπορεί να ελευθερώσει τους συνεργάτες της, που έχουν συλληφθεί, ούτε να πραγματοποιήσει τις δολιοφθορές, που της έχουν ανατεθεί. Ζητεί, εάν θεωρείται αναποτελεσματική, να σταλεί διαταγή να διαλυθεί, καθώς και τα απαραίτητα χρήματα για τη διάλυσή της. Το τηλεγράφημα υπογράφεται από δύο [ηγετικά στελέχη της Υπηρεσίας], τον Μπενάκη, και τον Παππά, που χρησιμοποιούν τα πραγματικά τους ονόματα.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/3028, 25 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15345.

25/9/1944 4434

Ο Talbot-Rice, σε δεύτερη επιστολή του προς τον Howard, σχετικά με τη μη χρηματοδότηση της Υπηρεσίας ΑΠΟΛΛΩΝ και άλλων αντιστασιακών οργανώσεων της Αθήνας, τονίζει ότι κινδυνεύει να αποτύχει το σχέδιο αποτροπής των καταστροφών από τους Γερμανούς στην ευρύτερη περιοχή της πόλης, καθώς οι αντιστασιακές οργανώσεις δεν θα είναι σε θέση να το εκτελέσουν, λόγω έλλειψης πόρων. Θα πρέπει, επειγόντως, το Συμμαχικό Στρατηγείο να επανεξετάσει, σε συνεννόηση με τον Leeper, το ζήτημα της χρηματοδότησης της Υπηρεσίας ΑΠΟΛΛΩΝ ή της Υπηρεσίας YVONNE. Ο Talbot-Rice επισημαίνει ότι το ζήτημα αυτό άπτεται, στην ουσία, της υψηλής πολιτικής του F.O.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/3028, 25 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15345.

25/9/1944 4435

Ο Talbot-Rice υπογραμμίζει, σε επιστολή του προς τον Howard, ότι η Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ παρείχε, πάντοτε, τις πλέον ανυστερόβουλες υπηρεσίες και κρατήθηκε, κατά το δυνατό, έξω από οποιεσδήποτε πολιτικές επιδιώξεις. Η αναστολή χρηματοδότησής της δεν βλάπτει μόνο την ίδια, αλλά και τις γενικότερες πο-

λεμικές προσπάθειες. Συνεργάτες της εκτελέσθηκαν πρόσφατα, λόγω της αδυναμίας της να οργανώσει την απόδρασή τους. Ο αρχηγός της, άτομο εξαιρετικών ικανοτήτων, δεν θα λησμονήσει εύκολα ότι άνθρωποι ασήμαντοι εμπόδισαν το έργο του και υπάρχει κίνδυνος να καταστεί τόσο επικίνδυνος εχθρός για τους Βρετανούς, όσο υπήρξε για τους Γερμανούς.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/3028, 25 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15345.

25/9/1944 4436

Σύμφωνα με διαταγές του Συμμαχικού Στρατηγείου, όλοι οι Βρετανοί αξιωματικοί - σύνδεσμοι στην Ελλάδα οφείλουν, δίχως να θέσουν σε κίνδυνο την ασφάλειά τους, να κάνουν γνωστή την παρουσία τους στους Γερμανούς, καθώς και τον τελικό στόχο της αποστολής τους, το διακανονισμό, δηλαδή, της παράδοσης των γερμανικών δυνάμεων. Οι διαταγές αυτές εκδίδονται στα πλαίσια του προπαγανδιστικού σχεδίου για τη γερμανική παράδοση στην Ελλάδα και στα δυτικά Βαλκάνια.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7916, 27 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15472.

25/9/1944 4437

Σύμφωνα με τις διαταγές του Συμμαχικού Στρατηγείου, όλα τα μέλη της Σ.Σ.Α. οφείλουν να ζητούν από τους [μεμονωμένους] Γερμανούς, που τα προσεγγίζουν για να παραδοθούν, να έρχονται σε επαφή με τους επικεφαλής των μονάδων τους. Οι διαπραγματεύσεις [με τους επικεφαλής Γερμανούς αξιωματικούς] θα είναι μυστικές και σύμφωνες με τους κανόνες του πολέμου. Πρέπει να υπογραμμίζεται στους Γερμανούς ότι οι συμμαχικοί όροι της παράδοσής τους είναι αδιαπραγμάτευτοι.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7916, 27 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15472.

25/9/1944 4438

Ο Micklethwaite τηλεγραφεί από τη Δράμα ότι ο Ε.Λ.Α.Σ., οι Βούλγαροι παρτιζάνοι και ο βουλγαρικός στρατός επιτίθενται εναντίον των Καπεταναίων. Ο Radeff δεν επιτρέπει στον ίδιο να διαβιβάζει τις διαταγές του Wilson και έχει, ουσιαστικά, θέσει την Αποστολή σε κατ' οίκον περιορισμό. Οι Καπεταναίοι έχουν αναστατωθεί, από το γεγονός αυτό, ενώ ο ίδιος δεν έχει τη δυνατότητα

να μεταφέρει εντολή προς τους αντάρτες να κρατήσουν τους Βουλγάρους πέρα από το Στρυμόνα. Το προσωπικό της Αποστολής κινδυνεύει και θα βρίσκεται απόψε στη θέση του αεροδρομίου, [έτοιμο προς αναχώρηση].

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7936, 4 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16026.

25/9/1944 4439

Ο Μάντακας τηλεγραφεί στο Γ.Σ.Μ.Α. και στον Scobie ότι, μετά την ανάθεση, εκ μέρους τους, της τήρησης της τάξης στην Αθήνα στις δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ., σε συνεργασία με τον Έβερτ, έχει εκδώσει σχετικές διαταγές προς το Α΄ Σώμα Στρατού του Ε.Λ.Α.Σ., που βρίσκεται στην πόλη. Ζητεί να δοθούν διευκρινήσεις σχετικά με το ζήτημα που δημιουργήθηκε με την ανακοίνωση της Ειδικής Ασφάλειας, για την ανάθεση της στρατιωτικής διοίκησης Αττικής στον Σπηλιωτόπουλο, το οποίο εγείρει σοβαρά εμπόδια στην εκτέλεση του έργου του Ε.Λ.Α.Σ.

Μάντακας προς Γ.Σ.Μ.Α., Scobie.
25 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15470.

25/9/1944 4440

Ο Macmillan τηλεγραφεί στον Churchill ότι ο Παπανδρέου τόνισε στον ίδιο και στον Leeper ότι είναι αναγκαίο να επιστρέψει η ελληνική Κυβέρνηση σε ελληνικό έδαφος, καθώς, λόγω της απουσίας της, υποσκάπτεται το κύρος της. Εξάλλου, μόνο από την Ελλάδα θα μπορούσε να καλέσει προς κατάταξη ορισμένες κλάσεις στις περιοχές που εκκενώνουν οι Γερμανοί. Οι Macmillan, Leeper, Wilson και Scobie προτείνουν να μεταβεί στις 29 Σεπτεμβρίου στον Άραξο ο Αντιπρόσωπος της Κυβέρνησης για την Πελοπόννησο και ο Παπανδρέου να μεταβεί, επίσης, στον Άραξο ή στην Πάτρα, αφού λάβει θετική αναφορά του Αντιπροσώπου αυτού.

Macmillan προς F.O.
Τηλ. 399, most immediate, άκρως απόρρ., 25 Σεπτ. 1944. F.O.371/43734/R15467.
Leeper προς F.O.
Τηλ. 46, immediate, 26 Σεπτ. 1944. F.O.371/43734/R15469.

25/9/1944 4441

Ο Παπανδρέου αναφέρει στον Leeper ότι έχει δυσαρεστηθεί από την αδιακρισία που επιδεικνύουν οι συνάδελφοί του στην Κυβέρνηση, σχετικά με το ζήτη-

μα της επιστροφής του Γεωργίου Β΄ στην Ελλάδα. Προτού υπάρξει οποιαδήποτε δημόσια δήλωση, θα έπρεπε ο ίδιος ο Παπανδρέου να ενημερώσει τον Βασιλιά. Κατά την 25η Σεπτεμβρίου 1944, ωστόσο, πληροφορήθηκε ότι ο Σγουρίτσας ενημέρωσε στο Κάιρο τον Διάδοχο ότι η Κυβέρνηση αποφάσισε να συστήσει συμβούλιο Αντιβασιλείας, ενώ ο Καρτάλης δήλωσε στη Ρώμη ότι ο Γεώργιος Β΄ δεν θα επιστρέψει πριν από τη διενέργεια δημοψηφίσματος. Ο Παπανδρέου ζητεί να πιέσει η βρετανική Κυβέρνηση τον Βασιλιά να καταστήσει σαφή τα μελλοντικά του σχέδια.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 43, immediate, απόρρ., 25 Σεπτ. 1944. F.O.371/43747/R15299.

25/9/1944 4442

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι η ελληνική Ορεινή Ταξιαρχία διακρίθηκε κατά τις επιχειρήσεις στην Ιταλία και έπαιξε σημαντικό ρόλο στην κατάληψη του Rimini.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 55 Saving, 25 Σεπτ. 1944. F.O.371/43705/R15820.

25/9/1944 4443

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι ο Κ. Νικολάου ορίσθηκε Αντιπρόσωπος της Κυβέρνησης στις Κυκλάδες και θα κατευθυνθεί στα νησιά που έχουν απελευθερωθεί.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 55 Saving, 25 Σεπτ. 1944. F.O.371/43705/R15820.

26/9/1944 4444

Αντάρτες του Ζέρβα επιτίθενται εναντίον γερμανικού τμήματος στην περιοχή των Ιωαννίνων. Δύο Γερμανοί σκοτώνονται και πέντε τραυματίζονται.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

26/9/1944 4445

Το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. μεταδίδει ότι αντάρτες του κατέστρεψαν 3.200 μέτρα σιδηροδρομικής γραμμής κοντά στη Λάρισα.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

26/9/1944 4446

Μεταδίδεται ότι αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. επιτέθηκαν εναντίον γερμανικής μηχανοκίνητης φάλαγγας, κοντά στο Μουργκάνι, στην οδό Μετσόβου - Καλαμπάκας, και κατέστρεψαν 10 οχήματα.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

26/9/1944 4447

Μεταδίδεται ότι αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. έστησαν ενέδρα σε γερμανική μηχανοκίνητη φάλαγγα κοντά στο Βόλο. Κατά τη μάχη σκοτώθηκαν ή τραυματίσθηκαν 30 Γερμανοί.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

26/9/1944 4448

Η Οργάνωση Headsman αποτελεί μία επιπλέον οργάνωση εκτέλεσης δολιοφθορών του S.O.E. στην Αθήνα, η οποία ξεκίνησε από τον Ιούνιο του 1944 την επιτυχή της δραστηριότητα.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7909, 26 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15470.

26/9/1944 4449

Η Force 133 τηλεγραφεί στην Force 140 ότι, εάν αποχωρήσουν από τη Θράκη οι Micklethwaite, Kitcat και Riddle, δεν θα υπάρχει κανένας αξιωματικός - σύνδεσμος στην περιοχή. Θα πρέπει είτε να μεταφερθεί όλο το προσωπικό της Αποστολής, είτε να μείνει επικεφαλής ο Kitcat και να αποχωρήσουν τα υπόλοιπα μέλη της, δηλαδή οι Pike, Drake, Chatterley, Micklethwaite, Riddle και πιθανώς και τρεις Έλληνες. Η Force 133 σημειώνει ότι η κατάσταση στη Δράμα δεν είναι τόσο σοβαρή, ώστε να μην μπορεί να σταλεί αεροπλάνο για τη μεταφορά των παραπάνω αξιωματικών.

Force 133 προς Force 140.
26 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15472.

26/9/1944 4450

Το Συμμαχικό Στρατηγείο συμφωνεί να παραμείνει στην περιοχή της Θράκης ο Kitcat, ως επικεφαλής της Συμμαχικής Αποστολής.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7916, 27 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15472.

26/9/1944 4451

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος τηλεγραφεί από τη Δράμα ότι στην περιοχή βρίσκονται 1500 Βούλγαροι παρτιζάνοι, ενώ 1200 παρτιζάνοι επιπλέον έχουν ξεκινήσει από τη Βουλγαρία, για να λάβουν μέρος στις επιχειρήσεις εναντίον των ανταρτών του "Αντώνη" [Τσαούς Αντών]. Οι παρτιζάνοι βρίσκονται υπό τις διαταγές του Radeff και αποτελούν τμήμα του βουλγαρικού Στρατού. Επικεφαλής των Καπεταναίων τηλεγραφούν, επίσης, ότι δέχονται ισχυρές επιθέσεις από τον Ε.Λ.Α.Σ., που υποστηρίζεται από τις βουλγαρικές δυνάμεις, οι οποίες, ωστόσο, δεν έχουν αναφέρει παραβίαση της ανακωχής εκ μέρους του Αντώνη.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7931, 1 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16026.

26/9/1944 4452

Η Επιτροπή αποτροπής καταστροφών στην Αθήνα τηλεγραφεί ότι ήρθε σε επαφή με την ομάδα Headsman και είναι σύμφωνη να αποδεχθεί η ομάδα αυτή τις διαβεβαιώσεις των Γερμανών ότι δεν θα καταστρέψουν το σταθμό παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Επίσης συμφωνεί να σταλούν καύσιμα από τους Συμμάχους, με την εγγύηση του Ερυθρού Σταυρού, για τη λειτουργία του σταθμού.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7934, 4 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R15470.

26/9/1944 4453

Ο Mickelthwaite τηλεγραφεί ότι "οι αρχές" διευκολύνουν την αποχώρηση του προσωπικού της Αποστολής. Η πολιτική κατάσταση, ωστόσο, επιδεινώνεται, καθώς ο Ε.Λ.Α.Σ. και ο βουλγαρικός στρατός εκδηλώνονται εναντίον των Καπεταναίων και της Π.Α.Ο. Ο Radeff αρνείται στην Αποστολή το δικαίωμα να έχει συμβουλευτικό ρόλο ή οποιαδήποτε επικοινωνία με τους Έλληνες.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7941, 5 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R15951.

26/9/1944 4454

Ο Sheppard συναντάται με τον Sandström, [Σουηδό Πρόεδρο της Ε.Δ.Β.Ε.], μετά από αίτημα του τελευταίου. Ο Sandström προτείνει να καταληφθεί η Αθήνα από τους Βρετανούς, κατά τη στιγμή της γερμανικής υποχώρησης, για να αποφευχθεί "μεσοβασιλεία" του Ε.Α.Μ. Το ίδιο είχε προταθεί από τους Γερμανούς για την Πάτρα, αλλά δεν ευοδόθηκε. Ο Sheppard του τονίζει ότι [οι Σύμμαχοι] ενδιαφέρονται μόνο για την άνευ όρων γερμανική παράδοση, ενώ ο Sandström αναφέρει ότι οι Γερμανοί προτίθενται να υποχωρήσουν και όχι να παραδοθούν. Ο Sheppard επισημαίνει ότι, μάλλον, ο Sandström απηχεί τις απόψεις του Schimana ή του von Grevenitz [Προϊσταμένου της Υπηρεσίας στην Αθήνα του Ειδικού Πληρεξουσίου του γερμανικού Υπουργείου Εξωτερικών για τη Νοτιοανατολική Ευρώπη].

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7955, 9 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16218.

26/9/1944 4455

Έλληνας αξιωματικός - σύνδεσμος στην Κεφαλονιά τηλεγραφεί ότι ο Ε.Λ.Α.Σ. στο νησί παρουσιάζεται συγκρατημένος, μετά την εμφάνιση δύο [συμμαχικών] πολεμικών σκαφών, καθώς και αεροσκαφών, στις 24 Σεπτεμβρίου. Συνεχίζει, ωστόσο, τις συλλήψεις και, ενώ ο ίδιος παρουσίασε εξουσιοδότηση να αφοπλίσει τους Ιταλούς, οι επικεφαλής του Ε.Λ.Α.Σ. επιμένουν ότι είναι υπεύθυνοι μόνο προς την VII Ταξιαρχία τους.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7958, 10 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

26/9/1944 4456

Έλληνας αξιωματικός - σύνδεσμος στην Κεφαλονιά τηλεγραφεί ότι ο Μακκάς πρέπει να αφιχθεί άμεσα στο νησί. Ο κόσμος, που τον αναμένει, χάνει την εμπιστοσύνη του προς την Κυβέρνηση και τους Συμμάχους, όσο καθυστερεί η άφιξή του. Επίσης αναφέρει ότι οι επικεφαλής του Ε.Λ.Α.Σ. διαβεβαίωσαν ότι θα παραδώσουν όσους κρατούν φυλακισμένους, στα δικαστήρια που θα συγκροτήσει η Κυβέρνηση.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7958, 10 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

26/9/1944 4457

Έλληνας αξιωματικός - σύνδεσμος στην Κεφαλονιά ζητεί διευκρινήσεις σχετικά

με την πληροφορία ότι το B.B.C. μετέδωσε οδηγίες της ελληνικής Κυβέρνησης προς τους αντάρτες να συλλαμβάνουν δοσιλόγους. Αναφέρει ότι ο Ε.Λ.Α.Σ. στην Κεφαλονιά συλλαμβάνει τις τοπικές πολιτικές αρχές και ζητεί οδηγίες. Το Κάιρο απαντά ότι ισχύουν οι διαταγές του Wilson για τη μη επέμβαση των ανταρτών στο έργο των υφισταμένων πολιτικών αρχών.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7958, 10 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

26/9/1944 4458

Έλληνας αξιωματικός - σύνδεσμος στη Ζάκυνθο τηλεγραφεί ότι το Ε.Α.Μ. στρατολογεί αντάρτες και υποχρεώνει τον πληθυσμό να ενταχθεί στις γραμμές του, απειλώντας ότι όσοι δεν ενταχθούν θα μείνουν άνεργοι μετά τον πόλεμο και χαρακτηρίζοντας αντιδραστικούς όσους αρνούνται να συμμορφωθούν. Έχει καταλάβει όλες τις διοικητικές θέσεις, με την ελπίδα ότι θα δημιουργήσει τετελεσμένο, ως προς την Κυβέρνηση. Έχει, επίσης, αρχίσει να πραγματοποιεί συλλήψεις και να μεταφέρει κρατουμένους στην Πελοπόννησο. Ο Ε.Λ.Α.Σ. διαδίδει ότι η Σ.Σ.Α. δεν είναι συμμαχική αποστολή, αλλά απατεώνες, και διαρπάζει εφόδιά της.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7958, 10 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

26/9/1944 4459

Η ανεξάρτητη ομάδα Headsman τηλεγραφεί ότι απέτυχε να συμφωνήσει με το Ε.Α.Μ. να μην εκτελέσουν οι δυνάμεις του επιχειρήσεις εναντίον του σταθμού παραγωγής ηλεκτρικού στο Κερατσίνι, καθώς το Ε.Α.Μ. επιμένει να ακολουθήσει το δικό του σχέδιο δράσης. Η ομάδα θεωρεί ότι, εάν δεν ληφθούν κάποια μέτρα, δεν θα ευοδοθούν όσα έχει συμφωνήσει, με τους Γερμανούς, για την αποτροπή των καταστροφών. Επισημαίνει, εξάλλου, ότι είναι αδύνατο και στην Επιτροπή αποτροπής καταστροφών να πράξει οτιδήποτε προς την κατεύθυνση αυτή.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7959, 10 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

26/9/1944 4460

Ανακοινώνεται ότι, κατά τη συνάντηση που είχαν στην Καζέρτα ο Παπανδρέου, τέσσερις υπουργοί του, ο Ζέρβας, ο Σαράφης, ο Scobie και ο Leeper, προε-

δρεύοντος του Wilson και παρόντος του Macmillan, ο Ζέρβας και ο Σαράφης δήλωσαν πως αποδέχονται απολύτως τις διαταγές της Κυβέρνησης και του Wilson, υπό τον οποίο έθεσε η Κυβέρνηση όλες τις ελληνικές δυνάμεις που δρουν στην Ελλάδα.

Η. Macmillan (Υπ. άνευ χαρτοφυλακίου Βρετανίας στο Συμμ. Στρατηγείο) προς F.O.
Τηλ. 407, immediate, άκρως απόρρ., 26 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15394.
Macmillan προς F.O.
Τηλ. 410, immediate, εμπιστ., 26 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15397.

26/9/1944 4461

Τα πρακτικά της συνάντησης στην Καζέρτα, καθώς και οι επιχειρησιακές διαταγές του Scobie προς τον Σαράφη και τον Ζέρβα, στην αγγλική και στην ελληνική γλώσσα, υπογράφονται από τον Wilson και τον Macmillan, εκ μέρους της βρετανικής πλευράς, και από τον Παπανδρέου, τον Σαράφη και τον Ζέρβα, εκ μέρους της ελληνικής.

Macmillan προς F.O.
Τηλ. 407, immediate, άκρως απόρρ., 26 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15394.

26/9/1944 4462

Ο Ζέρβας και ο Σαράφης πρόκειται να αναχωρήσουν από την Καζέρτα για την Ελλάδα. Μαζί τους θα αναχωρήσουν και οι υπουργοί Θ. Τσάτσος και Ζέβγος, που θα μεταβούν στην Αθήνα.

Macmillan προς F.O.
Τηλ. 407, immediate, άκρως απόρρ., 26 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15394.

26/9/1944 4463

Κατά τη συνάντηση στην Καζέρτα αποφασίζεται ομόφωνα ότι: 1) όλες οι ανταρτικές δυνάμεις στην Ελλάδα τίθενται υπό τις διαταγές της ελληνικής Κυβέρνησης Εθνικής Ενότητας· 2) η Κυβέρνηση, με τη σειρά της, τις θέτει υπό τις διαταγές του Scobie, που ορίζεται Διοικητής των δυνάμεων στην Ελλάδα· 3) οι αρχηγοί των ανταρτών δεσμεύονται ότι θα απαγορεύσουν οποιαδήποτε απόπειρα μονάδας τους να αναλάβει την εξουσία· 4) δεν θα αναληφθεί οποιαδήποτε ενέργεια στην Αθήνα, χωρίς σχετική διαταγή του Scobie· 5) τα Τάγματα Ασφαλείας θεωρούνται όργανα του εχθρού και θα αντιμετωπισθούν αναλόγως, εάν δεν παραδοθούν, σύμφωνα με τις διαταγές του Scobie· 6) οι ανταρτικές δυνάμεις δηλώνουν ότι, για να πάψουν παλαιοί ανταγωνισμοί, θα σχηματίσουν εθνική ένωση για το συντονισμό του κοινού αγώνα.

Macmillan προς F.O.
Τηλ. 408, immediate, άκρως απόρρ., 26 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15395.

26/9/1944 4464

Ο Scobie εκδίδει τις ακόλουθες διαταγές για τις επιχειρήσεις στην Ελλάδα: 1) ο Ζέρβας θα συνεχίσει να δρα εντός των εδαφικών ορίων της Συμφωνίας της Πλάκας και θα συνεργάζεται με τον Σαράφη, για την παρενόχληση της γερμανικής υποχώρησης· 2) ο Σαράφης θα συνεχίσει να δρα στην υπόλοιπη χώρα, εκτός από τις περιοχές Αττικής, Πελοποννήσου και Θράκης· 3) τα στρατεύματα στην Αττική θα διοικούνται από τον Σπηλιωτόπουλο, σε στενή συνεργασία με τους αντιπροσώπους της Κυβέρνησης και με τη βοήθεια συνδέσμου που θα ορίσει ο Σαράφης, υπό τις διαταγές της Force 140· 4) τα στρατεύματα στην Πελοπόννησο θα διοικούνται από αξιωματικό που θα υποδείξει ο Σαράφης, σε συμφωνία με την Κυβέρνηση και με τη βοήθεια συνδέσμου της βρετανικής αποστολής· 5) σε επόμενο στάδιο η Θράκη, συμπεριλαμβανομένης της Θεσσαλονίκης, θα τεθεί υπό τις διαταγές αξιωματικού που θα ορίσει η Κυβέρνηση.

Macmillan προς F.O.
Τηλ. 409, immediate, άκρως απόρρ., 26 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15396.

26/9/1944 4465

Σκοπός των ενεργειών των δυνάμεων του Ζέρβα και του Σαράφη, σύμφωνα με τις επιχειρησιακές διαταγές του Scobie, είναι η παρενόχληση της γερμανικής υποχώρησης και η εξουδετέρωση των γερμανικών φρουρών. Καθώς το ελληνικό έδαφος θα εκκενώνεται σταδιακά από τα γερμανικά στρατεύματα, οι δύο επικεφαλής των ανταρτών θα είναι προσωπικά υπεύθυνοι έναντι του Διοικητή της Force 140 για την τήρηση του νόμου και της τάξης στα εδάφη που ελέγχουν, την πρόληψη εκδήλωσης εμφυλίου, την πρόληψη επιβολής οποιασδήποτε ποινής και αδικαιολόγητων συλλήψεων, τη συνδρομή στην εγκατάσταση νόμιμης πολιτικής εξουσίας και τη διανομή ειδών πρώτης ανάγκης στον πληθυσμό.

Macmillan προς F.O.
Τηλ. 409, immediate, άκρως απόρρ., 26 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15396.

26/9/1944 4466

Ο Leeper επιδίδει στον Παπανδρέου τη δήλωση της Βρετανίας και των Συμμάχων υπέρ της Ιταλίας. Ο Παπανδρέου του τονίζει ότι οι Έλληνες έχουν παύσει να τρέφουν μίσος προς τους Ιταλούς, καθώς έχουν συνειδητοποιήσει τα όσα υπέφεραν στον πόλεμο. Ο ίδιος προσβλέπει σε μελλοντικές στενές σχέσεις τόσο

με την Ιταλία, όσο και με όλες τις χώρες της περιοχής. Είναι, εξάλλου, προς το συμφέρον της Ελλάδας να καταστεί η Βρετανία μείζων μεσογειακή δύναμη και να έχει αρμονικές σχέσεις με τη Γαλλία, την Ιταλία, τη Γιουγκοσλαβία, την Ελλάδα και την Τουρκία.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 47, 27 Σεπτ. 1944. F.O.371/43748/R15545.

26 - 27/9/1944 4467

Σύμφωνα με το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ., δύναμη ανταρτών του κατέστρεψε, κοντά στο Παπαπούλι, τη σιδηροδρομική γραμμή σε μήκος 300 μέτρων και προκάλεσε ζημιές σε ένα συρμό, κατά τη διάρκεια νυκτερινής επιχείρησης.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

26 - 27/9/1944 4468

Ο Sheppard επιβεβαιώνει το γεγονός ότι οι Γερμανοί έχουν αποχωρήσει από το φράγμα του Μαραθώνα, αφού προηγουμένως αφαίρεσαν τα εκρηκτικά που είχαν τοποθετήσει. Επίσης αφαίρεσαν τα εκρητικά από το τηλεφωνικό κέντρο της Αθήνας και υπάρχουν μεγάλες ελπίδες ότι δεν θα ανατινάξουν τις εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικού.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7955, 9 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16218.

26 - 27/9/1944 4469

Ο Sheppard θεωρεί ότι η δύναμη του Ε.Λ.Α.Σ. στην Αθήνα, στην οποία αναφέρθηκαν οι αντιπρόσωποι του Ε.Α.Μ. κατά τη συνάντηση που είχαν με τον Σπηλιωτόπουλο, είναι μονάδα της πόλης και δεν αποτελείται από αντάρτες που μεταφέρθηκαν από άλλες περιοχές. Η δύναμη αυτή ανέρχεται σε 8.000 άτομα, σύμφωνα με τον Σπηλιωτόπουλο, ή, το πιθανότερο, σε 4.000, σύμφωνα με πηγές της Αστυνομίας.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7955, 9 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16218.

26 - 27/9/1944 4470

Ο Sheppard αναφέρει ότι ο Σπηλιωτόπουλος προτίθεται, όπως δηλώνει, να χρησιμοποιήσει, [κατά την Απελευθέρωση], μόνο δυνάμεις της Αστυνομίας και της

Χωροφυλακής. Ο Sheppard πρόκειται να εξακριβώσει εάν, πράγματι, ο Σπηλιωτόπουλος έχει παραδώσει στις δυνάμεις των σωμάτων αυτών το σύνολο του οπλισμού που έχει παραλάβει. Εξάλλου, ο Σπηλιωτόπουλος ισχυρίζεται ότι χρησιμοποιεί για την παραλαβή του οπλισμού την "ημι-δοσιλογική" οργάνωση Χ, καθώς οι επαφές της με τους Γερμανούς επιτρέπουν την ασφαλή μεταφορά των όπλων στην Αθήνα, και ότι θα εγκαταλείψει την οργάνωση αυτή, μόλις ολοκληρωθεί η παραλαβή των όπλων.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7955, 9 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16218.

26 - 27/9/1944 4471

Ο Sheppard ερωτά εάν οι οδηγίες που έχει, να συναντηθεί με τον Σπηλιωτόπουλο, επηρεάζονται από τη δημοσίευση, εκ μέρους του τελευταίου, του διορισμού του ως Στρατιωτικού Διοικητή. Επίσης ζητεί να πληροφορηθεί τις αντιδράσεις του Ε.Α.Μ. στο διορισμό αυτό. Αναφέρει, εξάλλου, ότι έχει αποφύγει να έλθει σε άμεση επαφή με την ομάδα του Σπηλιωτόπουλου, ο οποίος επιθυμεί ιδιαιτέρως να τον συναντήσει. Προτίθεται να χρησιμοποιήσει τον Καψάλη, ως σύνδεσμό του με τον Σπηλιωτόπουλο, καθώς, μέσω εκείνου, θα μπορεί να τον επηρεάζει χωρίς να αποκαλύπτει την παρουσία του.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7955, 9 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16218.

27/9/1944 4472

Στην περιοχή μεταξύ των χωριών Σκύδρα και Σανδάλι, δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. επιτίθενται σε φάλαγγα Γερμανών, Ιταλών και συνεργατών των δυνάμεων Κατοχής και φονεύουν 60 άτομα.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

27/9/1944 4473

Η Υπηρεσία YVONNE τηλεγραφεί ότι πολλά στελέχη της αποχώρησαν από το δίκτυό της και δεν έχει τη δυνατότητα, πλέον, να διαβιβάζει πληροφορίες για τις κινήσεις των αεροδρομίων. Εξάλλου, ο Σπηλιωτόπουλος έχει αναλάβει τον έλεγχο του δικτύου της, με απαράδεκτες ενέργειες, οι οποίες μπορεί να δημιουργήσουν σύγχυση. Τονίζει ότι οι ασύρματοι του Σπηλιωτόπουλου δεν είναι ασφαλείς και η συνεργασία του με την Υπηρεσία δεν είναι επωφελής.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/3072, 8 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16288.

27/9/1944 4474

Ο Σβώλος τονίζει, σε τηλεγράφημά του προς τον Μάντακα, ότι η πληροφορία για τη συμφωνία του Ε.Α.Μ. Θράκης και Μακεδονίας με τη βουλγαρική Κυβέρνηση, με τη διαμεσολάβηση και Βρετανών αξιωματικών - συνδέσμων, για τον έλεγχο των απελευθερωμένων περιοχών από τους Βουλγάρους ή από ελληνοβουλγαρική επιτροπή, έχει ανησυχήσει τους Συμμάχους και θα δημιουργήσει προβλήματα και στην ελληνική κοινή γνώμη. Η ελληνική Κυβέρνηση αρνήθηκε την ύπαρξη οποιασδήποτε συμφωνίας, ενώ ο Βούλγαρος Υπουργός Τύπου Kazakoff την επιβεβαίωσε. Ο Σβώλος θεωρεί λανθασμένη την πληροφορία αυτή και υπογραμμίζει ότι θέση και επιδίωξη της Κυβέρνησης και του Ε.Α.Μ., υπήρξε πάντα η άμεση εγκατάλειψη του ελληνικού εδάφους από τα βουλγαρικά στρατεύματα και τους Βουλγάρους παρτιζάνους. Η απελευθέρωση της χώρας θα πραγματοποιηθεί από τους Έλληνες και τους Συμμάχους. Εάν, ωστόσο, τα περί συμφωνίας αληθεύουν, ο Μάντακας οφείλει να παρέμβει, ώστε η τοπική οργάνωση να πειθαρχήσει στην Κυβέρνηση και στο Ε.Α.Μ.

Σβώλος προς Μάντακα.
27 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R16026.

27/9/1944 4475

Το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. τηλεγραφεί στο Γ.Σ.Μ.Α. και στον Scobie ότι, μόλις έλαβε τη διαταγή τους, διέταξε τις μονάδες του στην Πρέβεζα να παύσουν πυρ. Ωστόσο, ο τοπικός Ε.Δ.Ε.Σ. δεν πειθάρχησε στην ανωτέρω διαταγή του Γ.Σ.Μ.Α. και του Scobie και απηύθυνε στον Ε.Λ.Α.Σ. τελεσίγραφο να παραδώσει τον οπλισμό του, με αποτέλεσμα να δημιουργηθούν συνθήκες εμφυλίου και να υποχρεωθεί ο Ε.Λ.Α.Σ. να υπερασπισθεί τις δυνάμεις του. Ζητεί την άμεση επέμβαση του Γ.Σ.Μ.Α. και του Scobie. Την ίδια μέρα αποστέλλει τηλεγράφημα με το ίδιο περιεχόμενο προς την Κυβέρνηση.

Γενικό Στρατηγείο Ε.Λ.Α.Σ. προς Γ.Σ.Μ.Α., Scobie.
27 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R16218.

27/9/1944 4476

Οι Γερμανοί ανατινάσσουν το βοηθητικό ασύρματο σταθμό του Ψυχικού, ο οποίος είχε κατασκευασθεί από τους Βρετανούς το 1941.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7955, 9 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16218.

27/9/1944 4477

Ο Sheppard αναφέρει ότι ο Ι. Ράλλης ζήτησε από τον Υπουργό Δημοσίας Τάξεως [Εσωτερικών] Μπακογιάννη να διατάξει τη Χωροφυλακή να αναλάβει τα καθήκοντα των Ταγμάτων Ασφαλείας. Ο Σπηλιωτόπουλος συνβούλευσε, εμμέσως, τον Μπακογιάννη να μην υπογράψει τη σχετική διαταγή, αλλά και να μην παραιτηθεί.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7955, 9 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16218.

27/9/1944 4478

Ο Βρετανός Λοχαγός Pickering, ο οποίος στις 26 Σεπτεμβρίου επιχείρησε να αποτρέψει την εκτέλεση 22 ατόμων από τον Ε.Λ.Α.Σ. στον Πύργο, επιστρέφει στην πόλη μαζί με τους Βρετανούς αξιωματικούς που πραγματοποιούσαν αναγνώριση στο Κατάκωλο. Η εκτέλεση δεν πραγματοποιείται τελικά, αν και οι κρατούμενοι καταδικάζονται σε θάνατο. Ανακοινώνεται στον πληθυσμό η άφιξη των βρετανικών δυνάμεων, αλλά ο Μαντούκος, επικεφαλής του Ε.Λ.Α.Σ. στον Πύργο, [Διοικητής του 2 Ανεξάρτητου Τάγματος της ΙΙΙ Μεραρχίας του Ε.Λ.Α.Σ.], επιφυλάσσεται ως προς τη λήψη διαταγών της Κυβέρνησης, μέσω των Βρετανών, και ως προς την εκτέλεσή τους.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7958, 10 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

27/9/1944 4479

Ο Pickering τηλεγραφεί από τον Πύργο ότι είναι απαραίτητο να παραμείνει στην πόλη βρετανικό απόσπασμα, καθώς ο Ε.Λ.Α.Σ. τρομοκρατεί τον πληθυσμό και προβαίνει σε μαζικές συλλήψεις. Ο ίδιος επισκέφθηκε φυλακή, όπου 400 άτομα κρατούνται υπό συνθήκες τραγικές, διάταξε να γίνουν βελτιώσεις, αλλά δεν έχει και την ισχύ να τις επιβάλει. Πιστεύει ότι οι άνδρες των Ταγμάτων Ασφαλείας, που έχουν συλληφθεί από τον Ε.Λ.Α.Σ., κρατούνται σε άλλη φυλακή.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7958, 10 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

27/9/1944 4480

Οι Γερμανοί αποσύρονται από το Μιντιλόγλι, μετά από διαταγή που έλαβαν από την Αθήνα, ενώ ήταν έτοιμοι να διαπραγματευθούν με τη βρετανική δύναμη Bucket Force. Φαίνονται πρόθυμοι να εκκενώσουν όλη την περιοχή, εφόσον θα υπάρχουν πλοία στη διάθεσή τους. Η μόνη τους ενέργεια εναντίον της βρετανικής δύναμης υπήρξε ο ελαφρύς βομβαρδισμός των θέσεών της.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7958, 10 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

27/9/1944 4481

Η Force 133 ενημερώνει την Force 140 ότι ο Dodson ζήτησε να εγκριθεί η αποστολή εκ μέρους του, βάσει των οδηγιών που έχει λάβει, επιστολής προς τον Schimana. Στην επιστολή θα αναφέρει ότι είναι έτοιμος να συναντήσει τον Schimana, στην οδό Θήβας - Αθήνας, εάν εκείνος τον διαβεβαιώσει ότι είναι ασφαλής, για να κατευθυνθούν μαζί, με γερμανικό αυτοκίνητο, προς οποιοδήποτε σημείο, επιλέξει ο ίδιος ο Schimana, έξω από την Αθήνα. Ο Dodson θα βρίσκεται από τις 25 Σεπτεμβρίου στα Βίλια.

Force 133 προς Force 140.
27 Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

27/9/1944 4482

Η Force 133 ενημερώνει την Force 140 ότι διέταξε τον Dodson να μη μεταβεί στην Αθήνα, όπου βρίσκεται ο Sheppard. Ο Sheppard, εξάλλου, συναντήθηκε με τον Sandström, ο οποίος και θα επιχειρήσει να ορίσει συνάντηση του Dodson με τον Schimana. Ο Dodson θα πρέπει να αναφέρει στον Schimana ότι το Συμμαχικό Στρατηγείο αντιμετωπίζει θετικά την παράδοση του συνόλου των γερμανικών δυνάμεων, οι όροι της οποίας θα πρέπει να γίνουν αποδεκτοί συνολικά, ότι τις λεπτομέρειες θα ρυθμίσουν οι δυο τους από κοινού, ενώ δεν θα πρέπει να δώσει, πλέον, έμφαση στο "άνευ όρων" της παράδοσης.

Force 133 προς Force 140.
27 Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

27/9/1944 4483

Οι γερμανικές δυνάμεις στην Κρήτη έχουν ως εξής: η περιοχή Λασιθίου έχει εκκενωθεί πλήρως, στην πόλη του Ηρακλείου και στα περίχωρα παραμένει στρατιωτική δύναμη 2.000 ανδρών, στην περιοχή Ρεθύμνου παραμένει η μικρή

φρουρά της πόλης και 500 Γερμανοί σε όλο το νομό, ενώ στην περιοχή Χανίων σημειώνεται μεγάλη συγκέντρωση γερμανικών στρατευμάτων. Συγκεκριμένα 13.000 συνολικά άνδρες βρίσκονται στην πόλη των Χανίων, στη Σούδα, στο Ακρωτήρι και κοντά στο Μάλεμε. Οι Γερμανοί έχουν καταστρέψει το αεροδρόμιο στο Καστέλλι, ενώ χρησιμοποιούν τα αεροδρόμια Ηρακλείου και Μάλεμε, καθώς και τα λιμάνια Ηρακλείου και Σούδας, για τη μεταφορά των δυνάμεών τους. Επίσης έχουν καταστρέψει γέφυρες και αποθήκες καυσίμων.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7961, 10 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

27/9/1944 4484

Μεταδίδεται ότι στο Ηράκλειο το Ε.Α.Μ. και η Ε.Ο.Κ. συμφώνησαν να τεθούν υπό τις διαταγές του Αντισυνταγματάρχη Α. Νάθαινα, [Στρατιωτικού Υπευθύνου του νομού Ηρακλείου]. Ο Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος, που βρίσκεται στο νομό Ηρακλείου, αναφέρει ότι ο Νάθαινας υποστηρίζει πως ο Αντισυνταγματάρχης Πλεύρης, [της Ε.Ο.Κ.], έχει πάρει 850 ελαφρά όπλα από τους Γερμανούς και διαπραγματεύεται για περισσότερα. Ο Νάθαινας, εξάλλου, συνυπογράφει το αίτημα του Βρετανού συνδέσμου για την αποστολή βρετανικών ή ελληνικών δυνάμεων στην Κρήτη, ή λόχου Κρητών, υπό τον Λοχαγό Παπαδάκη. Σε περίπτωση που αυτό είναι αδύνατο, ζητεί να του σταλούν όπλα.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7961, 10 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

27/9/1944 4485

Στις περιοχές Ρεθύμνου και Χανίων το Ε.Α.Μ. έπαψε να εκφοβίζει τον πληθυσμό και έχει ενωθεί με την Ε.Ο.Κ., υπό τις διαταγές του Ταξίαρχου Σφακιωτάκη.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7961, 10 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

27/9/1944 4486

Στην περιοχή Λασιθίου οι ανταρτικές ομάδες έχουν ενωθεί υπό τον Αντισυνταγματάρχη Μηλιαρά, που χαίρει του σεβασμού και του Ε.Α.Μ. και της Ε.Ο.Κ. Ο Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην περιοχή ζητεί τον επίσημο διορισμό του Μηλιαρά ως Στρατιωτικού Διοικητή του νομού.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7961, 10 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

27/9/1944 4487

Έλληνας αξιωματικός - σύνδεσμος στη Λήμνο τηλεγραφεί ότι στο νησί υπάρχει διοίκηση, που διευκολύνει τη συνεργασία με τη Σ.Σ.Α. και θα επιβάλει την τάξη, σύμφωνα με το πνεύμα των Συμμάχων.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7961, 10 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

27/9/1944 4488

Η άφιξη του Loos στην Αθήνα ενισχύει το ηθικό των γερμανικών δυνάμεων. Ο Loos μετέφερε ειδική διαταγή από το Βερολίνο να αγωνισθούν όλοι οι Γερμανοί μέχρις ενός. Οι Αρχές Κατοχής επιβάλλουν δεκαεξάωρη απαγόρευση κυκλοφορίας την ημέρα και απαγορεύουν την κυκλοφορία των μέσων συγκοινωνίας. Επίσης διενεργούν ελέγχους στους δρόμους και ανεγείρουν οδοφράγματα. Εξάλλου, σημειώνονται σποραδικές εκτελέσεις μεμονωμένων Γερμανών εκ μέρους του Ε.Λ.Α.Σ., που ενεργεί για επίδειξη και άνευ ουσίας.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7971, 13 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16506.

27/9/1944 4489

Οι Γερμανοί, κατά την υποχώρησή τους από την Πελοπόννησο, κατέστρεψαν πλήρως τις σιδηροδρομικές γραμμές Ναυπλίου - Κορίνθου, Κορίνθου - Πύργου και Κορίνθου - Πάτρας.

Helm προς F.O.
Τηλ. 1688, απόρρ., 27 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15546.

27/9/1944 4490

Το επισιτιστικό πρόβλημα των απελευθερωμένων νησιών του ανατολικού Αιγαίου, (Μυτιλήνη, Χίος, Σάμος, Ικαρία και Φούρνοι), αντιμετωπίζεται, μέσω του Βρετανού Στρατιωτικού Ακολούθου στην Άγκυρα, με την αποστολή 3.500 τόννων τροφίμων το μήνα. Ήδη έχουν διανεμηθεί 65 τόννοι στη Χίο και 50 στη Μυτιλήνη. Μετριοπαθή στοιχεία του Ε.Α.Μ. εξακολουθούν να τηρούν την τάξη στα νησιά, εν αναμονή του Αντιπροσώπου της Κυβέρνησης.

Helm προς F.O.
Τηλ. 1688, απόρρ., 27 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15546.

27/9/1944 4491

Ο Κανελλόπουλος, Υπουργός Ανασυγκρότησης και Περιφερειακός Διοικητής Πελοποννήσου, φθάνει στην Καλαμάτα, όπου πραγματοποιεί ομιλία σε ενθουσιώδες πλήθος. Μεταδίδεται ότι ο Ε.Λ.Α.Σ. συνεργάζεται ικανοποιητικά μαζί του.

Warner προς F.O.
Τηλ. 57 Saving, 4 Οκτ. 1944. F.O.371/43705/R16133.
Leeper προς F.O.
Τηλ. 70, immediate, απόρρ., 5 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R15885.

28/9/1944 4492

Το P.W.E. δίνει οδηγίες στην Ελληνική Υπηρεσία του B.B.C. να προβάλει τη συνεργασία μεταξύ Ελλήνων πατριωτών και συμμαχικών αεροπορικών δυνάμεων, χάρη στην οποία καταστρέφεται μεγάλος όγκος γερμανικών στρατιωτικών εγκαταστάσεων και εφοδίων και διακόπτονται οι γερμανικές γραμμές συγκοινωνίας. Επίσης, να αγνοήσει τις κακόβουλες διαδόσεις ότι έχουν αναπτυχθεί φιλικές σχέσεις μεταξύ αριστερών Ελλήνων και Βουλγάρων, στην ελληνική Μακεδονία και στη Θράκη, και να τονίσει ότι πρωτεύει η αποχώρηση των Βουλγάρων από τα εδάφη της Γιουγκοσλαβίας και της Ελλάδας.

P.W.E. Weekly Directive 29 Σεπτ. - 6 Οκτ. 1944.
28 Σεπτ. 1944. F.O.371/43708/R13212.

28/9/1944 4493

Η Force 140 ζητεί από τον Woodhouse να ενημερώσει τον Σαράφη σχετικά με την κατάσταση στη Δράμα, όπου, σύμφωνα με τον Kitcat, ο Ε.Λ.Α.Σ. επιτίθεται εναντίον των Καπεταναίων με τη βοήθεια Βουλγάρων λιποτακτών. Επίσης, να καλέσει τον Σαράφη να εκδώσει διαταγές, σύμφωνες με τις επιχειρησιακές διαταγές του Scobie, ώστε η κατάσταση να τεθεί άμεσα υπό έλεγχο.

Force 140 προς Συνταγματάρχη C. M. Woodhouse (Αξιωματικό - σύνδεσμο Force 140).
28 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R16026.

28/9/1944 4494

Η Force 133 ενημερώνει την Force 140 για τις επαφές με τους Γερμανούς, εν όψει της συζητούμενης παράδοσης των δυνάμεών τους. Ο Sheppard έλαβε οδη-

γίες, μέσω του βρετανικού ασυρμάτου Ballroom στην Αθήνα, να διαβιβάσει τους όρους παράδοσης και στον Sandström, ο οποίος είναι πρόθυμος να συνεχίσει τις διαπραγματεύσεις με τους Γερμανούς. Επίσης οδηγίες δόθηκαν στον Dodson. Η Force 133 προτείνει να ορισθεί ο Sheppard ως Βρετανός πληρεξούσιος των επαφών αυτών, ο οποίος έχει διαταχθεί να παραμείνει στο παρασκήνιο, για να αποφύγει κάθε συμβιβασμό. Ζητεί την άδεια να δώσει εντολή στον Σπηλιωτόπουλο να μην αναλάβει οποιεσδήποτε διαπραγματεύσεις, για την παράδοση ή την ειρηνική αποχώρηση των γερμανικών δυνάμεων.

Force 133 προς Force 140.
28 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R16026.
Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7955, 9 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16218.

28/9/1944 4495

Ο Παπανδρέου τονίζει, σε τηλεγράφημά του προς τον Μάντακα, ότι αδυνατεί να πιστεύσει τις πληροφορίες περί συνεργασίας του Ε.Α.Μ. με τους Βουλγάρους παρτιζάνους, στη Μακεδονία και στη Θράκη. Είναι απαραίτητο, ωστόσο, να εκδώσει άμεσα ο Μάντακας διαταγές να διακοπεί οποιαδήποτε τέτοια συνεργασία και να αποχωρήσουν από το ελληνικό έδαφος όλοι, ανεξαιρέτως, οι Βούλγαροι, όπως επίσης και να πειθαρχεί το Ε.Α.Μ. των περιοχών αυτών στους αντιπροσώπους της Κυβέρνησης.

Παπανδρέου προς Μάντακα.
28 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R16026.

28/9/1944 4496

Η Επιτροπή αποτροπής καταστροφών στην Αθήνα ζητεί λεπτομέρειες για το σχέδιο προστασίας των λιμενικών εγκαταστάσεων του Πειραιά. Αναφέρει ότι οποιαδήποτε επιχείρηση, για την αποτροπή καταστροφών στο λιμάνι, θα ήταν προβληματική, λόγω έλλειψης όπλων και χρημάτων. Σημειώνεται ότι βρίσκεται σε επαφή και με ομάδες του Ε.Α.Μ. στην περιοχή, οι οποίες επίσης χρειάζονται χρήματα.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7934, 4 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R15470.

28/9/1944 4497

Ο Kitcat τηλεγραφεί ότι οι Βούλγαροι δεν του επιτρέπουν να έχει οποιαδήποτε

επαφή και δεν έχει τη δυνατότητα να επιβεβαιώσει στους αντάρτες τις διαταγές του Wilson. Προτείνει να γίνουν εντατικές ρίψεις προκηρύξεων στη Δράμα, στην Καβάλα, στην Ξάνθη, στις Σέρρες και στα γύρω χωριά, που θα περιέχουν σύνοψη των παραπάνω διαταγών. Στις προκηρύξεις αυτές, θα πρέπει, επίσης, να επαναβεβαιώνεται η αναγνώριση του Φωστερίδη από την ελληνική Κυβέρνηση και τους Συμμάχους, να τονίζεται ότι η Σ.Σ.Α. στη Δράμα αποτελεί σύνδεσμο του Wilson με τους αντάρτες και να ζητείται από όλες τις πλευρές να διευκολύνουν την Αποστολή στην εκτέλεση του έργου της.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7955, 9 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16218.

28/9/1944 4498

Η Χωροφυλακή αρνήθηκε να εκτελέσει τη διαταγή του Ι. Ράλλη να συνεργασθεί με τα Τάγματα Ασφαλείας, για την τήρηση της τάξης. Δεν δημιουργήθηκαν επεισόδια. Η Χωροφυλακή ενήργησε βάσει σχετικής διαταγής του Σπηλιωτόπουλου, με την οποία εκαλείτο να αρνηθεί, έστω και εάν υποχρεωνόταν σε αφοπλισμό.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7955, 9 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16218.

28/9/1944 4499

Τηλεγραφείται στον Sheppard να μην έλθει, προς το παρόν, σε επαφή με τον Σπηλιωτόπουλο.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7955, 9 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16218.

28/9/1944 4500

Ο Micklethwaite τηλεγραφεί ότι η εφημερίδα "Νέος Δρόμος", όργανο του Ε.Α.Μ. στη Δράμα, δημοσιεύει στο φύλλο της 28ης Σεπτεμβρίου διακήρυξη της XI Μεραρχίας του Ε.Λ.Α.Σ., στην οποία καταγγέλλεται ο "φασίστας Βρετανός Ταγματάρχης Miller", δηλαδή ο ίδιος ο Micklethwaite, για τη βοήθεια που παρέχει προς τα Τάγματα Ασφαλείας του Τσαούς Αντών, που υπήρξαν όργανα των βουλγαρικών Αρχών Κατοχής. Ως αποκορύφωμα της προδοσίας του Micklethwaite, αναφέρεται η σύλληψη του Κωνσταντάρα και του Φοίνικα. Ο Micklethwaite τονίζει ότι οι συζητήσεις [με τον Ε.Λ.Α.Σ.] θα πρέπει να διεξάγονται μόνο από τον Kitcat.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7955, 9 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16218.

28/9/1944 4501

Ο Σβώλος τηλεγραφεί στον Μάντακα ότι, εάν αληθεύουν οι πληροφορίες της Κυβέρνησης, γεγονός για το οποίο ο ίδιος αμφιβάλλει, σχετικά με τις εκτελέσεις πολιτών στο Μελιγαλά και στην Καλαμάτα από τον Άρη, θα πρόκειται για ενέργειες αντίθετες με την κυβερνητική πολιτική, οι οποίες δημιουργούν κακή εντύπωση στο εξωτερικό και εκθέτουν όσους ευθύνονται για αυτές, τους ίδιους τους υπουργούς [του Ε.Α.Μ.] και ολόκληρο το κίνημα. Τονίζει ότι ο Ε.Λ.Α.Σ. στην Πελοπόννησο αποτελεί τμήμα του κυβερνητικού στρατού, πλέον, και πρέπει επειγόντως να διαταχθεί να πάψει κάθε εκτέλεση, εν αναμονή δικαστικών αποφάσεων, βάσει του νόμου της Κυβέρνησης που συντάσσεται. Οι όποιες αναγκαίες συλλήψεις θα πρέπει να πραγματοποιούνται από υπευθύνους του Ε.Λ.Α.Σ. και μόνο.

Σβώλος προς Μάντακα.
28 Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

28/9/1944 4502

Έλληνας αξιωματικός - σύνδεσμος στη Ζάκυνθο τηλεγραφεί ότι θα ήταν προτιμότερο να αποβιβασθεί στο νησί συμμαχική δύναμη, όπως ελπίζει και ο πληθυσμός. Το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. προτίθεται να επιτεθεί εναντίον των Ελλήνων στρατιωτών, που τυχόν θα αποβιβασθούν, εάν συνεργασθούν με τον Γεώργιο Β΄, και διακηρύττει ότι ξεκίνησε η κομμουνιστική διακυβέρνηση. Οι Ιταλοί, εξάλλου, αναγνωρίζουν το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. και αποδέχονται μόνο τις δικές του διαταγές.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7958, 10 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

28/9/1944 4503

Ο Sandström αναφέρει στον Sheppard ότι σχημάτισε την εντύπωση πως ο Schimana δεν πρόκειται να εκκενώσει [την Ελλάδα] πριν από το τέλος Οκτωβρίου 1944. Ο Schimana, εξάλλου, τον διαβεβαίωσε ότι δεν θα καταστραφεί ο σταθμός παραγωγής ηλεκτρικού. Πάντως, ο Sandström θεωρεί προβληματική την περαιτέρω παραμονή των Γερμανών στη χώρα, λόγω έλλειψης τροφίμων και καυσίμων. Επίσης αναφέρει ότι δεν γνωρίζει οτιδήποτε για τις κινήσεις του Felmy, παρά μόνο ότι είναι αντιχιτλερικός και ηττοπαθής.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7959, 10 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

28/9/1944 4504

Το Αρχηγείο της Σ.Σ.Α. τηλεγραφεί ότι ο Ε.Λ.Α.Σ., βάσει των οδηγιών που έλαβε, όπως ισχυρίζεται, από το Συμμαχικό Στρατηγείο, εξέδωσε διαταγές προς το Α΄ Σώμα Στρατού να συνεργασθεί στενά με τον Έβερτ. Διέταξε να απομονωθεί η Χωροφυλακή και τα μηχανοκίνητα σώματα του "Μπουρδάρα" [Ν. Μπουραντά, Διοικητή Μηχανοκίνητου Τμήματος της Αστυνομίας Αθηνών], να συλληφθούν τα όργανα του τελευταίου, όπως και οι επικεφαλής των φασιστικών οργανώσεων, που θα παραδοθούν στην Κυβέρνηση, και να απαγορευθεί προσωρινά η κυκλοφορία των εφημερίδων. Τέλος ζήτησε από το Α΄ Σώμα να αναφέρει τα αποτελέσματα της συνεργασίας του με τον Έβερτ.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7961, 10 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

28/9/1944 4505

Οι Γερμανοί, που έχουν υψώσει οδοφράγματα σε όλη τη Θεσσαλονίκη, καταστρέφουν λιμενικές εγκαταστάσεις της πόλης.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7961, 10 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

28/9/1944 4506

Ο Γεώργιος Β΄ τονίζει στη βρετανική Κυβέρνηση ότι θεωρεί απαραίτητη, όπως, άλλωστε, και η κυβέρνησή του, την άμεση απόβαση βρετανικών δυνάμεων στην Ελλάδα, ώστε να αποφευχθεί εμφύλιος. Ζητεί να πληροφορηθεί τα σχέδια της βρετανικής πλευράς.

Γεώργιος Β΄ προς Eden.
Μνημόνιο, 28 Σεπτ. 1944. F.O.371/43716/R15735.

28/9/1944 4507

Ο Γεώργιος Β΄ ζητεί από τη βρετανική Κυβέρνηση να πληροφορηθεί τις απόψεις της σχετικά με την επανεγκαθίδρυση της συνταγματικής Μοναρχίας στην Ελλάδα. Γνωρίζει ότι η βρετανική Κυβέρνηση υποστήριζε το μοναρχικό καθεστώς, ως τη μόνη δύναμη που εξασφαλίζει πολιτική σταθερότητα, και θέλει να γνωρίζει εάν η θέση της αυτή εξακολουθεί να ισχύει και εάν η βρετανική

Κυβέρνηση προτίθεται να ασκήσει την επιρροή της προς αυτήν την κατεύθυνση. Υπογραμμίζει ότι η απουσία του ίδιου ή ενός αντιβασιλιά, κατά την Απελευθέρωση, θα διαμόρφωνε δυσμενές κλίμα για τη Μοναρχία.

Γεώργιος Β΄ προς Eden.
Μνημόνιο, 28 Σεπτ. 1944. F.O.371/43716/R15735.

28/9/1944 4508

Ο Churchill τηλεγραφεί στον Macmillan ότι συμφωνεί με την πρότασή του (τηλ. 399), να μεταφερθεί κλιμάκιο της ελληνικής Κυβέρνησης στην Ελλάδα και σημειώνει ότι το κλιμάκιο αυτό θα πρέπει να συνοδεύεται από τον Leeper.

F.O. προς Υπουργό άνευ χαρτοφυλακίου Βρετανίας στο Συμμαχικό Στρατηγείο.
Τηλ. 1046, immediate, προσωπικό, άκρως απόρρ., 28 Σεπτ. F.O.371/43734/R15467.
F.O. προς Leeper.
Τηλ. 52, immediate, άκρως απόρρ., 3 Οκτ. 1944. F.O.371/43734/R15469.

28/9/1944 4509

Ο Ασκούτσης ορίσθηκε Αντιπρόσωπος της Κυβέρνησης στην Κρήτη και είναι έτοιμος να αναχωρήσει για το νησί. Είναι μετριοπαθές στοιχείο και, όπως ανέφερε ο Παπανδρέου στον Leeper, ο ρόλος του στην Κυβέρνηση υπήρξε ιδιαίτερα θετικός. Ο Leeper τονίζει, σε σχετικό τηλεγράφημά του προς το F.O., ότι ως Κρητικός και πρώην βενιζελικός, ο Ασκούτσης θα μπορέσει να διατηρήσει ειρηνικές τις σχέσεις μεταξύ της Ε.Ο.Κ. και του Ε.Α.Μ.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 50, important, απόρρ., 28 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15530.

28/9/1944 4510

Ο Κανελλόπουλος συναντά τον Άρη στην Καλαμάτα και κατευθύνονται μαζί, με τη συνοδεία μικρής βρετανικής δύναμης, στην Τρίπολη, για να διαπραγματευθούν την παράδοση των Ταγμάτων Ασφαλείας της περιοχής.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 70, immediate, απόρρ., 5 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R15885.

28/9/1944 4511

Το W.O. είναι σύμφωνο να εξακολουθήσει η Force 133 να χρησιμοποιεί χρυσό για τα έξοδά της, τα οποία θα πρέπει να κρατηθούν στα χαμηλότερα δυνατά

επίπεδα. Τα Β.Μ.Α. δεν θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν, προτού αναγνωρισθούν ως νόμιμο νόμισμα από την ελληνική Κυβέρνηση. Ευχής έργον θα ήταν η χρήση δραχμής, όταν αυτό καταστεί δυνατό.

W.O. προς Ανώτατο Στρατιωτικό Διοικητή Μέσης Ανατολής.
Τηλ. 80361, important, άκρως απόρρ., 28 Σεπτ. 1944. F.O.371/43723/R15414.

28 - 29/9/1944 4512

Συμμαχικό απόσπασμα και δολιοφθορείς του Ε.Λ.Α.Σ. καταστρέφουν μία ατμομηχανή και δύο βαγόνια σιδηροδρομικού συρμού, νότια της Κατερίνης.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

29/9/1944 4513

Οι δυνάμεις Κατοχής εκτελούν στο Περιστέρι 200 άτομα και καταστρέφουν 30 κατοικίες, ως αντίποινα για το φόνο δύο Γερμανών.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

29/9/1944 4514

Μεταδίδεται ότι αντάρτες του Ζέρβα έδωσαν μάχη με τους Γερμανούς κοντά στα Ιωάννινα. Σκοτώθηκαν 10 Γερμανοί και 12 τραυματίσθηκαν.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

29/9/1944 4515

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. σκοτώνουν δύο Γερμανούς και τραυματίζουν άλλους δύο, κατά τη διάρκεια οδομαχιών στην Αθήνα.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

29/9/1944 4516

Αντάρτες του Ζέρβα τραυματίζουν 60 Γερμανούς στο Κοντοβράκι.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

29/9/1944 4517

Ο Πλαστήρας αποστέλλει επιστολή στον Ι. Μοάτσο, πρώην γραμματέα του, στην οποία τονίζει ότι θα επιστρέψει στην Ελλάδα, την κατάλληλη στιγμή, και θα λάβει ενεργό μέρος στην πολιτική, με την προϋπόθεση ότι θα υπάρχει λαϊκή κυριαρχία. Θα προτείνει συνεργασία, υπό την ηγεσία του, σε όσα δημοκρατικά κόμματα το επιθυμούν ή θα κατέλθει αυτόνομα σε εκλογές για συνταγματική βουλή, με πρόγραμμα την εγκαθίδρυση προεδρικής Δημοκρατίας. Πιστεύει ότι θα λάβει απόλυτη πλειοψηφία. Κατόπιν θα θέσει υποψηφιότητα για πρόεδρος της Δημοκρατίας.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/3067, 7 Οκτ. 1944. F.O.371/43735/R16199.

29/9/1944 4518

Ο Θ. Τάτσος ζητεί, με τηλεγράφημά του, από τον Μακκά και τον Κανελλόπουλο να του διαβιβάσουν τα ονόματα των δικαστών των περιοχών που βρίσκονται υπό τη δικαιοδοσία τους, καθώς και οποιαδήποτε παρατήρησή τους σχετικά με τη συγκρότηση των δικαστηρίων. Τονίζει ότι πρέπει να αποδοθεί το αρμόζον κύρος στην απόδοση της δικαιοσύνης.

Θ. Τσάτσος (Υπουργός Δικαιοσύνης ελληνικής Κυβέρνησης) προς Λ. Μακκά (Περιφερειακό Διοικητή Ιονίων Νήσων), Π. Κανελλόπουλο (Υπουργό Ανασυγκρότησης ελληνικής Κυβέρνησης και Περιφερειακό Διοικητή Πελοποννήσου).
29 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R16026.

29/9/1944 4519

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στο Πάικο αναφέρει ότι 50 με 100 Γερμανοί στρατιώτες με ελαφρύ οπλισμό, που βρίσκονται στα φυλάκια της οδού Κόνιτσας - Φλώρινας, επιθυμούν να παραδοθούν σε βρετανικές δυνάμεις. Ο σύνδεσμος σημειώνει ότι δεν υπάρχουν διαθέσιμες βρετανικές δυνάμεις στην περιοχή, ενώ είναι απαραίτητο η οδός αυτή να είναι ελεύθερη από οποιαδήποτε γερμανική παρουσία. Ζητεί να αποφασισθεί να παραδοθούν οι Γερμανοί, κατ' αρχήν σε αξιωματικούς της Σ.Σ.Α. και να παραμείνουν υπό τη φύλαξη της ΙΧ Μεραρχίας του Ε.Λ.Α.Σ., μέχρις ότου αφιχθούν τα βρετανικά στρατεύματα, στα οποία θα παραδοθούν.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7948, 6 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16197.

29/9/1944 4520

Η Force 133 ζητεί από την Force 140 να φυγαδεύσει από το Ηράκλειο 100 λιποτάκτες των γερμανικών δυνάμεων, Ρώσους και Ιταλούς κυρίως. Σημειώνει ότι, κατά τις επόμενες εβδομάδες, είναι πιθανό να εκδηλωθούν και άλλες μαζικές λιποταξίες, οι οποίες δεν μπορούν να αποτραπούν.

Force 133 προς Force 140.
29 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R16197.

29/9/1944 4521

Ο Woodhouse τηλεγραφεί ότι το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. δεν προτίθεται να διατάξει το Ε.Α.Μ. να συνεργασθεί με τους Καπεταναίους στη Δράμα. Το Γενικό Στρατηγείο θεωρεί ότι η Σ.Σ.Α. δεν θα επιμείνει στο θέμα και ισχυρίζεται ότι οι Καπεταναίοι, που είναι ληστές του κοινού ποινικού δικαίου, συνεργάζονται με τους Γερμανούς για να καταστρέψουν τη χώρα. Σύμφωνα πάντα με το Γενικό Στρατηγείο, εξάλλου, ούτε ο πληθυσμός της περιοχής θα αποδεχθεί συνεργασία με τους σφαγείς, οι οποίοι, υπό την προστασία του Micklethwaite, έχουν συλλάβει και αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7955, 9 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16218.

29/9/1944 4522

Ο Sheppard τηλεγραφεί ότι ο Ε.Λ.Α.Σ. προπαγανδίζει τη σύντομη απελευθέρωση της Αθήνας από τις δυνάμεις του. Ο Sandström, εξάλλου, ανακάλυψε ότι υπάρχει και σχετικό σχέδιο του Ε.Λ.Α.Σ.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7955, 9 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16218.

29/9/1944 4523

Ο Sheppard τηλεγραφεί ότι ο διορισμός του Σπηλιωτόπουλου, ως Στρατιωτικού Διοικητή, αμφισβητείται από πρόσωπα που διαμένουν στο Κολωνάκι και είναι αντίθετα προς το Ε.Α.Μ., τα οποία, ωστόσο, ελπίζουν να έχει πραγματικά γίνει. Το Ε.Α.Μ., από την πλευρά του, υποστηρίζει ότι δεν υπάρχει επίσημη σχετική ανακοίνωση και γι' αυτό ο διορισμός δεν μπορεί να αληθεύει. Επιπλέον, κατηγορεί τον Σπηλιωτόπουλο και "την εφημερίδα" του ότι υποστηρίζουν τους Γερμανούς και αρνείται να τον αναγνωρίσει, προτού ο διορισμός του επιβεβαιωθεί επισήμως.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7955, 9 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16218.

29/9/1944 4524

Η Force 133 διαμηνύει στο Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ., μέσω του Woodhouse, ότι οι δυνάμεις του στη Δράμα παραβαίνουν τις διαταγές του Wilson και της ελληνικής Κυβέρνησης, καθώς δεν συνεργάζονται με τους Καπεταναίους για την τήρηση της τάξης και δρουν από κοινού με Βουλγάρους "ληστές" εναντίον Βρετανών αξιωματικών και ανταρτών, που έχουν αναγνωρισθεί από τους Συμμάχους και την ελληνική Κυβέρνηση και είναι και οι μόνοι που αγωνίσθηκαν αποτελεσματικά εναντίον των Γερμανών στην περιοχή. Η Β.Σ.Α. και η Αμερικανική Αποστολή έχουν ουσιαστικά τεθεί σε κατ' οίκον περιορισμό από τον Ε.Λ.Α.Σ. και τους Βουλγάρους παρτιζάνους. Τονίζεται ότι οι επικεφαλής του τοπικού Ε.Λ.Α.Σ., καθώς και οι ανώτεροί τους, θα θεωρηθούν προσωπικά υπεύθυνοι για την κατάσταση.

Force 133 προς Γενικό Στρατηγείο Ε.Λ.Α.Σ.
29 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R16218.

29/9/1944 4525

Ο Andrews τηλεγραφεί από την Πάτρα ότι διαβιβάσθηκε στον Ε.Λ.Α.Σ. πως θα υπάρξει συμμαχική αντίδραση, σε περίπτωση που παραβεί τις διαταγές σχετικά με τα Τάγματα Ασφαλείας. Ωστόσο, ο Αντισυνταγματάρχης Jellicoe, [Διοικητής της βρετανικής δύναμης Bucket Force], δεν είναι ενήμερος του γεγονότος.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7958, 10 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

29/9/1944 4526

Σύμφωνα με τηλεγράφημα του Gibson, ο Κανελλόπουλος πιστεύει ότι, με την υποστήριξη του Παπαδόγγονα, τα Τάγματα Ασφαλείας στο Ναύπλιο θα παραδοθούν σύμφωνα με τις οδηγίες του.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7958, 10 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

29/9/1944 4527

Ο Gibson τηλεγραφεί ότι τα Τάγματα Ασφαλείας στην Τρίπολη συμφώνησαν να παραδοθούν στις βρετανικές δυνάμεις, στις 30 Σεπτεμβρίου, μετά την επέμβαση

του Κανελλόπουλου και του Αντισυνταγματάρχη Todd, [Διοικητή της 9ης βρετανικής Μονάδας Καταδρομών]. Ορισμένοι άνδρες των Ταγμάτων θα εγκαταλείψουν την πόλη και θα επιστρέψουν στις οικίες τους, ενώ άλλοι θα μεταφερθούν, μέσω Ναυπλίου, στις Σπέτσες, όπου θα φρουρούνται από τους Βρετανούς και τον Ε.Λ.Α.Σ., εν αναμονή διαταγών της ελληνικής Κυβέρνησης. Ο οπλισμός τους θα παραδοθεί στον Ε.Λ.Α.Σ., αλλά οι αξιωματικοί τους θα κρατήσουν τα πιστόλια τους. Ο Κανελλόπουλος παραμένει στην Τρίπολη, ενώ ο Todd επέστρεψε στην Καλαμάτα.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7958, 10 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

29/9/1944 4528

Ο Θ. Τσάτσος και ο Ζέβγος επισκέπτονται, με τον Δεσποτόπουλο, τον ανώτερο Βρετανό αξιωματικό - σύνδεσμο στο Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. και ζητούν πληροφορίες για την Πελοπόννησο. Ο Βρετανός σύνδεσμος τους παραπέμπει στο σχετικό [από 28 Σεπτεμβρίου] μήνυμα του Σβώλου. Οι δύο υπουργοί δέχονται ότι είναι πιθανό να αληθεύουν οι σχετικές πληροφορίες του Σβώλου, αλλά ζητούν να διασταυρώνονται όλες οι αναφορές, προτού διαβιβασθούν στην Κυβέρνηση. Ο Βρετανός σύνδεσμος τους διαβεβαιώνει ότι ακολουθείται αυτή ακριβώς η πρακτική.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7958, 10 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

29/9/1944 4529

Ο Θ. Τσάτσος αναφέρει στον ανώτερο Βρετανό αξιωματικό - σύνδεσμο, που βρίσκεται στο Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ., ότι ο Κανελλόπουλος θα διευθετήσει άμεσα την κατάσταση στην Πελοπόννησο, όπου επίκειται και η απόβαση στρατευμάτων. Ο Βρετανός σύνδεσμος τον διαβεβαιώνει ότι η Σ.Σ.Α. θα συνδράμει, κατά το δυνατό, την Κυβέρνηση. Ο Τσάτσος διευκρινίζει ότι η Κυβέρνηση είναι υπεύθυνη για τα πολιτικά πράγματα, ενώ ο Scobie για τις στρατιωτικές δυνάμεις στην Ελλάδα.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7958, 10 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

29/9/1944 4530

Έλληνας αξιωματικός - σύνδεσμος στην Κεφαλονιά τηλεγραφεί ότι οι επικεφαλής του Ε.Λ.Α.Σ. στο νησί ισχυρίζονται πως δεν έχουν ανάμιξη στις συλλήψεις

που διενεργούνται από την Εθνική Πολιτοφυλακή, που υπάγεται απευθείας στην Π.Ε.Ε.Α. Ο επικεφαλής της Εθνικής Πολιτοφυλακής υποστηρίζει, εξάλλου, ότι εκτελεί διαταγές της Π.Ε.Ε.Α., αλλά υπόσχεται να ελευθερώσει μερικούς από τους συλληφθέντες, κρατώντας μόνο τα άτομα που φέρουν συγκεκριμένες ευθύνες. Το Ε.Α.Μ., εξάλλου, διακηρύσσει ότι συγκροτεί λαϊκή αυτοδιοίκηση στην Κεφαλονιά.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7958, 10 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

29/9/1944 4531

Ο Pickering τηλεγραφεί ότι η κατάσταση στην Κυπαρισσία, στα Φιλιατρά και στους Γαργαλιάνους φαίνεται ήρεμη, αλλά ο πληθυσμός έχει τρομοκρατηθεί από τον Ε.Λ.Α.Σ. Εξάλλου, πολλά άτομα παραμένουν κρατούμενα του Ε.Λ.Α.Σ., παρά τις διαβεβαιώσεις, που έλαβε ο ίδιος από την [III] Μεραρχία, ότι θα αφεθούν ελεύθερα.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7958, 10 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

29/9/1944 4532

Ο Sheppard τηλεγραφεί ότι οι Γερμανοί πληροφόρησαν τον Sandström πως δεν θα καταστρέψουν τους γερανούς εκφόρτωσης σιτηρών, ούτε τις αποθήκες σιτηρών, στο λιμάνι του Πειραιά. Εξάλλου, ανέφεραν ότι θα καταστρέψουν το σταθμό παραγωγής ηλεκτρικού, μόνο εάν δεχθούν εκεί επίθεση από τους Έλληνες.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7959, 10 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

29/9/1944 4533

Η Force 133 τηλεγραφεί στην Force 140 ότι το από 23 Σεπτεμβρίου τηλεγράφημα του Σβώλου προς τον Μάντακα, σχετικά με τη συνεργασία με τον Έβερτ, δημιούργησε σύγχυση στον Ε.Λ.Α.Σ. Η σύγχυση επιτάθηκε, λόγω του γεγονότος ότι, κατά τη διαβίβασή του από την Force 140, παραλείφθηκε, εκ παραδρομής, η υπογραφή του Σβώλου και το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. θεώρησε ότι επρόκειτο για διαταγή του Γ.Σ.Μ.Α. Η Force 133 επανέλαβε το μήνυμα προς το Γενικό Στρατηγείο και επισημαίνει ότι επιβάλλεται να διευκρινισθεί ότι πρόκειται για οδηγίες σχετικά με τις ενέργειες δυνάμεων του Ε.Α.Μ. και του

Ε.Λ.Α.Σ., που ήδη βρίσκονται στην Αθήνα, και όχι με κινήσεις του Ε.Λ.Α.Σ. προς την πόλη αυτή.

Force 133 προς Force 140.
29 Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

29/9/1944 4534

Ο Παπανδρέου ανακοινώνει σε ραδιοφωνικό διάγγελμά του, που μεταδίδεται στην Ελλάδα, ότι οι στρατηγοί Σαράφης και Ζέρβας κλήθηκαν στο Συμμαχικό Στρατηγείο στην Ιταλία και ότι επήλθε πλήρης συμφωνία μεταξύ αυτών, των συμμαχικών αρχών και της ελληνικής Κυβέρνησης. Αναφέρει πανηγυρικά ότι ο Σαράφης και ο Ζέρβας ανέλαβαν την ευθύνη, έναντι της Κυβερνήσεως και των Συμμάχων, να εκτελέσουν το σχέδιο απελευθέρωσης της χώρας. Οι Έλληνες πολεμούν πλέον ενωμένοι παντού. Τονίζει ότι τα Τάγματα Ασφαλείας αποτελούν εχθρικά τμήματα και καλεί τους άνδρες τους να τα εγκαταλείψουν. Διαβεβαιώνει ότι η Αριστερά, πιστή στην Κυβέρνηση, δεν θα επιδιώξει να καταλάβει την εξουσία. Ανακοινώνει, επίσης, την τοποθέτηση του Στρατηγού Σπηλιωτόπουλου, ως Στρατιωτικού Διοικητή Αττικής, και ζητεί από όλους να πειθαρχήσουν στην Κυβέρνηση, που σύντομα θα βρίσκεται στην πατρίδα.

Warner προς F.O.
Τηλ. 57 Saving, 4 Οκτ. 1944. F.O.371/43705/R16133.
Leeper προς F.O.
Τηλ. 57, important, απόρρ., 1 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R15661.

29/9/1944 4535

Ο Γ. Μπουρδάρας, Περιφερειακός Διοικητής Νήσων Ανατολικού Αιγαίου, αποβιβάζεται στη Χίο, όπου γίνεται δεκτός με ενθουσιασμό.

Warner προς F.O.
Τηλ. 57 Saving, 4 Οκτ. 1944. F.O.371/43705/R16133.

30/9/1944 4536

Άφιξη του Διαδόχου στη Νάπολη.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 56, important, απόρρ., 1 Οκτ. 1944. F.O.371/43777/R15679.

30/9/1944 4537

Ο Αγνίδης, κατά την επίδοση του μνημονίου του Γεωργίου Β΄ προς το F.O.,

ανέφερε στον Sargent πόσο του ήταν δυσάρεστη η εκτέλεση του καθήκοντος αυτού. Ο Sargent σημειώνει ότι ο Έλληνας Πρεσβευτής, προφανώς, αισθάνεται ότι ο Γεώργιος Β΄ βλάπτει τον ίδιο του τον εαυτό, βομβαρδίζοντας τη βρετανική Κυβέρνηση με τις υποψίες και τις αμφιβολίες του, σχετικά με την πολιτική της στο ζήτημα της Μοναρχίας. Ο Αγνίδης, άλλωστε, του επισήμανε ότι ο Βασιλιάς εξωθείται στις ενέργειες αυτές από τον Πιπινέλη, ο οποίος και τον πιέζει να επιμείνει να επιστρέψει στην Ελλάδα, ακόμα και εάν η κυβέρνησή του τον συμβουλεύσει να παραμείνει στο εξωτερικό.

F.O.
Minute (Sargent), 30 Σεπτ. 1944. F.O.371/43716/R15735.

30/9/1944 4538

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. επιτίθενται εναντίον γερμανικής φάλαγγας κοντά στα Τρίκαλα. Σύμφωνα με το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ., που μεταδίδει την πληροφορία, οι απώλειες των Γερμανών ανέρχονται σε 40 άνδρες.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

30/9/1944 4539

Ο Μπαρτζιλάι τηλεγραφεί στους αντιπροσώπους του Διεθνούς Εβραϊκού Συμβουλίου στο Κάιρο και στην ελληνική Κυβέρνηση. Ζητεί να διευκολύνουν τη μετάβασή του στο Κάιρο για να ρυθμίσει ζωτικά ζητήματα των Εβραίων που βρίσκονται στην Ελλάδα.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7868, 16 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15253.

30/9/1944 4540

Ο Howard αναφέρεται στο ζήτημα που του είχε θέσει ο Talbot-Rice, σχετικά με τη διακοπή της χρηματοδότησης της Υπηρεσίας ΑΠΟΛΛΩΝ. Σημειώνει ότι θεωρεί ατυχή την καθυστέρηση έκδοσης πορίσματος, αλλά πιστεύει ότι η Υπηρεσία δεν βρίσκεται σε τόσο σοβαρή θέση, όσο παρουσιάζει ο Talbot-Rice, καθώς έχει ήδη δημιουργηθεί Επιτροπή αποτροπής καταστροφών στην Αθήνα, μέλος της οποίας είναι και στέλεχος της Υπηρεσίας. Είναι βέβαιος ότι η Επιτροπή αυτή θα έχει επαρκή χρηματοδότηση, από την οποία και η Υπηρεσία θα λάβει το μερίδιό της.

Howard προς Talbot-Rice.
30 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R15470.

30/9/1944 4541

Το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. επαναβεβαιώνει, με τηλεγράφημά του, στον Barker-Benfield ότι δεν προκάλεσε, ούτε πρόκειται να προκαλέσει, προστριβές με τις δυνάμεις του Ζέρβα. Ωστόσο, το γεγονός ότι οι δυνάμεις αυτές υφίστανται ως ιδιαίτερος στρατός, και μάλιστα δίχως ακριβή όρια δικαιοδοσίας, αποτελεί συνεχή κίνδυνο επεισοδίων. Τονίζει ότι στην Πρέβεζα, στην Άρτα και σε άλλα σημεία ο Ε.Λ.Α.Σ. έχει υποστεί αναίτιες δολοφονικές επιθέσεις, εκ μέρους του Ζέρβα, και, μόνο χάρη στην ψυχραιμία του, δεν σημειώθηκε σύγκρουση μεγάλης έκτασης.

Γεν. Στρατηγείο Ε.Λ.Α.Σ. προς Ταξ. K.V. Barker-Benfield (Διοικητή Force 133 στο Κάιρο).
30 Σεπτ. 1944. F.O.371/43693/R16218.

30/9/1944 4542

Ο Sheppard αναφέρει ότι οι Γερμανοί κατέστρεψαν εγκαταστάσεις τους στο Λυκαβηττό.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7955, 9 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16218.

30/9/1944 4543

Ο Sheppard τηλεγραφεί ότι ο Σπηλιωτόπουλος συμφώνησε να χρησιμοποιήσει πολίτες ή αστυνομικούς για την εκφόρτωση των όπλων, που παραλαμβάνει, και όχι τη δοσιλογική οργάνωση Χ, όπως συνέβη την τελευταία φορά. Ο Sheppard θεωρεί ότι ο Καψάλης, που είχε οδηγίες του ίδιου, επηρέασε την απόφαση αυτή του Σπηλιωτόπουλου.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7955, 9 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16218.

30/9/1944 4544

Ο Sheppard τηλεγραφεί ότι η κατάσταση που επικρατεί στην Αθήνα είναι χειρότερη και από εκείνη του 1941. Δεν υπάρχει ηλεκτρικό ούτε συγκοινωνίες, ούτε καν ποδήλατα διαθέσιμα. Τα εξαιρετικά ακριβά τρόφιμα είναι, ουσιαστικά, αδύνατο να φθάσουν στην πόλη, λόγω της έλλειψης συγκοινωνίας με την Πελοπόννησο. Απήργησαν οι αρτοποιοί, ενώ και η απόπειρα του Ε.Α.Μ. να

μειώσει τις τιμές οδήγησε στο κλείσιμο όλων των καταστημάτων. Η λίρα τιμάται 65 δισεκατομμύρια δραχμές.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7955, 9 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16218.

30/9/1944 4545

Ο Sheppard τηλεγραφεί ότι, σύμφωνα με δοσιλογική πηγή, η κυβέρνηση Ι. Ράλλη υπολογίζει τους ενόπλους του Ε.Α.Μ. και της Ε.Π.Ο.Ν. στην Αθήνα σε 600 άτομα.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7955, 9 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16218.

30/9/1944 4546

Ο Sheppard τηλεγραφεί ότι συνεχίζονται, νυχθημερόν, οι οδομαχίες στην Αθήνα, λόγω των επιθέσεων που πραγματοποιεί το Ε.Α.Μ. σε διάφορες περιοχές. Οι Γερμανοί έχουν χάσει 30 άνδρες και απειλούν ότι θα επαναλάβουν τα αντίποινα. Όσοι είναι αντίθετοι προς το Ε.Α.Μ. φοβούνται ότι η οργάνωση θα αποκτήσει τον έλεγχο της πόλης. Εξάλλου, όλοι, οπαδοί και μη του Ε.Α.Μ., αλλά και η ίδια η οργάνωση, αμφιβάλλουν, λόγω της απουσίας οποιωνδήποτε σχετικών αναφορών εκ μέρους του Λονδίνου, εάν πρόκειται η Βρετανία να εισέλθει στην Ελλάδα και δεν αναγνωρίζουν ούτε το διορισμό του Σπηλιωτόπουλου, ούτε την αναφορά του στις διαταγές του Scobie.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7955, 9 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16218.

30/9/1944 4547

Η Force 140 ζητεί να εκδώσει ο Σαράφης διαταγές προς τον Αρχηγό του Ε.Λ.Α.Σ. Πελοποννήσου να παύσει από τα καθήκοντά του τον Μαντούκο. Επίσης, να διευκρινίσει ότι, βάσει όσων έχουν συμφωνηθεί με την ελληνική Κυβέρνηση, η ίδια η Force 140, και όχι η Κυβέρνηση, θα δίνει διαταγές στον Αρχηγό του Ε.Λ.Α.Σ. στην Πελοπόννησο, οι οποίες και θα εκτελούνται ακριβώς, από όλους τους διοικητές των τμημάτων του.

Force 140 προς Force 133.
30 Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

30/9/1944 4548

Ο Θ. Τσάτσος και ο Ζέβγος τηλεγραφούν στον Παπανδρέου, στη Νάπολη, ότι έγιναν δεκτοί με ενθουσιασμό στο Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. Επισημαίνουν ότι οι δυνάμεις του Ε.Α.Μ. μοχθούν, στο σύνολό τους, για την τήρηση της τάξης και την επικράτηση ηρεμίας [στις απελευθερωμένες περιοχές].

Θ. Τσάτσος, Ζέβγος προς Παπανδρέου.
30 Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

30/9/1944 4549

Ο Θ. Τσάτσος και ο Ζέβγος, απαντώντας σε ερώτημα του ανώτερου Βρετανού αξιωματικού - συνδέσμου στο Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ., σχετικά με τις ομάδες των Καπεταναίων, αρχικά, ισχυρίζονται ότι η Κυβέρνηση δεν διαθέτει οποιαδήποτε πληροφορία για τις ομάδες αυτές ούτε τις αναγνωρίζει. Όταν, όμως, ο Βρετανός σύνδεσμος επιμένει ότι οι ανώτεροί του τον έχουν διαβεβαιώσει πως οι ομάδες των Καπεταναίων έχουν αναγνωρισθεί από την Κυβέρνηση, ο Τσάτσος αναφέρει ότι ο ίδιος και ο Ζέβγος είχαν ανάμιξη μόνο στις εξελίξεις στην περιοχή της Αθήνας και ίσως η Κυβέρνηση αναγνώρισε τις παραπάνω ομάδες, χωρίς εκείνοι να το γνωρίζουν.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7958, 10 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

30/9/1944 4550

Οι Μάντακας, Σιάντος και Παρτσαλίδης επαναβεβαιώνουν ότι έχουν τη θέληση και τη δύναμη να τηρήσουν απολύτως την τάξη και να διασφαλίσουν τη ζωή όλων των Ελλήνων, βάσει των διαταγών της Κυβέρνησης. Ζητούν να μη γίνονται πιστευτές οι συκοφαντίες εναντίον του Ε.Α.Μ. και του Ε.Λ.Α.Σ. και τονίζουν ότι όλοι οι συλληφθέντες, προδότες και άλλοι εγκληματίες, θα παραδοθούν στην Κυβέρνηση.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7958, 10 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

30/9/1944 4551

Το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. όρισε τον Υποστράτηγο Χ. Χατζημιχάλη, ως σύνδεσμό του με τον Σπηλιωτόπουλο, και τον Ταγματάρχη Α. Αθηνέλη, ως βοηθό και αναπληρωτή του.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7961, 10 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

30/9/1944 4552

Η Force 133 τηλεγραφεί στην Force 140 ότι 23 Ρώσοι αιχμάλωτοι των Γερμανών, που διέφυγαν από συρμό, ο οποίος βομβαρδίσθηκε από τη R.A.F., βρίσκονται από τις 26 Σεπτεμβρίου στο Πάικο, μαζί με τον εκεί Βρετανό αξιωματικό - σύνδεσμο. Επιθυμούν να λάβουν όπλα για να αγωνισθούν εναντίον των Γερμανών και ζητούν να ειδοποιηθεί σχετικά η Μόσχα, εάν η Βρετανία ή οι Η.Π.Α. δεν μπορούν να τους τα προμηθεύσουν. Δόθηκαν οδηγίες στον σύνδεσμο να κρατήσει τους Ρώσους, ως δραπετεύσαντες αιχμαλώτους, και ζητούνται οδηγίες σχετικά με τη χρησιμοποίηση ή τη μεταφορά τους.

Force 133 προς Force 140.
30 Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

30/9/1944 4553

Ο Θ. Τσάτσος τηλεγραφεί ότι ο Σπηλιωτόπουλος υπήρξε Αρχηγός της Χωροφυλακής υπό τον Τσολάκογλου και, ως εκ τούτου, η παραμονή του στη θέση του Στρατιωτικού Διοικητή μπορεί να δυσχεράνει την αποστολή του ίδιου [και του Ζέβγου]. Εν πάση περιπτώσει, πρέπει να εκδοθούν κατηγορηματικές διαταγές να πειθαρχεί απολύτως στους δύο υπουργούς.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7961, 10 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

30/9/1944 4554

Ο Σαράφης διαμαρτύρεται στην Κυβέρνηση και στον Σβώλο για τις επιθέσεις που δέχονται τμήματα του 26 Συντάγματος του Ε.Λ.Α.Σ. από Βουλγαρομακεδόνες του βουλγαρικού τακτικού στρατού, οι οποίοι και κρατούν φυλακισμένους άνδρες των τμημάτων αυτών στην περιοχή της Δράμας. Ζητεί να ενεργήσει η Κυβέρνηση, ώστε όλοι οι Βούλγαροι να εγκαταλείψουν αμέσως την Ελλάδα.

Σαράφης προς Ελληνική Κυβέρνηση, Σβώλο.
30 Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R16506.

30/9/1944 4555

Το κομμουνιστικό φύλλο "Κατηγορώ", σύμφωνα με μεταγενέστερο τηλεγράφη-

μα του Sheppard, κατηγορεί τον Σπηλιωτόπουλο ότι έδωσε όλα τα όπλα, που παρέλαβε από το Συμμαχικό Στρατηγείο, στη φιλοναζιστική οργάνωση Χ και στον Μπουραντά και τον καλεί να εφαρμόσει τις διαταγές της Κυβέρνησης, να παραδώσει, δηλαδή, τα όπλα στον Ε.Λ.Α.Σ.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7971, 13 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16506.

Σεπτ. 1944 4556

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος τηλεγραφεί, κατά το πρώτο δεκαπενθήμερο του Σεπτεμβρίου, από την περιοχή του Ρεθύμνου, ότι οι Γερμανοί ζητούν, μέσω του Ερυθρού Σταυρού, να έλθουν σε επαφή με το Γ.Σ.Μ.Α. για να διαπραγματευθούν την εκκένωση της Κρήτης. Δεν γνωρίζει τους όρους που πρόκειται να θέσουν, αλλά υποψιάζεται ότι θα ζητήσουν να αποχωρήσουν ανενόχλητοι, υποσχόμενοι ότι δεν θα διαπράξουν ωμότητες εις βάρος του πληθυσμού. Ζητεί σχετικές οδηγίες.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7897, 23 Σεπτ. 1944. F.O.371/43692/R14558.

Σεπτ. 1944 4557

Κατά τις συγκρούσεις των γερμανικών δυνάμεων με τον Ε.Δ.Ε.Σ. και τον Ε.Λ.Α.Σ., που σημειώθηκαν από τις αρχές Σεπτεμβρίου και μέχρι τις 22 του μηνός, σκοτώθηκαν στην Ήπειρο 1187 Γερμανοί, τραυματίσθηκαν 1100 και συνελήφθησαν αιχμάλωτοι 252. Επίσης καταστράφηκαν 225 γερμανικά φορτηγά.

Leeper προς Eden.
Αριθ. 60, 25 Νοεμ. 1944. F.O.371/43709/R20498.

Σεπτ. 1944 4558

Σύμφωνα με τις αναφορές του Ε.Λ.Α.Σ., οι δυνάμεις του, κατά τη διάρκεια του Σεπτεμβρίου, σκότωσαν ή συνέλαβαν 1333 Γερμανούς, κατέστρεψαν 14 σιδηροδρομικές μηχανές και 52 βαγόνια και κυρίευσαν 35 στρατιωτικά οχήματα και 546 όπλα. Σύμφωνα, ωστόσο, με τις αναφορές της Σ.Σ.Α., σχετικά με τη δράση του Ε.Λ.Α.Σ., κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, σκοτώθηκαν ή συνελήφθησαν 698 Γερμανοί, καταστράφηκαν 9 μηχανές και 17 βαγόνια και κυριεύθηκαν 5 στρατιωτικά οχήματα και 118 όπλα.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

Σεπτ. 1944 4559

Πηγές της Force 133 αναφέρουν, κατά τη διάρκεια του Σεπτεμβρίου, ότι σκοτώθηκαν, τραυματίσθηκαν ή συνελήφθησαν αιχμάλωτοι 3.197 άνδρες του εχθρού: 3.164 Γερμανοί και 33 Ιταλοί και Έλληνες συνεργάτες τους. Κυριεύθηκαν 499 όπλα, 12 τόννοι εκρηκτικών, 68 στρατιωτικά οχήματα και ένα καΐκι. Επίσης καταστράφηκαν 9 σκάφη, καΐκια ή άλλου είδους, ένα ορυχείο χρωμίου, 4 αποθήκες καυσίμων και 2 αποθήκες πυρομαχικών, 29 σιδηροδρομικές μηχανές και 125 βαγόνια, 9 χιλιόμετρα σιδηροδρομικής γραμμής, 20 σιδηροδρομικές γέφυρες και 24 οδικές και προκλήθηκαν βλάβες σε 68 σημεία σιδηροδρομικής γραμμής. Τέλος, καταστράφηκαν 480 εχθρικά στρατιωτικά οχήματα και σκοτώθηκαν 55 υποζύγια.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

Σεπτ. 1944 4560

Πηγές του Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. αναφέρουν, κατά τη διάρκεια του Σεπτεμβρίου, ότι σκοτώθηκαν, τραυματίσθηκαν ή συνελήφθησαν 672 εχθροί: 558 Γερμανοί και 114 άνδρες των Ταγμάτων Ασφαλείας. Κυριεύθηκαν 104 όπλα και 17 στρατιωτικά οχήματα, καταστράφηκαν τρεις σιδηροδρομικές μηχανές και 19 βαγόνια, μία σιδηροδρομική γέφυρα, 4 χιλιόμετρα σιδηροδρομικής γραμμής και μία αποθήκη καυσίμων. Στα παραπάνω στοιχεία δεν περιλαμβάνονται οι πληροφορίες που έχουν μεταδοθεί από την ίδια την οργάνωση ή τους Βρετανούς αξιωματικούς - συνδέσμους.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

Σεπτ. 1944 4561

Πηγές της Force 133 αναφέρουν, κατά τη διάρκεια του Σεπτεμβρίου, ότι, ως αντίποινα, εκτελέσθηκαν στην Ελλάδα 248 άτομα και 100 συνελήφθησαν. Επίσης καταστράφηκαν 204 κατοικίες και 8 ολόκληρα χωριά. Οι Γερμανοί εκτέλεσαν 148 άτομα, πραγματοποίησαν το σύνολο των συλλήψεων, κατέστρεψαν 100 κατοικίες, καθώς και τα 8 χωριά. Τα Τάγματα Ασφαλείας, εξάλλου, εκτέλεσαν 100 άτομα και κατέστρεψαν 104 κατοικίες.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

Σεπτ. 1944 4562

Σύμφωνα με αναφορές πηγών του Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ., που γίνονται κατά τη διάρκεια του Σεπτεμβρίου, στα πλαίσια των επιχειρήσεων επιβολής αντιποίνων, οι Γερμανοί εκτέλεσαν 288 άτομα και συνέλαβαν 754. Επίσης κατέστρεψαν 3.917 κατοικίες, 5 χωριά, 24 εκκλησίες, 5.874 αγροτικές αποθήκες και σκότωσαν 2.500 ζώα, κοπαδιών και οικόσιτα.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

Σεπτ. 1944 4563

Κατά τη διάρκεια του Σεπτεμβρίου μεταδόθηκε ότι στην Κρήτη και στα νησιά του Αιγαίου οι αντάρτες σκότωσαν 22 άνδρες των Αρχών Κατοχής, τραυμάτισαν 4 και συνέλαβαν 16. Επίσης κυρίευσαν 3 μοτοσυκλέτες, μία δεξαμενή καυσίμων και ποσότητα όπλων και πυρομαχικών.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

Σεπτ. 1944 4564

Το σύνολο των συμμαχικών δυνάμεων στην Ελλάδα έχει ως εξής: 597 άτομα της Σ.Σ.Α. και των βρετανικών στρατευμάτων, 35.000 αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. και 12.000 αντάρτες του Ζέρβα.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

Σεπτ. 1944 4565

Στην Κρήτη και στα νησιά του Αιγαίου βρίσκονται 65 μέλη συμμαχικού προσωπικού και 500 περίπου αντάρτες.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

Σεπτ. 1944 4566

Κατά τη διάρκεια του Σεπτεμβρίου μεταδόθηκε ότι η δραστηριότητα της συμμαχικής αεροπορίας στην Κρήτη και στο Αιγαίο είχε ως αποτέλεσμα να σκοτωθούν 12 άτομα και να τραυματισθεί μεγάλος αριθμός ατόμων, καθώς επίσης και να καταστραφούν τέσσερα πλοία, τα δύο καΐκια. Επιπλέον, στην Κρήτη, καταστράφηκαν στρατιωτικά οχήματα και αποθήκες.

Game Book.
Απόρρ., Σεπτ. 1944. F.O.371/43694/R17213.

Σεπτ. 1944 4567

Κατά τη διάρκεια του Σεπτεμβρίου η Ε.Δ.Β.Ε. διένειμε 3.000 τεμάχια ρουχισμού στη Θήβα και 1093 στο Αγρίνιο.

Υπουργείο Εξωτερικών Σουηδίας προς F.O.
Aide-memoire, 20 Νοεμ. 1944. F.O.371/43722/R21324.

Σεπτ. 1944 4568

Η τιμή του ψωμιού στην Αθήνα, κατά τη διάρκεια του Σεπτεμβρίου, είχε ως εξής: 1-19 του μηνός 1.000.000 δρχ. η οκά, 20-22 του μηνός 5.000.000 δρχ. και 23-30 του μηνός 15.000.000 δρχ. Η νέα ραγδαία άνοδος του πληθωρισμού υποχρέωσε την Ε.Δ.Β.Ε. να πουλήσει 340.000 οκάδες σιτάρι στην ελεύθερη αγορά, για να αντιμετωπίσει τις άμεσες οικονομικές της ανάγκες.

Υπουργείο Εξωτερικών Σουηδίας προς F.O.
Μνημόνιο, 23 Νοεμ. 1944. F.O.371/43722/R21325.

Σεπτ. 1944 4569

Κατά τη διάρκεια του Σεπτεμβρίου η Ε.Δ.Β.Ε. διένειμε μικρό όγκο τροφίμων στην επαρχία, λόγω εξαιρετικών δυσχερειών στις μεταφορές. Οι συγκεκριμένες περιοχές, στις οποίες έγιναν διανομές, καθώς και ο αριθμός των ατόμων, προς τα οποία πραγματοποιήθηκαν, δεν έχουν γίνει ακόμα γνωστά. Εξάλλου, ορισμένα φορτία δεν έφτασαν στον αρχικό τους προορισμό, αλλά κρατήθηκαν για διανομή σε διαφορετική περιοχή. Συνολικά μεταφέρθηκαν 1.900.000 οκάδες τροφίμων, κυρίως: 385.000 σιτάρι, 110.000 αλεύρι και 225.000 άλλα δημητριακά. Οι 500.000 οκάδες εστάλησαν στις Κυκλάδες, ενώ 2.300 τόννοι, που είχαν φορτωθεί για το Αιγαίο, παρέμειναν στον Πειραιά.

Υπουργείο Εξωτερικών Σουηδίας προς F.O.
Μνημόνιο, 23 Νοεμ. 1944. F.O.371/43722/R21325.

Σεπτ. 1944 4570

Κατά τη διάρκεια του Σεπτεμβρίου η Ε.Δ.Β.Ε. διένειμε, με φορτηγά, 25.780 τόννους τροφίμων στην Αθήνα και στον Πειραιά και 517 τόννους στην επαρχία. Στην πρώτη περίπτωση το 45% των αγαθών μεταφέρθηκε με οχήματα της Επιτροπής. Η μείωση των παραπάνω μεγεθών, σε σχέση με εκείνα του Αυγούστου,

οφείλεται στην αυξημένη πολεμική δραστηριότητα, που σημειώθηκε κατά τη διάρκεια του μήνα αυτού. Για την κίνηση των οχημάτων της, η Ε.Δ.Β.Ε. παρέλαβε από τον Καναδά 11.245 γαλόνια καυσίμων και από τις γερμανικές Αρχές Κατοχής 5.471 γαλόνια.

Υπουργείο Εξωτερικών Σουηδίας προς F.O.
Μνημόνιο, 23 Νοεμ. 1944. F.O.371/43722/R21325.

Σεπτ. 1944 4571

Κατά τη διάρκεια του Σεπτεμβρίου η Ε.Δ.Β.Ε. διένειμε: 1) στην Αθήνα και στον Πειραιά 80 δράμια ψωμί ημερησίως, σε 1.241.000 περίπου κατόχους κανονικών δελτίων ψωμιού, 10.300 κατόχους προσωρινών δελτίων και 31.000 δικαιούχους συλλογικών μερίδων, (αστυνομικούς, νοσηλευόμενους, κρατουμένους)· 2) επιπλέον 40 δράμια σε 51.200 εργάτες κοινής ωφέλειας, 8.700 κατόχους κόκκινων δελτίων, καθώς επίσης και 100 δράμια σε 1500 παιδιά στις κατασκηνώσεις και 80 δράμια σε 10.300 πολύτεκνες οικογένειες· 3) σε 1.252.000 κατόχους δελτίων τροφίμων από 1 οκά μπιζέλια, 1 πακέτο σούπα σκόνη, 1 οκά αλεύρι, 80 δράμια ζάχαρη, και 200 δράμια ρεβύθια· 4) επιπλέον σε 232.000 κατόχους δελτίων απορίας 1 κονσέρβα ψάρι και σε 313.000 παιδιά 200 δράμια ρύζι και 300 σιμιγδάλι.

Υπουργείο Εξωτερικών Σουηδίας προς F.O.
Μνημόνιο, 23 Νοεμ. 1944. F.O.371/43722/R21325.

Σεπτ. - Οκτ. 1944 4572

Κατά τη διάρκεια του Σεπτεμβρίου και του Οκτωβρίου η Ε.Δ.Β.Ε. πραγματοποίησε την πρώτη διανομή υποδημάτων, (78.000 ζευγάρια), και ειδών ρουχισμού, (103.000 τεμάχια), στην Αθήνα και στον Πειραιά.

Υπουργείο Εξωτερικών Σουηδίας προς F.O.
Aide-memoire, 20 Νοεμ. 1944. F.O.371/43722/R21324.

1/10/1944 4573

Μεταδίδεται ότι αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. σκότωσαν τρεις Γερμανούς σε μάχη κοντά στη γέφυρα Αγίου Γεωργίου στην Αθήνα, στα τέλη Σεπτεμβρίου.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

1/10/1944 4574

Μεταδίδεται ότι, στην περιοχή της γέφυρας Αγίου Γεωργίου στην Αθήνα, οι Γερμανοί εκτέλεσαν 50 άτομα, συνέλαβαν 60 ομήρους και κατέστρεψαν 100 κατοικίες, ως αντίποινα για την επίθεση του Ε.Λ.Α.Σ. εναντίον Γερμανού μοτοσυκλετιστή.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

1/10/1944 4575

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. επιτίθενται εναντίον των Γερμανών στην Αθήνα. Σκοτώνουν τέσσερις και συλλαμβάνουν δύο αιχμαλώτους.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

1/10/1944 4576

Το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ., με τηλεγράφημά του προς τον Παπανδρέου, αρνείται, με αγανάκτηση, ότι υφίσταται οποιαδήποτε συμφωνία οργανώσεών του με τη βουλγαρική Κυβέρνηση. Τονίζει ότι η βουλγαρική δύναμη, που παραμένει στη Δράμα, αποτελείται από "κομιτατζήδες", οι οποίοι καταδιώκουν τους Έλληνες πατριώτες και τον Ε.Λ.Α.Σ. Οι Βούλγαροι, εξάλλου, κρατούν αιχμάλωτη μικρή μονάδα του Ε.Λ.Α.Σ. στη Δράμα. Ζητεί να αναληφθούν οι απαραίτητες ενέργειες, ώστε να αποχωρήσουν όλοι οι Βούλγαροι από την ελληνική Μακεδονία και τη Θράκη.

Γενικό Στρατηγείο Ε.Λ.Α.Σ. προς Παπανδρέου.
1 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16218.

1/10/1944 4577

Ο Ε.Λ.Α.Σ. αποχωρεί από την Πρέβεζα σε φιλική ατμόσφαιρα. Οι δυνάμεις του Ζέρβα βοήθησαν τη φόρτωση των εφοδίων του. Η προσωπική συμβολή του Ζέρβα και του Υπολοχαγού Knighthall στη διαμόρφωση του θετικού αυτού κλίματος υπήρξε μεγάλη.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7955, 9 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16218.

1/10/1944 4578

Ο Sheppard τηλεγραφεί ότι οι Γερμανοί ανακοίνωσαν πως δέχθηκαν επίθεση στο Περιστέρι, κατά την οποία υπέστησαν απώλεια τεσσάρων ανδρών. Ως αντίποινα, εκτέλεσαν 200 κατοίκους της περιοχής και κατέστρεψαν 30 κατοικίες.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7955, 9 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16218.

1/10/1944 4579

Ο Kitcat τηλεγραφεί ότι συνεχίζεται ο κατ' οίκον περιορισμός της Αποστολής και η απαγόρευση να έχει επαφή με οποιονδήποτε. Τα πράγματα ρυθμίζονται από τον Radeff, ο οποίος στρατολογεί Έλληνες εθελοντές για τις δυνάμεις του. Προτείνει να υπογραμμισθεί στη Σόφια ότι η Αποστολή θα ενισχυθεί [από τους Συμμάχους], με κάθε τρόπο, ώστε να αποφευχθεί η δημιουργία Ανεξάρτητης Μακεδονίας από τους Βουλγάρους και τους Έλληνες κομμουνιστές.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7955, 9 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16218.

1/10/1944 4580

Ο Woodhouse προτείνει στον Scobie να διευκρινήσει σε όλους τους Έλληνες ότι κάθε πόλη ή περιοχή που απελευθερώνεται υπάγεται στη δικαιοδοσία της ελληνικής Κυβέρνησης, της οποίας η Force 140 και η Σ.Σ.Α. αποτελούν απλώς εκτελεστικά όργανα. Διαφορετικά, τα δύο αυτά σώματα, που ήδη χρημοποιούνται ως αποδιοπομπαίοι τράγοι, θα κατηγορηθούν ότι επιχειρούν να καταστήσουν την Ελλάδα βρετανική αποικία. Σημειώνει, εξάλλου, ότι η Κυβέρνηση, που υποστηρίζεται ενθουσιωδώς από όλες τις πλευρές, πρέπει να αντιμετωπίζεται ως η μόνη νόμιμη εξουσία στην Ελλάδα και να της δοθεί η δυνατότητα να εδραιωθεί.

Συνταγματάρχης C. M. Woodhouse (Αξιωματικός - σύνδεσμος Force 140) προς Scobie.
1 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

1/10/1944 4581

Η ομάδα Headsman συννενοήθηκε με τον Thomas Housen, Γερμανό Διευθυντή του σταθμού παραγωγής ηλεκτρικού, ώστε εκείνος να βοηθήσει στη σωτηρία του σταθμού. Ο Housen, όμως, χρειάζεται καύσιμα για ένα μήνα, (5.000 τόννους κάρβουνο και 1000 τόννους υγρά καύσιμα), διαφορετικά ο σταθμός θα κλείσει και ο ίδιος θα τοποθετηθεί αλλού. Ζητήθηκε από τον Housen να διαπραγμα-

τευθεί με τον Ερυθρό Σταυρό για τα καύσιμα, καθώς η μεταφορά τους από την ίδια την ομάδα, θα απαιτούσε μεγάλο χρονικό διάστημα.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7959, 10 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

1/10/1944 4582

Οι Γερμανοί κατέστρεψαν τους πλωτούς γερανούς στο λιμάνι του Πειραιά. Επίσης καταστρέφουν, συνεχώς, πυρομαχικά και βαρύ εξοπλισμό και επισπεύδουν την αποχώρηση των δυνάμεών τους.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7959, 10 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

1/10/1944 4583

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην περιοχή Ρεθύμνου τηλεγραφεί ότι Γερμανός αξιωματικός ανέφερε, κατά τη διάρκεια φιλικής συνομιλίας με Έλληνα, ότι η εκκένωση της Κρήτης από τις γερμανικές δυνάμεις σταμάτησε, καθώς τα αεροσκάφη, που εχρησιμοποιούντο για το σκοπό αυτό, εκτελούν, πλέον, επιχειρήσεις στη Φιλανδία και στην Εσθονία.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7961, 10 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

1/10/1944 4584

Ο Σαράφης και ο Δεσποτόπουλος ισχυρίζονται ότι τμήματα των Ταγμάτων Ασφαλείας από το Αγρίνιο έχουν αποβιβασθεί στη Λευκάδα, περιοχή που ανήκει στη δικαιοδοσία του Ε.Λ.Α.Σ. Καθώς τα Τάγματα αυτά οφείλουν να αφοπλισθούν, ο Ε.Λ.Α.Σ. πρέπει να κατευθυνθεί προς το νησί, για να τα αφοπλίσει, επειδή ο Ζέρβας διαθέτει ελάχιστες δυνάμεις εκεί. Το Αρχηγείο της Σ.Σ.Α., που μεταδίδει τα παραπάνω, θεωρεί ότι στη Λευκάδα πρέπει να αποβιβασθούν άμεσα συμμαχικά στρατεύματα και ζητεί να πληροφορηθεί εάν το νησί υπάγεται στον Ε.Λ.Α.Σ. ή στις Ε.Ο.Ε.Α., οι οποίες και το ελέγχουν.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7974, 14 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16506.

1/10/1944 4585

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι έχει σταλεί μικρή δύναμη, 60 ανδρών, της

Force 140 στην Καλαμάτα. Η δικαιοδοσία της ελληνικής Κυβέρνησης αναγνωρίζεται στην πόλη, όπου σημειώθηκαν αρκετές αιματοχυσίες, παρά το γεγονός ότι ελέγχεται από το Ε.Α.Μ., το οποίο και έχει ορίσει προσωρινό νομάρχη. Επισημαίνει, εξάλλου, ότι οι ταραχές που σημειώθηκαν σε άλλες πόλεις της Πελοποννήσου μεγαλοποιήθηκαν από τη γερμανική προπαγάνδα στην Αθήνα, όπου έχουν δημιουργήσει ανησυχία.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 55, important, απόρρ., 1 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R15675.

1/10/1944 4586

Ο Leeper αναφέρει στο F.O. ότι η ελληνική Κυβέρνηση αποδέχθηκε την πρότασή του να ορίσει ο Κανελλόπουλος τοπικούς αντιπροσώπους της, οι οποίοι θα είναι υπεύθυνοι απέναντί του. Το ίδιο θα πράξουν και οι άλλοι αντιπρόσωποι της Κυβέρνησης, λόγω των δυσκολιών που υπάρχουν στην επικοινωνία με την Κυβέρνηση.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 55, important, απόρρ., 1 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R15675.

1/10/1944 4587

Ο Διάδοχος συναντάται στην Καζέρτα με τον Wilson, τον Macmillan και τον Leeper. Αναφέρει στους συνομιλητές του ότι, σε περίπτωση που ο Γεώργιος Β΄ δεν επιστρέψει στην Ελλάδα, θα πρέπει να μεταβεί ο ίδιος, ως αντιβασιλιάς, στη χώρα και τονίζει ότι όσοι υποστηρίζουν τη Μοναρχία δεν εισακούονται. Προτείνει, εάν ο Παπανδρέου διαφωνήσει με την επιστροφή του στην Ελλάδα, να αντικατασταθεί η Κυβέρνηση από κλιμάκιο υπουργών χωρίς κομματικές διασυνδέσεις. Οι συνομιλητές του υπογραμμίζουν ότι η τελευταία αυτή ενέργεια θα ισοδυναμούσε με επιβολή δικτατορίας και ότι η βρετανική Κυβέρνηση υποστηρίζει πλήρως την ελληνική. Ο Leeper θεωρεί ότι ο Διάδοχος δεν πρόκειται να προβεί σε βεβιασμένες κινήσεις.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 56, important, απόρρ., 1 Οκτ. 1944. F.O.371/43777/R15679.

1/10/1944 4588

Ο Leeper, σε τηλεγράφημά του προς το F.O., αναφέρεται στο διάγγελμα του Παπανδρέου, της 29ης Σεπτεμβρίου, στο οποίο έπλεξε το εγκώμιο του Ε.Α.Μ. για το πνεύμα συνεργασίας που επέδειξε στα πλαίσια της Κυβέρνησης Εθνικής

Ενότητας. Διευκρινίζει ότι ο Παπανδρέου ενήργησε σύμφωνα με τη συμβουλή του ίδιου, ώστε να είναι πλέον δύσκολο στο Ε.Α.Μ. να αναλάβει ανεξάρτητη δράση στην Ελλάδα.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 57, important, απόρρ., 1 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R15661.

1/10/1944 4589

Ο Leeper, σε τηλεγράφημά του προς το F.O., τονίζει ότι η Αθήνα παραμένει το κλειδί για τις εξελίξεις κατά την Απελευθέρωση. Ο Σπηλιωτόπουλος ενεργεί, βάσει των εντολών της Κυβέρνησης, σε συνεργασία με την τριμελή κυβερνητική επιτροπή Μανουηλίδη - Θ. Τσάτσου - Ζέβγου. Εάν η επιτροπή κρατήσει ήρεμη την κοινή γνώμη, η απελευθέρωση της πόλης θα εξελιχθεί ομαλά. Ο Leeper θεωρεί αβάσιμα τα πανικόβλητα μηνύματα που φθάνουν από την Αθήνα, τα οποία αποδίδει στη δικαιολογημένη αγωνία που διακατέχει τον πληθυσμό.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 57, important, απόρρ., 1 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R15661.

1/10/1944 4590

Ο Leeper θεωρεί ότι η συμμετοχή του Ε.Α.Μ. στην Κυβέρνηση είχε θετικά αποτελέσματα, καθώς η κατάσταση στις περιοχές της Ελλάδας, που εκκενώνουν οι Γερμανοί, είναι καλύτερη από ό,τι αναμενόταν. Η δικαιοδοσία της Κυβέρνησης πρόκειται να αναγνωρισθεί στα απελευθερωμένα νησιά, ενώ το Ε.Α.Μ. την αναγνωρίζει, ακόμη και στην Πελοπόννησο, περιοχή που παρουσιάζει πολλά προβλήματα.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 57, important, απόρρ., 1 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R15661.

1/10/1944 4591

Δύναμη βρετανικών μονάδων καταδρομών και της [Β΄] Μοίρας Καταδρομών του Ιερού Λόχου, που βρισκόταν στα Κύθηρα, αποβιβάζεται, δίχως να δημιουργηθεί οποιοδήποτε επεισόδιο, στον Πόρο, από όπου ελέγχεται η είσοδος του Σαρωνικού. Έχει διαταγές να διαλύσει τη γερμανική φρουρά της Αίγινας και να καταλάβει το νησί αυτό. Η επιχείρηση θα υποστηριχθεί από αέρος, στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 69, immediate, απόρρ., 5 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R15882.

Wilson προς C.O.S.
Τηλ. FX.35652, immediate, 7 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16399.

1/10/1944 4592

Το αεροδρόμιο στον Άραξο αποτελεί, πλέον, τη βάση των επιχειρήσεων που πραγματοποιούν τα βρετανικά αεροσκάφη [στον ελληνικό χώρο].

Wilson προς C.O.S.
Τηλ. FX.35652, immediate, 7 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16399.

2/10/1944 4593

Ο Σαράφης τηλεγραφεί στην Κυβέρνηση και στον Σβώλο ότι είναι ψευδείς οι πληροφορίες σχετικά με την εκτέλεση αόπλων στην Πελοπόννησο. Τονίζει ότι στην περιοχή εφαρμόζονται απολύτως οι αποφάσεις της Κυβέρνησης και του Scobie, για την τήρηση της τάξης και του δικαίου. Εξάλλου, το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. είχε εκδώσει σχετικές διαταγές, προτού, ακόμη, ληφθούν οι ανωτέρω αποφάσεις.

Σαράφης προς Ελληνική Κυβέρνηση, Σβώλο.
2 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

2/10/1944 4594

Ο Gibson τηλεγραφεί ότι ο Ε.Λ.Α.Σ. διαμαρτυρήθηκε στο Συμμαχικό Στρατηγείο και στην ελληνική Κυβέρνηση, διότι ο ίδιος (ο Gibson) υπονόμευσε τους οκτώ Γερμανούς, που βρισκόντουσαν στην Τρίπολη, με αποτέλεσμα η πόλη να τεθεί υπό τον έλεγχο των Ταγμάτων Ασφαλείας και ο Ε.Λ.Α.Σ. να μην μπορεί να επιτεθεί εναντίον της, καθώς είχε δικαιοδοσία να επιτίθεται μόνον εναντίον των πόλεων που κατέχουν οι Γερμανοί. Ο Κανελλόπουλος έχει ενημερωθεί για την παραπάνω διαμαρτυρία.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7958, 10 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

2/10/1944 4595

Από τον ασύρματο που ελέγχει ο Drunkard τηλεγραφείται ότι οι διαπραγματεύσεις για την παράδοση των γερμανικών δυνάμεων βρίσκονται, πλέον, στα χέρια του Felmy. Ο Felmy έχει έλθει σε επαφή με τον Drunkard και ζήτησε διορία τριών ημερών. Η Force 133 επανέλαβε στον Drunkard τη διαταγή να αποφύγει περαιτέρω επαφές.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7959, 10 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

2/10/1944 4596

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος μεταδίδει από το Ηράκλειο ότι γερμανική δύναμη 1100 ανδρών έχει συγκεντρωθεί γύρω από την πόλη και, πιθανώς, πρόκειται να μεταφερθεί εκτός Κρήτης, κατά τη διάρκεια της νύκτας της 2ας Οκτωβρίου.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7961, 10 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

2/10/1944 4597

Ο Κανελλόπουλος τηλεγραφεί στον Παπανδρέου ότι, μετά από τριήμερες διαπραγματεύσεις με τον Ε.Λ.Α.Σ., πέτυχε να παραδοθούν οι δυνάμεις του Παπαδόγγονα στην Τρίπολη. Η επιτυχία των διαπραγματεύσεων οφείλεται, εν μέρει, στην παρουσία των βρετανικών δυνάμεων, που έφθασαν από τα Κύθηρα. Έδωσε συγχαρητήρια στον Ε.Λ.Α.Σ. για την αυτοπειθαρχία του και την εκτέλεση των οδηγιών του. Σήμερα εκφώνησε λόγο στην Τρίπολη, σε πλήθος υποστηρικτών του Ε.Α.Μ., το οποίο διαθέτει ισχυρή οργάνωση στην Πελοπόννησο. Όλοι οι κάτοικοι είναι ενθουσιασμένοι που δεν σημειώθηκαν οδομαχίες στην πόλη με τις δυνάμεις του Παπαδόγγονα. Ο ίδιος επέστρεψε ήδη στην Καλαμάτα.

Κανελλόπουλος προς Παπανδρέου.
2 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

2/10/1944 4598

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι ο Διάδοχος, που βρίσκεται στην Ιταλία, εξέφρασε την επιθυμία να πραγματοποιήσει σύντομη επίσκεψη στο Λονδίνο, για να ανταλλάξει απόψεις με τον Γεώργιο Β΄. Ο Παπανδρέου υποστηρίζει την κίνηση αυτή και συμφωνήθηκε ο Διάδοχος να αναχωρήσει αμέσως. Αναμένεται να βρίσκεται στο Λονδίνο το απόγευμα της 3ης Οκτωβρίου.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 58, 60, immediate, 2 Οκτ. 1944. F.O.371/43747/R15720.

2/10/1944 4599

Ο Leeper αναφέρει στο F.O. ότι σημειώθηκαν και άλλες προσπάθειες προσέγγι-

σης του Σπηλιωτόπουλου εκ μέρους των Γερμανών, εκτός από εκείνη του Felmy, την οποία είχε αναφέρει ο Μανουηλίδης. Πιθανώς πρόκειται για απόπειρα των Γερμανών να εκθέσουν τον Σπηλιωτόπουλο στην κοινή γνώμη της Αθήνας.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 59, important, άκρως απόρρ., 2 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R15719.

2/10/1944 4600

Ο Μπουρδάρας φθάνει στη Μυτιλήνη και γίνεται δεκτός θερμά από τους κατοίκους. Ζητεί την άμεση αποστολή τροφίμων και ιατρικών εφοδίων στο νησί.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 70, immediate, απόρρ., 5 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R15885.

3/10/1944 4601

Δυνάμεις του Ζέρβα συγκρούονται με γερμανικό τμήμα στην περιοχή Ελληνικού της Ηπείρου. Οι απώλειες των Γερμανών ανέρχονται σε 30 άτομα.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

3/10/1944 4602

Μεταδίδεται ότι οι Γερμανοί κατέστρεψαν 60 κατοικίες στην περιοχή του Πυριτιδοποιείου στην Αθήνα, ως αντίποινα για τη δραστηριότητα ανταρτών.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

3/10/1944 4603

Σύμφωνα με αναφορά του Dodson, ο Δαμασκηνός υποστηρίζει ότι ο Felmy του διαμήνυσε, μέσω της ελβετικής διπλωματικής αποστολής, πως επιθυμεί να συναντηθεί επειγόντως με Βρετανό αξιωματικό, για να ρυθμίσει την ανάληψη της εξουσίας στην Αθήνα από τους Βρετανούς, κατά τη γερμανική υποχώρηση. Ο Felmy ανέφερε ότι ανάλογη συμφωνία θα μπορούσε να γίνει για το σύνολο της νότιας Ελλάδας. Εξάλλου, υποσχέθηκε ότι, σε καμία περίπτωση, δεν θα καταστραφεί το φράγμα του Μαραθώνα, ούτε ο Πειραιάς, ενώ η Αθήνα θα μείνει ανέγγιχτη. Ο Dodson ζητεί την άδεια να συναντηθεί με τον Felmy στην Αθήνα, στο χώρο της ελβετικής αποστολής.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7971, 13 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16506.

3/10/1944 4604

Ο Sheppard τηλεγραφεί σχετικά με τον οπλισμό που εστάλη στον Σπηλιωτόπουλο, ότι η οργάνωση Χ, όπως του ανέφερε ο Καψάλης, επέστρεψε τα όπλα που είχε λάβει. Ο ίδιος, εξάλλου, θα εξετάσει το χαρακτήρα του σώματος Μπουραντά. Επίσης σημειώνει ότι παρελήφθη το σύνολο της ποσότητας των πυρομαχικών που εστάλη.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7971, 13 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16506.

3/10/1944 4605

Νέα συνάντηση μεταξύ Ε.Α.Μ. και Σπηλιωτόπουλου πραγματοποιείται στην Αθήνα, σε φιλικό κλίμα. Ο Ε.Λ.Α.Σ. θέτει τις δυνάμεις του υπό τις διαταγές του Σπηλιωτόπουλου και διαβεβαιώνει ότι θα εκτελέσει κάθε διαταγή του Ζέβγου. Ο Sheppard, που τηλεγραφεί τα παραπάνω στις 4 του μηνός, επισημαίνει ότι η άφιξη του Ζέβγου, καθώς και του Θ. Τσάτσου, στην πόλη, έχει πλέον γίνει γνωστή.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7971, 13 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16506.

3/10/1944 4606

Ο Κανελλόπουλος τηλεγραφεί στον επικεφαλής της [Β΄] Μοίρας του Ιερού Λόχου στα Κύθηρα ότι ο Βελουχιώτης ισχυρίζεται πως άνδρες του Ιερού Λόχου τρομοκρατούν τα μέλη του Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. στο νησί. Ζητεί να εκδοθούν αυστηρές διαταγές να αλλάξει η συμπεριφορά των ανδρών, να σέβονται το στρατό του Ε.Λ.Α.Σ., που έχει αναγνωρισθεί από την Κυβέρνηση, και γενικότερα να τηρούν σωστή στάση, καθώς η κατάσταση στην Πελοπόννησο είναι κρίσιμη.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7974, 14 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16506.

3/10/1944 4607

Ο Κανελλόπουλος ζητεί, με τηλεγράφημά του προς την Κυβέρνηση, να σταλούν επειγόντως τρόφιμα, ρούχα, φάρμακα και καύσιμα στην Καλαμάτα, όπου η κατάσταση είναι απελπιστική. Διαφορετικά, θα του είναι πολύ δύσκολο να ηρε-

μήσει τον πληθυσμό. Εξάλλου, με δυσκολία καθησυχάζει οργανωμένες ομάδες, που απαιτούν την εκτέλεση των επικεφαλής των Ταγμάτων Ασφαλείας στην πόλη. Αναφέρει ότι στις 4 Οκτωβρίου θα αναχωρήσει για την Τρίπολη και ελπίζει, από εκεί, να κατευθυνθεί προς την Πάτρα.

Κανελλόπουλος προς Ελληνική Κυβέρνηση.
3 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16506.

3/10/1944 4608

Το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. τηλεγραφεί στο Συμμαχικό Στρατηγείο ότι οι Βούλγαροι κομιτατζήδες παραμένουν, σύμφωνα με επιβεβαιωμένες πληροφορίες, στην περιοχή της Δράμας, και συνεχίζουν τις ενέργειές τους εναντίον των απελευθερωτικών οργανώσεων και του Ε.Λ.Α.Σ. Ισχυρίζονται δε ότι ενεργούν βάσει οδηγιών Βρετανού αξιωματικού - συνδέσμου. Το Γενικό Στρατηγείο χαρακτηρίζει ακατανόητα τα παραπάνω γεγονότα και ζητεί να διαταχθούν τα βουλγαρικά στρατεύματα, μέσω Βρετανού συνδέσμου, να παύσουν να μάχονται εναντίον του Ε.Λ.Α.Σ. και να εκκενώσουν αμέσως την Ελλάδα. Το Γενικό Στρατηγείο θα κινηθεί εναντίον τους, εάν αρνηθούν ή καθυστερήσουν.

Γενικό Στρατηγείο Ε.Λ.Α.Σ. προς Συμμαχικό Στρατηγείο.
3 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16924.

3/10/1944 4609

Η γερμανική φρουρά της Πάτρας αποσύρεται στο Ρίο, ενώ τα βρετανικά στρατεύματα έχουν, ήδη, εισέλθει στην πόλη. Οι Γερμανοί προκάλεσαν καταστροφές στο λιμάνι, χωρίς να το ανατινάξουν. Τα τρόφιμα στην Πάτρα σπανίζουν, αλλά ο πληθυσμός διαθέτει επαρκή ρουχισμό.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 69, immediate, απόρρ., 5 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R15882.

3 - 4/10/1944 4610

Συμμαχικό απόσπασμα εκτροχιάζει σιδηροδρομικό συρμό, κοντά στη Στίρφακα.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

4/10/1944 4611

Ο Churchill πληροφορεί, με άκρα μυστικότητα, τον Γεώργιο Β΄ σχετικά με την αποστολή των βρετανικών δυνάμεων και της U.N.R.R.A. στην Ελλάδα. Ελπίζει

ότι η ελληνική Κυβέρνηση, αφού εγκατασταθεί στη χώρα, θα μπορέσει σύντομα να καλέσει και τον ίδιο τον Βασιλιά. Τονίζει, όμως, ότι στο μεταξύ, η βρετανική Κυβέρνηση δεν θα επιτρέψει ούτε στον Γεώργιο Β΄, ούτε στον Διάδοχο να μεταβούν στην Ελλάδα, καθώς θα εθεωρείτο ότι οι Βρετανοί επιβάλλουν τη Μοναρχία, γεγονός που, εξάλλου, θα αποδυνάμωνε και τα ερείσματα του Βασιλιά στον ελληνικό λαό. Ο Γεώργιος Β΄ θα μπορούσε να μεταβεί στην ΙΙΙ Ταξιαρχία στην Ιταλία ή να παραμείνει στη Βρετανία. Ο Γεώργιος Β΄ αποδέχεται τις παραπάνω θέσεις του Churchill.

Churchill προς Eden.
Prime Minister's Personal Minute M 1001/4, άκρως απόρρ., 4 Οκτ. 1944.
F.O.371/43717/R16400.
Churchill προς Eden.
Prime Minister's Personal Minute M 1009/4, 6 Οκτ. 1944. F.O.371/43717/R16400.

4/10/1944 4612

Δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. πραγματοποιούν επιχείρηση στη σήραγγα του Κουρνόβου, [τη στιγμή που τη διέσχιζαν σιδηροδρομικοί συρμοί]. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις τους, σκοτώνονται 400 Γερμανοί και καταστρέφονται μία ατμομηχανή και 43 βαγόνια.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

4/10/1944 4613

Αντάρτες του Ζέρβα συγκρούονται με Γερμανούς κοντά στην Καστρίτσα. Σκοτώνονται δύο Γερμανοί και τρεις τραυματίζονται.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

4/10/1944 4614

Το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. μεταδίδει ότι αντάρτες του πραγματοποίησαν επίθεση εναντίον των Τρικάλων, στη Μακεδονία, και σκότωσαν 50 άνδρες των Ταγμάτων Ασφαλείας.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

4/10/1944 4615

Το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. μεταδίδει ότι αντάρτες του πραγματοποίησαν επίθεση εναντίον γερμανικής φάλαγγας, νοτίως της Έδεσσας, συνέλαβαν οκτώ αιχμαλώτους και κατέστρεψαν 35 στρατιωτικά οχήματα.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

4/10/1944 4616

Ο Σαράφης τηλεγραφεί στον Scobie ότι, κατά τη διάρκεια της ημέρας, επέστρεψε από την Αθήνα [στο Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ.] ο αξιωματικός του Θαλασσίτης, μαζί με τον Συνταγματάρχη Λελούδη και τον Αντισυνταγματάρχη Παλάσκα. Οι τρεις παραπάνω αξιωματικοί ήρθαν σε επαφή στην Αθήνα, μέσω της Κ.Ε. του Ε.Α.Μ., με τον Γερμανό Στρατηγό, επικεφαλής των δυνάμεων στη νότια Ελλάδα. Ο Σαράφης διευκρινίζει στον Scobie ότι ο Θαλασσίτης είχε σταλεί στην Αθήνα [από τον Ε.Λ.Α.Σ.], με σκοπό να αποδεχθεί την παράδοση των Γερμανών, προτού ο ίδιος λάβει την εντολή του πως οι δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. τίθενται υπό τις διαταγές τού (Scobie).

Σαράφης προς Scobie.
4 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

4/10/1944 4617

Ο Σαράφης τηλεγραφεί στον Scobie ότι οι Γερμανοί ανέφεραν στους τρεις αξιωματικούς του Ε.Λ.Α.Σ., οι οποίοι ήρθαν σε επαφή μαζί τους στην Αθήνα, τα εξής: δεν θα παραδοθούν άνευ όρων, συμφωνούν να μην πραγματοποιήσουν επιχειρήσεις στην περιοχή της Αθήνας, μόνο ο τακτικός στρατός του Ε.Λ.Α.Σ. είναι ικανός να τηρήσει την τάξη στην πόλη, και δέχονται να διαπραγματευθούν μόνο με τον Σαράφη ή τον Μάντακα, σε σημείο που θα βρίσκεται κοντά στην Αθήνα. Επίσης προμήθευσαν στον Παλάσκα, που βρίσκεται στο Αρχηγείο της ΙΙ Μεραρχίας του Ε.Λ.Α.Σ., αυτοκίνητο με άδεια να κυκλοφορεί ελεύθερα μέχρι την Καρδίτσα, έως τις 15 Οκτωβρίου. Οι αξιωματικοί του Ε.Λ.Α.Σ. κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι οι Γερμανοί επιθυμούν την παράδοση των δυνάμεών τους, που βρίσκονται νοτίως του Ολύμπου.

Σαράφης προς Scobie.
4 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

4/10/1944 4618

Ο Σαράφης τηλεγραφεί στον Scobie ότι οι Γερμανοί απέρριψαν την πρόταση,

που τους έγινε, μέσω του Ελβετού Προξένου, να παραδοθούν σε Βρετανό Συνταγματάρχη στην Αθήνα. Εξάλλου, σταμάτησαν τις διαπραγματεύσεις με τον Σπηλιωτόπουλο, μόλις πληροφορήθηκαν ότι δεν διαθέτει στρατιωτικές δυνάμεις και, ως εκ τούτου, δεν είναι σε θέση να τηρήσει τους όποιους όρους παράδοσής τους. Θα συμφωνούσαν να συναντηθούν με τον Θ. Τσάτσο, πιθανώς διότι τον γνωρίζουν ήδη.

Σαράφης προς Scobie.
4 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

4/10/1944 4619

Ο Ζέρβας τηλεγραφεί στην Κυβέρνηση ότι, μόλις επέστρεψε από την Ιταλία, και στα πλαίσια των αποφάσεων για την εθνική ενότητα, διέταξε την άμεση απελευθέρωση των μελών του Ε.Α.Μ. που είχαν συλληφθεί από τις δυνάμεις του κατά τη διάρκεια του Εμφυλίου ή λόγω συμμετοχής τους σε δραστηριότητες εναντίον του κοινού αγώνα.

Ν. Ζέρβας προς Ελληνική Κυβέρνηση.
4 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16506.

4/10/1944 4620

Ο Kitcat τηλεγραφεί ότι συναντήθηκε με τον Radeff, ο οποίος εξακολουθεί να εμποδίζει την επαφή του με οποιονδήποτε. Κατά τη συζήτηση που είχαν, ο Radeff ισχυρίσθηκε ότι ο Ταγματάρχης Σ. Σπυρίδης, [που υπήρξε Διοικητής του 19 Συντάγματος της Π.Α.Ο.], εξοπλιζόταν από τους Γερμανούς και ανήκε στο ίδιο κίνημα με τον Τσαούς Αντών. Ο Kitcat του απάντησε ότι ο ίδιος έχει αναφέρει το ζήτημα στο Συμμαχικό Στρατηγείο και έχει προτείνει να εξετασθεί. Ο Kitcat επισημαίνει ότι ο Σπυρίδης ανήκει, πράγματι, στην Π.Α.Ο. και η Αποστολή έχει, ήδη, αρνηθεί να τον υποστηρίξει.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7974, 14 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16506.

4/10/1944 4621

Ο Kitcat τηλεγραφεί ότι το 60% των κατοίκων της Καβάλας είναι κομμουνιστές και διάκεινται εχθρικά προς τη Βρετανία. Ο πληθυσμός της πόλης είναι υποχείριο της συμμορίας των Τσαρούχα, Ετκίδη και Καστανιώτη, που κατευθύνονται από τον Τσακόπουλο. Οι παραπάνω θεωρούν, ήδη, ότι αποτελούν ξεχωριστό κράτος και είναι απίθανο να δεχθούν συμμαχικές διαταγές.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7974, 14 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16506.

4/10/1944 4622

Ο Kitcat τηλεγραφεί ότι δεν μπορεί να έχει οποιαδήποτε επαφή με τους επικεφαλής των ανταρτών, μέχρις ότου αναγνωρισθεί επίσημα η Αποστολή από τους Βουλγάρους. Επισημαίνει ότι, κατά τα φαινόμενα, το F.O. θεωρεί νόμιμη την παρουσία των Βουλγάρων στην περιοχή. Οι επικεφαλής των βουλγαρικών δυνάμεων υποστηρίζουν, εξάλλου, σε ανεπίσημες συνομιλίες τους, ότι όλες οι διαταγές τους προέρχονται από το σοβιετικό στρατό κατοχής.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7974, 14 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16506.

4/10/1944 4623

Ο Παπανδρέου τηλεγραφεί στον Σαράφη ότι η Κυβέρνηση επιθυμεί να μην επιμείνει στο διορισμό του Παπασταματιάδη, ως Διοικητή Πελοποννήσου, αλλά να προτείνει άλλον αξιωματικό για τη θέση αυτή. Σημειώνει ότι ο [Υποστράτηγος] Κ. Τσαμάκος, [Διοικητής της Ομάδας Μεραρχιών Στερεάς του Ε.Λ.Α.Σ.], ο [Υποστράτηγος] Δ. Φλούλης, [πρώην Διοικητής της Ομάδας Μεραρχιών Μακεδονίας του Ε.Λ.Α.Σ.] ή ο [Συνταγματάρχης] Ι. Μουστεράκης, [Διοικητής της Ι Μεραρχίας του Ε.Λ.Α.Σ.], θα γινόντουσαν αμέσως αποδεκτοί και τονίζει ότι ο Scobie ζητεί άμεση απάντηση σχετικά.

Παπανδρέου προς Σαράφη.
4 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16506.

4/10/1944 4624

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι ήταν αβάσιμες οι πληροφορίες πως οι Γερμανοί αποχώρησαν από τη Νάξο, την Πάρο και την Τήνο, στα μέσα του Σεπτεμβρίου. Ωστόσο, συνεχίζουν την εκκένωση των νησιών, όσο το επιτρέπει η έλλειψη μεταφορικών μέσων και η συμμαχική ναυτική και αεροπορική δραστηριότητα.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 57 Saving, 4 Οκτ. 1944. F.O.371/43705/R16133.

4/10/1944 4625

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι η κυβέρνηση Παπανδρέου ενέκρινε σχέδιο νό-

μου που ορίζει τις ποινές, οι οποίες θα επιβληθούν σε όσους συνεργάσθηκαν, με οποιονδήποτε τρόπο, με τον εχθρό, κατά τη διάρκεια της Κατοχής.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 57 Saving, 4 Οκτ. 1944. F.O.371/43705/R16133.

4/10/1944 4626

Ο Μακκάς, Περιφερειακός Διοικητής Ιονίων Νήσων, αποβιβάζεται στην Κεφαλονιά, όπου του επιφυλάσσεται καλή υποδοχή.

Warner προς F.O.
Τηλ. 58 Saving, 10 Οκτ. 1944. F.O.371/43705/R16704.

4/10/1944 4627

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. σχετικά με τις εξελίξεις στην Πελοπόννησο. Αναφέρει ότι οι Γερμανοί πρέπει να έχουν πλήρως εκκενώσει την Πάτρα και φαίνεται πως τα Τάγματα Ασφαλείας της περιοχής έχουν παραδοθεί στους Βρετανούς. Ο Κανελλόπουλος, που βρίσκεται στην Τρίπολη, έχει συμφωνήσει με τον Ε.Λ.Α.Σ., σχετικά με την παράδοση των Ταγμάτων, τα οποία διαλύονται σταδιακά και με τάξη. Ο ίδιος και ο Scobie θεωρούν ότι πρέπει να επιτραπεί στον Κανελλόπουλο να μεταβεί στην Πάτρα. Ωστόσο, δεν υπάρχει ανάγκη να εμφανισθεί και η ίδια η ελληνική Κυβέρνηση στην πόλη, όσο αναγνωρίζεται η δικαιοδοσία της στην περιοχή, καθώς, εξάλλου, ο Παπανδρέου επιθυμεί, πλέον, να μεταβεί κατευθείαν στην Αθήνα.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 65, immediate, απόρρ., 4 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R15829.

4 - 5/10/1944 4628

Συμμαχικό απόσπασμα προκαλεί καταστροφές στη σιδηροδρομική γραμμή κοντά στον Πλαταμώνα, σε μήκος 200 μέτρων, κατά τη διάρκεια της νύκτας της 4ης προς 5η Οκτωβρίου.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

4 - 6/10/1944 4629

Δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. πραγματοποιούν επιθέσεις εναντίον γερμανικών τμημάτων, μεταξύ Τρικάλων και Λάρισας. Οι απώλειες των Γερμανών είναι 61 νεκροί, ενώ καταστρέφονται και τέσσερα στρατιωτικά τους οχήματα.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

4 - 13/10/1944 4630

Κατά τη διάρκεια επιχειρήσεων συμμαχικού αποσπάσματος και ανταρτών του Ε.Λ.Α.Σ., οι οποίες λαμβάνουν χώρα κατά το διάστημα 4-13 Οκτωβρίου, στην περιοχή μεταξύ των χωριών Δαμάσιο - Λυκούδι, σκοτώνονται 10 Γερμανοί και προξενούνται καταστροφές σε 13 στρατιωτικά οχήματα και τρεις οδικές γέφυρες.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

5/10/1944 4631

Το P.W.E. δίνει οδηγίες στην Ελληνική Υπηρεσία του B.B.C. να αγνοήσει τις διαδόσεις ότι υφίσταται συμφωνία σοβιετο-βουλγαρικής κατοχής της Θράκης και της Μακεδονίας, προβάλλοντας το αποδεδειγμένο γεγονός ότι δεν υπάρχουν σχετικές διαφωνίες μεταξύ των Ελλήνων.

P.W.E. Weekly Directive 6-13 Οκτ. 1944.
5 Οκτ. 1944. F.O.371/43708/R13212.

5/10/1944 4632

Γερμανός στρατιώτης φονεύεται από τους αντάρτες κοντά στο χωριό Κούφη στην Κρήτη. Η γερμανική φρουρά, που βρίσκεται εκεί, λεηλατεί και κανονιοβολεί το χωριό, προκαλώντας ελαφρές καταστροφές.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

5/10/1944 4633

Το E.A.M. / Ε.Λ.Α.Σ. μεταδίδει ότι οι ναυτικές δυνάμεις του κυρίευσαν γερμανικό καΐκι, που έφερε οπλισμό, στο στενό των Λιχάδων, στη βορειοδυτική Εύβοια.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

5/10/1944 4634

Ο Αγνίδης εκφράζει στον Eden τις ευχαριστίες της ελληνικής Κυβέρνησης, για

την δήλωση του Churchill ότι απαραίτητος όρος για τη σύναψη ανακωχής της Βουλγαρίας με τους Συμμάχους, θα είναι η προηγούμενη εκκένωση των ελληνικών εδαφών από τις βουλγαρικές δυνάμεις. Η Κυβέρνηση ζητεί την άδεια να μεταβούν άμεσα, στην παραπάνω περιοχή, αντιπρόσωπός της, καθώς και αντιπρόσωποι των ελληνικών στρατιωτικών και διοικητικών αρχών.

Αγνίδης προς Eden.
Αριθ. 6754, 5 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16189.

5/10/1944 4635

Ο Woodhouse τηλεγραφεί στον Σπηλιωτόπουλο ότι, επιπλέον των διαταγών του Scobie σχετικά με τα καθήκοντά του, ως Στρατιωτικού Διοικητή Αττικής, και του γεγονότος ότι όλες οι δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. στην Αττική θα τεθούν υπό τις διαταγές του από τις 7 Οκτωβρίου, οφείλει με κάθε του ενέργεια να εξασφαλίζει την ειρηνική συνεργασία των στρατευμάτων που έχει υπό τις διαταγές του. Το καθήκον του, ως αντιπροσώπου της ελληνικής Κυβέρνησης, είναι να εργασθεί ως διοικητής ενός ενωμένου εθνικού μετώπου. Για το σκοπό αυτό, εξάλλου, θα συνεργασθεί και με τους αντιπροσώπους της Κυβέρνησης για την τήρηση της τάξης και του νόμου. (Το περιεχόμενο του τηλεγραφήματος έχει συμφωνηθεί με τον Παπανδρέου).

Woodhouse προς Σπηλιωτόπουλο.
5 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16197.

5/10/1944 4636

Ο Woodhouse τηλεγραφεί στον Σαράφη τις διαταγές που έχουν δοθεί στον Σπηλιωτόπουλο για την Αττική. Τον διαβεβαιώνει ότι ο τελευταίος θα τις εκτελέσει πιστά και ζητεί να διατάξει ο Σαράφης, από την πλευρά του, τα τμήματα του Ε.Λ.Α.Σ. στην Αττική να πειθαρχήσουν στις διαταγές που θα εκδίδονται από τον Σπηλιωτόπουλο. Τονίζει ότι οποιαδήποτε ενέργεια εναντίον των Γερμανών, εκτός όσων διέταξε ήδη ο Σπηλιωτόπουλος, θα οδηγήσει σε αντίποινα εναντίον του πληθυσμού. (Το περιεχόμενο του τηλεγραφήματος έχει συμφωνηθεί με τον Παπανδρέου).

Woodhouse προς Σαράφη.
5 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16197.

5/10/1944 4637

Ο Woodhouse τηλεγραφεί στον Σαράφη ότι, για να δημιουργηθεί η μικρότερη δυνατή σύγχυση, κατά τα τελευταία στάδια της υποχώρησης των Γερμανών από

την Αττική, οι δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ., που βρίσκονται εκτός Αττικής, πρέπει να συγκεντρωθούν αμέσως στις θέσεις που έχουν ορισθεί βάσει του σχεδίου της Επιχείρησης Κιβωτός.

Woodhouse προς Σαράφη.
5 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16197.

5/10/1944 4638

Ο Πορφυρογένης διαμηνύει στην Κ.Ε. του Ε.Α.Μ. ότι ίσως μεταβεί στη Μακεδονία και τη Θράκη, μαζί με τον Λαμπριανίδη, για λίγες μέρες.

Πορφυρογένης προς Κ.Ε. Ε.Α.Μ.
5 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

5/10/1944 4639

Ο Πορφυρογένης διαμηνύει στην Κ.Ε. του Ε.Α.Μ. ότι το Συμμαχικό Στρατηγείο και ο Παπανδρέου επιβεβαιώνουν ότι δεν θα δημιουργηθεί πρόβλημα με τον Σπηλιωτόπουλο, ιδιαίτερα μετά την άφιξη του Ζέβγου και του Θ. Τσάτσου στην Αθήνα. Έχει διαβιβασθεί στον Σπηλιωτόπουλο, κατηγορηματικά, ότι οι ενέργειές του οφείλουν να συμφωνούν με την πολιτική της Κυβέρνησης Εθνικής Ενότητας, καθώς και με το συντονισμό του αγώνα εναντίον του εισβολέα και των οργάνων του.

Πορφυρογένης προς Κ.Ε. Ε.Α.Μ.
5 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

5/10/1944 4640

Η Επιτροπή αποτροπής καταστροφών στην Αθήνα τηλεγραφεί ότι, για να εξασφαλισθεί η τηλεφωνική επικοινωνία, οι δυνάμεις που θα καταλάβουν την πόλη θα πρέπει να μεταφέρουν ό,τι θα χρειασθούν, καθώς οι Γερμανοί αφαίρεσαν τα μέσα ελέγχου των τηλεφωνικών γραμμών και η αποκατάσταση του δικτύου θα απαιτήσει δύο με τρεις μέρες.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7971, 13 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16506.

5/10/1944 4641

Το Αρχηγείο της Σ.Σ.Α. τηλεγραφεί ότι ο Σαράφης και ο Δεσποτόπουλος διαμαρτύρονται για τις ενέργειες του Jellicoe, οι οποίες, όπως υποστηρίζουν, είναι

αντίθετες προς τη Συμφωνία της Καζέρτας. Τονίζουν ότι ο Jellicoe επιτρέπει τη διαφυγή δοσιλόγων με βρετανικά σκάφη, απαγορεύει τη χρησιμοποίηση των όπλων των Ταγμάτων Ασφαλείας από τον Ε.Λ.Α.Σ., αρνείται τη συμμετοχή του Ε.Λ.Α.Σ. στη φύλαξη των Ταγμάτων στην Πάτρα, εξέδωσε διαταγή ότι οι άνδρες του Ε.Λ.Α.Σ. στην Πελοπόννησο πρέπει να φέρουν ταυτότητες υπογεγραμμένες από τον ίδιο, επιβάλλει απαγόρευση της κυκλοφορίας από τις 19.00 μέχρι τα ξημερώματα, και απαγορεύει τις δημόσιες συγκεντρώσεις, ενώ ο λαός θέλει να υποδεχθεί τους Συμμάχους. Τέλος, εκδίδει διαταγές προς τον Ε.Λ.Α.Σ., ενώ, σύμφωνα με τον Scobie, οι διαταγές θα μεταβιβάζονταν μέσω συνδέσμων στην ΙΙΙ Μεραρχία του.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7971, 13 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16506.

5/10/1944 4642

Τηλεγραφείται από τη Δράμα ότι η Ρωσία συγκεντρώνει μεγάλη αεροπορική δύναμη, καθώς και στρατεύματα στη νοτιοανατολική Βουλγαρία και είναι πιθανόν να επιτεθεί εναντίον της Τουρκίας, στο άμεσο μέλλον.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7974, 14 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16506.

5/10/1944 4643

Ο Kitcat τηλεγραφεί ότι στις 4 Οκτωβρίου έφθασε στη Δράμα αντιπροσωπεία δημοσιογράφων από τη Σόφια, στην οποία μετείχαν και Βρετανοί και Αμερικανοί δημοσιογράφοι. Η αντιπροσωπεία αναχώρησε στις 5 Οκτωβρίου για την Καβάλα, ενώ το Ε.Α.Μ. την εμπόδισε να συναντηθεί με την Αποστολή. Ο Kitcat θεωρεί ότι οι δημοσιογράφοι προσκλήθηκαν [από τη βουλγαρική Κυβέρνηση] να περιοδεύσουν [στην ανατολική Μακεδονία και στη Θράκη], για να εκθέσουν αργότερα θετικά το status quo της περιοχής. Ο ίδιος τηλεγράφησε, μέσω των Βουλγάρων, στην αντιπροσωπεία αυτή να τον επισκεφθεί.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7987, 16 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16924.

5/10/1944 4644

Ο Τσαούς Αντών, σε επιστολή του προς τη Σ.Σ.Α., τονίζει ότι οι δυνάμεις του πειθάρχησαν σε όλες τις εντολές την ελληνικής Κυβέρνησης και των Συμμάχων και πέτυχαν να μην εκδηλωθεί εμφύλιος. Τα παραπάνω, όμως, είχαν ως αποτέλεσμα να κερδίσουν χρόνο οι κομμουνιστές και να επιτίθενται εναντίον

των ανταρτών του. Οι Βούλγαροι, εξάλλου, παραβιάζουν τη συμφωνία που υπέγραψαν με τον ίδιο και υποστηρίζουν τον Ε.Λ.Α.Σ., επιτιθέμενοι και εναντίον των συμμάχων Βρετανών και Αμερικανών. Τονίζει ότι είναι αποφασισμένος να αγωνισθεί εναντίον των κομμουνιστών και να μην αναγνωρίσει την εξουσία τους.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/8002, 20 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17120.

5/10/1944 4645

Η Force 133 τηλεγραφεί στην Force 140 ότι οι ισχυρισμοί του Γενικού Στρατηγείου του Ε.Λ.Α.Σ., σχετικά με τη Λευκάδα, είναι, κατά πάσα πιθανότητα, σωστοί. Επισημαίνει ότι ο Ζέρβας διατηρούσε πάντα στενή επαφή με τα Τάγματα Ασφαλείας, στην ευρύτερη περιοχή του Αγρινίου, τα οποία, εξάλλου, αποτελούνται, κατά το μεγαλύτερο τμήμα τους, από πρώην αντάρτες του. Όπως σημείωσε και ο Edmonds, στο από 3 Οκτωβρίου τηλεγράφημά του, ο έλεγχος της Λευκάδας εκ μέρους του Ζέρβα είναι αντίθετος προς τη Συμφωνία της Καζέρτας. Προτείνεται να παραμείνει ο Ζέρβας στη Λευκάδα, από κοινού με σύνδεσμο του Ε.Λ.Α.Σ., και να διαταχθεί να κρατήσει υπό περιορισμό τα Τάγματα.

Force 133 προς Force 140.
5 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16506.

5/10/1944 4646

Ο Woodhouse τηλεγραφεί στον Scobie ότι ο Δεσποτόπουλος του ζήτησε να τον ενημερώσει σχετικά με τις διαμαρτυρίες για τη συμπεριφορά του Συνταγματάρχη Κετσέα, διοικητή των ελληνικών δυνάμεων που αποβιβάσθηκαν στα Κύθηρα. Ο Woodhouse επισημαίνει ότι ο Κετσέας είναι υποστηρικτής της 4ης Αυγούστου και διαβόητος βασιλικός, και τονίζει ότι, όπως είχε ήδη υπογραμμίσει, δημιουργείται κίνδυνος, όταν χρησιμοποιούνται ελληνικά τμήματα για την ανακατάληψη της χώρας, ενώ δεν έχει ακόμη εδραιωθεί ισχυρά η ελληνική Κυβέρνηση.

Woodhouse προς Scobie.
5 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16924.

[5/10/1944] 4647

Ο Μάντακας τηλεγραφεί, μάλλον στις 5 Οκτωβρίου, στον Σβώλο και στον Παπανδρέου ότι οι πληροφορίες που έχουν για τις υποτιθέμενες, πολυάριθμες

εκτελέσεις που ενεργεί το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ., αποτελούν εσκεμμένες διαβολές, εκ μέρους ατόμων που επιθυμούν να δημιουργήσουν δυσπιστία και διχόνοια, για τους δικούς τους σκοπούς. Τονίζει ότι όλες οι δυνάμεις της οργάνωσης αγωνίζονται εναντίον του κατακτητή και εξασφαλίζουν υποδειγματικά την τάξη και την ασφάλεια των Ελλήνων. Θύματα υπάρχουν μόνο από συγκρούσεις που προκαλούν τα Τάγματα Ασφαλείας και υποτιθέμενες εθνικιστικές οργανώσεις, που συνεργάζονται με τους Γερμανούς. Ζητεί να αποκατασταθεί η αλήθεια.

Μάντακας προς Σβώλο, Παπανδρέου.
[5 Οκτ. 1944]. F.O.371/43694/R17120.

5/10/1944 4648

Ο Σαράφης τηλεγραφεί στον Παπανδρέου ότι η οργάνωση Χ στην Αθήνα, που υποστηρίζεται από τον Σπηλιωτόπουλο και έχει εξοπλισθεί από τους Γερμανούς, προβαίνει σε σφαγές αμάχων και εμπρησμούς κατοικιών, από κοινού με τους Γερμανούς. Επίσης μέλη της δολοφονούν, μυστικά, Γερμανούς, αποδίδουν τα εγκλήματα αυτά στο Ε.Α.Μ. και κατόπιν προβαίνουν σε αντίποινα, μαζί με τους Γερμανούς. Ο Έβερτ έχει επιβεβαιώσει τα παραπάνω και αναφέρθηκε εναντίον της οργάνωσης στον Σπηλιωτόπουλο, αλλά ο εκείνος επιμένει, τελευταία, να την υποστηρίζει.

Σαράφης προς Παπανδρέου.
5 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17120.

5/10/1944 4649

Ο Σαράφης τηλεγραφεί στον Παπανδρέου ότι ο Κετσέας, που αποβιβάσθηκε με στρατιωτική δύναμη από την Ιταλία στα Κύθηρα, καταδιώκει με αγριότητα τα μέλη του Ε.Α.Μ., αφοπλίζει απομονωμένους αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. και αναφέρεται με χυδαιότητα στους υπουργούς του Ε.Α.Μ. και στη συμμετοχή της Π.Ε.Ε.Α. στην Κυβέρνηση. Τα παραπάνω έχουν γνωστοποιηθεί στον Κανελλόπουλο.

Σαράφης προς Παπανδρέου.
5 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17120.

5/10/1944 4650

Ο Σαράφης τονίζει στον Παπανδρέου ότι η δράση του Κετσέα, της οργάνωσης Χ και των Ταγμάτων Ασφαλείας αποτελούν σκόπιμες προκλήσεις προς τις δυνάμεις του, που αγωνίζονται να εφαρμόσουν πιστά τις εντολές της Κυβέρνησης.

Είναι απόλυτη ανάγκη η Κυβέρνηση να λάβει τα απαραίτητα, σοβαρά μέτρα, για να πάψουν οι προκλήσεις αυτές, που απειλούν την τάξη και την ασφάλεια του πληθυσμού.

Σαράφης προς Παπανδρέου.
5 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17120.

5/10/1944 4651

Ο Σαράφης τηλεγραφεί στον Παπανδρέου ότι δύναμη των Ταγμάτων Ασφαλείας στη Λευκάδα, που εμφανίζεται ως τμήμα του Ε.Δ.Ε.Σ., έχει προχωρήσει στην εκτέλεση μεγάλου αριθμού μελών του Ε.Α.Μ. και τρομοκρατεί τον πληθυσμό.

Σαράφης προς Παπανδρέου.
5 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17120.

5/10/1944 4652

Ο Σαράφης τηλεγραφεί στον Παπανδρέου ότι ο Παπασταματιάδης έχει ήδη αναχωρήσει για την Πελοπόννησο, καθώς η πρόταση για τον διορισμό του είχε γίνει δεκτή στην Καζέρτα και ο Scobie είχε ζητήσει να βρίσκεται στη θέση του την 1η Οκτωβρίου. Επαναβεβαιώνει ότι ο Παπασταματιάδης θα εκπληρώσει πλήρως τις προσδοκίες της Κυβέρνησης και θα εκτελέσει πιστά τις διαταγές του Scobie. Εάν, ωστόσο, ο Παπανδρέου επιμένει στην άρνησή του σχετικά με το συγκεκριμένο πρόσωπο, θα πρέπει να ορισθεί άτομο που θα προτείνει ο ίδιος ο Ε.Λ.Α.Σ.

Σαράφης προς Παπανδρέου.
5 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17120.

5/10/1944 4653

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι οι Γερμανοί επισπεύδουν την εκκένωση της Ελλάδας. Έχουν αποκλείσει τη διώρυγα της Κορίνθου και πρόκειται, κατά το πρώτο στάδιο της αποχώρησής τους από την περιοχή της Αθήνας και του Πειραιά, να ανατινάξουν τη γέφυρά της. Στην Αθήνα, εξάλλου, όπου δεν υπάρχει ηλεκτρικό, ούτε συγκοινωνία, απειλούν ότι θα προχωρήσουν σε αντίποινα, λόγω των παρενοχλήσεων που δέχονται από το Ε.Α.Μ. Επίσης βομβαρδίζουν σπασμωδικά τον Πόρο, από τις θέσεις τους στην Αίγινα. Ο κίνδυνος να ξεσπάσει εμφύλιος μεταξύ των Ταγμάτων Ασφαλείας και του Ε.Λ.Α.Σ. έχει αποφευχθεί, λόγω της παρουσίας βρετανικών στρατευμάτων και των σχετικών οδηγιών του Γενικού Στρατηγείου του Ε.Λ.Α.Σ.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 69, immediate, απόρρ., 5 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R15882.

5/10/1944 4654

Ο Leeper ενημερώνει το F.O. ότι ο Θ. Τσάτσος ανέφερε πως έτυχε ενθουσιώδους υποδοχής στα βουνά [από τον Ε.Λ.Α.Σ]. Επίσης πληροφορεί το βρετανικό Υπουργείο ότι διαμήνυσε στον Παπανδρέου πως η αποστολή, που έχει αναλάβει, από κοινού με τον Ζέβγο, εξελίσσεται επιτυχώς.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 70, immediate, απόρρ., 5 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R15885.

5/10/1944 4655

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι ο Κανελλόπουλος, που εκτελεί επιτυχώς την αποστολή του στην Πελοπόννησο, αναφέρει πως υπάρχει έλλειψη τροφίμων στην Καλαμάτα και στα Κύθηρα, αλλά στην Καλαμάτα εργάζεται αποδοτικά ο Σουηδικός Ερυθρός Σταυρός. Επίσης, ότι έδωσε διαταγή στο υποκατάστημα της Τραπέζης της Ελλάδος στην Καλαμάτα να τυπώσει προσωρινό νόμισμα.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 70, immediate, απόρρ., 5 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R15885.

5/10/1944 4656

Οι 16.000 από τους 36.000 συνολικά Γερμανούς στρατιώτες, που βρίσκονται στην Κρήτη, εγκαταλείπουν το νησί.

Wilson προς C.O.S.
Τηλ. FX.35652, immediate, 7 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16399.

5/10/1944 4657

Ο Wilson τηλεγραφεί στους C.O.S. τις προτάσεις του Γ.Ε.Σ. για την αναμόρφωση του ελληνικού Στρατού μετά την Απελευθέρωση. Το Γ.Ε.Σ. προτείνει: 1) να οργανωθεί η χώρα σε πέντε στρατιωτικές περιοχές με βάση την Αθήνα, τη Λάρισα, την Καβάλα, τη Θεσσαλονίκη και την Αλεξανδρούπολη· 2) να συγκροτηθούν 40 τάγματα για την εσωτερική ασφάλεια και τη φύλαξη των γραμμών επικοινωνίας· και 3) να συγκροτηθούν, επιπλέον, τέσσερες ορεινές μεραρχίες. Ο Wilson συστήνει να εγκριθούν κατ' αρχήν οι προτάσεις αυτές, αλλά σημειώνει ότι οι μονάδες, που προτείνεται να συγκροτηθούν, δεν θα είναι δυνατό να εξοπλισθούν άμεσα, λόγω των επιχειρησιακών αναγκών στην Ιταλία.

Wilson προς C.O.S.
Τηλ. FX/34666, 5 Οκτ. 1944. F.O.371/43704/R16196.

6/10/1944 4658

Ο Churchill τονίζει στον Eden ότι δεν πρέπει τίποτα να σταθεί εμπόδιο στις στρατιωτικές επιχειρήσεις των βρετανικών δυνάμεων στην Ελλάδα. Ο ίδιος θα αναφέρει στον Παπανδρέου, μόλις εγκατασταθεί στη χώρα, ότι είναι καθήκον του να φέρει τον Γεώργιο Β΄ πίσω και ότι η βρετανική Κυβέρνηση θα ασκήσει την επιρροή της προς την κατεύθυνση αυτή. Ο Churchill υπογραμμίζει ότι θα χάσει κάθε ενδιαφέρον για τα ελληνικά πράγματα, εάν ο Παπανδρέου προδώσει τον Γεώργιο Β΄.

Churchill προς Eden.
Prime Minister's Personal Minute M 1009/4, 6 Οκτ. 1944. F.O.371/43717/R16400.

6/10/1944 4659

Οι Γερμανοί εκτελούν επτά κατοίκους του χωριού Καμίνια, στη Λήμνο, ως αντίποινα για μεμονωμένες λιποταξίες Γερμανών στρατιωτών.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

6/10/1944 4660

Μεταδίδεται ότι οι Γερμανοί πυρπόλησαν, ως αντίποινα, την Πορταριά.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

6/10/1944 4661

Αντάρτες σκοτώνουν ένα Γερμανό στρατιώτη στον κύριο δρόμο, κοντά στην Κούφη της Κρήτης.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

6/10/1944 4662

Σύμφωνα με δύο τηλεγραφήματα της Υπηρεσίας ΑΠΟΛΛΩΝ, οι Γερμανοί παρακολουθούν στενά τις συμμαχικές επιχειρήσεις στην Ιταλία και, ιδιαίτερα, στη Γαλλία και έχουν εκπλαγεί από την ταχύτητα των εξελίξεων. Θεωρούν ότι

οι Σύμμαχοι δεν διαθέτουν αρκετά πλοία και δυνάμεις για επιχειρήσεις μεγάλης κλίμακας στα Βαλκάνια και ότι δεν κινδυνεύουν από τους αντάρτες τόσο, ώστε να παραδοθούν στους Συμμάχους. Εμφανίζονται, εξάλλου, ικανοποιημένοι από τη σοβιετική προέλαση και την παρουσία βουλγαρικών δυνάμεων στο ελληνικό έδαφος, που θεωρούν ότι θα προκαλέσουν βρετανο-σοβιετική σύγκρουση στα Βαλκάνια. Έχουν διαταγές να πολεμήσουν μέχρι τέλους, ενώ, δεν έχουν ρυθμίσει τον τρόπο αποχώρησής τους από την Ελλάδα. Τα παραπάνω συνάγονται και από τη στάση που τηρεί ο Felmy. Η Υπηρεσία επισημαίνει ότι, μόνο εάν οι Σύμμαχοι αναλάβουν δράση στην Ελλάδα, η κατάσταση θα γίνει απελπιστική για τους Γερμανούς και ο Felmy θα αποδεχθεί να παραδοθεί.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7951, 7 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16197.
Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7971, 13 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16506.

6/10/1944 4663

Η Force 140 ζητεί από τον Σαράφη να στείλει αντιπρόσωπό του στη Δράμα, ώστε να υποχρεωθούν οι τοπικοί επικεφαλής του Ε.Λ.Α.Σ. να πειθαρχήσουν στις διαταγές του Scobie.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7955, 9 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16218.

6/10/1944 4664

Το Συμμαχικό Στρατηγείο τηλεγραφεί στην Force 140 ότι οι Σοβιετικοί χρησιμοποιούν τις βουλγαρικές δυνάμεις στη Θράκη, ως κάλυψη των στρατευμάτων τους. Ως εκ τούτου, η αποχώρηση των βουλγαρικών δυνάμεων από την περιοχή δεν είναι πιθανή, προς το παρόν, καθώς εξαρτάται από τις σοβιετικές επιχειρήσεις εναντίον των Γερμανών και κανένα σχετικό διάβημα δεν μπορεί να γίνει προς τις κυβερνήσεις της Ε.Σ.Σ.Δ. και της Βουλγαρίας.

Συμμαχικό Στρατηγείο προς Force 140.
6 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16218.

6/10/1944 4665

Το Αρχηγείο της Σ.Σ.Α. τηλεγραφεί [στη Force 140] ότι ο Σαράφης, για να κερδίσει χρόνο, εν αναμονή σχετικών διαταγών του Scobie, διαμήνυσε στους Γερμανούς απεσταλμένους, [από την Αθήνα], να μεταβούν στην Καρδίτσα, ώστε

και ο Woodhouse να παρίσταται σε τυχόν διαπραγματεύσεις για την παράδοση των δυνάμεών τους. Η παρουσία του τελευταίου θα μπορούσε να έχει θετική επίδραση. Ο Σαράφης θεωρεί ότι το όλο ζήτημα αποτελεί απόπειρα των Γερμανών να κερδίσουν χρόνο και δεν θα μπορούσε να αποδεχθεί τις γερμανικές προτάσεις, καθώς οι Βρετανοί δεν εξετάζουν καν το ενδεχόμενο ειρηνικής εκκένωσης της Αθήνας.

Αρχηγείο Σ.Σ.Α. προς Force 140.
6 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

6/10/1944 4666

Η Force 140 τηλεγραφεί στο Αρχηγείο της Σ.Σ.Α. ότι συμφωνεί με τον Σαράφη πως οι Γερμανοί επιχειρούν να κερδίσουν χρόνο, [με τις προτάσεις για τη διαπραγμάτευση της αποχώρησής τους]. Επιχειρούν, ωστόσο, όπως τονίζει, και να σπείρουν διχόνοια μεταξύ [των Συμμάχων και των Ελλήνων], που αγωνίζονται από κοινού για την Απελευθέρωση. Η άνευ όρων παράδοσή τους παραμένει μοναδικός όρος. Η Force 140 πληροφορεί την Σ.Σ.Α. ότι ο Σπηλιωτόπουλος έχει λάβει λεπτομερείς οδηγίες για την παράδοση των γερμανικών φρουρών της Αττικής και ότι ο Σαράφης θα διαπραγματευθεί, με τη συνδρομή του Woodhouse, την άνευ όρων παράδοση των γερμανικών φρουρών αποκλειστικά της περιοχής του, σύμφωνα με τις διαταγές που εκδόθηκαν βάσει της Συμφωνίας της Καζέρτας. Κάθε στάδιο των διαπραγματεύσεων θα πρέπει να αναφέρεται στην Force 140, η οποία και θα εκδίδει τις ανάλογες οδηγίες. Ο Woodhouse θα επιστρέψει στην Ιταλία το συντομότερο δυνατό.

Force 140 προς Αρχηγείο Σ.Σ.Α.
6 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

6/10/1944 4667

Ο Κανελλόπουλος, κατά τη συνάντησή του με τον Ταξίαρχο G. M. Davy, [Διοικητή Χερσαίων Δυνάμεων Αδριατικής], αναφέρει ότι δεν πρόκειται να λάβει μείζονες αποφάσεις, προτού η Κυβέρνηση αφιχθεί στην Αθήνα, και θα αντιμετωπίσει σταδιακά τις δυσκολίες που δημιουργεί το "κράτος εν κράτει" του Ε.Λ.Α.Σ. και του "Eddie" [Myers]. Επίσης, ότι η Χωροφυλακή θα ενεργεί με την "Αστυνομία" του Ε.Α.Μ., υπό τις διαταγές της τελευταίας. Ο ίδιος αναλαμβάνει την ευθύνη όλων των συλλήψεων, που πρέπει να γίνονται από κοινού από τον Ε.Λ.Α.Σ. και τους Βρετανούς, και ελπίζει ότι οι βρετανικές δυνάμεις θα αφιχθούν το συντομότερο στην Πάτρα. Ο Jellicoe, που ήταν παρών στη συνάντηση αυτή, επέμεινε στο ζήτημα της απειθαρχίας που επιδεικνύει ο Ε.Λ.Α.Σ. σχετικά με τις συλλήψεις.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7991, 19 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17120.

6/10/1944 4668

Ο Κανελλόπουλος, κατά τη συνάντησή του με τον Davy, αναφέρει ότι θα αφεθούν ελεύθεροι οι περισσότεροι κρατούμενοι άνδρες των Ταγμάτων Ασφαλείας. Θεωρεί, ωστόσο, ότι θα είναι δύσκολο να αρνηθεί στον Ε.Λ.Α.Σ. να πάρει τα όπλα των ανδρών των Ταγμάτων, που θα συλλαμβάνονται.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7991, 19 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17120.

6/10/1944 4669

Ο Κανελλόπουλος, κατά τη συνάντησή του με τον Davy, αναφέρει ότι αντιμετωπίζει θετικά ενδεχόμενη κίνηση του Ε.Λ.Α.Σ., από την Πελοπόννησο εναντίον των Γερμανών, αλλά το ζήτημα θα παραπεμφθεί στον Scobie. Σημειώνει ότι νέες επιτροπές, [που δημιουργούνται κατά τόπους], θα προσπαθήσουν να αντιμετωπίσουν το ζήτημα των "στρατοπέδων συγκέντρωσης" του Ε.Λ.Α.Σ. και πληροφορεί τον Βρετανό Ταξίαρχο ότι έχει ξεκινήσει η επιβολή λογοκρισίας στον Τύπο, η οποία θα πραγματοποιείται και με τη συμμετοχή αντιπροσώπου του Jellicoe.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7991, 19 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17120.

6/10/1944 4670

Το Ε.Α.Μ. ζητεί τη βοήθεια του βουλγαρικού τακτικού στρατού στις επιχειρήσεις εναντίον των εθνικιστών ανταρτών στην Πλεύνα της Δράμας. Ο βουλγαρικός στρατός συμμετέχει με το πυροβολικό του. (Τα παραπάνω παραδέχθηκε επισήμως ο Βούλγαρος Διοικητής της περιοχής, σε συνομιλία του με τον Kitcat στις 9 Οκτωβρίου).

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/8013, 23 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17214.

6/10/1944 4671

Η Κυβέρνηση διορίζει, προσωρινά, τον Μαμόπουλο ως Διοικητή Αχαΐας, με έδρα την Πάτρα, και τον θέτει υπό τον Κανελλόπουλο. Ο Μαμόπουλος θεωρεί, όπως αναφέρει κατά την επίσκεψή του στον Leeper, ότι το Ε.Α.Μ. θα συνεργα-

σθεί με την Κυβέρνηση, καθώς δεν έχει την ισχύ να ακολουθήσει οποιονδήποτε άλλο δρόμο.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 71, important, απόρρ., 6 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R15977.

7/10/1944 4672

Μεταδίδεται ότι στην περιοχή Ρέντη εκτελέσθηκαν 27 κάτοικοι και καταστράφηκαν τέσσερις κατοικίες, ως αντίποινα για το φόνο ενός Γερμανού στρατιώτη.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R 19147.

7/10/1944 4673

Ο Talbot-Rice πληροφορεί τον Howard ότι πράκτορας του S.O.E. προσέγγισε τον Πλαστήρα στο Παρίσι, καθώς το S.O.E. επιθυμούσε να γνωρίζει τις διαθέσεις του. Ο Πλαστήρας ζήτησε βοήθεια, για να στείλει επιστολή στον Μοάτσο που βρίσκεται στις Η.Π.Α.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/3067, 7 Οκτ. 1944. F.O.371/43735/R16199.

7/10/1944 4674

Ο Σπηλιωτόπουλος, που έχει λάβει εντολή να διαλύσει τα Τάγματα Ασφαλείας, κατά την αποχώρηση ή την παράδοση των Γερμανών, ζητεί από τον Scobie και τον Κ. Βεντήρη να του τηλεγραφήσουν, εάν θα μπορούσε να επέμβει από τούδε και στο εξής, εν όψει των πιέσεων του Ε.Α.Μ. και του διαγγέλματος του Παπανδρέου. Τονίζει ότι ο ρυθμός της γερμανικής υποχώρησης επιταχύνεται.

Υποστρ. Π. Σπηλιωτόπουλος (Στρατιωτ. Διοικητής Αττικής) προς Scobie, Υποστρ. Κ. Βεντήρη (Αρχηγό Γ.Ε.Σ.).
7 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16506.

7/10/1944 4675

Ο Σπηλιωτόπουλος ζητεί να εγκρίνουν ο Scobie και ο Κ. Βεντήρης να διατάξει τις δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ., που εισήλθαν στην Αθήνα παρά τις διαταγές του Scobie και δεν προτίθενται να αποχωρήσουν, να συγκεντρωθούν στην περιοχή όπου βρίσκονται τα καταλύματα των Ταγμάτων Ασφαλείας. Σκοπεύει να χρησιμοποιήσει τις δυνάμεις αυτές, για να υποχρεώσει τα Τάγματα να αφοπλι-

σθούν ή να παραδοθούν σύμφωνα με τις διαταγές που έχει λάβει, σε περίπτωση που εκείνα αρνηθούν να το πράξουν. Αναφέρει ότι η δύναμη των Ταγμάτων ανέρχεται σε 1700 πλήρως οπλισμένους άνδρες και ότι αναμένει διαταγές.

Σπηλιωτόπουλος προς Scobie, Κ. Βεντήρη.
7 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16506.

7/10/1944 4676

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην ΙΙ Μεραρχία του Ε.Λ.Α.Σ. τηλεγραφεί ότι ο Ζέβγος και ο Τσάτσος διέσχισαν την περιοχή της Μεραρχίας, καθ' οδόν προς την Αθήνα. Επικρατεί γενικός ενθουσιασμός με τις διαταγές του Συμμαχικού Στρατηγείου, οι επικεφαλής του Ε.Λ.Α.Σ. παραδέχονται τα σφάλματά τους, καταδικάζουν τους εξτρεμιστές και παρέχουν κάθε βοήθεια προς τους Βρετανούς. Ο Ορέστης και ο "Φερραίος", [Συνταγματάρχης Γ. Ρήγος, Διοικητής της ΙΙ Μεραρχίας Ε.Λ.Α.Σ.], υποσχέθηκαν ότι θα προσπαθήσουν με κάθε τρόπο να αποτρέψουν αιματοχυσία στην Αθήνα. Ο σύνδεσμος τονίζει ότι η άφιξη των μελών της Κυβέρνησης συνέβαλε κατά πολύ στη μείωση του κινδύνου να σημειωθούν μαζικοί φόνοι εκ μέρους του Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7987, 16 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16924.

7/10/1944 4677

Η Force 133 τηλεγραφεί στην Force 140 ότι ο Schimana, σύμφωνα με την Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ, δεν είναι διατεθειμένος να διαπραγματευθεί οτιδήποτε, αλλά και δεν έχει πλέον και καμία επιρροή στη νότια Ελλάδα.

Force 133 προς Force 140.
7 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16924.

7/10/1944 4678

Ο Sheppard τηλεγραφεί ότι ο Sandström του μετέφερε, κατά τη διάρκεια της 7ης Οκτωβρίου, τις ακόλουθες προσωπικές προτάσεις του Felmy: να χαρακτηρισθεί η Αθήνα ανοχύρωτη πόλη, να συμφωνηθεί η εκκένωσή της από τους Γερμανούς και να αναλάβουν τον έλεγχό της οι Βρετανοί, να μην προκληθούν καταστροφές σε εγκαταστάσεις λιμενικές, παραγωγής ηλεκτρικού κ.λπ., αλλά μόνο σε γερμανικό στρατιωτικό εξοπλισμό. Τα παραπάνω, σύμφωνα με τον Sandström, ισχύουν αποκλειστικά για την περιοχή της Αθήνας, όπου βρίσκονται, πλέον, μόνο 500 Γερμανοί.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7987, 16 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16924.

7/10/1944 4679

Σύμφωνα με τηλεγράφημα της Force 133 προς την Force 140, ο Sheppard ανέφερε πως οι Γερμανοί επιταχύνουν την υποχώρησή τους, λόγω της παρουσίας των βρετανικών στρατευμάτων στην Πελοπόννησο και οι Έλληνες θα ενέκριναν ειρηνική υποχώρηση ή κατά τόπους παράδοσή τους. Οι Γερμανοί ίσως ζητήσουν να εκκενώσουν, μέσω της Αθήνας, και την Κρήτη και τα νησιά του Αιγαίου. Ο Sheppard θεωρεί ότι, εάν η συμφωνία με τον Felmy έχει στόχο να εμποδίσει το Ε.Α.Μ. να επικρατήσει, θα πρέπει να παραμείνουν τουλάχιστον 2.000 Γερμανοί στην Αθήνα. Η Force 133 απάντησε στον Sheppard ότι δεν πρόκειται να συζητήσει την απρόσκοπτη υποχώρηση των γερμανικών δυνάμεων.

Force 133 προς Force 140.
7 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16924.

7/10/1944 4680

Ο Sheppard τηλεγραφεί ότι συμφώνησε με τον Sandström να παραχωρήσει ο Ερυθρός Σταυρός φορτηγά για τη μεταφορά στην Αθήνα των στρατευμάτων, που θα αφιχθούν αεροπορικώς. Η συμφωνία έγινε υπό τον όρο τα στρατεύματα να μην χρησιμοποιηθούν εναντίον των Γερμανών, αλλά για την τήρηση της τάξης και τη φύλαξη των αποθεμάτων του Ερυθρού Σταυρού.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7987, 16 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16924.

7/10/1944 4681

Θριαμβευτική παρέλαση λαμβάνει χώρα [στην Πάτρα]. Παρελαύνουν, εκτός των άλλων, 1200 αντάρτες και μεγάλος αριθμός άοπλων εφέδρων του Ε.Λ.Α.Σ. Το πλήθος, όπως τηλεγραφεί ο Andrews, παραμένει απαθές. Προβάλλεται το σύνθημα να διαλυθούν η Αστυνομία και η Χωροφυλακή. Ο Andrews σημειώνει ότι στις 6 Οκτωβρίου ο Ε.Λ.Α.Σ. ζήτησε να έχει το δικαίωμα να προβαίνει σε συλλήψεις. Τονίζει ότι πρέπει επειγόντως να αφιχθούν περισσότερα βρετανικά στρατεύματα για να τηρηθεί η τάξη.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7991, 19 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17120.

7/10/1944 4682

Το Αρχηγείο της Σ.Σ.Α. γνωστοποιεί στον Kitcat διαταγή του Σαράφη προς τη XI και την VI Μεραρχία του Ε.Λ.Α.Σ., σχετικά με την αναφορά Συμμάχου αξιωματικού - συνδέσμου ότι η Σ.Σ.Α. στη Δράμα βρίσκεται σε κατ' οίκον περιορισμό. Ο Σαράφης καθιστά προσωπικά υπευθύνους τους επικεφαλής των ανωτέρω μεραρχιών και διατάξει να ανακληθούν τα περιοριστικά μέτρα εναντίον των Συμμάχων αξιωματικών - συνδέσμων στην περιοχή, να υπάρξει αρμονική συνεργασία μαζί τους και, επίσης, να αποφεύγεται οποιαδήποτε σύγκρουση με τις δυνάμεις των Καπεταναίων στα βόρεια και στα βορειοανατολικά της Δράμας. Ο Σαράφης έχει στείλει, ήδη, παρόμοια διαταγή και στο 26 Σύνταγμα.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7995, 19 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17120.

7/10/1944 4683

Σύμφωνα με τηλεγράφημα του Kitcat, δημοσιεύεται στην εφημερίδα "Νέος Δρόμος" ότι ο αντιπρόσωπος των Συμμάχων στην XVI Ταξιαρχία του Ε.Λ.Α.Σ. "John Morgan" διακήρυξε πως τα Τάγματα Ασφαλείας πρέπει να παραδώσουν τον οπλισμό τους στον Ε.Λ.Α.Σ. Το δημοσίευμα εξομοιώνει τις ομάδες του Τσαούς Αντών με τα Τάγματα και, επίσης, δικαιολογεί την παρουσία των βουλγαρικών στρατευμάτων στη Μακεδονία, υποστηρίζοντας ότι το Συμμαχικό Στρατηγείο συμφώνησε να παραμείνουν για να κρατήσουν τους Γερμανούς στο Στρυμόνα.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7995, 19 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17120.

7/10/1944 4684

Ο Kitcat τηλεγραφεί ότι το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. έχει καταλάβει και διοικεί τις σημαντικότερες πόλεις της περιοχής, εκμεταλλευόμενο το γεγονός ότι οι ομάδες υπό τον Τσαούς Αντών κρατούνται εκτός των πόλεων, βάσει της συμφωνίας των ανταρτών με τους Βουλγάρους. Ο βουλγαρικός στρατός έχει, εξάλλου, διατάξει να υποστηρίζονται οι ενέργειες του Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ., συμπεριλαμβανομένων των επιθέσεων εναντίον του Τσαούς Αντών. Ο τελευταίος χαρακτηρίζεται από την προπαγάνδα του Ε.Α.Μ. φασίστας, όπως φασίστες, αλλά και λιποτάκτες, χαρακτηρίζονται και τα μέλη της Αποστολής.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7995, 19 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17120.

7/10/1944 4685

Ο Sheppard τηλεγραφεί ότι οι Γερμανοί παρέδωσαν στον Ερυθρό Σταυρό τις κύριες αποθήκες ρουχισμού και τροφίμων, που διατηρούσαν στην Αθήνα. Πρόκειται για υλικό 1000 τόννων, όπως αναφέρει ο Sandström.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/8002, 20 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17120.

7/10/1944 4686

Η γερμανική φρουρά στην Αττική υπολογίζεται σε 20.000 άνδρες, γεγονός που αποκλείει πλήρη εκκένωση της περιοχής πριν από τα μέσα Οκτωβρίου. Οι γερμανικές δυνάμεις συνεχίζουν, ωστόσο, να εκκενώνουν τη χώρα, κατευθυνόμενες προς βορρά. Σε εξέλιξη βρίσκεται και η εκκένωση της Κέρκυρας. Εξάλλου, βορείως της Θεσσαλονίκης, σύμφωνα με ανεπιβεβαίωτες πληροφορίες, οι Γερμανοί κατέλαβαν σημεία των διαβάσεων του Ρούπελ για αμυντικούς, προφανώς, λόγους.

Wilson προς C.O.S.
Τηλ. FX.35652, immediate, 7 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16399.

7/10/1944 4687

Οι Γερμανοί εκκένωσαν την Αστυπάλαια, και πιθανώς και την Κάρπαθο, ενώ γερμανικές φρουρές παραμένουν στη Λήμνο, στην Κω και τη Λέρο. Έχουν διακόψει τη θαλάσσια συγκοινωνία προς την Κρήτη, λόγω των μεγάλων απωλειών που υπέστησαν, ωστόσο, απομακρύνουν τις δυνάμεις τους από αέρος, τόσο από την Κρήτη όσο και από τη Ρόδο.

Wilson προς C.O.S.
Τηλ. FX.35652, immediate, 7 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16399.

7/10/1944 4688

Μοίρα Καταδρομών του Ιερού Λόχου, [η Μοίρα Διοικήσεως], σταθμεύει στη Χίο με αποστολή να δέχεται τους Γερμανούς, που παραδίδονται στο Αιγαίο.

Wilson προς C.O.S.
Τηλ. FX.35652, immediate, 7 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16399.

7/10/1944 4689

Μεταδίδεται ότι η βρετανική αεροπορική δύναμη που πραγματοποιεί επιχειρή-

σεις από το αεροδρόμιο στον Άραξο, είχε εισέλθει στην Πάτρα μετά την αποχώρηση του εχθρού, που πραγματοποιήθηκε τη νύκτα μεταξύ 3 και 4 Οκτωβρίου. Προηγουμένως, στη δύναμη αυτή, είχαν παραδοθεί 1500 άνδρες των Ταγμάτων Ασφαλείας.

Wilson προς C.O.S.
Τηλ. FX.35652, immediate, 7 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16399.

7 - 8/10/1944 4690

Ο Sheppard συναντάται με τον Σπηλιωτόπουλο και τον Ακρίτα στις 7 Οκτωβρίου. Σε τηλεγράφημά του στις 8 του μηνός, αναφέρει ότι ο Ακρίτας είναι σοσιαλιστής, αντιβασιλικός και εξυπνότατος. Ο Σπηλιωτόπουλος, εξάλλου, αποκλείεται να εξοντώσει τους πολιτικούς του αντιπάλους και θα εκτελέσει απολύτως τις διαταγές που λαμβάνει. Προτίθεται, ως υποχώρηση προς το Ε.Α.Μ., να κρατήσει ένα λόχο του Ε.Λ.Α.Σ. στην Αθήνα, για να συνδράμει το έργο της Αστυνομίας, εάν χρειασθεί. Εξάλλου, θα απαγορεύσει την κυκλοφορία, μέχρι να αφιχθούν τα βρετανικά στρατεύματα. Ο Sheppard σημειώνει ότι η επιβολή της απαγόρευσης κυκλοφορίας θα είναι σε κάθε περίπτωση δύσκολη, αλλά, σίγουρα, απολύτως αδύνατη, εάν η άφιξη των Βρετανών καθυστερήσει περισσότερο από έξι ώρες, [μετά τη γερμανική αποχώρηση].

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7987, 16 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16924.

7 - 8/10/1944 4691

Ο Ζέβγος και ο Τσάτσος φθάνουν στην Αθήνα, κατά τη διάρκεια της νύκτας της 7ης προς 8η Οκτωβρίου. (Η πληροφορία περιέχεται σε μεταγενέστερο τηλεγράφημα του Sheppard).

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7987, 16 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16924.

8/10/1944 4692

Δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. επιτίθενται σε σταθμό ασυρμάτου στο Χαρβάτι και σκοτώνουν 15 Γερμανούς. Οι Γερμανοί καίουν το Κορωπί, ως αντίποινα.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

8/10/1944 4693

Μεταδίδεται ότι, στις αρχές Οκτωβρίου, δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. συγκρούσθηκαν

με γερμανικά τμήματα στην περιοχή Γιαννιτσών και Χαλκηδόνας. Σκότωσαν 30 Γερμανούς, συνέλαβαν δύο αιχμαλώτους και κυρίευσαν δύο βαρέα πυροβόλα, ένα στρατιωτικό όχημα και 15 ποδήλατα.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

8/10/1944 4694

Ο Talbot-Rice διαβιβάζει στον Howard τηλεγραφήματα της Υπηρεσίας YVONNE, που επιβεβαιώνουν τους φόβους του ότι θα δημιουργηθούν δυσχέρειες στην εκτέλεση δολιοφθορών και στη μετάδοση πληροφοριών, λόγω της διακοπής της χρηματοδότησης της Υπηρεσίας ΑΠΟΛΛΩΝ, αλλά και λόγω ενδοελληνικών διενέξεων. Φαίνεται ότι η Υπηρεσία YVONNE διαλύθηκε, από τη στιγμή που ο Σπηλιωτόπουλος ανέλαβε τον έλεγχο της κατάστασης, και οι όποιες πληροφορίες, σχετικά με την κίνηση των αεροδρομίων, θα φθάσουν πολύ αργά, πλέον, ώστε να είναι χρήσιμες στο σχεδιασμό των στρατιωτικών επιχειρήσεων.

Talbot-Rice προς Howard.
Αριθ. DTR/GR/3072, 8 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16288.

8/10/1944 4695

Η Force 140 τηλεγραφεί στον Σαράφη ότι έχουν δοθεί οδηγίες στον Kitcat να αποτρέπει τις εμφύλιες συγκρούσεις μεταξύ Ε.Λ.Α.Σ. και Καπεταναίων, καθώς και τη συνεργασία των δύο πλευρών με τους Βουλγάρους. Η παρουσία των τελευταίων στη Θράκη εξετάζεται από τα Ηνωμένα Έθνη και δεν αποτελεί, πλέον, τοπικό ζήτημα. Η Force 140 αναφέρει, επίσης, ότι ο Συνταγματάρχης Πρόκος ορίσθηκε Στρατιωτικός Διοικητής Θράκης και αναμένεται να αφιχθεί στην περιοχή. Όλες οι ελληνικές ένοπλες δυνάμεις θα συνεργασθούν πλήρως μαζί του και ο ίδιος ο Σαράφης θα διορίσει αξιωματικό, ως σύνδεσμό του με τον Πρόκο. Η Force 140 επαναλαμβάνει το παραπάνω τηλεγράφημα προς τον Kitcat.

Force 140 προς Σαράφη.
8 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.
Force 140 προς Ταγμ. Kitcat (Επικεφαλής Αμερικανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην αν. Μακεδονία και Θράκη).
8 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

8/10/1944 4696

Ο Sheppard τηλεγραφεί ότι ο Σπηλιωτόπουλος τον ενημέρωσε πως η Κυβέρνηση έχει αναθέσει και σε τρίτο πρόσωπο να συνδράμει το έργο του Τσάτσου και του Ζέβγου. Πιστεύεται ότι πρόκειται για τον Μανουηλίδη.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7987, 16 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16924.

8/10/1944 4697

Ο Sheppard τηλεγραφεί ότι ο Σπηλιωτόπουλος τον ενημέρωσε πως το πρώτο φορτίο όπλων που παρέλαβε περιελάμβανε μόνο 160 αυτόματα με 20.000 φυσίγγια, καθώς και 494 τουφέκια με 300.000 φυσίγγια. Ο Σπηλιωτόπουλος ζήτησε να πληροφορηθεί εάν έχουν βρεθεί τα ίχνη των υπόλοιπων όπλων που εστάλησαν, τα οποία υποψιάζεται ότι οικειοποιήθηκε η οργάνωση Χ, που συγκρούεται με τον Ε.Λ.Α.Σ., κατά τις περιπολίες της στην Αθήνα.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7987, 16 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16924.

8/10/1944 4698

Ο Sheppard ερωτά εάν η διαταγή του Scobie για ασφαλή κράτηση των ανδρών των Ταγμάτων Ασφαλείας ακυρώνει προηγούμενη διαταγή του Παπανδρέου, για άμεση διάλυση των Ταγμάτων, και εάν η διαταγή του Scobie επιτρέπει την ύπαρξη των Ταγμάτων, μέχρι την αποχώρηση των Γερμανών. Ο Σπηλιωτόπουλος έχει την εντύπωση ότι η διαταγή του Scobie αφορά τα Τάγματα που υφίστανται κατά τη στιγμή της γερμανικής αποχώρησης. Ο Sheppard ζητεί σχετικές οδηγίες και τονίζει ότι τα Τάγματα δεν φαίνεται ότι θα διαλυθούν, παρά τις όποιες διαταγές εκδώσει τώρα ο Σπηλιωτόπουλος.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7987, 16 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16924.

8/10/1944 4699

Ο Sheppard τηλεγραφεί συμπληρωματικές πληροφορίες, σχετικά με τις προτάσεις του Felmy, σύμφωνα με τις οποίες οι Γερμανοί μπορούν να εκκενώσουν την Αθήνα και τα περίχωρα σε 2-3 μέρες, η συμφωνία για την πόλη θα πρέπει να μείνει μυστική, Βρετανός πληρεξούσιος θα ρυθμίσει τις λεπτομέρειες με τον ίδιο τον Felmy ή μέσω του Sandström, ενώ παράδοση των γερμανικών δυνάμεων αποκλείεται. Ο Sheppard σημειώνει ότι θα μπορούσε να συμφωνηθεί να αποχωρήσουν οι Γερμανοί αφήνοντας στην πόλη μόνο μία μικρή δύναμη.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7987, 16 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16924.

8/10/1944 4700

Ο Sheppard τηλεγραφεί ότι είχε δύο συνομιλίες με τον Σπηλιωτόπουλο, ο οποίος φαίνεται εξαιρετικά πρόθυμος να εκτελέσει τις βρετανικές διαταγές και υποστηρίζει, ειλικρινώς, ότι θα τηρήσει την τάξη με την Αστυνομία και τη Χωροφυλακή, χωρίς να χρησιμοποιήσει πολιτικοποιημένες δυνάμεις. Φαίνεται ότι είναι αρκετά καλός αξιωματικός, αν και όχι ιδιαίτερα δραστήριος, και ότι είναι σε θέση να εκτελέσει την αποστολή του, με την κατάλληλη υποστήριξη.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7987, 16 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16924.

8/10/1944 4701

Η Force 133 τηλεγραφεί στην Force 140 ότι οι τελευταίες προτάσεις του Felmy αποτελούν την πρώτη σοβαρή ευκαιρία για την αντιμετώπιση της κατάστασης στην Αθήνα. Περαιτέρω συζήτηση με τον Felmy θα επιτρέψει να γίνουν γνωστές οι λεπτομέρειες των προτάσεών του. Προτείνει να προαχθεί ο Sheppard στο βαθμό του συνταγματάρχη, εάν πρόκειται να λάβει εξουσιοδότηση να διεξαγάγει τις σχετικές συζητήσεις.

Force 133 προς Force 140.
8 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16924.

8/10/1944 4702

Ο Ζέρβας τηλεγραφεί ότι, από τότε που οι δυνάμεις του απελευθέρωσαν τη Λευκάδα, ο Ε.Λ.Α.Σ. έχει αποκλείσει πλήρως το νησί, με σκάφη του, και δεν είναι δυνατή η μεταφορά εφοδίων του Ερυθρού Σταυρού ή τροφίμων. Τονίζει ότι υπάρχει κίνδυνος λιμοκτονίας και ζητεί να δοθούν διαταγές στον Ε.Λ.Α.Σ. να άρει τον αποκλεισμό.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7987, 16 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16924.

8/10/1944 4703

Ο Συνταγματάρχης Κοντεκάκης, Αρχηγός της V Μεραρχίας του Ε.Λ.Α.Σ. της Κρήτης, τηλεγραφεί στην Κυβέρνηση ότι η διακήρυξη του Παπανδρέου ανταποκρίνεται πλήρως στις επιθυμίες του λαού και ότι η Μεραρχία του τέθηκε στη διάθεση της Κυβέρνησης, αμέσως μετά τη συμμετοχή των υπουργών του Ε.Α.Μ.

στους κόλπους της. Τονίζει ότι είναι μεγάλη ανάγκη να αφιχθεί στο νησί αντιπρόσωπος της Κυβέρνησης και ότι υπάρχει επαφή με τον εχθρό στη δυτική Κρήτη και στα περίχωρα του Ρεθύμνου.

Συν. Γ. Κοντεκάκης (Διοικητής V Μεραρχίας Ε.Λ.Α.Σ.) προς Ελληνική Κυβέρνηση.
8 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16924.

8/10/1944 4704

Ο Sheppard τηλεγραφεί ότι η κατάσταση στην Αθήνα έχει βελτιωθεί, από τις 6 Οκτωβρίου. Το Ε.Α.Μ. συνεχίζει τις συλλήψεις "προδοτών", αλλά οι εκτελέσεις εκ μέρους του σπανίζουν. Στις 7 του μηνός το Ε.Α.Μ. πήρε από τη Χωροφυλακή 70 τουφέκια, χωρίς να συναντήσει αντίσταση. Εάν επιθυμούσε να προκαλέσει μαζικές σφαγές και αναταραχή, θα το είχε ήδη επιχειρήσει και δεν θα περίμενε την τελική αποχώρηση των γερμανικών δυνάμεων, καθώς πλέον δεν υφίσταται, ουσιαστικά, οποιοσδήποτε γερμανικός έλεγχος. Φαίνεται ότι η οργάνωση αυτή σκοπεύει να αναλάβει την αστυνόμευση, μέσω της Εθνικής Πολιτοφυλακής, για να δείξει τη δύναμή της, να κερδίσει το γόητρο του απελευθερωτή της Αθήνας και να επιδείξει τη δυνατότητά της να προστατεύσει τη ζωή και την περιουσία των κατοίκων, εν όψει εκλογών.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7995, 19 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17120.

8/10/1944 4705

Ο Andrews τηλεγραφεί ότι ο Ε.Λ.Α.Σ. κατασκευάζει πλωτή γέφυρα κατά μήκος του Ισθμού.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/8013, 23 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17214.

8/10/1944 4706

Ο Andrews τηλεγραφεί ότι συναντήθηκε με τον Κανελλόπουλο, ο οποίος είναι δυσαρεστημένος με τις διαδηλώσεις, που έγιναν στις 8 Οκτωβρίου [στην Πάτρα]. Ο Κανελλόπουλος θεωρεί ότι ο Ε.Λ.Α.Σ., παρά την επίσημη συμφωνία για συμφιλίωση, έχει οργανωθεί για να προκαλέσει αντίποινα εναντίον μερίδας του πληθυσμού. Ως εκ τούτου, η Χωροφυλακή, αφού εκκαθαρισθεί, θα τεθεί υπό τον Jellicoe και όχι υπό τον Ε.Λ.Α.Σ. και θα κληθεί ο Άρης να αποτρέψει τις διαδηλώσεις.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/8013, 23 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17214.

8/10/1944 4707

Ο Andrews τηλεγραφεί ότι, κατά τη συνάντηση μεταξύ Davy και Άρη [στην Πάτρα], συμφωνήθηκαν τα εξής: 1) να ολοκληρώσει ο Ε.Λ.Α.Σ. τον κατάλογο όσων έχει συλλάβει, από τις 4 Οκτωβρίου, και να εξετάσει ο Άρης τις παραβιάσεις των διαταγών του Συμμαχικού Στρατηγείου· 2) να σταματήσει ο Άρης τις απόπειρες ιδιοποίησης της περιουσίας των Ταγμάτων Ασφαλείας, εν αναμονή σχετικής απόφασης της Κυβέρνησης· 3) να αποθαρρύνονται τα εμπρηστικά συνθήματα· 4) να συζητηθεί το ζήτημα της αστυνόμευσης με τον Κανελλόπουλο και στο μεταξύ η Αστυνομία να βρίσκεται υπό τις διαταγές του Jellicoe· 5) να παραπεμφθεί στον Scobie το ζήτημα των ταυτοτήτων των μελών του Ε.Λ.Α.Σ.· 6) να συντάξει ο Ε.Λ.Α.Σ. κατάλογο συνεργατών των Γερμανών, καθώς και κατασκόπων, και να τον υποβάλει στον Κανελλόπουλο και στον Jellicoe.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/8013, 23 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17214.

8/10/1944 4708

Ο Andrews τηλεγραφεί ότι κατά τη συνάντηση μεταξύ Davy και Άρη [στην Πάτρα], συμφωνήθηκε να επιστρέψει στην Ολυμπία το "Ανεξάρτητο Τάγμα της Ηλείας", [2 Ανεξάρτητο Τάγμα της ΙΙΙ Μεραρχίας του Ε.Λ.Α.Σ.], δύναμης 700 ανδρών, και να παραμείνει στην Πάτρα το 2 Τάγμα του 12 Συντάγματος. Επίσης, το Αρχηγείο της VIII Ταξιαρχίας να μετακινηθεί από την Κόρινθο στην Πάτρα και να αναλάβει τη διοίκηση των δυνάμεων στην παραλιακή ζώνη Κορίνθου - Κατάκωλου.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/8013, 23 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17214.

8/10/1944 4709

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι, λόγω της κατάστασης που έχει δημιουργήσει στη Δράμα ο Radeff, η ελληνική Κυβέρνηση δεν επιθυμεί να στείλει αντιπροσώπους της στην πόλη, εάν δεν υπάρξει διαβεβαίωση ότι οι Βούλγαροι δεν θα επέμβουν στις ελληνικές υποθέσεις. Ο Παπανδρέου πρόκειται, αμέσως, να ζητήσει από τη σοβιετική Κυβέρνηση να μην επέμβουν στα καθήκοντα των απεσταλμένων της οι βουλγαρικές δυνάμεις, που έχουν τεθεί υπό τις σοβιετικές διαταγές. Ο Eden, εξάλλου, διαβεβαίωσε τον Παπανδρέου ότι θα υποστηρίξει το

διάβημά του και θα πληροφορήσει τη σοβιετική Κυβέρνηση ότι ο αντιπρόσωπος της ελληνικής Κυβέρνησης θα συνοδεύεται από τον Βρετανό Συνταγματάρχη Keown-Boyd.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 74, most immediate, απόρρ., 8 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16273.

9/10/1944 4710

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. σκοτώνουν σε ενέδρα, στην περιοχή της Κοζάνης, τέσσερις Γερμανούς, συλλαμβάνουν οκτώ αιχμαλώτους και καταστρέφουν τέσσερα στρατιωτικά οχήματα.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

9/10/1944 4711

Δυνάμεις του Ζέρβα συγκρούονται με γερμανικά τμήματα στον Προφήτη Ηλία του νομού Πρέβεζας. Σκοτώνουν 13 στρατιώτες και τραυματίζουν έξι.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

9/10/1944 4712

Συμμαχικό απόσπασμα και τμήματα του Ε.Λ.Α.Σ. επιτίθενται εναντίον γερμανικής φάλαγγας κοντά στην Έδεσσα. Σκοτώνουν πέντε Γερμανούς και καταστρέφουν δύο στρατιωτικά οχήματα, καθώς και ένα πυροβόλο.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

9/10/1944 4713

Πραγματοποιείται συμμαχική αεροπορική επίθεση εναντίον συρμού με φορτίο πυρομαχικών, στην περιοχή του Πλαταμώνα. Ο συρμός υφίσταται καταστροφές, η έκταση των οποίων δεν είναι γνωστή.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

9/10/1944 4714

Σύμφωνα με το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ., αντάρτες του καταστρέφουν μία μηχανή σιδηροδρομικού συρμού και μία σιδηροδρομική γέφυρα κοντά στην Ειδομένη.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

9/10/1944 4715

Συμμαχικό απόσπασμα στήνει ενέδρα σε γερμανική φάλαγγα, στην περιοχή μεταξύ Άρνισσας και Έδεσσας, με αποτέλεσμα να προκληθούν καταστροφές, άγνωστης έκτασης, σε δύο στρατιωτικά οχήματα.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

9/10/1944 4716

Ο Scobie τηλεγραφεί στον Σαράφη ότι δεν σκοπεύει να χρησιμοποιήσει τις δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. στην Πελοπόννησο, για την εκτέλεση επιχειρήσεων ανατολικά της διώρυγας της Κορίνθου, καθώς, τυχόν επίθεση εναντίον των Γερμανών στην Αθήνα, θα προκαλούσε σκληρά αντίποινα και την καταστροφή απαραίτητων εγκαταστάσεων στην πόλη. Εξετάζει, ωστόσο, μελλοντικές επιχειρήσεις των δυνάμεων αυτών, για τις οποίες, εάν πραγματοποιηθούν, θα εφοδιασθεί ο Ε.Λ.Α.Σ. με τα αναγκαία όπλα και πυρομαχικά.

Scobie προς Σαράφη.
9 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

9/10/1944 4717

Ο Scobie τηλεγραφεί στον Σαράφη ότι έχουν δοθεί οδηγίες στους επικεφαλής των βρετανικών δυνάμεων στην Πελοπόννησο να φυλάσσουν τους κρατούμενους άνδρες των Ταγμάτων Ασφαλείας και να επιβάλλουν τους περιορισμούς της κυκλοφορίας και των διαδηλώσεων, από κοινού με τις δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. Επίσης σημειώνει ότι αναμένει ακόμη το διορισμό, εκ μέρους του Διοικητή της Πελοποννήσου, καθώς πρέπει να αντικατασταθεί ο Άρης, που ενεργεί πέραν των στρατιωτικών αρμοδιοτήτων του, παρεμβαίνοντας σε ζητήματα πολιτικής υφής, που αποτελούν αρμοδιότητα του Κανελλόπουλου.

Scobie προς Σαράφη.
9 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

9/10/1944 4718

Ο Scobie τηλεγραφεί στον Σαράφη ότι οι άνδρες των Ταγμάτων Ασφαλείας, που έχουν μεταφερθεί και κρατούνται στις Σπέτσες, ανήκουν στη δικαιοδοσία των Ηνωμένων Εθνών, καθώς είχαν εξοπλισθεί από τους Γερμανούς, και πρέπει να διασφαλισθεί η μελλοντική τους παράδοση στα Ηνωμένα Έθνη.

Scobie προς Σαράφη.
9 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16401.

9/10/1944 4719

Ο Sheppard τηλεγραφεί ότι ο Felmy, κατά τη συνάντηση που είχε με τον Θ. Σοφούλη, στις 4 ή στις 5 Οκτωβρίου, φάνηκε πρόθυμος να προχωρήσει στη σύναψη συμφωνίας για να εκκενωθεί η Αθήνα και να παραμείνει επαρκής γερμανική δύναμη αστυνόμευσης, μέχρι την άφιξη των βρετανικών δυνάμεων. Μετά τη συνάντηση, οι Σοφούλης, Τσάτσος, Ζέβγος και Μανουηλίδης, που επίσης επιθυμούν πολύ την εξέλιξη αυτή, έστειλαν στον Sheppard γραπτό αίτημά τους προς τον Scobie και την ελληνική Κυβέρνηση να συμφωνήσουν με τις γερμανικές προτάσεις. Ο Ζέβγος, εξάλλου, επιθυμούσε να συναντήσει αμέσως τον Felmy, για να συζητήσουν τις λεπτομέρειες, αλλά οι άλλοι τρεις τον απέτρεψαν. Ο ίδιος ο Sheppard τους είπε να μην προχωρήσουν σε οποιαδήποτε ενέργεια.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7991, 19 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17120.

9/10/1944 4720

Ο Sheppard τηλεγραφεί ότι, μετά από τη νύχτα της 8ης προς 9η Οκτωβρίου, στη συζήτηση με τον αντιπρόσωπο του Felmy, μέσω του Sandström, διαμορφώθηκαν οι εξής προτάσεις προς τον ανώτερο τού Felmy αξιωματικό και προς το Συμμαχικό Στρατηγείο: 1) οι διαπραγματεύσεις για τη γερμανική αποχώρηση θα διαρκέσουν 24 ώρες· 2) η Αθήνα θα παραδοθεί συμβολικά στους Βρετανούς· 3) στην πόλη θα παραμείνει φρουρά 100-300 οπλισμένων Γερμανών, οι οποίοι θα φέρουν στολές ιταλικές και θα συλληφθούν από τους Βρετανούς· 4) σε 72 ώρες θα υπογραφεί συμφωνία για την αποχώρηση των υπόλοιπων γερμανικών δυνάμεων· 5) οι εχθροπραξίες θα παύσουν μόνο στην περιοχή της Αθήνας· 6) γερμανική μάχιμη δύναμη 1000 ανδρών θα τηρεί την τάξη στην περιοχή, εκτός Πειραιά, Κηφισιάς και Φαλήρου, μέχρι τη λήξη της αποχώρησης των γερμανικών δυνάμεων· 7) δεν θα εκδηλωθεί επίθεση εναντίον της παραπάνω δύναμης, για 12 ώρες μετά την αποχώρησή της· 8) οι βρετανικές δυνάμεις θα σταματήσουν στα Μέγαρα, μέχρι τη λήξη της γερμανικής αποχώρησης· 9) οι Γερμανοί δεν θα

καταστρέψουν ιδιοκτησίες κρατικές ή ιδιωτικές, παρά μόνο συγκεκριμένες, γερμανικές στρατιωτικές εγκαταστάσεις· 10) τα αεροδρόμια θα χρησιμοποιηθούν για στρατιωτικούς σκοπούς, για το εσωτερικό της χώρας, μόνο 10 μέρες μετά την αποχώρηση των Γερμανών· 11) τα εναπομείναντα τρόφιμα και ο ρουχισμός θα παραδοθούν στον Ερυθρό Σταυρό.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7991, 19 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17120.

9/10/1944 4721

Ο Sheppard τηλεγραφεί ότι το δυσκολότερο σημείο των διαπραγματεύσεων με τον Felmy ήταν να συμφωνηθεί εάν η Αθήνα θα παραδοθεί στους Βρετανούς ή απλώς θα εκκενωθεί. Ο ίδιος επέμεινε να γίνει παράδοση της πόλης και υπερέβαλε τον αριθμό των βρετανικών στρατευμάτων στην Πελοπόννησο, εμφανίζοντάς τα να προχωρούν γοργά προς την Αθήνα. Ζητεί να υποστηριχθεί, με ραδιοφωνική ανακοίνωση, ότι αποβιβάσθηκαν στην Πάτρα νέες βρετανικές δυνάμεις και να του δοθεί άμεση απάντηση σχετικά με τις προτάσεις των Γερμανών.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7991, 19 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17120.

9/10/1944 4722

Η Force 133 σημειώνει ότι το δημοσίευμα στο "Νέο Δρόμο", της 7ης Οκτωβρίου, περί διακήρυξης του "John Morgan", αφορά ομιλία του Ταγματάρχη Mulgan, [Βρετανού αξιωματικού - συνδέσμου], που έγινε στη Θεσσαλία, προτού εκδοθεί η τελευταία οδηγία για τα Τάγματα Ασφαλείας. Η ομιλία αυτή χρησιμοποιήθηκε ευρέως από την προπαγάνδα του Ε.Α.Μ., αλλά δεν πρέπει να λαμβάνεται υπόψη.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7995, 19 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17120.

9/10/1944 4723

Η Force 133 ενημερώνει το 3 βρετανικό Σώμα Στρατού ότι, σύμφωνα με τηλεγράφημα του Σαράφη προς τον Scobie, ο Σπηλιωτόπουλος συνεργάζεται με την οργάνωση Χ και τα Τάγματα Ασφαλείας στην Αθήνα και τους παρέχει όπλα. Ο Σαράφης τόνισε ότι οι παραπάνω σχηματισμοί συνεργάσθηκαν και εξακολουθούν να συνεργάζονται με τους Γερμανούς. Επίσης ανέφερε ότι υπάρχουν πλη-

ροφορίες πως ο Σπηλιωτόπουλος συγκροτεί σύνταγμα από πρώην άνδρες των Ταγμάτων και ζήτησε να διαταχθεί να πειθαρχήσει στις διαταγές του Scobie, οι οποίες προήλθαν από τα συμφωνηθέντα στην Καζέρτα.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7995, 19 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17120.

9/10/1944 4724

Η Force 133 ενημερώνει το 3 βρετανικό Σώμα Στρατού ότι οι Γερμανοί, σύμφωνα με την Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ, αμφιβάλλουν εάν υπάρχει δυνατότητα διαπραγματεύσεων με το Συμμαχικό Στρατηγείο, μετά την παρέμβαση ανεύθυνων ατόμων στις σχετικές συζητήσεις. Συγκεκριμένα δύο Γερμανοί, ανεπίσημοι απεσταλμένοι, συζήτησαν με τον Ε. Τσιρονίκο, [Αντιπρόεδρο, Υπουργό Οικονομικών, Επισιτισμού, Γεωργίας, Εθνικής Οικονομίας και Εθνικής Προνοίας της Κυβέρνησης Αθηνών], και τον Δαμασκηνό. Εξάλλου, σταμάτησαν και οι διαπραγματεύσεις αντιπροσώπου του Felmy με τον Σπηλιωτόπουλο, διότι θεωρήθηκε ότι ο τελευταίος δεν γνώριζε τους όρους που πρέπει να τεθούν στις γερμανικές Αρχές Κατοχής.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7995, 19 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17120.

9/10/1944 4725

Η Force 133 ενημερώνει το 3 βρετανικό Σώμα Στρατού για το μήνυμα της Κοινής Διοικητικής Επιτροπής Ε.Α.Μ. - Ε.Ο.Κ. του Νομού Χανίων προς την ελληνική Κυβέρνηση. Η Επιτροπή χαιρετίζει την Κυβέρνηση, τίθεται στη διάθεσή της και ελπίζει σε ταχεία παρέμβασή της για την απελευθέρωση της Κρήτης. Τονίζει ότι ο πληθυσμός του νομού Χανίων βρίσκεται στα όρια της λιμοκτονίας, λόγω του αποκλεισμού του νησιού, κάνει έκκληση να αποσταλούν τρόφιμα και αναφέρει ότι όλη, σχεδόν, η παραλιακή περιοχή του νομού είναι ελεύθερη πλέον.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/8002, 20 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17120.

9/10/1944 4726

Η απελευθέρωση των νησιών του Αιγαίου βρίσκεται σε εξέλιξη: οι Γερμανοί συγκεντρώνουν τις φρουρές των μικρών νησιών στη Λέρο, η μισή ανατολική Κρήτη είναι ελεύθερη και στη Ρόδο παραμένουν μόνο 1200 στρατιώτες. Οι Γερ-

μανοί αποχωρούν όσο γρηγορότερα μπορούν, αλλά έχουν έλλειψη μεταφορικών μέσων.

Sir M. D. Peterson (Πρεσβευτής Βρετανίας στην Άγκυρα) προς F.O.
Τηλ. 1765, 9 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16219.

9/10/1944 4727

Ο Macmillan συναντάται, κατόπιν προτροπής του Churchill, με τον Παπανδρέου. Ο Παπανδρέου τονίζει ότι δεν είναι μόνο δίκαιο, αλλά έχει και ζωτική σημασία για τη Βρετανία να υποστηρίξει με όλες της τις δυνάμεις την Ελλάδα. Υπογραμμίζει ότι το κύρος της ελληνικής Κυβέρνησης θα αποδυναμωθεί, εάν η βρετανική Κυβέρνηση δεν πείσει τη σοβιετική να διατάξει τους Βουλγάρους να αποχωρήσουν από τη Θράκη. Επίσης, ότι βρετανικά στρατεύματα πρέπει να αποβιβασθούν στην Ελλάδα, προτού ολοκληρωθεί η εκκένωσή της από τους Γερμανούς. Προτείνει, τέλος, να ορισθεί Αντιβασιλιάς για τις πρώτες εβδομάδες της Απελευθέρωσης.

Macmillan προς Eden (Μόσχα).
Τηλ. 29, immediate, άκρως απόρρ., 10 Οκτ. 1944. F.O.371/43717/R16260.

9/10/1944 4728

Ο Leeper πληροφορεί τον Eden ότι οι σχέσεις μεταξύ των μελών της ελληνικής Κυβέρνησης στην Ιταλία είναι πλέον καλές, καθώς έχει εκλείψει η αρχική καχυποψία των νέων υπουργών. Όλοι οι υπουργοί συμφωνούν ότι ο Γεώργιος Β΄ δεν πρέπει να επιστρέψει στην Ελλάδα προτού διενεργηθεί δημοψήφισμα.

Leeper προς Eden.
Αριθ. 6, εμπιστ., 9 Οκτ. 1944. F.O.371/43735/R16928.

9/10/1944 4729

Ο Θ. Τσάτσος και ο Ζέβγος συναντώνται με τον Σπηλιωτόπουλο. Τα αποτελέσματα της συνάντησης είναι ικανοποιητικά.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 77, immediate, απόρρ., 10 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16220.

9/10/1944 4730

Βρετανικά στρατεύματα εισέρχονται στην Πάτρα.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 78, important, 10 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16259.

9/10/1944 4731

Το F.O. τηλεγραφεί στον Leeper ότι είναι αναπόφευκτο να καθυστερήσει η συμφωνία με τις σοβιετικές αρχές στη Μόσχα, [για την αποχώρηση των βουλγαρικών δυνάμεων από τα ελληνικά εδάφη], και προτείνει να κατευθυνθεί αμέσως ο Keown-Boyd στη Θράκη, πριν από την άφιξη των αντιπροσώπων της ελληνικής Κυβέρνησης, ώστε να εξετάσει την κατάσταση, και ειδικότερα τη θέση στην οποία βρίσκεται ο Kitcat.

F.O. προς Leeper.
Τηλ. 78, most immediate, απόρρ., 9 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16273.

10/10/1944 4732

Ο Sargent, απαντώντας σε σχετικό αίτημα της ελληνικής Κυβέρνησης που διαβίβασε ο Αγνίδης στον Eden, τονίζει ότι ο Λαμπριανίδης, που έφθασε στην Ιταλία, θα ξεκινήσει το συντομότερο για τη Θράκη. Σημειώνει ότι, όπως τον ενημέρωσε η ίδια η ελληνική Κυβέρνηση, ο Λαμπριανίδης θα συνοδεύεται από τον Πορφυρογένη.

Sargent προς Αγνίδη.
10 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16189.

10/10/1944 4733

Ο Wilson απευθύνει διακήρυξη προς τον ελληνικό λαό, μέσω εκπομπής της Ελληνικής Υπηρεσίας του B.B.C. Τονίζει ότι ο εχθρός στην Ελλάδα υποχρεώνεται να υποχωρήσει και υφίσταται νυχθημερόν τις συνδυασμένες επιθέσεις των ηρωικών ανταρτών και των βρετανικών στρατευμάτων. Η Ελλάδα, που υπέφερε τόσα, δίχως ποτέ να παύσει να αγωνίζεται, αποτινάσσει το ζυγό, με τη βοήθεια των φίλων της. Η συμβολή της ελληνικής Αντίστασης στο συμμαχικό αγώνα δεν θα λησμονηθεί ποτέ. Καλεί τους Έλληνες, ενωμένους, να δώσουν την τελική μάχη με την Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας και τους στρατιωτικούς τους ηγέτες, έχοντας τη Βρετανία στο πλευρό τους.

Wilson.
10 Οκτ. 1944. F.O.371/43708/R16336.

10/10/1944 4734

Δυνάμεις του Ζέρβα αποβιβάζονται στην Κέρκυρα και καταλαμβάνουν την πόλη. Συλλαμβάνονται 100 Γερμανοί αιχμάλωτοι.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

10/10/1944 4735

Μεταδίδεται ότι συμμαχικό απόσπασμα και αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. προκάλεσαν καταστροφές σε δύο οδικές γέφυρες και δύο στρατιωτικά γερμανικά οχήματα, κατά τη διάρκεια επιχειρήσεων στη βορειοδυτική Μακεδονία, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν κατά τις 8 Οκτωβρίου περίπου.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

10/10/1944 4736

Σύμφωνα με το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ., αντάρτες του επιτίθενται εναντίον γερμανικής φάλαγγας, μεταξύ Βόλου και Ζαγοράς, και σκοτώνουν 15 Γερμανούς.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

10/10/1944 4737

Σύμφωνα με το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ., αντάρτες του επιτίθενται εναντίον γερμανικής φάλαγγας, κοντά στο Βελεστίνο, και σκοτώνουν 300 Γερμανούς.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

10/10/1944 4738

Αντάρτες του Ζέρβα σκοτώνουν τρεις Γερμανούς σε μάχη στο Ελληνικό.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

10/10/1944 4739

Σύμφωνα με το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ., αντάρτες του συγκρούονται στην Κρύα Βρύση με δύναμη Γερμανών και Ταγμάτων Ασφαλείας. Οι απώλειες του εχθρού

είναι οκτώ Γερμανοί και 50 άνδρες των Ταγμάτων νεκροί, καθώς και 250 άνδρες των Ταγμάτων αιχμάλωτοι.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

10/10/1944 4740

Ο Laskey επισημαίνει στον Ρωμανό ότι, καθώς βρετανικά στρατεύματα εκτελούν, ήδη, επιχειρήσεις στην Ελλάδα, το ζήτημα των Β.Μ.Α. θα πρέπει, πλέον, να ρυθμισθεί άμεσα.

Laskey προς Ρωμανό.
Αριθ. 429/19, 10 Οκτ. 1944. F.O.371/43723/R15525.

10/10/1944 4741

Ο Barnes τηλεγράφησε ότι, τυχόν εκκένωση της Λευκάδας από τον Ε.Δ.Ε.Σ., θα δημιουργούσε σημαντικά προβλήματα. Μόλις τον περασμένο Ιούλιο, ο πληθυσμός του νησιού υποχρέωσε τον Ε.Λ.Α.Σ. να το εγκαταλείψει, ενώ επικρατεί τάξη υπό τον Ζέρβα, ο οποίος, όπως και οι Σύμμαχοι, υποστηρίζεται ομόθυμα. Η ισχυρή πλειοψηφία των κατοίκων είναι φιλοβασιλική. Επίσης 2.000 περίπου πρόσφυγες, από τις περιοχές υπό τον Ε.Λ.Α.Σ., έχουν καταφύγει στη Λευκάδα, όπου δεν υπάρχουν δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7995, 19 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17120.

10/10/1944 4742

Οι δύο Βρετανοί αξιωματικοί - σύνδεσμοι, που μετέβησαν στη Λευκάδα, ανέφεραν [στον Barnes] ότι ο Ζέρβας είναι πρόθυμος να θέσει τις μονάδες του, που βρίσκονται στο νησί, υπό τις διαταγές του Ε.Λ.Α.Σ., για την εκτέλεση επιχειρήσεων εναντίον των Γερμανών, όπως και οι μονάδες του Ε.Λ.Α.Σ. στη βόρεια Ήπειρο έχουν τεθεί υπό τις διαταγές του ιδίου. Επισημαίνει, ωστόσο, ότι η τυχόν μεταφορά δυνάμεων του Ε.Λ.Α.Σ. στη Λευκάδα δεν καλύπτει οποιουσδήποτε επιχειρησιακούς στόχους, καθώς δεν βρίσκονται Γερμανοί στο νησί. Ο Barnes, που τηλεγραφεί τα παραπάνω, θεωρεί ότι ο Ζέρβας απλώς υποκρίνεται.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7995, 19 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17120.

10/10/1944 4743

Ο Barnes ανέφερε ότι καμία δύναμη Ταγμάτων Ασφαλείας δεν βρέθηκε ποτέ στη Λευκάδα.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7995, 19 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17120.

10/10/1944 4744

Η Force 133 ενημερώνει το 3 βρετανικό Σώμα Στρατού ότι ο Σαράφης απηύθυνε εκ νέου εντολή προς τους επικεφαλής του Ε.Α.Μ. στη Δράμα, ζητώντας να αποσύρουν τα μέτρα περιορισμού των μελών της Σ.Σ.Α. στην πόλη. Επίσης ζήτησε εξηγήσεις για την απαγόρευση που επέβαλαν στους δημοσιογράφους, που επισκέφθηκαν τη Δράμα από τη Σόφια, να έλθουν σε επαφή με τη Σ.Σ.Α. Τέλος απαγόρευσε οποιαδήποτε σύγκρουση του Ε.Λ.Α.Σ. με τον Τσαούς Αντών, εφόσον δεν επιτίθεται ο ίδιος, και προειδοποιεί ότι, εάν δεν εκτελεσθούν οι διαταγές του, το Γενικό Στρατηγείο του Ε.Λ.Α.Σ. θα λάβει αυστηρά μέτρα.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/8002, 20 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17120.

10/10/1944 4745

Η Force 133 τηλεγραφεί στο 3 βρετανικό Σώμα Στρατού ότι ο Felmy συμφωνεί, σε γενικές γραμμές, με τις προτάσεις, που διαμορφώθηκαν στις 9 Οκτωβρίου, σχετικά με τη γερμανική αποχώρηση. Οι προτάσεις αυτές έχουν, μάλλον, διαβιβασθεί στο Βερολίνο, το οποίο, κατά πάσα πιθανότητα, θα τις αποδεχθεί. Ο Sheppard, που ανέφερε τα παραπάνω, θεωρεί ότι δεν υπάρχει πιθανότητα να επιτευχθεί πλήρης παράδοση των Γερμανών. Η Force 133 θεωρεί ότι είναι η τελευταία ευκαιρία να υπάρξει διακανονισμός με τους Γερμανούς, για την άφιξη των βρετανικών δυνάμεων και την αποφυγή καταστροφών.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/8002, 20 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17120.

10/10/1944 4746

Ο Sheppard τηλεγραφεί ότι επήλθε στρατιωτική συμφωνία μεταξύ του Σπηλιωτόπουλου και του Κατσώτα, με εξαίρετα αποτελέσματα.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/8013, 23 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17214.

10/10/1944 4747

Ο Ζέβγος, σύμφωνα με τηλεγράφημα του Sheppard, υποστηρίζει ανοικτά ότι ο Ε.Λ.Α.Σ. της Αθήνας πρέπει να χρησιμοποιηθεί ως αστυνομεύουσα δύναμη, σε μεγάλη κλίμακα. Το τμήμα αυτό του Ε.Λ.Α.Σ. είναι κατάλληλο για την αστυνόμευση, καθώς αποτελεί τακτικό στρατιωτικό σώμα και όχι ανταρτική ομάδα, και αποτελεί, ως εκ τούτου, τμήμα του Εθνικού Στρατού.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/8013, 23 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17214.

10/10/1944 4748

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος, που βρίσκεται κοντά στην Ηγουμενίτσα, τηλεγραφεί ότι οι Ε.Ο.Ε.Α. απελευθέρωσαν το βόρειο τμήμα της Κέρκυρας. Οι δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ., οι οποίες βρίσκονται στο νότιο τμήμα του νησιού, συμφώνησαν να πειθαρχήσουν στις διαταγές του Ζέρβα. Ο ίδιος ο σύνδεσμος πρόκειται να μεταβεί στην Κέρκυρα, μετά από πρόσκληση των Ε.Ο.Ε.Α.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/8013, 23 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17214.

10/10/1944 4749

Οι δυνάμεις του Ζέρβα καταλαμβάνουν την Κέρκυρα και γίνονται δεκτές από τον πληθυσμό με ενθουσιασμό. Στο νησί επικρατεί απόλυτη τάξη, ενώ έχουν συλληφθεί 100 Γερμανοί και Ιταλοί. (Τα παραπάνω τηλεγραφεί ο Ζέρβας στις 12 Οκτωβρίου).

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/8013, 23 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17214.

10/10/1944 4750

Ο Σαράφης τονίζει στον Παπανδρέου και στον Διοικητή της Force 140 ότι είναι απολύτως ψευδείς και αβάσιμες οι φήμες, περί συμφωνίας μεταξύ Ε.Α.Μ. και βουλγαρικών στρατευμάτων στη Μακεδονία,. Αντιθέτως, όπως επισημαίνει, τα βουλγαρικά στρατεύματα παραμένουν στη γραμμή του Στρυμόνα, με τη δικαιολογία ότι υπακούουν σε διαταγές των Συμμάχων και Βούλγαροι επιτίθενται εναντίον του Ε.Λ.Α.Σ., ισχυριζόμενοι ότι ενεργούν βάσει διαταγών του Micklethwaite. Ζητεί να διαταχθεί η παύση των επιθέσεων από τους Βουλγάρους και τον Τσαούς Αντών, που συνεργάζεται μαζί τους.

Σαράφης προς Παπανδρέου, Διοικητή Force 140.
10 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17346.

10/10/1944 4751

Αναφέρεται ότι τα αγροτικά ζώα στη Χίο έχουν μειωθεί κατά πολύ, σε σχέση με το 1939. Συγκεκριμένα τα άλογα έχουν μειωθεί κατά 61%, τα μουλάρια κατά 78,40%, τα γαϊδούρια κατά 59%, τα πρόβατα κατά 31%, τα κατσίκια κατά 51%, οι χοίροι κατά 92% και τα πουλερικά κατά 72%.

Αρχηγείο A.M.L. Progress Report αριθ. 1, 15 Οκτ. - 10 Νοεμ. 1944.
Νοεμ. 1944. F.O.371/43722/R21870.

10/10/1944 4752

Ο Macmillan τηλεγραφεί στον Eden, στη Μόσχα, ότι θα μπορούσε να αναφέρει στη σοβιετική Κυβέρνηση πως, αν και δικαιολογημένα θεωρεί ότι πρέπει να χρησιμοποιήσει τα βουλγαρικά στρατεύματα στο μέτωπο προς τη Θεσσαλονίκη, για την κάλυψη των δικών της δυνάμεων, το γεγονός αυτό δεν σημαίνει πως η ελληνική Κυβέρνηση δεν θα πρέπει να αναλάβει την πολιτική διοίκηση όλων των περιοχών, εκτός όσων επηρεάζονται άμεσα από τις επιχειρήσεις. Εξάλλου, βάσει των όρων της ανακωχής [με τη Βουλγαρία], τα καθήκοντα και οι κινήσεις των βουλγαρικών στρατευμάτων, που εκτελούν επιχειρήσεις υπό τις σοβιετικές διαταγές σε ελληνικό έδαφος, πρέπει να διαβιβάζονται στους αντιπροσώπους της ελληνικής Κυβέρνησης και στον Keown-Boyd, αμέσως μόλις αφιχθούν στην περιοχή.

Macmillan προς Μόσχα.
Τηλ. 30, immediate, 10 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16274.

10/10/1944 4753

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι ο Ε.Λ.Α.Σ. ισχυρίζεται πως κατέχει τη Βόνιτσα, τη Νιγρίτα, όλη τη Χαλκιδική, την Καβάλα και την Κομοτηνή.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 58 Saving, 10 Οκτ. 1944. F.O.371/43705/R16704.

10/10/1944 4754

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι ο Μαμόπουλος αναχώρησε αεροπορικώς για την Πάτρα, στις 8 Οκτωβρίου, και θα πρέπει να έχει πλέον φθάσει εκεί. Επισημαίνει ότι οι ισορροπίες στην πόλη είναι εξαιρετικά λεπτές, καθώς το λανθάνον

κοινό αίσθημα είναι υπέρ του Κανελλόπουλου και των Βρετανών, αλλά όλες οι δημόσιες εκδηλώσεις γίνονται υπέρ του Άρη και του Ε.Α.Μ. Ο ίδιος ο Κανελλόπουλος, εξάλλου, άτομο αδυνάτου χαρακτήρα, έχει εντυπωσιασθεί από την ισχύ του Ε.Α.Μ. και, μάλλον, βρίσκεται υπό την επιρροή του Άρη.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 78, important, 10 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16259.

10/10/1944 4755

Η ελληνική Κυβέρνηση αποφάσισε να αφεθούν ελεύθεροι όλοι, στρατιωτικοί και μη, όσοι έχουν εγκλεισθεί σε στρατόπεδα στην Αίγυπτο ή αλλού στη Μέση Ανατολή. Το μέτρο περιλαμβάνει και εκείνους που κρατούνται μετά τις στάσεις του Απριλίου, εκτός από όσους καταδικάσθηκαν σε ποινές φυλάκισης από το στρατοδικείο. Η κυβερνητική αυτή απόφαση θα δημοσιοποιηθεί, μόλις ολοκληρωθούν οι σχετικές λεπτομερείς ρυθμίσεις, σε συνεργασία και με τις βρετανικές αρχές στη Μέση Ανατολή.

F.O. προς Halifax.
Τηλ. 8904, 10 Οκτ. 1944. F.O.371/43717/R16003.

11/10/1944 4756

Ελληνική ομάδα δολιοφθορών βυθίζει στο λιμάνι του Πειραιά το πλοίο "Knudsen".

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

11/10/1944 4757

Σύμφωνα με το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ., αντάρτες του επιτίθενται εναντίον γερμανικής φάλαγγας, μεταξύ Έδεσσας και Φλώρινας, και σκοτώνουν 67 Γερμανούς.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

11/10/1944 4758

Η Force 140 διαβιβάζει στον Σαράφη την επιθυμία του Scobie να χρησιμοποιήσει, με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, εναντίον του εχθρού, τις ένοπλες μονάδες του Μ. Παπαδόπουλου, [(Μιχαήλ Αγά ή Μιχάλαγα) Γενικού Αρχηγού του Ε.Ε.Σ.], καθώς βρίσκονται στον επιχειρησιακό χώρο [του Ε.Λ.Α.Σ.] και, ως εκ

τούτου, πρέπει να υπαχθούν στις διαταγές του ίδιου του Σαράφη. Φαίνεται ότι οι μονάδες αυτές, που αριθμούν 8.000 άνδρες, έχουν συγκροτήσει επιτροπή υπό τον Υπολοχαγό Λ. Ιωαννίδη, [Στρατιωτικό Διοικητή του Ε.Ε.Σ.], και συμφώνησαν να τεθούν στη διάθεση της Κυβέρνησης και του Συμμαχικού Στρατηγείου.

Force 140 προς Σαράφη.
11 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16924.

11/10/1944 4759

Ο Sheppard τηλεγραφεί ότι το Βερολίνο συμφωνεί με τις προτάσεις του Felmy και προτείνει, εκ νέου, να χαρακτηρισθεί ανοχύρωτη πόλη η Αθήνα, να μην καταστραφεί κρατική περιουσία, να μην περιληφθούν ο Πειραιάς και το Φάληρο στη συμφωνία, αλλά να γίνει ξεχωριστή διαπραγμάτευση για τις περιοχές αυτές. Ωστόσο, δεν αναφέρεται στο ζήτημα των αεροδρομίων. Ο Sandström θεωρεί ότι τα παραπάνω βασίζονται στο γεγονός ότι η γερμανική αποχώρηση έχει, ουσιαστικά, ολοκληρωθεί και οι Γερμανοί γνωρίζουν την αδυναμία των βρετανικών δυνάμεων στην Πελοπόννησο.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/8002, 20 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17120.

11/10/1944 4760

Ο Sheppard τηλεγραφεί ότι ο Felmy πληροφόρησε τον Ακρίτα, με επίσημη επιστολή, ότι θα έχει ανακηρύξει την Αθήνα ανοχύρωτη πόλη, μέχρι τις 11.00 το πρωί της 12ης Οκτωβρίου και δεν θα προχωρήσει σε καταστροφές στην πόλη. Ο Πειραιάς, ωστόσο, θα παραμείνει υπό γερμανική κατοχή και θα καταστραφούν οι λιμενικές εγκαταστάσεις και οι εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος, εκτός εάν οι Βρετανοί, που, όπως επισημαίνει, δεν έχουν λάβει τον κόπο, μέχρι σήμερα, να απαντήσουν στις προτάσεις του, δεχθούν να διαπραγματευθούν μαζί του.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/8002, 20 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17120.

11/10/1944 4761

Ο Sheppard τηλεγραφεί ότι μετά τη λήψη της επιστολής του Felmy από τον Ακρίτα, οι τρεις «υπουργοί», [Θ. Τσάτσος, Ζέβγος και Μανουηλίδης], καθώς και ο Σπηλιωτόπουλος, του ζήτησαν να εκλιπαρήσει τον Scobie να σώσει το λιμάνι του Πειραιά. Ο Sheppard θεωρεί ότι οι Γερμανοί θα ζητήσουν να μη γίνει

στρατιωτική χρήση των λιμενικών εγκαταστάσεων, για κάποιο μικρό χρονικό διάστημα.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/8002, 20 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17120.

11/10/1944 4762

Ο Ζέρβας διαμηνύει ότι θα πειθαρχήσει στην απόφαση να μεταφερθεί ο στρατιωτικός έλεγχος της Λευκάδας στον Ε.Λ.Α.Σ. Τονίζει, ωστόσο, ότι η απόφαση αυτή τραυματίζει βαθιά τα εθνικά αισθήματα των κατοίκων, αλλά και των Ε.Ο.Ε.Α. Οι κάτοικοι, όλοι δημοκράτες και βασιλικοί, έχουν ήδη εξαπατηθεί από τον Ε.Λ.Α.Σ., που είχε εισβάλει στο νησί κατά το παρελθόν. Τονίζει ότι είναι δίκαιο η Λευκάδα, η οποία αποτελούσε από χρόνια ενιαία διοικητική περιφέρεια με την Πρέβεζα, να παραμείνει υπό τον έλεγχο των δικών του δυνάμεων, καθώς, εξάλλου, ο Ε.Λ.Α.Σ. δεν θα χρειασθεί να αναλάβει επιχειρήσεις στη δυτική Στερεά Ελλάδα, η οποία έχει ήδη απελευθερωθεί.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/8013, 23 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17214.

11/10/1944 4763

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στη Λευκάδα ανέφερε ότι οι κάτοικοι υποδέχθηκαν με ενθουσιασμό τις δυνάμεις του Ζέρβα, που έχει υπό τις διαταγές του ο Συνταγματάρχης Μαραγκός, [Διοικητής 25 Συντάγματος Πεζικού των Ε.Ο.Ε.Α.], και δεν υπήρξε οποιαδήποτε αντίσταση εναντίον τους. Ο Μαραγκός διαθέτει 1000 αντάρτες, οι μισοί από τους οποίους είναι οπλισμένοι.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/8013, 23 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17214.

11/10/1944 4764

Η γερμανική φρουρά στην Κρήτη αριθμεί 13.000 άνδρες περίπου. Καθώς φαίνεται ότι οι Γερμανοί δεν θα μπορέσουν να μεταφέρουν, πλέον, παρά μόνο μικρό αριθμό ανδρών από αέρος, κρίνεται ορθό να διατηρηθεί η επαφή, που ήδη υπάρχει, με Γερμανό Συνταγματάρχη, στον οποίο θα προταθεί η άνευ όρων παράδοση των γερμανικών δυνάμεων.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/8015, 24 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17346.

11/10/1944 4765

Ο Ε.Ε.Σ. θεωρείται μία από τις ελάσσονες ομάδες που συγκροτούν τη βασιλική και εθνικιστική ένωση του Π.Α.Σ. Ο ισχυρισμός του Ζέρβα ότι αποτελεί μονάδα του ελληνικού Εθνικού Στρατού εγείρει, ωστόσο, σοβαρά πολιτικά προβλήματα, καθώς, παρά τα διακηρυχθέντα φιλοβρετανικά του αισθήματα, ο Ε.Ε.Σ. έχει αποδειχθεί ότι συνεργάζεται πρόθυμα με τους Γερμανούς. Βρίσκεται σε χρόνια διαμάχη με το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. και φέρει άμεση ευθύνη για τον θάνατο δύο Βρετανών στρατιωτών, καθώς και για την παρεμπόδιση συμμαχικών επιχειρήσεων εναντίον των Γερμανών.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/8018, 25 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17346.

11/10/1944 4766

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι, καθώς η εκτέλεση της Επιχείρησης MANNA έχει ορισθεί για τις 15 Οκτωβρίου, ο ίδιος και η ελληνική Κυβέρνηση πρέπει να αναχωρήσουν για το Taranto στις 12 του μηνός.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 82, immediate, άκρως απόρρ., 11 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16324.

11/10/1944 4767

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι ο Παπανδρέου ακύρωσε την επίσκεψή στην Πάτρα, που επρόκειτο να πραγματοποιήσει από τις 11 μέχρι τις 13 Οκτωβρίου. Ο Wilson είχε προτείνει στον Παπανδρέου η επίσκεψη να είναι μονοήμερη, για να επιστρέψει εγκαίρως στο Taranto ή, σε περίπτωση κακοκαιρίας, να μεταβεί κατευθείαν στην Αθήνα, αλλά ο Παπανδρέου θεώρησε ανεπαρκές το χρονικό αυτό περιθώριο. Ο Leeper δεν θεωρούσε ότι η επίσκεψη έπρεπε να πραγματοποιηθεί, καθώς εάν παρέμενε ο Παπανδρέου για μικρό, μόνο, χρονικό διάστημα στην Πάτρα, θα δημιουργούσε την εντύπωση ότι φοβάται. Εξάλλου, ο καιρός ήταν κακός και θα ήταν επικίνδυνο να αποκοπεί ο Παπανδρέου από την Κυβέρνηση και να εισέλθει μόνος στην Αθήνα, όπως ανέφερε και στον ίδιο. Λυπάται που δεν κατέστη δυνατό να μεταβεί ο Έλληνας Πρωθυπουργός στην Πάτρα, αλλά τονίζει ότι βασικός στόχος παραμένει η Αθήνα και τίποτα δεν θα πρέπει να θέσει σε κίνδυνο τα σχέδια που έχουν γίνει για την πόλη αυτή. Ο ίδιος θα βρίσκεται εκεί στις 17 Οκτωβρίου.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 82, immediate, άκρως απόρρ., 11 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16324.

11/10/1944 4768

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O. ότι οι εξελίξεις στην Πάτρα αποδεικνύουν πως η παρουσία βρετανικών στρατευμάτων είναι απαραίτητη, για να μην τρομοκρατείται το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού από τους ενόπλους του Ε.Λ.Α.Σ. Θα εδημιουργείτο κακό προηγούμενο, σε περίπτωση που ο Άρης επιτύγχανε να γελοιοποίησει την εκτελεστική εξουσία της ελληνικής Κυβέρνησης και τις αρμοδιότητες του Scobie στην πόλη αυτή. Το Ε.Α.Μ. θα εξακολουθήσει να συνεργάζεται με την Κυβέρνηση, όσο υφίσταται ευρεία παρουσία βρετανικών δυνάμεων, η οποία μπορεί να εξασφαλισθεί για την Αθήνα, αλλά όχι και για την Πελοπόννησο.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 84, important, απόρρ., 11 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16325.

11 - 12/10/1944 4769

Συμμαχικό απόσπασμα καταστρέφει δύο οδικές γέφυρες κοντά στο Λυκούδι, κατά τη διάρκεια της νύκτας της 11ης προς 12η Οκτωβρίου.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

12/10/1944 4770

Το P.W.E. δίνει οδηγίες στην Ελληνική Υπηρεσία του B.B.C. να μεταδίδει [μόνο] τα ψύχραιμα βρετανικά ανακοινωθέντα σχετικά με τα γεγονότα στην Ελλάδα. Επίσης, να τονίζει την ικανοποίηση των Βρετανών για την τήρηση της τάξης στις απελευθερωμένες περιοχές, αποφεύγοντας, ωστόσο, να δημιουργεί την εντύπωση ότι έχουν εκλείψει όλοι οι κίνδυνοι αδελφοκτόνου σύγκρουσης.

P.W.E. Weekly Directive 13-19 Οκτ. 1944.
12 Οκτ. 1944. F.O.371/43708/R17191.

12/10/1944 4771

Οι Γερμανοί υποστέλλουν τη σημαία τους από την Ακρόπολη στις 9.45΄ το πρωί της 12ης Οκτωβρίου, ενώ την ίδια στιγμή καταθέτουν στεφάνι στο μνημείο του Αγνώστου Στρατιώτη και ο Felmy δηλώνει ότι τα στρατεύματά τους αποσύρονται από την Αθήνα, που έχει κηρυχθεί ανοχύρωτη πόλη. Η Αθήνα κατακλύζεται από ελληνικές και συμμαχικές σημαίες και οι τελευταίοι Γερμανοί αποχωρούν, ενώ το πλήθος παραληρεί. Οι αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. εισέρχονται στην πόλη, αφού έχει ολοκληρωθεί η αποχώρηση των γερμανικών

δυνάμεων και παραμένουν μόνον 200 Γερμανοί. Δεν σημειώνονται εμφανείς αναταραχές, οι αντιστασιακές οργανώσεις φαίνεται ότι είναι αδελφωμένες και ο κόσμος αναμένει να υποδεχθεί τους Συμμάχους.

Warner προς Laskey.
Απόρρ., 19 Οκτ. 1944. F.O.371/43783/R17345.
Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7978, 15 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16803.

12/10/1944 4772

Σύμφωνα με τηλεγραφήματα του Sheppard, οι Γερμανοί εκκενώνουν την Αθήνα στις 11.00 της 12ης Οκτωβρίου και τον Πειραιά στις 22.00, όπου προηγουμένως, μεταξύ 16.00 και 20.00 είχαν προκαλέσει καταστροφές στις λιμενικές εγκαταστάσεις. Ο Sheppard, που υπήρξε αυτόπτης μάρτυρας των γεγονότων στο λιμάνι, σημειώνει ότι η καταστροφή στις προκυμαίες φαίνεται πλήρης και υπάρχουν πληροφορίες ότι καταστράφηκαν και αποθήκες καυσίμων. Το εργοστάσιο παραγωγής ηλεκτρικού [στο Κερατσίνι] είναι ασφαλές.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7978, 15 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16803.
Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/8013, 23 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17214.

12/10/1944 4773

Ο Sheppard περιοδεύει τη νύχτα της 12ης Οκτωβρίου στα περίχωρα της Αθήνας, όπου επισκέπτεται και τα "προπύργια" του Ε.Α.Μ. Διαπιστώνει ότι επικρατεί απόλυτη ησυχία παντού, οι δρόμοι είναι σχεδόν άδειοι, ενώ ο Ε.Λ.Α.Σ. και οι άλλες οργανώσεις περιπολούν με τάξη.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7978, 15 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16803.

12/10/1944 4774

Ο Sheppard τηλεγραφεί ότι υπολογίζεται πως στον Πειραιά έχουν μείνει 50 - 80 Γερμανοί, οι οποίοι ίσως ανατινάξουν μέρος των λιμενικών εγκαταστάσεων. Η είσοδος του λιμανιού παραμένει ελεύθερη, παρά τις γερμανικές προσπάθειες και χάρη σε ελληνικές ενέργειες.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/8013, 23 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17214.

12/10/1944 4775

Ο Sheppard τηλεγραφεί ότι οι βρετανικές δυνάμεις πρέπει να αφιχθούν στην Αθήνα το συντομότερο δυνατό, καθώς επικρατεί τάξη στην πόλη, αλλά είναι προφανές ότι η Αστυνομία δεν μπορεί ή δεν θα θέλει να αντιμετωπίσει το Ε.Α.Μ., εάν υπάρξει ανάγκη. Ήδη δωδεκαμελής βρετανική ομάδα βρίσκεται έξω από την πόλη και αναμένονται 120 επιπλέον άνδρες, τα μεσάνυχτα. Ο ίδιος θα οδηγήσει το σύνολο της ομάδας αυτής, στις 13 Οκτωβρίου, στο κέντρο της Αθήνας.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/8013, 23 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17214.

12/10/1944 4776

Η ομάδα Headsman ζητεί να παύσει η καταδίωξή της από τον Ε.Λ.Α.Σ. Αναφέρει, χαρακτηριστικά, ότι ένοπλοι του Ε.Λ.Α.Σ. συνέλαβαν, κατά τη διάρκεια της ημέρας της 12ης Οκτωβρίου, στο κέντρο της Αθήνας, ένα μέλος της και του αφαίρεσαν τη μοτοσυκλέτα με την οποία εκινείτο. Ακολούθως το άφησαν ελεύθερο, κατακρατώντας τη μοτοσυκλέτα, παρά τις διαμαρτυρίες του ότι ανήκε στη Σ.Σ.Α. Εξάλλου, στις 10 Οκτωβρίου, το Ε.Α.Μ. συνέλαβε άλλο μέλος της ομάδας, το κακοποίησε και το τραυμάτισε, προτού το αφήσει ελεύθερο. Επίσης αφήρπασε υλικό από στις αποθήκες της ομάδας στον Κολωνό.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/8013, 23 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17214.

12/10/1944 4777

Ο Σπηλιωτόπουλος διαμηνύει στον Στρατηγό Βεντήρη ότι οι Γερμανοί εγκαταλείπουν την Αθήνα, την οποία έχουν ήδη χαρακτηρίσει ανοχύρωτη πόλη. Μικρό γερμανικό απόσπασμα παραμένει στον Πειραιά, για να εκτελέσει καταστροφές. Η γερμανική δύναμη στην Αττική αποτελείται από 2.000 άνδρες, αλλά μειώνεται συνεχώς. Ο ίδιος έχει ήδη διατάξει να αφοπλισθούν τα Τάγματα Ασφαλείας, μετά τη γερμανική υποχώρηση, και πρόκειται να αναλάβει την ευθύνη της διοίκησης της πόλης, από κοινού με τους τρεις υπουργούς.

Σπηλιωτόπουλος προς Κ. Βεντήρη.
12 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17214.

12/10/1944 4778

Ο Sheppard τηλεγραφεί ότι τα Τάγματα Ασφαλείας αποσύρθηκαν στο Γουδί, νωρίς το πρωί της 12ης Οκτωβρίου.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/8013, 23 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17214.

12/10/1944 4779

Στην Ακρόπολη κυματίζει η ελληνική σημαία και ο Πειραιάς είναι ελεύθερος. Είναι πιθανόν να υπάρχει ακόμη μικρός αριθμός Γερμανών στα βόρεια προάστια της Αθήνας, ενώ δυνάμεις τους εξακολουθούν να αποχωρούν από λιμάνια της ανατολικής Αττικής. Οι εγκαταστάσεις στον Πειραιά είναι σε σχετικά καλή κατάσταση, ενώ η παραλιακή περιοχή, προς τα ανατολικά του λιμανιού, βρίσκεται υπό τον έλεγχο του Ε.Α.Μ.

Wilson προς C.O.S.
Τηλ. FX.39084, immediate, 12 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16399.

12/10/1944 4780

Ο Scobie εγκρίνει το διορισμό του Παπασταματιάδη, ως Διοικητή Πελοποννήσου του Ε.Λ.Α.Σ., και ορίζει βρετανικό απόσπασμα, με επικεφαλής τον Ταγματάρχη F. Harris, ως άμεσο σύνδεσμο του Παπασταματιάδη με το Αρχηγείο του 3 βρετανικού Σώματος Στρατού. Τα μέλη του αποσπάσματος αυτού βρίσκονται ήδη στην Πελοπόννησο.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7974, 14 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16506.

12/10/1944 4781

Η Force 133 υποστηρίζει εμφαντικά, σε τηλεγράφημά της προς το 3 βρετανικό Σώμα Στρατού, ότι πρέπει να επιτραπεί στον Sheppard να εξετάσει τις γερμανικές προτάσεις, σχετικά με την Αθήνα. Τονίζει ότι, τυχόν καταστροφές στην πόλη, που θα οφείλονται στη μη αποδοχή των προτάσεων αυτών, θα έχουν ολέθρια αποτελέσματα στην ελληνική κοινή γνώμη.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/8002, 20 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17120.

12/10/1944 4782

Ο Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος, που μετέβη στην Κέρκυρα, τηλεγραφεί ότι η κατάσταση στο νησί είναι τεταμένη, αλλά όχι εκτός ελέγχου. Ο τοπικός αξιωματούχος του Ερυθρού Σταυρού είναι μαυραγορίτης και γι' αυτό ο ίδιος ο σύνδεσμος κατέσχε ποσότητα τροφίμων και άλλων εφοδίων των Γερμανών, τα

οποία παραχώρησε στις Ε.Ο.Ε.Α. Σημειώνει ότι 400 περίπου Ιταλοί λιποτάκτες και 100 Γερμανοί, που βρίσκονται στο νησί, επιθυμούν να μεταφερθούν στην Ιταλία.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/8013, 23 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17214.

12/10/1944 4783

Ο Kitcat τηλεγραφεί, όπως είχε υποσχεθεί στους ηγέτες του Ε.Λ.Α.Σ., ότι δεν υπάρχει γραπτή συμφωνία μεταξύ Βουλγάρων και Ε.Λ.Α.Σ. Αναφέρει, επίσης, ότι ο Micklethwaite πρόκειται να στείλει λεπτομερή αναφορά, σχετικά με τη συμφωνία μεταξύ Τσαούς Αντών και Βουλγάρων.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/8013, 23 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17214.

12/10/1944 4784

Ο Kitcat τηλεγραφεί ότι οι σχέσεις της Σ.Σ.Α. με τον Ε.Λ.Α.Σ. είναι καλές, μετά από τις μακρές συνομιλίες που είχε με τον Κωνσταντάρα και άλλους ηγέτες της οργάνωσης, κατά τη διάρκεια της ημέρας της 12ης Οκτωβρίου. Ο ίδιος και οι ηγέτες του Ε.Λ.Α.Σ. απέκρουσαν τις προσπάθειες του Radeff να κινηθεί εναντίον της Σ.Σ.Α.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/8013, 23 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17214.

12/10/1944 4785

Συναντώνται στη Λευκάδα ο Μακκάς, ο Barnes, ο Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στο νησί, ο Hutchinson και αντιπρόσωποι του Ε.Λ.Α.Σ. Ο Μακκάς εκδίδει διαταγή να παραμείνει η κατάσταση στη Λευκάδα ως έχει, μέχρι νεωτέρας διαταγής της Κυβέρνησης, και να μεταφερθούν στην Κεφαλονιά 20 μέλη της οργάνωσης Βέρη, έως ότου αποφασίσει η Κυβέρνηση, εάν η οργάνωση αυτή θεωρηθεί αντίστοιχη με τα Τάγματα Ασφαλείας. Επίσης διατάσσει να αρθεί ο στρατιωτικός νόμος. Ο Ε.Λ.Α.Σ. αποδέχεται τις διαταγές αυτές στο σύνολό τους.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/8013, 23 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17214.

12/10/1944 4786

Ο Μακκάς διαμηνύει, από τη Λευκάδα, στον Παπανδρέου ότι η πλειοψηφία του πληθυσμού διάκειται εχθρικά προς το Ε.Α.Μ., αντίθετα με ό,τι είχε υποτεθεί ότι συμβαίνει. Οι δυνάμεις του Ζέρβα έχουν αποκαταστήσει πλήρως την τάξη και οποιαδήποτε αλλαγή στο καθεστώς ελέγχου θα προκαλούσε αιματοχυσία, ενώ το 66% των κατοίκων θα κατέφευγε στην Κέρκυρα ή στην Ήπειρο. Ζητεί να αναθεωρηθεί η σχετική απόφαση και σημειώνει ότι θα εδημιουργείτο τρομερό πρόβλημα με τους 3.000 πρόσφυγες που έχουν καταφύγει στο νησί, λόγω της δράσης του Ε.Α.Μ. στην Ακαρνανία. Οι αντιγερμανικές επιχειρήσεις, εξάλλου, όπως επισημαίνει, έχουν λήξει στα Ιόνια νησιά, μετά την απελευθέρωση της Κέρκυρας.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/8013, 23 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17214.

12/10/1944 4787

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην Κρήτη τηλεγραφεί ότι οι Γερμανοί εγκατέλειψαν το αεροδρόμιο και την πόλη του Ηρακλείου και συγκεντρώθηκαν στα Χανιά, όπου έχουν τοποθετήσει νάρκες στην είσοδο του λιμανιού. Το Ηράκλειο, εξάλλου, είναι γεμάτο αντάρτες, αλλά ο ίδιος δεν αναμένει να προκληθεί αναταραχή.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/8015, 24 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17346.

12/10/1944 4788

Ο Διάδοχος συναντάται με τον Παπανδρέου στη Νάπολη και τον διαβεβαιώνει, εκ νέου, ότι ούτε ο ίδιος, ούτε ο Γεώργιος Β΄ πρόκειται να επιστρέψουν στην Ελλάδα, προς το παρόν. Τονίζει στον Παπανδρέου ότι ο Γεώργιος Β΄ δεν θα δεχθεί σχήμα Αντιβασιλείας. Ο Βασιλιάς, εξάλλου, προτείνει να του τηλεγραφούνται τα ονόματα των νέων υπουργών, καθώς και των προτεινόμενων νόμων ή διαταγμάτων, ώστε να παρέχει την έγκρισή του.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 85, important, απόρρ., 12 Οκτ. 1944. F.O.371/43717/R16474.

12/10/1944 4789

Ο Παπανδρέου αναφέρει στον Leeper ότι αποδέχθηκε την πρόταση του Γεωργίου Β΄ να έχει τηλεγραφική επαφή με την Κυβέρνηση. Ο ίδιος θα διαπι-

στώσει, εξάλλου, πώς θα λειτουργήσει η επαφή αυτή, όταν η Κυβέρνηση εγκατασταθεί στην Ελλάδα, και, εάν υπάρξουν σοβαρές δυσχέρειες, θα ζητήσει, εκ νέου, τη συγκρότηση συμβουλίου Αντιβασιλείας. Σημειώνει ότι κατανοεί τη θέση της βασιλικής οικογένειας και δεν επιθυμεί να της δημιουργήσει πρόσθετες δυσχέρειες.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 85, important, απόρρ., 12 Οκτ. 1944. F.O.371/43717/R16474.

12/10/1944 4790

Ο Παπανδρέου ζητεί από τον Leeper να διαβιβάσει στο F.O. και στον Churchill τις θερμές του ευχαριστίες για τη ρύθμιση με τη σοβιετική Κυβέρνηση, βάσει της οποίας δόθηκε διαταγή στους Βουλγάρους να εγκαταλείψουν το ελληνικό έδαφος σε 15 μέρες. Επισημαίνει ότι πληροφορήθηκε το γεγονός στις 11 Οκτωβρίου, από εκπομπή του B.B.C.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 85, important, απόρρ., 12 Οκτ. 1944. F.O.371/43717/R16474.

12/10/1944 4791

Μεταδίδεται ότι μικρή βρετανική δύναμη παρεμποδίζει τη γερμανική υποχώρηση κοντά στη Φλώρινα.

Wilson προς C.O.S.
Τηλ. FX.39084, immediate, 12 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16399.

12/10/1944 4792

Μεταδίδεται ότι οι άνδρες των Ταγμάτων Ασφαλείας στο Ναύπλιο παραδόθηκαν, χωρίς να προβάλουν αντίσταση.

Wilson προς C.O.S.
Τηλ. FX.39084, immediate, 12 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16399.

12/10/1944 4793

Μεταδίδεται ότι 250 άνδρες των Ταγμάτων Ασφαλείας στην Κόρινθο παραδόθηκαν σε βρετανική περίπολο. Η περίπολος κατευθύνεται, πλέον, προς τη Σπάρτη για να δεχθεί την παράδοση 2.000 επιπλέον ανδρών των Ταγμάτων.

Wilson προς C.O.S.
Τηλ. FX.39084, immediate, 12 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16399.

12/10/1944 4794

Οι Γερμανοί δεν μπορούν πλέον να εκκενώνουν την Κρήτη δια θαλάσσης, καθώς έχουν ουσιαστικά εγκαταλείψει την Αττική. Εξάλλου, είχαν ήδη εγκαταλείψει την τακτική αυτή μετά την έναρξη των συμμαχικών επιχειρήσεων στην Ελλάδα. Προτίθενται να συγκροτήσουν "περιοχή φρουρίου" στο δυτικό άκρο του νησιού, οι δυνάμεις της οποίας θα αντισταθούν μέχρις εσχάτων. Εξάλλου, είναι απίθανο, λόγω της ταχύτητας με την οποία υποχωρούν, να επιτύχουν να ολοκληρώσουν εγκαίρως την εκκένωση των νησιών του Αιγαίου.

Wilson προς C.O.S.
Τηλ. FX.39084, immediate, 12 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16399.

12/10/1944 4795

Βρετανικές δυνάμεις του Λιμενικού βρίσκονται καθ' οδόν προς την Καλαμάτα, την Πάτρα και την Πρέβεζα, όπου έχουν σχεδόν ολοκληρωθεί οι επιχειρήσεις ναρκαλιείας. Με την άφιξή τους, θα είναι δυνατό να μεταφερθεί στη χώρα, μέσω των λιμανιών αυτών, η επείγουσα βοήθεια που θα ανακουφίσει τον πληθυσμό.

Wilson προς C.O.S.
Τηλ. FX.39084, immediate, 12 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16399.

12/10/1944 4796

Μεταδίδεται ότι οι Γερμανοί έχουν εγκαταλείψει, εκτός από την Κόρινθο και τα Μέγαρα, και την Ιτέα, ενώ γερμανικές περίπολοι υπάρχουν στην οδό Ελευσίνας - Θήβας.

Wilson προς C.O.S.
Τηλ. FX.39084, immediate, 12 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16399.

12/10/1944 4797

Μονάδα βρετανών αλεξιπτωτιστών ρίπτεται στα Μέγαρα. Η μονάδα αυτή, από κοινού με βρετανική ταξιαρχία που θα αφιχθεί στις 14 Οκτωβρίου, θα κινηθεί προς την Αθήνα, για να συναντήσει τις βρετανικές δυνάμεις της Επιχείρησης MANNA, οι οποίες θα αρχίσουν να φθάνουν στις 15 του μηνός, σύμφωνα με το σχέδιο της Επιχείρησης.

Wilson προς C.O.S.
Τηλ. FX.39084, immediate, 12 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16399.

12/10/1944 4798

Οι Γερμανοί χρησιμοποιούν το λιμάνι του Βόλου, πλέον, για την αποχώρηση των δυνάμεών τους που φθάνουν από την Αττική.

Wilson προς C.O.S.
Τηλ. FX.39084, immediate, 12 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16399.

12/10/1944 4799

Δεν υπάρχουν εχθρικές δυνάμεις στην Αίγινα και στις Φλέβες, ενώ γερμανική δύναμη 50 - 60 ανδρών παραμένει στη Σαλαμίνα.

Wilson προς C.O.S.
Τηλ. FX.39084, immediate, 12 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16399.

12/10/1944 4800

Οι βρετανικές περίπολοι, που κατευθύνονται από την Πελοπόννησο προς τα βόρεια, είχαν αναφέρει ότι ο εχθρός έχει αποχωρήσει από τα Μέγαρα. Σύμφωνα με τις τελευταίες πληροφορίες, ωστόσο, γερμανική δύναμη έχει αποκλείσει την πρόσβαση στην Ελευσίνα και την Αττική, ενώ συνεχίζεται η γερμανική υποχώρηση μέσω Ελευσίνας - Θήβας.

Wilson προς C.O.S.
Τηλ. FX.39084, immediate, 12 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16399.

12/10/1944 4801

Μεταδίδεται ότι, κατά τις βρετανικές αεροπορικές επιδρομές, που πραγματοποιήθηκαν με βάση το αεροδρόμιο στον Άραξο, ρίφθηκαν πολλές προκηρύξεις, εντοπίσθηκαν ναρκοπέδια και καταστράφηκαν 20 εχθρικά αεροσκάφη.

Wilson προς C.O.S.
Τηλ. FX.39084, immediate, 12 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16399.

12 - 15/10/1944 4802

Στρατιωτική μονάδα, [πρόκειται προφανώς για το Στρατιωτικό Τμήμα Νάξου], συνεργάζεται με συμμαχικές δυνάμεις στις επιχειρήσεις κατά των Γερμανών στη Νάξο. Φονεύονται 15 Γερμανοί.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

13/10/1944 4803

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. επιτίθενται σε γερμανικό φυλάκιο στην οδό Γραβιάς - Άμφισσας και σκοτώνουν 50 Γερμανούς.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

13/10/1944 4804

Ο Laskey διευκρινίζει ότι ο Sheppard εστάλη στην Αθήνα, για να έλθει σε επαφή με τον Σπηλιωτόπουλο και να του παραδώσει ποσότητα όπλων για την Αστυνομία και τη Χωροφυλακή. Επίσης είχε εντολές, μετά την ολοκλήρωση των παραπάνω, να παραμείνει στην Αθήνα ή στα περίχωρα και να μεταδίδει πληροφορίες στον Wilson.

F.O.
Minute (Laskey), 13 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16220.

13/10/1944 4805

Αποχωρεί από την ευρύτερη περιοχή της Αθήνας γερμανική δύναμη 200 ανδρών, η οποία είχε παραμείνει στην πόλη, μετά την αποχώρηση του κύριου όγκου των Γερμανών, στις 12 Οκτωβρίου.

Warner προς Laskey.
Απόρρ., 19 Οκτ. 1944. F.O.371/43783/R17345.

13/10/1944 4806

Η Αστυνομία συλλαμβάνει τον Ι. Ράλλη, ο οποίος είχε παραμείνει στη Μητρόπολη όλη τη διάρκεια της 12ης Οκτωβρίου.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7978, 15 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16803.

13/10/1944 4807

Ο Sheppard τηλεγραφεί ότι γερμανικό τμήμα επέστρεψε στον Πειραιά, στις 03.00 της 13ης Οκτωβρίου, και προξένησε νέες καταστροφές στις λιμενικές εγκαταστάσεις και στο σταθμό παραγωγής ηλεκτρικού. Η ομάδα του Sheppard, που βρισκόταν επί τόπου, διασώθηκε από το προσωπικό του σταθμού ηλεκτρικού, το οποίο, οπλισμένο, επιτέθηκε εναντίον των Γερμανών και έδωσε μάχη, μέχρις ότου έφθασε ο Ε.Λ.Α.Σ, από τον Πειραιά. Ο Ε.Λ.Α.Σ. διέλυσε

τους εχθρούς, που συνελήφθησαν ή σκοτώθηκαν όλοι. Η λειτουργία του σταθμού πρόκειται, εντός της 13ης Οκτωβρίου, να αποκατασταθεί. Σύμφωνα με μεταγενέστερη αναφορά του Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ., κατά την παραπάνω μάχη, οι αντάρτες του σκότωσαν 100 Γερμανούς.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7978, 15 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16803.
Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7987, 16 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16924.
Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

13/10/1944 4808

Ο Sheppard μεταδίδει λεπτομερείς πληροφορίες, σχετικά με τα ναρκοπέδια στον Πειραιά και τον Σαρωνικό γενικότερα, και αναφέρει ότι έχει εξασφαλίσει πλοηγίδα, που θα συναντήσει τα όποια [συμμαχικά] σκάφη αφιχθούν στον Πειραιά.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7978, 15 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16803.

13/10/1944 4809

Ο Sheppard τηλεγραφεί ότι η οδική αρτηρία Μεγάρων - Αθήνας επισκευάζεται από τους κατοίκους της περιοχής. Οι εργασίες, ωστόσο, στα αεροδρόμια δεν προχωρούν ικανοποιητικά, λόγω των κακών σχέσεων των αξιωματικών του Σπηλιωτόπουλου με το Ε.Α.Μ. Ο ίδιος ο Sheppard ελπίζει να εξασφαλίσει τη συνεργασία του Ορέστη.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7987, 16 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16924.

13/10/1944 4810

Έλληνας αξιωματικός - σύνδεσμος στην Αθήνα τηλεγραφεί ότι οι Γερμανοί εγκατέλειψαν την πόλη, ανατινάσσοντας όλες τις σημαντικές στρατιωτικές εγκαταστάσεις της περιοχής. Επίσης ο σταθμός ασυρμάτου δεν λειτουργεί, λόγω ελαφρών ζημιών, όπως και ορισμένα τηλεφωνικά κέντρα.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7987, 16 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16924.

13/10/1944 4811

Τελείται δοξολογία στη Μητρόπολη της Αθήνας και κατόπιν οι υπουργοί της ελληνικής Κυβέρνησης απευθύνουν ομιλία στο πλήθος, που έχει κατακλύσει την πλατεία Συντάγματος. Ακολουθεί είσοδος στην πόλη και παρέλαση 700 Βρετανών καταδρομέων και 400 Ιερολοχιτών. Τα τμήματα αυτά καταλήγουν στην πλατεία Συντάγματος, όπου τα επιθεωρεί ο Σπηλιωτόπουλος και κατατίθεται στεφάνι στον Άγνωστο Στρατιώτη. Στην πόλη επικρατεί τεράστιος ενθουσιασμός. (Τα παραπάνω τηλεγραφούνται από τον Sheppard, κατά τη διάρκεια της 13ης Οκτωβρίου).

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7987, 16 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16924.

13/10/1944 4812

Ο Sheppard τηλεγραφεί ότι, σύμφωνα με τον Σπηλιωτόπουλο, δεν έχει χαθεί ούτε μία ζωή στην Αθήνα, κατά το διάστημα που μεσολάβησε μεταξύ της γερμανικής αποχώρησης και της άφιξης των Συμμάχων. Ο Sheppard, εξάλλου, θεωρεί πως η αποστολή του ίδιου έχει πλέον λήξει.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7987, 16 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16924.

13/10/1944 4813

Ο Σπηλιωτόπουλος εκδίδει τις ακόλουθες διαταγές, για την τήρηση της τάξης στην ευρύτερη περιοχή της Αθήνας: 1) το κεντρικό τμήμα της πόλης κατανέμεται σε 3 ζώνες, που θα αστυνομεύονται από την Αστυνομία, τη Χωροφυλακή και ένστολους αξιωματικούς του τακτικού Στρατού· 2) αντίστοιχη κεντρική ζώνη θα έχει και ο Πειραιάς· 3) η Χωροφυλακή έχει αρμοδιότητα και σε ορισμένα περίχωρα που ελέγχει το Ε.Α.Μ.· 4) η Κοκκινιά φυλάσσεται από εφεδρικό τμήμα του Ε.Λ.Α.Σ.· 5) η απαγόρευση της κυκλοφορίας στην κεντρική ζώνη της Αθήνας εξακολουθεί να ισχύει, μέχρι νεωτέρας διαταγής, και οι παραβάτες θα συλλαμβάνονται· 6) δεν θα πραγματοποιούνται διαδηλώσεις, ούτε μετακινήσεις προς το κέντρο της πόλης· 7) θα τιμωρούνται αυστηρά όσοι προβαίνουν σε βίαιες ενέργειες ή σε λεηλασίες.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/8025, 25 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17346.

13/10/1944 4814

Ο Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στη Λευκάδα τηλεγραφεί ότι όλες οι

πλευρές συμφώνησαν να αναβληθεί η σύλληψη των 25 μελών της οργάνωσης Βέρη, για μία εβδομάδα. Επίσης, ότι ο Μακκάς όρισε το Δ. Γιαννουλάτο Διοικητή του νησιού με ευρείες αρμοδιότητες.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/8015, 24 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17346.

13/10/1944 4815

Ο Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στη Λευκάδα τηλεγραφεί ότι ο Μακκάς, εκτός από την άρση του στρατιωτικού νόμου, διέταξε να αποστρατευθούν όλα τα στρατεύματα στο νησί, πλην 100 εθελοντών, που θα συνδράμουν τις Ε.Ο.Ε.Α. στην τήρηση της τάξης. Διέταξε, επίσης, να απελευθερωθούν αμέσως όλοι όσοι συνελήφθησαν, ως πολιτικά ύποπτοι, και να κυκλοφορεί ελεύθερα ο πληθυσμός μέχρι τις 23.00. Εξάλλου, κατήγγειλε τον Ε.Λ.Α.Σ. ότι διήρπασε γερμανικά όπλα, για να τα χρησιμοποιήσει εναντίον Ελλήνων.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/8015, 24 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17346.

13/10/1944 4816

Ο Σβώλος διαμηνύει στον Τζήμα ότι, σύμφωνα με πληροφορίες, ο αντιπρόσωπος του Tito στη Σόφια διακήρυξε ότι θα δημιουργηθεί Ανεξάρτητη Μακεδονία, που θα ξεκινά από τη Θεσσαλονίκη και τον Νέστο. Τα παραπάνω έρχονται σε αντίθεση με τις επίσημες ανακοινώσεις του Τζήμα ότι ο Tito έχει επανειλημμένα διαβεβαιώσει πως τα σχέδιά του δεν αφορούν την ελληνική Μακεδονία. Ζητεί από τον Τζήμα να μεταφέρει στον Tito την κακή εντύπωση που έχει δημιουργήσει η ανωτέρω διακήρυξη και, κατόπιν, να ενημερώσει τον ίδιο σχετικά.

Σβώλος προς Α. Τζήμα (Μέλος Στρατιωτικής Διοίκησης Γενικού Στρατηγείου Ε.Λ.Α.Σ. και Μόνιμος Αντιπρόσωπος Γενικού Στρατηγείου Ε.Λ.Α.Σ. στην Ανώτατη Διοίκηση του Λαϊκού Απελευθερωτικού Στρατού Γιουγκοσλαβίας).
13 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17346.

13/10/1944 4817

Ο Σβώλος ζητεί από τον Μάνταικα να εξηγήσει στις δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. στην Καλαμάτα ότι, παρά τη μεγάλη και δικαιολογημένη τους οργή εναντίον των Ταγμάτων Ασφαλείας, και εφόσον οι ταγματασφαλίτες παραδόθηκαν, για να δικασθούν σύμφωνα με τον νόμο της Κυβέρνησης, είναι αδύνατο να τους εκτελέ-

σουν χωρίς δίκη, καθώς η ενέργεια αυτή θα αποτελούσε παραβίαση όσων συμφωνήθηκαν κατά την παράδοσή τους.

Σβώλος προς Μάνταικα.
13 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17346.

13/10/1944 4818

Ο Kitcat τηλεγραφεί ότι ο Ε.Λ.Α.Σ. [στη Δράμα] αποδέχεται τις διαταγές του Wilson σχετικά με τους αντάρτες, αλλά διαφωνεί σε δύο σημεία, που είναι αντίθετα με τις διαταγές του Γενικού Στρατηγείου του Ε.Λ.Α.Σ.: α) να ανασταλούν οι συλλήψεις και η κράτηση των δοσιλόγων, μέχρι την άφιξη του κυβερνητικού αντιπροσώπου, και β) να ανασταλεί η τιμωρία των επικεφαλής υπευθύνων για τις απώλειες των μαχόμενων Ελλήνων. Ο Ε.Λ.Α.Σ., ωστόσο, θα αποδεχθεί στο σύνολό τους τις διαταγές του Wilson, εάν επαναβεβαιωθούν από το Γενικό Στρατηγείο του.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/8015, 24 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17346.

13/10/1944 4819

Ο Kitcat τηλεγραφεί ότι οι επαφές της Σ.Σ.Α. στη Δράμα είναι πλέον πολύ στενές με όλους τους Έλληνες και θα παρασχεθεί κάθε συνδρομή, σε οποιαδήποτε ενέργεια επιθυμούν οι Σύμμαχοι, στην ξηρά ή στον αέρα.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/8015, 24 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17346.

13/10/1944 4820

Ο Gibson αναφέρει από την Τρίπολη ότι ο Ε.Λ.Α.Σ. στρατολογεί στα χωριά της περιοχής τις κλάσεις 1936 - 1937 και ερωτά εάν έχει δοθεί σχετική διαταγή από το Συμμαχικό Στρατηγείο.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/8015, 24 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17346.

13/10/1944 4821

Ο Ζέρβας διαμαρτύρεται, διότι το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. δεν έχει ακόμη αφήσει ελεύθερους τους ομήρους και τους κρατούμενους, που συνέλαβε στην Ήπειρο, οι οποίοι ξεπερνούν τα 700 άτομα. Ζητεί να δοθεί σχετική διαταγή στην οργάνωση, ώστε να μπορέσει και ο ίδιος να καθησυχάσει τις Ε.Ο.Ε.Α.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/8025, 25 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17346.

13 - 14/10/1944 4822

Συμμαχικό απόσπασμα και δύναμη δολιοφθορών του Ε.Λ.Α.Σ. επιτίθενται σε γερμανικά τμήματα βορείως του Μακρύγιαλου Πιερίας. Σκοτώνουν 40 Γερμανούς και τραυματίζουν άλλους 40. Επίσης καταστρέφουν μία ατμομηχανή και δύο βαγόνια, ενώ εκτροχιάζουν και απροσδιόριστο αριθμό άλλων βαγονιών.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

13 - 14/10/1944 4823

Η βρετανο-ελληνική δύναμη, που βρισκόταν στον Πόρο, αποβιβάζεται, κατά τη διάρκεια της νύκτας της 13ης προς 14η Οκτωβρίου στον Πειραιά και στο Καλαμάκι, για να διασφαλίσει το λιμάνι και το αεροδρόμιο. Σημειώνεται ότι το λιμάνι είναι ελεύθερο, αλλά έχει υποστεί μεγάλες καταστροφές.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/8025, 25 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16399.

13 - 19/10/1944 4824

Κατά το διάστημα 13-19 Οκτωβρίου, συμμαχικό απόσπασμα τοποθέτησε νάρκες στην οδό Βέροιας - Κοζάνης, με αποτέλεσμα να σκοτωθούν ή να τραυματισθούν 20 Γερμανοί και να καταστραφούν 13 στρατιωτικά οχήματα.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

14/10/1944 4825

Δυνάμεις του Ζέρβα καταλαμβάνουν τα Ιωάννινα και συλλαμβάνουν αιχμαλώτους 15 Γερμανούς και 300 Ιταλούς συνεργάτες τους.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

14/10/1944 4826

Συμμαχικό απόσπασμα και ομάδα δολιοφθορών του Ε.Λ.Α.Σ. καταστρέφουν ατμομηχανή και 30 βαγόνια στην κοιλάδα των Τεμπών. [Η έκταση της καταστροφής δεν είναι γνωστή].

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

14/10/1944 4827

Σύμφωνα με το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ., αντάρτες των δυνάμεών του επιτίθενται εναντίον γερμανικής φάλαγγας 500 οχημάτων, που κατευθύνεται προς τη Λάρισα. Σκοτώνουν 100 Γερμανούς και συλλαμβάνουν 24 αιχμαλώτους.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

14/10/1944 4828

Το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. μεταδίδει ότι 41 Γερμανοί συνελήφθησαν, κατά τη διάρκεια επίθεσης που πραγματοποίησε δύναμη ανταρτών του στη Θήβα.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

14/10/1944 4829

Μεταδίδεται ότι ο Ζέρβας απαιτεί ο Ε.Ε.Σ. να αποτελέσει μονάδα του Εθνικού Στρατού. Σημειώνεται ότι ο Ε.Ε.Σ. δρα στη δυτική Μακεδονία (Κοζάνη, Πτολεμαΐδα, Νιγρίτα, Γιαννιτσά, Κατερίνη, Κιλκίς) με επικεφαλής τους Παπαδόπουλο, Κολάρα και [Καπετάν] Παντελή. Συγκροτήθηκε το Δεκέμβριο του 1943, για να κρατήσει το Ε.Α.Μ. έξω από τα χωριά της περιοχής και να αποφευχθούν γερμανικά αντίποινα, και δέχθηκε όπλα και διαταγές από τους Γερμανούς. Μέχρι και το Σεπτέμβριο του 1944, συμμετείχε στις γερμανικές επιχειρήσεις εναντίον του Ε.Λ.Α.Σ., ενώ έχει πλέον τεθεί υπό τις διαταγές του Σαράφη, από το Συμμαχικό Στρατηγείο. Η ίδια η οργάνωση ισχυρίζεται ότι είναι φιλοβρετανική και έτοιμη να υπακούσει στην ελληνική Κυβέρνηση, αλλά αρνείται κατηγορηματικά να υποταχθεί στον Ε.Λ.Α.Σ.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/7978, 15 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16803.
Force 140 προς Σαράφη.
11 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16924.

14/10/1944 4830

Ο Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στη Λευκάδα αναφέρει ότι ο Βέρης ήταν από τους πρώτους που οργάνωσαν ανταρτική ομάδα, φυλακίσθηκε από τους

Ιταλούς το 1943 και, μετά την απελευθέρωσή του, έδρασε εναντίον των Γερμανών στα Τζουμέρκα, στις γραμμές του Ζέρβα. Όταν ο Ε.Λ.Α.Σ. τον απομόνωσε, κατέφυγε στη Ζαβέδρα και ζήτησε προστασία από τους Γερμανούς, από τους οποίους έλαβε και εξοπλισμό. Στις αρχές του 1944 πήγε στη Λευκάδα όπου έγινε αυτόκλητος αρχηγός αντιεαμικών στοιχείων. Θεωρείται ότι εντάχθηκε ξανά στις Ε.Ο.Ε.Α., μετά από διαταγή του Ζέρβα. Είναι εξαιρετικά δημοφιλής στο νησί και δεν φαίνεται να υπήρξε μέλος των Ταγμάτων Ασφαλείας.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/8025, 25 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17346.

15/10/1944 4831

Το Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. μεταδίδει ότι δύναμη ανταρτών του επιτέθηκε εναντίον των Γερμανών που εγκατέλειπαν την Ελευσίνα και σκότωσε 45 στρατιώτες.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

15/10/1944 4832

Οι Γερμανοί επιτίθενται με δύναμη πυροβολικού εναντίον θέσεων ανταρτών, νοτίως των Χανίων. Δεν έχουν αναφερθεί νεκροί ή τραυματίες, από την πλευρά του εχθρού.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

15/10/1944 4833

Δύναμη του Ε.Λ.Α.Σ. καταστρέφει μία ατμομηχανή, δύο βαγόνια και 600 μέτρα σιδηροδρομικής γραμμής κοντά στην Ειδομένη.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

15/10/1944 4834

Συμμαχικό απόσπασμα προκαλεί καταστροφές σε σιδηροδρομική γέφυρα του Πηνειού.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

15/10/1944 4835

Ο Στρατηγός Ν. Παπαδάκης, [Στρατιωτικός Διοικητής Κρήτης] και ο [Επιτελάρχης του] Κελαϊδής, τηλεγραφούν στον Παπανδρέου ότι υπάρχει μεγάλος κίνδυνος ταραχών στο Ηράκλειο, οι οποίες θα έχουν τραγικά αποτελέσματα, και είναι απόλυτη ανάγκη να σταλούν συμμαχικά στρατεύματα στην πόλη.

Συνταγματάρχης Ν. Παπαδάκης (Στρατιωτικός Διοικητής Κρήτης), Σμήναρχος Ε. Κελαϊδής (Επιτελάρχης Στρατιωτικού Διοικητή Κρήτης) προς Παπανδρέου.
15 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R16924.

15/10/1944 4836

Ο Kitcat τηλεγραφεί ότι ο Τσαούς Αντών αφήνει, σταδιακά, ελεύθερους τους αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. που είχε συλλάβει. Ο Κωνσταντάρας απελευθερώθηκε, ενώ ο Σουγιουτζόγλου απέδρασε. Ο Ε.Λ.Α.Σ., εξάλλου, αναγνωρίζει ότι είναι δικαίωμα και καθήκον της Σ.Σ.Α. να διαπραγματεύεται επί ίσοις όροις, τόσο με τους εθνικιστές αντάρτες, όσο και με τον ίδιο.

Boxshall προς Laskey.
Αριθ. EGB/GR/8013, 23 Οκτ. 1944. F.O.371/43694/R17214.

15/10/1944 4837

Κλιμάκιο του Αρχηγείου του A.M.L. αναχωρεί δια θαλάσσης από την Ιταλία για την Ελλάδα, μαζί με την ελληνική Κυβέρνηση. Ήδη τα λιμάνια της Καλαμάτας, της Πάτρας και της Πρέβεζας είναι, κατά ένα μέρος, έτοιμα να δεχθούν φορτία εφοδίων για τον πληθυσμό και αξιωματικοί του A.M.L. συνοδεύουν τα μαχόμενα τμήματα, που αποβιβάσθηκαν στη χώρα. Αντίστοιχες ρυθμίσεις έχουν γίνει στη Μέση Ανατολή, ώστε να ανοίξουν τα λιμάνια στο Αιγαίο και στις Κυκλάδες. Επίσης, στο άμεσο μέλλον, θα επιχειρηθεί το άνοιγμα των λιμανιών του Βόλου και της Θεσσαλονίκης.

Αρχηγείο A.M.L. Progress Report αριθ. 1, 15 Οκτ. - 10 Νοεμ. 1944.
Νοεμ. 1944. F.O.371/43722/R21870.

16/10/1944 4838

Μικρό κλιμάκιο του Αρχηγείου του A.M.L. φθάνει στον Πειραιά, όπου εγκαθιστά την έδρα του.

Αρχηγείο A.M.L. Progress Report αριθ. 1, 15 Οκτ. - 10 Νοεμ. 1944.
Νοεμ. 1944. F.O.371/43722/R21870.

16/10/1944 4839

Ο Howard, απαντώντας στην από 8 Οκτωβρίου επιστολή του Talbot-Rice, επισημαίνει ότι ο Σπηλιωτόπουλος δεν φαίνεται να χειρίσθηκε το θέμα της Υπηρεσίας YVONNE με διακριτικότητα. Ο διορισμός του, εξάλλου, ως Στρατιωτικού Διοικητή, προκάλεσε σύγχυση και οι σχέσεις του με το Ε.Α.Μ. στην Αθήνα δεν είναι οι καλύτερες. Ωστόσο, η κατάσταση έχει πλέον εξομαλυνθεί.

Howard προς Talbot-Rice.
16 Οκτ. 1944. F.O.371/43693/R16288.

16/10/1944 4840

Η συμμαχική αεροπορία καταστρέφει σιδηροδρομικό συρμό βορείως του Πλαταμώνα.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

16 - 17/10/1944 4841

Δυνάμεις του Ε.Λ.Α.Σ. επιτίθενται εναντίον γερμανικής φρουράς στη Δόλιανη Ημαθίας και σκοτώνουν πέντε Γερμανούς.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

16 - 17/10/1944 4842

Πραγματοποιείται συνδυασμένη επιθετική ενέργεια δυνάμεων της συμμαχικής αεροπορίας, συμμαχικού αποσπάσματος και του Ε.Λ.Α.Σ., στα ανατολικά του Λιτόχωρου, στο σημείο όπου στις 15 Οκτωβρίου το απόσπασμα αυτό και οι αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. είχαν ανατινάξει σιδηροδρομικό συρμό. Σκοτώνονται συνολικά έξι Γερμανοί και καταστρέφονται δύο ατμομηχανές και επτά βαγόνια.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

17/10/1944 4843

Ο Cadogan διαβεβαιώνει τον Αγνίδη ότι ερευνάται η φημολογούμενη συμφωνία μεταξύ Tito και βουλγαρικής Κυβέρνησης, για τη δημιουργία αυτόνομου κράτους της Μακεδονίας, που θα περιλαμβάνει και την ελληνική Μακεδονία. Επισημαίνει, ωστόσο, ότι οι φήμες αυτές δεν λαμβάνονται σοβαρά υπόψη.

Cadogan προς Αγνίδη.
17 Οκτ. 1944. F.O.371/43735/R16596.

17/10/1944 4844

Η ελληνική Κυβέρνηση συνάπτει συμφωνία με τη βρετανική Κυβέρνηση, σχετικά με τα Β.Μ.Α., βάση της οποίας: 1) η χρήση των Β.Μ.Α. στην Ελλάδα αποτελεί μέτρο επείγουσας ανάγκης. Θα κυκλοφορήσουν για το μικρότερο δυνατό διάστημα και θα καλύπτουν αποκλειστικά στρατιωτικές ανάγκες, μέχρις ότου η Τράπεζα της Ελλάδος είναι σε θέση να προμηθεύσει, επαρκώς, τις βρετανικές στρατιωτικές αρχές με σταθερό ελληνικό νόμισμα· 2) η Τράπεζα θα τα ανταλλάξει με δραχμές· 3) η βρετανική Κυβέρνηση θα αναλάβει την ανταλλαγή με στερλίνες των Β.Μ.Α., που θα συλλέξει η Τράπεζα της Ελλάδος, εκτός από το ποσό που αφορά έξοδα παροχής βοήθειας και βαρύνουν την ελληνική Κυβέρνηση· 4) η βρετανική Κυβέρνηση θα ανταλλάξει τα ανωτέρω Β.Μ.Α. προς 1 στερλίνα το καθένα· 5) η ισοτιμία των Β.Μ.Α. προς τη δραχμή θα καθορισθεί από την ελληνική Κυβέρνηση, σε συμφωνία με τη βρετανική.

Αγνίδης προς Cadogan.
Αριθ. 492/19, 17 Οκτ. 1944. F.O.371/43724/R16617.

17/10/1944 4845

Συμμαχικό απόσπασμα και αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. σκοτώνουν σε ενέδρα 18 άνδρες δύο γερμανικών περιπόλων, στην περιοχή Παπαπουλίου - Πλαταμώνα.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

17/10/1944 4846

Η συμμαχική αεροπορία πραγματοποιεί δύο επιθέσεις στην περιοχή της Κοζάνης, [εναντίον γερμανικών φαλαγγών]. Η πρώτη εκτελείται στην οδό Κοζάνης - Βέροιας, με αποτέλεσμα να καταστραφούν 70 στρατιωτικά οχήματα, και η δεύτερη κοντά στα Σέρβια, με αποτέλεσμα να καταστραφούν επτά στρατιωτικά οχήματα.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

17/10/1944 4847

Αντάρτες του Ε.Λ.Α.Σ. επιτίθενται στη γερμανική φρουρά της γέφυρας, που βρί-

σκεται κοντά στο Μελίσσι των Γρεβενών, και συλλαμβάνουν 80 αιχμαλώτους.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

17/10/1944 4848

Η συμμαχική αεροπορία βομβαρδίζει γερμανικά στρατιωτικά οχήματα κοντά στο Λυκούδι. Καταστρέφεται ένα όχημα.
Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

17/10/1944 4849

Ο Churchill απευθύνει μήνυμα προς τον Παπανδρέου, στο οποίο εκφράζει τη μεγάλη του χαρά για την απελευθέρωση της Αθήνας. Τονίζει ότι ο βρετανικός λαός δεν έχει λησμονήσει τον κοινό αγώνα των βρετανικών και των ελληνικών δυνάμεων εναντίον των Γερμανών, το 1941, και παρακολούθησε με θαυμασμό το κουράγιο και την ένδοξη Αντίσταση των Ελλήνων, κατά τη διάρκεια της Κατοχής. Τώρα, που οι βρετανικές δυνάμεις βρίσκονται πάλι σε ελληνικό έδαφος, η απελευθέρωση της Αθήνας συμβολίζει την ασφάλεια που επανέρχεται στην Ευρώπη.

F.O. προς Υπουργό άνευ χαρτοφυλακίου Βρετανίας στο Συμμαχικό Στρατηγείο.
Τηλ. 1407, immediate, 17 Οκτ. 1944. F.O.371/43778/R16850.

17/10/1944 4850

Η ελληνική Κυβέρνηση παραμένει στο θωρηκτό "Αβέρωφ" στον Πειραιά.

Leeper (Αθήνα) προς F.O.
Τηλ. 3, 18 Οκτ. 1944. F.O.371/436394/R16917.

18/10/1944 4851

Καταστρέφονται δύο γερμανικά στρατιωτικά οχήματα στην οδό Τιρνάβου - Λάρισας, από τις νάρκες που τοποθέτησε συμμαχικό απόσπασμα.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

18/10/1944 4852

Διαπιστώνεται ότι η πλειοψηφία των δημοσίων υπαλλήλων έχει διορισθεί είτε

από το φασιστικό καθεστώς του Ι. Μεταξά, είτε από τη δοσιλογική Κυβέρνηση των Αθηνών κατά τη διάρκεια της Κατοχής, είτε από τους κατά τόπους αυτόκλητους επικεφαλής του Ε.Α.Μ.

Αρχηγείο A.M.L. Progress Report αριθ. 1, 15 Οκτ. - 10 Νοεμ. 1944.
Νοεμ. 1944. F.O.371/43722/R21870.

18/10/1944 4853

Κλιμάκιο του Αρχηγείου του A.M.L. αποβιβάζεται στον Πειραιά, μαζί με την ελληνική Κυβέρνηση.

Αρχηγείο A.M.L. Progress Report αριθ. 1, 15 Οκτ. - 10 Νοεμ. 1944.
Νοεμ. 1944. F.O.371/43722/R21870.

18/10/1944 4854

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O., από την Αθήνα, ότι η ελληνική Κυβέρνηση αποβιβάσθηκε, κατά τη διάρκεια της ημέρας, στον Πειραιά. Κατευθύνθηκε πρώτα, με τη συνοδεία ανώτερου Βρετανού αξιωματικού, στην Ακρόπολη, όπου έγινε η έπαρση της ελληνικής σημαίας, και κατόπιν στη Μητρόπολη για τη δοξολογία. Αμέσως μετά πραγματοποιήθηκε τεράστια συγκέντρωση στην πλατεία Συντάγματος, κατά την οποία εκφώνησε λόγο ο Παπανδρέου. Μετά το τέλος του λόγου του, ο Έλληνας Πρωθυπουργός κατέθεσε στεφάνι στον Άγνωστο Στρατιώτη.

Sir R. W. Leeper (Πρεσβευτής Βρετανίας στην Αθήνα) προς F.O.
Τηλ. 3, 18 Οκτ. 1944. F.O.371/436394/R16917.

18/10/1944 4855

Ο Leeper τηλεγραφεί στο F.O., από την Αθήνα, ότι παρακολούθησε τη συγκέντρωση, που πραγματοποιήθηκε το πρωί στην πλατεία Συντάγματος. Το Ε.Α.Μ. συμμετείχε δυναμικά, με παρελάσεις, πανό και τα συνήθη συνθήματά του, ενώ οι εθνικιστικές οργανώσεις δεν ακολούθησαν το παράδειγμά του. Επικράτησε τάξη και η Αστυνομία υπήρξε αποτελεσματική. Ο Leeper θεωρεί ότι το Ε.Α.Μ. δεν κυριάρχησε τελικά στον κόσμο, ο οποίος χειροκρότησε θερμά τον Παπανδρέου. Ο τελευταίος χειροκροτήθηκε και αργότερα, όταν επέβαινε σε αυτοκίνητο μαζί με τον Scobie.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 3, 18 Οκτ. 1944. F.O.371/436394/R16917.

18/10/1944 4856

Ο Leeper τηλεγραφεί, από την Αθήνα, στο F.O. ότι ο Sheppard, που παρακολούθησε μαζί του τη συγκέντρωση στην πλατεία Συντάγματος, θεωρεί πως το Ε.Α.Μ. ακολούθησε, στη συγκεκριμένη περίπτωση, λανθασμένη τακτική, ενώ οι εθνικιστές συμπεριφέρθηκαν φρονιμότερα. Ο Παπανδρέου κέρδισε τις εντυπώσεις και ο Leeper πιστεύει ότι η περαιτέρω πολιτική σταθερότητα θα εξαρτηθεί, κατά πολύ, από την ικανότητα του Παπανδρέου να αντιμετωπίσει την κατάσταση τις ημέρες που θα ακολουθήσουν.

Leeper προς F.O.
Τηλ. 3, 18 Οκτ. 1944. F.O.371/436394/R16917.

18/10/1944 4857

Μόνο ένας Έλληνας μη στρατιωτικός, ο ταραχοποιός Καραγιάννης, παραμένει υπό κράτηση στη Μέση Ανατολή. Ο Paget θεωρεί ότι δεν θα πρέπει να αφεθεί ελεύθερος, προτού τελειώσει ο πόλεμος. Εξάλλου, σε κατ' οίκον περιορισμό στην Ερυθραία βρίσκεται η Παπαδημητρίου και στο Χαρτούμ ο Καραπαναγιώτης, ενώ απαγορεύεται να εισέλθει στην Αίγυπτο ο Μποδοσάκης, που διαμένει στο Λίβανο. Στην Ερυθραία αφέθησαν ελεύθεροι οκτώ Έλληνες αξιωματικοί του Στρατού και δύο της Αεροπορίας, οι οποίοι παραμένουν εκεί σε κατ' οίκον περιορισμό. Συνολικά έχουν αφεθεί ελεύθεροι 2.060 κρατούμενοι, από την Κυρηναϊκή και την Ερυθραία, που δέχθηκαν να ακολουθούν τις διαταγές του Γ.Ε.Σ. και συγκροτούνται σε τέσσερα ένοπλα τάγματα φρουρών. Από τους υπόλοιπους κρατουμένους, 1350 αρνούνται να τεθούν υπό τις διαταγές του Γ.Ε.Σ. και θα συγκροτήσουν δύο άοπλα τάγματα φρουρών, ενώ 1100 είναι οι ηγέτες των στάσεων. Ο Paget πιστεύει ότι οι τελευταίοι πρέπει να παραμείνουν υπό κράτηση.

Warner προς F.O.
Τηλ. 739, 18 Οκτ. 1944. F.O.371/43717/R16948.

Οκτ. 1944 4858

Σύμφωνα με στοιχεία της Force 133, η δύναμη της Σ.Σ.Α. στην Ελλάδα ανέρχεται σε 568 άτομα, του Ε.Λ.Α.Σ. σε 35.000 και των ανταρτών του Ζέρβα σε 12.000 άτομα.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

Οκτ. 1944 4859

Τα γερμανικά στρατεύματα και τα Τάγματα Ασφαλείας προέβησαν, κατά τη διάρκεια του Οκτωβρίου, στις εξής πράξεις αντιποίνων: οι Γερμανοί εκτέλεσαν 277 Έλληνες, από τους οποίους οι 60 ήταν αιχμάλωτοι ή όμηροι, και κατέστρεψαν 4 χωριά και 134 κατοικίες. Τα Τάγματα Ασφαλείας κατέστρεψαν ένα χωριό. Σύμφωνα με στοιχεία του Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ., ωστόσο, οι Γερμανοί πυρπόλησαν 60 κατοικίες.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

Οκτ. 1944 4860

Κατά τη διάρκεια του Οκτωβρίου, καταστράφηκαν, ολοσχερώς ή μερικώς, 11 ατμομηχανές και 124 βαγόνια των Αρχών Κατοχής.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

Οκτ. 1944 4861

Κατά τη διάρκεια του Οκτωβρίου, οι Γερμανοί υπέστησαν συνολικά απώλειες 1180 ανδρών: 561 άνδρες τους σκοτώθηκαν, 173 τραυματίσθηκαν, ενώ 130 σκοτώθηκαν ή τραυματίσθηκαν [για τους οποίους δεν υπάρχουν ακριβείς πληροφορίες] και 316 συνελήφθησαν αιχμάλωτοι. Επίσης 50 Ιταλοί συνεργάτες των Γερμανών σκοτώθηκαν και 300 συνελήφθησαν αιχμάλωτοι.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

Οκτ. 1944 4862

Ο Ε.Λ.Α.Σ. ισχυρίζεται ότι, κατά τη διάρκεια του Οκτωβρίου, οι απώλειες των Γερμανών ανήλθαν σε 1872 νεκρούς και 835 αιχμαλώτους. Επίσης, ότι καταστράφηκαν 9 σιδηροδρομικές μηχανές, 59 βαγόνια, 59 στρατιωτικά οχήματα, ενώ κυριεύθηκαν 11 οχήματα και 647 όπλα. Επίσης σκοτώθηκαν 100 άνδρες των Ταγμάτων Ασφαλείας και 250 συνελήφθησαν.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

Οκτ. 1944 4863

Σύμφωνα με στοιχεία που έγιναν γνωστά κατά τη διάρκεια του Οκτωβρίου, στην Κρήτη και στα νησιά του Αιγαίου σκοτώθηκαν 16 Γερμανοί και 49 συνελήφθησαν αιχμάλωτοι.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

Οκτ. 1944 4864

Σύμφωνα με στοιχεία που έγιναν γνωστά κατά τη διάρκεια του Οκτωβρίου, οι Γερμανοί προέβησαν στις εξής πράξεις αντιποίνων, στην Κρήτη και στα νησιά του Αιγαίου: εκτέλεσαν επτά άτομα, συνέλαβαν απροσδιόριστο αριθμό ομήρων, προκάλεσαν μικρές καταστροφές σε ένα χωριό, ανατίναξαν μία εκκλησία και πυρπόλησαν ένα σχολείο.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

Οκτ. 1944 4865

Το προσωπικό των συμμαχικών δυνάμεων, στην Κρήτη και στα νησιά του Αιγαίου, ανέρχεται σε 60 άνδρες και οι δυνάμεις των ανταρτών σε 3.500.

Game Book.
Απόρρ., Οκτ. 1944. F.O.371/43696/ R19147.

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Α.Β.Ε.Σ.Μ.Α.	Αρχηγείο Βασιλικού Ελληνικού Στρατού Μέσης Ανατολής
Α.Κ.Ε.	Αγροτικό Κόμμα Ελλάδος
Α.Κ.Ε.Λ.	Ανορθωτικό Κόμμα Εργαζομένου Λαού
Α.Μ.Ι.	Allied Military Liaison
απόρρ.	απόρρητο
αριθ.	αριθμός
Β.Β.C.	British Broadcasting Corporation
Β.Μ.Α.	British Military Administration notes
Β.Σ.Α.	Βρετανική Στρατιωτική Αποστολή (στην Ελλάδα)
210η Β.Σ.Α.	210η Βρετανική Στρατιωτική Αποστολή 9ης Στρατιάς στον ελληνικό Στρατό
C.D.	Sir C. Hambro
C.O.S.	Chiefs of Staff
Γ.Ε.Ν.	Γενικό Επιτελείο Ναυτικού
Γ.Ε.Σ.	Γενικό Επιτελείο Στρατού
Γ.Κ.Ε.Σ.	Γενικό Κέντρο Εκπαιδεύσεως - Σχολών
Γ.Σ.Μ.Α.	Γενικό Στρατηγείο Μέσης Ανατολής
Δ.Ο.Ε.	Διεθνής Οικονομική Επιτροπή
Ε.Α.	Εθνική Αλληλεγγύη
Ε.Α.Μ.	Εθνικό Απελευθερωτικό Μέτωπο
Ε.Α.Σ.	Ελληνικός Απελευθερωτικός Σύνδεσμος
Ε.Α.Σ.Α.Δ.	Εθνικός Αγροτικός Σύνδεσμος Αντικομμουνιστικής Δράσεως
Ε.Β.Ο.Ε	Ελληνοβρετανική Οργάνωσις Εθελοντών
Ε.Δ.Β.Ε.	Επιτροπή Διαχειρίσεως Βοηθημάτων στην Ελλάδα
Ε.Δ.Ε.Μ.	Εθνικό Δημοκρατικό Ελευθερωτικό Μέτωπο
Ε.Δ.Ε.Σ.	Εθνικός Δημοκρατικός Ελληνικός Σύνδεσμος
Ε.Ε.Ε.	Εθνική Ένωσις Ελλάδος
Ε.Ε.Σ.	Εθνικός Ελληνικός Στρατός
Ε.Κ.Κ.Α.	Εθνική και Κοινωνική Απελευθέρωση
Ε.Κ.Ο.	Εθνική Κρητική Οργάνωσις
Ε.Λ.Α.Ν.	Ελληνικό Λαϊκό Απελευθερωτικό Ναυτικό
Ε.Λ.Α.Σ.	Εθνικός Λαϊκός Απελευθερωτικός Στρατός
Ε.Λ.Δ.	Ένωση Λαϊκής Δημοκρατίας
εμπιστ.	εμπιστευτικό
Ε.Μ.Φ.Α.	Επιθεώρηση Μονάδων και Φρουραχείων Αιγύπτου
Ε.Ο.Ε.Α.	Εθνικαί Ομάδες Ελλήνων Ανταρτών

Ε.Ο.Κ.	Εθνική Οργάνωσις Κρήτης
Ε.Ο.Ν.	Ελληνική Οργάνωσις Νεολαίας
Ε.Π.Ο.Ν.	Ενιαία Πανελλαδική Οργάνωση Νέων
Ε.Σ.	Ελληνικός Στρατός (ή Ελληνικός Επαναστατικός Στρατός)
Ε.Σ.Α.	Επιτροπή Συντονισμού του Αγώνα
Ε.Σ.Α.Σ.	Εθνικός Σύνδεσμος Ανωτάτων Σχολών
Ε.Σ.Π.Ο.	Εθνικοσοσιαλιστική Πατριωτική Οργάνωσις
Ε.Σ.Σ.Δ.	Ένωση Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών
εφημ.	εφημερίδα
F.O.	Foreign Office
Gestapo	Geheime Staats Polizei
ημερ.	ημερομηνία
Η.Π.Α.	Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής
Κ.Ε.	Κεντρική Επιτροπή
Κ.Κ.Α.	Κομμουνιστικό Κόμμα Αλβανίας
Κ.Κ.Β.	Κομμουνιστικό Κόμμα Βουλγαρίας
Κ.Κ.Γ.	Κομμουνιστικό Κόμμα Γιουγκοσλαβίας
Κ.Κ.Ε.	Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας
Λ.Α.Ε.	Λαϊκή Απελευθερωτική Ένωσις
M.I.5	Military Intelligence 5
M.I.L.	Military Intelligence Liaison
M.O.4	Military Operations 4
ν.	νομός
O.G.	Operational Group
οικ.	οικισμός
Ο.Π.Λ.Α.	Οργάνωση Προστασίας Λαϊκών Αγωνιστών
O.S.S.	Office for Strategic Services
Π.Α.Ο.	Πανελλήνιος Απελευθερωτική Οργάνωσις
Π.Α.Σ.	Πανελλήνιος Απελευθερωτικός Συνασπισμός
Π.Ε.Α.Ν.	Πανελλήνιος Ένωσις Αγωνιζομένων Νέων
Π.Ε.Ε.Α.	Πολιτική Επιτροπή Εθνικής Απελευθέρωσης
P.I.D.	Political Intelligence Department
P.M.	Personal Minute
Π.Ο.Κ.	Πατριωτική Οργάνωσις Κεφαλληνίας
P.W.E.	Political Warfare Executive
R.A.F.	Royal Air Force
P.A.N.	Ρήλος - Αυλών - Νήσοι
R.S.R.	Raiding Support Regiment
σημ.	σήμερα
S.N.O.F.	Slavianomakedonski Narodno Osloboditelen Front
S.O.E.	Special Operations Executive
S.S.	Schutzstaffel

Σ.Σ.Α.	Συμμαχική Στρατιωτική Αποστολή
τηλ.	τηλεγράφημα
U.K.C.C.	United Kingdom Commercial Corporation
U.N.R.R.A.	United Nations Relief and Rehabilitation Administration
Υ.Β.Ε.	Υπερασπισταί Βορείου Ελλάδος
Φ.Ε.Δ.Α.	Φιλελεύθερος Εθνικός Δημοκρατικός Αγών
W.O.	War Office

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΑΠΟΣΤΟΛΕΩΝ, ΠΑΡΑΛΗΠΤΩΝ, ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Acheson, A. B. (Υπουργείο Αποικιών Βρετανίας) *Α* 824 *Π* 835

Αγνίδης, Α., Πρεσβευτής ελληνικής Κυβέρνησης στο Λονδίνο *Α* 529, 1491, 2697, 3553, 3618, 3619, 3629, 3771, 3817, 3851, 3870, 3876, 4138, 4634, 4844 *Π* 1632, 3465, 3680, 3714, 4732, 4843· Μόνιμος Υφυπουργός Εξωτερικών ελληνικής Κυβέρνησης *Α* 1013

Administration of Territories (Balkan) Committee, Απόσπασμα Πρακτικών 1226

Aegean Islands Situation Report για την εβδομάδα μέχρι 15 Ιανουαρίου 1944 [S.O.E.] 2170

Αεροπορική Αποστολή Βρετανίας στην Ουάσιγκτων (Air Commission) *Α* 580, 588 *Π* 589

Ακόλουθος Τύπου Πρεσβείας Βρετανίας στην Αθήνα *Α* 25

Alexander, A. V., Υπουργός Ναυτικών Βρετανίας (First Sea Lord of the Admiralty) *Α* 3049 *Π* 3049

Alexander, Sir H., Βρετανός Στρατηγός, Ανώτατος Στρατιωτικός Διοικητής Μέσης Ανατολής *Α* 946

Ανακοίνωση Τσουδερού 1312

Αναφορά αριθ. 3 για το Βασιλικό Ελληνικό Στρατό Μέσης Ανατολής για τον Μάιο 1942 885

Αναφορά 210ης Βρετανικής Στρατιωτικής Αποστολής 9ης Στρατιάς στον ελληνικό Στρατό (Αναφορά 210ης Β.Σ.Α.) 1305, 1313, 1314, 1318-1333

Αναφορά Βρετανικής Ανακριτικής Επιτροπής 1104, 1112, 1127, 1138, 1146, 1156, 1162

Αντιπρόσωποι Ε.Κ.Κ.Α. στη Σύσκεψη Μυροφύλλου - Πλάκας *Α* 2425

Αντιπρόσωποι Ε.Α.Μ. στη Σύσκεψη Μυροφύλλου - Πλάκας *Α* 2459

Αντιπρόσωποι κομμάτων στη Μέση Ανατολή *Π* 3751

Αντιπρόσωποι Π.Ε.Ε.Α. στη Μέση Ανατολή *Π* 3418, 3441

Ανώτατοι Στρατιωτικοί Διοικητές Μέσης Ανατολής (Commanders-in-Chief Middle East) *Α* 1782, 1822, 1823 *Π* 266, 528, 542, 606

Ανώτατος Στρατιωτικός Διοικητής Μέσης Ανατολής (Commander-in-Chief Middle East) *Α* 214, 267, 374, 375, 490, 1079, 1480-1484, 1884, 1885, 1901, 1907, 2472, 2695, 2795, 3149, 3150-3152, 3356, 3513, 3669, 3675, 3676, 4044 *Π* 189, 190, 385, 480-482, 2090, 3291, 4190, 4208, 4209, 4511

Ανώτατος Στρατιωτικός Διοικητής Μεσογείου (Commander-in-Chief Mediterranean) *Π* 36, 37, 195, 196, 234, 502

Αξιωματικοί και άνδρες ΙΙ ελληνικής Ταξιαρχίας *Α* 1056

"Απελευθέρωση" (μυστική εφημ. Ε.Κ.Κ.Α.) αριθ. 4 1466

ΑΠΟΛΛΩΝ (Αθήνα) [Ι. Πελτέκης] *Α* 1891

Απόσπασμα Πρακτικών 20ης Συνεδρίασης Επιτροπής F.O. - S.O.E. 1470

Απόσπασμα Πρακτικών 29ης Συνεδρίασης Επιτροπής F.O. - S.O.E. 3153
Απόσπασμα Συμπερασμάτων Πολεμικού Υπουργικού Συμβουλίου Βρετανίας 6
Αποσπάσματα συζήτησης Ryan με τον Βασιλιά της Αλβανίας Zog 222-224
Αποσπάσματα τηλεγραφημάτων του (Military Operations) M.O.4 αριθ. 5 1635, 1644, 1646
Αποσπάσματα τηλεγραφημάτων του M.O.4 αριθ. 6 1641
Αποσπάσματα τηλεγραφημάτων του M.O.4 αριθ. 7 1676, 1677
Αποσπάσματα τηλεγραφημάτων του M.O.4 αριθ. 8 1661, 1663, 1675, 1678
Αρχηγείο Allied Military Liaison (Greece) (Αρχηγείο A.M.L.) Progress Report αριθ. 1, 15 Οκτ. - 10 Νοεμ. 1944 1643, 4227, 4751, 4837, 4838, 4852, 4853
Αρχηγείο Βασιλικού Ελληνικού Στρατού Μέσης Ανατολής *Π* 651
Αρχηγείο [Στρατηγείο] Ε.Λ.Α.Σ. Πελοποννήσου *Α* 1728
Αρχηγείο Σ.Σ.Α. *Α* 4665 *Π* 4666
Αρχηγοί Ανταρτών *Π* 2323
Αρχηγοί Επιτελείων Βρετανικών Ενόπλων Δυνάμεων (Chiefs of Staff) (C.O.S.) *Α* 266, 2245, 4225 *Π* 1110, 1113, 1782, 1822, 1823, 2492, 4093, 4094, 4405, 4591, 4592, 4656, 4657, 4686-4689, 4779, 4791-4801
Αρχηγός Βρετανικού Αυτοκρατορικού Επιτελείου (Chief of Imperial General Staff) *Π* 609
Attlee, C. R., Αρχηγός Εργατικού Κόμματος Βρετανίας *Α* 236 *Π* 277
Auchinleck, Sir C., Βρετανός Στρατηγός, Ανώτατος Στρατιωτικός Διοικητής Μέσης Ανατολής *Α* 693, 797, 810, 815, 830, 834, 870 *Π* 788, 796, 838, 841, 866, 975
Baird, Βρετανός Ταξίαρχος, Στρατιωτικός Διοικητής Σάμου *Π* 1674
Balfour, J., Επιτετραμμένος Βρετανίας στη Μόσχα *Α* 2013, 2071, 2247 *Π* 2037, 2079
Βαρβαρέσσος, Κ., Διοικητής Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος *Α* 774· Υπουργός Οικονομικών και Εθνικής Οικονομίας ελληνικής Κυβέρνησης και Διοικητής Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος *Α* 813, 970, 1002-1004 *Π* 806, 978
Bari *Π* 4030
Bari (Broad) *Α* 3759
Barker-Benfield, K. V., Ταξίαρχος, Διοικητής Force 133 στο Κάιρο *Α* 3884 *Π* 4541
Barnes, T., Αντισυνταγματάρχης, Ανώτερος Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στο Γενικό Αρχηγείο Ε.Ο.Ε.Α. *Α* 1831, 1835, 1900
Benians, E. A., Αντιπρύτανης Πανεπιστημίου Cambridge *Α* 731
Βενιζέλος, Σ., Πρωθυπουργός ελληνικής Κυβέρνησης *Α* 2910· Αντιπρόεδρος ελληνικής Κυβέρνησης *Α* 3872 *Π* 3630, 3922
Βεντήρης, Γ. *Α* 1051 *Π* 1053
Βεντήρης, Κ., Υποστράτηγος, Αρχηγός Γ.Ε.Σ. *Π* 4777
Blunt, J. S., Βρετανός Συνταγματάρχης *Α* 583
Βοηθός Ναυτικός Ακόλουθος Πρεσβείας Βρετανίας στο Βελιγράδι Α 412
Bowker, R. J. (F.O.) *Α* 181, 221, 380, 467, 615 *Π* 156, 633, 680
Boxshall, E. G., Ταγματάρχης (S.O.E.) *Α* 1022, 1248, 1250, 1273, 1563, 1565, 1720, 1746, 1753, 1848, 1857, 2065, 2081, 2082, 2089, 2430, 2436-2438, 2445-2449, 2454, 2455, 2460, 2461, 2477, 2489, 2498, 2500, 2508, 2512, 2516, 2518, 2521-2526, 2537,

2542-2544, 2550-2552, 2555, 2560, 2561, 2564-2566, 2569-2572, 2578, 2582, 2583, 2592-2599, 2609, 2615, 2622, 2626, 2627, 2630, 2635, 2641, 2647, 2652, 2676, 2681-2683, 2692, 2714, 2745, 2824, 2845, 2846, 2852-2854, 2926, 2991, 3096, 3298, 3337, 3338, 3419, 3466, 3488, 3489, 3491-3495, 3505, 3506, 3511, 3524, 3526-3528, 3542, 3544, 3545, 3566, 3567, 3580-3584, 3592, 3600, 3603, 3611-3615, 3625, 3635, 3656, 3657, 3666, 3673, 3701-3703, 3705, 3706, 3720, 3735, 3739, 3748, 3749, 3760, 3761, 3773, 3774, 3776, 3796, 3823, 3833, 3838, 3839, 3852-3854, 3858, 3859, 3871, 3878, 3879, 3885, 3888-3890, 3897-3900, 3907, 3920, 3921, 3929, 3932, 3933, 3944-3946, 3954-3956, 3962, 3988, 3992-3994, 3999, 4000, 4007, 4012, 4024, 4039, 4040, 4041, 4070, 4074-4076, 4085, 4102, 4107-4109, 4125, 4139, 4140, 4154, 4166-4168, 4172, 4182-4187, 4201, 4202, 4213, 4218, 4219, 4226, 4235-4245, 4257-4263, 4278-4284, 4293-4301, 4312-4320, 4329-4335, 4339, 4340, 4363-4366, 4380-4385, 4395-4400, 4416-4424, 4436-4438, 4448, 4450-4459, 4468-4471, 4476-4480, 4483-4488, 4494, 4496-4500, 4502-4505, 4519, 4521-4523, 4525-4532, 4539, 4542-4546, 4549-4551, 4553, 4555, 4556, 4577-4579, 4581-4584, 4594-4596, 4603-4606, 4620-4622, 4640-4644, 4662, 4663, 4667-4670, 4676, 4678, 4680-4685, 4690, 4691, 4696-4700, 4702, 4704-4708, 4719-4725, 4741-4749, 4759-4765, 4771-4776, 4778, 4780-4787, 4806-4815, 4818-4821, 4823, 4829, 4830, 4836 *Π* 4062

Boyle, A., Υποπτέραρχος (Υπουργείο Αεροπορίας Βρετανίας) *Π* 607

Βρετανική Στρατιωτική Αποστολή (Β.Σ.Α.) *Α* 1598, 1600

Βρετανικό Ναυαρχείο (Admiralty) *Α* 538, 2278 *Π* 22, 138, 149-151, 237, 327, 373, 412, 531, 573, 591, 604, 621, 634

Βρετανοί αξιωματικοί - σύνδεσμοι *Π* 1391, 1810

Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος *Α* 1837, 1864, 1866, 1871, 1877, 1887, 1889, 1892, 1911, 1912, 1925, 1928, 1945, 1946

Brief account of operations of I Greek Brigade whilst under command of 50 Division 917, 925, 942, 947, 948, 950-952, 957, 959, 965-969

British Broadcasting Corporation (B.B.C.), Ευρωπαϊκό Δελτίο Ειδήσεων στα ιταλικά 280

Broad, T. (Υπουργείο Οικονομικού Πολέμου Βρετανίας) *Α* 184

Brock, Ταγματάρχης (W.O. - (Military Intelligence) M.I.5) *Α* 1522

Brooke, Sir A. F., Στρατηγός, Αρχηγός Βρετανικού Αυτοκρατορικού Γενικού Επιτελείου *Α* 818 *Π* 815, 1137

Bruce, H. J. (Υπουργείο Πληροφοριών Βρετανίας) *Π* 107

Buckland, C. S. B. (Υπουργείο Αποικιών Βρετανίας) *Π* 474

Bullard, Sir R., Πρεσβευτής Βρετανίας στην Τεχεράνη *Α* 694 *Π* 749

Butler, G. (Πρεσβεία Βρετανίας στην Ουάσιγκτων) *Π* 466

C.D. βλ. Hambro

Cadogan, Sir A., Μόνιμος Υφυπουργός Εξωτερικών Βρετανίας *Α* 185, 235, 479, 644, 739, 862, 1131, 3680,

4843 *Π* 529, 818, 894, 1750, 3163, 4844
Campbell, Sir R. I., Πρεσβευτής Βρετανίας στο Βελιγράδι *Α* 19, 20, 51, 77-80, 109-113, 148, 164, 217, 218, 247, 276, 299, 359, 360, 429 *Π* 77· (Πρεσβεία Βρετανίας στην Ουάσιγκτων) *Α* 675, 890, 1729 *Π* 750
Carlisle, J. D., Ταγματάρχης (W.O.) *Α* 182, 183 *Π* 779
Casey, R. G., Υπουργός άνευ χαρτοφυλακίου Βρετανίας στο Κάιρο *Α* 909, 910, 918, 934, 939, 940, 954, 963, 964, 974, 976, 981, 983, 998, 1009, 1011, 1015, 1016, 1019, 1026, 1034, 1039, 1059-1061, 1064-1070, 1080-1083, 1087, 1088, 1097, 1108, 1114, 1116, 1117, 1122, 1124-1126, 1144, 1148, 1191, 1237, 1431, 1441, 1443, 1456, 1681, 1716, 1737, 1744, 2038 *Π* 907, 937, 938, 972, 977, 1025, 1035, 1038, 1039, 1056, 1072, 1073, 1085, 1089, 1090, 1091, 1094, 1095, 1099-1101, 1115, 1199, 1246, 1344, 1430
Cavendish-Bentinck, V. F. W. (F.O.) *Π* 692
Cedershild, G. (Αθήνα) *Α* 498
Churchill, W. S., Πρωθυπουργός Βρετανίας *Α* 336, 469, 492, 534, 558, 720, 1014, 1099, 1170, 1353, 1363, 1461, 1463, 1494, 1559, 1750, 1836, 2917, 3049, 3510, 3620, 3663, 3664, 4010, 4013, 4014, 4120, 4121, 4611, 4658 *Π* 456, 491, 499, 522, 732, 755, 763, 922, 1102, 1131, 1172, 1357, 1436, 1558, 1650, 1653-1655, 1824, 2078, 2539, 2558, 2559, 2762, 2829, 2864, 2865, 2887, 2937, 2952, 2997, 3049, 3065, 3593, 3640-3642, 3690, 3996, 4111, 4141, 4142, 4360
Clark, J. B. (B.B.C.) *Π* 3554
Clark Kerr, Sir A., Πρεσβευτής Βρετανίας στη Μόσχα *Α* 238, 3965, 4302, 4401 *Π* 2974, 3005, 3227, 4370
Clutton, G. L. (F.O.) *Π* 3988
Colville, J. R. (Γραφείο Πρωθυπουργού Βρετανίας) *Α* 2579
Coulson, J. E. (Υπουργείο Οικονομικού Πολέμου Βρετανίας) *Α* 81 *Π* 38
Craigie, Sir R., Πρεσβευτής Βρετανίας στο Τόκιο *Α* 83
Crete Situation Report για την εβδομάδα μέχρι 15 Ιανουαρίου 1944 [S.O.E.] 2138, 2171
Crete Situation Report για την εβδομάδα μέχρι 29 Ιανουαρίου 1944 [S.O.E.] 2307, 2308
Crete Situation Report για την εβδομάδα μέχρι 19 Φεβρουαρίου 1944 [S.O.E.] 2466
Crete Situation Report για την εβδομάδα μέχρι 26 Φεβρουαρίου 1944 [S.O.E.] 2505, 2509, 2510
Crete Situation Report για την εβδομάδα μέχρι 4 Μαρτίου 1944 [S.O.E.] 2353, 2514
Crete Weekly Situation Report 18 Μαρτίου 1944 [S.O.E.] 2538, 2631-2634
Cripps, Sir S., Πρεσβευτής Βρετανίας στη Μόσχα *Α* 114, 301-303
Cunningham, Sir A., Βρετανός Ναύαρχος, Ανώτατος Διοικητής Στόλου Ανατολικής Μεσογείου *Α* 514, 531, 573, 591, 604, 621, 634 *Π* 511, 523, 538
Γενικό Αρχηγείο Εθνικών Ομάδων Ελλήνων Ανταρτών Εθνικού Δημοκρατικού Ελληνικού Συνδέσμου (Γενικό Αρχηγείο Ε.Ο.Ε.Α. Ε.Δ.Ε.Σ.) *Α* 3719 *Π* 4362
Γενικό Επιτελείο Βασιλικής Αεροπορίας (Royal Air Force) (R.A.F.) Μέ-

σης Ανατολής *Α* 84, 526, 915, 926, 945 *Π* 483, 884, 920, 941
Γενικό Επιτελείο R.A.F. (Κρήτη) *Π* 526
Γενικό Στρατηγείο Εθνικού Λαϊκού Απελευθερωτικού Στρατού (Γενικό Στρατηγείο Ε.Λ.Α.Σ.) *Α* 1703, 2256, 2304, 2322, 2610, 2761, 2889, 2912, 2913, 2933, 3018-3020, 3088, 3089, 3188, 3189, 3245, 3246, 3258, 3259, 3265, 3380, 3430, 3431, 3507, 3591, 3822, 3845, 3873, 4110, 4200, 4310, 4475, 4541, 4576, 4608 *Π* 2644, 2868, 2911, 2968, 3197, 3292, 3390, 3406, 3719, 4361, 4524
Γενικό Στρατηγείο Μέσης Ανατολής (Γ.Σ.Μ.Α.) *Α* 651, 1674, 2084, 2275, 2433, 2442, 2452, 2644, 2868, 2911, 3197, 3292, 3390, 3406 *Π* 128-130, 138, 149-152, 171, 237, 278, 279, 1554, 1727, 1728, 1748, 2066, 2117, 2172, 2178, 2304, 2386, 2418, 2451, 2547, 2585, 2610, 2621, 2685, 2717, 2761, 2818, 2889, 2912, 2913, 2933, 2938, 3060, 3088, 3089, 3159, 3166, 3229, 3259, 3265, 3344, 3430, 3431, 3438, 3507, 3591, 3822, 3845, 3873, 4200, 4220, 4439, 4475
Γενικός Πρόξενος Βρετανίας στη Βηρυτό *Α* 289
Γενικός Πρόξενος Βρετανίας στη Θεσσαλονίκη *Α* 69, 70, 125-127, 485
Γενικός Πρόξενος Βρετανίας στη Νέα Υόρκη *Α* 587 *Π* 180, 202, 253, 345, 601
Γεώργιος Β΄, Βασιλιάς Ελλάδας *Α* 281-285, 903, 1172, 1785, 2645, 2762, 4360, 4506, 4507 *Π* 403-405, 916, 1463, 2563, 2638, 3105
Γεώργιος ΣΤ΄, Βασιλιάς Βρετανίας *Α* 403-405 *Π* 281-285
Γονατάς, Σ., Στρατηγός *Α* 2531, 2532
Γραμματέας Υπουργού Εξωτερικών Βρετανίας *Π* 188
Γραφείο Αντιπροσώπου στο Bari Υπουργού άνευ χαρτοφυλακίου Βρετανίας στο Συμμαχικό Στρατηγείο *Α* 3170
Γρηγοριάδης, Ν., Στρατηγός, Πρόεδρος Εθνικού Συμβουλίου Π.Ε.Ε.Α. *Α* 3198 *Π* 3257

Daily Situation Report αριθ. 163 [S.O.E.] 2067, 2114, 2312, 2333
Daily Situation Report αριθ. 164 [S.O.E.] 2317
Daily Situation Report αριθ. 168 [S.O.E.] 2369
Daldock (Βρετανικό Ναυαρχείο) *Α* 3472, 3473
Δαμασκηνός, Αρχιεπίσκοπος Ελλάδας *Α* 2554, 2723 *Π* 2249
Dean, A. R. (F.O.) *Π* 3472, 3473
Δεληγιάννης, Β. *Α* 1169
Δελτίο Πράξεων και Αποφάσεων της Π.Ε.Ε.Α. 17 Μαρτίου 1944 2600-2602
Δελτίο Πράξεων και Αποφάσεων της Π.Ε.Ε.Α. 20 Μαρτίου 1944 2603-2605
Despatche N° 20 from H. M. Consul-General Smyrna 2746, 2747
Despatche N° 21 from H. M. Consul-General Smyrna 2787
Δεσποτόπουλος, Κ., Νομικός Σύμβουλος Γενικού Στρατηγείου Ε.Λ.Α.Σ. *Α* 3060
Dew, A. R. (F.O.) *Α* 3485, 3550, 3554, 3743, 3744 *Π* 1563, 1848, 1857, 1888, 1952, 2024, 2048, 2049, 2064, 2068-2070, 2072-2074, 2081-2083, 2089, 2095, 2096, 2109-2111, 2118, 2119, 2128, 2129, 2140-2142, 3095, 3112, 3147, 3162, 3205, 3211, 3224, 3255,

3271, 3273-3277, 3285, 3287-3289, 3294-3297, 3307-3311, 3314, 3315, 3320, 3337-3340, 3352, 3353, 3372-3376, 3381, 3385, 3393, 3394, 3401-3404, 3408, 3410-3413, 3419, 3420, 3422-3425, 3429, 3439, 3443-3445, 3448, 3455, 3456, 3460, 3482, 3486-3495, 3505, 3506, 3511, 3524, 3526-3528, 3544, 3557, 3685, 3686, 3699, 3716

Δήλωση Churchill στη Βουλή των Κοινοτήτων 581

Δημητρακάκης, Σ., Υπουργός Στρατιωτικών και Δικαιοσύνης ελληνικής Κυβέρνησης *Α* 780

Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944 [S.O.E.] 1570, 1571, 1578, 1584, 1596, 1618-1620, 1626, 1627, 1637, 1639, 1692, 1693, 1705, 1713, 1714, 1751, 1757, 1758, 1765, 1768, 1774, 1777, 1798, 1809, 1818, 1826, 1847, 1855, 1870, 1880, 1896, 1897, 1902, 1907, 1927, 1938-1940, 1951, 1957-1959, 1981, 1992, 2002, 2006, 2011, 2012, 2015-2018, 2036, 2044, 2045, 2080, 2107, 2115, 2132, 2139, 2206, 2219, 2244, 2285, 2318, 2349, 2370, 2380, 2402, 2405, 2444, 2506, 2515, 2573-2575, 2580, 2639, 2646, 2659, 2661, 2674, 2691, 2703, 2704, 2721, 2722, 2738-2740, 2763-2765, 2780, 2801, 2819-2821, 2834, 2835, 2841, 2842, 2850, 2851, 2866, 2878, 2879, 2890, 2891, 2899, 2900, 2918-2922, 2942, 2954, 2967, 2976, 2977, 2984-2989, 3009, 3010, 3022, 3023, 3036, 3058, 3061, 3409

Dickens, G., Ναύαρχος (Βρετανικό Ναυαρχείο) *Α* 640 *Π* 607

Διοικητής 50 βρετανικής Μεραρχίας *Α* 973

Διοικητής Force 140 *Π* 4430, 4750

Διοικητής Ι ελληνικής Ταξιαρχίας *Π* 973

Διπλωματική Αποστολή Ελβετίας στη Βρετανία *Α* 188

Dixon, Dr G. C. (Υπουργείο Πληροφοριών Βρετανίας) *Π* 734

Dixon, P. J. (F.O. Southern Department) *Α* 402, 779, 787, 805, 1239, 1428, 1478, 2767, 3679, 3966-3970, 3972, 3995 *Π* 722, 785, 790, 809, 814, 935, 1008, 1027, 1028, 1030-1033, 1036, 1040, 1042, 1048, 1063, 1092, 1180, 1181, 1184, 1187, 1189, 1192, 1193, 1202, 1206, 1222, 1230, 1235, 1248, 1250, 1257, 1259, 1261, 1267, 1271, 1273, 1288, 1306, 1307, 1315, 1347, 1421, 1485, 1522, 1720, 1746, 1753, 1766, 1780, 1787, 1788, 1801, 1803, 1804, 1813, 1819, 1820, 1829, 2579, 2766, 3995

Eden, A., Υπουργός Εξωτερικών Βρετανίας *Α* 478, 522, 681, 689, 712, 732, 744, 755, 821, 827, 852, 854, 900, 919, 953, 956, 1018, 1046, 1047, 1277, 1357, 1447, 1558, 1632, 1650, 1653-1655, 1711, 1731, 1824, 2037, 2078, 2079, 3102, 3593, 3690, 3714, 3996 *Π* 476, 487, 517, 534, 590, 611, 619, 659, 675, 715-717, 720, 731, 760, 761, 786, 811, 828, 829, 836, 843, 845, 863, 872, 914, 930, 997, 1006, 1013, 1014, 1049, 1135, 1170, 1341, 1353, 1363, 1365, 1385, 1415, 1427, 1438, 1439, 1461, 1464, 1479, 1491, 1494, 1605, 1612, 1666, 1682, 1687, 1698, 1708, 1726, 1836, 1908, 1915, 1921, 1941, 1982, 2020, 2060, 2061, 2116, 2174, 2180, 2207, 2228, 2257, 2258, 2266, 2286, 2426, 2439, 2474, 2475, 2541, 2606-2608, 2624, 2625,

2636, 2680, 2698, 2699, 2705, 2706, 2724, 2914, 3031, 3078, 3278, 3321, 3464, 3470, 3499, 3504, 3510, 3551, 3553, 3564, 3565, 3618, 3620, 3628, 3632, 3650, 3651, 3653, 3654, 3663, 3664, 3721, 3747, 3771, 3793, 3817, 3851, 3895, 3896, 3908, 3966-3970, 4010, 4013, 4014, 4045, 4103-4106, 4130-4132, 4138, 4506, 4507, 4557, 4611, 4634, 4658, 4727, 4728

Εθνική Επιτροπή για την Ανόρθωση της Ελλάδας (National Committee for the Restoration of Greece) *Α* 2499, 2880, 2881

Εθνικό Συμβούλιο Π.Ε.Ε.Α. *Α* 3233

Ε.Λ.Α.Σ., Ι Ταξιαρχία *Α* 2372

Eisenhower, D. D., Αμερικανός Στρατηγός, Ανώτατος Διοικητής Συμμαχικών Δυνάμεων *Π* 3990, 3991

Ελληνική Κυβέρνηση (εξόριστη) *Α* 2968, 4372 *Π* 2531, 2532, 2554, 2775, 2776, 2817, 2832, 2833, 2843, 2867, 2898, 2951, 3008, 3018-3020, 3059, 3188, 3189, 3245, 3246, 3363, 3380, 3634, 3750-3752, 3797, 3860, 3861, 4008, 4220, 4310, 4311, 4415, 4554, 4593, 4607, 4619, 4703

Εμπορικός Γραμματέας Πρεσβείας Βρετανίας στην Αθήνα *Α* 310-312

Επιτροπή Άμυνας Μέσης Ανατολής (Middle East Defense Committee) *Α* 1110, 1113

Επιτροπή Ειδικών Επιχειρήσεων (Special Operations Committee) 1519

Επιτροπή Συντονισμού του Αγώνα (Ε.Σ.Α.) *Π* 2347, 2348

Extract from Force 133 (S.O.E. Καΐρου) daily sitrep αριθ. 347 3799-3801

Extract from War Cabinet Conclusions 3759

Extracts from Minutes of 16th Meeting of Political Committee 3573

Extracts from Minutes of 19th Meeting of Political Committee 3728

Food Requirements for Greece 1355

Force 133 *Α* 4449, 4481, 4482, 4494, 4520, 4524, 4533, 4552, 4645, 4677, 4679, 4701 *Π* 4547

Force 140 *Α* 4493, 4547, 4666, 4695, 4758, 4829 *Π* 4449, 4481, 4482, 4494, 4520, 4533, 4552, 4645, 4664, 4665, 4677, 4679, 4701

Fraser, W. L. (Υπουργείο Οικονομικών Βρετανίας) *Α* 268, 633, 867, 978, 3368, 4359 *Π* 970

Freyberg, Sir B., Νεοζηλανδός Υποστράτηγος, Διοικητής Συμμαχικών Δυνάμεων Κρήτης *Α* 551

Game Book [Force 133] 1572, 1573, 1579, 1580, 1590, 1591, 1593, 1601, 1621, 1628, 1629, 1631, 1633, 1634, 1640, 1659, 1718, 1719, 2741, 2768, 2955, 2999, 3025, 3026, 3037, 3050, 3076, 3077, 3086, 3090, 3098-3100, 3107, 3108, 3111, 3123, 3124, 3130-3135, 3142-3144, 3147, 3154, 3155, 3161, 3164, 3176, 3181, 3190-3193, 3199, 3200, 3206, 3209, 3210, 3236, 3237, 3247-3250, 3253, 3260, 3261, 3266, 3267, 3284, 3285, 3293, 3294, 3304, 3305, 3318, 3319, 3350, 3357-3359, 3360, 3361, 3362, 3366, 3367, 3370, 3383, 3384, 3388, 3398-3400, 3427, 3428, 3434, 3435, 3440, 3446, 3447, 3459, 3474-3476, 3480, 3491, 3501, 3523, 3532-3539, 3541, 3548, 3549, 3555, 3563, 3575-3579, 3588-3590, 3597, 3601, 3602, 3607, 3608, 3626, 3627, 3643-3647, 3659, 3665, 3670, 3671, 3677, 3682, 3691, 3692, 3698, 3706, 3715, 3718, 3724, 3736-3738, 3745, 3746, 3749, 3758, 3770,

3786-3792, 3794, 3795, 3802-3806, 3810-3813, 3819-3821, 3827-3831, 3836, 3837, 3842-3844, 3847-3850, 3856, 3857, 3863-3869, 3881-3883, 3886, 3887, 3891-3894, 3899, 3903, 3916-3919, 3924-3928, 3935-3942, 3949-3952, 3957-3961, 3973-3978, 3982-3987, 3989, 3997, 3998, 4001, 4002, 4004-4006, 4009, 4011, 4015-4017, 4019-4023, 4031, 4035-4037, 4038, 4053-4060, 4063-4068, 4071-4073, 4078, 4080-4084, 4095-4101, 4114-4116, 4122-4124, 4134, 4136, 4137, 4144-4153, 4158-4165, 4171, 4173-4181, 4191-4199, 4210-4212, 4214-4217, 4222-4224, 4232-4234, 4252-4255, 4269-4277, 4287-4292, 4303-4309, 4324-4327, 4338, 4341-4343, 4350-4357, 4374-4377, 4389-4392, 4406-4412, 4431, 4444-4447, 4467, 4472, 4512-4516, 4538, 4558-4566, 4573-4575, 4601, 4602, 4610, 4612-4615, 4628-4630, 4632, 4633, 4659-4661, 4672, 4692, 4693, 4710-4715, 4734-4739, 4756, 4757, 4769, 4802, 4803, 4822, 4824-4828, 4831-4834, 4840-4842, 4845-4848, 4851, 4858-4864, 4866

Glanville, S. R. K., Σμήναρχος (Υπουργείο Αεροπορίας Βρετανίας) *Α* 955, 987, 1007

Glenconner, Lord C. G., Διοικητής S.O.E. Καΐρου *Α* 1037, 1218

Godfrey, J., Υποναύαρχος (Υπηρεσία Πληροφοριών Βρετανικού Ναυαρχείου) *Α* 692

Gordon, G. S., Αντιπρύτανης Πανεπιστημίου Οξφόρδης *Π* 681

Greek Situation Report αριθ. 7 1339, 1340

Greek Situation Report αριθ. 8 1359, 1360, 1362, 1366, 1367

Grigg, Sir J., Υπουργός Πολέμου Βρετανίας (Secretary of State for War) *Α* 872 *Π* 852, 862

Halifax, Lord E., Υπουργός Εξωτερικών Βρετανίας *Α* 9-11, 277, 296, 297 *Π* 25, 175, 186, 198, 231, 236, 304, 319, 320, 333, 334, 396· Πρεσβευτής Βρετανίας στην Ουάσιγκτων *Α* 539, 628, 758, 886, 889, 894, 912, 1123, 1147, 1316, 1986, 3057, 3655, 4126, 4157, 4322, 4323 *Π* 494, 545, 564, 877, 1132, 1152, 1203, 2499, 2880, 2881, 4755

Hambro, Sir C., (C.D.), Γενικός Διοικητής S.O.E. *Α* 1107, 1268, 1289, 1455 *Π* 1358

Hammond, N. G. L., Λοχαγός, Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος *Α* 1352· Αναπληρωτής Διοικητής Σ.Σ.Α. *Π* 3884· Αντισυνταγματάρχης, Ανώτερος Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στη Μακεδονία *Α* 1747

Hardinge, Sir A., Ιδιαίτερος Γραμματέας Γεωργίου ΣΤ΄ *Π* 723

Hasler, W. (Υπηρεσίες Πολεμικού Υπουργικού Συμβουλίου Βρετανίας) *Α* 898

Heard, T., Αντισυνταγματάρχης (W.O.) *Π* 1133

Helm (Πρεσβεία Βρετανίας στην Άγκυρα) *Α* 4203, 4286, 4386, 4489, 4490

Hoare, Sir R., Πρεσβευτής Βρετανίας στο Βουκουρέστι *Α* 23, 48, 137, 187, 424 *Π* 135

Hoare, Sir S., Πρεσβευτής Βρετανίας στη Μαδρίτη *Α* 376

Hole, E. C., Γενικός Πρόξενος Βρετανίας στη Σμύρνη *Α* 1386

Hollis, L. C., Γραμματέας Πολεμικού Υπουργικού Συμβουλίου Βρετανίας

Α 314· Συνταγματάρχης (Υπηρεσίες Πολεμικού Υπουργικού Συμβουλίου Βρετανίας) *Α* 559· Γραμματέας Συμβουλίου C.O.S. *Α* 594· Ταξίαρχος, Γραμματέας Συμβουλίου C.O.S. *Α* 1545, 1649, 3283 *Π* 1535, 1622, 1683

Holmes, Ταγματάρχης (W.O. - (Military Operations) M.O.5) *Π* 1428

Homes, D. (W.O.) *Α* 1288

Hopkinson, H. L. d' A. (F.O.) *Π* 184· (ελληνικό τμήμα Γραφείου Υπουργού άνευ χαρτοφυλακίου Βρετανίας στο Κάιρο) *Α* 1008 *Π* 859

Howard, D. F., Επικεφαλής Southern Department F.O. *Α* 695, 737, 835, 877, 1017, 1041, 1133, 1379, 3180, 4127, 4540, 4839 *Π* 774, 824, 847, 980, 1002-1004, 1007, 1020, 1370, 1387, 1392, 1397, 1398, 1458, 1489, 1511, 1523, 1529, 1541, 1542, 1549, 1621, 1640, 1718, 1752, 1771, 1772, 1778, 1779, 1786, 1852, 1927, 1959, 1994, 2023, 2030, 2108, 2133, 2143, 2150, 2151, 2166-2168, 2175, 2176, 2181, 2197-2200, 2209-2212, 2220, 2246, 2248, 2252-2255, 2262-2264, 2267-2272, 2279-2281, 2289-2294, 2305, 2313-2315, 2326-2332, 2337, 2341, 2345, 2346, 2351, 2355-2358, 2359, 2371, 2375-2379, 2382-2385, 2388-2390, 2395-2397, 2403, 2406-2409, 2415, 2416, 2422, 2423, 2427-2431, 2434-2438, 2440, 2445-2449, 2454, 2455, 2460-2465, 2467-2471, 2477-2479, 2487-2489, 2497, 2498, 2500, 2508, 2512, 2516, 2518, 2521-2526, 2537, 2542-2544, 2550, 2551, 2555, 2560, 2561, 2564-2566, 2569-2572, 2578, 2581-2583, 2592-2599, 2609, 2615-2618, 2622, 2626, 2627, 2630, 2635, 2641, 2647, 2648, 2652, 2655-2657, 2662-2665, 2676-2679, 2681-2683, 2686-2689, 2692, 2693, 2707-2715, 2719, 2720, 2742-2745, 2769, 2781-2786, 2802-2804, 2822-2824, 2836, 2837, 2844-2848, 2852-2860, 2869-2871, 2883-2885, 2892-2894, 2901-2906, 2919, 2923-2927, 2934, 2935, 2950, 2959-2962, 2972, 2973, 2978, 2991-2996, 3000-3004, 3013, 3014, 3028-3030, 3040-3044, 3051-3056, 3063, 3064, 3080-3083, 3091-3094, 3103, 3105, 3109-3111, 3125-3127, 3136-3140, 3145, 3146, 3156, 3182-3184, 3194, 3195, 3201-3204, 3207, 3208, 3212-3216, 3223, 3225, 3226, 3231-3233, 3239-3242, 3251, 3254, 3262-3264, 3268-3272, 3283, 3286, 3909, 4069, 4237, 4344, 4393, 4394, 4413, 4432-4434, 4435, 4473, 4517, 4673, 4694

Ζέρβας, Λ. *Α* 3017

Ζέρβας, Ν., Συνταγματάρχης, Γενικός Αρχηγός Ε.Ο.Ε.Α. Ε.Δ.Ε.Σ. *Α* 1348, 1832, 1919, 1937, 2386, 2451, 2547, 2685, 2867, 3035, 3059, 3105, 3363, 3397, 3729, 3750, 3797, 3877, 4117, 4619 *Π* 1916, 2910, 2968, 3317, 3389, 3953, 4230

Ismay, Sir H. L., Στρατηγός (Συμβούλιο C.O.S.) Α 1111, 1583, 4111 *Π* 1559, 4010, 4013, 4014

Ιωακείμ, Μητροπολίτης Κοζάνης Α 2696

Κάιρο (Γ.Σ.Μ.Α.) *Π* 2066

Κανελλόπουλος, Π., Αντιπρόεδρος και Υπουργός Εθνικής Αμύνης ελληνικής Κυβέρνησης *Α* 907 *Π* 924· Υπουργός Ανασυγκρότησης ελληνικής Κυβέρνησης και Περιφερειακός Διοικη-

τής Πελοποννήσου *Α* 4597, 4607 *Π* 4518
Καραπαναγιώτης, Β., Υπουργός Στρατιωτικών ελληνικής Κυβέρνησης *Α* 1196 *Π* 1186, 1221, 2203, 2204
Keble, C. M., Ταξίαρχος, Διοικητής S.O.E. Καΐρου *Π* 1266, 1395, 1551, 1588, 1595, 1625, 1648, 1669-1673
Κείμενο Βρετανο-ελληνικής Στρατιωτικής Συμφωνίας 855
Κείμενο διαγγέλματος Γεωργίου Β΄ 1304
Κείμενο διαγγέλματος Τσουδερού 706
Κείμενο τηλεγραφήματος ελληνικής Κυβέρνησης 1168
Κελαϊδής, Ε., Σμήναρχος, Επιτελάρχης Στρατιωτικού Διοικητή Κρήτης *Α* 4835
Kelly, D. V., Πρεσβευτής Βρετανίας στη Βέρνη *Α* 106, 203, 347
Κεντρική Επιτροπή Εθνικής και Κοινωνικής Απελευθέρωσης (Κ.Ε. Ε.Κ.Κ.Α.) *Α* 2172, 2585, 2621, 3229, 4220 *Π* 2452
Κεντρική Επιτροπή Εθνικού Απελευθερωτικού Μετώπου (Κ.Ε. Ε.Α.Μ.) *Α* 1554, 1727, 1748, 2066, 2137, 2178, 2347, 2348, 2398, 2418-2420, 2473, 2511, 2520, 2539, 2776, 2818, 3483, 4414, 4415 *Π* 2084, 2275, 2433, 2442, 2443, 2968, 4345, 4638, 4639
Key, C. E. (W.O.) *Π* 4359
Killearn, Lord βλ. Lampson
Kimber, G. (Υπουργείο Αποικιών Βρετανίας) *Π* 768
Κινάτος, Σμήναρχος, Αεροπορικός Ακόλουθος ελληνικής Κυβέρνησης στο Λονδίνο *Π* 955, 987
Kirkpartick, I. (B.B.C.) *Π* 1478
Kitcat, Ταγματάρχης, Επικεφαλής Αμερικανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη *Π* 4695
Knatchbull-Hugessen, Sir H., Πρεσβευτής Βρετανίας στην Άγκυρα *Α* 16-18, 41-47, 73-75, 103, 123, 124, 269-271, 318, 326, 368, 369, 390, 391, 444, 495, 496, 535, 536, 679, 684, 906, 1043, 1044, 1103, 1531, 1536, 1546, 1564, 2990, 3027, 3633, 3963, 4042 *Π* 41-46, 72, 104, 105, 136, 160, 390, 678, 1386, 4025
Κοινοπολιτεία Αυστραλίας *Π* 204-213, 230
Κοινοπολιτεία Νέας Ζηλανδίας *Π* 204-213, 230
Κοινοπολιτεία Νοτιοαφρικανικής Ένωσης *Π* 204-213, 230
Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας (Κ.Κ.Ε.) *Α* 1294, 4414, 4415 *Π* 1298
Κοντεκάκης, Γ., Συνταγματάρχης, Διοικητής V Μεραρχίας Ε.Λ.Α.Σ. *Α* 4703
Κυβέρνηση Αυστραλίας *Π* 361
Κυβέρνηση Βρετανίας *Π* 3877
Κυβέρνηση Καναδά *Π* 361
Κυβέρνηση Νέας Ζηλανδίας *Π* 361
Κυβέρνηση Νότιας Ροδεσίας *Π* 361
Κυβέρνηση Νοτιοαφρικανικής Ένωσης *Π* 361
Κυβερνήτης Κύπρου *Α* 837 *Π* 857, 865
Κύπρος (C. Woolley) *Α* 2527

Λαμπριανίδης, Λ., Υφυπουργός Πολιτικού Γραφείου Πρωθυπουργού ελληνικής Κυβέρνησης *Α* 3953
Lampson, Sir M., Πρεσβευτής Βρετανίας στο Κάιρο *Α* 76, 121, 122, 219, 220, 395, 500, 516, 521, 550, 553, 562, 570, 579, 595, 597, 600, 602, 605, 610-612, 618, 619, 641, 645, 646, 648-650, 652, 654, 655, 659-661, 682, 705, 708, 709, 715, 716, 718, 736, 741, 742, 748, 764, 851, 858, 1006, 1012, 1050, 1106, 3636 *Π* 21, 157,

540, 544, 552, 562, 569, 577, 584, 586, 603, 608, 617, 620, 643, 647, 699, 702, 703, 710, 713, 721, 724, 730, 738

Larpent, L., Ταγματάρχης (W.O.) *Α* 790, 809, 814 *Π* 805

Laskey, D. S. (F.O.) *Α* 4062, 4740 *Π* 518, 1022, 1297, 1397, 1420, 1467, 1565, 1742, 1743, 1783, 1827, 1856, 1859, 1922, 1993, 2046, 2047, 2062, 2065, 2182-2187, 2208, 2229, 2259-2261, 2288, 2324, 2334-2336, 2387, 2392-2394, 2476, 2501-2503, 2529, 2530, 2552, 2956-2958, 3011, 3012, 3096, 3101, 3298, 3303, 3368, 3391, 3392, 3466, 3517, 3542, 3545, 3556, 3566, 3567, 3580-3584, 3592, 3600, 3603, 3609-3615, 3621, 3622, 3625, 3635, 3656-3658, 3666, 3667, 3672, 3673, 3683, 3684, 3700-3703, 3705, 3706, 3720, 3723, 3727, 3730, 3735, 3739, 3748, 3749, 3760, 3761, 3773, 3774, 3776, 3796, 3823, 3833, 3838, 3839, 3852-3854, 3858, 3859, 3871, 3878, 3879, 3885, 3888-3890, 3897-3900, 3907, 3920, 3921, 3929, 3932, 3933, 3944-3946, 3954-3956, 3962, 3988, 3992-3994, 3999, 4000, 4007, 4012, 4024, 4039-4041, 4070, 4074-4076, 4085, 4102, 4107-4109, 4125, 4139, 4140, 4154, 4166-4168, 4172, 4182-4187, 4201, 4202, 4213, 4218, 4219, 4226, 4235-4245, 4257-4263, 4278-4284, 4293-4301, 4312-4320, 4328-4335, 4339, 4340, 4363-4366, 4380-4385, 4395-4400, 4416-4424, 4436-4438, 4448, 4450-4459, 4468-4471, 4476-4480, 4483-4488, 4494, 4496-4500, 4502-4505, 4519, 4521-4523, 4525-4532, 4539, 4542-4546, 4549-4551, 4553, 4555, 4556, 4577-4579, 4581-4584, 4594-4596, 4603-4606, 4620-4622, 4640-4644, 4662, 4663, 4667-4670, 4676, 4678, 4680-4685, 4690, 4691, 4696-4700, 4702, 4704-4708, 4719, 4720, 4721-4725, 4741-4749, 4759-4765, 4771-4776, 4778, 4780-4787, 4805-4815, 4818-4821, 4823, 4829, 4830, 4836

Law, R., Υφυπουργός Εξωτερικών Βρετανίας *Π* 2278

Leeper, Sir R. W., Πρεσβευτής Βρετανίας στην ελληνική Κυβέρνηση *Α* 497, 863, 1118, 1134, 1135, 1149, 1150, 1153, 1155, 1158-1161, 1164, 1165, 1167, 1174, 1177, 1179, 1182, 1185, 1188, 1200, 1205, 1214-1217, 1219, 1220, 1228, 1229, 1231, 1232, 1234, 1238, 1241, 1251, 1252, 1255, 1262, 1264, 1269, 1278, 1281, 1283, 1286, 1295, 1299, 1335-1337, 1341-1343, 1346, 1349, 1350, 1354, 1365, 1368, 1370, 1375, 1378, 1380-1384, 1388-1390, 1394, 1396, 1399, 1400, 1402, 1403, 1405-1413, 1415-1419, 1423-1426, 1432-1435, 1437, 1444-1446, 1448, 1449, 1453, 1460, 1464, 1471, 1472, 1475-1477, 1479, 1487, 1490, 1496, 1497, 1502, 1503, 1514, 1532, 1533, 1537, 1543, 1556, 1557, 1560, 1574, 1592, 1597, 1605, 1611-1613, 1651, 1660, 1666, 1682, 1686, 1687, 1691, 1698, 1708, 1717, 1721, 1722, 1724-1726, 1730, 1736, 1739, 1749, 1754, 1778, 1781, 1789-1792, 1794-1796, 1808, 1815, 1853, 1863, 1882, 1883, 1890, 1908-1910, 1915, 1918, 1921, 1924, 1933, 1941-1944, 1960, 1961, 1967, 1982, 1983, 1995, 2014, 2020, 2039, 2050, 2060, 2061, 2063, 2076, 2077, 2091-2093, 2097, 2116, 2120, 2134, 2144-2146, 2152-2154, 2169, 2174, 2180, 2196, 2207, 2221-2223, 2228, 2257, 2258, 2266,

2273, 2274, 2278, 2286, 2287, 2295-2298, 2306, 2320, 2321, 2325, 2342, 2343, 2350, 2352, 2360, 2404, 2411, 2412, 2417, 2426, 2436-2440, 2450, 2456, 2457, 2474, 2475, 2480-2484, 2490, 2491, 2507, 2513, 2524, 2525, 2528, 2541, 2548, 2549, 2553, 2562, 2567, 2568, 2584, 2606-2608, 2611, 2619, 2620, 2624, 2625, 2628, 2629, 2636, 2637, 2642, 2650, 2653, 2658, 2678-2680, 2694, 2698-2702, 2705, 2706, 2724-2735, 2748-2760, 2772-2774, 2791-2800, 2810-2816, 2825-2831, 2849, 2861-2863, 2874-2877, 2886, 2897, 2906-2909, 2915, 2916, 2929-2932, 2934, 2939, 2946-2949, 2964-2966, 2969-2971, 2975, 2979-2983, 2997, 3006, 3007, 3016, 3031-3034, 3038, 3039, 3046-3048, 3065, 3078, 3079, 3097, 3114, 3115, 3129, 3141, 3148, 3218, 3219, 3221, 3222, 3243, 3244, 3256, 3278-3281, 3290, 3299-3302, 3312, 3313, 3316, 3321-3324, 3342, 3354, 3365, 3377-3379, 3382, 3386, 3387, 3395, 3396, 3405, 3414-3417, 3432, 3442, 3457, 3458, 3461-3464, 3467, 3468, 3470, 3471, 3481, 3484, 3497-3500, 3508, 3509, 3513-3516, 3529-3531, 3547, 3557-3562, 3568-3572, 3585, 3586, 3594-3596, 3598, 3599, 3604-3606, 3616, 3617, 3623, 3624, 3628, 3632, 3637-3639, 3650-3652, 3668, 3669, 3674, 3678, 3689, 3693-3696, 3711, 3712, 3717, 3722, 3725, 3726, 3731, 3733-3735, 3740-3742, 3747, 3753, 3754, 3775, 3807, 3808, 3814, 3824, 3825, 3840, 3841, 3874, 3875, 3880, 3902, 3910, 3914, 3930, 3934, 3947, 3948, 4003, 4026-4030, 4043, 4045, 4079, 4089-4092, 4103-4106, 4113, 4119, 4130-4132, 4143, 4188, 4189, 4206, 4207, 4228, 4229, 4249, 4264, 4265, 4321, 4337, 4340, 4346-4349, 4373, 4387, 4388, 4402-4404, 4425-4429, 4440-4443, 4466, 4491, 4509, 4510, 4534, 4536, 4557, 4585-4591, 4598-4600, 4609, 4624, 4625, 4627, 4653-4655, 4671, 4709, 4728-4730, 4753, 4754, 4766-4768, 4788-4790 *Π* 1154, 1157, 1166, 1176, 1190, 1197, 1210, 1225, 1245, 1260, 1274-1277, 1291, 1369, 1379, 1393, 1414, 1422, 1440, 1454, 1457, 1462, 1474, 1495, 1508, 1520, 1525, 1550, 1555, 1582, 1586, 1607, 1645, 1711, 1731, 1735, 1745, 1759, 1760, 1763, 1799, 1830, 1839-1841, 1862, 1865, 1923, 1932, 1966, 1985, 2025, 2032, 2215, 2432, 2458, 2499, 2517, 2519, 2576, 2684, 2690, 2716, 2770, 2771, 2788-2790, 2805-2809, 2838-2840, 2872, 2873, 2895, 2896, 2928, 2936, 2945, 2963, 3015, 3045, 3102, 3180, 3341, 3351, 3369, 3421, 3426, 3485, 3496, 3525, 3546, 3550, 3552, 3687, 3688, 3708-3710, 3744, 3762-3769, 3808, 3904-3906, 4128, 4129, 4204, 4205· (Καζέρτα) *Π* 4221, 4250, 4251, 4268, 4285, 4508, 4731· (Αθήνα) *Α* 4850· Πρεσβευτής Βρετανίας στην Αθήνα *Α* 4854-4856

Lockhart, Sir R. B., Γενικός Διευθυντής P.W.E. *Π* 868

Lyttelton, O., Υπουργός άνευ χαρτοφυλακίου Βρετανίας στο Κάιρο *Α* 781, 782, 792, 819, 860 *Π* 791, 798, 804, 820, 823, 832, 839, 840

Macmichael, Sir H. A., Ύπατος Αρμοστής Βρετανίας στην Παλαιστίνη *Π* 595

Macmillan, H., Υπουργός άνευ χαρτοφυλακίου Βρετανίας στο Αλγέρι *Α*

3421· Υπουργός άνευ χαρτοφυλακίου Βρετανίας στην κεντρική Μεσόγειο (Καζέρτα) *Α* 4371, 4440· Υπουργός άνευ χαρτοφυλακίου Βρετανίας στο Συμμαχικό Στρατηγείο *Α* 4460-4465, 4727, 4752

Μακκάς, Λ., Περιφερειακός Διοικητής Ιονίων Νήσων *Π* 4518

Mallaby, G., Ταγματάρχης (W.O.) *Α* 630

Mallet, V. A. L., Πρεσβευτής Βρετανίας στη Στοκχόλμη *Α* 49, 369, 4256

Μάντακας, Ε., Υποστράτηγος, Γραμματέας Στρατιωτικών Π.Ε.Ε.Α. *Α* 2717, 3159, 3166, 3344, 3418, 3438, 4311, 4336, 4439, 4647 *Π* 4395, 4474, 4495, 4501, 4817

Markes, C. C., Ταγματάρχης (W.O.) *Π* 119, 120

Martin, J., Ιδιαίτερος Γραμματέας Churchill *Α* 2112

Μαυρουδής, Ν., Υφυπουργός Εξωτερικών Ελλάδας *Α* 155

Memorandum from AD/H to S.O.E. 4367-4369

Μεταξάς, Ι., Πρωθυπουργός Ελλάδας *Α* 456 *Π* 336, 469

Μεταξάς, Σ., Αντιπρόσωπος Ε.Δ.Ε.Σ. στη Μέση Ανατολή *Α* 3389

Μιχαλόπουλος Α., Υφυπουργός Τύπου ελληνικής Κυβέρνησης *Α* 1052

Μνημόνιο S.O.E., "Possibilities of splitting the E.L.A.S. from the E.A.M." 1201

Molotov, V., Υπουργός Εξωτερικών Ε.Σ.Σ.Δ. *Π* 3238

Μόσχα (Πρεσβεία Βρετανίας στη Μόσχα) *Π* 1965, 1984, 4752

Moyne, Lord W., Υφυπουργός άνευ χαρτοφυλακίου Βρετανίας στο Κάιρο *Α* 997, 1344, 2410, 2424, 2643, 3113, 3164, 3219, 3244, 3400, 3964, 4077, 4078, 4086-4088, 4112, 4118, 4133, 4134, 4155, 4156, 4169 *Π* 3113

Μπακιρτζής, Ε., Συνταγματάρχης, Πρόεδρος Π.Ε.Ε.Α. *Α* 2556, 2623, 2654 *Π* 2778· Αντιπρόεδρος Π.Ε.Ε.Α. *Α* 3167, 3168, 3306, 3543

Μπαρτζιλάι, Η., Αρχιραββίνος Αθηνών *Α* 3587, 3634

Μυλωνάς, Α., Υπουργός Ναυτικών ελληνικής Κυβέρνησης *Α* 3872 *Π* 3922

Murray, R. (P.W.E.) *Α* 722

Myers, E. C. W., Ταξίαρχος, Διοικητής Β.Σ.Α. και Διοικητής S.O.E. στην Ελλάδα *Α* 1195, 1207, 1208, 1211, 1213, 1223, 1224, 1227, 1240, 1242, 1243, 1266, 1293, 1296, 1334 *Π* 1194, 1204, 1209, 1212, 1236, 1253, 1254, 1270, 1348

Ναυτικός Ακόλουθος Πρεσβείας Βρετανίας στην Αθήνα *Α* 36, 37, 195, 196, 327 *Π* 310-312

Ναυτικός Ακόλουθος Πρεσβείας Βρετανίας στην ελληνική Κυβέρνηση *Α* 511 *Π* 514

Ναυτικός Ακόλουθος Πρεσβείας Βρετανίας στη Μάλτα *Α* 22

Νεφελούδης, Β., Μέλος Γραμματείας Ε.Σ.Α. *Α* 2843 *Π* 2398

Nichols, P. B. B. (F.O.) *Α* 107, 108, 119, 120, 163, 274, 275, 332, 457, 474 *Π* 182, 183, 291, 559, 594, 630, 1486, 1838, 1858, 1881

Nicholson, E. M. (Υπουργείο Ναυτιλίας Βρετανίας) *Π* 332

Ninchitch, Dr N., Υπουργός Εξωτερικών γιουγκοσλαβικής Κυβέρνησης *Π* 739

Noel, Sir C., Ύπατος Αρμοστής Βρετανίας στη Νάπολη *Π* 3170

Norton, C. J., Πρεσβευτής Βρετανίας στη Βέρνη *Α* 882

Osborne, Sir F. D' Arcy, Πρεσβευτής Βρετανίας στο Βατικανό *Α* 847, 958, 980 *Π* 985
Ουάσιγκτων (Πρεσβεία Βρετανίας στην Ουάσιγκτων) *Π* 1001, 1934, 3355

Paget, Sir B., Βρετανός Στρατηγός, Ανώτατος Στρατιωτικός Διοικητής Μέσης Ανατολής *Α* 2864, 2865, 2887, 2937, 2997, 3067, 3732 *Π* 3798
Palairet, Sir C. M., Πρεσβευτής Βρετανίας στην Αθήνα *Α* 1-5, 15, 24, 26-35, 52-67, 81, 85-99, 116, 131-134, 139-145, 152-154, 161, 165-175, 183, 186, 191, 192, 198, 215, 225-227, 231, 232, 238-246, 249-252, 254-262, 272, 286, 287, 290, 292, 293, 300, 304-306, 313, 319-324, 328-331, 333-335, 337, 341, 343, 344, 346, 348-358, 362-365, 370, 372, 373, 377-379, 381-383, 386, 388, 398-400, 406-411, 413, 418-422, 426, 431-438, 440-442, 445, 446, 449-455, 459, 461, 465, 476, 484, 487-489, 499, 501-509, 512, 513 *Π* 7-14, 39, 40, 71, 100-102, 115, 117, 118, 125-127, 146, 147, 155, 158, 159, 162, 163, 176-179, 192, 193, 199-201, 216, 228, 229, 233, 263, 273, 288, 294, 295, 307, 325, 331, 336, 338-340, 342, 345, 352, 371, 384, 387, 389, 393, 394, 401, 414, 415, 423, 427, 428, 430, 439, 443, 447, 448, 460, 462-464, 468, 472, 473, 475, 478, 492, 525, 527, 546, 548, 553, 557, 560, 562, 567· (Χανιά) *Α* 515, 520, 524, 528, 530, 532, 533, 537, 540-542, 554, 555, 556, 565, 566, 571, 574, 576, 578, 592 *Π* 570, 575, 583· (Αλεξάνδρεια) *Α* 613, 626, 627, 663, 664, 668, 686, 690, 786 *Π* 612, 624, 638, 639, 656· (εν πλω) *Π* 657, 666· (Johannesburg) *Π* 667, 683, 687-689, 691, 827· Πρεσβευτής Βρετανίας στην ελληνική Κυβέρνηση *Α* 916, 930, 932, 933, 936 *Π* 953, 1018, 1041, 1046, 1047
Palairet, Political Review of the year 1941 685
Παπαδάκης, Ν., Συνταγματάρχης, Στρατιωτικός Διοικητής Κρήτης *Α* 4835
Παπανδρέου, Γ., Αρχηγός Δημοκρατικού Κόμματος *Α* 2117· Πρωθυπουργός ελληνικής Κυβέρνησης *Α* 3257, 3317, 3351, 3834, 3835, 3943, 3971, 4361, 4362, 4495, 4623 *Π* 3017, 3035, 3512, 3681, 3729, 4117, 4414, 4548, 4576, 4597, 4647-4652, 4750, 4835
Παρτσαλίδης, Δ., Γενικός Γραμματέας Κ.Ε. Ε.Α.Μ. *Α* 3922 *Π* 3943
Πατριάρχης Αλεξανδρείας *Α* 804 *Π* 792
Pearson, J. S. A., Συνταγματάρχης (S.O.E.) *Α* 1020, 1027, 1028, 1030-1033, 1036, 1040, 1042, 1048, 1063, 1092, 1180, 1181, 1184, 1187, 1189, 1192, 1193, 1202, 1222, 1230, 1306, 1307, 1315, 1387, 1392, 1397, 1398, 1458, 1485, 1486, 1766, 1780, 1787, 1788, 1801, 1803, 1804, 1813, 1819, 1820, 1829, 1838, 1858, 1881 *Π* 1017
Periodical Intelligence Report βλ. Periodical Intelligence Summary
Periodical Intelligence Summary αριθ. 1 [1943] [Leeper] 1526, 1539, 1548, 1594, 1623, 1624
Periodical Intelligence Summary αριθ. 2 [1943] [Leeper] 1577, 1589, 1602-1604, 1614, 1615, 1638, 1658, 1662, 1665
Periodical Intelligence Summary αριθ. 3 [1943] [Leeper] 1680, 1684, 1685, 1688-1690, 1694-1697, 1699-1701
Periodical Intelligence Summary αριθ. 4 [1943] [Leeper] 1706, 1707, 1715, 1723, 1733, 1734

Periodical Intelligence Summary αριθ. 5 [1943] [Leeper] 1846, 2010
Periodical Intelligence Summary αριθ. 7 [1943] [Leeper] 1895
Periodical Intelligence Summary αριθ. 10 [1943] [Leeper] 1893, 1894, 1931, 1978-1980, 1988, 2029, 2179, 2227
Periodical Intelligence Summary αριθ. 1 μέχρι 5 Ιανουαρίου 1944 [Leeper] 2022, 2033, 2087, 2088
Periodical Intelligence Summary αριθ. 2 [1944] [Leeper] 2075
Periodical Intelligence Summary αριθ. 3 [1944] [Leeper] 2165
Periodical Intelligence Summary αριθ. 4 [1944] [Leeper] 2127, 2149, 2152, 2192-2196
Periodical Intelligence Summary αριθ. 5 [1944] [Leeper] 2159, 2205, 2241-2243
Periodical Intelligence Summary αριθ. 6 [1944] [Leeper] 2265, 2276, 2277
Periodical Intelligence Summary αριθ. 7 [1944] [Leeper] 2251, 2283, 2309-2311
Periodical Intelligence Summary αριθ. 8 [1944] [Leeper] 2343
Periodical Intelligence Summary αριθ. 9 [1944] [Leeper] 2357, 2373, 2374
Periodical Intelligence Summary αριθ. 10 [1944] [Leeper] 2400, 2401
Periodical Intelligence Summary αριθ. 12 [1944] [Leeper] 2368, 2421, 2493-2495
Periodical Intelligence Summary αριθ. 13 [1944] [Leeper] 2284, 2545, 2546
Periodical Intelligence Summary αριθ. 14 [1944] [Leeper] 2586-2591
Periodical Intelligence Summary αριθ. 16 [1944] [Leeper] 2666-2673
Periodical Intelligence Summary αριθ. 18 [1944] [Leeper] 2888
Periodical Intelligence Summary αριθ. 19 [1944] [Leeper] 2939-2941
Periodical Intelligence Summary αριθ. 21 [1944] [Leeper] 2485, 2486, 2533, 2536, 2557, 2718, 2736, 2737, 3024, 3106, 3116-3122
Periodical Intelligence Summary αριθ. 22 [1944] [Leeper] 3121, 3345-3348
Periodical Intelligence Summary αριθ. 24 [1944] [Leeper] 3449-3454
Periodical Intelligence Summary αριθ. 25 [1944] [Leeper] 2534, 3070, 3071, 3502, 3503, 3518-3522
Periodical Intelligence Summary αριθ. 26 [1944] [Leeper] 3235, 3495, 3660-3662, 3911-3915
Periodical Intelligence Summary αριθ. 27 [1944] [Leeper] 3755-3757, 3662
Periodical Summary βλ. Periodical Intelligence Summary
Peterson, Sir M. D., Πρεσβευτής Βρετανίας στην Άγκυρα *A* 4726
Πολεμικό Υπουργικό Συμβούλιο Βρετανίας (War Cabinet), Joint Intelligence sub-Committee 519, 3479
Πολεμικό Υπουργικό Συμβούλιο Βρετανίας, Joint Planning Staff 265
Πολεμικό Υπουργικό Συμβούλιο Βρετανίας, Συμπεράσματα 38 (43), Απόσπασμα 1086
Political Intelligence Centre Middle East 2177, 2213
Political Intelligence Department (F.O.-P.I.D.) 1664
Political Warfare Executive (P.W.E.) *A* 908
P.W.E. General Directive 1136
P.W.E. Weekly Directive 3-10 Ιαν. 1942 776, 777
P.W.E. Weekly Directive 17-24 Ιαν. 1942 795
P.W.E. Weekly Directive 1-8 Φεβρ.

1942 816
P.W.E. Weekly Directive 1-8 Μαρτίου 1942 842
P.W.E. Weekly Directive 14-21 Μαρτίου 1942 856
P.W.E. Weekly Directive 28 Μαρτίου - 3 Απρ. 1942 861
P.W.E. Weekly Directive 17-24 Απρ. 1942 874
P.W.E. Weekly Directive 9-15 Μαΐου 1942 881
P.W.E. Weekly Directive 16-22 Μαΐου 1942 883
P.W.E. Weekly Directive 6-12 Ιουν. 1942 888
P.W.E. Weekly Directive 13-19 Ιουν. 1942 891-893
P.W.E. Weekly Directive 27 Ιουν. - 3 Ιουλ. 1942 897
P.W.E. Weekly Directive 5-11 Ιουλ. 1942 901, 902
P.W.E. Weekly Directive 11-17 Ιουλ. 1942 904, 905
P.W.E. Weekly Directive 1-7 Αυγ. 1942 911
P.W.E. Weekly Directive 5-11 Σεπτ. 1942 923
P.W.E. Weekly Directive 18-25 Σεπτ. 1942 927, 928
P.W.E. Weekly Directive 25 Σεπτ. - 2 Οκτ. 1942 929
P.W.E. Weekly Directive 16-23 Οκτ. 1942 943
P.W.E. Weekly Directive 23-30 Οκτ. 1942 949
P.W.E. Weekly Directive 27 Νοεμ. - 4 Δεκ. 1942 982
P.W.E. Weekly Directive 11-18 Δεκ. 1942 984
P.W.E. Weekly Directive 18-25 Δεκ. 1942 988, 989
P.W.E. Weekly Directive 25 Δεκ. 1942 - 1 Ιαν. 1944 993-995
P.W.E. Weekly Directive 19-26 Μαρτίου 1943 1045, 1140
P.W.E. Weekly Directive 2-9 Απρ. 1943 1143
P.W.E. Weekly Directive 23-30 Απρ. 1943 1141, 1142, 1173
P.W.E. Weekly Directive 19-26 Ιουν. 1943 1175, 1198
P.W.E. Weekly Directive 20-27 Αυγ. 1943 1429
P.W.E. Weekly Directive 15-22 Οκτ. 1943 1521, 1528, 1540, 1561, 1568
P.W.E. Weekly Directive 10-17 Δεκ. 1943 1843, 1844, 1860
P.W.E. Weekly Directive 31 Δεκ. 1943 - 6 Ιαν. 1944 2040-2043
P.W.E. Weekly Directive 7-14 Ιαν. 1944 2094
P.W.E. Weekly Directive [15-20 Ιαν. 1944] 2028, 2156, 2157
P.W.E. Weekly Directive 21-28 Ιαν. 1944 2216, 2224-2226
P.W.E. Weekly Directive 28 Ιαν. - 4 Φεβρ. 1944 1930, 2282
P.W.E. Weekly Directive 11-18 Φεβρ. 1944 1929, 2399
P.W.E. Weekly Directive 18-25 Φεβρ. 1944 2453
P.W.E. Weekly Directive 25 Φεβρ. - 3 Μαρτίου 1944 2504
P.W.E. Weekly Directive 3-10 Μαρτίου 1944 2540
P.W.E. Weekly Directive 24-31 Μαρτίου 1944 2649
P.W.E. Weekly Directive 7-14 Απρ. 1944 2779
P.W.E. Weekly Directive 14-21 Απρ. 1944 2882
P.W.E. Weekly Directive 21-28 Απρ. 1944 2953
P.W.E. Weekly Directive 28 Απρ. -

5 Μαΐου 1944 3021
P.W.E. Weekly Directive 12-19 Μαΐου 1944 3169
P.W.E. Weekly Directive 2-9 Ιουν. 1944 3364
P.W.E. Weekly Directive 9-16 Ιουν. 1944 3407
P.W.E. Weekly Directive 23-30 Ιουν. 1944 3469
P.W.E. Weekly Directive 30 Ιουν. - 6 Ιουλ. 1944 3540
P.W.E. Weekly Directive 7-14 Ιουλ. 1944 3574
P.W.E. Weekly Directive 14-21 Ιουλ. 1944 3631
P.W.E. Weekly Directive 21-28 Ιουλ. 1944 3697
P.W.E. Weekly Directive 4-11 Αυγ. 1944 3809
P.W.E. Weekly Directive 18-25 Αυγ. 1944 3923
P.W.E. Weekly Directive 1-8 Σεπτ. 1944 4032, 4033
P.W.E. Weekly Directive 8-15 Σεπτ. 1944 4135
P.W.E. Weekly Directive 22-29 Σεπτ. 1944 4358
P.W.E. Weekly Directive 29 Σεπτ. - 6 Οκτ. 1944 4492
P.W.E. Weekly Directive 6-13 Οκτ. 1944 4631
P.W.E. Weekly Directive 13-19 Οκτ. 1944 4770
Πολιτική Επιτροπή Εθνικής Απελευθέρωσης (Π.Ε.Ε.Α.) *Α* 2611, 2651, 2660, 2777, 2833, 2914, 2951, 2952, 3008, 3441, 3681, 3751, 3860, 3861 *Π* 3282, 3343, 3436, 3437, 3834, 3835, 3872
Πολιτικό Γραφείο Κ.Ε. Κ.Κ.Ε. *Α* 2775
Porter, W., Αντισυνταγματάρχης (Πολεμικό Υπουργικό Συμβούλιο Βρετανίας) 264, 298, 315
Πορφυρογένης, Μ., Μέλος Κ.Ε. Ε.Α.Μ. *Α* 2817, 2832, 2898, 3282, 3343, 3436, 3437, 3512 *Π* 3306· Υπουργός Εργασίας ελληνικής Κυβέρνησης *Α* 4345, 4638, 4639
Powell, D. (F.O. - P.I.D.) 2155
Πρακτικά 14ης Συνεδρίασης Επιτροπής F.O. - S.O.E. 1093
Πρακτικά 20ης Συνεδρίασης Επιτροπής F.O. - S.O.E. 3433
Πρακτικά Συνάντησης Churchill - Παπανδρέου 3971
Πρεσβεία Βρετανίας στην Άγκυρα *Α* 671
Πρεσβεία Βρετανίας στην Αθήνα *Α* 68, 138 *Π* 485
Πρεσβεία Βρετανίας στην Αθήνα, Υπηρεσία Ακολούθων *Α* 149-151, 237
Πρεσβεία Βρετανίας στο Βελιγράδι *Π* 500
Πρεσβεία Βρετανίας στην ελληνική Κυβέρνηση (Κάιρο) *Α* 2413, 3704, 3772 *Π* 2316, 2391, 2414
Πρεσβεία Βρετανίας στο Κάιρο *Α* 1465, 2496 *Π* 771, 802
Πρεσβεία Βρετανίας στο Kuibyshev *Π* 803, 808
Πρεσβεία Βρετανίας στη Μόσχα *Π* 2928
Πρεσβεία Βρετανίας στην Ουάσιγκτων *Π* 367
Πρεσβεία ελληνικής Κυβέρνησης στο Λονδίνο *Α* 895, 896, 1401
Πρεσβεία Η.Π.Α. στην ελληνική Κυβέρνηση *Α* 2414
Presse Stockrid (Στοκχόλμη) *Π* 498
Price, C. R., Λοχαγός, Γραμματέας Συμβουλίου C.O.S. *Α* 2319, 2381
Πρόξενος Βρετανίας στο Split *Α* 50

Πυρομάγλου, Κ., Υπαρχηγός Ε.Ο.Ε.Α. Ε.Δ.Ε.Σ. *Α* 3389 *Π* 3397, 4336

Rendel, G. W., Πρεσβευτής Βρετανίας στη Σόφια *Α* 308, 309, 316, 392

Ρέντης, Κ., Υπουργός άνευ χαρτοφυλακίου ελληνικής Κυβέρνησης *Α* 3872 *Π* 3922

Report from Athens 3175

Report on Civil Affairs Aegean Μάιος-Νοέμβριος 1943 1501, 1504, 1515, 1524, 1526, 1530, 1534, 1552, 1553, 1567, 1581, 1709, 1764, 1805, 1806, 1814, 1821, 2003-2005

Report on conditions in Athens up to 30 May 1944 2998, 3024, 3160, 3230, 3325-3336

Report on Observations in Greece from July 1943 to April 1944, by Major T. Barnes 1377, 1468, 3062, 3068, 3069, 3371

Reuters, Πρακτορείο 471, 543

Ridsdale, W. (F.O. - Τμήμα Ειδήσεων) *Π* 695

Ronald, N. B. (F.O.) *Π* 268

Roosevelt, F. D., Πρόεδρος Η.Π.Α. *Α* 903, 3065 *Π* 2917, 2952

Ρούσσος, Π., Μέλος Πολιτικού Γραφείου Κ.Ε. Κ.Κ.Ε. *Α* 3282, 3343, 3436, 3437 *Π* 3306, 3543

Rowan, T. L. *Α* 2766 *Π* 2767

Ρωμανός, Ι., Σύμβουλος Πρεσβείας ελληνικής Κυβέρνησης στο Λονδίνο *Α* 2581, 3223, 3231, 4069, 4328 *Π* 615, 4127, 4740

Σακαλής, Γ., Υπουργός άνευ χαρτοφυλακίου ελληνικής Κυβέρνησης *Α* 3872 *Π* 3922

Σαράφης, Σ., Υποστράτηγος, Στρατιωτικός Διοικητής Γενικού Στρατηγείου Ε.Λ.Α.Σ. *Α* 2344, 2640, 2938, 3512, 3991, 4554, 4593, 4616-4618, 4648-4652, 4750 *Π* 2628, 4230, 4247, 4248, 4623, 4636, 4637, 4695, 4716-4718, 4758, 4829

Sargent, Sir O., Μόνιμος Υφυπουργός Εξωτερικών Βρετανίας *Α* 317, 366, 416, 417, 585, 653, 665, 676, 694, 723, 768, 789, 817, 868, 1102, 1358, 1427, 1430, 1438, 1439, 1512, 1535, 1622, 1683, 2576, 2577, 3465, 4732 *Π* 572, 674, 700, 740, 770, 812, 822, 932, 933, 936, 1055, 1075, 1107, 1109, 1111, 1119, 1200, 1234, 1255, 1268, 1286, 1289, 1335, 1354, 1375, 1376, 1380, 1402, 1403, 1412, 1417, 1433, 1447-1449, 1453, 1455, 1473, 1497, 1503, 1514, 1545, 1566, 1583, 1649, 1740, 1741, 1790, 2325, 2943, 2944, 3038, 3039, 3604, 3616, 3619, 3623, 3629, 3870, 3876

Σαρηγιάννης, Π., Στρατηγός, Μέλος Κ.Ε Ε.Λ.Α.Σ. *Α* 3630

Σβώλος, Α., Στέλεχος Ε.Λ.Δ. *Α* 2249· Πρόεδρος Π.Ε.Ε.Α. *Α* 3282, 3343, 3436, 3437, 3922, 3990, 4008 *Π* 3167, 3168, 3198, 3233, 3258, 3306, 3483, 3543, 3634, 3943· Υπουργός Οικονομικών ελληνικής Κυβέρνησης *Α* 4395, 4474, 4501, 4816, 4817 *Π* 4110, 4311, 4554, 4593, 4647

Scobie, R. M., Βρετανός Αντιστράτηγος *Α* 1221· Στρατιωτικός Διοικητής Συμμαχικών Δυνάμεων στην Ελλάδα και Διοικητής Force 140 *Α* 4246-4248, 4716-4718 *Π* 4430, 4439, 4475, 4580, 4616-4618, 4646, 4674, 4675

Σγουρίτσας, Χ. *Α* 3017

Sebastian, G., Σύμβουλος Πρεσβείας Βρετανίας στο Κάιρο *Π* 701

Selborne, Lord, Υπουργός Οικονομι-

κού Πολέμου Βρετανίας *Α* 1055, 1075, 1109, 1119, 1473, 3640-3642, 3721 *Π* 1512, 2577

Sheppard, R., Ταγματάρχης, Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στον Όλυμπο *Α* 1057, 1076, 1077

Sherston, J. R. V., Συνταγματάρχης, Διοικητής Υπηρεσίας αξιωματικών - συνδέσμων Γ.Σ.Μ.Α. *Α* 899

Σιάντος, Γ., (προσωρινός) Γενικός Γραμματέας Κ.Ε. Κ.Κ.Ε. *Α* 3306, 3543, 3922 *Π* 3943

Σιμόπουλος, Χ., Πρεσβευτής Ελλάδας στο Λονδίνο *Α* 38, 82, 244, 396 *Π* 81, 457· Πρεσβευτής ελληνικής Κυβέρνησης στο Λονδίνο *Α* 517, 572, 590, 625, 674, 680 *Π* 629, 644, 653, 665, 676, 694· Μόνιμος Υφυπουργός Εξωτερικών ελληνικής Κυβέρνησης *Α* 700, 740, 828 *Π* 768, 900

Sinclair, Sir A., Υπουργός Αεροπορίας Βρετανίας *Π* 956

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 16 Σεπτεμβρίου 1943 [S.O.E.] 1488, 1498-1500, 1507, 1510, 1513, 1516

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 5 Νοεμβρίου 1943 [S.O.E.] 1569, 1704

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 12 Νοεμβρίου 1943 [S.O.E.] 1712, 1732, 1756, 1767, 1769, 1770, 1775, 1793

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 19 Νοεμβρίου 1943 [S.O.E.] 1776, 1797, 1800, 1802, 1816

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 26 Νοεμβρίου 1943 [S.O.E.] 1811, 1812, 1826, 1833, 1834

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 2 Δεκεμβρίου 1943 [S.O.E.] 1817, 1843, 1845, 1849-1851, 1854

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 9 Δεκεμβρίου 1943 [S.O.E.] 1842, 1868, 1869, 1873-1876, 1879

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 18 Δεκεμβρίου 1943 [S.O.E.] 1886, 1893, 1904-1906, 1913, 1914

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 24 Δεκεμβρίου 1943 [S.O.E.] 1917, 1926, 1949, 1950, 1956

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 14 Ιανουαρίου 1944 [S.O.E.] 2085, 2130, 2136, 2147, 2160-2163

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 21 Ιανουαρίου 1944 [S.O.E.] 2106, 2131, 2139, 2148, 2164, 2188, 2230-2239

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 28 Ιανουαρίου 1944 [S.O.E.] 2009, 2086, 2113, 2189, 2201, 2217, 2218, 2250, 2299-2303

Situation Report για την εβδομάδα μέχρι τις 5 Φεβρουαρίου 1944 [S.O.E.] 2173, 2190, 2202, 2240, 2339, 2340, 2354, 2361-2367

Smuts, J. C., Στρατάρχης, Πρωθυπουργός Νοτιοαφρικανικής Ένωσης *Α* 1436, 2638 *Π* 2645

Σοφούλης, Ε., Υπουργός Κοινωνικής Προνοίας και Κρατικής Αντιλήψεως ελληνικής Κυβέρνησης *Π* 1668

Σοφούλης, Θ., Αρχηγός Κόμματος Φιλελευθέρων *Α* 1263, 1298, 2203, 2204 *Π* 1178, 1272, 1294

Spears, Sir E., Στρατηγός, Πρεσβευτής Βρετανίας στη Βηρυτό *Α* 1128, 1129, 3177, 3178, 3185, 3186, 3196, 3220-3222, 3228, 3234, 3252

Special Operations Executive (S.O.E.) *Α* 3556, 3609, 3610, 3658, 3667, 3672, 3683, 3700, 3723, 3727, 3730 *Π* 1037, 1218, 1292

S.O.E. Κάιρο *Α* 1194, 1204, 1209, 1212,

1236, 1253, 1254, 1270, 1292, 1762, 1916, 1953 *Π* 1057, 1076, 1077, 1195, 1207, 1208, 1211, 1213, 1223, 1224, 1227, 1240, 1242, 1243, 1293, 1296, 1334, 1352, 1364, 1404, 1538, 1547, 1575, 1598-1600, 1606, 1608, 1609, 1616, 1630, 1667, 1747, 1761, 1773, 1825, 1831, 1832, 1835, 1837, 1864, 1866, 1871, 1872, 1877, 1887, 1889, 1891, 1892, 1899, 1900, 1911, 1912, 1919, 1925, 1928, 1935-1937, 1945, 1946, 1954, 1987

S.O.E. Weekly Progress Report αριθ. 46 1256, 1258, 1265

S.O.E. Weekly Progress Report αριθ. 60 1451, 1452, 1492, 1493, 1505, 1506, 1509, 1515

S.O.E. Weekly Situation Report μέχρι τις 5 Οκτωβρίου 1943 1544, 1561, 1576

S.O.E. Weekly Situation Report μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1943 1867, 1947, 1968, 1989, 1996, 2007, 2021, 2026, 2051-2059

Σπηλιωτόπουλος, Π., Υποστράτηγος, Στρατιωτικός Διοικητής Αττικής *Α* 4674, 4675, 4777 *Π* 4246, 4635

Sporborg H. N., Συνταγματάρχης (S.O.E.), Επικεφαλής Προσωπικός Γραμματέας (Principal Private Secretary) Υπουργού Οικονομικού Πολέμου Βρετανίας *Α* 1376· Αναπληρωτής Διοικητής S.O.E. *Α* 1566, 1740, 1741, 2943, 2944, 3163

Stalin, J., Γενικός Γραμματέας Κομμουνιστικού Κόμματος Σοβιετικής Ένωσης, Πρωθυπουργός Ε.Σ.Σ.Δ. *Π* 2952

Σταυρίδης, Β. (Υπουργείο Πληροφοριών Βρετανίας) *Π* 662

Stevens, J. M., Συνταγματάρχης, Ανώτερος Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην Πελοπόννησο *Α* 1608, 1609, 1825, 1899, 1936

Stirling, C. N. (Υπουργείο Οικονομικού Πολέμου Βρετανίας) *Π* 181

Strang, W., Βοηθός Υπουργός Εξωτερικών Βρετανίας *Α* 607 *Π* 640

Στρατής, Δ., Αντιπρόσωπος Ε.Α.Μ. στη Μέση Ανατολή *Π* 3543

Στρατιωτική Αποστολή Βρετανίας στην Ελλάδα (1940-1941) *Α* 128, 129, 130, 189, 190, 197, 385, 480, 481, 482 *Π* 194, 214, 458

Στρατιωτικός Ακόλουθος Πρεσβείας Βρετανίας στην Άγκυρα *Α* 759, 772, 784, 4209 *Π* 756

Στρατιωτικός Ακόλουθος Πρεσβείας Βρετανίας στην Αθήνα *Α* 278, 279 *Π* 374, 375

Συζητήσεις με την ελληνική Κυβέρνηση, Πρακτικό 960-962

Συμβούλιο Αρχηγών Επιτελείων Βρετανικών Ενόπλων Δυνάμεων (Chiefs of Staff Committee) (Συμβούλιο C.O.S.) *Α* 561, 1585, 1828, 2675, 3648, 3649 *Π* 314, 4010, 4013, 4014

Συμμαχική Στρατιωτική Αποστολή (Σ.Σ.Α.) *Π* 2256, 3587

Συμμαχικό Στρατηγείο (Allied Forces Headquarters) *Α* 2090, 4664 *Π* 2795, 4044, 4608

Συνάντηση Τσουδερού - Eden 752

Συσκέψεις με τον Υπουργό άνευ χαρτοφυλακίου της Βρετανίας στο Κάιρο 990

Sweet-Escott, B. (S.O.E.) *Α* 1235, 1257, 1261

Talbot-Rice, D. (W.O.) *Α* 291· Ταγματάρχης (S.O.E.) *Α* 1247, 1489, 1511, 1523, 1529, 1541, 1542, 1549, 1621, 1640, 1718, 1752, 1771, 1772, 1779, 1786, 1852, 1888, 1927, 1952, 1959,

1994, 2023, 2024, 2030 *Π* 787· Συνταγματάρχης (S.O.E.) *Α* 2048, 2049, 2064, 2068-2070, 2072-2074, 2083, 2095, 2096, 2108-2111, 2118, 2119, 2128, 2129, 2133, 2140-2143, 2150, 2151, 2166-2168, 2175, 2176, 2181, 2197-2200, 2209-2212, 2220, 2246, 2248, 2252-2255, 2262-2264, 2267-2272, 2279-2281, 2289-2294, 2305, 2313-2315, 2326-2332, 2337, 2341, 2345, 2346, 2351, 2355-2359, 2371, 2375-2379, 2382-2385, 2388-2390, 2395-2397, 2403, 2406-2409, 2415, 2416, 2422, 2423, 2427-2429, 2431, 2434, 2435, 2462-2465, 2467-2471, 2478, 2479, 2487, 2488, 2497, 2616-2618, 2648, 2655-2657, 2662-2665, 2677, 2683, 2686-2689, 2693, 2707-2713, 2715, 2719, 2720, 2742-2744, 2769, 2781-2786, 2802-2804, 2822, 2823, 2836, 2837, 2844, 2846-2848, 2855-2860, 2869-2871, 2883-2885, 2892-2894, 2901-2905, 2919, 2923-2925, 2927, 2935, 2950, 2959-2962, 2972, 2973, 2978, 2992-2996, 3000-3004, 3013, 3014, 3028, 3029, 3030, 3040-3044, 3051-3056, 3063, 3064, 3080-3083, 3091-3095, 3103, 3105, 3109-3112, 3125-3127, 3136-3140, 3145-3147, 3156, 3162, 3182-3184, 3194, 3195, 3201-3205, 3208, 3211-3216, 3224-3226, 3232, 3233, 3239-3242, 3251, 3254, 3255, 3262-3264, 3268-3277, 3285-3289, 3294-3297, 3307-3311, 3314, 3315, 3320, 3339, 3340, 3352, 3353, 3372-3376, 3381, 3385, 3393, 3394, 3401-3404, 3408, 3410-3413, 3419, 3420, 3422-3425, 3429, 3439, 3443-3445, 3448, 3455, 3456, 3460, 3482, 3486, 3487, 3490, 3557, 3684, 3685, 3686, 3699, 3716, 3909, 4237, 4344, 4393, 4394, 4413, 4432-4435, 4473, 4517, 4673, 4694 *Π* 3743, 4540, 4839

Taylor (W.O.) *Π* 1239

Tedder, Sir A. W., Πτέραρχος, Διοικητής R.A.F. Μέσης Ανατολής *Π* 799

Τζήμας, Α., Μέλος Στρατιωτικής Διοίκησης Γενικού Στρατηγείου Ε.Λ.Α.Σ. και Μόνιμος Αντιπρόσωπος Γενικού Στρατηγείου Ε.Λ.Α.Σ. στην Ανώτατη Διοίκηση του Λαϊκού Απελευθερωτικού Στρατού Γιουγκοσλαβίας *Π* 4816

"The Times" 248, 549, 2535, 3840

Τσάτσος, Θ., Υπουργός Δικαιοσύνης ελληνικής Κυβέρνησης *Α* 4518, 4548

Τσουδερός, Ε., Πρωθυπουργός ελληνικής Κυβέρνησης *Α* 717, 760, 761, 763, 770, 785, 811, 812, 822, 829, 836, 843, 845, 914, 924, 1049, 1053, 1178, 1272, 1555, 1668, 1745, 2443, 2558, 2559, 2563, 2628, 2778 *Π* 712, 789, 817, 821, 846, 854, 919, 1051, 1052, 1169, 1263, 1611, 1785, 2137, 2278, 2322, 2344, 2419, 2420, 2425, 2459, 2473, 2511, 2520, 2556, 2611, 2623, 2640, 2654, 2696, 2777

Ύπατος Αρμοστής (High Commissioner) Βρετανίας στη Νοτιοαφρικανική Ένωση *Α* 596

Ύπατος Αρμοστής Βρετανίας στον Καναδά *Π* 204-213, 230

Υπηρεσίες Πολεμικού Υπουργικού Συμβουλίου Βρετανίας *Π* 2245, 2319, 3648, 3649

Υπουργείο Αεροπορίας Βρετανίας (Air Ministry) *Α* 483, 799, 884, 920, 941 *Π* 84, 915, 926, 945, 2112

Υπουργείο Αποικιών Βρετανίας (Colonial Office) *Π* 582

Υπουργείο Εξωτερικών Βρετανίας (Foreign Office) (F.O.) *Α* 7, 8, 12-14, 21, 39-46, 71, 72, 77, 100-102, 104, 105,

115, 117, 118, 135, 136, 146, 147, 157-160, 162, 163, 176-180, 192, 193, 199-202, 216, 228, 229, 233, 253, 263, 273, 288, 294, 295, 307, 325, 331, 336, 339, 340, 342, 345, 352, 371, 384, 387, 389, 390, 393, 394, 401, 414, 415, 423, 427, 428, 430, 439, 443, 447, 448, 460, 462-464, 466, 468, 472, 473, 475, 486, 491, 493, 494, 525, 527, 544-548, 552, 557, 560, 562-564, 567, 569, 570, 575, 582, 584, 586, 601, 603, 608, 616, 617, 620, 623, 624, 630-632, 635, 638, 639, 643, 656-658, 666, 667, 669, 670, 673, 683, 687, 688, 691, 697, 698, 699, 701-704, 707, 710, 711, 713, 714, 719, 721, 724-727, 729, 730, 733, 735, 738, 743, 745-747, 749-751, 754, 757, 762, 765, 769, 771, 773, 775, 778, 791, 793, 794, 798, 800-803, 807, 808, 820, 823, 826, 831-833, 839, 840, 846, 848-850, 853, 859, 864, 869, 876, 879, 880, 913, 921, 922, 931, 937, 938, 971, 972, 977, 979, 985, 986, 1000, 1001, 1010, 1021, 1023-1025, 1035, 1038, 1039, 1054, 1062, 1071-1074, 1084, 1085, 1089-1091, 1094, 1095, 1098, 1100, 1101, 1105, 1115, 1132, 1145, 1152, 1154, 1157, 1166, 1171, 1176, 1183, 1190, 1197, 1199, 1203, 1210, 1225, 1244-1246, 1249, 1260, 1274-1276, 1287, 1291, 1303, 1345, 1369, 1393, 1414, 1422, 1440, 1450, 1454, 1459, 1462, 1474, 1495, 1508, 1520, 1525, 1550, 1562, 1582, 1586, 1607, 1645, 1702, 1735, 1759, 1760, 1763, 1799, 1830, 1839, 1840, 1841, 1862, 1865, 1898, 1923, 1932, 1934, 1965, 1966, 1984, 1985, 2025, 2031, 2032, 2034, 2035, 2135, 2158, 2191, 2215, 2432, 2458, 2499, 2517, 2519, 2684, 2690, 2716, 2770, 2771, 2788-2790, 2805-2809, 2838-2840, 2872, 2873, 2895, 2896, 2928, 2936, 2945, 2963, 2974, 3005, 3015, 3045, 3072, 3074, 3113, 3227, 3341, 3355, 3369, 3426, 3477, 3478, 3496, 3546, 3552, 3687, 3688, 3708-3710, 3713, 3808, 3818, 3862, 3901, 3931, 3981, 3995, 4018, 4025, 4034, 4128, 4129, 4251, 4266-4268, 4285, 4370, 4378, 4379, 4508, 4537, 4731, 4755, 4804, 4849 *Π* 1-5, 15-20, 23, 24, 31-35, 41-70, 73-83, 85-99, 103, 106, 109-114, 116, 121-124, 131-134, 137, 139, 148, 153, 154, 161, 164-168, 172-174, 183, 186, 187, 191, 192, 203, 215, 217-220, 225-227, 232, 239-245, 247, 249-252, 254-262, 269-272, 276, 286, 287, 289, 290, 292, 293, 299-306, 308, 309, 313, 316, 318, 321-324, 326, 328-331, 335, 337, 341, 343, 344, 346-360, 362-365, 368-370, 372, 376-379, 381-383, 386, 388, 390-392, 395, 398, 399, 400, 406-411, 413, 418-422, 424, 426, 429, 431-438, 440, 441, 442, 444-446, 449-455, 459, 461, 465, 477, 484, 488, 489, 497, 501, 503-509, 512, 513, 515, 516, 520, 521, 524, 530, 532, 533, 535-537, 539, 541, 550, 554-556, 565, 566, 571, 574, 576, 578, 579, 587, 592, 597, 600, 602, 605, 610, 613, 618, 622, 625-628, 636, 637, 645, 646, 648-650, 652, 654, 655, 660, 661, 663, 664, 668, 671, 672, 677, 679, 682, 684, 686, 690, 694, 705, 708, 709, 718, 728, 736, 741, 742, 748, 758, 764, 780-783, 803, 819, 825, 844, 851, 858, 860, 871, 873, 875, 878, 882, 886-890, 895, 896, 906, 909, 910, 918, 934, 939, 940, 944, 954, 958, 963, 964, 974, 976, 981, 983, 991, 992, 996, 998, 999, 1009, 1011, 1012, 1015, 1016, 1019, 1026, 1029, 1034, 1039, 1043, 1044, 1050,

1058, 1059-1061, 1064-1070, 1080-1083, 1087, 1088, 1097, 1103, 1106, 1108, 1114, 1116-1118, 1121-1126, 1128, 1129, 1134, 1139, 1144, 1147-1151, 1153, 1155, 1158-1161, 1163-1165, 1167, 1174, 1177, 1179, 1182, 1185, 1188, 1191, 1205, 1214-1217, 1219, 1220, 1228, 1229, 1231, 1232, 1237, 1238, 1241, 1251, 1252, 1262, 1264, 1269, 1278, 1281, 1283, 1295, 1299, 1308, 1316, 1336, 1337, 1342, 1343, 1346, 1349, 1350, 1368, 1378, 1381-1384, 1388-1390, 1394, 1396, 1399-1401, 1405-1411, 1413, 1416, 1418, 1419, 1423-1426, 1431, 1432, 1434, 1435, 1437, 1441, 1443-1446, 1456, 1460, 1465, 1469, 1471, 1472, 1475-1477, 1487, 1490, 1496, 1502, 1531-1533, 1536, 1537, 1543, 1546, 1556, 1557, 1560, 1564, 1574, 1592, 1597, 1613, 1651, 1660, 1664, 1681, 1686, 1691, 1710, 1716, 1717, 1721, 1722, 1724, 1725, 1729, 1730, 1736, 1737, 1739, 1744, 1749, 1754, 1781, 1789, 1791, 1792, 1794-1796, 1807, 1808, 1815, 1853, 1861, 1863, 1878, 1882, 1883, 1890, 1903, 1909, 1910, 1918, 1924, 1933, 1942-1944, 1948, 1955, 1960-1964, 1967, 1969-1977, 1983, 1986, 1990, 1991, 1995, 1998-2001, 2013, 2014, 2019, 2038, 2039, 2050, 2063, 2071, 2076, 2077, 2091-2093, 2097, 2120, 2134, 2144-2146, 2152-2154, 2169, 2196, 2214, 2221-2223, 2247, 2273, 2274, 2287, 2295-2298, 2306, 2320, 2321, 2338, 2342, 2343, 2350, 2352, 2360, 2381, 2404, 2410-2412, 2417, 2424, 2426, 2436-2438, 2441, 2450, 2456, 2457, 2480-2484, 2490, 2491, 2507, 2513, 2524, 2525, 2528, 2548, 2549, 2553, 2562, 2567, 2568, 2584, 2611, 2619, 2620, 2628, 2629, 2637, 2642, 2643, 2650, 2653, 2658, 2694, 2697, 2700-2702, 2725-2735, 2748-2760, 2772-2774, 2791-2800, 2810-2816, 2825-2828, 2830, 2831, 2849, 2861-2863, 2874-2877, 2886, 2897, 2907-2909, 2915, 2916, 2929-2932, 2939, 2946-2949, 2964-2966, 2969, 2970, 2971, 2975, 2979-2983, 2990, 2997, 3006, 3007, 3016, 3027, 3032-3034, 3046-3048, 3057, 3065, 3066, 3073, 3075, 3079, 3084, 3085, 3087, 3097, 3104, 3113-3115, 3128, 3129, 3141, 3148, 3157, 3158, 3164, 3165, 3171-3174, 3177, 3178, 3185-3187, 3196, 3217-3222, 3228, 3234, 3243, 3244, 3252, 3256, 3279-3281, 3290, 3299-3302, 3312, 3313, 3316, 3322-3324, 3342, 3349, 3365, 3377-3379, 3382, 3386, 3387, 3395, 3396, 3400, 3405, 3414-3417, 3432, 3442, 3457, 3458, 3461-3463, 3467, 3468, 3470, 3471, 3481, 3484, 3497, 3498, 3500, 3508, 3509, 3513-3516, 3529, 3530, 3531, 3547, 3557-3562, 3568-3572, 3585, 3586, 3594-3596, 3598, 3599, 3605, 3606, 3616, 3617, 3624, 3633, 3636-3639, 3652, 3655, 3668, 3669, 3674, 3678, 3689, 3693-3696, 3707, 3711, 3712, 3717, 3722, 3725, 3726, 3731, 3733-3735, 3740-3742, 3752-3754, 3759, 3775, 3777-3785, 3807, 3808, 3814-3816, 3824-3826, 3834, 3840, 3841, 3846, 3855, 3874, 3875, 3880, 3902, 3909, 3910, 3914, 3930, 3934, 3947, 3948, 3963-3965, 3979, 3980, 3995, 4003, 4026-4029, 4042, 4043, 4046-4052, 4061, 4077-4079, 4086-4092, 4112, 4113, 4118, 4119, 4126, 4133, 4134, 4143, 4155-4157, 4169, 4170, 4188, 4189, 4203, 4206, 4207, 4228, 4229, 4249, 4264, 4265, 4286, 4302, 4321-

4323, 4337, 4340, 4346-4348, 4349, 4371, 4373, 4386-4388, 4401-4404, 4425-4429, 4440-4443, 4460-4466, 4489-4491, 4509, 4510, 4534-4536, 4567-4572, 4585-4591, 4598-4600, 4609, 4624-4627, 4653-4655, 4671, 4709, 4726, 4729, 4730, 4753, 4754, 4766-4768, 4788-4790, 4850, 4854-4857

F.O. Relief Department *Π* 912

F.O. Research Department *Α* 3218

F.O. Research Department, "The Greek -Turkish Frontier" 766

F.O. Southern Department *Π* 2413, 2496, 2612-2614, 3704, 3772

Υπουργείο Εξωτερικών ελληνικής Κυβέρνησης *Α* 1457, 2316, 2391, 4231

Υπουργείο Εξωτερικών Σουηδίας *Α* 2338, 3073, 3075, 3085, 3349, 3707, 3777-3785, 4046-4052, 4061, 4567-4572

Υπουργείο Εσωτερικών Βρετανίας (Home Office) *Π* 737

Υπουργείο Ινδιών Βρετανίας (India Office) *Π* 582

Υπουργείο Κτήσεων Βρετανίας (Dominions Office) *Α* 204-213, 230, 361, 614, 642 *Π* 582, 596

Υπουργείο Οικονομικού Πολέμου Βρετανίας (Ministry of Economic Warfare) *Α* 672, 678 *Π* 68

Υπουργείο Παραγωγής Αεροσκαφών Βρετανίας (Ministry of Aircraft Production) *Α* 367, 589 *Π* 580, 588

Υπουργείο Πληροφοριών Βρετανίας (Ministry of Information) *Α* 470, 622, 636, 637, 696, 728 *Π* 26-30, 617

Υπουργείο Πληροφοριών Βρετανίας, Τμήμα Βαλκανίων 425

Υπουργείο Πολεμικών Μεταφορών Βρετανίας (Ministry of War Transport) *Α* 647 *Π* 641

Υπουργείο Πολέμου Βρετανίας (War Office) (W.O.) *Α* 194, 233, 458, 606, 677, 756, 788, 796, 838, 841, 844, 866, 975, 1078, 3291, 3798, 4511 *Π* 134, 140-145, 169, 170, 197, 238, 246, 267, 278, 279, 490, 568, 693, 759, 767, 772, 784, 797, 810, 830, 834, 870, 946, 1079, 1096, 1233, 1303, 1351, 1480-1484, 1587, 1610, 1647, 1657, 1738, 1884, 1885, 1901, 1907, 2472, 2695, 3067, 3149-3152, 3179, 3356, 3513, 3669, 3675, 3676, 3732

W.O. Daily Intelligence Summary αριθ. 620 593, 598, 599

W.O. - Military Intelligence Liaison (M.I.L.) 1920

Υπουργός άνευ χαρτοφυλακίου Βρετανίας στο Αλγέρι (Minister of State Resident in Algiers) *Α* 2214 *Π* 1898, 2031, 3354

Υπουργός άνευ χαρτοφυλακίου Βρετανίας στο Κάιρο (Minister of State Resident in Cairo) *Α* 783, 825, 871, 873, 875, 878, 887, 944, 991, 992, 999, 1005, 1029, 1058, 1121, 1139, 1151, 1163, 1285, 1310, 1338, 1356, 1361, 1442, 1469, 1710, 1807, 2441 *Π* 849, 869, 880, 908, 986, 1000, 1074, 1145, 1702, 2135

Υπουργός άνευ χαρτοφυλακίου Βρετανίας στο Συμμαχικό Στρατηγείο *Π* 4508, 4849

Υπουργός Αποικιών Βρετανίας (Secretary of State for the Colonies) *Α* 857, 865 *Π* 837, 2527

Υπουργός Εξωτερικών Πολωνίας *Α* 477

Υπουργός Οικονομικού Πολέμου Βρετανίας *Π* 4256

Υφυπουργός άνευ χαρτοφυλακίου Βρε-

τανίας στο Κάιρο *Α* 996, 1279, 1280, 1282, 1284, 1290, 1308, 1309, 1311, 1317, 1371-1374

Υφυπουργός Αποικιών Βρετανίας (Under-Secretary of State, Colonial Office) *Π* 467

Χατζήμπεης, Σ., Γραμματέας Εθνικής Οικονομίας Π.Ε.Ε.Α. *Α* 3630

Χατζής, Θ., Γραμματέας Κ.Ε. Ε.Α.Μ. *Α* 3306, 3543

Ψαρρός, Δ., Συνταγματάρχης, Στρατιωτικός Αρχηγός Ε.Κ.Κ.Α. και Διοικητής 5/42 Συντάγματος Ευζώνων Ε.Κ.Κ.Α. *Π* 2968

Wallace, C., Υποστράτηγος (W.O.) *Π* 607

Wallace, D. J., Ταγματάρχης, Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος, πολιτικός σύμβουλος Myers *Α* 1364· πολιτικός σύμβουλος Woodhouse *Α* 3101, 3525, 3762-3769, 3904-3906

Ward, J. B. (F.O. - Reconstruction Department) *Π* 3832

Warner, E. R. (F.O.) *Α* 156, 221, 314, 397, 662, 734, 935, 1206, 1259, 1267, 1271, 1300-1302, 1385, 2324, 2501-2503 *Π* 244, 867, 898· Επιτετραμμένος Βρετανίας στην ελληνική Κυβέρνηση *Α* 3066, 3084, 3087, 3104, 3128, 3157, 3158, 3165, 3171-3174, 3187, 3207, 3217, 3504, 3551, 3564, 3565, 3653, 3654, 3747, 3752, 3793, 3815, 3816, 3824, 3826, 3832, 3834, 3846, 3855, 3895, 3896, 3908, 3909, 3979, 3980, 4170, 4204, 4205, 4221, 4250, 4491, 4534, 4535, 4626, 4771, 4805, 4857

Waterhouse, E. K. (Πρεσβεία Βρετανίας στην ελληνική Κυβέρνηση) *Α* 518, 1297, 1347, 1397, 1420, 1421, 1467, 1742, 1743, 1783, 1827, 1856, 1859, 1861, 1878, 1903, 1922, 1948, 1955, 1962-1964, 1969-1977, 1990, 1991, 1993, 1998-2001, 2019, 2046, 2047, 2062, 2182-2187, 2208, 2229, 2259-2261, 2288, 2334-2336, 2387, 2392-2394, 2476, 2529, 2530, 2956-2958, 3011, 3012, 3303, 3391, 3392, 3517, 3621, 3622

Wavell, Sir A. P., Στρατηγός, Ανώτατος Στρατιωτικός Διοικητής Μέσης Ανατολής *Α* 568, 577, 609 *Π* 510, 551

Weekly Situation Report [S.O.E.] 1784

Weekly Situation Report αριθ. 16 [S.O.E.] 1517, 1518, 1527

Weekly Situation Report μέχρι τις 22 Οκτωβρίου 1943 [S.O.E.] 1636, 1679

Weekly Situation Report μέχρι τις 7 Ιανουαρίου 1944 [S.O.E.] 1997, 2008, 2027, 2098-2105

Weston, W. G. (F.O.) *Α* 338

Wilson, Sir H. M., Αντιστράτηγος, Διοικητής Στρατιωτικής Αποστολής Βρετανίας στην Ελλάδα (1941) *Α* 510· Στρατηγός *Α* 767· Ανώτατος Στρατιωτικός Διοικητής Μέσης Ανατολής *Α* 1096, 1120, 1137, 1186, 1233, 1351, 1587, 1610, 1647, 1657, 1738, 2492, 3179, 4093, 4094, 4141, 4142, 4230, 4405, 4430, 4591, 4592, 4656, 4657, 4686-4689, 4733, 4779, 4791-4801 *Π* 1078, 1130, 1196, 1617, 1703, 2372, 2723, 4120, 4121, 4225, 4372

Wines, G. K., Ταγματάρχης, Αμερικανός αξιωματικός - σύνδεσμος, Υποδιοικητής Σ.Σ.Α. *Α* 2323

Wood, Sir K., Υπουργός Οικονομικών Βρετανίας *Α* 629, 806 *Π* 813

Woodhouse, C. M., Ταγματάρχης, Διοικητής Σ.Σ.Α. *Α* 1391, 1395, 1404, 1538, 1547, 1551· Συνταγματάρχης, Διοικητής Σ.Σ.Α. *Α* 1575, 1588, 1595, 1599, 1606, 1616, 1625, 1630, 1648, 1667, 1669-1673, 1761, 1773, 1810, 1872, 1935, 1954, 1987, 2323 *Π* 1762, 1953· Αξιωματικός - σύνδεσμος Force 140 *Α* 4580, 4635, 4636, 4637, 4646 *Π* 4493

Wright (Πρεσβεία Βρετανίας στην Ουάσιγκτων) *Α* 2612

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

"Αβέρωφ" (θωρηκτό) 538, 604, 3814, 3934, 4850

Αβέρωφ, Μ. 689, 691, 697, 700, 703-705, 707, 710, 711, 718-721, 723, 725, 727, 733, 738

Αβέρωφ, φυλακές (Αθήνα) 1247, 2208, 3277

Αβραμίδης, Α., (Καραντερλής), Αρχηγός Αρχηγείου Καρά Ντερέ Ανατολικής Μακεδονίας 3478

Acheson, A. B. (Υπουργείο Αποικιών Βρετανίας) 824, 835

Αγαπητός, Α., Μέλος Γραμματείας Ε.Σ.Α. 2666

Αγγελάτος, Υπολοχαγός, Αξιωματικός - σύνδεσμος Σ.Σ.Α. 2919

Αγγελόκαστρο (οικ. ν. Αιτωλίας και Ακαρνανίας) 2847, 2860, 3821

Αγγελόπουλος, Α. 1666, 1708, 2846· Γραμματέας Οικονομικών Π.Ε.Ε.Α. 2949, 3079, 3218, 3345, 3500, 3678, 3754, 3854, 4029, 4030· Υφυπουργός Οικονομικών ελληνικής Κυβέρνησης 4079, 4170, 4387

Αγγλία βλ. Βρετανία

Αγία Βαρβάρα (οικ. ν. Αχαΐας ή Αρκαδίας) 2925

Αγία Παρασκευή βλ. Τοπόλοβα

Άγιοι Σαράντα (Αλβανία) 327, 421

Άγιος Αθανάσιος (οικ. ν. Άρτας) 3580

Άγιος Βλάσης (οικ. ν. Αιτωλίας και Ακαρνανίας) 1756, 1884, 1914, 1927, 2056

Άγιος Δημήτριος (οικ. ν. Κοζάνης) 1999, 2058, 3199

Άγιος Δημήτριος (οικ. ν. Λακωνίας) 4073

Άγιος Ευστράτιος (ν. Λέσβου) 4341

Άγιος Ιωάννης Ρέντης (Αθήνα) 2999, 3132, 3140, 3190, 3749, 4672

Άγιος Κωνσταντίνος (οικ. ν. Φθιώτιδας) 1373

Άγιος Νικόλαος (οικ. ν. Λασιθίου) 4050

Άγιος Φλώρος (οικ. ν. Μεσσηνίας) 2529

Αγίου Γεωργίου, γέφυρα (Πειραιάς) 4573, 4574

Άγκυρα 185, 661

Άγναντα (οικ. ν. Άρτας) 1707, 2096, 2328, 2358, 2376

Αγνίδης, Α., Πρεσβευτής ελληνικής Κυβέρνησης στο Λονδίνο 960, 961, 962· Μόνιμος Υφυπουργός Εξωτερικών ελληνικής Κυβέρνησης 1171· Πρεσβευτής ελληνικής Κυβέρνησης στο Λονδίνο 1277, 1389, 1491, 1632, 1967, 2697, 2790, 3102, 3465, 3553, 3554, 3561, 3618, 3619, 3679, 3680, 3714, 3771, 3815, 3817, 3818, 3851, 3876, 4138, 4537, 4634, 4732, 4843

Αγόριανη (οικ. ν. Λακωνίας) 4073

Αγόρος, Γ., Αντισυνταγματάρχης, Διοικητής 3/40 Συντάγματος Ευζώνων Ε.Ο.Ε.Α. 3763, 3905

Αγρίνιο 1374, 1377, 1572, 1626, 1629, 1878, 1880, 1884, 1914, 1927, 1972, 2001, 2056, 2177, 2268, 2847, 2890,

2899, 2904, 3068, 3293, 3518, 3720, 3804, 3821, 3845, 3892, 4195, 4381, 4406, 4567
Αγροτική Τράπεζα Βουλγαρίας 529
Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος 529, 637, 3908
"Αγροτική Φωνή" (μυστική εφημ. Αγροτικού Σοσιαλιστικού Κόμματος) 2958
Αγροτικό Δημοκρατικό Κόμμα 3415· βλ. και Μυλωνάς – Αντιπρόσωπος στη Μέση Ανατολή 3218· βλ. και Μυλωνάς
Αγροτικό Κόμμα Ελλάδος (Α.Κ.Ε.) 3246· βλ. και Γαβριηλίδης· Πανγκούτσος
Α.Κ.Ε., Κ.Ε. 3495
Αγροτικό Σοσιαλιστικό Κόμμα 2546, 2956, 3872· βλ. και "Αγροτική Φωνή"· Μπενετάτος
Αγροφυλακή 1297
Αγωνιζομένη Ελλάς 2259, 3289
"Αγωνιζομένη Ελλάς" (μυστική εφημ. Αγωνιζομένης Ελλάδος) 3391
Άδανα (Τουρκία) 2862
Administration of Territories (Balkan) Committee βλ. Βρετανία – Administration of Territories (Balkan) Committee
Admiralty βλ. Βρετανία – Ένοπλες δυνάμεις - Ναυτικό - Ναυαρχείο
Αδριατική 150, 207, 324
"Αετός" (αντιτορπιλικό) 604
Αετός (οικ. ν. Αιτωλίας και Ακαρνανίας) 1861, 1867
Αζωρός βλ. Βουβάλα
Αθαμάνιο βλ. Λουψίστα
Αθανασιάδης-Νόβας, Γ. (Προοδευτικό Κόμμα) 3897
Αθήνα 1, 6, 25, 52, 63, 86, 102, 133, 144, 145, 153, 167, 182, 232, 268, 274, 288, 307, 313, 321, 322, 398, 420, 459, 486, 488, 501, 504, 506, 653, 678, 679, 882, 934, 937, 975, 1009, 1032, 1034, 1037, 1134, 1175, 1257, 1279, 1284, 1285, 1356, 1390, 1396, 1420, 1479, 1503, 1536, 1546, 1597, 1612, 1633, 1655, 1666, 1679, 1706, 1783, 1827, 1829, 1858, 1863, 1887, 1909, 1922, 1963, 1978, 1980, 1983, 2024, 2030, 2045, 2066, 2074, 2077, 2088, 2091, 2124, 2126, 2163, 2185, 2196, 2225, 2242, 2253, 2263, 2267, 2270, 2276, 2279, 2284, 2288, 2310, 2311, 2338, 2343, 2379, 2392, 2394, 2400, 2410, 2420, 2428, 2431, 2443, 2473, 2496, 2546, 2552, 2555, 2557, 2562, 2577, 2578, 2589, 2596, 2612-2614, 2625, 2628, 2636, 2639, 2647, 2648, 2668, 2670, 2679, 2680, 2723, 2727, 2846, 2893, 2917, 2935, 2940, 2995, 3024, 3027, 3038, 3071, 3073, 3085, 3116, 3120, 3132, 3133, 3160, 3167, 3169, 3229, 3241, 3268, 3278, 3308, 3326, 3327, 3328-3331, 3334, 3342, 3345, 3349, 3352, 3381, 3443, 3450, 3451, 3456, 3464, 3495, 3545, 3547, 3556, 3564, 3565, 3575, 3610, 3632, 3650, 3653, 3654, 3658, 3662, 3667, 3683, 3684, 3705, 3730, 3749, 3756, 3757, 3772, 3793, 3794, 3795, 3815, 3827, 3839, 3843, 3850, 3858, 3864, 3870, 3888, 3900, 3909, 3912, 3913, 3915, 3919, 3942, 3979, 3991, 4008, 4013, 4028, 4036, 4045, 4047, 4048, 4051, 4052, 4055, 4061, 4074, 4075, 4078, 4082, 4090, 4091, 4093, 4104-4106, 4110, 4121, 4128, 4142, 4154, 4165, 4184, 4220, 4221, 4225, 4237, 4238, 4240-4242, 4246, 4248, 4249, 4257, 4264, 4265, 4293, 4310, 4331, 4344, 4347, 4348, 4382, 4383, 4384, 4422, 4426, 4448, 4462, 4463, 4468, 4469, 4480-4482, 4488,

4504, 4515, 4533, 4544-4546, 4549, 4568, 4570-4575, 4585, 4599, 4602, 4605, 4616-4618, 4627, 4648, 4653, 4657, 4667, 4675, 4685, 4691, 4697, 4701, 4704, 4716, 4723, 4767, 4768, 4773, 4776, 4797, 4804, 4806, 4809, 4811, 4813, 4839, 4854, 4855, 4856 – Απελευθέρωση 1559, 1827, 1862, 3793, 3801, 3911, 3991, 4094, 4120, 4315, 4395, 4400, 4414, 4425, 4434, 4439, 4454, 4459, 4470, 4522, 4581, 4589, 4603, 4617, 4639, 4640, 4665, 4675, 4676, 4678, 4679, 4680, 4690, 4699, 4704, 4719, 4720, 4721, 4747, 4759, 4760, 4767, 4771-4773, 4775, 4777, 4779, 4781, 4805, 4810, 4812, 4849· βλ. και Ακρίτας· Αρχές Κατοχής – Γερμανοί - Υποχώρηση· Βρετανία – Ένοπλες δυνάμεις - Επιχειρήσεις στην Ελλάδα· Ε.Λ.Α.Σ., Γενικό Στρατηγείο – Α΄ Σώμα Στρατού· Ένοπλες δυνάμεις – Στρατός - 1 Σύνταγμα Πεζικού· Επιτροπή αποτροπής καταστροφών στην Αθήνα· Επιχείρηση ΜΑΝΝΑ· Ζέβγος· Μανουηλίδης· Σπηλιωτόπουλος· Τσάτσος, Θ.

Αθηναϊκός Τύπος 25-30, 2010, 2284, 2652, 4504· βλ. και "Ακρόπολις"· "Ελεύθερον Βήμα"· "Εστία"

Αθηνέλης, Α., Ταγματάρχης, Βοηθός και Αναπληρωτής Συνδέσμου Γενικού Στρατηγείου Ε.Λ.Α.Σ. στον Στρατιωτικό Διοικητή Αττικής 4551

Αθηνών, Ραδιοφωνικός Σταθμός 21, 622, 636, 637, 991, 4237

"Αιγαίο" (αντιτορπιλικό) 3049, 3465

Αιγαίο Πέλαγος 2, 151, 205, 223, 416, 454, 1952, 3485, 3625, 4384, 4566, 4794, 4837

Αιγαίου Πελάγους, νησιά 418, 684, 1664, 2170, 2338, 2648, 2746, 3151, 3358, 3359, 3362, 3534, 3538, 3785, 3787, 3789, 3790, 4050, 4053, 4059, 4203, 4430, 4563, 4565, 4569, 4679, 4863, 4864, 4866 – Απελευθέρωση 1504, 2004, 4228, 4490, 4590, 4688, 4726· βλ. και Βόρειες Σποράδες· Δωδεκάνησα· Ικαρία· Κυκλάδες· Λέρος· Λήμνος· Μυτιλήνη· Σάμος· Φούρνοι· Χίος

Αιγιαλεία (επαρχία ν. Αχαΐας) 3494

Αίγινα 3184, 4653 – Απελευθέρωση 4591, 4799

Αίγιο (οικ. ν. Αχαΐας) 1500, 1869, 2739, 2819, 2823, 3009, 3326, 4180

Αίγυπτος 62, 71, 81, 88, 98, 108, 122, 157-159, 176, 206, 211, 261, 284-286, 300, 310, 311, 322, 338, 374, 395, 396, 404, 411, 418, 438, 444, 451, 457, 526, 530, 555, 556, 569, 570, 572, 578, 579, 586, 595, 600, 608, 609, 614, 627, 643, 649, 656, 659, 664, 690, 697, 699, 700, 703, 705, 707, 710, 711, 713, 714, 719, 720, 724, 725, 727, 741, 742, 839, 851, 1012, 1050, 1079, 1090, 1091, 1095, 1100, 1116, 1117, 1139, 1168, 1203, 1228, 1559, 1582, 1642, 2091, 2374, 2770, 2808, 2811, 2829, 2836, 2968, 3045, 3279, 3290, 3422, 3444, 3519, 4120, 4126, 4755, 4857· βλ. και Βρετανία – Αρχές στην Αίγυπτο· Εθνική Τράπεζα Αιγύπτου· Φαρούκ Ι
– Αστυνομία 2756
– Υπουργός Εσωτερικών 2757

Αιγύπτου, Κυβέρνηση 157, 530, 540, 556, 569, 578, 586, 608, 611, 707, 718, 725, 727, 733, 736, 738, 851, 1050, 1269, 3151

Αιγύπτου, Πρωθυπουργός 76, 600· βλ. και Nahas Pasha

"Αίολος" (εργοστάσιο παραγωγής υγρού οξυγόνου) 3456

Air Commission βλ. Βρετανία – Αεροπορική Αποστολή στην Ουάσιγκτων
Air Ministry βλ. Βρετανία – Υπουργείο Αεροπορίας
Αιτωλίας και Ακαρνανίας, νομός 2177, 2213, 2294, 2850, 3897
Αιτωλικό (οικ. ν. Αιτωλίας και Ακαρνανίας) 3523
Αιχμάλωτοι 30, 542, 579, 584, 759, 793, 958, 985, 2637, 3705
Ακαρνανία 4786
Ακράτα (οικ. ν. Αχαΐας) 1771
Ακρίτας, Λ. 3628, 3650, 3651, 4028, 4347, 4348, 4690, 4760, 4761
Ακροναυπλία (Ναύπλιο) 3167
Ακρόπολη (Αθήνα) 4771, 4779, 4854
"Ακρόπολις" (εφημ. Αθήνας) 3651
Ακρωτήρι (χερσόνησος ν. Χανίων) 4483
Αλβανία 2, 86, 169, 207, 223, 296, 409, 986, 988, 997, 1005, 2049, 3840, 3841· βλ. και Αρχές Κατοχής – Αλβανία· Κ.Κ.Α.· Τιράνων, Ραδιοφωνικός Σταθμός· Τσάμηδες· Zog
– Αρχές Κατοχής - Γερμανοί 2047, 2581 - Στρατιωτικός Διοικητής Αλβανίας 4024
Αλβανικό Εθνικό Απελευθερωτικό Μέτωπο (Fronti Nacional Clirimtar) (Αλβανικό Ε.Α.Μ.) 1293, 1296, 2047, 2083, 3703, 4372· βλ. και Αντάρτες ελληνικής μειονότητας στην Αλβανία
Αλβανικό Συμβούλιο, Εθνικό 2065
Αλβανοί 30, 222, 2049, 2581
Αλβανοί αντάρτες 1017, 1020· βλ. και Αλβανικό Ε.Α.Μ.· Εθνικό Μέτωπο
Αλέα (οικ. ν. Αρκαδίας) 2367
Αλεξάνδρεια 36, 84, 211, 543, 576, 577, 592, 597, 600, 604, 609, 626, 692, 822, 2755, 2758, 2766, 2789, 2791, 2975, 2981, 3012, 3067, 3087, 3101, 3472, 3473, 3948
Αλεξανδρής, Α. 2412, 2480· Αρχηγός Εθνικού Μεταρρυθμιστικού Κόμματος 2502, 2658, 2905, 3453
Αλεξανδρής, Κ., Πλοίαρχος 1150· Υποναύαρχος, Αρχηγός Στόλου 2748, 2791, 2969
Αλεξανδρής, Σ., Γραμματέας Εθνικού Συμβουλίου Π.Ε.Ε.Α. 3661
Αλέξανδρος βλ Ιωαννίδης, Α.
Αλεξανδρούπολη 4657 – Απελευθέρωση 4429
Alexander, A. V., Υπουργός Ναυτικών Βρετανίας 3049, 3465
Alexander, Sir H., Βρετανός Στρατηγός, Ανώτατος Στρατιωτικός Διοικητής Μέσης Ανατολής 944, 946, 992, 998, 1012, 2090, 2112, 4141, 4328
Αλιάκμονας (ποταμός Δυτικής και Κεντρικής Μακεδονίας) 1057, 1570
Allied Forces Headquarters βλ. Σύμμαχοι – Ένοπλες δυνάμεις - Συμμαχικό Στρατηγείο
Αλμωπία (επαρχία ν. Πέλλας) 2337
Αλσατία (Γαλλία) 269
Αμαλιάδα (οικ. ν. Ηλείας) 2363, 2397, 4262
Άμαχοι βλ. Ανεφοδιασμός· Αρχές Κατοχής – Αντίποινα· Αρχές Κατοχής – Ωμότητες· Επισιτισμός· Περίθαλψη
Αμερικανικός Τύπος 892, 4643, 4744
Αμερικανοί αξιωματικοί - σύνδεσμοι (στην Ελλάδα) 2186, 3642, 3748· βλ. και Ehrgott· Kitcat· Σ.Σ.Α·. West Wines
– στον Ε.Δ.Ε.Σ. 3526, 3528· βλ. και Brocq
– στις περιοχές Ε.Δ.Ε.Σ. 3215, 3764
– στις περιοχές Ε.Λ.Α.Σ. 3214
– στην Κρήτη 3727
Αμερική βλ. Η.Π.Α.

Amery, L. S., Υπουργός Ινδιών Βρετανίας 359
Αμμουδιά βλ. Σπλάντζα
Αμπέλια βλ. Καρούτια
Αμπελώνας (οικ. ν. Λάρισας) 3247, 3928
Αμυγδαλιά (οικ. ν. Κοζάνης) 1488
Αμύνταιο (οικ. ν. Φλώρινας) 4064, 4269, 4342, 43547, 4356
Αμφίκλεια (οικ. ν. Φθιώτιδας) 1163, 4017, 4124
Αμφιλοχία (οικ. ν. Αιτωλίας και Ακαρνανίας) 1030, 1591, 1860, 2594, 3644, 3719, 3720, 3804, 3825, 3835, 3836, 3860, 3871, 3959
Άμφισσα (οικ. ν. Φωκίδας) 1518, 1788, 2139, 2569, 2720, 2918, 3542, 3548, 3796, 3842, 3845, 3859, 3863, 3925, 4803
"Αναγέννησις" (μυστική εφημ. Χ) 2670
Αναγνωστόπουλος, Δ., Διοικητής Ελληνικής Στρατιωτικής Αστυνομίας Αθηνών 2227
Αναστάσιος βλ. Αβραμίδης
Andrews, A., Ταγματάρχης, Ανώτερος Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην Πελοπόννησο 4204, 4205, 4213, 4263, 4280, 4525, 4681, 4705-4708
Ανδρίτσαινα (οικ. ν. Ηλείας) 2529, 2595
Άνδρος 4146, 4198, 4314, 4326, 4430 – Απελευθέρωση 4146
Ανεξάρτητη Μακεδονία 2337, 2543, 3412, 3413, 4579, 4816, 4843· πρβλ. Βουλγαρίας, Κυβέρνηση· Βούλγαροι· E.A.M.· Ε.Λ.Α.Σ.· Kaltsef· K.K.B.· K.K.E.· Μακεδονία, ελληνική· S.N.O.F.· Σλαβομακεδόνες· Τζήμας· Tito
Ανεφοδιασμός 127, 137, 176, 181, 186, 193, 200, 216, 298, 310, 311, 338, 358, 361, 362, 409, 410, 430, 460, 476, 478, 559, 568, 1622, 1969, 4403· βλ. και Επισιτισμός· Επιτροπή Προμηθειών· Ερυθρός Σταυρός· Περίθαλψη
Άνοιξη βλ. Μπογιάτι
Ανορθωτικό Κόμμα Εργαζομένου Λαού (Α.Κ.Ε.Λ.) 2742
Αντάρτες 844, 984, 989, 1016, 1017, 1033, 1045, 1057, 1076, 1140, 1142, 1163, 1175, 1198, 1215, 1236, 1238, 1256, 1258, 1273, 1274, 1290, 1309, 1310, 1317, 1338-1340, 1359, 1360, 1362, 1366, 1367, 1374, 1377, 1413, 1456, 1479, 1488, 1496, 1498, 1508, 1510, 1519, 1521, 1528, 1544, 1547, 1553, 1554, 1559, 1561, 1568, 1576, 1593, 1610, 1617, 1631, 1667, 1681, 1705, 1719, 1732, 1742, 1756, 1770, 1773, 1834, 1842, 1843, 1845, 1849, 1860, 1872, 1876, 1883, 1925, 1933, 1950, 1965, 1969, 1984, 1985, 1997, 1998, 2007, 2013, 2014, 2020, 2025, 2027, 2028, 2032, 2034, 2037, 2039, 2042, 2051, 2063, 2078, 2079, 2105, 2106, 2118, 2145, 2146, 2157, 2158, 2178, 2185, 2186, 2191, 2194, 2205, 2215-2217, 2221, 2245, 2246, 2249, 2275, 2280, 2282, 2295, 2296, 2304, 2314, 2317, 2319, 2323, 2325, 2339, 2344, 2357, 2399, 2400, 2403, 2418, 2422, 2425, 2440, 2466, 2471, 2478, 2499, 2512, 2513, 2518, 2539, 2546, 2554, 2558, 2587, 2607, 2675, 2705, 2748, 2840, 2868, 2916, 2930, 2934, 2955, 2972, 3021, 3032, 3076, 3110, 3131, 3154, 3169, 3181, 3220, 3227, 3232, 3241, 3253, 3263, 3282, 3326, 3359, 3363, 3421, 3451, 3480, 3697, 3789, 3792, 3893, 3965, 3973, 4024, 4053, 4056, 4059, 4065, 4077, 4078, 4088, 4112, 4133, 4147, 4155, 4156,

4169, 4372, 4380, 4405, 4430, 4457, 4460, 4463, 4497, 4563, 4565, 4602, 4622, 4632, 4661, 4662, 4733, 4787, 4832, 4866· βλ. και Αντιστασιακές οργανώσεις· Ανώτατος Διοικητής Ανταρτών· Εθνικά Επαναστατικά Σώματα· Ε.Ο.Ε.Α.· Εθνικές Ομάδες Ανταρτών· Ε.Κ.Κ.Α.· Ε.Ο.Κ.· Ε.Λ.Α.Ν.· Ε.Δ.Ε.Σ.· Ε.Λ.Α.Σ.· Ε.Ε.Σ.· Ε.Σ.· Εθνικός Στρατός· Ιταλοί – Δυνάμεις στους αντάρτες· Καπεταναίοι Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης· Κοινό Γενικό Στρατηγείο Ανταρτών· Οργάνωση Βέρη· Π.Α.Ο. Στρατιωτικό Τμήμα Νάξου·
– Ανεφοδιασμός 1258, 1610, 1816, 2134, 2158, 2191, 2194, 2215, 2868, 3110, 3263, 3359, 4056, 4169
– Στρατολογία 1617

Αντάρτες ελληνικής μειονότητας στην Αλβανία 1017, 1020

Αντιβασιλεία 1407, 1650, 1655, 1815, 1840, 1883, 2562, 2563, 2568, 2620, 2638, 2645, 2690, 2716, 2727, 3510, 4264, 4441, 4587, 4727, 4788, 4789· βλ. και Γεώργιος Β΄· Δαμασκηνός· Παύλος, Διάδοχος· Πέτρος· Πολιτειακό

Αντίποινα βλ. Αρχές Κατοχής· Αρχές Κατοχής – Βούλγαροι· Αρχές Κατοχής – Γερμανοί· Αρχές Κατοχής – Ιταλοί· Τάγματα Ασφαλείας· Χωροφυλακή

Αντίσταση 659, 677, 706, 728, 795, 883, 901, 934, 937, 984, 989, 1009, 1035, 1113, 1134, 1145, 1192, 1687, 1783, 1985, 2042, 2059, 2060, 2071, 2093, 2157, 2204, 2208, 2226, 2296, 2347, 2472, 2558, 2562, 2599, 2607, 2608, 2611, 2618, 2629, 2643, 2696, 2882, 2943, 2945, 3021, 3091, 3160, 3169, 3186, 3219, 3220, 3222, 3252, 3263, 3281, 3329, 3360, 3361, 3407, 3422, 3455, 3532, 3592, 3604, 3606, 3756, 3991, 4018, 4102, 4130, 4135, 4344, 4358, 4433, 4435, 4463, 4524, 4619, 4647, 4694, 4733, 4849, 4860· βλ. και Αντάρτες· Αντιστασιακές οργανώσεις· Τύπος, Μυστικός

Αντιστασιακές οργανώσεις 844, 935, 1013, 1019, 1034, 1063, 1180, 1189, 1211, 1214, 1245, 1255, 1261, 1352, 1354, 1395, 1514, 1574, 1599, 1804, 1819, 1872, 1921, 1943, 1961, 1975, 1982, 1983, 2022, 2025, 2088, 2093, 2145, 2257, 2296, 2394, 2443, 2456, 2499, 2513, 2558, 2615, 2628, 2640, 2653, 2708, 2836, 2875, 2916, 2957, 2999, 3033, 3097, 3160, 3190, 3194, 3200, 3238, 3289, 3329, 3420, 3443, 3446, 3456, 3489, 3549, 3575, 3667, 3677, 3683, 3705, 3715, 3749, 3815, 3816, 3839, 3843, 3885, 3942, 4041, 4124, 4131, 4154, 4163, 4199, 4210, 4216, 4229, 4233, 4250, 4347, 4374, 4406, 4426, 4460, 4608, 4756, 4771, 4773· βλ. και Αγωνιζομένη Ελλάς· Αντάρτες· Εθνικά Επαναστατικά Σώματα· Ε.Ο.Ε.Α.· Εθνική Αγροτική Δράσις· Ε.Α.· Εθνική Απελευθερωτική Οργάνωση Λεσβίων· Εθνική Δράση· Ε.Κ.Κ.Α.· Ε.Κ.Ο.· Εθνική Οργάνωσις Αξιωματικών· Ε.Ο.Κ.· Εθνική Οργάνωσις Ρεθύμνου· Ε.Α.Μ.· Ε.Δ.Ε.Μ.· Εθνικό Κομιτάτο· Ε.Λ.Α.Ν.· Ε.Δ.Ε.Σ.· Ε.Ε.Σ.· Ε.Λ.Α.Σ.· Ε.Σ.Α.Σ.· Εθνικός Σύνδεσμος Εφέδρων Αξιωματικών και Υπαξιωματικών· Ειδική Οργάνωσις Διαφυγών ΦΟΞ· Ε.Σ.· Ε.Β.Ο.Ε.· Ε.Π.Ο.Ν.· Ένωσις Ελευθέρων Ελλήνων· Ένωσις Εφέδρων Αξιωματικών· Ένωσις - Πατρίς· Ιερή Ταξιαρχία· Καπεταναίοι Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης· Λ.Α.Ε.· ΜΥΔΑ,

Στρατιωτικό Επιτελείο· ΟΜΗΡΟΣ· Οργάνωση Βέρη· Οργάνωση ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ· Ο.Π.Λ.Α.· Οργάνωσις Ελευθέρων Ελλήνων· Π.Α.Ο.· Π.Ε.Α.Ν.· Ρ.Α.Ν.· Σπίθα· Στρατιωτικό Τμήμα Νάξου· ΤΡΙΑΙΝΑ· Υ.Β.Ε.· Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ· Υπηρεσία ΥΝΟΝΝΕ· Φ.Ε.Δ.Α.· Χ· πρβλ. Β.Σ.Α.· Επιτροπή Έξι Συνταγματαρχών· Ιερή Φάλαγξ· Οικονομική Επιτροπή Αγώνος· Π.Α.Σ.· Stott· Στρατιωτική Ιεραρχία· Σ.Σ.Α.
– Ανεφοδιασμός 1514, 1543, 3870, 3909, 4344, 4434
– Αντιπρόσωποι στη Μέση Ανατολή 1403, 1408, 1410, 1412, 1414, 1418, 1421, 1431, 1434, 1436, 1444, 1450, 1454, 1455, 1461, 1462, 1470-1474, 1512, 2432, 2446, 2454, 2460, 2836, 2870, 2974, 3021, 3079, 3177, 3198, 3201, 3244, 3262, 3351, 3389, 3417, 3621· βλ. και Εθνικές Δυναμικές Οργανώσεις· Ε.Κ.Κ.Α.· Ε.Α.Μ.· Ε.Δ.Ε.Σ.· Ε.Λ.Α.Σ.· Ρ.Α.Ν.· Χ
– Αντιπρόσωποι στη Σύσκεψη Μυροφύλλου - Πλάκας 2438, 2455, 2467, 2469, 2497· βλ. και Ε.Κ.Κ.Α.· Ε.Α.Μ.· Ε.Δ.Ε.Σ.· Ε.Λ.Α.Σ.
– Εθνικές 2062, 2261, 2579, 2668, 2670, 3628, 3650· βλ. και Εθνική Δράση· Ε.Κ.Ο.· Εθνική Οργάνωσις Αξιωματικών· Εθνικές Δυναμικές Οργανώσεις· Ε.Δ.Ε.Μ.· Ε.Δ.Ε.Σ.· Ρ.Α.Ν.· ΤΡΙΑΙΝΑ· Χ· πρβλ. Σπηλιωτόπουλος· Στρατιωτική Ιεραρχία - Ανεφοδιασμός 2579
– Εθνικιστικές 1420, 1743, 1827, 1881, 2259, 2558, 3329, 3727, 4855, 4856· βλ. και Αγωνιζομένη Ελλάς· Εθνική Αγροτική Δράσις· Εθνική Δράση· Ε.Ο.Κ.· Εθνικό Κομιτάτο· Ε.Δ.Ε.Σ.· Ένωσις Εφέδρων Αξιωματικών· Ένωσις - Πατρίς· Επιτροπή Έξι Συνταγματαρχών· Ιερή Φάλαγξ· Καπεταναίοι Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης· Οργάνωσις Ελευθέρων Ελλήνων· Π.Ε.Α.Ν.· Ρ.Α.Ν.· ΤΡΙΑΙΝΑ· Χ· πρβλ. Π.Α.Σ. - Ανεφοδιασμός 1743
– Κομμουνιστικές 1021, 1023, 1478, 1827· βλ. και Ε.Α.Μ.· Ε.Λ.Α.Σ.
Αντιφασιστική Επιτροπή Γερμανών Στρατιωτών "Ελεύθερη Γερμανία" 3929· πρβλ. Γερμανοί λιποτάκτες
Antonescu, I., Στρατηγός, Πρωθυπουργός Ρουμανίας 379
Αντώνης βλ. Φωστερίδης
Αντώνιος, Μητροπολίτης Ηλείας 2657
Αντωνίου, Ε., Συνταγματάρχης, Επιτελάρχης Α.Β.Ε.Σ.Μ.Α. 815
Αντωνόπουλος, Μ., Συνταγματάρχης, Μέλος Κ.Ε. Εθνικής Δράσης 1755, 3070
Άνω Αγόριανη (σημ. Επτάλοφος, οικ. ν. Φωκίδας) 3375
Άνω και Κάτω Ζαχλωρού (οικισμοί ν. Αχαΐας) 1936
Άνω Καλεντίνη (οικ. ν. Άρτας) 1680
Άνω Κοτσανόπουλο (οικ. ν. Πρέβεζας) 3275, 3288
Άνω Πορόια (ν. Σερρών) 2337
Ανώγεια (οικ. ν. Ρεθύμνου) 3253, 3844, 3893, 4147
Ανώνυμος Εταιρεία Ελληνικού Πυριτιδοποιείου και Καλυκοποιείου 12, 60, 99, 257, 410, 451· βλ. και Μποδοσάκης-Αθανασιάδης
Ανώτατοι Στρατιωτικοί Διοικητές Μέσης Ανατολής (Commanders-in-Chief Middle East) 54, 56, 117, 265, 266, 528, 542, 559, 561, 606, 612, 1363, 2697, 2789, 2793, 2826, 2829, 2849, 2873, 2875, 2876, 2895, 2915, 2947, 2971, 2974, 3065, 3395, 3728, 4268,

4755· βλ. και Cunningham· Γ.Σ.Μ.Α.· Longmore· Paget· Wavell· Wilson
Ανώτατος Διοικητής Ανταρτών 1479, 2421, 2438, 2451, 2455, 2457, 2460, 2463, 2469, 2487, 2548, 2554, 2562, 2590, 2629, 2650, 2675, 2678, 2684, 3380, 3543· πρβλ. Δράκος· Δρομάζος· Ζέρβας, Ν.· Μανέτας, Θ.· Μανέτας, Κ.· Μάντακας· Μπακιρτζής· Οθωναίος· Πλαστήρας· Ρακιτζής· Σαράφης· Σαρηγιάννης· Ψαρρός
Ανώτατος Στρατιωτικός Διοικητής Μέσης Ανατολής (Commander-in-Chief Middle East) 66, 76, 122, 129, 284, 1526, 2873, 2896, 3258, 3263· βλ. και Alexander, Sir H.· Auchinleck· Paget· Wavell· Wilson
Ανώτατος Στρατιωτικός Διοικητής Μεσογείου (Commander-in-Chief Mediterranean) 36, 37, 117, 195, 196, 225-227, 265, 502, 1446
Ανώτατος Συμμαχικός Διοικητής Μεσογείου 2742· βλ. και Wilson
Αξιός (ποταμός Κεντρικής Μακεδονίας) 1850, 2470, 2485
Αξιωματικοί - σύνδεσμοι Σ.Σ.Α. (Έλληνες) 2933· βλ. και Αγγελάτος· Γερακίτης· Κακούρης· Ταβαρναράκης – στην Αθήνα 4810 – στη Ζάκυνθο 4219, 4236, 4281, 4300· βλ. και Κοντόπουλος – στην Κεφαλονιά 4218, 4226, 4258, 4260, 4296, 4365, 4366, 4455-4457, 4530· βλ. και Πιτσιλάδης – στη Λήμνο 4487 – στη Νάξο 4299
Αξιωματικός Επικεφαλής Αεροπορικών Δυνάμεων Μέσης Ανατολής (Air Officer Commanding-in-Chief Middle East) 63, 95, 122, 265, 286, 321-324, 418
Άξονας 49, 50, 80, 100, 112, 125, 204, 205, 216, 218, 239, 243, 249, 265, 276, 302, 369, 455, 662, 776, 844, 895, 901, 986, 1024, 1192, 1209, 1787, 2060, 3340, 3413, 4069· βλ. και Βουλγαρία· Γερμανία· Ιαπωνία· Ιταλία· Τριμερές Σύμφωνο Βερολίνου· πρβλ. Αρχές Κατοχής
– Ένοπλες δυνάμεις - Επιχειρήσεις στη Μεσόγειο 205
– Προπαγάνδα 516, 520, 605, 722, 770, 861, 908
Απέραθος βλ. Απύρανθος
Απελευθέρωση 625, 639, 697, 698, 706, 715, 717, 722, 748, 753, 755, 771, 787, 794, 801, 802, 811, 820, 844, 861, 892, 894, 963, 972, 1013, 1051, 1052, 1169, 1179, 1184, 1202, 1204, 1217, 1226, 1231-1234, 1236, 1237, 1239, 1244, 1246, 1249, 1267, 1268, 1272, 1273, 1275-1278, 1281, 1283, 1287-1289, 1291, 1299-1302, 1304, 1307, 1344, 1346, 1347, 1351, 1355, 1387, 1393, 1396, 1407, 1410, 1411, 1413, 1414, 1416, 1420-1422, 1424-1427, 1429, 1431, 1432, 1434-1436, 1439-1441, 1443, 1459, 1463, 1466, 1475, 1477, 1479, 1482, 1490, 1494, 1495, 1519, 1535, 1538, 1545, 1558, 1597, 1598, 1612, 1643, 1653, 1682, 1755, 1790, 1825, 1856, 1883, 1922, 1923, 1942, 1972, 1983, 2066, 2071, 2084, 2095, 2172, 2203, 2216, 2226, 2249, 2257, 2258, 2393, 2404, 2410, 2440, 2496, 2499, 2504, 2531, 2541, 2562, 2563, 2599, 2608, 2611, 2615, 2638, 2643, 2680, 2694, 2699, 2707, 2708, 2742, 2840, 2872, 2874, 2906, 2909, 3032, 3038, 3045, 3057, 3078, 3087, 3137, 3171, 3219, 3222, 3240, 3257, 3272, 3312, 3333, 3341, 3386, 3464, 3485, 3510, 3543, 3573, 3574, 3604, 3619, 3684, 3686, 3690, 3712-

3714, 3728, 3742, 3767, 3800, 3816, 3832, 3846, 3852, 3862, 3872, 3896, 3908, 3931, 3966, 3970, 3980, 3991, 3995, 4032, 4034, 4086, 4105, 4106, 4128, 4130, 4131, 4170, 4213, 4229, 4230, 4247, 4249, 4259, 4265, 4294, 4295, 4311, 4321, 4322, 4345, 4358-4362, 4372, 4388, 4402, 4425, 4427, 4430, 4440, 4457, 4458, 4463-4465, 4474, 4492, 4507, 4508, 4517, 4529, 4534, 4548, 4550, 4580, 4589, 4590, 4603, 4646, 4647, 4657, 4666, 4727, 4733, 4745, 4751, 4752, 4762, 4768, 4770, 4788-4790, 4837, 4852· βλ. και Αθήνα· Αιγαίου Πελάγους νησιά· Αλεξανδρούπολη· Ανεφοδιασμός· Αττική· Αρχές Κατοχής – Υποχώρηση· Βρετανία – Ένοπλες δυνάμεις - Επιχειρήσεις στην Ελλάδα· Δράμα· Εδαφικές διεκδικήσεις· Ένοπλες δυνάμεις – Απελευθέρωση· Επιχείρηση ΜΑΝΝΑ· Ηγουμενίτσα· Θράκη· Ιόνια νησιά· Ιταλία – Συνθηκολόγηση· Ιτέα· Ιωάννινα· Κόρινθος· Κρήτη· Κυβέρνηση, ελληνική – Αντιπρόσωποι στην Ελλάδα· Μαραθώνα, φράγμα· Μέτσοβο· Νέα Σελεύκεια· Παραμυθιά· Πάργα· Πελοπόννησος· Περίθαλψη· Πολιτειακό· Πόρος· Πρέβεζα· Σέρρες· Σύμμαχοι – Ένοπλες δυνάμεις - Επιχειρήσεις στην Ελλάδα· Συμφωνία Καζέρτας· Σχέδιο Κιβωτός – Δικαιοσύνη 4135, 4295, 4456, 4501, 4518, 4550, 4625, 4817

Αποκορώνου, επαρχία (ν. Χανίων) 3192

"Αποστόλης" (αντιτορπιλικό) 3717, 3741

Αποστολίδης, Α., Υπουργός Οικονομικών Ελλάδας 433

Apollonio, S., Λοχαγός, Επικεφαλής ιταλικού βαρέος πυροβολικού στην Κεφαλονιά 4182, 4260, 4283, 4317

ΑΠΟΛΛΩΝ βλ. Πελτέκης· Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ

Απύρανθος (σημ. Απέραθος, οικ. Νάξου ν. Κυκλάδων) 3284, 3384

Άραξος (οικ. ν. Αχαΐας) 4440

Άραξου, αεροδρόμιο 4405, 4592, 4689, 4801

Άραχθος (ποταμός Ηπείρου) 1573, 1886, 1893, 2081, 2111, 2358, 2385, 2396, 2938, 3013, 3506, 3750, 4110

Αράχοβα (οικ. ν. Βοιωτίας) 1518, 1907, 3475, 3548, 3566, 3882

Αργεντινή 306 – Πρεσβευτής στο Τόκιο 760

Αργεντινής, Κυβέρνηση 912

Αργολίδας, νομός 2177, 2213

Άργος 1705, 1847, 2842

Άργος Ορεστικό (οικ. ν. Καστοριάς) 1798, 1833

Αργοστόλι (οικ. ν. Κεφαλληνίας) 22, 3645, 4182, 4297

Άργους, αεροδρόμιο 1593

Αργυρόκαστρο (Αλβανία) 143, 421, 471, 2047, 2581, 4123

Αργυρόπουλος, Α., πρώην στέλεχος Υπουργείου Εξωτερικών Ελλάδας 2091, 2092, 2124

Αργυρόπουλος, Π., Μέλος Γραμματείας Ε.Σ.Α. 2666

Αργυρόπουλος, Π., Πρεσβευτής Ελλάδας στη Μαδρίτη 376

Αρδέα βλ. Αριδαία

Αρέθας, Ε., Αντισυνταγματάρχης, Διοικητής VII Ταξιαρχίας Ε.Λ.Α.Σ. 4381

Αρεόπολη (οικ. ν. Λακωνίας) 4385

Άρης βλ. Βελουχιώτης· Σουγιουτζόγλου

Αριδαία (οικ. ν. Πέλλας) 2206, 2337, 2543, 3161

Αριστερά 1204, 1783, 2335, 2567, 2697, 2708, 3379, 3386, 3416, 3442, 3558, 3606, 3653, 4534· βλ. και Α.Κ.Ε.· Ε.Α.Μ.· Ε.Α.Σ.· Ε.Λ.Δ.· Κομμουνιστές· Κ.Κ.Ε.· Π.Ε.Ε.Α.
Αρκάδι βλ. Μονή Αρκαδίου
Αρκαδίας, νομός 1665, 1945, 2177, 2213
Αρμενία (Ε.Σ.Σ.Δ.) 301
Αρμένιοι αιχμάλωτοι 3142
Αρμένιοι λιποτάκτες 3823
Άρμπουνας (οικ. ν. Αχαΐας) 1911
Άρνισσα (οικ. ν. Πέλλας) 3802, 3803, 3828, 4151, 4161, 4252, 4715
Arnold, A. C., Υποστράτηγος, Στρατιωτικός Ακόλουθος Βρετανίας στην Άγκυρα 1515, 1526· Στρατιωτικός Ακόλουθος Βρετανίας στην Άγκυρα και Στρατιωτικός Διοικητής Σάμου 1531
Άρτα 1030, 1036, 1141, 1280, 1572, 1573, 1591, 1725, 1971, 2268, 2328, 2376, 2378, 2407, 3095, 3544, 3766, 3800, 3904, 3925, 3941, 3993, 3994, 3998, 4067, 4077, 4083, 4084, 4107, 4112, 4288, 4308, 4327, 4332, 4375, 4389, 4541
Άρτας, νομός 2177, 2213
Αρτοπούλα βλ. Έλεζνα
Αρχάγγελος (οικ. ν. Πρέβεζας) 3580
Αρχές Κατοχής (στην Ελλάδα) 706, 816, 883, 895, 928, 954, 980, 1030, 1192, 1209, 1317, 1338, 1386, 1449, 1485, 1596, 1619, 1705, 2019, 2063, 2071, 2174, 2334, 2472, 2539, 2579, 2929, 2984, 2988, 2989, 3085, 3106, 3252, 3257, 3281, 3296, 3422, 3617, 3697, 3786, 3859, 3891, 3925, 3949, 3991, 4132, 4310, 4566· βλ. και Βουλγαρία· Γερμανία· Ιταλία
– Αντίποινα 901, 934, 1009, 1045, 1140, 1284, 1372, 1817, 2158, 2177, 3858
– Ένοπλες δυνάμεις 805
– Λιποτάκτες 3951· βλ. και Αρμένιοι λιποτάκτες· Βούλγαροι λιποτάκτες· Γερμανοί λιποτάκτες· Ιταλοί λιποτάκτες· Σοβιετικοί λιποτάκτες
– Υποχώρηση 2319, 2608, 4733· πρβλ. Ιταλία - Συνθηκολόγηση
– Ωμότητες 895, 1280, 1933, 2019, 2117, 2177, 2213, 2286, 2560, 3464· βλ. και Αρχές Κατοχής - Αντίποινα
Αρχές Κατοχής – Αλβανοί 1022, 2065, 3776, 3962· βλ. και Αλβανία· Αλβανικό Συμβούλιο, Εθνικό
Αρχές Κατοχής – Βούλγαροι 529, 896, 976, 995, 1026, 1038, 1039, 1041, 1356, 1401, 1562, 1769, 1776, 2150, 2419, 2435, 2470, 2485, 2494, 2535, 2541, 2564, 2586, 2618, 2973, 3042, 3083, 3122, 3143, 3147, 3205, 3208, 3273, 3274, 3361, 3532, 3604, 3640, 3641, 3685, 4058, 4118, 4345, 4346, 4474, 4492, 4500, 4576· βλ. και Βουλγαρία· Βούλγαροι λιποτάκτες· Κομιτατζήδες
– Αντίποινα 2177, 2565, 3266, 3360, 3536, 3812, 4055
– Υποχώρηση 4429
– Ωμότητες 2177, 2213, 3205, 3336, 3364, 3574, 4033
Αρχές Κατοχής – Γερμανοί 618, 654, 672, 675, 679, 700, 793, 906, 911, 982, 1043-1045, 1047, 1057, 1140, 1143, 1224, 1227, 1285, 1308, 1311, 1359, 1361, 1362, 1366, 1367, 1398, 1420, 1442, 1451, 1456, 1457, 1469, 1488, 1491-1493, 1506, 1509, 1510, 1511, 1513, 1515, 1518, 1521, 1523, 1528, 1529, 1536, 1540-1542, 1544, 1549, 1554, 1564-1566, 1569-1573,

1578, 1580, 1587, 1590, 1593, 1600, 1610, 1618, 1620, 1621, 1626-1628, 1631, 1632, 1634, 1636, 1637, 1639, 1658, 1659, 1667, 1673, 1675-1677, 1680, 1683, 1684, 1688, 1692, 1693, 1695, 1702, 1708, 1710, 1712, 1714-1716, 1719, 1722, 1723, 1725-1727, 1730, 1732-1734, 1736, 1740, 1747-1749, 1752, 1755-1758, 1765, 1767, 1768, 1770-1772, 1775, 1777, 1779, 1786, 1788, 1793, 1796, 1798, 1801, 1803, 1805, 1806, 1809, 1810, 1814, 1818-1821, 1826, 1829, 1833, 1834, 1837, 1843, 1845-1847, 1849, 1851, 1852, 1855, 1860, 1863, 1864, 1866, 1868, 1871, 1874, 1876, 1878, 1879, 1881, 1884, 1885, 1887, 1891, 1896, 1897, 1899, 1901-1904, 1907, 1914, 1916, 1919, 1921, 1925, 1927, 1928, 1936, 1938-1940, 1947-1952, 1958, 1959, 1973, 1976-1978, 1981, 1989-1994, 1996, 1998, 2007-2009, 2015-2017, 2023, 2027, 2028, 2036, 2038, 2041, 2044, 2045, 2047, 2048, 2051, 2052, 2055, 2056, 2059, 2068-2070, 2086, 2088, 2091, 2095, 2098, 2100, 2102, 2104-2106, 2109, 2111, 2113, 2115-2119, 2128, 2130, 2136, 2139, 2144, 2155, 2159, 2161, 2164, 2168, 2171, 2181, 2189, 2190, 2198, 2201, 2206, 2211, 2212, 2216, 2217, 2219, 2220, 2222, 2224-2226, 2243, 2244, 2263, 2268, 2270, 2276, 2282, 2284, 2285, 2290, 2300, 2304, 2307, 2308, 2317, 2318, 2325, 2335, 2340, 2341, 2346, 2349, 2351, 2353-2355, 2359, 2363, 2369, 2370, 2373, 2376, 2378-2380, 2383, 2384, 2395, 2396, 2399, 2402, 2403, 2405, 2407-2410, 2416, 2419, 2424, 2429, 2431, 2440, 2444, 2449, 2465, 2470, 2471, 2473, 2477, 2481, 2485, 2488, 2489, 2491, 2493, 2494, 2499, 2500, 2506, 2508, 2510, 2512, 2515, 2520-2523, 2525, 2532, 2535, 2541, 2544, 2560, 2569, 2571, 2573, 2574, 2575, 2578, 2580, 2581, 2597, 2598, 2607, 2612, 2615, 2618, 2625, 2632-2635, 2647, 2655, 2656, 2659, 2663, 2667, 2670, 2671, 2688, 2691, 2693, 2703, 2713, 2720, 2722, 2738, 2742, 2745, 2746, 2760, 2764, 2765, 2801, 2820, 2835, 2845, 2847, 2850, 2851, 2853, 2855, 2859, 2860, 2878, 2879, 2882, 2888, 2890, 2891, 2899, 2900, 2902, 2905, 2919, 2921, 2922, 2939, 2944, 2953, 2957, 2967, 2976, 2977, 2986, 2987, 2991, 3021, 3022, 3027, 3030, 3036, 3043, 3051, 3058, 3061, 3062, 3069, 3072, 3076, 3087, 3088, 3091, 3095, 3099, 3106, 3108, 3110, 3111, 3113, 3115, 3118, 3121, 3123, 3126, 3130, 3131, 3136, 3140, 3153, 3164, 3169, 3181, 3184, 3186, 3199, 3206, 3208, 3209, 3211, 3220, 3225, 3230, 3232, 3237, 3242, 3248, 3254, 3259, 3260, 3261, 3267, 3268, 3271, 3275, 3276, 3285, 3287, 3288, 3293, 3294, 3298, 3300, 3305, 3314, 3315, 3318, 3319, 3323, 3327, 3332, 3334, 3335, 3353, 3358, 3359, 3361, 3362, 3370-3376, 3383, 3390, 3393, 3398, 3399, 3400, 3401, 3404, 3409, 3410, 3426, 3428, 3433, 3435, 3443, 3448, 3454-3456, 3464, 3471, 3474, 3482, 3483, 3486, 3491, 3492, 3501, 3505, 3511, 3523, 3524, 3526-3528, 3531, 3532, 3537-3539, 3542, 3544, 3548, 3550, 3563, 3566, 3567, 3576, 3579-3584, 3589, 3590, 3597, 3600, 3603, 3604, 3607, 3609, 3613, 3614, 3622, 3626, 3635, 3640, 3641, 3643-3645, 3656, 3657, 3660, 3665, 3666, 3672, 3677, 3681-3683, 3685, 3691, 3692, 3698, 3706, 3715, 3720,

3723, 3736, 3738, 3745, 3749, 3765, 3766, 3789, 3790, 3792, 3796, 3800, 3802, 3803, 3804, 3806, 3810, 3813, 3820, 3821, 3828, 3829, 3836, 3842, 3844, 3845, 3847, 3857, 3860, 3861, 3863, 3865, 3867, 3868, 3871, 3873, 3881-3883, 3886, 3888, 3889, 3892, 3894, 3897, 3899, 3905-3907, 3911, 3913, 3915, 3917, 3918, 3920, 3924, 3926-3928, 3935, 3937, 3939, 3941, 3950, 3952, 3954-3961, 3974-3976, 3982, 3985, 3986, 3988, 3989, 3998, 4000-4002, 4004-4006, 4009, 4011, 4015, 4016, 4018, 4020-4023, 4037, 4038, 4050, 4052, 4056, 4058, 4059, 4064, 4066-4068, 4071, 4074, 4077, 4078, 4082-4084, 4095, 4096, 4099-4103, 4110-4112, 4120, 4123, 4133, 4134, 4136, 4137, 4140, 4145, 4147-4149, 4151, 4152, 4156, 4160, 4164, 4167, 4169, 4171, 4173-4176, 4178, 4192, 4194-4199, 4212, 4214, 4215, 4217, 4224, 4232-4234, 4239, 4247, 4260, 4266, 4269-4272, 4274-4277, 4283, 4288, 4290, 4303, 4305, 4307, 4314, 4324-4327, 4332, 4339, 4341, 4342, 4350-4355, 4357, 4363, 4369, 4375, 4376, 4384, 4389, 4392, 4408-4413, 4423, 4431, 4435, 4444, 4446, 4447, 4470, 4472, 4488, 4492, 4514-4516, 4520, 4521, 4523, 4524, 4538, 4552, 4557-4560, 4563, 4570, 4573, 4575, 4591, 4601, 4612, 4613, 4615, 4620, 4629, 4630, 4633, 4639, 4647, 4648, 4661, 4669, 4680, 4692, 4693, 4703, 4710-4713, 4715, 4718, 4723, 4735-4739, 4742, 4756, 4757, 4765, 4800-4803, 4822, 4824, 4827-4830, 4832, 4841, 4842, 4845-4848, 4851, 4860-4863· βλ. και Γερμανία· Γερμανοί· Felmy· Ιταλοί – Δυνάμεις στους Γερμανούς· Kaltsef· Reiss· Shimana· Σιμωνίδης· Stroop· Τσάμηδες· Χρυσοχόου· Χωροφυλακή

- Αντίποινα 616, 617, 632, 974, 1011, 1371, 1452, 1561, 1566, 1568, 1600, 1741, 1844, 1869, 1929, 1963, 1968, 1998, 2020, 2033, 2053, 2054, 2059, 2075, 2145, 2173, 2177, 2194, 2198, 2202, 2204, 2319, 2354, 2466, 2471, 2498, 2529, 2530, 2554, 2622, 2746, 2768, 2860, 2880, 2939, 2943, 2998, 3025, 3026, 3037, 3050, 3086, 3090, 3107, 3132, 3133, 3135, 3153, 3154, 3160, 3161, 3169, 3175, 3176, 3191-3193, 3249, 3253, 3272, 3284, 3285, 3303, 3304, 3325, 3326, 3357, 3360, 3384, 3431, 3533, 3536, 3550, 3556, 3633, 3646, 3671, 3718, 3737, 3791, 3795, 3805, 3827, 3830, 3831, 3844, 3847, 3850, 3864, 3879, 3893, 3916, 3919, 3936, 3946, 3973, 3977, 3978, 3987, 3994, 3997, 4007, 4031, 4036, 4055, 4057, 4060, 4063, 4072, 4073, 4097, 4098, 4115, 4116, 4177, 4191, 4216, 4223, 4306, 4309, 4377, 4513, 4546, 4561, 4562, 4574, 4578, 4602, 4632, 4636, 4648, 4653, 4659, 4660, 4672, 4692, 4716, 4829, 4859, 4864
- Διοικητής Φρουρίου Κρήτης 1371· βλ. και Muller· πρβλ. Kreipe
- Geheime Staats Polizei (Gestapo) 156, 1780, 1787, 1819, 1830, 1844, 2302, 2335, 2365, 3109, 3138, 3267, 3427, 3730, 4042, 4108· βλ. και Γερμανοί πράκτορες· Loos
- Κατασκοπεία 3204· βλ. και Γερμανοί πράκτορες
- Προπαγάνδα 656, 1878, 2000, 2010, 2094, 2195, 2196, 2311, 2453, 2496, 2545, 2594, 2708, 2779, 2996, 3302, 3364, 3425, 3658, 3680, 4238, 4429, 4585, 4599
- Στρατιωτικός Διοικητής Αιγαίου 4024

- Στρατιωτικός Διοικητής Ηπείρου 1598· πρβλ. Lanz
- Στρατιωτικός Διοικητής Θεσσαλίας 2201
- Στρατιωτικός Διοικητής Θεσσαλονίκης
- Στρατιωτικός Διοικητής Φιλιατών 1864
- Στρατιωτικός Διοικητής Χίου 3602
- Στρατιωτικός Υποδιοικητής Πελοποννήσου 3025, 3100
- Υποχώρηση 1535, 1612, 1655, 1862, 2257, 2337, 2468, 2479, 2552, 2648, 2677, 2723, 2787, 2823, 2935, 3002, 3031, 3057, 3283, 3464, 3479, 3493, 3573, 3631, 3690, 3697, 3721, 3767, 3815, 3816, 3839, 3851, 3852, 3862, 3870, 3888, 3895, 3898, 3901, 3913, 3932, 3963, 3993, 3996, 4012, 4025, 4032, 4034, 4039, 4040, 4042, 4070, 4075, 4076, 4085, 4088, 4090, 4094, 4106, 4107, 4129, 4135, 4139, 4142, 4146, 4168, 4182, 4183, 4184, 4190, 4201, 4203, 4208, 4209, 4219, 4225, 4228, 4235, 4237, 4238, 4240-4246, 4248, 4249, 4266, 4267, 4278, 4279, 4286, 4293, 4300, 4302, 4312, 4334, 4340, 4344, 4360, 4381, 4397, 4399, 4400, 4425-4427, 4429, 4434, 4436, 4437, 4440, 4452, 4454, 4459, 4464, 4465, 4468, 4476, 4480-4484, 4489, 4494, 4503, 4505, 4532, 4542, 4556, 4582, 4583, 4590, 4594-4596, 4599, 4603, 4609, 4616-4618, 4624, 4627, 4637, 4640, 4653, 4656, 4662, 4665, 4666, 4674, 4677-4679, 4683, 4685-4690, 4698, 4699, 4701, 4704, 4719-4721, 4724-4727, 4745, 4759-4761, 4764, 4771, 4772, 4774, 4777, 4779, 4781, 4787, 4791, 4794, 4796, 4798, 4799, 4805, 4807, 4808, 4809, 4810, 4812, 4831· βλ. και Felmy· Lanz· Schimana
- Ωμότητες 1003, 1580, 1699, 1704, 1707, 1793, 1889, 1892, 1905, 1906, 1911, 1930, 1936, 1945, 1969, 1999, 2020, 2033, 2040, 2053, 2057, 2059, 2135, 2177, 2193, 2194, 2213, 2354, 2403, 2589, 2657, 3008, 3020, 3121, 3164, 3167, 3168, 3182, 3275, 3303, 3336, 3451, 3574, 3655, 3672, 3719, 3858, 3873, 4008, 4104, 4556· βλ. και Αρχές Κατοχής – Γερμανοί - Αντίποινα

Αρχές Κατοχής – Ιταλοί 654, 675, 982, 1022, 1027, 1028, 1036, 1040, 1042, 1250, 1256, 1258, 1290, 1297, 1310, 1311, 1340, 1360, 1362, 1367, 1373, 1486, 1501, 1504, 1524, 1534, 1553, 1555, 2005, 2065, 2316, 2429, 2939, 3517, 3776, 3962, 4830· βλ. και Ιταλία· Ιταλοί· Soldarelli
- Αντίποινα 989, 1011, 1282, 2177
- Ωμότητες 2020, 2177, 2213

Αρχιεπίσκοπος Ελλάδας βλ. Δαμασκηνός· Χρύσανθος

Ασία 308

Ασκούτσης, Ν. (Κόμμα Φιλελευθέρων) 2588, 2846· Γραμματέας Συγκοινωνίας Π.Ε.Ε.Α. 2949, 3079, 3218, 3752, 3854, 4029, 4030, 4043· Υπουργός Δημοσίων Έργων ελληνικής Κυβέρνησης 4079, 4387· Περιφερειακός Διοικητής Κρήτης 4509

Asmara (Αιθιοπία) 3395

"Ασπίς" (τορπιλοβόλο) 604

Αστακός (οικ. ν. Αιτωλίας και Ακαρνανίας) 2594, 3563

Αστυνομία Αθηνών 2560, 3911, 4028, 4469, 4470, 4543, 4690, 4700, 4775, 4806, 4813, 4855· βλ. και Έβερτ· Μπουραντάς – Ανεφοδιασμός 3911,

4028, 4470, 4543, 4555, 4604, 4697, 4804
Αστυνομία Πατρών 4707
Αστυνομία Πόλεων 35, 259, 1748, 3666, 3966, 4681
Αστυπάλαια – Απελευθέρωση 4687
Ασωπού, γέφυρα (ν. Φθιώτιδας) 1208, 1209, 1211, 1212, 3242
Αταλάντη (ν. Φθιώτιδας) 1372, 1373
Ατλαντικός Ωκεανός 538
Αττικής, νομός 2177, 2213, 2242, 2384, 2713, 3013, 3071, 3092, 3235, 3246, 3474, 3715, 4085, 4109, 4220, 4246, 4248, 4400, 4414, 4422, 4439, 4464, 4635-4637, 4666, 4676, 4686, 4777, 4779, 4798, 4800 – Απελευθέρωση 4794· βλ. και Αθήνα· Αίγινα· Μέγαρα· Πειραιάς· Πόρος
Attlee, C. R., Αρχηγός Εργατικού Κόμματος Βρετανίας 236, 277
Auchinleck, Sir C., Βρετανός Στρατηγός, Ανώτατος Στρατιωτικός Διοικητής Μέσης Ανατολής 693, 788, 796, 797, 810, 814, 815, 818, 819, 826, 830, 834, 836, 838, 839, 841, 866, 870, 872, 904
Αυλάκι (οικ. ν. Αιτωλίας και Ακαρνανίας) 2293
Αυλώνας (Αλβανία) 185, 189, 209, 213, 220, 234, 483
Αυστραλία 24, 291, 311, 338, 768
Αυστραλίας, Κυβέρνηση 361
Αυστριακοί 2201
Αφρική 538, 572, 621, 634
Αφρική, Βόρεια 972, 3573
Αφρική, Νότια βλ. Νοτιοαφρικανική Ένωση
Αχαΐας, νομός 1879, 1889, 1911, 2177, 2213, 2302, 2303, 2377
Αχαρνές (οικ. ν. Αττικής) 3647, 3794
Αχελώος (ποταμός Δυτικής Ελλάδας) 1629, 1794, 1972, 2188, 2200, 2301, 2312, 4195
Αχέροντας (ποταμός Ηπείρου) 195, 225, 3265
Αχιλλόπουλος, Κ. 3999
Αχλαδιά (οικ. ν. Αχαΐας) 1849

Βάγια (οικ. ν. Βοιωτίας) 3670
Badoglio, P., Ιταλός Στρατάρχης 260, 272, 276, 385, 421· Πρωθυπουργός Ιταλίας 1664
Baird, Βρετανός Ταξίαρχος, Στρατιωτικός Διοικητής Σάμου 1674
Baker, Αντισμήναρχος (Γενικό Επιτελείο R.A.F. Μέσης Ανατολής) 915
Baker, Βρετανός Πλωτάρχης 604
Balfour, J., Επιτετραμμένος Βρετανίας στη Μόσχα 2079
Βαλκάνια 47, 78, 109, 123, 239, 247, 249, 269, 282, 284, 301, 308, 309, 366, 368, 376, 380, 402, 416, 422, 425, 461, 739, 1046, 1233, 1271, 1425, 1436, 1646, 1780, 2191, 2488, 3102, 3341, 4086, 4225, 4231, 4360, 4436
Βαλκάνο (οικ. ν. Τρικάλων) 2143
Balli Kombetar βλ. Εθνικό Μέτωπο
Βαλτεσινίκο (οικ. ν. Αρκαδίας) 3406
Βάλτος (επαρχία ν. Αιτωλίας και Ακαρνανίας) 1517, 1638, 1756, 1812, 1878, 1926, 1972, 2147, 2682, 2769, 2889, 2902, 2938, 3054, 3127
Βάλτος (οικ. ν. Αχαΐας) 1911
Βαμβέτσος, Σ., Λοχαγός, Αντιπρόσωπος Ε.Λ.Α.Σ. στη Σύσκεψη Κούτσαινας 2824, 3056, 3591
Βανακούλια (σημ. Κρύα Βρύση, οικ. ν. Τρικάλων) 1667
Bank of England βλ. Τράπεζα της Αγγλίας
Βάος, Γ., Αρχηγός Ε.Β.Ο.Ε. 3145

Βαρβαρέσσος, Κ., Διοικητής Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος 433, 592, 638· Υπουργός Οικονομικών και Εθνικής Οικονομίας ελληνικής Κυβέρνησης και Διοικητής Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος 806, 813, 867, 970, 978, 1157, 1168, 1171, 1183, 1199, 1244, 1249· Διοικητής Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος 1389, 2790, 3368, 4359
Bardia (Λιβύη) 3067, 3173, 3472, 3513
Bari (Ιταλία) 145, 195, 2241, 3322, 3754, 3759, 3761, 4029, 4030
Βαρικό (οικ. ν. Φλώρινας) 4194
Barker-Benfield, K.V., Ταξίαρχος, Διοικητής Force 133 στο Κάιρο 3884, 3933, 3944, 3945, 4018, 4394, 4541
Barnes, T., Ταγματάρχης, Ανώτερος Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στο Γενικό Αρχηγείο Ε.Ο.Ε.Α. 1646· Αντισυνταγματάρχης, Ανώτερος Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στο Γενικό Αρχηγείο Ε.Ο.Ε.Α. 1676-1678, 1725, 1759, 1792, 1831, 1835, 1873, 1888, 1900, 1919, 1969, 1971-1974, 2014, 2082, 2096, 2111, 2143, 2148, 2188, 2200, 2209, 2210, 2251, 2254, 2262, 2268, 2281, 2287, 2293, 2301, 2305, 2313, 2328, 2329, 2330, 2332, 2351, 2358, 2359, 2378, 2388, 2407, 2411, 2416, 2630, 2769, 2783, 2856, 3013, 3062, 3069, 3127, 3371, 3466, 3796, 3853, 3859, 3871, 3898, 3932, 3993, 3994, 3999, 4039, 4040, 4070, 4107, 4139, 4183, 4201, 4312, 4423, 4741-4743, 4785
Βαρώνου Χιρς, Στρατόπεδο συγκέντρωσης (Θεσσαλονίκη) 1103
Βασαράς (οικ. ν. Λακωνίας) 4073
Βασιλειάδης, Γ. (Κόμμα Φιλελευθέρων) 3218· Υπουργός Εμπορικής Ναυτιλίας ελληνικής Κυβέρνησης 3415, 4349
Βασιλική (οικ. ν. Τρικάλων) 4015
Βασιλική οικογένεια Ελλάδας 544, 614· βλ. και Γεώργιος Β΄· Παύλος, Διάδοχος Ελλάδας· Πέτρος
Βατερό (οικ. ν. Κοζάνης) 4185, 4239
Bathgate, P., Ταγματάρχης, Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην Ήπειρο 2705
Βάτικα (σημ. Νεάπολη, οικ. ν. Λακωνίας) 2108
Βατικανό 106, 347, 958, 980· βλ. και Πίος XII – Απεσταλμένος στην Ελλάδα 980
Βατοχώρι (οικ. ν. Φλώρινας) 3142, 4303
Beak, Βρετανός Ταξίαρχος, Διοικητής Ι Ταξιαρχίας 1137, 1219
Βεγορίτις (λίμνη Δυτικής Μακεδονίας) 4150
Βελβεντός (οικ. ν. Κοζάνης) 2722
Βελγίου, Κυβέρνηση (εξόριστη) 895· βλ. και Πιπινέλης
Βελεστίνο (οικ. ν. Μαγνησίας) 3399, 4737
Βελιγράδι 219, 364, 3486
Βελουχιώτης, Α., (Άρης), Καπετάνιος Γενικού Στρατηγείου Ε.Λ.Α.Σ. 1207, 1208, 1604, 1615, 1656, 1685, 1696, 1792, 1831, 1832, 2010, 2267, 2923, 2972, 3053, 3092, 3093, 3136, 3137, 3141, 3272, 3545, 4259, 4262, 4298, 4501, 4510, 4706-4708, 4717, 4754, 4768· Εθνοσύμβουλος Π.Ε.Ε.Α. 3202
Βενετία (Ιταλία) 3085
Benians, E. A., Αντιπρύτανης Πανεπιστημίου Cambridge 731
Βενιζέλος, Σ. (Κόμμα Φιλελευθέρων) 873, 877, 886, 889· Υπουργός Ναυτικών ελληνικής Κυβέρνησης 1437, 2062, 2701, 2725, 2729, 2731, 2749, 2752, 2753, 2759, 2774-2776, 2790, 2793, 2800, 2809, 2812, 2813, 2816, 2829·

Πρωθυπουργός, Υπουργός Εθνικής Αμύνης, Εξωτερικών, Δικαιοσύνης και Οικονομικών ελληνικής Κυβέρνησης 2897, 2901, 2908-2910, 2915, 2928, 2941, 2947, 2948, 2965, 2966, 2969, 2971, 2982, 2983, 3007, 3047, 3057, 3218, 3221· Αντιπρόεδρος ελληνικής Κυβέρνησης 3280, 3300, 3415, 3514, 3621, 3630, 3704, 3872, 3914, 3922, 3953, 4026, 4092, 4349
Βεντήρης, Γ. 1051, 1053, 1789
Βεντήρης, Κ., Συνταγματάρχης, Αρχηγός P.A.N. 1743, 1755, 2062, 2126, 2288, 2394, 3120, 3178, 3201, 3218· Υποστράτηγος, Αρχηγός Γ.Ε.Σ. 3365, 3454, 3463, 3513, 4106, 4674, 4675, 4777
Βεντήρης, Ν. 4105, 4106
Βερβέρης, Β. (Παλλαϊκό Μέτωπο) 3660
Βερζιανή (σημ. Ψυχικό, οικ. ν. Σερρών) 2565
Βέρης, Π., Αρχηγός Οργάνωσης Βέρη 3660, 4830
Βέρμιο (οροσειρά Δυτικής Μακεδονίας) 1594, 1996, 2068, 2185, 2543, 2977, 3121, 3191, 4239, 4294
Βέρνη (Ελβετία) 882
Βέροια 1947, 2107, 2780, 2835, 2859, 2900, 2967, 3106, 3867, 3949, 3974, 4122, 4163, 4199, 4309, 4824, 4846
Βερολίνο 167, 326, 331, 379, 406, 431, 441, 585, 4488, 4745, 4759
Berry, Γραμματέας Διπλωματικής Αποστολής Η.Π.Α. στην Αθήνα 847
Berti, Συνταγματάρχης (24 Μεραρχία Pinerolo) 2234
Βεύη (οικ. ν. Φλώρινας) 4136, 4175
Βήλος, Π., Σμήναρχος 2672
"Βήμα" (ελληνόφωνη εφημ. Λονδίνου) 737
Βηρυτός 1064, 1129, 1331, 3066, 3204
Βιέννη 235, 366, 628
Βίλια (οικ. ν. Αττικής) 4481
Βίνιανη (οικ. ν. Ευρυτανίας) 1914, 2310, 2369, 2582, 3115, 3307, 3481, 3497, 3587, 3615, 3617, 3921
Βίτσαινα (σημ. Πετροχώρι, οικ. ν. Τρικάλων) 1732
Βίτσι (ορεινός όγκος Δυτικής Μακεδονίας) 2858, 2927, 2996, 3014, 3413, 4125
Βλαντάς, Δ., Γραμματέας Εθνικού Συμβουλίου Π.Ε.Ε.Α. 3661
Βλάστη (οικ. ν. Κοζάνης) 3008
Βλαχάβα (οικ. ν. Τρικάλων) 3682
Βλάχοι 2940· βλ. και Κουτσόβλαχοι
Βλαχόπουλος βλ. Καραγκίτσης
Βλαχώρι (σημ. Πολύδροσο, οικ. ν. Θεσπρωτίας) 3600, 3612, 4007
Blondel, Διπλωματικός Αντιπρόσωπος Ελεύθερων Γάλλων στις κυβερνήσεις των κατεχόμενων χωρών της Ευρώπης 2624, 2625
Βογατσικό (οικ. ν. Καστοριάς) 1360, 1362, 1367
Βόγλης, Μ., Αντισυνταγματάρχης, Επιτελάρχης Ι Ταξιαρχίας 2152
Bogomolov, Α., Σοβιετικός διπλωμάτης 687
Βοιωτίας, νομός 2177, 2213, 3235, 3246, 4109, 4676
Βολιβία 674, 676
Βόλος 151, 1506, 1529, 1774, 1896, 1930, 1940, 1951, 2646, 2659, 2661, 2691, 2740, 2866, 2986, 3020, 3029, 3051, 3684, 3806, 3887, 4038, 4153, 4304, 4408, 4447, 4736, 4798, 4837
Βολουδάκης, Γ., Ταγματάρχης (Ε.Ο.Κ.) 2510
Βόνιτσα (οικ. ν. Αιτωλίας και Ακαρνανίας) 4753
Βόρειες Σποράδες 3579

Boris III, Βασιλιάς Βουλγαρίας 301, 308
Βουβάλα (σημ. Αζωρός, οικ. ν. Λάρισας) 4158
Βουκουρέστι 187, 317
Βουλγάρα (κορυφή Ολύμπου) 2317
Βουλγαρέλι (σημ. Δροσοπηγή, οικ. ν. Άρτας) 1684, 1695, 1715, 1723, 1734, 1791, 1797, 2181, 2305, 2313, 2315, 2327, 2328, 2376, 3393
Βούλγαρης, Π., Υποναύαρχος 1148-1150, 1154, 1157-1159, 1161· Υπουργός Αεροπορίας ελληνικής Κυβέρνησης 1418, 2729· Αντιναύαρχος, Αρχηγός Στόλου 2969, 2970, 3034, 3217, 3605
Βουλγαρία 11, 17, 45-47, 59, 72, 79, 80, 105, 112, 123, 148, 164, 178, 204, 208, 210, 218, 223, 230, 249, 274, 276, 282, 302, 309, 317, 328, 354, 369, 402, 416, 450, 477, 762, 876, 995, 1038, 2282, 2649, 3106, 3321, 3364, 3413, 3840, 3841, 3970, 3996, 4033, 4086, 4089, 4129, 4138, 4188, 4285, 4367, 4403, 4427, 4451, 4634, 4783· βλ. και Αγροτική Τράπεζα Βουλγαρίας· Ανεξάρτητη Μακεδονία· Αρχές Κατοχής – Βούλγαροι· Boris III· Βούλγαροι· K.K.B.· Kyrof· πρβλ. Σλαβομακεδόνες· S.N.O.F.
– Ένοπλες δυνάμεις - Επιχειρήσεις στην Ελλάδα 18, 41, 59, 92, 105, 164, 217, 2337, 3840, 4380, 4438, 4451, 4453, 4474, 4492, 4495, 4554, 4608, 4622, 4634, 4644, 4662, 4664, 4670, 4683, 4684, 4695, 4709, 4727, 4731, 4750, 4752, 4790· βλ. και Βούλγαροι παρτιζάνοι· Kaltsef· Κομιτατζήδες·- Επιχειρήσεις στη Γιουγκοσλαβία 4492
– Πρεσβευτής στο Βελιγράδι 78
– Προπαγάνδα 4643
– Υπουργός Εξωτερικών 11, 103, 308, 309, 316
Βουλγαρίας, Κυβέρνηση 17, 42, 72, 103, 105, 896, 900, 1039, 2586, 4345, 4346, 4360, 4368, 4369, 4394, 4474, 4576, 4579, 4622, 4643, 4664, 4843· βλ. και Kazakoff
Βούλγαροι 1800, 2092, 2201, 2313, 3008, 3838· βλ. και Delsif· Κομιτατζήδες
Βούλγαροι αιχμάλωτοι 3147, 3361, 3532, 3641, 3949, 4058
Βούλγαροι λιποτάκτες 4493
Βούλγαροι παρτιζάνοι 4346, 4369, 4372, 4380, 4419, 4427, 4438, 4451, 4474, 4492, 4495, 4497, 4524, 4634, 4644, 4695, 4750· βλ. και Radeff· πρβλ. Κομιτατζήδες
Βουλή των Ελλήνων 1936, Γ΄ Αναθεωρητική 2029, 2203, 2604, 2794, 2978, 3246· βλ. και Κόμμα Φιλελευθέρων· Παλλαϊκό Μέτωπο
Βουλπιώτης, Ι., Διευθυντής Telefunken στην Ελλάδα 1970, 2596
Βουνοχώρι (οικ. ν. Δράμας) 3205
Βουργουνδία (Γαλλία) 269
Bowker, R. J. (F.O.) 156, 467, 585, 615, 633, 680
Boxshall, E. G. Ταγματάρχης (S.O.E.) 2518, 3096, 3298, 3466, 3878, 3988, 4012, 4062, 4125, 4329, 4395
Βράνιστα (σημ. Τράπεζα, οικ. ν. Ιωαννίνων) 2254
Βραχάσι (οικ. ν. Λασιθίου) 4272
Βρετανία 3, 6, 8, 25, 28, 32, 33, 47, 53, 70, 74, 75, 83, 86, 92, 97, 101, 104, 105, 107, 109, 110, 112, 126-128, 147, 150, 152, 168, 179, 180, 184, 193, 216, 229, 236, 249, 250, 257, 261, 268, 273, 293, 305, 326, 339, 341, 356, 361, 372, 383-386, 389, 403, 409,

410, 413, 417, 426, 441, 446, 447, 450, 452, 453, 455, 472, 474, 501, 516, 527, 544, 549, 555, 569, 610, 614, 623, 625, 627, 631, 638, 642, 644, 645, 657, 665, 666, 668, 670, 685, 695, 722, 759, 761, 1086, 1181, 1266, 1271, 1358, 1413, 1433, 1438, 1462, 1503, 1559, 1677, 1681, 1706, 1726, 1743, 1748, 1808, 1863, 1872, 1900, 2062, 2088, 2091, 2167, 2252, 2261, 2450, 2474, 2475, 2488, 2496, 2548, 2645, 2698, 2779, 2849, 2945, 2996, 3031, 3078, 3166, 3178, 3196, 3223, 3302, 3448, 3463, 3485, 3560, 3561, 3636, 3668, 3676, 3687, 3690, 3714, 3721, 3768, 3769, 3815, 3817, 3862, 3902, 3906, 3967, 3980, 4089, 4105, 4127, 4221, 4238, 4360, 4435, 4466, 4611, 4621, 4760, 4770, 4829, 4849· βλ. και Γεώργιος ΣΤ΄· Ερυθρός Σταυρός, Βρετανικός· Τράπεζα της Αγγλίας

– Administration of Territories (Balkan) Committee 1226

– Αεροπορική Αποστολή στην Ουάσιγκτων (Air Commission) 580, 588, 589

– Αεροπορικός Ακόλουθος στην Αθήνα 63, 117· βλ. και d'Albiac

– Ακόλουθοι στην Αθήνα 62, 89, 130, 150, 151, 322

– Ακόλουθος Τύπου στην Κωνσταντινούπολη 119, 291

– Αποικίες 572, 582, 586

– Αρχές στην Αίγυπτο 540, 570, 615, 940, 2808, 2828, 3514· βλ. και Ανώτατοι Στρατιωτικοί Διοικητές Μέσης Ανατολής· Γ.Σ.Μ.Α.

– Αρχές Κύπρου 533, 2391, 2527· βλ. και Κύπρου, Κυβερνήτης

– Αρχές στη Μέση Ανατολή 545· βλ. και Ανώτατοι Στρατιωτικοί Διοικητές Μέσης Ανατολής· Γ.Σ.Μ.Α.

– Βοηθός Ναυτικός Ακόλουθος στο Βελιγράδι 412

– Βουλή των Κοινοτήτων 522, 527, 581, 1039, 2216, 2458, 2499, 2771, 2883, 2934, 3165, 3281, 3465, 3504, 3516, 3530, 3687, 3740, 3808,

– Βουλή των Λόρδων 3561· βλ. και Perth

– British Broadcasting Corporation (B.B.C.) 21, 26, 85, 107, 119, 120, 179, 291, 337, 388, 557, 617, 696, 701, 722, 728, 743, 751, 757, 776, 777, 795, 816, 829, 842, 856, 861, 868, 874, 881, 883, 888, 891-893, 901, 902, 904, 905, 911, 923, 927-929, 937, 943, 949, 982, 984, 988, 989, 993, 994, 995, 1013, 1143, 1429, 1478, 1645, 1766, 1813, 2010, 2042, 2094, 2135, 2157, 2282, 2399, 2410, 2441, 2453, 2504, 2540, 2624, 2649, 2779, 2882, 2916, 2945, 2953, 3021, 3113, 3169, 3364, 3407, 3540, 3554, 3574, 3631, 3680, 3697, 3796, 3809, 3923, 4032, 4033, 4135, 4358, 4457, 4492, 4631, 4733, 4770, 4790· βλ. και Kirkpatrick - Ελληνική Υπηρεσία 751, 757, 776, 777, 795, 816, 829, 842, 856, 861, 868, 874, 881, 883, 888, 891, 892, 893, 897, 901, 902, 904, 905, 911, 923, 927, 928, 929, 943, 949, 982, 984, 988, 989, 993-995, 1143, 1370, 1429, 1456, 1478, 2042, 2094, 2135, 2157, 2226, 2282, 2399, 2410, 2453, 2504, 2540, 2649, 2779, 2882, 2953, 3021, 3113, 3169, 3364, 3407, 3469, 3540, 3554, 3574, 3631, 3697, 3796, 3809, 3923, 4032, 4033, 4135, 4358, 4492, 4631, 4733, 4770· βλ. και "Ελεύθερη Φωνή της Ελλάδος"

– Γενικός Πρόξενος στη Βηρυτό 289, 307
– Γενικός Πρόξενος στη Θεσσαλονίκη 69, 70, 125-127, 146, 485
– Γενικός Πρόξενος στην Κρήτη 255
– Διπλωματικές και Προξενικές Αρχές στη Βολιβία 674, 676· στη Γουατεμάλα 674, 676· στο Μεξικό 674, 676· στη Νικαράγουα 674, 676· στο Ιράκ 674, 676· στην Ονδούρα 674, 676· στη Σαουδική Αραβία 674, 676
– Διπλωματική Αποστολή στην Ελλάδα 358
– Διπλωματικοί Αντιπρόσωποι 494 βλ. και Craigie· Hoare, Sir R.· Hoare, Sir S.· Hole· Kelly· Mallet· Rendel· Spears
– Εμπορικός Γραμματέας στην Αθήνα 310, 311, 312
– Ένοπλες δυνάμεις 49, 643, 660, 677, 857, 898, 3152, 3485· βλ. και Γ.Σ.Μ.Α. - Ανεφοδιασμός 75, 85, 367, 387, 411, 580 - Αρχηγοί Επιτελείων Ενόπλων Δυνάμεων (Chiefs of Staff) (C.O.S.) 10, 117, 265, 266, 275, 314, 559, 1105, 1110, 1111, 1113, 1545, 1558, 1583, 1649, 1822, 1823, 1828, 2245, 2492, 3648, 3649, 3713, 3931, 4034, 4093, 4094, 4266, 4657 - Συμβούλιο Αρχηγών Επιτελείων Ενόπλων Δυνάμεων (C.O.S. Committee) (Συμβούλιο C.O.S.) 558, 561, 594, 1559, 1585, 2319, 2381, 2675, 4014· βλ. και Hollis - Αρχηγός Αυτοκρατορικού Γενικού Επιτελείου 609· βλ. και Brooke· Dill - Αυτοκρατορικό Γενικό Επιτελείο (Imperial General Staff) 185· βλ. και Ismay
- Βασιλική Αεροπορία (Royal Air Force) (R.A.F.) 2, 14, 27, 30, 58, 62, 85, 87, 95, 113, 127-129, 142, 145, 149, 158, 159, 174, 195, 211, 213, 234, 248, 262, 266, 272, 273, 280, 282, 283, 285-287, 290, 293, 294, 299, 300, 323, 357, 370, 387, 404, 405, 411, 438, 477, 479, 486, 487, 492, 503, 537, 613, 902, 920, 2196, 2886, 3501, 3583, 3597, 3691, 3738, 3745, 3847, 3955, 4006, 4024, 4112, 4139, 4149, 4182, 4270-4273, 4326, 4339, 4343, 4357, 4392, 4411, 4429, 4552, 4592, 4689, 4801 - Γενικό Επιτελείο Μέσης Ανατολής 84, 607, 884, 915, 918, 920, 926, 941, 945, 3629· βλ. και Baker, Αντισμήναρχος· Park· Tedder - Επιτελείο Κρήτης 526 - 2 Μοίρα Καταδιωκτικών 1007 - 30 Μοίρα 189 - R.A.F. Volunteer Reserve 607, 683, 915, 918, 920
- British Military Administration notes (B.M.A.) 3980, 4231, 4359, 4511, 4740, 4844
- Διοικητής Ρεθύμνου 617
- Επιχειρήσεις στην Αλβανία 58, 65, 128, 195, 213, 220, 226, 232, 234, 299, 323, 324, 368, 412, 477, 479, 486, 492 - στα Βαλκάνια 205, 272, 274, 275, 316, 326, 328, 359, 360, 369, 402, 455, 462, 4662 - στη Βόρεια Αφρική 85, 88, 101, 122, 204, 211, 399, 404, 409, 420, 447, 448, 904· βλ. και μέτωπο Ελ Αλαμέιν - στη Γαλλία 3283 - στη Δυτική Ευρώπη 27, 4401 - στην Ελλάδα 1, 2, 9, 14, 30, 36, 50, 54-56, 60-62, 84, 86-88, 95, 101, 113, 122, 127, 129, 142, 145, 149, 158, 159, 161, 171-174, 194, 195, 204, 211-213, 218, 225, 232, 248, 250, 254, 257, 261, 262, 265, 266, 273, 282, 283, 290, 293, 294, 300, 312, 317, 322, 326, 328, 334, 354, 357, 359, 364, 366, 368-370, 402, 404, 405, 417, 418, 438, 442, 454, 455, 462, 485, 487, 489, 494, 500, 501,

503, 504, 507, 512, 516, 519, 526, 528, 534, 537, 549, 590, 591, 597, 598, 602, 606, 609, 612, 617, 1246, 1277, 1308, 1351, 1501, 1504, 1524, 1534, 1535, 1545, 1558, 1559, 1567, 1583, 1585, 1622, 1649, 1764, 1806, 1827, 1944, 2003-2005, 2196, 2526, 2880, 3031, 3057, 3123, 3261, 3283, 3284, 3302, 3319, 3350, 3355, 3357, 3362, 3384, 3427, 3485, 3501, 3510, 3533, 3535, 3539, 3583, 3597, 3627, 3645, 3665, 3684, 3686, 3690, 3691, 3713, 3721, 3728, 3738, 3742, 3745, 3787, 3788, 3815, 3839, 3847, 3848, 3853, 3856, 3862, 3895, 3901, 3911, 3913, 3955, 3965, 3966, 3980, 3981, 3984, 3996, 4006, 4013, 4024, 4025, 4034, 4044, 4054, 4093, 4094, 4101, 4112, 4120, 4121, 4139, 4141, 4142, 4149, 4182, 4204, 4221, 4225, 4246, 4247, 4249, 4259, 4266, 4270-4273, 4286, 4296, 4312, 4317, 4326, 4339, 4343, 4360, 4370, 4385, 4388, 4392, 4401, 4404, 4405, 4411, 4427, 4429, 4454, 4476, 4478-4480, 4484, 4506, 4510, 4519, 4527, 4546, 4552, 4564, 4591, 4592, 4597, 4603, 4609, 4611, 4618, 4627, 4641, 4653, 4658, 4667, 4676, 4678, 4679, 4681, 4689, 4690, 4699, 4700, 4717, 4719, 4720, 4721, 4727, 4730, 4733, 4740, 4745, 4754, 4759, 4765, 4768, 4775, 4791, 4793, 4795, 4797, 4800, 4801, 4811, 4823, 4837, 4844, 4849· βλ. και

– Ένοπλες δυνάμεις - B.M.A.·

– Ένοπλες δυνάμεις - Force 140·

– Ένοπλες δυνάμεις - Ναυτικό·

– Ένοπλες δυνάμεις - Στρατιωτική Αποστολή στην Ελλάδα (1940-1941)·

– Ένοπλες δυνάμεις - 3ο Σώμα Στρατού·

– Devy· Freyberg· Jellicoe· R.A.F.· Σχέδιο Κιβωτός του Νώε· Todd

- στην Ιταλία 10, 22, 25, 32, 58, 63, 86, 88, 211, 213, 226, 232, 237, 272, 280, 296, 299, 323, 324, 370, 405, 412, 3283 - στη Μεσόγειο 111, 205, 285, 404, 409, 1024 - στην Τουρκία 43

- Military Intelligence 9 (M.I.9) 2672, 2692

- Ναυτικό 2, 36, 60, 61, 111, 234, 285, 299, 357, 412, 519, 591, 907, 2278, 2488, 3123, 3362, 3427, 4013, 4101, 4405 - Διοικητής Δυνάμεων Ανατολικής Μεσογείου (Commander-in-Chief Naval, Eastern Mediterranean Fleet) 907, 1149, 1150· βλ. και Rawlings - Ναυαρχείο (Admiralty) 163, 327, 531, 538, 573, 591, 604, 607, 621, 634, 640, 761, 2278, 2426, 2724, 3217, 3472, 3473· βλ. και Dickens· Godfrey

- Στρατιωτική Αποστολή στην Ελλάδα (1940-1941) 117, 189, 194, 197, 201, 214, 265, 342, 458, 520· βλ. και d'Albiac· Griffin· Parry· Turle· Wilson

- Στρατιωτική Αστυνομία 117, 189, 194, 197, 201, 214, 265, 342, 373, 458, 520, 1087

- Στρατός - 8η Στρατιά 950, 951 - 9η Στρατιά 1138, 1321, 1327, 3066, 3104· βλ. και Holmes - 210η Στρατιωτική Αποστολή στον ελληνικό Στρατό (210η Β.Σ.Α.) 1321, 1322, 1332· βλ. και Marshall - 3ο Σώμα Στρατού 4723-4725, 4744, 4745, 4780, 4781· βλ. και Harris - 10 Ινδική Μεραρχία 1484-50 Μεραρχία 917, 973· βλ. και Nichols, J. S. - 9 Μονάδα Καταδρομών Fox Force 4527· βλ. Todd - Bucket Force 4479, 4525· βλ. και Jellicoe - Force 140 4430, 4449, 4481, 4482, 4493, 4494, 4520, 4533, 4547, 4552, 4580,

4585, 4645, 4663-4666, 4677, 4679, 4695, 4701, 4758· βλ. και Bucket Force· Davy· Fox Force· Hutchinson· Scobie· Φατσέας· Woodhouse - Σύνταγμα Κύπρου 428, 436, 865 - Military Administration Police Force and International Service 2527
– Επιτροπή Άμυνας Μέσης Ανατολής (Middle East Defence Committee) 1113, 1237, 1239, 1246, 1556, 1574, 1650, 1655, 1736, 1737
– Επιτροπή Ειδικών Επιχειρήσεων (Special Operations Committee) 1514, 1519, 1543, 1716, 2134, 2207
– Επιτροπή F.O. - S.O.E. 1093, 1470, 2943, 3550
– Κτήσεις Άπω Ανατολής 83, 740
– Λογοκρισία 1087
– Ναυτικός Ακόλουθος στην Άγκυρα 234
– Ναυτικός Ακόλουθος στην Αθήνα 36, 37, 225-227, 310-312, 327· βλ. και Turle
– New Scotland Yard 695
– Πολεμικό Υπουργικό Συμβούλιο (War Cabinet) 264, 298, 315, 575, 1086, 3759, 3862 - Joint Intelligence Committee 3479 - Joint Intelligence sub-Committee 519 - Joint Planning Staff 265, 3573 - Υπηρεσίες (Offices of the War Cabinet) 898, 2319· βλ. και Hollis
– Political Intelligence Centre Middle East 2286
– Political Warfare Executive (P.W.E.) 722, 757, 776, 777, 795, 816, 842, 856, 861, 868, 874, 881, 883, 888, 891-893, 897, 901, 902, 904, 905, 908, 911, 923, 927, 928, 929, 943, 949, 972, 981-984, 988, 989, 993, 994, 995, 1038, 1136, 1143, 1145, 1153, 1173, 1177, 1185, 1429, 1760, 2010, 2042, 2094, 2157, 2226, 2282, 2399, 2400, 2453, 2504, 2540, 2545, 2649, 2779, 2882, 2953, 3021, 3153, 3169, 3364, 3377, 3407, 3469, 3540, 3574, 3631, 3697, 3772, 3809, 3859, 3923, 4032, 4033, 4135, 4358, 4492, 4631, 4770· βλ. και B.B.C.· "Ελεύθερη Φωνή της Ελλάδος"· Lockhart· Murray· Vellacott
– Πρεσβεία στην Άγκυρα 803, 4267· βλ. και Knatchbull-Hugessen
– Πρεσβεία στην Αθήνα 26, 139, 400, 440· βλ. και Leeper· Palairet
– Πρεσβεία στο Βελιγράδι 398· βλ. και Campbell
– Πρεσβεία στην ελληνική Κυβέρνηση (Κάιρο) 1681, 1744, 2039, 2050, 2760, 3772, 3909, 4044· βλ. και Leeper· Palairet· Warner· Waterhouse
– Πρεσβεία στο Κάιρο 25, 707, 708, 733, 802, 1465· βλ. και Lampson· Sebastian
– Πρεσβεία στην Ουάσιγκτων 367, 1123· βλ. και Butler· Campbell· Halifax
– Πρεσβευτής στο Βατικανό βλ. Osborne
– Πρεσβευτής στη Μόσχα 1984· βλ. και Clark Kerr· Cripps· πρβλ. Balfour
– Πρεσβευτής στην Τεχεράνη βλ. Bullard
– Προπαγάνδα 388, 397, 425, 446, 472, 473, 656, 659, 662, 663, 669, 743, 805, 822, 832, 868, 923, 927, 934, 974, 977, 981, 1020, 1124, 1238, 1252, 1262, 1379, 1716, 1735, 1737, 1760, 1971, 2205, 2424, 3979, 4721, 4801· βλ. και Βρετανία – P.W.E.· Υπουργείο Εξωτερικών - Τμήμα Ει-

δήσεων· Υπουργείο Πληροφοριών· Βρετανικός Τύπος
– Προξενείο στην Κρήτη 258
– Πρόξενος στην Κέρκυρα 139, 353
– Πρόξενος στο Split 50
– Στρατιωτικός Ακόλουθος στην Άγκυρα 756, 759, 772, 784, 3963, 4490· βλ. και Arnold
– Στρατιωτικός Ακόλουθος στην Αθήνα 65, 66, 117, 134, 140-142, 169-174, 183, 246, 278, 305, 329, 330, 346, 374, 375, 451
– Στρατιωτικός Ακόλουθος στο Βελιγράδι 51, 164
– Ύπατος Αρμοστής (High Commissioner) στη Νοτιοαφρικανική Ένωση 614, 642
– Ύπατος Αρμοστής στην Παλαιστίνη βλ. Machmichael
– Υπουργείο Αεροπορίας (Air Ministry) 84, 335, 418, 483, 607, 884, 918, 920, 926, 941, 945, 955, 987, 1007, 3223, 3231, 3629· βλ. και Glanville· Sinclair
– Υπουργείο Αποικιών (Colonial Office) 474, 582, 788, 824, 837, 2527· βλ. και Acheson
– Υπουργείο Εξωτερικών (Foreign Office) (F.O.) 1, 2, 7, 12, 14-16, 18, 19, 21, 24, 32, 34, 35, 39-42, 45, 48, 50, 52, 53, 60, 61, 63, 69-72, 74-78, 82, 83, 85, 86, 89, 90, 96-98, 100, 102-105, 109-114, 116-118, 121-124, 131, 132, 134-137, 146, 153, 157-162, 166, 167, 176-180, 186, 187, 192, 193, 201, 202, 215-218, 228, 229, 233, 247, 251-253, 255-259, 262, 263, 269, 270, 272, 273, 276, 288, 289, 292, 293, 295, 301-307, 316, 318, 322, 323, 325, 328, 331, 337, 338, 340, 342-346, 349, 351, 352, 354-356, 360, 362, 370, 378, 382-384, 386, 387, 389, 390, 393-395, 400, 401, 406-411, 413-415, 418-423, 426-440, 442, 445, 446, 448, 452, 453, 459, 462, 464-466, 468, 472, 474, 475, 493, 494, 507, 512, 515, 516, 520, 524, 525, 530, 533-535, 537, 539, 541, 544-546, 548, 550, 552, 554-557, 559, 560, 562-567, 569, 571, 574, 575, 578, 579, 582, 584-587, 595, 600-603, 605, 607, 608, 610, 613, 615, 617-620, 624, 625, 627, 628, 629, 632, 633, 635, 638, 639, 643, 644, 646, 648, 650, 652, 656, 660, 661, 663, 664, 666-668, 671-673, 677, 679, 680, 683, 684, 686, 688-691, 694, 695, 701, 703, 705, 708, 709, 710, 713, 715, 718, 721, 725, 727, 729, 730, 732, 734, 736-738, 741-743, 745, 748-751, 755-758, 762, 764, 768, 769, 771, 773, 778, 780-782, 785, 790, 791, 793, 794, 798, 802, 803, 805, 808, 809, 812, 814, 815, 817-820, 823-826, 832, 835, 838-840, 844, 846, 848, 850-852, 858-860, 869, 878-880, 882, 895, 898, 909, 910, 922, 934, 937, 938, 940, 960-964, 971, 974, 975, 977, 985, 990, 996, 998-1000, 1007, 1012, 1015, 1016, 1019, 1025, 1026, 1034, 1035, 1037, 1038, 1041, 1050, 1052, 1054, 1058, 1062, 1063, 1065-1074, 1079, 1082, 1083, 1087, 1088, 1091, 1094-1096, 1101, 1105, 1111, 1115, 1121-1124, 1128, 1129, 1131-1133, 1147, 1150, 1152-1154, 1157, 1164-1167, 1170, 1171, 1176, 1177, 1182, 1183, 1190-1193, 1197, 1203, 1205, 1210, 1214-1217, 1219, 1220, 1222, 1225, 1230, 1232, 1235, 1239, 1241, 1245, 1246, 1252, 1257, 1260, 1262, 1264, 1268, 1273-1276, 1281, 1283, 1287-1289, 1291, 1295, 1303, 1316, 1343, 1345, 1346, 1368, 1369,

1380, 1381, 1387, 1393, 1399-1401, 1403, 1408, 1411, 1413, 1414, 1419, 1422, 1424, 1428, 1430, 1432, 1433, 1437-1440, 1444-1447, 1450, 1454, 1456, 1459, 1460, 1462, 1471, 1474, 1478, 1485, 1495, 1496, 1502, 1503, 1508, 1520, 1522, 1525, 1531, 1533, 1535, 1537, 1550, 1558, 1560, 1574, 1582, 1583, 1585, 1586, 1592, 1597, 1607, 1622, 1645, 1649, 1660, 1681, 1683, 1686, 1691, 1702, 1717, 1722, 1724, 1731, 1735, 1739, 1744, 1746, 1749, 1753, 1754, 1759, 1760, 1763, 1781, 1789, 1794, 1799, 1808, 1815, 1830, 1839, 1840, 1841, 1862, 1863, 1865, 1882, 1883, 1909, 1910, 1918, 1923, 1924, 1932, 1934, 1942-1944, 1966, 1983, 1985, 1986, 1995, 2025, 2031, 2032, 2039, 2050, 2076, 2134, 2145, 2146, 2152-2154, 2215, 2221, 2222, 2296, 2298, 2306, 2321, 2381, 2412, 2417, 2424, 2426, 2432, 2441, 2456, 2458, 2480-2484, 2490, 2491, 2507, 2513, 2517, 2519, 2528, 2548, 2549, 2553, 2567, 2568, 2584, 2619, 2620, 2629, 2637, 2642, 2643, 2650, 2653, 2658, 2694, 2697, 2700, 2716, 2725, 2726, 2728, 2731, 2732, 2750, 2751, 2792, 2798, 2811, 2813, 2814, 2916, 2928, 2945, 2946, 2964-2966, 2974, 3006, 3015, 3046, 3079, 3129, 3141, 3148, 3171-3173, 3177, 3180, 3217, 3227, 3238, 3279, 3300, 3301, 3312, 3322, 3323, 3341, 3369, 3377, 3378, 3395, 3405, 3426, 3442, 3458, 3463, 3468, 3471, 3485, 3496, 3497, 3530, 3531, 3546, 3547, 3552, 3557, 3559, 3560, 3562, 3570, 3595, 3605, 3616, 3617, 3619, 3638, 3639, 3679, 3687, 3688, 3696, 3708-3710, 3716, 3733, 3744, 3754, 3772, 3815, 3826, 3898, 3901, 3909, 3910, 3931, 3963, 3964, 3981, 3995, 4025, 4028, 4034, 4042, 4090, 4091, 4118, 4119, 4188, 4189, 4206, 4225, 4251, 4267, 4268, 4321, 4323, 4337, 4347-4349, 4370, 4371, 4404, 4428, 4434, 4442, 4443, 4509, 4537, 4585, 4586, 4588, 4589, 4598, 4599, 4622, 4624, 4625, 4627, 4653-4655, 4709, 4731, 4753, 4754, 4766-4768, 4790, 4854-4856· βλ. και Bowker· Βρετανία – Επιτροπή F.O.-S.O.E.· Burn· Cadogan· Cavendish-Bentinck· Dew· Eden· Halifax· Hopkinson· Laskey· Law· Nichols, P.B.B.· Ronald· Sargent· Strang· Warner· Word

- Γραμματέας Υπουργού 188 -Southern Department 623, 630· βλ. και Dixon, P. J.· Howard - Τμήμα Ειδήσεων (News Department) 1724, 1763· βλ. και Ridsale

– Υπουργείο Ινδιών (India Office) 582· βλ. και Amery

– Υπουργείο Κτήσεων (Dominions Office) 361, 582, 614, 642, 768

– Υπουργείο Ναυτιλίας (Ministry of Shipping) 228, 318, 358, 362, 382· βλ. και Nicholson

– Υπουργείο Οικονομικού Πολέμου (Ministry of Economic Warfare) 81, 672, 678· βλ. και Broad· Coulson· Glenconner· Selborne

- Special Operations Executive (S.O.E.) 1008, 1021, 1025, 1037, 1055, 1063, 1075, 1102, 1107, 1109, 1110, 1113, 1172, 1182, 1192, 1193, 1199, 1201, 1210, 1218, 1222, 1230, 1235, 1257, 1268, 1287, 1289, 1291, 1292, 1387, 1417, 1444, 1454, 1479, 1485, 1503, 1505, 1543, 1574, 1653, 1716, 1746, 1753, 1978, 2035, 2158, 2191, 2207, 2215, 2241, 2292, 2422, 2476, 2509, 2707, 2708, 2943, 3392, 3450, 3485, 3521, 3616, 3686, 3699, 3743, 3744,

3909, 3964, 3981, 4334, 4344, 4367, 4368, 4369, 4430, 4448, 4673· βλ. και Boxshall· Βρετανία – Επιτροπή F.O. - S.O.E.· Β.Σ.Α.· Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944· Ε.Ο.Κ.· Glenconner· Hambro· Mayers· Pearson· Πελτέκης· Poole· Sporborg· Σ.Σ.Α.· Talbot - Rice· Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ - Οργάνωση Headsman· - Force 133 2077, 2134, 2387, 2472, 2751, 3640, 3641, 3699, 3735, 3852, 3859, 3888, 3932, 4030, 4182, 4240, 4241, 4242, 4263, 4294, 4363, 4366, 4394, 4420, 4421, 4449, 4457, 4481, 4482, 4494, 4511, 4520, 4524, 4533, 4552, 4559, 4561, 4595, 4645, 4677, 4679, 4701, 4722-4725, 4744, 4745, 4781, 4858· βλ. και Barker-Benfield· S.O.E. Καΐρου· Σ.Σ.Α. - S.O.E. Καΐρου 1032, 1181, 1184, 1187, 1189, 1194, 1195, 1204, 1208, 1209, 1211-1213, 1227, 1230, 1236, 1240, 1242, 1243, 1253, 1266, 1270, 1292, 1306, 1307, 1352, 1364, 1404, 1453, 1538, 1547, 1557, 1579, 1590, 1599, 1616, 1629, 1630, 1640, 1644, 1646, 1699-1701, 1718, 1719, 1762, 1773, 1780, 1787, 1792, 1796, 1801, 1803, 1804, 1813, 1819, 1820, 1825, 1829, 1832, 1835, 1837, 1838, 1858, 1866, 1871, 1872, 1877, 1881, 1887, 1899, 1900, 1916, 1919, 1925, 1936, 1937, 1945, 1953, 1954, 1987, 2064, 2170, 3002, 3003, 3239, 3262, 3263, 3337· βλ. και Glenconner· Keble· S.O.E. - Force 133· Stevens - Τμήμα Επιχειρήσεων S.O.2 184

– Υπουργείο Οικονομικών (Treasury) 94, 199, 200, 343, 378, 394, 400, 430, 443, 460, 463, 623, 625, 629, 633, 635, 1244· βλ. και Fraser· Kahn· Wood

– Υπουργείο Παραγωγής Αεροσκαφών (Ministry of Aircraft Production) 367, 580, 588, 589

– Υπουργείο Πληροφοριών (Ministry of Information) 107, 119, 291, 425, 446, 472, 473, 522, 557, 617, 632, 886· βλ. και Bruce· Dixon, G. C.· Σταυρίδης

– Υπουργείο Πολεμικών Μεταφορών (Ministry of War Transport) 641, 647

– Υπουργείο Πολέμου (War Office) (W.O.) 51, 120, 134, 163, 182, 183, 194, 197, 246, 254, 267, 278, 329, 330, 395, 451, 458, 568, 593, 598, 599, 607, 643, 677, 693, 756, 759, 767, 768, 772, 779, 784, 788, 790, 796, 797, 799, 805, 809, 810, 814, 830, 834, 838, 841, 848, 857, 866, 870, 946, 1078, 1079, 1096, 1133, 1239, 1287, 1288, 1291, 1303, 1351, 1428, 1480-1484, 1522, 1610, 1657, 1920, 2472, 3149, 3150-3152, 3291, 3356, 3676, 3732, 3798, 3931, 4511· βλ. και Carlisle· Grigg· Markes· Talbot-Rice - Διεύθυνση Στρατιωτικής Ασφαλείας 1522 - Military Intelligence 7 (M.I.7) 291· πρβλ. Jervois

– Υπουργείο Προμηθειών (Ministry of Supply) 228, 362

– Υπουργικό Συμβούλιο 265, 1023, 1824· βλ. και Βρετανία – Πολεμικό Υπουργικό Συμβούλιο· Βρετανίας, Κυβέρνηση

– Υπουργός άνευ χαρτοφυλακίου στο Αλγέρι (Minister of State Resident in Algiers) 2031· βλ. και Macmillan

– Υπουργός άνευ χαρτοφυλακίου στο Κάιρο 999, 1000, 1681, 1710· βλ. και Casey· Hopkinson· Lyttelton· πρβλ. Moyne· Warner

– Υπουργός άνευ χαρτοφυλακίου στο Συμμαχικό Στρατηγείο 3170· βλ. και Macmillan
– Υπουργός Αποικιών 371, 467· βλ. και Lloyd
– Υπουργός Ναυτικών (First Sea Lord of the Admiralty) βλ. Alexander, A. V.
– Υπουργός Οικονομικών (Chancellor of the Exchequer) 295· βλ. και Wood
– Υφυπουργός Αποικιών (Under-Secretary of State, Colonial Office) 467
– Υφυπουργός Εσωτερικών 737
– United Kingdom Commercial Corporation (U.K.C.C.) 118, 181, 186, 241, 358, 361, 362· βλ. και Nixon
Βρετανίας, Κυβέρνηση 7, 9, 10, 15, 39, 40, 44, 52, 63, 102-104, 108, 166, 167, 177, 180, 199, 200, 204-206, 208, 209, 211-213, 218, 221, 232, 236, 240, 244, 245, 295, 306, 307, 310, 314, 322, 325, 331, 338, 343, 352, 362, 378, 387, 408, 411, 414, 415, 419, 444, 449, 457, 465, 466, 467, 520, 523, 533, 539, 550, 566, 585, 638, 639, 653, 656, 658, 663, 665, 667, 669, 670, 710, 712, 715, 717, 719, 720, 723, 725-727, 732, 738, 739, 752, 753, 755, 762, 778, 779, 786, 794, 807, 808, 812, 816, 820, 827, 828, 840, 845, 846, 853, 855, 856, 858, 861, 864, 865, 867, 869, 876, 881, 896, 900, 905, 913, 916, 918, 919, 930, 938, 953, 970, 978, 990, 994, 997, 1005, 1039, 1047, 1093, 1105, 1107, 1114, 1126, 1147, 1148, 1152, 1161, 1176, 1180, 1184, 1190, 1200, 1234, 1236, 1238, 1243, 1245, 1260, 1262, 1273, 1274, 1335, 1345, 1349, 1354, 1379, 1396, 1408, 1411, 1414, 1416, 1426, 1439-1441, 1443, 1459, 1461, 1478, 1496, 1554, 1586, 1597, 1611, 1632, 1645, 1649, 1655, 1664, 1698, 1729, 1748, 1750, 1763, 1781, 1801, 1815, 1836, 1918, 1933, 1960, 1967, 2066, 2079, 2216, 2404, 2599, 2619, 2651, 2660, 2694, 2766, 2767, 2840, 2930, 3015, 3045, 3048, 3057, 3084, 3102, 3165, 3180, 3238, 3301, 3341, 3355, 3368, 3386, 3426, 3484, 3504, 3508, 3530, 3558, 3562, 3571, 3593, 3598, 3617, 3618, 3619, 3632, 3639, 3652, 3695, 3699, 3709, 3714, 3726, 3733, 3740, 3753, 3759, 3808, 3816, 3832, 3846, 3872, 3877, 3913, 3965, 3969, 3971, 4138, 4157, 4370, 4441, 4506, 4507, 4537, 4587, 4611, 4658, 4727, 4844· βλ. και Βρετανία – Πολεμικό Υπουργικό Συμβούλιο· Βρετανία – Υπουργικό Συμβούλιο· Churchill
Βρετανική Ανακριτική Επιτροπή 1080, 1087-1089, 1094, 1104, 1108, 1112, 1115, 1121, 1127, 1130, 1137, 1138, 1146, 1155, 1156, 1160, 1162, 1174, 1341, 1428· βλ. και Ένοπλες δυνάμεις – Μέση Ανατολή - Κινήματα· πρβλ. Μπακιρτζής· Μπεγέτης
Βρετανική Επιτροπή Προμηθειών στη Νέα Υόρκη (British Purchasing Commission) 163, 166, 180, 229
Βρετανική Κοινοπολιτεία 361· βλ. και Αυστραλία· Ινδία· Καναδάς· Κύπρος· Νέα Ζηλανδία· Νότια Ροδεσία· Νοτιοαφρικανική Ένωση
Βρετανική Στρατιωτική Αποστολή στη Βουλγαρία βλ. Riddle
Βρετανική Στρατιωτική Αποστολή στην Ελλάδα (Β.Σ.Α.) 974, 984, 1077, 1180, 1199, 1202, 1211, 1242, 1261, 1270, 1289, 1352, 1377, 1468, 1499, 1553, 1562, 1822, 2672, 2692, 3477,

3534, 4524· βλ. και Βρετανία - Ένοπλες δυνάμεις - Επιχειρήσεις στην Ελλάδα· Βρετανοί αξιωματικοί - σύνδεσμοι· Myers· Σ.Σ.Α.· Σύμμαχοι – Ένοπλες δυνάμεις - Επιχειρήσεις στην Ελλάδα - Ballroom, Ασύρματος στην Αθήνα 4494· Σύνδεσμοι Β.Σ.Α. (Έλληνες)· βλ. και Sheppard – Αποστολή Lillian βλ. Dodson

Βρετανικός Τύπος 380, 617, 695, 701, 1177, 1185, 1724, 1745, 1763, 3102, 3496, 3668, 4643, 4744· βλ. και "Daily Telegraph"· "The Times"

Βρετανο-ελληνική Επιτροπή 1034, 1037, 1134, 1182, 1210

Βρετανο-ελληνική Μορφωτική Συνθήκη 349, 371, 465

Βρετανο-ελληνική Στρατιωτική Συμφωνία 753, 754, 765, 806, 831, 843, 855, 856, 918, 920, 1176, 2698, 2699

Βρετανο-ελληνο-αιγυπτιακή Συμφωνία 3902

Βρετανο-σοβιετική Συνθήκη 891

Βρετανοί 388, 901

Βρετανοί αιχμάλωτοι 542, 793, 1997, 4012

Βρετανοί αξιωματικοί - σύνδεσμοι (στην Ελλάδα) 1164, 1238, 1274, 1391, 1456, 1496, 1506, 1508, 1635, 1706, 1722, 1736, 1748, 1754, 1762, 1766, 1773, 1810, 1865, 1877, 1943, 1956, 1979, 2049, 2058, 2096, 2144, 2186, 2237, 2306, 2359, 2500, 2715, 3097, 3240, 3310, 3323, 3352, 3408, 3438, 3642, 3690, 3748, 3838, 3859, 3887, 3905, 3925, 4172, 4185, 4205, 4247, 4436, 4524, 4560· βλ και Β.Σ.Α.· Hubbard· Jordan· Knighhall· Lebrocq· MacAdam· "Momratomm"· Power· Pyke· Σ.Σ.Α.· Wallace· Wingate· Winlaw
– στην Αθήνα 1780, 1787, 1788, 4807· βλ. και Edmonds· MacAskie· Sheppard· Stott
– στη Βόρεια Ελλάδα 1077
– στην περιοχή Δράμας 1776, 4451
– στο Ε.Α.Μ. 1208, 1209
– στις περιοχές Ε.Δ.Ε.Σ. 1831, 3215, 3294· βλ. και Barnes· Torrance· Wright
– στον Ε.Λ.Α.Σ. 1211, 1822, 2035· βλ. και Musson· Wickstead - στο Γενικό Στρατηγείο Ε.Λ.Α.Σ. 4315 - στο Γενικό Στρατηγείο Ε.Λ.Α.Σ., Ανώτερος 4528, 4529, 4549· βλ. και Edmonds· Hammond - στην Ι Μεραρχία Ε.Λ.Α.Σ. 2181, 2315, 3038 - στη ΙΙ Μεραρχία Ε.Λ.Α.Σ. 4676 - στην VII Ταξιαρχία Ε.Λ.Α.Σ. 4332, 4333, 4381 - στις περιοχές Ε.Λ.Α.Σ. 3214
– στις περιοχές Καπεταναίων Ανατολικής Μακεδονίας 3213
– στην Κάρπαθο 2170
– στην Κρήτη 2374, 2466, 2955, 3076, 4243, 4787· βλ. και Leigh Fermor· Perkins
– στη Λευκάδα 4742, 4763, 4785, 4814, 4815, 4830
– στη Μακεδονία 2068, 2150, 2390· βλ. και Evans· Hammond – στην Ανατολική Μακεδονία 2022, 2435, 4416, 4608· βλ. και Βρετανοί αξιωματικοί - σύνδεσμοι στην περιοχή Δράμας· Βρετανοί αξιωματικοί - σύνδεσμοι στις περιοχές Καπεταναίων Ανατολικής Μακεδονίας· Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος βόρεια της Καβάλας· Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην Πίνδο και στη Μακεδονία· Chatterley· Drake· Keown-Boyd· Kitcat· McElroy· Micklethwaite· Pike
– στη Δυτική Μακεδονία 2924, 3412, 3413· Ανώτατος 3444· βλ. και Evans Prentice – στη Νοτιοδυτική Μακεδο-

νία 1813
– στην Πελοπόννησο 1609, 1998, 2401, 3625, 4295· βλ. και Gibson· Goth· Martin· McMullen· Pickering· πρβλ. Scarlett - Ανώτερος 1557· βλ. και Andrews· Stevens - στη Βόρεια Πελοπόννησο 1500, 2377
Βρετανοί αξιωματικοί - σύνδεσμοι στον Mihajlovic 3271
Βρετανοί πράκτορες (στην Ελλάδα) 96· βλ. και Β.Σ.Α.· Πελτέκης· Σ.Σ.Α.
Βρετανοί – Παροικία στην Ελλάδα 139, 350, 371, 372, 4012
Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στο Αγρίνιο 2230 – στην περιοχή Αγρινίου 1652, 2462, 2593, 3287, 3295 – κοντά στην Αθήνα 3314 – στην Αιτωλοακαρνανία 2523 – στην Αχαΐα 1887, 1928, 2341, 2415 – στο Βόλο 2309 – στην περιοχή Βόλου 3029 – στην περιοχή Γρεβενών 3241, 3251 – στην περιοχή Ε.Κ.Κ.Α. 1946· βλ. και Bathgate· Gordon-Creed – κοντά στην Ηγουμενίτσα 4748 – στην Ηλεία 3183, 3338, – στη νότια Ήπειρο 2250 – στη νοτιοδυτική Ήπειρο 1641 – στο νομό Ηρακλείου 4484 – στην περιοχή Ηρακλείου 3673, 4596 – στη Θεσσαλία, Ανώτερος 1888, 2048· βλ. και Power – στη νοτιοανατολική Θεσσαλία 2291 – δυτικά των Ιωαννίνων 1871 – νοτιοανατολικά των Ιωαννίνων 1866 – βόρεια της Καβάλας 3042, 3273, 3274 – νοτιοδυτικά της Καρδίτσας 3138 – στην περιοχή Καρπενησίου 1577 – στην Κέρκυρα 4782 – στην Κορινθία 1925, 1945 – στην περιοχή Λασιθίου 4250, 4486 – στη Λιβαδειά 4241, 4382· βλ. και Dodson – νοτιοδυτικά Λιβαδειάς 3566 – στο Μαυρέλι 3109 – στη Νεράιδα 3735 – στον Όλυμπο 2512· βλ. και Sheppard – δυτικά του Ολύμπου 3424, 3429, 3439 – στο Πάικο 1811, 2994, 3002, 4519, 4552 – στην Πάτρα 4184 – στην περιοχή Πάτρας 3117 – στα Πιέρια 2317 – στην Πίνδο και στη Μακεδονία 1248 – στη Βόρεια Πίνδο 2131, 2239, 2423, 2743 – στην Πλατανούσσα 1837 – κοντά στον Πύργο 4186, 4187, 4213 – νότια Πύργου 3773 – στην περιοχή Ρεθύμνου 3946, 4235, 4556, 4583 – στη Ρούμελη, 2885, 4108, 4109· βλ. και Mulgan· Ανώτερος 2566 – στη Σάμο 2170 – στην Κεντρική Στερεά Ελλάδα 1518, 1561 – στο Τρίκλινο 1517 – στα Χανιά 1784 – νότια Χανίων 4397
Βρεττάκος, Λ., Διοικητής Τάγματος Ασφαλείας Σπάρτης 1928, 2119
Βρεττάκος, Τ., Ίλαρχος, Αρχηγός ομάδας Ε.Σ. 1742
Brindisi (Ιταλία) 22, 58, 63, 145, 272, 280, 3170
British Broadcasting Corporation βλ. Βρετανία
British Military Administration notes βλ. Βρετανία – Ένοπλες δυνάμεις
British Purchasing Commission βλ. Βρετανική Επιτροπή Προμηθειών στη Νέα Υόρκη
Broad, T. (Υπουργείο Οικονομικού Πολέμου Βρετανίας) 184
Brocq, I., Ταγματάρχης, Αμερικανός αξιωματικός - σύνδεσμος στον Ε.Δ.Ε.Σ. 1878, 3526, 3528
Brooke, Sir A. F., Στρατηγός, Αρχηγός Βρετανικού Αυτοκρατορικού Γενικού Επιτελείου 630, 815, 818, 819, 1120, 1130, 1133, 1137
Βροσίνα (οικ. ν. Ιωαννίνων) 3976, 4007

Βρυσούλα (οικ. ν. Ιωαννίνων) 3703, 3739, 3763, 4001
Bruce, H. J. (Υπουργείο Πληροφοριών Βρετανίας) 107
Βυθός (οικ. ν. Κοζάνης) 3139
Bucket Force βλ. Βρετανία – Ένοπλες δυνάμεις
Bullard, Sir R., Πρεσβευτής Βρετανίας στην Τεχεράνη 694, 749
Burn, A. R. (F.O.) 3321
Butler, G. (Πρεσβεία Βρετανίας στην Ουάσιγκτων) 466
Butler, P. D., Γενικός Πρόξενος Βρετανίας στη Νέα Υόρκη 180, 202, 253, 345
Βώλακας (οικ. ν. Δράμας) 3273

C.D. βλ. Hambro
Cadogan, Sir A., Μόνιμος Υφυπουργός Εξωτερικών Βρετανίας 185, 235, 364, 631, 632, 644, 698, 729, 739, 745, 818, 853, 862, 864, 879, 1131, 1750, 2690, 2716, 3163, 3553, 3554, 3680, 4843
Campbell, Sir R. I., Πρεσβευτής Βρετανίας στο Βελιγράδι 19, 20, 77, 78, 109-113, 164, 217, 218, 247, 276, 299, 359, 360, 364, 429· (Πρεσβεία Βρετανίας στην Ουάσιγκτων) 750
Cape Town (Νοτιοαφρικανική Ένωση) 614, 685, 3078
Carlisle, J. D., Συνταγματάρχης (W.O.) 779
Casey, R. G., Υπουργός άνευ χαρτοφυλακίου Βρετανίας στο Κάιρο 907-910, 918, 934, 937, 938, 940, 944, 963, 964, 972, 974, 977, 981, 990, 998, 1012, 1015, 1016, 1019, 1025, 1026, 1034, 1035, 1037, 1038, 1055, 1056, 1058, 1065-1070, 1072, 1073, 1079, 1082, 1083, 1087, 1088, 1091, 1094-1096, 1099, 1101, 1108, 1114-1118, 1121, 1122, 1124-1126, 1128, 1144, 1148, 1172, 1191, 1246, 1389, 1430, 1431, 1435, 1437, 1441, 1443, 1456, 1459, 1612, 1681, 1716, 1744, 2793
Cavendish-Bentinck, V. F. W. (F.O.) 692
Chancellor of the Exchequer βλ. Βρετανία – Υπουργός Οικονομικών
Chatterley, Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην ανατολική Μακεδονία και Θράκη 4449
Chetwode, Sir P., Στρατάρχης, Πρόεδρος Βρετανικού Ερυθρού Σταυρού 115, 155
Chiefs-of-Staff βλ. Βρετανία – Ένοπλες δυνάμεις - Αρχηγοί Επιτελείων Ενόπλων Δυνάμεων
Churchill, W. S., Πρωθυπουργός Βρετανίας 8, 25, 33, 87, 88, 101, 130, 260, 290, 291, 294, 296, 300, 314, 336, 337, 340, 341, 399, 423, 456, 469, 499, 522, 534, 558, 581, 606, 657, 665, 720, 732, 755, 763, 821, 895, 922, 1014, 1099, 1102, 1116, 1117, 1131, 1170, 1172, 1353, 1357, 1363, 1424, 1425, 1427, 1434, 1436, 1439, 1447, 1460, 1461, 1463, 1475, 1477, 1494, 1495, 1558, 1559, 1583, 1585, 1622, 1655, 1750, 1824, 1836, 1898, 1934, 1944, 1953, 2031, 2060, 2090, 2112, 2149, 2214, 2481, 2499, 2504, 2539, 2558, 2559, 2579, 2620, 2762, 2766, 2767, 2770, 2788, 2789, 2805-2810, 2829, 2840, 2864, 2865, 2872, 2873, 2877, 2880, 2895, 2896, 2917, 2928, 2934, 2936, 2937, 2948, 2952, 2963, 3005, 3045, 3049, 3065, 3084, 3091, 3196, 3252, 3279, 3281, 3355, 3377, 3510, 3552, 3593, 3595, 3609, 3620, 3663, 3664, 3687, 3688, 3690, 3759, 3771, 3808, 3841, 3931,

3966-3972, 3981, 3996, 4003, 4010, 4014, 4069, 4105, 4120, 4121, 4127, 4141, 4142, 4285, 4360, 4388, 4427, 4440, 4508, 4611, 4634, 4658, 4727, 4790, 4849· πρβλ. Colville
Civil Affairs Branch βλ. Γ.Σ.Μ.Α.
Clark Kerr, Sir A., Πρεσβευτής Βρετανίας στη Μόσχα 2974, 3148, 3227, 3238, 3965, 4370, 4401
Colonial Office βλ. Βρετανία – Υπουργείο Αποικιών
Colville, J. R. (Γραφείο Πρωθυπουργού Βρετανίας) 2579
Commander-in-Chief Naval, Eastern Mediterranean Fleet βλ. Βρετανία – Ένοπλες δυνάμεις – Ναυτικό - Διοικητής Δυνάμεων Ανατολικής Μεσογείου
Cosmo, Αρχιεπίσκοπος Canterbury 147, 168
Coulson, J. E. (Υπουργείο Οικονομικού Πολέμου Βρετανίας) 38, 81
Craigie, Sir R., Πρεσβευτής Βρετανίας στο Τόκιο 83
Cripps, Sir S., Πρεσβευτής Βρετανίας στη Μόσχα 114, 162, 301, 302, 303
Cunningham, Sir A., Βρετανός Ναύαρχος, Ανώτατος Διοικητής Στόλου Ανατολικής Μεσογείου 511, 514, 523, 531, 538, 573, 591, 604, 634
Czaky, S., Κόμης, Υπουργός Εξωτερικών Ουγγαρίας 366

Γαβριηλίδης, Κ., Γενικός Γραμματέας Α.Κ.Ε. 2582, 2949· Γραμματέας Γεωργίας και προσωρινά Εθνικής Οικονομίας Π.Ε.Ε.Α. 3495
Γάζα (Παλαιστίνη) 526, 2076, 2153
Γαλάνης, Δ., Λοχαγός, Διοικητής ΙΙ Ανεξάρτητου Τάγματος Γενικού Αρχηγείου Ε.Ο.Ε.Α. 3905, 4423
Γαλλία 26, 101, 242, 269, 276, 289, 369, 407, 1532, 1537, 1739, 1789, 2678, 2707, 3425, 3716, 4466
– Αρχές Συρίας 289
– Διπλωματικοί Αντιπρόσωποι στη Βολιβία 674· στη Γουατεμάλα 674· στο Ιράκ 674· στο Μεξικό 674· στη Νικαράγουα 674· στην Ονδούρα 674· στη Σαουδική Αραβία 674
– Ένοπλες δυνάμεις 307
– Πρεσβευτής στη Βουδαπέστη 366
Γαλλίας, Κυβέρνηση Vichy 307, 674· βλ. και Petain
Γαλλική Επιτροπή Εθνικής Απελευθέρωσης βλ. Γάλλοι, Ελεύθεροι
Γαλλικός Τύπος 26
Γάλλοι, Ελεύθεροι 267, 767, 895· βλ. και Blondel
Γάλλοι – Παροικία στην Ελλάδα 307
Γαργαλιάνοι (οικ. ν. Μεσσηνίας) 4531
Γαρδίκι (οικ. ν. Θεσπρωτίας) 1688
Γαρδίκι (οικ. ν. Φθιώτιδας) 1793, 2070
Γαρουφαλιάς, Π. (Σοσιαλιστική Ένωση) 3226
Γενεύη 1051
Γενικό Στρατηγείο Μέσης Ανατολής (Βρετανικό) (General Headquarters Middle East) (Γ.Σ.Μ.Α.) 12, 54, 56, 62, 76, 133, 172, 174, 278, 284, 395, 405, 560, 579, 597, 651, 659, 660, 790, 855, 859, 860, 899, 909, 910, 962, 1031, 1033, 1048, 1071, 1084, 1139, 1315, 1395, 1554, 1576, 1657, 1658, 1661, 1663, 1674, 1685, 1689, 1697, 1716, 1727, 1728, 1730, 1738, 1746, 1748, 1753, 1755, 1780, 1782, 1822, 1823, 1828, 1919, 1920, 2019, 2057, 2064, 2084, 2110, 2117, 2172, 2178, 2186, 2191, 2242, 2246, 2268, 2270, 2275, 2304, 2314, 2322, 2386, 2415, 2418, 2433, 2436, 2442, 2451, 2452, 2457, 2460, 2463, 2468, 2519, 2525,

2526, 2545, 2547, 2558, 2561, 2576, 2579, 2610, 2621, 2624, 2625, 2644, 2663, 2670, 2676, 2685, 2686, 2694, 2717, 2752, 2753, 2757, 2761, 2818, 2857, 2867, 2868, 2889, 2911-2913, 2930, 2933, 2938, 2950, 3004, 3015, 3035, 3055, 3059, 3060, 3069, 3080, 3088, 3097, 3120, 3137, 3159, 3166, 3197, 3211, 3220, 3227, 3229, 3234, 3259, 3265, 3271, 3288, 3292, 3317, 3337, 3344, 3363, 3390, 3401, 3406, 3411, 3430, 3431, 3438, 3463, 3497, 3506, 3507, 3558, 3573, 3580, 3591, 3621, 3656, 3756, 3822, 3839, 3845, 3873, 3885, 4070, 4200, 4220, 4235, 4283, 4296, 4414, 4415, 4439, 4475, 4533, 4556· βλ. και Ανώτατοι Στρατιωτικοί Διοικητές Μέσης Ανατολής· Ανώτατος Στρατιωτικός Διοικητής Μέσης Ανατολής· Ανώτατος Στρατιωτικός Διοικητής Μεσογείου· Αξιωματικός Επικεφαλής Αεροπορικών Δυνάμεων Μέσης Ανατολής· Βρετανία – Ένοπλες δυνάμεις· Β.Σ.Α.· Ε.Κ.Κ.Α.· Ε.Δ.Ε.Σ.· Ε.Λ.Α.Σ.· Ένοπλες δυνάμεις – Μέση Ανατολή· Καπεταναίοι Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης· Κελαϊδής· Sherston· Σ.Σ.Α.· Σύμμαχοι – Ένοπλες δυνάμεις· Σχέδιο Κιβωτός του Νώε· πρβλ. Κάιρο

– Civil Affairs Branch 2527

– Διευθυντής Στρατιωτικών Επιχειρήσεων 1008

Γενικός Πρόξενος ελληνικής Κυβέρνησης στο Λίβανο 767

Γένοβα 237

Γερακίτης, Σύνδεσμος Σ.Σ.Α. 2714

Γεραμάνης, Α., Ταγματάρχης, Επιτελάρχης ΙΙ Ταξιαρχίας 1318, 1322

"Γεριφερεταίος, Πάρις", Μέλος Υπηρεσίας ΑΠΟΛΛΩΝ 2853

Γερμανία 20, 26, 27, 32, 43, 45, 48, 51, 70, 72, 75, 79, 80, 86, 93, 94, 97, 112, 123, 125, 135, 187, 192, 205, 232, 235, 239, 243, 249, 251, 259, 269, 282, 293, 301, 302, 308, 310, 317, 326, 328, 331, 354, 364, 368, 376, 379, 380, 390, 392, 402, 406, 407, 414, 416, 418, 426, 431, 433, 434, 441, 442, 450, 454, 455, 461, 473, 655, 911, 1173, 1687, 2282, 2500, 2612, 2849, 3448, 3556, 3705, 3818, 3840, 3853, 3858, 3929, 4008· βλ. και Αρχές Κατοχής· Ιταλία – Αρχές Κατοχής· Papen

– Ακόλουθος στην Άγκυρα 271

– Ακόλουθος Τύπου στην Αθήνα 251

– Διπλωματικές Αποστολές 48

– Διπλωματική Αποστολή στην Ελλάδα 167, 215, 252, 259, 398· στη Βουλγαρία 392, 407· στη Ρουμανία 48, 424

– Εμπορικός Ακόλουθος στην Αθήνα 406, 431-433

– Ένοπλες δυνάμεις 217, 235, 2512, 2882, 2994, 3002, 3298, 3853· βλ. και Αλβανοί· Αρμένιοι· Αυστριακοί· Πολωνοί· Βούλγαροι· Σοβιετικοί· Τσεχοσλοβάκοι

- Αεροπορία (Luftwaffe) 210, 260, 272, 275, 429, 487, 502, 503, 519, 591, 593, 609, 612, 1530, 1552, 2944, 4801

- Γενικό Επιτελείο 518

- Επιχειρήσεις στην Αλβανία 429 - στη Βόρεια Αφρική 904, 947, 948, 950, 959, 965· βλ. και μέτωπο Ελ Αλαμέιν· Τάγμα Burckhart· Τάγμα Shwaiger - στα Βαλκάνια 250, 260, 269, 272, 274, 276, 281, 282, 296, 302, 308, 309, 316, 317, 369, 379, 416, 422, 450, 477, 503 - στη Βουλγαρία 4367 - στη Βρετανία 243, 369, 383, 393, 4069 - στη Γαλλία 4069 -

στη Γιουγκοσλαβία 485 - στην Ελλάδα 41, 187, 204, 210, 212, 217, 230, 249, 262, 300, 302, 326, 328, 354, 359, 364, 366, 369, 370, 402, 408, 416, 417, 419, 438, 454, 455, 461, 462, 477, 482, 485, 487, 496, 502, 509, 515, 519, 520, 535, 536, 547, 566, 571, 581, 583, 585, 591, 593, 599, 609, 612, 628, 630, 671, 828, 1530, 1552, 1581, 1587, 1805, 1807, 1814, 2004, 4138, 4849· βλ. και Lanz- στην Ε.Σ.Σ.Δ. 658, 665, 737, 902, 904 - στην Ανατολική Ευρώπη 4583, 4664 - στην Ιταλία 503 - στη Μεσόγειο 533, 546
- Ναυτικό 519, 591, 1807, 2935
- Schutzstaffel (S.S.) 1043, 2024, 2557, 2664, 2689, 2714, 3211, 3658, 3724, 3994, 4091, 4184· βλ. και Schimana
- Στρατός (Wehrmacht) 679, 3853, 4075, 4076, 4384, 4656· βλ. και Keitel· Stroop· - Σύνταγμα 3878, 3956 - Τάγμα Burckhart αλεξιπτωτιστών 942 - Τάγμα Εθελοντικής Εργασίας 2140 - Τάγμα Shwaiger αλεξιπτωτιστών 299
– Πρεσβεία στην Αθήνα 34, 64, 94· βλ. και Erbach-Schoenberg· Seitz
– Πρεσβευτής στο Βελιγράδι 78, 80, 111, 112· βλ. και Heeren
– Πρεσβευτής στη Μαδρίτη 376
– Πρεσβευτής στη Μόσχα 114, 303
– Πρόξενοι στην Ελλάδα 418
– Πρόξενος στην Κρήτη 258
– Προπαγάνδα 100, 127, 398, 472, 521, 522, 542, 778· βλ. και Γερμανική Ευρωπαϊκή Υπηρεσία
– Στρατιωτικός Ακόλουθος στην Αθήνα 260, 489
– Υπουργείο Εξωτερικών 73· βλ. και Ribbentrop
Γερμανίας, Κυβέρνηση 34, 191, 247, 431, 585· βλ. και Hitler, Neubacher
Γερμανική Ευρωπαϊκή Υπηρεσία 1664
Γερμανικός Τύπος 26
Γερμανοί 156, 759, 927, 1789, 3295
Γερμανοί αιχμάλωτοι 1398, 1451, 1566, 1659, 1757, 1765, 1767, 1768, 1771, 1772, 1777, 1779, 1786, 1809, 1852, 1927, 2007, 2015, 2017, 2019, 2056, 2136, 2164, 2204, 2219, 2512, 2573, 2738, 2765, 3267, 3287, 3288, 3293, 3294, 3353, 3359, 3361, 3393, 3399, 3404, 3523, 3528, 3532, 3576, 3581, 3582, 3584, 3589, 3641, 3692, 3792, 3803, 3813, 3820, 3836, 3842, 3844, 3860, 3878, 3898, 3918, 3926, 3941, 3961, 3975, 4009, 4056, 4058, 4059, 4066, 4067, 4071, 4083, 4137, 4140, 4145, 4160, 4169, 4171, 4176, 4192, 4197, 4218, 4277, 4341, 4350, 4356, 4376, 4389, 4408, 4557, 4558, 4559, 4560, 4563, 4575, 4615, 4710, 4734, 4749, 4825, 4827, 4828, 4847, 4861-4863
Γερμανοί λιποτάκτες 2236, 2944, 3000, 3002, 3564, 3603, 3929, 3956, 4519, 4659, 4688, 4782· βλ. και Αντιφασιστική Επιτροπή Γερμανών Στρατιωτών "Ελεύθερη Γερμανία"· Επιχείρηση Kitchenmaid
Γερμανοί πράκτορες (στην Ελλάδα) 154, 162, 215, 233, 439, 442, 2995· βλ. και Gestapo· πρβλ. Κωνσταντινίδης, Μ.
Γερμανοί – Παροικία στην Ελλάδα 154, 162, 215, 233, 252, 255, 256, 258, 259, 371, 398
Γευγελή (ελληνογιουγκοσλαβικά σύνορα) 2018, 2801, 4196
Γεωργαντάς, Δ., Συνταγματάρχης, Μέλος Κ.Ε. Ε.Κ.Κ.Α. 3755
Γεωργάτος, Α., Δήμαρχος Αθηναίων

1820, 3225
Γεώργιος Β΄, Βασιλιάς Ελλάδας 13, 31, 128, 129, 159, 161, 190, 198, 281-285, 290, 300, 321, 333, 339, 354, 388, 403-405, 462, 493, 499, 504, 505, 508, 510, 512, 513, 525, 530, 533, 534, 537, 544, 546, 548, 550, 552, 554-556, 558, 560-562, 566, 569, 570, 571, 574, 575, 578, 583, 590, 592, 597, 600, 602, 603, 605, 608, 610-614, 616, 619, 624, 626, 627, 630, 631, 642, 644-646, 648-650, 654, 656, 657, 659, 660, 662, 663, 666, 668, 669, 682, 685, 690-693, 695, 696, 703, 704, 710, 712-720, 722-724, 726-728, 731-733, 735, 737, 738, 744, 745, 747, 748, 750, 751, 754, 755, 758, 764, 769-771, 781-783, 785, 790, 794, 800, 802, 814, 815, 818, 820, 829, 836, 838-840, 844-846, 848, 851, 854, 858-861, 866, 871-874, 877, 878, 880, 887, 890, 893, 903, 913, 916, 922, 931, 932, 933, 953, 971, 979, 990, 992, 1012, 1014, 1019, 1050, 1054, 1060, 1066, 1068, 1070, 1074, 1079, 1082-1086, 1088, 1090, 1091, 1093, 1095, 1099-1102, 1105-1108, 1114, 1115, 1117, 1120, 1122, 1124, 1128-1130, 1133, 1144, 1147, 1153, 1155, 1159, 1160, 1169, 1172, 1177, 1180, 1184, 1185, 1190, 1226, 1228, 1229, 1231-1234, 1237, 1239, 1245, 1246, 1257, 1274-1276, 1278, 1281, 1283, 1287-1289, 1291, 1299-1302, 1304, 1306, 1307, 1312, 1333, 1335, 1342, 1345, 1347, 1350, 1354, 1375, 1381, 1388, 1389, 1393, 1394, 1396, 1406-1411, 1413, 1414, 1416, 1421-1427, 1429, 1431, 1432, 1434-1441, 1443, 1447, 1460-, 1463, 1475-1477, 1487, 1490, 1494, 1495, 1502, 1520, 1532, 1538, 1550, 1586, 1592, 1597, 1605, 1653, 1655, 1682, 1686, 1727, 1745, 1783, 1785, 1790, 1815, 1824, 1836, 1840, 1883, 1890, 1908, 1909, 1923, 1934, 1941, 1942, 1983, 2112, 2156, 2180, 2203, 2214, 2249, 2295, 2324, 2345, 2352, 2417, 2435, 2450, 2509, 2563, 2568, 2576, 2579, 2606, 2608, 2620, 2638, 2645, 2690, 2707, 2716, 2727, 2728, 2730, 2731, 2734, 2749, 2753, 2754, 2759, 2762, 2766, 2767, 2770, 2772-2774, 2788, 2790, 2793, 2797, 2799, 2800, 2805-2809, 2811-2813, 2816, 2826, 2829, 2838-2840, 2861, 2863, 2872-2875, 2877, 2932, 2948, 2963, 2971, 2974, 2982, 2983, 3007, 3046, 3048, 3082, 3105, 3208, 3234, 3256, 3262, 3339, 3340, 3386, 3422, 3426, 3432, 3436, 3467, 3510, 3595, 3599, 3622, 3638, 3666, 3686, 3688, 3826, 3967, 4027, 4128, 4129, 4206, 4251, 4264, 4321, 4328, 4360, 4379, 4428, 4441, 4502, 4506, 4507, 4537, 4587, 4598, 4611, 4658, 4728, 4788, 4789· πρβλ. Μεταξάς, Π.· Ρωσέττης
Γεώργιος ΣΤ΄, Βασιλιάς Βρετανίας 13, 25, 31, 281-284, 339, 403-405, 493, 616, 624, 626· πρβλ. Hardinge
Γιακουμάκης, Γ., Ταγματάρχης, Αντιπρόσωπος Ε.Κ.Κ.Α. στην Μικτή Επιτροπή Ε.Λ.Α.Σ. - Ε.Δ.Ε.Σ. - Ε.Κ.Κ.Α. 2893, 3001, 3197, 3310, 3344
Γιαννακόπουλος, Α., Συνταγματάρχης, Αρχηγός ομάδας Ε.Σ. 1397, 1497
Γιαννιτσά (οικ. ν. Πέλλας) 3939, 4191, 4307, 4693, 4829
Γιαννόπουλοι (οικ. ν. Αιτωλίας και Ακαρνανίας) 1926
Γιαννουλάτος, Δ., Στρατιωτικός Διοικητής Λευκάδας 4814
Γιβραλτάρ 538

Γιουγκοσλαβία 19, 20, 50, 51, 77, 78, 80, 110, 123, 144, 148, 164, 177, 185, 210, 219, 223, 235, 260, 296, 302, 309, 317, 328, 354, 359, 360, 364, 369, 379, 398, 402, 416, 422, 450, 459, 461, 464, 876, 896, 2191, 2400, 2649, 2961, 3189, 3317, 3337, 3761, 4086, 4087, 4225, 4466· βλ. και Ελληνο-γιουγκοσλαβικό Σύμφωνο· Κ.Κ.Γ.· Παύλος, Αντιβασιλιάς Γιουγκοσλαβίας· Soubbotitch· πρβλ. Σλαβομακεδόνες· S.N.O.F.
– Αρχές Κατοχής - Γερμανοί 3271, 3464
– Βοηθός Υπουργός Εξωτερικών 148, 247, 276
– Ένοπλες δυνάμεις 185, 366 - Γενικό Επιτελείο 65, 305, 459· Αρχηγός Γενικού Επιτελείου 51, 412
– Πρεσβευτής στη Μόσχα 301, 302
– Υπουργείο Εξωτερικών 77, 359, 364· βλ. και Tsintsar-Markovitch
– Υπουργός Κοινωνικής Προνοίας 217
– Υπουργός Στρατιωτικών 412
Γιουγκοσλαβία, Ελεύθερη – Ραδιοφωνικός Σταθμός 2961
Γιουγκοσλαβίας, Κυβέρνηση 78, 79, 217, 218, 247, 297, 359, 895
Γιουγκοσλαβίας, Κυβέρνηση (εξόριστη) 3598· βλ. Gavrilovic· Neditch· Ninchitch· Teretckovitch
Γιουγκοσλαβίας, Λαϊκός Απελευθερωτικός Στρατός 1293, 1296, 2155, 2423, 2927, 2961, 3018, 3083, 3923, 3964· βλ. και Γιουγκοσλαβία, Ελεύθερη· Κ.Κ.Γ.· Tito· – Ανεξάρτητη Μακεδονική Ταξιαρχία 2927 – Αντιπρόσωπος στην Π.Ε.Ε.Α. 2961, 3018, 3083
Γιουγκοσλαβικός Τύπος 191
Γιουγκοσλάβοι Παρτιζάνοι 3812· βλ. και Γιουγκοσλαβίας, Λαϊκός Απελευθερωτικός Στρατός· Mihajlovic
Γκικόπουλος, Αντισυνταγματάρχης, Αντιπρόσωπος Ε.Δ.Ε.Σ. στο Κοινό Γενικό Στρατηγείο Ανταρτών 1625, 1656
Γκιώνα (οροσειρά ν. Φωκίδας) 3229
Γκουλάς, Η., Ιδρυτικό στέλεχος Ε.Ε.Ε. 3268
"Γλαύκος" (υποβρύχιο) 604
Γληνός, Δ., Βουλευτής Παλλαϊκού Μετώπου, (Ε.Α.Μ.) 2029, 2588, 3660
Γονατάς, Στ., Στρατηγός, (Κόμμα Φιλευλευθέρων) 355, 386, 781, 782, 789, 794, 807, 812, 817, 820, 1970, 2266, 2295, 2412, 2419, 2439, 2531, 2532, 2607, 2665, 2905, 2934, 2941, 3019, 3082, 3083, 3453
Γονούσσα βλ. Λιόπεσι
Γοργοποτάμου, γέφυρα (ν. Φθιώτιδας) 974, 977, 984, 989
Γουατεμάλα 674, 676
Γουδί (Αθήνα) 4778
Γούσιος, Κ., Γραμματέας Παπανδρέου στην Αθήνα 3757
Γραβιά (οικ. ν. Φωκίδας) 2139, 2922, 4022, 4803
Γραικικό (οικ. ν. Άρτας) 2313
Γραμματικό (οικ. ν. Αττικής) 2845
Γραμμένο (οικ. ν. Ιωαννίνων) 3460, 3507, 3739, 3800
Γραφάκος, Γ. 3651
Γρεβενά 1367, 1488, 1570, 1602, 2080, 2738, 2939, 3241, 3444, 3657, 3671, 4097
Γρεβενών, νομός 4847
"Γρηγόρης", Μέλος Ομάδας Σ.Σ.Α. 2919
Γρηγοριάδης, Ν., Στρατηγός, Πρόεδρος Εθνικού Συμβουλίου Π.Ε.Ε.Α. 3189, 3198, 3257, 3661

Γρηγόριος, Σ., Διευθυντής Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος (στην Αθήνα) 1666
Γρίβας, Γ., Αντισυνταγματάρχης, Αρχηγός Χ 1755, 2671, 3070
Γύθειο (οικ. ν. Λακωνίας) 2046, 3100, 4385
Γυφτοδήμος βλ. Καραγιώργης

d' Albiac, J. H., Υποπτέραρχος, Αεροπορικός Ακόλουθος Βρετανίας στην Αθήνα και Αρχηγός βρετανικών αεροπορικών δυνάμεων στην Ελλάδα 250, 335
Δαδί βλ. Αμφίκλεια
"Daily Telegraph" (εφημ. Λονδίνου) 643
Δαλματία (Γιουγκοσλαβία) 3464
Δάμασιο (οικ. ν. Λάρισας) 4630
Δαμασκηνιά (οικ. ν. Κοζάνης) 1712
Δαμασκηνός, Αρχιεπίσκοπος Ελλάδας 1597, 1612, 1650, 1654, 1655, 1682, 1686, 1783, 1909, 1993, 2203, 2228, 2296, 2298, 2320, 2412, 2432, 2554, 2560, 2562, 2563, 2568, 2588, 2590, 2606, 2607, 2608, 2620, 2629, 2638, 2645, 2656, 2690, 2716, 2723, 2727, 2905, 3027, 3327, 3403, 3815, 4264, 4603, 4724
Δαμάστα (οικ. ν. Ηρακλείου) 4177
Δανία 57
Δάρας (οικ. ν. Αρκαδίας) 1925
Δαύλεια (οικ. ν. Βοιωτίας) 3206
Δαφνούλα βλ. Κοντοβράκι
Davy, G. M., Βρετανός Ταξίαρχος, Συμμαχικός Διοικητής Χερσαίων Δυνάμεων Αδριατικής 4667-4669, 4707, 4708
de Deynier, Ελβετός αντιπρόσωπος Διεθνούς Ερυθρού Σταυρού στην Αθήνα 4313
de Strobel, Γραμματέας Γραφείου Αντιπροσώπου Ιταλίας στην Ελλάδα 847
Δεδέαγατς βλ. Αλεξανδρούπολη
Δεδούσης, Ε., Λοχαγός, Διοικητής 4ου Λόχου Ι Τάγματος Παρνασίδας 5/42 Συντάγματος Ευζώνων Ε.Κ.Κ.Α. 2592, 2609, 2712, 2715, 3136, 3449
Δεληγιάννης, Β. (Κόμμα Φιλελευθέρων) 1098, 1118, 1169, 1259, 3315
Delsif, G. 2390
Δεμέστιχας, Ι., Αντιναύαρχος, Υπουργός Εσωτερικών, Εθνικής Παιδείας και Εμπορικής Ναυτιλίας ελληνικής Κυβέρνησης 2897, 3007
Δεμέστιχας, Π., Αντιστράτηγος, Διοικητής Α΄ Σώματος Στρατού 518
Δεξιά 662, 1783, 2335· βλ. και Κόμματα
Deputy Minister of State Resident in Cairo βλ. Βρετανία – Υφυπουργός άνευ χαρτοφυλακίου στο Κάιρο
Δερβένι (οικ. ν. Κορινθίας) 3250
Δερελή (σημ. Περιβόλι, ν. Φθιώτιδας) 1339
Δερτιλής, Β., Αντιστράτηγος, Γενικός Γραμματέας Υπουργείου Εθνικής Αμύνης Κυβέρνησης Αθηνών και Διοικητής Ταγμάτων Ασφαλείας 2095, 2122, 2665, 2892, 3082· Επιθεωρητής Ταγμάτων Ασφαλείας 3211, 3268
Δεσκάτη (οικ. ν. Γρεβενών) 1628, 1999, 2238, 2370, 2403, 2409, 2471, 3429
Δεσποτόπουλος, Κ., Νομικός Σύμβουλος Γενικού Στρατηγείου Ε.Λ.Α.Σ. 1402, 1954, 2127, 2199, 3056, 3060, 3063, 3125, 3507, 3761, 3854, 3945, 4528, 4584, 4641, 4646
Δεσφίνα (οικ. ν. Φωκίδας) 3428
Δεύτερη Διεθνής 2547
Dew, A. R. (F.O.) 2068, 2072, 3408, 3455, 3485, 3550, 3557, 3686, 3743
Δημητρακάκης, Σ., Ταγματάρχης 574·

Υπουργός Στρατιωτικών και Δικαιοσύνης ελληνικής Κυβέρνησης 682, 702, 780, 1095, 1161, 1166, 1168, 1170, 1183
Δημητρίου, Δ., (Νικηφόρος), Καπετάνιος 5 Ανεξάρτητου Τάγματος V Ταξιαρχίας XIII Μεραρχίας Ε.Λ.Α.Σ. 2551, 2592
Δημητσάνα (οικ. ν. Αρκαδίας) 1925, 2448
Δημοκρατικό Κόμμα 2627, 3415, 3757· βλ. και Μακκάς· Παπανδρέου· Σγουρίτσας
Δημοκρατικός Συνασπισμός 1396, 1421· βλ. και Αγροτικό Δημοκρατικό Κόμμα· Δημοκρατικό Κόμμα· Εξηντάρης· Προοδευτικό Κόμμα
Διακήρυξη 13ης Ιανουαρίου 1942 895· βλ. και Βελγίου, Κυβέρνηση· Γάλλοι, Ελεύθεροι· Γιουγκοσλαβίας, Κυβέρνηση· Κυβέρνηση, ελληνική· Λουξεμβούργου, Κυβέρνηση· Νορβηγίας, Κυβέρνηση· Ολλανδίας, Κυβέρνηση· Πολωνίας, Κυβέρνηση
Διάκος, Ι., Προσωπικός Γραμματέας Ι. Μεταξά 156
Διακοφτό (οικ. ν. Αχαΐας) 1852
Διαμαντόπουλος, Κ., Πρεσβευτής Ελλάδας στην Ουάσιγκτων 413, 541, 564, 1967, 3057
Διαμαντόπουλος, Χ., Πρεσβευτής Ελλάδας στη Μόσχα 178, 301, 302
Διάμεσης, Η., Συνταγματάρχης, Πρόεδρος Κεντρικής Διοικούσας Επιτροπής Αθηνών Ε.Δ.Ε.Σ. 1755, 2087· Γενικός Διευθυντής Ασφαλείας Υπουργείου Εθνικής Αμύνης Κυβέρνησης Αθηνών 2126, 2165, 4154
Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943 - April 1944 3408
Dickens, G., Ναύαρχος (Βρετανικό Ναυαρχείο) 640
Διδυμότειχο (οικ. ν. Έβρου) 3118
Διεθνές Εβραϊκό Συμβούλιο 4539
Διεθνής Οικονομική Επιτροπή (Δ.Ο.Ε.) 94, 843, 867, 914, 919· βλ. και Jones
Δικαιοσύνη βλ. Απελευθέρωση – Δικαιοσύνη· Ελεύθερη Ελλάδα – Λαϊκή Δικαιοσύνη·
Dill, Sir J. G., Αρχηγός Βρετανικού Αυτοκρατορικού Γενικού Επιτελείου 130, 190, 484
Δίλοφο (οικ. ν. Φθιώτιδας) 3886
Dimitrov, Επικεφαλής ομάδας Σοβιετικών αιχμαλώτων 3907
Διοικητής Αχαΐας· βλ. Μαμόπουλος
Διομήδης, Α. 1666, 1708, 2607
Διπλωματική Αποστολή Ελλάδας στην Ιταλία 237
Διπλωματική Αποστολή ελληνικής Κυβέρνησης στην Τουρκία 779
Διπλωματικοί Αντιπρόσωποι Ελλάδας 553· βλ. και Διαμαντόπουλος, Κ.· Διαμαντόπουλος, Χ.· Κυπραίος· Κωνσταντινίδης· Λέγγερης· Λέλης· Μπίστης· Πολίτης, Ι.· Πρεσβεία Ελλάδας στο Βουκουρέστι· Πρεσβεία Ελλάδας στο Κάιρο· Πρεσβεία Ελλάδας στο Λονδίνο· Πρεσβεία Ελλάδας στη Μαδρίτη· Πρεσβεία Ελλάδας στη Σόφια· Προξενεία Ελλάδας στην Αίγυπτο· Προξενείο Ελλάδας στην Κύπρο· Πρόξενος Ελλάδας στην Καλκούτα· Πρόξενος Ελλάδας στην Κύπρο· Ραγκαβής· Ραφαήλ· Ρωσέττης· Σκέφερις
Διπλωματικοί Αντιπρόσωποι ελληνικής Κυβέρνησης 1220· βλ. και Γενικός Πρόξενος ελληνικής Κυβέρνησης στο Λίβανο· Επιτετραμμένος ελληνικής Κυβέρνησης στο Βουκουρέστι· Επιτετραμμένος ελληνικής Κυ-

βέρνησης στη Μαδρίτη· Πολίτης, Α.· Πρεσβεία ελληνικής Κυβέρνησης στη Βέρνη· Πρεσβεία ελληνικής Κυβέρνησης στο Βουκουρέστι· Πρεσβεία ελληνικής Κυβέρνησης στο Κάιρο· Πρεσβεία ελληνικής Κυβέρνησης στο Λονδίνο· Πρεσβευτής ελληνικής Κυβέρνησης στην Άγκυρα· Πρεσβευτής ελληνικής Κυβέρνησης στη γαλλική Κυβέρνηση Vichy· Πρεσβευτής ελληνικής Κυβέρνησης στο Κάιρο· Πρεσβευτής ελληνικής Κυβέρνησης στο Λονδίνο· Πρεσβευτής ελληνικής Κυβέρνησης στο Τόκιο· Προξενεία ελληνικής Κυβέρνησης· Ραφαήλ· Στρατιωτικός Ακόλουθος ελληνικής Κυβέρνησης στο Λονδίνο

Δίστομο (οικ. ν. Βοιωτίας) 3633, 3655, 3718, 3719, 3791

Dixon, Dr G. C. (Υπουργείο Πληροφοριών Βρετανίας) 734

Dixon, P. J. (F.O. - Southern Department) 402, 697, 707, 711, 714, 722, 725, 726, 727, 733, 735, 773, 775, 779, 787, 807, 931, 935, 944, 992, 1008, 1021, 1025, 1071, 1271, 1478, 1543, 2579, 2766

Djuvara, R., Πρεσβευτής Ρουμανίας στην Αθήνα 23, 333

Δογάνης, Θ. 689, 691, 697, 700, 703, 704, 705, 707, 710, 711, 718-721, 723, 725, 727, 733, 738

Dodecanesian National Council 2881

Dodson, D. S. L., Ταγματάρχης, Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος 2552· Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος Αποστολής Lillian στη Λιβαδειά 4242, 4481, 4482, 4494, 4603

Δολιανά (οικ. ν. Ιωαννίνων) 2210

Δόλιανη (σημ. Κουμαριά, ν. Ημαθίας) 4841

Dominions Office βλ. Βρετανία – Υπουργείο Κτήσεων

Δομνίστα (οικ. ν. Ευρυτανίας) 2681

Δομοκός (οικ. ν. Φθιώτιδας) 2841, 2988, 3202, 3232, 3285, 3375, 3400, 3588, 3691, 3879, 3889, 3984, 4133, 4159, 4352

Δοξαράς (οικ. ν. Λάρισας) 3249

Δοσίλογοι 549, 565, 777, 1376, 1846, 2222, 2334, 2473, 2503, 2520, 2625, 2633, 2662, 2957, 3032, 3109, 3200, 3361, 3367, 3404, 3433, 3480, 3653, 3789, 3852, 3946, 3991, 4065, 4295, 4386, 4457, 4625, 4639, 4641, 4647, 4707, 4765, 4818· βλ. και Γεωργάτος· Ε.Ε.Ε.· Ε.Ε.Σ.· Ε.Σ.Π.Ο.· Κυβέρνηση Αθηνών· Μανωλέας· Μερκούρης, Γ.· Οργάνωση Βέρη· Π.Α.Ο.· Π.Ο.Κ.· Πούλος· Σκλάβαινας· Σούρλας· Τάγματα Ασφαλείας· Τέτσης· Τυρίμος· πρβλ. Χ

Δούναβης 79

Δραγούμης, Φ. 1259, 3079, 3120, 3178, 3218· Υφυπουργός Εξωτερικών ελληνικής Κυβέρνησης 3280, 3415, 3668, 3826, 3840, 3841, 3962

Drake, Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη 4449

Δράκεια (ν. Μαγνησίας) 1930

Δράκος, Μ., Αντιστράτηγος 933, 2463

Δράμα 1769, 2435, 3205, 3856, 4367, 4369, 4373, 4380, 4418, 4438, 4449, 4451, 4493, 4497, 4500, 4524, 4554, 4576, 4642, 4643, 4663, 4670, 4682, 4684, 4709, 4744, 4818, 4819 – Απελευθέρωση 4429

Δράμας, νομός 2177, 3478, 4416, 4608

Δραπετσώνα (Πειραιάς) 3030

Δρέπανο (οικ. ν. Κοζάνης) 1767

Δρομάζος, Γ., Αντιστράτηγος 2455

Δροσοπηγή βλ. Βουλγαρέλι
Drunkard, Ασύρματος βλ. ΜΥΔΑ, Στρατιωτικό Επιτελείο
Δυρράχιο (Αλβανία) 195, 209, 213, 220, 234, 483
Δυρράχιο (οικ. ν. Αρκαδίας) 1742, 1859, 3410
Δυτική Ροδόπη (ορεσειρά, ν. Δράμας και Ξάνθης) 3205, 3273
Durban (Νοτιοαφρικανική Ένωση) 620
Δωδεκάνησα 28, 30, 85, 205, 416, 417, 420, 471, 766, 770, 786, 803, 808, 850, 853, 1024, 1049, 1611, 1807, 1882, 1920, 1924, 1966, 2426, 2694, 3015, 3479, 3817, 3818, 3970, 4266 – Απελευθέρωση 1555· βλ. και Αστυπάλαια· Κάλυμνος· Κάρπαθος· Καστελλόριζο· Κως· Νίσυρος· Σύμη
Δωδεκανήσιοι 694, 749, 2076, 2316, 2391, 2491, 2527
Δωδεκανησίων, Κ.Ε. 1555
Δωρίδα (ν. Φθιώτιδας) 2902

Έβερτ, Α. Διευθυντής Αστυνομίας Αθηνών, Επικεφαλής Αστυνομικής Ομάδας Υπηρεσίας YVONNE 4237, 4246, 4347, 4395, 4414, 4439, 4504, 4533, 4648
Εβραίοι 353, 906, 1043, 1044, 1103, 1536, 1546, 1564, 1702, 2613, 2664, 2990, 3027, 3169, 3260, 3587, 3609, 3610, 3615, 3617, 3634, 3636, 3708, 4539· βλ. και Βαρώνου Χιρς, Στρατόπεδο συγκέντρωσης· Διεθνές Εβραϊκό Συμβούλιο· Μπαρτζιλάι· Χαϊδαρίου, Στρατόπεδο συγκέντρωσης
Έβρου, Νομάρχης 976
Έβρου, νομός 976, 2177, 2587, 3118, 4372
Εγγύς Ανατολή 109
Εδαφικές διεκδικήσεις 28, 533, 546, 752, 766, 770, 773, 778, 786, 788, 808, 824, 835, 853, 864, 876, 896, 900, 986, 988, 997, 1005, 1024, 1046, 1049, 1664, 2047, 2426, 2649, 2694, 3015, 3032, 3817, 3840, 3841, 3970, 4033, 4087, 4125, 4285· βλ. και Αιγαίου Πελάγους, νησιά· Δωδεκάνησα· Ήπειρος, Βόρεια· Θράκη· Κύπρος· Μαυροβούνιο· πρβλ. Αλβανία· Βουλγαρία· Γιουγκοσλαβία
Eden, Α., Υπουργός Εξωτερικών Βρετανίας 467, 476, 478, 484, 486, 487, 495, 496, 517, 522, 527, 534, 547, 558, 590, 603, 611, 616, 623, 630, 658, 665, 681, 689, 698, 704, 712, 715-717, 720, 731, 732, 737, 744, 745, 752-755, 761, 765, 766, 770, 786, 803, 811, 821, 827-829, 836, 843, 845, 846, 852, 854, 862, 872, 876, 900, 914, 919, 936, 938, 939, 953, 956, 986, 988, 997, 1006, 1010, 1014, 1018, 1023, 1046, 1047, 1049, 1082, 1086, 1110, 1277, 1341, 1353, 1357, 1363, 1415, 1424, 1438, 1439, 1460, 1461, 1479, 1491, 1558, 1559, 1612, 1632, 1650, 1653-1655, 1682, 1698, 1711, 1726, 1731, 1735, 1778, 1824, 1836, 1915, 1934, 1984, 2037, 2078, 2079, 2116, 2180, 2207, 2216, 2228, 2257, 2258, 2279, 2286, 2439, 2541, 2606, 2608, 2620, 2636, 2649, 2680, 2705, 2706, 2724, 2766, 2767, 2771, 2883, 2914, 3031, 3078, 3102, 3165, 3278, 3321, 3499, 3504, 3510, 3593, 3618, 3620, 3632, 3650, 3663, 3679, 3690, 3714, 3740, 3759, 3771, 3808, 3817, 3851, 3895, 3896, 3908, 3996, 4014, 4103-4106, 4128, 4129, 4138, 4285, 4427, 4634, 4658, 4709, 4728, 4732, 4752
Έδεσσα (οικ. ν. Πέλλας) 2017, 2107, 2419, 2535, 2976, 3000, 3949, 3964, 4151, 4161, 4179, 4192, 4211, 4217,

4223, 4254, 4269, 4615, 4712, 4715, 4757
Edmonds, A., Αντισυνταγματάρχης, Ανώτερος Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στη Μακεδονία 2390, 2858, 2884, 2894, 3672, 3760· Ανώτερος Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στο Γενικό Στρατηγείο Ε.Λ.Α.Σ. 4645
Εθνικά Επαναστατικά Σώματα 2547, 3289
Εθνικαί Ανταρτικαί Ομάδες (ή Εθνικαί Ομάδες Αντιστάσεως) βλ. Ε.Σ.
Εθνικαί Ομάδες Ελλήνων Ανταρτών (Ε.Ο.Ε.Α.) 1141, 1458, 2086, 2250, 2547, 2685, 2693, 3103, 3129, 3331, 3762, 4229, 4336, 4423, 4584, 4748, 4762, 4782, 4815, 4821, 4830· βλ. και Ε.Δ.Ε.Σ.
Ε.Ο.Ε.Α. Ε.Δ.Ε.Σ., Γενικό Αρχηγείο (Ε.Ο.Ε.Α., Γενικό Αρχηγείο) 1677, 1733, 1835, 1866, 1873, 2627, 3052, 3125, 3271, 3385, 3466, 3762, 4018, 4172, 4336, 4362· βλ. και Ζέρβας, Ν.· Μεταξάς, Σ.· Νικολόπουλος, Π.· Πυρομάγλου
– ΙΙ Ανεξάρτητο Τάγμα Γενικού Αρχηγείου 3905· βλ. και Γαλάνης
– Αρχηγείο Αττικής και Βοιωτίας 1964
– Αρχηγείο Βάλτου 1678, 1877, 1894· βλ. και Χούτας
– Αρχηγείο Ευρυτανίας 1638
– Αρχηγείο Ζακύνθου 3419
– Αρχηγείο Ηπείρου 1641, 2525· βλ. και VIII Μεραρχία
– Αρχηγείο Κέρκυρας 1955
– Αρχηγείο Λευκάδας 2382, 4584, 4645, 4651, 4702, 4742, 4762, 4815
– Αρχηγείο Ξηρομέρου 1527, 1867· βλ. και Καραμπέκιος
– Αρχηγείο Τζουμέρκων 1678, 2159
– ΙΙΙ Μεραρχία 3763, 3904· βλ. και Παπαθανασίου, Κ.
– VIII Μεραρχία 3528, 3600, 3763· βλ. και Κωνσταντινίδης, Α. - 10 Σύνταγμα Πεζικού 3763· βλ. και Ζώτος
– IX Μεραρχία 3763· βλ. και Κουσίντας· Μαραγκός
– X Μεραρχία 3528, 3763, 3765, 3905· βλ. και Καμάρας
– 2/39 Σύνταγμα Ευζώνων 3763· βλ. και Ζορμπαλάς
– 3/40 Σύνταγμα Ευζώνων 3525, 3763· βλ. και Αγόρος
– Σύνταγμα Ξηροβουνίου 3763· βλ. και Παπαδόπουλος, Α.
Ε.Ο.Ε.Α., Κ.Ε. 2478· βλ. και Ε.Δ.Ε.Σ., Κεντρική Διοικούσα Επιτροπή
Εθνικές Δυναμικές Οργανώσεις βλ. Ρ.Α.Ν.· Χ – Αντιπρόσωποι στη Μέση Ανατολή 3218· βλ. και Βεντήρης, Κ.· Σταθάτος
Εθνικές Ομάδες Ανταρτών 1189, 1191, 1205, 1216, 1242, 1252, 1442, 1469, 1540· βλ. και Ε.Δ.Ε.Σ.· Ε.Λ.Α.Σ.· Κοινό Γενικό Στρατηγείο Ανταρτών· Συμφωνία Εθνικών Ομάδων
Εθνική Αγροτική Δράσις 2259, 2547
Εθνική Αλληλεγγύη (Ε.Α.) 2398, 3203
Εθνική Απελευθερωτική Οργάνωση Λεσβίων 1988· βλ. και Ε.Α.Μ. Μυτιλήνης
Εθνική Δράση 2165, 2259, 2520, 2547, 2624, 2957, 3070, 3071, 3145, 3201, 3289, 3333, 3454, 3521, 3895· βλ. και Ένωσις - Πατρίς· "Η Μάχη"· Μπενάκης· Παππάς, Γ.· Σιφναίος, Π.
Εθνική Δράση, Κ.Ε. 3070· βλ. και Αντωνόπουλος· Παναγόπουλος
Εθνική Ένωσις Ελλάδος (Ε.Ε.Ε.) 3268-3270, 3666· βλ. και Γκουλάς
Εθνική Επιτροπή για την Ανόρθωση

της Ελλάδας (National Committee for the Restoration of Greece) 2880, 2881· βλ. και Dodecanesian National Council· Federation of Hellenic Societies of Greater New York· Federation of Laconian Societies of United States and Canada· Greek-American Progressive Association· Pan-Icarian Brotherhood "Icaros"· Pan-Rhodian Society "Apollo"· Pancretan Union of America· Phalanx of Hellenic Veterans of America· United Chian Societies of America

Εθνική Επιτροπή Αιγύπτου 718· βλ. και Ρούσσος, Γ.

Εθνική και Κοινωνική Απελευθέρωση (Ε.Κ.Κ.Α.) 1192, 1466, 1538, 1669, 1672, 1848, 1857, 1912, 1931, 1980, 2073, 2082, 2088, 2089, 2121, 2139, 2172, 2176, 2187, 2242, 2279, 2344, 2436, 2437, 2452, 2455, 2468, 2487, 2525, 2526, 2548, 2551, 2561, 2566, 2569, 2570, 2592, 2609, 2719, 2742, 2781, 2784, 2785, 2822, 2837, 2848, 2857, 2902, 2904, 2913, 2964, 3053, 3092, 3136, 3137, 3141, 3166, 3186, 3197, 3227, 3310, 3414, 3415, 3449, 3450, 3494, 3756, 4041, 4348· βλ. και Μικτή Επιτροπή Ε.Λ.Α.Σ. - Ε.Δ.Ε.Σ. - Ε.Κ.Κ.Α.

– 5/42 Σύνταγμα Ευζώνων 1192, 1207, 1208, 1946, 2176, 2551, 2592, 2609, 2784, 2885, 2923, 3136, 3137· βλ. και Λαγγουράνης· Ψαρρός - Ι Τάγμα Παρνασίδας 2715· 4ος Λόχος 2712· βλ. και Δεδούσης· Παπαθανασίου, Ι. - ΙΙ Τάγμα Δωρίδας 2712· βλ. και Καπετζώνης

– Ανεφοδιασμός 1563, 1577, 2089, 2172, 2176, 2481, 2483, 2525, 2566, 2585, 2902, 3449, 3450

– Αντιπρόσωποι στη Μέση Ανατολή 1402, 1409, 2480, 2836, 2901, 2968, 3218, 3222, 3662· βλ. και Καρτάλης· Κωστόπουλος

– Αντιπρόσωποι στη Μικτή Επιτροπή Ε.Λ.Α.Σ. - Ε.Δ.Ε.Σ. - Ε.Κ.Κ.Α. 2960· βλ. και Γιακουμάκης· Παπαγιαννόπουλος

– Αντιπρόσωποι στη Σύσκεψη Μυροφύλλου - Πλάκας 2389, 2425, 2436, 2516· βλ. και Καρτάλης· Ψαρρός

Ε.Κ.Κ.Α., Κ.Ε. 1563, 1848, 1912, 2088, 2172, 2242, 2279, 2452, 2585, 2621, 2960, 3004, 3229, 3755, 4220· βλ. και Γεωργαντάς· Καραχρήστος· Καρτάλης· Κατάβολος· Καψαλόπουλος· Κωστόπουλος· Μανωλέσος· Μπακιρτζής· Χατζόπουλος, Δ.· Χατζόπουλος, Ι.· Ψαρρός· πρβλ. Μωραΐτης

Εθνική Κρητική Οργάνωσις (Ε.Κ.Ο.) 1755, 2165· βλ. και Πλευράκης

Εθνική Κτηματική Τράπεζα της Ελλάδος 3908

Εθνική Οργάνωσις Αξιωματικών 1755· βλ. και Αντωνόπουλος

Εθνική Οργάνωσις Κρήτης (Ε.Ο.Κ.) 1376, 1740, 1784, 2509, 2514, 2718, 2943, 3194, 3286, 3550, 3727, 3946, 4243, 4250, 4484-4486, 4509· βλ. και Βολουδάκης· "Ελληνική Φωνή"· Κοινή Διοικητική Επιτροπή Ε.Α.Μ. - Ε.Ο.Κ. Νομού Χανίων· Μηλιαράς· Μητσοτάκης· Μπαντουβάς· Νάθαινας· Νικολούδης· Πετρακογιώργης· Πλευράκης· Πλεύρης· Σκουλάς, Ν.· Σφακιωτάκης – Ανεφοδιασμός 3550, 4484

Εθνική Οργάνωσις Ρεθύμνου βλ. Τζιφάκης

Εθνική Τράπεζα Αιγύπτου 577

Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος 15, 40, 132, 186, 199, 244, 343, 460, 576,

577, 625, 629, 637, 639, 652, 806, 2413, 3231, 3368, 3619, 3714, 3908, 4170, 4231, 4655, 4844· βλ. και Βαρβαρέσσος· Μαντζαβίνος· Μάξιμος
Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος (στην Αθήνα) 1666· βλ. και Γρηγόριος· Μερκούρης, Γ.· Τουρκοβασίλης – Συμβουλευτική Επιτροπή 1666· βλ. και Αγγελόπουλος· Ζολώτας· Πίνδος
Εθνικό Απελευθερωτικό Μέτωπο (Ε.Α.Μ.) 935, 963, 1075, 1181, 1184, 1201, 1202, 1204, 1205, 1211, 1212, 1214-1218, 1222, 1223, 1225, 1230, 1235, 1236, 1241, 1243, 1245, 1252-1254, 1260, 1270, 1273, 1274, 1289, 1293, 1306, 1346-1348, 1352, 1354, 1358, 1364, 1370, 1413, 1418, 1420, 1423, 1448, 1449, 1467, 1478, 1497, 1503, 1525, 1532, 1546, 1556, 1557, 1563, 1597, 1610, 1624, 1653, 1654, 1661, 1663, 1673, 1677, 1682, 1683, 1697, 1706, 1742, 1749, 1760, 1778, 1781, 1784, 1813, 1815, 1817, 1848, 1857-1859, 1863, 1928, 1950, 1963, 1987, 1988, 1998, 2047, 2062, 2064, 2089, 2092, 2095, 2117, 2129, 2180-2182, 2192, 2195, 2204, 2216, 2228, 2247, 2256-2258, 2262, 2280, 2325, 2326, 2329, 2335, 2336, 2341, 2343, 2344, 2346-2348, 2371, 2381, 2387, 2398, 2412, 2420, 2421, 2423, 2430, 2437, 2440, 2441, 2447, 2460, 2468, 2469, 2473, 2486, 2498, 2507, 2514, 2526, 2529, 2530, 2532, 2548, 2549, 2558, 2560-2562, 2569, 2579, 2583, 2588, 2590, 2592, 2596, 2609, 2613, 2614, 2619, 2621, 2629, 2636, 2647, 2652, 2665, 2683, 2685, 2688, 2693, 2695, 2697, 2706, 2708, 2711, 2718, 2719, 2760, 2773, 2805, 2817, 2846, 2858, 2884, 2901, 2916, 2925, 2929, 2930, 2940, 2945, 2956, 3006, 3021, 3024, 3040, 3064, 3082, 3087, 3089, 3091, 3094, 3097, 3117, 3126, 3136, 3139, 3148, 3175, 3180, 3185, 3186, 3202, 3211, 3219, 3222, 3227, 3228, 3234, 3235, 3238, 3286, 3288, 3301, 3302, 3306, 3313, 3324, 3329, 3330, 3334, 3335, 3339, 3341, 3345, 3352, 3379, 3381, 3387, 3389, 3396, 3412, 3413, 3417, 3425, 3442, 3448, 3449, 3460-3463, 3472, 3473, 3485, 3493, 3495, 3496, 3498, 3500, 3508, 3516-3518, 3530, 3543, 3546, 3547, 3550, 3553, 3558, 3562, 3568, 3570-3572, 3586, 3592, 3593, 3595, 3596, 3598, 3606, 3617, 3618, 3628, 3630, 3633-3635, 3642, 3649, 3652, 3656, 3662, 3664, 3666, 3673, 3679, 3684, 3686, 3688, 3690, 3700, 3708, 3712, 3721, 3725, 3727, 3742, 3752-3754, 3759, 3801, 3808, 3815, 3816, 3824-3826, 3835, 3847, 3851, 3855, 3877, 3895, 3909, 3911-3913, 3915, 3922, 3923, 3969, 3993, 4009, 4043, 4079, 4105, 4117, 4119, 4157, 4167, 4198, 4202, 4226, 4228, 4243, 4249, 4250, 4254, 4258, 4265, 4279, 4296, 4297, 4323, 4331, 4344-4347, 4360, 4369, 4372, 4385, 4387, 4394, 4398, 4402, 4416, 4417, 4420, 4422, 4425, 4427, 4429, 4454, 4458, 4459, 4469, 4471, 4474, 4484-4486, 4490, 4492, 4495, 4496, 4500, 4501, 4509, 4521, 4523, 4530, 4533, 4538, 4544-4546, 4548, 4550, 4585, 4588, 4590, 4605, 4606, 4619, 4643, 4648, 4649, 4651, 4653, 4670, 4671, 4674, 4679, 4690, 4703, 4704, 4744, 4750, 4754, 4768, 4773, 4775, 4776, 4779, 4786, 4807, 4809, 4813, 4819, 4829, 4839, 4852, 4855, 4856· βλ. και Α.Κ.Ε.· Αλβανικό Ε.Α.Μ.· Γληνός· Ελεύθερη Ελλάδα· Ε.Α.· Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ.· Ε.Λ.Α.Σ.· Ε.Π.Ο.Ν.· Ε.Λ.Δ.·

Ε.Σ.Α.· Καραγκίτσης· Καστανιώτης· Κοινή Διοικητική Επιτροπή Ε.Α.Μ. - Ε.Ο.Κ. Νομού Χανίων· Κοινό Γενικό Στρατηγείο Ανταρτών· Κ.Κ.Ε.· "Νέος Δρόμος"· Ο.Π.Λ.Α.· Π.Ε.Ε.Α.· Σοσιαλιστικό Κόμμα Ελλάδος· Τσακόπουλος, Α.· Τσαρουχάς· Τσάτσος, Θ.· πρβλ. Ένοπλες δυνάμεις – Μέση Ανατολή - Κινήματα
– Ανεφοδιασμός 1025, 1208, 1213, 1449, 1649, 2579, 2672, 2930, 3227, 3449, 3550, 3618, 3679, 4496, 4704
– Αντιπρόσωποι στο Γενικό Στρατηγείο Ε.Λ.Α.Σ. 2561
– Αντιπρόσωποι στη Μέση Ανατολή 1055, 1109, 1119, 1195, 1402, 1405, 1406, 1486, 2549, 2776, 2830, 2836, 2844, 2870, 2898, 2901, 2917, 2966, 2968, 2971, 3079, 3089, 3177, 3196, 3218, 3222, 3224, 3262, 3279, 3312, 3396, 3416, 3425, 3498, 3586, 3604, 3606, 3623, 3674, 3688· βλ. και Αγγελόπουλος· Ασκούτσης· Δεσποτόπουλος· Ζέβγος· "Νίκας"· Πορφυρογέννης· Ρούσσος, Π.· Σαράφης· Σβώλος· Στρατής· Τζήμας· Τσιριμώκος· "Φωτεινός"
– Αντιπρόσωποι στη Σύσκεψη Μυροφύλλου - Πλάκας 2406, 2418, 2436, 2459, 2511
– Αντιπρόσωπος στο Λαϊκό Απελευθερωτικό Στρατό Γιουγκοσλαβίας 3103· βλ. και Τζήμας
– Μυστικός Τύπος 3082, 3083· βλ. και "Ελεύθερη Φωκίδα"· "Η Φωνή του Ε.Α.Μ."· "Νέος Δρόμος"
– Παν-Μακεδονικό Συνέδριο 1720
– Προπαγάνδα 1262, 1381, 1706, 1724, 1749, 1819, 1863, 2441, 2719, 3429, 3473, 4297, 4684, 4722
– Στρατολογία 2367, 2401, 4458
Ε.Α.Μ. Άνδρου 4146, 4314, 4326
Ε.Α.Μ. Ζακύνθου 3419
Ε.Α.Μ. Κρήτης, Παγκρήτια Επιτροπή 2632, 2736· βλ. και Κοντεκάκης· Μαθιουδάκης· Μάντακας· Μηλιαράς· Νάθαινας· Σφακιωτάκης
Ε.Α.Μ. Μακεδονίας – Ι Συνδιάσκεψη 1296
Ε.Α.Μ. Μακεδονίας και Θράκης 4474· βλ. και Ετκίδης· Καστανιώτης· Τσακόπουλος, Α.· Τσαρουχάς
Ε.Α.Μ. Μυτιλήνης 1988, 4209, 4286, 4341, 4386· βλ. και Εθνική Απελευθερωτική Οργάνωση Λεσβίων – Αντιπρόσωποι στη Μέση Ανατολή 1988
Ε.Α.Μ. Νάξου 4299
Ε.Α.Μ., Πανηπειρωτικό 3224
Ε.Α.Μ. Πελοποννήσου 2448, 2852, 4597
Ε.Α.Μ. Χίου 2768, 4286, 4386
Ε.Α.Μ., Κ.Ε. 1032, 1055, 1119, 1208, 1225, 1238, 1245, 1273, 1292, 1486, 1554, 1630, 1635, 1671, 1727, 1746, 1748, 1825, 2066, 2077, 2084, 2091, 2137, 2178, 2221, 2246, 2260, 2267, 2270, 2275, 2322, 2347, 2348, 2398, 2418, 2419, 2420, 2433, 2442, 2443, 2460, 2473, 2497, 2511, 2520, 2536, 2539, 2542, 2545, 2615, 2666, 2692, 2818, 2870, 2898, 2966, 2968, 3264, 3406, 3411, 3483, 3495, 4279, 4345, 4414-4616, 4638, 4639· βλ. και Καραγκίτσης· Παρτσαλίδης· Πορφυρογέννης· Τσιριμώκος· Χατζής
Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. 1393, 1548, 1554, 1671, 1672, 1727, 1737, 1744, 1748, 1762, 1838, 1856, 1872, 1990, 2001, 2172, 2302, 2337, 2356, 2357, 2360, 2393, 2455, 2591, 2657, 3051, 3062, 3138, 3212, 3224, 3233, 3241, 3310, 3444, 3699, 3736, 3767, 3770, 3794, 3795, 3802, 3804, 3810, 3813, 3821, 3827, 3830, 3831, 3836, 3837, 3842, 3849, 3850, 3863-3865, 3867, 3868,

3886, 3894, 3898, 3917-3919, 3924, 3927, 3937, 3938, 3941, 3949, 3957, 3958, 3975, 3977, 3985, 3986, 4004, 4005, 4011, 4015, 4019-4022, 4035, 4057, 4058, 4064, 4073, 4082, 4084, 4097, 4098, 4100, 4114, 4148, 4166, 4178, 4194, 4223, 4305, 4309, 4325, 4408, 4410, 4445, 4467, 4502, 4560, 4562, 4614, 4615, 4633, 4684, 4714, 4736, 4737, 4739, 4757, 4765, 4821, 4827, 4828, 4831, 4859· βλ. και Ε.Α.Μ.· Ε.Λ.Α.Σ.
– Ανεφοδιασμός 1748, 1750
– Αντιπρόσωποι στη Σύσκεψη Μυροφύλλου - Πλάκας 2516· βλ. και Ρούσσος, Π.· Σαράφης
– Εθνική Πολιτοφυλακή 4530, 4667, 4704
– Παν-Θεσσαλικό Συνέδριο 1334, 1365
Εθνικό Δημοκρατικό Ελευθερωτικό Μέτωπο (Ε.Δ.Ε.Μ.) 1755, 2165· βλ. και Διάμεσης
Εθνικό Ενωτικό Κόμμα 3415· βλ. και Κανελλόπουλος, Π. – Αντιπρόσωπος στη Μέση Ανατολή 3218· βλ. και Κανελλόπουλος, Π.
Εθνικό Κομιτάτο 2259, 2547
Εθνικό Λαϊκό Κόμμα 3415, 3453· βλ. και Θεοτόκης· Παπαθανασίου, Α.· Ράλλης, Π. – Αντιπρόσωπος στη Μέση Ανατολή 3218, 3222· βλ. και Θεοτόκης
Εθνικό Μεταρρυθμιστικό Κόμμα 2502· βλ. και Αλεξανδρής, Α.
Εθνικό Μετσόβειο Πολυτεχνείο 2335
Εθνικό Μέτωπο (Balli Kombetar) 2047
Εθνικόν και Καποδιστριακόν Πανεπιστήμιον Αθηνών 28, 231, 236, 954
Εθνικός Αγροτικός Σύνδεσμος Αντικομμουνιστικής Δράσεως (Ε.Α.Σ.Α.Δ.) 3051, 3126, 3138, 3169, 3269, 3270, 3666· βλ. και Θάνος· Μακεδών· Νικολής· πρβλ. Πανγκούτσος
Εθνικός Δημοκρατικός Ελληνικός Σύνδεσμος (Ε.Δ.Ε.Σ.) 984, 1028, 1030, 1031, 1033, 1036, 1040, 1042, 1181, 1187, 1202, 1261, 1270, 1377, 1538, 1572, 1573, 1579, 1588, 1590, 1591, 1597, 1603, 1604, 1606, 1610, 1613-1615, 1624, 1625, 1630, 1635, 1646, 1647, 1650, 1652, 1655, 1656, 1660, 1662, 1663, 1669, 1670, 1673, 1675-1677, 1680, 1684, 1685, 1688, 1695, 1696, 1698, 1701, 1710, 1715-1717, 1723, 1727, 1734, 1744, 1748, 1755, 1782, 1794, 1797, 1800, 1802, 1835, 1837, 1854, 1857, 1861, 1864, 1866, 1867, 1871, 1877, 1886, 1904, 1910, 1912, 1913, 1926, 1937, 1960, 1961, 1970, 1973, 2041, 2048, 2049, 2074, 2077, 2081, 2083, 2111, 2131, 2141, 2143, 2144, 2148, 2149, 2163, 2165, 2181, 2182, 2184, 2185, 2188, 2192, 2200, 2209, 2252, 2256, 2259, 2267, 2272, 2279, 2281, 2287, 2293, 2297, 2301, 2304, 2313, 2315, 2321, 2326-2329, 2331, 2347, 2351, 2358, 2360, 2375, 2381, 2388, 2392, 2396, 2407, 2416, 2419, 2436-2438, 2455, 2460, 2468, 2473, 2476, 2520, 2523, 2525, 2526, 2558, 2561, 2571, 2578, 2593, 2614, 2626, 2641, 2644, 2652, 2676, 2681-2683, 2719, 2742-2744, 2761, 2769, 2771, 2781, 2837, 2869, 2883, 2889, 2902, 2911, 2914, 2938, 2956, 2957, 2964, 3003, 3053-3055, 3060, 3062, 3080, 3112, 3125, 3126, 3138, 3156, 3166, 3186, 3216, 3227, 3238, 3263, 3275, 3317, 3320, 3350, 3389, 3393, 3414, 3415, 3445, 3448, 3491, 3492, 3505, 3507, 3524-3527, 3531, 3535, 3544, 3554, 3558, 3567, 3580,

3589, 3591, 3603, 3611-3613, 3616, 3640-3642, 3666, 3680, 3684, 3700-3703, 3719, 3739, 3750, 3762, 3763, 3767, 3788, 3799, 3822, 3851, 3853, 3857, 3860, 3871, 3883, 3926, 3951, 4001, 4016, 4018, 4037, 4039, 4040, 4054, 4066, 4067, 4070, 4071, 4083, 4095, 4096, 4103, 4134, 4137, 4145, 4154, 4275, 4276, 4284, 4288, 4289, 4301, 4320, 4327, 4329, 4333, 4335, 4350, 4353, 4362, 4375, 4376, 4378, 4389, 4412, 4415, 4444, 4475, 4514, 4516, 4541, 4557, 4564, 4577, 4601, 4613, 4619, 4711, 4734, 4738, 4741, 4749, 4763, 4786, 4825, 4858· βλ. και Γκικόπουλος· Ε.Ο.Ε.Α.· Εθνικές Ομάδες Ανταρτών· Ελευθέρα Ορεινή Ελλάς· Ευαγγελίδης· Ζέρβας, Ν.· Κανάρης· Κοινό Γενικό Στρατηγείο Ανταρτών· Λαγγουράνης· Λ.Α.Ε.· Λελούδης· Ματσούκας· Μικτή Επιτροπή Ε.Λ.Α.Σ. - Ε.Δ.Ε.Σ. - Ε.Κ.Κ.Α.· Μπάρδης· Οργάνωση Βέρη· Π.Α.Σ.· Ραυτόπουλος· Σούρλας· πρβλ. Αγροτικό Σοσιαλιστικό Κόμμα· Βουλπιώτης· Δεύτερη Διεθνής· Δημοκρατικό Κόμμα· Εθνικά Επαναστατικά Σώματα· Εθνική Αγροτική Δράσις· Εθνική Δράση· Εθνικό Κομιτάτο· Εθνικό Λαϊκό Κόμμα· Εθνικός Σύνδεσμος Εφέδρων Αξιωματικών και Υπαξιωματικών· Ε.Β.Ο.Ε.· Ένωσις Εφέδρων Αξιωματικών· Ένωσις - Πατρίς· Ιερή Φάλαγξ· Κόμμα Φιλελευθέρων· Λαϊκό Κόμμα· Οργάνωση AESTARE· Π.Ε.Α.Ν.· Σοσιαλιστικό Κόμμα Ελλάδος· Σπίθα· ΤΡΙΑΙΝΑ· Χ· "Χανιώτης"

– Ανεφοδιασμός 1040, 1042, 1187, 1193, 1213, 1517, 1577, 1649, 1660, 1794, 1799, 1802, 1831, 1888, 1893, 1948, 1955, 1964, 1975, 2035, 2048, 2121, 2305, 2321, 2332, 2481, 2484, 2525, 2585, 2883, 2902, 3069, 3288, 3516, 3531, 3583, 3769, 3926, 3951, 4782

– Αντιπρόσωποι στη Μέση Ανατολή 1402, 1409, 2251, 2480, 2836, 2867, 2901, 2910, 2968, 3048, 3218, 3222, 3348, 3389· βλ. και Μεταξάς, Αρ.· Μεταξάς Σ.· Πυρομάγλου· Σγουρίτσας·

– Αντιπρόσωποι στη Σύσκεψη Μυροφύλλου - Πλάκας 2356, 2386, 2388, 2389, 2406, 2418, 2420, 2433, 2434, 2436, 2516· βλ. και Ευαγγελίδης· Ζέρβας, Ν.· Νικολόπουλος, Π.· Πυρομάγλου

– Αντιπρόσωπος στη Μικτή Επιτροπή Ε.Λ.Α.Σ. - Ε.Δ.Ε.Σ. 2783

– Αντιπρόσωπος στη Σύσκεψη Κούτσαινας 2822· βλ. Νικολόπουλος, Π.

– Στρατολογία 1468, 1602, 2408

– Ωμότητες 2181, 3861, 3905

Ε.Δ.Ε.Σ. Αθηνών ("Προδοτικός") 1673, 1829, 1891, 1970, 2082, 2253, 2339, 2663, 2665, 2956, 2957· βλ. και Γονατάς· Δερτιλής· Παπαγεωργίου, Α.· Παπαθανασόπουλος· Σταματόπουλος

Ε.Δ.Ε.Σ., Γενικό Αρχηγείο βλ. Ε.Ο.Ε.Α. Ε.Δ.Ε.Σ. Γενικό Αρχηγείο

Ε.Δ.Ε.Σ., Διοικητική Επιτροπή Λευκάδας 2695

Ε.Δ.Ε.Σ., Κεντρική Διοικούσα Επιτροπή 2167· βλ. και Ε.Ο.Ε.Α., Κ.Ε.· Ζέρβας, Ν.· Πετάσης· Πυρομάγλου

Ε.Δ.Ε.Σ., Κεντρική Διοικούσα Επιτροπή Αθηνών 1832, 2082, 2089, 2167, 2253· βλ. και Διάμεσης· Ζέρβας, Λ.· Κουσίντας· Πετιμεζάς

Εθνικός Ελληνικός Στρατός (Ε.Ε.Σ.) 4185, 4765, 4829· βλ. και Ιωαννίδης, Λ.· Κολάρας· Κυριακόπουλος· Παπαδόπουλος Μ.·

Εθνικός Λαϊκός Απελευθερωτικός Στρατός (Ε.Λ.Α.Σ.) 984, 1027, 1031, 1033, 1092, 1189, 1192, 1193, 1201, 1204, 1207, 1209, 1211, 1212, 1215, 1224, 1227, 1238, 1250, 1252, 1261, 1265, 1266, 1270, 1273, 1293, 1306, 1364, 1377, 1391, 1392, 1397, 1398, 1420, 1451, 1458, 1489, 1497, 1500, 1503, 1506, 1511, 1523, 1529, 1541, 1542, 1549, 1562, 1570, 1571, 1574, 1578, 1580, 1584, 1588, 1589, 1594, 1595, 1596, 1599, 1601, 1602, 1606, 1609, 1613, 1614, 1618-1621, 1625-1628, 1630, 1633, 1634, 1637-1641, 1644, 1646-1648, 1651, 1652, 1656, 1658-1660, 1662, 1665, 1669, 1675, 1676, 1685, 1688-1690, 1692, 1693, 1696, 1698, 1700, 1701, 1707, 1710-1712, 1714, 1716-1718, 1722, 1726, 1730, 1734-1736, 1751, 1752, 1754, 1757, 1758, 1761, 1765, 1767-1769, 1771, 1772, 1773, 1774, 1777, 1779, 1782, 1786, 1791, 1794, 1795, 1797, 1798, 1800, 1802, 1809, 1811, 1813, 1815, 1816, 1818, 1825, 1833, 1835, 1847, 1850, 1852, 1854, 1855, 1861, 1865, 1867, 1870, 1879, 1880, 1884-1886, 1893, 1894, 1896, 1900-1902, 1912, 1913, 1917, 1926, 1931, 1936, 1938-1940, 1947, 1948, 1951, 1957-1961, 1972, 1974, 1975, 1977, 1979, 1980, 1981, 1989, 1991, 1992, 1994, 1996, 1998, 2002, 2006, 2011, 2012, 2015-2018, 2020, 2022, 2023, 2030, 2033, 2036, 2041, 2044-2046, 2048-2052, 2070, 2073, 2075, 2077, 2080, 2083, 2085, 2088, 2091, 2092, 2096, 2099, 2101, 2107-2109, 2111, 2115, 2116, 2127, 2129, 2131-2133, 2136, 2140, 2141, 2144, 2147, 2148, 2150, 2151, 2153, 2155, 2159, 2160, 2166, 2169, 2175, 2176, 2182, 2183, 2185, 2188-2190, 2192, 2197, 2200, 2206, 2207, 2209, 2212, 2219, 2220, 2231, 2232, 2234, 2235, 2237, 2238, 2240, 2241, 2244, 2250, 2270, 2272, 2273, 2279, 2281, 2285, 2287, 2289, 2291, 2293, 2294, 2297, 2301, 2303, 2305, 2306, 2309, 2312, 2313, 2315, 2318, 2321, 2326-2330, 2333, 2343, 2344, 2347, 2349, 2351, 2354, 2358, 2364, 2366, 2369, 2370, 2372, 2375, 2378, 2380-2383, 2385, 2386, 2388, 2395, 2396, 2398, 2402, 2405, 2407, 2416, 2422, 2436-2438, 2440, 2443, 2444, 2449, 2460, 2468, 2469, 2485, 2489, 2498, 2500, 2506, 2508, 2512, 2515, 2523, 2525, 2526, 2539, 2542, 2543, 2556, 2558, 2561, 2566, 2569, 2570, 2572-2574, 2582, 2586, 2592-2594, 2597, 2609, 2626, 2630, 2639, 2641, 2646, 2652, 2659, 2661, 2674, 2676, 2677, 2681, 2683, 2691, 2703, 2704, 2709, 2711, 2717, 2721, 2722, 2738-2740, 2742, 2744, 2760, 2763-2765, 2769, 2771, 2780, 2781, 2785, 2786, 2801, 2819-2821, 2834, 2835, 2841, 2842, 2847, 2850, 2851, 2856, 2857, 2859, 2860, 2866, 2878, 2879, 2883-2885, 2890, 2899, 2900, 2902-2904, 2914, 2918-2923, 2926, 2938, 2939, 2942, 2954, 2960, 2962, 2964, 2967, 2972, 2976, 2977, 2984-2989, 2994, 2996, 3000, 3002, 3009, 3010, 3013, 3014, 3021-3023, 3025, 3029, 3031, 3036, 3039, 3043, 3044, 3052-3054, 3058, 3060, 3069, 3072, 3080, 3082, 3088, 3091, 3095, 3098, 3099, 3100, 3108, 3121, 3122, 3125, 3127, 3135-3137, 3141, 3142, 3144, 3156, 3159, 3163, 3164, 3166, 3178, 3180, 3185, 3186, 3197, 3199, 3206, 3209, 3219, 3227, 3238, 3242, 3245, 3250, 3255, 3263, 3267, 3272, 3275, 3282, 3285, 3287,

3293, 3298, 3305, 3320, 3331, 3335, 3339, 3346, 3350, 3353, 3363, 3372-3377, 3388, 3398-3401, 3406, 3408, 3409, 3412, 3413, 3422-3424, 3428, 3431, 3433-3435, 3449, 3455, 3459, 3463, 3474-3476, 3483, 3493, 3497, 3504, 3512, 3520, 3523, 3531, 3535, 3542, 3543, 3545, 3548, 3554, 3556, 3558, 3564, 3565, 3566, 3567, 3576, 3578, 3588, 3590, 3591, 3608, 3617, 3622, 3635, 3636, 3641, 3643, 3647, 3649, 3657, 3670, 3672, 3680, 3682, 3684, 3686, 3692, 3698, 3700-3703, 3706, 3708, 3720, 3723, 3724, 3734, 3739, 3750, 3753, 3768, 3773, 3788, 3793, 3796, 3797, 3799, 3800, 3803, 3806, 3819, 3820, 3828, 3829, 3835, 3845, 3847, 3851, 3859-3861, 3866, 3871, 3879, 3882, 3887, 3889, 3890, 3892, 3907, 3911, 3923, 3928, 3929, 3939, 3944, 3945, 3950, 3952, 3959-3961, 3964, 3968, 3974, 3976, 3983, 3991, 3992, 4002, 4009, 4017, 4018, 4022, 4038, 4054, 4068, 4081, 4102, 4110, 4114, 4122, 4123, 4136, 4144, 4150-4153, 4158-4162, 4164, 4165, 4171, 4173-4179, 4180, 4181, 4184, 4193, 4195, 4197, 4211-4215, 4217, 4228, 4229, 4232, 4234, 4239, 4243, 4246-4248, 4252-4255, 4261, 4262, 4269, 4277, 4280, 4282, 4287, 4291, 4294, 4295, 4303, 4306, 4307, 4312, 4313, 4317, 4318, 4320, 4324, 4329, 4330, 4334-4336, 4338, 4351, 4354-4356, 4362, 4363, 4365, 4366, 4372, 4381, 4382, 4385, 4399, 4400, 4407, 4414, 4415, 4418, 4419, 4422-4425, 4438, 4439, 4446, 4447, 4451, 4453, 4455-4458, 4469, 4472, 4475, 4478, 4479, 4488, 4491-4493, 4500, 4504, 4512, 4515, 4522, 4524, 4525, 4527, 4530, 4531, 4533, 4538, 4547, 4550, 4557, 4558, 4564, 4573, 4574, 4576, 4577, 4584, 4594, 4597, 4605, 4606, 4612, 4616, 4617, 4627, 4629, 4630, 4635-4637, 4641, 4644, 4649, 4652-4654, 4663, 4667-4669, 4675, 4676, 4681, 4683, 4690, 4692, 4693, 4695, 4697, 4702, 4705-4707, 4710, 4712, 4717, 4735, 4741, 4742, 4744, 4748, 4750, 4753, 4758, 4762, 4768, 4771, 4773, 4776, 4783-4785, 4803, 4807, 4813, 4815, 4817-4819, 4822, 4826, 4829, 4830, 4833, 4836, 4841, 4842, 4845, 4847, 4858, 4862· βλ. και Αντιφασιστική Επιτροπή Γερμανών Στρατιωτών "Ελεύθερη Γερμανία"· Βελουχιώτης· Diary of E.L.A.S. activity against the enemy, October 1943-April 1944· Εθνικές Ομάδες Ανταρτών· Ε.Α.Μ.· Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ.· Ελεύθερη Ελλάδα· Ε.Λ.Α.Ν.· Θαλασσίτης· Λαγγουράνης· Λελούδης· Καραγκίτσης· Κοινό Γενικό Στρατηγείο Ανταρτών· Μικτή Επιτροπή Ε.Λ.Α.Σ. - Ε.Δ.Ε.Σ. - Ε.Κ.Κ.Α.· Νοτιάς· "Οδηγητής"· Παλάσκας· Π.Ε.Ε.Α.· Ράπτης· Σαράφης· Σαρηγιάννης· Σλαβομακεδόνες· Τζήμας
– Αιχμάλωτοι 2860
– Ανεφοδιασμός 1027, 1209, 1503, 1517, 1577, 1608, 1657, 1660, 1711, 1728, 1747, 1748, 1750, 1753, 1757, 1768, 1786, 1795, 1796, 1798, 1811, 1888, 1899, 1902, 1935, 1948, 1953, 1991, 2002, 2019, 2035, 2057, 2068, 2100, 2123, 2136, 2240, 2299, 2372, 2398, 2458, 2481, 2482, 2525, 2566, 2717, 2771, 2835, 2883, 2902, 2912, 2914, 2993, 3038, 3129, 3142, 3258, 3259, 3320, 3353, 3471, 3516, 3593, 3688, 3768, 3836, 3867, 3873, 3914, 3961, 3969, 3975, 4009, 4058, 4171, 4236, 4330, 4363, 4365, 4366, 4381, 4458,

4555, 4558, 4693, 4716
– Αντιπρόσωποι στη Μέση Ανατολή 2309, 2480, 2968, 3224· βλ. και "Φωτεινός"
– Αντιπρόσωποι στη Μικτή Επιτροπή Ε.Λ.Α.Σ. - Ε.Δ.Ε.Σ. - Ε.Κ.Κ.Α. 2824· βλ. και Βαμβέτσος· Ζούλας· Κούκουρας
– Αντιπρόσωποι στη Σύσκεψη Κούτσαινας 2822, 3055, 3056, 3081, 3125· βλ. και Βαμβέτσος· Δεσποτόπουλος· Πολίτης· Ράπτης
– Αντιπρόσωποι στη Σύσκεψη Μυροφύλλου - Πλάκας 2388, 2389, 2436, 2516· βλ. και Σαράφης
– Αντιπρόσωπος στη Μικτή Επιτροπή Ε.Λ.Α.Σ. - Ε.Δ.Ε.Σ. 2783
– Εφεδρείες 2743, 3028
– Πολιτικοί καθοδηγητές 2601, 2687
– Προπαγάνδα 2041, 2051, 3404, 3666, 4522
– Στρατηγείο Ηπείρου 1603· βλ. και Γενικό Στρατηγείο - Κλιμάκιο Ηπείρου· Γενικό Στρατηγείο - Κλιμάκιο Ηπείρου - Δυτικής Στερεάς· Καραγκίτσης· VIII Μεραρχία
– Στρατηγείο Θεσσαλίας 1282, 1694· βλ. και. I Μεραρχία
– Στρατηγείο Δυτικής Μακεδονίας 1562, 1599· βλ. και. Ομάδα Μεραρχιών Μακεδονίας
– Στρατηγείο Πελοποννήσου 1728, 1753, 1796, 1899, 2377· βλ. και Γενικό Στρατηγείο - Κλιμάκιο Πελοποννήσου· III Μεραρχία· I Ταξιαρχία· II Ταξιαρχία
– Στρατηγείο Στερεάς Ελλάδας 1635· βλ. και Γενικό Στρατηγείο - Κλιμάκιο Ηπείρου - Δυτικής Στεράς· XIII Μεραρχία
Ε.Λ.Α.Σ., Γενικό Στρατηγείο 1227, 1240, 1242, 1397, 1575, 1617, 1630, 1675, 1703, 2057, 2137, 2141, 2169, 2238, 2246, 2280, 2306, 2310, 2331, 2420, 2605, 2644, 2715, 2744, 2802, 2804, 2822, 2868, 2904, 2911, 2959, 2968, 2972, 3001, 3004, 3038, 3041, 3119, 3125, 3136, 3146, 3197, 3245, 3246, 3292, 3346, 3390, 3394, 3401, 3405, 3406, 3411, 3439, 3507, 3634, 3666, 3719, 3753, 3760, 3764, 3845, 3884, 3904, 4172, 4245, 4261, 4301, 4320, 4335, 4361, 4420, 4475, 4521, 4524, 4533, 4548, 4593, 4608, 4616, 4645, 4653, 4744, 4818· βλ. και Αθηνέλης· Βελουχιώτης· Δεσποτόπουλος· Μάντακας· Παπασταματιάδης· Σαράφης· Τζήμας· Χατζημιχάλης
– Ανταρτική ομάδα Ποδιά 3844
– Κλιμάκιο Ηπείρου 2525· βλ. και VIII Μεραρχία
– Κλιμάκιο Πελοποννήσου 2448, 2495, 2545, 2818, 2823, 3240, 3411, 4263, 4295, 4330, 4501, 4780· βλ. και III Μεραρχία· II Ταξιαρχία
– I Μεραρχία 1875, 2237· βλ. και Μουστεράκης - 1/38 Σύνταγμα Ευζώνων 1826
– II Μεραρχία 4617, 4676· βλ. και Μούντριχας· Ρήγος·
– III Μεραρχία 4531· βλ. και Μαντούκος· Παπασταματιάδης· - 6 Σύνταγμα Πεζικού 2361 - 8 Σύνταγμα Πεζικού 2823 - 9 Σύνταγμα Πεζικού 2233, 2264, 4186
– V Μεραρχία 4703· βλ. και Κοντεκάκης
– VI Μεραρχία 4416, 4682· βλ. και Κωνσταντάρας· Σουγιουτζόγλου - 26 Σύνταγμα Πεζικού 4554, 4682
– VIII Μεραρχία 3506· βλ. και Κούκουρας

– IX Μεραρχία 1885, 2055, 2101, 2299, 2743, 2894, 2927, 3014, 3041, 3119, 3823, 4519
– X Μεραρχία 1901, 1999, 2100, 2113, 3041, 3438, 3439· βλ. και Παλαιολόγος· Πρωτόπαπας - 30 Σύνταγμα Πεζικού 2008
– XI Μεραρχία 3344, 4500, 4682
– XIII Μεραρχία 1877, 1884, 1927, 2009, 2056, 2139, 2164, 2300, 2677, 3920· βλ. και Φάνης - I Ταξιαρχία 2372, 2377, 2415, 2442, 2993· 1 Σύνταγμα Πεζικού 2377· 2 Σύνταγμα Πεζικού 2377 - II Ταξιαρχία 2377 - V Ταξίαρχία 2712, 2715, 2784, 3542, 3845· 5 Ανεξάρτητο Τάγμα 2551· βλ. και Δημητρίου - VII Ταξιαρχία 4258, 4332, 4455· βλ. και Αρέθας· 2/39 Σύνταγμα Πεζικού 1812· 12 Σύνταγμα Πεζικού 3110, 4708 - 2 Ανεξάρτητο Τάγμα· 24 Σύνταγμα Πεζικού 2686, 3003, 3265, 3445, 3497, 3506, 3507, 3511, 3531, 3546, 3591, 3822, 4333, 4381 - VIII Ταξιαρχία 4708· βλ. Μαντούκος - XVI Ταξιαρχία 4683 - 34 Σύνταγμα Πεζικού 1907· 5/34 Τάγμα 2019 - 36 Σύνταγμα Πεζικού· 2/36 Σύνταγμα Ευζώνων 2069 - 54 Σύνταγμα Πεζικού· 1 Τάγμα βλ. Πολίτης
– Ομάδα Μεραρχιών Μακεδονίας βλ. VI Μεραρχία· IX Μεραρχία· X Μεραρχία· Φλούλης
– Ομάδα Μεραρχιών Στερεάς βλ. II Μεραρχία· XIII Μεραρχία· Τσαμάκος
– Α΄ Σώμα Στρατού 4310, 4422, 4439, 4469, 4504, 4533, 4747
– Ταξιαρχία Ιππικού· 1 Σύνταγμα Ιππικού 4315· 3/7 Σύνταγμα Ιππικού 2237
– Στρατολογία 1468, 2300, 2361, 2415, 2442, 2545, 2575, 2624, 3068, 3320, 4820
– Φορολογία 2720
– Ωμότητες 2067, 2114, 2143, 2254, 2287, 2333, 3112, 3186, 3719, 3720, 3796, 3835, 3859, 3871, 4109, 4187, 4204, 4221, 4501, 4593, 4647, 4676
Ε.Λ.Α.Σ. Θεσσαλονίκης 1493
Εθνικός Οργανισμός Χριστιανικής Αλληλεγγύης (Ε.Ο.Χ.Α.) 2228, 2607, 3783· βλ. και Δαμασκηνός
Εθνικός Στρατός 1883, 2706, 2929, 2930, 3032, 3178, 3185, 3219-3221, 3240, 3338, 3421, 3454, 3463, 3558, 3756, 3825, 3835, 3885, 3966, 4110, 4425, 4440, 4501, 4747, 4765, 4829· βλ. και Αντάρτες· Αντιστασιακές οργανώσεις· Ε.Δ.Ε.Σ.· Ε.Λ.Α.Σ.· Ένοπλες δυνάμεις – Απελευθέρωση· Ένοπλες δυνάμεις – Μέση Ανατολή· Ένοπλες δυνάμεις – 1 Σύνταγμα Πεζικού· Σφακιωτάκης· πρβλ. Ε.Ε.Σ.· Τάγματα Ασφαλείας
Εθνικός Σύνδεσμος Ανωτάτων Σχολών (Ε.Σ.Α.Σ.) 3289, 3328
Εθνικός Σύνδεσμος Εφέδρων Αξιωματικών και Υπαξιωματικών 2547
Εθνικοσοσιαλιστική Πατριωτική Οργάνωσις (Ε.Σ.Π.Ο.) 934, 937
Εθνικοσοσιαλιστικό Κόμμα της Ελλάδος βλ. Μερκούρης, Γ.
Ehrgott, W., Ταξίαρχος, Αμερικανός αξιωματικός - σύνδεσμος 2192
Ειδική Ασφάλεια 215, 1891, 2010, 4414, 4439· βλ. και Λάμπου· Ταβουλάρης – Ωμότητες 4110
Ειδική Οργάνωσις Διαφυγών ΦΟΞ 3239, 3381
Ειδομένη (οικ. ν. Κιλκίς) 4196, 4339, 4390, 4407, 4714, 4833

Ειρηναίος, Μητροπολίτης Σάμου, Πρόεδρος Προσωρινής Κυβερνητικής Επιτροπής Σάμου 1623
Ειρηνικός Ωκεανός 85
Eisenhower, D. D., Αμερικανός Στρατηγός, Ανώτατος Διοικητής Συμμαχικών Δυνάμεων 2031, 3990, 3991
Εκάλη (Αθήνα) 3793
Ελ Αλαμέιν 1153, 1177
Ελ Άρις (Παλαιστίνη) 1139
Ελαιώνας βλ. Τοπόλια
Ελασσόνα (οικ. ν. Λάρισας) 1628, 1639, 2012, 2402, 2403, 3476, 3952, 3961, 4155, 4212, 4324, 4410
Ελάτεια (οικ. ν. Φθιώτιδας) 1373
Ελάτη (οικ. ν. Τρικάλων) 3109
Ελατούσα (σημ. Ελατοχώρι, οικ. ν. Πιερίας) 1720
Ελατοχώρι βλ. Ελατούσα
Ελβετία 380, 688· βλ. και Ερυθρός Σταυρός, Ελβετικός
– Πρεσβευτής στο Λονδίνο 188
– Προξενείο στην Αθήνα 4603
– Πρόξενος στην Αθήνα 4618
Ελβετίας, Κυβέρνηση 188, 688
Ελβετικός Τύπος 26
Έλεζνα (σημ. Αρτοπούλα, οικ. ν. Ιωαννίνων) 3763
Ελευθέρα Ορεινή Ελλάς (περιοχές υπό τον έλεγχο του Ε.Δ.Ε.Σ.) 2158, 2175, 2181, 2185, 2191, 2226, 2388, 2400, 3035, 3207, 3309, 3331, 3766, 3796, 3906, 4103, 4128, 4313, 4379
"Ελεύθερη Γερμανία" βλ. Αντιφασιστική Επιτροπή Γερμανών Στρατιωτών "Ελεύθερη Γερμανία"
Ελεύθερη Ελλάδα (περιοχές υπό τον έλεγχο του Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ.) 2158, 2185, 2191, 2226, 2388, 2400, 2611, 2615, 2657, 2660, 2696, 2710, 2719, 2777, 2794, 2833, 2846, 2852, 2912, 2933, 2978, 3089, 3188, 3207, 3282, 3306, 3324, 3334, 3335, 3339, 3423, 3439, 3471, 3543, 3604, 3610, 3634, 3672, 3767, 3990, 4062, 4311, 4313, 4654, 4741 – Λαϊκή Αυτοδιοίκηση 2602, 2616, 2617, 4530 – Λαϊκή Δικαιοσύνη 2687, 4117, 4398
"Ελεύθερη Φωκίδα" (μυστική εφημ. Ε.Α.Μ.) 3235
"Ελεύθερη Φωνή της Ελλάδος" (Free Voice of Greece) 829, 1136, 1456
Ελεύθερης Ελλάδας, Πρακτορείο 2978, 3018, 3019, 3020, 3043, 3044, 3095, 3245, 3246, 3353, 3372-3376, 3519, 3592
"Ελεύθερον Βήμα" (εφημ. Αθήνας) 3085
Ελευσίνα 257, 4796, 4800, 4831
Ελευσίνας, αεροδρόμιο 63, 95, 2379, 4257
Ελικώνας (συγκρότημα ορεινών όγκων ν. Βοιωτίας) 2998, 3229
Ελλάδα βλ. Ανεφοδιασμός· Αντίσταση· Απελευθέρωση· Αρχές Κατοχής· Διπλωματικοί αντιπρόσωποι· Εδαφικές διεκδικήσεις· Ένοπλες δυνάμεις· Κατοχή – Οικονομία· Κόμματα· Κυβέρνηση Αθηνών (δοσιλογική)· Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας· Κυβέρνηση Ελλάδας (μετακατοχική)· Κυβέρνηση Ελλάδας (προκατοχική)· Κυβέρνηση ελληνική (εξόριστη)· Οικονομία· Πείνα· Περίθαλψη· Πολιτειακό· Πολιτικές δυνάμεις· Συνθηκολόγηση· Σώματα Ασφαλείας
"Έλλη" (εύδρομο) 82, 320
Έλληνες βλ. Αιχμάλωτοι· Άμαχοι· Αξιωματικοί - σύνδεσμοι Σ.Σ.Α.· Δοσίλογοι· Εξόριστοι, πολιτικοί· Εργάτες στη Γερμανία· Μουσουλμανική μειονότητα· Όμηροι· Παροικίες· Πρόσφυγες· Σύνδεσμοι Β.Σ.Α.· Σύνδεσμοι Σ.Σ.Α.· πρβλ. Σλαβομακεδόνες
Ελληνική Οργάνωση Προμηθειών στη

Βόρεια Αμερική (Greek Purchasing Organisation) 345
Ελληνική Οργάνωσις Νεολαίας (Ε.Ο.Ν.) 741· βλ. και Ελληνική Ορθόδοξος Νεολαία Αιγύπτου - Ε.Ο.Ν. Αιγύπτου, Περιφερειακή Διοίκησις 804, 825
Ελληνική Ορθόδοξος Νεολαία Αιγύπτου 825· βλ. και Πατριαρχείο Αλεξάνδρειας
"Ελληνική Φωνή" (μυστική εφημ. Ε.Ο.Κ.) 2373
Ελληνικό (οικ. ν. Ιωαννίνων) 4601, 4738
"Ελληνικό Αίμα" (μυστική εφημ. Πηνιάτογλου) 3651
Ελληνικό Λαϊκό Απελευθερωτικό Ναυτικό (Ε.Λ.Α.Ν.) 3927, 4633 – Ανεφοδιασμός 3927
Ελληνικός Απελευθερωτικός Σύνδεσμος (Ε.Α.Σ.) 2624, 2625, 2636, 2791· πρβλ. Μπακιρτζής· Ρούσσος, Γ.
Ελληνικός Στρατός (ή Ελληνικός Επαναστατικός Στρατός) (Ε.Σ.) 1392, 1397· βλ. και Βρεττάκος, Τ.· Γιαννακόπουλος· Καραχάλιος
Ελληνικός Στρατός Απελευθερωτικής Προσπαθείας βλ. Σούρλας
Ελληνικός Τύπος 191, 1177, 1185· βλ. και Αθηναϊκός Τύπος· "Κρητικός Κήρυξ"· "Παρατηρητής"· "Φως"
Ελληνικού, αεροδρόμιο (Αθήνα) 1285, 4013, 4823
Ελληνοαμερικανικός Τύπος 892
Ελληνοαμερικανοί βλ. Παροικία – Η.Π.Α.
Ελληνοβρετανική Οργάνωσις Εθελοντών (Ε.Β.Ο.Ε.) 2547· βλ. και Βάος
Ελληνο-γερμανική Επιτροπή 192
Ελληνο-γιουγκοσλαβικό Σύμφωνο 729
Ελμπασάν (Αλβανία) 392
Εμίν Αγά Χάνι (ν. Πρέβεζας) 3612, 4066, 4140
Εμπειρίκου, Λ., οικογένεια 2707
Εμπορική Ναυτιλία 382, 415, 474, 2441, 2698, 2699, 3078· βλ. και Ευγενίδης· Νομικός· Τζίφος
Εμπορικό Ναυτικό 670, 673, 856, 2316, 3473,
Εμφύλιος 1184, 1202, 1245, 1252, 1270, 1613, 1624, 1657, 1658, 1660, 1670, 1698, 1701, 1711, 1729, 1766, 1823, 1828, 1921, 1933, 1948, 1953, 1954, 1960, 1965, 1967, 1984-1987, 2013, 2022, 2063, 2064, 2067, 2088, 2111, 2114, 2182, 2192, 2215, 2218, 2306, 2332, 2333, 2339, 2360, 2371, 2381, 2446, 2473, 2481, 2484, 2499, 2525, 2536, 2537, 2570, 2644, 2760, 2903, 3034, 3080, 3084, 3186, 3240, 3252, 3497, 3531, 3546, 3630, 3635, 3742, 3768, 3800, 3816, 3822, 3825, 3835, 3846, 3851, 3862, 4213, 4228, 4250, 4336, 4370, 4385, 4394, 4399, 4420, 4465, 4475, 4506, 4619, 4644, 4653, 4695, 4770· βλ. και Απελευθέρωση· Ε.Κ.Κ.Α.· Ε.Δ.Ε.Σ.· Ε.Λ.Α.Σ.· Ε.Σ.· Καπεταναίοι Ανατολικής Μακεδονίας· Τάγματα Ασφαλείας
Ενιαία Πανελλαδική Οργάνωση Νέων (Ε.Π.Ο.Ν.) 2098, 2398, 2652, 3912, 4320, 4545· βλ. και "Ιερολοχίτης"· "Νέα Ζωή"
Ένοπλες δυνάμεις 4, 5, 55, 89, 125, 127, 128, 140, 171, 230, 277, 289, 293, 375, 401, 435-437, 1237, 1239, 1291, 1299, 1300-1302, 1425, 1463, 3971, 4529
– Ανεφοδιασμός 24, 39, 59, 74, 75, 85, 92, 99, 105, 108, 124, 134, 160, 163, 166, 180, 182, 183, 186, 193, 200, 202, 221, 229, 244, 245, 253, 260, 264, 286-288, 295, 298, 300, 304, 306, 314, 315, 317, 318, 332, 335, 342, 345, 346, 356, 357, 361, 367,

378, 381, 387, 408-411, 413, 415, 421, 422, 438, 440, 443-445, 447, 448, 451, 453, 458, 459, 476, 499, 580, 587-589, 601, 638, 813, 821, 3620· βλ. και Επιτροπή Προμηθειών
– Απελευθέρωση 3573, 3931, 4013, 4025, 4044, 4121, 4141, 4266, 4286, 4360, 4430, 4484, 4502, 4640, 4646· βλ. και Ένοπλες δυνάμεις – Στρατός - Ι Σύνταγμα Πεζικού· Επιχείρηση ΜΑΝΝΑ· Ιερός Λόχος· ΙΙΙ Ορεινή Ταξιαρχία·
– Επιχειρήσεις στην Αλβανία 143, 260, 272, 279, 286, 290, 293, 296, 299, 306, 313, 317, 329, 330, 336, 339, 341, 354, 366, 368-370, 376, 379, 380, 392, 397, 403, 407, 408, 412, 416, 420, 421, 441, 451-453, 455, 468, 479-481, 483, 491, 518, 527 - στη Βόρεια Αφρική 949· βλ. και Ι Ταξιαρχία· μέτωπο Ελ Αλαμέιν - στην Ελλάδα 138, 142, 144, 150, 151, 4849 - στην Ηπειρο 5, 8, 10, 28, 57, 64, 66, 69, 87, 107, 129, 140, 143, 148-150, 169, 195, 208, 212, 224, 225, 238, 242, 246, 247, 249, 257, 260, 271, 290, 397 - στην Ιταλία 1650, 2031, 2090, 2112, 2214, 2490, 2519, 2584, 2697, 2732, 2752, 2766, 2788, 2795, 2980, 3170, 3354, 3407, 3771, 3930, 4141, 4328, 4442· βλ. και Ένοπλες δυνάμεις – Αεροπορία· Ένοπλες δυνάμεις – Ναυτικό· Ένοπλες δυνάμεις – Στρατός - Ι Ταξιαρχία - στην Κρήτη 528, 574, 590, 597, 598, 602, 606, 607, 617· βλ. και Σκουλάς, Α. - στη Μακεδονία 278, 527· μέτωπο Ιταλίας
– Μέση Ανατολή 76, 133, 211, 212, 250, 267, 283, 322, 374, 387, 395, 396, 411, 457, 526, 607, 623, 627, 640, 656, 662, 664, 696, 700, 716, 744, 753, 755, 756, 759, 763, 767, 768, 821, 824, 835, 855, 856, 859, 861, 865, 870, 892, 898, 899, 938, 949, 971, 983, 990, 992, 998, 1005, 1049, 1122, 1153, 1177, 1251, 1323, 1389, 1418, 1464, 1482, 1502, 1520, 1559, 1611, 1808, 1841, 1920, 1924, 1966, 2076, 2153, 2214, 2348, 2391, 2414, 2472, 2475, 2527, 2576, 2699, 2756, 2757, 2774, 2843, 2965, 2997, 3034, 3045, 3101, 3149, 3150-3152, 3179, 3395, 3513, 3573, 3619, 3620, 3628, 3648, 3663· βλ. και Αεροπορία· Βρετανο-ελληνική Στρατιωτική Συμφωνία· Επιτελείο Βασιλικού Ελληνικού Στρατού Μέσης Ανατολής· Λιώσης· Ναυτικό· Στρατός - Ανεφοδιασμός 2474, 2475, 3223, 3231 - Έκτακτο Στρατοδικείο 1560, 1721, 3675, 3676, 3732, 3947· βλ. και Ένοπλες δυνάμεις – Στρατός - ΙΙ Ταξιαρχία - Κινήματα 1056, 1058-1061, 1064-1073, 1078, 1080-1084, 1086-1089, 1091, 1094, 1096, 1097, 1099, 1104, 1120, 1121, 1123, 1127, 1133, 1139, 1146, 1155, 1160, 1162, 1174, 1186, 1196, 1221, 1288, 1295, 1305, 1313, 1314, 1318-1327, 1329-1333, 1336, 1337, 1341, 1343, 1353, 1357, 1363, 1368, 1369, 1375, 1378, 1381-1384, 1399, 1400, 1419, 1428, 1480-1482, 1522, 1533, 1560, 1721, 2697, 2701, 2702, 2729, 2731-2733, 2735, 2748, 2749, 2752, 2753, 2755-2758, 2762, 2773, 2789, 2791, 2793, 2795-2798, 2806, 2808, 2809, 2811, 2814, 2826-2828, 2831, 2832, 2849, 2864, 2865, 2873, 2875-2877, 2886, 2887, 2895, 2896, 2909, 2915-2917, 2928, 2931, 2936, 2937, 2946-2948, 2964, 2965, 2969-2971, 2974, 2975, 2979-2981, 2997, 3005, 3012, 3021, 3034, 3045,

3049, 3065-3067, 3082, 3084, 3087, 3101, 3104, 3128, 3149, 3151, 3152, 3157, 3158, 3170, 3172-3174, 3185, 3187, 3196, 3217, 3221, 3279, 3299, 3316, 3422, 3444, 3457, 3458, 3465, 3470, 3472, 3499, 3509, 3512, 3519, 3540, 3543, 3547, 3554, 3558-3562, 3569, 3571, 3585, 3594, 3605, 3620, 3624, 3637, 3648, 3663, 3669, 3675, 3676, 3680, 3687, 3689, 3695, 3696, 3704, 3709-3712, 3717, 3722, 3726, 3741, 3754, 3775, 3798, 3807, 3814, 3874, 3875, 3934, 3947, 3948, 3969, 4092, 4121, 4207, 4268, 4755, 4857· βλ. και Asmara· Bardia· Βρετανία – Ένοπλες δυνάμεις - 210ή Β.Σ.Α.· Βρετανική Ανακριτική Επιτροπή· El Arish· Ε.Α.Σ.· Ένοπλες δυνάμεις – Μέση Ανατολή - Έκτακτο Στρατοδικείο· Ένοπλες δυνάμεις – Αεροπορία - Μέση Ανατολή· Ένοπλες δυνάμεις – Ναυτικό - Μέση Ανατολή· Ένοπλες δυνάμεις – Στρατός - Μέση Ανατολή· Ερυθραία· Gianzur· Kabrit· Καραπαναγιώτης· Μποδοσάκης-Αθανασιάδης· Σουδάν· Tmimi

Ένοπλες δυνάμεις – Αεροπορία 87, 138, 142, 144, 166, 209, 257, 260, 286, 287, 290, 294, 296, 335, 370, 387, 410, 411, 438, 521, 526, 537, 580, 588, 589, 670, 799, 915, 918, 920, 4141 - Μέση Ανατολή 607, 683, 686, 763, 884, 926, 941, 945, 955, 956, 987, 1007, 1176, 1342, 2076, 2475, 2559, 2701, 2702, 2946, 2980, 3171, 3173, 3513, 3629, 3771, 3876, 4857

Ένοπλες δυνάμεις – Ναυτικό 134, 151, 195, 670, 3354, 3407, 3465, 3729

- Γενικό Επιτελείο Ναυτικού (Γ.Ε.Ν.) 37, 511, 514
- Μέση Ανατολή 511, 514, 573, 601, 604, 621, 634, 640, 761, 763, 856, 907, 983, 1024, 1087, 1125, 1150, 1446, 2076, 2316, 2426, 2475, 2559, 2748, 2758, 2773, 2791, 2796, 2815, 2827, 2875-2877, 2895, 2906, 2928, 2931, 2969, 2970, 2975, 2981, 3005, 3012, 3034, 3049, 3087, 3101, 3128, 3171, 3185, 3217, 3279, 3470, 3472, 3509, 3513, 3569, 3585, 3605, 3620, 3663, 3726, 3902· βλ. και "Αβέρωφ"· "Αετός"· "Αιγαίο"· "Αποστόλης"· "Ασπίς"· "Γλαύκος"· "Έλλη"· "Ηφαιστος"· "Ιέραξ"· "Κατσώνης"· "Κουντουριώτης"· "Κρήτη"· "Λήμνος"· "Νηρεύς"· "Νίκη"· "Όλγα"· "Πάνθηρ"· "Παπανικολής"· "Πίνδος"· "Σαχτούρης"· "Σπέτσαι"· "Τρίτων" - Αρχηγός Στόλου 523, 1150· βλ. και Αλεξανδρής, Κ.· Βούλγαρης - Ναυτοδικείο Αλεξάνδρειας 3470
- Υπηρεσία (Πληροφοριών) Ναυτικού 3948

Ένοπλες δυνάμεις – Στρατός 6, 208, 246, 306, 354, 427, 428, 479-482, 520, 527, 636, 670, 788, 797, 799, 1091, 1134, 1883, 4657, 4813· πρβλ. Εθνικός Στρατός
- Ανεφοδιασμός 806, 4657
- Γενικό Επιτελείο Στρατού (Γ.Ε.Σ.) (1940-1941) 59, 62, 133, 142, 143, 149, 174, 192, 265, 278, 279, 305, 329, 330, 425, 452, 482, 483, 489, 520· βλ. και Παπάγος
- IV Μεραρχία 329
- 16 Ταξιαρχία Πεζικού 329
- Τμήμα Στρατιάς Ανατολικής Μακεδονίας βλ. Μπακόπουλος
- Τμήμα Στρατιάς Δυτικής Μακεδονίας - Β΄ Σώμα Στρατού 140, 329· βλ. και Μπάκος - Ι Μεραρχία 329 -

XI Μεραρχία 329 - Γ΄ Σώμα Στρατού 69, 140, 329, 518· βλ. και Τσολάκογλου - IX Μεραρχία 329 - X Μεραρχία 329 - XIII Μεραρχία 329 - XV Μεραρχία 329 - XVII Μεραρχία 329
- Τμήμα Στρατιάς Ηπείρου 140· βλ. και Πιτσίκας
- Α΄ Σώμα Στρατού 329· βλ. και Δεμέστιχας, Π. - II Μεραρχία 329 - III Μεραρχία 329 - VIII Μεραρχία 329
- Ε΄ Σώμα Στρατού (Θράκης) - V Μεραρχία 152, 171, 189, 190, 194, 196, 197, 214, 329
Ένοπλες δυνάμεις – Στρατός - Μέση Ανατολή 587, 601, 643, 660, 693, 763, 775, 787, 790, 796, 805, 809, 814, 818, 819, 826, 830, 833, 834, 836-839, 841, 846, 848, 852, 857, 860, 871, 872, 888, 909, 910, 946, 949, 999, 1024, 1029, 1088, 1127, 1162, 1186, 1188, 1264, 1445, 2050, 2076, 2475, 2559, 2701, 2702, 2752, 2773, 2795, 2814, 2831, 2849, 2928, 3034, 3171, 3418, 3472, 3513, 3637, 3669, 3676, 3807, 4857
- Αρχηγείο Βασιλικού Ελληνικού Στρατού Μέσης Ανατολής (Α.Β.Ε.Σ.Μ.Α.) 651· βλ. και Αντωνίου· Σκουλάς, Α.· Τζανακάκης
- Γενικό Επιτελείο Στρατού (Γ.Ε.Σ.) (1942-1944) 910, 2436, 3516, 3756, 4028, 4044, 4259, 4657, 4857 - Αρχηγός Γ.Ε.Σ. 933, 946, 962, 975· βλ. και Βεντήρης, Κ.· Λιώσης· Μαραβέας· πρβλ. Σπηλιωτόπουλος
- Γενικό Κέντρο Εκπαιδεύσεως - Σχολών (Γ.Κ.Ε.Σ.) 1384, 1399
- Επιθεώρηση Μονάδων και Φρουραχείων Αιγύπτου (Ε.Μ.Φ.Α.) - Φρουραρχεία Αιγύπτου - Φρουραρχείο Αλεξάνδρειας Φουραρχείο Καΐρου 2756· βλ. και Μπουρδάρας, Α.
- Ιερός Λόχος 2937· βλ. και Κετσέας - I Μεραρχία 1067, 1080· βλ. και Ζυγούρης· Ιερός Λόχος· I Ταξιαρχία· II Ταξιαρχία
- Β΄ Μοίρα Καταδρομών 4591, 4606, 4811, 4823· βλ. και Μεσσηνόπουλος
- Μοίρα Διοικήσεως 4688
- 8ο Τάγμα Φρουρών 1480, 3172
- I Ταξιαρχία 660, 810, 815, 834, 848, 860, 862, 866, 917, 925, 942, 947, 948, 951, 952, 957, 959, 965-969, 981, 1060, 1064, 1065, 1069, 1070, 1074, 1080, 1083, 1084, 1089, 1097, 1108, 1120, 1122, 1128-1130, 1133, 1151, 1155, 1174, 1219, 1288, 1332, 1342, 1343, 1383, 1428, 1480-1484, 1522, 1650, 1655, 1898, 2031, 2090, 2125, 2152, 2490, 2492, 2584, 2732, 2752, 2766, 2788, 2795, 2864, 2865, 2875, 2876, 2877, 2886, 2887, 2895, 2915, 2931, 2937, 2947, 2979, 2997, 3005, 3067, 3185, 3457, 3637, 3669, 3675, 3676· βλ. και Beak· Βόγλης· Κατσώτας· III Ορεινή Ταξιαρχία· Παππάς, Ε.· Φωκιάδης· Χατζαρούλας
- II Ταξιαρχία 815, 1056, 1059-1061, 1064, 1065, 1069, 1074, 1080, 1081, 1083, 1084, 1089, 1097, 1108, 1120-1122, 1128-1130, 1133, 1151, 1155, 1174, 1219, 1288, 1321-1326, 1329, 1330, 1331, 1333, 1337, 1343, 1353, 1357, 1363, 1375, 1381, 1383, 1428, 1480-1483, 1522, 1721, 2937· βλ. και Marshall· Μπεγέτης· Μπουρδάρας, Α.· Orr· Ρας Μπάαλμπεκ· Σταυρουλάκης - Επιτελείο 1319-1321, 1330· βλ. και Γεραμάνης - 5ο Τάγμα Πεζικού 1319, 1320, 1324, 1330, 1336, 1337, 1343, 1483· βλ. και Σειραδάκης, Χ.·

Χατζησταυρής - 6ο Τάγμα Πεζικού 1305, 1314, 1318-1320, 1326, 1330, 1336, 1337, 1343, 1483· βλ. και Καλλιώρης· Παπαγρηγοράκης - 7ο Τάγμα Πεζικού 1328, 1483· βλ. και Κώνστας - ΙΙ Στρατονομικό Απόσπασμα 1319 - Έκτακτο Στρατοδικείο 1721 - ΙΙΙ Ορεινή Ταξιαρχία 3150, 3179, 3291, 3316, 3356, 3930, 4121, 4141, 4442· βλ. και Τσακαλώτος - ΙΙ Σύνταγμα Πεδινού Πυροβολικού 2733 - Ι Σύνταγμα Πεζικού 4723· βλ. και Εθνική Δράση· Σπηλιωτόπουλος· Χ - Ι Σύνταγμα Τεθωρακισμένων Αυτοκινήτων 3066, 3104, 3874, 3947

Ένωση Αριστερών Αγροτών Σοσιαλιστών – Αντιπρόσωπος στη Μέση Ανατολή 3218· βλ. και Σοφιανόπουλος

Ένωση Λαϊκής Δημοκρατίας (Ε.Λ.Δ.) 3307, 3308· βλ. και Σβώλος· Τσιριμώκος

Ένωση Σοβιετικών Σοσιαλιστικών Δημοκρατιών (Ε.Σ.Σ.Δ.) 24, 80, 123, 301, 302, 311, 338, 359, 360, 407, 891, 902, 927, 963, 1204, 1778, 2157, 2311, 2337, 2400, 2849, 3106, 3166, 3302, 3448, 3921, 4129, 4138· βλ. και Βρετανο-σοβιετική Συνθήκη· Μόσχας, Ραδιοφωνικός Σταθμός· "Πόλεμος και Εργατική Τάξη"· Σοβιετική Στρατιωτική Αποστολή στη Γιουγκοσλαβία· Σοβιετική Στρατιωτική Αποστολή στον Ε.Λ.Α.Σ.· Σοβιετικοί αιχμάλωτοι· Σοβιετικοί αξιωματικοί - σύνδεσμοι· Σοβιετικοί λιποτάκτες· Tass, Πρακτορείο· Τιφλίδας, Ραδιοφωνικός Σταθμός
– Αντιπρόσωπος στη Συμβουλευτική Επιτροπή των Συμμάχων για την Ιταλία 3097
– Ένοπλες δυνάμεις 360, 902, 904, 2909, 3759
– Επιχειρήσεις στα Βαλκάνια 301, 3057, 3355, 3996, 4662 - στη Βουλγαρία 4129, 4225, 4319, 4369, 4370, 4380, 4622, 4642, 4664, 4709, 4752 - στην Ελλάδα 3057, 4129, 4138, 4312, 4360, 4370, 4401, 4429, 4631 - στην Ανατολική Ευρώπη 4401, 4662 - στην Τουρκία 4642
– Πρεσβεία στην ελληνική Κυβέρνηση (Κάιρο) 2050, 3378
– Πρεσβεία στο Λονδίνο 3102· βλ. και Gusev· Maisky
– Πρεσβευτής στην ελληνική Κυβέρνηση 687· βλ. και Novikov· πρβλ. Bogomolov
– Σύμβουλος Πρεσβείας στην ελληνική Κυβέρνηση 2760· βλ. και Solod

Ε.Σ.Σ.Δ., Κυβέρνηση 136, 178, 687, 786, 803, 850, 853, 864, 876, 1918, 1967, 1984, 2013, 2037, 2060, 2066, 2078, 2079, 2146, 2215, 2572, 2599, 2651, 2660, 2909, 2965, 3097, 3102, 3180, 3183, 3301, 3323, 3341, 3355, 3369, 3378, 3458, 3965, 4370, 4401, 4552, 4664, 4709, 4727, 4731, 4752, 4790· βλ. και Molotov· Stalin· Vyshinsky

Ένωσις Ελευθέρων Ελλήνων 3268

Ένωσις Εφέδρων Αξιωματικών 2259, 2547, 3289

Ένωσις - Πατρίς 2259, 2547, 3070, 3289

Εξηντάρης, Γ. (Δημοκρατικός Συνασπισμός, Κόμμα Φιλελευθέρων) 1390, 1396, 1407, 1421, 2725, 3218· Αντιπρόσωπος ελληνικής Κυβέρνησης στη Συμβουλευτική Επιτροπή των Συμμάχων για την Ιταλία 3910

Εξόριστοι, πολιτικοί (μεταξικού καθεστώτος) 96, 236, 277, 344, 355, 384,

386· βλ. και Γονατάς· Θεοτόκης· Καφαντάρης
Εξοχή βλ. Σανατόριο
Επαναστατικός Στρατός βλ. Ε.Σ.
Επισιτισμός 478, 654, 661, 667, 670, 672, 678, 684, 774, 776, 816, 842, 847, 905, 908, 912, 923, 934, 980, 994, 1002-1004, 1344, 1346, 1351, 1355, 1504, 1559, 1598, 1643, 1666, 1708, 2004, 2145, 2157, 2158, 2194, 2226, 2276, 2350, 2365, 2414, 2427-2429, 2474, 2503, 2617, 2649, 2660, 2696, 2746, 2751, 2779, 2991, 3032, 3085, 3115, 3203, 3207, 3451, 3464, 3468, 3832, 3911, 4050, 4061, 4062, 4236, 4256, 4281, 4286, 4370, 4381, 4386, 4402, 4465, 4490, 4544, 4600, 4607, 4609, 4702, 4725, 4795, 4837· βλ. και Ανεφοδιασμός· Ε.Ο.Χ.Α.· Ερυθρός Σταυρός· Greek War Relief Association· Greek War Relief Fund of Canada· Ηνωμένα Έθνη· Καναδάς· Πείνα· Σ.Σ.Α.· Σύμμαχοι – A.M.L.
Επισκοπή (οικ. ν. Λασιθίου) 4272
Επισκοπή (οικ. ν. Ρεθύμνου) 4270
Επιτετραμμένος ελληνικής Κυβέρνησης στο Βουκουρέστι 655
Επιτετραμμένος ελληνικής Κυβέρνησης στη Μαδρίτη 654
Επιτροπή Άμυνας Μέσης Ανατολής βλ. Βρετανία
Επιτροπή αποτροπής καταστροφών στην Αθήνα 4237, 4257, 4278, 4279, 4396, 4452, 4459, 4640· βλ. και Έβερτ· Σπηλιωτόπουλος· Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ – Ανεφοδιασμός 4432, 4496, 4540
Επιτροπή Διαχειρίσεως Βοηθημάτων στην Ελλάδα βλ. Ερυθρός Σταυρός, Διεθνής
Επιτροπή Ειδικών Επιχειρήσεων βλ. Βρετανία
Επιτροπή Έξι Συνταγματαρχών 1025, 1032, 1034, 1035, 1037, 1134· βλ. και Σπηλιωτόπουλος – Ανεφοδιασμός 1025
Επιτροπή Προμηθειών 186, 228, 358, 362· βλ. και Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος· Τζίφος· Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας Ελλάδας· Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας Ελλάδας· Υπουργείο Εμπορίου Ελλάδας· Υπουργείο Εξωτερικών Ελλάδας· Υπουργείο Μεταφορών Ελλάδας· Υπουργείο Οικονομικών Ελλάδας
Επιτροπή Συντονισμού του Αγώνα (Ε.Σ.Α.) 2347, 2348, 2398, 2666, 2673· βλ. και Αγαπητός· Αργυρόπουλος, Π.· Καραγιάννης· Κοκονέτσης· Κώνστας· Λευκίας· Νεφελούδης
Επιχείρηση Ζώα (Animals) 1377, 1671· βλ. και Β.Σ.Α.· Ε.Δ.Ε.Σ.· Ε.Λ.Α.Σ.· Σύμμαχοι – Ένοπλες δυνάμεις - Επιχειρήσεις στην Ελλάδα
Επιχείρηση Κιβωτός βλ. Σχέδιο Κιβωτός του Νώε
Επιχείρηση Kitchenmaid 3878, 3956, 3988· βλ. και Γερμανοί λιποτάκτες Σ.Σ.Α.
Επιχείρηση MANNA 4010, 4013, 4014, 4093, 4094, 4120, 4142, 4225, 4766, 4767, 4797· βλ. και Βρετανία – Ένοπλες δυνάμεις - Επιχειρήσεις στην Ελλάδα· Σύμμαχοι – Ένοπλες δυνάμεις - Επιχειρήσεις στην Ελλάδα
Επτάλοφος βλ. Άνω Αγόριανη
Erbach-Schoenberg, Fuerst zu V., Πρεσβευτής Γερμανίας στην Αθήνα 93, 100, 215, 251, 431-433, 441, 452
Εργάτες στη Γερμανία 911, 991, 993, 1047, 1143, 1173, 2038, 2283, 2612
Εργοστάσιο Ηλεκτρικής Παραγωγής Αγίου Γεωργίου (Κερατσίνι) 4396, 4452, 4459, 4468, 4503, 4532, 4581,

4772, 4807· βλ. και Housen
Ερσέκα (ν. Ιωαννίνων) 238
Ερυθραία (Αιθιοπία) 3513, 3969, 4092, 4857
Ερυθρός Σταυρός 2123, 2243, 2428, 2544, 2991, 3468, 4452, 4556, 4581, 4680, 4685, 4702, 4720, 4782
Ερυθρός Σταυρός, Αμερικανικός 539, 545, 912
Ερυθρός Σταυρός, Βρετανικός 134, 146, 363, 401, 440· βλ. και Chetwode
Ερυθρός Σταυρός, Διεθνής 793, 882, 1598, 2503, 2746, 2855, 3705· βλ. και de Deynier· Lampert – Επιτροπή Διαχειρίσεως Βοηθημάτων στην Ελλάδα (Ε.Δ.Β.Ε.) 2158, 2338, 2404, 3073, 3075, 3085, 3777-3785, 4046, 4048-4050, 4052, 4454, 4567-4572· βλ. και Ελβετία· Sandström· Σουηδία
Ερυθρός Σταυρός, Ελβετικός 1598, 1600
Ερυθρός Σταυρός, Ελληνικός 115, 134, 153, 155, 882
Ερυθρός Σταυρός, Σουηδικός 4655· βλ. και Sandström
Ερύμανθος (οροσειρά Βορειοδυτικής Πελοποννήσου) 1936
Εσθονία (Ε.Σ.Σ.Δ.) 4583
"Εστία" (εφημ. Αθήνας) 3651
Εταιρεία εισαγωγών Έλλα-Τουρκ 3085
Ετκίδης, Τ. (Ε.Α.Μ.) 4621
Ευαγγελίδης, Ταγματάρχης (Ε.Δ.Ε.Σ.) 2356
Ευάγγελος βλ. Καρανάσος
Εύβοια 2092, 2419, 2533, 2542, 2672, 2692, 2704, 2821, 3168, 3246, 3335, 3483, 3636, 3849, 3914, 3957, 4046, 4633
Εύβοιας, νομός 2177
Ευγενίδης, Ε. 3078
Ευζωνικά Τάγματα βλ. Τάγματα Ασφαλείας
Ευπάλιο (οικ. ν. Φωκίδας) 2712, 2715, 2784, 2785, 2857
Ευρώπη 135, 308, 310, 376, 450, 648, 891, 927, 1143, 1708, 2071, 2174, 2504, 3341, 3407, 3425, 3479, 3655, 4849
Εφημερίς της Κυβερνήσεως (Αθήνα) 175, 186
Evans, P. H., Λοχαγός, Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στη Δυτική Μακεδονία 4125

Federal Reserve Bank 268
Federation of Hellenic Societies of Greater New York 2881
Federation of Laconian Societies of United States and Canada 2881
Felmy, H., Γερμανός Αντιπτέραρχος, Στρατιωτικός Διοικητής Νοτίου Ελλάδος 2552, 4039, 4075, 4076, 4340, 4503, 4595, 4599, 4603, 4616, 4617, 4662, 4678, 4679, 4699, 4701, 4719-4721, 4724, 4745, 4759-4761, 4771
First Sea Lord of the Admiralty βλ. Βρετανία – Υπουργός Ναυτικών
Force 140 βλ. Βρετανία – Ένοπλες δυνάμεις
Foreign Office βλ. Βρετανία – Υπουργείο Εξωτερικών
Fox Force βλ. Βρετανία – Ένοπλες δυνάμεις
Fraser W. L. (Υπουργείο Οικονομικών Βρετανίας) 268, 633, 867, 970, 978, 3368, 4359
Freetown (Σιέρρα Λεόνε) 538
Freyberg, Sir B., Νεοζηλανδός Υποστράτηγος, Διοικητής Συμμαχικών Δυνάμεων Κρήτης 542, 548, 551, 554, 558-561, 566, 568, 571, 574, 613

Gane, C., Πρεσβευτής Ρουμανίας στην Αθήνα 333

Gavrilovic, Γενικός Γραμματέας Υπουργείου Εξωτερικών Κυβέρνησης Γιουγκοσλαβίας 4086, 4087
General Headquarters Middle East βλ. Γ.Σ.Μ.Α.
Gianzur (Λιβύη) 3513
Gibson, Λοχαγός, Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην Πελοπόννησο 4318, 4385, 4424, 4526, 4527, 4594, 4820
Glanville, S. R. K., Σμήναρχος (Υπουργείο Αεροπορίας Βρετανίας) 987, 1007
Glenconner, Lord C. G. (Υπουργείο Οικονομικού Πολέμου Βρετανίας) 357, 358, 478· Διοικητής S.O.E. Καΐρου 1037, 1055, 1164, 1182, 1210, 1218, 1403, 1455, 1471
Godfrey, J., Υποναύαρχος (Υπηρεσία Πληροφοριών βρετανικού Ναυαρχείου) 692
Gordon, G. S., Αντιπρύτανης Πανεπιστημίου Οξφόρδης 681
Gordon-Creed, G., Ταγματάρχης, Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην περιοχή E.K.K.A. 3449-3451
Goth, Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην Πελοπόννησο 1990
Grazzi, E., Πρεσβευτής Ιταλίας στην Αθήνα 1, 4, 35, 90, 91, 100, 116, 154, 299
Greek-American Progressive Association 2881
Greek War Relief Association 912
Greek War Relief Fund of Canada 912
Grevenitz, K. F. von, Προϊστάμενος Υπηρεσίας στην Αθήνα του Ειδικού Πληρεξουσίου για τη Νοτιοανατολική Ευρώπη Υπουργείου Εξωτερικών Γερμανίας 4454
Griffin, Υποσμηναγός, Μέλος Βρετανικής Στρατιωτικής Αποστολής στην Ελλάδα 153
Grigg, Sir J., Υπουργός Πολέμου Βρετανίας (Secretary of State for War) 852, 862, 872
Gusev, F. T., Πρεσβευτής Ε.Σ.Σ.Δ. στο Λονδίνο 2037, 2078, 2079, 3102

Halifax, Lord E., Υπουργός Εξωτερικών Βρετανίας 9-11, 130, 163, 177, 198, 232, 236, 260, 277, 295-297, 319, 320, 333, 334, 396· Πρεσβευτής Βρετανίας στην Ουάσιγκτων 494, 539, 541, 545, 564, 628, 758, 877, 1123, 1132, 1147, 1152, 1203, 1316, 1345, 1984, 2880, 3057, 4157, 4323
"Hallaren" (εμπορικό σκάφος) 4061
Hambro, Sir C., (C.D.), Γενικός Διοικητής S.O.E. 1093, 1102, 1107, 1358, 1455
Hammond, N. G. L., Λοχαγός, Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος 1352· Αντισυνταγματάρχης, Ανώτερος Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στη Μακεδονία 1594, 1747, 1976, 1977, 2033· Ανώτερος Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στο Γενικό Στρατηγείο Ε.Λ.Α.Σ. 2231, 2238, 2326, 2331, 2355, 2368, 2395, 2570, 2652, 2676, 2681, 2683, 2709, 2719, 2720, 2744, 2781, 2794, 2802-2804, 2824, 2848, 2902, 2904, 2959, 3040, 3041, 3056, 3115, 3126, 3146, 3197, 3202, 3203, 3262, 3263, 3271, 3377, 4062, 4329· Αναπληρωτής Διοικητής Σ.Σ.Α. 3401, 3487, 3506, 3610, 3615, 3635, 3657, 3666, 3708, 3730, 3761, 3767, 3774, 3799-3801, 3854, 3884, 3907, 3920, 3921, 3929, 3962, 3992
Hardinge, Sir A., Ιδιαίτερος Γραμματέας Γεωργίου ΣΤ΄ 719, 723

Harris, F., Ταγματάρχης, Βρετανός σύνδεσμος 3 Σώματος Στρατού στον Παπασταματιάδη 4780
Heeren, von, Πρεσβευτής Γερμανίας στο Βελιγράδι 19
High Commissioner βλ. Βρετανία – Ύπατος Αρμοστής
Hill, H. A., Ειδικός Σύμβουλος Πρεσβευτή Η.Π.Α. στην ελληνική Κυβέρνηση 2680, 3908
Hitler, A., Καγκελάριος Γερμανίας 27, 242, 303, 366, 403, 416, 994, 1801, 3141, 3853
Hoare, Sir R., Πρεσβευτής Βρετανίας στο Βουκουρέστι 48, 135, 137, 187
Hoare, Sir S., Πρεσβευτής Βρετανίας στη Μαδρίτη 376, 402
Hole, E. C., Γενικός Πρόξενος Βρετανίας στη Σμύρνη 1386
Hollis, L. C., Συνταγματάρχης (Υπηρεσίες Πολεμικού Υπουργικού Συμβουλίου Βρετανίας) 559· Γραμματέας Συμβουλίου C.O.S. 594· Ταξίαρχος, Γραμματέας Συμβουλίου C.O.S. 1535, 1649, 1683, 3283
Holmes, W. G., Στρατηγός, Διοικητής 9ης Βρετανικής Στρατιάς 1059-1061, 1064, 1074, 1080, 1122, 1128, 1174, 1264, 1333
Hopkinson, H. L. d' A. (F.O.) 184· (ελληνικό τμήμα Γραφείου Υπουργού άνευ χαρτοφυλακίου Βρετανίας στο Κάιρο) 724, 782, 783, 789, 791, 849, 859, 869, 873, 875, 878, 880, 931, 936, 1008, 1021, 1025
Hot Springs (Η.Π.Α.) 2680
Housen, T., Γερμανός Διευθυντής Εργοστασίου Ηλεκτρικής Παραγωγής Αγίου Γεωργίου 4581
Howard, D. F., Επικεφαλής Southern Department F.O. 695, 737, 783, 824, 835, 877, 1007, 1017, 1020, 1041, 1370, 1379, 1478, 2422, 2518, 2581, 2678, 2679, 2742, 2906, 2934, 3180, 3207, 3212, 3223, 3231, 3283, 4127, 4344, 4394, 4434, 4435, 4540, 4673, 4694, 4839
Hubbard, W. A., Υπολοχαγός, Νεοζηλανδός αξιωματικός - σύνδεσμος 1651, 1691, 1703, 1717, 2462, 2499, 2880, 3146
Hughes, R., Βρετανός Υποστράτηγος, Επικεφαλής A.M.L. 2751, 4044
Hull, C., Υπουργός Εξωτερικών Η.Π.Α. 894, 1984, 3655
Hutchinson, Ταγματάρχης (Force 140) 4366, 4785

Ζαβέρδα (σημ. Πάλαιρος, οικ. ν. Αιτωλίας και Ακαρνανίας) 4830
Ζαγορά (οικ. ν. Μαγνησίας) 1930, 4736
Ζαγόρι ή Ζαγοροχώρια (46 οικισμοί ν. Ιωαννίνων) 1661, 1662, 1835, 2083
Ζάκυνθος 3367, 3419, 4006, 4012, 4236, 4330, 4458, 4502 – Απελευθέρωση 4219, 4281, 4300
Ζάλογγο (οροσειρά ν. Πρέβεζας) 2641, 2769, 3491, 3544, 3567, 3612
Ζάννας, Σ. 781, 782, 789, 791, 794, 798, 1400
Ζαχαριάδης, Ν., Γενικός Γραμματέας Κ.Κ.Ε. 2390
Ζίτσα (οικ. ν. Ιωαννίνων) 4350
Ζέβγος, Ι., Εθνοσύμβουλος Π.Ε.Ε.Α. 3345, 3422, 3752, 4043· Υπουργός Γεωργίας ελληνικής Κυβέρνησης 4079, 4426, 4460, 4462, 4528, 4548, 4549, 4553, 4589, 4605, 4639, 4654, 4676, 4691, 4696, 4719, 4729, 4747, 4761, 4777, 4811
Ζέρβα, Αρχηγείο βλ. Ε.Ο.Ε.Α. Ε.Δ.Ε.Σ., Γενικό Αρχηγείο
Ζέρβας, Λ., Μέλος Κεντρικής Διοι-

κούσας Επιτροπής Ε.Δ.Ε.Σ. Αθηνών 1832, 2167, 2571, 2596, 3017
Ζέρβας, Ν., Συνταγματάρχης, Γενικός Αρχηγός Ε.Ο.Ε.Α. Ε.Δ.Ε.Σ. 1028, 1036, 1048, 1092, 1187, 1189, 1215, 1222, 1240, 1266, 1348, 1393, 1448, 1449, 1538, 1548, 1551, 1598, 1600, 1616, 1644, 1646, 1654, 1657, 1658, 1661, 1663, 1673, 1675, 1677, 1682, 1685, 1689, 1697, 1698, 1711, 1716, 1725, 1726, 1730, 1748, 1749, 1759, 1761, 1791, 1792, 1797, 1832, 1835, 1837, 1854, 1873, 1893, 1894, 1900, 1916, 1918, 1919, 1931, 1932, 1937, 1948, 1950, 1955, 1964, 1970, 1972, 1974, 1987, 2072, 2082, 2083, 2084, 2086, 2089, 2095, 2110, 2111, 2121, 2122, 2127, 2130, 2141, 2145, 2147, 2149· Υποστράτηγος, Γενικός Αρχηγός Ε.Ο.Ε.Α. Ε.Δ.Ε.Σ. 2155, 2167, 2169, 2175, 2176, 2198, 2209, 2210, 2216, 2221, 2251, 2253, 2256, 2262, 2268, 2270-2274, 2287, 2289, 2294, 2304-2306, 2312, 2322, 2326, 2329, 2330, 2332, 2333, 2337, 2339, 2342, 2344, 2346, 2355, 2356, 2371, 2376, 2382, 2383, 2385, 2386, 2388, 2392, 2395, 2396, 2406-2408, 2411, 2416, 2418, 2433, 2443, 2451, 2455, 2460, 2463, 2464, 2478, 2497, 2511, 2516, 2543, 2547, 2561, 2578, 2583, 2596, 2626, 2627, 2630, 2652, 2665, 2682, 2683, 2685, 2686, 2688, 2693, 2695, 2708, 2761, 2769, 2822, 2836, 2856, 2857, 2867, 2869, 2889, 2901, 2903, 2910, 2968, 3013, 3028, 3035, 3053, 3059, 3064, 3069, 3092, 3094, 3103, 3105, 3112, 3127, 3129, 3141, 3159, 3224, 3271, 3288, 3294, 3317, 3331, 3337, 3340, 3348, 3363, 3371, 3385, 3389, 3393, 3397, 3401, 3404, 3445, 3448, 3460, 3466, 3496, 3497, 3506, 3512, 3516, 3531, 3544, 3546, 3558, 3581-3584, 3591, 3603, 3635, 3658, 3700, 3703, 3719, 3720, 3729, 3734, 3739, 3750, 3765-3769, 3797, 3800, 3822, 3833, 3859-3861, 3877, 3904, 3905, 3921, 3945, 3953, 3999, 4000, 4007, 4018, 4075, 4103, 4110, 4117, 4140, 4154, 4167, 4229, 4230, 4261, 4312, 4313, 4316, 4320, 4332, 4334, 4348, 4399, 4415, 4426, 4460, 4461, 4464, 4465, 4534, 4619, 4645, 4702, 4741, 4742, 4748, 4749, 4762, 4765, 4821, 4829, 4830
Ζησιάδης βλ. Terpofski
Ζίτσα (οικ. ν. Ιωαννίνων) 4350
Ζολώτας, Ξ. 1666, 1708, 3226
Ζορμπαλάς, Γ., Επίλαρχος, Διοικητής 2/39 Συντάγματος Ευζώνων Ε.Ο.Ε.Α. 3763
Ζούλας, Ε., Αντισυνταγματάρχης, Αντιπρόσωπος Ε.Λ.Α.Σ. στη Μικτή Επιτροπή Ε.Λ.Α.Σ. - Ε.Δ.Ε.Σ. - Ε.Κ.Κ.Α. 2802
Ζυγούρης, Χ., Υποστράτηγος, Διοικητής Ι Μεραρχίας 999, 1029· Αντιστράτηγος 1064, 1067
Ζώγου βλ. Zog
Ζωοδόχος Πηγή βλ. Τσούκα
Ζώτος, Ε., Λοχαγός, Διοικητής 10 Συντάγματος Πεζικού VIII Μεραρχίας Ε.Ο.Ε.Α. 3763

"Η Μάχη" (μυστική εφημ. Εθνικής Δράσης) 3071, 3391
"Η Φωνή του Ε.Α.Μ." (μυστική εφημ. Ε.Α.Μ.) 1347
Ηγουμενίτσα 169, 225, 246, 1579, 1973, 2011, 3505, 3528, 3582, 3590, 3776, 4000, 4095, 4107, 4376
Ηλείας, νομός 2545

Ημαθίας, νομός 4841
Ηνωμένα Έθνη 4695, 4718
– Μόνιμος Οργανισμός Τροφίμων και Γεωργίας (Permanent Organisation for Food and Agriculture) 2680
– Συνδιάσκεψη Τροφίμων 2680
– United Nations Relief and Rehabilitation Administration (U.N.R.R.A.) 3832, 3896, 3981, 4013, 4062, 4611· βλ. και Επιχείρηση MANNA
Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής (Η.Π.Α.) 85, 92, 123, 163, 166, 180, 193, 202, 229, 253, 287, 356, 367, 381, 382, 387, 411, 430, 438, 443, 451, 580, 631, 644, 661, 712, 735, 740, 744, 745, 747, 750, 758, 761, 800, 890, 893, 902, 1203, 1220, 2426, 2475, 2496, 3078, 3166, 3196, 3617, 3688, 3901, 4089, 4157, 4552, 4673· βλ. και Αμερικανική Στρατιωτική Αποστολή· Αμερικανοί· Ερυθρός Σταυρός, Αμερικανικός· Federal Reserve Bank
– Γενικός Πρόξενος στην Κωνσταντινούπολη 671
– Ένοπλες δυνάμεις - Αεροπορία 2196, 2303, 2477 - Ναυτικό 580 - Στρατός 580
– Ένοπλες δυνάμεις - Επιχειρήσεις στη Γαλλία 3990 - στην Ελλάδα 2196, 2477, 2526, 3057, 3406
– Office for Strategic Services (O.S.S.) 2587, 2941, 3621, 3636, 3699, 3708, 3753, 3914, 4157, 4430· βλ. και Αμερικανική Στρατιωτική Αποστολή - Αντιπρόσωποι στην Π.Ε.Ε.Α 3914
– Πρεσβεία στο Βουκουρέστι 655
– Πρεσβεία στην ελληνική Κυβέρνηση (Κάιρο) 2050, 2414, 4119, 4126· βλ. και McVeagh· Hill
– Πρεσβεία στο Λονδίνο 800
– Πρεσβεία στη Ρώμη 203
– Πρεσβευτής στην Αθήνα βλ. Mc Veagh
– Πρεσβευτής στο Κάιρο 1427, 1986
– Πρόξενος στην Αθήνα 671
– Στρατιωτικός Ακόλουθος στην Αθήνα 488
– Supply Council, North America 587, 601
– Υπουργείο Εξωτερικών (State Department) 970, 1123, 1132, 1147, 1203, 1316, 1345, 1729, 1934, 1986, 3617, 3708, 4126, 4322, 4323· βλ. και Hull
Η.Π.Α., Κυβέρνηση 180, 229, 367, 413, 438, 747, 750, 800, 864, 970, 978, 1396, 1918, 1967, 1984, 2066, 2404, 2599, 2651, 2660, 3102, 3180, 3301, 3368, 3369, 3378· βλ. και Roosevelt
Ήπειρος 171, 190, 246, 329, 844, 1290, 1377, 1544, 1551, 1579, 1590, 1591, 1598, 1614, 1630, 1646, 1675, 1676, 1680, 1707, 1733, 1770, 1802, 1854, 1864, 1875, 1886, 1904, 1969, 1972, 2051, 2083, 2145, 2225, 2270, 2271, 2294, 2338, 2378, 2399, 2407, 2411, 2416, 2548, 2652, 2683, 2746, 2781, 3080, 3235, 3246, 3263, 3353, 3401, 3497, 3589, 3657, 3845, 4134, 4169, 4312, 4372, 4557, 4601, 4742, 4786, 4821· βλ. και Τσάμηδες
Ήπειρος, Βόρεια 28, 416, 417, 770, 986, 1017, 1020, 1699, 2047, 2581, 3023· βλ. και Αντάρτες ελληνικής μειονότητας στην Αλβανία
Ηρακλειά 2292
Ηράκλειο 598, 2514, 2737, 3370, 4483, 4484, 4520, 4596, 4835 – Απελευθέρωση 4243, 4787 βλ. και Κατεχάκης· Νάθαινας· Τσαγκαράκης
Ηρακλείου, αεροδρόμιο 4483, 4787
Ηρακλείου, νομός 3176, 3193, 3973
"Ήφαιστος" (πλωτό συνεργείο) 538, 604, 3569, 3722

Θαλασσίτης, Αξιωματικός Ε.Λ.Α.Σ. 4616, 4617
Θανασάκος, Γ., Γραμματέας Εθνικού Συμβουλίου Π.Ε.Ε.Α. 3661
Θάνος, Γ., Λοχαγός, Στέλεχος Ε.Α.Σ.Α.Δ. 3126
Θεοδώριανα (οικ. ν. Άρτας) 1733, 2281
Θεόδωρος βλ. Τσακιρίδης
Θέος, Κ., Εθνοσύμβουλος Π.Ε.Ε.Α. 3660
Θεοτόκης, Σ. (Εθνικό Λαϊκό Κόμμα) 344, 386, 3120, 3178, 3218· Υπουργός Επισιτισμού ελληνικής Κυβέρνησης 3415, 3468, 4188
Θερμοπύλες 504
Θεσπρωτίας, νομός 2049, 2065, 3768, 3769, 3962
Θεσπρωτικό (οικ. ν. Πρέβεζας) 3460
Θεσσαλία 2, 329, 1003, 1142, 1256, 1261, 1265, 1282, 1549, 1604, 1606, 1615, 1678, 1701, 1732, 1772, 1826, 2051, 2104, 2192, 2201, 2291, 2294, 2338, 2378, 2574, 2746, 2764, 2878, 3092, 3138, 3168, 3169, 3235, 3246, 3268-3270, 3353, 3408, 3429, 3460, 3501, 3565, 3597, 3960, 3985, 4081, 4181, 4430, 4722
Θεσσαλονίκη 69, 94, 123, 125, 127, 138, 141, 144, 146, 149, 153, 185, 207, 217, 218, 223, 250, 252, 272, 283, 316, 359, 360, 364, 366, 379, 462, 477, 482, 906, 1043, 1044, 1103, 1140, 1352, 1485, 1493, 1564, 1633, 1679, 2015, 2017, 2030, 2185, 2338, 2900, 2935, 3000, 3027, 3085, 3289, 3610, 3684, 3707, 3756, 3777-3783, 3799, 3840, 4004, 4049, 4162, 4237, 4256, 4339, 4360, 4429, 4464, 4505, 4657, 4686, 4752, 4816, 4837
Θεσσαλονίκης, νομός 2177, 2213
Θήβα 504, 2217, 4384, 4481, 4567, 4796, 4800, 4828
Θράκη 18, 41, 316, 416, 529, 995, 1041, 3013, 3336, 3841, 4118, 4345, 4346, 4360, 4367, 4371, 4380, 4393, 4420, 4430, 4449, 4450, 4464, 4492, 4495, 4576, 4631, 4634, 4638, 4643, 4664, 4695, 4727, 4731, 4732, 4752 – Απελευθέρωση 4394, 4474· βλ. και Λαμπριανίδης· Πορφυρογένης· Πρόκος
Θράκη, Δυτική 1026, 1038

Ιαπωνία 83, 243, 740, 761, 762
Ιαπωνίας, Κυβέρνηση 760
Ίδη ή Ψηλορείτης (ορεινός όγκος Κεντρικής Κρήτης) 3131, 3899, 4147
"Ιέραξ" (αντιτορπιλικό) 604, 1368, 3470, 3499
Ιεράπετρα (οικ. ν. Λασιθίου) – Απελευθέρωση 4244
Ιερή Ταξιαρχία 2347, 2473, 3332· πρβλ. Κανελλόπουλος, Π.
Ιερή Φάλαγξ 2259, 2547, 3289
"Ιερολοχίτης" (μυστική εφημ. Ε.Π.Ο.Ν. Θεσσαλίας) 2192
Ιεροσόλυμα 530, 3609
Ιεροσολύμων, Ραδιοφωνικός Σταθμός βλ. "Ελεύθερη Φωνή της Ελλάδος"
Ιθάκη 2521
Ικαρία 1386, 1553, 1814, 1821, 4208 – Απελευθέρωση 1504, 4490
Imperial General Staff βλ. Βρετανία – Ένοπλες δυνάμεις - Αυτοκρατορικό Γενικό Επιτελείο
Ινδία 118, 338, 531, 538, 634, 705
India Office βλ. Βρετανία – Υπουργείο Ινδιών
Ινδίας, Κυβέρνηση 118, 241, 691, 705
Infante, Α., Στρατηγός, Διοικητής 24 Μεραρχίας Pinerolo 1499, 1507, 1547, 1551, 1595, 1648, 1761, 2241

Innsbruck (Αυστρία) 260
Inonu, I., Πρόεδρος Δημοκρατίας Τουρκίας 44, 47, 104, 105, 444
Ιόνια νησιά 2523, 3785, 4238, 4430, 4518 – Απελευθέρωση 4221, 4228, 4249, 4590· βλ. και Ζάκυνθος· Κέρκυρα· Κεφαλονιά· Κύθηρα· Λευκάδα· Μακκάς
Ιόνιο Πέλαγος 101
Ιράκ 306, 318, 338, 674, 676
Ιράν βλ. Περσία
Ισθμός βλ. Κορίνθου, Διώρυγα
Ismay, Sir H. L., Στρατηγός (Συμβούλιο C.O.S.) 1111, 1559, 1583, 1622
Ισπανία 243, 380, 407
Ιταλία 1-3, 8, 9, 19, 20, 27, 30, 43, 45, 47, 52, 57, 70, 79, 80, 86, 100, 104, 109, 112, 116, 125, 135, 149, 167, 188, 191, 205, 222, 223, 235, 242, 260, 275, 317, 319, 323, 366, 376, 385, 391, 392, 407, 416, 417, 419, 441, 442, 450, 452, 455, 461, 473, 518, 985, 1664, 1995, 2020, 2369, 2637, 2694, 3519, 3968, 3971, 3981, 4003, 4014, 4127, 4206, 4230, 4251, 4428, 4466, 4534, 4598, 4611, 4619, 4649, 4666, 4728, 4732, 4782, 4837· βλ. και Αρχές Κατοχής· Stefani, Πρακτορείο
– Αρχές Κατοχής – Γερμανοί 3888
– Γενικός Πρόξενος στην Τουρκία, πρώην 269
– Διπλωματικές Αποστολές 48
– Διπλωματική Αποστολή στην Ελλάδα 35· βλ.και de Strobel
– Διπλωματική Αποστολή στη Ρουμανία 48
– Ένοπλες δυνάμεις 58, 108, 145, 164, 177, 217, 1395, 1404, 1489, 1493, 1500, 1506, 1507, 1509, 1510, 1513, 1515-1518, 1527, 1565, 1806, 1808, 1841, 2316· βλ. και Apollonio· Ιταλοί – Δυνάμεις στους αντάρτες· Ιταλοί – Δυνάμεις στους Γερμανούς· Ιταλοί – Δυνάμεις στους Συμμάχους· Soldarelli
- Αεροπορία 138, 141, 142, 144, 170, 171, 174, 185, 189, 209, 257, 286, 290, 293, 296, 353, 365, 429, 492
- Γενικό Επιτελείο 270, 299, 379, 385, 4283· βλ. και Badoglio
- Επιχειρήσεις στην Αλβανία 28, 58, 88, 128, 185, 189, 220, 234, 235, 246, 296, 299, 306, 317, 323, 324, 336, 347, 368, 369, 370, 376, 379, 380, 385, 392, 402, 404, 407, 412, 422, 429, 480, 483, 487, 492, 495, 496 - στη Βόρεια Αφρική 122, 290, 399, 404, 447, 448, 959, 965, 969· βλ. και Μεραρχία Brescia· μέτωπο Ελ Αλαμέιν· μέτωπο Λιβύης - στη Γιουγκοσλαβία 219, 278, 296, 297 - στην Ελλάδα 1, 3, 5-8, 16, 25, 26, 28, 29, 32, 34, 41, 45, 47-49, 51, 57, 62, 66, 67, 69, 72, 75, 77, 90, 91, 97, 106, 107, 111, 114, 123, 125, 127-129, 135-142, 144, 147, 149-151, 169-171, 174, 185, 187, 203, 204, 206-209, 211, 219, 222, 225, 227, 232, 238-240, 242, 246, 247, 251, 257, 269-271, 274, 276, 278, 281, 286, 290, 293, 301, 305, 309, 327, 347, 353, 363, 365, 377, 420, 467, 468, 470, 4069, 4127
- Ναυτικό 22, 144, 151, 237, 257
- Στρατός 483 - Μεραρχία Brescia 957· 20 Σύνταγμα Πεζικού 942 - 24 Μεραρχία Pinerolo 1589, 1595· βλ. και Berti· Infante
– Εμπορικό Ναυτικό 2316
– Ναυτικός Ακόλουθος στο Βερολίνο 227
– Πρεσβευτής στην Αθήνα 688· βλ. και Grazzi
– Πρεσβευτής στο Βελιγράδι 78

– Πρεσβευτής στη Μόσχα 303
– Πρόξενοι στην Ελλάδα 116
– Συνθηκολόγηση 1395, 1404, 1489, 1492, 1493, 1499-1501, 1504-1506, 1510, 1513, 1515-1518, 1524, 1527, 1534, 1565, 1577, 1657, 1687, 1764, 1808, 1841, 2316, 3564· βλ. και Badoglio· Ιταλία – Ένοπλες δυνάμεις· Ιταλοί – Δυνάμεις στους αντάρτες· Ιταλοί – Δυνάμεις στους Γερμανούς· Ιταλοί – Δυνάμεις στους Συμμάχους· Soldarelli
– Υπουργείο Εξωτερικών 688
Ιταλίας, Κυβέρνηση 35, 90, 91, 239, 242, 297, 688· βλ. και Badoglio· Mussolini
Ιταλικός Τύπος 26
Ιταλοί 97, 237, 319, 3501, 3537, 3538, 4219, 4260, 4282, 4283, 4300, 4317
Ιταλοί αιχμάλωτοι 30, 257, 279, 490, 542, 951, 958, 967, 968, 985, 1492, 1997, 2019, 2239, 3692, 3792, 4160, 4296, 4363, 4365, 4366, 4455, 4502, 4559, 4749, 4825, 4861
Ιταλοί λιποτάκτες 3181, 3248, 4520, 4782
Ιταλοί πράκτορες 215
Ιταλοί – Δυνάμεις στους αντάρτες 1521, 1540, 1547, 1566, 1568, 1636, 2162, 2239, 3471, 3564, 3823, 4258· βλ. και Infante· Ιταλία – Ένοπλες δυνάμεις - 24 Μεραρχία Pinerolo – στους Γερμανούς 1528, 1627, 1714, 1968, 2506, 2801, 3692, 3720, 3749, 3792, 3828, 3974, 4056, 4160, 4342, 4472, 4559, 4861 – στον Ε.Λ.Α.Σ. 1541, 1575, 1589 – στους Συμμάχους 2026· βλ. και Apollonio
– Παροικία στην Ελλάδα 154, 259, 371, 2612
Ιτέα (οικ. ν. Φωκίδας) 1518, 2720, 3548 – Απελευθέρωση 4796
Ιωακείμ, Μητροπολίτης Κοζάνης 2696, 2719, 2871· Αντιπρόεδρος Εθνικού Συμβουλίου Π.Ε.Ε.Α. 3189, 3661
Ιωαννίδης, Α., (Αλέξανδρος), Μέλος Υπηρεσίας ΑΠΟΛΛΩΝ 2853
Ιωαννίδης, Ι., Εθνοσύμβουλος Π.Ε.Ε.Α. 3660
Ιωαννίδης, Λ., Ανθυπολοχαγός, Στρατιωτικός Υποδιοικητής Ε.Ε.Σ. 4758
Ιωάννινα 141, 184, 1334, 1492, 1591, 1598, 1692, 1837, 1871, 1937, 1971, 1973, 2262, 2349, 2355, 2378, 2444, 3581, 3610, 3658, 3665, 3766, 3800, 3813, 3853, 3904, 3950, 4000, 4005, 4024, 4067, 4077, 4083, 4095, 4107, 4112, 4123, 4137, 4140, 4173, 4288, 4290, 4308, 4327, 4334, 4375, 4389, 4444, 4514 – Απελευθέρωση 4825
Ιωαννίνων, νομός 2177, 2213
Ιωνικό (οικ. ν. Ξάνθης) 3210

Jellicoe, Lord G., Αντισυνταγματάρχης, Διοικητής Bucket Force 4525, 4641, 4667, 4669, 4706, 4707
Jervois, M. J., Ταξίαρχος, Υποδιοικητής βρετανικής Στρατιωτικής Υπηρεσίας Πληροφοριών 140-145, 169, 170
Johannesburg (Νοτιοαφρικανική Ένωση) 374
Joint Intelligence Committee βλ. Βρετανία – Πολεμικό Υπουργικό Συμβούλιο
Joint-intelligence sub-committee βλ. Βρετανία – Πολεμικό Υπουργικό Συμβούλιο
Joint Planning Staff βλ. Βρετανία – Πολεμικο Υπουργικό Συμβούλιο
Jones, H., Εκπρόσωπος Βρετανίας στη Δ.Ο.Ε. 94, 352
Jordan, W. S., Ταγματάρχης, Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος 2001, 3031

Καβάλα 3684, 4497, 4621, 4643, 4657, 4753
Καββαδίας, Ε., Υποναύαρχος, Υφυπουργός Ναυτικών ελληνικής Κυβέρνησης 1125
Kabrit (Αίγυπτος) 3128, 3158
Kahn (Υπουργείο Οικονομικών Βρετανίας) 867
Καζακλάρ βλ. Αμπελώνας
Καζακόπουλος, Γ., Αρχηγός ομάδας Υπηρεσίας ΑΠΟΛΛΩΝ 3276
Καζέρτα (Ιταλία) 4337, 4348, 4462, 4587
Καθεστώς Μεταξά 660, 741, 771, 781, 802, 811, 1291, 2156, 2708, 4852· βλ. και Ε.Ο.Ν.· Εξόριστοι, πολιτικοί· Κυβέρνηση Ελλάδας (προκατοχική)
Καϊάφα (λιμνοθάλασσα ν. Ηλείας) 2026
Καϊμακτσαλάν (οροσειρά Δυτικής Μακεδονίας) 2185, 2543
Καινούργιο (οικ. ν. Φθιώτιδας) 1373
Κάιρο 21, 115, 133, 134, 516, 549, 600, 617, 641, 643, 650, 682, 690, 691, 708, 713, 714, 781, 784, 822, 838, 845, 871, 873, 887, 944, 983, 999, 1010, 1014, 1018, 1040, 1052, 1066, 1083, 1084, 1091, 1098, 1101, 1106, 1109, 1122, 1134, 1146, 1155, 1179, 1195, 1197, 1269, 1342, 1363, 1370, 1390, 1396, 1402, 1403, 1406, 1408, 1414, 1417, 1418, 1430, 1433, 1454, 1455, 1461, 1462, 1470-1472, 1474, 1486, 1514, 1537, 1539, 1560, 1597, 1605, 1642, 1657, 1658, 1706, 1766, 1787, 1791, 1819, 1839, 1919, 1923, 2050, 2290, 2296, 2347, 2412, 2432, 2439, 2446, 2454, 2460, 2480, 2528, 2542, 2549, 2562, 2563, 2567, 2577, 2584, 2606, 2629, 2642, 2657, 2658, 2666, 2667, 2679, 2726, 2727, 2734, 2748, 2750, 2753, 2754, 2757, 2760, 2762, 2776, 2788, 2789, 2799, 2806, 2807, 2809, 2825, 2826, 2838, 2839, 2844, 2845, 2861, 2874, 2877, 2898, 2901, 2907, 2917, 2930, 2941, 2945, 3001, 3011, 3048, 3049, 3082, 3089, 3101, 3198, 3224, 3289, 3300, 3342, 3347, 3348, 3369, 3392, 3395, 3425, 3437, 3442, 3452, 3453, 3479, 3514, 3515, 3529, 3530, 3543, 3557, 3609, 3616, 3674, 3680, 3704, 3729, 3751, 3756, 3817, 3825, 3852, 3909, 3914, 3922, 3931, 3932, 3943, 3981, 4003, 4030, 4043, 4086, 4119, 4126, 4143, 4237, 4251, 4321, 4373, 4393, 4441, 4539· πρβλ. Βρετανία – Υπουργείο Οικονομικού Πολέμου - S.O.E. - Force 133· S.O.E. Καΐρου· Γ.Σ.Μ.Α.
Καΐρου, Ραδιοφωνικός Σταθμός 21, 121, 1554, 1645, 2830· βλ. και "Ελεύθερη Φωνή της Ελλάδος"
Καΐτσα (σημ. Μακρυρράχη, οικ. ν. Φθιώτιδας) 3375, 3890, 3984, 4431
Κακιά Σκάλα (ν. Αττικής) 3209, 3388
Κακλαμάνος, Δ., Υπουργός άνευ χαρτοφυλακίου ελληνικής Κυβέρνησης 2897
Κακοπλεύρι (οικ. ν. Τρικάλων) 3958
Κακούρης, Σύνδεσμος Σ.Σ.Α. 2714
Καλάβρυτα (οικ. ν. Αχαΐας) 1899, 2040, 2057, 2099, 2123, 2128, 2135, 2401, 2449, 2991, 3037, 3303, 3719, 3797
Καλαμάκι (Αθήνα) 4823
Καλαμαράς, (οικ. ν. Μεσσηνίας) 4116
Καλαμάς (ποταμός Ηπείρου) 169, 327, 2131, 3372, 3701, 3703
Καλαμάτα 1486, 1619, 1631, 1690, 1719, 1765, 1844, 1859, 1992, 1998, 2054, 2151, 2447, 2449, 2529, 3410, 3517, 3627, 3684, 4046, 4049, 4186, 4280, 4298, 4318, 4385, 4491, 4501, 4510, 4527, 4585, 4597, 4607, 4655,

4795, 4817, 4837 – Απελευθέρωση 4166
Καλαμάτας, αεροδρόμιο 4257
Καλαμπάκα (οικ. ν. Τρικάλων) 1027, 1521, 1528, 1568, 1569, 1571, 1667, 1699, 1732, 1757, 1758, 2240, 2243, 2403, 2506, 2744, 2851, 2994, 3002, 4021, 4253, 4446
Καλαπόδι (οικ. ν. Φθιώτιδας) 1372, 1373
Καλαρίτικος (ποταμός ν. Ιωαννίνων) 3702
Καλέντζι (οικ. ν. Ιωαννίνων) 1886, 1888, 1893, 2130, 2328, 2359, 2376, 2378
Καλεντίνης (παραπόταμος Σαραντάπορου ν. Άρτας) 2489
Καλλέργης, Ι. Υποστράτηγος, Γενικός Διευθυντής Υπουργείου Στρατιωτικών ελληνικής Κυβέρνησης 815, 2735
Καλλιθέα (Αθήνα) 4036
Καλλιθέα βλ. Σκούπα
Κάλλιο (οικ. ν. Φωκίδας) 2712
Καλλιώρης, Γ., Αντισυνταγματάρχης, Διοικητής 6ου Τάγματος Πεζικού ΙΙ Ταξιαρχίας 1305, 1313, 1314, 1323, 1325
Καλοσκοπή (οικ. ν. Φωκίδας) 3020, 3088
Kaltsef, Βούλγαρος Υπολοχαγός (Κ.Κ.Β.) 2337, 3106
Καλύβας, Ν., Υφυπουργός Εργασίας Κυβέρνησης Αθηνών 2283
Κάλυμνος 2005 – Απελευθέρωση 1567
Καμάρας, Β., Αντισυνταγματάρχης, Διοικητής Χ Μεραρχίας Ε.Ο.Ε.Α. 3763
Καμαρίνα (οικ. ν. Πρέβεζας) 3580
Καμένα Βούρλα (οικ. ν. Φθιώτιδας) 3724
Καμίνια (οικ. Λήμνου, ν. Λέσβου) 4659
Καμπάνης, Ν. 689, 691, 697, 700, 703, 704, 705, 707, 710, 711, 718-721, 723, 725, 727, 733, 738
Καμπανία (Γαλλία) 269
Καναδά, Κυβέρνηση 361, 912
Καναδάς 451, 631, 644, 726, 1436, 2746, 4050, 4052, 4570
Κανάρης, Μ., Πλοίαρχος (Ε.Δ.Ε.Σ.) 2578
Κανδήλα (οικ. ν. Αιτωλίας και Ακαρνανίας) 2594, 3837
Κανελλόπουλος, Ι. 2288
Κανελλόπουλος, Π., Αρχηγός Εθνικού Ενωτικού Κόμματος 699, 709, 801, 869, 873, 875, 878-880, 1101, 1421, 2534, 3225, 3332· Αντιπρόεδρος και Υπουργός άνευ χαρτοφυλακίου ελληνικής Κυβέρνησης 881· Αντιπρόεδρος και Υπουργός Εθνικής Αμύνης ελληνικής Κυβέρνησης 888, 892, 907, 909, 915, 918, 920, 924, 930, 931, 933, 936, 938-940, 944, 946, 953, 955, 960-962, 983, 987, 992, 996, 997, 1013, 1024, 1034, 1038, 1058, 1064, 1066, 1068, 1072, 1080, 1082, 1084, 1085, 1087, 1088, 1090, 1091· Αντιπρόσωπος Εθνικού Ενωτικού Κόμματος στη Μέση Ανατολή 3218· Υπουργός Οικονομικών και Ανασυγκρότησης ελληνικής Κυβέρνησης 3415, 3855, 3980, 4337· Υπουργός Ανασυγκρότησης ελληνικής Κυβέρνησης και Περιφερειακός Διοικητής Πελοποννήσου 4404, 4440, 4491, 4510, 4518, 4526, 4527, 4529, 4586, 4594, 4597, 4606, 4607, 4627, 4649, 4655, 4667-4669, 4671, 4706, 4707, 4717, 4754· πρβλ. Ιερή Ταξιαρχία· Π.Ε.Α.Ν.
Καπεταναίοι Ανατολικής Μακεδονίας 2022, 2435, 2586, 3143, 3205, 3213, 3274, 3346, 3350, 3478, 3535, 3622,

3640-3642, 3788, 4054, 4367, 4369, 4394, 4416-4419, 4438, 4451, 4453, 4493, 4521, 4524, 4549, 4670, 4682, 4695, 4818, 4819· βλ. και Αβραμίδης· Καρανάσος· Παπαδάκης, Π.· Τσακιρίδης· Φωστερίδης· πρβλ. Π.Α.Ο.
– Ανεφοδιασμός 2435, 3042, 3074, 3346, 3516, 3622
– Αρχηγείο Τσαλ Νταγ 3122, 3478· βλ. και Φωστερίδης
Καπεταναίοι Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης 4420· βλ. και Καπεταναίοι Ανατολικής Μακεδονίας – Ανεφοδιασμός 3208
Καπετζώνης, Γ., Ταγματάρχης, Διοικητής ΙΙ Τάγματος Δωρίδας 5/42 Συντάγματος Ευζώνων Ε.Κ.Κ.Α. 2712, 2923, 3136· (Τάγματα Ασφαλείας Πελοποννήσου) 2926, 3449
Καραγιάννης, Ν., Γενικός Γραμματέας Ναυτεργατικής Ένωσης, Μέλος Ε.Σ.Α. 1400, 2666, 4857
Καραγιώργης, Κ., (Γυφτοδήμος), Γραμματέας Εθνικού Συμβουλίου Π.Ε.Ε.Α. 3661
Καραγκίτσης, Π., (Ο. Βλαχόπουλος), Γραμματέας Γραφείου Περιοχής Ηπείρου Κ.Κ.Ε. 1365, 1603, 1630
Καραΐσκος (ν. Φωκίδας) 3092
Καραμάνος, Λ., Μέλος Προεδρείου Εθνικού Συμβουλίου Π.Ε.Ε.Α. 3661
Καραμαούνας, Λ., Πρόεδρος Διοικητικής Επιτροπής Κεντρικής και Δυτικής Μακεδονίας Π.Ε.Ε.Α. 3503
Καραμπέκιος, Κ., Ταγματάρχης, Αρχηγός Αρχηγείου Ξηρομέρου Ε.Ο.Ε.Α. 1527
Καρανάσος, Ε., Αρχηγός Αρχηγείου Κοτζά Ορμάν Ανατολικής Μακεδονίας 3208, 3478
Καραντερλής βλ. Αβραμίδης
Καραπαναγιώτης, Β. 689, 691, 697, 700, 703-705, 707, 710, 711, 718-721, 723, 725, 727, 733, 738, 924, 3174, 4857· Υπουργός Στρατιωτικών και προσωρινά Αεροπορίας ελληνικής Κυβέρνησης 1131, 1139, 1151, 1177, 1186, 1188, 1196, 1221, 1264, 1299-1301, 1330, 1333, 1337, 1349, 1369, 1418, 1423, 2203, 2204, 2576, 2729, 2752, 2814, 2815, 3157
Καραχάλιος, Χ., Ταγματάρχης, Αρχηγός ομάδας Ε.Σ. 1690, 1700, 1859
Καραχρήστος, Δ., Συνταγματάρχης, Μέλος Κ.Ε. Ε.Κ.Κ.Α. 3755
Καρβασαράς βλ. Αμφιλοχία
Καρβούνης, Ν., Εθνοσύμβουλος Π.Ε.Ε.Α. 3345, 4029
Καρδίτσα 1596, 1693, 1752, 1774, 1843, 1860, 1968, 2118, 2194, 2201, 2380, 3022, 3044, 3126, 3706, 3735, 3746, 3770, 3845, 3865, 4617, 4665
Καρίτσα (οικ. ν. Ιωαννίνων) 1860
Καρλόβασι βλ. Νέο Καρλόβασι
Καρούτες (οικ. ν. Φωκίδας) 3863, 4011
Καρούτια (σημ. Αμπέλια, οικ. ν. Τρικάλων) 3820
Κάρπαθος 2170, 2384 – Απελευθέρωση 4687
Καρπενήσι (οικ. ν. Ευρυτανίας) 1793, 2009, 2275, 2285, 3203, 3377, 3845, 3847, 3868, 3924
Καρτάλης, Γ., Πολιτικός ηγέτης Ε.Κ.Κ.Α. 1402, 1563, 1672, 2088, 2288, 2425, 2436, 2437, 2454, 2497, 2516, 2524, 2893, 3120, 3178, 3218, 3228· Υπουργός Τύπου και Πληροφοριών ελληνικής Κυβέρνησης 3415, 3540, 3668, 3679, 3680, 3755, 4041, 4441
Καρυά (οικ. ν. Άρτας) 2328
Καρυά (οικ. ν. Λάρισας) 4391
Καρυδιά (ν. Πέλλας) 2337, 3106
Κάσος 2384, 2426
Καστανερή (οικ. ν. Κιλκίς) 3108

Καστανιά (οικ. ν. Άρτας) 1334
Καστανιά (οικ. ν. Κορινθίας) 1905
Καστανιά (οικ. ν. Μεσσηνίας) 4073
Καστανιώτης, Κ. (Ε.Α.Μ.) 4621
Καστέλλι (οικ. ν. Χανίων) 3383
Καστέλλια (οικ. ν. Φωκίδας) 2069
Καστελλίου, αεροδρόμιο (ν. Χανίων) 4483
Καστελλόριζο 1504, 1530, 2003 – Απελευθέρωση 1501
Καστοριά 141, 170, 184, 1360, 1510, 1570, 1596, 1602, 1627, 1637, 1712, 1714, 1798, 2080, 2486, 2535, 2738, 2939, 3010, 4068, 4088
Καστοριάς, νομός 2337
Καστράκι (οικ. ν. Τρικάλων) 1568
Καστρίτσα (οικ. ν. Ιωαννίνων) 4613
Καστροσυκιά (οικ. ν. Πρέβεζας) 4016, 4275
Κατάβολος, Δ., Μέλος Κ.Ε. Ε.Κ.Κ.Α. 3755
Κατάκωλο (ακρωτήριο και οικ. ν. Ηλείας) 3954, 3955, 4478, 4708
Κατάρα (Πίνδος) 2104, 4334
Κατάρα Μποξ (Λιβύη) 965-967
Καταρράκτης (οικ. ν. Ιωαννίνων) 2378
Κατασκοπεία βλ. Αρχές Κατοχής – Γερμανοί· Γερμανοί πράκτορες· Ιταλοί πράκτορες· Σ.Σ.Α.
Καταφύγιο (οικ. ν. Καρδίτσας) 1903, 2113, 2189
Κατερίνη 1045, 1578, 1620, 1640, 1957, 1959, 2002, 2006, 2012, 2058, 2104, 2318, 2721, 2919, 3199, 3435, 3476, 3597, 3819, 4239, 4512, 4829
Κατεχάκης, Ζ., Υπολοχαγός 2631
"Κατηγορώ" (μυστικό έντυπο Κ.Κ.Ε.) 4555
Κατοχή – Οικονομία 524, 529, 620, 623, 625, 628, 629, 635, 639, 641, 647, 678, 679, 774, 828, 863, 921, 928, 1001-1004, 1019, 1135, 1199, 1666, 1708, 1738, 2174, 2208, 2276, 2310, 2413, 2414, 2431, 2474, 2541, 2546, 2635, 2680, 2698, 2699, 2747, 3223, 3349, 3619, 3707, 3747, 3777, 3980, 4047, 4113, 4170, 4256, 4544, 4568· βλ. και Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος· Βρετανία – Ένοπλες δυνάμεις - Β.Μ.Α.· Βρετανο-ελληνική Στρατιωτική Συμφωνία· Εθνική Κτηματική Τράπεζα της Ελλάδος· Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος· Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος (στην Αθήνα)· Εμπορική Ναυτιλία· Εταιρεία εισαγωγών Έλλα-Τουρκ· πρβλ. Επισιτισμός
Κατσιμήτρος, Χ., Υποστράτηγος, Υπουργός Εργασίας και προσωρινά Γεωργίας Κυβέρνησης Αθηνών 532
"Κατσώνης" (υποβρύχιο) 604
Κατσώτας, Π., Συνταγματάρχης 815, 834· Διοικητής Ι Ταξιαρχίας 973· πρώην Διοικητής Ι Ταξιαρχίας 4746
Κάτω Γρανίτσα (οικ. ν. Ευρυτανίας) 3375
Κάτω Μηλιά (οικ. ν. Πιερίας) 2354
Κάτω Τιθορέα βλ. Κηφισοχώρι
Καφαντάρης, Γ., Αρχηγός Προοδευτικού Κόμματος 344, 386, 1267, 2412, 2905, 2934, 3300
Καψάλης, Α., Διευθυντής εργοστασίου Παπαστράτου 1856, 4471, 4543, 4604
Καψάλης, Δ., Πρεσβευτής Ελλάδας στο Κάιρο 76, 121, 133, 219, 220, 375, 540, 550, 556· Πρεσβευτής ελληνικής Κυβέρνησης στο Κάιρο 691, 702, 709, 736, 845, 854, 858
Καψαλόπουλος, Α., Μέλος Κ.Ε. Ε.Κ.Κ.Α. 2088, 3755
Kazakoff, Υπουργός Τύπου Βουλγαρίας 4474
Κέα 4149, 4430
Keble, C. M., Ταξίαρχος, Διοικητής S.O.E. Καΐρου 1670-1673

Keitel, W., Γερμανός Αρχιστράτηγος 260, 272, 276
Κελαϊδής, Ε., Σμήναρχος, Αντιπρόσωπος ελληνικής Κυβέρνησης και Γ.Σ.Μ.Α. στην Κρήτη 2736, 2737, 3885, 4397· Επιτελάρχης Στρατιωτικού Διοικητή Κρήτης 4835
Κέλλη (σημ. Κέλλα, οικ. ν. Φλώρινας) 4174
Kelly, D. V., Πρεσβευτής Βρετανίας στη Βέρνη 106
Κεντρική Τράπεζα της Τουρκίας 460
Κένυα 530, 576
Keown-Boyd, Συνταγματάρχης, Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην Ανατολική Μακεδονία 4709, 4731, 4752
Κερασιά (οικ. ν. Καρδίτσας) 3682
Κεράσοβο (οικ. ν. Ιωαννίνων ή ν. Πρέβεζας) 1590, 2256, 3040, 4071, 4096
Κερατσίνι (Πειραιάς) 4396, 4459
Κέρκυρα 1, 6, 22, 37, 50, 57, 139, 141, 142, 144, 227, 327, 347, 353, 365, 420, 1973, 3479, 3573, 4046, 4734, 4748, 4749, 4782, 4786 – Απελευθέρωση 3573, 4734, 4748, 4749, 4786
Κέρκυρας, νομός 2177
Κερπινή (οικ. ν. Αχαΐας) 1936
Κετσέας, Θ., Συνταγματάρχης, Υποδιοικητής Ιερού Λόχου 4646, 4649, 4650
Κεφαλονιά 1565, 2477, 2522, 3202, 3518, 3577, 3656, 4099, 4218, 4226, 4258, 4282, 4283, 4296, 4317, 4363, 4365, 4366, 4398, 4455-4457, 4530, 4626, 4785 – Απελευθέρωση 4182
Κεφαλοχώρι (οικ. ν. Ημαθίας) 4144
Κεχρόκαμπος (οικ. ν. Καβάλας) 3042
"Κήρυξ" (ελληνική εφημ. Καΐρου) 2050
"Κήρυξ" (μυστική εφημ. Ρ.Α.Ν.) 3391
Κηφισιά (Αθήνα) 4720
Κηφισοχώρι (σημ. Κάτω Τιθορέα, οικ. ν. Φθιώτιδας) 4124
Κιάτο (οικ. ν. Κορινθίας) 2212, 2218, 4046
Κιθαιρώνας (όρος Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας) 3229
Κικίτσας βλ. Πρωτόπαπας
Κιλκίς 1850, 2337, 2543, 2820, 4239, 4829
Killearn, Lord βλ. Lampson
Κίνα 768
Κινάτος, Σμήναρχος, Αεροπορικός Ακόλουθος ελληνικής Κυβέρνησης στο Λονδίνο 987
Κινήματα Ενόπλων δυνάμεων στη Μέση Ανατολή βλ. Ένοπλες δυνάμεις – Μέση Ανατολή - Κινήματα
Κιουρτζόγλου, Μ., Λοχαγός (ΤΡΙΑΙΝΑ) 1755
Kirkpartick, I. (B.B.C.) 695, 1478
Κίσσαβος (όρος Βορειοανατολικής Θεσσαλίας) 1634, 2764
Κισσάμου, επαρχία (ν. Χανίων) 3936
Kitcat, Ταγματάρχης, Επικεφαλής Αμερικανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη 4367, 4393, 4417, 4449, 4450, 4493, 4500, 4579, 4620-4622, 4642, 4643, 4670, 4682, 4683, 4684, 4695, 4731, 4783, 4784, 4818, 4819, 4836
Κλειδί (οικ. ν. Άρτας) 2147, 2148, 2328, 3054
Κλειδί (οικ. ν. Φλώρινας) 4232
Κλεισούρα (Δυτική Μακεδονία) 1885, 2055, 3043, 4088, 4140
Κλεισούρα (οικ. ν. Καστοριάς) 3008, 3168
Κλειτορία βλ. Μαξέικα
Κλήμα (οικ. ν. Φωκίδας) 2784, 2885, 2923, 3092
Κλήρος 2208, 2656· βλ. και Αντώνιος· Δαμασκηνός· Ειρηναίος· Ιωακείμ· Μη-

τροπολίτης Λέσβου· Παντελεήμων· Σπυρίδων· Χρύσανθος
Knatchbull-Hugessen, Sir H., Πρεσβευτής Βρετανίας στην Άγκυρα 16, 18, 41-46, 72-75, 92, 103-105, 123, 124, 136, 160, 230, 269, 270, 318, 328, 368, 369, 390, 444, 535, 679, 684, 808, 1386, 1531, 3963, 4025, 4042
Knighthall, Υπολοχαγός Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην Πρέβεζα 4577
"Knudsen" (γερμανικό σκάφος) 4756
Κνωσσός 547, 585
Κοζάνη 1293, 1958, 1981, 2403, 2939, 3952, 4155, 4199, 4212, 4234, 4239, 4255, 4274, 4710, 4824, 4829, 4846
Κοζάνης, νομός 1198, 1442, 1469, 2177, 2213, 2722, 4063
Κοινή Διοικητική Επιτροπή Ε.Α.Μ.-Ε.Ο.Κ. Νομού Χανίων 4725
Κοινό Γενικό Στρατηγείο Ανταρτών 1240, 1252, 1261, 1270, 1413, 1499, 1507, 1516, 1538, 1548, 1576, 1586, 1595, 1599, 1606, 1616, 1625, 1630· βλ. και Γκικόπουλος· Εθνικές Ομάδες Ανταρτών· Ε.Α.Μ.· Ε.Δ.Ε.Σ.· Ε.Λ.Α.Σ.· Ραυτόπουλος· Συμφωνία Εθνικών Ομάδων
Κόκκαλης, Π., Γραμματέας Κοινωνικής πρόνοιας Π.Ε.Ε.Α. 2949, 3345
Κοκκινιά (Πειραιάς) 2556, 2560, 2654, 4813
Κόκκινος Στρατός βλ. Ε.Σ.Σ.Δ. – Ένοπλες δυνάμεις
Κοκονέτσης, απόστρατος Στρατηγός, Μέλος Ε.Σ.Α. 2666
Κολάρας, Φ. (Καπετάν Κολάρας), Οπλαρχηγός Ε.Ε.Σ. 4829
Κολωνάκι (Αθήνα) 4523
Κολωνός (Αθήνα) 4776
Κομιτατζήδες 2996, 3008, 3014, 3023, 4576, 4608· βλ. και Σλαβομακεδόνες
Κόμμα Φιλελευθέρων 355, 1263, 2547, 2627, 3246, 3415, 3630, 3733, 3872, 4299, 4349· βλ. και Γονατάς· Δεληγιάννης· Καραμαούνας· Λαμπράκης· Λούλης· Σαρηγιάννης· Σγουρίτσας· Σοφούλης, Θ.· Τσάτος, Θ.· Χατζήμπεης· Ψιάρρης – Αντιπρόσωποι στη Μέση Ανατολή 2750, 3218, 3222· βλ. και Βασιλειάδης· Βενιζέλος· Εξηντάρης· Ρέντης· πρβλ. Γονατάς
Κόμματα 781, 783, 794, 812, 817, 820, 963, 1013, 1015, 1019, 1051, 1166, 1167, 1169, 1190, 1194, 1197, 1200, 1204, 1206, 1267, 1294, 1298, 1304, 1416, 2124, 2296, 2421, 2443, 2563, 2590, 2615, 2640, 2653, 2665, 2697, 2708, 2727, 2776, 2836, 2863, 2875, 2892, 2916, 3033, 3129, 3160, 3194, 3278, 3414, 4131· βλ. και Αγροτικό Δημοκρατικό Κόμμα· Α.Κ.Ε.· Αγροτικό Σοσιαλιστικό Κόμμα· Δημοκρατικό Κόμμα· Δημοκρατικός Συνασπισμός· Ε.Λ.Δ.· Εθνικό Ενωτικό Κόμμα· Εθνικό Λαϊκό Κόμμα· Εθνικό Μεταρρυθμιστικό Κόμμα· Εθνικοσοσιαλιστικό Κόμμα της Ελλάδος· Ένωση Αριστερών Αγροτών Σοσιαλιστών· Κόμμα Φιλελευθέρων· Κ.Κ.Ε.· Λαϊκό Κόμμα· Παλλαϊκό Μέτωπο· Προοδευτικό Κόμμα· Σοσιαλιστική Ένωση· Σοσιαλιστικό Κόμμα Ελλάδος· πρβλ. Δημοκρατικός Συνασπισμός – Αντιπρόσωποι στη Μέση Ανατολή 2836, 2870, 2917, 2974, 3021, 3079, 3177, 3198, 3244, 3262, 3351, 3389, 3417, 3751· βλ. και Αγροτικό Δημοκρατικό Κόμμα· Εθνικό Ενωτικό Κόμμα· Εθνικό Λαϊκό Κόμμα· Ένωση Αριστερών Αγροτών Σοσιαλιστών· Κόμμα Φιλελευθέρων· Κ.Κ.Ε.· Λαϊκό Κόμμα· Προοδευτικό Κόμμα· Σοσιαλιστική Ένωση

Κομμουνιστές 474, 1436, 1740, 1743, 1820, 1856, 2227· βλ. και Α.Κ.Ε.Λ.· Ε.Σ.Σ.Δ.· Κ.Κ.Α.· Κ.Κ.Β.· Κ.Κ.Γ.· Κ.Κ.Ε.
Κομμουνιστικό Κόμμα Αλβανίας (Κ.Κ.Α.) 1226, 2047
Κομμουνιστικό Κόμμα Βουλγαρίας (Κ.Κ.Β.) 1895, 2486, 3083, 3106, 3622, 4579· βλ. και Kaltsef· Vasilef
Κομμουνιστικό Κόμμα Γιουγκοσλαβίας (Κ.Κ.Γ.) 1296, 1358, 3083, 3106· βλ. και Γιουγκοσλαβίας, Λαϊκός Απελευθερωτικός Στρατός· Tito
Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας (Κ.Κ.Ε.) 1195, 1204, 1205, 1294, 1298, 1346, 1348, 1358, 1364, 1385, 1612, 1671, 1856, 1858, 1862, 1878, 1895, 1921, 2029, 2249, 2260, 2430, 2456, 2486, 2553, 2554, 2562, 2587, 2594, 2607, 2614, 2629, 2690, 2752, 2825, 2863, 2870, 2901, 3040, 3083, 3089, 3102, 3106, 3269, 3306-3308, 3313, 3324, 3330, 3332, 3339, 3364, 3387, 3396, 3417, 3442, 3448, 3517, 3543, 3568, 3570, 3660, 3673, 3752, 3826, 3858, 3922, 4043, 4250, 4386, 4387, 4414, 4415, 4425, 4555, 4579, 4621· βλ. και Γληνός· Ζαχαριάδης· Κτιστάκης· Παλλαϊκό Μέτωπο
– Αντιπρόσωποι στη Μέση Ανατολή 2775, 2825, 2830, 2836, 2844, 2870, 2901, 2966, 3079, 3089, 3196, 3218, 3222, 3224, 3262, 3279, 3312, 3396, 3416, 3604, 3606, 3623, 3674· βλ. και Πορφυρογένης· Ρούσσος, Π.
– Γραφείο Περιοχής Ηπείρου βλ. Καραγκίτσης
– Γραφείο Περιοχής Μακεδονίας βλ. Terpofski· Τσάνης
– Μυστικός Τύπος 2390, 2501, 2673· βλ. και "Κατηγορώ"· "Ριζοσπάστης"
– Ωμότητες 3303
Κ.Κ.Ε., Κ.Ε. 1420· βλ. και Πορφυρογένης· Σιάντος
Κ.Κ.Ε., Κ.Ε., Πολιτικό Γραφείο 2775· βλ. και Ρούσσος, Π.
Κομοτηνή 4753
Κομπότι (οικ. ν. Άρτας) 3998
Κόνιτσα (οικ. ν. Ιωαννίνων) 69, 238, 1359, 1366, 1661-1663, 3672, 3810, 4519
Κοντεκάκης, Γ., Συνταγματάρχης 2736· Διοικητής V Μεραρχίας Ε.Λ.Α.Σ. 4703
Κοντοβράκι (σημ. Δαφνούλα, οικ. ν. Ιωάννινων) 4516
Κοντολέων, Γ. Συνταγματάρχης, Στρατιωτικός Ακόλουθος ελληνικής Κυβέρνησης στο Λονδίνο 1920
Κοντόπουλος, Υπολοχαγός, Αξιωματικός - σύνδεσμος Σ.Σ.Α. στη Ζάκυνθο 4330
Κοπανάκι (οικ. ν. Μεσσηνίας) 4186
Κορινθιακός Κόλπος 207, 2185, 2269, 3434
Κορινθίας, νομός 2051, 2103, 2173, 2177, 2202, 2213, 2218, 2232, 2362, 2377
Κόρινθος 141, 1621, 1870, 1945, 2211, 2218, 2447, 2449, 2573, 2674, 2763, 2819, 2985, 3684, 3831, 4114, 4489, 4708, 4793 – Απελευθέρωση 4796
Κορίνθου, Διώρυγα 2211, 4653, 4705, 4716
Κορσική 242
Κορυζής, Α., Πρωθυπουργός Ελλάδας 486, 502, 505, 770
Κορυτσά (Αλβανία) 28, 246, 260, 279, 313, 319, 329, 336, 341, 459, 471
Κορφοβούνι (οικ. ν. Άρτας) 2198
Κορωπί (οικ. ν. Αττικής) 4692
Κοτζιάς, Κ., Υπουργός Ελλάδας Γενικός Διοικητής Πρωτευούσης 292
Κουκούλι (σημ. Κουκκούλια, οικ. ν.

Άρτας) 3003, 3445, 3507
Κούκουρας, Δ., Αντισυνταγματάρχης, Επιτελάρχης VIII Μεραρχίας Ε.Λ.Α.Σ. 2824
Κουμαριά βλ. Δόλιανη
"Κουντουριώτης" (αντιτορπιλικό) 604
Κουρκουλάκος, Ν., Συνταγματάρχης 1990· Στρατιωτικός Διοικητής 1ου Τάγματος Ασφαλείας Πάτρας 3110
Κούρνοβο (σημ. Τρίλοφο, οικ. ν. Φθιώτιδας) 1250, 4002, 4612
Κουρούκλης, Γ., Ταγματάρχης 1755
Κουσίντας, Ν., Συνταγματάρχης, Μέλος Κεντρικής Διοικούσας Επιτροπής Αθηνών Ε.Δ.Ε.Σ. 2167· Διοικητής IX Μεραρχίας Ε.Ο.Ε.Α. 3763
Κούτσαινα (σημ. Στουρναρέικα, οικ. ν. Τρικάλων) 1875· βλ. και Σύσκεψη Κούτσαινας
Κουτσόβλαχοι 23· βλ. και Βλάχοι
Κουτσογιαννόπουλος, Χ., Αρχηγός Οργάνωσης ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ ΙΙ 1247
Κουφάλια (οικ. ν. Θεσσαλονίκης) 2015
Κούφη (οικ. ν. Ρεθύμνου) 4632, 4661
Κρανέα (οικ. ν. Πρέβεζας) 2027, 2693, 3275, 3288
Κράψη (οικ. ν. Ιωαννίνων) 1603, 1614, 1676, 1684, 2378
Kreipe, Η., Γερμανός Υποστράτηγος, Διοικητής Χερσαίων Δυνάμεων Κρήτης 2955, 3107, 3153, 3193, 3304, 3987
"Κρήτη" (αντιτορπιλικό) 3594, 3624,
Κρήτη 55, 56, 62, 84, 101, 152, 171, 189, 190, 194, 196, 197, 214, 233, 255, 257, 258, 294, 334, 490, 510, 512, 513, 517, 519, 521, 524-526, 531-534, 537, 542, 544, 548, 553, 554, 556, 558-560, 562, 566, 569, 571, 574, 575, 581, 583, 591, 592, 602, 605, 616, 630, 632, 671, 684, 793, 1033, 1308, 1311, 1361, 1371, 1741, 2171, 2177, 2195, 2213, 2224, 2226, 2307, 2308, 2338, 2340, 2373, 2384, 2424, 2514, 2632, 2718, 2736, 2737, 2855, 2888, 2943, 2944, 2955, 2992, 3076, 3107, 3113, 3153, 3154, 3200, 3318, 3336, 3358, 3359, 3362, 3383, 3480, 3534, 3538, 3550, 3673, 3727, 3785, 3787, 3789, 3790, 3885, 4050, 4053, 4059, 4060, 4111, 4235, 4238, 4270, 4272, 4344, 4377, 4430, 4483, 4484, 4509, 4556, 4563, 4565, 4566, 4583, 4596, 4632, 4656, 4661, 4679, 4687, 4703, 4764, 4794, 4863, 4864, 4866 – Απελευθέρωση 3550, 4034, 4243, 4725, 4726· βλ. και Ασκούτσης· Ηράκλειο· Ιεράπετρα· Ρέθυμνο· Σφακιωτάκης
"Κρητικός Κήρυξ" (εφημ. Ηρακλείου) 2538
Κρίκελλο (οικ. ν. Ευρυτανίας) 3643
Κρύα Βρύση βλ. Βανακούλια
Κρύα Βρύση (οικ. ν. Καρδίτσας ή ν. Τρικάλων) 4739
Κτιστάκης, Ε., Πρόεδρος Διοικητικής Επιτροπής Κρήτης Π.Ε.Ε.Α. 3503
Κυβέρνηση Αθηνών (δοσιλογική) 518, 550, 553, 557, 563, 565, 628, 654, 777, 781, 883, 928, 980, 982, 1645, 1681, 1727, 1829, 1881, 2061, 2087, 2124, 2155, 2174, 2222, 2229, 2263, 2276, 2350, 2368, 2419, 2473, 2476, 2497, 2541, 2635, 2651, 2663, 2892, 2940, 3085, 3522, 3895, 4090, 4106, 4545, 4852· βλ. και Δερτιλής· Διάμεσης· Εφημερίς της Κυβερνήσεως· Καλύβας· Κατσημήτρος· Λογοθετόπουλος· Μάρκου· Μπακογιάννης· Πασσαδάκης· Ράλλης, Ι.· Ρουσσόπουλος, Α., Υποστράτηγος· Σειραδάκης, Δ.· Σιμωνίδης· Ταβουλάρης· Τσιρονίκος· Τσολάκογλου· Υπουργεία / Υπουργοί Κυβέρνησης Αθηνών· Χρυσοχό-

ου· πρβλ. Αναγνωστόπουλος
Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας 1304, 1407, 1412, 1472, 1982, 2137, 2203, 2221, 2249, 2280, 2295, 2296, 2320, 2322, 2344, 2357, 2420, 2430, 2432, 2443, 2456, 2459, 2460, 2464, 2469, 2478, 2511, 2513, 2531, 2548, 2553, 2554, 2562, 2567, 2576, 2577, 2611, 2615, 2619, 2628, 2629, 2640, 2642, 2650, 2653, 2700, 2725, 2726, 2758, 2775-2777, 2817, 2825, 2830, 2833, 2836, 2844, 2867, 2870, 2871, 2874, 2901, 2908, 2916, 2917, 2930, 2931, 2951, 2968, 2974, 3019, 3032, 3033, 3046, 3089, 3170, 3185, 3198, 3227, 3238, 3256, 3262, 3263, 3280, 3282, 3306, 3312, 3324, 3339, 3343, 3348, 3363, 3382, 3386, 3387, 3389, 3391, 3394, 3405, 3414, 3417, 3425, 3429, 3467, 3484, 3496-3498, 3500, 3512, 3516, 3543, 3546, 3553, 3558, 3562, 3568, 3570-3572, 3595, 3598, 3618, 3652, 3731, 3742, 3751, 3752, 3754, 3825, 3834, 3922, 3969, 4029, 4043, 4079, 4130-4132, 4229, 4347, 4387, 4463, 4588, 4639, 4733· βλ. και Αγγελόπουλος· Αγροτικό Δημοκρατικό Κόμμα· Αντιστασιακές οργανώσεις – Αντιπρόσωποι στη Μέση Ανατολή· Ασκούτσης· Βασιλειάδης· Βενιζέλος· Δημοκρατικό Κόμμα· Δραγούμης· Ε.Κ.Κ.Α.· Ε.Α.Μ.· Εθνικό Ενωτικό Κόμμα· Εθνικό Λαϊκό Κόμμα· Ε.Δ.Ε.Σ.· Εθνικός Στρατός· Ζέβγος· Θεοτόκης· Κανελλόπουλος, Π.· Καρτάλης· Κόμμα Φιλελευθέρων· Κόμματα· Κόμματα – Αντιπρόσωποι στη Μέση Ανατολή· Κ.Κ.Ε.· Κυβέρνηση, ελληνική· Λαϊκό Κόμμα· Λαμπριανίδης· Λόντος· Μυλωνάς· Παπανδρέου· Πολιτικές δυνάμεις· Πολιτικές δυνάμεις – Αντιπρόσωποι στη Μέση Ανατολή· Π.Ε.Ε.Α.· Πορφυρογένης· Προοδευτικό Κόμμα· Ράλλης, Π.· Ρέντης· Σακαλής· Σβώλος· Σγουρίτσας· Σοφούλης, Ε.· Συμβόλαιο Λιβάνου· Συνέδριο Λιβάνου· Τσακόπουλος, Σ.· Τσάτσος, Θ.· Τσιριμώκος· Χέλμης· πρβλ. Τσαλδάρης
Κυβέρνηση Ελλάδας (μετακατοχική) βλ. Παπανδρέου
Κυβέρνηση Ελλάδας (προκατοχική) 14, 15, 23, 24, 29, 34, 35, 38, 40, 54, 55, 60, 68, 71, 82, 90, 94, 96, 98, 100, 101, 108, 112, 114, 118, 125, 131-134, 137, 158, 162, 163, 166, 167, 176, 180, 185, 191, 199, 200, 202, 215, 219, 220, 229, 230, 233, 241, 244, 245, 274, 275, 277, 289, 290, 295, 304, 306, 307, 318, 325, 332, 334, 335, 338, 343-345, 349-352, 354-356, 358, 361, 362, 364, 371, 374, 375, 378, 381, 382, 386, 396, 406, 409, 410, 413, 415, 417, 421, 426, 428, 431, 433, 437-439, 442, 443, 445, 462, 465, 467, 479, 487, 499, 507, 512, 513, 517, 523, 528, 532, 537, 542, 543, 548, 549, 552-554, 562, 563, 567, 569, 570, 572, 574, 575, 585, 590, 600· βλ. και Αποστολίδης· Επιτροπή Προμηθειών· Κορυζής· Κοτζιάς· Λογοθέτης· Μανιαδάκης· Μαυρουδής· Μεταξάς, Ι.· Σακελλαρίου· Τζανακάκης· Τζίφος· Τσουδερός· Υπουργεία / Υπουργοί Κυβέρνησης Ελλάδας – Λογοκρισία 29, 385
Κυβέρνηση, ελληνική (εξόριστη) 608, 610, 614, 620, 623, 625, 641, 650, 652, 654, 656, 658, 664, 666, 739, 741, 743, 749, 793, 818, 827, 830, 840, 855, 875, 877, 879, 889, 896, 914, 916, 938, 964, 1000, 1014, 1021, 1060, 1093, 1101, 1102, 1107, 1110,

1116, 1132, 1133, 1135, 1152, 1169-1171, 1180, 1183, 1188, 1190, 1203, 1234, 1251, 1255, 1277, 1380, 1388, 1405, 1476, 1520, 1550, 1560, 1645, 1808, 1827, 1942, 2014, 2090, 2097, 2154, 2180, 2223, 2229, 2278, 2412, 2414, 2417, 2502, 2505, 2509, 2519, 2631, 2680, 2699, 2702, 2724, 2759, 2767, 2772, 2792, 2811, 2814, 2836, 2838, 2844, 2870, 2887, 2895, 2897, 2898, 2937, 2946, 2968, 2975, 3059, 3063, 3067, 3220, 3229, 3231, 3278, 3291, 3306, 3316, 3333, 3416, 3432, 3497, 3516, 3562, 3570, 3571, 3585, 3586, 3596, 3623, 3654, 3656, 3688, 3713, 3732, 3744, 3750, 3753, 3798, 3808, 3818, 3825, 3859, 3870, 3943, 3980, 3995, 4013, 4014, 4027, 4089, 4143, 4170, 4188, 4251, 4265, 4321, 4323, 4360, 4475, 4509, 4528, 4537, 4589, 4650, 4755, 4844, 4850, 4853· βλ. και Αγγελόπουλος· Αγνίδης· Ασκούτσης· Βασιλειάδης· Βενιζέλος· Βούλγαρης· Δεμέστιχας· Δραγούμης· Εξηντάρης· Ζέβγος· Θεοτόκης· Κακλαμάνος· Κανελλόπουλος, Π.· Καρτάλης· Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας· Λαμπριανίδης· Λόντος· Μανιαδάκης· Μανουηλίδης· Μαντζαβίνος· Μιχαλόπουλος· Μυλωνάς· Νικολαΐδης, Γ.· Νικολαρεΐζης· Παπανδρέου· Πολίτης, Ι.· Πορφυρογένης· Ράλλης, Π.· Ρέντης· Ρούσσος, Γ.· Σακαλής· Σακελαρίου· Σάμος – Προσωρινή Κυβερνητική Επιτροπή· Σβώλος· Σγουρίτσας· Σιμόπουλος· Σοφούλης, Ε.· Σταθόπουλος· Συμφωνία Καζέρτας· Τζανακάκης· Τσακόπουλος, Σ.· Τσάτσος, Θ.· Τσέλλος· Τσιριμώκος· Τσουδερός· Υπουργεία / Υπουργοί ελληνικής Κυβέρνησης· Υπουργικό Συμβούλιο· Χέλμης

– Αντιπρόσωποι στην Ελλάδα 4249, 4337, 4371, 4385, 4464, 4495, 4634, 4635, 4703, 4709, 4731, 4752· βλ. Ακρίτας· Ασκούτσης· Γιαννουλάτος· Ζέβγος· Κανελλόπουλος, Π.· Κελαϊδής· Λαμπριανίδης· Μακκάς· Μαμόπουλος· Μανουλίδης· Μηλιαράς· Μπουρδάρας, Γ.· Νάθαινας· Νικολάου· Παπαδάκης, Ν.· Παπασταματιάδης· Πρόκος· Σοφούλης, Ε.· Σπηλιωτόπουλος· Στρατιωτικός Διοικητής Πελοποννήσου· Σφακιωτάκης· Τσαγκαράκης· Τσάτσος, Θ.· Φραδέλλος

– Διεύθυνση Ελληνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών 2472

– Λογοκρισία 822, 832, 4669

– Προπαγάνδα 656, 659, 663, 743, 757, 805, 822, 832, 1220, 2205, 2778, 3354, 3438, 3628, 3979, 3999, 4250· βλ. και Υπουργός Πληροφοριών ελληνικής Κυβέρνησης

Κύθηρα 4430, 4591, 4597, 4606, 4646, 4649, 4655 – Απελευθέρωση 4404

Κυκλάδες 2338, 2429, 4050, 4569, 4837 – Απελευθέρωση 4443· βλ. και Άνδρος· Νάξος·

Κυπαρισσία (οικ. ν. Μεσσηνίας) 1619, 1938, 1992, 2133, 2449, 4531

Κυπραίος, Δ., Γενικός Πρόξενος Ελλάδας στη Βηρυτό 289

"Κυπριακά Νέα" (περιοδικό έντυπο Κυπρίων στη Βρετανία) 474

Κυπριακός Τύπος 752· βλ. και "Κυπριακά Νέα"

Κύπριοι 428, 435-437, 824, 857, 865 – Παροικία Λονδίνου 752

Κύπρος 448, 533, 546, 670, 752, 759, 770, 778, 788, 797, 799, 835, 1006, 1054, 1062, 2527, 2742, 3204· βλ. και Α.Κ.Ε.Λ.· Βρετανία – Αρχές Κύπρου· Βρετανία – Ένοπλες δυνάμεις - Σύνταγμα Κύπρου· Λευκωσίας, Δήμαρχος

Κύπρου, Αρχιεπίσκοπος 467
Κύπρου, Κυβερνήτης 427, 428, 436, 437, 752, 770, 824, 835, 837, 865
Κυρηναϊκή (Λιβύη) 4857· βλ. και Bardia· Gianzur· Tmimi
Κυριάκι (οικ. ν. Βοιωτίας) 2998, 3090
Κυριακόπουλος, Π., (Καπετάν Παντελής), Οπλαρχηγός Ε.Ε.Σ. 4829
Κύρου, Α. 1259, 2266, 2553, 3012, 3651, 4104· βλ. και "Εστία"
Κυψέλη βλ. Χώσεψη
Kyrof, Πρεσβευτής Βουλγαρίας στην Άγκυρα 46
Κωνσταντάρας, Κ., Ταγματάρχης, Διοικητής VI Μεραρχίας Ε.Λ.Α.Σ. 4416, 4417, 4500, 4784, 4836
Κωνσταντινίδης, Α., Αντισυνταγματάρχης, Διοικητής VIII Μεραρχίας Ε.Ο.Ε.Α. 3763
Κωνσταντινίδης, Μ., πράκτορας Γερμανών 2995
Κωνσταντινίδης, Τ., Ναυτικός Ακόλουθος Ελλάδας στο Βερολίνο 227
Κωνσταντινούπολη 119, 553
Κώνστας, Ι., Ταγματάρχης, Διοικητής 7ου Τάγματος Πεζικού ΙΙ Ταξιαρχίας 1061, 1080, 2666· Αντισυνταγματάρχης, Μέλος Ε.Σ.Α. 2756
Κως 1581, 1587, 2426, 4203, 4687 – Απελευθέρωση 1504, 1524
Κωστόπουλος, Α., Μέλος Κ.Ε. Ε.Κ.Κ.Α. 3662, 3755, 3756

Λαγγουράνης, Κ., Αντισυνταγματάρχης, Υποδιοικητής 5/42 Συντάγματος Ευζώνων Ε.Κ.Κ.Α. 2786· (Ε.Λ.Α.Σ.) 2848, 3449
Λαγκάδια (οικ. ν. Αρκαδίας) 2448
Λαϊκή Απελευθερωτική Ένωσις (Λ.Α.Ε.) 2547, 2956· βλ. και Αγροτικό Σοσιαλιστικό Κόμμα· Ε.Δ.Ε.Σ.· Σοσιαλιστικό Κόμμα Ελλάδος
Λαϊκό Κόμμα 2547, 2627, 3246, 3415, 3453, 4299· βλ. και Λόντος· Σγουρίτσας· Στράτος· Τσακόπουλος, Σ.· Τσαλδάρης· Χέλμης – Αντιπρόσωπος στη Μέση Ανατολή 2750, 3218, 3222· βλ. και Λόντος
Λάκκα Σούλι (ν. Ιωαννίνων) 1835, 2705
Λακωνίας, νομός 1928, 1998, 2053, 2160, 2177, 2213, 2235, 2823, 3303
Λαμία 1258, 2070, 2217, 2508, 2677, 2866, 2954, 2989, 3026, 3058, 3242, 3285, 3400, 3845, 3866, 3903, 3916, 3917, 3983, 4078, 4080, 4277
Lampert, Ελβετός αντιπρόσωπος Ερυθρού Σταυρού στα Ιωάννινα 4313
Λαμπίρι (οικ. ν. Αχαΐας) 1779
Λάμπου, Συνταγματάρχης, Αρχηγός Ειδικής Ασφαλείας 2689
Λαμπράκης, Δ. (Κόμμα Φιλελευθέρων) 1206, 1415, 2288, 2421, 2588, 3300, 3342, 3347, 3514, 3515, 3552, 4189
Λαμπριανίδης, Λ., Υφυπουργός Πολιτικού Γραφείου Πρωθυπουργού ελληνικής Κυβέρνησης 3280, 3415, 3606, 3953, 4143· Περιφερειακός Διοικητής Μακεδονίας και Θράκης 4373, 4416, 4495, 4638, 4709, 4732, 4818
Lampson, Sir M., Πρεσβευτής Βρετανίας στο Κάιρο 21, 76, 121, 122, 133, 157, 219, 220, 284, 395, 516, 540, 541, 544, 550, 552, 553, 556, 562, 569, 570, 577, 579, 584, 586, 595, 600, 602, 603, 605, 611, 613, 617-620, 630, 641, 643, 645-650, 652, 659-661, 667, 689, 691, 705, 708-710, 713, 716, 718, 721, 724, 730, 738, 851, 858, 1006, 1012, 1050, 2875, 2876

Lanz, H., Στρατηγός, Διοικητής 22 Γερμανικού Ορεινού Σώματος Στρατού 1644, 3853, 3898, 3932, 4039, 4040, 4070, 4107, 4139, 4183, 4201, 4312
Λάρισα 272, 486, 1499, 1584, 1874, 1951, 2036, 2703, 3038, 3806, 3866, 3887, 3916, 3938, 3983, 4038, 4080, 4152, 4156, 4164, 4212, 4291, 4304, 4325, 4355, 4408-4410, 4445, 4629, 4657, 4827, 4851
Λάρισας, αεροδρόμιο 1636
Λάρισας, νομός 2177, 2213
Λάρυμνα (οικ. ν. Φθιώτιδας) 3144
Λασιθίου, νομός 4250, 4483
Laskey, D. S. (F.O.) 1856, 2182, 2259-2261, 2288, 2324, 2392-2394, 3011, 3096, 3101, 3298, 3368, 3391, 3392, 3466, 3517, 3621, 3622, 3713, 3878, 4012, 4062, 4125, 4328, 4329, 4378, 4379, 4395, 4740, 4804
Law, R., Υφυπουργός Εξωτερικών Βρετανίας 1024, 1039, 2919
Λεβίδης, Συνταγματάρχης 1095
Lebrocq, Ταγματάρχης, Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος 1878
Λέγγερης, Α., Στρατιωτικός Ακόλουθος Ελλάδας στο Βερολίνο 235, 274
Leeper, Sir R. W., Πρεσβευτής Βρετανίας στην ελληνική Κυβέρνηση 1054, 1062, 1095, 1098, 1148-1150, 1153-1155, 1157-1161, 1164-1167, 1170, 1174, 1176, 1177, 1179, 1182, 1185, 1190, 1197, 1200, 1205, 1210, 1214-1217, 1219, 1220, 1225, 1226, 1228, 1229, 1231-1234, 1237, 1238, 1241, 1245, 1252, 1255, 1262, 1264, 1268, 1274-1277, 1281, 1283, 1286, 1291, 1295, 1299, 1300, 1335, 1341, 1343, 1344, 1346, 1349, 1350, 1354, 1368-1370, 1375, 1379-1381, 1387, 1389, 1393, 1394, 1396, 1399, 1400, 1403, 1407, 1408, 1411-1419, 1422-1424, 1426, 1430, 1432-1435, 1437, 1438, 1440, 1444-1446, 1448-1450, 1453-1455, 1457, 1460-1462, 1471, 1472, 1474, 1476-1479, 1487, 1495-1497, 1502, 1503, 1508, 1514, 1520, 1525, 1532, 1533, 1537, 1543, 1550, 1555, 1556, 1560, 1574, 1582, 1586, 1592, 1597, 1607, 1610-1612, 1645, 1660, 1681, 1682, 1686, 1691, 1698, 1703, 1711, 1716, 1717, 1721, 1722, 1724, 1726, 1730, 1731, 1735, 1736, 1739, 1744, 1745, 1749, 1750, 1754, 1759, 1763, 1781, 1789, 1790, 1794, 1799, 1808, 1815, 1823, 1830, 1839, 1840, 1841, 1862, 1863, 1865, 1882, 1883, 1909, 1910, 1915, 1918, 1923, 1924, 1932, 1933, 1942-1944, 1960, 1961, 1966, 1983, 1985, 1995, 2014, 2020, 2025, 2032, 2039, 2050, 2076, 2077, 2091-2093, 2116, 2134, 2145, 2146, 2152-2154, 2180, 2207, 2221, 2222, 2228, 2257, 2258, 2278, 2286, 2295-2298, 2306, 2321, 2325, 2352, 2404, 2412, 2417, 2426, 2432, 2439, 2456, 2458, 2480-2484, 2490, 2491, 2507, 2513, 2517, 2519, 2528, 2541, 2548, 2549, 2553, 2562, 2567, 2568, 2576, 2584, 2606-2608, 2619, 2620, 2624, 2625, 2629, 2636, 2637, 2642, 2650, 2653, 2658, 2678-2680, 2684, 2694, 2700, 2705, 2706, 2716, 2724-2728, 2731, 2732, 2742, 2750-2753, 2758, 2766, 2773, 2774, 2791-2793, 2798, 2799, 2805-2809, 2811, 2813, 2814, 2828, 2829, 2840, 2849, 2872, 2875, 2876, 2895, 2896, 2906, 2909, 2916, 2928-2932, 2934, 2936, 2945, 2946, 2964, 2965, 2966, 2971, 2982, 3006, 3015, 3031, 3046, 3048, 3078, 3079, 3129, 3141, 3148, 3174, 3177, 3178, 3180, 3185, 3186, 3278, 3279, 3300, 3301, 3312, 3321-3323, 3341, 3342,

3351, 3354, 3369, 3377-3379, 3382, 3395, 3405, 3421, 3426, 3432, 3442, 3458, 3462, 3463, 3468, 3471, 3484, 3485, 3496, 3497, 3499, 3500, 3508, 3514, 3515, 3516, 3530, 3531, 3547, 3550, 3552, 3557-3560, 3562, 3570, 3571, 3595, 3598, 3605, 3616, 3617, 3621, 3623, 3632, 3638, 3639, 3650, 3652, 3678, 3687, 3688, 3695, 3696, 3708-3710, 3712, 3726, 3733, 3734, 3742, 3744, 3753, 3754, 3904, 3910, 3931, 3972, 3995, 4028, 4030, 4043, 4090-4092, 4103-4106, 4119, 4188, 4189, 4206, 4207, 4221, 4228, 4249, 4251, 4264, 4268, 4321, 4337, 4344, 4346, 4347, 4348, 4349, 4371, 4373, 4387, 4388, 4402-4404, 4425-4428, 4434, 4440-4443, 4460, 4466, 4508, 4509, 4585-4590, 4598, 4599, 4624, 4625, 4627, 4653-4655, 4671, 4709, 4728, 4731, 4753, 4754, 4766-4768, 4789, 4790· πρβλ. Πρεσβευτής Βρετανίας στην Αθήνα 4854-4856· Wallace

Leigh Fermor, P., Ταξίαρχος, Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην Κρήτη 2955

Λεκάνη (οικ. ν. Καβάλας) 2973

Λέλης, Ν., Γενικός Πρόξενος Ελλάδας στη Νέα Υόρκη 202, 345, 356

Λελούδης, Συνταγματάρχης (Ε.Λ.Α.Σ.) 4616, 4617

Λεοντάρι (οικ. ν. Καρδίτσας) 2136

Λεπτοκαριά (οικ. ν. Θεσπρωτίας) 3460, 3703

Λεπτοκαριά (οικ. ν. Πιερίας) 4023

Λέρος 151, 1504, 1552, 1764, 1805, 1806, 2217, 2426, 4203, 4687, 4726 – Απελευθέρωση 1534

Λέσβος βλ. Μυτιλήνη

Λέσβου, νομός 2177

Λέσβου Νομαρχία 2350

Λεσκοβίκι (ν. Ιωαννίνων) 238

Λευκάδα 2382, 3460, 4316, 4362, 4366, 4584, 4645, 4651, 4741-4743, 4762, 4785, 4786, 4830 – Απελευθέρωση 4289· βλ. και Γιαννουλάτος· Μακκάς

Λευκίας, Θ., Μέλος Ε.Σ.Α. 2666

Λευκός Οίκος βλ. Η.Π.Α., Κυβέρνηση

Λευκωσίας, Δήμαρχος 837, 865

Λεχώνια (οικ. ν. Μαγνησίας) 3698

Λεωνίδιο (οικ. ν. Αρκαδίας) 1340

"Λήμνος" (ναρκαλιευτικό) 3170

Λήμνος 418, 454, 515, 4203, 4659, 4687 – Απελευθέρωση 4487

Λιά (οικ. ν. Θεσπρωτίας) 2049

Λιανοκλάδι (οικ. ν. Φθιώτιδας) 1997, 3758, 3829, 3989, 4035, 4100

Λιάσκοβο (σημ. Πετρωτό, οικ. ν. Καρδίτσας) 1261, 2314, 2321, 2343, 2357, 2395

Λιβαδειά 882, 3050, 3098, 3830, 4241

Λιβαδερό (οικ. ν. Κοζάνης) 1442

Λίβανος 767, 1104, 1480, 1502, 3316, 3515, 3981, 4189, 4857

Λιδορίκι (οικ. ν. Φωκίδας) 1518, 2609, 4031

Λίμνη (οικ. ν. Εύβοιας) 3849

Λιόπεσι (σημ. Γονούσσα, οικ. ν. Κορινθίας) 1398, 1451

Λισσαβώνα 628, 675, 735

Λιτόχωρο (οικ. ν. Πιερίας) 1956, 1994, 2190, 2354, 4180, 4222, 4842

Λιχάδων, στενό (θαλάσσιο στενό βόρειου Ευβοϊκού Κόλπου) 4633

Λιώσης, Ε., Συνταγματάρχης, Υπαρχηγός Γ.Ε.Σ. 3365

Lloyd, Lord, Υπουργός Αποικιών Βρετανίας 371, 372, 377, 865

Lockhart, Sir R. B., Γενικός Διευθυντής P.W.E. 868

Λογγάκι (οικ. ν. Τρικάλων) 1772

Λογγάστρα (οικ. ν. Λακωνίας) 4073

Λογοθέτης, Γ., Υπουργός Δικαιοσύνης

Ελλάδας 292
Λογοθετόπουλος, Κ., Πρωθυπουργός Κυβέρνησης Αθηνών 982, 2061, 2156
Λογοκρισία βλ. Βρετανία· Κυβέρνηση Ελλάδας· Κυβέρνηση, ελληνική
Λονδίνο 26, 245, 263, 295, 383, 393, 552, 633, 647, 664, 666, 668, 669, 673, 692, 696, 699, 720, 743, 832, 936, 938-940, 944, 983, 986, 990, 1037, 1075, 1088, 1109, 1161, 1166, 1168, 1170, 1199, 1218, 1230, 1287, 1292, 1473, 1485, 1512, 1537, 1746, 1753, 2352, 2441, 2749, 2759, 2797, 2839, 2877, 3102, 3105, 3392, 3557, 3616, 4027, 4402, 4546, 4598
Λονδίνου, Δήμαρχος (Lord Mayor) 363
Λονδίνου, Ραδιοφωνικός Σταθμός βλ. B.B.C.· "Ελεύθερη Φωνή της Ελλάδος"
Longmore, Sir A., Βρετανός Πτέραρχος, Ανώτατος Διοικητής Αεροπορικών Δυνάμεων Μέσης Ανατολής 521, 526
Λόντος, Δ. (Λαϊκό Κόμμα) 3120, 3178, 3218· Υπουργός Κοινωνικής Προνοίας και Κρατικής Αντιλήψεως ελληνικής Κυβέρνησης 3415
Loos, R., Συνταγματάρχης, Αρχηγός Gestapo στα Βαλκάνια 1780, 1788, 4488
Λούλης, Α. (Κόμμα Φιλελευθέρων) 2846· Γενικός Διοικητής Ηπείρου Π.Ε.Ε.Α. 3502
Λουξεμβούργου, Κυβέρνηση (εξόριστη) 895, 4537· βλ. και Πιπινέλης
Λούρος (ποταμός Ηπείρου) 1309, 1310, 1317, 3580, 3612
Λουτράκι (οικ. ν. Αιτωλίας και Ακαρνανίας) 2594
Λουψίστα (σημ. Αθαμάνιο, οικ. ν. Άρτας) 2293, 2313
Λυγαριά (οικ. ν. Τρικάλων) 3935, 3940
Λυκαβηττός (Αθήνα) 4542
Λυκούδι (οικ. ν. Λάρισας) 4158, 4630, 4769, 4848
"Luxembourg" (γερμανικό σκάφος) 2550
Lyttelton, O., Υπουργός άνευ χαρτοφυλακίου Βρετανίας στο Κάιρο 700, 713-718, 720, 721, 724, 732, 736, 741, 742, 748, 755, 764, 769, 781, 782, 789, 791, 792, 798, 804, 812, 817, 819, 820, 823, 825, 832, 839, 840, 860, 862
Λωρραίνη (Γαλλία)

MacAdam, M. G., Ταγματάρχης, Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος 2271, 2280, 2306
MacAskie, F., Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην Αθήνα 2679
Macmichael, Sir H. A., Ύπατος Αρμοστής Βρετανίας στην Παλαιστίνη 595
Macmillan, H., Υπουργός άνευ χαρτοφυλακίου Βρετανίας στο Αλγέρι 3421, 4249· Υπουργός άνευ χαρτοφυλακίου Βρετανίας στην Κεντρική Μεσόγειο 4371, 4394, 4428, 4440· Υπουργός άνευ χαρτοφυλακίου Βρετανίας στο Συμμαχικό Στρατηγείο 4460, 4461, 4508, 4587, 4727, 4752
Μαζαράκης, Στρατηγός 700, 742, 4075
Μαζέικα (σημ. Κλειτορία, οικ. ν. Αχαΐας) 1906
Μάζι (οικ. ν. Αχαΐας) 1889
Μαθιουδάκης, Ι. (Ε.Α.Μ. Κρήτης, Παγκρήτια Επιτροπή) 2632, 2888
Maisky, I., Πρεσβευτής Ε.Σ.Σ.Δ. στο Λονδίνο 687
Μακεδονία 2, 329, 752, 1003, 1033, 1248, 1569, 1580, 1640, 1701, 1704, 1720, 1747, 1767, 1800, 2041, 2043, 2051,

2052, 2145, 2188, 2294, 2337, 2338, 2470, 2485, 2543, 2586, 2891, 3013, 3083, 3092, 3168, 3235, 3289, 3364, 3501, 3597, 3799, 3841, 4049, 4345, 4360, 4430, 4492, 4495, 4576, 4614, 4631, 4634, 4638, 4683, 4750, 4829 – Απελευθέρωση 4474· βλ. και Λαμπριανίδης· Πορφυρογένης· Πρόκος
Μακεδονία, Ανατολική 529, 1401, 2150, 3072, 3210, 3266, 3336, 3346, 3640, 4634, 4643, 4684, 4752
Μακεδονία, Βόρεια 4197
Μακεδονία, Βορειοδυτική 4735
Μακεδονία, Δυτική 329, 1562, 1601, 1999, 2033, 3353, 3657, 3778, 3784, 4829
Μακεδονία, ελληνική 2486, 3413, 4816, 4843· βλ. και Κομιτατζήδες· Κ.Κ.Ε. – Γραφείο Μακεδονίας· πρβλ. Ανεξάρτητη Μακεδονία· Σλαβομακεδόνες
Μακεδονία, Κεντρική 1356, 4372
Μακεδών, Τ., (Μαύρος), Ανώτατος Αρχηγός Ε.Α.Σ.Α.Δ. 3138
Μακκάς, Λ. (Δημοκρατικό Κόμμα) 3757· Περιφερειακός Διοικητής Ιονίων Νήσων 4337, 4362, 4366, 4456, 4518, 4626, 4785, 4786, 4814, 4815
Μακρύγιαλος (οικ. ν. Πιερίας) 4822
Μακρυνόρος (οροσειρά ν. Αιτωλίας και Ακαρνανίας) 2903, 3095, 4214
Μακρυρράχη βλ. Καΐτσα
Μακρυχώρι (οικ. ν. Λάρισας) 4287
Μαλακάσα (οικ. ν. Αττικής) 3549
Μαλανδρίνο (οικ. ν. Φωκίδας)
Μάλεμε (οικ. ν. Χανίων) 2741, 3236, 3358, 4483
Μαλεσιάδα (οικ. ν. Αιτωλίας και Ακαρνανίας) 3052
Μάλια (οικ. ν. Ηρακλείου) 4272, 4392
Mallet, V. A. L., Πρεσβευτής Βρετανίας στη Στοκχόλμη 49
Μάλτα 609
Μαλτέζικο Ινστιτούτο (στην Αθήνα) 350, 371, 372, 377
Μαμόπουλος, Π., Διοικητής Αχαΐας 4671, 4754
Μανέτας, Θ., Στρατηγός 2455
Μανέτας, Κ., Στρατηγός 2455
Μανιαδάκης, Κ., Υπουργός Εσωτερικών και Υφυπουργός Δημοσίας Ασφαλείας Ελλάδας 156, 259, 348, 350, 400, 442, 570· Υπουργός Εσωτερικών και Υφυπουργός Δημοσίας Ασφαλείας ελληνικής Κυβέρνησης 595· Πληρεξούσιος Υπουργός ελληνικής Κυβέρνησης 660
Μανιάτης, Η., Εθνοσύμβουλος Π.Ε.Ε.Α. 3202
Μανουηλίδης, Φ. 3464, 3628, 3650, 3793, 4028, 4340, 4347, 4348, 4589, 4599, 4696, 4719, 4761, 4777
Μάντακας, Ε., Συνταγματάρχης, Μέλος Κ.Ε. Ε.Λ.Α.Σ. 2455, 2469, 2487· Υποστράτηγος, Γραμματέας Στρατιωτικών και προσωρινά Συγκοινωνίας Π.Ε.Ε.Α. 2582, 2717, 2736· Γραμματέας Στρατιωτικών Π.Ε.Ε.Α. 2949, 3159, 3166, 3292, 3344, 3345, 3418, 4311, 4336, 4395, 4423, 4439, 4474, 4495, 4501, 4533, 4550, 4617, 4647, 4817
Μαντζαβίνος, Γ., Υποδιοικητής Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος 638, 867, 1199· Αναπληρωτής Υπουργού Οικονομικών ελληνικής Κυβέρνησης 1249· Υφυπουργός Οικονομικών ελληνικής Κυβέρνησης 2790, 2897
Μαντζουρία 740, 768
Μαντούκος, Ν., Ταγματάρχης, Διοικητής 2ου Ανεξάρτητου Τάγματος ΙΙΙ Μεραρχίας Ε.Λ.Α.Σ. 4478, 4547
Μανωλέας, Ε. (Παλλαϊκό Μέτωπο) 3660

Μανωλέσος, Δ., Μέλος Κ.Ε. Ε.Κ.Κ.Α. 3755
Μάξιμος, Δ., πρώην Διοικητής Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος 1666, 1708, 2607
Μαραβέας, Β., Υποστράτηγος, Αρχηγός Γ.Ε.Σ. 1067
Μαραγκός, Κ., Ταγματάρχης, Διοικητής 25 Συντάγματος Πεζικού IX Μεραρχίας Ε.Ο.Ε.Α. 4763
Μαραθιάς (οικ. ν. Φωκίδας) 3092
Μαραθώνα, φράγμα (ν. Αττικής) 1457, 1491, 1632, 3254, 3314, 4237, 4396, 4468, 4603
Μαργαρίτι (οικ. ν. Θεσπρωτίας) 1022, 3612, 3905
Μαργιώλης, Δ., Μέλος Προεδρείου Εθνικού Συμβουλίου Π.Ε.Ε.Α. 3661
Markes, C. C., Ταγματάρχης (W.O.) 119, 120
Μάρκου, Ν., Υποστράτηγος, Υφυπουργός Δημοσίας Ασφαλείας Κυβέρνησης Αθηνών 532
Μάρσα Ματρούχ (Αίγυπτος) 969
Marshall, Ταγματάρχης (210η Β.Σ.Α.) 1321, 1322· Διοικητής ΙΙ Ταξιαρχίας 1324
Martin, Λοχαγός, Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην Πελοπόννησο 2993
Μαρτίνο (οικ. ν. Φθιώτιδας) 1373
Ματσούκας, Ι. (Ε.Δ.Ε.Σ.) 2571, 2596
Ματσούκι (οικ. ν. Ιωαννίνων) 3320, 3702
Μαυρέλι (οικ. ν. Τρικάλων) 3109
Μαύρη Θάλασσα 205, 301
Μαυροβούνιο (Γιουγκοσλαβία) 223, 3761, 4087
Μαυροδένδρι (οικ. ν. Κοζάνης) 4009, 4063, 4185, 4239
Μαυροκορδάτο (σημ. Μαυροκορδάτος, οικ. ν. Δράμας) 1259, 4210
Μαυροκορδάτος-Μπαλτατζής, Ν. 1259
Μαυρολιθάρι (οικ. ν. Φωκίδας) 2069
Μαυρομιχάλης, Π. 2762
Μαυρομμάτι (οικ. ν. Μεσσηνίας) 2233
Μαυρονέρι (οικ. ν. Θεσπρωτίας) 2011
Μαύρος βλ. Μακεδών
Μαυρουδής, Ν., Υφυπουργός Εξωτερικών Ελλάδας 116, 155, 239, 433
McElroy, Λοχαγός, Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην Ανατολική Μακεδονία 3147
McMullen, R. P., Αντισυνταγματάρχης, Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην Πελοπόννησο 2440· Ανώτερος Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην Πελοπόννησο 3272, 3302
McVeagh, L., Πρεσβευτής Η.Π.Α. στην Αθήνα 628, 654, 675· Πρεσβευτής Η.Π.Α. στην ελληνική Κυβέρνηση 1853, 2404, 2624, 2625, 3369, 3378
"Μεγάλη Βρετανία" (ξενοδοχείο Αθήνας) 3651
Μεγάλη Γέφυρα (οικ. ν. Πιερίας) 4374
Μεγάλη Γότιστα ή Μικρή Γότιστα (οικισμοί ν. Ιωαννίνων) 1614, 1676, 2293, 2351, 2376, 2769
Μεγάλη Πρέσπα (λίμνη ν. Φλώρινας) 278
Μεγαλόπολη (οικ. ν. Αρκαδίας) 2053, 2059, 2449, 2714
Μέγαρα (οικ. ν. Αττικής) 2674, 4382, 4720, 4797, 4800, 4809 – Απελευθέρωση 4796
Μελία (οικ. ν. Λάρισας) 4144
Μελιγαλάς (οικ. ν. Μεσσηνίας) 1989, 1998, 4298, 4318, 4501
Μελίσσι (οικ. ν. Γρεβενών) 2008, 4847
Μελισσουργοί (οικ. ν. Άρτας) 2281
Μενίδι βλ. Αχαρνές
Μενίνα (σημ. Νεράιδα, οικ. ν. Θε-

σπρωτίας) 3603, 3926, 4037, 4103
Μενύχτας, Δ., Εθνοσύμβουλος Π.Ε.Ε.Α. 3660
Μεξικό 674, 676, 680
Μέρκοβο βλ. Μυρόφυλλο
Μερκούρης, Γ., Διοικητής Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος (στην Αθήνα), Ιδρυτής Εθνικοσοσιαλιστικού Κόμματος της Ελλάδος 1846
Μερκούρης, Σπ., πρώην Δήμαρχος Αθηναίων 1846
Μερκούρης, Στ. 1846
Μερτζαγιούμ, Στρατόπεδο 1295, 1560
Μέση Ανατολή 117, 159, 176, 257, 273, 322, 323, 387, 404, 411, 545, 570, 609, 648, 697, 712, 716, 723, 736, 745, 746, 755, 759, 764, 790, 800, 814, 840, 849, 859, 861, 872, 913, 971, 979, 990, 992, 1012, 1084, 1108, 1123, 1132, 1206, 1286, 1351, 1355, 1381, 1504, 1514, 1522, 1836, 1856, 2050, 2089, 2152, 2222, 2298, 2316, 2480, 2492, 2507, 2527, 2576, 2598, 2637, 2673, 2762, 2805, 2854, 2910, 2944, 2995, 3019, 3046, 3225, 3239, 3300, 3341, 3342, 3381, 3403, 3515, 3560, 3632, 3652, 3653, 3660, 3913, 3915, 4189, 4337, 4429, 4755, 4837, 4857
Μεσόβουνο (οικ. ν. Κοζάνης) 3191
Μεσόγειος 126, 276, 409, 450, 531, 634, 907, 4466
Μεσόγειος, Ανατολική 1024, 3840
Μεσολόγγι 1374, 2847, 2890, 3608, 3626, 4107
Μεσσηνίας, νομός 1392, 1631, 1998, 2177, 2233, 2529, 3303
Μεσσηνόπουλος, Φ., Αντισυνταγματάρχης, Διοικητής Β΄ Μοίρας Καταδρομών Ιερού Λόχου 4606
Μεταξάς, Α., Υποστράτηγος 3454
Μεταξάς, Αρ., Λοχαγός (Ε.Δ.Ε.Σ.) 3048, 3218
Μεταξάς, Ι., Πρωθυπουργός Ελλάδας 1, 4, 6-10, 16, 28, 33, 36, 37, 39, 76, 87, 89, 91-93, 95, 116, 128, 129, 152, 155, 156, 159, 161, 165, 166, 171-174, 183, 190, 197, 198, 215, 221, 225, 226, 229-231, 251, 260, 261, 275, 277, 281, 286, 287, 290, 294, 296, 300, 304, 319-321, 324, 328, 334, 336, 337, 340, 341, 354, 370, 372, 377-379, 382-384, 386, 388, 397, 399, 407, 411, 414, 417-419, 423, 425, 426, 431-433, 438, 441, 444, 445, 449, 450, 452-456, 461, 469, 471, 474, 476, 3224, 3412· βλ. και Καθεστώς Μεταξά· πρβλ. Διάκος
Μεταξάς, Π., πρώην Προσωπικός Γραμματέας Γεωργίου Β΄ 3599, 3638
Μεταξάς, Πλ. 3225
Μεταξάς, Σ., Αντισυνταγματάρχης, Επικεφαλής IV Γραφείου Γενικού Αρχηγείου Ε.Ο.Ε.Α. 3048, 3218, 3389
Μέτσοβο (οικ. ν. Ιωαννίνων) 1569, 1571, 1667, 1699, 1758, 2115, 2244, 2355, 2405, 2743, 3665, 3845, 3950, 3975, 4095, 4137, 4173, 4253, 4334, 4446 – Απελευθέρωση 4334
μέτωπο Αιγύπτου 902, 904
μέτωπο Αλβανίας 5, 6, 28, 29, 34, 36, 62, 64-66, 69, 87, 127, 128, 143, 148, 165, 178, 184, 190, 194, 197, 219, 220, 246, 261, 290, 294, 306, 317, 320, 336, 376, 477, 480, 549, 622, 624, 636, 728, 988, 2579· βλ. και Βρετανία – Ένοπλες δυνάμεις - Επιχειρήσεις στην Αλβανία· Γερμανία – Ένοπλες δυνάμεις - Επιχειρήσεις στην Αλβανία· Ένοπλες δυνάμεις – Επιχειρήσεις στην Αλβανία· Ιταλία – Ένοπλες δυνάμεις - Επιχειρήσεις στην Αλβανία· πρβλ. Ένοπλες δυνάμεις – Επιχειρήσεις στην Ήπειρο

μέτωπο Βαλκανίων 929, 2965· βλ. και Βουλγαρία – Ένοπλες δυνάμεις· Βρετανία – Ένοπλες δυνάμεις - Επιχειρήσεις στα Βαλκάνια· Γερμανία – Ένοπλες δυνάμεις - Επιχειρήσεις στα Βαλκάνια· Γιουγκοσλαβία – Ένοπλες δυνάμεις· Ε.Σ.Σ.Δ. – Ένοπλες δυνάμεις - Επιχειρήσεις στα Βαλκάνια· Ένοπλες δυνάμεις - Επιχειρήσεις στην Ήπειρο· Ένοπλες δυνάμεις - Επιχειρήσεις στη Μακεδονία· Ρουμανία· Σύμμαχοι – Ένοπλες δυνάμεις - Επιχειρήσεις στα Βαλκάνια

μέτωπο Ελ Αλαμέιν 942, 947, 948, 950-952, 957, 959, 965, 966, 968, 972, 973, 981· βλ. και Βρετανία – Ένοπλες δυνάμεις - Επιχειρήσεις στη Βόρεια Αφρική· Γερμανία – Ένοπλες δυνάμεις - Επιχειρήσεις στη Βόρεια Αφρική· Ένοπλες δυνάμεις – Επιχειρήσεις στη Βόρεια Αφρική· Ιταλία – Ένοπλες δυνάμεις - Επιχειρήσεις στη Βόρεια Αφρική· Κατάρα Μποξ· Μάρσα Ματρούχ· μέτωπο Αιγύπτου· μέτωπο Λιβύης· Σίβας, όαση· Σύμμαχοι – Ένοπλες δυνάμεις - Επιχειρήσεις στη Βόρεια Αφρική

μέτωπο Ε.Σ.Σ.Δ. 646, 648· βλ. και Γερμανία – Ένοπλες δυνάμεις - Επιχειρήσεις στην Ε.Σ.Σ.Δ.

μέτωπο Ερήμου 907, 925· βλ. και μέτωπο Αιγύπτου· μέτωπο Ελ Αλαμέιν· μέτωπο Λιβύης

μέτωπο Ιταλίας 1650, 1898, 2492, 2535, 2584, 3771· βλ. και Βρετανία – Ένοπλες δυνάμεις - Επιχειρήσεις στην Ιταλία· Γερμανία – Ένοπλες δυνάμεις - Επιχειρήσεις στην Ιταλία· Ένοπλες δυνάμεις – Επιχειρήσεις στην Ιταλία· Σύμμαχοι – Ένοπλες δυνάμεις - Επιχειρήσεις στην Ιταλία

μέτωπο Κρήτης 528, 542, 551, 555, 558, 559, 561, 568, 585, 590, 593, 594, 598, 599, 603, 606-609, 612, 613, 617, 619, 622, 624, 632, 728· βλ. και Βρετανία – Ένοπλες δυνάμεις - Επιχειρήσεις στην Ελλάδα· Ένοπλες δυνάμεις – Επιχειρήσεις στην Κρήτη

μέτωπο Λιβύης 101, 204, 376, 399, 404, 810, 848, 909

μέτωπο Μακεδονίας 477, 549, 622, 624, 636, 728 βλ. και Γερμανία – Ένοπλες δυνάμεις - Επιχειρήσεις στην Ελλάδα· Ένοπλες δυνάμεις – Επιχειρήσεις στη Μακεδονία

μέτωπο Μεσογείου 83· βλ. και Άξονας – Ένοπλες δυνάμεις - Επιχειρήσεις στη Μεσόγειο· Βρετανία – Ένοπλες δυνάμεις - Επιχειρήσεις στη Μεσόγειο· Γερμανία – Ένοπλες δυνάμεις - Επιχειρήσεις στη Μεσόγειο· Σύμμαχοι – Ένοπλες δυνάμεις - Επιχειρήσεις στη Μεσόγειο

Μηλιά (οικ. ν. Ιωαννίνων) 1290

Μηλιαράς, Γ., Συνταγματάρχης, Στρατιωτικός Υπεύθυνος νομού Λασιθίου 4486

Μητροπολίτης Ηλείας βλ. Αντώνιος

Μητροπολίτης Ιωαννίνων βλ. Σπυρίδων

Μητροπολίτης Καρυστίας και Σκύρου βλ. Παντελεήμων

Μητροπολίτης Κοζάνης βλ. Ιωακείμ

Μητροπολίτης Λέσβου 4209

Μητροπολίτης Σάμου βλ. Ειρηναίος

Μητσοτάκης, Κ., Μέλος Διοικούσης Επιτροπής Ε.Ο.Κ. 2510

Micklethwaite, G., (Miller), Ταγματάρχης, Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη 4367-4369, 4371, 4393, 4394, 4419, 4438, 4449, 4453, 4474,

4500, 4521, 4750, 4783
Middle East Defence Committee βλ. Βρετανία – Επιτροπή Άμυνας Μέσης Ανατολής
Mihajlovic, D., Στρατηγός, Αρχηγός γιουγκοσλαβικών ανταρτικών ομάδων 1048, 3271, 3317 – Αντιπρόσωποι στον Ε.Δ.Ε.Σ. 3271, 3337, 3385
Μικρά Ασία 2939, 3381
Μικρή Γότιστα βλ. Μεγάλη Γότιστα
Μικτή Επιτροπή Ε.Λ.Α.Σ. - Ε.Δ.Ε.Σ. 2683, 2744, 2769, 2783, 3700, 3822· βλ. και Μικτή Επιτροπή Ε.Λ.Α.Σ. - Ε.Δ.Ε.Σ. - Ε.Κ.Κ.Α
Μικτή Επιτροπή Ε.Λ.Α.Σ. - Ε.Δ.Ε.Σ. - Ε.Κ.Κ.Α. 2525, 2686, 2743, 3088· βλ. και Μικτή Επιτροπή Ε.Λ.Α.Σ. - Ε.Δ.Ε.Σ.· Σ.Σ.Α.· Συμφωνία Πλάκας· Σύσκεψη Κούτσαινας
Military Administration Police Force and International Service βλ. Βρετανία – Ένοπλες δυνάμεις
Military Intelligence 7 βλ. Βρετανία – Υπουργείο Πολέμου
Military Intelligence 9 βλ. Βρετανία – Ένοπλες δυνάμεις
Miller βλ. Micklethwaite
Minister of State Resident βλ. Βρετανία – Υπουργός άνευ χαρτοφυλακίου
Ministry of Aircraft Production βλ. Βρετανία – Υπουργείο Παραγωγής Αεροσκαφών
Ministry of Economic Warfare βλ. Βρετανία – Υπουργείο Οικονομικού Πολέμου
Ministry of Information βλ. Βρετανία – Υπουργείο Πληροφοριών
Ministry of Shipping βλ. Βρετανία – Υπουργείο Ναυτιλίας
Ministry of Supply βλ. Βρετανία – Υπουργείο Προμηθειών
Ministry of War Transport βλ. Βρετανία – Υπουργείο Πολεμικών Μεταφορών
Μιντιλόγλι (οικ. ν. Αχαΐας) 4480
Μιχαήλ, Ι., Αντιπρόεδρος Εθνικού Συμβουλίου Π.Ε.Ε.Α. 3661
Μιχαήλ, Αγάς ή Μιχάλαγας βλ. Παπαδόπουλος, Μ.
Μιχαλόπουλος, Α. 570· Υφυπουργός Τύπου ελληνικής Κυβέρνησης 702, 735, 999, 1000, 1005, 1006, 1052, 1168, 1171, 1183, 1220
Μνημείο Αγνώστου Στρατιώτη (Αθήνα) 4771, 4811, 4854
Μοάτσος, Ι., πρώην Γραμματέας Πλαστήρα 4517, 4673
Μολάοι (οικ. ν. Λακωνίας) 3167
Molotov, V., Υπουργός Εξωτερικών Ε.Σ.Σ.Δ. 301, 1984, 2079, 2928, 2974, 3005, 3227, 3238, 3965, 4370
"Momrattom", Συνταγματάρχης, Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος 4334
Μοναρχία βλ. Γεώργιος Β΄· Παύλος, Διάδοχος· Πέτρος· Πολιτειακό· Σύνταγμα 1911· Αντιβασιλεία
Μοναστήρι (Γιουγκοσλαβία) 94, 185, 219, 297, 459
Μονή Αρκαδίου (ν. Ρεθύμνου) 3304
Morgan, J. βλ. Mulgan
Μόρφη (οικ. ν. Κοζάνης) 1977
Moses Wells (Παλαιστίνη) 1144, 1185
Μόσχα 114, 766, 1682, 1698, 1726, 3148, 3761, 3929, 4752
Μόσχας, Ραδιοφωνικός Σταθμός 2071, 4319
Μοσχοβίτης, Π. 689, 691, 697, 700, 703-705, 707, 710, 711, 718-721, 723, 725, 727, 733, 738
Μοσχοπόταμος (οικ. ν. Πιερίας) 1949
Μοσχοχώρι (οικ. ν. Λάρισας) 1901
Μούλκι (οικ. ν. Κορινθίας) 1842

Μούντριχας, Α. (Ορέστης), Καπετάνιος ΙΙ Μεραρχίας Ε.Λ.Α.Σ. 4382, 4676, 4809
Μουργκάνι (υδάτινο ρεύμα ν. Τρικάλων) 4446
Μουριά (οικ. ν. Αρκαδίας) 2448
Μούρτος (σημ. Σύβοτα, οικ. ν. Θεσπρωτίας) 3883
Μουσουλμανική μειονότητα 3321· βλ. και Πομάκοι
Μουστεράκης, Ι., Συνταγματάρχης, Διοικητής Ι Μεραρχίας Ε.Λ.Α.Σ. 4623
Μουστεράκης, Ι., Συνταγματάρχης (Π.Α.Ο.) 2238
Moyne, Lord W., Υφυπουργός άνευ χαρτοφυλακίου Βρετανίας στο Κάιρο 996, 997, 1344, 1435, 2424, 2643, 2875, 2876, 3354, 3931, 3964, 4118, 4371
Μπάαλμπεκ (Συρία) 1112
Μπακιρτζής, Ε., Συνταγματάρχης 944, 1080, 1089, 1400· Πρόεδρος Κ.Ε. Ε.Κ.Κ.Α. 1857, 2242, 2455, 2487· Πρόεδρος και προσωρινά Γραμματέας Εξωτερικών Π.Ε.Ε.Α. 2582, 2621, 2636, 2653, 2758, 2778· Αντιπρόεδρος και Γραμματέας Επισιτισμού Π.Ε.Ε.Α. 2949, 2961, 3264, 3306, 3345, 3382, 3394, 3405, 3417, 3497, 3543
Μπακογιάννης, Δ., Συνταγματάρχης, Υπουργός Εσωτερικών Κυβέρνησης Αθηνών 4477
Μπακόπουλος, Κ., Αντιστράτηγος, Διοικητής Τμήματος Στρατιάς Ανατολικής Μακεδονίας 485
Μπάκος, Γ., Υποστράτηγος, Διοικητής Β΄ Σώματος Στρατού 518
Μπαντουβάς, Ι. (Ε.Ο.Κ.) 1376, 1566, 1741, 2633
Μπάρδης, Ε. (Ε.Δ.Ε.Σ.) 2578
Μπαρτζιλάι, Η., Αρχιραββίνος Αθηνών 1536, 1546, 3587, 3609, 3610, 3615, 3617, 3634, 3708, 4539
Μπεγέτης, Ι., Συνταγματάρχης 1080· Διοικητής ΙΙ Ταξιαρχίας 1219, 1313, 1318, 1320, 1323, 1324
Μπέλες (οροσειρά Βόρειας Μακεδονίας) 1850
Μπελέτσι (σημ. Παλαιομονάστηρο, οικ. ν. Τρικάλων) 1540
Μπενάκης, Κ., Επικεφαλής Υπηρεσίας YVONNE 4433
Μπενετάτος, Δ., Γενικός Γραμματέας Αγροτικού Σοσιαλιστικού Κόμματος 2956-2958, 3621
Μπίστης, Ν., Γενικός Πρόξενος Ελλάδας στη Γένοβα 237
Μπογιάτι (σημ. Άνοιξη, οικ. ν. Αττικής) 3489, 3900
Μποδοσάκης-Αθανασιάδης, Π. 1203, 1228, 2152, 2528, 3006, 3174, 3300, 3514, 3515, 3552, 4189, 4857
Μποζ Νταγ (σημ. Φαλακρό, ορεινό συγκρότημα Ανατολικής Μακεδονίας) 2150, 3205
Μπουραντάς, Ν., Διοικητής Μηχανοκίνητου Τμήματος Αστυνομίας Αθηνών 4504, 4555, 4604
Μπουρδάρας, Α., Συνταγματάρχης, Διοικητής ΙΙ Ταξιαρχίας 1081· Επικεφαλής Φρουραρχείου Καΐρου 2755, 2864, 2865
Μπουρδάρας, Γ. 1709· Περιφερειακός Διοικητής Νήσων Ανατολικού Αιγαίου 4337, 4490, 4535, 4600
Μπουσμπουρέλης, Ι., Ταγματάρχης, Ανώτατο στέλεχος Χ 2667-2671
Μπράλος (οικ. ν. Φθιώτιδας) 2164
ΜΥΔΑ, Στρατιωτικό Επιτελείο – Ασύρματος Drunkard 4240, 4241, 4595
Μυλοποτάμου, επαρχία (ν. Ρεθύμνου) 3997

Μυλωνάς, Α., Αρχηγός Αγροτικού Δημοκρατικού Κόμματος 699, 730, 1098, 1118, 1267, 2266, 2295, 2439, 2607, 3079, 3120, 3218· Υπουργός Ναυτικών ελληνικής Κυβέρνησης 3313, 3415, 3872, 3922, 3953, 4026, 4349
Μύρκοβο βλ. Μυρόφυλλο
Μυρόφυλλο (οικ. ν. Τρικάλων) 2067, 2114, 2143, 2200, 2272, 2371, 2389, 2406· βλ. και Σύσκεψη Μυροφύλλου - Πλάκας
Μυρτιά (οικ. ν. Ηλείας) 2166
Μύρτος (οικ. ν. Αχαΐας) 1879
Μυρτώο Πέλαγος 591
Μυστράς (ν. Λακωνίας) 1998
Μύτικας (οικ. ν. Αιτωλίας και Ακαρνανίας) 2594
Μυτιλήνη (Λέσβος) 454, 535, 684, 1988, 2350, 3963, 4025, 4286, 4386, 4490, 4600 – Απελευθέρωση 4209, 4266, 4267
Mulgan, J., Ταγματάρχης, Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στη Ρούμελη 4683, 4722
Muller, F., Γερμανός Στρατηγός, Διοικητής Φρουρίου Κρήτης 3946, 4024
Murray, R. (P.W.E.) 722, 751
Mussolini, B., Πρωθυπουργός Ιταλίας 97, 203, 242, 317, 319, 379, 385, 403, 423, 496
Musson, Ταγματάρχης, Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στον Ε.Λ.Α.Σ. 1975
Myers, E. C. W., Ταξίαρχος, Διοικητής Β.Σ.Α. και Διοικητής S.O.E. στην Ελλάδα 974, 1031-1033, 1040, 1042, 1048, 1055, 1063, 1092, 1093, 1119, 1165, 1180, 1184, 1194, 1195, 1204, 1205, 1207-1209, 1211-1214, 1216, 1217, 1222, 1223, 1225, 1227, 1230, 1235, 1236, 1240, 1242, 1243, 1245, 1253, 1254, 1262, 1266, 1270, 1273, 1296, 1306, 1307, 1348, 1358, 1365, 1393, 1402, 1403, 1408, 1413, 1448, 1455, 1582, 1592, 1607, 1711, 1717, 1948, 2417, 4667· πρβλ. Wallace
Μώλος (οικ. ν. Φθιώτιδας) 1373
Μωραΐτης (Ε.Κ.Κ.Α.) 1912

Nahas Pasha, Πρωθυπουργός Αιγύπτου 858
Ναζί βλ. Άξονας
Νάθαινας, Α., Αντισυνταγματάρχης 2125, 2152· Στρατιωτικός Υπεύθυνος νομού Ηρακλείου 4484
Νάξος 2170, 2428, 3261, 3284, 3358, 3384, 3786, 4624, 4802 – Απελευθέρωση 4299
Νάουσα (οικ. ν. Ημαθίας) 1996, 3736, 4122, 4163, 4193, 4338
Νάπολη (Ιταλία) 3354, 3972, 4119, 4143, 4427, 4536, 4548, 4788
Ναυπακτίας, επαρχία (ν. Αιτωλίας και Ακαρνανίας) 1652
Ναύπακτος (οικ. ν. Αιτωλίας και Ακαρνανίας) 1374, 2918, 3093, 3548, 3566, 3578, 3608, 3796, 3859, 3897
Ναύπλιο 4489, 4526, 4527, 4792
Νέα Έφεσος βλ. Στουπί
"Νέα Ζωή" (μυστική εφημ. Ε.Π.Ο.Ν.) 3391
Νέα Σαμψούς (οικ. ν. Πρέβεζας) 3580
Νέα Σελεύκεια (οικ. ν. Θεσπρωτίας) – Απελευθέρωση 4412
Νέα Σινώπη (οικ. ν. Πρέβεζας) 3580
Νέα Υόρκη 268, 3699
Νέα Φιλαδέλφεια (Αθήνα) 2623, 2654
Νεάπολη βλ. Βάτικα
Νέας Ζηλανδίας, Κυβέρνηση 361
Νέδα (ποταμός ν. Μεσσηνίας) 1631, 2132
Neditch, Υπουργός Στρατιωτικών Γιουγκοσλαβίας 164
Νείλου, Δέλτα (Αίγυπτος) 917, 925

Νεμέα (οικ. ν. Κορινθίας) 1892, 2264
Νέο Καρλόβασι (οικ. ν. Σάμου) 3881
"Νέος Δρόμος" (μυστική εφημ. Ε.Α.Μ. στη Δράμα) 4500, 4683, 4722
Νεοχώρι (οικ. ν. Καρδίτσας) 1845, 1860
Νεράιδα βλ. Μενίνα
Νεράιδα (οικ. ν. Τρικάλων) 1843, 1860
Νεράιδας, αεροδρόμιο 1845, 3735
Νέστος (ποταμός στα όρια Μακεδονίας και Θράκης) 3205, 3478, 4816
Νεστοχώρι (οικ. ν. Δράμας) 3273
Νετάνυα (Συρία) 1138
Νευροκόπι (οικ. ν. Δράμας) 3273, 3848, 3856
Neubacher, H., Ειδικός Πληρεξούσιος για τη Νοτιοανατολική Ευρώπη Υπουργείου Εξωτερικών Γερμανίας 3839, 3852, 3898, 3932· πρβλ. Grevenitz
Νεφελούδης, Β., Μέλος Γραμματείας Ε.Σ.Α. 2398, 2666, 2673, 2843, 2863, 2965, 3011, 3660
"Νηρεύς" (υποβρύχιο) 604
Νησίστα Νέας Ελλάδας (σημ. Ροδαυγή, οικ. ν. Άρτας) 1904, 1913
Nichols, J. S. , Βρετανός Υποστράτηγος, Διοικητής 50ης Μεραρχίας 973
Nichols, P. B. B. (F.O.) 107
Nicholson, E. M. (Υπουργείο Ναυτιλίας Βρετανίας) 332
Νίγδη (Τουρκία) 759
Νιγρίτα (οικ. ν. Σερρών) 1850, 1917, 4753, 4829
Νικαράγουα 674, 676
"Νίκας", Δ., Αντιπρόσωπος Κ.Ε. Ε.Α.Μ. στη Μέση Ανατολή 2672, 2673, 2692
"Νίκη" (τορπιλοβόλο) 604,
Νικήτας βλ. Πετιμεζάς
Νικηφόρος βλ. Δημητρίου
Νικηφόρος (οικ. ν. Δράμας) 3478
Νικολαΐδης, Π., Υποστράτηγος, Υφυπουργός Στρατιωτικών ελληνικής Κυβέρνησης 1090
Νικολάου, Κ., Περιφερειακός Διοικητής Κυκλάδων 4443
Νικολαρεΐζης, Δ., Διευθυντής διπλωματικού γραφείου Πρωθυπουργού ελληνικής Κυβέρνησης στο Λονδίνο και στο Κάιρο 1095
Νικόλας βλ. Ρούσσος, Π.
Νικολής, Διοικητικός Επικεφαλής Ε.Α.Σ.Α.Δ. στη Λάρισα 3138
Νικολίτσι (οικ. ν. Πρέβεζας) 3275, 3288, 3393
Νικολόπουλος, Αντισυνταγματάρχης, Διοικητής Κεφαλονιάς, Επικεφαλής Π.Ο.Κ. 3656, 4226
Νικολόπουλος, Π., Αντισυνταγματάρχης, Επικεφαλής ΙΙΙ Γραφείου Γενικού Αρχηγείου Ε.Ο.Ε.Α. και Διευθυντής Επιχειρήσεων 2356, 2406, 2434, 2516, 2524, 3081, 3801
Νικολούδης, Ε., Ταγματάρχης, Στρατιωτικός υπεύθυνος Ε.Ο.Κ. Χανίων 2510
Ninchitch, Dr N., Υπουργός Εξωτερικών Κυβέρνησης Γιουγκοσλαβίας 729, 739
Νίσυρος – Απελευθέρωση 4203
Νίτσος, Δ. 3651· βλ. και "Ακρόπολις"
Nixon, F. H. (U.K.C.C.) 357, 358
Noah's Ark βλ. Σχέδιο Κιβωτός του Νώε
Νόβας βλ. Αθανασιάδης-Νόβας
Νομικός, Μ. 3757, 3913
Νορβηγία 83, 109
Νορβηγίας, Κυβέρνηση (εξόριστη) 895
Νορμανδία (Γαλλία) 3464
Νότια Ροδεσία 374, 683
Νότιας Ροδεσίας, Κυβέρνηση 361, 401

Νοτιάς, Καπετάνιος Ε.Λ.Α.Σ. 2462
Νοτιοαφρικανική Ένωση 576, 596, 614, 627, 650, 653, 664, 709· βλ. και Reserve Bank Νοτιοαφρικανικής Ένωσης
Νοτιοαφρικανικής Ένωσης, Κυβέρνηση 361, 615, 627, 642· βλ. και Smuts
Novikov, N., Πρεσβευτής Ε.Σ.Σ.Δ. στην ελληνική Κυβέρνηση 1890, 2093, 2182-2187, 2624, 2625, 2849, 2909, 2974, 3011, 3148, 3323, 3369, 3458, 3599, 3606

Ξάνθη 4497
Ξηροβούνι (οικ. ν. Ιωαννίνων) 2086
Ξηρόμερο (ν. Αιτωλίας και Ακαρνανίας) 1527, 2106, 2230, 2382, 2523, 2593, 2682, 2769
Ξυλόκαστρο (οικ. ν. Κορινθίας) 3326
Ξυλοκέριζα (οικ. ν. Κορινθίας) 2211

"Οδηγητής" (μυστική εφημ. Ε.Λ.Α.Σ.) 1766
Office for Strategic Services βλ. Η.Π.Α.
Offices of the War Cabinet βλ. Βρετανία – Πολεμικό Υπουργικό Συμβούλιο - Υπηρεσίες
Οικονομία 1, 6, 15, 40, 68, 71, 94, 98, 118, 131, 157, 192, 244, 268, 293, 295, 304, 312, 325, 331, 351, 352, 354, 356, 357, 361, 379, 381, 382, 389, 406, 414, 415, 430, 431, 433, 434, 441, 443, 449, 464, 466, 497, 2680, 3714, 3980, 4170, 4655, 4751· βλ. και Βρετανία – Ένοπλες δυνάμεις - Β.Μ.Α.· Δ.Ο.Ε.· Εμπορική Ναυτιλία· Κατοχή – Οικονομία
Οικονομική Επιτροπή Αγώνος 2669· βλ. και Ζαλοκώστας· Μπενάκης· Χ· Χρύσανθος
Οικονομόπουλος, Συνταγματάρχης 133
"Όλγα" (αντιτορπιλικό) 604
Ολλανδία – Επιτετραμμένος στο Μεξικό 680 – Κτήσεις Άπω Ανατολής 83 – Πρεσβεία στο Λονδίνο 680
Ολλανδίας, Κυβέρνηση (εξόριστη) 895
Όλυμπος 1045, 1140, 1874, 1949, 1999, 2052, 2100, 2518, 3040, 3164, 3408, 3870, 3907, 4133, 4617
Όμηροι βλ. Αρχές Κατοχής – Αντίποινα· Ε.Λ.Α.Σ. – Ωμότητες
ΟΜΗΡΟΣ 2265, 2277
Ονδούρα 674, 676
Οργάνωση AESTARE 2547
Οργάνωση Βέρη 4785, 4814· βλ. και Βέρης, Π.
Οργάνωση Headsman βλ. Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ
Οργάνωση ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ (ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ ΙΙ) 1032· βλ. και Κουτσογιαννόπουλος
Οργάνωση Προστασίας Λαϊκών Αγωνιστών (Ο.Π.Λ.Α.) 2473, 2520
Οργάνωσις Ελευθέρων Ελλήνων 2259, 3289
Οργάνωσις Πούλου βλ. Πούλος
Ορέστης βλ. Μούντριχας
Οροπέδιο (οικ. ν. Δράμας) 3205
Orr, Βρετανός Ταξίαρχος, Διοικητής ΙΙ Ταξιαρχίας 1137, 1219, 1321
Osborne, Sir F. D'Arcy, Πρεσβευτής Βρετανίας στο Βατικανό 106, 203, 985
Otranto (Ιταλία) 195
Ουάσιγκτων 726, 887
Ουγγαρία 301, 309, 379, 450· βλ. και Czaky – Διπλωματική Αποστολή στην Ελλάδα 57 – Πρεσβευτής στη Μαδρίτη 376
Οχρίδας, λίμνη (Γιουγκοσλαβία) 2185, 2927

Πάγκαλος, Θ., Στρατηγός 4090
Paget, Sir B., Βρετανός Στρατηγός, Ανώτατος Στρατιωτικός Διοικητής Μέ-

σης Ανατολής 2795, 2806, 2814, 2864, 2865, 2887, 2931, 2937, 2948, 2964, 2979, 3149, 3150-3152, 3157, 3174, 3179, 3220, 3291, 3356, 3365, 3515, 3560, 3676, 3696, 3732, 3798, 3898, 3901, 3931, 3969, 3995, 4044, 4371, 4857

Πάικο (ορεσειρά Δυτικής Μακεδονίας) 1562, 2185, 3061, 3161, 3477, 4552

Παλαιολόγος, Γ., Συνταγματάρχης, Διοικητής Χ Μεραρχίας Ε.Λ.Α.Σ. 3424, 3439

Παλαιομονάστηρο βλ. Μπελέτσι

Παλαιοξάρι (οικ. ν. Φωκίδας) 2784

Palairet, Sir C. M., Πρεσβευτής Βρετανίας στην Αθήνα 1, 2, 7, 12, 14, 15, 24, 32, 34, 35, 39, 40, 52-61, 63, 71, 85-93, 95-102, 105, 108, 115-119, 122, 124-127, 130-134, 146, 153, 155, 158, 159, 161-163, 165-167, 172, 176-179, 183, 186, 192, 193, 198-201, 215, 216, 228, 229, 232, 233, 239 , 240, 242, 249-252, 254-263, 272, 273, 275, 277, 286-288, 291-293, 295, 300, 304-307, 318-320, 322-325, 328, 331, 333, 334, 337, 338, 340, 342-344, 349-352, 354, 355, 356, 362-364, 370-373, 377,, 378, 381-384, 386-389, 393, 394, 398-401, 406-411, 413-415, 417-423, 426-428, 430-443, 445-448, 450, 452-455, 459-465, 468, 472, 473, 475, 476, 487, 499, 502, 504, 507-510, 512, 513, 515, 520, 521, 524-528, 530, 533, 537, 540-542, 544, 546, 548, 554-557, 559, 560, 562, 565-567, 570, 571, 574-576, 578, 586, 592· Πρεσβευτής Βρετανίας στην ελληνική Κυβέρνηση 597, 610, 612, 613, 624, 626, 627, 638, 639, 642, 648, 653, 656, 663, 666-668, 683, 686, 786, 833, 850, 913, 916, 930, 932, 933, 936, 1041, 1052· πρώην Πρεσβευτής Βρετανίας στην ελληνική Κυβέρνηση 1084

Palairet, Lady 363

Πάλαιρος βλ. Ζαβέρδα

Παλαιστίνη 81, 525, 526, 579, 595, 767, 810, 819, 848, 1012, 1139, 1342, 1882, 2076, 2527

Παλάσκας, Αντισυνταγματάρχης (Ε.Λ.Α.Σ.) 4616, 4617

Παλατίτσια (οικ. ν. Ημαθίας) 2835

Παλλαϊκό Μέτωπο 3660· βλ. και Βερβέρης· Γληνός· Θέος· Ιωαννίδης· Κ.Κ.Ε.· Μανωλέας· Μενύχτας· Νεφελούδης· Παρτσαλίδης· Πορφυρογένης· Σιάντος· Σινάκος· Σκλάβαινας· Τζήμας· Τυρίμος

Pan-Icarian Brotherhood "Icaros" 2881

Pan-Rhodian Society "Apollo" 2881

Παναγία Τήνου 320

Παναγόπουλος, Β., Αντισυνταγματάρχης, Μέλος Κ.Ε. Εθνικής Δράσης 3070

Pancretan Union of America 2881

Πανγκούτσος, πρώην βουλευτής Α.Κ.Ε. 3138

Πανελλήνιος Απελευθερωτική Οργάνωσις (Π.Α.Ο.) 1352, 1485, 1594, 1599, 1811, 1816, 1917, 2116, 2187, 2347, 3072, 3227, 3433, 3622, 3666, 3799, 4453, 4620· βλ. και Ε.Ε.Σ.· Μουστεράκης· Σπυρίδης· Υ.Β.Ε.· πρβλ. Καπεταναίοι Ανατολικής Μακεδονίας – Ανεφοδιασμός 1594, 2393 – Αντιπρόσωποι στη Μέση Ανατολή 2116

Π.Α.Ο., Κ.Ε. 2393

Πανελλήνιος Απελευθερωτικός Συνασπισμός (Π.Α.Σ.) 2259, 2534, 2957, 3289, 3333, 4765· βλ. και Αγωνιζομένη Ελλάς· Εθνικά Επαναστατικά Σώματα· Εθνική Αγροτική Δράσις· Ε-

θνική Δράση· Εθνικό Κομιτάτο· Ε.Δ.Ε.Σ.· Ε.Ε.Σ.· Ε.Σ.Α.Σ.· Ένωσις Εφέδρων Αξιωματικών· Ένωσις -Πατρίς· Ιερή Φάλαγξ· Οργάνωσις Ελευθέρων Ελλήνων· Π.Ε.Α.Ν.· Ρ.Α.Ν.· ΤΡΙΑΙΝΑ· Χ· πρβλ. Συμφωνία Μαχόμενων Εθνικών Οργανώσεων Αττικής – Αντιπρόσωπος στη Μέση Ανατολή 3289· βλ. και Σιφναίος, Π.

Πανελλήνιος Ένωσις Αγωνιζομένων Νέων (Π.Ε.Α.Ν.) 2347, 2534, 2547, 2957, 3289, 3332· πρβλ. Κανελλόπουλος, Π. – Μυστικός Τύπος 2501

Πανεπιστήμιο Αθηνών βλ. Εθνικόν και Καποδιστριακόν Πανεπιστήμιον Αθηνών

Πανεπιστήμιο Οξφόρδης 734· βλ. και Gordon, G. S.

"Πάνθηρ" (αντιτορπιλικό) 604

Παντελεήμων, Μητροπολίτης Καριστίας και Σκύρου 3012

Παντελής βλ. Παπαδάκης

Παντελής, Καπετάν βλ. Κυριακόπουλος

Παξοί 3525, 3857

Πάος βλ. Σκούπι

Παπαγεωργίου, Α., Συνταγματάρχης (Ε.Δ.Ε.Σ. Αθηνών) 1970, 2476, 2596, 2663, 2665, 3211

Παπαγεωργίου, Γ., Συνταγματάρχης 3756

Παπαγιαννόπουλος, Π., Ανθυπολοχαγός, Αντιπρόσωπος Ε.Κ.Κ.Α. στην Μικτή Επιτροπή Ε.Λ.Α.Σ. - Ε.Δ.Ε.Σ. - Ε.Κ.Κ.Α. 2893, 3001, 3197, 3310, 3344

Παπάγος, Α., Αρχιστράτηγος, Αρχηγός Γ.Ε.Σ. 59, 65, 105, 128, 170, 171, 174, 189, 194, 197, 305, 320, 321, 418, 425, 436, 480, 481, 504, 520· Αντιστράτηγος 2368, 2670

Παπαγρηγοράκης, Ταγματάρχης, Διοικητής 6ου Τάγματος Πεζικού ΙΙ Ταξιαρχίας 1326

Παπαδάκη, Ε. 2410

Παπαδάκης, Λοχαγός 4484

Παπαδάκης, Ν., Συνταγματάρχης, Στρατιωτικός Διοικητής Κρήτης 4835

Παπαδάκης, Π., Αρχηγός Αρχηγείου Μποζ Νταγ Ανατολικής Μακεδονίας 3478

Παπαδημητρίου, Ε. 689, 691, 697, 700, 703, 704, 705, 707, 710, 711, 718-721, 723, 725, 727, 733, 738, 4857

Παπαδόγγονας, Δ., Συνταγματάρχης, Διοικητής Ταγμάτων Ασφαλείας στην Πελοπόννησο 1297, 1467, 1486, 1742, 1859, 1871, 1887, 2529, 2530, 3303, 3517, 4526, 4597

Παπαδόπουλος, Α., Διοικητής Συντάγματος Ξηροβουνίου Ε.Ο.Ε.Α. 3763

Παπαδόπουλος, Δ., Υποστράτηγος 2368

Παπαδόπουλος, Μ., (Μιχαήλ Αγάς ή Μιχάλαγας), Γενικός Αρχηγός Ε.Ε.Σ. 4758, 4829

Παπαθανασίου, Α. (Εθνικό Λαϊκό Κόμμα) 3453

Παπαθανασίου, Ι., Ταγματάρχης, Διοικητής Ι Τάγματος Παρνασίδας 5/42 Συντάγματος Ευζώνων Ε.Κ.Κ.Α. 1669, 1675

Παπαθανασίου, Κ., Αντισυνταγματάρχης, Διοικητής ΙΙΙ Μεραρχίας Ε.Ο.Ε.Α. 3763

Παπαθανασόπουλος, Χ., Αντισυνταγματάρχης (Ε.Δ.Ε.Σ. Αθηνών) 1755, 1970, 2596, 2665

Papanaci, Υφιπουργός Οικονομικών Ρουμανίας 23

Παπανδρέου, Γ., Αρχηγός Δημοκρατικού Κόμματος 1385, 1921, 1941, 2117, 2266, 2288, 2295, 2412, 2439, 2456, 2480, 2502, 2607, 2658, 2700,

2705, 2706, 2726, 2750, 2862, 2907, 2929-2932, 2948, 2963, 2971, 2982, 3006, 4854-4856· Πρωθυπουργός και Υπουργός Εξωτερικών ελληνικής Κυβέρνησης 3016, 3017, 3032-3035, 3045-3048, 3082-3084, 3087, 3089, 3102, 3114, 3120, 3129, 3139, 3148, 3165, 3171, 3172, 3174, 3185, 3219, 3220-3222, 3224-3226, 3233, 3234, 3241, 3244, 3251, 3252, 3256, 3257, 3262, 3280, 3300, 3301, 3306, 3309, 3312· Πρωθυπουργός, Υπουργός Εξωτερικών και Στρατιωτικών ελληνικής Κυβέρνησης 3313, 3317, 3324, 3337, 3340-3342, 3347, 3351, 3354, 3377-3379, 3382, 3386, 3387, 3389, 3391, 3395, 3396, 3415-3417, 3421, 3422, 3424, 3426, 3432, 3438, 3439, 3441, 3442, 3444, 3452, 3458, 3461-3464, 3467, 3484, 3496, 3498, 3500, 3508, 3510, 3512, 3514-3516, 3519, 3529-3531, 3546, 3547, 3553, 3558, 3560-3562, 3564, 3565, 3568, 3570, 3571, 3592, 3593, 3595, 3596, 3598, 3599, 3604, 3606, 3618, 3625, 3628, 3630, 3638, 3639, 3650-3654, 3662, 3666, 3678, 3681, 3687, 3688· Πρωθυπουργός, Υπουργός Εξωτερικών, Στρατιωτικών και Αεροπορίας ελληνικής Κυβέρνησης 3693, 3695, 3696, 3709, 3710, 3712, 3716, 3725, 3726, 3727, 3729, 3731, 3733, 3740, 3742, 3743, 3751-3754, 3757, 3767, 3771, 3793, 3808, 3815, 3816, 3824, 3825, 3826, 3834, 3835, 3846, 3855, 3872, 3876, 3877, 3896, 3909, 3913, 3914, 3922, 3930, 3943, 3953, 3966-3972, 4003· Πρωθυπουργός, Υπουργός Εξωτερικών, Στρατιωτικών, Αεροπορίας και Ναυτικών ελληνικής Κυβέρνησης 4026, 4028, 4041, 4045, 4086, 4087, 4090-4092, 4104-4106, 4117, 4154, 4206, 4207, 4228, 4229, 4249, 4251, 4264, 4265, 4285, 4299, 4321, 4331, 4340, 4344, 4346-4348, 4361, 4362, 4373, 4387, 4388, 4402, 4414, 4425-4428, 4440, 4441, 4460, 4461, 4466, 4495, 4509, 4534, 4548, 4576, 4587, 4588, 4597, 4598, 4623, 4625, 4627, 4635, 4636, 4639, 4647-4652, 4654, 4658, 4674, 4698, 4703, 4709, 4727, 4750, 4767, 4786, 4788-4790, 4835, 4849· Πρωθυπουργός Ελλάδας 4854-4856

Παπανδρέου, Πολιτικό Γραφείο 1982· βλ. και Γούσιος

"Παπανικολής" (υποβρύχιο) 604

Παπαπολίτης, Σ., Μέλος Προεδρείου Εθνικού Συμβουλίου Π.Ε.Ε.Α. 3661

Παπαπούλι (οικ. ν. Λάρισας) 4467, 4845

Παπασταματιάδης, Ν., Συνταγματάρχης, Επιτελάρχης Γενικού Στρατηγείου Ε.Λ.Α.Σ. 1831, 3945· Διοικητής ΙΙΙ Μεραρχίας Ε.Λ.Α.Σ. 4547, 4623, 4652· Στρατιωτικός Διοικητής Πελοποννήσου 4780· πρβλ. και Harris

Papen, F. von, Πρεσβευτής Γερμανίας στην Άγκυρα 75, 326, 380, 390

Παππάδων, γέφυρα (ποταμού Νέστου, ν. Δράμας) 3147, 3162

Παππάς, Γ., Αρχηγός Εθνικής Δράσης και Επικεφαλής Υπηρεσίας YVONNE 3201, 4433

Παππάς, Ε., Συνταγματάρχης, Διοικητής Ι Ταξιαρχίας 1219, 2865

Παραμυθιά (οικ. ν. Θεσπρωτίας) 246, 1579, 1904, 1913, 1973, 2028, 2065, 3526-3528, 3583, 3603, 3763, 4139, 4276 – Απελευθέρωση 3492

Παραπόταμος (οικ. ν. Θεσπρωτίας) 4134

"Παρατηρητής" (εφημ. Κρήτης) 2373

Πάργα (οικ. ν. Πρέβεζας) 3505, 3524, 3544, 3613 – Απελευθέρωση 3525
Παρίσι 2707, 3990, 3991, 4673
Park, Sir K., Πτέραρχος, Διοικητής R.A.F. Μέσης Ανατολής 3629
Παρνασσός 1033, 1163, 1224, 1227, 2161, 2270, 3020, 3229
Πάρνηθα (ορεινό συγκρότημα ν. Αττικής) 3229, 3565, 3793
Πάρνωνας (οροσειρά Νοτιοανατολικής Πελοποννήσου) 3646
Παροικίες 396, 435, 457, 662, 669, 689, 715, 792, 924, 3321 – Αίγυπτος 76, 133, 267, 374, 375, 395, 516, 540, 541, 550, 564, 570, 607, 643, 649, 689, 692, 697, 699, 700, 702, 704, 712, 713, 716, 723, 738, 741, 745, 755, 792, 825, 851, 1005, 1251, 2348, 2474, 2475, 2636, 3149, 3152, 3628, 3902, 4207· – Άπω Ανατολή 740, 768 – Βόρεια Αμερική 607· βλ. και Εθνική Επιτροπή Αιγύπτου· Ε.Α.Σ.· "Κήρυξ" – Η.Π.Α. 541, 564, 631, 726, 2880, 3764, 4157· βλ. και Αμερικανοί αξιωματικοί - σύνδεσμοι· Εθνική Επιτροπή για την Ανόρθωση της Ελλάδας· Greek War Relief Association – Καναδάς 631, 2880, 2881 – Λονδίνο 692, 3560· βλ. και Εθνική Επιτροπή για την Ανόρθωση της Ελλάδας· Greek War Relief Fund of Canada – Μέση Ανατολή 870, 1808 – Νότια Ροδεσία 374 – Νοτιοαφρικανική Ένωση 374, 396 – Παλαιστίνη 396 – Περσία 694 – Σουδάν 3149, 3152 – Συρία 289, 307 – Τουρκία 119
Πάρος 3261, 3357, 3358, 4357, 4624
Parry, G., Στρατηγός, Μέλος Βρετανικής Στρατιωτικής Αποστολής στην Ελλάδα 128-130, 190
Παρτσαλίδης, Δ. (Ε.Α.Μ.) 3429, 3660· Γραμματέας Κ.Ε. Ε.Α.Μ. 3922, 3943, 4550
Πασσαδάκης, Ι., Υπουργός Κυβέρνησης Αθηνών, Γενικός Διοικητής Κρήτης και Διοικητής Ταγμάτων Ασφαλείας Κρήτης 2138, 2374
Πάτμος 2426
Πάτρα 5, 67, 141, 149, 1768, 1777, 1809, 1817, 1868-1870, 1879, 1887, 1899, 1936, 2074, 2075, 2128, 2129, 2166, 2219, 2302, 2310, 2341, 2363, 2449, 2515, 2765, 2834, 2926, 3036, 3130, 3134, 3493, 3684, 3913, 3956, 4101, 4180, 4292, 4440, 4454, 4489, 4525, 4607, 4627, 4641, 4667, 4671, 4681, 4689, 4706-4708, 4721, 4730, 4754, 4767, 4768, 4795, 4837 – Απελευθέρωση 4204, 4259, 4609
Πατραϊκός Κόλπος 22
Πατριαρχείο Αλεξανδρείας 825 βλ. και Χριστόφορος
Πατριαρχείο Ιεροσολύμων 530
Πατριωτική Οργάνωσις Κεφαλληνίας (Π.Ο.Κ.) 3656, 4398· βλ. και Νικολόπουλος
Παύλιανη (οικ. ν. Φθιώτιδας) 1258
Παύλος, Αντιβασιλιάς Γιουγκοσλαβίας 19, 20, 109, 110, 282, 299
Παύλος, Διάδοχος Ελλάδας 513, 735, 990, 1122, 2638, 2734, 2753, 2754, 2799, 2812, 4029, 4079, 4206, 4251, 4321, 4428, 4441, 4536, 4587, 4598, 4611, 4788
Pearson, J. S. A., Συνταγματάρχης (S.O.E.) 1017, 1020
Πείνα 654, 661, 672, 675, 911, 963, 1002, 1004, 1559, 2427, 2660, 2746, 3207
Πειραιάς 60, 98, 151, 257, 618, 671, 1356, 1612, 1922, 2142, 2168, 2196, 2248, 2255, 2284, 2298, 2379, 2384,

2410, 2555, 2612, 2723, 3073, 3111, 3155, 3184, 3195, 3204, 3296, 3325, 3345, 3402, 3420, 3446, 3482, 3667, 3684, 3738, 3749, 4008, 4013, 4048, 4050-4052, 4237, 4246, 4248, 4310, 4496, 4532, 4569-4572, 4582, 4603, 4653, 4720, 4756, 4759, 4760, 4761, 4772, 4774, 4777, 4779, 4807, 4808, 4813, 4823, 4838, 4850, 4853, 4854
Πέλλας, νομός 2177
Πελοπόννησος 684, 844, 1297, 1340, 1397, 1398, 1451, 1452, 1489, 1497, 1525, 1556, 1574, 1608, 1609, 1647, 1659, 1700, 1718, 1719, 1771, 1775, 1779, 1786, 1829, 1838, 1842, 1849, 1876, 1892, 1906, 1938, 2042, 2045, 2095, 2108, 2128, 2144, 2145, 2195, 2197, 2225, 2338, 2361, 2387, 2419, 2440, 2442, 2447, 2449, 2479, 2495, 2542, 2545, 2555, 2572, 2597, 2598, 2624, 2657, 2746, 2823, 2942, 2959, 3141, 3214, 3230, 3235, 3240, 3246, 3272, 3298, 3302, 3303, 3322, 3390, 3406, 3431, 3517, 3545, 3565, 3686, 3870, 3878, 3897, 3956, 3988, 4094, 4111, 4120, 4225, 4259, 4405, 4425, 4430, 4458, 4464, 4518, 4528, 4529, 4544, 4547, 4585, 4593, 4606, 4627, 4652, 4655, 4669, 4679, 4716, 4717, 4721, 4759, 4768, 4780, 4800
– Απελευθέρωση 4034, 4186, 4200, 4221, 4228, 4249, 4263, 4489, 4590· βλ. και Καλαμάτα· Κανελλόπουλος, Π.· Κόρινθος· Μαμόπουλος· Μελιγαλάς· Παπασταματιάδης· Πάτρα· Πύργος· Στρατιωτικός Διοικητής Πελοποννήσου
Πελοπόννησος, Βόρεια 2415, 2879, 2920, 4046
Πελοπόννησος, Νότια 1523, 1998, 2233, 2546, 3805, 3894
Πελτέκης, Ι., (ΑΠΟΛΛΩΝ), Αρχηγός Υπηρεσίας ΑΠΟΛΛΩΝ 1803, 1820, 1881, 3392, 3521, 3909, 4433, 4435
Πενταγιοί (οικ. ν. Φωκίδας) 2566, 2569, 2592
Πεντάλοφος (οικ., ν. Κοζάνης) 2894, 3139, 3748, 3838
Πεντόλακκος (οικ. ν. Ιωαννίνων) 1290
Πέραμα (οικ. ν. Ρεθύμνου) 4270, 4271
Πέραμα (Πειραιάς) 2255, 3488
Περιβόλι βλ. Δερελή
Περιβόλι (οικ. ν. Γρεβενών) 1692, 1704, 1770
Περίθαλψη 363, 401, 539, 545, 1553, 2033, 2191, 2193, 2282, 2696, 2751, 2906, 3032, 3039, 3471, 3728, 3832, 3862, 3896, 3931, 4062, 4267, 4370, 4402, 4465, 4600, 4607, 4844· βλ. και Ε.Ο.Χ.Α.· Ερυθρός Σταυρός· Ηνωμένα Έθνη – U.N.R.R.A.· Σύμμαχοι – A.M.L.· Σ.Σ.Α.
Περισσός (Αθήνα) 2623
Περιστέρι (Αθήνα) 4513, 4578
Περιφερειακός Διοικητής Ιονίων Νήσων βλ. Μακκάς
Περιφερειακός Διοικητής Κρήτης βλ. Ασκούτσης
Περιφερειακός Διοικητής Κυκλάδων βλ. Νικολάου
Περιφερειακός Διοικητής Μακεδονίας και Θράκης βλ. Λαμπριανίδης
Περιφερειακός Διοικητής Νήσων Ανατολικού Αιγαίου βλ. Μπουρδάρας, Γ.
Περιφερειακός Διοικητής Πελοποννήσου βλ. Κανελλόπουλος, Π.
Perkins, D. C., Λοχίας, Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην Κρήτη 2634
Permanent Organisation for Food and Agriculture βλ. Ηνωμένα Εθνη – Μόνιμος Οργανισμός Τροφίμων και Γεωργίας
Περσία 694
Περσικός Κόλπος 38

Perth, Lord, Επικεφαλής Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων της Βουλής των Λόρδων 3561
Περτούλι (οικ. ν. Τρικάλων) 1694, 1732
Πέτα (οικ. ν. Άρτας) 1590, 3977
Petain, H. P., Στρατάρχης, Πρόεδρος Δημοκρατίας Vichy 203, 242
Πετάσης, Α., Μέλος Κεντρικής Διοικούσας Επιτροπής Ε.Δ.Ε.Σ. 2167
Πετιμεζάς, Η., (Νικήτας), Μέλος Κεντρικής Διοικούσας Επιτροπής Ε.Δ.Ε.Σ. Αθηνών 2167, 2571, 2596
Πέτρα (οικ. ν. Ιωαννίνων) 2743
Πέτρα (οικ. ν. Πιερίας) 3677
Πετρακογιώργης, Γ., Αρχηγός Ανταρτών Ε.Ο.Κ. Ψηλορείτη 3899
Πετρακόπουλος, Θ. 3651, 3793· βλ. και "Μεγάλη Βρετανία"
Πετροβίτσα (οικ. ν. Θεσπρωτίας) 3612
Πετρομαγούλα (οικ. ν. Βοιωτίας) 1372, 4180
Πέτρος, Πρίγκηπας Ελλάδας 592, 690, 714, 715, 724, 746, 836, 846, 990
Πετρούσσα βλ. Πλεύνα
Πετροχώρι βλ. Βίτσαινα
Πετρωτό βλ. Λιάσκοβο
Πήλιο 1506, 1939, 2052, 2237, 2364, 2987, 3305, 3914
Πηνειός (ποταμός Θεσσαλίας) 2512, 4133, 4834
Πηνιάτογλου, Λ. 3651, 3793· βλ. και "Ελληνικό Αίμα"
Phalanx of Hellenic Veterans of America 2881
Pickering, Λοχαγός, Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην Πελοπόννησο 4478, 4479, 4531
Πιέρια (όρος Δυτικής Μακεδονίας) 1594, 1902, 1929, 2008, 2023, 2052, 2068, 2102, 2144, 2270, 2354, 2804, 2921
Πιερίας, νομός 1956, 1991, 4374, 4822
Pike, Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη 4449
"Πίνδος" (αντιτορπιλικό) 2796, 3187, 3775, 3875
Πίνδος (οροσειρά ηπειρωτικής Ελλάδας) 29, 143, 169, 207, 238, 329, 1248, 1667, 1701, 1708, 2162, 2185, 2237, 2239, 2868, 3671, 3672, 3737
Πίνδος, Ι. 1666
Πίος XII, Πάπας 106
Πιπινέλης, Π., Πρεσβευτής Ελλάδας στη Σόφια 11, 392, 407· Διπλωματικός Σύμβουλος Πρεσβείας ελληνικής Κυβέρνησης στο Λονδίνο και Αντιπρόσωπος εξορίστων κυβερνήσεων Πολωνίας, Βελγίου και Λουξεμβούργου στο Λονδίνο 4537
Πισοδέρι (οικ. ν. Φλώρινας) 4160, 4176
Πιτσίκας, Ι., Αντιστράτηγος, Διοικητής Τμήματος Στρατιάς Ηπείρου 509· Αντιστράτηγος 815, 933
Πιτσιλάδης, Υπολοχαγός, Αξιωματικός - σύνδεσμος Σ.Σ.Α. στην Κεφαλονιά 4282
Πλαίσια (οικ. ν. Ιωαννίνων) 3700, 3763
Πλάκα (οικ. ν. Ιωαννίνων) 3750
Πλάκας, γέφυρα (ν. Ιωαννίνων) 1854, 1886, 2358· βλ. και Σύσκεψη Μυροφύλλου - Πλάκας
Πλακιάς (οικ. ν. Ρεθύμνου) 3076
Πλακοπετριά (Θεσσαλία) 1549
Πλαστήρας, Ν., Στρατηγός 700, 924, 1195, 1532, 1537, 1550, 1597, 1650, 1655, 1739, 1789, 2678, 2707, 2708, 3716, 3743, 3744, 4517, 4673· πρβλ. Μοάτσος
Πλαταμώνας (οικ. ν. Πιερίας) 4019, 4628, 4713, 4840, 4845
Πλατανιά (οικ. ν. Δράμας) 3266

Πλατανούσσα (οικ. ν. Ιωαννίνων) 2358, 2371
Πλατεία Ελευθερίας (Θεσσαλονίκη) 906
Πλατεία Συντάγματος (Αθήνα) 954, 4811, 4854-4856
Πλεύνα (σημ. Πετρούσσα, οικ. ν. Δράμας) 4670
Πλευράκης, Γ., Συνταγματάρχης (Ε.Ο.Κ.) 1755
Πλεύρης, Ν., Αντισυνταγματάρχης, Μέλος Διοικούσας Νομαρχιακής Επιτροπής Ηρακλείου Ε.Ο.Κ. 4484
Plovdiv (Βουλγαρία) 4367
Πολεμικό Ναυτικό βλ. Ένοπλες δυνάμεις – Ναυτικό
"Πόλεμος και Εργατική Τάξη" (σοβιετικό περιοδικό έντυπο) 2247
Πολιτειακό 645, 649, 666, 704, 706, 715, 717, 720, 722, 724, 732, 755, 764, 769, 781, 783, 787, 789, 794, 802, 811, 812, 817, 820, 859, 874, 877, 881, 913, 932, 990, 1051-1053, 1067, 1068, 1102, 1147, 1169, 1178, 1184, 1232-1234, 1245, 1257, 1263, 1267, 1268, 1272-1276, 1281, 1283, 1287, 1288, 1294, 1302, 1307, 1312, 1347, 1393, 1396, 1407, 1410, 1411, 1414, 1421, 1422, 1439, 1440, 1443, 1459, 1466, 1490, 1538, 1550, 1586, 1605, 1653, 1783, 1785, 1815, 1839, 1840, 1923, 1934, 1941, 1942, 1983, 2180, 2203, 2249, 2295, 2563, 2606, 2615, 2620, 2638, 2707, 2728, 2731, 2758, 2773, 2840, 2872, 2874, 3045, 3084, 3234, 3282, 3306, 3324, 3339, 3340, 3386, 3417, 3422, 3426, 3432, 3436, 3467, 3638, 3712, 3967, 4157, 4321, 4379, 4441, 4507, 4517, 4537, 4587, 4611, 4728· βλ. και Αντιβασιλεία· Απελευθέρωση· Γεώργιος Β΄· Πολιτικές δυνάμεις· Σύνταγμα 1911
Πολίτης, Ανθυπολοχαγός, Διοικητής 1 Τάγματος 54 Συντάγματος XIII Μεραρχίας Ε.Λ.Α.Σ. 3056
Πολίτης, Α., Πρεσβευτής ελληνικής Κυβέρνησης στη Μόσχα 1915, 1967, 2013, 3458
Πολίτης, Ι., Πρεσβευτής Ελλάδας στη Ρώμη 35, 90, 100, 239, 242, 243· Αντιπρόσωπος ελληνικής Κυβέρνησης στη Συμβουλευτική Επιτροπή των Συμμάχων για την Ιταλία 2120, 2816, 3097, 3354, 3910
Political Intelligence Centre Middle East βλ. Βρετανία
Political Warfare Executive (P.W.E.) βλ. Βρετανία
Πολιτικές δυνάμεις 96, 277, 292, 388, 645, 662, 670, 807, 960, 963, 1013, 1019, 1052, 1116, 1123, 1132, 1152, 1167, 1196, 1197, 1200, 1204, 1206, 1255, 1286, 1304, 1403, 1415, 1503, 1915, 1983, 2062, 2257, 2320, 2345, 2432, 2549, 2554, 2562, 2563, 2567, 2568, 2576, 2606, 2608, 2628, 2629, 2708, 2805, 2808, 2833, 2875, 2877, 3148, 3211, 3278, 3386, 3436, 3880· βλ. και Αριστερά· Δεξιά· Κόμματα· Κομμουνιστές – Αντιπρόσωποι στη Μέση Ανατολή 2870, 2917, 2940, 3177, 3262, 3417
Πολιτική Επιτροπή Εθνικής Απελευθέρωσης (Π.Ε.Ε.Α.) 2582, 2599-2602, 2604, 2605, 2610, 2611, 2615, 2618, 2619, 2621, 2628, 2629, 2642, 2650, 2651, 2653, 2654, 2657, 2660, 2697, 2701, 2702, 2709, 2711, 2719, 2733, 2736, 2777, 2803, 2805, 2817, 2833, 2843, 2846, 2848, 2854, 2869, 2910, 2914, 2933, 2949, 2950-2952, 2961, 2966, 3008, 3040, 3059, 3063, 3089, 3101, 3129, 3139, 3146, 3167, 3168,

3172, 3264, 3272, 3282, 3290, 3306, 3307, 3311, 3313, 3324, 3330, 3339, 3340, 3343, 3387, 3394, 3396, 3405, 3417, 3422, 3423, 3436, 3437, 3439, 3441, 3442, 3487, 3490, 3495, 3502, 3503, 3519, 3521, 3543, 3568, 3570, 3587, 3615, 3617, 3630, 3635, 3678, 3681, 3751, 3752, 3826, 3834, 3835, 3854, 3860, 3861, 3872, 3914, 3921, 3922, 3944, 3953, 4029, 4030, 4092, 4117, 4311, 4414, 4415, 4530, 4649· βλ. και Αγγελόπουλος· Ασκούτσης· Γαβριηλίδης· Ε.Α.Μ.· Ε.Λ.Α.Σ.· Ελεύθερη Ελλάδα· Ελεύθερης Ελλάδας, Πρακτορείο· Καραμαούνας· Κόκκαλης· Κ.Κ.Ε.· Κτιστάκης· Λούλης· Μάντακας· Μπακιρτζής· Πορφυρογένης· Σαρηγιάννης· Σβώλος· Σιάντος· Τσιριμώκος· Χατζήμπεης· Ψιάρρης· πρβλ. Ένοπλες δυνάμεις – Μέση Ανατολή - Κινήματα

– Αντιπρόσωποι στη Μέση Ανατολή 2898, 3079, 3089, 3196, 3218, 3222, 3224, 3233, 3262, 3279, 3282, 3312, 3340, 3343, 3378, 3396, 3416, 3418, 3441, 3529, 3604, 3606, 3623, 3674· βλ. και Αγγελόπουλος· Ασκούτσης· Πορφυρογένης· Ρούσσος, Π.· Σβώλος·

– Αντιπρόσωπος στο Λαϊκό Απελευθερωτικό Στρατό Γιουγκοσλαβίας 2961, 3018, 3040, 3083· βλ. και Τζήμας

– Γραμματεία Εσωτερικών 2616-2618· βλ. και Σιάντος

– Διεύθυνση τύπου και διαφώτισης 3422

– Εθνικό Συμβούλιο 2600, 2604, 2657, 2852, 2978, 3188, 3189, 3198, 3202, 3233, 3235, 3245, 3246, 3307, 3340, 3377, 3487, 3490, 3543, 3660, 3661· βλ. και Αγγελόπουλος· Α.Κ.Ε.· Αλεξανδρής, Σ.· Βελουχιώτης· Βλαντάς· Βουλή των Ελλήνων 1936, Γ΄ Αναθεωρητική· Γρηγοριάδης· Ε.Λ.Δ.· Ε.Α.Μ.· Ε.Λ.Α.Σ.· Ζέβγος· Θανασάκος· Θέος· Ιωακείμ· Ιωαννίδης· Καραγιώργης· Καραμάνος· Καρβούνης· Κλήρος· Κόκκαλης· Κόμμα Φιλελευθέρων· Κ.Κ.Ε.· Λαϊκό Κόμμα· Μανιάτης· Μάντακας· Μαργιώλης· Μενύχτας· Μιχαήλ· Μπακιρτζής· Παπαπολίτης· Παρτσαλίδης· Πορφυρογένης· Σβώλος· Σβώλου· Σιάντος· Σινάκος· Τζήμας· Χατζής

– Εκλογές 2600, 2604, 2657, 2710, 2794, 2837, 2852, 2978, 3029, 3064, 3202, 3246, 3330, 3345, 4117· βλ. και Π.Ε.Ε.Α. – Εθνικό Συμβούλιο· πρβλ. Ε.Κ.Κ.Α.· Ε.Δ.Ε.Σ.

Πολύδροσο βλ. Βλαχώρι

Πολύκαστρο (οικ. ν. Κιλκίς) 3811, 4171, 4196

Πολυτεχνείο βλ. Εθνικό Μετσόβειο Πολυτεχνείο

Πολωνία 927, 2990 βλ. και Schwarzburg-Guenther

Πολωνίας, Κυβέρνηση 439

Πολωνίας, Κυβέρνηση (εξόριστη) 895· βλ. και Πιπινέλης

Πολωνοί 2307

Πομάκοι 3273

Poole, Αντιπλοίαρχος (S.O.E.) 3485

Popov, G., Αντισυνταγματάρχης, Αρχηγός Σοβιετικής Στρατιωτικής Αποστολής στον Ε.Λ.Α.Σ. 3833, 3907, 3921, 3944

Πόρος 3184, 4653, 4823 – Απελευθέρωση 4591

Πορτ Σάιντ (Αίγυπτος) 60

Πόρτα (σημ. Πύλη, οικ. ν. Τρικάλων) 1826, 2118, 2378, 2878

Πορταριά (οικ. ν. Μαγνησίας) 1529, 4660

Πορτή (οικ. ν. Καρδίτσας) 1265
Πορφυρογένης, Μ., Μέλος Κ.Ε. Ε.Α.Μ. και Κ.Ε. Κ.Κ.Ε. 2776, 2817, 2832, 2898, 3079, 3186, 3196, 3218, 3228, 3243, 3264, 3282, 3306, 3324, 3343, 3387, 3396, 3417, 3436, 3437, 3441, 3442, 3452, 3481, 3497, 3512, 3543, 3558, 3660, 3674, 3752, 3854, 4029, 4030, 4043· Υπουργός Εργασίας ελληνικής Κυβέρνησης 4079, 4345, 4638, 4639, 4732
Ποταμοί (οικ. ν. Δράμας) 3143
Πούλος, Γ., Αντισυνταγματάρχης, Αρχηγός Οργανώσεως Πούλου 2043, 2085, 2780, 3168
Power, J. P., Ταγματάρχης, Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στη Θεσσαλία 3269, 3270
Πραιτώρια (Νοτιοαφρικανική Ένωση) 682
Πράμαντα (οικ. ν. Ιωαννίνων) 1684, 1685, 1688, 1696, 1797, 2210, 2358, 2371, 3702
Πρέβεζα 1509, 1591, 1971, 1973, 2027, 2630, 2644, 2676, 2686, 2695, 2769, 3095, 3288, 3294, 3425, 3684, 4261, 4284, 4301, 4320, 4333, 4335, 4336, 4399, 4415, 4423, 4475, 4541, 4577, 4762, 4795, 4837 – Απελευθέρωση 4245, 4333, 4399
Πρέβεζας, νομός 2177, 2213, 4711
Prentice, R. R., Ταγματάρχης, Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στη Δυτική Μακεδονία 4239, 4294
Πρεσβεία Ελλάδας στο Βουκουρέστι 424, 655
Πρεσβεία Ελλάδας στο Κάιρο 267, 395, 550· βλ. και Καψάλης, Δ.
Πρεσβεία Ελλάδας στο Λονδίνο 193, 229· βλ. και Ρωμανός· Σιμόπουλος
Πρεσβεία Ελλάδας στη Μαδρίτη βλ. Αργυρόπουλος, Π.
Πρεσβεία Ελλάδας στη Σόφια 553· βλ. και Πιπινέλης
Πρεσβεία ελληνικής Κυβέρνησης στη Βέρνη 688
Πρεσβεία ελληνικής Κυβέρνησης στο Βουκουρέστι 655
Πρεσβεία ελληνικής Κυβέρνησης στο Κάιρο 655, 701, 705, 718, 733
Πρεσβεία ελληνικής Κυβέρνησης στο Λονδίνο 673, 895, 1401· βλ. και Κινάτος· Πιπινέλης· Ρωμανός
Πρεσβευτής ελληνικής Κυβέρνησης στη γαλλική Κυβέρνηση Vichy 674
Πρεσβευτής ελληνικής Κυβέρνησης στο Κάιρο 691, 699, 708, 709, 736· βλ. και Καψάλης, Δ.
Πρεσβευτής ελληνικής Κυβέρνησης στο Λονδίνο 616, 1277· βλ. και Αγνίδης· Σιμόπουλος
Πρεσβευτής ελληνικής Κυβέρνησης στο Τόκιο 760
Πρέσπες (Μεγάλη Πρέσπα και Μικρή Πρέσπα, λίμνες ν. Φλώρινας) 3412· βλ. και Μεγάλη Πρέσπα
Πριόνια (οικ. ν. Γρεβενών) 2189, 3975
Πρόκος, Σ., Συνταγματάρχης, Στρατιωτικός Διοικητής Μακεδονίας και Θράκης 4695
ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ βλ. Οργάνωση ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ
Προξενεία Ελλάδας στην Αίγυπτο 550
Προξενεία ελληνικής Κυβέρνησης στη Ρουμανία 655
Προξενείο Ελλάδας στην Κύπρο 427, 437
Προξενείο ελληνικής Κυβέρνησης στη Σμύρνη 772
Πρόξενος Ελλάδας στην Καλκούτα 241
Πρόξενος Ελλάδας στην Κύπρο 427
Προοδευτικό Κόμμα 3415· 3872· βλ. και Αθανασιάδης-Νόβας· Καφαντάρης – Αντιπρόσωπος στη Μέση Ανα-

τολή 3218· βλ. και Σακαλής
Προπαγάνδα βλ. Άξονας· Βουλγαρία· Βρετανία· Βρετανοί αξιωματικοί - σύνδεσμοι· Γερμανία· Ε.Α.Μ.· Ε.Λ.Α.Σ· Ελεύθερης Ελλάδας, Πρακτορείο· Κυβέρνηση, ελληνική· Λογοκρισία· Μόσχας, Ραδιοφωνικός Σταθμός· Σ.Σ.Α.· Τιφλίδας, Ραδιοφωνικός Σταθμός· Τύπος· πρβλ. Π.Ε.Ε.Α. – Διεύθυνση τύπου και διαφώτισης
Προσκυνάς (οικ. ν. Φθιώτιδας) 1372, 1373
Πρόσφυγες 572, 578, 582, 586, 596, 615, 653, 679, 756, 759, 767, 768, 772, 784, 871, 961, 1144, 1153, 1185, 1464, 1882, 1920, 1924, 2050, 2076, 2414, 2491, 2637, 2699· πρβλ. Δωδεκανήσιοι
Προφήτης Ηλίας (οικ. ν. Πρέβεζας) 4711
Πρωτόπαπας, Σ., (Κικίτσας), Καπετάνιος Χ Μεραρχίας Ε.Λ.Α.Σ. 3109
Πτολεμαΐδα (οικ. ν. Κοζάνης) 2085, 4234, 4829
Πύλη βλ. Πόρτα
Πύλος (οικ. ν. Μεσσηνίας) 2449, 3459
Πύργοι (οικ. ν. Κοζάνης) 3191
Πύργος (οικ. ν. Ηλείας) 1938, 2166, 2447, 2449, 2575, 3130, 3134, 4200, 4221, 4280, 4478, 4479, 4489 – Απελευθέρωση 4187, 4204, 4262, 4280
Πύργος (οικ. ν. Κοζάνης) 3061
Πυριτιδοποιείο βλ. Ανώνυμος Εταιρεία Ελληνικού Πυριτιδοποιείου και Καλυκοποιείου
Πυρομάγλου, Κ., Υπαρχηγός Ε.Ο.Ε.Α. Ε.Δ.Ε.Σ. 1402, 1832, 2167, 2253, 2356, 2406, 2434, 2446, 2454, 2460, 2461, 2464, 2516, 2524, 3048, 3218, 3228, 3389, 3397, 3729, 3734, 4336, 4423
Pyke, Λοχαγός, Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στα νησιά του Αιγαίου Πελάγους 1553, 1821

Quislings βλ. Δοσίλογοι

Ραβενή (οικ. ν. Θεσπρωτίας) 3701, 3703
Ραγκαβής, Α., Πρεσβευτής Ελλάδας στο Βερολίνο 73, 219
Radeff, E., Συνταγματάρχης, Διοικητής Βουλγάρων Παρτιζάνων στην Ανατολική Μακεδονία 4417, 4438, 4451, 4453, 4579, 4620, 4709, 4784
Ρακιτζής 2469
Ράλληδες βλ. Τάγματα Ασφαλείας
Ράλλης, Ι., Πρωθυπουργός Κυβέρνησης Αθηνών 1191, 1554, 1645, 1681, 1727, 1829, 1881, 2061, 2087, 2094, 2095, 2126, 2156· Πρωθυπουργός και Υπουργός Εθνικής Αμύνης Κυβέρνησης Αθηνών 2179, 2181, 2196, 2265, 2283, 2304, 2347, 2368, 2394, 2400, 2410, 2473, 2476, 2485, 2523, 2557, 2624, 2635, 2651, 2696, 3083, 3211, 3268, 3522, 3653, 3757, 3895, 3913, 4045, 4092, 4477, 4498, 4806
Ράλλης, Π. (Εθνικό Λαϊκό Κόμμα) 2266, 2288, 2295, 2412, 2439, 2480, 2607, 2658, 3079, 3120· Υπουργός Αεροπορίας ελληνικής Κυβέρνησης 3313, 3415, 3629· Υπουργός άνευ χαρτοφυλακίου ελληνικής Κυβέρνησης 3693
Ράπτης, Κ. (Ε.Λ.Α.Σ.) 3591
Ρας Μπάαλμπεκ (Συρία) 1323 , 1328· βλ. και Μπάαλμπεκ
Ραυτόπουλος, Π., Συνταγματάρχης (Ε.Δ.Ε.Σ.) 1616
Ραφαήλ, Ρ., Πρεσβευτής Ελλάδας στην Άγκυρα 16-18, 45, 92· Πρεσβευτής ελληνικής Κυβέρνησης στην Άγκυρα 759
Ραφήνα (οικ. ν. Αττικής) 3793

Ράχη (οικ. ηπειρωτικής Ελλάδας) 3398
Rawlings, Sir H. B., Υποναύαρχος, Διοικητής Βρετανικών Ναυτικών Δυνάμεων Ανατολικής Μεσογείου 2791, 2806, 2815, 3499, 3605
Ρέθυμνο 599, 2138, 2505, 3318, 4115, 4271, 4273, 4483, 4703 – Απελευθέρωση 4397
Ρεθύμνου, νομός 3987, 4483, 4485
Reiss, Γερμανός Αντισυνταγματάρχης, Διοικητής φρουράς της Αθήνας 3486
Rendel, G. W., Πρεσβευτής Βρετανίας στη Σόφια 11, 308, 309, 316, 328, 392, 407
Ρέντης βλ. Άγιος Ιωάννης Ρέντης
Ρέντης, Κ. (Κόμμα Φιλελευθέρων) 3218· Υπουργός άνευ χαρτοφυλακίου ελληνικής Κυβέρνησης 3415, 3872, 3922, 3953, 4026, 4092, 4349
Report on conditions in Athens up to 30 May 1944 3632
Ρέππας 924
Reserve Bank Νοτιοαφρικανικής Ένωσης 620, 652
Reuters, Πρακτορείο 26, 543, 617, 1923, 1942, 2800
Ρήγος, Γ., (Φερραίος), Συνταγματάρχης, Διοικητής ΙΙ Μεραρχίας Ε.Λ.Α.Σ. 4676
Ρήλος - Αυλών - Νήσοι (P.A.N.) 1743, 1755, 2165, 2259, 2957, 3391, 3522· βλ. και Βεντήρης, Κ.· "Κήρυξ"· Σταθάτος – Αντιπρόσωπος στη Μέση Ανατολή 3201· βλ. και Βεντήρης, Κ.
Ρητίνη (οικ. ν. Πιερίας) 1949
Ribbentrop, J. von, Υπουργός Εξωτερικών Γερμανίας 73, 366, 379
Riddle, Σμηναγός, Αρχηγός Βρετανικής Στρατιωτικής Αποστολής στη Βουλγαρία 4367, 4371, 4393, 4417, 4449
Ridsdale, W. (F.O. - Τμήμα Ειδήσεων) 695
"Ριζοσπάστης" (μυστική εφημ. Κ.Κ.Ε.) 1895, 3339, 3340, 3391, 3422
Rimini (Ιταλία) 4442
Ρίο (οικ. ν. Αχαΐας) 4609
Ρογοί (οικ. ν. Αχαΐας) 1659
Ροδαυγή βλ. Νησίστα Νέας Ελλάδος
Ροδεσία βλ. Νότια Ροδεσία
Ροδιανή (οικ. ν. Κοζάνης) 1198, 3010
Ρόδος 2170, 2384, 3123, 3124, 3358, 3537, 3538, 3555, 3659, 4203, 4687, 4726
Roler, E. 4184
Ronald, N. B. (F.O.) 268
Roosevelt, F. D., Πρόεδρος Η.Π.Α. 85, 221, 229, 726, 735, 758, 895, 903, 1424, 1427, 1438, 1490, 1495, 2060, 2917, 2952, 3065, 3196, 3243, 3355, 3609
Ρουμανία 48, 79, 205, 211, 262, 269, 272, 274, 282, 310, 316, 328, 333, 369, 389, 655, 3355, 3996· πρβλ. Κουτσόβλαχοι
– Διπλωματική Αποστολή στην Αθήνα 333· βλ. και Djuvara· Gane
– Πρεσβεία στη Μόσχα 303
– Στρατιωτικός Ακόλουθος στην Άγκυρα 368, 369
– Στρατιωτικός Ακόλουθος στην Αθήνα 64, 97
Ρουμανίας, Κυβέρνηση 23, 137, 655 βλ. και Antonescu· Papanaci
Ρούμελη 1618, 2019, 2051, 2109, 2172, 2193, 2300, 2548, 2781, 3013, 3050, 3082, 3083, 3090, 3202, 3450, 3451, 3873, 3886
Ρούπελ (στενωπός ν. Σερρών) 4686
Ρουσσόπουλος, Α., Καθηγητής Πολυτεχνείου 2335
Ρουσσόπουλος, Α., Υποστράτηγος, πρώην Υπουργός Εργασίας Κυβέρνησης Αθηνών 3211, 3211
Ρούσσος, Γ., Πρόεδρος Εθνικής Επιτροπής Αιγύπτου 702, 781, 1073,

1114, 1125, 1126· Αντιπρόεδρος και Υπουργός Ναυτικών ελληνικής Κυβέρνησης 1131, 1148-1150, 1154, 1161· Αντιπρόεδρος και Υπουργός άνευ χαρτοφυλακίου ελληνικής Κυβέρνησης 1299-1301, 1349, 1426, 1434, 2154, 2223, 2636, 2758, 2791, 2797, 2805, 2816
Ρούσσος, Π., (Νικόλας), Μέλος Πολιτικού Γραφείου Κ.Ε. Κ.Κ.Ε. 1402, 2343, 2454, 2516, 2524, 3079, 3186, 3196, 3218, 3222, 3243, 3264, 3282, 3306, 3324, 3343, 3387, 3396, 3417, 3436, 3437, 3497, 3543, 3604, 3623
Rowan, T. L. 2766
Royal Air Force βλ. Βρετανία – Ένοπλες δυνάμεις - Αεροπορία
Ρυάκια (ν. Πιερίας) 1580
Ρύμνιο (οικ. ν. Κοζάνης) 1469
Ryan, Sir A. 222, 224
Ρωμανός, Ι., Σύμβουλος Πρεσβείας Ελλάδας στο Λονδίνο 163, 221, 274, 275, 343· Σύμβουλος Πρεσβείας ελληνικής Κυβέρνησης στο Λονδίνο 615, 2581, 3223, 3231, 4069, 4127, 4328, 4740
Ρώμη 25, 52, 102, 239, 242, 585, 1898, 2090, 2584, 3354, 3966-3971, 4441
Ρωσέττης, Ρ., Πρεσβευτής Ελλάδας στο Βελιγράδι 19, 79, 80, 111-113, 148, 164, 247, 297· Προσωπικός Γραμματέας Γεωργίου Β΄ 3599
Ρωσία βλ. Ε.Σ.Σ.Δ.
Ρώσοι βλ. Σοβιετικοί

Σαγαίικα (οικ. ν. Αχαΐας) 2075
Σαγιάδα (οικ. ν. Θεσπρωτίας) 225
Σαγκάη 740
Σαΐντα (αρχαία Σιδώνα, Συρία) 1127
Σαϊτούρες (οικ. ν. Ρεθύμνου) 3154
Σακαλής, Γ. (Προοδευτικό Κόμμα) 3218· Υπουργός άνευ χαρτοφυλακίου ελληνικής Κυβέρνησης 3280, 3343, 3415, 3872, 3922, 3953
Σακελλαρίου, Α., Υποναύαρχος, Αντιπρόεδρος και Υπουργός Ναυτικών Κυβέρνησης Ελλάδας 512, 531, 538, 573· Υποναύαρχος, Αντιπρόεδρος και Υπουργός Ναυτικών ελληνικής Κυβέρνησης 621, 634, 697, 702, 715, 746, 761· Αντιναύαρχος, Αρχηγός Στόλου 886, 907
Σαλαμίνα 257, 2142, 2255, 3111, 4799
Salerno (Ιταλία) 3972, 4227
Σαμαρίνα (οικ. ν. Γρεβενών) 3671
Σαμαρινιώτης, Β. ή Σαμαριναίος βλ. Τζήμας
Σάμη (οικ. ν. Κεφαλληνίας) 4258
Σαμοθράκη 515
Σάμος 684, 1386, 1504, 1505, 1515, 1668, 1674, 1709, 1738, 1806, 1821, 1882, 2050, 2153, 2170, 2217, 3181, 3237, 3248, 3319, 3533, 4208, 4343, 4411, 4490
– Απελευθέρωση 1526, 1531· βλ. και Arnold· Baird· Μπουρδάρας, Γ.· Σοφούλης, Ε.
– Προσωρινή Κυβερνητική Επιτροπή 1526, 1539, 1623, 1654· βλ. και Ειρηναίος
Σανατόριο (σημ. Εξοχή, οικ. ν. Πιερίας) 2317
Σανδάλι (οικ. ν. Πέλλας) 4472
Sandström, E., Σουηδός Πρόεδρος Ε.Δ.Β.Ε. 4454, 4482, 4494, 4503, 4522, 4532, 4678, 4680, 4685, 4699, 4720, 4759
Σαντορίνη 3357
Σαουδική Αραβία 674, 676
Saracoglu, S., Υπουργός Εξωτερικών Τουρκίας 17, 41-43, 45, 230, 326, 379, 380, 390, 391· Πρωθυπουργός Τουρκίας 3963, 4025

Σαράφης, Σ., Υποστράτηγος, Στρατιωτικός Διοικητής Γενικού Στρατηγείου Ε.Λ.Α.Σ. 1404, 1538, 1547, 1691, 1918, 1932, 1954, 2127, 2199, 2246, 2343, 2344, 2407, 2408, 2454, 2455, 2497, 2516, 2524, 2628, 2640, 2653, 2871, 2938, 3079, 3218, 3228, 3234, 3311, 3312, 3379, 3382, 3411, 3438, 3439, 3506, 3507, 3512, 3543, 3558, 3657, 3674, 3838, 3945, 3991, 4228, 4229, 4230, 4247, 4248, 4295, 4315, 4426, 4460-4462, 4464, 4465, 4493, 4534, 4547, 4554, 4584, 4593, 4616, 4617, 4618, 4623, 4636, 4637, 4641, 4648-4652, 4663, 4665, 4666, 4682, 4695, 4717, 4718, 4723, 4744, 4750, 4758, 4829

Σαρδηνία 409

Σαρηγιάννης, Π., Στρατηγός (Κόμμα Φιλελευθέρων), Μέλος Κ.Ε. Ε.Λ.Α.Σ. 2421, 2590, 2846, 2854, 3380, 3630

Sargent, Sir O., Μόνιμος Υφυπουργός Εξωτερικών Βρετανίας 317, 366, 416, 417, 572, 585, 653, 658, 665, 674, 676, 694, 700, 723, 724, 740, 768, 770, 773, 789, 794, 812, 817, 822, 849, 868, 913, 960-962, 1010, 1021, 1023, 1084, 1093, 1102, 1107, 1111, 1165, 1174, 1179, 1255, 1286, 1335, 1354, 1358, 1379, 1412, 1417, 1424, 1433, 1438, 1448, 1449, 1453, 1455, 1460, 1473, 1512, 1514, 1535, 1545, 1583, 1622, 1649, 1683, 1790, 2325, 2576, 2577, 2943, 3433, 3465, 3818, 3876, 4034, 4537, 4732

Σαρωνικός Κόλπος 4591, 4808

"Σαχτούρης" (κορβέτα) 3509, 3689, 3711

Saydan, R., Πρωθυπουργός Τουρκίας 73

Σβώλος, Α., Στέλεχος Ε.Λ.Δ. 1962, 2249, 2430, 2493, 2507, 2517, 2588, 2607, 2726, 2846· Πρόεδρος και Γραμματέας Εξωτερικών, Παιδείας και θρησκευμάτων, και Λαϊκής διαφώτισης Π.Ε.Ε.Α. 2949, 2966, 3059, 3079, 3129, 3156, 3167, 3168, 3196, 3198, 3218, 3233, 3234, 3243, 3258, 3264, 3282, 3290, 3306-3308, 3324, 3343, 3345, 3378, 3379, 3382, 3387, 3396, 3417, 3436-3438, 3483, 3497, 3500, 3521, 3529, 3543, 3572, 3604, 3623, 3634, 3678, 3679, 3751, 3752, 3754, 3761, 3854, 3922, 3943, 3944, 3990, 4008, 4029, 4030, 4043· Υπουργός Οικονομικών ελληνικής Κυβέρνησης 4079, 4092, 4110, 4229, 4265, 4311, 4387, 4395, 4402, 4403, 4460, 4474, 4501, 4528, 4533, 4554, 4593, 4647, 4816, 4817

Σβώλου, Μ., Εθνοσύμβουλος Π.Ε.Ε.Α. 3345· Μέλος Προεδρείου Εθνικού Συμβουλίου Π.Ε.Ε.Α. 3661, 3854, 4029

Scarlett, Βρετανός φαντάρος, Μέλος Σ.Σ.Α. στην Πελοπόννησο 2925, 2993, 3255

Schimana, W., Υποστράτηγος, Αρχηγός S.S. στην Ελλάδα 2024, 4076, 4340, 4454, 4481, 4482, 4503, 4677

Schwarzburg-Guenther, W. de, Πρεσβευτής Πολωνίας στην Αθήνα 439, 442

Scobie, R. M., Βρετανός Αντιστράτηγος 1221, 4044· Στρατιωτικός Διοικητής Συμμαχικών Δυνάμεων στην Ελλάδα και Διοικητής Force 140 4228-4230, 4246-4249, 4310, 4400, 4414, 4422, 4426, 4430, 4439, 4440, 4460, 4461, 4463, 4464, 4465, 4475, 4493, 4529, 4546, 4580, 4593, 4616-4618, 4623, 4627, 4635, 4641, 4646, 4652, 4663, 4665, 4669, 4674, 4675, 4698, 4707, 4716-4719, 4723, 4750,

4758, 4761, 4768, 4780, 4854, 4855
Σγουρίτσας, Χ. (Δημοκρατικό Κόμμα) 2627, 3017, 3348, 3389, 3397· Υπουργός Εθνικής Παιδείας ελληνικής Κυβέρνησης 3415, 4441, 4460
Sebastian, G., Σύμβουλος Πρεσβείας Βρετανίας στο Κάιρο (πρώην Γενικός Πρόξενος Βρετανίας στην Αθήνα) 690, 699, 701, 708, 709, 713, 715, 730, 736, 849
Σειραδάκης, Δ. (Υπηρεσία Πληροφοριών Υπουργείου Εθνικής Αμύνης Κυβέρνησης Αθηνών) 1755
Σειραδάκης, Χ., Αντισυνταγματάρχης, Διοικητής 5ου Τάγματος Πεζικού ΙΙ Ταξιαρχίας 1324
Seitz, A., Γραμματέας Πρεσβείας Γερμανίας στην Αθήνα 3839
Selborne, Lord, Υπουργός Οικονομικού Πολέμου Βρετανίας 1473, 1512, 2576, 2577
Σελίνου, επαρχία (ν. Χανίων) 2466, 2634
Σελλά (οικ. ν. Ευρυτανίας) 2098
Σέρβια (οικ. ν. Κοζάνης) 1057, 1885, 1901, 4846
Σερβία βλ. Γιουγκοσλαβία
Σέρβοι βλ. Γιουγκοσλάβοι· Σλαβομακεδόνες
Σέριφος 4233
Σερνικάκι (οικ. ν. Φωκίδας) 2551
Σέρρες 3848, 4497 – Απελευθέρωση 4429
Σερρών, νομός 2177
Σεφεριάδης, Α. 3225
Shell (εταιρία πετρελαιοειδών) 81, 310, 430, 3446
Sheppard, R., Ταγματάρχης, Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στον Όλυμπο 1076, 1077, 1187, 1189, 1202· Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην Αθήνα 3911, 4202, 4340, 4383, 4384, 4400, 4422, 4454, 4468-4471, 4477, 4482, 4494, 4499, 4503, 4522, 4523, 4532, 4542-4546, 4555, 4578, 4604, 4605, 4678-4680, 4685, 4690, 4691, 4696-4701, 4704, 4719-4721, 4745-4747, 4759-4761, 4772-4775, 4778, 4781, 4804, 4807-4809, 4811, 4812, 4856
Sherston, J. R. V., Βρετανός Συνταγματάρχης, Διοικητής Υπηρεσίας αξιωματικών - συνδέσμων Γ.Σ.Μ.Α. 899
Σιάντος, Γ., (προσωρινός) Γενικός Γραμματέας Κ.Ε. Κ.Κ.Ε. 2343, 2454· Γραμματέας Εσωτερικών και προσωρινά Επισιτισμού Π.Ε.Ε.Α. 2582, 2775· Γραμματέας Εσωτερικών Π.Ε.Ε.Α. 2949, 3245, 3246, 3264, 3306, 3382, 3394, 3405, 3417, 3543, 3660, 3922, 3943, 4550
Σιάτιστα (οικ. ν. Κοζάνης) 1076, 1362, 1977, 2939, 3918, 4098, 4148
Σίβα (οικ. ν. Ηρακλείου) 3869
Σίβας, όαση (Αίγυπτος) 969
Σιγκαπούρη 83, 338
Σίδνος βλ. Τσελή
Σιδώνα βλ. Σαΐντα
Siena (Ιταλία) 3888
Σικελία 503, 1377
Σιμόπουλος, Χ., Πρεσβευτής Ελλάδας στο Λονδίνο 9-11, 38, 81, 82, 108, 163, 177, 184, 185, 235, 296, 297, 317, 343, 366, 394, 396, 457, 517, 538, 547, 552, 572, 585, 590· Πρεσβευτής ελληνικής Κυβέρνησης στο Λονδίνο 616, 623-625, 629, 631-633, 635, 644, 653, 658, 664, 665, 674, 676, 680, 687, 689, 691, 694· Μόνιμος Υφυπουργός Εξωτερικών ελληνικής Κυβέρνησης 700, 740, 742, 768, 794, 828, 853, 864, 876, 879, 900

Σιμωνίδης, Β., Υπουργός Κυβέρνησης Αθηνών, Γενικός Διοικητής Μακεδονίας 1044· Γενικός Διοικητής Θεσσαλονίκης 2494
Σινάκος, Μ., Εθνοσύμβουλος Π.Ε.Ε.Α. 3660
Sinclair, Sir A., Υπουργός Αεροπορίας Βρετανίας 955, 956, 987
Σινιάτσικο (όρος Δυτικής Μακεδονίας) 2891
Σιράκο βλ. Συρράκο
Σιφναίος, Π., Ιδρυτής Εθνικής Δράσης 2088, 2165, 2288, 3070, 3289
Σιφναίος, Τ., Ιδιοκτήτης εργοστασίου "Αίολος" 3456
Σίφνος 3601
Σκαλούλα (οικ. ν. Φωκίδας) 4072
Σκέφερις, Π., Πρεσβευτής Ελλάδας στα Τίρανα 239
Σκιάθος 3927
Σκλάβαινας, Σ. (Παλλαϊκό Μέτωπο) 3660
Σκλίβανη (οικ. ν. Ιωαννίνων) 4353
Σκόπελος 3927
Σκόπια (Γιουγκοσλαβία) 223
Σκοτεινά (οικ. ν. Πιερίας) 2102
Σκοτίνα (οικ. ν. Πιερίας) 2354
Σκουλάς, Α., Υποστράτηγος 574· Υπαρχηγός Α.Β.Ε.Σ.Μ.Α. 815
Σκουλάς, Ι., Ταμίας Υπηρεσίας ΑΠΟΛΛΩΝ 3276
Σκουλάς, Ν., Πρόεδρος Ε.Ο.Κ. 3946
Σκουληκαριά (οικ. ν. Άρτας) 1036, 2147
Σκούπα (σημ. Καλλιθέα, οικ. ν. Κορινθίας) 4114
Σκούπι (σημ. Πάος, οικ. ν. Αχαΐας) 1452
Σκουτί βλ. Σκούπι
Σκρα (οικ. ν. Κιλκίς) 3812
Σκύδρα (οικ. ν. Πέλλας) 3986, 4161, 4193, 4306, 4338, 4472
Σλάβοι βλ. Γιουγκοσλάβοι
Σλαβομακεδόνες 2083, 2543, 2858, 2939, 2996, 3321, 3412, 4125· βλ. και Κομιτατζήδες· S.N.O.F.
Σλαβομακεδονικό Λαϊκό Απελευθερωτικό Μέτωπο βλ. S.N.O.F.
Slavianomakedonski Narodno Oslobiditelen Front (Σλαβομακεδονικό Λαϊκό Απελευθερωτικό Μέτωπο) (S.N.O.F.) 2337, 2486, 2858, 2884, 2924, 3413· βλ. και Blex· Gotse· Σλαβομακεδόνες
Σμπαρούνης, Ν. 3662
Σμύρνη 772, 2021, 2290, 2309, 2672, 2673, 2862, 3027, 3453, 3633, 3757, 3909, 4286
Σμύρνης, Βαλής 759
Smuts, J. C., Στρατάρχης, Πρωθυπουργός Νοτιοαφρικανικής Ένωσης 596, 1436, 2638, 2645, 2762
Σοβιετική Ένωση βλ. Ε.Σ.Σ.Δ.
Σοβιετική Στρατιωτική Αποστολή στη Γιουγκοσλαβία 2423, 2959, 3753, 3833, 3965
Σοβιετική Στρατιωτική Αποστολή στον Ε.Λ.Α.Σ. 3097, 3735, 3748, 3753, 3759, 3760, 3761, 3774, 3809, 3833, 3838, 3907, 3920, 3921, 3929, 3965, 4319· βλ. και Popov· Σοβιετικοί αξιωματικοί - σύνδεσμοι (στην Ελλάδα)
Σοβιετικοί αιχμάλωτοι 2140, 2369, 2498, 2572, 2595, 2597, 2598, 2959, 3115, 3183, 3298, 3322, 3323, 3773, 3907, 3920, 3992, 4339, 4552· βλ. και Αρμένιοι αιχμάλωτοι· Dimitrov
Σοβιετικοί αξιωματικοί - σύνδεσμοι (στην Ελλάδα) στη Μακεδονία 3774· στην XIII Μεραρχία Ε.Λ.Α.Σ 3920
Σοβιετικοί λιποτάκτες 2994, 3002, 3920, 4520
Soldarelli, Στρατηγός, Διοικητής Μεραρχίας Cuneo και Στρατιωτικός Διοικητής Σάμου 1505, 1515

Solod, Σύμβουλος Πρεσβείας Ε.Σ.Σ.Δ. στην ελληνική Κυβέρνηση 3378
Σοσιαλιστικές Ομάδες 2249· βλ. και Σβώλος
Σοσιαλιστική Ένωση 3226, 4299· βλ. και Γαρουφαλιάς· Ζολώτας· Τσάτσος, Κ. – Αντιπρόσωποι στη Μέση Ανατολή 3226
Σοσιαλιστικό Κόμμα Ελλάδος 2547, 2956· βλ. και Ε.Α.Μ.· Λ.Α.Ε.
Σουγιουτζόγλου, Μ., (Άρης ή Φοίνικας), Καπετάνιος VI Μεραρχίας Ε.Λ.Α.Σ. 4416, 4500, 4836
Σούδα (ακρωτήριο και οικ. ν. Χανίων) 36, 56, 61, 129, 141, 149, 513, 593, 4483
Σουδάν 1295
Σούδας, αεροδρόμιο 4483
Σουέζ, Διώρυγα (Αίγυπτος) 211, 610, 1153, 1185, 3217, 3299
Σουηδία 908, 2779· βλ. και Ερυθρός Σταυρός, Σουηδικός – Υπουργός Εξωτερικών 49
Σουηδίας, Κυβέρνηση 923, 2404
Σούλι (οικ. ν. Κορινθίας) 1842
Σούρλας, Γ., Αρχηγός Περιφέρειας Φαρσάλων Ελληνικού Στρατού Απελευθερωτικής Προσπαθείας 1588
Soubbotitch, Πρεσβευτής Γιουγκοσλαβίας στο Λονδίνο 77
Σοφάδες (οικ. ν. Καρδίτσας) 3112, 3746, 3770
Σόφια 407, 4380, 4417, 4643, 4744, 4816
Σοφιανόπουλος, Ι., Αρχηγός Ένωσης Αριστερών Αγροτών Σοσιαλιστών 2288, 2607, 3079, 3120, 3218
Σοφούλης, Ε., Υπουργός Κοινωνικής Προνοίας και Κρατικής Αντιλήψεως ελληνικής Κυβέρνησης 1131, 1185, 1668, 1709, 1738· Υπουργός άνευ χαρτοφυλακίου ελληνικής Κυβέρνησης 4026, 4349
Σοφούλης, Θ., Αρχηγός Κόμματος Φιλελευθέρων 1169, 1178, 1263, 1267, 1272, 1294, 1298, 1941, 2203, 2204, 2266, 2295, 2345, 2412, 2439, 2531, 2540, 2560, 2607, 2629, 2658, 2725, 2750, 2836, 2905, 2934, 3453, 4349, 4719
Σπάρτη 1855, 1998, 2044, 2119, 2220, 2449, 2580, 3025, 3167, 3168, 4793
Spears, Sir E., Στρατηγός, Πρεσβευτής Βρετανίας στη Βηρυτό 1072, 1128
Special Operations Committee βλ. Βρετανία – Επιτροπή Ειδικών Επιχειρήσεων
Special Operations Executive βλ. Βρετανία – Υπουργείο Οικονομικού Πολέμου
"Σπέτσαι" (αντιτορπιλικό) 604
Σπέτσες 4527, 4718
Σπηλιωτόπουλος, Π. (Τάκης), Συνταγματάρχης, πρώην Αρχηγός Χωροφυλακής 962· Επικεφαλής Επιτροπής Έξι Συνταγματαρχών 975, 1827, 2668, 3454, 3628, 3650, 3651, 3756· Υποστράτηγος, Στρατιωτικός Διοικητής Αττικής 4028, 4041, 4076, 4154, 4202, 4237, 4246, 4248, 4278, 4279, 4310, 4340, 4347, 4348, 4400, 4414, 4422, 4426, 4439, 4464, 4469-4471, 4473, 4477, 4494, 4498, 4499, 4523, 4534, 4543, 4546, 4553, 4555, 4589, 4599, 4604, 4605, 4618, 4635, 4636, 4639, 4648, 4666, 4674, 4675, 4690, 4694, 4696-4698, 4700, 4723, 4724, 4729, 4746, 4761, 4777, 4804, 4809, 4811-4813, 4839· πρβλ. Αθηνέλης· Χατζημιχάλης
Σπίθα 2547
Σπλάντζα (σημ. Αμμοιδιά, οικ. ν. Πρέβεζας) 3265
Sporborg, H. N., Συνταγματάρχης, Ανα-

πληρωτής Διοικητής S.O.E. 2943, 3153, 3163
Σπυρίδης, Σ., Ταγματάρχης, πρώην Διοικητής 19ου Συντάγματος Π.Α.Ο. 4620
Σπυρίδων, Μητροπολίτης Ιωαννίνων 518
Σπυρίδωνος, Γ., Στρατηγός 3225, 3757
Σταθάτος, Α., Λοχαγός (P.A.N.) 1755, 3178, 3218
Σταθμός Λαρίσης (Αθήνα) 991
Σταθόπουλος, Συνταγματάρχης, Γενικός Διευθυντής Υπουργείου Στρατιωτικών ελληνικής Κυβέρνησης 3365
Stalin, J., Γενικός Γραμματέας Κομμουνιστικού Κόμματος Σοβιετικής Ένωσης, Πρωθυπουργός Ε.Σ.Σ.Δ. 301, 303, 766, 786, 803, 850, 853, 864, 1778, 2060, 2952
Σταματόπουλος, Η. (Ε.Δ.Ε.Σ. Αθηνών) 1970, 2665
Σταμνά (οικ. ν. Αιτωλίας και Ακαρνανίας) 2847, 2860
State Department βλ. Η.Π.Α. – Υπουργείο Εξωτερικών
Σταυρίδης, Β. (Υπουργείο Πληροφοριών Βρετανίας) 397, 662, 886
Σταυρουλάκης, Χ., Ταγματάρχης, Διοικητής ΙΙ Λόχου Πυροβόλων ΙΙ Ταξιαρχίας 1061, 1080
Σταυρούπολη (οικ. ν. Ξάνθης) 3478
Σταυροχώρι (οικ. ν. Ξάνθης) 3210
Stefani, Πρακτορείο 26, 476
Στερεά Ελλάδα 1339, 1373, 1503, 1629, 1694, 2095, 2338, 2545, 3168, 3235, 3565, 3870, 4430· βλ. και Ρούμελη
Στερεά Ελλάδα, Βόρεια 2984
Στερεά Ελλάδα, Δυτική 1635, 2548, 3060 – Απελευθέρωση 4762
Στερεά Ελλάδα, Κεντρική 1851
Stevens, J. M., Ταγματάρχης (S.O.E. Καΐρου) 1181· Συνταγματάρχης, Ανώτερος Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην Πελοπόννησο 1608, 1609, 1796, 1825, 1838, 1899, 1936, 2074, 2075, 2123, 2341, 2479, 2495, 2597, 2598, 2823, 2852, 3097, 3141, 3240, 3322, 3684-3686, 3862
Στίρφακα (οικ. ν. Φθιώτιδας) 4035, 4610
Στόλος βλ. Ένοπλες δυνάμεις – Ναυτικό
Stott, D., Λοχαγός, Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στην Αθήνα 1755, 1801, 1803, 1804, 1819, 1820, 1830, 1856, 1863, 1881, 1978, 2087, 2625, 2636
Στουπί (σημ. Νέα Έφεσος, ν. Πιερίας) 3267
Στουρναρέικα βλ. Κούτσαινα
Strang, W., Βοηθός Υπουργός Εξωτερικών Βρετανίας 640, 831
Στρατής, Δ., Αντιπρόσωπος Ε.Α.Μ. στη Μέση Ανατολή 3079, 3218, 3543, 3604, 3623
Στρατιωτική Ιεραρχία 2261, 2368, 2670· βλ. και Παπάγος· Παπαδόπουλος, Δ.· Χ
Στρατιωτικό Τμήμα Νάξου 4802
Στρατιωτικοί Ακόλουθοι στην Αθήνα 488· βλ. και Βρετανία· Γερμανία· Η.Π.Α.
Στρατιωτικός Ακόλουθος ελληνικής Κυβέρνησης στο Λονδίνο 857· βλ. και Κοντολέων
Στρατιωτικός Διοικητής Αττικής βλ. Σπηλιωτόπουλος
Στρατιωτικός Διοικητής Κρήτης βλ. Παπαδάκης, Ν.
Στρατιωτικός Διοικητής Λευκάδας βλ. Γιαννουλάτος
Στρατιωτικός Διοικητής Μακεδονίας και Θράκης βλ. Πρόκος
Στρατιωτικός Διοικητής Πελοποννήσου 4623, 4652, 4717· βλ. και Παπα-

σταματιάδης· πρβλ. Μοισταράκης· Τσαμάκος· Φλούλης
Στρατιωτικός Διοικητής Σάμου βλ. Arnold· Baird
Στρατιωτικός Διοικητής Συμμαχικών Δυνάμεων στην Ελλάδα 1229, 1231-1233, 1291, 1300, 3995· βλ. και Scobie
Στρατός βλ. Ένοπλες δυνάμεις· πρβλ. Εθνικός Στρατός
Στράτος, Γ. (Λαϊκό Κόμμα) 1259
Stroop, J., Γερμανός Υποστράτηγος 2155
Στρυμόνας (ποταμός Μακεδονίας) 1850, 2494, 4419, 4438, 4683, 4750
Στυλίδα (οικ. ν. Φθιώτιδας) 2646, 2989, 3692, 4277
Στυμφαλία (λίμνη ν. Κορινθίας) 1775, 1905
Σύβοτα βλ. Μούρτος
Συμβόλαιο Λιβάνου 3262, 3264, 3282, 3311, 3343, 3363, 3378, 3379, 3416, 3417, 3419, 3422-3425, 3436, 3467, 3495, 3498, 3512, 3543, 3553, 3558, 3570, 3586, 3592, 3595, 3604, 3606, 3628, 3673, 3688, 3727, 3751, 3752, 3754, 4130· βλ. και Αντιστασιακές οργανώσεις – Αντιπρόσωποι στη Μέση Ανατολή· Εθνικός Στρατός· Κόμματα – Αντιπρόσωποι στη Μέση Ανατολή· Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας· Συνέδριο Λιβάνου
Σύμη – Απελευθέρωση 1567
Συμμαχικές κυβερνήσεις 629, 673, 841, 1047· βλ. και Βελγίου, Κυβέρνηση· Βρετανίας, Κυβέρνηση· Γαλλική Επιτροπή Εθνικής Απελευθέρωσης· Γιουγκοσλαβίας, Κυβέρνηση· Ε.Σ.Σ.Δ, Κυβέρνηση.· Η.Π.Α., Κυβέρνηση· Ιταλίας, Κυβέρνηση· Κυβέρνηση, ελληνική· Λουξεμβούργου, Κυβέρνηση· Νορβηγίας, Κυβέρνηση· Ολλανδίας, Κυβέρνηση· Πολωνίας, Κυβέρνηση
Συμμαχική Στρατιωτική Αποστολή στην Ελλάδα (Σ.Σ.Α.) 1395, 1486, 1579, 1590, 1591, 1593, 1598, 1608, 1629, 1640, 1651, 1671, 1679, 1691, 1699-1701, 1718, 1719, 1770, 1787, 1800, 1802, 1813, 1816, 1954, 1969, 1975, 1980, 1990, 2007, 2021, 2026, 2051, 2073, 2096, 2150, 2175, 2186, 2192, 2197, 2212, 2246, 2256, 2289, 2302, 2314, 2362, 2366, 2403, 2495, 2512, 2525, 2537, 2542, 2561, 2593, 2597, 2709, 2711, 2714, 2751, 2781, 2818, 2859, 2883, 2914, 2919, 3039, 3062, 3077, 3091, 3099, 3109, 3125, 3135, 3139, 3144, 3164, 3197, 3203, 3206, 3212-3215, 3250, 3273, 3285, 3298, 3350, 3388, 3390, 3400, 3430, 3431, 3471, 3526, 3528, 3534, 3535, 3544, 3587, 3591, 3593, 3612, 3614, 3635, 3642, 3664, 3672, 3686, 3688, 3760, 3761, 3788, 3792, 3823, 3879, 3889, 3890, 3907, 3920, 3929, 3945, 3956, 4053, 4054, 4056, 4185, 4200, 4204, 4213, 4221, 4239, 4263, 4281, 4294, 4314, 4316, 4329, 4334, 4366, 4420, 4437, 4458, 4487, 4497, 4519, 4521, 4529, 4558, 4564, 4580, 4644, 4684, 4776, 4858· βλ. και Αμερικανική Στρατιωτική Αποστολή στην Ελλάδα· Β.Σ.Α.· Βρετανοί αξιωματικοί - σύνδεσμοι· Επιχείρηση Kitchenmaid· Scarlett· Stevens· Σύμμαχοι – Ένοπλες δυνάμεις - Επιχειρήσεις στην Ελλάδα· Σύμμαχοι αξιωματικοί - σύνδεσμοι· Woodhouse· πρβλ. Σοβιετική Στρατιωτική Αποστολή στον Ε.Λ.Α.Σ.· Wines
– Ανεφοδιασμός 2102, 2134, 4056
– Αντιπρόσωποι στη Μικτή Επιτροπή Ε.Λ.Α.Σ. - Ε.Δ.Ε.Σ. - Ε.Κ.Κ.Α. 2782· βλ. και Barnes· Wines· Woodhouse
– Αντιπρόσωποι στη Σύσκεψη Κούτσαινας 3056, 3081· βλ. και Ham-

mond· Wines· Woodhouse
– Αντιπρόσωποι στη Σύσκεψη Μυροφύλλου - Πλάκας 2516· βλ. και Wines· Woodhouse
– Αποστολή στην Κεφαλονιά 4182· βλ. και Αξιωματικοί - σύνδεσμοι Σ.Σ.Α. (Έλληνες) στην Κεφαλονιά
– Αποστολή στην Κρήτη 3096· βλ. και Αμερικανοί αξιωματικοί - σύνδεσμοι στην Κρήτη· Βρετανοί αξιωματικοί - σύνδεσμοι στην Κρήτη
– Αποστολή στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη 4367, 4369, 4419, 4421, 4438, 4449, 4453, 4579, 4620, 4622, 4643, 4644, 4682, 4684, 4744, 4784, 4819, 4836· βλ. και Βρετανοί αξιωματικοί - σύνδεσμοι στην Ανατολική Μακεδονία· Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στη Δράμα· Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στους Καπεταναίους Ανατολικής Μακεδονίας· Chatterley· Drake· Kitcat· Micklethwaite· Pike· Riddle· Σύνδεσμοι Σ.Σ.Α. στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη (Έλληνες)·
– Κατασκοπεία 3295
– Προπαγάνδα 2944, 3390, 3424, 3438, 3439
Σ.Σ.Α., Αρχηγείο 1851, 3933, 4399, 4504, 4584, 4641, 4665, 4666, 4682
Σύμμαχοι 307, 472, 522, 654, 856, 908, 1003, 1436, 1646, 1687, 1813, 1941, 1982, 2020, 2060, 2094, 2095, 2117, 2204, 2282, 2316, 2347, 2599, 2611, 2649, 2660, 2694, 2778, 2779, 3015, 3064, 3129, 3182, 3189, 3233, 3270, 3272, 3286, 3422, 3425, 3426, 3592, 3606, 3628, 3728, 3748, 3769, 3841, 3861, 3885, 3914, 3963, 4076, 4087, 4127, 4138, 4260, 4316, 4363, 4419, 4452, 4454, 4456, 4466, 4474, 4487, 4497, 4524, 4525, 4579, 4621, 4634, 4644, 4666, 4741, 4750· βλ. και Βρετανία· Ε.Σ.Σ.Δ.· Η.Π.Α.· Σ.Σ.Α.
– Allied Military Liaison (Greece) (A.M.L.) 1643, 3832, 3896, 3980, 3981, 4044, 4227, 4402, 4430 - Αρχηγείο 4837, 4838, 4853· βλ. και Hughes
– Ένοπλες δυνάμεις - Επιχειρήσεις στα Βαλκάνια 1303, 3106, 3150, 3179, 3464 - στη Βόρεια Αφρική 965-969, 3152· βλ. και μέτωπο Ελ Αλαμέιν· μέτωπο Ερήμου - στη Γαλλία 3425, 3464, 3990, 4662 - στη Δυτική Ευρώπη 2199 - στην Ελλάδα 1202, 1232, 1233, 1237, 1239, 1244, 1249, 1270, 1279, 1285, 1288, 1289, 1291, 1303, 1361, 1420, 1598, 2142, 2168, 2178, 2226, 2248, 2257, 2263, 2298, 2303, 2363, 2372, 2410, 2429, 2479, 2532, 2723, 2741, 2953, 2972, 2992, 2994, 3032, 3062, 3113, 3124, 3137, 3151, 3193, 3232, 3236, 3350, 3358, 3370, 3383, 3386, 3390, 3407, 3426, 3431, 3456, 3479, 3493, 3534, 3535, 3537, 3538, 3541, 3555, 3563, 3577, 3579, 3580, 3601, 3602, 3604, 3607, 3625, 3626, 3642, 3659, 3721, 3728, 3758, 3767, 3768, 3786-3788, 3790, 3800, 3803, 3815, 3816, 3819, 3820, 3828, 3846, 3851, 3852, 3869, 3881, 3891, 3898, 3903, 3931, 3935, 3938-3940, 3952, 3960, 3972, 3976, 3982, 3983, 3989, 3998, 4001, 4002, 4009, 4010, 4023, 4054, 4075, 4080, 4081, 4099, 4106, 4144, 4158, 4159, 4162, 4171, 4175, 4181, 4192, 4193, 4196, 4197, 4204, 4211, 4212, 4217, 4222, 4224, 4226, 4238, 4243, 4252-4255, 4274, 4281, 4287, 4290-4292, 4303, 4304, 4306-4308, 4338, 4342, 4351, 4352, 4388, 4390, 4391, 4409, 4431, 4455,

4474, 4492, 4502, 4512, 4529, 4564-4566, 4584, 4610, 4624, 4628, 4630, 4640, 4641, 4662, 4680, 4694, 4712, 4713, 4715, 4735, 4765, 4769, 4771, 4794, 4802, 4808, 4812, 4819, 4822, 4824, 4826, 4834, 4835, 4840, 4842, 4845, 4846, 4848, 4851, 4866· βλ. και Αντάρτες· Βρετανία – Υπουργείο Οικονομικού Πολέμου - S.O.E.· Β.Σ.Α.· Ε.Δ.Ε.Σ.· Ε.Λ.Α.Σ.· Ένοπλες δυνάμεις – Απελευθέρωση· Επιχείρηση Ζώα· Επιχείρηση MANNA· Freyberg· Η.Π.Α. – O.S.S.· Καπεταναίοι Ανατολικής Μακεδονίας· Σ.Σ.Α.· Σύμμαχοι – Ένοπλες δυνάμεις - O.G.· Σύμμαχοι – Ένοπλες δυνάμεις - R.S.R.· Στρατιωτικός Διοικητής Συμμαχικών Δυνάμεων στην Ελλάδα - στη Μεσόγειο 3157, 3174 - στην Ιταλία 1377, 1898, 2090, 2112, 3179, 3354, 3464, 3888, 4094, 4657, 4662· Σχέδιο Κιβωτός του Νώε - Mediterranean Joint Planning Staff 3573

- Operational Group (O.G.) 3642, 3699

- Raiding Support Regiment (R.S.R.) 3642, 4430

- Συμβουλευτική Επιτροπή για την Ιταλία (Advisory Council) 1995, 2120· βλ. και Ε.Σ.Σ.Δ.· Εξηντάρης· Πολίτης, Ι.

- Συμμαχικό Στρατηγείο (Allied Forces Headquarters) 2090, 2584, 3728, 3972, 4028, 4044, 4139, 4183, 4201, 4213, 4227, 4229, 4263, 4279, 4312, 4359, 4362, 4393, 4399, 4434, 4436, 4437, 4450, 4482, 4504, 4534, 4555, 4594, 4608, 4620, 4639, 4664, 4676, 4683, 4707, 4720, 4724, 4758, 4820, 4829· βλ. και Ανώτατος Συμμαχικός Διοικητής Μεσογείου· Γ.Σ.Μ.Α.· Davy· Eisenhower· Macmillan· Στρατιωτικός Διοικητής Συμμαχικών Δυνάμεων στην Ελλάδα

Σύμμαχοι αξιωματικοί - σύνδεσμοι 3642· βλ. και Αμερικανοί αξιωματικοί - σύνδεσμοι· Αξιωματικοί - σύνδεσμοι Σ.Σ.Α. (Έλληνες)· Β.Σ.Α.· Βρετανοί αξιωματικοί - σύνδεσμοι· Σύνδεσμοι Σ.Σ.Α. (Έλληνες)· Σ.Σ.Α.· πρβλ. Σοβιετικοί αξιωματικοί - σύνδεσμοι

Συμφωνία Εθνικών Ομάδων 1214, 1222, 1223, 1227, 1230, 1235, 1236, 1238, 1240, 1243, 1252-1254, 1260, 1262, 1266, 1292, 1315, 1391, 1548, 1609· βλ. και Εθνικές Ομάδες Ανταρτών· Ε.Α.Μ.· Ε.Δ.Ε.Σ.· Ε.Λ.Α.Σ.· Κοινό Γενικό Στρατηγείο Ανταρτών

Συμφωνία Καζέρτας 4460, 4461, 4463, 4464, 4465, 4534, 4645, 4652, 4666, 4723· βλ. και Αντάρτες· Αντιστασιακές οργανώσεις· Ζέβγος· Ζέρβας, Ν.· Leeper· Macmillan· Παπανδρέου· Σαράφης· Σβώλος· Scobie· Σγουρίτσας· Σπηλιωτόπουλος· Τσάτσος, Θ.· Wilson

Συμφωνία Μαχόμενων Εθνικών Οργανώσεων Αττικής 1755, 2087, 2165· βλ. και Εθνική Δράση· Ε.Κ.Ο.· Εθνική Οργάνωσις Αξιωματικών· Ε.Δ.Ε.Μ.· Ε.Δ.Ε.Σ.· Κουρκούκλης· Ρ.Α.Ν.· Σειραδάκης, Δ.· Stott· ΤΡΙΑΙΝΑ· Χ· πρβλ. Π.Α.Σ.· Σιφναίος, Π.

Συμφωνία Πλάκας 2524-2526, 2537, 2548, 2549, 2577, 2626, 2681, 2683, 2781, 2889, 2972, 3156, 3265, 3506, 3507, 3591, 4464· βλ. και Ε.Κ.Κ.Α.· Ε.Α.Μ.· Ε.Δ.Ε.Σ.· Ε.Λ.Α.Σ.· Καρτάλης· Μικτή Επιτροπή Ε.Λ.Α.Σ. - Ε.Δ.Ε.Σ.· Μικτή Επιτροπή Ε.Λ.Α.Σ. - Ε.Δ.Ε.Σ. - Ε.Κ.Κ.Α.· Νικολόπουλος, Π.· Πυρομάγλου· Ρούσσος, Π.· Σαράφης· Σύσκεψη Κούτσαινας· Σύσκεψη Μυροφύλλου - Πλάκας· Wines·

Woodhouse – Παραβιάσεις 2561, 2630, 2641, 2644, 2676, 2682, 2683, 2686, 2695, 2743, 2761, 2769, 2781, 2822, 2857, 2889, 2903, 2904, 2938, 3159, 3401, 3507, 3800, 3822, 3861· βλ. και Μικτή Επιτροπή Ε.Λ.Α.Σ. -Ε.Δ.Ε.Σ. - Ε.Κ.Κ.Α.

Σύνδεσμοι Β.Σ.Α. (Έλληνες) 3477

Σύνδεσμοι Σ.Σ.Α. (Έλληνες) 4108· βλ. και Γερακίτης· "Γρηγόρης"· Κακούρης· Φωτόπουλος – στις περιοχές Καπεταναίων Ανατολικής Μακεδονίας 3213 – στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη 4449 – στις περιοχές Ε.Δ.Ε.Σ. 3215 – στις περιοχές Ε.Λ.Α.Σ. 3214

Συνδιάσκεψη Τεχεράνης 2060, 2311, 3102· βλ. και Churchill· Roosevelt· Stalin

Συνέδριο Λιβάνου 2971, 2982, 3046, 3120, 3165, 3177, 3178, 3186, 3196, 3198, 3211, 3218-3222, 3224, 3228, 3233, 3234, 3240, 3243, 3244, 3252, 3262, 3264, 3272, 3279, 3281, 3282, 3302, 3309, 3311, 3340, 3343, 3351, 3389, 3423, 3425, 3452, 3490, 3516, 3543, 3547, 3604, 3623, 3688, 3825, 3835· βλ. και Αγγελόπουλος· Αγροτικό Δημοκρατικό Κόμμα· Αντιστασιακές οργανώσεις – Αντιπρόσωποι στη Μέση Ανατολή· Ασκούτσης· Βασιλειάδης· Βενιζέλος· Βεντήρης, Κ.· Δραγούμης· Εθνικές Δυναμικές Οργανώσεις· Ε.Κ.Κ.Α.· Ε.Α.Μ.· Εθνικό Ενωτικό Κόμμα· Εθνικό Λαϊκό Κόμμα· Ε.Δ.Ε.Σ.· Εθνικός Στρατός· Ένωση Αριστερών Αγροτών Σοσιαλιστών· Εξηντάρης· Θεοτόκης, Σ.· Κανελλόπουλος, Π.· Καρτάλης· Κόμμα Φιλελευθέρων· Κόμματα – Αντιπρόσωποι στη Μέση Ανατολή· Κ.Κ.Ε.· Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας· Κυβέρνηση, ελληνική· Λαϊκό Κόμμα· Λόντος· Μεταξάς, Αρ.· Μεταξάς, Σ.· Μυλωνάς· Παπανδρέου· Πολιτικές δυνάμεις – Αντιπρόσωποι στη Μέση Ανατολή· Π.Ε.Ε.Α.· Πορφυρογένης· Προοδευτικό Κόμμα· Πυρομάγλου· Ρέντης· Ρούσσος, Π.· Σακαλής· Σαράφης· Σβώλος· Σοφιανόπουλος· Σταθάτος· Στρατής· Συμβόλαιο Λιβάνου

Συνθηκολόγηση (με τους Γερμανούς) 509, 518, 532· βλ. και Δεμέστιχας, Π.· Κατσιμήτρος· Μάρκου· Μπάκος· Πίτσικας· Σπυρίδων· Τέτσης· Τσολάκογλου

Σύνταγμα 1911 714, 716, 717, 724, 764, 780, 1304· βλ. και Πολιτειακό

Συρία 206, 307, 759, 810, 871, 1058, 1071, 1073, 1086, 1108, 1112, 1122, 1127, 1138, 1151, 1153, 1174, 1177, 1264, 1327, 1375, 1533, 2937

Σύρος 258, 2427, 3607

Συρράκο (σημ. Σιράκο, οικ. ν. Ιωαννίνων) 2641

Σύσκεψη Κούτσαινας 2822, 2893, 2911, 2960, 3001, 3004, 3055, 3060, 3063, 3080, 3081, 3125, 3156, 3159, 3197, 3292· βλ. και Ε.Λ.Α.Σ.· Ε.Δ.Ε.Σ.· Σ.Σ.Α.

Σύσκεψη Μυροφύλλου - Πλάκας 2420, 2434, 2436-2438, 2443, 2445, 2446, 2454, 2455, 2457, 2460, 2461, 2464, 2467-2469, 2478, 2480, 2487, 2497, 2511, 2516, 2537, 2591· βλ. και Αντιστασιακές οργανώσεις – Αντιπρόσωποι στη Σύσκεψη Μυροφύλλου - Πλάκας· Ανώτατος Διοικητής Ανταρτών· Ε.Κ.Κ.Α.· Ε.Α.Μ.· Ε.Δ.Ε.Σ.· Ε.Λ.Α.Σ.· Σ.Σ.Α.· Συμφωνία Πλάκας· Wines· Woodhouse

Supply Council, North America βλ. Η.Π.Α.

Σφακιωτάκης, Σ., Συνταγματάρχης, Δι-

οικητής 14ου Συντάγματος Εθνικού Στρατού στο νομό Χανίων και Φρούραρχος Χανίων 4485
Σχέδιο Κιβωτός του Νώε (Noah's Ark) (Σχέδιο Κιβωτός) 2084, 2199, 2207, 2209, 2245, 2319, 2381, 2468, 2481, 2495, 2513, 2526, 2537, 2585, 2591, 2644, 2676, 2717, 2769, 2822, 2868, 2912, 2972, 3060, 3080, 3156, 3259, 3297, 3406, 3431, 3768, 3873, 3933, 4102, 4329, 4394, 4637· βλ. και Βρετανία – Ένοπλες δυνάμεις - Επιχειρήσεις στην Ελλάδα· Γ.Σ.Μ.Α.· Ε.Κ.Κ.Α.· Ε.Α.Μ.· Ε.Δ.Ε.Σ.· Ε.Λ.Α.Σ.· Η.Π.Α. – Ένοπλες δυνάμεις - Επιχειρήσεις στην Ελλάδα· Σ.Σ.Α.
Σχολή Ευελπίδων 636
Σώματα Ασφαλείας 2365, 2618· βλ. και Αγροφυλακή· Αστυνομία Πόλεων· Ειδική Ασφάλεια· Χωροφυλακή
Σωτηρία, Σανατόριο (Αθήνα) 1175

Ταβερναράκης, Γ., Λοχαγός, Αξιωματικός - σύνδεσμος Σ.Σ.Α. 2387
Ταβουλάρης, Α., Υπουργός Εσωτερικών Κυβέρνησης Αθηνών 1891, 2347, 2596, 3211, 3268
Τάγματα Ασφαλείας 1554, 1681, 1855, 1887, 1950, 1974, 2001, 2045, 2066, 2094, 2095, 2097, 2103, 2117, 2126, 2137, 2155, 2161, 2163, 2165, 2195, 2197, 2205, 2210, 2229, 2230, 2232, 2252, 2265, 2277, 2282, 2347, 2400, 2419, 2467, 2473, 2495, 2523, 2525, 2532, 2561, 2569, 2614, 2624, 2651, 2657, 2696, 2720, 2778, 2780, 2835, 2912, 2922, 3021, 3062, 3087, 3088, 3117, 3211, 3272, 3306, 3324, 3332, 3338, 3361, 3404, 3449, 3461, 3469, 3512, 3558, 3566, 3578, 3644, 3653, 3666, 3684, 3712, 3825, 3835, 3842, 3851, 3859, 3860, 3897, 3911, 3949, 4005, 4056, 4058, 4092, 4132, 4135, 4160, 4205, 4228, 4239, 4247, 4248, 4259, 4294, 4301, 4331, 4463, 4472, 4477, 4498, 4500, 4525, 4534, 4559, 4560, 4614, 4639, 4641, 4647, 4650, 4651, 4653, 4674, 4683, 4698, 4718, 4722, 4739, 4743, 4785, 4817, 4830, 4862· βλ. και Αναγνωστόπουλος· Δερτιλής· Διάμεσης· Ε.Κ.Κ.Α.· Ταβουλάρης· πρβλ. Ε.Α.Σ.Α.Δ.· Ε.Ε.Ε.· Ιερή Ταξιαρχία· Οργάνωση Βέρη· Ρ.Α.Ν.· Χ· Χωροφυλακή
– Ανεφοδιασμός 4723
– Αντίποινα 3130, 3134, 3175, 3247, 3360, 3646, 3791, 3837, 3849, 4057, 4073, 4097, 4098, 4561, 4859
– Μονάδες: III Τάγμα Ασφαλείας 10ος Λόχος 4526, 4792 - IV Τάγμα Ασφαλείας Κορίνθου 2212, 2218, 4793 - Τάγμα Ασφαλείας Αγρινίου 2106, 2593, 2594, 2850, 2860, 2889, 2899, 3068, 3897, 4584, 4645· βλ. και Τολιόπουλος - Τάγμα Ασφαλείας Ηρακλείου 2353 - Τάγμα Ασφαλείας Καλαμάτας 4318, 4385, 4607 - Τάγμα Ασφαλείας Σπάρτης 2160, 2235, 3168, 4385, 4793· βλ. και Βρεττάκος, Λ.
– Στρατολογία 2138, 2179, 2227, 2265, 2368, 2453, 2523, 2557, 3068, 3116, 3522, 4008, 4045
– Ωμότητες 2556, 2623, 2654, 3020, 3044, 3168, 3681, 3858, 4008, 4091, 4110, 4318
Τάγματα Ασφαλείας Αθήνας 1420, 1858, 2556, 2560, 2623, 2639, 2654, 3556, 3858, 4082, 4091, 4110, 4165, 4246, 4331, 4675, 4723, 4777, 4778
Τάγματα Ασφαλείας Έβρου 3118
Τάγματα Ασφαλείας Εύβοιας 2533, 2704, 2821, 3168, 3483, 3849

Τάγματα Ασφαλείας Θεσσαλίας 3020, 3044, 3126, 3168, 3247· βλ. και Τάγματα Ασφαλείας Λάρισας
Τάγματα Ασφαλείας Κρήτης 2737· βλ. και Τάγμα Ασφαλείας Ηρακλείου· Πασσαδάκης
Τάγματα Ασφαλείας Λάρισας 1874
Τάγματα Ασφαλείας Μακεδονίας βλ. Πούλος
Τάγματα Ασφαλείας Πάτρας 2074, 2129, 2341, 2366, 2515, 4627, 4641
Τάγματα Ασφαλείας Πελοποννήσου 1879, 1992, 1998, 2397, 2440, 2447, 2920, 2926, 3110, 3130, 3134, 3240, 3493, 3646, 3894, 3897, 4073, 4114, 4186, 4200, 4213, 4262, 4263, 4280, 4298, 4385, 4424, 4479, 4510, 4527, 4594, 4597, 4627, 4668, 4689, 4707, 4717, 4793· βλ. και Καπετζώνης· Κουρκουλάκος· Παπαδόγγονας· Τάγμα Ασφαλείας Καλαμάτας· IV Τάγμα Ασφαλείας Κορίνθου· Τάγμα Ασφαλείας Σπάρτης· Τάγματα Ασφαλείας Πάτρας
Τάκης βλ. Σπηλιωτόπουλος
Talbot-Rice, D., Ταγματάρχης (W.O.) 291, 787· Συνταγματάρχης (S.O.E.) 2034, 2035, 2068, 2072, 2422, 2742, 3212, 3408, 3455, 3557, 3686, 3716, 3743, 4344, 4394, 4434, 4435, 4540, 4673, 4694, 4839
Τανάγρας, αεροδρόμιο 4168
Taranto (Ιταλία) 22, 58, 63, 409, 4766, 4767
Tass, (Telegrafnoje Agentstvo Sovetskovo Sojuza) Πρακτορείο 2831, 4302
Τατοΐου, αεροδρόμιο 5, 4257
Ταΰγετος (οροσειρά Νότιας Πελοποννήσου) 3646
Tedder, Sir A. W., Πτέραρχος, Διοικητής R.A.F. Μέσης Ανατολής 562, 799
Τεκελή (σημ. Σίνδος, οικ. ν. Θεσσαλονίκης) 3099, 3135
Τέμπη (ή Κοιλάδα των Τεμπών, ν. Λάρισας) 1620, 1633, 1634, 2036, 2500, 2512, 2518, 2622, 3978, 4133, 4291, 4826
Τεπελένι (Αλβανία) 491
Τεργέστη 434, 450
Τέροβο (οικ. ν. Ιωαννίνων) 1290, 3576, 3584, 4140
Terpofski, (Ζησιάδης), Μέλος Γραφείου Περιοχής Μακεδονίας Κ.Κ.Ε. 2390
4ης Αυγούστου, Καθεστώς βλ. Καθεστώς Μεταξά
Τετράκωμο (οικ. ν. Άρτας) 2148, 2328
Τέτσης, Ι., Υποστράτηγος 532
Τεχεράνη 694· βλ. και Συνδιάσκεψη Τεχεράνης
Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος 2336
Τζανακάκης, Ε., Αντιστράτηγος, Υπουργός Στρατιωτικών Ελλάδας 574· Αρχηγός Α.Β.Ε.Σ.Μ.Α. 775, 781, 815, 826, 834· Υπουργός Κοινωνικής Προνοίας και Κρατικής Αντιλήψεως, και Υπουργός Εργασίας ελληνικής Κυβέρνησης 2897, 3007
Τζήμας, Α. (Β. Σαμαρινιώτης ή Σαμαριναίος) Μέλος Στρατιωτικής Διοίκησης Γενικού Στρατηγείου Ε.Λ.Α.Σ. 1211, 1213, 1222, 1243, 1402, 1615, 1656, 2337· Μέλος Στρατιωτικής Διοίκησης Γενικού Στρατηγείου Ε.Λ.Α.Σ. και Μόνιμος Αντιπρόσωπος Γενικού Στρατηγείου Ε.Λ.Α.Σ. στην Ανώτατη Διοίκηση του Λαϊκού Απελευθερωτικού Στρατού Γιουγκοσλαβίας 2423, 2804, 3040, 3083, 3660, 4816
Τζιμπουτί (Αφρική) 269
Τζιφάκης, Χ., Συνταγματάρχης, Γενικός Αρχηγός Εθνικής Οργανώσεως Ρεθύμνου 4397

Τζίφος, Α., Υπουργός Εμπορικής Ναυτιλίας Ελλάδας και Επικεφαλής Επιτροπής Προμηθειών 358· πρώην Υπουργός Εμπορικής Ναυτιλίας Ελλάδας 3078
Τζουμέρκα (οροσειρά Ηπείρου) 1646, 1835, 2111, 2143, 2287, 2313, 2333, 2346, 2375, 2460, 2685, 3028, 3053, 3766, 4830
Τήνος 4624
"The Times" (εφημ. Λονδίνου) 248, 549, 552, 3712
Τιεντσίν (Κίνα) 740
Τίρανα 239, 385, 429
Τιράνων, Ραδιοφωνικός Σταθμός 240
Τίρναβος (οικ. ν. Λάρισας) 2236, 2403, 3247, 3374, 3723, 3961, 3982, 4020, 4324, 4851
Tito, J. B., Αρχηγός Λαϊκού Απελευθερωτικού Στρατού Γιουγκοσλαβίας 2423, 2803, 2927, 2961, 3018, 3040, 3041, 3083, 3103, 3119, 3224, 3271, 3598, 3761, 3964, 4319, 4816, 4843
Τιφλίδας, Ραδιοφωνικός Σταθμός 2831, 3148, 3519
Tmimi (Λιβύη) 3067, 3316, 3513
Todd, Αντισυνταγματάρχης, Διοικητής 9ης βρετανικής Μονάδας Καταδρομών Fox Force 4527
Τολιόπουλος, Γ., Ταγματάρχης, Διοικητής Τάγματος Ασφαλείας Αγρινίου 4381
Τοπόβολα (σημ. Αγία Παρασκευή, οικ. ν. Αχαΐας) 1876
Τοπόλια (σημ. Ελαιώνας, οικ. ν. Φωκίδας) 4178
Torrance, J. W., Αντισυνταγματάρχης, Ανώτερος Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στο Γενικό Αρχηγείο E.O.E.A. 3003, 3262, 3263, 3275, 3320, 3337, 3393, 3404, 3445, 3511, 3527, 3531, 3544, 3546, 3567, 3603, 3611, 3613, 3614, 3658, 3905
Τουρκαλβανοί βλ. Τσάμηδες
Τουρκία 17, 18, 41, 43, 45-47, 59, 64, 72, 74, 75, 80, 92, 103, 104, 112, 126, 148, 182, 204-206, 211, 230, 282, 301, 302, 308, 326, 354, 368, 378, 380, 390, 402, 416, 422, 444, 445, 460, 579, 584, 609, 667, 678, 679, 756, 759, 766, 784, 786, 803, 808, 850, 876, 943, 1046, 2488, 2613, 2614, 2768, 3015, 3086, 3321, 3519, 3662, 3817, 3818, 3840, 3870, 4086, 4466, 4642· βλ. και Κεντρική Τράπεζα της Τουρκίας
– Ένοπλες δυνάμεις 41 - Ανεφοδιασμός 74 - Γενικό Επιτελείο 145, 305, 759, 772 - Επιχειρήσεις στην Ελλάδα 3817, 3818, 3963, 4025, 4267, 4286
– Πρεσβεία στην Τεχεράνη 694
– Πρεσβευτής στο Βελιγράδι 164
– Πρεσβευτής στο Βερολίνο 73
– Πρεσβευτής στη Μόσχα 178, 301-303
– Πρεσβευτής στη Ρώμη 270
– Πρεσβευτής στη Σόφια 17, 42, 103, 316
– Υπουργείο Εξωτερικών 269, 772· βλ. και Saracoglu
Τουρκίας, Βουλή 47
Τουρκίας, Κυβέρνηση 16, 41, 44, 72, 74, 75, 92, 103, 105, 123, 124, 136, 160, 230, 271, 306, 318, 378, 391, 579, 756, 759, 767, 784, 803, 1531, 4267· βλ. και Inonu· Saracoglu· Saydan
Τουρκικός Τύπος 391
Τουρκοβασίλης, Θ., Διοικητής Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος (στην Αθήνα) 1666, 1708
Τράπεζα της Αγγλίας (Bank of England) 15, 40, 132, 199, 244, 268, 304,

325, 343, 378, 394, 460, 620, 652, 921
Treasury βλ. Βρετανία – Υπουργείο Οικονομικών
Τρία Έλατα (οικ. ν. Πέλλας) 3161
ΤΡΙΑΙΝΑ 1755, 2165, 2259, 2547, 3289· βλ. και Κιουρτζόγλου
Τρίκαλα (οικ. ν. Ημαθίας) 4614
Τρίκαλα (οικ. ν. Τρικάλων) 1256, 1499, 1511, 1513, 1540, 1541, 1713, 1732, 1818, 1834, 1897, 2201, 2243, 2403, 3020, 3038, 3373, 3374, 3376, 3891, 4305, 4325, 4355, 4538, 4629
Τρικάλων, αεροδρόμιο 321
Τρικάλων, νομός 2177, 2213
Τρίκερι (ακρωτήριο στην είσοδο του Παγασητικού Κόλπου) 3927
Τρίκλινο (οικ. ν. Αιτωλίας και Ακαρνανίας) 1651, 1691
Τρίλοφο βλ. Κούρνοβο
Τριμερές Σύμφωνο Βερολίνου 309· βλ. και Γερμανία· Ιαπωνία· Ιταλία· πρβλ. Βουλγαρία· Γιουγκοσλαβία
Τρίπολη 1621, 1765, 1855, 1899, 1945, 2044, 2151, 2365, 2447, 2449, 2575, 3913, 4262, 4385, 4424, 4510, 4527, 4594, 4597, 4607, 4627, 4820
Τρίπολη (Λίβανος) 1104, 1174, 1480
Τριπόταμος (οικ. ν. Ημαθίας) 4224
"Τρίτων" (υποβρύχιο) 604
Τριφυλία (ν. Ηλείας) 1467
Τριχωνίδα (επαρχία ν. Αιτωλίας και Ακαρνανίας) 1663
Τρύφος (οικ. ν. Αιτωλίας και Ακαρνανίας) 2850
Τσαγκαράκης, Συνταγματάρχης, Γενικός Διοικητής Ηρακλείου 2631
Τσακαλώτος, Θ., Συνταγματάρχης, Διοικητής ΙΙΙ Ορεινής Ταξιαρχίας 3365
Τσακιρίδης, Θ., (ή Χατζηθεοδωρίδης), Αρχηγός Αρχηγείου Παγγαίου Ανατολικής Μακεδονίας 3478
Τσακόπουλος, Α. (Ε.Α.Μ.) 4621
Τσακόπουλος, Σ. (Λαϊκό Κόμμα) 3453· Υπουργός άνευ χαρτοφυλακίου ελληνικής Κυβέρνησης 4026
Τσακωνιά (ν. Αρκαδίας) 1718
Τσαλ Νταγ (ύψωμα ορεινού συγκροτήματος Μποζ Νταγ) 2962
Τσαλδάρης, Κ., Αρχηγός Λαϊκού Κόμματος 3414, 3453, 3484, 3880
Τσαμάκος, Κ., Υποστράτηγος, Διοικητής Ομάδας Μεραρχιών Στερεάς Ε.Λ.Α.Σ. 4623
Τσάμηδες 1904, 3094, 3525, 3527, 3583, 3603, 3765, 3792, 3905
Τσάνης, Μέλος Γραφείου Περιοχής Μακεδονίας Κ.Κ.Ε. 2390
Τσαούς Αντών βλ. Φωστερίδης
Τσαρουχάς, Π. (Ε.Α.Μ.) 4621
Τσάτσος, Θ. (Κόμμα Φιλελευθέρων) 2588· Υπουργός Δικαιοσύνης ελληνικής Κυβέρνησης 3415, 3855, 4349, 4426, 4460, 4462, 4518, 4528, 4529, 4548, 4549, 4553, 4589, 4605, 4618, 4639, 4654, 4676, 4691, 4696, 4719, 4729, 4761, 4777, 4811
Τσάτσος, Κ. (Σοσιαλιστική Ένωση) 3079, 3120, 3226, 3757
Τσέλλος, Ε., Υφυπουργός Στρατιωτικών ελληνικής Κυβέρνησης 1067, 1085, 1090
Τσεσμέ (Τουρκία) 772
Τσεσμέ, Καϊμακάμης 759
Τσεχοσλοβακία 3141
Τσεχοσλοβάκοι 2201
Tsintsar-Markovitch, Υπουργός Εξωτερικών Γιουγκοσλαβίας 19, 51, 77-80, 112, 164, 247
Τσιριμώκος, Η., Γενικός Γραμματέας Ε.Λ.Δ., Μέλος Κ.Ε. Ε.Α.Μ. 1402· Γραμματέας Δικαιοσύνης και προσωρινά Οικονομικών, Παιδείας και Θρησκευμάτων, και Κοινωνικής Προνοίας

Π.Ε.Ε.Α. 2582· Γραμματέας Δικαιοσύνης Π.Ε.Ε.Α. 2949, 3307, 3308, 3752, 3854, 4029, 4030, 4043· Υπουργός Εθνικής Οικονομίας ελληνικής Κυβέρνησης 4079, 4387
Τσιρονίκος, Ε., Αντιπρόεδρος, Υπουργός Οικονομικών, Επισιτισμού, Γεωργίας, Εθνικής Οικονομίας και Εθνικής Προνοίας Κυβέρνησης Αθηνών 4724
Τσολάκογλου, Γ., Αντιστράτηγος, Διοικητής Γ΄ Σώματος Στρατού 518· Πρωθυπουργός Κυβέρνησης Αθηνών 654, 777, 781, 976, 2061, 2156, 4553
Τσοτύλι (οικ. ν. Κοζάνης) 1293
Τσουδερός, Ε., Πρωθυπουργός, Υπουργός Εξωτερικών και προσωρινά Οικονομικών, Εθνικής Οικονομίας και Στρατιωτικών Ελλάδας 478, 508, 510, 513· Πρωθυπουργός, Υπουργός Εξωτερικών και προσωρινά Οικονομικών, Εθνικής Οικονομίας και Στρατιωτικών ελληνικής Κυβέρνησης 520, 525, 527, 528, 530, 533, 534, 540-542, 544, 546, 550, 552, 554, 555, 558, 560, 565-567, 569-571, 574, 576, 578, 583, 590, 592· Πρωθυπουργός, Υπουργός Εξωτερικών και προσωρινά Οικονομικών και Εθνικής Οικονομίας ελληνικής Κυβέρνησης 597, 614, 616, 638, 645, 646, 648, 650, 655, 659-661, 666-668, 674, 681-683, 685, 687-691, 693, 695, 697-699, 701-703, 706-714, 717-719, 723, 725-728, 730, 733, 734, 735, 737, 738, 744-747, 750, 752-755, 760-765, 769-771, 773, 775, 778, 781, 783, 785, 787, 789-791, 794, 798, 800-802, 807, 811, 812, 814, 817, 820-822, 827, 829, 831, 833, 836, 838, 839, 843-846, 848, 854, 858-861, 869, 871, 873-875, 877-881, 886, 887, 889, 890, 892-894, 903, 913, 914, 919, 924, 930-933, 936, 960-962, 971, 992, 1005, 1012, 1015, 1018, 1046, 1047, 1049, 1051-1054, 1066, 1071-1073, 1084, 1089· Πρωθυπουργός και Υπουργός Εθνικής Αμύνης ελληνικής Κυβέρνησης 1090, 1091, 1095, 1098, 1100, 1101, 1105, 1106, 1114, 1117, 1118, 1122, 1124-1126, 1131, 1134, 1148, 1153, 1154, 1157-1159, 1167-1169, 1171, 1177, 1178, 1182, 1190, 1194, 1199, 1200, 1206, 1210, 1216, 1217, 1220, 1228, 1229, 1231, 1233, 1255, 1259, 1263, 1267, 1272, 1277, 1278, 1281, 1302, 1312, 1335, 1349, 1350, 1375, 1381, 1388, 1394, 1400, 1405, 1409, 1410, 1411, 1415, 1416, 1418, 1421, 1424, 1426, 1432, 1437, 1465, 1472, 1474-1476, 1487, 1502, 1520, 1532, 1537, 1555, 1592, 1605, 1611, 1623, 1654, 1668, 1686, 1724, 1738, 1743, 1745, 1778, 1781, 1783, 1785, 1789, 1808, 1827, 1883, 1898, 1908, 1923, 1933, 1942, 1960, 1961, 1965, 1967, 1983, 1984, 1986, 2013, 2020, 2031, 2032, 2037, 2063, 2110, 2116, 2137, 2146, 2156, 2157, 2180, 2205, 2216, 2221, 2249, 2252, 2257, 2258, 2265, 2266, 2278, 2295, 2296, 2320, 2322, 2324, 2334-2336, 2344, 2352, 2357, 2393, 2394, 2400, 2412, 2419-2421, 2425, 2432, 2437, 2439, 2441, 2443, 2446, 2454, 2456, 2459, 2473-2475, 2480, 2501-2503, 2507, 2511, 2513, 2517, 2520, 2548, 2549, 2553, 2558, 2559, 2562, 2563, 2567, 2568, 2576, 2606, 2611, 2615, 2619, 2620, 2628, 2629, 2640, 2642, 2643, 2653, 2654, 2658, 2696, 2697, 2700, 2701, 2706, 2716, 2724-2727, 2729, 2730, 2731, 2758, 2759, 2766, 2767,

2770, 2773, 2774, 2776-2778, 2788, 2790, 2792, 2806, 2807, 2809-2812, 2825, 2829, 2830, 2831, 2838, 2843, 2863, 2871· πρώην Πρωθυπουργός ελληνικής Κυβέρνησης 2917, 3006, 3082, 3725, 3731, 3733
Τσουδερού, Πολιτικός εκπρόσωπος στην Αθήνα 2501-2503
Τσούκα (σημ. Ζωοδόχος Πηγή, οικ. ν. Εύβοιας) 3849
Tsvetkovitch, Πρωθυπουργός Γιουγκοσλαβίας 299
Τύνιδα 269
Τύπος 337, 340, 626, 701, 822, 832, 1185, 1312, 1710, 1781, 2797, 2945, 3110, 3290, 3971, 4643, 4669· βλ. και Αθηναϊκός Τύπος· Βρετανικός Τύπος· Γερμανικός Τύπος· Γιουγκοσλαβικός Τύπος· Ελληνικός Τύπος· Σοβιετικός Τύπος· πρβλ. Λογοκρισία· Προπαγάνδα
Τύπος, Μυστικός 3391, 3628, 3651· βλ. και "Αγροτική Φωνή"· "Αγωνιζομένη Ελλάς"· "Αναγέννησις"· Ε.Ο.Κ. – Μυστικός Τύπος· "Ελεύθερη Φωκίδα"· "Ελληνική Φωνή"· "Ελληνικό Αίμα"· "Η Μάχη"· "Η Φωνή του Ε.Α.Μ."· "Ιερολοχίτης"· "Κατηγορώ"· "Κήρυξ"· Κ.Κ.Ε. – Μυστικός Τύπος· "Νέα Ζωή"· "Νέος Δρόμος"· "Οδηγητής"· Π.Ε.Α.Ν. – Μυστικός Τύπος· "Ριζοσπάστης"· πρβλ. Γραφάκος
Τυρίμος, Μ. (Παλλαϊκό Μέτωπο) 3660
Turle, C. E., Αντιναύαρχος, Ναυτικός Ακόλουθος Βρετανίας στην Αθήνα 117, 190, 195, 196· Αντιναύαρχος 201, 254, 263, 265, 288· Ναυτικός Ακόλουθος Βρετανίας στην Αθήνα και Επικεφαλής Inter-Service Liaison Mission 373
Υπερασπισταί Βορείου Ελλάδος (Υ.Β.Ε.) 2393· βλ. και Π.Α.Ο.
Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ 1247, 1952, 2024, 2095, 2122, 2142, 2168, 2248, 2252, 2253, 2255, 2263, 2269, 2290, 2345, 2431, 2465, 2470, 2488, 2544, 2550, 2555, 2560, 2571, 2578, 2635, 2647, 2648, 2655, 2656, 2662-2665, 2689, 2713, 2714, 2745, 2845, 2846, 2853-2855, 2892, 2905, 2935, 2992, 2995, 3030, 3111, 3140, 3145, 3155, 3182, 3184, 3195, 3201, 3204, 3225, 3232, 3239, 3254, 3276, 3277, 3289, 3296, 3315, 3352, 3381, 3402, 3403, 3482, 3486, 3488, 3858, 3900, 4074, 4075, 4085, 4237, 4435, 4662, 4677, 4724· βλ. και "Γεριφερεταίος, Πάρις"· Ιωαννίδης, Α.· Καζακόπουλος· Πελτέκης· Σκουλάς, Ι.· Υπηρεσία YVONNE
– Ανεφοδιασμός 3909, 4344, 4434, 4435, 4540, 4694
– Οργάνωση Headsman 4396, 4448, 4452, 4459, 4581, 4776
Υπηρεσία YVONNE 1962, 2000, 4413, 4433, 4473, 4694, 4839· βλ. και Έβερτ· Μπενάκης· Παππάς, Γ.· Υπηρεσία ΑΠΟΛΛΩΝ
– Ανεφοδιασμός 4413, 4433, 4434
Υπουργεία Κυβέρνησης Αθηνών:
Υπουργείο Εθνικής Αμύνης 622, 636, 2179, 3211· βλ. και Δερτιλής· Διάμεσης· Παπαγεωργίου, Α.· Ράλλης, Ι.· Ρουσσόπουλος, Α., Υποστράτηγος· Σειραδάκης, Δ.· Τάγματα Ασφαλείας
Υπουργείο Εσωτερικών 3545· βλ. και Μπακογιάννης· Ταβουλάρης
Υπουργείο Οικονομικών 637
Υπουργεία / Υπουργοί Κυβέρνησης Ελλάδας:
Υπουργείο Γεωργίας 352
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας 186· βλ. και Τσουδερός
Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας 186
Υπουργείο Εμπορίου 186

Υπουργείο Εξωτερικών 186, 364, 431, 432, 434, 477· βλ. και Μαυρουδής· Τσουδερός· πρβλ. Αργυρόπουλος
Υπουργείο Μεταφορών 186
Υπουργείο Οικονομικών 132, 186, 352, 394· βλ. και Αποστολίδης· Τσουδερός
Υπουργείο Στρατιωτικών 520· βλ. και Τσουδερός
Υφυπουργείο Δημοσίας Ασφαλείας 470· βλ. και Μανιαδάκης
Υφυπουργείο ΤΤΤ 352
Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας 186
Υπουργεία / Υπουργοί ελληνικής Κυβέρνησης:
Υπουργείο Αεροπορίας 2413, 2699
Υπουργείο Ανασυγκρότησης 3551, 3896· βλ. και Κανελλόπουλος, Π.
Υπουργείο Γεωργίας 3343, 3834· βλ. και Ζέβγος
Υπουργείο Εθνικής Αμύνης 878, 2576, 3363, 3418
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας 3343, 3834· βλ. Βαρβαρέσσος· Τσιριμώκος· Τσουδερός
Υπουργείο Εξωτερικών 1457, 2316, 2391, 2413, 3148, 4231· βλ. και Αγνίδης· Αργυρόπουλος, Α.· Δραγούμης· Σιμόπουλος
Υπουργείο Επισιτισμού 3551, 3896· βλ. και Θεοτόκης
Υπουργείο Εργασίας 3343, 3834· βλ. και Πορφυρογένης· Τζανακάκης
Υπουργείο Εσωτερικών 3343, 3417· βλ. και Δεμέστιχας, Ι.
Υπουργείο Κοινωνικής Προνοίας και Κρατικής Αντιλήψεως 1464· βλ. και Λόντος· Σοφούλης, Ε.· Τζανακάκης
Υπουργείο Ναυτικών 1149, 2413, 2699, 3902
Υπουργείο Οικονομικών 2413, 3223, 3343, 3747, 3834· βλ. και Αγγελόπουλος· Βαρβαρέσσος· Βενιζέλος· Κανελλόπουλος, Π.· Μαντζαβίνος· Σβώλος· Τσουδερός
Υπουργείο Στρατιωτικών 944, 2413, 2472, 2699, 3312, 3747· βλ. και Καλλέργης· Παπανδρέου· Σταθόπουλος
Υπουργείο Τύπου και Πληροφοριών 3343
Υπουργικό Συμβούλιο 971, 1301, 1302, 1382, 1407, 1421, 1426, 1432, 1475, 1668, 1824, 1828, 1839, 2413, 2774, 2797, 2800, 2816, 2826, 3016, 3436, 3467, 3568, 3572, 3596, 3824, 3834, 4207, 4346
Υπουργός Αεροπορίας 713, 1418, 3313· βλ. και Βούλγαρης· Καραπαναγιώτης· Παπανδρέου· Ράλλης, Π.
Υπουργός Εθνικής Αμύνης 1101· βλ. και Βενιζέλος· Κανελλόπουλος, Π.· Τσουδερός
Υπουργός Εξωτερικών 1389, 2816· βλ. και Βενιζέλος· Παπανδρέου· Τσουδερός
Υπουργός Μεταφορών 3825
Υπουργός Ναυτικών 713, 1148, 1157· βλ. και Βενιζέλος· Καββαδίας· Μυλωνάς, Α.· Παπανδρέου· Ρούσσος· Γ.· Σακελλαρίου· πρβλ. Βούλγαρης
Υπουργός Στρατιωτικών 713· βλ. και Δημητρακάκης· Καραπαναγιώτης· Παπανδρέου· Τζανακάκης· Τσουδερός
Υπουργός Τύπου και Πληροφοριών 1220· βλ. και Καρτάλης· Μιχαλόπουλος, Α.
Υφυπουργός Στρατιωτικών 933· βλ. και Νικολαΐδης, Π.· Τσέλλος
Under-Secretary of State βλ. Βρετανία – Υφυπουργός
United Chian Societies of America 2881
United Kingdom Commercial Corpo-

ration βλ. Βρετανία
United Nations Relief and Rehabilitation Administration βλ. Ηνωμένα Έθνη

Φαιστός 547, 585
Φαλακρό βλ. Μποζ Νταγ
Φάληρο (Αθήνα) 56, 4720, 4759
Φαναριού, ποταμός βλ. Αχέροντας
Φάνης, Ανθυπολοχαγός, Διευθυντής ΙΙ Γραφείου Επιτελείου XIII Μεραρχίας Ε.Λ.Α.Σ 4108
Φαρκαδών (οικ. ν. Τρικάλων) 3985
Φαρούκ Ι, Βασιλιάς Αιγύπτου 611, 1012, 1050
Φάρσαλα (οικ. ν. Λάρισας) 1588, 1751, 3112, 3375
Φατσέας (Force 140) 4385, 4424
Φενεός (οικ. ν. Κορινθίας) 1489
Φερραίος βλ. Ρήγας
Φθιώτιδας, νομός 1372, 2177, 2213, 2902, 3202, 3897
Φιλανδία 4583
Φιλάρετος, Δ. 1666, 1708
Φιλελεύθερος Εθνικός Δημοκρατικός Αγών (Φ.Ε.Δ.Α.) 2536
Φ.Ε.Δ.Α., Κ.Ε. 2536
Φιλιάτες (οικ. ν. Θεσπρωτίας) 2083, 3776, 3800
Φιλιατρά (οικ. ν. Μεσσηνίας) 4531
Φιλιππιάδα (Βουλγαρία) βλ. Plovdiv
Φιλιππιάδα (οικ. ν. Πρέβεζας) 1309, 2695, 3095, 3613, 4140, 4167
Φλέβες (νησίδα Σαρωνικού Κόλπου) 4799
Φλούλης, Δ., Υποστράτηγος, πρώην Διοικητής Ομάδας Μεραρχιών Μακεδονίας Ε.Λ.Α.Σ. 4623
Φλωρεντία 242
Φλωριάδα (οικ. ν. Αιτωλίας και Ακαρνανίας) 1877, 3052, 3054, 3800
Φλώρινα 224, 2390, 2419, 2486, 2535, 3745, 3810, 3937, 4136, 4152, 4162, 4179, 4351, 4519, 4757, 4791
Φλώρινας, νομός 2177, 2213, 2337, 4232
Φοίνικας βλ. Σουγιουτζόγλου
ΦΟΞ βλ. Ειδική Οργάνωσις Διαφυγών ΦΟΞ
Φουρνά (οικ. ν. Ευρυτανίας) 4319
Φούρνοι (νησίδες ν. Σάμου) 1386 – Απελευθέρωση 4490
Φραγκίστα (οικ. ν. Ευρυτανίας) 1914
Φραδέλλος, Ε., Συνταγματάρχης 1605, 2562, 2563, 2588-2590, 2606
Φτελιά (οικ. ν. Δράμας) 3266
Φύσκα (οικ. ν. Κιλκίς) 1811
Φωκιάδης, Γ., Λοχαγός, Διοικητής ΙΙ Μοίρας Πυροβόλων Ι Ταξιαρχίας 1320
Φωκίδας, νομός 2177, 2213, 3897
"Φως" (εφημ. Μυτιλήνης) 2350
Φωστερίδης, Α., (Τσαούς Αντών ή Αντώνης), Γενικός Αρχηγός Γενικού Αρχηγείου Ανατολικής Μακεδονίας 2435, 2962, 2973, 3042, 3147, 3162, 3478, 4416, 4417, 4451, 4497, 4500, 4620, 4644, 4683, 4684, 4744, 4750, 4783, 4836
"Φωτεινός", Αντιπρόσωπος Ε.Α.Μ. / Ε.Λ.Α.Σ. στη Μέση Ανατολή 2672, 2673, 2692
Φωτόπουλος, Δεκανέας, Σύνδεσμος Σ.Σ.Α. 2919

Χ 1755, 2165, 2259, 2547, 2670, 2671, 2957, 3070, 3522, 4470, 4543, 4648, 4650, 4723· βλ. και "Αναγέννησις"· Γρίβας· Μπουσμπουρέλης
– Ανεφοδιασμός 2669, 4555, 4604, 4648, 4697, 4723
– Αντιπρόσωπος στη Μέση Ανατολή

3201· βλ. και Βεντήρης, Κ.
– Ωμότητες 4648
Χαϊδαρίου, Στρατόπεδο συγκέντρωσης 1993, 2556, 2990, 3167, 3169, 3325, 3453, 4104
Χάιφα (Παλαιστίνη) 234, 2672
Χαλκηδόνα (οικ. ν. Θεσσαλονίκης) 4693
Χαλκίδα 2498, 3071
Χαλκιδικής, νομός 1850, 2542, 4753
Χανιά 141, 517, 576, 583, 593, 595, 1784, 2138, 2510, 3260, 3673, 4243, 4483, 4787, 4832
Χανίων, νομός 2737, 3987, 4483, 4485, 4725
"Χανιώτης, Μάριος", Πράκτορας αριθ. 102 του Ε.Δ.Ε.Σ. 2578
Χαρβάτι (σημ. Παλλήνη, οικ. ν. Αττικής) 3793, 4692
Χάρτης Ατλαντικού 752
Χαρτούμ (Σουδάν) 4857
Χασανίου, αεροδρόμιο βλ. Ελληνικού, αεροδρόμιο
Χάσια (οροσειρά στα όρια Θεσσαλίας-Μακεδονίας) 2403, 3095
Χατζαρούλας, Κ., Αντισυνταγματάρχης, Επιτελάρχης Ι Ταξιαρχίας 2125
Χατζηθεοδωρίδης βλ. Τσακιρίδης
Χατζημιχάλης, Χ., Υποστράτηγος, Σύνδεσμος Γενικού Στρατηγείου Ε.Λ.Α.Σ. στον Στρατιωτικό Διοικητή Αττικής 4551
Χατζήμπεης, Σ. (Κόμμα Φιλελευθέρων) 2846· Γραμματέας Εθνικής Οικονομίας Π.Ε.Ε.Α. 2949, 3630
Χατζής, Θ., Γραμματέας Κ.Ε. Ε.Α.Μ. 1982, 3264, 3306, 3345, 3382, 3417, 3437, 3452, 3543
Χατζησταυρής, Γ., Συνταγματάρχης, Διοικητής 5ου Τάγματος Πεζικού ΙΙ Ταξιαρχίας 1061, 1066, 1080
Χατζόπουλος, Δ., Μέλος Κ.Ε. Ε.Κ.Κ.Α. 3755
Χατζόπουλος, Ι., Μέλος Κ.Ε. Ε.Κ.Κ.Α. 3755
Χέλμης, Δ. (Λαϊκό Κόμμα) 3453, 3662· Υπουργός άνευ χαρτοφυλακίου ελληνικής Κυβέρνησης 4026
Χερσόνησος (οικ. ν. Ηρακλείου) 4392
Χίος 536, 684, 1386, 2768, 3077, 3086, 3539, 3541, 3963, 4025, 4042, 4065, 4286, 4364, 4386, 4490, 4535, 4688, 4751 – Απελευθέρωση 4190, 4266, 4267
Χίου, Λιμενάρχης 4190
Χλωρός, Γ. 2266
Χούτας, Σ., Αρχηγός Αρχηγείου Βάλτου Ε.Ο.Ε.Α. 1812, 1877
Χριστόφορος, Πατριάρχης Αλεξανδρείας 689, 741, 785, 792, 804, 825
Χρόνια (οικ. ν. Εύβοιας) 3957
Χρύσανθος, Αρχιεπίσκοπος Ελλάδας 147, 168· πρώην Αρχιεπίσκοπος Ελλάδας 1686, 2266, 2503, 2553, 2669, 3114
Χρυσοχόου, Α., πρώην Γενικός Επιθεωρητής Νομαρχιών Γενικής Διοικήσεως Μακεδονίας 2485, 2486
Χρώμιο (οικ. ν. Κοζάνης) 1601
Χωροφυλακή 1297, 1891, 2264, 2341, 2696, 2920, 3644, 3789, 4028, 4226, 4250, 4258, 4282, 4333, 4364, 4470, 4477, 4498, 4504, 4667, 4681, 4700, 4704, 4706, 4813 βλ. και Σπηλιωτόπουλος· πρβλ. Τάγματα Ασφαλείας
– Ανεφοδιασμός 4028, 4470, 4543, 4697, 4804
– Αντίποινα 3541
Χωροφυλακής Ρεθύμνου, Διευθυντής 4397
Χώσεψη (σημ. Κυψέλη, οικ. ν. Άρτας) 2313, 2329, 2407

Ψαθόπυργος (οικ. ν. Αχαΐας) 1786, 4216
Ψάρι (οικ. ν. Αρκαδίας ή Μεσσηνίας) 2151

Ψαρρός, Δ., Συνταγματάρχης, Στρατιωτικός Αρχηγός Ε.Κ.Κ.Α. και Διοικητής 5/42 Συντάγματος Ευζώνων Ε.Κ.Κ.Α. 1192, 1538, 1672, 1788, 1848, 1857, 1912, 1946, 1979, 2088, 2242, 2425, 2455, 2592, 2609, 2665, 2712, 2784, 2836, 2901, 2913, 2923, 2964, 2968, 3021, 3055, 3088, 3092, 3136, 3137, 3141, 3449, 3450
Ψηλορείτης βλ. Ίδη
Ψιάρρης, Δ., Πρόεδρος Διοικητικής Επιτροπής Θεσσαλίας Π.Ε.Ε.Α. 3503
Ψυχικό (Αθήνα) 372, 4476
Ψυχικό βλ. Βερζιανή

Ωμότητες βλ. Αρχές Κατοχής· Αρχές Κατοχής – Βούλγαροι· Αρχές Κατοχής – Γερμανοί· Αρχές Κατοχής – Ιταλοί· Ε.Δ.Ε.Σ.· Ε.Λ.Α.Σ.· Ειδική Ασφάλεια· Κ.Κ.Ε.· Τάγματα Ασφαλείας· Χ
Ωρωπός (οικ. ν. Αττικής) 2533

Vacuum Oil (εταιρεία πετρελαιοειδών) 81
Vasilef (K.K.B.) 3106
Vellacott, P. C., Συνταγματάρχης, Επικεφαλής P.W.E. στο Κάιρο 1164, 1182
Vyshinsky, A., Υφυπουργός Εξωτερικών Ε.Σ.Σ.Δ. 178

Wallace, D. J., Ταγματάρχης, Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος, πολιτικός σύμβουλος Myers 1364, 1365, 1393, 1402, 1403, 1408, 1413, 1417, 1449· Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος, πολιτικός σύμβουλος Woodhouse 2751, 3101, 3525, 3616, 3694, 3754, 3762-3769, 3904-3906, 4103, 4378, 4379
War Cabinet βλ. Βρετανία – Πολεμικό Υπουργικό Συμβούλιο
War Office βλ. Βρετανία – Υπουργείο Πολέμου
Warner, E. R. (F.O.) 156, 221, 397, 662, 669, 670, 734, 746, 747, 935, 944· (Γραφείο Υπουργού άνευ χαρτοφυλακίου Βρετανίας στο Κάιρο) 992, 1129, 1271, 1302, 1543, 2324, 3171-3173, 3207, 3217, 3793, 3816, 3826, 3855, 3895, 3896, 3908· Επιτετραμμένος Βρετανίας στην ελληνική Κυβέρνηση 3909, 4221, 4321
Waterhouse, E. K. (Πρεσβεία Βρετανίας στην ελληνική Κυβέρνηση) 1856, 2182-2187, 2259-2261, 2288, 2392-2394, 3011, 3391, 3392, 3517, 3621, 3622
Watts, Βρετανός Λοχαγός 184
Wavell, Sir A. P., Βρετανός Στρατηγός, Ανώτατος Στρατιωτικός Διοικητής Μέσης Ανατολής 130, 146, 182, 189, 190, 214, 267, 374, 375, 448, 458, 475, 476, 508, 551, 562, 566, 568, 577, 594, 602, 609, 630
Wehrmacht βλ. Γερμανία – Ένοπλες δυνάμεις - Στρατός
West, P., Αντισυνταγματάρχης, Αμερικανός αξιωματικός - σύνδεσμος 3833, 4102
White, Βρετανός Αντιπλοίαρχος 2906
Wickstead, H. A., Λοχαγός, Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στον Ε.Λ.Α.Σ. 1999
Wilson, Sir H. M., Αντιστράτηγος, Διοικητής Στρατιωτικής Αποστολής Βρετανίας στην Ελλάδα (1941) 504, 506, 508, 512, 618· Στρατηγός 767, 819· Ανώτατος Στρατιωτικός Διοικητής Μέσης Ανατολής 1008, 1078-1080, 1088, 1096, 1120, 1122, 1130, 1133, 1137, 1174, 1186, 1188, 1196, 1221, 1233, 1344, 1351, 1355, 1384, 1389, 1417, 1430, 1435, 1441, 1480-

1484, 1514, 1551, 1583, 1610, 1611, 1617, 1657, 1687, 1691, 1703, 1717, 1722, 1736, 1754, 1815, 1856, 1943, 1944, 1965, 2090, 2323, 2372, 2381, 2472, 2492, 2675, 2723· Ανώτατος Συμμαχικός Διοικητής Μεσογείου 2742, 2766, 2788, 3045, 3179, 3208, 3421, 3560, 3573, 3728, 3931, 3968, 3981, 4010, 4093, 4094, 4120, 4121, 4141, 4142, 4200, 4206, 4225, 4228, 4229, 4230, 4241, 4242, 4249, 4266, 4295, 4371, 4372, 4425, 4426, 4428, 4430, 4438, 4440, 4457, 4460, 4461, 4497, 4524, 4587, 4657, 4767, 4804, 4818

Wines, G. K., Ταγματάρχης, Αμερικανός αξιωματικός - σύνδεσμος, Υποδιοικητής Σ.Σ.Α. 2323, 2467, 2516, 2524, 2591, 2782, 2822, 2972, 3056, 3197

Wingate, P. J., Ταγματάρχης, Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος 3242

Winlaw, A., Λοχαγός, Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος 2919

Wood, Sir K., Υπουργός Οικονομικών Βρετανίας 623, 629, 633, 806, 813

Woodhouse, C.M., Βρετανός Ταγματάρχης, Διοικητής Σ.Σ.Α. 1032, 1075, 1109, 1391, 1404, 1538, 1547, 1551· Συνταγματάρχης, Διοικητής Σ.Σ.Α. 1575, 1586, 1589, 1599, 1616, 1624, 1630, 1656, 1657, 1669-1673, 1675, 1761, 1762, 1773, 1795, 1810, 1816, 1872, 1935, 1953, 1954, 1960, 1987, 2014, 2064, 2073, 2077, 2127, 2141, 2169, 2199, 2221, 2234, 2256, 2267, 2275, 2323, 2343, 2357, 2371, 2389, 2407, 2408, 2434, 2436, 2438, 2445, 2446, 2454, 2455, 2457, 2461, 2463, 2467-2469, 2516, 2524, 2537, 2577, 2711, 2751, 2769, 2782, 2822, 2837, 2883, 2960, 2972, 3055, 3056, 3063, 3080, 3081, 3091, 3125, 3136, 3137, 3156, 3159, 3166, 3197, 3262, 3263, 3292, 3297, 3307-3310, 3394, 3405, 3423, 3442, 3461, 3462, 3466, 3557, 3616, 3664, 3686, 3721, 3969, 3995· πρβλ. Wallace· Αξιωματικός - σύνδεσμος Force 140 4172, 4313, 4319, 4329, 4493, 4521, 4524, 4580, 4635-4637, 4646, 4665, 4666

Wright, Λοχαγός, Βρετανός αξιωματικός - σύνδεσμος στον Ε.Δ.Ε.Σ. 3445

Zog, Α., Βασιλιάς Αλβανίας 222-224, 296

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Γεγονότα 1944 5
Συντομογραφίες 711
Ευρετήριο αποστολέων, παραληπτών, εγγράφων 715
Ευρετήριο ονομάτων, προσώπων και πραγμάτων 741

Ἐκτύπ.: Στέλιος Α. Τσαπέπας, Μυκάλης 34, 104 35 Ἀθήνα, Τηλ. 210 34.63.161